

Lietuvos Respublikos Seimo *aštuntoji sesija*

2020 m. kovo 10 d.–balandžio 21 d.
379–389 posėdžiai

Stenogramos

29

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
POSĖDŽIŲ STENOGRAMŲ RINKINYS

Aštuntoji sesija

2020 m. kovo 10 d.–balandžio 21 d.

379–389 posėdžiai

TURINYS

VIII (PAVASARIO) SESIJA

2020 m. kovo 10 d.–balandžio 21 d.

Posėdis Nr. 379 (2020 m. kovo 10 d.)

Seimo Pirmininko V. Pranckiečio kalba	25
Informaciniai pranešimai	27
Seniūnų sueigos patikslintos 2020 m. kovo 10 d. (antradienio) posėdžio darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	27
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo VIII (pavasario) sesijos darbų programos patvirtinimo“ projekto Nr. XIIIIP-4589 pateikimas (V. Pranckietis, S. Skvernelis)	27
Informaciniai pranešimai	38
Seimo nutarimo „Dėl Ingridos Danėlienės paskyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėja“ projekto Nr. XIIIIP-4375 pateikimas (V. Pranckietis)	38
Seimo nutarimo „Dėl Giedrės Lastauskienės paskyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėja“ projekto Nr. XIIIIP-4379 pateikimas (J. Šovienė)	43
Seimo nutarimo „Dėl Algio Norkūno paskyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėju“ projekto Nr. XIIIIP-4381 pateikimas (S. Rudėnaitė)	49
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės Sigitos Rudėnaitės atleidimo iš šio teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininko pareigų ir jos skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininke“ projektas Nr. XIIIIP-4349 pateikimas (J. Šovienė)	53
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 15 d. nutarimo Nr. XIII-7 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo valdybos patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-4595 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	58
Šio nutarimo priėmimas	58
Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. kovo 12 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas (V. Pranckietis)	58

Rytinis posėdis Nr. 380 (2020 m. kovo 12 d.)

Seimo nario Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro E. Gentvilo sveikinimas Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dienos proga	60
Seimo nario Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro K. Glavecko sveikinimas Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dienos proga	61
Seimo nario Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro E. Zingerio sveikinimas Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dienos proga	62
Seniūnų sueigos patikslintos 2020 m. kovo 12 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	63
Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 1 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4409(2) priėmimas	64
Šio įstatymo priėmimas	65
Civilinio turto konfiskavimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3214GR, Civilinio proceso kodekso 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3216GR ir Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4117GR (Respublikos Prezidento grąžinti Seimui pakartotinai svarstyti) pateikimas (J. Šovienė)	65
Konsulinio mokesčio įstatymo Nr. I-509 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4469ES ir Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 1, 6, 6 ¹ , 8 straipsnių ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4470 pateikimas (A. Zananavičius)	68

Gyventojų registro įstatymo Nr. I-2237 9, 10, 11, 13, 14 straipsnių pakeitimo ir 12 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4421 pateikimas (E. Jankevičius)	69
Įstatymo „Dėl Europos konvencijos dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose antrojo papildomo protokolo ratifikavimo“ Nr. IX-1997 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4436 pateikimas (E. Jankevičius)	69
Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos ir Islandijos Respublikos bei Norvegijos Karalystės susitarimo dėl perdavimo tvarkos tarp Europos Sąjungos valstybių narių ir Islandijos bei Norvegijos ratifikavimo“ Nr. X-1526 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4397 pateikimas (E. Jankevičius)	70
Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Viktoro Vilkausko peticijos“ (projektas Nr. PNP-88) ir Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Viktoro Vilkausko peticijos“ (projektas Nr. PNP-89) priėmimas	70
Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 84 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4468 pateikimas (V. Rinkevičius)	71
Įstatymo Nr. I-1706 „Dėl Respublikos Prezidento, Seimo Pirmininko, Ministro Pirmininko ir oficialių svečių apsaugos departamento nuostatų patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3960(2), Administracinių nusižengimų kodekso 506, 514, 589 ir 597 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3961(2), Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3962(2), Civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3963(2), Asmenų delegavimo į tarptautines ir Europos Sąjungos institucijas ar užsienio valstybių institucijas įstatymo Nr. X-1262 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3964(2), Ginkluotos gynybos ir pasipriešinimo agresijai įstatymo Nr. VIII-1856 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3965(2), Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3966(2), Karo padėties įstatymo Nr. VIII-1721 2 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3967(2), Karo prievolės įstatymo Nr. I-1593 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3968(2), Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 3, 14 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3969(2), Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3970(2), Nepaprastosios padėties įstatymo Nr. IX-938 22 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3971(2), Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio 7, 12, 19 skyrių pakeitimo ir Įstatymo priedėlio papildymo 22 ¹ skyriumi įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3972(2), Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-693 1, 3, 6, 7, 12 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3973(2), Poligrafo naudojimo įstatymo Nr. VIII-1906 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3974(2), Prezidento įstatymo Nr. I-56 23 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3975(2), Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3976(2), Sprogmenų apyvartos kontrolės įstatymo Nr. IX-1315 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3977(2), Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3978(2), Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 7 straipsnio, IX skyriaus pavadinimo, IX skyriaus pirmojo skirsnio ir 142 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3979(2), Valstybės herbo, kitų herbų ir herbinių ženklų įstatymo Nr. I-130 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3980(2), Policijos įstatymo Nr. VIII-2048 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3981(2), Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo Nr. IX-1253 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3982(2), Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3983(2), Viešojo saugumo tarnybos įstatymo Nr. X-813 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3984(2), Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3985(2) ir Vidaus tarnybos statuto 4, 25, 36, 53 ir 69 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3986(2) svarstymo tęsinys	73
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 22 d. nutarimo Nr. XIII-508 „Dėl Vyriausiosios rinkimų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-4598 pateikimas (V. Pranckietis)	74
Asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo Nr. XII-1519 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4391ES ir Konsulinio statuto Nr. I-886 20 ir 25 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4392 pateikimas (T. Tamulevičius)	74

Muziejų įstatymo Nr. I-930 2 straipsnio pakeitimo ir papildymo 6 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4429 pateikimas (R. Šarknickas)	76
Įstatymo Nr. I-1706 „Dėl Respublikos Prezidento, Seimo Pirmininko, Ministro Pirmininko ir oficialių svečių apsaugos departamento nuostatų patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3960(2), Administracinių nusižengimų kodekso 506, 514, 589 ir 597 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3961(2), Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3962(2), Civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3963(2), Asmenų delegavimo į tarptautines ir Europos Sąjungos institucijas ar užsienio valstybių institucijas įstatymo Nr. X-1262 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3964(2), Ginkluotos gynybos ir pasipriešinimo agresijai įstatymo Nr. VIII-1856 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3965(2), Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3966(2), Karo padėties įstatymo Nr. VIII-1721 2 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3967(2), Karo prievolės įstatymo Nr. I-1593 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3968(2), Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 3, 14 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3969(2), Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3970(2), Nepaprastosios padėties įstatymo Nr. IX-938 22 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3971(2), Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio 7, 12, 19 skyrių pakeitimo ir Įstatymo priedėlio papildymo 22 ¹ skyriumi įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3972(2), Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-693 1, 3, 6, 7, 12 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3973(2), Poligrafo naudojimo įstatymo Nr. VIII-1906 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3974(2), Prezidento įstatymo Nr. I-56 23 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3975(2), Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3976(2), Sprogmenų apyvartos kontrolės įstatymo Nr. IX-1315 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3977(2), Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3978(2), Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 7 straipsnio, IX skyriaus pavadinimo, IX skyriaus pirmojo skirsnio ir 142 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3979(2), Valstybės herbo, kitų herbų ir herbinių ženklų įstatymo Nr. I-130 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3980(2), Policijos įstatymo Nr. VIII-2048 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3981(2), Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo Nr. IX-1253 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3982(2), Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3983(2), Viešojo saugumo tarnybos įstatymo Nr. X-813 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3984(2), Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3985(2) ir Vidaus tarnybos statuto 4, 25, 36, 53 ir 69 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3986(2) svarstymo tęsinys	79
Seimo nario M. Majausko kalba	80
Seimo nario K. Masiulio kalba	81
Seimo nario P. Urbšio kalba	81
Švietimo įstatymo Nr. XI-1281 44 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4501 pateikimas (V. Ačienė)	84

Vakarinis posėdis Nr. 381 (2020 m. kovo 12 d.)

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 33 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-4613 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (V. Pranckietis)	91
Seimo nario P. Urbšio kalba	92
Šio statuto priėmimas	96
Prokuratūros įstatymo Nr. I-599 10 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3777(2) svarstymas	96
Pluoštinių kanapių įstatymo Nr. XII-336 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3195(2) svarstymas	96

Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo Nr. VIII-371 5, 10, 11, 13, 15 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4425, Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo Nr. X-1666 4, 18, 24 ir 31 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 24 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIII-4426, Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4427 ir Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 1999 m. birželio 10 d. nutarimo Nr. 1223 „Dėl Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nuostatų patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ projekto Nr. XIII-4428 pateikimas (G. Burokienė)	98
Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4482 pateikimas (G. Burokienė)	98
Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 66, 77, 78, 81, 84, 86, 97 ir 99 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4418 pateikimas (K. Bacvinka)	99

Vyriausybės valanda

Ministro Pirmininko S. Skvernelio informacija apie Vyriausybės sprendimus dėl kovos su koronavirusu	99
Ministro Pirmininko S. Skvernelio, finansų ministro V. Šapokos, sveikatos apsaugos ministro A. Verygos, vidaus reikalų ministrės R. Tamašunienės, švietimo, mokslo ir sporto ministro A. Monkevičiaus ir žemės ūkio ministro A. Palionio atsakymai į Seimo narių klausimus	102
Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo Nr. VIII-1509 3, 6, 8, 9, 17, 23, 31 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4477VK, Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 33 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4478 ir Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4479 pateikimas (L. Kukuraitis)	110
Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 1, 8, 10, 13, 22, 24, 25, 37, 44, 47, 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4520 pateikimas (L. Kukuraitis)	111
Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1360 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4522, Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 3, 4, 8, 10, 12, 18, 22, 23, 26, 28, 38 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4523, Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 42 ir 47 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4524, Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 27 ir 32 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 39 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIII-4525, Europos Sąjungos institucijų darbuotojų ir Europos Parlamento narių pensinių teisių išsaugojimo ir perkėlimo įstatymo Nr. XI-473 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4526 ir Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo Nr. VIII-1212 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4527 pateikimas (L. Kukuraitis)	114
Seimo savaitės (2020-03-16–2020-03-20) – 2020 m. kovo 17 d. (antradienio) ir 19 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas (V. Pranckietis)	118

Rytinis posėdis Nr. 382 (2020 m. kovo 17 d.)

2020 m. kovo 17 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas	121
Darbo kodekso 47 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4617 ir Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4618 pateikimas (L. Kukuraitis)	124
Darbo kodekso 47 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4626, Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 1, 2, 11, 13, 14, 15, 16, 19 straipsnių, III skyriaus pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 9 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIII-4627 ir Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 25, 37, 41 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4628 pateikimas (L. Kukuraitis)	127

Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 11 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4625 pateikimas (L. Kukuraitis)	130
Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 IV skyriaus aštuntojo skirsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4631 pateikimas (A. Veryga)	133
2020 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo Nr. XIII-2695 9 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4629 ir Valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4630 pateikimas (V. Šapoka)	137
Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 88 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4622 pateikimas (V. Šapoka)	139
Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4633 ir Vartojimo kredito įstatymo Nr. XI-1253 papildymo nauju 18 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4634 pateikimas (A. Palionis)	142
Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 38 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4623 ir Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4624 pateikimas (R. Tamašunienė)	145
Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 46 ir 72 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4621 pateikimas (Ž. Vaičiūnas)	148
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 33 ir 34 straipsnių pakeitimo ir papildymo dvidešimt devintuoju ² skirsniu“ projekto Nr. XIIIIP-4632 pateikimas (V. Prancietis)	151

*Finansų ministro atsakymai į Seimo narių raštu pateiktus klausimus
(pagal Seimo statuto 208 straipsnį)*

Finansų ministro V. Šapokos kalba	154
Ministro Pirmininko S. Skvernelio, finansų ministro V. Šapokos ir sveikatos apsaugos ministro A. Verygos atsakymai į žodžiu užduotus klausimus	156

Vakarinis posėdis Nr. 383 (2020 m. kovo 17 d.)

Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 aštuntojo skirsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4631(2) svarstymas ir priėmimas	160
Seimo nario M. Puidoko kalba	160
Seimo nario A. Syso kalba	161
Seimo nario P. Urbšio kalba	161
Šio įstatymo priėmimas	163
Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 88 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4622(2) svarstymas ir priėmimas	163
Šio įstatymo priėmimas	163
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 33, 34 ir 53 straipsnių pakeitimo ir Statuto papildymo dvidešimt devintuoju ² skirsniu“ projekto Nr. XIIIIP-4632(2) svarstymas ir priėmimas	163
Seimo nario V. Bako kalba	164
Seimo nario M. Puidoko kalba	164
Šio statuto priėmimas	168
Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 46 ir 72 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4621(2) svarstymas ir priėmimas	168
Šio įstatymo priėmimas	168
Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4633(2) ir Vartojimo kredito įstatymo Nr. XI-1253 papildymo 18 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4634(2) svarstymas	168

Seimo nario K. Glavecko kalba	168
Seimo nario A. Anušausko kalba	169
Su nekilnojamoju turtu susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4633(2) svarstymo tęsinys ir priėmimas	169
Šio įstatymo priėmimas	170
Vartojimo kredito įstatymo Nr. XI-1253 papildymo 18 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4634(2) svarstymo tęsinys ir priėmimas	170
Šio įstatymo priėmimas	170
Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 37, 38 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4623(2) ir Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 13, 14 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4624(2) svarstymas	170
Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 37, 38 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4623(2) svarstymo tęsinys ir priėmimas	170
Šio įstatymo priėmimas	171
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 13, 14 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4624(2) svarstymo tęsinys ir priėmimas	171
Šio įstatymo priėmimas	171
2020 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo Nr. XIII-2695 9 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4629(2) svarstymas ir priėmimas	171
Seimo nario M. Majausko kalba	171
Šio įstatymo priėmimas	173
Valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4630(2) svarstymas ir priėmimas	173
Šio įstatymo priėmimas	174
Darbo kodekso 47 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4617(2) svarstymas ir priėmimas	174
Seimo nario M. Majausko kalba	175
Seimo nario R. J. Dagio kalba	175
Seimo nario T. Tomilino kalba	176
Seimo narės G. Skaistės kalba	177
Seimo nario S. Gentvilo kalba	178
Šio įstatymo priėmimas	179
Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 24, 25, 35, 37, 41, 42 ir 44 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 5 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4628(2) svarstymas ir priėmimas	179
Seimo nario A. Syso kalba	180
Šio įstatymo priėmimas	183
Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 1, 5 ir 6 straipsnių, II skyriaus pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 3 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4627(2) svarstymas ir priėmimas	183
Seimo nario A. Syso kalba	183
Šio įstatymo priėmimas	184
Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 papildymo 11 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4625(2) svarstymas ir priėmimas	184
Šio įstatymo priėmimas	186

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario A. Matulo pareiškimas	186
Seimo nario R. Šarknicko pareiškimas	188

Nenumatytas posėdis Nr. 384 (2020 m. kovo 31 d.)

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 13, 14, 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4650 pateikimas (R. Tamašunienė)	191
Civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 2, 8, 9, 11, 12, 14, 22, 27 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4661 pateikimas (R. Tamašunienė)	194
Civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 8, 9, 11 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 30 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4664, Nepaprastosios padėties įstatymo Nr. IX-938 28 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4665 ir Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4666 pateikimas (E. Jankevičius)	197
Mokesčių už pramoninės nuosavybės objektų registravimą įstatymo Nr. IX-352 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4667, Dizaino įstatymo Nr. IX-1181 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4668, Patentų įstatymo Nr. I-372 31 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4669 ir Prekių ženklų įstatymo Nr. VIII-1981 54 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4670 pateikimas (E. Jankevičius)	202
Administracinių nusižengimų kodekso 45, 46, 96, 506, 526, 589 ir 608 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4662 ir Baudžiamojo kodekso 277 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4663 pateikimas (E. Jankevičius)	203
Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 8, 9, 18, 21 ir 36 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4678 pateikimas (A. Veryga)	207
Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 papildymo 32 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4675 pateikimas (A. Kubilienė)	210
Darbo kodekso 47 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4657, Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 5 ¹ , 13, 24, 35, 37, 41, 42, 44 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4658, Socialinių įmonių įstatymo Nr. IX-2251 13, 23 ir 24 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 18 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4659 ir Socialinių įmonių įstatymo Nr. IX-2251 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2427 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4660 pateikimas (L. Kukuraitis)	213
Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4656 pateikimas (L. Kukuraitis)	217
Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4651 pateikimas (A. Palionis)	218
Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4671 pateikimas (J. Narkevičius)	219
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 87 straipsnio pakeitimo ir Statuto papildymo dvidešimt devintuoju ³ skirsniu“ projekto Nr. XIIIIP-4679 pateikimas (V. Pranckietis)	223
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Darių Jauniškį iš Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento direktoriaus pareigų“ projekto Nr. XIIIIP-4676 pateikimas (J. V. Žukas)	226
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Darių Jauniškį Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento direktoriumi“ projekto Nr. XIIIIP-4677 pateikimas (J. V. Žukas)	229
Kandidato į Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento direktoriaus pareigas D. Jauniškio kalba	230
Kandidato į Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento direktoriaus pareigas D. Jauniškio atsakymai į Seimo narių klausimus	231

Balsavimai dėl pritarimo po pateikimo dėl darbotvarkės klausimų 1-1–1-14

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 13, 14, 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4650 pateikimo tęsinys	233

Civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 2, 8, 9, 11, 12, 14, 22, 27 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4661 pateikimo tęsinys	234
Civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 8, 9, 11 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 30 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4664, Nepaprastosios padėties įstatymo Nr. IX-938 28 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4665 ir Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4666 pateikimo tęsinys	234
Mokesčių už pramoninės nuosavybės objektų registravimą įstatymo Nr. IX-352 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4667, Dizaino įstatymo Nr. IX-1181 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4668, Patentų įstatymo Nr. I-372 31 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4669 ir Prekių ženklų įstatymo Nr. VIII-1981 54 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4670 pateikimo tęsinys	234
Administracinių nusižengimų kodekso 45, 46, 96, 506, 526, 589 ir 608 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4662 pateikimo tęsinys	234
Baudžiamojo kodekso 277 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4663 pateikimo tęsinys	235
Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 8, 9, 18, 21 ir 36 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4678 pateikimo tęsinys	235
Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 papildymo 32 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4675 pateikimo tęsinys	235
Darbo kodekso 47 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4657, Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 5 ¹ , 13, 24, 35, 37, 41, 42, 44 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4658, Socialinių įmonių įstatymo Nr. IX-2251 13, 23 ir 24 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 18 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4659 ir Socialinių įmonių įstatymo Nr. IX-2251 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2427 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4660 pateikimo tęsinys	235
Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4656 pateikimo tęsinys	236
Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4651 pateikimo tęsinys	236
Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4671 pateikimo tęsinys	236
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 87 straipsnio pakeitimo ir Statuto papildymo dvidešimt devintuoju ³ skirsniu“ projekto Nr. XIIIIP-4679 pateikimo tęsinys	236
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Darių Jauniškį iš Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento direktoriaus pareigų“ projekto Nr. XIIIIP-4676 pateikimo tęsinys	237
Civilinio turto konfiskavimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3214GR, Civilinio proceso kodekso 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3216GR ir Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4117GR (<i>Respublikos Prezidento grąžinti Seimui pakartotinai svarstyti</i>) svarstymas	237
Civilinio turto konfiskavimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3214GR (<i>Respublikos Prezidento grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti</i>) priėmimas	237
Šio įstatymo priėmimas	238
Civilinio proceso kodekso 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3216GR (<i>Respublikos Prezidento grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti</i>) priėmimas	238
Šio įstatymo priėmimas	239
Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4117GR (<i>Respublikos Prezidento grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti</i>) priėmimas	239
Šio įstatymo priėmimas	239

Nenumatytas posėdis Nr. 385 (2020 m. kovo 31 d.)

Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo Nr. I-1623 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4355, Karo padėties įstatymo Nr. VIII-1721 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4356, Administracinių nusižengimų kodekso 505 ir 589 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 188 ² , 505 ¹ , 505 ² , 517 ¹ , 517 ² , 517 ³ ir 560 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4357, Baudžiamojo kodekso XVI skyriaus pavadinimo, 330 straipsnio pakeitimo ir Kodekso papildymo 128 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4358, Darbo kodekso 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4359, Ginkluotos gynybos ir pasipriešinimo agresijai įstatymo Nr. VIII-1856 2 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4360, Karo prievolės įstatymo Nr. I-1593 3, 15, 25, 26, 29 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4361, Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 3, 12, 13, 14, 17, 21, 23 ir 67 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4362, Laikino tiesioginio valdymo savivaldybės teritorijoje įstatymo Nr. I-830 2, 3 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4363, Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo Nr. VIII-375 3, 8, 9, 21 ir 34 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 20 ¹ ir 33 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4364, Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4365, Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio 7, 8, 18 ir 19 skyrių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4366, Nepaprastosios padėties įstatymo Nr. IX-938 2, 9, 10 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4367, Pilietybės įstatymo Nr. XI-1196 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4368, Suėmimo vykdymo įstatymo Nr. I-1175 7 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4369, Teisėkūros pagrindų įstatymo Nr. XI-2220 20 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo ketvirtuoju ¹ skirsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4370, Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 11, 19, 25 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4371, Žvalgybos įstatymo Nr. VIII-1861 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4372 ir Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 63, 69, 172 ir 186 ² straipsnių pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-4373 pateikimas (R. Karoblis)	240
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 13, 14, 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4650(2) svarstymas	243
Seimo nario E. Pupinio kalba	244
Administracinių nusižengimų kodekso 45, 46, 96, 506, 526, 589 ir 608 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4662(2) svarstymas	244
Seimo nario J. Sabatausko kalba	244
Baudžiamojo kodekso 277 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4663(2) svarstymas	245
Seimo nario J. Sabatausko kalba	245
Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4656(2) svarstymas	247
Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4651(2) svarstymas	247
Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4671(2) svarstymas	247
Seimo nario A. Anušausko kalba	248
Seimo narės A. Armonaitės kalba	248
Valstybės rezervo įstatymo Nr. VIII-1908 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4641 pateikimas (A. Anušauskas)	249
Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 2, 9, 35 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4645 pateikimas (A. Anušauskas)	250
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4644 pateikimas (M. Majauskas)	252
Laisvųjų ekonominių zonų pagrindų įstatymo Nr. I-976 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4636(2) pateikimas (S. Gentvilas)	255
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 14 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4673 pateikimas (S. Gentvilas)	257
Civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 2, 8, 9, 11, 12, 14, 22, 27, 28 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 30 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4661(2) svarstymas	259
Seimo nario J. Razmos kalba	259
Seimo nario M. Majausko kalba	260

Seimo nario S. Gentvilo kalba	261
Nepaprastosios padėties įstatymo Nr. IX-938 28 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4665(2) ir Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4666(2) svarstymas	262
Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 2, 8, 9, 18, 21 ir 36 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4678(2) svarstymas	262
Seimo nario A. Vinkaus kalba	263
Seimo nario A. Syso kalba	263
Seimo narės D. Šakalienės kalba	263
Seimo nario A. Anušausko kalba	264
2020 m. balandžio 7 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas	266
Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 papildymo 32 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4675(2) svarstymas	267
Seimo nario A. Vinkaus kalba	267
Seimo nario A. Matulo kalba	267
Darbo kodekso 47 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4657(2), Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 5 ¹ , 13, 24, 35, 37, 38, 39, 41, 42, 44 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4658(2), Socialinių įmonių įstatymo Nr. IX-2251 6, 14, 24 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4659(2) ir Socialinių įmonių įstatymo Nr. IX-2251 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2427 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4660(2) svarstymas	268
Seimo nario M. Majausko kalba	269
Seimo nario S. Jovaišos kalba	269
Seimo nario R. J. Dagio kalba	270
Seimo nario A. Syso kalba	270
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. gegužės 28 d. nutarimo Nr. IX-907 „Dėl Nacionalinio saugumo strategijos patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-4643(2) pateikimas (K. Starkevičius)	271
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 22 d. nutarimo Nr. XIII-508 „Dėl Vyriausiosios rinkimų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-4598(2) svarstymas ir priėmimas	273
Šio nutarimo priėmimas	273
Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo Nr. I-1623 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4355, Karo padėties įstatymo Nr. VIII-1721 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4356, Administracinių nusižengimų kodekso 505 ir 589 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 188 ² , 505 ¹ , 505 ² , 517 ¹ , 517 ² , 517 ³ ir 560 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4357, Baudžiamojo kodekso XVI skyriaus pavadinimo, 330 straipsnio pakeitimo ir Kodekso papildymo 128 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4358, Darbo kodekso 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4359, Ginkluotos gynybos ir pasipriešinimo agresijai įstatymo Nr. VIII-1856 2 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4360, Karo prievolės įstatymo Nr. I-1593 3, 15, 25, 26, 29 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4361, Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 3, 12, 13, 14, 17, 21, 23 ir 67 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4362, Laikino tiesioginio valdymo savivaldybės teritorijoje įstatymo Nr. I-830 2, 3 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4363, Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo Nr. VIII-375 3, 8, 9, 21 ir 34 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 20 ¹ ir 33 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4364, Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4365, Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio 7, 8, 18 ir 19 skyrių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4366, Nepaprastosios padėties įstatymo Nr. IX-938 2, 9, 10 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4367, Pilietybės įstatymo Nr. XI-1196 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4368, Suėmimo vykdymo įstatymo Nr. I-1175 7 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4369, Teisėkūros pagrindų įstatymo Nr. XI-2220 20 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo ketvirtuoju ¹ skirsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4370, Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 11, 19, 25 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4371, Žvalgybos įstatymo Nr. VIII-1861 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4372 ir Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 63, 69, 172 ir 186 ² straipsnių pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-4373 pateikimo tęsinys	274

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 13, 14, 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4650(2) svarstymo tęsinys ir priėmimas	274
Šio įstatymo priėmimas	276
Civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 2, 8, 9, 11, 12, 14, 22, 27, 28 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 30 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4661(2) svarstymo tęsinys ir priėmimas	276
Administracinių nusižengimų kodekso 45, 46, 96, 506, 526, 589 ir 608 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4662(2) svarstymo tęsinys ir priėmimas	280
Šio įstatymo priėmimas	282
Baudžiamojo kodekso 277 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4663(2) svarstymo tęsinys ir priėmimas	282
Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 2, 8, 9, 18, 21 ir 36 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4678(2) svarstymo tęsinys ir priėmimas	287
Šio įstatymo priėmimas	288
Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 papildymo 32 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4675(2) svarstymo tęsinys ir priėmimas	288
Darbo kodekso 47 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4657(2) svarstymo tęsinys ir priėmimas	292
Šio įstatymo priėmimas	292
Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 5 ¹ , 13, 24, 35, 37, 38, 39, 41, 42, 44 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4658(2) svarstymo tęsinys ir priėmimas	292
Socialinių įmonių įstatymo Nr. IX-2251 6, 14, 24 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4659(2) svarstymo tęsinys ir priėmimas	294
Šio įstatymo priėmimas	294
Socialinių įmonių įstatymo Nr. IX-2251 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2427 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4660(2) svarstymo tęsinys ir priėmimas	295
Šio įstatymo priėmimas	295
Neįgalųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4656(2) svarstymo tęsinys ir priėmimas	295
Šio įstatymo priėmimas	295
Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4651(2) svarstymo tęsinys ir priėmimas	295
Šio įstatymo priėmimas	295
Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4671(2) svarstymo tęsinys ir priėmimas	295
Valstybės rezervo įstatymo Nr. VIII-1908 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4641 pateikimo tęsinys	296
Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 2, 9, 35 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4645 pateikimo tęsinys	296
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4644 pateikimo tęsinys	296
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 14 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4673 pateikimo tęsinys	296
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. gegužės 28 d. nutarimo Nr. IX-907 „Dėl Nacionalinio saugumo strategijos patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-4643(2) pateikimo tęsinys	297
Laisvųjų ekonominių zonų pagrindų įstatymo Nr. I-976 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4636(2) pateikimo tęsinys	297

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario, sveikatos apsaugos ministro A. Verygos pareiškimas	297
Seimo nario M. Majausko pareiškimas	298

Seimo nario N. Puteikio pareiškimas	298
Seimo nario V. Bako pareiškimas	299
Vyriausiosios rinkimų komisijos narės G. Matiekuvienės priesaika	299

Rytinis posėdis Nr. 386 (2020 m. balandžio 7 d.)

Informaciniai pranešimai	300
Seniūnų sueigos patikslintos 2020 m. balandžio 7 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	300
Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 32 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 32 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIII P-4686(2) pateikimas (A. Kubilienė)	303
Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 6, 8 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII P-4692 pateikimas (A. Veryga)	307
Turizmo įstatymo Nr. VIII-667 2, 15 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIII P-4694 ir Civilinio kodekso 6.751 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII P-4693 pateikimas (Ž. Vaičiūnas)	310

Valstybės saugumo departamento direktoriaus Dariaus Jauniškio atsakymai į Seimo narių iš anksto raštu pateiktus klausimus (pagal Seimo statuto 209 straipsnį)

Valstybės saugumo departamento direktoriaus D. Jauniškio kalba	313
Valstybės saugumo departamento direktoriaus D. Jauniškio atsakymai į žodžiu pateiktus klausimus	317
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Darių Jauniškį iš Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento direktoriaus pareigų“ projekto Nr. XIII P-4676(2) svarstymas	319
Seimo nario V. Bako kalba	319
Seimo nario A. Anušausko kalba	320
Seimo nario P. Urbšio kalba	321
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Darių Jauniškį Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento direktoriumi“ projekto Nr. XIII P-4677(2) svarstymas	321
Seimo nario A. Anušausko kalba (<i>Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos vardu</i>)	322
Seimo narės D. Šakalienės kalba	322
Seimo nario D. Gaižausko kalba (<i>Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos vardu</i>)	323
Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro Z. Vaišvilos kalba	324
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Arūną Dulkį iš Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus pareigų“ projekto Nr. XIII P-4689 pateikimas (S. Krėpšta)	326
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Darių Jauniškį iš Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento direktoriaus pareigų“ projekto Nr. XIII P-4676(2) svarstymo tęsinys ir priėmimas	329
Šio nutarimo priėmimas	330
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Darių Jauniškį Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento direktoriumi“ projekto Nr. XIII P-4677(2) priėmimas	330
Šio nutarimo priėmimas	332
Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 32 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 32 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIII P-4686(2) pateikimo tęsinys	332
Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 6, 8 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII P-4692 pateikimo tęsinys	333

Turizmo įstatymo Nr. VIII-667 2, 15 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIII-4694 ir Civilinio kodekso 6.751 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4693 pateikimo tęsinys	333
Ministro Pirmininko S. Skvernelio kalba	333
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Arūną Dulkę iš Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus pareigų“ projekto Nr. XIII-4689 pateikimo tęsinys	335

Vakarinis posėdis Nr. 387 (2020 m. balandžio 7 d.)

Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1360 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4522(2), Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 3, 4, 8, 10, 12, 18, 22, 23, 26, 28, 38 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4523(2), Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 42 ir 47 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4524(2), Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 27 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4525(2), Europos Sąjungos institucijų darbuotojų ir Europos Parlamento narių pensinių teisių išsaugojimo ir perkėlimo įstatymo Nr. XI-473 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4526(2) ir Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo Nr. VIII-1212 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4527(2) svarstymas	336
Seimo nario R. J. Dagio kalba	337
Seimo nario A. Syso kalba	337
Seimo nario K. Glavecko kalba	338
Seimo nario N. Puteikio kalba	339
Viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4142VK, Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo Nr. VIII-1524 12 ir 18 straipsnių pakeitimo, 13, 14 ir 15 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIII-4143 ir Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4144 pateikimas (R. Tamašunienė)	340
Viešojo sektoriaus darbuotojų registro įstatymo projekto Nr. XIII-4483VK, Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 9, 34, 51, 55 straipsnių pakeitimo ir 53, 54 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIII-4484, Vidaus tarnybos statuto 81 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4485, Prokuratūros įstatymo Nr. I-599 20, 25, 27, 40 ir 60 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4486, Korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 1, 5, 9, 11 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4487, Gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4488 ir Diplomatinės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1012 5, 29, 31, 33, 42, 69, 71 ir 72 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4489 pateikimas (R. Tamašunienė)	344
Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4482(2) svarstymas	347
Turizmo įstatymo Nr. VIII-667 2, 15 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIII-4694(2) ir Civilinio kodekso 6.751 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4693(2) svarstymas	348
Administracinių nusižengimų kodekso papildymo 47 ¹ straipsniu ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2476 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4535 pateikimas (A. Širinskienė)	348
Miškų įstatymo Nr. I-671 1, 2, 3, 4, 7, 11, 15, 18 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 10 ² ir 15 ¹ straipsniais ir Įstatymo papildymo priedu įstatymo projekto Nr. XIII-4399 pateikimas (K. Mažeika)	350
Seimo rezoliucijos „Dėl Rusijos Federacijos istorinio revizionizmo“ projekto Nr. XIII-4563 pateikimas ir svarstymas (L. A. Linkevičius)	354
Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 6, 8 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4692(2) svarstymas	356

Seimo nario J. Razmos kalba	356
Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 32 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 32 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4686(3) svarstymas	358
Seimo nario A. Matulo kalba (<i>Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos vardu</i>)	358
Seimo nario A. Vinkauskio kalba	359
Turizmo įstatymo Nr. VIII-667 2, 15 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4694(2) svarstymo tęsinys ir priėmimas	360
Šio įstatymo priėmimas	360
Civilinio kodekso 6.751 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4693(2) svarstymo tęsinys ir priėmimas	360
Šio įstatymo priėmimas	361
Civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 2, 8, 9, 11, 12, 14, 22, 27, 28 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 30 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4661(2) priėmimo tęsinys	361
Šio įstatymo priėmimas	361
Nepaprastosios padėties įstatymo Nr. IX-938 28 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4665(2) svarstymas ir priėmimas	361
Šio įstatymo priėmimas	361
Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4666(2) svarstymas ir priėmimas	362
Šio įstatymo priėmimas	362
Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 6, 8 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4692(2) svarstymo tęsinys ir priėmimas	362
Šio įstatymo priėmimas	363
Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 32 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 32 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4686(3) svarstymo tęsinys ir priėmimas	363
Šio įstatymo priėmimas	366
Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 5 ¹ , 13, 24, 35, 37, 38, 39, 41, 42, 44 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4658(2) priėmimo tęsinys	366
Šio įstatymo priėmimas	377
Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4671(2) priėmimo tęsinys	378
Baudžiamojo kodekso 277 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4663(2) priėmimo tęsinys	378
Seimo rezoliucijos „Dėl Rusijos Federacijos istorinio revizionizmo“ projekto Nr. XIIIIP-4563 priėmimas	379
Šios rezoliucijos priėmimas	381
Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1360 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4522(2), Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 3, 4, 8, 10, 12, 18, 22, 23, 26, 28, 38 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4523(2), Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 42 ir 47 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4524(2), Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 27 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4525(2), Europos Sąjungos institucijų darbuotojų ir Europos Parlamento narių pensinių teisių išsaugojimo ir perkėlimo įstatymo Nr. XI-473 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4526(2) ir Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo Nr. VIII-1212 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4527(2) svarstymo tęsinys	381
Viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4142VK, Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo Nr. VIII-1524 12 ir 18 straipsnių pakeitimo, 13, 14 ir 15 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4143 ir Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4144 pateikimo tęsinys	381

Viešojo sektoriaus darbuotojų registro įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4483VK, Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 9, 34, 51, 55 straipsnių pakeitimo ir 53, 54 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4484, Vidaus tarnybos statuto 81 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4485, Prokuratūros įstatymo Nr. I-599 20, 25, 27, 40 ir 60 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4486, Korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 1, 5, 9, 11 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4487, Gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4488 ir Diplomatinės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1012 5, 29, 31, 33, 42, 69, 71 ir 72 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4489 pateikimo tęsinys	382
Miškų įstatymo Nr. I-671 1, 2, 3, 4, 7, 11, 15, 18 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 10 ² ir 15 ¹ straipsniais ir Įstatymo papildymo priedu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4399 pateikimo tęsinys	382
Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4482(2) svarstymo tęsinys	382
Administracinių nusižengimų kodekso papildymo 47 ¹ straipsniu ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2476 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4535 pateikimo tęsinys	382
Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4539, Valstybės kontrolės įstatymo Nr. I-907 2, 9 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4540, Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 3, 35 ir 38 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4541, Biudžetinių įstaigų įstatymo Nr. I-1113 III skyriaus pavadinimo, 11, 13 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4542, Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4543, Valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 4, 8 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4544, Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 4, 12, 16, 20, 27, 29 ir 57 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4545, Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 19, 20 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4546, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sandaros įstatymo Nr. IX-547 1, 2, 5, 13, 15 straipsnių, antrojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir 8 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4547, Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 13 ¹ , 28, 30 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4548, Įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo Nr. IX-575 3, 16, 22 straipsnių, aštuntojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 28 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4549, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. gegužės 30 d. nutarimo Nr. IX-912 „Dėl Rezervinio (stabilizavimo) fondo nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-4550, Administracinių nusižengimų kodekso 185 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4551 ir Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 49, 59, 59 ¹ , 64, 65, 206, 225, 226, 226 ¹ ir 226 ² straipsnių pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-4552 pateikimas (V. Šapoka)	383
Pluoštinių kanapių įstatymo Nr. XII-336 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3195(2) svarstymo tęsinys	385
Seimo nario M. Majausko kalba	385
Seimo nario A. Syso kalba	386
Seimo nario A. Matulo kalba	387
Seimo narės A. Armonaitės kalba	387
Seimo narės V. Vingrienės kalba	388
Transporto lengvatų įstatymo Nr. VIII-1605 5 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4652 pateikimas (L. Kukuraitis)	390
Darbo kodekso 2, 21, 26, 41, 52, 55, 56, 57, 59, 60, 61, 72, 75, 83, 89, 93, 95, 104, 110, 112, 117, 127, 128, 135, 137, 140, 141, 144, 147, 172, 185, 188, 192, 193, 194, 198, 224, 225, 228 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 72 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4554 pateikimas (L. Kukuraitis)	392
Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 2 ir 58 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4475 pateikimas (Ž. Vaičiūnas)	393

Reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo Nr. X-1478 9, 58, 59 straipsnių, 6 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 3 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIP-4493ES ir Teisėkūros pagrindų įstatymo Nr. XI-2220 15, 16 straipsnių pakeitimo ir 16 ¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIP-4494 pateikimas (Ž. Vaičiūnas)	397
Inovacijų skatinimo fondo įstatymo projekto Nr. XIIP-4530 ir Technologijų ir inovacijų įstatymo Nr. XIII-1414 14 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4531 pateikimas (Ž. Vaičiūnas)	397
Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 23 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4573 pateikimas (Ž. Vaičiūnas)	399
Miškų įstatymo Nr. I-671 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4246 pateikimas (J. Neverovič)	401
Pluoštinių kanapių įstatymo Nr. XII-336 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3195(2) svarstymo tęsinys	403
Transporto lengvatų įstatymo Nr. VIII-1605 5 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4652 pateikimo tęsinys	403
Darbo kodekso 2, 21, 26, 41, 52, 55, 56, 57, 59, 60, 61, 72, 75, 83, 89, 93, 95, 104, 110, 112, 117, 127, 128, 135, 137, 140, 141, 144, 147, 172, 185, 188, 192, 193, 194, 198, 224, 225, 228 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 72 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIP-4554 pateikimo tęsinys	403
Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 2 ir 58 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4475 pateikimo tęsinys	403
Reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo Nr. X-1478 9, 58, 59 straipsnių, 6 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 3 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIP-4493ES ir Teisėkūros pagrindų įstatymo Nr. XI-2220 15, 16 straipsnių pakeitimo ir 16 ¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIP-4494 pateikimo tęsinys	404
Inovacijų skatinimo fondo įstatymo projekto Nr. XIIP-4530 ir Technologijų ir inovacijų įstatymo Nr. XIII-1414 14 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4531 pateikimo tęsinys	404
Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 23 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4573 pateikimo tęsinys	404
Miškų įstatymo Nr. I-671 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4246 pateikimo tęsinys	405
Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4539, Valstybės kontrolės įstatymo Nr. I-907 2, 9 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4540, Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 3, 35 ir 38 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4541, Biudžetinių įstaigų įstatymo Nr. I-1113 III skyriaus pavadinimo, 11, 13 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4542, Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4543, Valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 4, 8 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4544, Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 4, 12, 16, 20, 27, 29 ir 57 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4545, Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 19, 20 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4546, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sandaros įstatymo Nr. IX-547 1, 2, 5, 13, 15 straipsnių, antrojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir 8 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIP-4547, Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 13 ¹ , 28, 30 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4548, Įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo Nr. IX-575 3, 16, 22 straipsnių, aštuntojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 28 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIP-4549, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. gegužės 30 d. nutarimo Nr. IX-912 „Dėl Rezervinio (stabilizavimo) fondo nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ įstatymo projekto Nr. XIIP-4550, Administracinių nusižengimų kodekso 185 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4551 ir Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 49, 59, 59 ¹ , 64, 65, 206, 225, 226, 226 ¹ ir 226 ² straipsnių pakeitimo“ projekto Nr. XIIP-4552 pateikimo tęsinys	405

Seimo narių pareiškimai

Seimo narės D. Šakalienės pareiškimas	406
Seimo nario N. Puteikio pareiškimas	407

Rytinis posėdis Nr. 388 (2020 m. balandžio 21 d.)

Informaciniai pranešimai	408
Seniūnų sueigos patikslintos 2020 m. balandžio 21 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	408
Informaciniai pranešimai	412
Naujojo koronaviruso (COVID-19) sukeltų pasekmių poveikio Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymo taikymui įstatymo projekto Nr. XIII P-4711 pateikimas (V. Šapoka)	412
Turizmo įstatymo Nr. VIII-667 2, 15 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIII P-4694GR (<i>Respublikos Prezidento grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti</i>) pateikimas (J. Šovienė)	415
Civilinio kodekso 6.751 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII P-4693GR (<i>Respublikos Prezidento grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti</i>) pateikimas (J. Šovienė)	419
Naujojo koronaviruso (COVID-19) sukeltų pasekmių poveikio Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymo taikymui įstatymo projekto Nr. XIII P-4711 pateikimo tęsinys	420
Turizmo įstatymo Nr. VIII-667 2, 15 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIII P-4694GR (<i>Respublikos Prezidento grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti</i>) pateikimo tęsinys	421
Civilinio kodekso 6.751 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII P-4693GR (<i>Respublikos Prezidento grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti</i>) pateikimo tęsinys	421
Seimo nutarimo „Dėl Ingridos Danėlienės paskyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėja“ projekto Nr. XIII P-4375(2) svarstymas ir priėmimas	421
Seimo nario P. Urbšio kalba	421
Seimo nario P. Gražulio kalba	422
Seimo narės A. Armonaitės kalba	422
Kandidatės į Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėjo pareigas I. Danėlienės kalba	423
Seimo nutarimo „Dėl Giedrės Lastauskienės paskyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėja“ projekto Nr. XIII P-4379(2) svarstymas ir priėmimas	424
Seimo nutarimo „Dėl Algio Norkūno paskyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėju“ projekto Nr. XIII P-4381(2) svarstymas ir priėmimas	425
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjos Sigitos Rudėnaitės atleidimo iš šio teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininkės pareigų ir jos skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininke“ projekto Nr. XIII P-4349(2) svarstymas ir priėmimas	425

Pranešimas dėl Ekonomikos skatinimo ir koronaviruso (COVID-19) sukeltų pasekmių mažinimo priemonių plano įgyvendinimo

Ministro Pirmininko S. Skvernelio pranešimas	426
Finansų ministro V. Šapokos pranešimas	431
Energetikos ministro, laikinai einančio ekonomikos ir inovacijų ministro pareigas, Ž. Vaičiūno pranešimas	433
Socialinės apsaugos ir darbo ministro L. Kukuraičio pranešimas	434

Vakarinis posėdis Nr. 389 (2020 m. balandžio 21 d.)

Seimo nutarimo „Dėl Arūno Dulkio atleidimo iš Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus pareigų“ projekto Nr. XIIIIP-4717 pateikimas (S. Krėpšta)	439
Seimo nutarimo „Dėl Mindaugo Macijausko skyrimo Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriumi“ projekto Nr. XIIIIP-4690 pateikimas (S. Krėpšta)	442
Kandidato į Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus pareigas M. Macijausko kalba	443
Kandidato į Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus pareigas M. Macijausko atsakymai į Seimo narių klausimus	444
Civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 2, 8, 9, 11, 12, 14, 22, 27, 28 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 30 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4661GR, Nepaprastosios padėties įstatymo Nr. IX-938 28 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4665GR ir Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4666GR (<i>Respublikos Prezidento grąžinti Seimui pakartotinai svarstyti</i>) pateikimas (S. Krėpšta)	447
Seimo nutarimo „Dėl Ingridos Danėlienės paskyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėja“ projekto Nr. XIIIIP-4375(2) priėmimo tęsinys	452
Seimo nutarimo „Dėl Giedrės Lastauskienės paskyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėja“ projekto Nr. XIIIIP-4379(2) priėmimo tęsinys	452
Seimo nutarimo „Dėl Algio Norkūno paskyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėju“ projekto Nr. XIIIIP-4381(2) priėmimo tęsinys	452
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjos Sigitos Rudėnaitės atleidimo iš šio teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininko pareigų ir skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininke“ projekto Nr. XIIIIP-4349(2) priėmimo tęsinys	452
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjos Sigitos Rudėnaitės atleidimo iš šio teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininko pareigų“ priėmimas	452
Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1360 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4522(2) priėmimas	453
Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 3, 4, 8, 10, 12, 18, 22, 23, 26, 28, 38 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4523(2) priėmimas	458
Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 42 ir 47 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4524(2) priėmimas	460
Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 27 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4525(2) priėmimas	460
Europos Sąjungos institucijų darbuotojų ir Europos Parlamento narių pensinių teisių išsaugojimo ir perkėlimo įstatymo Nr. XI-473 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4526(2) priėmimas	460
Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo Nr. VIII-1212 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4527(2) priėmimas	461
Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4482(2) priėmimas	461
Mokesčių už pramoninės nuosavybės objektų registravimą įstatymo Nr. IX-352 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4667(2), Dizaino įstatymo Nr. IX-1181 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4668(2), Patentų įstatymo Nr. I-372 31 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4669(2), Prekių ženklų įstatymo Nr. VIII-1981 54 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4670(2) svarstymas	462
Naujojo koronaviruso (COVID-19) sukeltų pasekmių poveikio Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymo taikymui įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4711(2) svarstymas	462
Seimo nario M. Majausko kalba	462
Seimo nario K. Glavecko kalba	463
Seimo nario M. Puidoko kalba	464
Seimo nario A. Butkevičiaus kalba	464

Turizmo įstatymo Nr. VIII-667 2, 15 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4694GR ir Civilinio kodekso 6.751 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4693GR (<i>Respublikos Prezidento grąžinti Seimui pakartotinai svarstyti</i>) svarstymas	466
Seimo nario M. Majausko kalba	466
Seimo nario V. Poderio kalba	467
Seimo nario A. Butkevičiaus kalba	467
Seimo nario K. Glavecko kalba	468
Seimo nario J. Sabatausko kalba	469
Seimo nario S. Gentvilo kalba	469
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo VIII (pavasario) sesijos darbų programos“ projekto Nr. XIIIIP-4589(2) svarstymas ir priėmimas	470
Šio nutarimo priėmimas	474
Civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 2, 8, 9, 11, 12, 14, 22, 27, 28 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 30 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4661GR, Nepaprastosios padėties įstatymo Nr. IX-938 28 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4665GR ir Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4666GR (<i>Respublikos Prezidento grąžinti Seimui pakartotinai svarstyti</i>) pateikimo tęsinys	474
Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1360 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4522(2) priėmimo tęsinys	475
Šio įstatymo priėmimas	475
Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 3, 4, 8, 10, 12, 18, 22, 23, 26, 28, 38 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4523(2) priėmimo tęsinys	475
Šio įstatymo priėmimas	476
Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 42 ir 47 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4524(2) priėmimo tęsinys	476
Šio įstatymo priėmimas	476
Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 27 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4525(2) priėmimo tęsinys	476
Šio įstatymo priėmimas	476
Europos Sąjungos institucijų darbuotojų ir Europos Parlamento narių pensinių teisių išsaugojimo ir perkėlimo įstatymo Nr. XI-473 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4526(2) priėmimo tęsinys	476
Šio įstatymo priėmimas	476
Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo Nr. VIII-1212 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4527(2) priėmimo tęsinys	476
Šio įstatymo priėmimas	476
Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4482(2) priėmimo tęsinys	477
Šio įstatymo priėmimas	477
Mokesčių už pramoninės nuosavybės objektų registravimą įstatymo Nr. IX-352 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4667(2), Dizaino įstatymo Nr. IX-1181 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4668(2), Patentų įstatymo Nr. I-372 31 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4669(2), Prekių ženklų įstatymo Nr. VIII-1981 54 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4670(2) svarstymo tęsinys	477
Mokesčių už pramoninės nuosavybės objektų registravimą įstatymo Nr. IX-352 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4667(2) priėmimas	477
Šio įstatymo priėmimas	477
Dizaino įstatymo Nr. IX-1181 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4668(2) priėmimas	477

Šio įstatymo priėmimas	477
Patentų įstatymo Nr. I-372 31 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4669(2) priėmimas	478
Šio įstatymo priėmimas	478
Prekių ženklų įstatymo Nr. VIII-1981 54 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4670(2) priėmimas	478
Šio įstatymo priėmimas	478
Naujojo koronaviruso (COVID-19) sukeltų pasekmių poveikio Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymo taikymui įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4711 svarstymo tęsinys ir priėmimas	478
Šio įstatymo priėmimas	481
Turizmo įstatymo Nr. VIII-667 2, 15 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4694GR (<i>Respublikos Prezidento grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti</i>) priėmimas	482
Šio įstatymo priėmimas	483
Civilinio kodekso 6.751 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4693GR (<i>Respublikos Prezidento grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti</i>) priėmimas	484
Šio įstatymo priėmimas	484
Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4671(2) priėmimas	485
Baudžiamojo kodekso 277 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4663(2) priėmimo tęsinys	489
Energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 3, 8, 13 ¹ , 19, 27 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 18 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4138(2)ES, Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 7, 9, 16, 17, 20, 21 ¹ , 22, 31, 39, 41, 48, 49, 51, 69, 71, 74 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 6 ¹ ir 71 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4139(2)ES ir Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 13, 14, 16, 17, 20, 20 ¹ , 22, 25, 28, 29, 35, 37, 38, 39, 46, 48, 49, 55, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 63 ¹ , 64 straipsnių ir priedo pakeitimo, 11 ¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir Įstatymo papildymo 20 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4140(3)ES svarstymas	490
Administracinių nusižengimų kodekso papildymo 47 ¹ straipsniu ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2476 2 straipsnio pakeitimo projekto Nr. XIIIIP-4535(2) svarstymas	491
Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4407(2) svarstymas	492
Medicinos praktikos įstatymo Nr. I-1555 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4705, Odontologijos praktikos įstatymo Nr. I-1246 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4706 ir Odontologijos praktikos įstatymo Nr. I-1246 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2641 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4707 pateikimas (A. Veryga)	492
Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4715 pateikimas (D. Šakalienė)	493
Savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos įstatymo Nr. IX-1607 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4718 pateikimas (K. Bartkevičius)	495
Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4715 pateikimo tęsinys	495
Informaciniai pranešimai	496
ASMENVARDŽIŲ RODYKLĖ	497

SANTRUMPOS

LLRA-KŠSF – Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija
LSDDF – Lietuvos socialdemokratų darbo frakcija
LSDPF – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
LSF – Liberalų sąjūdžio frakcija
LVŽSF – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
MSNG – Mišri Seimo narių grupė
TS-LKDF – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija

A – alternatyvus teisės aktas
ES – su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas
GR – Respublikos Prezidento grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas
VK – su Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės rekomendacijų įgyvendinimu susijęs teisės aktas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VIII (PAVASARIO) SESIJOS POSĖDŽIO NR. 379 STENOGRAMA

2020 m. kovo 10 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas V. PRANCKIETIS,
Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas A. NEKROŠIUS*

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Gerbiami Seimo nariai, gerbiami svečiai, pradedame Lietuvos Respublikos XII Seimo VIII (pavasario) sesiją ir pradedame šios dienos, tai yra kovo 10 dienos, posėdį. (*Gongas*)

Giedamas Lietuvos valstybės himnas

Registruojamės.

Užsiregistravo 116 Seimo narių.

Toliau posėdžiui pirmininkauja Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. Baškienė.

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Mielieji kolegos, nuoširdžiai džiaugiuosi matydamą jus ir kviečiu Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininką V. Pranckietį. Prašom, Pirmininke, į tribūną. Jūsų sveikinimo žodis.

10.04 val.

Seimo Pirmininko Viktoro Pranckiečio kalba

V. PRANCKIETIS. Mielieji Lietuvos žmonės ir gerbiamieji kolegos bei svečiai, Konstitucija – kiekvieno piliečio dorovinis stuburas – mums sako, kad šiandien turi būti pradėta Seimo pavasario sesija. Šis Seimas paskutinį kartą renkasi politinio pavasario sezoną atidaryti. Tradiciškai dabar kalbėčiau apie laukiančius darbus, iššūkius, kelčiau klausimą dėl užsigulėjusių projektų ar kreipčiausi su kvietimu telktis bendram darbui.

Įtempta situacija pasaulyje ir nerimas dėl žmonių sveikatos lėmė, kad privalome saugoti artimą ir save, todėl Nepriklausomybės atkūrimo trisdešimtmetį minėsime keldami Nepriklausomybės vėliavas Nepriklausomybės aikštėje, žmonių aikštėje, o Kovo 11-osios įžymybę garbingai minėsime ir atšaukus ekstremalią situaciją šalyje.

Kalbėkime apie valstybę. Apie Lietuvos valstybę, jos žmones. Apie tautą, savo istoriją skaičiuojančią antrąjį tūkstantmetį.

Lietuva visada laikėsi tvirtai iškelta galva, išdidi ir save gerbianti. Saugodama savo identitetą Lietuva nesusitaikė su padalijimais, priespaudomis ir okupacijomis. Skaudžiausia bausmė buvo baudžiami ne už kriminalinius nusikaltimus, bet už laisvą žodį, už tikėjimą.

Esame ypatingi – mes kilome prieš carus, mes nešėme uždraustą žodį, mes atstatėme valstybę ir įžūliai kėlėme trispalvę, mes išlikome tremtyje ir tyliai meldėmės, kai buvo draudžiama. Mes tokie, mes lietuvių tauta.

Kai žmonija išgyveno pasaulinius karus, vieni vadino save laimėtojais, kiti buvo sugniuždyti, dar kiti – išniekinti ir sunaikinti. O Lietuva liko okupuota. Okupuota sovietų. 50 metų. 16 tūkst. 686 dienas. Okupuota.

Ir kai pagaliau suprato, kokio dydžio blogiui buvo leidžiama vežėti šitiek metų, žmonija pradėjo kurti taikų sambūrį. Ir mes buvome to dalis – taikaus pasitraukimo iš Sovietų Sąjungos ir sistemos sugriovimo dalis. Labai reikšminga dalis.

Tą dalį sudarė didelių žmonių dideli darbai. Kokį didelį darbą padarė rezistentai – kiekvienas atskirai ir visi kartu – idealistai disidentai, ne kartą rizikuodami sekę savo įsitikinimais už laisvą tėvynę ir laisvą žodį. Kokį didelį darbą padarė Persitvarkymo sąjūdis. Kokį didelį darbą padarė Nepriklausomybės atkūrimo akto signatarai. Jie įteikė mums Lietuvos nuosavybės dokumentą. Tauta tapo savininku. Savininku visko, kas čia buvo gera ir bloga.

Nuo to laiko visi Lietuvos žmonės kūrė, saugojo ir puoselėjo savo Lietuvą. Nes tai mūsų. Mes patys save turime.

Per tris dešimtmečius taikiai kūrėme Lietuvos nepriklausomybę ir saugojome ją – kurdami Konstituciją, kariuomenę, prisijungdami prie Europos Sąjungos ir NATO, visi Seimai leisdami įstatymus ir visos Vyriausybės juos įgyvendindamos. Visa yra Lietuvos kūryba ir statyba.

Dėmesį skirkime visuomenininkams ir pilietiniams aktyvistams, kurie dėvėdami Laisvos Lietuvos uniformas ir dėdami rankas prie širdies puoselėja patriotiškumą. Taip, kaip 1918-aisiais Lietuvą atkūrė kultūrininkai ir visuomenininkai, taip, kaip 1990-aisiais Nepriklausomybę atkūrė menininkai ir publicistai, taip ir šiandien Lietuvą kuria ir turi kurti plačiai žinomi gerbiami veidai. Ačiū jiems.

Nepriklausomybės vaikai, mūsų vaikai, tęskite, aukite ir auginkite Lietuvą. Švęskime.

Su mūsų visų švente!

PIRMININKĖ. Dėkojame gerbiavam Pirmininkui. (*Plojimai*)

V. PRANCKIETIS. Gerbiami kolegos, leiskite pagarsinti. Gavome Prezidento sveikinimą ir tą tekstą norėčiau perskaityti.

„Lietuvos Respublikos Prezidento Gitano Nausėdos sveikinimas Seimo pavasario sesijos pradžios proga.

Gerbiami Seimo nariai, sveikinu jus, susirinkusius į paskutinę šios kadencijos Seimo pavasario sesiją. Kreipiuosi į jus, kaip į tautos atstovus, kurie su kitomis valdžios institucijomis ant savo pečių laiko atsakomybės už šalies gerovę našta. Nėra lengva būti atsakingiems už visą šalį, kiekvieno politiko dėmesį kausto artėjantys rinkimai, tačiau istorija mums siūlo įtikinamą pavyzdį žmonių, kurie sudėtingomis sąlygomis nesiblaškę, telkė jėgas ir nuo pamatų kūrė Lietuvą. Jau rytoj švęsime 30-ąsias atkurtos Nepriklausomybės metines, tai yra puiki proga apžvelgti nuveiktus darbus ir įvertinti, ko iki šiol nepadarėme.

Gegužės viduryje minėsime Steigiamojo Seimo šimtmetį, ypatingą Lietuvos parlamentarizmo istorijos sukaktį, kuri primena mums apie galias šalies demokratijos tradicijas. Net ir šimtui metų praėjus, garsiai ir išdidžiai skamba pirmajame Steigiamojo Seimo posėdyje G. Petkevičaitės-Bitės ištarti žodžiai, kad mūsų likimas mūsų rankose ir kad savo jėgomis turime gydyti senąsias savo žaizdas. Kaip prieš šimtą metų, taip ir dabar, pagrindinė Seimo narių pareiga – bendromis jėgomis dirbti Lietuvos naudai ir žmonių gerylei. Dirbti visada ir visur, bet kokiomis aplinkybėmis, savo rankomis kurti mūsų bendrą likimą. Istorijos aplinkybės keičiasi, tačiau esmė visada išlieka. Galima rasti įvairiausių pasiteisinimų, kodėl kažko nepadarėme, sakyti, kad politiniai oponentai negirdi argumentų, kad nepakanka laiko, tačiau nepamirškime, kad garsiausiai apie mus visada kalba darbai.

Šiandien, kaip ir prieš šimtą metų, turime įsisenėjusių žaizdų, kurios reikalauja dėmesingo gydymo, jaučiame susiskaldymą, teisingumo ir pagarbos žmogui trūkumą, girdime ekspertų perspėjimus apie šalyje tvyrančią socialinę atskirtį. Matome neracionalų viešųjų išteklių naudojimą, privilegijuotą mokesčių sistemą, kai valstybei vis pritrūkta pinigų išsipareigojimams vykdyti. Nepagarba rinkėjams būtų dar kartą ištarti, kad jų problemas turės spręsti jau kitas Seimas. Būtent dabar yra metas siekti proveržio kuriant visų Lietuvos žmonių gerovę. Dar ne vėlu pildyti rinkėjams duotus pažadus, todėl raginu jus negaišuoti ir tinkamai išnaudoti iki rinkimų likusį laiką. Kviečiu prisiminti Lietuvos žmonėms duotą priesaiką, pamiršti savitarpio nesutarimus ir kibti į darbus. Linkiu tapti pavyzdžiu, kad Lietuvoje įmanoma ne tik neigianti, bet ir kurianti politinė kultūra.“

PIRMININKĖ. Dėkojame Lietuvos Respublikos Prezidentui, kad atsiuntė mums tokį sveikinimą. Ačiū, Pirmininke, kad jį perskaitėte.

V. PRANCKIETIS. Gerbiami kolegos, turime dar vieną malonų vidaus sveikinimą, pagerbki-me ir pasveikinkime I. Šiaulienę jos jubiliejaus proga. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamas Pirmininke. Mielieji kolegos, kovo 10 diena yra ir Lietuvos dainiaus J. Marcinkevičiaus gimtadienis. Jo žodžiai:

Tai gražiai skambėjo žodžiai:

Laukas, pieva, kelias, upė.

Tai gražiai iš jų išaugo

Vienas žodis – LIETUVA!

Su tuo žodžiu ir dėl Lietuvos, manau, esame nusiteikę dirbti labai atsakingai.

10.14 val.

Informaciniai pranešimai

Mielieji kolegos, prieš darbotvarkės tvirtinimą yra bendra informacija, kurią turime paskelbti ir suderinti. Balsų skaičiavimo grupė, sesijos pradžia, ir skelbiu: A. Butkevičius, E. Gentvilas, V. Kamblevičius, P. Kuzmickienė, M. Mackevičius, P. Nevulis, A. Salamakinas. Kovo 10 diena – balandžio 10 diena – šita balsų skaičiavimo grupė yra skelbiama. Galime jai pritarti? Pritariame.

Mielieji kolegos, taip pat informuoju ir pranešu, kad Prezidentas grąžino svarstyti iš naujo Civilinio turto konfiskavimo įstatymo projektą ir lydimuosius Civilinio proceso kodekso 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą bei Kriminalinės žvalgybos įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Prezidento grąžintų įstatymų projektų pateikimas bus ketvirtadienį.

Gerbiamieji Seimo nariai, taip pat informacija, kad praėjusioje sesijoje priėmėme kai kurių Seimo statuto straipsnių pakeitimus. Jums ant stalų yra išdalinta aktuali Seimo statuto redakcija.

Dar vienas pranešimas. Seimo nario E. Vareikio pranešimas: „Prašau nebelaikyti manęs Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos nariu.“

10.16 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2020 m. kovo 10 d. (antradienio) posėdžio darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

O dabar – darbotvarkės tvirtinimas. Ar yra pasiūlymų dėl šios dienos darbotvarkės? Nėra. Galima ją patvirtinti? Prašome, balsuojame, kad patvirtiname šios dienos darbotvarkę.

Darbotvarkė patvirtinta. Balsavo 116 Seimo narių: už – 113, prieš nėra, susilaikė 3 Seimo nariai.

10.17 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo VIII (pavasario) sesijos darbų programos patvirtinimo“ projektas Nr. XIII-4589 (*pateikimas*)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo VIII (pavasario) sesijos darbų programos patvirtinimo“ projektas Nr. XIII-4589. Pirmasis pranešėjas – Seimo Pirmininkas V. Pranckietis. Prašom.

V. PRANCKIETIS. Gerbiami kolegos, pareiga sako, kad turiu šiandien daug stovėti tribūnoje.

Norėčiau pristatyti Lietuvos Respublikos Seimo VIII (pavasario) sesijos darbų programą, pradedant nuo prioritetų. Paminėsiu, kad yra penki pagrindiniai prioritetai. Trumpai tariant, tai yra socialinės atskirties mažinimo, korupcijos prevencijos, pokyčių aplinkos apsaugos srityje, klimato kaitos, energetikos politikos, ketvirtasis – Respublikos teritorijos bendrojo plano koncepcija iki 2030 metų ir vykdomų reformų įgyvendinimo kontrolė.

Atsižvelgiant į šiuos prioritetus, yra parengta visa darbų programa. Programoje yra įtraukta beveik 600 teisės aktų. Visi teisės aktai buvo įtraukti pagal visų Seimo narių, komitetų ir kitų subjektų pageidavimą. Susirinkę į šią paskutinę sesiją mes turime atlikti tuos darbus, kurie buvo numatyti ir Vyriausybės programoje. Ją pristatys premjeras, o aš norėčiau truputį apžvelgti, ką mes turėtume nuveikti artimiausiu metu ir tolesnėje perspektyvoje.

Šią Seimo sesiją pradedame nuo trijų Konstitucinio Teismo teisėjų skyrimo procedūros. Šiandien taip pat pradėsime Aukščiausiojo Teismo pirmininko skyrimo procedūrą. Ketvirtadienio posėdyje pradėsime procedūras dėl Respublikos Prezidento grąžinto pakartotinai svarstyti Civilinio turto konfiskavimo įstatymo projekto.

Kaip ir anksčiau, taip ir šią sesiją rengsime diskusijas aktualiomis temomis. Numatyta surengti šias diskusijas: Europos Sąjungos finansinės programos 2021–2027 metais vertinimas – tai yra regioninė politika, sanglauda, žemės ūkis; kita tema būtų breksito įtakos Lietuvai vertinimas; trečia tema – pokyčių aplinkos apsaugos srityje reglamentavimo vertinimas ir Europos žaliojo kurso įgyvendinimo perspektyvos Lietuvos konkurencingumo ir vienodų galimybių su kitomis Europos Sąjungos valstybėmis narėmis kontekste.

Kalbant apie šią sesiją priimtus projektus, paminėsiu keletą, mano vertinimu, aktualių projektų, kuriuos turėtume apsvarstyti ir priimti šią Seimo sesiją. Sveikatos sistemos tobulinimo, socialinės apsaugos srityje aktualūs Sveikatos draudimo įstatymo pakeitimai, kuriais siekiama sudaryti teises prielaidas optimizuoti Privalomojo sveikatos draudimo fondo veiklą, konsoliduoti jo valdymo struktūrą, sujungiant šiuo metu veikiančias PSDF administravimo įstaigas į vieną juridinį asmenį.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo pakeitimais siekiama efektyvaus, skaidraus ir atsakingo Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos įstaigų valdymo, numatoma sudaryti galimybes regionams prisidėti ir dalyvauti planuojant ir valdant sveikatinimo veiklos paslaugas regionuose.

Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo pakeitimų tikslas – reglamentuoti tabako gaminių pardavimą tiesiogiai neprieinamu būdu, numatant draudimą mažmeninės prekybos vietose viešai eksponuoti tabako ir su juo susijusius gaminius. Taip pat įstatymo pataisomis siekiama uždrausti rūkyti, trumpai kalbant, balkonuose, terasose, lodžijose ir lauko sąlygomis įrengtose kavinėse.

Socialinio verslo plėtros įstatymo projektu apibrėžiama socialinio verslo samprata, kriterijai, socialinio verslo subjektui taikomos valstybės paramos formos siekiant skatinti socialinio verslo plėtrą Lietuvoje. Užimtumo įstatymo pakeitimai skirti didinti darbo ieškančių asmenų užimtumo galimybes ir todėl numatoma plėsti darbo rinkoje papildomai remiamų asmenų sąrašą bei teikiamas paslaugas, didinti vyresnių kaip 45 metų asmenų užimtumą.

Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymas keičiamas siekiant reglamentuoti asmeninio asistento pagalbos teikimą ir neįgaliųjų, kuriems nustatytas specialiųjų poreikių lygis, teisių ir garantijų užtikrinimą.

Darbo kodekso pakeitimais numatoma patikslinti nuostatas, kuriomis būtų užtikrinta geresnė onkologinėmis ligomis susirgusių asmenų teisinė apsauga. Seimo nutarimu dėl nacionalinės šeimos tarybos sudėties patvirtinimo siekiama patvirtinti tarybos sudėtį, kad ji galėtų pradėti veikti.

Švietimo, kultūros ir mokslo srityje svarbus naujos redakcijos Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo projektas, kuriuo siekiama atnaujinti LRT valdymo modelį, išplečiamos LRT tarybos funkcijos, siekiama didinti nacionalinio transliuotojo nepriklausomumą nuo politikų, jo atvirumą bei atskaitomybę visuomenei.

Visuomenės informavimo įstatymo pakeitimo įstatymo pataisomis į nacionalinę teisę perkeliama Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos nuostatos, dėl kurių jau buvo daug diskutuojama.

Mokslo ir studijų įstatymo pataisomis siekiama pagerinti studijų prieinamumo sąlygas bei pertvarkyti aukštųjų mokyklų finansavimą. Vienas iš pagrindinių uždavinių – išplėtoti nemokamą aukštąjį mokslą.

Su valstybės saugumu susijusioje teisėkūros srityje naujos įstatymo pataisos užtikrintų veiksmingą valstybės gynybą ir sklandžią valstybės institucijų ir ūkio subjektų veiklą užtikrinant valstybės ir visuomenės poreikį.

Civilinės saugos įstatymo pakeitimais siekiama patikslinti įstatyme nustatytą reguliavimą siekiant užtikrinti efektyvų ir operatyvų ekstremalių situacijų valdymą. Naujos redakcijos Korupcijos prevencijos įstatymo pakeitimo įstatymo projektu siekiama kurti antikorupcinę aplinką Lietuvoje pereinant nuo prievartos link savanoriškos veiklos.

Ekonomikos plėtos, verslo skatinimo srityje šią sesiją aktualūs Viešųjų pirkimų įstatymo pakeitimai, kuriais siekiama užtikrinti skaidresnius ir efektyvesnius viešuosius pirkimus juos centralizuojant. Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo pakeitimais siekiama panaikinti pridėtinės vertės mokesčio skirtumo grąžinimui taikomus apribojimus, kad pagerėtų PVM mokėtojų padėtis.

Bankų įstatymo pakeitimais, siekiant užtikrinti finansų sektoriaus stabilumą, siūloma nustatyti sisteminės rizikos vertinimo taisyklę.

Elektros energetikos įstatymų pakeitimais būtų užtikrintas Lietuvos elektros energetikos sistemos adekvatumas, po 2025 metų įtvirtintas ilgalaikių pajėgumų mechanizmo Lietuvoje modelis. Elektroninių ryšių įstatymo pakeitimais numatoma užtikrinti tvarią konkurenciją elektroninių ryšių srityje.

Naujos redakcijos Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymu siekiama teisiškai sureguliuoti visuomeninius santykius, siekiant sutelkti valstybės valdomas informacines technologijas.

Akcinių bendrovių įstatymo pakeitimais siekiama užtikrinti akcinių bendrovių, kurių akcijos mis leista prekiauti reguliuojamoje rinkoje, valdymo skaidrumą.

Valstybės kontrolės įstatymo pakeitimo įstatymo projektu siekiama įtvirtinti aukščiausios audito institucijos funkcinį, organizacinį bei finansinį savarankiškumą.

Teisės, valstybės valdymo, viešojo administravimo srityse itin reikšmingas Seimo narių teisių, pareigų ir veiklos garantijų įstatymo projektas, kuriuo siekiama įgyvendinti Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2004 metų nutarimą „Dėl Seimo statuto 15 straipsnio 4 dalies atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai“ ir atskiru įstatymu nustatyti Seimo narių teises, pareigas ir veiklos garantijas. Juo taip pat įgyvendinamas ir kitas Konstitucinio Teismo 2016 metų nutarimas, kuriuo pripažinta, kad Seimo statuto 151 straipsnio 1 dalis tiek, kiek pagal joje nustatytą teisinį reguliavimą Seimo nariui, be svarbios pateisinamos priežasties nuolat nedalyvavusiam Seimo, Seimo komitetų, kitų struktūrinių padalinių, kurių nariu jis paskirtas Seimo statuto nustatyta tvarka, posėdžiuose, to mėnesio atlyginimas negali būti mažinamas daugiau negu vienu trečdaliu, prieštarauja Konstitucijai.

Seimo statuto pakeitimais siekiama sureguliuoti Seimo nutarimų projektų svarstymą ypatingos skubos tvarka. Tai yra numatoma įtvirtinti specialią nutarimų priėmimo tvarką, taikytiną tik Statute nurodytais atvejais.

Taip pat siūloma pakeisti Seimo statuto normas, reglamentuojančias Seimo narių privačių interesų deklaravimą, nusišalinimą nuo klausimo svarstymo, numatyti aiškią privačių interesų deklaracijų pateikimo tvarką. Statuto pakeitimais siūloma sugriežtinti Seimo narių atsakomybę už nedalyvavimą Seimo, komitetų ir komisijų posėdžiuose.

Naujos redakcijos Regioninės plėtos įstatymo pakeitimais numatoma sudaryti teises prielaidas efektyviam regioninės politikos įgyvendinimui didinant Lietuvos regionų konkurencingumą.

Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo pakeitimais siekiama suteikti teisę nemokamos krizinio neštumo bei paliatyviosios pagalbos centrams, kurie pagal Nevyriausybinių organizacijų plėtos įstatymą laikomi viešosios naudos nevyriausybinių organizacijomis, panaudos pagrindais neatlygintinai perduoti naudoti valstybės ir savivaldybių turta.

Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo pakeitimais numatyta reglamentuoti viešojo sektoriaus subjektų, tarp jų – valstybės ir savivaldybių, atskaitomybės procesą, kuris užtikrintų tinkamą visuomenės informavimą apie šių subjektų veiklą, finansinę būklę, išteklių naudojimą ir paskirstymą.

Itin svarbūs Valstybės teritorijos bendrojo plano koncepcijos įstatymo projektai, kadangi tai vienas svarbiausių teritorijos planavimo dokumentų, kuriame numatoma, kaip per ateinančius 30 metų bus vystoma Lietuvos teritorija.

Apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymo nauja redakcija numatoma suderinti Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo ir Apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymo nuostatas, atsižvelgti į moters pažeidžiamumą ir nelygiateisiškumą visuomenėje ir atitinkamai nustatyti apsaugos nuo smurto priemones.

Aplinkos apsaugos srityje aktualūs Atliekų tvarkymo įstatymo pakeitimai, kuriais ketinama patvirtinti atliekų kainodaros principus.

Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo pakeitimais numatoma efektyviau įgyvendinti „teršėjas moka“ ir gamintojo atsakomybės principus, ekonominėmis priemonėmis mažinti oro ir vandens taršą, skatinti investicijas į inovatyvias aplinkai draugiškas technologijas.

Seimo VIII sesijoje prioritetiniai taip pat yra įstatymų projektai, susiję su Europos Sąjungos teisės aktų nuostatų perkėlimu ir pradėta Europos Sąjungos teisės pažeidimo procedūra arba su Europos Komisijos paklausimais dėl atitikties Europos Sąjungos teisei, pripažinimo įstatymo pakeitimo, Baudžiamojo kodekso pakeitimo projektai.

Aktualūs ir praėjusią sesiją nepriimti įstatymų projektai, kurie yra susiję su pradėta Europos Sąjungos teisės pažeidimo procedūra arba su Europos Komisijos paklausimais dėl atitikties Europos Sąjungos teisei. Juos planuojama priimti pavasario sesijoje. Tai Baudžiamojo proceso kodekso (nustatomi būtiniausi nusikaltimų aukų teisių, paramos joms ir jų apsaugos standartai, nuostatos), Energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatymo (nustatyti reguliavimą, skatinantį poreikio valdymo prieigą ir dalyvavimą balansavimo, rezervo ir kitų sisteminių paslaugų rinkose siekiant, kad būtų nustatytos dalyvavimo šiose rinkose techninės nediskriminacinės sąlygos, remiantis elektros tinklų techniniais reikalavimais ir atsižvelgiant į poreikio valdymo galimybes), Seimo 2002 metų nutarimo „Dėl Rezervinio (stabilizavimo) fondo nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo (nustatoma panaudoto branduolinio kuro ir radioaktyviųjų atliekų atsakingo ir saugaus tvarkymo Bendrijos sistema, lėšų giluminiam atliekynui įrengti ir radioaktyviosioms atliekoms tvarkyti kaupimo tvarka, supaprastinamas Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo finansavimo mechanizmas), Lygių galimybių įstatymo (dėl priemonių, kad darbuotojai galėtų lengviau naudotis laisvo darbuotojų judėjimo teisėmis, nuostatų) pakeitimo projektai.

Dėkoju.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamasis Pirmininke.

Mieli kolegos, gal sutarkime išklausti ir antrąjį pranešimą, o po to jiems užduosime klausimus. Kviečiu Ministrą Pirmininką S. Skvernelį. Prašom pristatyti.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Gerbiamas Seimo Pirmininke, gerbiami kolegos Seimo nariai, visų pirma sveikinu visus, naudodamasis proga, su artėjančia Kovo 11-ąja – mūsų Nepriklausomybės atkūrimo diena. Šiemet jinai yra ypatinga. Nueitas solidus 30 metų kelias, per kurį kaip šalis pasiekėme nepaprastai daug: įgyvendinome strateginius uždavinius gerovei ir saugumui užtikrinti, prieš 15 metų tapome Europos Sąjungos, NATO nare, 2018 metais buvome priimti į EBPO. Pasaulio gerovės indekso duomenimis, Lietuva tarp 149 pasaulio šalių yra 36 vietoje. Verslo sąlygas vertinančiame Pasaulio banko tyrime „Doing Business“ Lietuva užima 11 vietą iš 190 valstybių. Jei-
gu šią mūsų sėkmę mato ir pripažįsta pasaulis, ja patikėti ir apie ją kalbėti privalome mes patys.

Gerbiamieji Seimo nariai, apie visa tai kalbu ne tik dėl to, kad artėja mūsų šaliai svarbi data ir nuoširdžiai kviečiu įvertinti, ką esame pasiekę, bet ir todėl, kad šiandien pradedame naują Seimo darbų etapą. Etapą, kuriuo turime išnaudoti visas galimybes, kad Lietuvos žmonės ir toliau jaustų, jog gyvename stiprėjančioje, augančioje valstybėje ir šios galimybės vis dar yra mūsų rankose.

Privalome tęsti pradėtus darbus Lietuvos žmonėms, nepaisydami būsimų rinkimų batalijų. Artėjant rinkimams negalime susigundyti griauti sukurta visuomenės gėrį. Visus trejus metus šioje tribūnoje kartojau, kad mažiname socialinę atskirtį, geriname valstybės teikiamas paslaugas, sprendžiame šešėlinės ekonomikos, įsisenėjusias korupcijos problemas. Šeimų socialinis saugumas, orus garbus amžius, jaunimo perspektyvos buvo mūsų Vyriausybės darbotvarkės prioritetai ir išlieka. Šiandien jie nesikeičia. Jus tik papildė naujų iššūkių sprendimai ir didelės pastangos padaryti taip, kad žmonės išsaugotų tai, kas buvo taip sunkiai atkurta ir sukurta per trejus metus.

Gerbiami kolegos, pagrindiniai Vyriausybės siūlymai Seimo pavasario... ir toliau susiję su socialinės atskirties mažinimu, šeimų stiprinimu, sveikatos apsaugos ir švietimo sistemų gerinimu. Toliau siūlomos efektyvios priemonės kovai su korupcija ir šešėline ekonomika, skiriamas didelis dėmesys aplinkosaugai, žmonių saugumui.

Socialinės atskirties mažinimas buvo vienas svarbiausių uždavinių darbotvarkėje su Seimu. Baltijos kelyje visi stovėjome lygūs, vienodai ištroškę laisvės ir lygiai tikėdami jos galimybėmis.

Natūralu, kad vieniems pasisėkė labiau, kitiems mažiau, tačiau valstybė buvo apleidusi silpniausius savo piliečius. Mūsų pradėtas ir tęsiamas pajamų didinimas žmonėms tebėra svarbiausias šios Vyriausybės tikslas. Siekiame, kad šią Vyriausybę prisimintų dėl to, jog kilo atlyginimai ir sparčiai augo pensijos. Ne tik viešojo sektoriaus darbuotojai, mokytojai, gydytojai, kariai, ugniagesiai, bet ir bet kuris Lietuvos žmogus ar šeima, gaunantys vaiko pinigų, socialines išmokas ir kitą valstybės pagalbą, turi likti ramūs, kad tai nebus iš jų atimta.

Pavasario sesijoje bendromis pastangomis su Seimu ir Prezidentu toliau kursime mūsų žmonių gerovę, artinsime pensijas prie oraus gyvenimo lygio. Spręsdami darbo rinkos problemas Seimui teiksime Užimtumo įstatymo pakeitimus, kurie sudarys galimybę greičiau ir efektyviau vykdyti darbo paieškas, didins vyresnių kaip 45 metų asmenų įdarbinimo galimybes. Pagaliau turime stabiliai augantį darbo užmokestį. Dėl ekonomikos augimo ir mokesčių reformos vidutinis atlyginimas nuo 2016 metų pakilo penktadaliu, vidutinis gydytojo ar mokytojo atlyginimas pakilo trečdaliu. Šią tendenciją turime tęsti.

Šią Seimo sesiją kviesime koreguoti Darbo kodeksą, kad užtikrintume sunkiomis ligomis sirgusių žmonių apsaugą darbe, didinsime dirbančiųjų pajamas, peržiūrėsime pareiginės algos bazinį dydį, minimalią mėnesinę algą. Toliau kryptingai sieksime stiprinti Lietuvos šeimas sudarydami sąlygas joms auginti, ugdyti ir mokyti savo atžalas gyventi visavertį gyvenimą Lietuvoje, o ne kažkur kitur. Tokios priemonės kaip parama šeimoms įsigyjant būstą regionuose, šeimos kortelė, kultūros pasas, nemokamas muziejų lankymas, nemokamas ikimokyklinukų maitinimas ne tik lengvina šeimų finansinę situaciją, bet ir ugdo sveiką bei išprususią jaunąją kartą. Darysime viską, kad šių priemonių aprėptis didėtų.

Prieš trejus metus ėmėme gerinti sveikatos apsaugos sistemą, kad laisvės karta nebeišsiskirtų vien skaudžiais rodikliais Europoje. Jau šiandien galime didžiuotis, kad mažėja mirtingumas dėl infekcinių ir kraujotakos sistemos ligų, mažėja savižudybių skaičius, taip pat mirčių dėl alkoholio nulemtų priežasčių. Žmogaus gyvenimo kokybės gerinimas yra ilgalaikis procesas ir mes jį toliau nuosekliai darysime. Todėl Seimui siūlysime nemažai įstatymų projektų, optimizuojančių sveikatos biudžetinių įstaigų tinklą, Sveikatos pakartotinių duomenų naudojimo įstatymo projektą ir kitus teisės aktus. Transporto lengvatų įstatymo pakeitimu kviesime Seimo narius pritarti lengvatoms įsigyti automobilius ir kompensacijoms reguliaraus eismo važiavimo bilietams sunkiai sergantiems.

Prieš trejus metus mūsų Vyriausybė pradėjo ryžtingai mažinti korupciją ir šešėlį ekonomikoje. Pranešėjų apsaugos įstatymas jau veikia, per 2019 metus pranešėjo statusas suteiktas daugiau negu 50 asmenų. Dėl Civilinio turto konfiskavimo įstatymo turėsime priimti galutinius sprendimus čia. Galiu patikinti, kad ir toliau kova su šiomis negerovėmis lieka vienas iš svarbiausių uždavinių. Atsižvelgiant į praėjusių metų šalies ekonominės raidos tendencijas ir rezultatyvesnę mokesčių administravimą, galima konstatuoti, kad iš šešėlio ištraukėme planuotus 200 mln. eurų. Bet to tikrai negana, todėl atnešame į Seimą projektus, kurie didina skaidrumą transporto, statybų ir paslaugų sektoriuose. Bet ryžtingesniems veiksams reikalingas visų politikų pritarimas Seime.

Atsižvelgiant į priežiūros ir kontrolės institucijų duomenis, statybos, prekybos naudotais automobiliais, automobilių atliekų tvarkymo sektoriuose neapskaitytos ekonomikos mastas yra 700–800 mln. eurų. Todėl labai reikia tolesnės paramos Vyriausybės pateiktiems projektams diegiant statybininko identifikacinę kortelę, įgyvendinant naudotų automobilių perpardavėjų kontrolės ir jų mokesstinės drausmės priemones, automobilių atliekų tvarkymo taisykles.

Švietimo situacijos gerinimą Lietuvos žmonės išrinko viena iš kertinių idėjų Lietuvai. Pripažįstu, kad ne viskas, ką buvome suplanavę šioje srityje, pavyko sklandžiai, tačiau nereikia nuleisti rankų. Šiai esminei, bet neišvengiamai, būtinai reformai reikia daugiau laiko, todėl Vyriausybė pasiūlė partijoms pasirašyti susitarimą dėl ilgalaikės švietimo perspektyvos, o pati Vyriausybė ir toliau didina švietimo srities finansavimą. Ne taip greitai, kaip norėtusi, bet artėjame prie galimybės siekti gero išsilavinimo, nepriklausomai nuo finansinės padėties ar gyvenamosios vietos. Nemokamų bakalauro studijų įstatymo projektas jau Seime. Vilniaus ir Šiaulių universitetų jungimosi projektai taip pat teikiami jūsų, kolegos, verdiktui.

Jau praėjusioje Seimo sesijoje teikėme nemažai įstatymų aplinkos apsaugos ir klimato kaitos problemoms spręsti. Ryžtingai ir nuosekliai toliau Seimui siūlysiu priemonės, kaip spręsti svarbiausius iššūkius užtikrinant saugią ir švarią aplinką, didinti atliekas naudojančių ir šalinančių įmonių atsakomybę.

Numatome teikti įstatymų projektus, kurie sudarys sąlygas efektyvesnei vandentvarkos įmonių veiklai ir galimybę Lietuvos gyventojams gauti geresnes geriamojo vandens ir nuotekų tvarkymo paslaugas. Girdėdami daugelio nusiskundimus dėl augančių neadekvačių, ne visai skaidriai pagrįstų komunalinių mokesčių, siūlysiu nustatyti, kad komunalinių atliekų tvarkymo kainodara būtų reguliuojama.

Gerbiami kolegos, negaliu nepaminėti dar vieno iššūkio. Įsiklausydami į šiandienos aktualijas, šioje sesijoje pateiksime Žvalgybos įstatymo pataisas, didinančias tarnybų atskaitomybę ir stiprinančias jų lankstumą veikti šiandieninių iššūkių kontekste. Mūsų nuomone, nesankcionuoti veiksmai niekada neturi būti vykdomi. Lietuvos žmonių teisių ir privatumo apsauga – aiškus prioritetas ir turime nutraukti ydingą praktiką, kuri buvo susiklosčiusi per daugelį metų.

Reaguodami į interesų grupių galimo neteisėto poveikio valstybės institucijoms ir politiniams procesams rizikas, teiksime Lobistinės veiklos įstatymo pakeitimus.

Mūsų teikiami naujos redakcijos Karo padėties ir Mobilizacijos įstatymai įgalins šalies gynybos sistemą veikti kritinėmis sąlygomis, apsaugoti mūsų šalies nepriklausomybę ir užtikrinti piliečių saugumą. Turime būti pasirengę skirtingiems iššūkiams, nuo nesantaikos kurstymo iki įtakos šalies demokratiniams procesams, nuo šalies diskreditavimo tarptautinėje arenoje iki galimų karinių provokacijų. Tam labai atsakingai ruošėmės pastaruosius trejus metus ir privalome tęsti tą pasirengimą šioje pavasario sesijoje.

Jums visiems žinoma, kad Vyriausybė, dirbdama kartu su itin plačiu socialinių ekonominių partnerių ratu, parengė 2021–2030 metų nacionalinio pažangos plano projektą, skėtinį 10 metų trukmės planavimo dokumentą. Šis dokumentas padės suplanuoti šalyje būtinus pokyčius ir užtikrinti ilgalaikę šalies ekonominę ir socialinę pažangą. Tačiau tam, kad jis veiktų, būtinas visų valdžių susitelkimas ir Seimo palaikymas. O susitelkimas, kaip matome, visada duoda gerų rezultatų. Tai puikiai iliustruoja tarptautinės migracijos balansas, kuris Lietuvoje ilgą laiką buvo neigiamas, tačiau dėl bendromis Seimo ir Vyriausybės pastangomis įgyvendintų šeimos ir regioninės politikos priemonių ir kitų veiksnių praeitais metais situacija pasikeitė ir pirmą kartą daugiau nei po 20 metų grynoji migracija buvo teigiama. Ši tendencija tęsiasi iki šiol. Vasario mėnesį vėl įregistruota teigiama migracija ir gyventojų skaičiaus didėjimas. Darykime viską, kad ši kryptis išliktų.

Baigdamas noriu pabrėžti, kad visi 147 Vyriausybės teikiami įstatymų projektai svarbūs ir reikalingi, o juos svarstyti ir diskutuoti turime nedaug laiko. Todėl, sveikindamas jus visus su pavasariu ir nauja sesija, kviečiu nukreipti mintis ne tik į spalį laukiančius rinkimus, bet ir pamąstyti apie tai, kaip kiekvieną iš mūsų, kiekvieno iš mūsų sprendimus atsimins Lietuvos žmonės, žmonės, kurie prieš 30 metų visa savo širdimi tikėjo Lietuva ir jos ateitimi.

Rinkimai ateina ir praeina, reitingai kyla ir krenta, bet mūsų visuomenė sugeba atskirti svarbius ir tvarius sprendimus nuo trumparegiškų partinių pasistumdymų. Todėl kviečiu padovanoti dovana Lietuvos žmonėms Nepriklausomybės 30-mečio proga – mažiau beprasmių rietenų ir daugiau prasmingų darbų ir bendradarbiavimo.

Mielieji kolegos, linkiu jums visiems darbingos, pakilios pavasario sesijos! Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamasis premjere. Seimo nutarimo pateikimas įvyko, pranešėjai savo kalbas pasakė, dabar atsakymai į klausimus. Gerbiami kolegos, 18 Seimo narių yra užsirašę paklausti, tam skiriame pusę valandos laiko. Galime sutarti? Sutariame. Tada prašome premjerą patogiai atsisėsti, kad galėtumėte atsakyti į klausimus. Kartu ir Seimo Pirmininką. Klausantieji pasakysite, kuriam iš jų norite užduoti klausimus.

Pirmasis klausia A. Nekrošius. Ruošiasi A. Armonaitė.

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Mano klausimas būtų Seimo Pirminkui. Aš konkrečiai norėčiau pasiteirauti dėl vieno įstatymo projekto, tai yra Švietimo įstatymo 44 straipsnio pataisų įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4501. Tai iš esmės liečia kaimo mokyklų reorganizaciją ir pertvarką regionuose, kad daugelis savivaldybių tiesiog neatsižvelgdamos į bendruo-

menės lūkesčius tą tinklą tvarko. Yra registruotas šis projektas, tai yra V. Ačienės ir V. Ažuolo. Mano klausimas būtų, kada yra planuojama jį įtraukti į darbotvarkę? Gal būtų galima įtraukti kuo greičiau, nes šis klausimas yra aktualus ir gana svarbus. Daugelis savivaldybių šitą klausimą spęs jau artimiausiuose savo posėdžiuose, tiesiog laukia Seimo sprendimo. Ačiū.

V. PRANCKIETIS. Klausimas aktualus, švietimo problematika, kaip matėte, tarp prioritetų. Labai gerai, kad jūs atkreipėte dėmesį. Manau, kad pagal pageidavimą artimiausiu metu pateikimą reikėtų ir padaryti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia A. Armonaitė. Ruošiasi M. Majauskas.

A. ARMONAITĖ (MSNG). Dėkoju. Klausimas premjerui taip pat apie švietimą. Jūs siūlote grandiozinį susitarimą dėl švietimo, tačiau higieninius dalykus galite padaryti jau šiandien. Tai yra jau šiandien galite atsisakyti jungtinių klasių ir patvirtinti tinklo taisykles, kad Lietuvos moksleiviai nesimokyėtų kaip carinės Rusijos kaime. Jūs galite klausyti EBPO rekomendacijų ir atsisakyti klasės krepšelio, kuris išaldė neefektyvią sistemą. Atsisakėte Mykolo Romerio universiteto ir VGTU sujungimo, nors pačioje kadencijos pradžioje ir šiandien iš tribūnos kalbėjote apie aukštojo mokslo įstaigų konsolidaciją ir apskritai netgi panaikinate *de facto* kolegijas, nes nuleidote kartelę stoti į universitetus. Mano klausimas toks. Jūs galite sutvarkyti švietimo higieną jau šiandien, nereikia dešimtmečiams susitarimo, bet neatrodo iš programos, kad tą ketinate padaryti.

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolege, laikas.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Miela kolege, gal didžiausios problemos ir buvo pastarųjų dešimtmečių, kad mes išsprendėme higienines problemas vienos srities – švietimo, kitų sričių – socialinių klausimų. Dėl švietimo susitarimo, man atrodo, kad yra temos, ar tai būtų jungtinės klasės, ar, kaip jūs minėjote, klasės krepšelis ir panašūs dalykai, svarbūs visai visuomenei. Mes turime tikrai skirtingas nuomones, tai irgi natūralu. Vieni esame už vieną modelį, kiti už kitą modelį, tačiau norisi tokių sprendimų, kad, nepaisant politinių jėgų persiskirstymo, kuris yra galimas po kiekvienų Seimo rinkimų, tie susitarimai būtų vykdomi. Matyt, viena iš didžiausių mūsų problemų daugelyje sričių yra, kad ketverius metus darome vienaip, po to ketverius metus bandome patobulinti, reformuoti ir pakeisti kitaip.

Taip, gyvenimas nestovi vietoje, turi būti pokyčiai, tačiau noras dėl švietimo yra, ir šiandien toks yra. Aš manau, kad mes galime bandyti suderinti ir opozicijos pusėje rengiamą švietimo susitarimą, ir pozicijos, jeigu tikrai mes tikime tuo nuoširdžiai (o aš tuo tikiu), ir priimti ne vien higieninius pataisymus, o tvarius sprendimus.

Dėl atskirų universitetų, jūs paminėjote Mykolo Romerio universitetą. Gaila man, tikrai gaila, kad pasikeitė nuomonė pasikeitus rektoriui. Tiesiog nesinori naudoti jokių administracinių svertų ir įrankių daryti tą prievartą. Bendruomenė taip apsisprendė, vadinai, ji įvertino rizikas dėl šio universiteto galimybės toliau ne tik išlikti, bet ir būti sėkmingu, kokybiškas paslaugas teikiančiu universitetu. Jeigu jie tokį kelią mato, na, bendruomenė apsisprendė, suteikime tokią teisę, o gyvenimas parodys, ar buvo teisūs jie, ar buvo teisi Vyriausybė ir dalis Seimo, kurie siūlė tuos sprendimus, kurie buvo nužengę faktiškai į finišo tiesiąją. Net ir buvo numatytos lėšos, skatinančios šitas abi aukštąsias mokyklas dėl susijungimo. Deja, Mykolo Romerio universiteto bendruomenė pasiėlgė kitaip.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia M. Majauskas. Ruošiasi E. Pupinis.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas premjere, didžiausios pasaulio valstybės kalba apie COVID-19 įtaką jau nebe žmonių sveikatai, bet realiai ekonomikai, finansų stabilumui, valstybių pajamoms. Iš jūsų kalbos atrodo, lyg nieko neįvyko.

Ar galite patikslinti, ar tikrai nėra poreikio numatyti papildomą finansavimą, tarkime, pandemijos prevencijai? Ar nėra poreikio atšaukti 2021 metais išgaliosiančią 3 dalį mokestinės reformos milijardas milijonui, dėl ko mažėja valstybės pajamos? Ar nėra poreikio svarstyti įstatymų projektus dėl finansinės paramos įmonėms, kurios išgyvena trumpalaikius finansinius sunkumus? Ar nėra poreikio didinti išmokas galbūt ligoniams dėl laikino nedarbingumo ir taip paskatinti pasitikrinti sveikatą? Ar nėra poreikio sudaryti palankias sąlygas naudotis nuotolinio darbo režimu? Ar tikrai nereikia dėl to keisti nė vieno įstatymo? Ar jūs tikrai įvertinote situaciją ir Seimui nereikia priimti nieko dėl COVID-19 galimos įtakos ekonomikai ir finansams?

S. SKVERNELIS (*LVŽSF*). Mielas kolega, ačiū už klausimą. Visiems jums naudodamasis proga noriu padėkoti, kad šia tema, kuri tikrai labai svarbi kiekvienam iš mūsų ir asmeniškai, ir verslui, mes nedarėme tokių pareiškimų, neužsiėmėme galbūt, nors ir kyla noras (...) politinėms kovoms, ir išlaikėme ramybę.

Ramybės išlaikymas nereiškia nieko neveikimą. Visi įrankiai, kurie reikalingi jūsų problemoms spręsti, šiandien yra turimi. Aš tikrai nenoriu viešai ir garsiai skelbti, kad laikinas ekonomikos ir inovacijų ministras renka atsakingus asmenis, verslo atstovus, sprenddamas situaciją, vertindamas galimą riziką, kaip bus, jeigu toliau situacija keisis ne tiktai Lietuvoje, bet ir Europoje, ir pasaulyje.

Šiandien tų įrankių pakanka. Jeigu tikrai mes matysime, kad būtinas įstatymų leidėjo įsitraukimas su atitinkamais sprendimais čia, patikėkite, prašysime pasinaudoti teise – ypatinga skuba. Turbūt sutiksime, kad jau šiuo atveju mes turėsime ypatingą sąlygą, kur galėsime šią Statuto normą naudoti. Visos jūsų išvardintos priemonės tikrai yra mūsų nuolatinėje, kasdieninėje darbotvarkėje. Yra sprendžiama... tikrai stengiamės neapkrauti visuomenės pertekline informacija, neskatiname tų procesų, kurie galbūt nebuvo suvaldyti kitose valstybėse, ir tikrai matome šiandien kartais neadekvačią visuomenės reakciją į tą problemą, kuri yra labai rimta.

Taigi dėkoju už tas jūsų išvardintas sritis. Jos visos yra mūsų darbotvarkėje ir kol kas visi įrankiai turimi. Jeigu kas nors keičiasi, mes sprendžiame, kas reikalinga Vyriausybės lygmeniu. Jūs matėte, yra ir tam tikri sprendimai keičiami. Kol kas įstatymo leidėjo... Tikrai aš dėkoju, suprantu ir tikiuosi, kad jeigu bus reikalinga, mes nedelsdami galėsime ypatingos skubos tvarka tuos projektus pateikti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia E. Pupinis. Ruošiasi A. Sysas.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Norėčiau paklausti Ministro Pirmininko. Šiandien jūs tikrai nemažai įvardinote tų neva kilimo lygio... kurie susiję, daugiau susieti su ekonomika arba su Pensių įstatymu, kuris buvo priimtas anksčiau. Tačiau dėl švietimo jūs pats pripažįstate, kad iš tikrųjų nėra viskas gerai.

Aš vis dėlto norėčiau jūsų nuoširdžiai paklausti, ar manote, kad plačiai pravėrę duris į aukštąsias mokyklas ir sudarę sąlygas stoti tiems žmonėms, kurie, klausimas, ar verti būti priimti netgi į kolegijas kai kada, jūs pakelsite aukštojo mokslo lygį?

Antras klausimas: ar palengvinę stojimą į aukštąsias mokyklas jūs taip pakelsite ir bendrojo lavinimo lygį? Savaiame suprantama, galbūt yra tų moralinių dalykų, kurie verčia jaunimą mokyti, bet visada taip atsitinka, kad lengvai pravėrus duris ir bendrojo lavinimo lygis krenta. Ar nemanote, kad čia vis dėlto yra tam tikra klaida ir dar vienas pavojus, kadangi jūsų Vyriausybės sprendimai kardinaliai pasikeitė...

PIRMININKĖ. Dėkoju.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). ...nuo J. Petrauskienės, kuri kėlė, dabar viskas atleidžiama, varžtai atgal.

S. SKVERNELIS (*LVŽSF*). Ačiū už klausimą. Čia kartu papildysiu ir gerbiamos Aušrinės, nes neatsakiau į tą dalį, nes buvo didelis klausimas dėl kartelės. Noriu pareikšti, kad stojimo kartelė nei į universitetus, nei į kolegijas, o ir tai, ir tai yra aukštosios mokyklos, nėra sumažinta. Mes kalbame apie galimybę moksleiviams, kurie galbūt (nenoriu sakyti teisingai), bet galbūt prognozavo savo ateitį šiek tiek kitaip, užkirsti kelią net ir tai kartelei peržengti. Yra padaryti sprendimai nesumažinus kartelės, o papildydamas norėčiau, kad dar ministras labai aiškiai atsakytų, kad kartelė nėra sumažinta.

A. MONKEVIČIUS. Ačiū už šitą klausimą. Yra gera proga paaiškinti dar kartą – kartelė nėra sumažinta. Konkursinis balas lieka toks pats – 5,4 į universitetus, 4,3 į kolegijas. Buvo keturi reikalavimai ir vieno reikalavimo tiesiog griozdiška... Pasakykite, kas visuomenei gali paaiškinti tas karteles? Tų kartelių yra keturios. Vieną pasakiau – ji lieka pati aukščiausia ir svarbiausia.

Toliau. Penki geriausi dalykai: 7 vidurkis į universitetus, 6 į kolegijas. Trys privalomi išlaikyti egzaminai: lietuvių kalba, užsienio kalba, matematika. Lieka tik tuo vidurkiu... Tikrai, kaip premjeras sakė, tikrai matome, kad apie 100 ar kiek vaikų, kurie labai gerai kažkokį dalyką pasimokę, kitų nesurinko to vidurkio, nebegali patekti. Mes tik vieną šitą elementą pašalinome, bet Seimui teikiame projektą, kaip suvienodinti tuos reikalavimus, kad Lietuvoje nebebūtų dviejų kategorijų

studentų. Seime šitas paketas yra. Lietuvos švietimo taryba pasisakė dar radikaliau nei mano šita korekcija. Mes turime tikrai matyti, kad mažėja prieiga prie aukštojo mokslo tikrai gabių vaikų. Jums žinotina, mano pakoreguotas kitų metų... prieš dvejus metus yra pasiūlymas vietoj užsienio kalbos pasirinkti reikalingą dalyką: biologiją, chemiją, fiziką ar ką nors panašaus. Taigi, kartelė tikrai nėra sumažinta, yra šiek tiek lankstesnė, pritaikyta gabiems vaikams, kad jie neatsidurtų užribyje.

O tarp kolegijų ir universitetų balansą tikrai išlaikysime kitomis priemonėmis. Tai tikrai yra svarbu, pritariu, kad tai būtina padaryti, ir tai padarysime.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia A. Sysas. Ruošiasi M. Adomėnas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Bus galbūt kompleksinis klausimas netgi daugiau Seimo Pirmininkui negu Ministrui Pirmininkui. Matau, kad iš principo kasdienėje darbotvarkėje yra dabar kiti klausimai: švietimas, koronavirusas ir visi kiti. Pavasario darbų programoje neradau dėl ilgalaikio tvaraus viešojo sektoriaus darbo užmokesčio didinimo. Praėjusį pavasarį stipriai padirbėjome, nuomonės išsiskyrė, bet strategija buvo atnešta į Seimą. Taigi, strategija Seime guli nuo praėjusio pavasario, niekas nieko nedaro, atskiros institucijos neša atskirus darbo apmokėjimo įstatymus ir aiškina, kad strategija nepriimta, galime daryti, ką norime. Bet žiūrint ir į darbų programą, Vyriausybė apie tai nerašo nė žodžio, kaip bus su darbo užmokesčiu. Išskyrus mini-malų ir bazinį dydį, kažkas buvo pasakyta. Aš tą girdėjau, premjere.

Gerbiamas Seimo Pirmininke, ar strategija nereikalinga?

PIRMININKĖ. Dėkoju.

A. SYSAS (LSDPF). Ar jau mes palaidojome galutinai šitą darbo užmokesčio taktiką ir strategiją?

V. PRANCKIETIS. Gerbiamas kolega, labai aktualus klausimas. Ir labai džiaugiuosi jums, kad jūs esate labai nuoseklus dėl šių klausimų ir tai metai iš metų kartojate, bet į darbų programą yra priimti visi pasiūlymai, kurie buvo siūlomi ir komitetų. Manau, kad Socialinių reikalų ir darbo komitetas galėjo pasiūlyti šį klausimą svarstyti ir jis būtų įrašytas. Manau, kad ta aktualija neprapuola ir ji eis pirmyn. Ačiū.

PIRMININKĖ. Premjere, ar jūs norite papildyti?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Manau, kad čia nebūtų nieko blogo, kaip tik atvirkščiai, tikrai daug darbo įdėta, grįžti prie tos strategijos ir ją svarstyti. Nesakau, kad jinai yra tobula. Ją galima tobulinti, bet tie sisteminiai sprendimai, aš pritariu, turi būti. Aišku, čia irgi iššūkis, kaip ir su švietimu. Jeigu mes priimame šitą strategiją, galbūt kitokios apimties, didesnės, mažesnės, bet ją priimame, turime ilgalaikį tvarų planą, nepriklausomai nuo to, kokios čia politinės dėlionės spalį įvyks. Aš manau, kad reikia tą dalyką daryti ir tikrai svarstyti komitetuose, frakcijose, diskutuoti, teikti siūlymus tobulinti. Ir galbūt pavyks priimti netgi.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia M. Adomėnas. Ruošiasi J. Sabatauskas.

M. ADOMĖNAS (TS-LKDF). Ačiū. Čia klausimas Seimo Pirmininkui. Aš iš tikrųjų norėjau tokią principinį klausimą užduoti. Problema nenauja, bet, man atrodo, jinai labai smarkiai aštrėja. 600 teisės aktų. 600 teisės aktų per tris mėnesius, kai mes renkamės du kartus per savaitę į plenarinius posėdžius. Kaip galima išlaikyti įstatymų leidybos kokybę, kai yra toks srautas, kur joks sveiko proto žmogus negali net perskaityti, jau nekalbu apie tai, kad išigilintų, pakalbėtų su ekspertais. Ir šita įstatymų leidimo infliacija, aš nežinau, gal tai nėra rekordinė sesija, bet tai yra gilėjanti problema. Įstatymų leidimo kokybė tikrai krenta, mes nuolat turime grįžti ir taisyti jau priimtus aktus. Buvo netgi šios kadencijos metu šaukiamos sesijos tam, kad būtų kliurkos ištaisytos. Man atrodo, reikia stabdyti. Europos Komisija visiems metams pasiūlė 43 teisės aktus. Mes esame tiek kompetentingesni, mes esame tiek geriau pasirengę? Labai tuo abejoju.

V. PRANCKIETIS. Pirmiausia turbūt reikėtų atkreipti dėmesį, kad negalėtume lyginti Europos Komisijos pasiūlymų originalumo su mūsų. Pirmiausia, jau paminėjau, kad visi teisės aktai, pasiūlyti komitetų, pasiūlyti Vyriausybės, pasiūlyti Prezidento ir pasiūlyti Seimo narių, yra įtraukti į darbų programą. Ši darbų programa nesiekia 600, kaip pamenate, ankstesnėse sesijose būdavo iki 800. Bet turėčiau atkreipti dėmesį, kad kiekvienas pokytis kiekvieno klausimo tai yra įstatymas. Mūsų Konstitucijoje nustatyta, kad įstatymas keičiamas tik įstatymu. Matyt, jūs kalbate apie kokybę tokių turbūt pagrindinių įstatymų, tai reikėtų juos skaičiuoti galbūt atskirai. Bet nėra me-

todikos, kaip juos būtų galima išskirti iš viso srauto. Bet aš sutinku, kad kokybė mes turime rūpintis nuolat, revizuodami komitetuose, ką turime teikti ir ko turime neteikti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia J. Sabatauskas. Ruošiasi K. Glaveckas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas premjere, aš noriu paklausti jūsų dėl smurto, smurto artimoje aplinkoje, tiksliau sakant, smurto lyties pagrindu. 2013 metais pareigūnai gavo pranešimus apie 21 tūkst. atvejų smurto artimoje aplinkoje, o 2016 metais jau 50 tūkst. Daugmaž toks pat lygis išsilaikė ir pernai. 2013 metais Europos Sąjungos valstybės pasirašė Stambulo konvenciją, kuri įpareigoja valstybes vykdyti smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevenciją, užtikrinti aukų apsaugą ir smurtautojų baudžiamąją atsakomybę.

Konvencija paremta nuostata, kad smurtas prieš moteris yra smurtas lyties pagrindu, tad joje įtvirtintas valstybių įsipareigojimas keisti visuomenės požiūrį, kovoti su lyčių stereotipais, dėl kurių toleruojamas...

PIRMININKĖ. Dėkoju, bet jau laikas klausti.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). ...smurtas. Policijos duomenimis, 80 % smurtą patiriančių aukų yra moterys. Ar Vyriausybė žada pavasario sesijoje teikti Seimui ratifikuoti Stambulo konvenciją?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Dėl šitų problemų, kurias jūs minėjote, tai yra įstatymo projekte, į Socialinės apsaugos ir darbo... darbų programą yra įtraukta Vyriausybės įstatymo iniciatyva. Stambulo konvencija yra pateikta ratifikuoti Seimui, jeigu aš gerai prisimenu, tai padarė Respublikos Prezidentė. O gal aš klystu?

PIRMININKĖ. Stambulo konvencija yra įrašyta į sesijos darbų programą iš tikrųjų.

K. Glaveckas. Ruošiasi A. Jankuvienė.

K. GLAVECKAS (LSF). Klausimas gerbiamajam Seimo Pirmininkui. Pradžioje truputį statistikos.

Bundestage yra 631 Žemutinio parlamento narys. Italijos parlamente, kitaip sakant, *Camera deputato*, yra 630. Dabar eis tiesioginė transliacija iš Italijos parlamento: 630 žmonių, deputatų, iš jų dauguma yra pagyvenę deputatai, posėdžiauja, nors Italijoje yra valstybės paskelbta karantino pati aukščiausia kategorija. Sakykite, gerbiamas Pirmininke, kodėl jūs, nesant tokios dramatiškos situacijos Lietuvoje kaip Italijoje, uždraudėte rytoj signatarams švęsti jų toje vietoje, kurioje jie paskelbė nepriklausomybę, dėl kurios jūs dabar ir esate Seimo Pirmininkas, šventę? Ačiū.

V. PRANCKIETIS. Gerbiamas kolega, pirmiausia turbūt mes turime daryti viską, kad ta liga Lietuvoje neplistų. Ir turbūt mes esame ta sėkminga šalis, kurioje neišplito taip, kaip Italijoje. Turbūt Italija nepadarė visko, kad užvakar paskelbė apie 131 mirusįjį. Turbūt turime džiaugtis ir didžiuliais, kad mes rūpinamės savo vyresniaisiais žmonėmis, tarp kurių dabar esu ir aš. Jų sveikata mums yra labai svarbi.

Mano pranešime buvo paminėta, kad apsaugok artimą. Aš manau, kad tai yra to dalis. O jokių draudimų, mes atsižvelgė... Seimo valdyba, ne asmeniškai aš, ne Pirmininkas, o Seimo valdyba, atsižvelgusi į vyriausybės komisijos rekomendaciją nerengti uždarų renginių, vengti jų, padarė tokį sprendimą. Taip, jeigu nieko neįvyks, turbūt visi sakys, kad nieko neįvyko. Bet jeigu kas nors įvyktų, o renginys būtų, turbūt tada mes turėtume vėl ieškoti kaltų. Nereikia mums kaltų, mums reikia sveikų žmonių, mums reikia sveikos Lietuvos. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju, Pirmininke. Klausia A. Jankuvienė. Ruošiasi G. Burokienė.

A. JANKUVIENĖ (LVŽSF). Ačiū. Gerbiamas premjere, neseniai buvo skelbta, kad Lietuvoje šešėlinė ekonomika pernai sumažėjo iki 14,6 %. Tai yra viena iš tų sričių, kurioje Lietuva pagal šešėlinės ekonomikos mažinimą aplenkė Estiją. Aš norėčiau paklausti, kokiais būdais ir kiek lėšų konkrečiai pavyko pernai ištraukti iš šešėlio? Ir kas numatoma šiemet? Kokiais būdais ir kiek lėšų?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Aš savo kalboje minėjau, mes skaičiuojame apie 200 mln. rezultata, bet tikrai matome, kad tai yra nepakankamai, dėl to Vyriausybės teikiama įstatymų projektai dėl šešėlio mažinimo tokiuose jautriuose sektoriuose kaip statybos, transporto priemonių pakartotinis pardavimas ir jų detalių pardavinėjimas, kai kurios paslaugos. Manytume, kad ta suma galėtų būti 600–700 mln. eurų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia G. Burokienė. Ruošiasi R. Šarknickas.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju. Norėčiau paklausti Seimo Pirmininko, nes jo prerogatyva yra teikti ir atleisti Seimo pareigūnus. Norėčiau paklausti, kada bus pateikta atleisti ir priimti VRK narių?

V. PRANCKIETIS. Klausimas yra turbūt apie poną V. Semešką, nes jis yra išėjęs iš komisijos, ir tai yra Konservatorių partijos... Turbūt aš turiu teikti, bet jie turi pasiūlyti kandidatą. Taip. Tai, gerbiami... (*Balsai salėje*) Pasiūlytas yra? Tada teiksime artimiausiu metu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia R. Šarknickas. Ruošiasi A. Skardžius.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Laba diena. Mano klausimas būtų gerbiamam premjerui. Pamenate, kai visi kartu su Vyriausybe sėkmingai padidinome vaiko pinigus nuo 30 iki 60 eurų. Tai išties yra puikus skaičius, tačiau Alytaus miesto savivaldybės dauguma kardinaliai padidino kainas visoms sritims: būreliams, sportui, muzikos mokyklai, dailės, uždarė dvi gerai veikiančias mokyklas, kurios turėjo vardą visoje Lietuvoje, šiuo metu dar vyksta procesas. Žodžiu, tie pinigai, kuriuos mes padidinome, socialiai nebeatitinka Valstiečių ir žaliųjų sąjungos programos, dėl to mes greitai reagavome. Noriu pasakyti, ką šioje situacijoje valstybei pačiai daryti, kai savivaldybės elgiasi taip neadekvačiai. Jau girdėjau panašių atvejų ir Marijampolės savivaldybėje, būtent valdantys socialdemokratai padidino kardinaliai mokesčius.

PIRMININKĖ. Dėl sesijos darbų programos, Robertai. Kam užduodate klausimą?

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Ačiū. Sakiau, premjerui.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Atsakymas labai paprastas. Tiesiog savivaldybės gyventojai, rinkėjai vertina tiek tarybos, tiek mero darbo rezultatus ir kitoje rinkimų perspektyvoje, matyt, bus arba gali būti kitokie sprendimai. Kas priklauso nuo centrinės valdžios, mes tikrai padarėme viską, kad tos šeimų pajamos visose srityse didėtų, o savivaldybės optimizavimo klausimus, kaštų klausimus savo įstaigose sprendžia pačios, tai žmonės, gyvenantys tose savivaldybėse, ir įvertins.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDDF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiamas premjere, Seimas buvo suformulavęs Vyriausybei pavedimą savo nutarimu, kad atliktų nepriklausomą auditą dėl SGD laivo pirkimo aplinkybių, nes buvo pirktas laivas, po to buvo nupirktas paprasčiausia nuoma, net neišperkamoji nuoma. Matome, kad esame įklimpę net iki 2044 metų su šiuo nuomos pirkiniu. Tai vis dėlto tas nepriklausomas auditas, kurio Seimas savo nutarimu prašė Vyriausybės, įgyvendinus šį projektą, o projektas įgyvendintas buvo dar prie praėjusios Vyriausybės, bet ji taip pat neišdrįso. Liko vienintelė sesija, sakykime, tas geras pusmetis, per kurį galėtų Vyriausybė vis dėlto nepriklausomą auditą atlikti. Kaip jūs planuojate, premjere?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Mielas kolega, turbūt jūs turite omenyje Seimo pavedimą XVI Vyriausybei. Aš kaip tokio nepamenu, kad būtume gavę. Be abejo, yra Vyriausybių veiklos tęstinumas. Pasižiūrėsime, jei jis nėra įvykdytas, tą reikės padaryti, priklausomai nuo to, kokias mes turime galimybes pirkti tokią paslaugą, nes, kaip suprantu, buvo reikalingas nepriklausomas auditas, išorinis auditas. Jei toks nutarimas yra ir jis nebuvo įvykdytas, artimiausiu metu pažiūrėsime ir darysime sprendimus.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, pusę valandos, kaip ir buvome sutarę, klausinėjome, išgirdome atsakymus.

Dabar motyvai po pateikimo. M. Majauskas – motyvai prieš.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Neblogai prisimenu 2008 metus, kai buvome tokioje situacijoje, kai Vyriausybė slėpė spartų ekonomikos lėtėjimą ir artėjančią finansų griūtį. Labai norėtusi, kad ši Vyriausybė pasieltgtų atsakingai ir nebandytų nuslėpti realios ekonominės situacijos. Kaip ir minėjau, visos didžiausios pasaulio ekonomikos išgyvena šaltą dušą dėl COVID-19, krenta akcijų biržos, centriniai bankai spausdina papildomas pinigų emisijas, lėtėja ekonomikos augimas, traukiasi eksportas, tačiau pagal vienos iš svarbiausių valstybės institucijų – Seimo darbų programą atrodo, kad nieko neįvyko. Nieko nereikia keisti, viskas ir taip gerai ir niekam nereikia ruošti. Aš nenoriu gąsdinti, aš tiesiog noriu, kad mes elgtumėmės atsakingai ir priimtume reikiamus sprendimus. Dabar atrodo, kad nei papildomo finansavimo reikia, nei pagalbos įmonėms, nei nuotolinio darbo reglamentavimo reikia, nei galbūt papildomo laikinojo nedarbingumo išmokų, nieko keisti nereikia, viskas yra gerai. Tai kyla nerimas ir įtarimas, jog nėra atskleidžiama reali situacija arba galbūt Vyriausybė neadekvačiai vertina tai, kas šiuo metu vyksta pasaulio ekonomikoje ir finansų rinkose. Todėl kviečiu susilaikyti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau norinčių kalbėti nėra. Gerbiami kolegos, po pateikimo balsuojame dėl Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo VIII (pavasario) sesijos darbų programos“ projekto. Skelbiamas balsavimas. Prašom.

Balsavo 102 Seimo nariai: už – 67, prieš – 4, susilaikė 31. Po pateikimo pritarta.

Šią programą svarstys visi komitetai ir siūloma į plenarinių posėdžių salę grįžti svarstyti kovo 19 dieną.

11.12 val.

Informaciniai pranešimai

Gerbiami kolegos, yra dar vienas pareiškimas, leiskite jį perskaityti. Dėl pasitraukimo iš Lietuvos Respublikos Seimo socialdemokratų darbo frakcijos. P. Čimbaras informuoja, kad nuo kovo 10 dienos traukiasi iš Seimo socialdemokratų darbo frakcijos ir pereina dirbti į Mišrią Seimo narių grupę.

Mielieji kolegos, kaip matote, darbotvarkėje yra numatyta 30 minučių pertrauka. Galvojant apie mūsų visų sveikatą, rūpinantis jumis, dirbsime valandą 15 minučių, o jau ir dirbome, 30 minučių pertrauka, kurios metu ši salė bus ventiliuojama, ir į posėdį susirenkame 11 val. 45 min. Iki pasimatymo.

Pertrauka

11.47 val.

Seimo nutarimo „Dėl Ingridos Danėlienės paskyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėja“ projektas Nr. XIIIIP-4375 (pateikimas)

PIRMININKAS (A. NEKROŠIUS, LVŽSF). Gerbiami kolegos, tęsiame posėdį. Toliau darbotvarkės 1-4 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Ingridos Danėlienės paskyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėja“ projektas Nr. XIIIIP-4375. Kviečiu Seimo Pirmininką V. Pranckietį pateikti kandidatūrą.

V. PRANCKIETIS. Gerbiami kolegos, įgyvendindamas savo pareigą pagal Konstitucijos 103 straipsnio 1 dalį, teikiu Seimui kandidatę į Konstitucinio Teismo teisėjus daktarę I. Danėlienę. Kandidatė atitinka visus Konstitucinio Teismo teisėjui keliamus reikalavimus ir yra puikiai pasirengusi šiam darbui.

I. Danėlienė yra konstitucinės teisės specialistė, juo labiau šios srities mokslininkė, todėl vienas iš pagrindinių mano pasirinkimo motyvų buvo būtent tai, kad daktarė I. Danėlienė priklauso naujai konstitucionalistų kartai, kuriai būdingas Vakarų teisės tradicijos ir naujausių konstitucionalizmo raidos tendencijų išmanymas, aukštas profesinės kompetencijos lygis, analitinis mąstymas, greita orientacija, puikus užsienio kalbų mokėjimas bei ryškios profesinės lyderystės savybės.

Puikiausiai mano žodžius liudija ir ką tik pasirodžiusi didžiulės apimties monografija „Konstituciniai ginčai“ (tik ką gavau), kurią daktarė I. Danėlienė praeitais metais parengė kartu su tokiomis Lietuvos konstitucinės teisės grandais kaip T. Birmontienė, E. Jarašiūnas, V. Sinkevičius. Šioje knygoje I. Danėlienei priklauso didžiulis indėlis tiriant šiandienos Konstitucinio Teismo veiklai aktualią problematiką, Konstitucinio Teismo įgaliojimus užtikrinant Konstitucijos viršenybės principą, individualaus konstitucinio skundo institutą, konstitucinės justicijos bylų nagrinėjimo specifiką. Be to, daktarė I. Danėlienė yra daugiau nei 20 straipsnių lietuvių, anglų, lenkų, rumunų, ukrainiečių kalbomis autorė ir bendraautorė, kelių mokslo studijų ir monografijų bendraautorė.

Jos parengtos publikacijos ir atlikti tyrimai skirti analizuoti tokioms aktualioms teisės temoms kaip, pavyzdžiui, konstitucinių teismų įgaliojimai, išsūkiai teisės viršenybei kontekste, žmogaus teisių raida jurisprudencinėje Konstitucijoje, Konstitucijos pataisų konstitucingumas, baudžiamosios atsakomybės už neteisėtą praturtėjimą konstitucingumas, atsakingo valdymo principas, Europos Sąjungos teisės įtaka Lietuvos viešosios teisės principų raidai ir kitoms.

Atkreipčiau dėmesį, kad ir jos lygiai prieš aštuonerius metus Vilniaus universitete apginta daktaro disertacija parengta aktualia proporcingumo principo sampratos ir taikymo viešojoje tei-

sėje tema. Mokslinį pedagoginį darbą I. Danėlienė dirba nuo 2004 metų. Šiuo metu ji yra Mykolo Romerio universiteto Teisės mokyklos vyresnioji mokslo tyrėja. Visą teisinės karjeros laikotarpį kandidatė derino akademinę ir praktinę veiklą.

Pabrėžčiau didžiulę I. Danėlienės teisinio darbo patirtį, įgytą dirbant praktinį darbą aukščiausiuose teismuose. Baigusi teisės studijas 2003 metais daktarė I. Danėlienė 12 metų dirbo Lietuvos vyriausiajame administraciniame teisme teisėjo padėjėja, pirmininko padėjėja, pirmininko patarėja. Be kitų pareigų, ji daug metų rengė teismo procesinių sprendimų projektus sudėtingiausiuose norminių aktų teisėtumo tyrimo, išplėstinių kolegijų bylose. Kandidatė puikiai išmano ir teismų veiklos organizavimo, teismų savivaldos klausimus.

Dirbdama Konstituciniame Teisme, ji, be kita ko, atsakė už Konstitucinio Teismo teisininkų darbą, įskaitant konstitucinės justicijos bylų rengimą ir kokybę. Pati yra prisidėjusi prie reikšmingiausių pastarųjų penkerių metų laikotarpio Konstitucijos justicijos bylų. Jai sėkmingai įgyvendinant įstaigos struktūrinius pokyčius, vadovaujant teisininkų darbui, ypač paspartėjo konstitucinės justicijos bylų rengimas, pagerėjo dokumentų kokybė.

2019 metais I. Danėlienė asmeniškai prisidėjo tiek prie individualiam konstituciniam skundai įvesti būtinų įstatymų rengimo, tiek parengė atitinkamus Konstitucinio Teismo reglamento pakeitimus, kitus vidaus teisės aktus, taip pat užtikrino, kad Konstitucinis Teismas per itin trumpą laiką tinkamai pasirengtų priimti ir nagrinėti fizinių ir juridinių asmenų prašymus.

Beje, išskirčiau, kad 2019 metais individualiam konstituciniam skundai įvesti Konstituciniam Teismui iš valstybės biudžeto neprireikė nė vieno papildomo euro cento.

Pabrėžčiau, kad I. Danėlienė turi išskirtinę patirtį Konstitucinio Teismo tarptautinio bendradarbiavimo srityje. Ji yra puikiai žinoma ir turi autoritetą tarptautinėje konstitucionalistų bendruomenėje, įskaitant Venecijos komisiją (Europos Komisiją „Demokratija per teisę“). Būtent I. Danėlienė atsakė už kol kas vienintelio Europos... 2017 metais Vilniuje įvykusio Pasaulio konstitucinės justicijos konferencijos IV kongreso turinį ir formą. Ji taip pat yra Venecijos komisijos Jungtinės konstitucinės justicijos tarybos narė.

Kandidatė pasižymi ir išskirtine patirtimi rengiant bei įgyvendinant tarptautinius projektus. Jai vadovaujant Konstitucinis Teismas įgyvendino Užsienio reikalų ministerijos Vystomojo bendradarbiavimo ir paramos demokratijai programos projektus, jų tikslas stiprinti Moldovos, Sakartvelo, Ukrainos konstitucinių teismų vaidmenį užtikrinant teisinės valstybės principų įgyvendinimą.

Taip pat koordinavo Konstitucinio Teismo sėkmingai įgyvendintą teisinės paramos Moldovos konstituciniam teismui projektą. Kaip konstitucinės teisės ekspertė, Europos Tarybos ir Europos Sąjungos institucijų, Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos kvietimu ji yra teikusi pagalbą Ukrainos ir Moldovos konstituciniams teismams, Turkijos teismams, kitoms šių valstybių institucijoms bei nevyriausybiniam sektoriui.

Baigdamas norėčiau pasakyti, kad daktarė I. Danėlienė priklauso tiems lietuviams, kurie po Nepriklausomybės atkūrimo išvyko į Vakarus, tačiau, turėdami puikias galimybes ten įsitvirtinti, apsisprendė savo ateitį kurti Lietuvoje, dirbti savo tėvynės labui. Manychiau, jog visi mes turėtume remti tokį požiūrį bei apsisprendimą.

Gerbiami kolegos, esu įsitikinęs, kad daktarės I. Danėlienės žinios ir patirtis yra ypač reikalinga Lietuvos Respublikos Konstituciniam Teismui. Todėl kviečiu jus pritarti šiai kandidatūrai.

PIRMININKAS. Pirmininke, dėkoju už išsamų pristatymą. Į tribūną kviečiu pretendentę I. Danėlienę. Jums skiriama iki dešimties minučių. Prašom.

I. DANĖLIENĖ. Gerbiamasis Seimo Pirmininke, posėdžio pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai. Pirmiausia norėčiau padėkoti Seimo Pirmininkui už parodytą pasitikėjimą ir už išsamų pristatymą. Man didelė garbė būti šiandien čia. Seimo Pirmininko siūlymą vertinu ir jį priėmiau tiek suvokdama galinčią tekti didžiulę atsakomybę, tiek matydama galimybę veiksmingai asmeniškai prisidėti prie tolesnės sėkmingos Konstitucinio Teismo veiklos, šiandien jau galinčios būti pavyzdžiu kitoms šalims. Vertinu šį siūlymą ir kaip aukštą Konstitucinio Teismo teisininkų kantraus ir nuoseklaus, nebūtinai visada matomo darbo kokybės įvertinimą.

Beveik visos 17 metų truncančios teisininko profesinės karjeros metu lygiagrečiai dirbau tiek akademinį, tiek praktinį teisininko darbą. Pirmiausia Lietuvos vyriausiajame administraciniame

teisme, vėliau – Konstituciniame Teisme. Per šiuos metus esu įgijusi visapusiškos patirties viešosios ir konstitucinės teisės srityje. Džiaugiuosi, kad ši mano patirtis yra vertinama ir tarptautiniu lygiu: tiek ekspertinėje veikloje, tiek bendradarbiaujant su viso pasaulio konstituciniais teismais, juos vienijančiomis tarptautinėmis organizacijomis bei Venecijos komisija. Didelę prasmę per pastaruosius penkerius metus jaučiau ir... Konstitucinio Teismo vykdytoja vystomojo bendradarbiavimo veikloje, tai yra remiant Rytų partnerystės valstybių konstitucinius teismus, padedant jiems perimti gerąją Lietuvos patirtį.

Per pastaruosius dešimt metų man ne kartą teko prisidėti ir prie įvairių teisėkūros procesų, susijusių su teismų veiklos proceso, teisės tobulinimu. Pastaraisiais metais aktyviai prisidėjau rengiantis įvesti individualų konstitucinį skundą. Kai kurie iš jūsų mane galbūt prisimenate iš Seimo darbo grupės, atsakingos už referendumo 12 straipsnio, įtvirtinančio konstitucinius Lietuvos Respublikos pilietybės pagrindus, pakeitimų rengimo susitikimų.

Pabrėžčiau, jog darbas Konstituciniame Teisme man būtų svarbus ne dėl garbės ar statuso, o dėl galimybės dirbti mėgstamą ir taip pat pažįstamą darbą, dėl galimybės būti atsakingai už konstitucinių vertybių apsaugą, nenutrūkstamą teisinės valstybės stiprinimą. Save matyčiau dirbančią nepriklausomame, Konstitucijos viršenybę ir žmogaus teises ginančiame, visuomenei atvira ir jos dalimi esančiame Konstituciniame Teisme. Būtent prie tokio teismo stiprinimo norėčiau ir, tikiu, galėčiau prisidėti, jeigu jūs, gerbiami Seimo nariai, pritartumėte mano kandidatūrai. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju pretendentei. Yra nemažai norinčių paklausti. Pirmasis klausia M. Majauskas. Ruošiasi S. Tumėnas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiama pretendente, nekyla jokių abejonių dėl jūsų kompetencijos. Aš norėčiau paklausti apie žmogaus teises. Savo akademinėje veikloje esate detalai nagrinėjusi žmogaus teisių aspektus. Lietuva pagal santykinį kreipimusi į EŽTT skaičių yra viena iš pirmųjų visoje Europoje, o ir pralaimėtų bylų skaičius, ir nustatyti pažeidimai tikrai nedžiugina. Klausimas būtų, kokios, jūsų nuomone, to priežastys? Ar mes tiesiog esame skundikai ir besiskundžiantys, ar iš tiesų yra problemų su žmogaus teisėmis Lietuvoje?

I. DANĖLIENĖ. Nuoširdžiai dėkoju jums už klausimą. Iš tiesų nesu tiek detalai susipažinusi būtent su nagrinėjamų bylų prieš Lietuvą Europos Žmogaus Teisių Teisme specifiška, tačiau, kiek žinau, pastaruoju metu Žmogaus Teisių Teisme kasmet nustatoma vidutiniškai apie porą šimtų pažeidimų. Dažniausiai tie pažeidimai yra konstatuojami tose srityse, kurios yra susijusios su teise į teisingą teismą, ikiteisminių institucijų darbu, taip pat kiek jos susijusios su nuosavybės teisių apsauga ir grąžinimu. Būtų tikrai per kategoriška, matyt, teigti, kad Lietuva kažkuo yra blogesnė ar situacija žmogaus teisių srityje blogesnė nei kitose valstybėse. Iš tikrųjų kaip konstitucionalistė, kaip ir minėjau, pastaruosius metus skyriau ir daug domėjausi individualaus konstitucinio skundo įvedimu. Aš galėčiau pasakyti, kad iš esmės būtent dėl tos priemonės, atsiradusios nuo 2019 metų, yra teikiama viltis ir tikimasi, kad galimybė kreiptis asmeniui į Konstitucinį Teismą, prieš kreipiantis į Europos Žmogaus Teisių Teismą, mums veiksmingai padės išspręsti šias problemas, jeigu jų tokių būtų Lietuvoje. Tai yra grindžiama ilgamete kitų valstybių patirtimi. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia S. Tumėnas. Ruošiasi S. Jovaiša.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiama pretendente, Seimo Pirmininkas, teikęs jūsų kandidatūrą, kartu prisiima atsakomybę bent jau devynerius metus į priekį. Seimo Pirmininkas akcentavo jūsų akademines kompetencijas. Aš noriu pacituoti Konstitucinio Teismo pirmininko D. Žalimo teiginį iš ataskaitos, kurioje rašoma, kad Konstitucinio Teismo užsakymu 2019 metais atliktas visuomenės nuomonės tyrimas parodė, kad Konstituciniu Teismu pasitiki 52,8 % respondentų. Ką jūs, jeigu tapsite Konstitucinio Teismo teisėja, darysite, kad Konstituciniu Teismu pasitikėtų ne 52 %, o bent 80 ar 90 % respondentų? Ačiū.

I. DANĖLIENĖ. Gerbiamas Seimo nary, iš tikrųjų ačiū jums už įdomų klausimą, gerą klausimą. Pirmiausia, gal norėdama atpalaiduoti, jeigu taip įmanoma, Seimo Pirmininką nuo atsakomybės už mane devynerius metus į priekį, galiu pacituoti Konstituciją. Iš tikrųjų, tapę Konstitucinio Teismo teisėjais, Konstitucinio Teismo teisėjai yra visiškai nepriklausomi, jie klauso tik Konstitucijos, vykdo savo visas funkcijas nepriklausomai nuo ko nors, lygiai taip pat prisiima visą atsakomybę už savo veiksmus. Ta atsakomybė, tapus teisėju, lieka tik pačiam Konstitucinio Teismo teisėjui.

Iš tikrųjų geras klausimas ir geras pastebėjimas dėl apklausos. Penkiasdešimt kelių procentų visuomenės pasitikėjimas Konstituciniu Teismu iš tiesų yra labai, netgi stebėtina, rekordiškai didelis, lyginant su visuomenės pasitikėjimu kitais teismais. Kaip jis gali būti dar didinamas? Tik didesne darbo kokybe ir, matyt, Konstitucinio Teismo dėmesiu išaiškinti savo priimtus sprendimus, komunikuoti. Kas buvo daroma Konstituciniame Teisme pastaruosius metus ir kas atnešė didžiausios teigiamos naudos šioje srityje? Matyt, tai, kad Teismas niekada nebijojo paaiškinti, kodėl priimtas vienoks ar kitoks sprendimas. Taip pat imtasi kitų priemonių. Tai yra tokie dalykai kaip tiesioginė posėdžių transliacija, aiškesnės procedūros. Matyt, toje srityje galima dirbti toliau.

Asmeniškai aš manau, kad Konstitucinio Teismo baigiamieji aktai galėtų būti rengiami dar aiškesne, suprantamesne kalba ir galėtų būti kartais ir trumpesni. Toks mano atsakymas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia S. Jovaiša. Ruošiasi V. Bakas.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama pretendente, jūsų ištis tiek teorinė, tiek praktinė gyvenimo dalis, teisė yra įspūdinga. Bet aš turiu vieną klausimą dėl neseniai priimto Konstitucinio Teismo instituto asmeniškai piliečiams pateikti skundus Konstituciniam Teismui. Jūsų nuomone, ar tai nėra jau išibėgėjusi, bet perteklinė priemonė, nes, kiek tenka girdėti, daug tų skundų atmetama ir jų nagrinėjimas, jei toks būtų, užtruktų labai ilgai ir galbūt pakenktų kitų bylų nagrinėjimui. Prašyčiau pasidalinti savo įžvalgomis šia tema.

I. DANĖLIENĖ. Dėkoju jums už klausimą. Iš tiesų gal pirmiausia pradėčiau nuo to, kad man šiandien džiugu, kad apie individualų konstitucinį skundą mes galime jau kalbėti ne tik kaip apie teorinį institutą ar teorinę sąvoką, jau turime teorinę praktiką, kurią matome. Lietuvos Respublikos Konstitucija nuo pat jos priėmimo 30 straipsnio 1 dalyje įtvirtino kiekvieno asmens teisę ginti savo konstitucines teises teisme. Tačiau iki praeitų metų būtent asmuo konstitucines teises galėjo ginti tik ordinariniuose teismuose ar, geriausiu atveju, jeigu jam kildavo klausimas, kad galbūt jo atžvilgiu priimtas sprendimas buvo grindžiamas įstatymu, kuris prieštarauja Konstitucijai, jis galėjo prašyti teismo, nagrinėjančio jo bylą, kreiptis į Konstitucinį Teismą.

Problema ta, ir mano akademiniai tyrimai parodė, teismų praktikos tyrimai parodė, kad ne visada tie teismai, net ir išgirdę asmens argumentus, matydavo poreikį kreiptis į Konstitucinį Teismą. Kartais jie tiesiog galvodavo, kad greičiau byla bus išnagrinėta pačiame teisme, kartais mes turime tokių liūdnesnių pavyzdžių, kai ordinariniai teismai galbūt imdavosi patys vaidmens aiškinti konstitucinę teisę, ir asmeniui tarsi būdavo užkertamas kelias. Vienintelė galimybė – kreiptis į EŽTT.

Šiuo atveju aš matyčiau didžiulę individualaus konstitucinio skundo prasmę pirmiausia todėl, kad iš tikrųjų iš gaunamų kreipimųsi matome, kad asmenys žino tą priemonę, ją naudoja.

Antras dalykas, kad Konstituciniam Teismui išnagrinėjus vieno asmens skundą pasekmės yra galiojančios ir būtų taikomos visiems. Tai yra kiekvienas asmuo įgyja didelę galimybę ginti žmogaus teises.

Trečias aspektas yra tai, kad per žmones Konstitucinį Teismą, kaip rodo užsienio valstybių praktika, pasiekia visai kitokio pobūdžio bylos. Pirmiausia tai yra ne politiniai klausimai, ne institucinio bendradarbiavimo klausimai, o tie gryniesi žmogaus teisių apsaugos klausimai, ko kartais mes gal ir Konstituciniame Teisme pasigesdavome.

Atsakydama į jūsų klausimą ir pastebėjimą, kad iš tiesų šiuo metu iš visų gautų kreipimųsi priimta nagrinėti yra labai mažai, nematyčiau dėl to didesnės problemos, tai daugiau yra, matyt, ta tendencija, kas pirmiausia yra daroma Konstituciniame Teisme, tai yra atliekama patikra, ar skundas iš tiesų atitinka įstatyme nustatytas sąlygas. Pagal jau gautus skundus matoma, kad yra kai kur praleisti terminai, kad asmenys skundžia teismo sprendimą, nors negali skusti teismo sprendimo, kreipiasi ne dėl savo, o dėl kitų teisių gynimo. Tai yra formalūs pagrindai, ir aš manau, kad ilgainiui žmonės mokysis ir jų skundai bus vis kokybiškesni ir mes matysime tą naudą. Ačiū už kantrybę išklausant ilgą atsakymą.

PIRMININKAS. Aš tik priminsiu, kad atsakymams skiriama iki dviejų minučių, nes klausiančių yra daug. Klausia V. Bakas. Neįdėjote kortelės. Taip.

V. BAKAS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama kandidatė į Konstitucinio Teismo teisėjus, vakar buvo priimtas toks labai svarbus Konstitucinio Teismo nutarimas, kuriame Konstitucinis Teismas pasakė, kad negali būti pagal Konstituciją draudžiamų privilegijų teisėjams, kitaip

tariant, buvo kalbama apie teisę daryti kratas. Tarsi išeina taip, kad kurį laiką teisėjai turėjo tokių privilegijų, kurios leido išvengti baudžiamosios atsakomybės, ir tai būdavo patvirtinta Aukščiausiojo Teismo praktika. Konstitucinis Teismas pakeitė tą situaciją išaiškindamas privilegijų turinį.

Aš jūsų noriu paklausti. Štai ar jūs, kaip konstitucinės doktrinos būsima plėtotoja, kuri nagrinės bylas, ar matote dar kur nors spragų ar galimybių, tiksliau, kalbant apie pasitikėjimą teismais, teismų savivaldą, teismų nepriklausomumą, kur yra rezervų įgyvendinti tą teismų savivaldą ir nepriklausomumą, kur galbūt yra privilegijų, kurios yra perteklinės, o galbūt yra ir situacijų, kurias kaip tik reikėtų stiprinti, kur tas nepriklausomumas nėra įgyvendintas iki galo? Ar matote? Trumpai.

I. DANĖLIENĖ. Iš tiesų dėkoju už šį klausimą, klausimas yra labai įdomus, asmeniškai man labai įdomus. Man tiesiog gal šiek tiek tenka apgailestauti, kad aš negaliu atsakyti į jį būdama šioje pozicijoje. Kiekvienas mokslininkas gali kelti įvairias hipotezes, ieškoti įvairių atsakymų. Žvelgiant į tai, kad aš šiandien stoviu prieš jus kaip galbūt būsima Konstitucinio Teismo teisėja, aš tokio atsakymo recepto į priekį negaliu pasakyti, aš gal labiau galėčiau pakomentuoti Konstitucinio Teismo, sakykime, vakar suformuotą doktriną. Ką Konstitucinis Teismas pirmiausia pabrėžė, kad, taip, iš tiesų teisėjo ir teismų nepriklausomumas yra viena esminių konstitucinių vertybių Lietuvoje, tačiau jis nėra savitiksliis ir turi būti vertinamas visų kitų vertybių kontekste. Lygiai taip pat kaip teisėjų imunitetas yra tik funkcinio pobūdžio, skirtas tam, kad užtikrintų teisėjo nešališkumą jam nagrinėjant bylas, tiek ordinarinių teismų, tiek, jeigu atkreiptumėte dėmesį, nors nebuvo keliamas tas klausimas byloje, pats Konstitucinis Teismas atsakė, kad ir Konstitucinio Teismo teisėjų imunitetas negali būti aiškinamas plečiamai, tai yra susiaurino savo paties imunitetą.

O kalbant apie teismų savivaldą, teismų veiklą, iš tiesų man tai yra pati artimiausia veikla širdžiai, kadangi su tuo aš visą savo kaip teisininkės gyvenimą ir gyvenu, tai pirmiausia turi būti skaidrumas, aiškumas, teisėjų atrankos procedūrų aiškumas, objektyvių kriterijų kiek įmanoma taikymas. Matyt, visa tai, kas yra daugiau ar mažiau žinoma, tik tiesiog galbūt kartais turėtų būti stiprinamas įgyvendinimas.

O šiaip vėlgi aš matyčiau didelį potencialą iš to individualaus konstitucinio skundo instituto: kylant klausimų, kiekvienam asmeniui atnešti tą klausimą teismui ir tada doktrina galėtų atsakyti. Aš atsiprašau, kad tik tiek.

PIRMININKAS. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama pretendente, aš dar pagilinsiu klausimą, kurį pradėjo ponas V. Bakas, apie privilegijas.

I. DANĖLIENĖ. Labai gerai.

A. SYSAS (LSDPF). Dalyvavau bylose, kai dar kviesdavote Seimo narius ant kilimėlio. Apie teisėjų privilegijas. Aš nevertinsiu visų, kurios yra išskirtinės būtent teisėjų, palyginti su kitomis profesijomis, bet dėl vienos paklausiu. Tai yra dėl valstybinių pensijų gavimo, kai pilietis, buvęs teisėjas, gauna kitas pajamas. Nė viena Lietuvoje profesinė grupė tokių teisių neturi, privilegijų, nes Konstitucinis Teismas priėmė tik teisėjams. Kaip jūs žiūrite į tokia, nes, sakykime, dėl kratų jau padarėme tam tikras pataisas? Ar tokiais Konstitucinio Teismo sprendimais plečiant teisėjų privilegijas nebuvo persistengta? Ačiū.

I. DANĖLIENĖ. Dėkoju jums už įdomų ir tikrai aktualų klausimą. Iš tiesų privilegijų tema Konstitucinio Teismo doktrinoje dabar yra nuosekliai vystoma ir privilegijų, aš pabrėžčiau, mažinimo kryptimi. Dėl teisėjų valstybinių pensijų, į ką kaip konstitucinės teisės specialistė aš galėčiau atkreipti dėmesį, kad valstybinės pensijos yra įtvirtintos ne konstituciniu, o įstatymų lygmeniu, tai yra pirmiausia būtent tautos atstovų Seimo sprendimu. Konstitucijoje nėra numatyta tokia socialinė garantija kaip valstybinės teisėjų pensijos.

Ką Konstitucija vis dėlto numato ir kas yra doktrinoje išaiškinta, kad Seimo narys, kaip ir bet kuriuo kitu klausimu, taip ir sprendamas, sakykim, dėl teisėjų socialinių garantijų klausimo, gali priimti sprendimus, kurie keistų esamą reguliavimą, tačiau jis tai turi daryti laikydamasis Konstitucijos suformuluotų principų, tai yra nepažeidžiant teisėtų lūkesčių, kitų principų, nesikėsinant į teisėjo nepriklausomumą. Bet iš esmės tai iš tiesų teisėjo valstybinė pensija nėra Konstitucijos sąvoka. Tai yra sąvoka įstatymo, kuris, Seimui nusprendus, laikantis Konstitucijos imperatyvų, galėtų būti... (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Gerai. Nereaguojame iš vietos.

I. DANĖLIENĖ. Jeigu atsakyčiau labai trumpai, tai ar man patiktų, ar nepatiktų Konstitucinio Teismo doktrina, jinai, matyt, vis tiek turėtų būti vertinama kaip įpareigojanti, ne turėtų, bet iš tiesų yra įpareigojanti mus visus. Konstitucinis Teismas, kokį yra pateikęs anksčiau išaiškinimą, teikė tam tikrame kontekste, aiškindamas tam tikrą tuo metu galiojantį įstatymą. Tai vėlgi keičiantis įstatymams kažkiek galėtų būti... (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėkoju pretendentei. Laikas atsakyti į klausimus baigėsi. Visi klausimai frakcijose toliau bus aptariami.

I. DANĖLIENĖ. Labai jums ačiū. Ačiū.

PIRMININKAS. Vadovaujantis Seimo statuto 201 straipsnio 1 punktu, po pristatymo kandidatūrą svarsto Seimo narių frakcijos ar atitinkami komitetai. Paminėsiu, kad komitetai bus Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Taip pat siūloma svarstyti kovo 19 dieną. Bendru sutarimu.

12.17 val.

Seimo nutarimo „Dėl Giedrės Lastauskienės paskyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėja“ projektas Nr. XIII-4379 (pateikimas)

Toliau darbotvarkėje – Seimo nutarimo „Dėl Giedrės Lastauskienės paskyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėja“ projektas Nr. XIII-4379. Pranešėja – Respublikos Prezidento vyriausioji patarėja J. Šovienė. Prašau.

J. ŠOVIENĖ. Laba diena. Dėkui, gerbiamas pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, pristatysiu Lietuvos Respublikos Prezidento dekretą, kuriuo, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 84 straipsnio 12 punktu, Respublikos Prezidentas teikia Seimui skirti G. Lastauskienę Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėja devyneriems metams. Docentė, daktarė G. Lastauskienė yra aukščiausios kvalifikacijos teisininkė, akademinėje bendruomenėje gerbiama, pripažįstama teisės mokslininkė. G. Lastauskienė su pagyrimu baigė Vilniaus universiteto Teisės fakultetą. 2002 metais apgynė disertaciją tema „Teisinės sankcijos kaip teisinio teksto elementai ir teisinių imperatyvų garantas“ ir įgijo socialinių mokslų teisės krypties daktaro laipsnį.

Per 28 savo profesinės veiklos metus G. Lastauskienė įgijo įvairios darbo patirties tiek teisės taikymo, tiek mokslinėje srityje. Ji yra buvusi mokslinė darbuotoja Teisės institute, 1993–1996 metais dirbo diplomatinėje tarnyboje Lietuvos Respublikos ambasadoje Varšuvoje.

Nuo 2003 metų G. Lastauskienė užsiima advokato praktika.

G. Lastauskienė yra aktyvi ir gerbiama akademinės bendruomenės narė – nuo 1998 metų dėsto studentams. Nuo 2003 metų yra Vilniaus universiteto Teisės fakulteto Viešosios teisės katedros docentė.

2016 metais G. Lastauskienė buvo pripažinta geriausia Vilniaus universiteto Teisės fakulteto dėstytoja.

2016–2017 metais buvo Vilniaus regioninio biomedicininio tyrimų etikos komiteto nare. Yra Vilniaus universiteto Teisės fakulteto Ginčų sprendimo komisijos narė bei doktorantūros komiteto narė.

G. Lastauskienė yra daugelio mokslinių publikacijų autorė ir bendraautorė. Jos mokslinių tyrimų interesų eksperimentinės sritys yra teisės teorija, teisės filosofija, teisėkūra, teisinė etika.

Paminėsiu keletą svarbesnių G. Lastauskienės mokslinių darbų. G. Lastauskienė kartu su kitais Vilniaus universiteto mokslininkais atliko mokslinį tyrimą „Ekonominės krizės iššūkiai teisės viešpatavimui ir žmogaus teisėms“. Atlikto tyrimo pagrindu buvo atlikta monografija. Parengė publikacijas: „Teismų sprendimai ekonominės krizės sąlygomis“, „Ekonominiai argumentai teisėje, jų vieta ir ribos“, „Teismų interpretacinis žaismas ir jo doktrininės prielaidos“ ir daugelį kitų.

G. Lastauskienė aktyviai užsiima ir kita teisine bei visuomenine veikla. Šiuo metu ji yra Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos tarybos narė. Nuo 2018 metų yra Pretendentų į teisėjus egzaminų komisijos narė. Nuo 2015 metų yra mokslo darbų periodinio leidinio „Parlamento studijos“ redakcinės kolegijos narė.

Prašau Seimo narių palaikyti G. Lastauskienės kandidatūrą į Konstitucinio Teismo teisėjus. Dėkui.

PIRMININKAS. Dėkoju už pristatymą. Kviečiu į tribūną pretendentę G. Lastauskienę. Jūs taip pat turite dešimt minučių.

G. LASTAUSKIENĖ. Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Šitą gražią šventišką prieššventinę dieną, pirmąją jūsų sesijos dieną, sveikinuosi su jumis. Turiu pareigą prisistatyti po to, kai buvau pristatyta Prezidento patarėjos. Iš tikrųjų turbūt labai simboliška, kad būtent šiuo laikotarpiu pagal reguliavimą ir nusistovėjusią tradiciją vyksta Konstitucinio Teismo teisėjų korpuso kaita, nes, ko gero, Konstitucija visgi, be jokių abejonių, yra svarbiausias valstybės teisinis dokumentas, kuriam pavadinti ieškome šiek tiek kitokių žodžių. Sakome – visuomeninė sutartis, tautos susitarimas, aukščiausia teisė. Be jokių abejonių, labai svarbu, kas bus tie žmonės, kurie turės specialiuosius įgalinimus Konstituciją skaityti ir spręsti konstitucinius ginčus.

Esu dėkinga Prezidentui už parodytą pasitikėjimą ir vėlgį, kaip ir visi, norėčiau pasakyti, kad labai rimtai vertinau, ar galėčiau būti kandidatė į Konstitucinio Teismo teisėjus ir dėl savo anksčiau priimtų išipareigojimų kitose veiklose, kurių, jeigu Seimas parodytų pasitikėjimą, turėčiau atsisakyti, ir dėl savo kaip asmens tinkamumo eiti tokias pareigas.

Išreikšdama sutikimą padariau išvadą, kad atitinku formaliuosius reikalavimus, kurie yra formuluojami teisėjams, bet, be jokių abejonių, mano nuomonė šiuo atveju yra mažai reikšminga – po to, kai Prezidentas pateikė mano kandidatūrą svarstyti, tai yra Seimo narių apsisprendimas, ar galėčiau tokia veikla užsiimti.

Nežinau, kaip jaučiasi kiti pretendentai, bet, tiesą sakant, prisistatyti pačiam nėra lengva, kad išlaikytum ir tam tikrą objektyvumo testą, ir kartu išlaikytum elementarius savikritikos ir kuklumo reikalavimus. Todėl norėčiau pasakyti, kad labai daug naujų aplinkybių, be tų, kurias pasakė Prezidento patarėja, aš Seimo nariams nesiruošiu pasakyti. Galbūt tik trumpą šitų aplinkybių vertinimą. (*Šurmulyš salėje*)

Kaip buvo pasakyta, turiu beveik 30 metų teisinio darbo patirties, labai įvairaus teisinio darbo patirties. Gerai pažįstu Lietuvos teisinę sistemą tiek dėl to, kad užsiimu akademinė veikla, tai yra žinau teorinius jos aspektus, tiek dėl to, kad šiek tiek prisiliečiu prie tos sistemos formavimo dalyvaudama įvairiose komisijose, bet bene labiausiai šią teisinę sistemą, aš manau, pažįstu dėl to, kad turiu advokato praktikos. Tai reiškia, kad man tiesiogiai iš vidaus tenka pamatyti, kaip veikia ta teisinė sistema, ir pamatyti jos įvairius veidus, ne tik tuos gražiuosius, kuriuos mes kartais norėtume matyti.

Suprantu, kad, nepaisant mano formalių kriterijų atitikimo, Prezidento pasirinkimas buvo šiek tiek netikėtas galbūt ir daliai iš čia esančių Seimo narių. Manau, kad iš tikrųjų jis buvo netikėtas ir dėl to, kad, mano duomenimis, šiuo atveju yra daroma tam tikra išimtis iš bendrosios taisyklės. Jeigu aš teisingai suprantu, iki tol Konstitucinio Teismo teisėjais buvo siūlomi asmenys, kurie yra arba profesionalūs teisėjai, arba, tam tikroms išimtimis esant, yra tik mokslo atstovai ar valstybės tarnybos atstovai. Mano žiniomis, pirmą kartą valstybinė institucija, šiuo atveju Prezidento institucija, pasirinko tokią galimybę teikti pretendentu asmenį, kuris užsiima ilgamete advokato praktika. Man kol kas tokia situacija nebuvo žinoma, galbūt aš esu suklydusi, bet manyčiau, kad ne. Šiuo atveju tai būtų pirmasis atvejis, kai į teisininkų korpusą įsilieja ir kitokių kompetencijų turintys asmenys. Šiuo atveju aš turiu galvoje save.

Esu teikiama čia kaip advokatė, kaip advokato profesijos atstovė, bet save labiausiai identifikuojau kaip universiteto žmogų ir universiteto asmenį, nes abi šios veiklos maitino viena kitą ir padėjo man veikti, mano supratimu, tinkamesne linkme. Daug pretendentų į Konstitucinio Teismo teisėjus ir teisėjų turi mokslinius laipsnius. Kolegė, kuri prisistatė prieš mane, taip pat turi mokslinį laipsnį. Ir visgi aš savo išskirtinumą matyčiau būtent savo ilgametėje advokato veikloje, nes tik advokatas supras, kaip jaučiasi žmogus, patekęs į tam tikrą teisinę bėdą arba siekiantis apginti savo teisinius interesus. Teisėjo pozicija ir profesionalus teisėjo kelias šiuo požiūriu yra patogesnis, nes emocijų, išgyvenimų, laukiant teismo verdikto, vertinant verdikto pagrįstumą, teisėjui tenka šiek tiek mažiau. Tokia būtų mano asmeninė nuomonė arba asmeninis vertinimas.

Manychiau, kad šiuo atveju tiesiog galėčiau Konstituciniam Teismui pasiūlyti įvairesnį pasaulio vaizdą, įvairesnį teisinio pasaulio vaizdą, jeigu būtų galimybė veikti tokioje institucijoje.

Naudojuosi galimybe iki bus užduota klausimų, gali būti, kad kokių nors tokių klausimų atsirastų, pasakyti, kas... Iš tikrųjų naudojuosi ir akademine laisve, kurią labai vertinu ir gerbiu, pasakyti, kas, mano nuomone, galėtų būti tos kryptys, kurios yra tobulintinos Konstitucinio Teismo veikloje. Nežinau, ar Seimo nariai sutiktų su manimi dėl to, ką aš pasakysiu, bet išskyriau pati sau keturis elementus, į kuriuos turėtų būti atkreiptas dėmesys, ir galbūt Konstitucinio Teismo sudėties atsinaujinimas galėtų būti pagalba, siekiant tokių tikslų.

Taigi, pirmiausia Konstitucinis Teismas turėtų siekti, kad jo nutarimai būtų rašomi paprasčiau ir visiems labiau suprantama kalba. Šiuo atveju prisijungiu prie judėjimų, kurie kyla visose pasaulio valstybėse, taip pat ir Vakarų valstybėse, kad teisė turi būti gražinta žmonėms, vadinasi, ir teisinės taisyklės turi būti formuluojamos suprantamai ir aiškiai, ir teismų sprendimai turi būti trumpi, korektiški ir suprantami žmonėms, kuriems jie yra skirti. Taigi, pirmasis mano pastebėjimas būtų toks.

Antrasis pastebėjimas. Konstitucinio Teismo nutarimų formuluotės turėtų būti dar aiškesnės, nekeliančios sunkumų šiuos nutarimus įgyvendinant. Iš tikrųjų gal kokio nors papildomo komentaro dėl to nekeisti, bet manychiau, kad tai yra gana nemaža problema.

Trečiasis mano pastebėjimas. Konstitucinis Teismas turėtų tiksliai laikytis konstitucinio ginčo ribų ir neatsakinėti į klausimus, kurie jam nebuvo užduoti, o atsakinėjant į klausimus laikytis savo teisinio reguliavimo ribų. Visų giriamas vakarykštis nutarimas, kuris iš tikrųjų yra labai geras, taip pat turi ir šį požymį, kurį aš dabar norėjau įvardinti.

Ir paskutinis mano pastebėjimas. Konstitucinis Teismas turėtų itin atsakingai teikti savo išvadas, susijusias su valstybės socioekonominėmis funkcijomis. Taip, iš tikrųjų ne visada Konstitucinis Teismas gali išspręsti teisinį klausimą, neišsprendęs šito klausimo. Bet didžiulis dėmesys ir suvokimas, koks to klausimo sudėtingumas, turėtų būti Konstitucinio Teismo prioritetas.

Tiesiog apibendrinasiu. Manau, kad Konstitucinis Teismas, pagal savo galimybes reikalaujantis, kad visi laikytųsi Konstitucijos ir įstatymų, taip pat turėtų būti labai tikslus Konstitucijos ir savo įstatyminių ribų vykdytojas. (*Plojimai*) Labai ačiū.

Tiesiog baigdama norėčiau pasakyti tokį kaip ir apibendrinimą. Kadangi vis dėlto esu universiteto atstovė, leisiu sau jį pasakyti. Gali būti, kad išgirsite žodį, kuris Seime kelia dažnai tam tikrą šurmulį, bet surizikuosiu tą terminą pasakyti.

Iš tikrųjų moderni valstybė yra grindžiama valdžių padalijimo ir stabdžių atsvarų modelio principais. Būtent Š. Monteskiė bene pirmasis savo leidinyje „Apie įstatymų dvasią“ kalbėjo apie valdžių padalijimą, o kitas žinomas asmuo – Dž. Medisonas „Federalisto užrašuose“ kalbėjo, įvedė atsvarų ir stabdžių modelį.

Seimas, sprenddamas dėl Prezidento pateiktos kandidatūros tinkamumo, iš esmės ir pateks į tą situaciją, kai turės derinti tuos du modelius: ir valdžių padalijimo, ir stabdžių atsvarų modelį, siekdamas rasti tokį sprendimą, koks būtų tinkamas.

Seimui linkiu gero darbo pavasario sesijoje ir teisingų sprendimų. Mano prisistatymas būtų baigtas.

PIRMININKAS. Ačiū. Pirmoji klausia A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (*MSNG*). Dėkoju už prisistatymą, aš esu čia, priešais jus tiesiai.

G. LASTAUSKIENĖ. O! Labai atsiprašau. Labai ačiū.

A. ARMONAITĖ (*MSNG*). Norėčiau užduoti tokį klausimą. Iš tiesų pastaruoju metu, pastaraisiais metais, Konstitucinis Teismas kaip niekad tikriausiai turėjo daug darbo ir priėmė reikšmingų bylų ir nutarimų žmogaus teisių srityje. Man būtų įdomu, ką jūs asmeniškai galėtumėte išskirti pastarojo meto nutarimuose, kokie jie būtų reikšmingi žmogaus teisių srityje? Dėkoju.

G. LASTAUSKIENĖ. Labai sudėtinga pasakyti, ką jūs turite galvoje.

A. ARMONAITĖ (*MSNG*). Aš noriu išgirsti jūsų nuomonę tiesiog, buvo daug nutarimų. Dėkui.

G. LASTAUSKIENĖ. Iš esmės kiekvienas nutarimas, kurį priima Konstitucinis Teismas, yra vienaip ar kitaip susijęs su žmogaus teisėmis, nes yra sprendžiami būtent konstitucinio lygmens klausimai. Man pačiai, pavyzdžiui, atrodytų labai svarbus klausimas, kuriuo buvo pasisakyta dėl

nereikalingo skubos tvarka priimamų teisės aktų priėmimo, tvarkos, nes aš pati manau, kad Seimas, priimdamas Teisėkūros pagrindų įstatymą, taip pat save suvaržė tais teisiniais rėmais, kurių ne visada Seimui taip pat pavyksta laikytis. Be jokių abejonių, bene vienas reikšmingiausių aspektų, matyt, bus vakar dienos nutarimas dėl teisėjų imuniteto ribų varžymo.

Tiesiog šiuo etapu man šie du nutarimai ateina į galvą būtent iš tų veiklos sričių, kurios domina mane.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia M. Majauskas. Ruošiasi S. Jovaiša.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama pretendente, aš gal patikslinsiu kolegės klausimą. Ji klausė, kurie klausimai būtent žmogaus teisių aspektu, nes skubos... Įstatymų priėmimas galbūt teisėtvarkos požiūriu yra svarbus, bet žmogaus teisių – galbūt mažiau aktualus. Tai gal galėsite papildyti.

Bet mano klausimas būtų jums. Kadangi jūs ne vienus metus dirbote Lietuvos ambasadoje Lenkijoje, kaip vertinate pastaruoju metu vykdomą teisinės sistemos pertvarką toje šalyje? Kai kurių žmonių teigimu, yra vykdomas spaudimas teisėjams ir vykdomas valdančiosios partijos teisinės valdžios silpninimas kitų dviejų grandžių sąskaita. Tai kaip vertinate tas pertvarkas Lenkijoje?

G. LASTAUSKIENĖ. Vertinimas iš šono visada nėra labai paprastas. Mano tiesioginės patirtys su šia valstybe yra jau labai senos. Tiesiog, išgirdus jūsų klausimą, man pirmoji mintis atėjo į galvą, asociacija ir aš tiesiog ir su jumis pasidalinsiu, kad valstybė iš tikrųjų turi du veidus.

Vienas jos veidas yra valdžia, politinė valdžia, kurią realizuoja įvairios valstybinės institucijos, taip pat ir tautos išrinktos institucijos. Kitas jos veidas yra teisinis veidas, kurį parodo arba realizuoja veikianti teisinė sistema, pirmiausia – teismų sistema. Šitų veidų derinimas visose valstybėse yra ganėtinai sudėtingas ir komplikotas. Labai panašu, kad šiuo metu kaimyninėje valstybėje mes turime tam tikrą krizę, kalbant apie tai. Man pačiai tenka susidurti su Lenkijos akademine visuomene ir norėčiau pasakyti, kad joje vyrauja didžiulis nepasitenkinimas tuo, kas vyksta Lenkijoje.

Kita vertus, kažkokios kitos aplinkos ar kitos visuomenės grupės sako, kad jiems tinka tos procedūros, procesai, kurie vyksta Lenkijoje. Manychiau, kad... Jeigu truputėlį konkrečiau, bet irgi labai trumpai dėl to, ką jūs paklausėte. Aš iš tikrųjų susipažinusi su tais įstatymų pakeitimais, nes man buvo įdomu, kas gi vyksta, nes žiniasklaidos priemonės nepakankamai detalai apie tai kalba. Iš tikrųjų noriu pasakyti, kad teismų sistemos gali funkcionuoti įvairiais modeliais, teisėjų amžius gali būti irgi įvairus. Tai, kas vyksta šiuo metu Lenkijoje, yra įprasto standarto mažinimas arba keitimas ir štai būtent tokį dalyką mūsų viešieji arba tarptautiniai įsipareigojimai kaip ir draudžia.

Iš tikrųjų klausimas yra susijęs su tuo ir klausimas susijęs su didžiule visuomenės sluoksnių poliarizacija. Vienas sluoksnis tą labai remia, kitas sluoksnis tam labai priešinasi. Valstybės laukia labai dideli iššūkiai, mūsų kaimynų laukia labai dideli iššūkiai, kad jie galėtų rasti sprendimus, kurie atitiktų ir tarptautinius įsipareigojimus, ir Lenkijos gyventojų lūkesčius. Taip, tai toks būtų mano trumpas atsakymas.

PIRMININKAS. Klausia S. Jovaiša. Ruošiasi S. Tumėnas.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama pretendente, pirmiausia leiskite pasidžiaugti ir kartu pasveikinti jus, kad pasirinkote savo gyvenimo keliu teisę, o ne sportą. Girdėjau, kad 30 metų teisėtvarkoje ir plius 9 perspektyvoje, tai jau rimtas bagažas.

O dabar rimčiau. Jūs kaip akademinės bendruomenės atstovė, koks jūsų požiūris į mūsų jaunųjų teisininkų perspektyvas Lietuvoje, ar iš tikrųjų jų rengiama per daug, gal reikėtų įvesti kokias nors kvotas, nes iš tikrųjų norisi, kad mūsų jauni specialistai liktų čia, Lietuvoje. Jeigu koks nors perteklius nusimato, kaip tenka girdėti kartais pasisakymų, tai tada jie turbūt bergždžiai leidžia laiką kaip studentai tuose suoluose. Kokia būtų jūsų nuomonė tuo klausimu?

G. LASTAUSKIENĖ. Klausimas labai įdomus. Čia visi turime klišių, kuriomis pradedame atsakymą siekdami pagalvoti, ką sakysime toliau. Iš tikrųjų jis labai svarbus ir labai įdomus. Ir dabar mano pasirinkimas, ar turėčiau tiesiog atsakyti, kaip reikėtų, ar turėčiau atsakyti atvirai, šis pasirinkimas yra gana nelengvas. Mano vertinimu, šiuo etapu, kuriame mes esame, tiek daug teisininkų Lietuvai nereikia. Kadangi aš pati dirbu Vilniaus universiteto Teisės fakultete, kaip ir visą laiką dalinuosi pozicija fakulteto administracijoje, kad mūsų studentai lengvai randa darbus.

Pasisakyti dėl kitų studentų, kurie baigia kitas aukštąsias mokyklas, man yra sudėtinga, bet aš nemanau, kad kvotų sistema yra tinkamas sprendimas. Valstybė kaip ir bando reguliuoti tuos dalykus per valstybės finansuojamas ar nefinansuojamas studijas. Lyg ir negali uždrausti žmonėms už savo finansus įgyti vienokį ar kitokį išsilavinimą, bet tam tikro, šiandien gal ne, bet ankstesniais laikotarpiais, kai teisininkai buvo rengiami tūkstančiais kiekvienais metais, šio tokio žmonių klaidinimo aš matyčiau. Vis dėlto, kai universitetai tampa verslo organizacijomis, problema egzistuoja, to negalima paneigti. Tai toks būtų mano atsakymas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia S. Tumėnas. Ruošiasi V. Bakas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiama pretendentė, jūsų galimai būsimai kolegei darbe aš pateikiau skaičių, kad 52,8 % pasitiki Konstituciniu Teismu. Jums noriu pateikti kitą jūsų galimai būsimą vadovą D. Žalimo pateiktą skaičių iš ataskaitos, kad 56,8 % respondentų neabejoja, kad Konstitucinio Teismo priimti sprendimai turi įtakos piliečių kasdieniam gyvenimui. Ar ta nuo praeitų metų atsiradusi galimybė asmeniškai kreiptis į Konstitucinį Teismą, jūsų nuomone, pagerins, padidins tuos skaičius, ar apie tai jūs kalbėjotės su Prezidentu, teikusiui jūsų kandidatūrą? Kad tas skaičius padidėtų, jūsų nuomone, ar čia trūksta piliečių teisinio raštingumo, ar daugiau Konstitucinis Teismas, jūsų būsima darbovietė, turėtų dirbti šioje srityje, kad dar daugiau padidėtų?

G. LASTAUSKIENĖ. Ačiū už klausimą. Su Prezidentu mes kalbėjome pačiais įvairiausiais klausimais. Taip pat pasikeitė nuomonėmis ir apie naują atsiradusį Lietuvoje institutą. Tačiau, ko gero, tai, ką aš jums pasakysiu, gali jus nustebinti. Iš tikrųjų aš įtariu, kad po to, kai buvo įvesta asmens teisė kreiptis į Konstitucinį Teismą su personaliu arba asmeniniu skundu, pasitikėjimas Konstituciniu Teismu gali sumažėti. Žinote, kodėl? Gali atsirasti ta tendencija, kuri būdinga bendros kompetencijos teismams. Kodėl dažnai yra žemas pasitikėjimas bendros kompetencijos teismais? Todėl, kad pusė proceso dalyvių bylą pralošia arba gauna kažkokį sprendimą, kuris jiems yra nepalankus, ne visai palankus. Gali atsirasti taip, kadangi mes girdime, kad didžiuliais skaičiais yra teikiami individualūs konstituciniai skundai, priimama labai nedaug, jau turėsime grupę asmenų, kurie bus įsitikinę, kad jų skundas nebuvo priimtas, nors galėjo ir turėjo būti priimtas. Aš čia šiuo atveju spekuluoju, bet gali atsitikti toks dalykas, kai įsijungia konkretus žmogus – fizinis arba juridinis asmuo su savo teisių galimu pažeidimu, gali atsitikti taip, kad atsirastų daugiau nepatenkintų Konstitucinio Teismo veikla. Nors pats skaičius yra didelis, jis yra labai didelis, ir tie jūsų minimi pasitikėjimo procentai Konstituciniam Teismui kaip tik ir yra būdingi, nes tai nėra tradicinis teismas. Nėra tradicinis teismas. Tai yra daugiau tokio teisėkūrinio aparato dalis, konstitucinio veikimo dalis, o ne teismas, kuris turi konkretų teisinį ginčą, kur ginčijasi du ar daugiau asmenų.

PIRMININKAS. Klausia V. Bakas.

V. BAKAS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama kandidatė, tikrai sveikinu, kad į Konstitucinį Teismą ateinate iš tiesų iš šiek tiek kitos srities. Tai yra labai įdomu.

Mano klausimas yra labai konkretus, susijęs su jūsų dabartine veikla. Štai Seimas neseniai priėmė Civilinio turto konfiskavimo įstatymą. Advokatų taryba parašė Prezidentui laišką su tokiu raginimu, griežtu kvietimu vetuoti įstatymą neva dėl to, kad valdininkų galimai neteisėtai įgytas turtas, kurio jie negali pagrįsti, yra nuosavybė, ji turi būti taip ginama ir prieštaras Konstitucijai. Noriu jūsų paklausti. Nepaisant to, kad britai priėmė tokius įstatymus, airiai, EŽTT praktika, jūs, būdama Konstituciniame Teisme, ginsite tokią nuosavybę, kuri įgyta kyšių būdu arba kurios valdininkai negali pagrįsti? Tai yra tą nuosavybę, kurią reikia ginti, ar tai ginsite?

G. LASTAUSKIENĖ. Labai sudėtingas klausimas.

V. BAKAS (MSNG). Paprastas. Advokatų taryba kreipėsi. Jūs, matyt, irgi buvote dalis to kreipimosi?

G. LASTAUSKIENĖ. Ne, iš tikrųjų nedalyvavau tame procese, kuriuo buvo pateiktas tas kreipimasis į Prezidentą, jį minėjote, bet iš tikrųjų sritis arba dalykas, su kuriuo aš esu susijusi Teisės fakultete, tai yra tokie bendrieji teisiniai mokslai arba sunkūs teisiniai atvejai, kurie pasaulyje egzistuoja. Aš suprantu, kai žmogus įsigilina į tam tikrą sritį, jam pradeda galbūt ir atrodyti, kad viskas yra labai paprasta. Aš pati taip dažnai jaučiuosi. Šiuo atveju mes turime situaciją su įstatymu, kurio jau pačiame pavadinime yra prieštaros. Tai yra Civilinio konfiskavimo įstatymas. Civilinė

teisė tokios priemonės nežino. Kitas terminas, arba kategorija, yra paimta iš visai kitos teisės srities. Tai reiškia, kad jau situacija nėra paprasta. Vienas dalykas.

Antras dalykas. Valstybė turi teisę gintis nuo nesažiningų veiksmų. Priemonės, kurias valstybė naudoja, tokiais atvejais turi būti teisėtos ir proporcingos. Viešasis interesas gali būti pagrindas kalbėti apie nuosavybės atėmimą arba nusavinimą. Iš tikrųjų, kai mes dabar šiandien diskutuojame Seime, nėra aišku, koks bus galutinis to įstatymo variantas, koks bus galutinis įstatymo tekstas. Man sudėtinga pasakyti, apie kurį objektą iš tikrųjų mes kalbame, kaip bus su Prezidento veto ir kaip bus su tolesniais variantais. Galbūt Seimo nariai turi daugiau informacijos šiuo klausimu.

Aišku, kas mane labiausiai jaudina, tai yra įstatymo galiojimas atgal. Yra ta bendroji teisinė taisyklė, kad teisės akto galiojimas atgal yra netinkama veikimo priemonė, nors doktrinoje yra pripažįstama, kad tam tikrais išimtiniais atvejais tokia situacija yra galima ir iš tikrųjų apie tokią situaciją kalbėjo Vokietijoje, kai buvo sprendžiamos Berlyno sienos bylos, kai reikėjo teisti vaikus, kurie šaudė per sieną bėgančius asmenis, tai yra taikė atgal jiems tam tikrus teisės aktus. Arba fašistinę Vokietiją nugalėjus vyko teismai dėl skundikų bylų, taip, tada teisės aktai kaip ir galiojo atgal, bet tai visada teisės moksle ir praktikoje sukelia didžiules, didžiules diskusijas. Tai turi būti išimtinis atvejis.

Jeigu Seimas mano, kad tai yra tokia situacija, kai tokio lygio išimtis turėtų būti taikoma ir kad iš tikrųjų valstybei gana nuolaidžiauti dėl to, kas vyksta, toks Seimo apsisprendimas galėtų būti, o vėliau, ko gero, vieni ar kiti aspektai gali būti tikrinami ir Konstituciniame Teisme. Be jokių abejonių, tokia situacija galima, nors aš, kaip žmogus ir kaip pilietė, labiau laukčiau iš Seimo pirma Visuotinio turto deklaravimo, o po to jau, pavyzdžiui, Civilinio turto konfiskavimo įstatymo.

PIRMININKAS. Aš tik primenu, kad atsakyti skirta iki dviejų minučių. Šiek tiek užtrukome. Dar paklaus du žmonės. A. Sysas, ruošiasi J. Sabatauskas ir baigiam.

G. LASTAUSKIENĖ. Atsiprašau.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Mano klausimas analogiškas, kurį... Aš tiesiai prieš jus.

G. LASTAUSKIENĖ. Labai ačiū, kaip aš čia taip nepamatau.

A. SYSAS (LSDPF). Ten taškelis raudonas, žiūrėkite ir iš karto surasite kur. Mano klausimas apie tą patį. Ar tai privilegija, ar ne? Nes kolegė buvo užmiršusi, kad šitą sprendimą priėmė ne įstatymų leidėjas, nes ir šiandien Valstybinių pensijų teisėjų įstatyme jūs nerasite, kad yra tokia nuostata. Ten parašyta – pagal Konstitucinio Teismo sprendimą. Būtent pats Konstitucinis Teismas svarstė septynis epizodus. Aš čia tik dėl vieno klausiu – dėl privilegijų. Jeigu kitos piliečių grupės, gaunančios valstybinę pensiją, negali turėti kitų pajamų, o teisėjai gali, tai yra privilegija ar čia, taip sakant, rūpinimasis teisėjais? Ačiū.

G. LASTAUSKIENĖ. Jūs, ko gero, dalį atsakymo jau teikėte savo klausimu, galimo atsakymo. Klausimas yra sudėtingas visada, kai Konstitucinis Teismas turi pasisakyti apie save. Čia yra labai sudėtinga. Ir gali būti, kad žmogiškoji prigimtis verčia situaciją traktuoti vienoje šviesoje, juo labiau kai Konstitucija apie tai tiesiogiai nekalba. Manau, kad iš tikrųjų vienareikšmiško atsakymo aš jums pateikti negalėčiau. Galėčiau tikrai pasidžiaugti kolegės paminėtu pavyzdžiu, kad Konstitucinis Teismas lyg ir pradėjo naują kelią nuo vakar dienos nutarimo, siaurindamas tam tikras savo galbūt per plačiai išplėstas ribas.

Ką dar noriu pasakyti? Ne visada išimtinis reguliavimas yra privilegija. Išimtinis reguliavimas kartais gali būti ir yra pateisinamas, tada, kai yra siekiama visuomenei reikšmingo tikslo, kai pasirenka priemonė yra proporcinga ir adekvati tam tikslui pasiekti. Šiandien čia ir dabar aš negalėčiau įvertinti jūsų pasakymo, bet jau dabar turime naują precedentą, kad pradėjus nagrinėti teisėjų laisvės ribas pradėta žiūrėti į tikslą, kam tas išimtinis reguliavimas buvo atsiradęs. Gali būti, kad Konstitucinio Teismo doktrina keisis, o galbūt keisis teisinis reguliavimas ir įstatymų leidėjas tiksliau pasisakys kažkokiu klausimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Paskutinis klausia J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Gerbiamoji pretendente, tarp savo tikslų arba prioritetų (tiesiai prieš jus)...

G. LASTAUSKIENĖ. O, taip.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Tarp savo išvardintų keturių prioritetų jūs paminėjote, kad Konstitucinis Teismas turi atsakyti tik į tuos klausimus, kurių jo klausiama. Mano kolegos klausimas irgi buvo apie tai, ten nebuvo to klausimo, bet dabar aš klausiu apie vakar dienos nutarimą, kuriuo Konstitucinis Teismas, priimdamas labai svarbų nutarimą dėl imuniteto, tai yra teisę į neliečiamybę turinčių asmenų imuniteto, ne tik teisėjų, taip pat ir Seimo narių, pasakė, be kita ko, apie įstatymus, bet vertino ir Aukščiausiojo Teismo 2019 m. lapkričio 25 d. nutartį. Konstitucija nemini tokios galimybės, kad Konstitucinis Teismas taptų superkasacine instancija ir vertintų kasacinio teismo nutartį. Kaip jūs vertinate šį aspektą?

G. LASTAUSKIENĖ. Aš, matyt, pati prisišaukiau šį klausimą savo prisistatymo teiginiu. Norėčiau tik pasakyti, kad, ko gero, pati dėl tam tikrų įsipareigojimų nebūčiau spėjusi išsamiai susipažinti su šiuo Konstitucinio Teismo nutarimu ir galiu dalintis su gerbiama Seimo nariais tiesiog savo doktorantų išvalgomis, nes vakar buvo doktorantūros paskaita, ir vienas iš doktorantų atkreipė dėmesį į tą, iš tikrųjų nežinau, kaip švelniai pavadinti, nesusipratimą. Aš manyčiau, kad tokio dalyko negalėtų būti, ir čia galbūt toks kažkoks... negaliu paaiškinti.

Konstitucinis Teismas neturi galių pasisakyti dėl bendros kompetencijos teismo nutarimo. Neturi galių. Iš tikrųjų tas toks sakinyš nei jis ką nors nulemia ar buvo reikšmingas, tiesiog gal vertinu, kaip... Tiesiog gal niekaip nevertinu. Bet iš tikrųjų tai būtų vienas iš pavyzdžių, ką aš turėjau galvoje. Vadinas, Konstitucinis Teismas taip pat turi griežtai laikytis tų ribų, kurias jam yra suteikusi Konstitucija ir įstatymai. Tokios galios jis neturėjo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Laikas klausyti baigėsi. Siūlomi komitetai, pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti kovo 19 dieną. Bendru sutarimu. Ačiū.

12.51 val.

Seimo nutarimo „Dėl Algio Norkūno paskyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėju“ projektas Nr. XIII-4381 (pateikimas)

Toliau darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Algio Norkūno paskyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėju“ projektas Nr. XIII-4381. Pranešėja – S. Rudėnaitė. Prašom. Replika, dar K. Masiulis, kol pradės.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Aš trumpą repliką norėčiau pasakyti pretendentams į Konstitucinį Teismą, kad vis dėlto tas klausimas, kuris čia taip gerai keliamas A. Syso, yra moralės klausimas. Konstitucinis Teismas vis tiek turėtų būti moralus ir nebūti egoistiškas. Tai savo poelgiu jie peržengė visas ribas, ir nuo jūsų atsakymų priklausys mūsų balsavimas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prašom pristatyti pretendentą.

S. RUDĖNAITĖ. Laba diena, gerbiama Seimo nariai. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Konstitucijos 103 straipsnio 1 dalimi ir Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo įstatymo 4 straipsnio 2 dalimi teikiu A. Norkūną kandidatą į Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėjus devyneriems metams.

A. Norkūnas yra profesionalus teisėjas, mano kolega. Savo karjerą 1985 metais (baigęs Vilniaus universiteto Teisės fakultetą) pradėjo kaip teisininkas Ignalinos ir Švenčionių rajonų prokuratūrose, o nuo 1992 metų yra teisėjas. Nuo 1999 metų iki šiol – Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjas.

A. Norkūnas turi 27 metų teisėjo darbo stažą, vertinamas kaip plačios erudicijos, aukštos profesinės kvalifikacijos, nepriekaištingos reputacijos teisininkas. Pelnė žmonių pagarbą eidamas Teisėjų tarybos pirmininko pavaduotojo pareigas, taip pat dalyvaudamas tarybos veikloje iki šiol. Nuo 2010 metų iki 2016 metų teisėjas A. Norkūnas buvo Teisėjų etikos ir drausmės komisijos pirmininku, o tai teikia papildomą argumentą patikėti jo etikos ir moralės principu ir pozicijų tvirtumui, tai, be abejonės, būtina ir Konstitucinio Teismo teisėjui.

Yra reiklus savo dalykinei kvalifikacijai, teisėjas taip pat užsiima pedagogine veikla. Nuo 2001 metų dėsto Vilniaus Mykolo Romerio universitete. Nuo 2004 iki 2010 metų dalyvavo Vilniaus universiteto Civilinės teisės ir civilinio proceso katedroje kaip egzaminų komisijos narys. Yra dalyvavęs komisijoje, kuri tikrina teisėjų žinias po įvadinio mokymo, pradedant teisėjo karjerą. Nuolati-

nis Teisėjų mokymo centro lektorius, daugelio mokslinių praktinių konferencijų dalyvis. Vykdydamas ekspertinę veiklą Lietuvoje ir tarptautinėje erdvėje dalyvaudamas Europos teisėjų tarybos tinklo veikloje. Aktyviai dalyvauja teisėkūroje rengiant ir pasisakant dėl teisės aktų projektų, juos vertinant. Yra straipsnių civilinės atsakomybės, civilinio proceso, vartotojų teisių ir kitais klausimais autorius, teisės vadovėlių, monografijų, kitų mokymo priemonių bendraautoris.

Teisėjas gerai žinomas teisėjų bendruomenėje, ir, manau, ne tik teisėjų, kaip aktyvus nuolatinų susitikimų, paskaitų, pranešimų, konsultacijų, diskusijų dalyvis. Moka anglų, rusų kalbas.

Teisėjas yra šeimos žmogus. Turi tris suaugusius sūnus, žmoną Vidą. Neabejotinai iškalbinga profesinė ir visuomeninė veikla, pasiekimai, didelė patirtis įvairiuose nacionaliniuose ir tarptautiniuose projektuose, profesinis pripažinimas, autoritetas nacionalinėje ir tarptautinėje teisininkų bendruomenėje, nepriekaištinga reputacija, sukaupta gyvenimiška patirtis patvirtina, kad A. Norkūnas atitinka visus kandidatui į Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėjus keliamus reikalavimus. Taigi teikiu jūsų teismui, kolegos, kandidatūrą ir prašau „pritarti“.

PIRMININKAS. Dėkoju.

S. RUDĖNAITĖ. Čia buvo kabutėse, bet kabučių aš nemoku jums parodyti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu pretendentą A. Norkūną. Jūs taip pat turite iki dešimties minučių.

A. NORKŪNAS. Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Ačiū už pristatymą. Pirmiausia pasakyčiau kelis žodžius apie save, gal išplėsdamas tuos biografijos faktus, kurie buvo pasakyti. Galbūt tai turės reikšmės perprasti mano asmenį ir nuspręsti, ar pagal savo savybes tikčiau dirbti Konstitucinio Teismo teisėju.

Rimtai svarščiau šį pasiūlymą. Konstitucinės problemos teisėjo darbe visai nėra naujiena. Mano gyvenimas susiklostė taip, kad pradėjau darbą nuo prokuratūros. Tai buvo darbas su baudžiamosiomis bylomis ir truko pirmus šešerius metus. Vėliau dirbdamas teisėju Apylinkės teisme nagrinėjau visas bylas, tai yra civilines, baudžiamąsias. Bet pradėjęs veiklą 1992 metais... Kaip žinome, nuo 1993 metų konstitucinėje justicijoje įkurtas Konstitucinis Teismas, atsirado galimybė kreiptis į Konstitucinį Teismą, tai mano pirmoji praktika atsirado dar dirbant apylinkės teisme, nes jau tada kreipiausi su paklausimais į Konstitucinį Teismą dėl įstatymų atitikimo Konstitucijai.

Vėliau, dirbdamas Apygardos teisme, dirbau su civilinėmis bylomis. Taip pat teko spręsti kreipimus į Konstitucinį Teismą klausimus.

Nuo 1999 metų dirbau Aukščiausiąjame Teisme irgi su civilinėmis bylomis. Baudžiamosios atsakomybės klausimų nesprendavau. Su baudžiamosiomis bylomis ir procesais susidurdavau tik tiek, kiek reikėdavo spręsti žalos atlyginimo klausimus, kai asmenys nukentėdavo nuo baudžiamosios justicijos, nuo teisingumo institucijų klaidų ir panašiais atvejais.

Per savo praktiką teko nagrinėti sunkias ir labai sunkias bylas. Jos yra iš įvairių sričių. Iš tokių, kurios garantuojamos Konstitucija, kur ne visada rasime atsakymą įstatymuose. Ir tekdavo remtis nuostata, kad asmens teisės turi būti apginamos tiesiogiai taikant Konstituciją. Jeigu iškilavo abejonių, tekdavo kreiptis į Konstitucinį Teismą išaiškinimų.

Kaip čia jau buvo paminėta, jei Konstitucinio Teismo išaiškinimai būtų trumpesni ir aiškesni, tai būtų labai didelė vertybė. Manau, kad didžiausios problemos Konstitucinio Teismo darbe jau yra paminėtos. Iš jų išskirčiau konstitucinių aktų aiškumą, Konstitucinio Teismo laikymąsi savo veiklos ribų, o kaip dalį šios problemos ir kaip apskritai probleminį klausimą matyčiau, kad sunku nustatyti ribą, kur baigiasi teismo ir kur prasideda įstatymų leidėjo kompetencija, kur baigiasi teisė ir kur prasideda ekonomika, pasirinkimas, nuožiūra, kas ne visą laiką būna teismo valia. Mančiau, šie klausimai ir toliau bus aktualūs, nes jie yra labai svarbūs Lietuvos žmonėms, nes būtent dėl socialinių, ekonominių klausimų sprendimo ir atsakymų į juos priklauso daugelio žmonių teisės, turtas, likimas. Šiuos klausimus esu pasiruošęs kompetentingai ir atsakingai spręsti.

Taip pat nemažą mano veiklos dalį sudarė visuomeninė veikla. Pedagoginė veikla gal mažesnę, nes teisėjo darbas neleidžia daug laiko skirti akademinėi veiklai, tačiau, kiek turėjau laiko, joje dalyvavau: rašiau straipsnius, publikavau, dalyvavau ir pasisakiau konferencijose.

Žymią veiklos dalį apėmė šešerių metų darbas Teisėjų etikos ir drausmės komisijoje, nes tas laikas buvo labai sunkus. Kaip žinote, teisėjų atsakomybės klausimų 2008 metais buvo padaryti esminiai pakeitimai, dėl teisėjų elgesio galėjo skųstis kiekvienas, todėl tada buvo labai didelis srau-

tas skundų dėl teisėjų elgesio, dėl teisėjų sprendimų. Tai 2010–2016 metai buvo labai įtempti ir atsakingi. Manau, tai yra nemenka patirtis, teko išigilinti į daugybę klausimų, kurių nesutikčiau nagrinėjamosiose bylose.

Tuo norėčiau baigti savo prisistatymą ir laikiu jūsų klausimų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Pirmoji klausia A. Armonaitė. Ruošiasi M. Majauskas.

A. ARMONAITĖ (MSNG). Dėkoju už prisistatymą. Jūs dirbote Aukščiausiojo Teismo teisėju ir praėjusiais metais šis Teismas priėmė nutartį teisėjų privilegijų išsaugojimo naudai. Priėmėte sprendimą nesikreipti į Konstitucinį Teismą, tačiau savarankiškai išnagrinėjote ir priėmėte tokią nutartį. Kaip dabar vertinate Konstitucinio Teismo vakarykštį pareiškimą, kuris iš esmės paneigė Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutarimą ir pažymėjo viešai, jog teisėjai neturėtų džiaugtis tomis privilegijomis, kurios yra nenumatytos ir netgi draudžiamos Konstitucijoje? Tai būtų įdomi jūsų nuomonė. Dėkoju.

A. NORKŪNAS. Teisėjų imuniteto klausimai yra labai svarbūs. Pirmiausia konstitucinė figūra yra teisėjas, jis vienintelis pagal įstatymus šalyje vykdo teisingumą. Už teisumą bylų niekas neišspręs ir vietoj teismo bausmės niekas nepaskirs. Tiesiog tokie įstatymai ir mes tokioje šalyje gyvename. Tam, kad teisėjas būtų nepriklausomas, kad teisėjas galėtų nepriklausomai priimti sprendimus, turi būti svarbios garantijos, bet jos turi būti ir pasvertos.

Bet ne mažiau svarbus klausimas yra ir tas, kad turi būti aiškos taisyklės, kur imunitetas prasideda ir kur baigiasi. Iš tikrųjų ilgą laiką, kol nesusidūrėme praktiškai, egzistavo problema, ką reiškia ta nelemtoji Teismų įstatymo 47 straipsnio 2 dalis. Kiek aš skaitydavau, kol praktiškai nereikia taikyti, tai neužsiimi postringavimais ir aiškinimais, nes paprasčiausiai nereikia. Bet man visada buvo problemiška suprasti, ką realiai tai reiškia ir kaip tai įvyktų, negi iš tikrųjų būtų draudžiama.

Visų pirma priimtą Konstitucinio Teismo sprendimą priimu kaip labai teigiamą žingsnį, kad dabar yra aiškus atsakymas. Aš nepasakysiu, kad ten yra duoti išsamūs ir visi atsakymai. Taip gyvenime tiesiog nebūna. Jūs niekada nepriimsite ir neparašysite išsamių ir iki galo gerų įstatymų, nes jų dar nepriėmus gyvenimas turbūt jau bus nuėjęs į priekį. Tai ir ten. Atsakomybės taikymo įvairovė yra pernelyg didelė, ir aš manau, kad ji nesutilpo, kad ir kaip stengiantis, į tą nutarimą, kiek jis yra parašytas. Tą atspindi ir teisėjos pareikšta atskiroji nuomonė.

Aš manau, kad įstatymu turėtų būti tobulinamos tos nuostatos, bet pats aiškumas ir pasakymas, kokiais atvejais kokia procedūra yra, neabejotinai yra pasiekimas.

PIRMININKAS. Klausia M. Majauskas. Ruošiasi V. Bakas. M. Majausko nėra. V. Bakas.

V. BAKAS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kandidate, ar galiu paklausti?

PIRMININKAS. Klauskite. (*Balsai salėje*)

V. BAKAS (MSNG). Ar galiu? Labai ačiū.

A. NORKŪNAS. Taip, klausau.

V. BAKAS (MSNG). Gerbiamas kandidate, jūs buvote vienas iš ne tik Aukščiausiojo Teismo teisėjų, bet teismų savivaldos lyderių, nes buvote, kaip suprantu, vienas iš Teismų tarybos pavaduotojų. Mano klausimas yra toks. Kaip jūs manote, kokios yra pagrindinės priežastys, kodėl visuomenė taip nepasitiki teismais? Labiau nepasitiki tik Seimu. Ką reikėtų, nežinau, padaryti Seimui ar savivaldai, ką palinkėtumėte atsisveikindamas, kad ši situacija pasikeistų ir taip pat būtų užtikrintas teismų nepriklausomumas? Kokia jūsų nuomonė, kokie tie svarbiausi darbai ir kokios priežastys, kodėl teismų sistema nepasitikima? Klausiu kaip lyderio, ne tik kaip teisėjo.

A. NORKŪNAS. Aš manau, kad dėl nepasitikėjimo teismais nėra išimtinė vien teismų situacija. Visi apklausų duomenys rodo apie apskritai didelį nepasitikėjimą valstybės institucijomis. Teismų padėtis šiuo atveju yra dar tokia blogesnė, nes teismai priima konkrečius kiekvienam žmogui suprantamus ir juos paliečiančius sprendimus. Nors tai būna atvejo klausimas, bet jis yra gana artimas kiekvienam žmogui. Tą pavyzdį ir atvejį labai lengva suprasti. O mūsų darbe yra taip, kad teisėjas veikia tam tikros nuožiūros ribose. Jeigu sankcija gali būti skiriama nuo kažkiek iki kažkiek metų, visą laiką išliks abejonių, kad buvo galima duoti daugiau arba mažiau. Jeigu žalos atlyginimas nuo kažkiek iki kažkiek tūkstančių, visą laiką gali būti ginčų, kiek iš tikrųjų bus teisingai ir gerai. Dėl tokios padėties, taip pat dėl... Aš manyčiau, Lietuvos visuomenės pagrindi-

nis naratyvas yra tai, kad Lietuvoje trūksta socialinio teisingumo, kad žmonės jaučiasi gyvenantys blogai. Tai lemia, matyt, neigiamą požiūrį į valstybės institucijas kaip nepakankamai darančias. Tai liečia ir teismus. Be abejo, pačių teismų daromos klaidos ar visų galimybių neišnaudojimas taip pat tam turi įtakos, nes jeigu mes kelerius metus ir pastaruosius metus turime atvejų, kai teisėjai yra pašalinami iš pareigų už teisėjo vardo žeminimą, tai akivaizdu, kad naivu yra tikėtis, kad bus geriau pasitikima teismais arba jie palankiau vertinami.

PIRMININKAS. Klausia J. Sabatauskas. Ruošiasi A. Ažubalis.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas pretendentė, mano klausimas analogiškas kaip ir ankstesnei pretendentei dėl vakar dienos Konstitucinio Teismo nutarimo, kai pažymėdamas iš tikrųjų, kad labai reikšmingas nutarimas dėl teisės į neliečiamybę turinčių asmenų imuniteto turinio... Tiesa, vis tiek, mano manymu, lieka atviras klausimas. Šito aš jūsų neklausiu, tik šiaip pasakau, atviras klausimas dėl tų kitų laisvės suvaržymų, kurie nepaminėti, išskyrus, kad nėra laisvės suvaržymas krata ir poėmis. Netgi sekimas nėra laisvės suvaržymas. Tačiau Konstitucinis Teismas vertino ir praeitų metų lapkričio 25 dienos Aukščiausiojo Teismo nutartį. Nei Konstitucijos 105 straipsnis nemini apie tokią galimybę Konstituciniam Teismui, nei iki šiol esu girdėjęs tokį dalyką. Net įvedant, dirbant prie individualaus konstitucinio skundo, tiek vadovaujant darbo grupei, tiek ruošiant pataisą, nebuvo kalbos, kad Konstitucinis Teismas vertins teismų nutartis.

PIRMININKAS. Laikas!

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Kokia jūsų nuomonė apie šitą Konstitucinio Teismo savo galių išplėtimą?

A. NORKŪNAS. Tokia nuostata, kuri buvo paskutiniame nutarime, iškrenta iš paties Konstitucinio Teismo praktikos, nes anksčiau taip nebūdavo net ir tais atvejais, kai apie teismus būdavo kalbama. Kalbėdamas apie savo kompetenciją Konstitucinis Teismas niekada to nebuvo nurodęs. Iš esmės aš manyčiau, kad tokių nuostatų neturėtų būti, nes tai tiesiog ne Konstitucinio Teismo kompetencija.

PIRMININKAS. Klausia A. Ažubalis. Ruošiasi A. Sysas.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Pone pretendentė, kadangi pasaulyje vyksta tam tikri procesai, kurie neaplenkia Lietuvos, vyksta tam tikri kultūriniai karai, tai aš noriu paklausti. Ką jūs manote apie praėjusių metų sausio 11 dienos Konstitucinio Teismo nutarimą, kuriame buvo pažymėta: „Kitaip nei konstitucinė santuokos samprata, konstitucinės šeimos samprata, be kita ko, yra neutrali lyties požiūriu.“ Ar negalima čia įžiūrėti to, kad Konstitucinis Teismas savo nutarimu apeina Seimą ir įveda į Lietuvos teisinę sistemą naują tos pačios lyties asmenų šeimos ar šeimos santykių kategoriją? Ačiū.

A. NORKŪNAS. Aš manau, kad konstitucinė doktrina tuo klausimu bus vystoma. (*Balsas salėje*)

PIRMININKAS. Dėkoju už atsakymą.

A. NORKŪNAS. Teismas vysto doktriną byla po bylos, klausimas po klausimo. (*Balsas salėje*)

PIRMININKAS. Klausia A. Sysas. Prašau.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Tikiuosi, ir aš sulauksiu iš trečio karto galbūt tokio trumpo ir aiškaus atsakymo. Turbūt girdėjote mano prieš tai užduotus klausimus apie privilegijas ir apie tam tikrą moralę, nes būtent ne tik dėl kelių epizodų kreipėsi žemesnio lygmens teismas išaiškinti. Visi kiti buvo paties Konstitucinio Teismo teisėjų sugalvoti ir priimti. Visgi tai nėra viešojo intereso gynimas ir netgi nepriskirčiau, kad galimybė turėti draudžiamąsias pajamas ir valstybinę pensiją yra saugos elementai teisėjui už sunkų ir pavojingą darbą. Visgi šita nuostata yra privilegija ar būtinybė? Ačiū.

A. NORKŪNAS. Manysčiau, pagal tai, kiek asmenų ja naudojasi, ir pagal kitus kriterijus, galima sakyti, kad taip, tai yra privilegija, tačiau tai yra tik pusė atsakymo. Apskritai Konstitucinis Teismas yra pasakęs, kad negali būti nustatomos nepagrįstos privilegijos. Tada dar reikėtų atsakyti į klausimą, ar būtų pagrįsta nustatyti privilegijas kažkam dėl išskirtinumo, dėl tam tikrų aplinkybių ir panašiai, nes viena yra reikalavimas nediskriminuoti, kita yra nustatyti tam tikrą išskirtinumą dėl objektyviai pateisinamų dalykų. Iš esmės šalyje reikia įstatymų leidėjui apsispręsti, ar tai turėtų būti, ar to neturėtų būti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia L. Balsys.

L. BALSYS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas kandidate, norėčiau jūsų paklausti. Ką jūs galvojate apie Konstitucinio Teismo doktrinų praktiką kaip teisėkūros ir net įstatymų leidybos instrumentą? Turiu omeny, kad galbūt kartais ta praktika ir kaip instrumentas uzurpuoja Tautos atstovybės įstatymų leidybos teisę. Ačiū.

A. NORKŪNAS. Nesiryžčiau sakyti, kad uzurpuoja, bet aš manyčiau, kad Konstitucinio Teismo doktrina tai yra idėjų šaltinis ir tai yra tam tikrų taisyklių, ar kaip kitaip pavadinti, rinkinys. Jeigu mes vystome savo visuomenę taip, kad ji organizuojama gyventi pagal tam tikras taisykles, tai, be abejo, jos turi būti. Aš manyčiau, kad doktrina yra tiesiog pasiūlymas diskutuoti, kaip dabar bus, nes nereikėtų tikėtis, kad mes sukursime vieną kartą ir visiems laikams gerą sistemą. Todėl, kad gyvenimas kinta. Tai, kas yra doktrinoje pasakyta dabar, ne visada tiks gyvenime.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia B. Bradauskas.

B. BRADAUSKAS (*LSDPF*). Dėkoju, pirmininke. (Aš čia esu.) Gerbiamas pretendente, neretai pasitaiko atvejų, kada teismai už tas pačias veikas tomis pačiomis sąlygomis (na, gali būti ten kokie maži nukrypimai) skiria visiškai neadekvačias baudas. Aš turiu omeny ne tik baudas, bet ir nuteisia, ir visa kita, bausmės, tiksliau būtų galima pasakyti. Vienos vieniems, kitos kitiems ir taip toliau. Kaip jūs vertinate, ar teismai turi laikytis vis dėlto vienodo sprendimo – jeigu tu padarei tokį nusikaltimą Vilniuje, tai gauni tiek, jeigu Panevėžyje, taip pat gauni tiek? Tai vienas klausimas būtų.

Ir jūsų žmogiško vertinimo noriu paklausti. Štai du atvejai, vienas – netyčia nušautas stumbras, 36 tūkst. eurų bauda. Ir antras – tyčinė veika Jurbarke, kur išžaginta mergina, suluošinta ir taip toliau, bauda 10 tūkst. eurų. Kaip suprasti tokius dalykus? Žmonės užduota tuos klausimus. Kaip paaiškinti? Kas svarbiau – ar netyčia nušautas stumbras, kuris sukeltas Lietuvoje, atrodo, kad pasaulinis karas įvyko, ir...

PIRMININKAS. Laikas.

B. BRADAUSKAS (*LSDPF*). ...būtent šita veika, kurią paminėjau Jurbarke. Ačiū.

A. NORKŪNAS. Pradėdamas nuo antrojo klausimo, pasakyčiau pirmiausia, kad teisėjo etika man neleidžia komentuoti su neišnagrinėtomis bylomis... tuo labiau ne mano nagrinėjamus dalykus. Todėl kiek galėdamas aptakiau galėčiau atsakyti tik bendrąja prasme dėl teismų praktikos nevienodumo, taip pat ir kiek tai susiję su baudų skyrimu. Tačiau jokių būdu mano paaiškinimai neturėtų būti suprantami siejant su tais nagrinėjamais atvejais. Todėl bet kokio tikslumo vengsiu.

Kalbant dėl baudų, be abejo, teismai turi veikti taip, kad vienodas prasižengimas turėtų nuspėjamą ir daugmaž vienodą bausmę pagal įstatymus. Tačiau pirmas atvejis yra... Reikia išsiaiškinti, ar tikrai yra vienodos aplinkybės, nes tų aplinkybių yra daug. Ir jeigu pats atvejis tam tikrų nuostolių, žalos darymas gali sutapti, gali būti svarbios prasižengėlio asmenybės kažkokios savybės ar kažkokios kitos. Todėl tas sutapimas galbūt ne visais atvejais yra galimas, kiek mes viešai komentuojame ir žinome tik iš laikraščių. Galbūt mes nežinome tiek atvejo aplinkybių, kiek žino konkretus nagrinėjantis teisėjas.

Iš principo teismų sistema yra organizuota tam, kad būtų praktikos vienodumas ir kad būtų šalinami tokie nesusiderinimai. Pažymėčiau, kad tie procesai, kurie dabar vyksta, tai turėkime galvoje, priimti pirmųjų instancijų sprendimai. Bylos bus nagrinėjamos toliau ir mes dar kol kas galutinių sprendimų neturime.

PIRMININKAS. Dėkoju, jūs atsakėte į visus klausimus. Laikas baigėsi. Siūlomi komitetai. Kaip pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Salėje bus svarstoma kovo 19 dieną. Bendru sutarimu pritarta. Ačiū.

13.19 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjos Sigitos Rudėnaitės atleidimo iš šio teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininko pareigų ir jos skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininke“ projektas Nr. XIII-P-4349 (pateikimas)

Kitas klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjos Sigitos Rudėnaitės atleidimo iš šio teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininkės pareigų ir jos skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininke“ projektas Nr. XIII-P-4349. Pranėšėja – J. Šovienė. Prašom.

J. ŠOVIENĖ. Dėkui, pirmininke. Dėkui, gerbiami Seimo nariai, leiskite jums pristatyti Lietuvos Respublikos Prezidento dekretą, kuriuo Respublikos Prezidentas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucija bei Teismų įstatymu, atsižvelgdamas į teisėjų tarybos patarimą, teikia Lietuvos Respublikos Seimui atleisti Lietuvos Respublikos Aukščiausiojo Teismo teisėją S. Rudėnaitę iš šio teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininko pareigų ir skirti ją Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininke.

S. Rudėnaitė šiuo metu eina Aukščiausiojo Teismo teisėjo ir, kaip minėjau, šio teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininko pareigas. Šias vadovaujamas pareigas ji eina jau antrą kadenciją. Tai rodo jos sukaupią patirtį einant vadovaujamas pareigas ir patvirtina, kad jos darbas einant tokias pareigas yra vertinamas ir pripažįstamas.

S. Rudėnaitė baigė Vilniaus universiteto Teisės fakultetą su pagyrimu, nuosekliai dirbo teisininko darbą ir sukaupė daugiametės įvairiapusės patirties. Prieš pradėdama teisėjo kelią, beveik devynerius metus užsiiminėjo advokato praktika. Subrendusi kaip teisininkė, 1997 metais pradėjo karjerą teismų sistemoje – Utenos apylinkės teisme. S. Rudėnaitė turi sukaupusi solidžios daugiau nei 20 metų teisėjos patirties, taigi itin gerai pažįsta teismų sistemą, išmano jos stipriąsias ir silpnąsias puses. Yra dirbusi ne tik visų pakopų bendrosios kompetencijos teismuose, bet ir abiejų pakopų specializuotuose administraciniuose teismuose.

S. Rudėnaitė, būdama Aukščiausiojo Teismo teisėja, prisidėjo ir prie kitos veiklos, reikšmingos teismų sistemai, ji buvo Pretendentų į teisėjus egzamino komisijos nare, Pretendentų į teisėjus atrankos komisijos nare ir Nuolatinės teisėjų veiklos vertinimo komisijos nare. S. Rudėnaitės kompetencija yra pripažįstama ne tik Lietuvoje, bet ir užsienyje. Ji aktyviai dalyvauja įvairiuose nacionaliniuose bei tarptautiniuose projektuose, renginiuose kaip pranešėja civilinės bei viešosios teisės temomis. S. Rudėnaitė yra Konsultacinės Europos teisėjų tarybos narė. Respublikos Prezidentas prašo palaikyti šią kandidatę. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kviečiame pretendentę. Jūs taip pat turite iki dešimties minučių. Prašom.

S. RUDĖNAITĖ. Laba diena dar kartą. Gerbiamieji Seimo nariai, per 23 savo teisėjos darbo metus šioje garbingoje tribūnoje iš tikrųjų man tenka stovėti ketvirtą kartą, ir niekas neabejoja, kad šiandien pats sudėtingiausias, matyt, atvejis arba įvykis. Ir iš tikrųjų ne vien dėl to, kad pareigos, į kurias aš drįstu pretenduoti, yra labai atsakingos, garbingos ir to nereikia įrodinėti. Matyt, niekas neabejoja ir tuo, kad situacija, kurioje šiuo metu gyvena tiek Aukščiausiasis Teismas, tiek visa teismų sistema, švelniai tariant, yra labai nepaprasta. Kalbant aiškiau, tai, ko gero, vienas iš sunkiausių laikotarpių, kokius ir man asmeniškai, ir, matyt, iš dalies teismų sistemai teko išgyventi.

Iš esmės *de facto* nuo rugpjūčio mėnesio, *de jure* nuo rugsėjo 1 dienos aš pagal pareigas ir pagal Teismų įstatymą taip pat einu ir Aukščiausiojo Teismo pirmininko pareigas, jos yra laikinos, tačiau tas laikas man jau leido pakankamai suvokti ir labai daug nereikėjo dienų, kad suprasčiau, jog pareigų garbingumas ir reprezentacija, funkcija atstovauti teismų sistemai yra tik labai maža, labai menka dalis to, kas tenka teisėjui, kuris į tokias pareigas vis dėlto būna paskirtas ir turi jas eiti.

Tikriausiai niekas neužmiršo ir neabejoja, kad prieš metus įvykę vasario mėnesio įvykiai, kurie ir šiandien vadinami teisėjų korupcijos skandalu ir reputacijos krize, labai rimtai palietė tiek visus teismus, tiek Aukščiausiąjį Teismą, tiek kiekvieną teisėją atskirai, ypač akcentuočiau kiekvieną sąžiningai dirbantį teisėją, kuris prie to niekaip neprisidėjo, tačiau tą sunkią neigiamo visuomenės požiūrio ir atsakomybės našta turi nešti.

Taigi per tą laiką, galėčiau jums pasakyti, Aukščiausiasis Teismas viena iš savo veiklos krypčių, matyt, laikė ir tą darė, kad būtent informacija, kurią mes turėjome ir kuri mums buvo pateikta kaip pagrindas ir kaip galimybės daryti kai kurias priemones, kurios parodytų, tiek mus pačius užtikrintų, kad korupcijos, galimos korupcijos rizika yra valdoma geriau, negu buvo iki tol. Čia turiu ir tą STT tyrimą galvoje. Keitėme taisykles, susijusias su bylų skirstymu, tiek su interesų konfliktų derinimu, tačiau, be abejonės, kol nesibaigė baudžiamosios bylos, kol mes nežino-

me visų aplinkybių, tol tas reikalas nuolat ir nuolat kalbėti ir ieškoti, kur dar yra šaknys ir priežastys, išlieka.

Tame fone teko susidurti ir su tuo, kad natūraliai kilus visuomenės pasipiktinimui mes sulaukiame labai daug kritikos. Labai daug kritikos, kad ir kaip būtų keista, o gal ir nėra keista, gal tai rodo Aukščiausiojo Teismo reikšmingumą, sulaukia būtent Aukščiausiasis Teismas. Gavome labai daug pretenzijų dėl neva nepagrįstai nepriimamų kasacinių skundų. Kita vertus, gauname iki šiol ir kritikos, kad užsiimame bylomis ir nagrinėjame bylas, kurios nedera kasacinės instancijos teismui, nes tas teismas pagal įstatymų leidėjo valią pašauktas vis dėlto aiškinti, formuoti teisės išaiškinimus bylose, kurios turi ne tik individualų, bet ir visuotinį požiūrį. Tai toje kritikų priešpriešoje ar kontekste vienas iš mūsų uždavinių buvo, ir, manau, gana sėkmingai kol kas tvarkomės, būtent surasti, atrinkti konstruktyvią kritiką, ją priimti, daryti išvadas, bet ir sugebėti vis dėlto išlaikyti tą liniją, įsivaizdavimą Aukščiausiojo Teismo, kas mes esame, kokia mūsų misija ir kokia veiklos kryptis mums turėtų būti prioritetinė.

Be abejo, apsiriboti tuo, kas yra šiandien ir kokios problemos šiandien mums kyla, negalime, mes turime galvoti į ateitį, kas bus su Aukščiausiojo Teismu ir kas bus su teismų sistema toliau. Ir čia aš jau neišvengiamai noriu pradėti kalbėti apie tai, kas yra visiškai nepopuliaru, net neabejoju, kad sulauksiu ir vienokių ar kitokių pastebėjimų. Būtent tam, kad išlaikytume profesionalumo lygį, mums reikia išlaikyti teisme, šiuo atveju kalbu apie Aukščiausiąjį Teismą, ne tik profesionalius kvalifikuotus teisėjus, mums reikia konkurencingų teisininkų, aš turiu galvoje, teisėjų padėjėjus, patarėjus, galima juos pavadinti teisės ekspertais, tarsi tokio sąstato, kuris mums leistų iš tikrųjų kvalifikuotai ir profesionaliai išspręsti tuos teisės klausimus, kurie globalios visuomenės kontekste kelia iššūkius (nebijosiu to žodžio), nes žmogus negali visko žinoti vienas, tai yra teisėjui reikia pagalbos. Tam, kad pas mus ateitų tikrai kvalifikuoti žmonės, nepabėgtų kvalifikuoti žmonės, jau dabar dirbantys, mes turime galvoti apie jų materialias buities sąlygas. Tai mes neišvengiamai turime kalbėti. Ir Aukščiausiojo Teismo pirmininkas, kad ir kas juo būtų, turi prisiimti atsakomybę ir išdrįsti pasakyti, kad finansavimo teismui neužtenka. Neužtenka ir mūsų teismui. Mes turime situaciją, kai bandome kviesti padėjėją netgi iš kitų institucijų, tačiau atsisakoma vien dėl tos paprastos žmogiškos padėties, kad ateitį kuriančiam jaunam žmogui to, ką mes galime pasiūlyti jam atlyginimo forma, tiesiog neužtenka.

Be abejo, situacija, kuri yra su Aukščiausiojo Teismo... Na, tarkime, pastatas čia jums kaimynystėje tikriausiai jau yra įprastas ir galbūt natūraliai nepastebima, bet aš drįsiu pasakyti, Aukščiausiojo Teismo pastatas, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pastatas, yra elementariai nušiuuręs. Valstybės institucija turėtų... Aš net neabejoju, kad pripažįstate, Aukščiausiasis Teismas yra viena iš valstybės institucijų, kuri reprezentuoja valstybę. Vadinasi, tos institucijos orumas yra reikšmingas ne tik teisėjams. Galbūt ne tiek teisėjams, bet valstybei. Kodėl mes gyvename dabar tokiomis sąlygomis, aš negalėčiau (...), bet šiandien per tą laiką, man einant pareigas, aš susidūriau su tokiais dalykais, kad yra poreikis elementaraus remonto, kad kai kurios patalpos Aukščiausiojo Teismo atitiktų tokius reikalavimus kaip elementari, matyt, higiena arba kad patalpos būtų tokios, kad žmogus, jose dirbantis, jaustųsi oriai. Tai vėlgi prisiimti drąsą sakyti, kad taip, mums reikia pinigų. Šitas laikotarpis, kuriuo esame, be abejo, yra visiškai nedėkingas tą sakyti, bet aš tiesiog jaučiu moralinę pareigą, kad jeigu būčiau paskirta, aš apie tai iš tikrųjų kalbėčiau, nes manau, kad apie tai kalbėti Aukščiausiojo Teismo pirmininkas privalo. To mums trūksta.

Antra dalis tikriausiai rūpesčių, kurie man iš tikrųjų yra labai artimi, nes, kaip jau buvo sakyta, aš prieš 23 metus labai sąmoningai nusprendžiau, kad pakeisiu savo profesinės karjeros kryptį, nors advokatūra iš tikrųjų yra labai gera profesija, ir pasirinkau teismus. Nesigailiu, bet aš visas problemas, kurios teismų sistemai būdingos, priimu (nebijosiu to žodžio), matyt, kaip patriotė. Man pačiai asmeniškai jos yra svarbios, jos yra skaudžios.

Kalbu aš čia šiuo atveju apie tai, kas paskutiniu metu į viešąją erdvę iškyla iš pačių teismų. Tai būtent konfliktai, jeigu taip būtų galima pasakyti, laikas nuo laiko kylantys tai apylinkių teismuose, tai aukštesnės instancijos teismuose, nepasitenkinimas, kurį eiliniai teisėjai reiškia ir įvardina (galbūt tai yra problema blogo vadovavimo), darbo krūvio netolygumo problema, kuri irgi visą laiką yra jautri.

Pradėjusi dirbti nuo apylinkės teismo lygio ir dirbusi įvairių permainų laikais, tikrai, manau, sugebėčiau tas problemas objektyviai atpažinti ir padėti jas spręsti būdama jau būtent Teisėjų tarybos narė.

Ačiū. Mano laikas baigėsi.

PIRMININKAS. Dėkoju. Pirmasis klausia V. Bakas. Prašau.

V. BAKAS (MSNG). Gerai. Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamoji laikinai einanti Aukščiausiojo Teismo pirmininko pareigas, visų pirma norėčiau padėkoti jums už geranoriškumą: kai mes norėjome organizuoti rimtesnį renginį, tikrai sulaukiau jūsų paramos ir atvirumo. Tikrai tai vertinu.

Dabar būtų toks klausimas, vis tiek yra proga. Mūsų Teisės ir teisėtvarkos komitetas labai nesistengia organizuoti diskusijų, kai skiriami Aukščiausiojo Teismo vadovai, bet yra proga pasikalbėti apie tai. Jūs ateisite kaip šitos teismų sistemos lyderė, ne tik Aukščiausiojo Teismo. Jūs būsite tam tikras teisininkų etalonas ir studentams, ir teisėjams, ir kitų profesijų atstovams.

Klausimas toks. Ko gali tikėtis, jeigu trumpai, kiek įmanoma šiandien, teisėjų bendruomenė, darbuotojai, kai jūs būsite paskirta pirmininke? Ko gali tikėtis valstybė? Jūs šiek tiek čia pradėjote kalbėti apie jautrias problemas, apie kurias iki šiol gal teismų bendruomenė nekalbėjo, bet ko gali tikėtis visuomenė? Kalbu apie pasitikėjimą, kurio taip vis dėlto reikia teismams. Keliais žodžiais – ko gali tikėtis tiek bendruomenė, tiek visuomenė, jums atėjus į šias pareigas?

S. RUDĖNAITĖ. Jeigu kalbame apie visuomenę, aš tikrai labai nuoširdžiai tikiu, kad per visą tą laiką, kai dirbau teisėja ir kai buvau Civilinių bylų skyriaus pirmininkė, matyt, tikrai nemažai daliai žmonių turėjau suteikti pasitikėjimo, kad esu sąžininga. Jeigu kas nors mane kuo nors gali apkaltinti, tai galbūt kartais charakterio ūmumu arba pasakymu to, ką gal ne visą laiką reikia sakyti. Bet pridėjusi ranką prie širdies galiu pasakyti – niekas negalėtų pasakyti, kad padarė man poveikį arba išgąsdinęs, arba pasiūlęs kokią nors geresnę gyvenimą ateity, arba, nežinau, koku dar spaudimu, nes kažkada esu sugalvojusi tokią gal šiek tiek arogantišką frazę, bet pakartosiu. Aš sakydavau, kad mano pavardė yra tokia brangi, kad ją nupirkti iš tikrųjų nėra įmanoma. Bet aš nuoširdžiai galvoju, kad yra žmonių, kurie ant manęs pyksta, nes per tiek metų aš esu padariusi visokių sprendimų, aš gal dariau klaidas, o gal tiesiog dariau sprendimus, kurie žmonėms natūraliai nepriimtini, nes tas, kas ateina į teismą, turi teisę būti nepatenkintas tuo, ką ir aš darau, tačiau manau, tokių savybių žmonėms, ypač kurie su manimi artimai susidūrė, tokį tikėjimą, kad taip bus ir toliau, aš galėčiau pažadėti. Lygiai taip pat, kad Aukščiausiasis Teismas tikriausiai turėtų išlaikyti absoliutų neutralitetą. Mes esame depolitizuoti pagal įstatymą, tačiau mes turime ir faktiškai, ir savo laikysena parodyti, kad taip, mes gerbiame visus žmones, mes gerbiame visus Seimo narius, bet nė viena partija, nė vienas Seimo narys, nė vienas politikas tikriausiai niekada nebūtų ir neturi teisės tikėtis, kad bus kažkokiu būdu išskirtinai Aukščiausiajam Teismui, aš nežinau, nevertinamas darantis įtaką.

O teismų bendruomenė, aš jau sakiau, aš pradėjau nuo apylinkės, aš tikrai žinau, kas yra didelis darbo krūvis, aš dirbau per dvi reformas, kai mes šalia lovos pasidėdavome bylas, kurias reikia rytoj nagrinėti, jų neperskaitydavome, eidavome į darbą. Aš labai jaučiu tokią moralinę drąsą kalbėti su tais žmonėmis, kurie iš tikrųjų dabar ir viešai skundžiasi, kad galbūt teismų pirmininkai jiems kaip nors ne taip bylas skirsto ar galbūt kaip nors kitaip skriaudžia. Aš galiu tą suprasti ir manau, kad galėčiau įtikinti žmones ir betarpišku savo požiūriu, ir pakalbėjimu, kad iš tikrųjų nereikia užmiršti tų problemų, negalima jų ignoruoti. Kokia nors problema, vadinasi, yra, jeigu žmonės nepatenkinti, bet reikia vis dėlto priimti tą problemą ir įvardinti, kas tai yra per problema, tik išsiaiškinus visas aplinkybes, tai yra teisėjo darbo specifiška, natūra, mes turime pasižiūrėti, kas iš tikrųjų už to slypi. Na, ir tikiu savo teisingumo jausmu, ne tik kaip teisėjos, bet ir bendražmogišku. Daugiau nežinau, ko iš manęs tikėtis.

PIRMININKAS. Aš tik primenu, atsakyti iki dviejų minučių.

S. RUDĖNAITĖ. Žinokite, aš nesugebu pamatyti. Jūs mane pertraukite tada, aš nesugebu sekti, kai kalbu. Atsiprašau.

PIRMININKAS. Klausia A. Sysas. Prašau.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama pretendente, mano klausimas nebus iš privilegijų ši kartą.

S. RUDĖNAITĖ. Bet apie pinigus bus?

A. SYSAS (*LSDPF*). Ne, apie teisingumą.

S. RUDĖNAITĖ. Gerai.

A. SYSAS (*LSDPF*). Nežinau, ar jūs skaitėte V. Čepo knygą „Siena“, kurioje aprašomas lietuviškas teisingumas, kai yra nuteisti trys žmonės iki gyvos galvos ir, na, ne viskas sueina iki galo. Slepiami įrodymai, vežiojami atskirai operatyvininkų liudininkai, DNR netiriama. Mano klausimas, ar yra dar kokia išeitis, ar taip ir liks šitie žmonės, manomai galbūt nuteisti neteisėtai, neteisingai, jie ir liks kalėjime iki gyvos galvos? Ačiū. Jeigu skaitėte tą knygą, jeigu ne, galiu priminti, kas ten buvo.

S. RUDĖNAITĖ. Aš turiu jūsų atsiprašyti, knygos neskaičiau, bet aš jums galėčiau pasakyti nuoširdžiai, neveidmainiaudama ir nepataikaudama, tai yra teisinė problema, tai nėra moralinė problema. Matyt, tiek senaties terminai, kas yra susiję su procesų atnaujinimu, tokių galimybių yra, nėra, ir prieš kiek metų tai įvyko, nes tokie dalykai, na, kad ir kaip būtų graudu, galbūt lieka neteisingumas, kartais iš tikrųjų jis lieka, ir mes turime susitaikyti, nes vėlgi tie instrumentai, kurie yra numatyti peržiūrėti, na, neteisėtus nuosprendžius šiuo atveju, yra įstatyme. Jie nėra teismų rankose.

PIRMININKAS. Vėluojame, tai nepatiksline. Frakcijoje asmeniškai paklauskite.

Toliau klausia J. Sabatauskas. Prašom.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Gerbiama pretendente, ačiū, pirmininke, turbūt atsibosiu, bet klausimas tas pats ir jums, apie tą patį Konstitucinio Teismo nutarimą, nes jis susietas su Aukščiausiojo Teismo, kuriam jūs pretenduojate vadovauti, nutartimi. Būtent tai, kad to dar nebuvo mūsų teisinėje sistemoje, kad Konstitucinis Teismas šalia įstatymų vertintų ir Aukščiausiojo Teismo nutartį, mano manymu, tai visiškai perteklinis vertinimas, kai pasakai, kad įstatymas prieštarauja Konstitucijai ir koku aspektu. Manau, kad bylą bus galima atnaujinti ir panašiai. Tačiau jūsų, kaip būsimos Aukščiausiojo Teismo vadovės, pozicija?

PIRMININKAS. Laikas.

S. RUDĖNAITĖ. Mano pozicija visų pirma yra tokia, kad pirmiausia komentuoti sprendimą moralinę ir visokią kitokią netgi kartais pareigą, ir stipresnę, turi tas, kas jį priėmė. Tai mes šiaip jau vengiame labai kritikuoti vieni kitų sprendimus, ne savo sprendimus. Šiuo atveju, jūs suprantate, situacija yra pakankamai jautri, kai šiek tiek tas sprendimas Konstitucinio Teismo... Gerai, aš su jumis sutinku, mes žinome, apie ką mes kalbame. Iš tikrųjų yra precedentų. (*Balsai salėje*) Taip, žinau. Yra precedentų, pagaliau ta hierarchija. Tikrai nebūtina buvo to rašyti, kad sistema išsivalytų ir veiktų taip, kaip nori Konstitucinis Teismas.

Bet kad jau jūs man uždavėte tokį klausimą, aš labai norėčiau visiems Seimo nariams labai nuoširdžiai pasakyti ir atkreipti dėmesį į tai: negali šitas Konstitucinio Teismo nutarimas būti traktuojamas, kaip aš vakar mačiau kažkokios televizijos laidos, tarkim, titruose, kad iki tol Aukščiausiasis Teismas buvo suformavęs praktiką, kad kratos teisėjo bute ar apžiūros negalima daryti be Seimo ar Prezidento sankcijos. Tai yra absoliuti netiesa, tai buvo senas įstatymas, jis galiojo. Tai, kas buvo Aukščiausiojo Teismo teisėjų nagrinėta, tai buvo būtent tas slidus klausimas, kada toje situacijoje iš tikrųjų asmuo buvo fiziškai suvaržytas. Tai tikrai aš labai prašau, gindama ir savo viso teisėjų luomo prestižą, išgirsti, kad tai netiesa, kad teisėjai džiaugiasi perdėtu imunitetu. Pagaliau imunitetą ne teisėjai sugalvojo. Seimo nariai turi imunitetą. Pagalvokime dėl ko? Jeigu visuo-
menė būtų ideali, tai nereikėtų jokių imunitetų, jeigu mes visi žinotume, kad nebūna tokių atvejų, kai kažkas kažką bando neteisėtai paveikti. Bet pagaliau net ne Lietuva sugalvojo ir ne Seimas sugalvojo. Tai yra iš tarptautinės praktikos. Tai yra saugikliai, kurie, matyt, yra reikalingi. Aš gerbiu Konstitucinį Teismą. Jis pažiūrėjo plačiau, iš tikrųjų mūsų kolegos neįžvelgė konstitucinės problemos. Bet situacijos negalima supaprastinti taip, kad visi teisėjai norėjo išsaugoti kažką, kas jiems labai leidžia išvengti atsakomybės, ir tik dabar įvyko tas teisingumas. Tai absoliuti netiesa. Ačiū už tą klausimą, bet aš atsakiau šiek tiek ir iš savo.

PIRMININKAS. Dėkoju, daugiau klausiančių salėje nematau. Jūs atsakėte į visus klausimus. Dėkoju jums. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti kovo 19 dieną.

13.43 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 15 d. nutarimo Nr. XIII-7 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo valdybos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-4595 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Toliau į tribūną kviečiu R. Baškienę, kuri mums pristatys klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 15 d. nutarimo Nr. XIII-7 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo valdybos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą Nr. XIIIIP-4595. Prašom, pateikimas.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju. Gerbiamieji kolegos, kaip jūs žinote, valdyba yra sudaroma iš Seimo Pirmininko, pavaduotojų ir opozicijos lyderio. Noriu įvardinti sprendimą, opozicinės partijos yra susitariusios, susitarimą, kad trečiąją ir ketvirtąją, o tai yra nuo 2020 m. kovo 10 d. iki šios kadencijos pabaigos opozicinės frakcijos siūlo Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos seniūną G. Landsbergį.

Teikiamas Seimo nutarimas. Seimo nutarime vietoj J. Sabatausko opozicijos lyderiu yra siūlomas G. Landsbergis.

PIRMININKAS. Dėkoju už pristatymą. Klausti niekas neužsirašė. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Svarstymas. Diskutuoti taip pat niekas neužsirašė. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Priėmimas. Kviečiu balsuoti dėl šio nutarimo projekto.

Šio nutarimo priėmimas

PIRMININKAS. Balsavo 59 Seimo nariai: už – 57, prieš nėra, susilaikė 2. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

13.45 val.

Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. kovo 12 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Toliau. Kviečiu Seimo Pirmininką V. Pranckietį, kuris pristatys mums 2020 m. kovo 12 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkę. Tvirtinimas. Prašom.

V. PRANCKIETIS. Gerbiami kolegos, darbotvarkė buvo svarstyta Seniūnų sueigoje. Sueiga yra pritarusi, bet po to jau yra atsiradę daugiau iniciatyvų, todėl norėčiau trumpai perbėgti per darbotvarkę.

Yra du posėdžiai – rytinis ir vakarinis. Norėčiau, kad rytiniame posėdyje būtų pritarta ir su teiktume žodį visiems Seime esantiems trims signatarams, tai yra E. Gentvilui, K. Glaveckui ir E. Zingeriui, pasakyti sveikinimą po tris minutes. O po to, kaip yra numatyta darbotvarkėje, Valsybės tarnybos įstatymo pataisų, kuriomis bus suderintas Seimo nuolatinis atstovas Europos Sąjungoje, priėmimas.

Toliau – Prezidento veto dėl Civilinio turto konfiskavimo įstatymo ir lydimųjų pateikimas. Toliau – Lietuvos Respublikos Vyriausybės inicijuotų įstatymų projektus pristato ministrai E. Jankevičius, R. Tamašunienė ir L. A. Linkevičius.

Toliau, vakarinis posėdis būtų... Kalbame apie ketvirtadienį, taip? Posėdžio 8 klausimu būtų įtrauktas Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 22 d. nutarimo Nr. XIII-508 „Dėl Vyriausiosios rinkimų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas, reaguojant į G. Burokienės klausimą. Taigi būtų pateiktas nutarimas, kad būtų pakeistas Vyriausiosios rinkimų komisijos narys. Tuo baigtųsi. Apie pirmąją dalį pakalbėjome.

Dabar dėl antrojo, popietinio posėdžio. Yra surinkti 48 parašai ir yra įtrauktas Švietimo įstatymo 44 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4501 pateikimas. O toliau – taip, kaip darbotvarkėje ir buvo numatyta.

Klausimai.

PIRMININKAS. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Gerbiamas Seimo Pirmininke, dėl tų klausimų, kuriuos pristatėte ketvirtadieniui... Šį rytą aš nespėjau paklausti apskritai dėl pavasario sesijos. Norėčiau pasiteirau-

ti, kodėl sąrašuose neatsidūrė Lietuvos kultūros pagrindų įstatymo projektas? Gal jūs žinote, kodėl iš ministerijos neatkeliavo?

V. PRANCKIETIS. Šiandien klausiau Kultūros komiteto pirmininko ir jis patikino, kad yra tas projektas. Galėčiau dar pasitikslinti. Taigi, noriu neabejoti tais žodžiais.

PIRMININKAS. Klausia I. Degutienė.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamas Pirmininke, nors pavasario sesijos darbų programoje yra Farmacijos įstatymas, kurio liko tik priėmimas, nes gruodžio 20 dieną neužteko balsų, kad jį priimtume, ar nebūtų galima įrašyti bent jau į kitos savaitės darbotvarkę arba netgi ketvirtadienio, nes pacientai labai laukia to įstatymo. Tai būtų Konstitucinio Teismo sprendimu įpareigotas įstatymo projektas dėl pigiausio kompensuojamojo vaisto nustatymo.

V. PRANCKIETIS. Jeigu aš teisingai supratau, jūs minite kitą savaitę. Šiuo metu mes nesvarstome kitos savaitės darbotvarkės. Tai yra šito ketvirtadienio.

O dėl kitos savaitės, taip, reikia, kad būtų siūlymai ir ta darbotvarkė bus formuojama. Galima atsižvelgti, taip.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau klausiančiųjų nėra. Galima patvirtinti darbotvarkę bendru sutarimu? Galima. Ačiū. Pritarta.

Seimo narių pareiškimų nėra, tai kviečiu visus registruotis.

Užsiregistravo 59 Seimo nariai. Ačiū. Posėdį skelbiu baigtą (*Gongas*).

Visiems valdybos nariams įspėjimas, kad renkamės A. Stulginskio salėje.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VIII (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 380 STENOGRAMA

2020 m. kovo 12 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas V. PRANCKIETIS
ir Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ*

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Gerbiami kolegos, gerbiami svečiai, pradėdame Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. kovo 12 d. posėdį. Registruojamės.

Užsiregistravo 98 Seimo nariai.

Gerbiami kolegos, dėkoju visiems, kas vakar prisidėjo prie minėjimo, tai buvo labai svarbi data Lietuvai, tai buvo svarbi data kiekvienam iš mūsų piliečiui, ir šiandien mes galėtume ir turėtume garbę ir proą pasveikinti mūsų Seime dirbančius signatarus. Norėtume pakviesti, paprašyti, kad jie kalbėtų mums. Siūlau tai padaryti abėcėlės tvarka. E. Gentvilas. Prašom. *(Plojimai)*

10.02 val.

Seimo nario Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro Eugenijaus Gentvilo sveikinimas Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dienos proga

E. GENTVILAS *(LSF)*. Mielie kolegos, vakar vakare susirinkę signatarai ne kartą kalbėjo apie Lietuvos nepriklausomybę kaip apie stebuklą. Pats aš nustojau tikėti stebuklais tada, kai sužinojau, kad nėra Kalėdų Senelio, tačiau vis dėlto Lietuvos laisvės istoriją reikia pripažinti kaip stebuklingą, netikėtą pasauliui ir galbūt ir patiems lietuviams istoriją.

Per vieną šimtmetį du kartus paskelbti nepriklausomą valstybę piktų aplinkinių šalių apsuptyje ir išsaugoti šią nepriklausomybę, ypač kalbu apie dabartinę nepriklausomą Lietuvą, tikrai yra stebuklas, kuriuo žavisi pasaulis, kurio pavydi daugelis pasaulio tautų. Kai pasižiūri, kiek pasaulyje yra tautų ir kokios didžiulės tautos neturi valstybės, joms nepavyko sukurti arba prarado valstybę, tai čia galime prisiminti ir kurdus, ir tibetiečius, rohinjai, kuriuos žudo, tie patys totoriai Rusijos sudėtyje ir daugybė kitų tautų, kurios nerealizavo savo svajonės. Mes realizavome.

Prieš 30 metų buvau nepilnų 30-ies metų trijų vaikų tėvas, taigi pusė mano gyvenimo jau praėjo nepriklausomoje Lietuvoje. Mano kartai nepriklausomybė – tai iš tėvų, senelių pasakojimų gimusi vizija ir mūsų pačių matytas akių uždaras ciniškas sovietinis absurdas su rusifikacija, gamtos teršimu, žmogaus teisių nebuvimu. Šiandien esame ketvirtojo dešimtmečio – nepriklausomos Lietuvos ketvirtojo dešimtmečio pradžioje. Visa tai, ką mes čia kartais darome Seime arba apskritai Lietuvos viešajame gyvenime, atrodo taip smulku, taip menka ir todėl turime pagalvoti – valstybės reikalai, visuomenės poreikiai, iššūkiai Lietuvai globaliame pasaulyje tikrai neverti tų smulkių ginčų, rietenų, kurių kartais čia būna.

Paskelbę nepriklausomą valstybę mes sugriovėme sovietų imperiją, mes pradėjome blogio imperijos griovimą. Praėjo tik gerų pusantrų metų, ir Sovietų Sąjungos neliko. Mes pakeitėme pasaulį. Tai skamba ne kaip nors pasigiriantčiai, o išdidžiai. Iš tiesų pasaulio pusiausvyra pakito po to, kai Lietuva paskelbė nepriklausomą valstybę. Kartu mes pradėjome keisti ir Lietuvą. Ir kai pasižiūri, kur šiandien yra Lietuva, reikėtų dėti ne klaustuką, o didelį šauktuką šito sakinio pabaigoje. Lietuva šiandien yra aukštumose, kurių prieš 30 metų mes patys neįsivaizdavome, kad jas pasieksime. Kiek tautų ir kiek valstybių šiandien pavydi Lietuvai, esančiai saugioje NATO bendrijoje, tvirtoje, turtingoje Europos Sąjungoje. Taigi aš tuo ir baigiu. Kur pakilo Lietuva! Ačiū visiems, kurie prisidedate prie Lietuvos tolesnio kilimo. *(Plojimai)*

PIRMININKAS. Dėkojame signatarui E. Gentvilui. Kviečiu signatarą K. Glavecką.

Seimo nario Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro Kęstučio Glavecko sveikinimas Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dienos proga

K. GLAVECKAS (*LSF*). Gerbiamas Pirmininke, gerbiami kolegos, čia mano kolega liberalas E. Gentvilas pasakė puikią kalbą ir aš manau, kad man kartoti tai, kas mes esame, kokie esame ir kaip, nelabai reikėtų.

Ta nepriklausomybė, kurią mes turime, iš tikro nėra amžinas dalykas. Ją ne tik 30 metų mes išsaugojome ir iškovojoje prieš 30 metų, bet ją reikės dar išsaugoti ir kitiems dešimtmečiams, kitoms kartoms, nes ateity, aš manau, pasaulyje problemų ir iššūkių bus nepalyginamai daugiau, negu mes jų turėjome, – ir globalizacijos, ir deglobalizacijos, ir visokie kitokie dalykai, virusai, antivirusai, ir taip toliau, kas mus iš tikro visus gali labai smarkiai paveikti. Per praėjusius 30 metų, be tų laimėjimų, aš manau, mes kai ko ir nepadarėme, ką reikėjo padaryti.

Visų pirma, mano supratimu, didžiausia mūsų bėda, gal pasakysiu, iš dalies daugelio žmonių buvo ta, kad mes neišmokome gyventi laimingai. Mes savo gėrybių skaičių padidinome vienam žmogui pinigais, daiktais, butais – viskuo, nepalyginsi, per 30 metų labai daug, tačiau laimės suvokimu, gerumu, pykčiu – viskuo, mes taip pat labai smarkiai nepagerinome daug dalykų. Pyktis ir toliau išlieka, kaip žinote, daugelio mūsų priežasčių ir tokių blogų dalykų pasekmė, nors tam pagrindo, atrodo, ir neturėtų būti. Turto yra daug ir perdalinimas yra pakankamas. Šita problema, mano supratimu, yra viena iš labiausiai aktualių ir tokių labiausiai skausmingų Lietuvai iš praeito 30-mečio.

Taip pat ne visi išmokome gyventi, mylėti gyvenimą ne tik už malonumus, bet ir sunkumus. Gyvenimas iš tikro nėra vien tiktai malonumai, bet yra daug sunkumų. To visko po truputį mes mokėmės, bet iki galo, aš manau, dar neišmokome. Todėl, žiūrint 30 metų į priekį arba žiūrint į priekį į ilgesnį laikotarpį, akivaizdžiai formuojasi iššūkiai, kuriuos Lietuva turės įveikti. Mes visi turėsime įveikti. Pirmas dalykas, mano supratimu, iššūkiai bus susiję... atkurti pagarbą ir pasitikėjimą vieni kitais ir solidarumą tarp žmonių, turinčių skirtingas gyvenimo galimybes. Tai yra vienas iš svarbiausių dalykų, nes žmonės iš tikro svarbūs yra žmogiškąja prasme.

Antras dalykas, antras iššūkis, kuris labai sunkiai bus įveikiamas ir kuris labai aktualus visiems yra – plačiai naudodami skaitmeninę ekonomiką, visokiausias šiuolaikines technologijas, žmonės praranda dalį savo laisvės, nes viskas, kas yra susiję su žiniomis, su informacija ir jos valdymu, tampa kieno nors kaupimo šaltiniu. Tie dalykai bus taip pat didelis iššūkis Lietuvai, nes Lietuvos žmonės... Lietuvai atkovojo nepriklausomybę prarasti dalį jos žmonių laisvių yra labai didelis uždavinys, taip pat ir Seimui, ir visai visuomenei. Mes visi net neišsivaizduojame, kaip po truputį mes visą savo informaciją ir žinias... visos kaupiamos ir atiduodamos, ir ne visuomet gali būti naudojamos mūsų pačių labui ir mūsų valstybės labui. Todėl aš manau, kad čia labai didžiulis iššūkis, ir Lietuvai reikės jį spręsti.

Taip pat klimato kaita ir migracija, ką minėjo ir mano kolega, yra labai aktualus dalykas. Tai, kas vyksta dabar pasaulyje, mes patys matome, gali labai smarkiai pakeisti mūsų visą ekonomiką ir viską. Mes taip pat darysime.

Dar porą žodžių noriu pasakyti apie vidinę priešpriešą, kuri yra, arba pyktį, ir išorinius priešus. Geriausia būtų, jeigu mes, kaip politikai, sugebėtume juos visus užvilioti į palėpę, toje palėpėje nuimti kopėčias ir palikti juos tenai, kad būtų toliau nuo mūsų visi – visos priešpriešos ir visi vidiniai ir išoriniai priešai. Aišku, tą sunku padaryti, bet aš manau, kad po truputį mes tą ir padarysime, nes kito varianto paprasčiausiai neturėsime. Kitaip sakant, būdami NATO ir kitų gynybių blokų sudėtyje, mes turime rasti optimalų vidurkį arba tą modelį, kuriuo galėsime geriausiai, saugiausiai gyventi Lietuvoje.

Pabaigai dar noriu pasakyti, kad daug kas iš filosofų... Seniau tas buvo madinga, ypač XIX amžiuje, buvo posakis, kad netikėkite, kad taika – tai karas, laisvė – tai vergovė, o laimė – tai baimė. Šie žodžiai arba šios prasmės dažnai gali būti mūsų iššūkiai kitais dešimtmečiais. Todėl visiems linkiu jėgos, supratimo, svarbiausia, sveikatos ir paties geriausio kitą dešimtmetį ir šimtmetį. Labai ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkojame signatarui K. Glaveckui. Kviečiu signatarą E. Zingerį.

Seimo nario Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro Emanuelio Zingerio sveikinimas Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dienos proga

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Didžiai gerbiamas Seimo Pirmininke, mieli kolegos! 30 metų – kaip akimirka. 30 metų – kaip akimirka, bet prieš tai buvę metai irgi buvo kaip akimirka. Svarbiausia, man atrodo, kad Sąjūdžio žmonės nepasikeitė po 1990 m. kovo 11 d. Tie, kurie buvome Sąjūdyje, mes manėme, kad Sovietų Sąjunga yra laikina primesta mums tikrovė. Daugybė žmonių Lietuvoje taip manė. Todėl Kovo 11-ąją buvo taip lengva, nes mes iki tol manėme, kad sovietai yra dirbtiniai. Ne mūsų, ne mes, ne jie. Todėl visas mūsų tikslas buvo ne iš jų malonės, nepaisant milžiniškos kariuomenės, viso KGB, tapti nepriklausomiems. Todėl mes atsisukome į Vakarus ir taip ryžomės. Galiu papasakoti po ilgų diskusijų su profesoriumi V. Landsbergiu, su kitais, o šiandien jam, aš manau, visi, jeigu jūs nieko prieš, reiškiame didelę užuojautą. Jis yra pavadintas vakar šalies Prezidento G. Nausėdos pirmuoju Lietuvos Prezidentu. Aš leidžiu sau irgi jį taip pavadinti. Ir tai nepriklauso nuo mano partinės priklausomybės – tai priklauso nuo mano įsitikinimų. Jis iš tikrųjų vedė tą kovą ir jam priklauso mūsų sprendimų greitis. Mes greitai išsprendėme mūsų kryptį kuo greičiau ne iš jų malonės būti pripažintiems, kad mes esame nepriklausoma valstybė.

Šiandien, reikšdamas jam ir jo šeimai užuojautą dėl jo žmonos G. Ručytės, kuri visą laiką buvo šalia, aš noriu pasakyti, kad visą atsiminimų ciklą mes turime skirti ne sau ir F. Miteranui, ne sau ir M. Gorbačioviui, neišdidinti savęs, aš kalbu apie signatarus, o kitiems, kas mums padėjo.

O padėjo mums iki tol, kol Sovietų Sąjunga sugriuvo, ir kiekviena diena, bičiuliai, buvo kaip amžinybė... Įsivaizduojate, kiekviena diena buvo kaip amžinybė. Gal jums įdomu ar ne sužinoti, bet tai nebuvo viena Kovo 11-a, bet po Kovo 11-os, kai mus spaudė, kiekviena diena mums buvo kaip tūkstantis valandų, kurias mes išgyvenome per tuos 17 mėnesių. Todėl aš norėčiau dar sykį jums priminti tas valstybes arba tuos demokratinius judėjimus ir valstybes, kurios mus pripažino iki Sovietų Sąjungos sugriuvimo. Nors ir kaip keista, pirmoji buvo Moldova – gegužės 31 dieną, Islandija – vasario 11 dieną, po sausio 13-os.

Man nusileidus Reikjavike, pasirodė, kad aš patekau į ikikarinę Lietuvą. Kiekvienas sveikinosi vienas su kitu. Įsivaizduojate Reikjaviko gatves, kur žmonės pagarbiai nori sužinoti tavo kitonišką galvosena, kitą nuomonę. Tai buvo islandai, jie padarė sau nenaudingą sprendimą pripažinti Lietuvą ir iš esmės išliko istorijoje kaip viena iš drąsiausių pasaulio tautų. Danija – vasario 28, Slovėnija – gegužės 16, rusų demokratai, kurių dabar beveik nebeliko, – liepos 29 ir rugpjūčio 3 dieną – Kroatija. Viskas. Tos valstybės leidžia mums sakyti, kad mus pasaulis pripažino iki rugpjūčio 19 dienos, o 50 metų Jungtinės Amerikos Valstijos vedė visą mūsų kovą nepripažindamos mūsų okupacijos. Tai žinoma Samnerio Veleso deklaracija ir Amerikos Kongreso aktai ir tyrimai prieš sovietų okupaciją.

Aš šiandien norėčiau pasakyti, kad mes ką tik grįžome iš Jungtinių Amerikos Valstijų su Seimo Pirmininku ir prieš mano akis Amerikos Kongreso rezoliucija, kurioje svarbiausias punktas, tai yra trys puslapiai, įvertinantys mūsų valstybės įnašą. Jungtinių Amerikos Valstijų Kongresas, tai vyko būtent vakar, nusprendė, kad Atstovų Rūmai sveikina Baltijos valstybes nepriklausomybės atkūrimo 30-mečio proga, įsipareigoja toliau remti savo sąjungininkes Baltijos valstybes plėtojant bendradarbiavimą ekonomikos ir saugumo srityse, toliau stiprinant mūsų transatlantinius ryšius ir regioninius pajėgumus, sako Amerikos Kongresas ir dar kartą patvirtina Jungtinių Amerikos Valstijų įsipareigojimus NATO ir tvirtam transatlantiniam aljansui, pripažįsta Estijos, Latvijos ir Lietuvos žmonių drąsą ir atkaklumą kovojant už laisvę bei demokratiją, nepaisant agresyvios Rusijos elgsenos.

Tai sako mūsų draugai. Aš manau, mes turime suprasti, kaip ką tik sakė K. Glaveckas, kad pasitikėjimo vienas kitu atkūrimas yra svarbiausia mūsų valstybės ir mūsų Lietuvos tautos užduotis. Mes turime žiūrėti vienas į kitą ir turėti tokį pat orumą ir pasitikėjimą kitoniška ir kita nuomone, kokį turi islandai, kurie ryžosi šiam žingsniui prieš 30 metų. Ačiū jums. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Ačiū. Dėkojame E. Zingeriui. Kviečiu visus signatarus artyn prie tribūnos. Mes norėtume Seimo vardu padėkodami įteikti suvenyrą. (*Plojimai*)

Gerbiami Seimo nariai, turime dar vieną labai svarbų labai svarbaus Seimo nario V. Rinkevičiaus jubiliejų. Kviečiame V. Rinkevičių ir yra proga jam paploti jo asmeninio jubiliejaus proga, jis sutapo su Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo diena. (*Plojimai*)

10.19 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2020 m. kovo 12 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Gerbiami kolegos, tęsiame posėdį. Darbotvarkės tvirtinimas. Pasiūlymas dėl darbotvarkės. A. Nekrošius. Prašau.

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). Dėkoju, Pirmininke. Sveiki, kolegos, mano siūlymas būtų frakcijos vardu dėl projekto Nr. XIII-3195(2), tai yra Pluoštinių kanapių įstatymo Nr. XII-336 pakeitimo įstatymo projekto. Frakcijos vardu prašome išimti iš darbotvarkės. Iš esmės manome, kad šitas projektas yra pakankamai geras, tiesiog reikia tam tikrų patobulinimų dėl notifikavimo, tai mes tiesiog trumpam išimame iš darbotvarkės, pakoreguojame ir paskui priimame tą įstatymą vėliau. Ačiū.

PIRMININKAS. V. Kravčionok. Prašau.

V. KRAVČIONOK (*LLRA-KŠSF*). Gerbiami kolegos, aš prašau išbraukti iš darbotvarkės projektą Nr. XIII-4450 ir nenagrinėti šiandien klausimo dėl Seimo narės I. Rozovos apkaltos procedūros, nes I. Rozova serga ir negali šiandien dalyvauti posėdyje. Mūsų nuomone, būtų neetiška ir, kiek žinau, yra toks Konstitucinio Teismo išaiškinimas dėl šitos procedūros.

PIRMININKAS. M. Majauskas. Prašau.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamasis Pirmininke. Aš priminsiu. Prieš dvi dienas kreipiausi į jus ir į Ministrą Pirmininką klausdamas, ar iš tiesų nėra nė vieno įstatymo projekto, kurį reikėtų svarstyti, susijusio su tuo, kas vyksta visame pasaulyje ir Lietuvoje. Ar nereikia peržiūrėti biudžeto, skolos limitus, pagalbą įmonėms, nedarbingumo išmokas, darbo, nuotolinio darbo reguliavimą? Kol kas nieko nėra pateikta, nieko nėra diskutuojama. Tikrai labai labai keista situacija.

Taip pat norėčiau replikuoti dėl gerbiamo A. Nekrošiaus prašymo išimti Pluoštinių kanapių įstatymą. Noriu, kad visi ūkininkai, visi pacientai, visi medikai, investuotojai matytų, kas iš tikrųjų Lietuvoje stabdo pluoštinių kanapių gaminių įteisinimą, tai yra valstiečiai ir gerbiamas A. Nekrošius. Tiesiog, kad visi žinotų.

PIRMININKAS. V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Aš noriu atsakyti kolegai, iš tiesų darbas yra daromas. Tiek Finansų ministerija, tiek kitos ministerijos tikrai žiūri, projektuoja, kaip atsilieps finansams šitie visi koronos užkratai ir kiti dalykai. Ir taip suprantama, kad bus poveikis. Tas darbas yra daromas. Komitete planuoju rengti posėdį, kviesti ministerijas, kad visiems būtų aišku.

Norėčiau šiek tiek atsakyti dėl kanapių. Iš tikrųjų turbūt nereikėtų baimintis, kad to įstatymo nebebus. Paprasčiausiai iškilo tam tikrų reikalingų pakeitimų, ministerija padarys tam tikrus pakeitimus ir tas įstatymas bus svarstomas toliau.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir aš norėčiau... (*Šurmuly salėje*) K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Aš esu Pluoštinių kanapių įstatymo išvadų rengėjas ir čia yra valdančiųjų staigmena. Iš tikrųjų nematau, Ažuolai, kokių ten reikia pakeitimų. Jeigu ką, tai reikėjo pasakyti konkrečiau. Vadinas, sugalvota... Taigi komitete buvo dvi konferencijos, septyni klausimai, kas trukdė ateiti ir ką nors keisti? Čia yra paprasčiausiai nesuprantamas noras ir aš tikrai siūlau vardinį balsavimą, kad žmonės žinotų, kas stabdo progresyvaus projekto priėmimą.

PIRMININKAS. A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Mes frakcijoje turėjome šį rytą du specialistus iš Narkotikų kontrolės departamento ir mums buvo papasakota, kad į jų pastabas Kaimo reikalų komitetas visiškai neatsižvelgė, todėl tos pertraukos ir buvo paprašyta, kad galėtume peržiūrėti projektą, tiesiog įvertinti Narkotikų kontrolės departamento specialistų pastabas ir parengti atitinkamus pasiūlymus, nes nepamirškime, kad mes turėsime notifikuoti po svarstymo stadijos ir Europos Sąjungai turėsime pasiūsti tvarkingą projektą.

PIRMININKAS. K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Gerbiama kolege, dalyvavo tarnybos atstovai, buvo diskutuota ir į jų pasiūlymus atsižvelgta. Tai, ką jūs sakote, man yra savotiška staigmena. Aš siūlau balsuoti ir apsispręsti, ir svarstyti šiandien.

PIRMININKAS. Dėkoju. Norėčiau trumpą repliką. Informuoju, kad rezerviniu pirmu klausimu yra įrašyta Seimo statuto pataisa dėl Seimo atskirų padalinių darbo nuotoliniu būdu reaguojant, kaip M. Majauskas sakė, į pasaulyje ir Lietuvoje vykstančius dalykus dėl koronaviruso. Pasiūlymai yra teisėti, statutiniai, mes dėl jų turėtume apsispręsti balsuodami. Ir buvo pasiūlymas išbraukti darbotvarkės 2-3 klausimą – Pluoštinių kanapių įstatymo Nr. XII-336 pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIII-3195(2). Siūlė A. Nekrošius frakcijos vardu. Balsuojame.

Balsavo 110 Seimo narių: už – 52, prieš – 42, susilaikė 16 Seimo narių. Klausimas lieka darbotvarkėje.

Kitas pasiūlymas – V. Kravčionok frakcijos vardu prašė išbraukti iš darbotvarkės 2-1 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo specialiosios tyrimo komisijos pateiktų siūlymų pradėti apkaltos procesą Lietuvos Respublikos Seimo narei Irinai Rozovai pagrįstumui ištirti ir išvadai dėl pagrindo pradėti apkaltos procesą parengti sudarymo“ projektą Nr. XIII-4450. Balsuojame. Tie, kurie balsuoja už pasiūlymą, balsuoja už. Pasiūlymas išbraukti.

Užsiregistravo 105 Seimo nariai, balsavo 102 Seimo nariai: už balsavo 64, prieš – 30, susilaikė 8 Seimo nariai. Klausimas iš darbotvarkės išbrauktas. Daugiau pasiūlymų dėl darbotvarkės nebuvo.

Visai darbotvarkei galime pritarti bendru sutarimu? Negalime. Pritariame balsavimui. Balsuojame.

Balsavo 113 Seimo narių: už – 85, prieš – 10, susilaikė 18 Seimo narių. Darbotvarkė patvirtinta.

10.28 val.

Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 1 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4409(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – Valstybės tarnybos įstatymo 1 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4409(2). Priėmimas. Pranešėjas – V. Bukauskas, tačiau pasiūlymų dėl priėmimo nėra gauta, į tribūną nekviečiame. Priimame pastraipsniui. Yra tik vienas straipsnis. Jam galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame bendru sutarimu.

Motyvai dėl viso. Motyvai už – Seimo narys A. Vinkus. Prašom.

A. VINKUS (LSDDF). Kaip aiškinamajame rašte išdėstyta, Valstybės tarnybos įstatymo 1 priedo pakeitimas teikiamas atsižvelgiant į tai, kad Seimo nuolatinio atstovo Europos Sąjungoje įstatymu siūloma nauja Lietuvos Respublikos Seimo nuolatinio atstovo Europos Sąjungoje pavaduotojo pareigybė, kuri Valstybės tarnybos įstatyme anksčiau nebuvo numatyta. Seimo nuolatinio atstovo Europos Sąjungoje pavaduotojo pareigybė įvedama siekiant suvienodinti teisinį reguliavimą, nes šiuo metu yra įtvirtinta tiek specialiojo atašė, tiek ir specialiojo atašė pavaduotojo pareigybė. Aiškinamajame rašte nurodoma, kad ir numčius teisinį pagrindą dabartiniu metu Seimo nuolatinio atstovo Europos Sąjungoje pavaduotojo pareigybė dar neplanuojama ir ji atsirastų tik esant būtinybei. Todėl valstybės ir savivaldybės biudžetų lėšų šiai pareigybei pririnktų tik priėmus sprendimą dėl jos poreikio. Pritariu tokiam Valstybės tarnybos įstatymo pakeitimo projektui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Taip pat motyvai už – Seimo narys Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Labai ačiū. Taip pat siūlyčiau pritarti šiam pasiūlymui ne tik dėl tų argumentų, kuriuos išsakė gerbiamas A. Vinkus, bet ir žinodamas, kad mes norime, kad tas nacionalinių parlamentų vaidmuo būtų didesnis, žinodamas, kad prasidės įvairūs labai svarbūs svarstymai tiek dėl Europos ateities, kuri gali pakeisti mūsų esmines politikas, gal kai kurios šalys net ir Europos Sąjungos sąrangą bando pakeisti, Europos ateities debatuose mes turime labai aktyviai dalyvauti kaip parlamentas, todėl siūlau pritarti šioms siūlymams.

PIRMININKAS. Ir motyvai už – Seimo narys K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). A. Vinkus išsakė argumentus, aš nebekartosiu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 103 Seimo nariai, balsavo 102: už – 88, prieš nebuvo, susilaikė 14 Seimo narių. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-4409) priimtas. (*Gongas*)

10.32 val.

Civilinio turto konfiskavimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3214GR, Civilinio proceso kodekso 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3216GR, Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4117GR (*pateikimas*)

Darbotvarkės 1-4.1 klausimas ir lydimieji 1-4.2, 1-4.3 klausimai – Civilinio turto konfiskavimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3214, Civilinio proceso kodekso 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3216 ir Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4117. Pateikimas. Pranešėja – Respublikos Prezidento vyriausioji patarėja J. Šovienė. Prašom.

J. ŠOVIEŅĖ. Laba diena, gerbiamas Seimo Pirmininke, gerbiami Seimo nariai. Leiskite pristatyti Respublikos Prezidento dekretą, kuriuo, vadovaudamasis Konstitucijos 71 straipsnio 1 dalimi, Prezidentas grąžina Seimui pakartotinai svarstyti šių metų sausio 14 dieną priimtą Civilinio turto konfiskavimo įstatymą ir lydimuosius įstatymus.

Respublikos Prezidentas sutinka, kad grąžinamu Civilinio turto konfiskavimo įstatymu Seimo reglamentuota priemonė „civilinis turto konfiskavimas“ yra tinkama prevencinė priemonė kovojant su organizuotu nusikalstamumu, korupcija bei sunkiais savanaudiškais nusikaltimais. Racionalus šios priemonės taikymas duotų naudos valstybei mažindamas galimybes praturtėti iš neteisėtų pajamų. Tačiau priimtas įstatymas indikuoja rimtą riziką, susijusią su neproporcingu asmenų teisių ribojimu, ir kelia abejonių dėl jo atitikties Konstitucijoje įtvirtintiems teisinės valstybės principams. Gera idėja rizikuoja žlugti ties pirma byla, atsidursiančia Konstituciniame Teisme, o valstybė gali prarasti galimybę iš tiesų efektyviai prisidėti prie kovos su neteisėtu praturtėjimu.

Gerbiamieji Seimo nariai, jums apsispręsti Respublikos Prezidentas teikia kompromisinį variantą su keturiais pasiūlymais. Jis užtikrintų, kad realizuojant teisinę priemonę būtų pasiekti įstatymo keliama tikslai ir kiltų kuo mažiau abejonių įstatymo konstitucingumu.

Pirma. Priimtas įstatymas įtvirtina tokių teisinį reguliavimą, kuris įsiterpia į jau pasibaigusius teisinius santykius, kurių pasibaigimo metu nebuvo teisinių prielaidų kilti tokioms neigiamoms pasekmėms, kurios gali kilti pagal priimtą įstatymą. Pavyzdžiui, civilinio turto konfiskavimo procedūra gali būti pradėta taikyti, jeigu atsisakyta pradėti baudžiamąjį procesą, baudžiamasis procesas nutrauktas ar asmuo išteisintas dėl atitinkamų veikų, ir tai įvyko prieš dešimt metų. Taigi Respublikos Prezidento teikiamu dekretu siūlomais pakeitimais atsisakoma įstatymo galiojimo atgal taikymo civilinio turto konfiskavimo sąlygoms, tačiau paliekamas įstatymo galiojimas turto, įgytam nuo 2010 metų.

Antra. Dekretu siūloma patikslinti sąlygą dėl asmens įtraukimo į organizuotų grupių sąrašus, kurie sudaromi vadovaujantis išimtinai policijos generalinio komisaro metodika. Kadangi asmens įtraukimas į minėtus sąrašus sudaro prielaidas asmenų teisių ir laisvių ribojimui, tai yra galėtų tapti pagrindu civilinio turto konfiskavimo instituto taikymui, tokių sąrašų sudarymo kriterijai turėtų būti įtvirtinti įstatyme. Taigi dekretu siūloma įstatyme įtvirtinti reikalavimą, kad organizuotų grupių sąrašai turėtų būti sudaromi vadovaujantis įstatyme įtvirtintais kriterijais.

Trečia. Respublikos Prezidentas dekretu siūlo pašalinti sąlygą, pagal kurią civilinio turto konfiskavimo procedūra gali būti pradėta prieš asmenį, siejant jį su apysunkiais nusikaltimais, susijusiais su ūkinės veiklos pažeidimais, tokiais kaip buhalterinės apskaitos tvarkymas, neteisėtas vertinimas ūkine komercine veikla. Tokia įstatyme nustatyta sąlyga neturi nieko bendro su įstatyme įtvirtintais tikslais: organizuoto nusikalstamumo, korupcijos bei sunkių, savanaudiškų nusikaltimų prevencija. Jie nėra proporcinga priemonė civilinio turto konfiskavimo institutui taikyti. Teikiant šį pasiūlymą, buvo įvertinta ir tai, kad, priešingai nei, pavyzdžiui, narkotinių ar psichotropinių medžiagų platinimas, prekyba žmonėmis, kyšininkavimas, ūkinės veiklos pažeidimai pa-

prastai kyla verčiantis teisėta veikla, tačiau pažeidus šią veiklą reglamentuojančius teisės aktų reikalavimus. Be to, nėra pagrindo abejojti, kad pastarųjų pažeidimų atvejais mokesčių administratoriaus taikomos priemonės yra pakankamos tam, kad būtų užtikrinama gaunamos naudos iš tokių pažeidimų kontrolė ir įgyvendinama tokių pažeidimų prevencija.

Ir galiausiai dekretu siūloma patikslinti sąlygą, kad turtas konfiskuojamas, be kita ko, ir kai yra pagrindas manyti, kad jis gautas nusikalstamu būdu, vietoj to įrašant „nėra gautas teisėtu būdu“. Ši patikslinta apibrėžtis leistų išvengti tiesioginės nuorodos į ryšį su nusikalstamos veikos fakto konstatavimu, taip būtų sumažinta rizika pažeisti nekaltumo prezumpcijos principą.

Gerbiamieji Seimo nariai, dėkui jums už dėmesį. Esu pasiruošusi atsakyti į klausimus ir išsklaidyti abejones dėl Respublikos Prezidento teikiamų pasiūlymų, jeigu tokių abejonių kyla.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų paklausti nori Seimo nariai. Pirmasis klausia M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, Pirmininke. Gerbiamoji pranešėja, teko tikrai nemažai dirbti su teisininkais ir prie šio projekto, ir kitais atvejais, labai dažnai teisininkai gerai iš tikrųjų įsigilina, mato visas detales, bet neretai per detales nepamato ir paties tikslo, ir bendro plano. Aš norėjau tikrai įsitikinti, kad prezidentūra lygiai taip pat kaip ir Seimas mato didelę problemą dėl neteisėto praturtėjimo ir taip pat sutinka, jog reikia ryžtingų ir principingų sprendimų, o ne tik žiūrėti į kiekvieną teisinį niuansą, žiūrėti, kaip kažko nepriimti.

J. ŠOVIENĖ. Dėkui už klausimą ir pastebėjimą. Galiu jus tikrai patikinti, kad prezidentūra ir Prezidentas sutinka, kad civilinis turto konfiskavimas yra reikalinga ir tinkama priemonė kovojant su organizuotu nusikalstamumu, korupcija, sunkiais savanaudiškais nusikaltimais, ir dėl to, atsižvelgdamas į rizikas, kurios kyla dėl šio įstatymo nuostatų, siūlo tam tikrus pataisymus, kad tų rizikų būtų išvengta vertinant atitiktį priimto įstatymo.

PIRMININKAS. Klausia V. Bakas.

V. BAKAS (MSNG). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiama patarėja, iš tiesų šiandien po 30 metų mums Prezidento vardu teikiamas siūlymas įteisinti ir saugoti turtą, kuris įgytas iš kyšių, organizuotų nusikalstamų veikų, iki 2020 metų ir tai nevadinama rizika. Kitaip tariant, siūloma netaikyti jo atgal ir tai grindžiama Konstitucija, tarptautine teise, nors jūs puikiai žinote, kad yra kitaip. Jau kokių 20 metų tarptautinė teisė sako kitaip. Mano klausimas yra toks, ar jūs galite įvardinti lobistus ir interesų grupes, asmenis, kurie prisidėjo rengiant šį veto? Ne patarėjus, o išorės asmenis. Aš manau, kad visuomenė turi teisę žinoti tokius asmenis ir kas daro įtaką Prezidentui ir jo komandai.

J. ŠOVIENĖ. Dėkui už klausimą. Norėčiau jus pataisyti, kad Respublikos Prezidento teikiamu dekretu siūlomais pakeitimais atsisakoma įstatymo galiojimo atgal civilinio turto konfiskavimo sąlygoms, tačiau nėra taip, kaip jūs teigiate, nes įstatymo galiojimas turtui atgal lieka, tai yra įstatymas galios turtui, įsigytam nuo 2010 metų.

PIRMININKAS. Klausia K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiama pranešėja, iš tikro palaikydamas Prezidento veto, noriu dar papildyti kai kuriais dalykais. Visų pirma tai, kad savo laiku K. Marksas sukūrė pridėtinės vertės teoriją, arba dar liaudies kitaip vadinamą – pavydo teoriją. Ta pavydo teorija labai tinka kaip tik tam, kas buvo suformuota šiame įstatyme, kad pavydėti reikia dešimt metų ar daugiau, po to nacionalizuoti arba atimti.

Norėjau tik paklausti. Sakykite, jei iš tikro tas dešimties metų laikotarpis būtų įgyvendintas, ar yra atlikti kokie nors skaičiavimai, kokio dydžio ir apimties galėtų būti, arba hipotetiškai, inventorizacija buvusios privatizacijos ar kitų dalykų? Ačiū.

J. ŠOVIENĖ. Jeigu jūs turite omenyje Seimo priimtą įstatymą, tai aiškinamajame rašte poveikio vertinimo nėra.

PIRMININKAS. Klausia A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamoji pranešėja, norėčiau suprasti kai kurių pataisų esmę, nes rašoma, kad siūloma keisti nuostatą, kad turto konfiskavimas siejamas su sąlyga, kad asmuo įtrauktas į organizuotų grupių narių sąrašus, ir sąrašų sudarymo kriterijai būtų nustatyti įstatyme. Ar tai keistų įstatymo taikymą, jeigu žmogus, įgijęs neteisėtu būdu turto, nusikalstamu būdu turto, nepriklausytų toms organizuotoms grupėms, pavyzdžiui, pavienis korupcionierius?

J. ŠOVIENĖ. Dėkui už klausimą. Iš tiesų priklausymas organizuotai grupei yra viena iš sąlygų, kuomet pradedama taikyti civilinio turto konfiskavimo procedūra. Jei tas žmogus nebūtų organizuotų grupių sąraše, tai sąlygos kaip ir nebūtų. Dėkui.

PIRMININKAS. A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Tiesiog, matydama patį veto, norėčiau pasitikslinti vieną dalyką, nes jūs vetuodami siūlote pataisas ir pataisose yra daroma blanketinė nuoroda dėl tų pačių organizuotų grupių į neegzistuojantį teisės aktą. Mes visi puikiai suprantame, tie, kurie veto pritarsime, kad Seimas tą neegzistuojantį teisės aktą turės priimti, iki įstatymas įsigalios, tai yra iki liepos 1 dienos. Aš suprantu, kad, matyt, pasirodė jums nepakankamas Baudžiamasis kodeksas, kuris apibrėžia, kas yra organizuota grupė. Greičiausiai Seimui reikės galvoti ir apie kitus kriterijus, kuriuos turės šiuo metu nesančiu teisės aktu prisiimti. Tai kurį, jūs manytumėte, teisės aktą turės po veto pritarimo Seimas taisyti ir kurį jūs pasirinktumėte, jeigu taisytumėte?

J. ŠOVIENĖ. Dėkui už klausimą. Gerbiamieji Seimo nariai, mes su jumis esame sudarę sutartį, pagal kurią prigimtinės žmogaus teisės gali būti ribojamos tik išimtiniais įstatymų nustatytais atvejais ir kai jų ribojimas yra būtinas demokratinėje valstybėje ir pagrįstas aiškiai išreikštu visuomeniniu interesu. Tokių organizuotų grupių sudarymo kriterijų šiuo metu įstatyme nėra. Organizuočių grupių sudarymas yra grindžiamas poįstatyminiais teisės aktais. Tai to būti negali.

Kokį įstatymą, kokį teisės aktą pasirinks Seimas, kuriame nustatys šiuos kriterijus, tai yra Seimo diskrecija.

PIRMININKAS. Dėkoju pranešėjai. Daugiau klausiančių nėra. Galite sėsti į anksčiau užimtą vietą. Motyvai. Motyvai už – Seimo narys K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiami kolegos, aš siūlau palaikyti Prezidento veto, nes jame iš tikro išdėstyti labai svarūs argumentai, kodėl neturėtų būti taikomas toks terminas, dešimt metų faktiškai atgal, nes... o galbūt pagrindinis laikotarpis nuo tada, kai įsigalioja įstatymas. Ačiū.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – V. Bakas.

V. BAKAS (MSNG). Gerbiami kolegos, man labai gaila, kad ką tik Prezidento patarėja iš tribūnos klaidino Seimą, kad įstatymas bus taikomas nuo 2010 metų. Nieko panašaus. Aš siūlau atkreipti dėmesį į 15 straipsnį, būtent į Prezidento veto, kuriuo siūloma keisti 15 straipsnį, kad įstatymas taikomas ne anksčiau kaip įsigalioja... civilinio turto konfiskavimo procedūra galima ne anksčiau kaip įsigaliojus šiam įstatymui, kitaip tariant, nuo 2020 metų.

Noriu atkreipti jūsų dėmesį, kad šiandien Prezidento vardu mums teikiamas siūlymas įteisinti ir apsaugoti turtą, kuris įgytas iš kyšių, organizuoto nusikalstamumo veiklų, kitaip tariant, netaikyti jo atgal, ir tai grindžiama Konstitucija ir tarptautine teise, nors dar 2005 metais Europos Teisingumo Teismas, taip pat vėliau nagrinėdamas bylą, kurioje Nyderlandai nusprendė susigrąžinti per mokesčių vengimo schemas asmens išvengtą PVM iš įmonės, nusprendė, kad įstatymo galiojimo atgal taisyklei išimtys gali būti daromos, kai to reikalauja bendro intereso tikslai. Panašios bylos dėl aukštų valdininkų korupcijos ir mokesčių vengimo buvo nagrinėjamos EŽTT, teismai taip pat tokiai nuomonei pritaria.

Šiuo metu mums Lietuvos Respublikos Prezidento vardu siūloma eiti priešinga kryptimi ir bendruoju interesu laikyti neteisėtai įgyto turto valdytojų interesus. Aš šią Prezidento versiją pavadinčiau civilinio turto konfiskavimo ir neteisėtai įgyto turto legalizavimo įstatymu. Jei mes balsuosime už šį veto, mes padėsime legalizuoti neteisėtai įgytą turtą iki šio įstatymo įsigaliojimo. Kitaip tariant, gerovės valstybė jau nuo šiandienos pajus tie žmonės, valdininkai, ėmę kyšius, nusikaltėliai, kurie, jeigu jų paklaustume, negalėtų pagrįsti savo turto kilmės. Gerbiami kolegos, šitas veto turi būti atmestas...

PIRMININKAS. Laikas.

V. BAKAS (MSNG). ...ir iš tiesų mes turime įsilieti tarp tų šalių, kurios vis dėlto saugo sąžiningus žmones, žmones, kurie sąžiningai įgijo turtą, o ne tuos, kurie gyvena iš korupcijos ir organizuoto nusikalstamumo.

PIRMININKAS. Ir V. Čmilytė-Nielsen – nuomonė už.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, svarstymo Seime metu ne kartą atkreipėme dėmesį į tai, kad šiame įstatyme, nors jo intencija yra ir labai gera, tiek nekaltumo prezumpcijos principas, tiek kiti teisinės valstybės principai nuėjo į antrą

planą siekiant kuo plačiau aprėpti visus įmanomus scenarijus. Mes manome, kad Prezidento veto ir tie argumentai, kurie išdėstyti jame, ypač bausmių proporcingumo, nekaltumo prezumpcijos principo, yra svarbūs, į juos būtina atkreipti dėmesį. Todėl raginu ir kviečiu palaikyti Prezidento veto.

PIRMININKAS. Daugiau išsakyti nuomonę Seimo narių neužsirašė. Gerbiami kolegos, balsuosime alternatyviai. Statuto 165 straipsnio 2 dalis sako, kad ne vėliau kaip kitą posėdžio dieną Seimas balsavimu turi nuspręsti. Prašau įsiklausyti, ką Seimas balsavimu turi nuspręsti. Ar svarstyti grąžintą įstatymą iš naujo, ar laikyti įstatymą nepriimtu. Balsuojantieji, ar svarstyti grąžintą įstatymą iš naujo, balsuoja už, ar laikyti įstatymą nepriimtu, balsuoja prieš.

Užsiregistravo 107 Seimo nariai, balsavo 105: už – 104, prieš – 1. Taigi įstatymas grąžintas svarstyti iš naujo.

Turime paskirti komitetą. Siūlomas kaip pagrindinis Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Tinkamas pasiūlymas? Tinkamas. Pritariame bendru sutarimu. Dėl datos, kadangi negalime konkrečiai apsispręsti, tai šioje sesijoje vis tiek turėtume spręsti artimiausiu metu pagal galimybes. Pritariame? Pritariame bendru sutarimu. Dėkoju.

10.51 val.

Konsulinio mokesčio įstatymo Nr. I-509 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4469ES, Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 1, 6, 6¹, 8 straipsnių ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4470 (pateikimas)

Darbotvarkė 1-5.1 ir 1-5.2 klausimai – Konsulinio mokesčio įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4469ES ir Rinkliavų įstatymo kai kurių straipsnių ir įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4470. Pranešėjas – viceministras A. Zananavičius. Prašau, pateikimas.

A. ZANANAVIČIUS. Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Yra teikiami du įstatymų projektai: Lietuvos Respublikos... (*Balsai salėje: „Garsiau kalbėkite!“*) Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Teikiami du įstatymų projektai: Lietuvos Respublikos konsulinio mokesčio įstatymo Nr. I-509 pakeitimo įstatymo projektas, nauja redakcija, ir Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 1, 6, 6¹, 8 straipsnių ir įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projektas. Projektų esmė.

Pirmiausia įgyvendinamos Bendrijos reglamento Nr. 810/2009, nustatančio Bendrijos vizų kodeksą, nuostatos, kuriomis valstybėms narėms paliekama nuožiūros laisvė dėl teisinio reguliavimo nustatymo įgyvendinant Vizų kodekso 16 straipsnio 5 ir 6 dalis, paliekančias valstybėms narėms nuožiūros laisvę dėl teisinio reguliavimo pasirinkimo nustatant mokestines lengvatas dėl tam tikrų kategorijų asmenų ir atvejų numatymo, kai reikalavimas mokėti Šengeno vizos mokestį gali būti netaikomas arba sumažinamas.

Antra. Suvienodinamas teisinis reguliavimas tarp Konsulinio mokesčio įstatymo ir Rinkliavų įstatymo išbraukiant ar koreguojant nuostatas, kurios dubliuoja ar prieštarauja Vizų kodekso nuostatoms, taip pat sukonkretinamos teisinės sąvokos ir aktualizuojamos nuostatos sistemiskai atsižvelgiant į kitus teisės aktus ir praktiką.

Trečia. Atsisakoma teisiškai nepagrįstų, perteklinių, nebeaktualių nuostatų, įskaitant nuostatas dėl kai kurių konsulinio mokesčio lengvatų, ir papildomas konsulinio mokesčio nustatymo kriterijų sąrašas, leisiantis tiksliau nustatyti konsulinio mokesčio tarifus.

Ketvirta. Nustatomas reguliarus kasmetinis visų konsulinių mokesčių tarifų peržiūrėjimas, kuris užtikrins konsulinių mokesčių aktualizavimą, atsižvelgiant į faktinį valstybės patiriamą išlaidų padidėjimą ar sumažėjimą. Ačiū.

PIRMININKAS. Jūsų paklausti nori Seimo nariai. Klausia Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Labai ačiū. Gerbiamas viceministre, aš suprantu, kad tam tikrais atvejais įnašai, į mūsų biudžetą surinkti iš konsulinio mokesčio, gali padidėti, bet ar tai atsilies apverktinam Užsienio reikalų ministerijos finansavimui, biudžetui ir atlyginimams, kurie, žinome, iki šiol yra vieni iš mažiausių, palyginti su kitų valstybės tarnautojų, ar vis dėlto ne?

A. ZANANAVIČIUS. Ačiū už klausimą. Seimui turbūt būtų įdomu, kad per metus yra surenkama 20 mln. eurų konsulinės rinkliavos, iš jų 16 mln. eurų iš vizų. Na, o dėl konkretaus biudžeto dydžio, aišku, sprendžia įstatymų leidėjas.

PIRMININKAS. Klausia S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas pranešėjau, aš apskritai norėčiau paklausti, pagal kokius kriterijus ten yra nustatomi tie konsuliniai mokesčiai, rinkliavos? Ar negalėtų būti taikomas tiesiog veidrodinis principas, ar yra apie tai galvojama? Kitos šalys. Kiek mes sumokame mokesčių ir vizų? Tiek ir mes turbūt galėtume. Tai būtų gal sąžininga ir skaidru. Ačiū.

A. ZANANAVIČIUS. Ačiū už klausimą. Pagrindinis kriterijus, nustatant konsulinės rinkliavos ar konsulinio mokesčio dydį, yra kaštai, kuriuos patiria vienam ar kitam konsuliniam veiksmui atlikti. Taip pat reikia pažymėti, kad, pavyzdžiui, Šengeno vizų įkainiai yra nustatomi centralizuotai bendru Bendrijos sprendimu ir čia mūsų sprendimo teisė ir pasirinkimo teisė yra ganėtinai ribota. Bet pagrindinis principas yra tas, kad konsulinis mokestis turi padengti tas išlaidas, kurias patiria valstybės tarnyba, atlikdama paslaugą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau klausiančių Seimo narių neužsirašė. Galite apieiti tribūną.

Gerbiami kolegos, po pateikimo siūlau pritarti bendru sutarimu. Pritariame bendru sutarimu. Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Biudžeto ir finansų komitetas. Pritariame bendru sutarimu? Pritariame. Papildomas – Užsienio reikalų komitetas. Taip pat pritariame bendru sutarimu. Dėkoju. Ir siūloma svarstyti šioje sesijoje.

10.56 val.

Gyventojų registro įstatymo Nr. I-2237 9, 10, 11, 13, 14 straipsnių pakeitimo ir 12 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4421 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-6 klausimas – Gyventojų registro įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir 12 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4421. Pranešėjas – ministras E. Jankevičius. Prašom.

E. JANKEVIČIUS. Gera diena, gerbiamieji Seimo nariai, gerbiamas Pirmininke. Labai paprastas techninis įstatymo projektas, tiesiog sudaromos sąlygos Asmens duomenų išrašymo centrui gauti duomenis iš Gyventojų registro tiesiogiai, nes, kaip žinote, Asmens duomenų išrašymo centras turi pareigą informuoti visus gyventojus ir valstybės tarnautojus, kurie turi pažymėjimus su elektroniniu parašu, apie to parašo galiojimo pasibaigimą ar nutraukimą.

Tiek trumpai. Prašom pritarti šiam projektui.

PIRMININKAS. Klausiti niekas neužsirašė. Dėkoju pranešėjui. Dėl motyvų taip pat Seimo nariai neužsirašė. Siūlau pritarti bendru sutarimu po pateikimo. Pritariame. Siūlomi komitetai. Pagrindinis ir vienintelis komitetas – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Pritariame bendru sutarimu, kad skiriamas šis komitetas? Pritariame. Siūloma svarstyti taip pat šioje sesijoje. Ačiū.

10.58 val.

Įstatymo „Dėl Europos konvencijos dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose antrojo papildomo protokolo ratifikavimo“ Nr. IX-1997 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4436 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-7 klausimas – įstatymo „Dėl Europos konvencijos dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose antrojo papildomo protokolo ratifikavimo“ 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4436. Taip pat pranešėjas – ministras E. Jankevičius. Pateikimas. Prašom.

Dėl vedimo tvarkos – M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Mielieji kolegos, aš stebiu mūsų darbotvarkę ir matau, kad yra atsiradęs 1-10 klausimas, susijęs su Vadovybės apsaugos departamento reforma. Aš suprantu, kad jis atsirado po Seimo seniūnų sueigos, bet, mano žiniomis, jokie balsavimo tuo klausimu nebuvo. Tai ar galite iki šio klausimo svarstymo patikslinti, ar buvo išlaikytos visos procedūros ir ar jis teisiškai iš tikrųjų galėjo atsirasti šiandienos darbotvarkėje? Ačiū.

PIRMININKAS. Gerai, pakomentuosime. Buvo pertrauka iki kito posėdžio, tai jis turėtų būti čia. Prašom, ministre, tęsti.

E. JANKEVIČIUS. Ačiū. Nedideli pakeitimai. Siekdami operatyviau reaguoti į kitų valstybių teisinės pagalbos prašymus, tikėdamiesi to paties, aišku, ir iš kitų valstybių, siūlome papildyti ra-

tifikavimo įstatymą. Norime, kad teisinės pagalbos prašymai veiktų vieno langelio principu, todėl siūlome Informatikos ir ryšių departamentą prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos paskirti kompetentinga institucija gauti prašymus ir suteikti informacijos dėl teistumo, Generalinę prokuratūrą – dėl suimtųjų laikino perdavimo, dėl prašymų dėl apkaltinamųjų nuosprendžių kopijų paskirti teismus, kad jie būtų atsakingi už tų nuosprendžių kopijų atidavimą kitoms valstybėms.

Tiek trumpai. Prašau pritarti projektui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausti taip pat Seimo nariai neužsirašė. Dėl motyvų taip pat Seimo nariai neužsirašė. Gerbiami kolegos, galime po pateikimo pritarti bendru sutarimu? Pritariame.

Kaip pagrindinis taip pat siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Pritariame bendru sutarimu? Pritariame. Siūloma svarstyti šioje sesijoje.

11.00 val.

Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos ir Islandijos Respublikos bei Norvegijos Karalystės susitarimo dėl perdavimo tvarkos tarp Europos Sąjungos valstybių narių ir Islandijos bei Norvegijos ratifikavimo“ Nr. X-1526 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-4397 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-8 klausimas – įstatymo „Dėl Europos Sąjungos ir Islandijos Respublikos bei Norvegijos Karalystės susitarimo dėl perdavimo tvarkos tarp Europos Sąjungos valstybių narių ir Islandijos bei Norvegijos ratifikavimo“ 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-4397. Pranešėjas – taip pat ministras E. Jankevičius. Pateikimas. Prašom.

E. JANKEVIČIUS. Ačiū. Projektas labai panašus į prieš tai buvusį. Kadangi Europos Sąjungos Teisingumo Teismas, nagrinėdamas bylą, susijusią su Europos arešto orderiu, yra konstatavęs, kad bet kurios Europos Sąjungos valstybės Teisingumo ministerija negalėtų būti paskirta išduodančia teismine institucija, nes tai turi daryti teismai, tai iš esmės valstybės narės pakeitė ratifikavimo įstatymu, tai darome ir mes. Už prašymų Norvegijai ir Islandijai dėl arešto orderio pateikimą būtų atsakingi apygardos teismai. Prašau pritarti.

PIRMININKAS. Taip pat niekas neužsirašė paklausti. Dėl motyvų po pateikimo Seimo nariai neužsirašė. Siūlau pritarti po pateikimo šiam įstatymo projektui bendru sutarimu. Pritariame. Yra pasiūlytas Teisės ir teisėtvarkos komitetas kaip pagrindinis. Pritariame bendru sutarimu? Pritariame.

E. JANKEVIČIUS. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, dėkoju ministrui. Darbotvarkė iki pertraukos yra išsemta.

11.02 val.

Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Viktoro Vilkauskio peticijos“ (projektas Nr. PNP-88) ir Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Viktoro Vilkauskio peticijos“ (projektas Nr. PNP-89) priėmimas

Ar P. Čimbaras galėtų pristatyti Peticijų komisijos iš rezervinių? Rezervinis 4 ir rezervinis 5 klausimai.

P. ČIMBARAS (MSNG). Vienas pristatymas, nes jie yra susiję.

PIRMININKAS. Susiję. Prašom.

P. ČIMBARAS (MSNG). Ačiū, Seimo Pirmininke. Peticijų komisija šių metų sausio 14 dienos posėdyje iš esmės išnagrinėjo V. Vilkauskio peticiją dėl Lietuvos Respublikos baudinių vykdymo kodekso 157, 158 straipsnių pakeitimo ir priėmė sprendimą atmesti jo pateiktus pasiūlymus nuteistųjų padėti švelninti taikant lygtinį paleidimą iš pataisos įstaigos, net kai nuteistieji baudmės atlikimo metu daro visuomenei pavojingiausius pažeidimus, nusikaltimus.

Komisija šį sprendimą priėmė atsižvelgusi į Teisingumo ministerijos pateiktą nuomonę, nes jeigu būtų pritarta peticijoje pateiktiems pasiūlymams, nebūtų įmanoma veiksmingai užtikrinti nusikaltimų, ypač smurtinių nusikaltimų atvejų, prevencijos pataisos įstaigose, neskatinant nuteistųjų baudmės atlikimo metu tinkamai elgtis, laikytis nustatytų pareigų ir draudimų, aktyviai da-

lyvauti procese. Todėl prašau pritarti šios komisijos išvadoms, abu siūlymai, kaip minėjau, susiję, ir priimti Seimo protokolinį nutarimą atmesti pareiškėjo pasiūlymus. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dėl motyvų užsirašė Seimo narys P. Urbšys. Motyvai prieš.

P. URBŠYS (MSNG). Iš tikrųjų aš nesuprantu, kam yra ta Peticijų komisija? Peticijų komisija buvo įkurta būtent tam, kad būtų galima suteikti galimybę žmonėms tiesiogiai kreiptis į Seimą, kad Seimas išnagrinėtų jų pateikiamus klausimus ir nors kažkiek į tai atsižvelgtų. Kiek aš girdžiu Peticijų komisijos išvadų, faktiškai 100 % yra atmesti. Aš suprantu, kad yra toks etatinis rašytojas V. Vilkauskas su savo peticijomis, bet man vis tiek yra didžiausia paslaptis, kodėl Peticijų komisijos posėdžiai liko po paslapties skraiste, nes, matote, nenorima pagarsinti asmens duomenų, kurie gali pažeisti pareiškėjo teises.

Man atrodo, čia dar kartą yra sugalvota šalutinė priežastis, kad laikytume šią Peticijų komisiją visiškai uždara nuo žmonių, faktiškai ją paversdami tokia sektantiška Seimo struktūra, kuri nieko bendro neturi su piliečių pasitikėjimo Seimu atkūrimu.

PIRMININKAS. P. Čimbaras – motyvai už.

P. ČIMBARAS (MSNG). Ačiū, Pirmininke. Aš tikrai turiu sureaguoti kaip komisijos pirmininkas, kai konstitucinė komisija vadinama sektantiška. Gerbiamas Urbšy, man tikrai gaila ir apmaudu klausyti, kai jūs nepaisote Konstitucijos, nes aiškiai yra parašyta – Peticijų komisija yra konstitucinė. Dėl jūsų noro ją filmuoti, nefilmuoti, aišku, būtų pažeidžiamos žmogaus teisės į privatumą, nes kreipiasi fiziniai asmenys, Lietuvos piliečiai, su tam tikra informacija ir galimais tokiais duomenimis, kurių negalima viešinti. Komisija tikrai nėra uždara sekta, komisija yra atvira. Gerbiamasis Urbšy, ir jūs galite dalyvauti komisijoje. Gerbiamas Urbšy, jūs galite teikti kaip Seimo narys pasiūlymus, kuriuos dabar komisija atmetė. Kodėl jūs norite komisiją paversti sekta? Man labai gaila dėl jūsų tokių pasisakymų. (*Šurmulyš salėje*)

PIRMININKAS. E. Pupinis – motyvai už.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų turbūt reikėtų pritarti, nes čia, žinote, kiekvienas gali papolitikuoti, bet mūsų Peticijų komisija svarsto tuos klausimus vadovaudamasi ne tik tam tikrais politiniais populiariais sumetimais, bet ir atsakymais institucijų, kurios taip pat priima atsakomybę. Siūlau vis dėlto pritarti ir baigti čia politikuoti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau dėl motyvų Seimo narių neužsirašė. Kviečiu balsuoti ir nuspręsti. Komisija siūlo peticiją atmesti. (*Balsai salėje*) Abi peticijas, kadangi susijusios. Pritariantieji komisijai balsuoja už, kiti – kitaip. Už abi, nes pranešėjas pasakė, kad jos yra susijusios.

Balsavo 94, užsiregistravo 95 Seimo nariai: už balsavo 92, prieš – 1, susilaikė 1 Seimo narys. Taigi pritarta komisijos išvada peticiją atmesti.

11.07 val.

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 84 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4468 (pateikimas)

Rezervinis 2 klausimas – Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 84 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4468. Pranešėjas – V. Rinkevičius. Prašau. Pateikimas.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, trumpai noriu pristatyti šį Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 84 straipsnio pakeitimo projektą. Pernai mes priėmėme Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymą ir ten parašyta, kad valstybiniuose parkuose draudžiama įrengti naujus angliavandenių, kitus naudingųjų iškasenų karjerus. Tai liečia Biržų rajone esančią Likėnų satoriją. Likėnuose gydomasis purvas yra išgaunamas jau 200 metų ir naudojamas gydymo reikmėms. Šiuo įstatymu dėl neapsižiūrėjimo ar sąmoningai, ar nesąmoningai mes uždraudėme iš esmės tą veiklą. Vienai įmonei, kuri išgauna gydomąjį purvą Likėnuose, turi tam licenciją, ji išgauna dabar, išgaudavo praeityje ir išgaus ateityje šimtus metų į priekį, leidžiama, tačiau visiems kitiems, daugiau atsirasti išgavėjų draudžiama, sukuriame absoliučią monopoliją tuo atveju.

Noriu pasiūlyti pakeisti tą monopoliją, leisti ir kitiems subjektams, tuo labiau kad situacija susidarė tokia, kad ta įmonė, kuri dabar turi teisę išgauti, nebetiekia gydomojo purvo Likėnų reabilitacijos ligoninei, kuri veikia nuo 1936 metų. Pirmas atvejis, tiesiog tokia situacija, kad ji nebe-

gauna, kadangi kaip valstybinė institucija turi skelbti viešuosius pirkimus įsigyti gydomosioms priemonėms, taip pat ir purvui. Ta vienintelė įmonė, kuri tiekė gydomąjį purvą Birštonui, dauge liui kitų gydymo ir reabilitacijos įstaigų, Likėnų ligoninei nebetiekia, nedalyvauja pirkimuose pa- prasčiausiai. Pati ligoninė norėtų išgauti sau gydomąjį purvą, bet mes įstatymais tą uždraudėme. Jiems skirtas sklypas, jie turi Geologijos tarnybos leidimą, viską turi. Deja, įstatymas tai draudžia. Tai irgi tokia kolizija. Todėl siūlau pritarti projektui ir leisti Likėnų reabilitacijos ligoninei tęsti jau 200 metų vykstančią tradiciją gydyti gydomuoju purvu. Tas labai pasiteisino ir daugelis Lietuvos žmonių važiuoja ten grąžinti sau sveikatos.

Tiesa, yra Teisės departamento pastaba, kad įstatyme nėra aišku, kas yra gydomosios durpės ir taip toliau. Iš tiesų yra bendroji sąvoka „durpės“, o gydomųjų durpių atskirai... ir įstatyme tai įrašyti tiesiog būtų sudėtinga. Mes patektume į biurokratinės džungles, kadangi atskirai nėra tai reglamentuota. Sovietiniais laikais buvo išskirta, patvirtinta gydomųjų durpių sąvoka, kas tai yra. Po nepriklausomybės atgavimo tai nebuvo perkelta į Lietuvos teisę, niekur nėra apibrėžimo. Yra bendra sąvoka „durpės“. Šiuo atveju mes neatidarome galimybės bet kur ir bet ką daryti, bet tik akcentuojame gydomąsias durpes. Tokių telkinių Lietuvoje, mano žiniomis, yra gal tik trys, ir tai liestų tas tris vietas, kuriose yra gydomųjų durpių.

Prašom pritarti projektui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti Seimo narys E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų įdomi situacija, nes paprastai gy- dyklos gydo, tiekėjai tiekia durpes ir gydomąsias durpes ir nelabai svarbu iš ko. Ar čia reikia su- prasti, kad iš tikrųjų pati gydymo įstaiga steigs kokią nors durpių kasimo ir sau tiekimo brigadą, ar vis tiek bus kokie nors tarpininkai?

Taip pat norėčiau paklausti, ar vis dėlto koks nors kontrolės mechanizmas bus ar nebus, nes žinote, kad gydomosios durpės tinka ir žemės ūkiui, ir kitiems reikalams? Iš tikrųjų tas durpy- nas gali būti atidarytas ir nelabai gydymo reikalams. Ačiū.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Šiuo atveju ligoninė pati išgaus tiesiogiai. Ji turi tam leidimą Geolo- gijos tarnybos. Savivaldybė formuoja sklypą, bet dėl tos įstatymo nuostatos tiesiog negali to pa- daryti, trukdo įstatymas. Tik ji pati. Absoliučiai jokio tarpininko nebus. Tai visiškai neli- es išgavi- mo kitų durpių, nes mes kalbame tik apie gydomąsias durpes, ir tai plotas, kadangi savivaldybė formuoja sklypą, žinote, yra 1,3 hektaro. Ten gali ir toje vietoje tik gydomosios durpės, apie kitas jokias durpes arba kitką negali būti kalbos.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys B. Bradauskas.

B. BRADAUSKAS (LSDPF). Gerbiamas pranešėju, iš tikrųjų iškeltas labai aktualus klausimas, bet ar jūs čia keliate klausimą tik dėl vienos gydymo įstaigos, ar apskritai dėl visų, nes gali būti tokių atvejų ne vienas? Lietuva nėra didelė ir mes turime ne tiek daug resursų, bet kitą kartą yra unikalūs resursai, kurie būtini naudoti, ir gyvenimas tai verčia. Jeigu staiga dabar užkertame ke- lią, kad saugomoje teritorijoje absoliučiai nieko negalima daryti, mes kai kur perlenkiame lazda. Mes pavertėme visas saugomas teritorijas rezervatais, nors nacionaliniai parkai, draustiniai yra visai kitokio statuso. Ar jūs čia tik vienos įmonės klausimą sprendžiate, ar jūs norėtumėte išspręs- ti ir kitų, ką aš siūlyčiau daryti?

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Aš visiškai pritariu, kad perlenkta lazda. Jūs labai tiksliai apibūdi- note situaciją, kuri šiandien yra. Bet tai liestų ne tik Likėnus. Šiuo atveju susidūrė Likėnų reabili- tacijos ligoninė, bet, mano žiniomis, Lietuvoje yra trys tokios vietos, kuriose išgaunamos gydo- mosios durpės. Viena Kretingos rajone, dėl trečios tiksliai negaliu pasakyti. Tai liestų visas, bet ten ta problema kol kas nėra iškilusi.

PIRMININKAS. Dėkoju pranešėjui. Daugiau klausiančių Seimo narių nėra. Dėl motyvų Sei- mo nariai taip pat neužsirašė.

Gerbiami kolegos, siūlau pritarti bendru sutarimu po pateikimo. Pritariame bendru sutari- mu. Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Aplinkos apsaugos komitetas. Pritariame bendru sutarimu. Papildomas – Kaimo reikalų komitetas. Taip pat pritariame bendru sutarimu. Dėkoju. Siūloma svarstyti šioje sesijoje.

Gerbiami kolegos, skelbiu pusės valandos pertrauką.

Pertrauka

11.45 val.

Įstatymo Nr. I-1706 „Dėl Respublikos Prezidento, Seimo Pirmininko, Ministro Pirmininko ir oficialių svečių apsaugos departamento nuostatų patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3960(2), **Administracinių nusižengimų kodekso** 506, 514, 589 ir 597 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3961(2), **Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3962(2)**, **Civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3963(2)**, **Asmenų delegavimo į tarptautines ir Europos Sąjungos institucijas ar užsienio valstybių institucijas įstatymo Nr. X-1262 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3964(2)**, **Ginkluotos gynybos ir pasipriešinimo agresijai įstatymo Nr. VIII-1856 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3965(2)**, **Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3966(2)**, **Karo padėties įstatymo Nr. VIII-1721 2 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3967(2)**, **Karo prievolės įstatymo Nr. I-1593 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3968(2)**, **Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 3, 14 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3969(2)**, **Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3970(2)**, **Nepaprastosios padėties įstatymo Nr. IX-938 22 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3971(2)**, **Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio 7, 12, 19 skyrių pakeitimo ir Įstatymo priedėlio papildymo 22¹ skyriumi įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3972(2)**, **Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-693 1, 3, 6, 7, 12 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3973(2)**, **Poligrafo naudojimo įstatymo Nr. VIII-1906 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3974(2)**, **Prezidento įstatymo Nr. I-56 23 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3975(2)**, **Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3976(2)**, **Sprogmenų apyvartos kontrolės įstatymo Nr. IX-1315 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3977(2)**, **Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3978(2)**, **Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 7 straipsnio, IX skyriaus pavadinimo, IX skyriaus pirmojo skirsnio ir 142 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3979(2)**, **Valstybės herbo, kitų herbų ir herbinių ženklų įstatymo Nr. I-130 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3980(2)**, **Policijos įstatymo Nr. VIII-2048 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3981(2)**, **Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo Nr. IX-1253 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3982(2)**, **Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3983(2)**, **Viešojo saugumo tarnybos įstatymo Nr. X-813 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3984(2)**, **Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3985(2)** ir **Vidaus tarnybos statuto 4, 25, 36, 53 ir 69 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3986(2) (svarstymo tęsinys)**

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, skelbta pertrauka baigėsi. 11 val. 45 min. Kol atvyks pranešėjas darbotvarkės 1-9 klausimu, gal galime svarstyti 1-10 klausimą – įstatymo „Dėl Respublikos Prezidento, Seimo Pirmininko, Ministro Pirmininko ir oficialių svečių apsaugos departamento nuostatų patvirtinimo“ projektą Nr. XIIIIP-3960(2). Svarstymo tęsinys. Teisės ir teisėtarkos komiteto pirmininkė A. Širinskienė. Prašom. Klausimas 1-10 ir visas paketas jū-sų lydimųjų šio įstatymo teisės aktų. A. Nekrošius.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Norėtume paprašyti pertraukos šiuo klausimu iki kito posėdžio.

PIRMININKĖ. Kiek laiko?

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Atsiprašau, pusvalandžio.

PIRMININKĖ. Pusės valandos pertraukos. Galime bendru sutarimu? Dėl 1-10 darbotvarkės klausimo kai ką dar, matyt, turi suderinti. Dėkoju, bendru sutarimu pritarėme pusės valandos pertraukai dėl 1-10 ir lydimųjų teisės aktų. Dėkoju.

11.46 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 22 d. nutarimo Nr. XIII-508 „Dėl Vyriausiosios rinkimų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-4598 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-9 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 22 d. nutarimo Nr. XIII-508 „Dėl Vyriausiosios rinkimų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-4598. Pateikimas. Seimo Pirmininkas V. Prancietis. Prašom.

V. PRANCKIETIS. Gerbiami kolegos, pakeitimas yra labai paprastas, Vyriausiosios rinkimų komisijos posto atsisakė V. Semeška, Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų partijos siūlymu buvęs ten, ir vietoj jo siūloma patvirtinti G. Matiekuvienę, taip pat Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų partijos siūlymu. Esminis pakeitimas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norinčių paklausti nėra. Gerbiamoji pretendentė, ar norite kalbėti? Nėra pageidavimo. Dėkoju. Motyvai po pateikimo. Nėra. Motyvų nėra. Balsuojame po pateikimo.

Balsavo 60 Seimo narių: už – 59, prieš nėra, susilaikė 1. Pritarta po pateikimo. Kaip pagrindinis siūlomas Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Papildomo nėra numatyta. Siūloma svarstymo data tiesiog pagal mūsų tolesnę darbo eigą šioje pavasario sesijoje. V. Juozapaitis – dėl vedimo tvarkos. Prašom.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Aš tiesiog nespėjau įtraukti savo kortelės į bendrą balsavimo sistemą, jeigu galima, įskaitykite mano balsą už.

PIRMININKĖ. Dėl protokolo užrašome, kad V. Juozapaitis balsavo už.

A. Dumbrava. Prašom.

A. DUMBRAVA (LVŽSF). Gerbiama pirmininke, mano balsą taip pat įskaitykite už.

PIRMININKĖ. Ir A. Dumbrava taip pat už šį Seimo nutarimą. Dėkoju, kolegos. Ir R. Šarknickas taip pat nespėjo, bet, manau, jūsų pozicija, kad balsavote už, yra labai svarbi, ir protokole mes tuoj pažymėsime. Dėkoju.

11.49 val.

Asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo Nr. XII-1519 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4391ES, Konsulinio statuto Nr. I-886 20 ir 25¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4392 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo Nr. XII-1519 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4391. Pateikimas. Yra atvykęs T. Tamulevičius, viceministras. Prašom į tribūną.

T. TAMULEVIČIUS. Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Pristatau Lietuvos Respublikos asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo Nr. XII-1519 pakeitimo įstatymo projektą ir Lietuvos Respublikos konsulinio statuto straipsnių pakeitimo įstatymo projektą.

Labai trumpai pristatysiu esmę. Pagrindiniai Asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo projekto uždaviniai yra šie. Nustatyti galimybę piliečio pageidavimu išrašyti asmens tapatybės kortelę arba pasą ir išsiųsti šiuos dokumentus saugiu būdu į piliečio nurodytą vietą, nereikėtų atvykti į Migracijos departamentą atsiimti fiziškai. Taip pat nustatyti, kad asmens tapatybės kortelė būtų išduota asmenims virš 70 metų ir galiotų 20 metų. Dabar tik virš 75 metų ir galioja 20 metų.

Taip pat padidinti vaikų, kuriems neprivaloma dalyvauti pateikiant dokumentus dėl asmens tapatybės kortelės ir paso išdavimo, amžiaus ribą. Dabar ji yra vieni metai, siūloma dveji metai. Ir patobulinti asmens tapatybės kortelės ir paso išdavimo teisinį reguliavimą, atsižvelgiant į praktinius aspektus, atsisakyti procedūrinio pobūdžio nuostatų įstatyme nustatymo.

Kartu teikiamo Lietuvos Respublikos konsulinio statuto pakeitimo įstatymo projekto tikslas yra suderinti Konsuliniame statute ir Asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo projekte siūlomą reglamentavimą dėl asmens grįžimo pažymėjimo ir laikino paso išdavimo. Asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo projekte siūloma nustatyti tik tuos atvejus, kada išduodamas asmens grįžimo pažymėjimas ir laikinas pasas, o jau Konsuliniame statute dėstyti nuostatas dėl šių dokumentų išdavimo tvarkos, formos įteisinimo ir galiojimo.

Tai tiek trumpai, pristatymą baigiau.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs kartu pateikėte ir Konsulinio statuto, taip?

T. TAMULEVIČIUS. Taip, abudu.

PIRMININKĖ. Dėkoju, abu. Dėl abiejų šių pateiktų įstatymų projektų jūsų nori paklausti keturi Seimo nariai. M. Majauskas klausia pirmasis. Ruošiasi J. Razma. Atsisakote. J. Razma. Prašom klausti. S. Tumėnas ruošiasi.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiamasis pranešėjau, ačiū, kad pristatėte skirtumus, kurie atsirado. Ar tame posėdyje ir tuose svarstymuose nebuvo kalbėta apie galimą lietuvių paso atsiradimo galimybę? Pirmas dalykas.

Kadangi jūs pristatėte ir Konsulinio statuto pakeitimą, kokios sankcijos bus, jeigu, pavyzdžiui, išduosite vieniems metams, kai dabar parašytas galiojimas? Ar yra numatytos kokios sankcijos po to, pavyzdžiui, jeigu ilgiau negu savaitę ar mėnesį negrįš iš užsienio su vienus metus galiojančiu tuo dokumentu?

T. TAMULEVIČIUS. Tiesiog dokumentas yra riboto galiojimo ir jis yra vienu tikslu, tai yra grįžti į šalį, išduodamas Lietuvos piliečiams. Tiesiog jeigu tu juo nepasinaudoji per duotą laiką, tai jis nustoja galioti. Tau reikia kreiptis dėl jo iš naujo. O dėl Lietuvos paso tai ne. Šiame kontekste mes apie tai nediskutavome.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia R. Šarknickas. Prašom.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Sveiki, gerbiamas Tautvydai. Malonu jus matyti. Iš tikrųjų remiu, labai geras projektas ir kviesiu visus pritarti tam. Mano panašus klausimas turėjo būti į ką tik nuskambėjusį kolegų S. Tumėno. Taigi gal improvizacinis klausimas, jeigu tiksliai paklausiu. Minėjote, kad pasas galėtų galioti 20 metų, taip?

T. TAMULEVIČIUS. Asmenims virš 70 metų.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Vadinasi, tiems žmonėms, kurie ilgai gyvena, linkiu sveikatos. O pati fotografija?

T. TAMULEVIČIUS. Būtent čia ir yra esmė, kad galiotų ilgiau, nereikėtų ateiti ir atnaujinti biometrinių duomenų, kai mes žinome, kad jie mažai keičiasi.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, ačiū pranešėjui. Motyvai po pateikimo. Galite atsistoti. P. Urbšys – motyvai prieš.

P. URBŠYS (MSNG). Gerbiamieji Seimo nariai, ypač noriu atkreipti dėmesį valdančiosios daugumos, Valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos narių. Jūs buvote ta politinė jėga, kuri parėmėte piliečių iniciatyvą dėl siūlymo, susijusio su vardų ir pavardžių rašymu Asmens tapatybės kortelės ir paso įstatyme, kad būtų įteisintas latviškas variantas. Buvo surinkta 70 tūkst. parašų. Šis pasiūlymas yra registruotas ir jis yra registruotas dėl galiojančio įstatymo.

Dabar Vidaus reikalų ministerija siūlo visiškai naują įstatymo redakciją, tai šis piliečių iniciatyva registruotas siūlymas niekaip negali būti prikergtas prie šito naujo siūlomo įstatymo projekto. Vadinasi, jūs laidojate šią iniciatyvą, kurią kažkodėl labai aktyviai palaikėte, kol dar nesėdėjote čia, Seimo salėje. Man yra neaišku, kodėl Vidaus reikalų ministerija, užuot būtų tobulinusi esamą įstatymo projektą ir esamame įstatymo projekte būtų registravusi siūlymus, registravo visiškai naują projektą nauju numeriu. Man atrodo, čia yra rafinuotas būdas tokiu būdu numarinti tą pilietinę iniciatyvą, kad nebūtų galima grįžti prie to siūlymo, už kurį pasirašė 70 tūkst. Lietuvos Respublikos piliečių.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norinčių kalbėti daugiau... Jūs užsirašykite, jeigu norite kalbėti už. Ar negalėjote užsirašyti? S. Tumėnas. Prašom.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Aš kolegą norėčiau truputį nuraminti. Čia yra parašyta, kad vardai ir pavardės bus rašomi lietuviškais rašmenimis. Tai mane paguodžia, ir nemanau, kad čia tiesiogiai susiję tie dalykai, apie ką jūs kalbėjote.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, balsuojame. (*Balsai salėje*) A. Širinskienė – motyvai. Kadangi du įstatymai.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Aš norėčiau reaguoti į kolegų melą, nes iš tiesų visi projektai, kurie yra pateikti Seime, jeigu tai yra to paties įstatymo projektai, komitetuose gali būti sujungti ir svarstomi kartu. Būtų smagu, kad kolega dramatišku balsu negąsdintų Lietuvos žmonių ir nemeluotų. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Du įstatymų projektai, todėl žanras, gerbiamas Kęstuti Masiuli, teisėtas. Balsuojame, gerbiami kolegos, po pateikimo dėl Asmens tapatybės kortelės ir Konsulinio statuto įstatymų projektų.

Balsavo 80 Seimo narių: už – 77, prieš – 2, susilaikė 1. Po pateikimo pritarta.

Dėl Asmens tapatybės kortelės įstatymo pagrindiniu komitetu siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomas nenumatytas. Dėl Konsulinio statuto 20 ir 25¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto pagrindiniu komitetu taip pat siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas ir dar siūlomas papildomas Užsienio reikalų komitetas. Galime tam pritarti? Pritariame.

Dėl svarstymo datos sutarkime, kad artimiausiu metu, priklausomai nuo to, kada mums pavyks šioje pavasario sesijoje dirbti. Pritariame.

11.58 val.

Muziejų įstatymo Nr. I-930 2 straipsnio pakeitimo ir papildymo 6¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIII-4429 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-12 klausimas – Muziejų įstatymo 2 straipsnio pakeitimo ir papildymo 6¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIII-4429. Kviečiu R. Šarknicką. Pateikimas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Laba diena, gerbiami kolegos. Noriu teikti įstatymo projektą.

Kaip žinote, Lietuva turi tikrai ne vieną nuostatų muziejų, reprezentuojantį mūsų valstybę. Tačiau yra tam tikrų problemų, su kuriomis susiduria muziejai, kuriuose gyvena specialistai, jų šeimos. Tarkime, Paberžės muziejuje amžiną atilsį šviesios atminties tėvas Stanislovas, Juškų muziejus, Mosėdžio daktaro V. Into muziejus ir panašiai.

Yra tokia problema, kad vienos ar kitose savivaldybėse atleisti tie žmonės, kurie dėl jau garbingo amžiaus išėjo garbingų atostogų, tie muziejai nebepriima, tos savivaldybės nebepriima į muziejus tų žmonių, kurie galėtų tęsti muziejaus veiklą, gyvąją veiklą. Čia susiduriame, kad nėra reglamento. Tie muziejai, tarkime, kaip Alytaus rajono dailininko A. Žmuidzinavičiaus tėviškė, yra faktiškai bimirštantys ir ten nebevyksta jokios edukacinės programos ir panašiai, nėra nė vienas apdaila atliekama, nes nėra žmogaus, kuris galėtų rūpintis tuo muziejumi, kaip būdavo anksčiau. Prisimenant tarybinius laikus, faktiškai dėl visų muziejų nebuvo problemų, nes buvo žmonių, kurie gyveno ir dirbo, ir kurdavo edukacines programas.

Taigi per 30 metų Lietuva susidūrė su šia problema, ir pamatėme, kad nyksta tie patys svarbiausi muziejai, kuriems dabar reikia mesti gelbėjimo ratą. Yra savivaldybių, kurios į tai teigia: žiūri, nes iš tikrųjų pats reglamentas neapibrėžia ir nebeleidžia jiems gyventi, tik leidžia tiems žmonėms, kurių, kaip pasakius, stažas eina jau į pabaigą darbo. Bet kas bus paskui? Kitų muziejų toks panašus palikimas bus kaip ir A. Žmuidzinavičiaus muziejaus. Aš tiesiog dabar jums paprasčiau paprastu aiškiu žodžiu, ne įstatymų terminais, bet kad būtų aišku, kas iš tikrųjų dabar yra Lietuvoje. Dėl to prašyčiau leisti pateikti šį įstatymą, o vėliau mes komitetuose ir Teisės departamento pastabas pataisytime ten, kur reikia pagal įstatymo raidę.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Penki Seimo nariai norėtų jūsų paklausti. S. Tumėnas. Prašom klausti.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiamas kolega, man suprantamos jūsų geranoriškos intencijos, tačiau man kliūna terminas „gyvasis muziejus“. Vakar buvo puikus pavyzdys – gyvosios muzikos koncertas. Muzikos pasaulyje visi suprantame, kas yra gyva muzika. Dabar jūs čia norite, kad įstatyme atsirastų gyvieji muziejai. Na, bent jau seniau rašydavome pasvyruoju brūkšniu ir „gyva muzika“, ir dabar „gyvasis muziejus“. Gyvasis muziejus, kuriame gyvai atkuriamos tam tikros gamtinės aplinkos sąlygos ir juose galės gyventi jų kūrėjai ir prižiūrėtojai. Pavyzdžiui, jeigu Šiaulių „Aušros“ muziejus dabar pradėjo auginti šimtus rožių ir jis įvardija save gyvuoju muziejumi, ar tai reiškia, kad ten galės gyventi prižiūrėtojai ir tarnautojai? Ar jums neatrodo, kad šį dalyką reikėjo ne Muziejų įstatyme, o kokiam nors kitame...

PIRMININKĖ. Dėkoju. Laikas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). ...socialinių dalykų įstatyme? Ar tikrai čia Muziejų įstatyme reikia įvardyti?

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Taip, šiuo klausimu mes dirbame nuo tų įvykių, kai buvo Juškų sodyba, kaip žinote, Vilkijoje. Tam muziejui yra per 200 metų ir gyvena kompetentingi specialistai Sniečkų pora, būtent jie puoselėja gyvąją tradiciją. Taip nutiko, kad jiems kilo grėsmė: prieš gerą

pusmetį juos ketino iškeldinti iš muziejaus, kur jie įdėjo visą savo dvasią tiek į maistą, tiek į me-džio drožybą ir panašiai. Tas muziejus gyvas ir dieną, ir naktį. Vyksta edukacinės programos ir panašiai. Būtent šis įvykis ir inspiravo veikti greičiau, kad taip nenutiktų kitiems muziejams.

Ir tuo metu aš apvažiavau kitus muziejus įvairiose Lietuvos savivaldybėse ir pamatėme, kad padėtis kai kuriose savivaldybėse yra tragiška. Todėl mes turime ištiesti ranką toms, kurios pa-čios rūpinsis, ir, tarkim, tie išlaikymo pinigai, jeigu gyvena gyventojai, per edukacines programas atsiperka, jie net į nuostolį neina. Šis klausimas buvo derintas su kultūros ministru. Jis, sužinojęs, kad ketinama Sniečkų šeimą iškeldinti, taip pat nuvažiavo į tą sodybą pasižiūrėti ir su savivaldy-be derino tuos klausimus. Būtent šitas dalykas... muziejininkai patys apie tai kalba, kad reikėtų reglamentuoti. Gyvojo muziejaus turinys nėra apibrėžtas, čia irgi turime stiprų argumentą. Šią sąvoką yra patvirtinusi ir Valstybinė lietuvių kalbos komisija.

PIRMININKĖ. Dėkoju. (*Šurmulyš salėje*) Klausti – minutė, atsakyti – dvi. A. Gumuliauskas. Ruošiasi J. Sabatauskas.

A. GUMULIAUSKAS (*LVŽSF*). Ačiū. Man šiek tiek trūksta apibrėžimo „gyvasis muziejus“ lo-gikos, kad atkuriamos tam tikros istorinio laikotarpio sąlygos. Aš nelabai įsivaizduoju, kaip mu-ziejus gali gyventi, pavyzdžiui, XVI amžiaus sąlygomis. Turime autentiškai prieiti prie įvairiapu-sių klausimų sprendimo. Todėl aš nemanyčiau... Kaip jūs galvojate, ar čia tikrai tinka Muziejų įstatymui ir ar nevertėtų pakoreguoti pačią „gyvojo muziejaus“ sąvoką, terminą?

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Aš norėčiau jums pasakyti, gerbiamas Arūnai, kad gyvojo muzie-jaus terminas jau daugelį metų gyvuoja užsienio šalyse, pavyzdžiui, Amerikoje ar Australijoje. Naujojo Pietų Velso įstatymu įteisinta Sidnėjaus gyvuosius muziejus jungianti organizacija, į ku-rią įtraukti įvairūs žymių asmenų ar šeimų memorialiniai namai, net fermos, istorinės vietos viso-je šalyje. Ši sąvoka yra aprobuota dabar jau ir įtraukta į Terminų banką. Tai yra pasakiusi ir Vals-tybinė lietuvių kalbos komisija.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia J. Sabatauskas. Ruošiasi E. Vareikis.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas kolega, jūs siūlote dvi nau-joves šiame Muziejų įstatyme, tai yra pačią formuluotę „gyvasis muziejus“, kur atkuriamos tam tikros kultūros gamtinės ar istorinio laikotarpio sąlygos, ir antra sąlyga, kad jame būtų gyvena-ma, tai yra jų kūrėjai ir prižiūrėtojai.

Vienas dalykas, kad painiojamas, mano manymu, įstatymo žanras, čia visai ne tame įstatyme reikėtų. Gyvenamųjų ar negyvenamųjų patalpų priskyrimą gyvenamosioms ar kitoms nustato ki-tas įstatymas. Tai vienas momentas. O jeigu įkūrėjas dovanoja valstybei pastatą su eksponatais, yra toks teisinis terminas „uzufрукtas“. Jo dovanojimo sąlygose galima numatyti, kad tas asmuo gali gyventi. Tai čia jūs tiesiog, mano manymu, siūlote ne tame įstatyme ir ne tokį sprendimo būdą.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Čia klausimas ar pasisakymas? Nesupratau.

PIRMININKĖ. Trumpai patikslinkite, penkios sekundės. Patikslinkite.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ar nemanote, kad reikėjo kitame įstatyme nustatyti tokias sąly-gas? Dėl „gyvojo muziejaus“ – pirmos sąlygos, taip, dėl atkūrimo, bet gyventi tam prižiūrėtojiui muziejuje nebūtina, kad būtų atkurtos sąlygos.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Pradėsiu nuo antrojo klausimo. Tai tikrai nėra būtina, tai sprendžia vietos savivalda arba regionas, kuris atsakingas už muziejų, ir panašiai. Dėl pirmojo pats Teisės departamentas nepasakė, kad tai turi būti kitame įstatyme, ir panašiai. To nėra.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia E. Vareikis. Ruošiasi V. Juozapaitis.

E. VAREIKIS (*MSNG*). Visiškai pritariu, kad Lietuvoje gyvieji muziejai reikalingi. Man atrodo, klausiu, ar jums neatrodo, kad iš esmės mums reikia pakeisti žmonėse įsigalėjusią tokią muzie-jaus sampratą, kad muziejus yra kažkoks senienų rinkinys? Jeigu surenki senienų krūvą, tai jau yra muziejus. Jokių būdu ne. Šiandien muziejai yra toli gražu ne istoriniai ir netgi tie etnografi-niai, kuriuos jūs minite, irgi nebūtinai yra susiję su kažkokiu senyvu laikotarpiu. Gyvasis muzie-jus, kaip jūs sakėte, Jungtinėse Amerikos Valstijose yra žymiai plačiau, gali būti ir kavos muzie-jus, ir spalvų muziejus, ir kvapų muziejus. Aš sakyčiau, kad žodis „gyvena“ gal nėra toks būtinas, bet kad tas gyvasis muziejus yra toks, kuris visą laiką veikia *live*, nežinau, kaip lietuviškai pasa-kyti, forma. Ar jums neatrodo, kad reikia vis dėlto truputį patikslinti sąvokas ir tada viskas skam-bėtų ganėtinai priimtina?

PIRMININKĖ. Dėkoju, laikas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Aš nežinau, ar matėte aiškinamąjį raštą, ten tiksliau, ar įsigilinote, bet tam, ką sakote, tikrai pritariu. Ir aš nesakau, kad tai turi būti privaloma. Čia nėra, čia sprendžia vietos savivalda, tačiau ta savivalda, kuri nori, kad tas muziejus gyvuotų, tai mes turime reglamentuoti tuos dalykus. Tarkime, neseniai nutiko su gerbiamu profesoriumi G. Kakaru dėl Molėtų observatorijos, kai baigėsi jo kadencija. Žmogui pasiūlė į socialinį būstą kažkur tarp asocialių žmonių. Įsivaizduokite, kur pagarba ir visa kita! Bet ačiū Dievui, kad ten savivaldybė susitvarkė šauniai, pažiūrėjo ir meras į tą dalyką sužinojęs, kad taip gali būti. Tai ir čia yra pavojus būtent tiems specialistams.

PIRMININKĖ. Ačiū.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Bet būtinumo gyventi – niekas nesako, kad reikia.

PIRMININKĖ. Klausia V. Juozapaitis. Prašom.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Gerbiamasis pranešėjau, jūs ką tik dabar ir paneigėte savo tą intenciją, dėl kurios teikiate šį įstatymo projektą, nes socialinė rūpyba tikrai nėra nei Kultūros ministerijos prerogatyva, nei kokių nors kitų su tuo susietų institucijų. Mes norime išgelbėti žmones, ką ir reikia, ir privalu daryti, bet nereikia, kad mes muziejus turime paversti socialiniais būstais, ir ypač savivaldoje. Čia aš šiek tiek apie sąvoką. Aš suprantu ir pritariu jūsų geriems norams, bet iš tikrųjų ir su juridinėmis sąvokomis, ir su įstatymais čia šiek tiek prasilenkta. Tai galbūt paieškime drauge kokių nors kitų išeičių ir pasitarkime, nes iš tikrųjų nebus rezultato. Mes sukelsime lūkesčius, kurių negalėsime įgyvendinti, nes juridiskai tai yra tiesiog beprasmiška. Ačiū.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Būtų Teisės departamentas apie tai pasakęs, jeigu taip būtų. Čia mes nekalbame apie eilinius žmones, bet kalbame apie kompetentingus specialistus ir galimybę savivaldybėms, kurios mato... realizuoti tuos muziejus, kurie nešėtų naudą galų gale ir finansiškai, kartu ir reprezentuotų vietos savivaldybę per muziejus. Ačiū jums.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Atsakėte į visus klausimus. Motyvai. P. Saudargas – motyvai už.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkui, gerbiama posėdžio pirmininke. Aš tikrai sutinku su gerbiamų kolegų išsakytomis mintimis, kad teisėkūros prasme įstatymas galbūt yra tobulintinas ir sąvokos galėtų būti patikslintos. Tačiau aš atkreipiu dėmesį į įstatymo esmę, ką norima padaryti, ir tikrai raginu palaikyti. Jūs prisiminkite D. Poškos „Baublius“, turbūt kiekvienas žinome ir tai šiandien yra turbūt vienas žinomiausių, žymiausių lankytinų objektų Lietuvoje, o prasidėjo, man atrodo, kaip gyvojo muziejaus labai puikus pavyzdys.

Ir aš atkreipčiau dėmesį į minėtą atvejį Vilkiroje, kur tikrai buvo grėsmė iškilusi gerbiamus Sniečkus įgyvendinti iš Juškų muziejaus, nors viskas nuo a iki z yra sukurta jų rankomis, tų žmonių. Kartais valdžia... Aš nežinau, kas Kauno rajono merui šovė į galvą, kad kilo tokia idėja. Tačiau nuo tokių atvejų mes turėtume apsaugoti žmones, kurie visą gyvenimą kūrė, nešė, ir dabar mes galime ten atvažiuoti, aplankyti, vyksta nuolatinės ekskursijos mokinių, vyksta edukacinės programos, vyksta įvairūs pristatymai. Man kelis kartus teko lankytis. Viskas laikosi tik ant tų žmonių.

Taip pat minėtas gerbiama G. Kakaro atvejis, kad laikosi ant vietos šviesuolių. Ieškokime formų. Taip, galbūt taisykime teisėkūros prasme įstatymą, tačiau pačią esmę aš tikrai palaikau ir bent jau po pateikimo tikrai pritarkime šiam įstatymo projektui, raginu kolegas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš abejoju, tiesą sakant, tuo, kas čia yra daroma. Aš sutinku, kad yra žmonių, kurie nusipelnė įsteigdami tam tikras institucijas. G. Kakaras – Molėtų observatoriją. Neabejotinai. Bet ar jis yra tos Molėtų observatorijos eksponatas? O jeigu žmogus nusensta, jeigu jis tampa ligotas, gauna Alzheimerį? Vis tiek eksponatas? Jis ten turi būti eksponuojamas? Visaip būna gyvenime. Aš labai abejoju. O kai numiršta, tai jau tas muziejus tampa nebegyvas? Ar ten mes apgyvendinsime kitą eksponatą?

V. Juozapaitis teisingai pastebėjo, kad čia iš esmės keliamas tam tikrų nusipelnusių žmonių socialinės problemos klausimas. Taip, jį reikia išspręsti neabejotinai. Bet ar tokia forma?

O dabar aš noriu paklausti: daugybė žmonių gyvena paveldo objektuose, tai dabar jie galės tuo įstatymu apsiskelbti gyvais muziejininkais ar kaip? Na, nežinau, aš čia matau, kad atveriamas

net pavojingų dalykų, galimybė manipuliuoti ir panašiai. Nežinau, aš abejoju, ar tikrai tas kelias, kuris pasirinktas, teisingas. Todėl susilaikysiu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Balsuojame, motyvai išsakyti.

Balsavo 90 Seimo narių: už – 70, prieš nėra, susilaikė 20. Po pateikimo pritarta.

P. Urbšys. Prašau.

P. URBŠYS (MSNG). Gerbiama pirmininke, jūs dabar turėsite pagarsinti pagrindinį komitetą, tai kartu yra siūlymas, kad papildomi būtų Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas ir Istorinės atminties komisija.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kaip tik dėl to mes priimsime sprendimą kartu. R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Be abejo, Kultūros komitetas turbūt pagrindinis būtų. Aš tik norėjau pasakyti kolegoms, kad gyvųjų muziejų ir dabar yra, tiesiog reikia reglamentuoti. Tiesiog. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, kaip pagrindinis siūlomas Kultūros komitetas, o kaip papildomus P. Urbšys pasiūlė Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetą ir Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisiją. Galime tam pritarti? Pritariame bendru sutarimu. Dėkoju. Svarstysime atitinkamai tada, kai dirbsime intensyviai.

Praėjo pusės valandos mūsų skelbtos pertraukos laikas.

12.17 val.

Įstatymo Nr. I-1706 „Dėl Respublikos Prezidento, Seimo Pirmininko, Ministro Pirmininko ir oficialių svečių apsaugos departamento nuostatų patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3960(2), Administracinių nusižengimų kodekso 506, 514, 589 ir 597 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3961(2), Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3962(2), Civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3963(2), Asmenų delegavimo į tarptautines ir Europos Sąjungos institucijas ar užsienio valstybių institucijas įstatymo Nr. X-1262 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3964(2), Ginkluotos gynybos ir pasipriešinimo agresijai įstatymo Nr. VIII-1856 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3965(2), Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3966(2), Karo padėties įstatymo Nr. VIII-1721 2 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3967(2), Karo prievolės įstatymo Nr. I-1593 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3968(2), Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 3, 14 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3969(2), Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3970(2), Nepaprastosios padėties įstatymo Nr. IX-938 22 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3971(2), Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio 7, 12, 19 skyrių pakeitimo ir Įstatymo priedėlio papildymo 22¹ skyriumi įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3972(2), Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-693 1, 3, 6, 7, 12 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3973(2), Poligrafo naudojimo įstatymo Nr. VIII-1906 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3974(2), Prezidento įstatymo Nr. I-56 23 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3975(2), Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3976(2), Sprogmenų apyvartos kontrolės įstatymo Nr. IX-1315 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3977(2), Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3978(2), Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 7 straipsnio, IX skyriaus pavadinimo, IX skyriaus pirmojo skirsnio ir 142 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3979(2), Valstybės herbo, kitų herbų ir herbinių ženklų įstatymo Nr. I-130 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3980(2), Policijos įstatymo Nr. VIII-2048 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3981(2), Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo Nr. IX-1253 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3982(2), Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3983(2), Viešojo saugumo tarnybos įstatymo Nr. X-813 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3984(2), Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3985(2) ir Vidaus tarnybos statuto 4, 25, 36, 53 ir 69 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3986(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 1-10 klausimas – projektas Nr. XIII P-3960(2). Kviečiu komiteto pirmininkę A. Širinskienę. Teisės ir teisėtvarcos komitetas. Vadovybės apsaugos įstatymas ir lydimieji teisės aktai, ir šio įstatymo, kurį paskelbiau, projektas Nr. XIII P-3960(2). Noriu paklausti pirmininkės. Jūs perskaitysite ir visų lydimųjų teisės aktų, kurių yra net 27, išvadas?

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, Teisės ir teisėtvarcos komitetas svarstė ir minėtus įstatymų projektus, ir pasiūlymus, Teisės departamento pastabas. Atitinkamai, kaip pamenate, buvo užsakytas ir ekspertinis vertinimas. Buvo pritarta visiems šio įstatymo lydimiesiems teisės aktams. Balsavimo rezultatai yra: už – 7, prieš nebuvo, susilaikė 4.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar yra norinčių dalyvauti diskusijoje? Niekas neužsirašė. M. Majauskas? Prašau.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Mielieji kolegos, čia yra Vadovybės apsaugos departamento reformos lydimieji teisės aktai, mes dėl jų padarėme pertrauką dėl kelių priežasčių. Priminsiu, yra keli dalykai, kurie ištis kelia nerimą.

Visų pirma reforma yra stumiama ir vedama šio departamento vadovo, kuris jau dvi kadencijas vadovauja šiam departamentui ir reformavus departamentą toliau vėl galės vadovauti dar dvi kadencijas iš eilės. Jeigu vadovas išeitų ir drąsiai pasakytų, kad jis nesiekia būti trečią kartą kaip V. Putinas ar dar kas nors, vadovauti departamentui trečią kartą ir gal ketvirtą kartą, pasitikiškime šia reforma būtų daugiau.

Antras dalykas, kuris labai kelia nerimą, kad nors ir deklaruojami tikslai didinti atlyginimus, atlyginimai didinami tik vadovui, pavaduotojams ir vadovaujamas pareigas einantiems asmenims – nuo 500 iki 800 eurų. O eilines pareigas einantiems yra nukarpomos socialinės garantijos, atlyginimų koeficientai paliekami tokie patys, todėl faktiškai eilinių pareigūnų pajamos į rankas po šios reformos mažėtų. Jau šiandien didelė dalis tų eilinių pareigūnų dirba papildomą darbą stačiais, pavežėjais, konsultantais, *fitneso* treneriais, nes neužtenka pinigų. Žinoma, jie dirba interesų konfliktų nekeliančiose srityse su vadovo leidimu, bet šiandien jau akivaizdu, kad jiems neužtenka pinigų. Negana to, į šią reformą dar įdedamas sprendimas uždrausti jiems dirbti papildomą darbą. Kaip, mes įsivaizduojame, toks sprendimas motyvuotų ateiti dirbti jaunas žmones į šią labai specializuotą, labai svarbią valstybės tarnybą?

Ir galutinis dalykas. Nemažai eilinių pareigūnų yra perkeliama į jaunesnio agento pareigas, kur nereikalaujama jokio išsilavinimo. Taigi tiems patiems asmenims, kurie dabar turėjo gauti vidurinį, turėjo gauti aukštesnį, o gal ir universitetinį išsilavinimą, nereikės to išsilavinimo, jie tiesiog galės eiti eilines pareigas. Taigi jie yra moraliai pažeminami, tie eiliniai darbuotojai, jiems yra mažinamas atlyginimas, mažinamos socialinės garantijos ir dar atimama galimybė papildomai dirbti interesų konfliktų nekeliančiose srityse, o atlyginimai vadovams yra didinami, ir didinami, kaip minėjau, nuo 500 iki 800 eurų per mėnesį. Vadovas, kuris inicijavo šią reformą, panašu, kad siekia užimti trečią kartą vadovaujamas pareigas naujame departamente, nes jį reformavus tokia galimybė atsirastų. Kelia didelį nerimą tokia reforma, ir man atrodo, kad jinai nepasieks deklaruojamų tikslų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiamieji kolegos, prašau jūsų dėmesio. Dėl pagrindinio įstatymo projekto buvo tik vienas Teisės ir teisėtvarcos komitetas, dėl lydimųjų yra ir papildomi komitetai. Gal sutarkime taip, kad mes pirmiausia priimame sprendimą dėl pagrindinio įstatymo ir balsuojame dėl jo, o po to išklaussime papildomų komitetų išvadas ir balsuosime dėl lydimųjų. Sutarime, taip? Motyvai dėl pagrindinio. A. Širinskienė. Prašau.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Labai atsiprašau, kolegos, bet čia yra pagrindinis, kuris jau yra apsvastytas. Čia yra lydimieji pagrindinio, nes po svarstymo...

PIRMININKĖ. Supratau. Gerai, jūs siūlote išklausti.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Taip.

PIRMININKĖ. Gerai. Galime sutarti ir taip. Tada kviečiu Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pranešėją... (*Šurmulyš salėje*) Viskam bus laikas. Jūs svarstėte 1-10.3 klausimą ir atitinkamai tada pasakykite dar iš tribūnos, kokius įstatymų projektus svarstė jūsų komitetas kaip papildomas komitetas, ir išgirsime išvadą.

V. ALEKNA (*LSF*). Komitetas svarstė šį įstatymo projektą, siūloma pritarti šiam projektui ir siūlyti pagrindiniam komitetui tobulinti, atsižvelgiant į gautas pastabas ir Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pasiūlymus. Pasiūlymas yra atkreipti pagrindinio komiteto dėmesį į projekto priede numatytus Vadovybės apsaugos departamento pareigūnų pareiginės algos bazinius dydžius. Komitetas siūlo juos suderinti su galiojančiame Vidaus tarnybos statute numatytais dydžiais pagal tarnybos pakopas ir numatyti juos ne didesnius nei šiuo metu taikomi Specialiųjų tyrimų tarnybai. Toks mūsų pasiūlymas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu Nacionalinio saugumo... Atsiprašau, Socialinių reikalų ir darbo komiteto pranešėją. Gerbiamoji pirmininke... Atsiprašau, dar jūs vieną praleidote, Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto papildomą, taip?

V. ALEKNA (*LSF*). Taip pat buvo balsavimas. Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš – 1, susilaikė 4.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininke, prašau, nes nėra A. Dumbravos. Socialinių reikalų ir darbo komitetas svarstė 1-10.5 klausimą, projektą Nr. XIII-P-3964(2), Asmenų delegavimo į tarptautines... Tuoju, paduosime išvadą. (*Balsai salėje*) Taip. Ir 1-10.24 – Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 4 straipsnio.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Komiteto nuomonė iš esmės pritarti pateiktam įstatymo projektui ir siūlyti pagrindiniam komitetui jį tobulinti pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabą, kuriai komitetas pritarė. Pritarta buvo bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Iš klausėme papildomų komitetų. Aš noriu atsiprašyti kolegų, nes mūsų naujai pakeista sistema, programa iš tikrųjų kažkaip *nesuveikė* ir mes nematėme nei M. Majausko, kaip norinčio dalyvauti diskusijoje, nei gerbiamo Kęstučio. Todėl atsiprašydama jo kviečiu į tribūną, bet prieš tai dar Užsienio reikalų komiteto išvada. Kažkaip mūsų nauja programa truputėlį mus išmetė iš pusiausvyros.

Kviečiu Užsienio reikalų komiteto pranešėją, kad perskaitytų išvadą dėl asmenų delegavimo į tarptautines ir Europos Sąjungos institucijas. Ir būsime apsvartę visas papildomas išvadas.

J. BERNATONIS (*LSDDF*). Gerbiama posėdžio pirmininke, mieli kolegos Seimo nariai, mes pritarėme ir pasiūlėme pagrindiniam komitetui pritarti pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabą, kuriai pritarė komitetas, patobulintam įstatymo projektui ir Užsienio reikalų komiteto išvadai. Bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetą. Prašau tikrai techniškai sužiūrėti, nes programoje mes nieko to nematome, o išvados nepateiktos.

G. Burokienė, prašom. Dėl Valstybės tarnybos įstatymo 5 straipsnio pakeitimo jūsų komitetas buvo papildomas komitetas.

G. BUROKIENĖ (*LVŽSF*). Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas svarstė ir pritarė įstatymo projektui. Siūlo pagrindiniam komitetui jį tobulinti pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dar kartą atsiprašydama dėl techninių kliūčių, kurios įvyko dėl mūsų programos netobulos veiklos, kviečiu K. Masiulį. Ruošiasi P. Urbšys. Taip? Jūs užsirašėte, bet jūs nebuvote pakviestas. Prašom.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, prašau jūsų dėmesio. Valdymo klausimas. Eilinį kartą tam tikra institucija bando išeiti iš ministerijos priežiūros ir tapti savarankiška. Ką mes turėsime? Mes turėsime administracinių kaštų brangimą, ir labai didelį. Aišku, kad bet koks generolas nori būti savarankiškas ir kad niekas jo nekontroliuotų. Mes turėsime brangstančias išlaidas įvairiems kitiems dalykams.

Ar tikrai to reikia? Kuo šita institucija tokia ypatinga, kad čia reikėtų ją daryti savarankišką, kad kurtųsi visus kitus padalinius, operatyvinius ir panašiai, kokius turi panašios institucijos. Aš labai abejoju, kad šito reikia. Veikia 30 metų, veikia visai normaliai. Gali veikti dar 50 metų ir nebus jokių problemų. Tikrai nedarykime veiksmo, kuris tik brangins administravimą. Naudingas tikrai vadovybei, niekam kitam.

PIRMININKĖ. Ačiū. Diskutuoti kviečiu P. Urbšį. Prašom, kolega.

P. URBŠYS (*MSNG*). Gerbiamieji Seimo nariai, iš tikrųjų šito klausimo svarstymas yra daugiau negu žinybinis klausimas. Šių metų balandžio mėnesio 17 dieną šita tarnyba minės 30-metį. Po

Kovo 11-osios, nepriklausomybės atkūrimo paskelbimo, buvo sukurta šita struktūra, ji atliko svarbiausią uždavinį tam, kad būtų įtvirtintas valstybingumas. Ir man dabar, praėjus 30 metų, keista klausytis konservatorių, kurie sako, na, jie pabuvo 30 metų kažin kur ir tegu ten būna.

Aš jums priminsiu, kodėl jie atsidūrė toje situacijoje, kokioje dabar yra. Tada, kai pasikeitė Seimo dauguma čia, šitoje vietoje, juos persekiojo kaip raupsuotuosius, nes buvo įvardinta, kad tai yra V. Landsbergio gvardija, teroristai, kurie organizuoja perversmą valstybėje. Ir todėl buvo viskas padaryta siekiant sumažinti jų statusą, permesti į Vidaus reikalų ministeriją. Negana to, tie, kurie turėjo specialų pasirengimą, buvo kitose tarnybose, buvo visi persekiojami.

Dabar, praėjus 30 metų, vis dėlto esame išsivadavę nuo tų politinių fantomų. Taip, ši tarnyba yra šiuolaikiška. Mums ne gėda prieš kitas valstybes, kad mes turime tokią tarnybą. Ir suteikime jai deramą statusą, tą nepriklausomą statusą, kad ji nebūtų vien tik kaip premjero kišeninė, kad ji galėtų vykdyti visas tas specifines funkcijas. Jeigu dabar kas nors kalba apie tai, kad yra uždrausta dirbti papildomą darbą, jeigu kalbame apie šitą statusą, negali būti kalbos apie papildomą darbą! Ar jūs įsivaizduojate Vadovybės apsaugos departamento darbuotoją, kuris saugo valstybės pareigūnus, dirbantį kokiame nors klube ar dar kur nors, o to klubo savininkas – nežinia kas, ir priklausomą darbo santykiais nuo jo. Ar jūs galvojate, ar tai yra saugu ir pačiam darbuotojui, ir tam asmeniui, kurį tas darbuotojas saugo?

Jeigu kalbame apie socialines garantijas, tai dabar viskas buvo padaryta, kad būtų sustabdytas šio įstatymo priėmimas. Dabar yra registruotas siūlymas toms garantijoms tarsi pagerinti. Bet jeigu bus einama tuo keliu, kad visiškai būtų ištraukti jų atlyginimai iš galiojančios sistemos, tai bus padaryta meškos paslauga. Bet aš matau, kad tai jums mažiausiai rūpi. Jums reikia bet kokia kaina sureikšminti šį klausimą ir eksponuoti save.

Kalbant apie Valstybės vadovybės apsaugos departamentą, iš tikrųjų jų siūlymai yra atitinkantys laiko dvasią, ir galų gale po 30 metų bus atkurtas istorinis teisingumas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, prašau jūsų dėmesio. Kadangi lydimųjų įstatymų yra išties daug – 27, dėl kitų įstatymų projektų ir dėl pagrindinio pasiūlymų nebuvo gauta.

Dėl įstatymo projekto Nr. XIII-3964(2) yra gautas Seimo narės A. Širinskienės pasiūlymas. Gerbiamoji Agnė Širinskiene, jus, kaip komiteto pranešėją, o kartu ir kaip pasiūlymo teikėją, prašom ateiti į tribūną, nes jūs teikiate pasiūlymą, bet kartu ir komiteto išvadą dėl jo.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Iš tiesų šis pasiūlymas buvo teikiamas gavus raštą iš pačios institucijos, prašant suvienodinti atlyginimus, kaip kad ir rekomendavo visi kiti komitetai, iš jų ir Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas, kad šių pareigūnų atlyginimas nesiskirtų nuo tų, kuriuos gauna STT ar kitų panašių institucijų pareigūnai. Taip būtų išlaikytas lygybės principas.

PIRMININKĖ. Taip, ir...

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Komitetas šiam pasiūlymui pritarė.

PIRMININKĖ. Kolegos, visi supratote? Mes svarstome Asmenų delegavimo į tarptautines ir Europos Sąjungos institucijas ar užsienio valstybių institucijas įstatymo pataisas, pasiūlymą. Dėl pasiūlymo M. Majauskas – motyvai prieš.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Aš tik priminsiu, kad čia kalbama apie eilinių pareigūnų situaciją. Yra tik keturios tokios šalys, kurios turi tokias savarankiškas tarnybas. Tai tokios šalys kaip Bulgarija, Rumunija, Lenkija, absoliuti dauguma Europos Sąjungos šalių neturi tokių savarankiškų tarnybų ir jos yra integruotos.

Kai kolega P. Urbšys sako, kad bus atkurtas istorinis teisingumas, sukurta šiuolaikiška tarnyba, tai ar tikrai istorinis teisingumas yra vadovams padidinti 500–800 eurų atlyginimą, o eiliniams pareigūnams sumažinti atlyginimą, jiems nurežiant socialines garantijas? Ar čia yra toks istorinis teisingumas? Jūs jį taip suprantate? Ar jūs suprantate, kodėl tie pareigūnai dirba papildomą interesų konfliktų nekeliantį darbą – treneriais ar staliais? Jie tikrai nedirbtų, bet jie negali išgyventi iš to atlyginimo, kuris yra nustatytas. Tai taip jūs įsivaizduojate tą šiuolaikišką tarnybą?

Aš tikrai negaliu pritarti tokiems siūlymams. Man atrodo, kad apskritai šios tarnybos reformavimas turi priklausyti nuo vadovo pozicijos: jis turi aiškiai ir nedvejodamas pasakyti, kad nekandidatuos trečiajai kadencijai, ir tada būtų galima kalbėti apie šios reformos įgyvendinimą ir priėmimą toliau.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai už – P. Urbšys.

P. URBŠYS (*MSNG*). Gerbiamas Seimo narys, kalbama apie statuso keitimą ir deramo statuso suteikimą tiems, kurie jį buvo praradę dėl praeities politinių fantomų. O jūs dabar, kai eksploatuojate tą socialinį klausimą, man atrodo, dirbtiniu būdu, vis dėlto jūs, kaip Seimo narys, esate registravęs siūlymus... Šitie siūlymai bus svarstomi. Dabar kalbame apie paties statuso keitimą, bet matyti, kad jums labai rūpi vadovo likimas. Tai rodo tai, kad jūs labai asmeniškai žiūrite į šią problemą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Motyvai išsakyti. Kolegos, balsuojame dėl A. Širinskienės pasiūlymo, kuriam komitetas pritarė, ir dėl šio pasiūlymo jau išgirdome motyvus. Balsuojame dėl pasiūlymo.

Balsavo 87 Seimo nariai: už pasiūlymą – 72, prieš – 1, susilaikė 14. Pasiūlymui pritarta.

Daugiau pasiūlymų, kaip ir sakiau, dėl kitų įstatymo lydimųjų projektų nėra gauta. Gerbiameji kolegos, dabar dėl viso įstatymo projekto su lydimaisiais teisės aktais. Jūsų, gerbiameji, motyvai. P. Urbšys – motyvai už. Atsisakote. M. Majauskas – motyvai prieš.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Aš manau, kad mes tikrai sugrįšime prie šio klausimo ir galbūt ne vieną kartą. Labai norėtusi, kad iš tiesų emocijų būtų mažiau, o socialinio teisingumo būtų šiek tiek daugiau ir būtų pažiūrėta ne tik kaip priėmus šiuos įstatymus gyvens vadovai, kurie galbūt ir turi ryšį su tam tikrais Seimo nariais, bet kaip iš tikrųjų gyvens ir eiliniai pareigūnai, nes, kaip ir minėjau, eiliniai pareigūnai dėl šio priimto įstatymo nukentės. Ir tai yra atspindys to, kaip yra vadovaujamos Lietuvoje statutinės tarnybos, – rūpinamasi vadovų likimu, vadovų galimybe užimti dar vieną kadenciją vadovaujamas pareigas, vadovų atlyginimais, kurie didėja nuo 500 iki 800, o eiliniams pareigūnams situacija tik blogėja. Tai kaip mes galime priimti tokį sprendimą, neatsižvelgdami į tai, kad jis nepasieks deklaruojamų elementarių tikslų, tokių kaip užtikrinti, kad visiems padidėtų atlyginimai. Aš tiesiog negaliu suprasti, kodėl taip principingai yra skriaudžiami eiliniai pareigūnai. Todėl kviečiu susilaikyti ir balsuoti prieš.

PIRMININKĖ. Dėkoju. K. Masiulis – motyvai prieš.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). M. Majauskas daug ką labai teisingai pasakė. Yra esminių prieštaraščių, dėl to negalime palaikyti tokių įstatymo pakeitimų. P. Urbšys čia labai emociškai šnekėjo, naudojosi įvairiais istoriniais argumentais. Tie istoriniai argumentai yra kreivi ir šleivi, nes mes gyvename 30 metų pralinkus po anos situacijos, ir pasaulyje vadovus ir kitokius saugomus asmenis, nes valstybėse reikia saugoti ne tik vadovus, neretai kokius nors liudytojus, dar ką nors, saugo policija ir sėkmingai susidoroja. Yra specialios pajėgos, jie specialiai apmokomi, puikiai padaro. Niekas čia blogo nebūtų, jeigu tai būtų organizuojama. Tačiau yra bandoma sukurti struktūrą, kuri bus naudinga vadovams, kas buvo pasakyta, nenaudinga darbuotojams, kuri kurs dar papildomai didelę administracinę sistemą, kainuos biudžetui pinigų. Kam to reikia, kai tikrai buvo galima efektyvinti, ir jeigu būtų einama efektyvinimo keliu, suprasčiau. Dar noriu valdantiems pasakyti – S. Skvernelis buvo prieš šią dalyką. Kas čia įvyko, kad jis staigiai apsivertė?

PIRMININKĖ. Dėkoju. P. Urbšys buvo atsisakęs, dabar nori kalbėti. Motyvai už. Taip, prašau.

P. URBŠYS (*MSNG*). Aš norėčiau reaguoti, nes buvo paminėta pavardė. Kai kas sako – emociškai. Taip, gerbiamas Kęstutis. Kai jūs buvote akademinės bendruomenės narys, jūs to neįjautėte. Mes – tie, kurie buvome sutapatinti su V. Landsbergiu ir tapę tais raupsuotaisiais, buvome persekiojami visi. Ir tai yra ne mirasas ar emocijos. Tai yra tikrovė. Jūs dabar, sakau, kalbate apie tuos darbuotojus, kurie atseit socialiai nukentės, bet ar tie darbuotojai nenori, kad ši tarnyba pakeistų statusą, nes būtent statuso pakeitimas ir suteikia galimybių išspręsti tas problemas, bet jums eilinį kartą tikrai tas žmogus rūpi tiek, kiek reikia tam, kad jūs galėtumėte pasirodyti čia, Seimo salėje.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kadangi daug lydimųjų teisės aktų, suteiksiu žodį kalbėti dėl motyvų V. Aleknaitei-Abramikienei. Prašau.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Mieli kolegos, labai keistai skamba argumentas, kad nepakeitus institucijos statuso ar padalinio (šiuo atveju statuso) negalima padidinti atlyginimų darbuotojams. Tai visai nesuvokiamas argumentas. Tačiau kodėl aš esu prieš?

Čia kalbama apie atlyginimus, bet visiškai nekalbama, kad tokio pobūdžio institucija turi disponuoti ir žvalgybiniais duomenimis. Ji iki šiol remiasi tais resursais, kuriuos turi Vidaus reikalų ministerija, ir valstybei papildomai tai nekainuos. Tačiau jeigu šitą instituciją mes atskirsime nuo Vidaus reikalų ministerijos, ji turi potencialą labai stipriai išsipūsti ir tapti dar viena, na, saugumo institucija. Vadinas, ten etatų skaičius augs žaibišku greičiu.

Ar dabar, esant dabartinei situacijai, kai turime globalių iššūkių pasaulyje, gresia ekonomikos nuosmukis, tai mažų mažiausia, reikia valstybei dar papildomų išlaidų? Mes galime labai greitai susidurti su papildomų išlaidų poreikiu kitoje srityje. Jūs puikiai žinote.

Aš siūlyčiau susilaikyti arba balsuoti prieš ir neužkrauti valstybei dar vienos beprasmiškos naštos. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. G. Burokienė – motyvai už.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū, gerbiama pirmininke. Man tiesiog labai nesmagu klausyti kolegų, kurie, matyt, yra neįsigilinę į įstatymą iki galo. Kaip tik darbuotojams socialinės garantijos padidės, nes iki šiol nebuvo skaičiuojami butpinigiai, komandiruočių pinigai, neįėjo į atlyginimą... į pensiją. Jų socialinės garantijos didės. Būtent apie tai reikia šnekėti. Apie tai, kad jiems yra užtikrinamos jos, nes iki šiol to nebuvo. Taigi aš siūlau balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Balsuojame. Daugiau norinčių kalbėti nėra. (*Balsai salėje*) Prašom, kolegos.

Balsavo 86 Seimo nariai: už – 61, prieš – 3, susilaikė 22. Po svarstymo pritarta.

Replikos po balsavimo. A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Aš taip giliai nustebusi žiūriu į Tėvynės sąjungos frakciją ir nesuprantu, ar jūs įstatymo projekto neskaitėte, ar jūs gerbiama V. Landsbergiui, mūsų ir jūsų patriarchui ir buvusiam Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkui, nenorite užtikrinti apsaugos? Iš tikrųjų šitas įstatymas, jo formuluočių ir buvo sukurtos taip, kad jo apsauga būtų užtikrinama įstatymo lygmeniu, o ne kokiais nors poįstatyminiais teisės aktais. Tai pagalvokite apie savo vertybes.

PIRMININKĖ. Dėkoju. K. Masiulis – replika po balsavimo.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš nereplikuosiu A. Širinskienei, kuri čia mūsų vertybėmis labai rūpinasi. Tegul savomis vertybėmis A. Širinskienė pasirūpina.

Tiesiog G. Burokienei noriu pasakyti. Komandiruočių pinigų negalima mokėti valstybės tarnautojui? Juokinga. Kas trukdo komandiruočių pinigais mokėti? Tik dabar bus galima komandiruočių pinigais mokėti, iki šiol jiems buvo uždrausta ar kaip įstatymu? Jūs nusišnekate visiškai.

PIRMININKĖ. Mieli kolegos, būtų labai gerai, jeigu mes nevartotume tokių žodžių „nusišnekame“ ar dar kokių. Mes visi kalbame taip, kaip galvojame. Nepykime vienas ant kito už nuomones.

A. Navickas. Prašom.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Aš tik dėl protokolo. Paspaudžiau mygtuką „už“, nors norėjau balsuoti už susilaikymą. Dėl protokolo.

PIRMININKĖ. Dėl protokolo: A. Navickas susilaikė.

12.45 val.

Švietimo įstatymo Nr. XI-1281 44 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4501 (pateikimas)

Gerbiami kolegos, dar vienas darbotvarkės klausimas – Švietimo įstatymo 44 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4501. Kviečiu pranešėją. Pranešėja yra V. Ačienė. Prašom. Pateikimas.

V. AČIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, grįžtame vėl prie mokyklų tinklo pertvarkos proceso. Kaip žinoma, šis procesas jau yra gerokai įpusėjęs, tačiau, kad ir kaip būtų gaila, tas procesas neina taip sklandžiai, kaip norėtūsi. Ir būtent todėl yra tobulinamas šis teisės aktas įteisinant ir bendruomenės nuomonės pagrįstumą. Mes daug kur deklaruojame, kad tai yra regionų išsaugojimas, regionų stiprinimas, bendruomeniškumo skatinimas, finansinė parama jauniems šeimoms, kurios kuriasi regionuose, ir kartu naikiname infrastruktūrą, tai yra uždarome mokyklas. Čia turbūt skausmingiausia. Mūsų miestelių mokyklos, jeigu yra prijungia-

mos, išlieka toje vietovėje. Kaip žinoma, yra mažiau problemų. Problema, kai jos yra uždarnos ir uždarnos savivaldai priėmus savarankiškai sprendimą, kaip ir minėjau, neatsižvelgiant į bendruomenės nuomonę. Toks yra šio teisės akto tikslas – įteisinti bendruomenės nuomonę taip pat įstatymu.

Aš, matydama, kiek yra klausiančių, tiesiog gal geriau atsakysiu į klausimus. Taip ir aiškiau.

PIRMININKĖ. Gerai, sutarėme. Jūs atsakysite į klausimus. Klausti nori labai daug Seimo narių. Pirmoji klausia A. Papirtienė. Ruošiasi A. Nekrošius.

A. PAPIRTIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Aš suprantu, kad šiuo įstatymo projektu bandoma spręsti problemą, kai remiantis dažnai vien tik ekonominiais argumentais yra uždarnos mokyklos regionuose ir kai tokie sprendimai yra priimami be jokių viešų diskusijų su tų mokyklų bendruomenėmis. Tikrai tokių pavyzdžių yra, nes aš ir pati esu gavusi ne vieną tokių mokyklų bendruomenių kreipimąsi. Tačiau klausimas, ar šio įstatymo projekto nuostatomis mes neparodysime nepasitikėjimo miestų ir rajonų savivalda, ypač tų savivaldybių, kur mokyklų tinklo tvarkymo klausimai yra sprendžiami tinkamai bendradarbiaujant su mokyklų bendruomenėmis, tariantis su jomis, derinant nuomones.

PIRMININKĖ. Laikas.

A. PAPIRTIENĖ (LVŽSF). Tuoj, baigsiu. Ar šiuo įstatymo projektu mes, rodydami didžiulį pasitikėjimą mokyklos savivalda, nesupriešinsime šių dviejų savivaldų lygmenų – miestų ir rajonų savivaldybių ir mokyklų savivaldos.

V. AČIENĖ (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Taip, jūs esate teisi, kad gali būti konfliktas. Bet kaip aš ir minėjau, procesas jau yra įpusėjęs. Kur savivalda dirba su bendruomene, kur pateikia aiškius argumentuotus atsakymus, ten problemos kaip ir nėra. Teko bendrauti su Panevėžio rajono meru, su Tauragės rajono, ypač Panevėžio meras tikrai išsprendė tą problemą visiškai neskausmingai. Procesas eina į priekį, visi gerai sutaria. Ir nepaisant, kokia yra valdančioji dauguma, bendruomenės jokių priekaištų neturi nei savivaldai, nei atliktiems procesams.

Į tą klausimą (aš ir tikėjausi tokio klausimo, ar nebus įkaltas pleištas, stabdantis mokyklų tinklo pertvarkos procesą) atsakau, kad ne. Galbūt patobulės pats procesas, bus daugiau pateikiama argumentų, nebus priimama valdančiosios daugumos savivaldoje nuomonės pagrįstumu, bet, kaip ir minėjau, bus argumentuota kalba. Procesas negali būti politizuotas, nes čia vis dėlto yra švietimas. Pasitaiko tokių atvejų, kai gyvenamojoje vietovėje, kur yra du ar trys tarybos nariai, ši mokykla nėra uždaroma, o uždaroma visiškai kita mokykla. Prie manęs buvo priėjęs taip pat mano kolega. Procesas buvo labai skausmingas Alytuje, kai buvo uždarnos dvi mokyklos „Drevinukas“ ir „Sakalėlis“, dabar jau yra prasidėję teisiniai procesai. Tai tiesiog ši pataisa yra skirta tam, kad tokių dalykų ateityje nebūtų. Procesas nebūtų politizuotas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia A. Nekrošius. Ruošiasi M. Majauskas.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Mano klausimas būtų iš esmės apie paties projekto atsiradimo esmę. Gal žinote kokių konkretesnių pavyzdžių, kaip vyksta tas procesas, ar kalbamasi su bendruomenėmis, ar nesikalbama su bendruomenėmis, ir kas paskatino būtent šio įstatymo atsiradimą?

V. AČIENĖ (LVŽSF). Taip. Šio teisės akto parengimą paskatino bendruomenių kreipimasis. Yra gauta, bent jau aš asmeniškai esu gavusi, daugiau kaip 500 parašų, kaimo vietovėse yra uždarnos mokyklos, kur mokinių skaičius yra 76 ar 80. Mes nekalbame apie tas mokyklas, kai lėšų poreikis infrastruktūrai yra didesnis už ugdymo lėšų poreikį. Ten visuomenė supranta, kad tiesiog netikslinga laikyti 20 vaikų mokymo įstaigą. Mes kalbame apie didesnes.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia M. Majauskas. Ruošiasi E. Pupinis.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamoji pranešėja, jūs puikiai suprantate, kad bendruomenė nėra savaiminis tikslas, bendruomenė yra reikalinga tam, kad žmogus užaugtų teisingas, stiprus, doras, išsilavinęs ir jis galėtų tapti visaverčiu Lietuvos piliečiu. Dabar mes turime, pripažinkime, nykstančias bendruomenes dėl to, kad jaunos šeimos, nauja karta išvažiuoja gyventi į miestą, tos bendruomenės silpnėja, lieka mažiau žmonių, lieka mažiau mokytojų, lieka mažiau vaikų. Ar iš tiesų būtų geriau tam vaikui toliau mokytis kaimo mokykloje, kur, na, taip, mokykla bus arti namų, nebūtinai tas išsilavinimas bus toks geras, koks jis gali būti rajo-

no mokykloje, miesto mokykloje? Ar ne geriau iš tikrųjų jam būtų važinėti autobusiuku ir užtikrinti, kad jį vežiotų, ir jis gautų tikrai patį geriausią išsilavinimą, būtų aplinkoje mokinių, kurie būtų motyvuoti, konkurencingi, stengtųsi mokytis ir įkvėptų kitus. Vietoj to dabar jis toliau liks uždarytas...

PIRMININKĖ. Laikas, kolega.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). ...kaimo bendruomenėje. Ar nemanote, kad reikėtų galbūt kitaip spręsti?

V. AČIENĖ (LVŽSF). Tas procesas, kurį jūs minite, pavežėjimas vyksta ir šiuo metu, tai nėra atradimas, vyksta ir dabar, bet vyksta ir kitas procesas. Kaip ir minime, švietimo kertiniai akmenys yra mokymo kokybė ir prieinamumas. Mes dabar kalbame apie mokymo prieinamumą. Labai ginčytinas klausimas, ar mažoje mokykloje, bent jau pagrindinėje mokykloje ta ugdymo kokybė yra prastesnė negu didelėje mokykloje. Aš manau, kad kaip tik atvirkščiai. Mokiniai gauna daug daugiau dėmesio ir ta bendruomenė galbūt daugiau tokia kaip šeimos bendruomenė pasidaro. Ten visi vieni kitus pažįsta ir nemanau, kad visais atvejais pavežėjimas išgelbėtų mokymosi kokybę.

PIRMININKĖ. Dėkoju. E. Pupinis. E. Jovaiša ruošiasi.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama kolege, visa valdžia taryboms nėra naujas šūkis, bet iš tikrųjų reikia susitarti, kurios tarybos bus atsakingos už rajono finansus, nes reikia juos subalansuoti, reikia kažkaip sudėlioti, kad rajonas išgyventų. Ne tik į skolą, jie yra praskolinti. Bet aš norėčiau užduoti konkretų klausimą. Kaip tai koreliuoja su ministro šviesiu noru atsisakyti jungtinių klasių? Tada kiek vienoje klasėje galės būti moksleivių pagal jus, kad galėtume tokias mokyklas finansuoti ir išlaikyti, jeigu jungtinių klasių atsisakome? Ar jūs manote, kad jungtinių klasių neturime atsisakyti, ir aštuntos, ir devintos, ir taip toliau?

V. AČIENĖ (LVŽSF). Tai, kas paskatino mane rengti šį įstatymo projektą, buvo, kaip aš sakau... Tai ne jungtinių klasių yra problema. Ten, rodos, vienoje mokykloje vienoje klasėje trūko gal vieno mokinio, kas savivaldai visiškai nebūtų taip jau brangiai ir kainavę. Bet sprendžia įvairiai tas problemas ir aš žinau ir Akmenės rajone vieną mokyklą, kur ne tai kad jungtinė klasė, bet yra jungiami mokymosi dalykai, tokie kaip fizinis, muzika, dailė ir panašiai. Taigi yra būdų, kaip tas problemas spręsti, tik reikia jas spręsti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia E. Jovaiša. Ruošiasi M. Adomėnas.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Gerbiami kolegos, pastaruoju metu esu gavęs daug laiškų, kuriuose yra skundžiamasi dėl mokyklų tinklo pertvarkos. Pavyzdžiui, Vokės muzikos ir dailės mokyklos 184 tėvų parašai, Raseinių – 217, (...), Viduklė – 250, Nemaščiai – 191. Nesutinka su pertvarka Vilniaus „Šaltinis“, Alytaus „Sakalėlis“, Vilniaus Buivydiškės. Tai yra pagrindas mąstyti, kad kažkas ne visada vyksta gerai, matyt, kad su bendruomenėmis mažai šnekame. Noriu paklausti jūsų. Ar jums neatrodo, kad toks naujo instrumento atidavimas į tėvų... tai yra į mokyklos tarybą nebus didelis mokyklų pertvarkos stabdys?

V. AČIENĖ (LVŽSF). Kaip ir minėjau, procesas nėra naujas. 143 mokyklos jau nuo 2014 metų yra uždarytos. Tų skausmingų atvejų nėra buvę tiek daug. Na, savivalda dirba tol, kol randa kompromisą. Žinau vieną atvejį, kai įvyko tas procesas, kai mokykla buvo uždaryta, tačiau buvo įsteigtas dienos centras, kad vaikai, grįžę į savo gyvenamąją vietovę, tiksliau, grįžę į namus, nevaikšiotų gatvėmis, o yra vaikų užimtumo centras ir jie ten praleidžia likusią savo dieną.

Kitas dalykas, kodėl mes turime neatsižvelgti į bendruomenės nuomonę? Vis dėlto vietos gyventojai yra mokesčių mokėtojai ir savivaldybės biudžetą. Priimti sprendimą vienašališkai, tik tarybos sprendimu uždaryti mokyklą be bendruomenės nuomonės paisymo, aš manau, tikrai yra neteisinga.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ir paskutinis klausia M. Adomėnas.

M. ADOMĖNAS (TS-LKDF). Gerbiama pranešėja, ar jums žinomi tyrimai, kurie labai aiškiai parodo koreliaciją tarp mažų mokyklų, kur nesukomplektuojami klasių komplektai, yra jungtinės klasės, ir labai žemos ugdymo kokybės? Jeigu žinomi, tai ką jūs norite pasiekti? Kodėl jūs savo įstatymo projekte nenurodote tikrųjų jo tikslų: įtvirtinti švietimo stagnaciją, įamžinti atskirtį tarp regionų švietimo ir miestų? Tai yra tikrieji tikslai. Kodėl jūs tuomet bandote maskuoti prieinamu-

mu? Prieinamumas, jeigu jis lemia tokią kokybę, kokią matome iš tyrimų, reiškia viena, kad bus įtvirtinta, kad tie vaikai neturės rimtų, gerų švietimo pasiekimų. Kodėl jūs bandote maskuoti problemą tokiu lozungu, perduodami veto vietos bendruomenėms?

V. AČIENĖ (LVŽSF). Aš nežinau, kolega, tokių tyrimų, ar iš viso yra atliktas tyrimas, kokie yra pasiekimai kaimo ir miesto mokyklose, bet mes kalbame...

M. ADOMĖNAS (TS-LKDF). Reikia susipažinti prieš teikiant tokius projektus.

V. AČIENĖ (LVŽSF). Na, žinokite, yra tikrai labai dviprasmiška nuomonė, apklausa buvo atlikta, bet vis dėlto švietimo kokybė turi domėtis ir patys tėvai. Jeigu patys tėvai mato, kad yra labai žema kokybė, pedagogai vėl...

M. ADOMĖNAS (TS-LKDF). Tai ar jūs domėjotės tais tyrimais, ar nesidomėjote?

PIRMININKĖ. Gerbiamas Mantai Adomėnai, jūs paklausėte, kolegę atsakys. Prašome nedisputuoti.

V. AČIENĖ (LVŽSF). Aš dabar darau pateikimą, jeigu jūs turėsite argumentų, galėsite pagrįsti juos kitu būdu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Motyvai po pateikimo. (*Balsai salėje*) A. Nekrošius – motyvai už.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Klausau ir stebiuosi konservatorių ciniškumu. Iš esmės šiuo įstatymo projektu ką mes sakome? Mes sakome, kad pasitikime mokyklų tarybomis, kad pateikus visą informaciją apie mokyklos būklę, apie mokinių mokymo programas, apie jungtines klases ir panašiai, kiek tai kainuoja, tikrai tarybos gali pačios nuspręsti, kaip jie nori ateityje gyventi. Aš manau, kad dialogas, atviras dialogas savivaldybių su mokyklų tarybomis daugeliu atvejų gali išspręsti įvairius klausimus. Ir šiuo metu įprastai kaip yra daroma? (...), tarkime, priima sprendimą, kad viena ar kita mokykla bus uždaryta, ir jokio dialogo nėra vedama su pačia bendruomene. Mano požiūriu, šis įstatymo projektas įgalina tą įrankį, duoda mokykloms apsisprendimą, manau, kad tas dialogas atsiras, diskusija atsiras. Manau, kad demokratiniai procesai savivaldoje būtini. Kviečiu visus palaikyti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. M. Adomėnas – motyvai prieš.

M. ADOMĖNAS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Turime labai aiškiai suprasti, kas vyksta šiuo įstatymo projektu, tai yra bendruomenės veto įtvirtinimas prieš bet koki švietimo įstatygos tinklų pertvarkymą ar optimizavimą, kitaip tariant, galimybės atidavimas už visų mokesčių mokėtojų pinigus vietos bendruomenei patenkinti savo interesus, kurie labai dažnai būna labai trumparegiai ir nesiekiantys toliau savo daržo tvoros.

Kaip Teisės departamento išvados pasako, šis įstatymo procesas yra antikonstituciškas, labai tikėtina, užkerta kelią bet kokiam strateginiam tinklo planavimui ir paneigia visus tuos tyrimus, kurie rodo, kad tuščios mokyklos, kurios dažniausiai ir yra problema, kur iškyla tokia kolizija, labai tiesiogiai susijusios su prasta ugdymo kokybe. Kitaip tariant, savo projektu jūs pasmerkiate regionų vaikus žemai ugdymo kokybei todėl, kad bendruomenės dažnai neturi motyvacijos suprasti argumentus, suprasti esamą padėtį ir susitaikyti, kad reikės vaikus pavežioti toliau, kur jie galės socializuotis, kur jie galės gauti visą metodinį aprūpinimą, pedagogų kompleksą. Ne, jums verčiau yra turėti mokyklą, kur galės įdarbinti savivalda savo žmones, bet kad vaikai nuo to kentės, tai nėra svarbu.

Lietuvoje esantis mokytojų ir moksleivių santykis ir taip yra per mažas, per mažai vaikų tenka vienam mokytojui, mes neišjudėsime su tokiu veto iš šitos situacijos. Kitaip tariant, šitas pasiūlymas yra ciniška nusikalstama beprotybė. Jis įmanomas tik vienu atveju, jeigu tos bendruomenės, kurios nubalsuoja prieš mokyklos uždarymą, pačios prisiima finansinius kaštus dėl tolesnio mokyklos išlaikymo, tuomet prašom – steikite privačią mokyklą ir gausite krepšelį, bet atsakykite tuomet už pastatų išlaikymą, už visus tuos kaštus, kurie kyla, jeigu jums vaikai nėra svarbūs.

Bet apskritai negalima palaikyti šio projekto, jis visiškai antikonstitucinis, antisisteminis, siūlau balsuoti prieš.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiamieji kolegos, po pateikimo balsuojame. Motyvus išgirdome.

Balsavo 79 Seimo nariai: už – 50, prieš – 17, susilaikė 12. Po pateikimo pritarta. Kaip pagrindinis siūlomas Švietimo ir mokslo komitetas. Yra pasiūlymas dėl komitetų? Ne.

Tada iš eilės. T. Tomilinas. Pirmasis, kuris atsistojo prie mikrofono. Prašom.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, noriu padėkoti už šį balsavimą, tai yra labai aiški žinia visuomenei, taip, tam tikra prasme tai yra strateginės krypties korekcija tos liberalios politikos, kurią taip aršiai gynė dabar M. Adomėnas. Korekcija, nes jūsų reformos mes matome, prie ko privedė švietimą, mes darome pokyčius ir nebeleisime, paskelbsime tam tikrą moratoriumą dėl kaimo mokyklų uždarymo, tai yra visiškai normalu, tokia yra politinės daugumos tikriausiai valia, taip, projektą taisysime, bet jūs neįvertinote, kad kaimo vietovėse nėra korepeticijos tiek daug, kiek mieste, jūs atstovaujate gerai gyvenančių vilniečių pozicijai, bet pagalvokite apie kitą Lietuvą, kurioje gyvena virš milijono žmonių.

PIRMININKĖ. Dėkoju. V. Ažuolas. Iš eilės visi. Replikos po balsavimo.

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Norėčiau pasiūlyti Biudžeto ir finansų komitetą kaip papildomą, nes pasigirsta, ypač iš šios pusės, kad mažos mokyklos yra nepakeliama našta Lietuvos švietimui. Tai galėsime atsakyti ir į šį klausimą, ar iš tikrųjų yra nepakeliama.

Iš tiesų nustokime menkinti ir priešinti kaimo mokyklas, miesto mokyklas, bandyti lyginti visokiais statistiniais vidurkiais, paimant licėjų, kur yra rinktiniai vaikai, kurie atrenkami, kas gali papulti, ir paimant mokyklą, kuri moko visus. Švietimas turi būti prieinamas vienodai visiems: ar tu turi pinigų, ar neturi, ar tu gyveni kaime, ar mieste – visi turi gauti vienodas ir prieinamas paslaugas. Tada kyla kitas klausimas: kodėl vaikų, kurie eina mokytis pas korepetitorius, korepetitoriai nedaro 20–30 grupių, o daro mažas grupes? Kad galėtų kiekvienam išaiškinti ir pasakyti tai, ko jam reikia, ir gautų žinias. Nenurašykime mažų mokyklų, kad jos yra blogos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. G. Vaičekas.

G. VAIČEKAUSKAS (*LSF*). Ačiū, miela pirmininke. Liberalų frakcijos vardu prašome Vyriausybės išvados.

PIRMININKĖ. Dėl Vyriausybės išvados, gerbiami kolegos, apsispręskime. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime pritarti bendru sutarimu. Pritariame. V. Juozapaitis. Prašom.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Aš tik norėčiau priminti, kad šiuo metu kaip tik vyksta politinių partijų susitarimo, nacionalinio susitarimo procesas. Šitas pavyzdys, kuomet vėl įjungiamas kombainas ar kažkokia kita transporto priemonė, net nesiteikiant išgirsti kažkokių argumentus, yra važiuojama ir pervažiuojama visa tai, dėl ko mes čia ir esame susirinkę, iš tikrųjų rinkimų karštligėje atrodo tiesiog desperatiškai. Jūs turbūt patys suprantate, kad jūs darote antivalstybinę veiksmą ir spekuliuojate jausmais žmonių, kurie gyvena vienoje arba kitoje teritorijoje, ir panašiai. Jeigu jūs galvojate apie vaikų ateitį, apie jų išsilavinimą, jūs turite tikrai pagalvoti, ką jūs darote ir kaip jūs kalbate.

Kita vertus, tai, kas įvyko per trejetą metų visur rajonuose ir periferijoje, ir regionuose suspenduojant arba naikinant institucijas, įskaitant ir miškų urėdijas, ir visas kitas, jūs viską (...) padarėte, kad periferijoje nebeliktų darbo vietų. Dabar mokykla yra kažkodėl išskirtinis dalykas. Mes nekalbame apie vaikų išsilavinimo cenzą, apie tai, kad mes vis dėlto švietimą laikėme prioritetu. Labai gaila. Aišku, tada baikime spekuliacijas ir dėl to susitarimo, kuris realiai iš jūsų pusės yra visiškai blokuojamas, ir jūs veidmainiškai šiandien tą įrodėte. Ačiū jums.

PIRMININKĖ. Dėkoju. R. J. Dagys. Galėtume skelbti pertrauką, bet replikuokite. Prašom.

R. J. DAGYS (*MSNG*). Man atrodo, kad mes tiesiog per daug emocijų čia leidžiame, nes mes kalbame apie bendruomenių įtraukimą arba tarybų įtraukimą į sprendimų procesą, kur turbūt ginčytis nėra dėl ko. O apie miškų urėdijų pardavimą, gerbiamas mano buvęs kolega, tai mūsų sandėrio pasekmė – urėdijų panaikinimas.

PIRMININKĖ. M. Adomėnas. Prašom.

M. ADOMĖNAS (*TS-LKDF*). Buvo paminėta mano pavardė, taigi turiu statutinę teisę atsakyti. Kolegos, atsiprašau, bet jūs užsiimate demagogija. Tai jums rūpi išlaikyti pastatus ir išlaikyti apmokamas darbo vietas, o ne vaikų ateitis. Būtent kokybė, kad jie negauna tos švietimo kokybės, diktuoja tai, kad turi būti socializacija, turi būti didesnės mokyklos, kur yra visas komplektas, kur yra visos paslaugos. O dabar iš tikrųjų iškeliamas šūkis... ir jūs skaidote į miestą, tarsi mieste visi naudojasi korepetitoriaus paslaugomis, tarsi mieste nėra problemų. Cituojami atvejai yra būtent iš miestų, kur mažėja krūviai, iš kur irgi išvažiuoja žmonės ir kur nebėra normalios gimnazijos.

Bendruomenės jau dabar turi galimybę iš tikrųjų dalyvauti valdyme ir šitose pataisose yra išbrauktas mechanizmas, kur bendruomenės nuomonės yra atsiklausiama, kur viskas perduodama ministerijai. Dėl strateginio planavimo – jūs panaikinate galimybes strategiškai planuoti tinklą. Todėl iš tikrųjų, prisipažinkite sau, jums svarbiau pastatai ir darbo vietos, o ne vaikų ateitis ir kokybė to išsilavinimo, kurį jie gaus.

PIRMININKĖ. Ačiū. Replika po balsavimo – A. Nekrošius. Prašom.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Iš esmės, aš įsivaizduoju, nelabai daug kas skaitė patį įstatymo projektą, tai dabar čia karščiuojasi, sako, kad tai yra blogai. Iš esmės atvira diskusija su bendruomene nėra blogai. Įsiklausyti į bendruomenės nuomonę, manau, pravartu kiekvienai savivaldybės tarybai, priimant sprendimus. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. A. Širinskienė. Prašom.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Aš kokius tris ar keturis kartus girdėjau žodžius „strateginis planavimas“. Taip, tai yra nuoseklu, viskas yra gerai, tvarka, strateginio planavimo reikia. Bet kai strateginio planavimo yra buvę laikomasi paminant žmonių interesus, tai tuos žodžius „strateginis planavimas“ ir sovietmečiu vartojo ir puikiai atsimename, kuo baigėsi ekonomikai, žmonių santykiams ir švietimui tas strateginis planavimas sovietmečiu. Tikrai kviečiu Tėvynės sąjungos frakciją neprisiminti sovietmečio ir tokio labai siauro žiūrėjimo į strateginį planavimą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norintys replikuoti, prašom. Pietų pertraukos sąskaita dirbame toliau. E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Labai ačiū, pirmininke. Iš tikrųjų norėčiau reaguoti į kolegą A. Nekrošiaus pasakymą, kad neskaitėme įstatymo. Manau, jis pats neskaitė įstatymo, nes buvo normali tvarka. Mokyklų tarybos dalyvaudavo diskusijoje ir tik tuo atveju, kai nebūdavo pasiekiamas tam tikras susitarimas, automatiškai viskas būdavo perkeliama į ministeriją. Ministerija galėjo, ministras galėjo arba uždaryti mokyklą, arba ją palikti ir nesutikti su tuo.

Dabar jūs turbūt nepasitikite ir savo ministru. Kam keisti įstatymus? Paprasčiausiai kalbėkitės, dalyvaukite procese ir padėkite ministrui apsispręsti dėl vienos ar kitos mokyklos. Kam jūs priimate populistinius sprendimus prieš rinkimus vien pasirodyti, kokie jūs geri, ir visas vadžias atiduodate mokyklų taryboms? O ką jūs pasakysite savivaldybių taryboms? Kodėl jūs, priimdami tokius įstatymus, nekoreguojate biudžeto kiekvienai mokyklai, kiekvienai savivaldybei, o paprasčiausiai liepiate naudotis bendruoju Biudžeto sandaros įstatymu?

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, mes užtęsėme posėdį jau 12 minučių, bet Etikos ir procedūrų komisijos pirmininkui A. Matului paskutiniam suteiksiu galimybę replikuoti. Prašom.

A. MATULAS (TS-LKDF). Pabandysiu etiškai kalbėti. Kolegos, ištis rinkimai daro savo įtaką. Čia kolega minėjo apie darbo vietų naikinimą. Taip, aš atstovauju Pasvaliui ir Pakruojo rajonui. Dėl įstaigų optimizavimo, Pakruojo urėdijos panaikinimo per du rajonus yra panaikinta apie 200 darbo vietų. Šiandien kai kuriuos dalykus jūs bandote atsukinėti ir nieko aš čia labai blogo nematau. Ir bendruomenių, ir mokyklų tarybos, ir bendruomenės supranta situaciją ir dažnai tuos vaikus išveža ten, kur, mano, jiems geriau būtų, nes dabar mokyklos pavežioja.

Bet aš jums noriu pasiūlyti dar vieną temą, kurią reikia skubiai atsukti. Tai vaistų kompensavimas. Jūs dabar kompensuojate tik pigiausią vaistą, o žmonės masiškai perka tą, kurį gydytojas paskiria. Vyriausiasis administracinis...

PIRMININKĖ. Gal čia nebe ta tema.

A. MATULAS (TS-LKDF). Baigiu, baigiu, baigiu! Labai gera tema. Vyriausiasis administracinis teismas...

PIRMININKĖ. Ne švietimo tema.

A. MATULAS (TS-LKDF). Duokite baigti. Vyriausiasis administracinis teismas pasakė, kad ministras viršijo savo įgaliojimus. Jūs dabar tą patį padarėte Vyriausybės nutarimu, tą patį įtvirtino te nuo vasario 28-os, nors Teisingumo ministerija pasakė, kad tai prieštarauja teismo sprendimui. Jūs perėmėte Vyriausiojo administracinio teismo sprendimą, o tai yra šiurkštus Konstitucijos pažeidimas. Kuo skubiau grįžkite atgal ir pataisykite tą, ką pridirbote.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamasis. Na, visomis temomis tikrai nekalbėkime. A. Nekrošius teigia, kad buvo paminėta jo pavardė.

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). Aš tiesiog labai trumpai. Konservatoriai, nebijokite su žmonėmis bendrauti.

PIRMININKĖ. Dėkui. Gerbiami kolegos, mane informavo, kad buvo paprašyta, kad Biudžeto ir finansų komitetas būtų kaip papildomas komitetas. Ar V. Ažuolas būtent to ir prašė? Taip. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame. Ir Vyriausybės išvada. Dėl to jau sutarėme. Dėkoju.

Rytinį posėdį baigiame. Norite registruotis? Prašom registruotis.

Noriu paprašyti, gerbiamieji kolegos, 14 valandą sugrįžti į šią plenarinių posėdžių salę. Aišku, visi labai svarbūs įstatymų projektai, bet rezervinis 1 – dėl Seimo statuto pakeitimo – dėl galimybės dirbti nuotoliniu būdu.

Užsiregistravo 65 Seimo nariai. Skelbiu rytinio posėdžio pabaigą. (*Gongas*) Ačiū.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VIII (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 381 STENOGRAMA

2020 m. kovo 12 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ,
Seimo Pirmininko pavaduotojai J. LIESYS ir A. NEKROŠIUS*

PIRMININKAS (A. NEKROŠIUS, LVŽSF). Sveiki, gerbiami kolegos, pradedame vakarinį posėdį. (*Gongas*) Kviečiu visus registruotis.
Užsiregistravo 63 Seimo nariai.

14.02 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 33 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-4613 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Gerbiami kolegos, leiskite man pakviesti į tribūną Seimo Pirmininką, jis mums pristatys Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 33 straipsnio pakeitimo“ projektą Nr. XIIIIP-4613. Prašau.

V. PRANCKIETIS. Gerbiami kolegos, norime pasiūlyti labai paprastą formuluotę: kai Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatymo nustatyta tvarka paskelbiama ekstremalioji situacija, Seimo valdybos posėdis gali būti organizuojamas ir apklausos būdu. Jeigu negalime susirinkti, tai turime atsiklausti nuomonės.

PIRMININKAS. Klausti norėtų A. Skardžius. Prašau.

A. SKARDŽIUS (LSDDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas Pirmininke, turbūt Ekstremalių situacijų komisija dirba jau trys savaitės, bet, kaip matome ir kaip teigia medikai, neįsiklausoma į jų siūlymus dėl kai kurių aspektų. Pirmiausia reikėjo sužinoti, trys savaitės, gal savaitė, kokia yra dezinfekcinio skysčio formulė. Pagaminti respiratorius arba raiščius ant veido vėlgi yra neva labai sudėtingas gaminytis, kurio neaiškus technologinis procesas, – taip teigia Ekstremalių situacijų komisijos nariai. Galų gale leidimas be karantinavimosi išvykti ir grįžti atgal į Lietuvą tiems 5 tūkst. slidininkų, galų gale priverstinis jų patikrinimas. Kodėl valstybė neįgali, na, sumokėti 70 eurų arba jie patys galėtų susimokėti, jeigu vyksta į tas zonas, kad visuomenė galėtų saugiau jaustis dėl tokių ne visai atsakingų asmenų, kurie rodo pavyzdį 15 tūkst. tribūnoje teikdami, kad tai yra geriausia profilaktinė priemonė.

V. PRANCKIETIS. Tai apie ką klausiate?

A. SKARDŽIUS (LSDDF). Klausimas yra, kodėl Seimas, kaip tautos atstovybė, nusišalina nuo šio kontrolės proceso?

V. PRANCKIETIS. Pirmiausia Seimas yra ne vykdomoji valdžia ir nenusišalina niekur. Jeigu prisimenate, rytoj bus dvi savaitės, kai valdyba pirmą kartą priėmė sprendimą, ir tai buvo turbūt teisingas ir pasiteisinęs sprendimas dėl viešų renginių neorganizavimo čia, Seime. O šiandien Vyriausybė kaip tik sprendžia ir dėl tų išvažiavimų ir grįžimų. Jau yra pasiūlymas, kad mėnesį niekas niekur nebevažiuotų. Manau, tos visos priemonės yra reikalingos, būtinos ir siektinos. O šiandien mes sprendžiame mūsų darbo galimybę, kaip mes turėtume organizuoti darbą, kad jį būtų galima organizuoti ir esant tai nelemtai ligai.

PIRMININKAS. Klausia P. Urbšys.

P. URBŠYS (MSNG). Gerbiamasis Seimo Pirmininke, Seimo valdybai suteikti įgaliojimai sudaryti Seimo darbo grafiką. Iš esmės jūs galite tą darbą arba pagreitinti, arba sulėtinti, bet jeigu mes kalbame apie ekstremalią situaciją, tai aš sutinku, kad valdyba gali priimti sprendimus, bet ar neturi būti šiek tiek detalizuota, kokiais klausimais? Pakanka, sakykime, valdybos narius ekstrema-

lioje situacijoje vieną ar kitą paveikti iš išorės ir gali Seimo valdyba priimti tokį sprendimą, kuris paralyžiuotų Seimo darbą.

V. PRANCKIETIS. Tikiuosi, kad Seimo valdyboje dirba pakankamai subrendę žmonės ir atsa-kingi žmonės, ir nepaveikiami, bet turintys savo nuomonę. O dėl valdybos galėjimo dirbti, ma-nau, kad tai, ko mes dabar prašome, tai yra vienintelis dalykas, kad ji būtų įgalesnė to neįgalumo atveju. Taigi labai aiški, trumpa formuluotė ir labai kviesčiau, kad mes ją galėtume įteisinti ir ją naudoti. O dėl Seimo valdybos darbo, tai šiandien po abiejų posėdžių kviesime valdybos posėdį, nes bus pasibaigęs Vyriausybės posėdis, ir jeigu bus kokių nors papildomų rekomendacijų, ku-rios galėtų atsiliiepti ir mūsų darbui, mes taip pat spręsimė ir dėl Seimo darbo grafiko. Žinoma, kad pristatydamas darbotvarkę aš jau turėsiu daugiau žinių ir pasakysiu daugiau.

PIRMININKAS. Dėkoju, Seimo Pirmininke, jūs atsakėte į visus klausimus. Motyvai dėl viso. Nuomonė už – M. Majauskas. Prašau.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkui, pirmininke. Be jokios abejonės, pritardamas, jog Seimo valdybos darbas ekstremaliomis sąlygomis būtų skaidrus, efektyvus ir valdyba galėtų priimti spren-dimus, be jokios abejonės, man atrodo, turėtume palaikyti tokį sprendimą, įgalindami valdybą dirbti efektyviai ekstremaliomis sąlygomis. Tačiau pabrėšiu, jog kategoriškai nepritariu, jog tokiu sudėtingu Lietuvai metu būtų svarstomas Seimo, Seimo narių darbas nuotoliniu būdu, kaip čia kalbėjo R. Karbauskis, kad Seimas neturėtų rinktis kelias savaites. Atvirkščiai, manau, kad ypatin-gomis sąlygomis, kas jau kas, bet Seimas turėtų dirbti intensyviai ir priimti antikrizinius spren-di-mus, kurie padėtų ir sušvelnintų krizės padarinius Lietuvai ir Lietuvos žmonėms. Taigi kviečiu pritarti šiam siūlymui ir net nediskutuoti apie tai, kad Seimas tokiomis sudėtingomis sąlygomis galėtų nedirbti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai prieš – A. Salamakinas.

A. SALAMAKINAS (LSDPF). Nesu kategoriškai prieš, tačiau pagrindas Seimo, ypač Seimo valdybos, yra nesukelti žmonėms panikos ir abejonų, kad kažkas jau, kad dangus griūna. Jeigu mes priimsime tokius sprendimus, kad valdyba jau nebedirba arba dirba tik telefonais ar kompiu-teriais, na, aš sakyčiau, sutikčiau, bet jeigu fiziškai negali valdyba susirinkti. Ekstremalių situacijų komisija visgi susirenka, tragedija neatsitinka, ir Seimo valdyba, jeigu tikrai negali fiziškai susi-rinkti ir reikia priimti, sakykim, naktį ar kada sprendimą, taip, gali, tačiau dar kartą pakartosiu, nesukelkime panikos ir abejonų, kad dangus griūna.

PIRMININKAS. Visi motyvai išsakyti. Galime pritarti po pateikimo bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Siūlytė balsuoti? (*Balsai salėje*) Siūlytė balsuoti. Gerai, balsuojame po pateikimo.

Balsavo 83 Seimo nariai: už – 76, prieš – 1, susilaikė 6. Po pateikimo pritarta. Žiūriu į Seimo Pirmininką ir kaip suprantu, dėl susidariusios ekstremalios situacijos siūlo ypatingą skubą. Ar pritaria Seimas? Gali pritarti, ačiū.

Pereiname prie svarstymo. Diskutuoti kas nors užsirašė? Tuoju, pažiūrėsime. Niekas neužsi-rašė. Dėl motyvų taip pat. (*Šurmuly salėje*) P. Urbšys. Norite diskutuoti? Prašau.

P. URBŠYS (MSNG). Gerbiami Seimo nariai, šitą projektą tikrai mes turime svarstyti ir, ko ge-ro, priimti. Bet man neramu dėl to, kad Seimo valdyba vis dėlto gali priimti sprendimą, kuris vie-naip ar kitaip turės politinių pasekmių mums visiems.

Aš kalbu apie tai, kad yra planuojama dviem savaitėms sustabdyti Seimo darbą. Šiuo atveju mes kiekvienas turime susimąstyti, ar tą klausimą turime deleguoti tik valdybai, nors politinės pasekmės bus mums visiems, ar vis dėlto mes turėtume šiek tiek padiskutuoti tuo klausimu, tada pasvėrę ir gal ir nusprendę čia, Seimo posėdžių salėje, daugumos balsais nuspręsti, nes valdybai būtų per drąsu prisiimti tą atsakomybę. Nors dabar dauguma jums gal ir pritartų, bet jeigu visuo-menės nuomonė Seimo ir jūsų sprendimų atžvilgiu bus labai kritiška, tarsi mes priimame privile-gijuotą sprendimą savo atžvilgiu, tai po kiek laiko, manau, dauguma Seimo narių tiesiog nusi-plaus rankas ir valdyba tarsi taps atpirkimo ožiu. Aš vis dėlto norėčiau, kad mes padiskutuotume, kad jūs įsiklausytumėte į Seimo narių nuomonę, net ir pasiūlyti balsuoti mums už tą sprendimą, kad tam tikram laikui atidėtume Seimo darbą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau diskutuoti niekas neužsirašė. Motyvai dėl viso svarstymo metu. P. Gražulis – už.

P. GRAŽULIS (*MSNG*). Gerbiamieji Seimo nariai, aš manau, kad darome problemą ten, kur jos nėra. Koks skirtumas, ar valdyba susirinks į vieną kažkokį kabinetą ir priims sprendimą, ar bus pateiktas visiems valdybos nariams klausimas ir jie sprendimą galės priimti iš savo kabinetų ar iš kitos darbo vietos. Tikrai nematau jokios problemos. Mes suteikėme ir valdybai, net ir komitetams apklausos būdu išleisti į komandiruotę komiteto narius ir panašiai. Tai vyksta, ir kas čia blogo? Kartais Seimo narys būna komandiruotėje ir jam iš karto reikia vykti į kitą komandiruotę, jis fiziškai negali grįžti arba tikrai sutaupyti nemažai laiko. Aš manau, logiškas sprendimas, ir čia nedarykime kažkokios problemos ten, kur jos nėra.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Pirmiausia dėl ypatingos skubos. Mes jau antradienį pradėjome posėdžius, sugiedojome himną ir čia dabar ketvirtadienį sugalvojome, kad pasaulyje paskelbta pandemija... Tai Seimas, aš manau, turėtų dirbti iki paskutinio atodūsio, kad Lietuvos žmonėms būtų saugu ir ramu. Valdyba visgi yra žuvies galva. Ne veltui liaudis sako: žuvis pūna nuo galvos. Tai jeigu valdyba ruošiasi daryti apklausos būdu ar kitaip organizuoti posėdžius, tai kitas žingsnis, kad ir Seimas, ko gero, taip posėdžiaus.

Kaip tik valdyba, jos pirmininkas ir pavaduotojai... Dabar kelionės uždraustos, lėktuvai neskraido, karietų dar neįsigijome važinėti į kitas šalis, tai visa valdyba sėdi Lietuvoje ir tikrai gali posėdžiauti čia, vietoje, ir kaip tik operatyviai spręsti visas problemas, kurios iškyla. Todėl aš jokių būdu negaliu pritarti tokiam siūlymui, kuris prisideda prie panikos skleidimo Lietuvoje. Užuot rodę pavyzdį piliečiams, kad reikia dirbti toliau, mes ieškome visokių būdų, kaip to atsisakyti.

PIRMININKAS. Aš tik priminsiu gerbiams kolegoms, kad posėdis gali būti organizuojamas, gali ir nebūti organizuojamas, gali būti organizuojamas įprasta tvarka.

Po svarstymo galime pritarti bendru sutarimu ar balsuojame? Balsuojame.

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 88, prieš – 3, susilaikė 8. Replika po balsavimo – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*MSNG*). Gerbiamasis posėdžio pirmininke, aš nematau čia problemos, bet Konstitucinis Teismas jau išaiškino, kad negali būti jokių skubų. Jie pasakė, kiek Seimo narys turi laiko miegoti, per kiek laiko turi įstatymus priimti Seimas, greičiau negali priimti. Ar mes nepažeisime vėl Konstitucinio Teismo nutarimo? Nes viską sureguliuo Konstitucinis Teismas. Per kiek laiko turime priimti, kada atsikelti, kada atsigulti, kada valgyti – viską mums pasakė Konstitucinis Teismas. Ar nepažeisime Konstitucinio Teismo nutarimo?

PIRMININKAS. K. Glaveckas dar norėjo repliką.

K. GLAVECKAS (*LSF*). Gerbiami kolegos, kadangi situacija iš tikro dramatiška ir puola virusas iš visų galų, tai kaip signataras norėčiau pasiūlyti visiems pagalvoti, gal galima gražinti bent tam laikotarpiui stiprų alkoholinį gėrimą į mūsų bufetą, kad galėtume apsiginti nuo tų blogybių, kurios gali iš vidaus užpulti? Labai ačiū.

PIRMININKAS. Gerai. Po svarstymo pritarta. Dar prašom, Broniau. B. Bradauskas.

B. BRADAUSKAS (*LSDPF*). Gerbiamas pirmininke, iš tikrųjų Seimas neturėtų rodyti panikos ir kapituliantiškai bėgti. Ką mes tada pasakysime žmonėms ir taip toliau, ir taip toliau, visam verslui? Ką tik mes buvome su verslininkais susitikę. Todėl aš siūlau Seimo posėdžius daryti kur kas trumpesnius, tik priėmimai ir jokių pateikimų, negaišti laiko. Taip mes galėtume dirbti mažiau sėdint sėdint ir neparodyti jokios per didelės panikos. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu, kad nė vienas nepanikuotų. I. Degutienė. Prašom.

I. DEGUTIENĖ (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, aš matau, kad mes džiazuojame iš peties. Jūs skaitykite, kas buvo pateikta. Ten yra parašyta: sudaryti galimybę, esant reikalui. Valdybos nariai kaip rinkosi, taip rinksis. Bet kada jau mes pradėjome iš tos Statuto pataisos kalbėti apie tai, kad galbūt stabdysime Seimo darbą, aš negaliu atsistebėti. Patys čia kažkokią košę verdame, sakome: nekelkime panikos visuomenėje, betgi niekas čia nieko ir nekelia jokios panikos. Normali Statuto pataisa. Ir dabar yra galimybė apklausos būdu, bet tik būdavo dėl komandiruočių. Kitais klausimais apklausos būdu mes, valdybos nariai, negalėdavome nieko atsakyti. Tai dabar sudaroma galimybė. Ir vienintelis klausimas. O gal ir nereikės, būtinybės nebus, bet galimybė yra ir mes ją pasinaudosime. Tai nekelkime patys sąmyšio.

PIRMININKAS. Dėkoju. Seimo Pirmininkas. Prašom.

V. PRANCKIETIS. Gerbiami kolegos, ačiū I. Degutienei. Pratėsiu sakydamas, kad tai yra papildoma galimybė Seimo valdybai padaryti papildomų darbų. Nuolatinių posėdžių, nėra net kalbos, kad mes atsisakytume ar ką nors darytume. Taigi daugiau dirbti galima.

PIRMININKAS. Ir D. Šakalienė. Prašom. Paskutinė.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Aš iš tiesų labai pritarčiau gerbiamai Irenai, kad šiuo atveju turėtume labai racionaliai vertinti situaciją. Man atrodo, yra du svarbūs momentai, į kuriuos turime atkreipti dėmesį. Vienas dalykas, kaip elgiasi valdžia, taip elgiasi ir piliečiai. Jeigu mes rodome, kad mes nerimtai vis dar vertiname situaciją, nepaisydami aiškių ir vienareikšmiškų medikų perspėjimų, man atrodo, tai yra blogas pavyzdys.

Antras momentas, mes privalome padaryti savo darbą. Kalbama apie tai, kad šiais komunikacijų laikais šiuolaikinėje situacijoje svarbiausia, kad būtų priimami sprendimai, svarbiausia, kad mes padarytume savo darbą kokybiškai. O ar tai yra fiziškai susirinkimas į vieną kambarį, ar kitaip, tai čia jau šiuo atveju kaip tik ir yra saugumo klausimas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir J. Sabatauskas jau tikrai paskutinis.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Tikrai nemačiau jokio reikalo svarstyti ypatingos skubos tvarka. Galėjo komitetas rytoj susirinkti, apsvarstyti ir antradienį būtume priėmę. Nėra tokios situacijos, kad to negalėtume padaryti. Vienas momentas.

Kai kolegos kalbėdami minėjo, kad jeigu būtų įrašyta, kad neįmanoma susirinkti, kai kas sako, taigi taip ir parašyta, skaitykite projektą. Ten yra tik vienintelė sąlyga – jeigu Civilinės saugos įstatymo nustatyta tvarka yra paskelbta ekstremali situacija. Vadinasi, paskelbus ekstremalią situaciją valdyba galės visus posėdžius daryti apklausos būdu. Tikrai šitam negaliu pritarti ir, mano manymu, mes neteisingai darome, kad svarstome ypatingos skubos tvarka, dar nėra tokios situacijos, kad svarstytume ypatingos skubos tvarka. Konstitucinio Teismo yra pasakyta šiek tiek kitaip, todėl galėjome papildyti tą projektą, aš buvau už tai, kad priimtume, bet su papildymu – kai fiziškai neįmanoma susirinkti. Dabar visi sėdės kabinetuose ir priims sprendimus, kai fiziškai gali ateiti. Ekstremalių situacijų komisija renkasi į posėdį ir visi renkasi, o ne telefonais priima sprendimus.

PIRMININKAS. Dėkoju už išsakytas nuomones. Pereiname prie priėmimo. Motyvai už – I. Degutienė. Prašom.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, visais laikais, kiek dirbu šiame Seime, valdyboje ne pirmi metai, iš tikrųjų visi dirba geranoriškai, nepaisydami, kad yra skirtingų frakcijų atstovai, ir kas nors piktybiškai, kad sėdėtų kabinete ir neateitų į valdybos posėdį, na, nenusišnekėkime, tikrai gyvenime taip nėra buvę. Bet aš dar kartą sakau – normali pataisa, papildanti galimybę esant reikalui ir telefonu apklausti valdybos narius, jeigu fiziškai... Tarkime, mes tikrai buvome susirūpinę, kai Šiauliuose buvo užregistruotas pirmas koronaviruso atvejis, kad mūsų kolegė R. Baškienė gali neatvažiuoti į valdybos posėdį. Yra galimybė jai paskambinti ir paklausti, jeigu tai būtų įvykę. Ačiū Dievui, taip neįvyko ir R. Baškienė fiziškai dalyvavo valdybos posėdyje. Todėl tikrai kviečiu palaikyti, nieko čia blogo nėra, valdyba kaip dirbo, taip ir dirbs, o maža kas, o gal aš susirgsiu ir negalėsiu dalyvauti, tai bus galimybė manęs paklausti telefonu. O kitu atveju galimybės paklausti kokia nors kita tema negu komandiruočių Seimo Pirmininkas neturi.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū. Aš jau iš esmės per šoninį mikrofoną pasakiau. Tikrai buvau už šį projektą, bet kadangi mes jau dabar neturime jokios galimybės taisyti, tai dėl šios redakcijos esu prieš. Galėčiau pritarti tik vienu atveju, jeigu būtų pridėta frazė, kad jeigu fiziškai nėra galimybės susirinkti į posėdį. Šito projekte nėra. Todėl balsuosiu prieš.

PIRMININKAS. R. J. Dagys – už.

R. J. DAGYS (MSNG). Gerbiami kolegos, aš turbūt pratėsiu tą, ką gerbiama D. Šakalienė sakė. Jeigu jau mes pradėjome šitą diskusiją, tai dabar pasakyti signalą, kad mes čia pasvarstėme ir tai visiškai nerimta, būtų visiškai nerimta ir signalas žmonėms būtų visiškai ne toks, kokį mes turėtume siųsti, nes situacija iš tikrųjų yra sudėtinga ir priimami mūsų sprendimai ir Vyriausybėje, ir

visur kitur yra adekvatūs esamai situacijai. Siūlau tikrai daug nediskutuoti ir nesukelti be reikalo abejonių, kad galima tvarkytis kitaip.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – A. Salamakinas.

A. SALAMAKINAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Be abejonės, galima ir taip, galima ir kitaip, nei aišku, kaip čia ta diskusija vyks, juk sprendimai turi būti priimti po diskusijų. Ar bus per skaipą prisijungta, ar dar kaip nors, ar tik telefonu, galima tą daryti, bet ne čia esmė. Mielieji, o ką mes dabar galėtume pasakyti, kaip kavinėje dirbančiam žmogui bus galima per skaipą ar kaip nors vykdyti savo pareigas, kaip pramonėje dirbančiam, kur jau yra ligonių, kaip virtuvėje dirbančiam, ar galima kaip nors tą darbą atlikti? Ne. Bet kai pradedame rūpintis nuo savęs... Man atrodo, kad mūsų priedermė yra pirmiausia rūpintis kitais, kad jiems sudarytume sąlygas. Jeigu yra sergančių pramonėje, įmonėje ar kavinėje, ar viešbutyje, kad ten dirbantys žmonės būtų apsaugoti. O čia, man atrodo, truputį ne nuo to galo pradedame.

PIRMININKAS. Motyvai už – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*MSNG*). Tikrai graudu klausytis Seimo narių pasakojimų. Žinoma, aš manyčiau, kad čia gera pradžia, ir iš tikrųjų kodėl neišplėsti šitokio įstatymo ir kitoms įstaigoms. Kodėl negalėtų... Gyvename IT technologijų laikotarpiu, kodėl būtinai fiziškai visiems susirinkti ir priimti sprendimus. Gali formuluoti klausimą, tau atsiųsti žinute ar elektroniniu paštu, tu atsakai ir sprendimas yra aiškus. Kas čia yra? Man atrodo, pažiūrėkite, gal ir eis šita kryptimi visos įmonės, priims gal vidaus tvarką. Ten, kur nebūtina susirinkti, kam rinktis, kam gaišti laiką. O čia tik ypatingais atskirais atvejais prašo tokios išimties. Čia reikia paprasčiausiai padaryti, kad visada, bet koku laikotarpiu, valdyba, net ir kitos institucijos galėtų priimti nuotoliniu būdu sprendimus. Mes tikrai sutaupytume nemažai laiko ir resursų.

PIRMININKAS. K. Masiulis – prieš.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Klausau kolegų, kurie labai už pažangą. Pats studentams dėstydavau apie nuotolinį darbą ir labai agituodavau, kad jisai būtų praktikuojamas, ir pasisakyčiau už tai. Tačiau teismai negali dirbti nuotoliniu būdu kažkodėl ir nenorėtume, kad jie veiktų. Lygiai taip pat kitos institucijos, jeigu gali dirbti ne nuotoliniu būdu, tai ir turėtų dirbti ne nuotoliniu būdu.

I. Degutienė, gerbiu jos nuomonę, sako, kad labai geranoriškai dirba visa valdyba. Manau, kad geranoriškai dirba, bet mes įstatymą kuriame ne *ad hoc* tik šitai situacijai. Mes kuriame ir dėl ateities. Gali pradėti dirbti negeranoriškai. Ką mes tada darysime? Turėsime rinktis taisyti. Tikrai J. Sabatauskas teisingai sako, vieną dieną stabtelėjus ir padiskutavus komitetuose, būtų galima surasti tokį variantą, kuris leistų valdybai dirbti plačiau nuotoliniu būdu, bet nesukeltų nereikalingų pavojų arba išplėstinio traktavimo. Nesuprantu, kodėl taip nereikėtų pasielgti. Manau, kad reikėtų būtent taip ir pasielgti.

PIRMININKAS. Motyvai už – B. Bradauskas. Prašau.

B. BRADAUSKAS (*LSDPF*). Dėkoju, pirmininke. Aš per šoninį mikrofoną kalbėdamas, iš Ekonomikos komiteto posėdžio pavėlavau, galvojau, kad svarstomas Seimo darbas. Iš tikrųjų valdybos darbas, aš nieko blogo neįžiūriu, jeigu būtų apklausos būdu, ir visiškai net neblogai būtų ir rekomenduotina būtų kuo mažiau kontaktuoti rankų paspaudimais, jeigu yra valdybos ne tiek daug narių ir klausimų ne per daugiausiai, todėl jie laisvai galėtų susirinkti.

Nelyginkime čia verslo. Verslo vadovai visada sprendžia patys, kam ateiti į darbą, kam neat-eiti. Be abejo, kotletų nuotoliniu būdu neiškepsi, bet visa kita galima padaryti. (*Balsai salėje*) Bet ką aš kalbėjau per šoninį mikrofoną, tai būtina Seimo darbą irgi pakoreguoti, neteikti klausimų, kurie yra mažos reikšmės, kur nors galbūt dar bus ir taip toliau. Susikoncentruokime į tuos klausimus, kurie yra parengti priimti, ir priimkime svarbiausius klausimus, dėl to mes galėsime dirbti, sakykim, pusę dienos, ne visą darbo dieną. Daug variantų yra, o valdybai tikrai aš pritariu, kad galėtų apklausos būdu spręsti įvairius klausimus. Dėkoju.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai prieš – P. Urbšys. Ir paskui K. Glaveckas.

P. URBŠYS (*MSNG*). Praeitą savaitę Lenkijos Seime buvo priimtas visas įstatymų paketas, susijęs su koronavirusu. Aš nežinau, bet man atrodo, kad tikrai mūsų įstatymai ne visi yra tobuli ir yra trūkumų juose. Man atrodo, tikrai reikia siūlymų ir taisyčių, atsižvelgiant į koronaviruso grė-

smę. Bet kažkodėl yra taip, kad niekas nekalba apie tų įstatymų paketo atėjimą į Seimą ar čia, Seime, inicijavimą, niekas neatlieka analizių, kokie vis dėlto yra netobuli tie įstatymai, juos mes galėtume patobulinti, bet kaip visada, aišku, savi baltiniai arčiau kūno.

Jeigu tikrai Statuto pataisos būtų teikiamos paketo kontekste, gal tikrai išvengtume nereikalingų interpretacijų iš išorės, kad daugiau mes rūpinamės savo darbu. Tuo labiau aš tikiuosi, kad Seimo darbo pertraukos nebus ir mes tikrai galime kitą savaitę įsigilinę priimti ne tik Statuto pataisas, bet ir kitų įstatymų pataisas, kurios leistų efektyviai reaguoti į koronaviruso iššūkius.

PIRMININKAS. Visi motyvai išsakyti. Dėl vedimo tvarkos – K. Glaveckas. Prašom.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiami kolegos, neužmirškite, kad dabar yra XXI amžius ir jau dirbtinis intelektas yra. Galų gale Europos Sąjungos Komisijos pirmininkė vakar ir užvakar komunikavo su visais komisarais ir visomis valstybėmis per internetą. O mes dar kalbame apie tai, kad nebūtų leista dirbti tokiu būdu ir priimti sprendimus. Tas buvo būdinga XIX amžiuje–XX amžiaus pradžioje, kai reikėdavo susirinkti fiziškai pasirašyti. Dabar visa tai galima padaryti technologinėmis priemonėmis, nebūtina susikabinti ir bučiuojantis. Siūlau vis dėlto palaikyti tą idėją, kad XXI amžius atėjo ir į mūsų Seimą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Visi motyvai išsakyti. Kviečiu balsuoti dėl viso projekto.

Šio statuto priėmimas

Balsavo 109 Seimo nariai: už – 98, prieš – 3, susilaikė 8. Seimo statutas (projektas Nr. XIIIIP-4450) priimtas. (*Gongas*)

14.31 val.

Prokuratūros įstatymo Nr. I-599 10 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3777(2) (svarstymas)

Toliau skelbiu kitą darbotvarkės klausimą – Prokuratūros įstatymo Nr. I-599 10 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3777(2). Svarstymas. Pranešėjas R. Andrikis pristato komiteto išvadą.

R. ANDRIKIS (LSDDF). Teisės ir teisėtuvos komitetas projektą svarstė praeitų metų gruodžio 18 dieną. Bendru sutarimu dalyvaujant devyniems komiteto nariams projektui pritarta.

PIRMININKAS. Dėkojame. Diskutuoti niekas neužsirašė. Pataisų taip pat niekas nesiūlo. Dėl motyvų taip pat niekas neužsirašė. Kviečiu balsuoti po svarstymo dėl viso projekto.

Balsavo 88 Seimo nariai: už – 87, prieš nėra, susilaikė 1. Pritarta po svarstymo. Norite repliką po balsavimo? M. Majauskas. Prašom. Replika po balsavimo.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Aš girdėjau, kad jūs paskelbėte kitą klausimą.

PIRMININKAS. Dar nepaskelbiau.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Norėčiau į jį sureaguodamas pasakyti, kad yra jūsų kolegė, kurią tikrai reikėtų pastebėti pirmą ir sudaryti jai galimybę paprašyti pertraukos, nes, kiek žinau, valstiečiai stengiasi visokiais įmanomais būdais stabdyti ir atidėti Pluoštinių kanapių įstatymo projekto priėmimą. Gerbiamas pirmininke, laukiu jūsų sprendimo.

PIRMININKAS. Gerai, tuoj paskelbsiu. Dėkoju, kad laukiate.

14.34 val.

Pluoštinių kanapių įstatymo Nr. XII-336 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3195(2) (svarstymas)

Ir skelbiu šį darbotvarkės klausimą – Pluoštinių kanapių įstatymo Nr. XII-336 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3195(2). A. Norkienė. Prašom.

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Iš tikrųjų nenorėdami stabdyti šio projekto, bet norėdami, kad jis būtų priimtas laiku ir teisingas, prašome pertraukos iki kito posėdžio. Frakcijos vardu.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, kviečiu balsuoti dėl šio siūlymo. Pabalsuojame ir paskui žiūrime. Čia paprastos daugumos užtenka.

Balsavo 91 Seimo narys: už – 49, prieš – 33, susilaikė 9. Pertrauka iki kito posėdžio. Replikuoti norėtų Mykolas, matau. Gerai, prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas pirmininke, gerbiami valstiečiai, ištis yra labai apmaudu. Aš tikrai informuosiu Žemės ūkio rūmus, smulkius ūkininkus, valstiečius, tuos, kuriems iš tikrųjų yra sunkūs laikai, kurie konkuruoja, jiems tikrai labai labai sunku konkuruoti su Baltarusijos, Ukrainos, Rusijos kviečių augintojais ir jie ieško galimybių, naujų galimybių, kurias jūs užveriate. Jūs ilginatė laiką, kaišiojate pagalius į ratus ir neleidžiate Lietuvai priimti sprendimų, kurie ypač šiuo sudėtingu metu sudarytų ir atvertų naujas galimybes Lietuvos ūkininkams – tai jūsų rinkėjams.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, norėčiau priminti, kad tai ne galutinis balsavimas, tai tik pertrauka iki kito posėdžio. Kitame posėdyje mes ir nuspręsimė. Prašom. K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Taip, iš tikrųjų mes rinksimės, tačiau gamtoje yra ciklai – pavasaris, vasara ir rudenio. Pavasarį ką pasėsi, senas posakis sako, rudenį pjausi. Jeigu mes su šiuo įstatymu vėluosime, tai ne tik kad mes nepasėsime, o jeigu kalbėtume apie žaliąją ekonomiką, nieko nesukursime, bet taip pat ir nieko nenukulsime. O tie, kurie rengiasi investuoti, paprasčiausiai išeis į kitas šalis ir ten investuos. Taigi reikia laiku sėti ir pjauti.

PIRMININKAS. Dėkoju. A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, mes juk nekalbame apie pluoštinių kanapių auginimo draudimą. Visiškai kitoks yra klausimas ir aš labai norėčiau, kad Kaimo reikalų komitetas vis dėlto atsižvelgtų į Vyriausybės siūlymus. Paskaitykite visi 3 ir 4 straipsnius. Visą, ką Vyriausybė siūlė, Kaimo reikalų komitetas atmetė. Vėlgi klausimas Vyriausybei ir Seimo daugumai. Tai mes ar atskirų interesų grupių rėmėjus remiame, ar vis dėlto Vyriausybės projektą?

PIRMININKAS. P. Urbšys ir J. Jarutis. Povilai, prašom.

P. URBŠYS (MSNG). Atsiprašau, kolega, nes jūs pirmas stovėjote. Aš iš gerbiamo M. Majausko pasisakymo supratau, kad, ko gero, ne vien tik jo nuomonė yra, bet, ko gero, ir kitų konservatorių nuomonė, kad proveržį žemės ūkyje gali padaryti tik pluoštinės kanapės. Tada galima suformuluoti gal taip: Lietuva be pluoštinių kanapių – Lietuva be ateities.

PIRMININKAS. Dėkoju. J. Jarutis.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aišku, Povilai, nereikėtų taip šaržuoti. Turbūt gyvenimas nesustoja dėl to, kad vieno ar kito dalyko mes nepriimame. Aš irgi esu už šito įstatymo priėmimą vienokia ar kitokia forma. Manau, tenepyksta kolegos iš dešinės, kad geriau turbūt yra padaryti pertrauką iki kito posėdžio negu visai numarinti ir grąžinti į pradinę stadiją. Aš tikiuosi, kad į tas pastabas, kurias išsakė Vyriausybė ir Narkotikų kontrolės departamentas, bus atsižvelgta ir galėsime priimti patį geriausią įstatymą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jau jūs kalbėjote, tai dar V. Vingrienė, ir baigiame diskusiją, nes vėluojame kitus klausimus...

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Taip, gerbiami kolegos, aš norėčiau tik atsakyti į kolegų abejones dėl atsižvelgimo į Vyriausybės išvadą. Iš tikrųjų komitetai dirbo ir priimtas sprendimas, kaip tik pataisa nauja redakcija išdėstyta. Iš tiesų dėl ko Vyriausybė išsakė pastabas, net buvo priimtas sprendimas – būtent nustatyti licencijavimo tvarką tų produktų, kurie kelia šiek tiek nerimo. Bet iš tiesų šiandien atidėta iki kito posėdžio tam, kad ištis būtų panaikintos visos dvejonės. Jeigu yra kokio nors skepsio ir problemų ar dėl tų tarpinių produktų, dėl ko kyla nerimas, reikia pateikti pastabas ir pakoreguoti tiek, kad jis būtų tobulas. Iš tiesų šis įstatymo projektas yra jau tikrai išdiskutuotas, jis yra tikrai geras, tikrai panaikina visas nerimo galimybes. Kalbama apie pluoštinę kanapę, kurioje narkotinės medžiagos nėra daugiau kaip 0,2 %, tiesiog suteikta galimybė naudoti visą augalą ir atverti kelius tikrai pažangių produktų gamybai.

Šiandieną, aš pati esu šito įstatymo autorė, prieš septynerius metus priimant įstatymą buvo tikrai labai daug skepsio, bet ką matome dabar, tai tikrai proveržis viršijo mūsų lūkesčius, nes mənėme apie sėklas, pluoštą, galbūt statybines medžiagas, dabar ištis mūsų verslas nuėjo tikrai pa-

žangių produktų gamybai... Tai atverkime kelius visos pluoštinės kanapės auginimui, tų, kurios yra leidžiamos Europos Sąjungoje ir įtrauktos į bendrąjį veislių katalogą. Tik reikia užtikrinti visišką kontrolę. O pats įstatymas išties po komitetų darbo yra tikrai geras. Galbūt šiek tiek kelia nerimą, tai pateikime galutinius pataisymus, kurie iš tiesų nuramins visus.

PIRMININKAS. Dėkui. Gerbiami kolegos, aš tik informuoju Dokumentų skyrių, kad kai balsavome dėl Statuto, tai reikia pataisyti žodelį iš „pakeisti“ į „papildyti“ 33 straipsnio nauja 6 dalimi ir ją išdėstyti taip: vietoj „pakeisti“ – „papildyti“. Tokia informacija. Galime skelbti kitą klausimą.

14.41 val.

Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo Nr. VIII-371 5, 10, 11, 13, 15 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4425, Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo Nr. X-1666 4, 18, 24 ir 31 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 24¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIII-4426, Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4427, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 1999 m. birželio 10 d. nutarimo Nr. 1223 „Dėl Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nuostatų patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ projektas Nr. XIII-4428 (pateikimas)

Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo Nr. VIII-371 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4425 ir lydimieji kartu su juo. Kviečiu pranešėją G. Burokienę. Pateikimas.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū, posėdžio pirmininke. Tai yra pakeitimai trijų įstatymų, į kuriuos atkreipė dėmesį Krašto apsaugos ministerija, Lietuvos bankas bei Vyriausioji tarnybinės etikos komisija.

Siekama užtikrinti sklandų VTEK'o ir Derinimo įstatymo taikymą šiais aspektais: įstatymo lygmeniu išsamiai reglamentuoti asmenų teises ir pareigas pateikiant skundą VTEK'ui, patikslinti viešai skelbiamų asmens duomenų sąrašą ir užtikrinti tarnybos paslapčių apsaugą, numatyti, kad įgyvendindama įgaliojimus informaciją VTEK gauna neatlygintinai, ir patikslinti įstaigų vadovų nusišalinimo ir viešųjų pirkimų procedūrose dalyvaujančių asmenų pareigos deklaruoti tvarką. Tiek trumpai. Kadangi praeitais metais priėmėme naują įstatymą, įsigaliojimo... tai po įstatymo įsigaliojimo išlindo štai tokie nesklaidumai, juos ir norime pakoreguoti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausti niekas neužsirašė. Dėkojame pranešėjai. Motyvai dėl viso. Tuo pažiūrėsime, ar yra užsirašiusių. Nėra. Gal galime pritarti bendru sutarimu po pateikimo projektui kartu su lydimaisiais? Ačiū. Pritarta.

Siūlomi komitetai. Pagrindinis komitetas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, papildomų niekas nesiūlo. Siūloma svarstyti šioje sesijoje. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta.

14.43 val.

Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4482 (pateikimas)

Toliau. Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4482. Pranešėja – G. Burokienė. Prašau.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Dėkui, posėdžio pirmininke. Projekto tikslas yra atitaisyti techninę klaidą, kuri atsirado po redagavimo, kadangi du straipsniai tuo pačiu numeriu buvo suredaguoti, tai dabar vienas palindo po kitu ir norime pataisyti šitą punktą.

PIRMININKAS. Taip pat klausti niekas neužsirašė. Dėl motyvų tuoj pažiūrėsime, taip pat niekas neužsirašė. Gal galime pritarti bendru sutarimu po pateikimo? Ačiū, pritarta.

Siūlomi komitetai. Pagrindinis komitetas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, papildomų nematau, kad kas siūlytų. Siūloma svarstyti šioje sesijoje. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

14.44 val.

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 66, 77, 78, 81, 84, 86, 97 ir 99 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4418 (pateikimas)

Tuoj, minutėlė. Iš rezervinių galime paimti Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-4418. Pranešėjas – K. Bacvinka. Prašau. Pateikimas.

K. BACVINKA (LVŽSF). Laba diena, kolegos. Teikiu Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo projekto pakeitimą. Kaip turbūt žinote, nuo šių metų sausio 1 dienos įsigaliojo šio įstatymo nauja redakcija. Pagal šią redakciją, miškuose paplitus kokiems nors kenkėjams, naudoti kokias nors kovos priemones su jais būtų galima tik paskelbus ekstremalią situaciją. Pataisomis inicijuojau, kad būtų atkurta iki Naujų metų buvusi tvarka ir, sakykim, būtų galima naudoti priemones, laikantis Miško sanitarinės apsaugos taisyklių. Trumpai tiek.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausti niekas neužsirašė. Dėl motyvų? Tuoj pažiūrėsime. Taip pat niekas neužsirašė. Galima pritarti bendru sutarimu po pateikimo šitam projektui? (*Balsai salėje*) Galime. Ačiū, pritarta. Siūlomi komitetai: kaip pagrindinis – Aplinkos apsaugos komitetas, kaip papildomas – Kaimo reikalų komitetas. Siūloma svarstyti birželio 4 dieną. Galima bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Darome techninę dešimties minučių pertraukėlę. (*Balsas iš salės: „Vyriausybės ministrų nėra.“*)

Pertrauka

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Mieli kolegos, ką tik gautas pranešimas, kad dar dešimt minučių reikia palaukti. Vyriausybė atvažiuos maždaug lygiai po dešimties minučių. Jie tik dabar pajudėjo iš ką tik pasibaigusio Vyriausybės posėdžio. 15 val. 15 min.

Pertrauka

PIRMININKAS (J. LIESYS, LSF). Laba diena, gerbiami kolegos! Prašom užimti visi savo vietas. Noriu pranešti: kadangi Respublikoje paskelbta ekstremali situacija, premjeras turi teisę bet kada prašyti žodžio ir atsakyti į jūsų teikiamus klausimus. Gerbiamasis premjere, prašom, jeigu galite, pradėti. Kolegos, galėsite užsirašyti, ir premjeras pasistengs atsakyti į klausimus.

15.12 val.

Vyriausybės valanda

Ministro Pirmininko Sauliaus Skvernelio informacija apie Vyriausybės sprendimus dėl kovos su koronavirusu

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, čia, matyt, yra mūsų apsisprendimas, kokia forma, jeigu jums poreikis yra, aš galėčiau pristatyti tai, kas buvo priimta Vyriausybės pasitarime ir posėdyje, ir tada iš to galbūt klausti, o po to, šią temą pabaigus, likusieji klausimai. Jeigu taip tinka, tada aš pabandysiu paskaityti, kas priimta, ir kažką patikslinti, jeigu reikės.

Išties sprendimai nėra paprasti, nėra lengvi, bet jeigu mes turime pagrindinį tikslą, o, manau, tokį turime, kiek įmanoma ilgiau apriboti arba suvaldyti vadinamąjį koronaviruso plitimą šalies viduje, tas priemones reikia taikyti. Ką parodė praktika, kai buvo paskelbta šalyje ekstremali situacija, tai buvo savalaikis sprendimas.

Šiandien mes tikrai (kol kas šią minutę) turime tikrai įvažiavusius iš kitų valstybių žmones, kuriems yra diagnozuotas arba konstatuotas šis virusas. Tarp savo piliečių vadinamojo dalinimosi dar nėra. Kad jo kuo ilgiau nebūtų arba pasekmės būtų kuo lengvesnės, tie sprendimai šiaandien yra priimti, jie yra įforminami ir Vyriausybės nutarimais, ir pagal mūsų įstatymus – šalies ekstremalių situacijų operacijų vadovo sprendimais arba (ir) VESK'o sprendimais.

Tai galbūt pagrindiniai punktai, kurie yra, kaip ir minėjau, įteisinimo forma yra skirtinga, bet esminės žinios. Nuo šių metų kovo 13 dienos 7 valandos ryto uždrausti visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje visus tiek atvirose, tiek uždaroje erdvėje organizuojamus sporto, kultūros, laisvalaikio, pramogų ir kitus renginius. Atvirose erdvėse leisti organizuoti tik tokius renginius, kuriuose dalyvių skaičius neviršija 100 asmenų ir kur galima užtikrinti ypatingas apsaugos sąlygas, tai yra atstumas tarp dalyvių ne mažesnis kaip 1 metras. Renginys skirtas ne rizikos grupėms žmonėms, tai yra senyvo amžiaus žmonės, sergantys lėtinėmis ligomis. Užtikrinta rankų dezinfekcijos ir rankų higienos galimybė. Trečia. Profesionalūs sporto renginiai gali būti organizuojami tik be žiūrovų. *Be žiūrovų. (Balsai salėje)*

Dėl kultūros, laisvalaikio, sporto įstaigų veiklos apribojimo nuo kovo 13 dienos iki kovo 27 dienos. Draudžiamas kultūros, laisvalaikio, pramogų, sporto įstaigų lankymas ir jų veikla. Iki kovo 27 dienos nutraukiama veikla vaikų, žmonių su negalia ir pagyvenusių žmonių dienos ir užimtumo centruose.

Nuo kovo 13 dienos rekomenduojama, o nuo kovo 16 dienos iki 27 dienos privaloma stabdyti ugdymo procesą ir švietimo veiklą visose švietimo įstaigose. Rytojaus diena yra palikta kaip rekomendacija, siekiant spręsti, ką aš vėliau minėsiu, tėvų, kurie neturi kur palikti vaikų, klausimą, su tam tikromis kompensacinėmis formomis, ir kitos dvi savaitės švietimo, mokslo ir sporto ministro bus skelbiamos kaip moksleivių atostogos. Per dvi savaites, iki 27 dienos, bus Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos siūlymas parengti rekomendacijas, kad įstaigos galėtų pasiruošti, jeigu tęsiant šį apribojimą reikės vykdyti mokymo, ugdymo procesą nuotoliniu būdu.

Savivaldybės privalo užtikrinti išskirtiniais atvejais vaikų priežiūrą įstaigose, jeigu to neįmanoma įgyvendinti namuose. Mes visiškai suprantame atskiras visuomenės grupes, kur nebus galimybių vaikų palikti namuose, dėl to kaip išimtinis atvejis, sudarant išimtinės sąlygas tiek ikimokyklinio ugdymo įstaigose, tiek ir mokyklose tokiems vaikams, jeigu jie ateis į mokyklą, bent jau jie turėtų tą priežiūrą užtikrinti...

Taip pat yra rekomendacija darbdaviams užtikrinti galimybes tėvams, auginantiesiems vaikus, dirbti nuotoliniu būdu, taikyti kitokias darbo formas, o nesant tokių galimybių tėvai turės (šią minutę) galimybę kreiptis ir gauti nedarbingumo pažymėjimą. Jeigu Seimas antradienį, jeigu vyks posėdis, ypatingos skubos tvarka priims šiandien Vyriausybėje pateiktas ir priimtas keturių įstatymų pataisas dėl laikino nedarbo kompensacijos mokėjimo, tai bus taikoma šita forma.

Dar labai noriu akcentuoti vieną dalyką visuomenei, kad tėvams pirmadienį, kai įsigalios draudimas, nereikia vienu metu kreiptis dėl, sakykim, nedarbingumo pažymėjimo gavimo, tai bus galima daryti atgaline data per tą laikotarpį. Šiandien nustatytas pradinis minimalus 14 dienų, arba dviejų savaitių, laikotarpis.

Dėl lankymosi užsienio šalyse ir nevykimo į tam tikras šalis. Pirmiausia – tai draudimas nutraukti tokias keliones, jų neorganizuoti, nevykti į ypatingos rizikos šalis. Užsienio reikalų ministerija šį sąrašą nuolat atnaušina, jis keičiamas nuolatos, nes turėjome penkias valstybes, dabar, kaip mane informavo užsienio reikalų ministras, šią minutę situacija šiek tiek pakitusi – yra dešimt valstybių. Aišku, tiems žmonėms, kurie nepaisys šio apribojimo, vyks, grįžus atgal bus priverstinai saviizoliacija su visomis su tuo susijusiomis teisinėmis pasekmėmis, nevykdant šio įpareigojimo. Vyriausybė ir Ekstremalių situacijų centro vadovas nerekomenduoja šalies piliečiams vykti į bet kurias užsienio valstybes. Tai yra, aišku, žmonių apsisprendimo reikalas, nėra draudimas, bet yra primygtinė rekomendacija to nedaryti.

Dėl mūsų šalies piliečių, kurie šiandien yra valstybėse, kurios yra ypač paveiktos viruso, Užsienio reikalų ministerijai kartu su Susisiekimo ministerija suformuotas pavedimas tuos kontaktus surinkti ir, esant būtinumui, mes organizuosime savo piliečių parsivežimą iš tų valstybių arba oro, arba sausumos transportu.

Dar dėl susisiekimo. Sprendimas yra priimtas stiprinti visų Lietuvos Respublikos teritorija važiuojančių keleivinių autobusų, traukinių ir keltų patikrą, renkant duomenis apie asmenis, kurie sugrįžta, ir nustatčius simptomus, sakykime, autobuse asmens, kuris gali būti užsikrėtęs minėtu virusu, aišku, yra asmens izoliacija. O likusių keleivių išvežiojimas į galutinę paskirties vietą,

tai yra į namus, vidaus reikalų sistemos pareigūnams prižiūrint, kad jie galėtų taikyti tą būtiną 14 dienos saviizoliacijos instrumentą.

Dėl skrydžių ribojimo. Kol kas yra apsiribota, kad iki kovo 16 dienos mes dar leidžiame skrydžius iš Italijos į Lietuvą, nes pagal Užsienio reikalų ministerijos duomenis toks poreikis yra sugrįžti mūsų šalies piliečiams. Nuo 16 dienos yra draudžiami skrydžiai iš Lietuvos oro uostų į Italiją ir iš tenai.

Taip pat nepaisant to, iš kurios šalies keleiviai grįžta, oro uostuose ar jūrų uostuose bus visi atvykstantieji privalomai registruojami, vykdomas vadinamasis anketavimas. O kaip jau minėjau šiek tiek, iš tų šalių, kurios yra patvirtintos ypatingos rizikos šalimis, bus taikoma privaloma 14 dienų saviizoliacija.

Jau dėl sausumos kelių patikra padidinta, sanitarinė kontrolė vykdoma Lietuvos ir Lenkijos pasienyje. Nuo vakar pradėta tas daryti Lietuvos ir Latvijos pasienyje, pasitelkiant vėlgi visas vidaus reikalų sistemos įstaigas, ir yra suderinta, esant poreikiui, pasitelkiama Lietuvos kariuomenė kaip paramą teikianti institucija.

Dėl ekonominių priemonių. Išties galiu patvirtinti, tą atsakingai pasakyti, kalbant apie sveikatos priežiūros įstaigų veiklą, aprūpinimą, papildomo darbo apmokėjimą, įrangos įsigijimą, darbuotojų individualios apsaugos priemonių įsigijimą, jokio finansinio apribojimo nėra. Esant reikalui, bus naudojamas Privalomojo sveikatos draudimo fondas, kuriame yra sukaupta daugiau kaip 400 mln. eurų.

Lygiai taip pat galiu patvirtinti visoms valstybės institucijoms, pareigūnams, tarnautojams, specialistams, kuriems teks didesnis darbo krūvis arba ypatingas režimas, iš valstybės rezervo, ką mes jau darome, kalbant apie prevenciją, reikalingus įsigijimus, bus taip pat patenkintas visas finansinis poreikis, nepriklausomai nuo to, kiek kokiai institucijai to papildomo poreikio reikės.

Kalbant apie konkrečius planus, galima situacija, kurios tikrai šiuo metu nėra ir požymių nėra, dėl skatinamųjų, kompensacinių priemonių taikymo mūsų verslui, mūsų ekonomikai, trečiadienį Vyriausybėje bus patvirtintas konkretus priemonių planas. Šiandien aš galiu tikrai pasakyti, kas ne kartą buvo pakartota, – visoms įmonėms, kurios susiduria su sunkumais dėl šio viruso sukeltų problemų, bus taikomos jau įstatymuose numatytos, dešimtmetį atgal patvirtintos priemonės dėl patiriamų laikinų sunkumų. Kalbant apie mokestines ir kitas prievoles tiek valstybės biudžetui, tiek ir kitiems fondams, Socialinio draudimo fondui, bus daromas reikalingas atidėjimas, netaikomi delspinigiai, baudos. Su kiekviena įmone bus bendraujama individualiai dėl patiriamų sunkumų ir galimų kompensacijų.

Kalbant apie kitas priemones, kurios gali būti taikomos, noriu priminti, mes turime ir Ilgalaikio darbo, ir vadinamąjį Rezervinį fondą, kuriame taip pat sukaupta gana solidi suma – daugiau negu 150 mln. eurų, kaip minėjau, valstybės rezervą ir kitas priemones, kurios yra numatytos. Jeigu trečiadienį... aš tikiuosi, Vyriausybė patvirtins, galbūt tik kol kas hipotetiniam scenarijui dėl galimų, nenoriu net to žodžio įvardinti, sunkumų mūsų ekonomikai, dėl skatinamųjų priemonių, taip pat mes esame numatę ir finansinių lėšų, ir sektorius, kur tos skatinamosios priemonės galės būti taikomos. Ar tai būtų kelių sektorius, ar tai būtų Europos Sąjungos specialiosios lėšos ir jų panaudojimas, ar žemės ūkio sektorius, tiesiog tas priemonių planas bus patvirtintas. Šiandien tikrai jokios galimybės panikai ar kokio nors nerimo skleidimui nėra, manau. Galiu tik pasakyti, mes turime ir sukaupus reikalingus rezervus, ir numatytas priemones, jeigu reikėtų. Pirmiausia aš kalbu apie vidaus vartojimo skatinimą. Tai tikrai bus padaryta mūsų bendrais sprendimais.

Ir paskutinė galbūt iš tų rekomendacijų, vėlgi pirmiausia tai liečia valstybės ir savivaldybių sektorių, kiek įmanoma mažinti iki minimumo tiesioginį kontaktą. Paslaugas, kurias galima teikti elektroniniu alternatyviu būdu, taip ir daryti, ir ką valstybės institucijos taiko jau – neišleisti žmonių į komandiruotes, atšaukti įvairias konferencijas, galiausiai sudaryti maksimalias sąlygas, tas tikrai yra sudaroma, darbuotojams dirbti ir išnaudoti nuotolinio darbo teikiamas galimybes.

Galbūt tokie pagrindiniai sprendimai. Kaip jau minėjau, detalai jie bus arba yra įforminti tiek Vyriausybės nutarimais, tiek ekstremalių situacijų operacijų vadovo įsakymais.

Aišku, tikrai apie tai nesinori kalbėti, bet reikia paminėti, kad pagrindinis dalykas dėl mūsų šitos situacijos suvaldymo yra mūsų žmonių atsakomybė. Jeigu mes patys elgsimės atsakingai,

saugosime save ir kitus, nesivadovausime tuo, jog aš esu sveikas, drūtas, stiprus, prie manęs niekas nelimpa, bet kad aš galiu pasidalinti su kitais visuomenės nariais, kurie priklauso rizikos grupei, taip nesielsime, tai bus didžiulė sėkmė. Jeigu sąžiningai laikysimės saviizoliacijos arba, gavę nedarbingumo pažymėjimą, vykdysime jame numatytas sąlygas, nesilankysime parduotuvėse, masiniuose renginiuose, kurie, beje, dabar uždrausti, tai to nebus. Bet, aišku, tam tikrais atvejais dėl įpareigojimų, kurių nesilaikoma, numatyta ir administracinė atsakomybė. O jeigu kalbame apie infekcinių ligų platinimą, pavojingu būdu sukeliant grėsmę aplinkiniams, yra numatyta ir baudžiamoji atsakomybė. Aišku, apie tai kalbėti nelabai ir norisi, bet tokį įrankį valstybė taip pat turi.

Tai gal būtų tiek tokios apibendrintos informacijos. Tiek aš, tiek ministrai pasirengę atsakyti ir į šios temos klausimus, ir į kitus jums aktualius politinės darbotvarkės klausimus.

PIRMININKAS. Dėkojame gerbiavam premjerui už išsamų pristatymą. Manau, daug aiškumo šiame pasisakyme yra mums ir Lietuvos piliečiams.

Dėkoju gerbiamiems ministrams. Šiandien kaip niekada visos mūsų ministrų pozicijos yra užimtose, visi ministrai jūsų paslaugoms, gerbiami Seimo nariai. Galime pradėti teikti klausimus. Prašom, gerbiamas Majauskai.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Susidaro toks įspūdis, jog finansų ministras vengia atskleisti ekonominės raidos tendencijas, jog tiek verslas, tiek valstybinės institucijos galėtų tinkamai pasirengti galimiems scenarijams. Todėl, gerbiamas ministre, mes, 15 Seimo narių, pasinaudodami Statuto 208 straipsniu, kviesime jus į artimiausią Seimo posėdį, į tribūną, atsakyti į mums rūpimus klausimus. Tuos klausimus aš jums netrukus įteiksiu.

O dabar klausimas gerbiavam Ministrui Pirmininkui. Gerbiamas premjere, prieš dvi dienas aš jūsų klausiau čia, Seime, ar nereikės Seimui ir ar jums nereikės papildomų priemonių, siekiant suvaldyti koronavirusą ir sumažinti ekonominę žalą, amortizuoti padarinius visuomenėje. Jūs sakėte, kad nereikia papildomos informacijos suteikti visuomenei, jos kankinti papildoma informacija ir visos priemonės yra prieinamos jums. Tai aš dabar jūsų klausiu dar kartą, ar iš tikrųjų Seimui pavasario sesijoje nereikės priimti jokių įstatymų, susijusių su koronaviruso užkardymu ir žalos amortizavimu visuomenėje? Nieko su Darbo kodeksu, nieko su biudžeto pakeitimu, su skolos limitais, su galbūt laikino nedarbingumo išmokomis? Ar galėtumėte patikslinti, kad Seimas ir toliau dirba, kaip ir anksčiau, ir jokių papildomų įstatymų jums vis dar nereikia?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Aš jums atsakydamas tada pasakiau tai, ką ir dabar pakartosiu. Yra parengti Vyriausybės teisės aktų pakeitimai, jau yra parengti, esant reikalui, jie bus pateikti Seimui. Mes tai šiandien ir padarėme, formalizavome dėl keturių reikalingų įstatymų pataisų. Tai nėra susiję nei su biudžetu, nei su skolinimosi reikalais. Šiuo atveju mes tikrai esame saugūs ir jokių pokyčių daryti nereikia nei dėl skolos, nei dėl skolinimosi. Įstatymai seniai yra priimti. Juo labiau nėra net kalbos dėl biudžeto peržiūrėjimo. Tai tie einamieji teisės aktai, kurie bus reikalingi, jų kiekvieną dieną atsiranda, bet jie yra parengti, mes turime rezervą ir juos tada realizuojame.

Šiandien, kaip jau minėjau, tai yra susiję su ta situacija, ką aš pristaciau dėl laikino švietimo įstaigų uždarymo, ir susiję su tais atvejais, kai tėvai neturi galimybės įgyti teisę dirbti nuotoliniu arba kitokiu būdu, neturi kur palikti vaikų. Tai tokiu atveju sprendimas, kaip dar kartą pakartojau, nuo pirmadienio yra galiojantis suteikiant vadinamąją ligos išmoką, tačiau šiuo paketu yra siūloma, kad tai būtų pakeista į laikino nedarbo išmokas, ir tie įstatymų projektai šiandien Vyriausybėje buvo formaliai patvirtinti.

Lygiai taip pat yra ir gali būti taip, ir mes tai stebime, matome, ir jeigu reikės, antradienį galbūt ir dar bus pateikta. Mes matome medikų bendruomenės nuogastavimą, šiandien gavome tam tikrų pageidavimų, kad jiems būtų laikino nedarbingumo atveju, kai susirgtų vykdydami savo profesinę pareigą, susijusią su šio viruso pasekmėmis, nedarbingumas būtų apmokamas šimtu procentų. Tą mes irgi linkę daryti. Vadinamasis koronavirusas bus įtrauktas į ypač pavojingų infekcinių ligų sąrašą ir bus padarytas sprendimas, teikimas tvirtinti Seime dėl galimybės apmokėti šimtu procentų sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojams, medikams nedarbingumą, susijusį su profesine rizika, jeigu jie susirgo vykdydami savo tiesiogines profesines pareigas.

Dėl prognozių galbūt ministras atsakys. Prašom.

V. ŠAPOKA. Dėl ekonominių prognozių tikrai atmetu priekaištą, nes puikiai žinote, o jūs, gerbiamas Majauskai, turėtumėte puikiai žinoti, kaip yra atnaujinamos makroekonominės prognozės. Jos yra numatytos kovo antrai pusei ir šiuo metu yra derinamos su Valstybės kontrole ir Lietuvos banku. Kaltindamas mane, galėtumėte ir Tarptautinį valiutos fondą apkaltinti, kad jis neatnauja pasaulio ekonomikos prognozių. Manau, kad šiuo atveju reikia šiek tiek rimties.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dėl vedimo tvarkos – R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas posėdžio pirmininke, kadangi nespėjo visi užsirašyti, bet Vyriausybė didžiąją sprendimo dalį priėmė ir premjeras neinformavo, kaip bus su praktybos centrais, tokiais kaip „Mega“, „Babilonas“ ir visais kitais, kur jūs draudžiate renginius sporto arenose. Tai yra sveikintinas dalykas, šiandienos duomenimis, „Megos“ praktybos centre per dieną apsilanko virš 60 tūkst. žmonių. Dabar, kai uždaroame mokyklas, mes turėjome mokyklų sprendimą, bet tai nebuvo įvardinta. Gal tai yra priimta, tiesiog paaiškintų.

PIRMININKAS. Gerai. Ačiū. Ačiū, gerbiamas kolega. Bandysime produktyviai dirbti ir spėsi-me atsakyti į visus klausimus. Klausia V. Čmilytė-Nielsen. Ruošiasi J. Sabatauskas.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke.

PIRMININKAS. Formuluokite trumpai, aiškiai.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Mano klausimas yra ir premjerui, ir ministrui A. Verygai. Kaip žinote, Lietuvoje iki šiol yra atlikta vos daugiau nei 300 testų. Lyginant su kitomis valstybėmis, ir kitose valstybėse yra kovos dešimtys tūkstančių, aš jau nekalbu apie Pietų Korėją, kur yra atlikta virš 200 tūkst. testų, ir tai yra pripažinta gerą kovos su koronavirusu praktika. Mano klausimas yra toks. Šiandien rezerve turime apie 400 mln. Ar bus skirta lėšų tam, kad būtų praplėstas testuojamų asmenų skaičius? Ar bus leista šeimos gydytojams testuoti pagal jų nuožiūrą tuos pacientus, kurie ne visai atitinka kriterijų, ir ar bus leista žmonėms, kurie nori susimokėti už testą, ar bus sudaryta tokia galimybė?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Aš gal ne į medicininę temą atskysiu, o ministras atsakys kaip profesionalas. Iš tikrųjų yra galimybių, kaip minėjau, mes turime pagrindinę laboratoriją ir dar dvi, kurios gali atlikti testus. Pajėgumai turbūt bus apie 800 per parą, jeigu klystu, ministras papildys. Tai toks poreikis yra. Su finansų klausimais čia absoliučiai nesusiję. Kaip minėjau, reagentai yra perkami, jeigu reikia, įranga supirkta ir parengta. Ar visiems tikrai reikia ir kokiais atvejais reikia, čia mes klausome specialistų. Ministras, matyt, iš medicininės pusės geriausiai atsakys.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju. Aš tik papildau premjerą. Iš tiesų čia ne finansų klausimas, nes papildomi pavedimai įsigyti reagentų, kad ir kitos laboratorijos galėtų atlikti tyrimus, jau yra duoti. Tie reagentai turėtų pasiekti, kiek žinau, dar šią savaitę Lietuvą, tikėtina, pagal tuos terminus, kaip anksčiau jie atkeliavdavo. Greičiausiai, kad rytoj juos jau turėtų turėti. Bet dėl norinčių išsiti-tirti, turėtumėte suprasti, kad čia yra ne tik tyrimų išplėtimo galimybių, bet ir pačių mėginių pa-ėmimo saugumo klausimas ir panašiai. Jie turi būti saugiai paaimami. Jeigu žmogus įtaria, kad jis gali būti užsikrėtęs, jis neturėtų važiuoti pas šeimos gydytoją. Čia yra labai svarbu. Jeigu jis atva-žiuos į polikliniką, jis ten užkrės dešimtis kitų žmonių. Gali užkrėsti tą patį gydytoją ir panašiai. Todėl yra tos procedūros gana griežtos, ir paėmimo, ir transportavimo, ir taip toliau. Tai yra susi-ję ne su finansais, o tiesiog kol kas su esamomis aplinkybėmis.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia gerbiamas J. Sabatauskas. Ruošiasi A. Butkevičius.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Mano klausimas bus panašus. Dabar iš esmės tyrimai atliekami tik tiems asmenims, kurie yra atvykę iš tų rizikos šalių ir pajutę simp-tomus, tačiau nė vienas iš mūsų nežinome, kad galbūt valandą prieš tai, ar prieš dieną, ar prieš savaitę kontaktavome su asmeniu, kuris turi artimųjų, būtent atvykusių, ir jis nuolat kontaktuoja. Galbūt jis yra nešiotojas. Jeigu tas asmuo turi simptomų, kokia tikimybė tokiems asmenims yra pasitikrinti? Panašus būtų dėl to, kad šiandien mes turime vieną laboratoriją, nors sakoma, kad galima iš karto pakrauti ir daryti 70 tyrimų. Bet ribojimas vis dėlto yra, ar mes taip taupydami ne-rizikuojame?

A. VERYGA (LVŽSF). Aš dar kartą pasakysiu, kad čia yra ne taupymo klausimas, bet dabar nėra poreikio paleisti kitų laboratorijų. Supraskite, kad įranga yra ir kitiems tyrimams ir tikslams naudojama. Dabar visos keturios įstaigos galėtų atlikti, turi reikiamą įrangą.

Dabar dėl to nusiramino. Ką aš noriu dar kartą akcentuoti, jeigu ar jūs, ar koks nors kitas asmuo manote, kad galėjote kontaktuoti, turite kokių nors pagrįstų abejonių dėl rizikos, tai ne į laboratoriją reikia lėkti, o reikia saviizoliuotis. Tai yra pagrindinė dabar rekomendacija, nes jeigu nėra simptomų, o jums bus tyrimas padarytas ir jis bus neigiamas, tai dar nereikia, kad jūs esate neužsikrėtę. Jeigu yra simptomų, tai vėlgi klausimas, kokie tie simptomai. Jeigu jūs niekur su niekuo nekontaktavote, tai dabar įsivaizduokite visus žmones Lietuvoje, kurie sloguoja šiuo metu, nes net ir slogos simptomai yra laikomi pakankamais, jeigu žmogus turėjo, sakykim, kontaktą arba buvo rizikos zonoje. Supraskime, kad negalime tiesiog neatsakingai paleisti to rato, kad visi, kas nori, kur nori tiriasi. Jeigu bus poreikis, ta tyrimų galimybė, kaip ir minėjau, bus išplėsta. Jam yra pasiruošta.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia A. Butkevičius. Ruošiasi J. Jarutis.

A. BUTKEVIČIUS (MSNG). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Mano klausimas finansų ministrui. Aš iš premjero pasisakymo supratau, kad kalbant apie fiskalinę politiką, jeigu bus problema dėl pajamų ir išlaidų subalansavimo arba trūkumo, tai bus naudojamos valstybės rezervo lėšos, bet neišgirdau apie makroekonominės politikos tam tikras priemones, kokia bus faktiška parama verslui, nes kai kurios verslo įmonės skundžiasi, kad jau 80 % užsakymų neturi, transporto sektoriuje – 90 %. Ir jeigu bus tik tos priemonės, kurios buvo paminėtos, kad baudos bus neskaiciuojamos, delspinigiai, tai jos labai silpnos ir turi labai mažą poveikį ekonomikos nuosmukio amortizavimui. Aš norėčiau išgirsti, gal numatytos kokios nors kitos priemonės?

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Tikrai detaliau atsakysiu. Premjeras jau paminėjo, galime skaidyti šitą klausimą į keletą dalių. Pirmą, sveikatos sistema ir visos kitos sistemos, kurios yra susijusios su viruso prevencija. Tam yra numatytos lėšos rezerve. Kai jos baigsis, įstatyme jau dabar yra numatyta galimybė skolintis, kad būtų visiškai padengta. Tam yra pasiruošta.

Kalbant apie sveikatos rezervą, esame pasiruošę jį naudoti. Kalbant apie kitas priemones, reikia orientuotis į tokias pagrindines sritis – tai užimtumo užtikrinimas tam, kad apsaugotume darbo vietas ir socialines garantijas. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija rengia priemonių paketą. Kalbant apie smulkųjį ir vidutinį verslą, bus priemonė tam, kad su valstybės garantija gautų tos įmonės prieigą prie finansų. Kalbant apie makrolygio priemones, taip pat jas svarstysime kito Vyriausybės posėdžio metu ir aktyvizuosime šitą planą, kai to reikės. Kitaip tariant, esame apgalvoję visus variantus ir visus scenarijus.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia J. Jarutis. Ruošiasi A. Vinkus.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas premjere, gerbiami ministrai, pirmiausia noriu padėkoti už adekvačią ir savalaikę reakciją. Didėjant grėsmei, didėja ir priemonių planas, poveikio priemonės valdant koronavirusą. Tenka apgailestauti, kad mūsų piliečiai ne visada tokie atsakingi ir dėl to turime tas pasekmes, kokias šiandien turime, bet, kaip suprantu, mes visi patirsime tam tikrų nuostolių dėl šito viruso, vieni dėl saviizoliacijos, kiti dėl... Sakykim, viešasis sektorius gali dirbti nuotoliniu būdu, bet transportas, miškininkystė, maisto pramonė to negali padaryti. Tiesiog gal turite bent jau praverti šiek tiek informacijos, atskleisti kiek nors informacijos, kaip dalinsis verslas, piliečiai ir valstybė, kaip tas netektis, kokiomis proporcijomis dalinsimės ateityje?

PIRMININKAS. Į kokią ministrą jūs kreipėtės?

V. ŠAPOKA. Aš galiu atsakyti. Kaip ir minėjau, pirma, turime koncentruotis į keletą sričių. Sveikatos sektorius ir bet kuris sektorius, kuris yra susijęs tiesiogiai su viruso plitimo kova, tai finansai yra neapriboti ir kiek reikia, tiek bus.

Kalbant apie verslą pirmiausia, jeigu tai yra stambus verslas, galima tikėtis, kad gerais laikais yra sukaupęs tam tikrus lašinius, ko negalime pasakyti apie smulkųjį ir vidutinį verslą, kuriam pagalbos reikės jau labai greitai, ir orientuosimės į smulkųjį ir vidutinį verslą. Kalbant apskritai apie verslo šakas, turime užtikrinti taip, kad išlaikytume aukštą užimtumo lygį. Jeigu to neišsina, tai užtikrinti šių sektorių dirbančiųjų pajamas. Tam taip pat yra rengiamasi.

Jeigu reikės makrolygiu skatinti ekonomiką, taip pat parengsime konkretų priemonių planą, kad būtų kuo didesnis efektas skatinant infrastruktūros objektų, atsinaujinančios energetikos, kelių ir panašius projektus, su kuriais būtų galima staigiai startuoti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia A. Vinkus. Ruošiasi E. Zingeris.

A. VINKUS (*LSDDF*). Gerbiamas ministre, noriu pasakyti, kad šiandien po Ministro Pirmininko ir jūsų ne kartą pasisakymo mes matome, kad Vyriausybė turi konkrečią programą, aiškiai šiandien išdėstyta. Jūsų ministerijos štabas – Ekstremalių situacijų centras, tikiu, dirba koordinuotai, bet reikėtų, kad į televiziją eitų ne vien tik viršininkai kalbėti, kaip aš kalbėjau ir su jumis, bet ir epidemiologai, ir iš Nacionalinio visuomenės centro, ir miesto visuomenės sveikatos centro, ir AIDS, ir Infekcinių ligų departamento, ir panašiai.

Antras klausimas. Ar nereikėtų, kad būtų tik vienas *prescentras* – jūsų? Reguliariai pateiktų per savaitę po kelis kartus informaciją ramiai, ir žmonių nuraminimas, ir pasakymas... O skambina spauda, aš suprantu, ir Seimo nariams, ir visiems galimai ta informacija duodama visai tokia neobjektyvi ir, sakyčiau, stresą kelianti žmonėms. Jūs paimkite valdyti tą *prescentrą*, kad per jus viskas eitų.

Ir paskutinis klausimas. Ką atsakyti žmonėms dėl *dezsکیدinių* ir dėl *maskių*?

A. VERYGA (*LVŽSF*). Labai ačiū už klausimus. Pirmiausia dėl infektologų, epidemiologų, tai iš tiesų jie ir dalyvauja laidose. Tik tiek, kad dabar žiniasklaidos dėmesys pirmiausia yra sutelktas į pačias priemones, jau ką valstybė taiko. Ne tiek apie patį virusą, bet daugiau yra kalbama apie tai, kokios apsaugos priemonės yra imamosi. Aš manau, jie pagal tai ir kviečia, ir klausia. Tai tikrai mes raginame ir skatiname ir pačius infektologus kalbėti, bet tai, matyt, yra susiję su situacija.

Dėl pačios komunikacijos, mes faktiškai kiekvieną dieną turime arba spaudos konferenciją, arba *brifingą*, arba parengiame spaudos pranešimus apie tai, kas yra padaryta. Tikrai stengiamės operatyviai tą informaciją duoti. Tam yra sutelkta ir Visuomenės informavimo grupė, tikrai tą informacijos teikimą stengiamės koordinuoti.

Dabar dėl dezinfekcijos skysčių. Jau ne sykį esame minėję, kad 14 įmonių yra gavusios leidimus jį gaminti pagal Pasaulio sveikatos organizacijos formulę. Dalis jau yra pradėjusios gamybą ir tie skysčiai anksčiau ar vėliau, aš tikiuosi, pasieks rinką.

Dėl kaukių jau yra nebe lietuviškas klausimas. Priklausys nuo to, kiek į mūsų rinką apskritai bus atvežta. Įstaigoms kol kas netrūksta, gyventojams, deja, kol kas yra sudėtingiau įsigyti, bet jos nėra gyvybiškai būtinos gyventojams.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia E. Zingeris. Ruošiasi G. Vaičekauskas.

E. ZINGERIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Ačiū, gerbiamas premjere, kad šiandien gerokai padiskutavome ryte ir, kaip matyti iš jūsų atsakymų, jūs į kai kuriuos esminius klausimus atsakėte dabar. Bet mano klausimas būtų šiek tiek siauresnis, susijęs su jūsų įvesta naująja sistema ir bandymu galimiems verslo subjektams valstybės lygiu pasinaudoti ekstremaliomis situacijomis savo asmeniniams interesams.

Mes parengėme ir pateikėme Seimui Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 papildymo 31 straipsniu įstatymo projektą, kad Vyriausybė galėtų ekstremalios situacijos metu nustatyti tik būtiniausių prekių sąrašą ir laikinai reguliuoti jų kainas. Turime... Jūsų kolega S. Malinauskas kalbėjo per *preskonferencijas* ir patvirtino tai, kiti jūsų kolegos kalbėjo apie kylančias būtiniausių priemonių ir medicinos priemonių kainas. Tai yra neleistina. Laisvoje rinkoje tai yra leistina, bet ekstremalios situacijos metu tai yra neleistina.

Kaip jūs, gerbiamas kolega, ypač žiūrint į šiandienos pozityvų jūsų reagavimą į mūsų ryte buvusių klausimų, atsakytumėte, kaip mes galėtume išeiti iš šitos situacijos, turint galvoje, kad įstatymas jau įrašytas į mūsų darbotvarkę? Ačiū.

PIRMININKAS. Laiką žiūrėkite.

S. SKVERNELIS (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiamas kolega, iš tiesų neslėpsiu, kad toks noras kyla natūraliai ir Vyriausybės nariams. Dėl jūsų įstatymo projekto dabar reikėtų mums gauti Teisės departamento išvadą, ar tikrai tokiomis sąlygomis tokia reguliacija galima. Kaip rodo kitų valstybių šiuo metu taikoma praktika, pavyzdys Prancūzija, jie tokį reguliavimą įvedė. Tačiau jeigu teisiniu požiūriu mūsų teisininkai matys, kad jis tikrai gali būti priimtas, tada aš tikrai siūlau dar ir pagal

procedūras numatyti atsakomybę už šitos normos nesilaikymą, nes jeigu mes priimsime ribojančią normą ir nebus atsakomybės, ji neveiks. Vadinasi, turi būti tam tikros sankcijos, matyt, juridiniam asmeniui už šio įstatymo pažeidimą.

O pati forma iš esmės šiandien teoriškai arba žmogiškai kalbant išties yra... siūlymas racionalus, tai nėra paprasta situacija. Yra ekstremali situacija ir mes matome iš tiesų, kas darėsi rinkoje, kai tos pačios kaukės, kuri, kaip ir ministras minėjo, nėra gyvybiškai būtina, nes atlieka kitą paskirtį, kainos pakilo keliasdešimt kartų. Su ta pačia situacija susidūrėme dėl dezinfekcinio skysčio. Gerai, kad dabar atsirado jau 14 įmonių, kurios gali tą gaminti Lietuvoje ir užpildyti rinką. Tai aš tikrai esu už tokias laikinas priemones, svarbu, kad nesikirstų su mūsų teise, ne tik mūsų teise, su Europos teise, ir čia, matyt, iki to antradienio dar atsakymus mes gausime. Bet būtinai, kad ji būtų veikianti, turi būti numatyta ir sankcija už tam tikrą pažeidimą.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, klausdami tilpkite į savo laiką, nepiktnaudžiaukite kitų laiku. Klausiančių yra labai daug ir labai svarbūs klausimai.

Prašom G. Vaičekauskas. Ruošiasi A. Sysas.

G. VAIČEKAUSKAS (LSF). Ačiū. Ačiū, pirmininke. Gerbiama vidaus reikalų ministre, Lietuva užsidaro nuo pasaulio, viskas šiuo atveju yra gerai. O kaip gyvensime viduje? Kaip dirbs kelių policija? Kaip bus tikrinamas vairuotojų girtumas ir ar bus vykdomi policijos reidai? Ačiū.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Ačiū. Pareigūnai pasirenge ir kasdieną analizuojame situaciją. Taip pat yra bekontakčiai alkotesteriai, jie bus naudojami. Alkotesteriai yra vienkartinio naudojimo priemonė, saugiai galima panaudoti. Bet policija informavo, kad daugeliu atveju, jeigu situacija blogės, bus naudojami bekontakčiai alkotesteriai nustatyti neblaivius vairuotojus keliuose.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia A. Sysas. Ruošiasi A. Mazuronis.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas premjere, norėčiau kreiptis Lietuvos neigaliųjų vardu, nes dabar daug įvairios informacijos ir žmonės su klausos negalia norėtų turėti visą informaciją, ir pirminę. Suprantu, yra ribotas skaičius vertėjų ir ribotas skaičius žmonių, kurie gali būti prie ministro, prie jūsų, kad informaciją girdėtų ne tik girdintys, bet ir gestų kalba. Ar bus pasirūpinta, kad ši informacija patektų ir kad ją gautų ir būtent ši žmonių grupė? Ačiū.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Ačiū. Tikrai labai svarbus klausimas. Jeigu pastebėjote, jau prieš kurią laiką iš operacijų vadovo teikiamų spaudos konferencijų gestų vertimas yra. Šiandien tai buvo ir Vyriausybės posėdyje padaryta, jau ne pačiame posėdyje, bet per pranešimą ir išėjus pas žiniasklaidą, tai tikrai mes užtikrinsime. Ir nacionalinis transliuotojas, kuris yra pagrindinis informacijos šaltinis arba skleidėjas, tikrai galėtų savo informacinėse laidose, bent jau ta tema, kuri yra susijusi su koronavirusu, šiandien Nr. 1 mūsų visuomenėje, šitą organizuoti. Mes tikrai stengsimės, kad mūsų institucijose per svarbiausius Vyriausybės pranešimus, kurie transliuojami visuomenei, būtų šalia ir vertimas gestų kalba.

PIRMININKAS. Klausia A. Mazuronis. Ruošiasi gerbiamas A. Dumbrava.

A. MAZURONIS (MSNG). Labai dėkui, gerbiamas premjere, už įdomų ir visiems naudingą pristatymą, ko Vyriausybė ketina imtis. Tačiau vienas dalykas man šiek tiek užkliuvo. Italija šiandien yra Europos Sąjungos valstybė, kuri tikriausiai sunkiausiai tvarkosi su iškilusia grėsme, ten didžiausias skaičius ir sergančių, ir užsikrečiančių, ir plėtra tos ligos yra gana didelė. Tačiau skrydžių stabdymas su Italija, jūs paminėjote, tik nuo kovo 16 dienos, tai yra po keturių dienų. O Jungtinės Amerikos Valstijos, nepaisydamos to, kad Europoje tikriausiai yra Jungtinių Amerikos Valstijų piliečių, skrydžius nutraukia skubiai. Šiandien tų piliečių, kurių yra vienoje ar kitoje šalyje, interesas, be abejo, yra labai didelis, tačiau piliečių, likusių savo šalyje, interesas nesusirgti yra ne ką mažesnis. Ar nemanote, kad reikėjo skubiai stabdyti susisiekimą oro transportu su valstybe, kurioje ta liga plinta labai labai sparčiai?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Aš gal ne visai aiškiai ar išraiškingai pasakiau, kad nuo rytojaus tiesioginiai skrydžiai į Italiją iš visų Lietuvos oro uostų yra draudžiami. Tiksliau, bus draudžiami. Mes, pasikonsultavę su Užsienio reikalų ministerija, netaikėme abipusio draudimo nuo rytojaus skrydžiams iš Italijos į Lietuvą, nuo pirmadienio įsigalios tas ribojimas, nes, kaip ir kalbėjau tribūnoje, Užsienio reikalų ministerija išreiškė rekomendaciją, kad dalis šalies piliečių,

kurių ten yra, galėtų sugrįžti, nes italams uždrausta keliauti, išvykti iš šalies. Iš esmės kalbama apie mūsų piliečius arba asmenis, turinčius teisę nuolatos gyventi Lietuvoje, todėl tokią galimybę tas tris dienas mes paliekame, o po to tokios galimybės nebus ir bus įjungtas tas mechanizmas, kurį aš taip pat minėjau, jau per Užsienio reikalų ministeriją, jeigu reikės, organizuoti mūsų žmonių pargabenimą. Mes tai padarysime jau komerciniu pagrindu, ar užsakomuoju skrydžiu, ar sausumos transportu parsivešime.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Dumbrava. Ruošiasi A. Skardžius.

A. DUMBRAVA (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Klausimas bus ne apie virusą. Norėčiau užduoti klausimą švietimo ir mokslo ministrui. Gerbiamas ministre, labai prasta situacija su bendrojo lavinimo mokyklų vadovais, nepaskirta daug vadovų. Ką galvoja vis dėlto daryti ministerija? Situacija nesitaiso, galbūt reikėtų panaikinti kadencijas, galbūt reikėtų atsisakyti vadinamojo testo, kurio labai bijoma ir nenorima. Kokių priemonių imamasi, kad situacija pagerėtų? Labai ačiū.

A. MONKEVIČIUS. Ačiū. Jau kovo mėnesį yra peržiūrėta vertinimo metodika, ji yra pakeista. Apie tai mes esame informavę švietimo bendruomenes, savivaldybes. Nebėra tos skirties, kad vertinant centre ir savivaldybėje po 25 balus, jeigu nesurinkdavo, tarkime, centre to teorinio egzamino 25 balų, negalėdavo išlaikyti. Dabar ta metodika pakeista, užduotys yra labiau praktinės ir nėra to slenksčio. Apskritai bendro vertinimo, kuris maksimaliai gali būti 50, užtenka 25.

Bet vertinimas dar turi ir kitą funkciją – identifikavus kokių nors kompetencijų poreikį, vadovams bus suteikiama parama, pagalba, ir per tai mes galėsime pasitelkti universitetus, padėti vadovams pasiruošti. Kita vertus, mes matome kompleksines priemones. Ne vien tik šitas slenkstis yra kliūtis, bet ir tai, kad... Kadencijos yra gerai, bet jos sukuria kitą nesaugumą vadovams, kadangi tie penkeri metai apriboja galimybę turėti paskolą ir taip toliau. Darbo užmokesčio dalykai, kurie jau nuo šių metų šiek tiek keisis, ateityje turėtų sparčiau keistis, ir kvalifikacijos tobulinimo dalykai vadovams, galų gale – vadovų rengimas. Visa tai yra kompleksas, kurį mes esame aptarę ir Seimo komitete, ir Švietimo taryboje. Konkrečias priemones dabar deriname ir pradeda-me įgyvendinti nuo kovo mėnesio. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia A. Skardžius. Ruošiasi V. Aleknaitė-Abramikienė.

A. SKARDŽIUS (LSDDF). Ačiū, pirmininke. Ištis norėčiau paklausti sveikatos ministro. Gerbiamas ministre, dabar jūs vadovaujate ištis labai svarbiai institucijai – Ekstremalių situacijų komisijai. Vis dėlto jūs, kaip psichoterapeutas, puikiai suprantate, kad nuraminti tautą yra gerai, bet, nepaisant to, vis dėlto atkreipčiau dėmesį į tai, kad šalies vadovai, miestų vadovai, Vilniaus miesto vadovas demonstravo tam tikrą drąsą. Jūs nesiryzote imtis atsakomųjų priemonių, nors visa Europa ir Amerika jų ėmėsi, tokių priemonių kaip riboti, stabdyti, uždrausti didžiulius renginius, nežinant, kiek iš tikrųjų yra nešiotojų. Kodėl jūs dabar priešinatės tam, kad visi asmenys, atvykę iš tų paskelbtų zonų, būtų patikrinti? Net ir Seime mes turime keletą kolegų ir nežinome, ar paduoti jiems ranką, ar ne, nes jie atvyko būtent iš tų zonų. Tai būtų ir jų šeimoms ramiau, ir visai aplinkai. (*Balsai salėje*)

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Kaip matote, civilinės saugos sistemos veikia, telefonai siunčia pranešimus, vadinasi, yra aktyvuoti tam tikri mechanizmai.

Dabar dėl asmenų elgesio. Turbūt nevysiškai mano priedermė yra komentuoti, sakysim, valstybės vadovo elgesį. Aš manau, kad mes kiekvienas, kaip politikai, kaip vadovai, turėtume tą pavyzdį rodyti, ir aš tikiuosi, kad nuo šiandienos mes visi tą darysime. Kad ir kas tai būtų, ar sveikinimosi higiena, nors turime tam tikrus įpročius ir gal dar vis iš to išibėgėjimo buvome linkę netikėti, kad grėsmė yra tikra, reali, na, tai yra žmogiški dalykai, manau, kad po šiandienos priimtų sprendimų tikrai visiems bus aišku, kad reikia ne tik patiems nesilankyti, bet ir visais kitais įmanomais būdais tą pavyzdį parodyti.

Dabar dėl tyrimų. Aš jau minėjau atsakinėdamas, kad yra daug svarbių niuansų. Jis turi būti saugiai ir paimamas, neturi kilti grėsmės, na, vaikstant tam žmogui. Jeigu yra grėsmė, kad žmogus gali būti apsikrėtęs, reikėtų jau dabar saviizoliuotis, net nelaukti jokių simptomų. Jeigu žmogus buvo tokioje vietoje, reikėtų tiesiog pilietišškai elgtis, nelakstyti kur nors tų tyrimų daryti, jeigu tikrai yra grėsmė, kad žmogus užsikrėtė.

Jeigu mes kalbame apie grįžusius kolegas, tai aš irgi noriu paraginti ir tikiuosi, kad Seimas, Seimo valdyba gali irgi tokius pat sprendimus priimti ir dėl to paties posėdžių lankymo. Jeigu grįžote iš tų šalių, kurios yra paveiktos, reikėtų neiti ir nekelti rizikos kolegoms, tiesiog saviizoliuotis, ne apie tyrimus kalbėti, o tiesiog saugoti kitus neinan ir fiziškai nedalyvaujant.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia V. Aleknaitė-Abramikienė. Ruošiasi R. J. Dagys.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (*TS-LKDF*). Ačiū, pirmininke. Mano klausimas yra gerbiamam premjerui.

Džiaugiuosi, kad šiandien Vyriausybė svarstė šį svarbų klausimą, geriau vėliau negu niekad, bet, manau, bent savaitę anksčiau turėjo toks jūsų pasitarimas įvykti. Daug kas yra suprantama dėl jūsų sprendimo, tačiau, man regis, jis vidujai prieštaringas. Yra aiškos imperatyvios nuostatos, tarkim, dėl švietimo įstaigų, dėl kultūros renginių, kad neturės vykti pamokos, neturės vykti renginiai. Tačiau jeigu kalbame apie sienų kontrolę, man regis, kad yra skystoka ir daug kas skamba kaip rekomendacijos, bet nėra to imperatyvo.

Italija tikrai ne vienintelė šalis, kuri susiduria su problemomis, Užsienio reikalų ministerija jau dešimt šalių įvardijo. Paimkime tokią šalį kaip Belgija, vien per šią dieną ten yra registruoti 85 sergantys, ir tik klausimas, kada pas mus tas pliūpsnis įvyks. Aš manau, premjere, jūs tikrai galėtumėte parodyti daugiau drąsos ir stipriau kontroliuoti sienas.

Visų pirma aš kalbu apie skrydžius. Kodėl nebūtų galima riboti ir netgi uždrausti skrydžius į visas dešimt šalių, kurias Užsienio reikalų ministerija įvardino? Turbūt būtų geriau tam tikru laikotarpiu, kad piliečiai apskritai neskraidytų, negu paskui mes turėsime sekti Italijos pavyzdžiu.

Juk suvaldyti šią situaciją galima tik tada, kai sergančiųjų skaičius yra nedidelis. Jeigu jis labai išaugs, atsiprašau, bet turtingų Europos šalių pavyzdys rodo, kad tai tampa nekontroliuojama kaip maro epidemija. Kodėl jūs taip vengiate, nedirstate stipriau imtis sienų kontrolės?

S. SKVERNELIS (*LVŽSF*). Aš manau, kad mes tikrai darome pakankamai drąsiai užtikrindami sienų kontrolę. Nepamirškime, esame Šengeno erdvėje, ir jeigu mes kalbame apie vidines sienas, tai nei infrastruktūros, nei kitų reikalingų, būtinų priemonių nėra, dabar mes jas dar atkuriamo. Kalbant apie išorės sieną, tai ten patikros režimai yra visiškai kitokie.

Tačiau ką jūs paminėjote apie skrydžius, tai aš ir minėjau, kad bus visi atvykstantys asmenys... jau tos papildomos priemonės taikomos ne tik tiems, kurie atvyksta iš rizikingų šalių. Dėl tiesioginių skrydžių nutraukimo, na, gerai, kad mes tikrai jų šiuo atveju daug neturime. Bet jei kalbėtume apie Vokietiją, tai mes puikiai suprantame, yra tarptautinis oro uostas, kuris yra skirtas labai didelei daliai jungiamųjų skrydžių, mūsų žmonės taip pat turi grįžti, tai tos kontrolės, tikrai nemanau, kad jos per mažai. Visiškai izoliuoti, užsidaryti taip, kaip tos valstybės, kurios turi funkcionuojančią sienų kontrolę, pavyzdžiui, Izraelis, mes šiandien jokios galimybės neturime ir tikrai nematau reikalo.

Didžiausias pavojus, koks yra iš esmės dėl plitimo, kad neįvyktų tai, ką mes galime čia, šalies viduje, padaryti, kad nebūtų perduodama nuo mūsų piliečio mūsų piliečiui, tarp mūsų pačių. Jeigu šita situacija atsitiks, tada tikrai bus blogai arba kur kas blogiau, negu dabar yra.

Dėl įvažiuojančių, tai mes tikrai kol kas sugebėjome suvaldyti. Kaip ilgai, čia yra diskusija, bet tos kelios savaitės, per kurias tokiu režimu dirbame, parodo, kad riziką galime kontroliuoti.

O sprendimai, sakykim, reikalingi, dėl Šengeno sistemos ribojimo pakeitimo jau yra taip pat galimi, bet tai bus ne vien Lietuvos sprendimas.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia R. J. Dagys. Ruošiasi S. Tumėnas.

R. J. DAGYS (*MSNG*). Klausimas irgi būtų gal tiesiogiai Ministrui Pirmininkui. Labai atsiprašau, jeigu kas nors tą klausimą uždavė, aš tris klausimus praleidau. Vis dėlto žiūrint į tą mūsų dabartinę situaciją, mes tikimės, ar tai bus trumpalaikio poveikio priemonė, ar ilgalaikio poveikio priemonė, verslas turi savo tam tikrą logiką. Ar yra vis dėlto numatyti aiškūs Vyriausybės scenarijai vienu ar kitu atveju, kaip būtų galima, kad neturėtume papildomų didesnių pasekmių mūsų ekonomikai, ir Europos Sąjungos, ar yra kas nors ruošiama konkrečiai, kad būtų galima amortizuoti tą situaciją tikintis išspręsti tą problemą trumpuoju laikotarpiu?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Atsakymas jau buvo nuskambėjęs, bet ministras dar pakartos.

R. J. DAGYS (MSNG). Atsiprašau, aš sakau, tris klausimus praleidau, bet jeigu galite... Specialiai dėl manęs neatsakinėkite, bet jeigu galite papildyti, taip.

V. ŠAPOKA. Aš papildysiu, kadangi teisingai palietėte Europos Sąjungos kontekstą. Europos Sąjungos mastu taip pat yra ruošiamas koordinuotas atsakas tam, kad būtų užtikrinta tvari ekonomikų padėtis. Ketinama teikti pasiūlymus. Komisijos pirmininkė yra pateikusi pažadą, kad pirmadienį. Savo ruožtu nacionaliniu lygmeniu mes esame pasiruošę įvairiems scenarijams. Sistema tikrai yra pasiruošusi atlaikyti tuos smūgius. Jeigu prireiks ekonomikos skatinimo makroprasmė, tai tos priemonės taip pat yra parengtos ir trečiadienį Vyriausybės posėdyje svarstysime. Taip, iš tikrųjų pirmiausia reikėtų orientuotis į užimtumo užtikrinimą ir smulkiojo ir vidutinio verslo veiklos tęstinumo užtikrinimą, taip pat bus papildomos priemonės. O tai, ką premjeras anksčiau minėjo, tai iš tokių bendrai prieinamų visiems priemonių, tai yra galima kreiptis į Mokesčių inspekciją dėl mokestinių prievolių mokėjimo atidėjimo, lygiai tas pats yra su „Sodra“ ir kitais mokesčiais.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia S. Tumėnas. Ruošiasi V. Kamblevičius.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Kreipiuosi į premjerą ir žemės ūkio ministrą. Gerbiamasis premjere, kaip jūs vertinate situaciją, kad nevykdomi arba tiesiog ignoruojami jūsų Vyriausybės kanclerio pono A. Stončaičio nurodymai, pavedimai? Turiu omeny Šiaulių krašto didelės bičiulių grupės kreipimąsi, kad yra grėsmės, kad bus naikinama Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto Šiaulių, Telšių, Panevėžio skyriai. Tą pačią dieną, kai buvo pavedimas, Veterinarijos ir maisto tarnybos vadovas parašė įsakymą, kad šios įstaigos yra naikinamos nuo liepos 1 dienos ir 49 pareigybės. Ačiū Dievui, žemės ūkio ministras nesutinka su tuo. Jis to visai net nežinojo, jis tarsi atšaukė tą įsakymą, tačiau šiandien jūsų patarėja ponija L. Počikovska patikino, kad jokio įsakymo atšaukimo nėra, kad tai nėra lengva padaryti, kad reikia kviesti darbo tarybas ir taip toliau, ir taip toliau. Ar galite patikinti, kad nuo liepos 1 dienos regionuose – Panevėžyje, Telšiuose, Šiauliuose – tie teritoriniai skyriai iš tikrųjų nebus naikinami, nes tai gali sukelti naujas pandemijas ir naujas grėsmes Lietuvai ateityje?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Tikrai negalėčiau dabar konkrečiai atsakyti į šitą klausimą, tik noriu paminėti, kad Vyriausybės kanclerio pavedimai nėra įforminti, jis įformina Ministro Pirmininko pavedimus. Nežinau, ar tai buvo padaryta. Gal žemės ūkio ministras geriau žino situaciją, tiesiog aš pirmą kartą išgirdau, tai negalėčiau konkrečiai komentuoti.

A. PALIONIS (LSDDF). Aš visų pirma noriu padėkoti Šiaulių krašto bičiulių grupei, kad jūs kovojate už savo laboratoriją, bet kartu padedate ir kitiems miestams – ir Telšiams, ir Panevėžio miestui. Iš tikrųjų Ministro Pirmininko pavedimas yra suformuluotas ir ministerija dabar yra užklausi institutą įvertinimo dėl laboratorijų uždarymo ir funkcijų perkėlimo į Vilniaus ar Klaipėdos laboratorijas tikslingumo.

Tikrai sutinku su jumis ir jūsų surašytais argumentais bei nuogastavimais, kad, pavyzdžiui, Šiaulių laboratorijoje yra per metus atliekama 70 tūkst. vien kraujo tyrimų. Klausimas, ar transportavimo kaštai tikrai pasidengs laboratorijas uždarius, neskatinat visų kitų socialinių klausimų. Kadangi atnaujintos ir laboratorijų infrastruktūros, tas uždarymo tikslingumas kelia abejonių. Ministerija visa tai įvertins ir pateiks atsakymą, kaip ir Ministro Pirmininko pavedime parašyta, informuosime ir Vyriausybės kanceliariją, ir jus asmeniškai.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia V. Kamblevičius.

V. KAMBLEVIČIUS (LSDDF). Ačiū. Norėčiau klausimą užduoti gerbiamajam Ministrui Pirmininkui. Iš tikrųjų, kaip matome, daugelis kalbame, kad žmonės turėtų suprasti, būtų didelis sąmoningumas. Bet, kaip minėjo gerbiamas A. Skardžius, kaip mes galime reikalauti sąmoningumo, jeigu mūsų kolegos iš viso nenaudojo jokios saviizoliacijos ir tie dalykai yra pažeidžiami. Tai ar nėra numatyta griežtesnių priemonių? Tie, kurie visiškai nevykdo, ignoruoja, turi apsimokėti už gydymą, ar kokios numatytos administracinės griežtos nuobaudos? Kitaip mes reikalo nepašuksime į gerą pusę.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Tikrai tai yra kraštutinės priemonės ir tikrai nesinori taikyti kokių nors represinių priemonių, kai yra galimos alternatyvos. Kalbant apie saviizoliaciją, taip, aš šian-

dien paminėjau sprendimus. Atvykstantiems iš kitų šalių, kurios yra ypač paveiktos, privaloma izoliacija. Jos nevykdymas arba ekstremalių situacijų operacijų vadovo nurodymų, sprendimų nevykdymas turi teisinę atsakomybę, administracinę atsakomybę. Už užkrečiamųjų, ypač pavojingų ligų platinimą yra ir baudžiamoji atsakomybė. Prireikus valstybė tikrai bus pasiruošusi tai taikyti, bet šiandien tai priklauso nuo mūsų pačių sąmoningumo.

Dar kartą, naudodamasis proga, kviesčiau apsilankius ar dėl būtinų sąlygų, ar neišvengiamų sąlygų elgtis atsakingai ir laikytis to 14 dienų laikotarpio. O dėl galimų tam tikrų kitų sankcijų taip pat sprendimai yra svarstomi, jie nėra priimti. Po šios dienos sprendimo, kai tai bus įforminta galutinai teisiškai, tie žmonės, kuriems yra draudžiama arba rekomenduojama iš esmės nevykti į ypač paveiktas šalis, tai padarys grįžę. Mano galva, iš tikrųjų jie tą prievartinę saviizoliaciją turėtų daryti, naudotis, negaudami tų socialinių garantijų, kurios šiandien numatytos įstatyme. Jei gu reikės, galbūt reikės įstatyminę bazę čia koreguoti, kad toks sprendimas būtų padarytas.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, aš noriu jūsų atsiklausti. Vis dėlto Lietuvoje situacija yra paskelbta ekstremali. Šiandien viceministrai yra čia ir yra daug klausiančių. Ar mes pratęsiame Vyriausybės valandą keliomis minutėmis, ar leidžiame Vyriausybei dirbti, kadangi ji tikrai turi daug darbo? Sutinkame, kad leidžiame Vyriausybei dirbti? Dėkojame už atsakytus klausimus, dėkoju jums. Kas neaišku, dar pasiaiškinsime asmeniškai, o mes tęsime darbą toliau.

16.15 val.

Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo Nr. VIII-1509 3, 6, 8, 9, 17, 23, 31 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4477VK, Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 33 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4478, Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4479 (pateikimas)

Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo Nr. VIII-1509 3, 6, 8, 9, 17, 23, 31 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4477. Į tribūną kviečiu gerbiamą ministrą L. Kukuraitį. Ir lydimasis kartu. Tai bus projektai Nr. XIIIIP-4478, Nr. XIIIIP-4479. Prašom, ministre.

L. KUKURAITIS. Dėkui, posėdžio pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, Lietuvos Respublikos Vyriausybė teikia svarstyti Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo, Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo ir Valstybinio socialinio draudimo įstatymo pakeitimus, kuriais siekiama įgyvendinti Valstybės kontrolės rekomendacijas supaprastinti Valstybinio socialinio draudimo fondo organizacinę valdymo struktūrą ir optimizuoti fondo administravimo įstaigų veiklą, įgyvendinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. lapkričio 6 d. sprendimą reorganizuoti biudžetinę įstaigą Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos Užsienio išmokų tarnybą ir biudžetinę įstaigą Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyrių, įstatymuose atsisakyti nebeaktualių besikartojančių pavadinimų, tokių kaip Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyrius, atsisakyti Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 2 straipsnyje vartojamos sąvokos „ir kitos Valstybinio socialinio draudimo fondo įstaigos, susijusios su Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimu“, pagerinti „Sodros“ klientų aptarnavimą.

Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatyme patikslinama nuostata dėl klientų informavimo apie priimtus sprendimus, išmokos skyrimą arba neskysimą, kad teritorinis skyrius, priėmęs sprendimą dėl išmokos, per vieną darbo dieną informuotų pareiškėją apie išmokos skyrimą arba neskysimą. Anksčiau informuodavo per penkias darbo dienas.

Toks būtų pristatymas. Kadangi yra optimizavimo įstatymas, labiau techninis, prašom pritarti.

PIRMININKAS. Gerbiamas ministre, jūsų nori klausti A. Sysas. Ruošiasi R. J. Dagys.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Pirmiausia norėčiau paprašyti, kad jūs sudrausmintumėte kolegas. Ministras tribūnoje pristato įstatymus, toliau vyksta turgus. Na, tai pagarba ministrai ir Seimui, kaip įstaigai, kuri...

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, leiskite ministrams dirbti.

A. SYSAS (LSDPF). Išleiskite į koridorių ir tegul ten diskusijas daro. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Gerbiamas Antanai Matulai, leiskite ministrui dirbti.

A. SYSAS (LSDPF). A. Matulas neleis vis tiek. Paprašykite išeiti iš salės ir ten trukdyti.

Gerbiamas ministre, mano klausimas būtų toks. Aš suprantu, vykdoma Valstybės kontrolės pastabas, jų buvo ir anksčiau, kad dabar sugalvojote, čia jau neklausiu dėl ko. Mano klausimas, kaip bus su darbuotojais, nes tai yra rimta reorganizacija, faktiškai valdybos reorganizacija. Ar visi *in corpore* patenka iš šitų dviejų tarnybų į Vilniaus skyrių, ar kas nors bus atleistas? Kaip keisis personalas? Ačiū.

L. KUKURAITIS. Dėkui už klausimą. Kaip ir dažnai optimizavimo pagrindu, tos funkcijos, kurios dubliuojasi, bendrosios funkcijos, būtų naikinamos, ir iš čia būtų tam tikras taupymas. Planuojama iki 116 tūkst. per metus. Tie darbuotojai, kurie dirba prie turinio, turi konkrečius darbus, persikeltų ir būtų užtikrinamas darbo tęstinumas.

PIRMININKAS. Gerai. Dėkojame. Klausia gerbiamas R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (MSNG). Gerbiamas ministre, suprantamas noras optimizuoti, čia turbūt daug prieštaravimų nebūtų. Jūs minėjote, kad kalbama ir apie skyrių, kuris administruoja kariuomenę, ir kitus, taip?

L. KUKURAITIS. Užsienio išmokų ir karinių.

R. J. DAGYS (MSNG). Užsienio ir... Tai yra susiję su tam tikra kita specifika. Ar jūs manote, kad iš tikrųjų tuos dalykus turėtų daryti, dabar viskas „Sodrai“ nukeliauti, ar tai nebus susiję su darbo specifika, duomenų apsauga ir taip toliau? Kiek aš žinau, tai nėra dideli žmonių resursai, kurie ten paskirti, bet ar nesukels tas daugiau komplikacijų negu naudos?

L. KUKURAITIS. Taip, iš tiesų šitie klausimai gana rimtai buvo keliami Vyriausybei, kai buvo svarstoma, ar perkelti karinę „Sodra“ į „Sodra“, ir tie visi nuogastavimai, tiek dėl slaptumo dalykų, tiek dėl kitos informacijos, kuria disponuoja karinė „Sodra“, visi nuogastavimai buvo panaiškinti, nes faktiškai visa tai, ką daro „Sodra“, gali užtikrinti pareigūnams išmokų teikimą. Kartu su Krašto apsaugos ministerija ir Užsienio reikalų ministerija šitie projektai suderinti ir užtikrinama, kad „Sodra“ galėtų vykdyti ne blogiau funkcijas, negu vykdė jų struktūros.

PIRMININKAS. Dėkojame gerbiama ministrai, jūs pateikėte ir atsakėte į klausimus. Gerbiami kolegos, ar mes galime pritarti po pateikimo bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Dėkoju, pritarta. Siūlomas komitetas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Ir svarstysime šioje sesijoje. Dėkojame.

16.21 val.

Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 1, 8, 10, 13, 22, 24, 25, 37, 44, 47, 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4520 (pateikimas)

Kitas klausimas – Užimtumo įstatymo 1, 8, 10, 13, 22, 24, 25, 37, 44, 47, 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4520. Pranešėjas – gerbiamas ministras. Prašom, ministre.

L. KUKURAITIS. Dėkui, posėdžio pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, teikiu Užimtumo įstatymo daugelio straipsnių pakeitimo įstatymo projektą. Šis projektas parengtas siekiant įgyvendinti demografijos, migracijos ir integracijos politikos 2018–2030 metų strategijos uždavinį užtikrinti vyresnio amžiaus asmenų dalyvavimą darbo rinkoje ir finansinį jų saugumą; taip pat siekiant suderinti Užimtumo įstatymo nuostatas, siekiant užtikrinti tinkamą Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/54/ES taikymą, kad darbuotojai galėtų lengviau naudotis laisvo darbuotojų judėjimo teisėmis, susijusiomis su Užimtumo tarnybos teikiamomis paslaugomis ir užimtumo rėmimo priemonėmis; įgyvendinti Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2019 m. spalio 31 d. nutarimą išbraukti Konstitucijai prieštaraujančias nuostatas, ribojančias bedarbio statuso suteikimą asmenims, kurie studijuoja aukštojoje mokykloje pagal nuolatinės formos studijų programas, ir asmenims, kurie mokosi pagal formaliojo profesinio mokymo programas, užtikrinant teisę gauti socialinę paramą, kai netenkama darbo, bet jo ieškoma; pakeisti Užimtumo įstatymo nuostatą, nurodant išimtį, kad įsteigta darbo vieta nebūtų laikoma panaikinta, jeigu veikla nevykdoma ilgiau kaip 120 dienų iš eilės arba daugiau kaip 140 dienų per 12 mėnesių (nevykdys veiklos) dėl

nėštumo ir gimdymo atostogų, tėvystės atostogų ir (arba) atostogų vaikui prižiūrėti arba privalomosios pradinės karo tarnybos ar alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos atlikimo.

Istatymo projektu siūloma praplėsti Užimtumo įstatyme nustatytą darbo rinkoje papildomai remiamų asmenų grupę, tai yra vietoje vyresnių kaip 50 metų bedarbių numatyti vyresnius kaip 45 metų bedarbius ir suteikti galimybę Užimtumo tarnybai šiai asmenų grupei organizuoti įdarbinimo subsidijuojant priemonę, mokant darbdaviui negrąžintiną kompensaciją už šiai asmenų grupei priklausančio asmens darbo užmokesčio išlaidų dalį, ir savarankiško užimtumo rėmimo priemonę, suteikiant šiai asmenų grupei priklausantiems asmenims paramą darbo vietai steigti.

Atsižvelgiant į Konstitucinio Teismo nutarimą, atsisakyti nuostatų, kad bedarbio statusas nėra suteikiamas asmeniui, kuris studijuoja aukštojoje mokykloje pagal nuolatinės formos studijų programas, ar asmeniui, kuris mokosi pagal bendrojo ugdymo ar pagal formaliojo profesinio mokymo programas. Atsižvelgiant į tai, atitinkamai tikslinti ir bedarbio statuso panaikinimo pagrindus. Taip pat nustatyti, kad kai bedarbis, dalyvaujantis profesiniame mokyme, išskyrus įdarbinimą pagal pameistrystės ar darbo sutartį, pradeda veiklą pagal nurodytas užimtumo formas, su profesinio mokymo teikėju suderina darbo ir mokymosi laiką bei tęsia mokymąsi, toliau finansuojamos tik jo mokymo paslaugos. Numatyti išimtį dėl tos darbo vietos išlaikymo, jeigu bedarbis informuoja Užimtumo tarnybą, kad ilgiau kaip 120 dienų iš eilės arba daugiau 140 dienų per 12 mėnesių nevykdys veiklos dėl nėštumo ir gimdymo atostogų, tėvystės atostogų ar atostogų vaikui prižiūrėti arba privalomosios pradinės karo tarnybos ar alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos atlikimo. Įsteigtos darbo vietos išlaikymo ne mažiau kaip 36 mėnesius laikotarpis, taip pat ilgalaikio materialiojo turto, kuriam įsigyti buvo naudota subsidija darbo vietai steigti, draudimo laikotarpis būtų pratęsiamas veiklos nevykdymo laikotarpiu. Užtikrinti direktyvos nuostatos, susijusios su Užimtumo tarnybos teikiamomis paslaugomis ir užimtumo rėmimo priemonėmis, įgyvendinimą, atsisakant nuostatos, kad Europos Sąjungos piliečiai gali gauti darbo rinkos paslaugas ir užimtumo rėmimo priemones tik tada, jei jų paskutinio darbdavio nuolatinė buveinė arba paskutinė savarankiškos veiklos vykdymo vieta buvo Lietuvos Respublikoje.

Taip pat atliekami tam tikri redakcinio pobūdžio pakeitimai, atsisakant neapibrėžtų formuluočių. Prašom projektui pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Bet jūsų nori klausti E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas ministre, iš tikrųjų toje sistemoje visada buvo tam tikro piktnaudžiavimo. Iš tikrųjų kai kurie prisitaikydavo prie tam tikros sistemos tam, kad gautų pašalpas arba, tarkime, koku nors būdu parodytų savo veiklą, kad vėl užtikrintų po kiek laiko sau tam tikrą finansavimą.

Vienas klausimas: ar nebus tokių piktnaudžiavimų ir iš tikrųjų ar kokia nors prevencija bus taikoma? Kitas dalykas, kaip tai suderinta su Švietimo įstatymu, kai profesinį mokymą būtų galima gauti tik vieną kartą finansuojamą, baigti profesinį mokymą, vieną kartą įgyjant kokią nors profesiją ne tik formaliojo, bet ir neformaliojo būdu?

L. KUKURAITIS. Dėkui už klausimą. Piktnaudžiavimas. Kalbant apie studentų stažą, jis studento labai aiškiai apskaičiuojamas, kiek studentai turi būti išdirbę, kad turėtų teisę į bedarbio statusą, taip pat ir nedarbo išmoką. Stažas skaičiuojamas visoms grupėms ir užkardomas piktnaudžiavimas, kaip ir visoms grupėms.

Kalbant apie piktnaudžiavimą dėl subsidijų, jeigu kalbame apie žmones, kurie yra virš 45 metų, ir gauna subsidiją darbdavys, kad tokį žmogų įdarbintų, tai čia irgi turime. Ši subsidija nėra nauja, ji teikiama jau nuo 50 metų, taip pat jauniems žmonėms, žmonėms su negalia. Ir yra tiek Užimtumo tarnybos, tiek Valstybinės darbo inspekcijos tam tikros priemonės, kuriomis stengiamasi identifikuoti rizikos zonas, rizikos žmones, kurios piktnaudžiauja subsidijomis. Kartais net pasitelkiamos specialiosios tarnybos, kad šitos rizikos būtų panaikintos. Iš tiesų, kur duodami pinigai, ten yra rizikos, bet tarnybos jau turi savo instrumentų, kaip prižiūrėti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Jūsų dar klausia M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkui, pirmininke. Gerbiamas ministre, jeigu pastebėjote, nelabai klausio jūsų. Viena iš priežasčių, kad viskas, kas nesusiję su pagalba Lietuvai, užkluptai koronaviruso epidemijos ir pandemijos, dabar paskelbtos, atrodo nebeaktualu ir neįdomu.

Naudodamasis galimybe, aš noriu jūsų paklausti to, kas gal galėtų būti aktualu, nebūtinai tai susiję su įstatymo projektu, kurį teikiate. Jūsų galimybė, pasirinkimas atsakyti ar ne.

Viena iš priemonių yra svarstoma padidinti laikinojo nedarbingumo išmokas, taip skatinant žmones galbūt likti namuose ar išsitirti. Ar nesvarstėte tokios priemonės kaip veiksmingos esant tokiai situacijai, ji padėtų žmonėms ir skatintų juos galbūt kreiptis pagalbos ar likti namuose, – tai didinti laikinai laikinojo nedarbingumo išmoką?

L. KUKURAITIS. Dėkui už klausimą. Iš tiesų įvairias priemones svarstėme. Iki šiol tai sprendėme ligos išmokomis, kad tie, kas save izoliuoja, turi teisę gauti ligos išmoką, jeigu nepradedą nuotolinio darbo. Kadangi dabar yra situacija, kai nemažai tėvų gali kreiptis valstybės paramos tuo metu, kai prižiūri vaikus, ypač ikimokyklinio amžiaus, mes permąstome sistemą ir, tikiuosi, atnešime antradienį į Seimą, kad tokiu atveju, kai tėvai nori prižiūrėti vaiką namuose, galėtų gauti dalinio darbo išmoką, kuri nustatoma Nedarbo socialinio draudimo įstatyme. Dalinio darbo išmoką. Kai pristatysiu, tikrai galėsime aptarti. Kitas kelias, tolimesnis kelias, galėtų būti ilgalaikio nedarbo išmoka, bet kol kas, kadangi Dalinio darbo išmokos fonde yra lėšų, mes į jį atsiremsime, o paskui spręsimė panaudodami kitus fondus.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia R. J. Dagys. Ruošiasi A. Sysas.

R. J. DAGYS (MSNG). Pereidamas prie klausimo, šiek tiek pratęsiu kolegą užduotą klausimą. Tai gal iškart reikėjo dabar, būtų galima kai kuriuos patobulinimus padaryti, panaudojant tam tikrus mūsų rezervus ir panašiai, nes ir verslas kelia tuos klausimus. Pagrindinis mano klausimas būtų: tos visos priemonės, kurias dabar žadate, kokį ekonominį efektą, jūsų skaičiavimu, turėtų duoti Užimtumo fondui? Ar gaunama *tas prie to* faktiškai, ar vis dėlto mes kažkiek tų lėšų sutaupysime, nes tikrai yra kur jas panaudoti.

L. KUKURAITIS. Dėkui už klausimą. Iš tiesų efektas yra toks, kad jeigu, bent jau mes planuojame, kad 2020 metais reikėtų papildomai iki 3 mln. Užimtumo fondui, 2021 metais – 6,4 mln., o 2022 metais – netgi 7,2 mln. Tai bent jau 2020 metais, kalbant su Užimtumo tarnyba, yra rezervo, kaip galima persikirstyti tas lėšas, kad tą 2,9 mln. poreikį užtikrintume, priklausomai, žinoma, nuo kada bus priimtas šis Užimtumo įstatymas. 2021 metais jau reikėtų papildomų lėšų biudžetui, kad galėtume šią priemonę taikyti.

PIRMININKAS. Prašom, gerbiamas Algirdai Sysai.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, aiškinamajame rašte aš pasiskaičiau, kiek reikės lėšų, bet man šiek tiek kelia nerimą asmenų rėmimas nuo 45 metų, nes čia buvo pasirodęs siūlymas remti darbdavius, kurie priima 45 metų žmones, dabar jūs siūlote gerinti jų užimtumą. Ar galite pasakyti, ar tai yra būtinybė, nes statistika rodo, kad didžiausi bedarbiai ir tinginiai yra būtent nuo 45 metų, kad juos reikia papildomai stimuliuoti. Ką, jie neturi šeimų, vaikų? Čia pats tas amžius, kai reikia dirbti, kurtis, išlaikyti šeimą, ir jūs dabar sugalvojate, tiksliau, mes visi norime sugalvoti, kad jau nuo tokio amžiaus reikia papildomai kasmet išleisti porą milijonų eurų. Ir vis daugėja, proporcijos didės dvigubai.

L. KUKURAITIS. Dėkui už klausimą. Šiuo metu vyresnių negu 45 metų Užimtumo tarnyboje buvo... 18,3 tūkst. iš jų yra ilgalaikiai bedarbiai. Ir tam yra reikalingos specialiosios priemonės, kad šią grupę išjudintų į darbo rinką. Ši priemonė, amžiaus ankstinimas, iš tiesų atėjo būtent iš patirtos, iš Užimtumo tarnybos duomenų, kad įdarbinti vyresniojo amžiaus ir vyresnius asmenis yra kur kas sunkiau negu jaunimą. Kadangi jaunimas turi subsidijuojamą nuostatą, kad galime subsidijuoti jų įdarbinimą, dėl to šis ankstinimas yra susijęs su tuo, kad kai jau mes pradėdame subsidijuoti nuo 50 metų, kai kurie yra tokie ilgalaikiai bedarbiai, kad jau juos grąžinti į darbo rinką tampa socialine problema. Todėl amžiaus ankstinimas yra užbėgimas už akių, kad nesukurtų ilgalaikio nedarbo socialinių problemų.

PIRMININKAS. Dėkojame gerbiamam ministrui už atsakymus. Gerbiami kolegos, svarbus klausimas, pateikimas, siūlau balsuoti. Balsuojame. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate atitinkamai.

Dėkoju. Užsiregistravo 68 Seimo nariai. Balsavo 68 Seimo nariai: už – 68. Priimta vienbalsiai. Siūlomas Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Svarstymas šioje sesijoje.

16.34 val.

Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1360 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4522, Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 3, 4, 8, 10, 12, 18, 22, 23, 26, 28, 38 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4523, Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 42 ir 47 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4524, Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 27 ir 32 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 39¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4525, Europos Sąjungos institucijų darbuotojų ir Europos Parlamento narių pensinių teisių išsaugojimo ir perkėlimo įstatymo Nr. XI-473 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4256, Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo Nr. VIII-1212 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4527 (pateikimas)

Gerbiami kolegos, tęsiame. Pensijų kaupimo įstatymo straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4522, Pensijų kaupimo įstatymo straipsnių pakeitimo iki 40 straipsnio įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4523, Banko įstatymo straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4524, Socialinio draudimo įstatymo straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4525, projektas Nr. XIIIIP-4526 – Europos Sąjungos institucijų (čia kalbu jau apie lydimuosius) darbuotojų ir Europos Parlamento narių pensinių teisių įstatymo pakeitimo projektas, ir Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4527. Pra-nešėjau, prašom, gerbiamas ministre, pristatyti.

L. KUKURAITIS. Dėkui, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, teikiamas Pensijų kaupimo įstatymo pakeitimo įstatymas ir lydimieji įstatymų projektai parengti siekiant reglamentuoti pensijų anuitetų mokėtojo funkcijas vykdančios Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos atsakomybę, kolegialaus pensijų anuitetų mokėtojo valdymo organo, tai yra Pensijų anuitetų mokėtojo komiteto, steigimo procedūras ir šio komiteto atsakomybę, pensijų anuitetų mokėtojo veiklos ypatumus, specifinius reikalavimus, susijusius su pensijų anuitetų mokėtojo valstybine priežiūra.

Pensijų kaupimo įstatymo pakeitimais siūloma reglamentuoti pensijų anuitetų mokėtojo, tai yra Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos, funkcijas ir atsakomybę, tai yra valdytų Pensijų anuitetų fondą, užtikrintų šio fondo lėšų naudojimo teisėtumą, ekonomiškumą ir rezultatyvumą, rengtų šio fondo biudžeto projektus, ataskaitas, tvarkytų su mokėjimu susijusius dokumentus.

Taip pat įstatymo pakeitimais siūloma sudaryti nepriklausomą komitetą, kuris būtų atsakingas už atskiros Pensijų anuitetų fondo valdymą, komitetas būtų kolegialus valdantysis organas, kuris priimtų strateginius su pensijų anuitetų veikla susijusius sprendimus. Komitetą sudarytų penki nariai: keturi nepriklausomi nariai ir „Sodros“ valdybos direktorius. Nepriklausomiems komiteto nariams už darbą būtų atlyginama iš pensijų anuitetų mokėjimo veiklai skirtų lėšų pagal paslaugų sutartis.

Be to, įstatymo projektu siūlomi šie papildomi pakeitimai. Siūloma reglamentuoti Pensijų anuitetų fondo turto valdymą, investavimą ir kontrolę, fondo turtas negalėtų būti skolinamas arba įkeičiamas, išskyrus likvidumo valdymo tikslais iki trijų mėnesių, juo negalima garantuoti, laiduoti ar kitaip užtikrinti kitų įsipareigojimų vykdymo, visas turtas turėtų būti investuojamas pagal komiteto patvirtintą investavimo strategiją ir diversifikuotas. Pensijų anuitetų mokėtojo veiklos ir finansinį auditą atliktų Valstybės kontrolė, ataskaitą skelbtų viešai.

Taip pat siūloma nustatyti pensijų anuitetų mokėtojo veiklos finansavimą iš pensijų anuitetų veiklai finansuoti skirto atskaitymo iš vienkartinį pensijų anuitetų gavėjų įmokų, jo dydį nustatytų komitetas. Pensijų anuiteto gavėjui pensijų anuitetų administravimas turėtų kainuoti ne daugiau kaip 3 % dalyvio turto. Veiklos pradžioje „Sodros“ valdyba pensijų anuitetų mokėtojo funkcijas vykdyti reikalingas lėšas komiteto sprendimu galėtų skolintis iš Finansų ministerijos.

Taip pat siūloma numatyti galimybę gavėjams pensijų anuitetus gauti tokiu pat būdu, kaip ir socialinio draudimo pensijas, tai yra jie galėtų būti pristatomi ir į namus, tačiau įvertinus faktą, kad „Sodrai“ pavedimai į sąskaitą nekainuoja, o pristatymas kitais būdais susijęs su papildomomis išlaidomis, siūloma, kad pristatymo į namus ar į pašto skyrių sąnaudas atlygintų pats anuiteto gavėjas.

Taip pat siūloma įvesti papildomą pensijų anuiteto rūšį, tai yra numatyti standartinio pensijų anuiteto su garantuojamo mokėjimo laikotarpiu galimybę. Asmeniui būtų mokamas standartinis pensijų anuitetas kiekvieną mėnesį vienodo dydžio, o pensijų anuiteto gavėjui mirus nepasibaigus garantuojamam mokėjimo laikotarpiui, pavyzdžiui, 20 metų, neišmokėta už likusį laikotarpį suma būtų išmokėta paveldėtojams. Taip pat siūloma padidinti vienkartinės išmokos ribą nuo 3 tūkst. iki 5 tūkst. eurų.

Pensijų kaupimo įstatymo projektu siūloma sudaryti galimybę pensijų kaupimo dalyviams, kurie iki 2018 m. gruodžio 31 d. kaupė tik socialinio draudimo įmokos dalį arba tapo dalyviais 2019 metais ir patys nepasirinko iš karto mokėti 3% dydžio įmokos, kuriems pagal įstatymo nuostatas pensijų įmoka padidėjo palaipsniui per penkerius metus, prašymą mokėti didesnę pensijų įmoką pateikti bet kuriuo metu atsisakant apribojimo jį pateikti iki praėjusių metų liepos 31 dienos. Tai reiškia, kad jie galėtų padidinti savo atskaiciavimo nuo darbo užmokesčio procentą iki 3 %.

Atsižvelgiant į tai, kad valstybės biudžeto įmokų surinkimas susijęs su mažesnėmis sąnaudomis negu asmens lėšomis mokamų įmokų surinkimas, siūloma nustatyti, kad už dalyvio lėšomis ir valstybės biudžeto lėšomis mokamų pensijų įmokų surinkimą ir pervedimą gali būti nustatyti skirtingi veiklos sąnaudų kompensacijų dydžiai.

Taip pat siūloma papildyti nuostata, kad kai iki planuojamo tikslinės grupės fondo likvidavimo yra likę mažiau nei vieni metai arba fondo turtas yra mažesnis negu 4 mln. eurų, šio tikslinės grupės pensijų fondo finansiniam portfeliui turto diversifikavimo reikalavimai būtų netaikomi. Kartu projektu siūloma patikslinti reikalavimus pensijų kaupimo veiklos reklamai, nustatant, kad naudojama informacija privalo būti teisinga, neklaidinanti, aiški ir susijusi tik su pensijų kaupimo veikla.

Lietuvos banko įstatymo projektu siūloma suderinti šio įstatymo nuostatą su Pensijų kaupimo įstatymo nuostatomis, nustatant Lietuvos bankui pareigą vykdyti pensijų anuitetų mokėtojo priežiūros institucijos funkcijas, nagrinėti pensijų anuitetų gavėjų ginčus su pensijų anuitetų mokėtoju, kylančius iš pensijų anuitetų mokėjimo santykių.

Valstybinio socialinio draudimo įstatymo projektu siūloma papildyti minėto įstatymo nuostatas dėl socialinio draudimo sistemos dalyvių ir jų vykdomų funkcijų, įtraukiant į šių dalyvių sąrašą ir Pensijų anuitetų fondo valdantįjį komitetą ir apibrėžiant jo funkcijas.

Europos Sąjungos institucijų darbuotojų ir Europos Parlamento narių pensinių teisių išsaugojimo ir perkėlimo įstatymo pakeitimo projektu siūloma Europos Sąjungos institucijų darbuotojams nebetaikyti pensinių teisių perkėlimo būdo, kai dalis sukauptų teisių perkeliama į „Sodros“ biudžetą, dalis į pensijų fondą, kadangi nuo 2019 m. sausio 1 d. į pensijų fondą nebepervedama socialinio draudimo įmokos dalis. Be to, siūloma nustatyti, kad Europos Sąjungos institucijose dirbantiems ar dirbusiems asmenims Lietuvos Respublikoje įgytos pensinės teisės būtų išsaugotos, tai yra vertinant asmens teisę gauti senatvės ar netekto darbingumo pensiją stažas būtų sumuojamas.

Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo projektu atliekamas techninio pobūdžio pakeitimas – atsisakoma nuorodos į nebegaliojantį Pensijų sistemos reformos įstatymą.

Kadangi pagal įstatymą „Sodra“ anuitetus turėtų teikti jau nuo liepos 1 dienos, dėl to prašome šitiems pakeitimams pritarti.

PIRMININKAS. Dėkojame gerbiama ministrai už pristatymą. Klausia A. Dumbrava. Ruošiasi A. Butkevičius.

A. DUMBRAVA (LVŽSF). Labai ačiū. (Aš čia, ministre.) Būkite malonus, dar kartą apie paveldėjimą. Jūs jau perskaitėte iš aiškinamojo rašto, tačiau jeigu žmogus miršta, tarkime, po penkerių metų, tai ta likusi suma, kuri buvo nepanaudota, išmokama 15 metų kas mėnesį paveldėtojams ar po 15 metų, nes skliausteliuose parašyta: tai yra po 15 metų. Vis dėlto ar po 15 metų, ar kas mėnesį, kol 15 metų laikotarpis sueis? Ačiū.

L. KUKURAITIS. Geras klausimas, šitą aš patikslinsiu komitete, jeigu bus sudaryta galimybė.

A. DUMBRAVA (LVŽSF). Supratau.

PIRMININKAS. Klausia A. Butkevičius. Ruošiasi V. Poderys.

A. BUTKEVIČIUS (MSNG). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, jūs tikriausiai matėte, kad Teisės departamento pastabų yra labai daug, virš 40. Aš manau, kad tikrai reikės la-

bai daug padirbėti, bet mano klausimas yra truputį kitas. Kai anuitetų išmokėjimas buvo atiduotas Socialinio draudimo valdybai ar tarybai ir ji perėmė šią funkciją, ar jūs nepagalvojote taip, kad išėjus asmeniui į pensiją, pavyzdžiui, dar 20 metų jisai gaus tam tikras išmokas anuiteto forma. Jeigu ta suma nebus indeksuojama, tai faktiškai po 10 metų, esant infliacijai apie 2 %, jo sukaupta suma, paversta anuitetu, nuvertės 20 %? Ką jūs galvojate apie tai? Ar įvertinote visa tai, ar ne?

L. KUKURAITIS. Dėkoju už klausimą. Yra keletas pasirinkimų. Vienas iš jų yra... Taip, yra keletas pasirinkimų. Tos lėšos, kurios lieka pensijų fonde, kurios bus periodinėmis išmokomis iki 10 tūkst. eurų, kaip ir sakote, iki tam tikros ribos, jos bus mokamos kasmet, investuojamos ir atitinkamai išmokamos pagal investicijos grąžą, tai reiškia, kad tam tikras indeksavimas vyks.

Anuitetų yra bent trys rūšys: standartinis, atidėtas anuitetas ir garantinis anuitetas. Jau dabar trečią įvedame. Ir šiuose produktuose... Tikrai bus siūlomi produktai, kuriuos nustatys komitetas, kad taip pat būtų galimybė pasirinkti anuitetą, kuris turėtų indeksavimo elementą.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia V. Poderys. Ruošiasi T. Tomilinas.

V. PODERYS (MSNG). Dėkui, pirmininke. Ministre, ačiū už labai reikalingą projektą. Iš tikrųjų pensijų kaupimo reforma nėra baigta.

PIRMININKAS. Kalbėkite per mikrofoną.

V. PODERYS (MSNG). Pirmininke, ačiū už suteiktą žodį. Ministre, dėkui, kad pateikėte labai reikalingą įstatymo projektą, nes jau dabar tūkstančiai pinigų kaupėjų, pensijų kaupėjų išeina į pensiją, o pensijų išmokėjimo sistema, arba anuiteto sistema, nėra sutvarkyta. Ačiū už tai. Gaila, kad yra daug pastabų, tikiuosi, Seimas priims po svarstymo ir komitete patobulins.

Bet mano klausimas kartu yra dėl 33 straipsnio 6 dalies, kur anuitetas apskaičiuojamas neatšizvelgiant į žmogaus lytį, kitaip sakant, Lietuvos vyrai subsidijuotų Lietuvos moteris. Čia tą reiškia. Šiuo atveju tai yra tarptautinė patirtis, tarptautinis standartas ar čia lietuviškas išradimas? Aišku, atšizvelgiant į tai, kad vyrai gyvena kokiais devynieriais metais mažiau. Dėkui.

L. KUKURAITIS. Dėkui už klausimą. Taip, įtraukta, tai yra lygių galimybių nuostata, kad pagal lytį negalime nustatyti produktų turbūt daugelyje sričių mūsų visuomenėje, taip pat ir pensijų sistemoje. Ir čia mes socialinėje sistemoje, sveikatos sistemoje ir visose kitose sistemose turime viską daryti, kad vyrai gyventų ilgiau ir gautų tokią pat vertę, kokią gauna moterys. Beje, vyrų, kurie pasiekia pensinį amžių, pragyvenimo lygmuo ne taip daug skiriasi nuo moterų, kurios pasiekia pensinį amžių. Didelė problema yra vyrų mirtingumas iki pensinio amžiaus, ir dėl to bendroji riba, vidutinis amžius yra labai žemas.

PIRMININKAS. Dėkojame. T. Tomilino nematau. A. Sysas. Ruošiasi G. Skaistė. Nėra. Ruošiasi M. Majauskas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, praeitą savaitę buvo net suorganizuota konferencija ir jūs aiškinamajame rašte remiatės EBPO ekspertais, kurie aiškiai deklaravo, kad centralizuota įstaiga, išmokanti anuitetus, turi būti visiškai nepriklausoma nuo valdžios, kad tokių įstaigų yra tik keturiose šalyse. Atskiri elementai yra ir kitose šalyse, bet tik keturios šalys turi: dvi skandinavų ir dvi – Honkongas ir Singapūras. Tai mano klausimas, aš specialiai perklausiau ekspertų, ar dabartinė „Sodros“ priklausomybė tiesiogiai nuo valdžios, nuo jūsų kaip ministro, nuo Ministro Pirmininko, nuo dalyvavimo taryboje... gali būti ta institucija, kuri mokėtų sąžiningai, dorai atlikti tas anuiteto funkcijas?

Ir kitas klausimas dėl prarastų lėšų, kurios gali atsirasti dėl ilgesnio gyvenimo amžiaus, dėl indeksavimo. Kieno sąskaita bus tai dengiama?

L. KUKURAITIS. Dėkui už klausimą, už du klausimus. Iš tiesų taip, tas dizainas, kuris yra suformuotas anuitetų sistemai, centralizuotai anuitetų sistemai, tikrai buvo daromas su Europos Komisijos samdomais ekspertais, taip pat ir remiantis EBPO patirtimi. Nepriklausomo komiteto įsteigimas ir yra tam, kad užtikrintume maksimalų neutralitetą ir apsaugą fondui, dėl kurio sprendimą priims komitetas. Tai keturi nepriklausomi asmenys ir „Sodros“ fondo valdybos atstovas. Tikimės, kad tai ir užtikrins tą maksimalų neutralitetą.

Būtent toks dizainas ir buvo pasiūlytas skandinavų ekspertų, įvertinant mūsų visą „Sodros“ sistemą, kaip galimas fondo atskyrimas nuo kitų „Sodros“ fondų, kalbant, kas pasiims naštą dėl amžiaus, dėl indeksavimo. Tam ir yra samdomi „Sodroje“ geriausi aktuarai, kad jie nustatytų to-

kius produktus, įvertintų visas rizikas, taip pat ir ilgalaikes, ne tik trumpo laiko, tai reiškia ir demografines tendencijas, ir pasiūlytų tokius produktus, kurie su indeksavimo galimybe būtų tvarūs. Fondas turės būti tvarus pats iš savęs. Pirminiu laikotarpiu galėsime skolintis Finansų ministerijoje, bet kai atsiras mastas, kai daugiau dalyvių dalyvaus ir gaus, bus išmokami anuitetai, fondas turės išgyventi visiškai iš savo investicinių sprendimų.

PIRMININKAS. Dėkojame gerbiama ministrai už pateikimą. Paskutinį klausimą užduoda M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiama ministre, taip pat buvo diskusijų valstybei nusprendus perimti anuitetų skaičiavimą, kad trūks specialistų. Ar galite pasakyti, kokia iš tikrųjų šiandien situacija? Ar iš tikrųjų valstybė neturi kompetencijų, neparengėme pakankamai, ar tiesiog problema, nes mes nesame pasirengę mokėti tiek, kiek tie specialistai gaudavo privačiame sektoriuje?

L. KUKURAITIS. Dėkui už klausimą. Iš tiesų Vyriausybės nutarimu yra pakoreguota nuostata ir aktuarai patenka į ratą specialistų, kuriems galima mokėti dvigubą atlyginimą ir tokiu būdu užtikrinti bent jau rinkai artimą atlyginimą. Džiaugiuosi, kad jau dabar „Sodra“ yra pasamdžiusi aktuarus, vienus geriausių Lietuvos aktuarų, kad formuotume vienus geriausių portfelių.

PIRMININKAS. Dėkojame. Gerbiama kolegose, dėl motyvų. Ačiū, ministre. A. Dumbrava. Prašom.

A. DUMBRAVA (*LVŽSF*). Galbūt nebūčiau užsirašęs, jeigu nematyčiau motyvų prieš, tačiau tikrai siūlau, mieli kolegos, balsuoti, palaikyti šį įstatymo projektą vien dėl to, kad mes jau priėmėme tokį sprendimą, kad būtent „Sodra“ tuos dalykus reguliuos, anuitetų išmokėjimą. Aišku, dar daug neatsakyta klausimų ir šiandien dar yra daug neaiškumų, tačiau mes, manau, komitete aptarsime tuos klausimus, išnagrinėsime, nes tai yra labai svarbu – žmonių sukaupiti pinigai, paveldėjimas ir taip toliau. Klausimas yra labai svarbus, todėl siūlau tikrai ne grįžti atgal, o eiti tolyn aiškinantis jau toliau komitete. Siūlau pritarti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kita nuomonė – gerbiama A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Aš norėčiau, kad mes argumentais kalbėtume, o ne apskritai, kad einame tolyn ir brendame gilyn, ir nežinome, kas bus po to.

Gerbiama kolegose, norėčiau priminti apskritai antros pensijų pakopos pirminę idėją – tai yra sukaupiti reikšmingą sumą prie pensijos. Jeigu gerai klausėte, ką siūlo ministras, supratote, kad 3 tūkst. sukaupytų lėšų (o toks yra vidurkis – maždaug 43 eurai žmogui), tai čia ne ta suma, nuo kurios jūs gausite bent jau padoresnę, lyginant su „Sodros“ minimalia pensija. Dabar visą gyvenimą žmogus privačiai nutaria kaupti sau privačioje bendrovėje, bet kai jau sukaupia, kažkodėl mes norime šitą prievolę užkrauti viešajai įstaigai. Neužmirškime, kad „Sodra“ yra įstaiga, kuri padeda mums visiems, visiems Lietuvos žmonėms, kai mes tampame nedarbingi, neveiksnūs, sulaukiame pensinio amžiaus.

Gerbiama kolegose, paprastas uždavinys jums. Kai jūs sukaupsite 5 tūkst. (dabar tokią sumą siūlo), padalinkite iš 20 metų vidutiniškai, išeina 20 eurų priedas, neskaitant išlaidų aktuarams, neskaitant valdymo išlaidų ir visiems kitiems dalykams. Tai geriausiu atveju bus 15 eurų prie dabartinės 300, jeigu niekas nesikeičia. Ir kas tada bus kaltas? Kai žmogus šituos pinigus nuneš į „Sodrą“ ir po 30 metų draudimosi „Sodra“ jam išmokės 15, 20 ar net 30 eurų, tai kas bus kaltas? Tas žmogus, kuris pats mažai mokėjo, nedalyvavo? Ne, bus kalta „Sodra“, nes „Sodra“ mažai moka. Visą gyvenimą... Mes turėtume pasimokyti iš tokių klaidų. Nekraukime viešajai įstaigai privačių reikalų. Tą rašo ekspertai.

Kodėl aš klausiau ir ministro? Paskaitykite ekspertų išvadas. „Sodra“ tiesiogiai priklauso ministerijai. Tai turi būti visiškai nepriklausoma. Todėl, manau, mes galime dar nukelti įstatymą pusmečiui, bet gražinkime šitą biznį privačiam verslui. Kiekvienas žmogus taupė, tegul pats toliau atsako, o ne „Sodra“, ministras ar būsima Vyriausybė.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kolegos, nuomonės skiriasi, siūlau balsuoti. Balsuojame.

Užsiregistravo 52 Seimo nariai, balsavo 52: už – 39, prieš – 1, susilaikė 12. Po pateikimo pritarta.

Siūlomas svarstyti Socialinių reikalų ir darbo komitetas ir svarstysime šioje sesijoje. Dėl visų, ir dėl lydimųjų taip pat, čia kartu.

Kitas darbotvarkės klausimas – kitos savaitės darbotvarkė. Į tribūną kviečiamas gerbiamas Pirmininkas. Prašom.

16.56 val.

Seimo savaitės (2020-03-16–2020-03-20) – 2020 m. kovo 17 d. (antradienio) ir 19 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

V. PRANCKIETIS. Gerbiami kolegos, ryte aptarta Seniūnų sueigoje darbotvarkė, ji yra pasiūlyta, pateikta. Bet kalbėjome ir ryte, kad ta darbotvarkė galėtų būti keičiama, ir šiandien po ministrų atsakymų į klausimus premjeras aiškiai pasakė, kad atsiras dar papildomų projektų. Aš kiekvieno ministro, kurių yra pateikimai šioje dviejų dienų darbotvarkėje, klausiau, ar jų projektai reikalauja būti labai staigiai realizuoti. Kai kurie man atsakė, kad tai nėra labai būtina, kai kurie pasakė, kad kai kurie projektai yra svarbūs. Manau, kad mes galėtume darbotvarkei, kokia dabar yra, pritarti, o po to labai lanksčiai žiūrėti, kai gautume Vyriausybės pasiūlymus, susijusius su šia situacija.

Dar vienas retorinis klausimas. Yra numatytas Nepriklausomybės Akto signatarų G. Iešmanto 90-ųjų ir A. Svarinsko 95-ųjų metinių minėjimas. Tai irgi turėtume apsitarti, ar būtų pagarba šiuo metu minėti tuos žmones tų visų koronavirusų aplinkoje. Gal turėtumėte pasiūlymų, klausimų. Klausimų yra. (*Balsai salėje*) Prašau?

PIRMININKAS. Dėkojame. Eilės tvarka. M. Majauskas. Nėra. E. Zingeris. Prašom.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Ačiū, didžiai gerbiamas posėdžio pirmininke. Didžiai gerbiamas Pirmininke, šiandien po gana konstruktyvaus susitikimo ryte su Ministru Pirmininku jis taip pat Vyriausybės vardu atsakė teigiamai į mano įregistruotą Civilinės saugos įstatymo V skyriaus nuostatų pataisą dėl ypatingos padėties metu produktų, ypatingos reikšmės produktų, sąrašo sudarymo, kad nebūtų leidžiama pelnytis daugybę kartų viršijant kainas tų dalykų, kurie yra pirmo naudojimo žmonėms. Ką tik prieš jums ateinant premjeras atsakė, kad tai visiškai įeina į visą Vyriausybės strategiją, susijusią su koronaviruso įveikimu ir neleidimu, bet paprašė mūsų prašyti ir apsvarstyti baudų būdą dėl tų nedaugelio produktų, kurių kainos, deja, jau yra dešimtis kartų pakeltos.

Jeigu būtų galima, kadangi čia su ta tema, apie ką jūs kalbate, kad nebūtų išėita iš tos temos, jūs prašote išėiti... kad jūs įtrauktumėte tai, kas jau yra aiškinamajame rašte ir yra užregistruota pas gerbiamą Violetą Seimo sekretoriatai. Labai ačiū jums. Ypač po premjero visiškai teigiamo atsakymo.

V. PRANCKIETIS. Šiuo metu to projekto nėra įtraukta į darbotvarkę, bet manau, kad tai svarstyti kartu su Vyriausybės visais teiksimaais projektais pirmadienį arba antradienį.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia I. Šiaulienė.

I. ŠIAULIENĖ (LSDDF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas Seimo Pirmininke, rytą Seniūnų sueigoje mes turėjome rimtą pokalbį. Buvo kalbama apie tai, kad, padaugėjus atvejų Lietuvoje, ar netikslinga būtų daryti, kadangi ir mūsų sanokaupa yra daugiau negu 100 žmonių, Seimo posėdžių pertrauką. Jeigu paskaitytume viešą informaciją ir ką tik dabar „Delfyje“ pasirodžiusią JAV prezidentams patarinėjančio virusologo, kuris teigia, jog koronavirusas labiausiai bauginanti liga, su kokia kada nors teko susidurti, ar tikrai šiuo metu, kai mes nežinome dar, nors ryte kalbėjome apie tai, kad tikslinga būtų daryti pertrauką dviem savaitėms, kol paaiškės situacija mūsų krašte. Kai neaišku, kaip ten Kaune ir galų gale su sugrįžusiais iš Italijos statybininkais ir laukiama dar viena jų pamaina, kai mes patys esame migruojantys elementai, aš suprantu, kad visi nori, na, vaizduoti labai stropius ir dirbančius, bet, man atrodo, čia yra ne tas atvejis, mes turime būti pakankamai atsakingi ir gal tikrai padarykime lanksčiai, nes ir tos trys dienos, penktadienis, šeštadienis, sekmadienis ir pirmadienis, keturios, gali mums kai ką pateikti.

Aš sutikčiau, ką šiandien pasakė Vyriausybės valandoje premjeras, kad priimti trys svarbūs Vyriausybės sprendimai dėl ekonominės situacijos, kurią sukeltų ir sukelia jau šiuo metu koronavirusas, tuos įstatymus... Bet mums posėdžiauti ir kaip toliau dirbti, mes tikrai rimtai turėtume pasikalbėti.

V. PRANCKIETIS. Mes tam čia ir esame, mes esame sprendimų priėmėjai ir klausimas labai aktualus. Taip, koronavirusas, jo plitimas aktualu, bet turbūt išgirdę ir Vyriausybės vadovo kreipimąsi į Seimą, kad yra ir skubių projektų, manau, kad mes tą darbotvarkę galime bet kuriuo metu, tai yra mūsų laisvė ir mūsų pasirinkimas priimti pačią reikalingiausią Lietuvai tuo metu, kai ji reikalinga. Bet turbūt ir kalbame apie tai, kad tie projektai ir būtų pateikti antradienį. Šie klausimai, kaip ir kalbėjau, ministrai pasakė, kad galime šių klausimų, kurie yra teikiami antradienio darbotvarkėje, dabar ir nesvarstyti, taigi įtraukti tuos, kurie aktualūs, žinoma, kad įmanoma.

PIRMININKAS. J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Aš priešingai, negu prieš tai kalbėjusi kolegė, džiaugiuosi, kad Seimo vadovybė, kaip suprantu, pakeitė nusistatymą dėl posėdžių nerengimo, nes iš tikrųjų Seniūnų suėgoje buvo girdimi siūlymai, kad darytume dviejų savaitių pertrauką. Aš manau, kad kaip tik mes turime dirbti ir ne pagal mokyklas ir vaikų darželius apsispręsti dėl darbo režimo. O tų projektų gali rasti ir daugiau, ne tik tie, kur Vyriausybė dabar greitosiomis paminėjo. Aš manau, jeigu situacija iš tikrųjų darysis sudėtingesnė, tikrai reikės ne vienos įstatyminės pataisos, norint tinkamai reaguoti.

O dėl jūsų čia kažkokio suabejojimo dėl to minėjimo, skirto keliems signatarams pagerbti, tikrai aš siūlyčiau neatsisakyti. Ateina keletas artimųjų, keletas Signatarų klubo atstovų...

V. PRANCKIETIS. 20 artimųjų.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Galite rekomenduoti, kaip pasakius, siauresniam ratui ateiti, bet jeigu jie patys pageidauja to pagerbimo, gal mes tikrai neatšaukime.

PIRMININKAS. Dėkoju. Čia buvo nuomonė. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*LSDDF*). Ačiū, pirmininke. Išties demonstruoja politikai drąsą, o po to deda į krūmus. Mes matėme ir Kaziuko mugę, matėme ir Milano komandą „Armani“, atvykusią čia žaisti krepšinio su 15 tūkst. varžovų.

PIRMININKAS. Žiūrovų.

A. SKARDŽIUS (*LSDDF*). Vis dėlto, gerbiamas pirmininke, mes sėdime čia, salėje, kur yra uždaras ventiliacijos ciklas, ar jisai yra dezinfekuojamas? Langai neatsirado. Vėdinimo sistema čia tokia neegzistuoja, sakykime. Lėktuvuose bent jau yra dezinfekuojama uždaro ciklo vėdinimo sistema, o kaip čia? Atleidome iš kanceliarijos paskutinius žmones, kurie išmano, kurie kūrė, statė čia kadaise sistemą, samdome kažkokius parankinius asmenis, kaip vis dėlto dirbsime?

V. PRANCKIETIS. Jūsų žinios, manau, siekia daugiau nei mano. Aš žinau, kad čia vyksta re-kuperacija, tai yra oro keitimas tam, kad būtų iš išeinančio oro paimama šiluma, vadinasi, ateina nuolat šviežias oras, o dėl dezinfekavimo ar kažkokios kitos sistemos aš nekompetentingas atsakyti. Bet ar jūs tik norėjote pasakyti, ar turėjote ir pasiūlymų? Jeigu turėjote pasiūlymų, tai teikite, nes mes kalbame dabar apie darbotvarkę ir mano klausimai buvo, ar kalbame apie tą darbotvarkę, kokia yra pateikta.

PIRMININKAS. Dėkojame. D. Šakalienė. Prašom.

D. ŠAKALIENĖ (*LSDPF*). Aš iš tiesų norėčiau paprašyti, kad mes kitą savaitę turėtume tik tuos pateikimus, kurie yra tiesiogiai susiję su dabartinės ekstremalios situacijos šalyje suvaldymu. Juo labiau kad tikrai turėtų būti ir daugiau pateikimų, susijusių su mūsų žmonių saugumo, sveikatos užtikrinimu. Šiandien tie pateikimai, kaip jūs sakėte, ministrai pasakė, kad kai kurie projektai yra svarbūs, aš manau, visi svarbūs turėtų būti, bet prioritetus reikėtų dėti kitaip. Šiandien neturėjau galimybės užduoti to klausimo Vyriausybės valandos metu, bet vėlgi galbūt galėtume pasitarti, kaip tą reikėtų daryti, ar tai turėtų būti įstatymo lygmeniu, ar Ministro Pirmininko įsakymo lygmeniu. Vis dar neišspręstas klausimas dėl nedarbingumo pažymėjimo davimo onkologiniams ligoniams (virš 80 tūkst. žmonių Lietuvoje), jie yra viena iš dviejų pačių rizikingiausių grupių koronaviruso atveju, ir medikai, kuriems yra 65 metai ir daugiau, tai yra kas septintas medikas Lietuvoje, kad nuo rytojaus arba kuo greičiau jie turėtų galimybę naudotis respiratoriais kontaktuo-dami su pacientais, nelaukiant viruso išplitimo toliau. Taigi turime papildomų klausimų, kuriuos, nežinau, kokia forma mes teisiškai dar turėtume sutvarkyti, bet akivaizdu, kad ne tik įstatymo leidyba, bet ir politikos...

PIRMININKAS. Laikas.

D. ŠAKALIENĖ (*LSDPF*). ...formavimas yra šito Seimo darbas. (Kai kurie kolegos čia po dvi minutes kalbėjo, aš tuoj pabaigsiu sakinį.) Tik norėjau pasakyti, kad gal mes galėtume suplanuoti kitą savaitę visus darbus, susijusius su šios situacijos suvaldymu. Dėkoju.

V. PRANCKIETIS. Pritariu jums, kad svarbūs projektai turi būti, ir nė vienas ministrų nepasakė, kad jų projektai yra nesvarbūs, bet ne aktualūs būtinai šiuo laiku. Tai reiškia, kad anksčiau ar vėliau jie vis tiek turės būti priimti.

O dėl jūsų pasiūlymų, jeigu jie būtų konkretūs ir kokio nors projekto pavidalu, tai turbūt būtų taip pat svarstyti. Bet kadangi jūs kalbėjote ir su Vyriausybės atstovais, tai galbūt inicijavote tuos svarbius projektus, kurie kitą savaitę turėtų būti svarstyti. Taip, viruso akivaizdoje mes turime dirbti šia linkme.

PIRMININKAS. Dėkojame. Gerbiami kolegos, mes galime pritarti bendru sutarimu darbotvarkei? Dėkoju, pritarta.

Pareiškimai. Neturime.

Gerbiamieji, šios dienos posėdžių darbotvarkė baigta, skelbiu posėdį baigtą. (*Gongas*) (*Balsai salėje*) Na, išimties tvarka prašau užsiregistruoti. (*Balsai salėje*) Tik neseniai balsavome.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VIII (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 382 STENOGRAMA

2020 m. kovo 17 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas V. PRANCKIETIS,
Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas J. LIESYS*

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Gerbiami kolegos, pradedame Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. kovo 17 d. posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.

Užsiregistravo 97 Seimo nariai. Gerbiami kolegos, pradedame posėdį linksmesnėmis gaidomis. Pasveikinkime E. Gentvilą ir A. Jankuvienę jų švenčių proga. (*Plojimai*)

9.01 val.

2020 m. kovo 17 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Gerbiami kolegos, kviečiu Seimo Pirmininką V. Prancietį pateikti darbotvarkę, nes vakar seniūnų pasitarime ir valdybos narių pasitarime ji patikslinta ir yra kitokia, negu buvo numatyta praėjusį ketvirtadienį. Prašom, Pirmininke.

V. PRANCKIETIS. Gerbiami kolegos, vakar tarėmės ir su valdybos nariais, tarėmės ir su seniūnais. Ta darbotvarkė yra pasiūlyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės, todėl leiskite ją trumpai pristatyti ir atsakyti jums į klausimus apie darbotvarkę.

Pirmoji grupė projektų yra pateikiama ministro L. Kukuraičio. Tai yra taip pat susiję su paskelbta ekstremaliąja situacija. Tai būtų Darbo kodekso 47 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4617, kuris sudarytų teisinę prielaidas mažinti darbdaviams kylančius neigiamus padarinius ir dėl nedarbo socialiniu draudimu apdraustiems asmenims kompensuoti nuostolius. Toliau yra daug šio projekto lydimųjų, tai yra vienas lydimasis.

Kitas projektas yra Darbo kodekso 47 straipsnio... (*Balsai salėje*) Mokate skaityti, tai tada neskaitykime. Pasakysiu tik tiek, kad tai yra negauto darbo užmokesčio kompensavimo projektas ir jo lydimasis.

Toliau yra Ligos ir motinystės, taip pat pristato L. Kukuraitis, ir tai yra valstybės socialinė parama po siūlomos saviizoliacijos.

Darbotvarkės 1-5 klausimas yra Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo pakeitimai. Ministras A. Veryga pristatys, kad valstybės biudžeto lėšomis būtų draudžiami ne tik sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojai, bet ir kiti darbuotojai.

Toliau bus būtinoji pertrauka. Tos pertraukos reikės, ir paprašysiu visų, kad mes apleistume salę, kad galėtų atlikti įmanomą dezinfekciją, ir toliau tęsime posėdį po pertraukos.

Ministras V. Šapoka pristatys Mokesčių administravimo įstatymo projektą. Toliau – su nekilnojamuoju turtu susijusio Kredito įstatymo straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Ir A. Palionis teikia du projektus, tai yra bendro Vyriausybės paketo projektai, kurie tiesiog buvo vėliau pateikti, todėl yra teikiama per Seimo narį.

Toliau – darbotvarkės 1-9 klausimas, tai yra Vyriausybės įstatymo, pateiks ministrė R. Tamašunienė, ir lydimasis. Ir 1-10 klausimas – Viešųjų pirkimų įstatymas, pranešėjas – ministras Ž. Vaičiūnas.

Ir svarbus mūsų vidaus darbo taisyklių projektas, tai yra Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto 33 ir 34 straipsnių pakeitimo ir papildymo 29² skirsniu projektas“. Toliau finansų ministras, Ministras Pirmininkas ir ministras A. Veryga atsakys į klausimus. Tam yra skirta pusė valandos. Po to – pietų pertrauka, jos metu taip pat paprašysime apleisti salę, kad būtų

galima atlikti profilaktiką. Po pertraukos turėtume pereiti prie priėmimų, kadangi dėl visų šių projektų bus siūloma ypatingos skubos tvarka, ir per tą laiką komitetai turėtų spėti apsvarstyti projektus. Tokia yra siūloma šiandien darbotvarkė.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamas Pirmininke. Jūsų nori paklausti daugelis Seimo narių. Klausia A. Anušauskas. Ruošiasi K. Glaveckas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas Pirmininke, Vyriausybei priimant nutarimus dėl karantino ir kitus naudojamosi Užkrečiamųjų ligų įstatymo nuostatomis, kuriose numatyti tam tikri pareigūnai, pavyzdžiui, vyriausiasis Lietuvos gydytojas higienistas. Dabar matome, kad kai kurias pareigas vykdo kiti pareigūnai. Ar mes numatome iš principo pagal išmoktas pamokas, pavadinsime taip, keisti šiuos įstatymus, na, galbūt Seimo iniciatyva, nes kol kas aš matau, kad visa iniciatyva kartais, mano galva, ir ne visai taip traktuojant įstatymus, priklauso Vyriausybei, o Seimas šiuo atveju yra labai stipriai pasitraukęs į šalį?

V. PRANCKIETIS. Pamokas tas mokomės turbūt visi drauge ir mokomės, ir mokysimės turbūt ateityje planuodami savo darbą. Kiekviena iniciatyva yra svarstyтина ir priimtina. Manau, kad ateityje jas galima taip pat reikšti. O dabar palinkėčiau bendro darnaus darbo, kad būtų užtikrinta Lietuvos žmonių apsauga, ypač sveikatos srityje.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia K. Glaveckas. Ruošiasi R. Šarknickas.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiamas Pirmininke, šalia visos tos problemos, į kurią mes vienaip ar kitaip papuolėme, yra ir kita labai aktuali problema, tai lietuviai, kurie negali kirsti Lenkijos sienos. Kaip žinote, apie 2 tūkst. žmonių dabar stengiasi grįžti į Lietuvą, ir Prezidento, ir visų pastangos nueina niekais. Sakykite, ar neatrodo, kad Seimas gal galėtų pateikti staigią rezoliuciją Lenkijos parlamentui ir Lenkijos Seimui, kad jie kaip nors tarpininkautų, kad įleistų lietuvius grįžti į savo šalį. Iš tikrųjų yra labai nepavydėtina situacija, ir mes neturėtume likti nuošalyje šio proceso, bent išsakytume savo politinę poziciją, dėdami visas pastangas išspręsti tą problemą. Labai ačiū.

V. PRANCKIETIS. Pasiūlymų kol kas nebuvo, kad priimtume kokią nors rezoliuciją, bet nepamirškime, kad Lenkijos Vyriausybė ne tik riboja, bet ir siūlo variantus, kaip mūsų žmonės galėtų sugrįžti. Tai mes turbūt negalime nematyti jų pasiūlymų, reikėtų matyti ir tuos pasiūlymus ir jais naudotis, ir bet tokiu atveju suprasti, kad mes tų dalykų tik mokomės. Mes 100 metų neturėjome tokios problemos, o Lietuva tiesiog nesusidūrė su pandemija, kuri buvo Pirmojo pasaulinio karo metu, arba susidūrė daug mažiau.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia R. Šarknickas. Ruošiasi A. Navickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Nuo karo ir nuo viruso niekas nėra apdraustas ir aš pritariu jums, gerbiamas Seimo Pirmininke, dėl pirmojo klausimo, kurį uždavė vienas iš kolegų iš opozicijos, kad ne tik Seimas turi dirbti, bet ir Vyriausybė reaguoti čia ir labai greitai, kaip ir visos kitos pasaulio valstybės. Turime vieningai dirbti. Mano klausimas būtų, ar Seimo valdyba pasidomėjo dėl E. Vareikio sveikatos, nes vis dėlto mes dirbame čia visi kartu? Ačiū.

V. PRANCKIETIS. Taip, pasidomėjome. Indikacijų jokių nėra, o penktadienį vakare aš paprašiau jo, kad posėdyje jis nedalyvautų. Jis pasakė – taip, nedalyvausiu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausiamo apie darbotvarkę. A. Navickas. Ruošiasi V. Bakas.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Sveiki, gerbiamas Pirmininke. Tikrai džiaugiuosi raginiu dirbti darniai, bet kad mes galėtume dirbti darniai, turime turėti visą išsamią informaciją. Norėjau paklausti, ar šiandien Seimas galėtų gauti informaciją, ar bus kur nors numatyta, kiek mes visgi turime nusipirkę reagentų ir kokia yra situacija su testavimu, nes aš manau, kad, sprendžiant kitus klausimus, mums reikia įsivaizduoti ir bendrą šalies situaciją?

V. PRANCKIETIS. Neabejoju, kad, pateikdami projektus, ministrai gaus daug klausimų ir tokią tematiką, juo labiau kad yra skirtas atsakymams į klausimus laikas, kad taip pat būtų atsakyta. Taip, Seimas galės gauti informaciją.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia V. Bakas. Ruošiasi S. Jovaiša.

V. BAKAS (MSNG). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas Seimo Pirmininke, šiandien ryte buvo pristatyta, kad tai Vyriausybės siūloma darbotvarkė. Aš iš tikrųjų labai sveikinu Vyriausybę, bet ką siūlo Seimas? Ar Seimas siūlo tos krizės laikotarpį, jos mes esame tik pradžioje, bet ne

pabaigoje, bėgti, nusišalinti nuo darbo? Aš girdžiu spaudoje, kad mes ruošiamės eiti į karantiną. Mes esame parlamentinė valstybė. Pirmininke, gal vis dėlto per anksti kalbėti apie nusišalinimą? Kaip tik turime susitelkti ir dirbti, atlikti parlamentinę kontrolę, galų gale daryti darbo grupes, kaip valdyti toliau krizę, kaip galime bendrai ją pasitikti ir įveikti problemas, kurios šiandien gula ant visuomenės pečių? Ar ne per anksti traukiamės?

V. PRANCKIETIS. Visi patarimai yra priimtini. Priminsiu, kad prieš dvi savaites ir dar keturias dienas Seimo valdyba paskelbė, kad Seimo tarnautojai galėtų dirbti nuotoliniu būdu. Tuo metu reakcija buvo kaip į keistą dalyką. Dabar visa Lietuva skelbia, kad nuotolinis būdas, veikimas yra teigiamas. Seimas niekur nenušišina. 2004 metų Konstitucinio Teismo išaiškinimas skelbia tai, kad nenutrūkstama veikla turi būti užtikrinta. Mes kuriame metodikas, kaip nenutrūkstama veikla turėtų būti tęsiama. Seimas neišsina nei atostogų, nei pasitraukia niekur, bet jeigu perkelsime vieną savaitę, ne posėdžių savaitę, į artimesnį laiką tol, kol yra paskelbtas karantinas, tai turbūt būtų solidarizavimasis su visa Lietuvos bendruomene. O šiandieninis pasiūlymas Seimo komitetams suteikti galimybę dirbti nuotoliniu būdu taip pat yra papildoma galimybė dirbti, o ne nusišalinti nuo galimybės dirbti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia S. Jovaiša. Ruošiasi A. Sysas.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Labai ačiū. Gerbiamas Pirmininke, aš dar prie to paties. Būtų gerai žinoti aiškesnę Seimo darbotvarkės prognozę. Šiandien mes dirbame, paskui dvi dienas lyg ir Seimas ištuštėja. O kaip kitą savaitę ir toliau? Bus labai svarbių klausimų, nes kai kurių ir įstaigų darbas gali būti trikdomas. Pavyzdžiui, mes šiandien turėjome svarstyti ir priimti teisėjų paskyrimus, tai ten nebus visiškai užpildytos turbūt komandos ir kiti klausimai. Ar Seimo valdyba jau suklasifikavo svarbiausius klausimus ir kada jie bus pateikti nagrinėti Seimui?

V. PRANCKIETIS. Teisėjų skyrimus turėjome priimti ketvirtadienį (jūs teisus), bet yra numatytas ir tokio neįvykimo amortizavimas. Tai yra esantieji teisėjai tęsia savo darbą tose pozicijose, kurios nebus užpildytos. Reaguodami į situaciją, žinoma, kad koreguosime ir Seimo darbą. Tam (ačiū Seimui) jau suteikta valdybai galimybė nuotoliniu būdu priimti sprendimus. Matyt, jeigu bus poreikis susirinkti kitą antradienį (o toks poreikis gali būti), žinoma, jis turi būti būtinas ir reaguojant į situaciją, tarkim, jeigu čia kas nors iš salės susirgtų koronavirusu, turbūt daug kas nebenorėtų ateiti į posėdžių salę, tai mes turėtume reaguoti ir atsižvelgti į tas sąlygas. Kaip minėjau, mes mokomės kasdien ir mes norime pasirūpinti kiekvieno Lietuvos piliečio sveikata. Taigi turime ne tik dirbti, bet turime ir sukurti sąlygas, kuriomis mes neplatintume, neprisidėtume prie ligos plitimo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia A. Sysas. Ruošiasi E. Zingeris.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū. Gerbiamas Pirmininke, vakar pasitarime aš priminiau, kad yra užregistruotas ir kitas Užkrečiamųjų ligų įstatymas Nr. XIII-4560. Tai buvo dar prieš dvi savaites. Aš manau, kad reikėtų svarstyti kartu, nes įsigilinus į tai, ką pateikė ministras ir Vyriausybė... Beje, dar ministro įsakymas tai nieko neišsprendžia, nes aš manau, kad medikų bendruomenė ne vienu laišku kreipėsi ir į ministrą, ir į Seimo Pirmininką, ir į Vyriausybę, kad tas garantijas jie turėtų. Aš prašau tada įtraukti ir mano įstatymo projektą ir nuspręst komitetas. Ačiū.

V. PRANCKIETIS. Vakar, be susitarimo, kad įtraukiame... kad reikėtų svarstyti ir tokius dalykus, mes susitarėme, kad įtraukiame Vyriausybės siūlomą paketą. Jeigu jūs matote kokių nors spragų, tai turbūt yra galimybė dėl to paketo registruoti pataisas, kurias jūs manote esant reikalingas. Žinoma, komitetas turėtų matyti ir jūsų pasiūlymus ir svarstyti juos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia E. Zingeris.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Didžiai gerbiamas Seimo Pirmininke, kartais teorinės kalbos nuo realybės labai skiriasi. Bandžiau vakar gauti nors vieną kvėpavimo respiratorių nors vienoje vaistinėje – nė vieno. Pasižiūrėjau kainas internete – gana didelės. Šiandien buvo įrašytas mano pateiktas įstatymas dėl kainų reguliavimo (Civilinio kodekso pataisa) ypatingos padėties laikotarpiu. Kadangi tai susiję su šios dienos tema ir tai yra ypatinga tema, aš pritariu jums. Iš tikrųjų pritariu. Ir Kanados Parlamentas paėmė atostogų. Bet vis tiek svarstant šią temą gal būtų galima pažiūrėti, kad įstatymas bent pradėtų eiga. Ačiū.

V. PRANCKIETIS. Savo eigą įstatymas pradeda tada, kai jis yra užregistruotas, ir jis jau yra pradėjęs eigą. Kaip ir sakiau, vakar abiejuose susitikimuose susitarėme, kad svarstome Vyriausybės teikiamus projektus. Dėl jūsų projekto manau, kad ir komitetas, ir Vyriausybė gali pasižiūrėti, ir tas projektas taip pat gali turėti kelią. Jeigu mes rengtume kitos savaitės, antradienio, posėdį, tai tie projektai galėtų atsirasti ten.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamasis Pirmininke, jūs atsakėte į visus klausimus. Motyvai dėl darbotvarkės. Nėra. Gerbiami kolegos, balsuojame, kad patvirtintume šios dienos darbotvarkę.

Užsiregistravo 111 Seimo narių, balsavo 111: už – 110, prieš nėra, susilaikė 1. Darbotvarkė patvirtinta.

9.18 val.

Darbo kodekso 47 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4617, Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4618 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-2.1 klausimas – Darbo kodekso 47 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4617 ir, manau, su tuo susijęs įstatymo projektas. Kviečiu L. Kukuraitį. Ministre, jūs pateiksite ir Užimtumo įstatymą, ir Darbo kodekso 47 straipsnio kitą redakciją, taip? Dabar Užimtumo. Darbo kodekso ir Užimtumo. Ačiū.

Toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininkas V. Pranckietis.

L. KUKURAITIS. Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, iš tiesų taip, dėl koronaviruso epidemijos susidariusi neeilinė situacija Lietuvoje ir visoje Europoje reikalauja nestandartinių sprendimų, kad apsaugotume darbuotojus: tiek jų sveikatą, tiek darbo santykius, taip pat kitus su jais dirbančius darbuotojus. Taigi teikiami du įstatymų projektai.

Pirmu įstatymo projektu siūloma papildoma prastovos suteikimo galimybė, tai yra kad darbdavys darbuotojui ar darbuotojų grupei galėtų skelbti prastovą ir tuo atveju, kai Lietuvos Respublikos Vyriausybė paskelbia valstybės lygio ekstremaliąją situaciją ir kai, siekiant užtikrinti darbuotojo ir trečiųjų asmenų sveikatos apsaugą, darbuotojas dėl objektyvių priežasčių, ne dėl savo kaltės, neturi galimybės dirbti nuotoliniu būdu ir nesutinka dirbti kito jam pasiūlyto darbo. Taip pat, siekdamas užtikrinti darbuotojų ir trečiųjų asmenų sveikatos apsaugą, darbdavys privalo darbuotojui, kurio sveikatos būklė kelia grėsmę kitų darbuotojų sveikatos saugumui, užtikrinti nuotolinį darbą. Darbuotojui nesutikus dirbti nuotoliniu būdu, darbdavys turėtų galimybę nušalinti darbuotoją nuo darbo, neleisdamas jam dirbti ir nemokėdamas darbo užmokesčio. Ši nuostata atsirado iš labai realių situacijų, kai žmonės, grįžę iš rizikos šalių, vis dėlto ėjo į darbą, net kai darbdavys rekomendavo neiti ir siūlė nuotolinį darbą.

Antru įstatymo projektu siekiama užtikrinti, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybei paskelbus valstybės lygio ekstremaliąją situaciją būtų sumažintas darbuotojų atleidimo skaičius sudarant sąlygas užimtiems asmenims, išpėtiems apie atleidimą, dalyvauti profesiniuose mokymuose, persikvalifikuoti. Tai yra nauja nuostata. Leidžiame persikvalifikuoti dar tuo metu, kai darbuotojas dirba savo darbo vietoje, iki atleidimo laikotarpio, ir gali būti, kad ši nuostata galės padėti daliai darbuotojų išlikti darbo vietose, pavyzdžiui, jeigu dirbant vienoje prekybos centro pozicijoje reikėtų kasininkų, perkvalifikuotas darbuotojas galėtų užimti tas pozicijas ir išlaikyti darbo vietą.

Turbūt kyla klausimų, kodėl šioje darbotvarkėje pateikiama keletas Darbo kodekso ir Užimtumo įstatymo projektų vienu metu. Kadangi situacija keičiasi kasdien, vos ne kas valandą, mūsų siūlomos priemonės taip pat vystosi atitinkamai ir tampa vis ambicingesnės, ir priklauso nuo bendrųjų epidemijos valdymo priemonių. Tai tiek Darbo kodeksą, tiek Užimtumo įstatymą šiandien Socialinių reikalų ir darbo komitete siektume sujungti ir jau priėmimo fazėje tai turėtų būti bendri įstatymai, sujungtas Užimtumo įstatymas ir Darbo kodekso įstatymas. Prašom pritarti šiems dviem įstatymų projektams, kuriuos, kaip sakiau, siektume komitete sujungti.

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Klausia Seimo narys M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamasis Pirmininke. Mielas ministre, iš tiesų labai palaukau siūlymus, ypač sudaryti galimybę persikvalifikuoti dar dirbant, nes iš tiesų tam tikrų darbo

vietai ir profesijai gali nebelikti, todėl labai svarbu suteikti visas galimybes žmonėms persikvalifikuoti, kad jie galėtų toliau tęsti savo darbą.

Norėjau paklausti apie tuos asmenis, kurių būklė kelia grėsmę kitų darbuotojų sveikatai. Dabar mes sudarome galimybę darbuotojui labai aiškiai ir griežtai pasakyti, kad, žiūrėk, eik namo ir negrįžk, kol nepasveiksi, dirbk nuotoliniu būdu. Bet ar neturėtume taip pat sudaryti galimybės darbdaviui nustatyti sąlygą, kad tas, kuris grįžta, grįžtų su daktaro pažyma, kad iš tikrųjų yra išsityręs ir, tarkime, neserga koronavirusu, nes kaip darbdavys žinos, kad tas grįžęs iš tikrųjų yra sveikas?

L. KUKURAITIS. Dėkoju už klausimą. Iš tiesų dabar sąlygos, kurios gali kelti grėsmę, yra pakankamai aiškios. Jeigu žmonės yra grįžę iš tam tikrų šalių, tai išleidimo į namus priežastys yra aiškios. Dabar 14 dienų laikotarpis, kurį nustato Sveikatos apsaugos ministerija. Teigiama, kad per 14 dienų pasirodo visi simptomai. Jeigu tie simptomai nepasirodo, tai reiškia, kad žmogus nėra nešiotojas. Šiuo atveju tų 14 dienų turėtų užtekti, kad žmogus grįžtų be pažymos. Tačiau jeigu atsirastų papildomos informacijos apie koronaviruso eigą, epidemiologinę eigą ir simptomų pasireiškimą, tada tikrai reikėtų kalbėti su Sveikatos apsaugos ministerija apie šios nuostatos papildymą.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narė G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Mano vienas klausimas būtų dėl įsigaliojimo datos, kadangi įsigaliojimo data numatyta balandžio 1-oji, nes jums reikia pakeisti tam tikrus nuostatus, bet jeigu jau Seimas gali susirinkti ir skubos tvarka priimti įstatymus, tai gal ir jūs nuostatus galite pakeisti šiek tiek greičiau, kad įsigaliojūt skubiai, kadangi šis įstatymas reikalingas dabar, o ne po dviejų savaičių.

Ir kitas klausimas būtų: tikrai labai svarbu perkvalifikavimas, bet, iš kitos pusės, labai svarbu ir sąlygos darbuotojams, nes, tarkime, šiandien prekybos centruose sąlygos kasininkams nėra tokios, kurios realiai apsaugotų nuo žmonių srauto. Ar galvojate nustatyti tam tikrą atstumą nuo tų darbuotojų, ar tam tikrų priemonių naudojimą, tokių kaip dezinfekavimas, kaip kaukių naudojimas, kad tiems žmonėms išties būtų saugiau dirbti jau šiandien?

L. KUKURAITIS. Dėkoju už klausimą. Iš tiesų taip, Socialinių reikalų ir darbo komitete mes pakeistume dalies teisės aktų įsigaliojimo laikotarpį ankstindami nuo to momento, kai pasirašys Prezidentas, nuo įstatymų įsigaliojimo datos.

Kalbant apie kitas priemones, apie kurias jūs kalbate, tam nereikia Seimo, tą galės Vyriausybė padaryti savo karantino sąlygų nustatymo nutarimuose. Mes ir dabar tikrai labai intensyviai bendradarbiaujame su Prekybos centrų asociacija ir kalbame apie tai, kaip padėti tiek priemonėmis, tiek srautų ribojimais. Kai tik sutarsime su Prekybos centrų asociacija, bus priimti sprendimai.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Labas rytas, gerbiamas ministre. Iš opozicijos žmonės klausia dėl pažeidimų darbdavių, kurie neleidžia išeiti ir verčia dirbti. Šiandien ryte gavau skambutį iš Alytaus rajono Daugų gimnazijos mokyklos, kai rajono meras atsisakė priimti mokytojų... jis priverstė juos likti darbe, nes jie atsisakė išeiti priverstinių atostogų. Situacija Dauguose dabar yra sudėtinga. Paties mero nėra, nes jis išvažiavo atostogauti. Taigi žmonės yra be valdžios. Mano klausimas yra toks: kur kreiptis žmonėms, kurie turi individualią veiklą, dėl tų pačių išmokų? Ar galėtumėte jį atsakyti, kur tiesiogiai galima kreiptis? Ačiū.

L. KUKURAITIS. Dėkoju už klausimą, iš tiesų už du klausimus. Nei priverstinės, nei jokios kitos nemokamos atostogos neturėtų būti darbdavio valia. Darbo santykiai yra darbuotojo ir darbdavio sutarimas ir turėtų būti ieškomi geriausi sprendimai darbuotojui. Dėl to darbuotojai turi žinoti, kas jiems priklauso. O galimybių yra įvairių. Nuo galimybių dirbti nuotoliniu būdu, nuotoliniu, taip pat galimybių, jeigu turi ikimokyklinukus ir pradinukus namuose ir karantino laikotarpiu uždarytos mokyklos, pasiimti ligos išmoką ir prižiūrėti vaikus. Galų gale yra galimybė prastovos, kurią mes dabar koreguojame tam, kad darbuotojas iki tam tikrų pajamų gautų 100 % nuo savo turėtų pajamų. Ir kitos galimybės. Tai dėl to šitie sprendimai, kur yra priverstinės atostogos, nemokamos atostogos ar kitos, yra nepalankūs darbuotojui ir tikrai darbuotojus kviečiame kreiptis į institucijas, jei tokių priverstinių situacijų pasitaiko, tai yra į Valstybinę darbo inspekciją.

Kalbant apie savarankiškai dirbančius, tuos, kurie turi individualią pažymą, kol kas mes dar to įstatymo nepristatėme, tai bus Ligos ir motinystės įstatymas, jį pristatysiu vėliau, bet pagal jį bus galima lygiai taip pat kreiptis į „Sodrą“ ir gauti ligos išmoką, jei yra stabdoma veikla, nevykdoma veikla dėl tų priežasčių, dėl kurių yra paskelbtas karantino laikotarpis.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiamas ministre, džiaugiuosi tuo objektyviu ir adekvačiu atsaku, kurį pasiūlė Vyriausybė dabar į ekstremalios situacijos iššūkius. Skaitant įstatymo projektą kyla tik toks klausimas, ką daryti toje situacijoje, kai darbdaviai, vienas ar kitas darbdavys, nesudaro sąlygų nuolatiniam darbui, nors objektyvios aplinkybės, mes kalbame apie galbūt tą protinį darbą, jeigu galima taip pasakyti, dirbančius žmones, nesuteikia tų galimybių arba nebando sudaryti tų sąlygų? Ar mes turime kokias nors realias poveikio priemones be šitos pataisos, galbūt ekstremalios situacijos reglamentavimo kontekste, ar pakartojant tas rekomendacijas, ar masiškai suteikiant kažkokią informaciją darbdaviams. Kaip bus elgiamasi, jei darbo kolektyvai norės dirbti nuotoliniu būdu...

PIRMININKAS. Laikas!

T. TOMILINAS (LVŽSF). ...iš esmės sąlygos tam yra, bet to nedaro.

L. KUKURAITIS. Dėkui už klausimą. Vyriausybė jau nustatė imperatyvią nuostatą viešajam sektoriui, kad jeigu įmanoma dirbti nuotoliu būdu, privalo ir užtikrinti nuotolinio darbo sąlygas. Privačiam sektoriui tuo tarpu buvo rekomenduota elgtis lygiai taip pat, visiškai apeliuojant į darbdavių sąmoningumą, kad bet koks kontaktas yra rizika koronavirusui plisti. Jeigu toks išplitimas įvyks konkrečioje įstaigoje, konkrečioje įmonėje, tai pasekmės bus kur kas rimtesnės negu kad sąlygų sukūrimas žmonėms dirbti nuotoliniu būdu.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (MSNG). Gerbiamas ministre, pataisų tikrai reikia. Būtų klausimas, kaip vis dėlto mes užtikrinsime jų deramą funkcionavimą, nes mes dabar keičiame Darbo kodeksą, kuris susijęs ne tik su viešuoju sektoriumi, o darbdavio pareiga pagal kodeksą yra užtikrinti sveikas darbo sąlygas. Kita vertus, priimamas nuotolinis darbas, bet užtikrinimo kriterijus yra aiškus atsakymas, ar tas žmogus, kuris yra karantinuotas, tikrai yra sveikas. Šiuo metu patikrinti testavimo būdu darbdaviai negalės, nes yra labai labai minimalus testavimas, o užkrėsto ar neužkrėsto žmogaus požymiai yra labai sudėtingi. Kaip jūs manote šitą problemą išspręsti, nes tai palies visą darbo sektorių?

L. KUKURAITIS. Dėkui už klausimą. Iš tiesų taip, toks pasikartojantis klausimas, vadinasi, tikrai yra svarbus. Iš tiesų turėtų būti daroma kartu su Sveikatos apsaugos ministerija, sudarant galimybes atlikti tyrimus ne tik tiems, kuriems pasirodė simptomai ir turi klinikinių požymių, bet ir tiems, kurie įtariami, kad turi tuos simptomus. Dėl to yra atidaromos tos dešimt stotelių visoje Lietuvoje. Čia jau turbūt klausimas sveikatos ministrui, kaip užtikrinti masiškesnį tyrimų skaičių. Tik tada mes galėsime įpareigoti darbuotojus ar darbdavį atlikti tokį tyrimą, jeigu rizikos veiksniai sudarys prielaidas, kad darbuotojas gali būtų užsikrėtęs. Šiuo atveju kartu su sveikatos ministru, plečiant tyrimų skaičių, galėtume siekti šių nuostatų įgyvendinimo.

PIRMININKAS. Ačiū. Atsakymų laikas išseko, dešimt minučių.

Motyvai po pateikimo. Motyvai už – Seimo narys P. Gražulis. Petrai Gražuli, jūsų motyvai už.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiamieji Seimo nariai, reikia būtinai pritarti šiam paketui, bet dar viena svarbi problema. Gal ne socialinių reikalų ministras turėtų tą klausimą kelti, bet finansų, nes vis dėlto darbdaviai daugelis užsidarę, yra paėmę paskolas, žmonės neteks darbo, o bankai nedaro jokių lengvatų, kad nebūtų mokamos palūkanos ir įmokos. Aš manau, mes turime pasielti taip, kaip pasieltė Italija. Būtinai reikia parengti įstatymo projektą, kad šiuo laikotarpiu, kol įmonės yra uždarytos arba žmonės neturi darbų, kad jokių įmokų nemokėtų. Tai būtų labai teisinga ir atsakinga. Aš manau, kad apie tai galėtų pagalvoti ir socialinių reikalų ministras.

PIRMININKAS. Dėkoju. Nuomonių prieš nėra. Gerbiami kolegos, gal galime po pateikimo pritarti bendru sutarimu? Pritariame bendru sutarimu. Ačiū. Vyriausybė siūlo svarstyti ypatingos skubos tvarka. Taip pat galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame. Pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Pritariame? Pritariame.

Darbotvarkės 1-3.1 klausimas – projektas Nr. XIIIIP-4626. (*Balsai salėje*)

Dėl vedimo tvarkos – L. Kasčiūnas. Prašau.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Aš šiek tiek turiu reaguoti į pono R. Šarknicko pasisakymą. Ne pats laikas politikuoti, pone Šarknickai. Ką tik paskambinau Alytaus rajono merui A. Vrubliauskui, jokių atostogų jis neišėjęs. Prašau dezinformacijos neskleisti ir politinių dividendų pigių nedaryti. Jeigu dirbame, rimtai dirbame, rimtus klausimus ir užduodame.

Gera? Pone Robertai, prašau susiimti!

PIRMININKAS. Siūlau nutraukti šią diskusiją. Paskelbiau kitą klausimą Nr. XIIIIP-4626. (*Balsai salėje*) Robertai Šarknickai, paminėkime dar du kartus jūsų pavardę, bet nereikėtų... (*Balsai salėje*) Gera. R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Nuoširdžiai jums dėkoju. Po mano klausimo meras baigė atostogauti. Ačiū. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Svarbi informacija – Alytaus rajono meras baigė atostogauti.

9.35 val.

Darbo kodekso 47 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4626, Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 1, 2, 11, 13, 14, 15, 16, 19 straipsnių, III skyriaus pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 9¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4627, Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 25, 37, 41 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4628 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 1-3.1 klausimas – Darbo kodekso 47 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4626 ir lydimieji – Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo straipsnių ir III skyriaus pavadinimo pakeitimo ir įstatymo papildymo 9¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4627, darbotvarkės 1-3.3 klausimas – Užimtumo įstatymo straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4628. Taip pat ministras L. Kukuraitis. Jis jau stovi tribūnoje. Maloniai prašom.

L. KUKURAITIS. Dėkui, posėdžio pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, tiek šiais, tiek toliau einančiais Ligos ir motinystės įstatymo projektais siekiama užtikrinti operatyvų ir sklandų naujojo koronaviruso plitimo grėsmės, jo sukeltų neigiamų pasekmių fiziniams ir juridiniams asmenims suvaldymą ir jų visišką ar dalinę kompensavimą.

Darbo kodekso ir Garantijų darbuotojams įstatymų projektais siūloma nustatyti, kad kai Lietuvos Respublikos Vyriausybei paskelbus valstybės lygio ekstremaliąją situaciją darbdavys negali duoti darbuotojui darbo sutartyje sulygto darbo, prastovos laikotarpiu darbdavys, išskyrus biudžetines įstaigas ir Lietuvos banką, darbuotojui mokėtų ne mažiau kaip 40 % minimalaus mėnesinio atlygio, taip pat 60 %, bet ne daugiau nei minimalus mėnesinis atlygis, būtų mokama Garantijų įstatymo nustatyta tvarka, minėtame įstatyme įtvirtinant naują finansinę garantiją darbuotojams – tai išmoką už prastovą. Biudžetinės įstaigos, Lietuvos bankas prastovos laikotarpiu mokėtų ne mažiau kaip minimalų mėnesinį atlygį, jei paskelbta prastova.

Užimtumo įstatymo projektu siekiama... pateikiamos tokios priemonės, siekiant, kad profesiniame mokyme dalyvaujantys bedarbiai neprarastų mokymosi stipendijos dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės paskelbtos valstybės lygio ekstremaliosios situacijos sustabdžius bedarbio profesinio mokymo tiekėjo veiklą, siūloma tęsti jos mokėjimą Lietuvos Respublikos Vyriausybės paskelbtos valstybės lygio ekstremaliosios situacijos metu. Bedarbiui mokama 0,39 MMA dydžio mokymo stipendija.

Taip pat siekiant užtikrinti, kad nebūtų panaikintos darbo vietos ir atleisti darbuotojai, kuriems paskelbta prastova, Vyriausybei paskelbus valstybės lygio ekstremaliąją situaciją, siūloma nustatyti, kad prastovos metu darbdaviams, išlaikantiems darbo vietas, užimtiesiems būtų mokama subsidija darbo užmokesčiui nuo jiems priskaičiuoto darbo užmokesčio, kurį sudarytų 60 % apskaičiuotų lėšų, bet ne daugiau kaip 1 MMA. Jeigu užimtajam prastova būtų paskelbta ne visą mėnesio darbo laiką, subsidijos darbo užmokesčiui dydis būtų apskaičiuojamas proporcingai darbdavio paskelbtam užimtojo prastovos laikui.

Taip pat siūloma nustatyti, kad subsidija darbo užmokesčiui būtų mokama iki trijų mėnesių Lietuvos Respublikos Vyriausybės paskelbtos valstybės lygio ekstremaliosios situacijos metu.

Siekiant užtikrinti valstybės pagalbos teikimo efektyvumą, siūloma nustatyti, kad darbdaviai, kuriems buvo mokama subsidija darbo užmokesčiui, darbo vietas užimtiesiems turėtų išlaikyti ne trumpiau kaip šešis mėnesius nuo subsidijos darbo užmokesčiui mokėjimo pabaigos. Ši nuostata Užimtumo įstatyme yra tokia pat nuostata, kaip Garantijų darbuotojams įstatymo projekte, kur darbdavys ir valstybė prastovos kaštus dalintųsi 40 % ir 60 %.

Mes įkeliame į du įstatymus tam, kad galėtume panaudoti ir Europos struktūrines lėšas, per Užimtumo įstatymą galėtume naudoti šiai priemonei, dėl to, kad įstatymų projektai galėtų galioti nuo įstatymo įsigaliojimo datos. Tada naudotume Garantijų darbuotojams įstatymo nuostatas, tuo metu, kai būtų sukurtas mechanizmas, kurį mes kuriame taip pat skubos tvarka, galėtume panaudoti Europos Sąjungos lėšas šitam mechanizmui, tada įsijungtų Užimtumo įstatymas. Šitas įstatyminis jungtis laikotarpio, kada kuris įstatymas pradeda galioti, kuris baigiasi ir kuris perima, ir toliau užtikrina tas pačias subsidijas darbuotojams, mes sudėliotume Socialinių reikalų ir darbo komitete. Tikimasi, kad priėmus įstatymus bus išvengta situacijos, kai yra paskelbta ekstremali situacija, paskelbimo sukeltų neigiamų pasekmių, kai didelis darbuotojų atleidimų skaičius ir jų negalėjimas užtikrinti savo šeimos minimalių pajamų dėl darbo pajamų praradimo paskelbus ekstremalią situaciją.

Darbo kodekso ir Garantijų, taip pat Užimtumo įstatymų projektams planuojamas lėšų poreikis yra apie 300 mln. eurų, juos, kaip minėjau, naudotume pradžioje iš Garantinio fondo, o paskui iš Europos Sąjungos struktūrinių lėšų. Prašome projektams pritarti.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Mielas ministre, ar galėtumėte atskleisti, kaip buvo nustatyta proporcija 60:40? Kaip buvo nuspręsta, kad būtent verslas turėtų prisidėti 40 % prie to, ką priėmė Vyriausybė karantinuodama verslą? Vadinasi, Vyriausybė teisingai nusprendė, kad verslas turėtų užsidaryti, vadinasi, verslas negali gauti jokių pajamų ir tada Vyriausybė nusprendė ir siūlo, kad verslas už tai turėtų susimokėti 40 %. Kodėl ne 10 %, 5 %? Galbūt išvis turėtų neprisidėti, nes yra labai labai skirtingi verslai. Vieniems – kaip restoranams – tiesiog nėra absoliučiai jokių pajamų ir susimokėti net ir tuos 40 % gali būti pakankamai sudėtinga. Ar nesvarstėte iš tikrųjų tą procentą didinti...

PIRMININKAS. Laikas!

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). ...valstybės pagalbos ir netaupyti šioje sudėtingoje situacijoje? Ačiū.

L. KUKURAITIS. Dėkui už klausimą. Iš tiesų planuojant šią priemonę pirmiausia buvo rūpinamasi darbuotojais, kad darbuotojai gautų maksimalią išmoką, vadinasi, 100 % bent jau iki tam tikrų pajamų. Jeigu yra mažos pajamos, kad jie gautų 100 % tų pajamų, kurias jie turi dirbdami, ir tai užtikrintume kartu. Antrasis principas – verslo ir valstybės naštos dalinimosi. Verslui šalia šitų priemonių yra sudaromos ir kitos pagalbos priemonės: mokesčių atidėjimas, tiek darbo mokesčio, tiek kitų mokesčių atidėjimas, tiek paskolų atidėjimas, tiek galimybė imtis lengvatines paskolas su valstybės garantijomis.

Ir kitas paketas taip pat sudaro didelę sumą lėšų, kad padėtume verslui pereiti šį laikotarpį, o subsidijos iš esmės skirtos užtikrinti darbuotojų darbo užmokesčiui, bazinių pajamų tų, kurie turi mažas pajamas, kad jie galėtų išlaikyti neblogesnį pragyvenimo lygį šeimoms dėl susidariusių sąlygų. O verslui, kaip ir sakau, yra dar ir kitas priemonių paketas, kurį pristatys kitas ministras, tai yra finansų.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narė G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Vis dėlto verslui ne visai yra patrauklus toks modelis. Kiek teko skaičiuoti atsiliepiamus asocijuotų struktūrų, kad visgi planuojama daug kur rinktis modelį, kuomet darbuotojas išeina, eina į darbo biržą, gauna bedarbio pašalpą, ir tuomet, kuomet baigiasi sunkumai, jisai vėl yra priimamas į darbą. Ir tuomet ir žmogus gauna didesnę išmoką, ir darbdaviui apskritai nėra jokios naštos. Ar nesvarstėte varianto, kurį siūlo Viešbučių ir restoranų asociacija, kad tuo laikotarpiu, kuomet yra karantinas ir verslas tikrai negauna jokių pajamų, kad jam būtų tiesiog mokama bedarbio nedarbo išmoka, o tuomet, kuomet baigtųsi karantinas, tiesiog būtų pratęstas tas pats darbas, kuris buvo daromas iki tol ir žmogus nebūtų atleistas tuo laikotarpiu.

L. KUKURAITIS. Dėkui už klausimą. Pirmiausia pataisyčiau, kad nedarbo išmoka nėra jokiais variantais didesnė už prastovos dydį, kurį gautų darbuotojas, (...) tokia galimybė, todėl išsiuntimas dėl nedarbo išmokos į Užimtumo tarnybą yra bloginimas darbuotojo sąlygų. Turi būti sąmoningi darbuotojai ir nesirinkti šito varianto, kai yra siūloma iš verslo pusės. Tai yra svarbu pabrėžti ir apsaugoti darbuotojus.

Antras dalykas. Iš tiesų valstybei prisiimti už dalies verslo darbo apribojimą visą riziką būtų taip pat neteisinga, nes nuvertintume verslo kūrybines galimybes, kurios ir dabar yra išnaudojamos, nes nemažai tų pačių kavinių pereina prie kitokio maitinimo režimo, kuris irgi generuoja tam tikras pajamas. Kaip ir sakiau, tos kūrybinės galimybės palaikomos kitais finansiniais instrumentais. Tikimės, kad verslas, naudodamasis jomis, atsakingai elgsis su darbuotojais.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narė M. Navickienė.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, aš manau, kad visų mūsų tikslas turėtų būti, kad kuo daugiau žmonių šitos krizės akivaizdoje ilgą laiką išlaikytų savo darbo vietas, o dabartinėje situacijoje patirtų kuo menkesnius nuostolius. Tačiau jūsų siūloma 40 % ir 60 %. Ar tai nėra nesudėvimos klumpės verslui, ypač žinant, kad yra nedideli verslai, šeimos verslai, kurie jau šią dieną, netekdami pajamų, susiduria su sunkumais išlaikyti tą darbo vietą, kai yra reikalavimas, kad darbo vieta turi būti saugoma net šešis mėnesius. Ar jie, matydami grėsmę ir nežinomumą, nepriims tiesiog sprendimo šią dieną atleisti tuos žmones nežinodami, ar jie galės tą vietą išsaugoti pusę metų? Ar reikėjo palikti šitą reikalavimą?

L. KUKURAITIS. Dėkui už klausimą. Kadangi šita nuostata yra bendrinė, galioja visiems verslams, ne tik keletui verslų, verslo grupių, kurias jūs minite, todėl nuostata, kad valstybė dengia visus kaštus, negali būti šitame bendrame įstatyme. O dėl šitų verslų, dėl kurių jūs keliate klausimus, yra sukurta atskira darbo grupė, kurioje dalyvauja ir tų verslų atstovai, kuriuos jūs minite. Ieškoma ir kitų, papildomų, sprendimų, kaip padėti verslui išlaikyti darbo režimą kitokį, bet kad jisai lengvai atsikurtų tuo metu, kai bus nutrauktas karantinas. Ieškoma specialiųjų priemonių šioms verslo grupėms.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas ministre, sudėtinga situacija, paieška optimalių sprendimų. Dabar visi sužiuo į prastovos paskelbimą kaip vienintelę galimybę ir kaip dalinti šituos kaštus. Bet svarbiausia yra Vyriausybės nutarimas, kuris labai griežtai iš tikrųjų apibrėžia verslo veiklos sąlygas karantino metu. Aš norėčiau paklausti jūsų, ar negalvoja Vyriausybė truputį pergalvoti kai kurių dalykų? Tarkime, jūs žadate pumpuoti pinigus renovacijai, klimato kaitos fondams, Kelių plėtros programai, tačiau elementariai statybos įmonės negali nusipirkti medžiagų, žarnelių ar dar ko nors mūsų prekybos centruose, kurie prekiauja ne maisto prekėmis. Tai automatiškai išstumia nemažai sektorių, kurie galėtų sudaryti saugias sąlygas veikti. Mes pumpuojame pinigus į sektorius, kurie užsiima renovacija, bet jie negali elementariai nusipirkti statybinių medžiagų, nes nėra sudaryta kokios nors pilkosios zonos. Jie privaloma tvarka turi pradėti prastovą.

Mano klausimas, ar nemąstote iš esmės praplėsti Vyriausybės nutarimą, kad būtų galima saugiai nesiųsti darbuotojų į prastovą, bet pratęsti kokį nors minimalų gyvybingumą ekonominiame sektoriuje, nes?..

PIRMININKAS. Laikas.

L. KUKURAITIS. Dėkui už klausimą. Iš tiesų mes, kaip asmenys, turime persiorientuoti šiuo laikotarpiu ir tas laikotarpis reikalauja daugelio įpročių pakeitimo. Verslas taip pat. Kai kalbame apie medžiagų tiekimą, tikrai nesudėtinga ir tikrai tų prekių, dėl kurių jūs klausiate, jau dabar didžioji verslo dalis užsitikrina tiekimą nuotoliniu būdu, nebūtina eiti į konkrečius prekybos centrus. Manau, kad šita sritis, verslo sritis, tiekimo sritis, tik plėsis ir suformuos naujus mūsų tiek stambiojo, tiek smulkiojo verslo įgūdžius.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas ministre, aš vėl prie to standarto, jūsų siūlymo 40 % ir 60 %. Nežinau, ar jūs nagrinėjote, yra tikrai labai daug įvairių pavienių atvejų, kurie jau ir grupuojasi net į stambesnius darinius, kuriems tokia sistema netiks. Jūs turbūt visą naktį nemiegojote po vakarykštės laidos, kai jums buvo pasakyta, kad viešbučiai ir maitinimo įstaigos – iš viso nieko,

nulis. Tai skolinkis nesiskolink, ką jūs jiems siūlote, grąžinti vis tiek reikės. Ir kaip dabar tuos 5 mlrd. ar kažkiek valstybė vis tiek turės grąžinti.

Dar yra, sakykime, regioninė žiniasklaida, jų pajamas iš esmės didžiaja dalimi sudaro pajamos už reklamą. Ir jie neteks dviejų trečdalių ar net daugiau pajamų. Ar jūs negalvojate suskirstyti tokių grupių, gal poįstatyminiais aktais, kad jiems proporcija būtų kitokia. Ne 40 % ir 60 %, bet kokia nors parankesnė.

L. KUKURAITIS. Dėkui. Kaip ir minėjau, yra atskira darbo grupė išskirtiniams sektoriams ir ten dalyvauja ir darbo grupės atstovai. Vakar jie prašė, kad tokia būtų sukurta, šiandien jau pusę devynių ryto jie yra susirinkę ir ieškomi sprendimai. Kai bus siūlymų, tada mes juos ir įgyvendinsime.

PIRMININKAS. Ačiū. Laikas klausti išseko. Motyvai už – Seimo narys M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, Seimo Pirmininke. Turbūt visi sutinka, kad reikia padėti verslui, tam, kuris šiandien apskritai negali vykdyti jokios veiklos, ir taip pat tam verslui, kuris susiduria su sunkumais. Tačiau, mano giliu įsitikinimu, mes turime sugebėti diferencijuoti verslus ir ūkio šakas, sektorius ir matyti, kad jie susiduria su skirtingais sunkumais. Vieni absoliučiai yra uždaryti ir negali operuoti, negali gauti jokių pajamų, kiti gali gauti dalines pajamas. Tad ir turėtume sudaryti galimybę pritaikyti skirtingą pagalbą, tai yra tiems, kurie negali gauti jokių pajamų, sudaryti galimybę jiems padėti daugiau. Šioje situacijoje mes nediferencijuojame, ir man atrodo, kad tą galėtume ir tą reikėtų daryti.

Visais atvejais dėkoju, ministre, už parengtą projektą, tikrai palaikau ir kviečiu kolegas taip pat balsuoti už.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narys M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (MSNG). Iš tiesų labai svarbus projektas, bet prašymas ministrui, kad diferenciacija ir aiškumo atsiradimas verslui tikrai yra labai reikalingas. To informavimo tikrai trūksta ir daugelio sektorių verslininkai tiesiog nežino, kokių veiksmų imtis toliau. O tokiu atveju tas informavimo laiku atlikimas yra tiesiog aukso svarbos, nes tik tada tu gali priimti teisingus sprendimus. Šiuo atveju tas sprendimas kompensuoti tam tikrą dalį lėšų, kai valstybė mokėtų 60 %, tikrai tam tikriems sektoriams yra didelė pagalba ir išsigelbėjimas, bet, tarkime, ar tai būtų sporto, ar tai būtų pramogų verslo, ar maitinimo įmonės, kurių veikla negali būti vykdoma dėl apribojimų, ta procentinė dalis jų problemų neišsprendžia. Faktiškai tiek darbuotojai, tiek tos įmonės atsiduria ties bankroto ir užsidarymo grėsme. Aš manau, kad tiek tas greitas reagavimas, tiek diferencijavimas, tiek ministerijos informavimo sistema šiandien yra ypatingos svarbos ir būtent to reikėtų artimiausiu metu.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai išsakyti. Gerbiami kolegos, kviečiu balsuoti po pateikimo dėl šių trijų projektų.

Balsavo 109 Seimo nariai. Vienbalsiai 109 balsavo už. Po pateikimo pritarta.

Gerbiami kolegos, turime paskirti... Vyriausybė siūlo svarstyti ypatingos skubos tvarka. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritariame. Siūlomas komitetas – Sveikatos reikalų komitetas. Galime..? (*Balsai salėje*) Socialinių reikalų ir darbo komitetas.

Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Pritarta.

9.55 val.

Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 11 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4625 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo 11 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4625. Pateikimas. Taip pat ministras L. Kukuraitis. Prašom pristatyti.

L. KUKURAITIS. Dėkoju, Pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatyme taip pat numatytos priemonės, kuriomis skatinama užtikrinti operatyvų ir sklandų naujojo koronaviruso plitimo grėsmės, jo sukeltų neigiamų pasekmių fiziniams, juridi-

niams asmenims suvaldymą ir jų visišką ar dalinį kompensavimą bei skatinti darbdavius išlaikyti darbuotojų darbo vietas.

Numatomos priemonės. Tai yra tėvams, įtėviams, kurie prižiūri ikimokyklinukus, priešmokyklinukus ir pradinukus, arba seneliams, jeigu tėvai negali pasinaudoti nuotoliniu darbu arba jiems nėra nustatyta prastova ekstremalios situacijos metu, mokėti ligos išmoką. Šiuo atveju taip pat siūloma, kad ligos išmoka minėtu atveju būtų mokama nuo karantino Lietuvoje paskelbimo, tai yra nuo vakar dienos. Kitaip sakant, visi, kas būtų ėmę nedarbingumą, gautų išmoką nuo pirmadienio. Taip pat dėl ekstremalios situacijos paskelbimo sustabdytos nestacionarių paslaugų įstaigos veiklos asmenims su negalia yra siūloma minėta ligos išmoka, taip pat jų tėvams, įtėviams ar globėjams (rūpintojams), tokiu būdu užtikrinant taip pat galimybę prižiūrėti namuose. Taip pat įtraukta nuostata, kad būtų galima gauti ligos išmokas asmenims, kurie serga lėtinėmis ligomis, jų sąrašą tvirtintų sveikatos apsaugos ministras, jeigu nebūtų galima dirbti nuotoliniu būdu, nes būtent šitų asmenų susirgimo rizika yra didesnė, o ypač pasekmės yra didesnės. Taip pat numatoma maksimalaus nustatyto dydžio, tai yra 77,58 asmens kompensuojamojo darbo užmokesčio, tai yra 100 % neto darbo užmokesčio, 100 % į rankas darbo užmokesčio ligos socialinio draudimo išmoka būtų mokama dirbantiems ypač pavojingos užkrečiamosios ligos židinyje, vadinasi, sveikatos įstaigose, tai yra medikams ir kitiems, kurie dirba ne tik sveikatos įstaigose, bet taip pat ir socialiniams darbuotojams, pareigūnams, prekybų centrų darbuotojams ir kitiems, kurie vykdydami savo profesinės veiklos funkcijas susirgo užkrečiamąja liga, dėl kurios Lietuvos Respublikos Vyriausybė paskelbė ekstremalią situaciją.

Šiuo atveju taip pat siūloma, kad maksimalaus dydžio ligos išmoka būtų mokama ir asmenims, kurie susirgo užkrečiamąja liga iki įsigaliojant įstatymui. Taip pat numatoma išmoka savarankiškai dirbantiems asmenims, kurie iki teisės gauti ligos išmoką mokėjo socialinio draudimo įmokas, mokėti tik tokio dydžio išmoką – lygią vienam minimalių vartojimo poreikių dydžiui.

Tokios yra siūlomos priemonės, kurios pagerintų ir palengvintų sąlygas tam tikroms grupėms imti nedarbingumą, kai nėra galimybių dirbti nuotoliniu būdu. Dėl šio įstatymo projekto planuojama, kad reikės iki 250 mln. eurų, tačiau situacija gali keistis, jeigu karantino laikotarpis užtruks. Prašome pritarti projektui.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Mielas ministre, skaitau jūsų pateiktą įstatymo projektą ir bandau suprasti. Tai tie asmenys, kurie karantino metu vykdydami savo profesinės veiklos funkcijas ypač pavojingos užkrečiamosios ligos židinyje susirgo liga ir dėl to tapo laikinai nedarbingi, tai jiems į rankas gaunamos pajamos sumažės?

L. KUKURAITIS. Jiems būtų 100 % neto.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Jų pajamos į rankas nesumažėtų, jie gautų lygiai taip pat? Kaip sakote?

L. KUKURAITIS. Visiems kitiems būtų į rankas, jeigu skaičiuotume, 85 %, visiems kitiems, kurie ima nedarbo išmoką, o šitiems, kurie užsikrėtę dėl to, kad dirbo kasose, sveikatos įstaigose ir taip toliau, būtų 100 % į rankas.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamas ministre, mano klausimas dėl 14 straipsnio, būtent apie tą patį. Čia kalbama apie medikus, kurie dirba židiniuose.

L. KUKURAITIS. Taip pat.

A. SYSAS (LSDPF). Bet ministro įsakymu yra patvirtintos ypač pavojingos užkrečiamosios ligos. Čia kažkodėl atsiranda lėtinių susirgimų ligos. Ar tikrai šita redakcija atitinka tai, ko reikalauja medikai, kad medikai, kurie įrašyti į ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų sąrašą, gautų tas pačias garantijas, kaip turi šiandien tie medikai, kurie susiduria? Čia kažkodėl įrašyta lėtinių ligų sąrašas.

L. KUKURAITIS. Aš atsakysiu...

A. SYSAS (LSDPF). Man prieštarauja Užkrečiamųjų ligų įstatymo 32 ir 33 straipsnių nuostatom. Čia kažkas šiek tiek neatitinka to, ko reikalauja medikai.

L. KUKURAITIS. Pabandysiu atsakyti. Matau, kad sveikatos ministras priėjo prie mikrofono. Šiuo atveju kalbama apie asmenis, kurie turi lėtines sunkias ligas, lėtinius susirgimus, tokius kaip onkologija ir kitus. Jeigu jie negali dirbti nuotoliniu būdu, jie nėra nei židinyje, nei sveikatos darbuotojai, jie tiesiog yra paprasti darbuotojai, kuriems kontakto rizika yra kur kas didesnė pasekmių prasme negu sveikatai visuomenės daliai. Jiems yra sudaroma galimybė paimti nedarbingumo išmoką ir gauti ligos išmoką. O kai kalbame apie didesnes garantijas, didesnę draustumą, tai dėl medikų atskirai dar ministras Aurelijus pristatys kitas garantijas dėl jų didesnės apsaugos, kai jie suserga ir praranda darbingumą.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiamas ministre, tikrai motyvuoja toks projektas, kuriame yra numatomos ypatingos aplinkybės padėti žmonėms, ypač naujai atrodo pagalba savarankiškai dirbantiems. Šiuo atveju labai svarbu mums pasakyti aiškiai, apie kokius savarankiškai dirbančius mes kalbame. Taip pat ta 8 straipsnio 1 dalies sąlyga, kad jie yra socialiai drausti, taip pat turėtų būti detalizuota, ką reiškia tas socialinis draustumas. Mes apie tai, aišku, netrukus diskutuosime komitete, bet iš to, kas jums žinoma, turbūt reikėtų pasakyti.

L. KUKURAITIS. Dėkui už klausimą. Į savarankiškai dirbančių asmenų sąvoką pagal Socialinio draudimo įstatymą patenka individualių įmonių savininkai, mažųjų bendrijų, tikrinių ūkinių bendrijų, komanditinių ūkinių bendrijų nariai, taip pat asmenys, kurie verčiasi individualia veikla, kaip apibrėžia Gyventojų pajamų mokesčių įstatymas. Tai yra advokatai, advokatų padėjėjai, notarai, antstoliai, verslo liudijimus turintys asmenys ir kiti asmenys, taip pat individualia žemės ūkio veikla... šeimos nariai, asmenys, gaunantys pajamas pagal autorines sutartis arba pajamas iš sporto ar atlikėjo veiklos.

Iš tiesų taip, sutinku su jumis, kad Socialinių reikalų ir darbo komitete, jeigu bus svarstomas šis įstatymas, reikėtų patikslinti nuostatą dėl socialinio draudimo išmokų mokėjimo tvarkos, koki laikotarpį buvo mokama. Mes turime tam tikrus siūlymus, kuriuos svarstytume su Socialinių reikalų ir darbo komitetu. Tikiuosi, per svarstymo stadiją jie ateis plenariniam... Ir jeigu jūs pritarsite, jos ir bus priimtos.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narė D. Šakalienė.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Aš norėčiau pasiteirauti dėl tėvų, kurie namuose augina vaikus su negalia ir tie vaikai yra vyresni negu pradinukai, nes atrodo, kad tam tikra grupė tėvų iškrito. Tai yra vaikai, kurie yra mokyklinio amžiaus, bet vyresni negu pradinukai ir turi įvairaus lygio negalią. Vakar registravau pasiūlymą kartu su kolege R. Budbergyte ir norėčiau iš karto paklausti jūsų, ministre, ar pritartumėte tam, kad dar būtų papildyta 11 straipsnio 4 dalis, kad ir neįgalųjį vaiką iki 18 metų auginantiesiems tėvams vis dėlto būtų suteikiamas nedarbingumas visam karantino laikotarpiui, nes, kaip sako mamos, pabandykite dirbti namuose nuotoliniu būdu, kai šalia yra vaikas (didelis galbūt vaikas, 13 ar 16 metų), kuriam reikia priežiūros visą laiką, ir tikrai darbas yra neįmanomas.

L. KUKURAITIS. Dėkoju už klausimą. Iš tiesų taip, sutinku. Yra padaryta klaida ir tikslai ta formuluotė, kurią jūs siūlote... mes irgi siūlysim, kad įtrauktų komitete. Tačiau turbūt tą iki 18 metų reikėtų suformuluoti taip (nes neretai specialiosiose mokyklose vaikai yra ir vyresnio amžiaus, bet vis tiek eina į mokyklas), kad patektų visa grupė vaikų, kurie, uždarius specializuotas mokyklas ar integruotas mokyklas, neturi priežiūros namuose. Tai šiai nuostatai pritariame.

Kaip ir kitai nuostatai, kuri taip pat yra keliama, ir mes irgi siūlysim, kad SRDK įtrauktų. Kai yra uždaromi senjorų dienos centrai, ypač tie, kurie turi Alzheimerio susirgimo atvejų, ir yra reikalinga būtinoji priežiūra namuose. Taip pat, kad ir jų artimieji galėtų gauti ligos išmoką tuo laikotarpiu, kol yra uždaryti centai ir nėra kam prižiūrėti tiek neįgalųjų, tiek senyvo amžiaus žmonių.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narė A. Jankuvienė.

A. JANKUVIENĖ (LVŽSF). Mano klausimas taip pat susijęs su savarankiškai dirbančiais asmenimis. Kaip šie asmenys turės įrodyti, kad jie negali vykdyti veiklos būtent dėl karantino? Kas tai nuspręs? Kur jie turėtų kreiptis ir ar išmoka bus mokama atgaline data, ar tik nuo tos dienos, kai bus įrodyta, kad jų veikla stabdoma?

L. KUKURAITIS. Dėkui. Šiuos klausimus mes sieksime atsakyti kartu su SRDK dabar svarstymo dalyje ir į svarstymo fazę atnešime reglamentuotus sprendimus, siūlymus.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys V. Bakas.

V. BAKAS (MSNG). Gerbiamas ministre, aš vis dėlto pasinaudodamas ta paskutine proga, kad galima bus atlikti parlamentinę kontrolę, noriu jūsų paklausti: štai siūlote izoliuoti žmogų, jeigu yra ligos požymių, teikdamas pataisas. Štai mes šiandien turime žmonių, kurie yra priešakinėse linijose ir dirba ten, kur teikiamos būtiniausios paslaugos mūsų žmonėms, tai yra medikai, pareigūnai, pagaliau viešojo transporto vairuotojai. Aš čia girdėjau, kad jūs deratės su prekybos centrais, bet galbūt vertėtų inicijuoti įstatymų pataisas, kad ne derėtis reikėtų dėl žmonių saugumo, o vis dėlto, jeigu sodiname žmogų dirbti, galbūt reikėtų užtikrinti jo paties saugumą? Ar ruošiatės tokias pataisas teikti, nes esame tik kelio pradžioje?

L. KUKURAITIS. Dėkoju už klausimą. Kaip ir minėjau, bent jau ligos išmoka būtų 100 %, vadinasi, didesnė nei visiems kitiems, kurie susirgo dėl to, kad vykdė savo profesinę veiklą. (*Balsai salėje*) Taip.

Dabar visos kitos priemonės: iš tiesų tiek Vyriausybė, tiek savivaldybės, tiek ir verslas daro visas priemones, kad užtikrintų būtinąsias apsaugos priemones, kurių, deja, kaip jūs žinote, trūksta visame pasaulyje, nes tiesiog visa rinka yra išparduota, ir to kiekio, kuris yra likęs, yra labai didelė kaina, ir net jį išpirkus visų žmonių nepavyks apsaugoti, kol atsiras nauja rinka, kol Kinija pradės gaminti naujas priemones. Mūsų situacija tokia. Ką galima užtikrinti, tai didesnes socialines garantijas susirgimo atveju, jeigu tai darys įtaką žmogaus nedarbingumui, o su tų garantijų paketu ateis sveikatos apsaugos ministras A. Veryga.

PIRMININKAS. Dėkoju. Laikas klausiti baigėsi. Dėkoju, ministre. Dėl motyvų Seimo nariai ne užsirašė. Kolegos, galime pritarti bendru sutarimu po pateikimo? Pritariame.

Vyriausybė taip pat siūlo svarstyti ypatingos skubos tvarka. Taip pat galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame. Ir komitetas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Norite kalbėti? R. Šalaševičiūtė. Prašom.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Gerbiamas Pirmininke, kadangi visiems ministro L. Kukuraičio pateiktiems įstatymų projektams pritarta, kad būtų svarstoma ypatingos skubos tvarka Seime, prašome leisti Socialinių reikalų ir darbo komitetui dabar eiti svarstyti pateiktus projektus.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, galime pritarti, kad Socialinių reikalų ir darbo komitetas galėtų svarstyti projektus? Pritariame. Ačiū. Komitetas yra laisvas svarstyti.

10.10 val.

Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 IV skyriaus aštuntojo skirsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4631 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 1-5 klausimas – Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo IV skyriaus aštuntojo skirsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4631. Pateikimas. Pranešėjas – ministras A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, šios įstatymo pataisos, parengtos įstatymo pataisos, tikslas yra užtikrinti garantijas asmenims, kuriuos tenka pasitelkti ypač pavojingoms infekcinėms ligoms valdyti, bet jie nėra medikai. Pagal dabar galiojančią teisinę reglamentavimą, esant tokiai situacijai, kuomet yra valdoma ypač pavojinga infekcinė liga, tik medicinos, arba sveikatos priežiūros, darbuotojams yra numatytos papildomos garantijos. Pagal Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo aštuntąjį skirsnį, likviduojant ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų židinius, socialines garantijas, kaip ir sakiau, įgyja tik sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojai.

Todėl mes, norėdami, kad būtų užtikrintos vienodos socialinės garantijos ir kitiems darbuotojams, kurie vykdo epidemijos profilaktikos priemones, siūlytume keisti minėto įstatymo straipsnį ir išplėsti jame numatytų socialines garantijas turinčių darbuotojų ratą, jas taikant ne tik sveikatos priežiūros specialistams. Nustatytume socialines garantijas vykdant epidemijos profilaktikos priemones ypač pavojingų ligų židiniuose ir tiems darbuotojams, kuriems specialios socialinės

garantijos, ypač dirbant pavojingų ligų židiniuose, įstatymuose nėra numatytos. Prašyčiau pritariti tokiems pakeitimams, nes jau dabar mes pasitelkiame įvairius specialistus, tai ir maisto ir veterinarijos, ir visokius kitokius specialistus, kurie yra reikalingi infekcijoms valdyti. Prašyčiau pritariti tokiame pakeitimui.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Vinkus.

A. VINKUS (LSDDF). Gerbiamas ministre, gal netiesiogiai tas klausimas, bet kiekvienas darbuotojų draudimas susijęs su finansavimu. Norėdamas paklausti, pradžioje pagarsinsiu Lietuvos gydytojų vadovų sąjungos kreipimąsi dėl susiklosčiusios finansavimo problemos gydymo įstaigose. Jums tikriausiai ši problema žinoma. Įstaigoms apribotas planinis paslaugų teikimas, dėl ko jos neuždirbs pakankamai pinigų net atlyginimams išmokėti. Jie siūlo mokėti 1/12 metinio finansavimo apimties ir manau, kad šis siūlymas yra pagrįstas ir logiškas. Ministre, kaip galėtumėte pakoментuoti šią situaciją ir ar galėtų būti patenkintas toks jų prašymas?

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Puikiai suprantame, kad įstaigos... yra užprogramuota problema, kai mes dabar jau prašome atsisakyti planinių paslaugų. Viskas yra suderinta su Valstybine ligonių kasa, įstaigos bus avansuojamos ir gali tikrai ramiai planuoti darbus, nepriklausomai nuo suteiktos paslaugos apimties, jos metinės sutarčių sumas gaus. Dar daugiau – šiandien yra duotas pavedimas Ligonų kasai parengti tvarką, kaip būtų įskaičiuojami dar papildomai 15 % tiems, kas dirbs ypač pavojingomis sąlygomis, kas irgi aktualu darbuotojams. Kaip jūs puikiai žinote ir vakar girdėjote, visi mūsų rezervai yra atšildyti, mes turime teisę juos naudoti. Tikrai medikai dėl šito gali būti ramūs ir įstaigos gali dirbuoti, planuoti darbus, jos tikrai jokių praradimų dėl to nepatirs.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamas ministre, tikiuosi, kad rytoj ypač užkrečiamųjų ligų sąrašas bus papildytas COVID-19 ir tada šis įstatymas įgaus prasmę, nes kitaip neįgauna. Bet su tuo susijęs mano klausimas, kaip vykdysite 8 straipsnio 2 dalį? 8 straipsnio 2 dalyje parašyta: „Ligoniai, asmenys, įtariamai, kad serga pavojingomis ar ypač pavojingomis užkrečiamomis ligomis, asmenys, turėję sąlytį, ar šių ligų sukėlėjų nešiotojai turi būti hospitalizuojami ir (ar) izoliuojami, tiriami ir (ar) gydomi privalomai.“ Ką darysime su laisvai vaikščiojančiais nešiotojais?

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Iš tiesų įsakymas dėl to viruso sukeltos ligos įtraukimo į ypač pavojingų ligų sąrašą yra pasirašytas, jis įsigalios rytoj ir, kaip jūs sakote, tada tas pakeitimas įgaus prasmę.

Privalomumo užtikrinimas iš tikrųjų yra iššūkis, nes žmonių yra labai labai daug ir tikrai prie kiekvieno žmogaus pastatyti po policijos pareigūną nėra jokios techninės ir fizinės galimybės. Mes stengiamės jau ir visuomenę raginti visais įmanomais būdais ir kanalais, kad... Žmonės jau dabar tas linijas mums faktiškai nulaužia, labai sudėtinga prisiskambinti ir Bendrojo pagalbos centro telefonu, ir ta mūsų karštąją liniją. Raginame žmones, prieš skambinant pareigūnams, jei jie mato, iš tikrųjų pažįsta, žino, mato, kaimynai yra parvykę, pirmiausia bent jau tam žmogui pasakykite labai aiškiai, kad žinome, kad parvykote, jūs turėtumėte izoliuotis, likite namuose, niekur nevaikščiokite. Aš galvoju, kad 99 % žmonių tai turėtų veikti. Mes neturėtume būti kokie nors, aš manau, visiškai neadekvatūs. Dalis žmonių liks, aš manau, tai gali būti apie 1 %, jie net ir iš gydymo įstaigų bando bėgti dėl įvairiausių tik jiems suprantamų priežasčių, tai ten yra pasitelkiami pareigūnai. Iš tiesų yra, žino vidaus reikalų sistema, jeigu reikės, pasitelksime policiją užtikrinti.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, pirmiausia antrinu dėl kolegos A. Vinkaus iškelto klausimo. Kreipėsi ligoninių asociacijos, mažųjų ligoninių asociacijos prašydamos, kad būtų laikinai sustabdyta DRG apmokėjimo sistema ir kad būtų mokama 1/12. Galbūt neavansuojama, bet tiesiog žinotų, kad mokama 1/12. Tada galėtų toliau teikti paslaugas ir rengtis įvairiems atvejams įsitraukti į aktyvią kovą su virusu.

O paklausti norėčiau, ar teikiamas įstatymo projektas apima farmacininkus, nes farmacininkai, dirbantys ne tik sveikatos priežiūros įstaigose, bet ir privatūs farmacininkai labai dažnai susiduria su kur kas didesne rizika. Ar juos apims šis įstatymo projektas, ar ne?

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Iš tiesų geras pasiūlymas dėl DRG sistemos, galėsime pasikalbėti su Ligonių kasa, nes jiems yra tiesiog duotas pavedimas, kaip suskaičiuoti, kaip būtų galima tuos mokėjimus padaryti. Vienas iš variantų, matyt, galėtų būti 1/12 mokėjimas, kol yra tokia situacija. Pasikalbėsime su Valstybinės ligonių kasos vadovu.

O dėl farmacininkų – taip, jie papuola, nes čia mes tiesiog nebevardiname darbuotojų. Iš esmės bet kas, kam tektų dirbti židinyje. Neiškiriame, nes nelabai būtų ir įmanoma, matyt, viską nuspėti ir išvardinti įstatyme.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, iš tikrųjų, ko gero, reiktų šį įstatymą iš esmės peržiūrėti neteikiant galbūt reikšmės detalėms, nes iš esmės, kadangi dabar Lietuvoje veikia iš Nepaprastosios padėties įstatymo... faktiškai iš 16 numatytų nepaprastųjų priemonių 11 pritaikyta remiantis kitu įstatymu, tai yra Užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymu. O tai turėtų būti tarp įstatymų labai aiškiai suderinta.

Mano klausimas paprastas. Kadangi sergamumas užkrečiamosiomis ligomis įstatyme apibrėžta, ar, kaip jūs dabar įvardytumėte, tai yra epidemija, įprastinis sergamumas, nes ten yra pagal kiekį suskirstoma? Kokia dabar situacija pagal įstatymą?

A. VERYGA (LVŽSF). Supratau klausimą. Iš tikrųjų jūs teisingai sakote, būtų gerai peržiūrėti sistemiškai. Problema yra ta, kad mes pirmą kartą po 100 metų apskritai susiduriame su tokia situacija, kokia yra dabar, ir neturime laiko peržiūrėti to įstatymo, sistemiškai derinti, tiesiog reaguojame į situaciją, kad galėtume greitai naudoti ir taikyti priemones. Bet, aš galvoju, po to, kai baigsis šita situacija, baigsis karantinas, baigsis ekstremali situacija valstybėje, mes, matyt, daug ką galėsime ir turėsime grįžti pasižiūrėdami į Užkrečiamųjų ligų įstatymą, nes visas pasaulis dabar mokosi iš tos situacijos, viskas vyksta realiu laiku labai greitai.

O dėl pačios infekcijos plitimo, yra labai sudėtinga atsakyti į jūsų klausimą, nes jeigu vadovaisimės nustatytais atvejais, jų šiandien yra dar nedaug, bet mes puikiai žinome, kad yra parvykusių žmonių, kurie vaikščiojo viešose vietose, lankėsi, yra užsikrėtusių, jiems dar nėra praėjęs inkubacinis laikotarpis, nėra pasireiškę simptomai. Kiek mes jų turime, sužinosime, bet dabar dar negalime žinoti. Todėl mes taikome visas tas priemones, kad sušvelnintume tą vadinamąjį augimą, kad mūsų gydymo įstaigos sugebėtų valdyti srautus ir sugebėtų suteikti pagalbą. Mes nelaukiame iš tikrųjų to sprogo, o veikiamo, na, savotiškai prevenciškai. Ir ta logika, kuri galiodavo anksčiau, yra tikrai išsikreipusi. Dabar yra situacija, kurios nebuvo galima net numatyti, ir tada, kai įstatymas buvo rengtas, niekas apie tokią situaciją net nežinojo ir negalėjo numanyti.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys L. Kasčiūnas. (*Balsai salėje*) M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (MSNG). Gerbiamas ministre, iš tikrųjų turime ypatingą situaciją ir ypatingai situacijai reikia ypatingų priemonių. Aš visų pirma kalbu, kad galime pasimokyti iš tų šalių, kurios turi patirties SARS virusą suvaldant ir kurios puikiai tvarkosi su koronaviruso epidemija. Tai yra Taivanas, Singapūras, Honkongas ir net ta pati Vokietija. Iš tikrųjų visos jos galvoja, kad yra svarbu naudoti apsaugines kaukes. Ar tikrai Lietuvos atveju mes kalbame apie tai, kad kitos valstybės ir ta pati Vokietija riboja apsauginių medicinos priemonių eksportą, ar mes tikrai negalėtume tokiomis ypatingomis priemonėmis pasinaudoję organizuoti tų priemonių gamybą Lietuvoje. Kaip iš dezinfekcinio skysčio pavyzdžio mes matome, kad susitelkę tikrai galime tuos dalykus padaryti. Tai nėra tokios aukštosios technologijos, kurių mes negalėtume pagaminti. Mes matome, kad tie patys vokiečiai ir Jungtinių Valstijų mokslininkai nustatė, kad apsikrėtimas dažniausiai vyksta per tuos asmenis, kurie yra nešiotojai, bet jie nejaučia jokių simptomų. Šiuo atveju tikrai...

PIRMININKAS. Laikas.

M. PUIDOKAS (MSNG). ...veido apsauginės kaukės būtų labai geras sprendimas.

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Ne tik apsauginių kaukių reiktų mums, bet ir kitų priemonių reiktų. Problema yra ta, mes esame kalbėję su įmonėmis, kurios galėtų teoriškai gaminti, užsiimti siuvimu, ir jos aiškinasi dėl pluošto, nes problema yra ne pats pagaminimas, technškai gal galėtų daug kas kaukę pasiūti, padaryti, problema, kad pačios medžiagos nėra tam gaminiui pagaminti. Jas iš esmės daugeliu atvejų gamina ta pati Kinija, ji buvo sustabdžiusi ga-

mybą, dabar ją atnaujina. Tikėtina, kad greitai rinkoje bus galima įsigyti tų priemonių. Dabar iš tikrųjų buvo baisi duobė, kol Kinija pati masiškai tas priemones naudojo. Faktiškai jau visur pradeda trūkti, nes visi masiškai jų ieško, vienu metu visos šalys bando pirkti.

Eksporto draudimai ir ribojimai praranda bet kokią prasmę, nes mes neturime, ką eksportuoti, mes negaminame, neeksportuojame, mes tik ieškome rinkoje, bandome nusipirkti. O dėl gaminimo, tai matote, įstaigos labai kūrybiškai bando spręsti, kai kurios net siuva kaukes ligoninėms. Kalbame su siuvėjais, kurie siuva medicininę aprangą, gali pasiūti chalatus, bet jie yra medvilniniai, yra jau ne vienkartiniai, juos reikia skalbti, dezinfekuoti. Bet ir apie tokius scenarijus iš tikrųjų jau yra galvojama, o jeigu įmonės tik galės... Aš žinau, kad kai kurios planuoja atsivežti įrangą iš tos pačios Kinijos ir pradėti gaminti. Jeigu tikrai taip atsitiks, tai mes tą produkciją visą nupirksime, įsigysime ir parūpinsime gyventojams.

PIRMININKAS. Ačiū pranešėjui.

Motyvai už – Seimo narys A. Vinkus.

A. VINKUS (LSDDF). Noriu pasakyti, kad jei teisingai supratau, tai įstatymo pakeitimo esmė, kad draudimas bus taikomas ne tik, kaip ir jūs, Pirmininke, pristatydamas sakėte, ne tik sveikatos specialistams, bet ir kitiems darbuotojams, teikiantiems paslaugas sergantiems ypač pavojingomis užkrečiamosiomis ligomis.

Antra. Draudimas bus taikomas ne tik vykdant epidemijų profilaktikos priemones, bet ir dalyvaujant jas vykdant. Todėl iš visos širdies siūlau balsuoti visiems už. Pritarkime, nes labai reikalingas toks sprendimas.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narys E. Zingeris. Emanueli Zingeri, jūsų mikrofonas įjungtas.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Aš norėčiau paklausti ir pasakyti savo nuostatą, nusistebėjęmą dėl reagentų užsakymo. Pirmas dalykas.

PIRMININKAS. Čia motyvai.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Aš supratau. Aš bandžiau užsirašyti visą laiką, gerbiamas Pirmininke, ir neveikė šita sistema.

Antras dalykas. Aš noriu pasakyti, kad labai skiriasi realybė nuo to, kas yra šiuo metu šnekama. Ne tik neužsakyti reagentai, bet taip pat neįmanoma nusipirkti nė vieno respiratoriaus Lietuvos Respublikoje. Aš norėdamas pasakyti, kad iš esmės įstatymas yra remtinas, bet realybė už lango yra absoliučiai kitokia. Nueikite į vaistines, pažiūrėkite, kas ten darosi – nieko nėra. Čia tektų iš Dovilės pasiskolinti tą respiratorių. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, balsuojame. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Balsuojame.

Balsavo 87 Seimo nariai: visi vienbalsiai pritarė po pateikimo. Vyriausybė siūlo svarstyti ypatingos skubos tvarka. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Negalime? (*Balsai salėje: „Galime, galime.“*) Galime. Pritarta. Siūlomi komitetai – Sveikatos reikalų komitetas. Galime pritarti bendru sutarimu?

R. PETRAUSKIENĖ (TS-LKDF). ...mygtukas. Prašau įskaityti mano balsą už taip pat.

PIRMININKAS. R. Petrauskienės balsas už.

Ir komiteto pirmininkė A. Kubilienė. Prašau.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Mes taip pat norėtume leidimo posėdžio metu daryti Sveikatos reikalų komiteto posėdį.

PIRMININKAS. Kolegos, galime pritarti ir Sveikatos reikalų komitetui, kad galėtų dirbti posėdžio metu? Ačiū, pritarta.

E. Jovaiša dėl vedimo tvarkos. Prašau.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Toks pat prašymas – leisti Švietimo ir mokslo komitetui trumpam susirinkti.

PIRMININKAS. Dar nepaskirtas komitetas. Kai bus paskirtas, tada svarstysime šį klausimą.

Gerbiami kolegos, kaip ir buvo darbotvarkėje patvirtinta, pertrauka iki 10 val. 45 min. Būtų gerai, jei paliktumėte mažiausiai daiktų ant stalų tam, kad būtų galima atlikti dezinfekciją.

Pertrauka

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, pertrauka baigėsi.

10.48 val.

2020 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo Nr. XIII-2695 9 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4629, Valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4630 (pateikimas)

Tęsiame posėdį ir kviečiu ministrą V. Šapoką pristatyti darbotvarkės 1-6.1 ir 1-6.2 klausimus – 2020 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 9 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-4629 ir Valstybės skolos įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-4630. Pateikimas. Prašau, ministre.

V. ŠAPOKA. Laba diena. Finansų ministerija teikia, Vyriausybė teikia Lietuvos Respublikos 2020 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 9 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos valstybės skolos įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektus. Įstatymų projektais siekiama pasirengti COVID-19 keliamai rizikai Lietuvos ekonomikai mažinti.

Šiais įstatymų projektais siekiama, pirma, padidinti garantinių institucijų prisiimtų įsipareigojimų pagal garantijas limitą iki 768 mln. eurų.

Tokiu būdu garantijų institucijoms bus sudaryta galimybė labiau prisidėti prie verslo subjektų, susidūrusių su apyvartinių lėšų trūkumu, kreditavimo skatinimo. Nustatyti naują valstybės garantijų limitą dėl paskolų, naudojamų ekstremaliųjų situacijų paveiktos ekonomikos skatinimo tikslams įgyventi ir likvidumui didinti. Bendra tokių įsipareigojimų, prisiimtų 2020 metais, suma vienu metu negali viršyti 500 mln. eurų. Atitinkamu tikslu papildomos Valstybės skolos įstatymo nuostatos.

Trečia, padidinti Vyriausybės grynojo skolinių įsipareigojimų pokyčio limitą iki kiek daugiau nei 5,4 mlrd. eurų. Tokiu būdu, esant nepakankamam valstybės biudžeto pajamų surinkimui, Vyriausybei bus suteikta teisė pasiskolinti didesnių sumų, užtikrinant savalaikį biudžeto išlaidų finansavimą, valstybės skolos refinansavimą ir valstybės piniginių išteklių srautų subalansavimą, išlaidų, susijusių su ekstremaliųjų situacijų likvidavimu ir jų padarinių šalinimu, padengimą.

Kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamasis Seimo Pirmininke. Gerbiamas ministre, suprantu, kad trys pagrindiniai tikslai, kam būtų naudojama, tai mažėjančioms pajamoms kompensuoti, piniginių srautų atidėjimams kompensuoti ir Skatinimo fondui. Gana reikšmingos sumos ir dalis jų iš esmės yra susijusi su likvidumu. Tai reiškia, kad pajamos gali būti gautos, bet dėl atidėtų mokesčių jos gali būti gautos gerokai vėliau. Šiurkščiai skaičiuojant, viena savaitė atidėtų mokesčių yra apie 300 mln. eurų. Jeigu aštuonioms savaitėms, dviem mėnesiams karantinas mokestinis, tai jau apie 2,5 mlrd. – reikšmingos sumos.

Kalbate apie galimybę skolintis tarptautinėse rinkose, bet aš dėl to labai labai abejoju. Klausimas, ar nesvarstėte ir ar nepradėjote diskusijų su Tarptautiniu valiutos fondu ar Europos Sąjunga dėl ISM struktūros panaudojimo likvidumui užtikrinti, nes šiandien mes matome, kad rinkos yra užsidariusios, klausimas, kada jos atsidarys. Jeigu jos neatsidarys, ar neatmetate galimybės ar poreikio skolintis iš Tarptautinio valiutos fondo tam, kad būtų užtikrintas likvidumas?

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą, tikrai aktualus. Iš esmės ėmėmės visų žingsnių tam, kad išvengtume tokios situacijos, kai rinkos... Jeigu kultų didelis nepasitikėjimas, iš tikrųjų kreipiamės į visas tarptautines institucijas, ką mes turėtume padaryti iš anksto tam, kad turėtume prieigą prie kreditavimo, įskaitant ISM.

PIRMININKAS. Klausia K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiamas ministre, dabar, atrodo, antras atvejis, kada mes imamės tokių extraordinariųjų priemonių, kitaip sakant, bandome koreguoti valstybės skolos ir grynojo

skolinimosi limitus, supaprastinta procedūra, tas yra suprantama. Klausimas toks, ką ir Mykolas minėjo. Visų pirma, kai tau nereikia pinigų, tai skolinimosi procentas, palūkanos yra nulis, kai tau reikia pinigų, tai jos yra 2–3 %. Tas akivaizdu, kad dauguma Europos šalių, kurios papuolė į tą koronavirusą, sukels paklausą netgi tiems pinigams, kuriuos bandoma per kiekybinį skatinimą ir kitus dalykus išmesti. Kaip pavyks tą dalyką sutarti arba įveikti?

Ir kitas klausimas yra susijęs su tuo, kad šių metų... 2008–2009 metų valstybės skolos augimas, kai buvo didžiulė krizė, yra mažesnis negu dabartiniu metu faktiškai mes išsipareigojame, įeiname į tą skolinimosi periodą. Natūralu, kad mūsų ekonomika yra daug galingesnė ir kad yra mūsų rezervo galimybės, bet situacija darosi labai panaši.

PIRMININKAS. Laikas!

K. GLAVECKAS (LSF). Ir žiūrint į tai, kad Lietuvos bankas prognozuoja minusinį augimą, netgi esant europiniams pinigams minus 1 % ar kiek, tai tikimybė, kad reikės dar labiau padidinti limitą, egzistuoja ar ne ir kiek jinai yra reali?

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Iš tiesų mūsų ekonomika šiuo metu... Pasirengimas atlaikyti tuos šokus yra tikrai kitoks, negu buvo prieš dešimtmetį. Tų priežasčių nevardinsiu, visi puikiai tai suprantame. Dabar kalbant apie tai, ar reikės papildomai peržiūrėti, tikrai neatmesčiau tokio varianto, nes vis dėlto pagal bazinį scenarijų, kurios institucijos mes jį bepaimtume, virusas bus suvaldytas pirmąjį pusmetį. Jeigu įsijungs kiti scenarijai, žinoma, reikės imtis ir kitų papildomų priemonių.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Anušauskas. Klausia I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Ministre, labai suprantu, patikėkite. Bet turiu tokį klausimą dėl paties proceso valdymo. Dabar jūs teikiate tokį labai paprastą dalyką, tiesiog padidinate grynojo skolinimosi limitą ir tikrai tam galime pritarti, bet mano klausimas yra dėl tokio atsakingo finansų valdymo ir planavimo, ir tokio bendro aiškumo, kur mes esame. Nes neatmesčiau, kad reikia koreguoti daugiau biudžeto – keisti ir Socialinio draudimo fondo biudžetą, numatant konkrečias lėšas konkrečioms priemonėms, išmokų mokėjimui, Sveikatos draudimo fondo. Taip, aš matau, kad jūs skolintomis lėšomis bandote tai uždengti, bet ar neturėtų Seimas vis dėlto priimti sprendimų, kiek padidinti išlaidas konkrečioms sritims, kas yra dabar reikalinga, ir taip pat patvirtinti pajamų planą tokį, koks atitiks realybę?

V. ŠAPOKA. Kadangi turime valdyti šią situaciją, tai pagal tai, kokią situaciją matome šiuo metu, tų instrumentų pakanka, nes yra sukaupta rezervo keliuose fonduose, kuriuos galime naudoti, yra mechanizmas iš skolintų lėšų padengti, tai, kas tiesiogiai susiję būtent su šitos ekstremalios situacijos valdymu. Kadangi šiuos sprendimus reikia priimti dabar, neatmetu, kad reikės grįžti po kurio laiko ir peržiūrėti biudžetą.

PIRMININKAS. Klausia Seimo nario V. Poderys.

V. PODERYS (MSNG). Dėkui, Pirmininke. Gerbiamas ministre, sveikinu su drąsiu ir ryžtingu paketu. Bet mano klausimas turbūt pasikartojantis – apie pagalbą paslaugų, mažoms paslaugų sektoriaus įmonėms dėl vadinamojo atlyginimo padengimo darbuotojams 60 % ir 40 %. Gal tikrai per tą skubėjimą ir ryžtingumą yra iki galo nepagalvota, kaip joms padėti, nes jeigu jos gauna nulį pajamų, bet jūs joms padedate skolintis, ar čia tikrai pagalba? Nes skolinimasis yra tik pinigų deginimas. Vienas klausimas.

Ir kad daugiau neklausinėčiau, platesnis klausimas. Yra nacionalinės priemonės, bet ir Europos mastu. Bet ar nebus pradedamas ar aktyvinamas mechanizmas, Europos stabilumo mechanizmas, arba kitoks, kad suprastume ir tą didįjį poveikslą Europos mastu. Dėkui.

V. ŠAPOKA. Vakar Eurozonos telefoninės konferencijos metu tas klausimas buvo sprendžiamas. Išėjo bendras pareiškimas dėl koordinuoto atsako ir tikrai bus prijungiami šie mechanizmai. Iš esmės šiuo metu dėliojama technika, bet visiems ministrams yra labai akivaizdu, kad to likvidumo reikės visiems, ir tie mechanizmai bus prijungti. Aišku, prijungtas ir Europos investicijų bankas, labiau iš skatinamosios pusės. Bet dabar svarbiausias dalykas, kaip užtikrinti valstybės išdų likvidumo pajėgumus, tai yra svarbiausia.

Ačiū už aktualų klausimą ir aš tikrai prieš kelias minutes kalbėjau su ministru dėl šitos problematikos. Nes tam, kad matytume bendrą poveikslą... juk yra ne vien tik per prastovos ar dalinės prastovos mechanizmą. Taip pat yra sprendžiamas klausimas dėl įvesto karantino. Dalis ver-

slų gali dirbti, bent iš dalies. Dalis verslų, pavyzdžiui, tie patys restoranai, gali dirbti tik iš dalies, nes tik išsineštinai, o, tarkime, kiti smulkieji verslai, tokie kaip grožio paslaugos, kirpyklos ir panašūs, negali dirbti iš viso. Tai taip pat mechanizmas yra per ligos pašalpos mokėjimą. Mano žiniomis, šiuo metu būtent Socialinių reikalų ir darbo komitete ieškoma sprendimų šiuo klausimu ir tikrai turiu ministro patikinimą, kad sprendimas bus surastas tiesiog tam, kad ta našta solidariai būtų dalinamasi, ir tam, kad tie, kas gali prisidėti prie šios situacijos valdymo, tie darbdaviai, dideli darbdaviai, kurių natūraliai situacija yra palankesnė negu smulkaus verslo. Tų darbdavių, kurie vis dėlto dar gali dirbti ir gauti dalį pajamų, situacija kitokia nei tų, kurie iš viso negali gauti pajamų. Tai tikrai reikia proporcingų priemonių tiek per prastovų mechanizmą, tiek per ligos pašalpos.

Kas akivaizdu, kad šeimoms, kai vaikai negali eiti į mokyklą ir jų negali palikti vienu, ten vienoks mechanizmas, ten, kur šito poreikio nėra, turi būti kitas mechanizmas. Visą tą paveikslėlį šiuo metu nagrinėja Socialinių reikalų ir darbo komitetas ir tikiu, kad ras sprendimą.

PIRMININKAS. Dėkoju, ministre. Laikas klausti baigėsi. Motyvai. Motyvai už – Seimo narys M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Ačiū, gerbiamas ministre, už jūsų pristatymą. Priminsiu, mes praeitą savaitę taip pat intensyviai kalbėjomės, dar antradienį klausiau čia Seimo Pirmininko ir jūsų, ar nereikės keisti įstatymų projektų, nereikės koreguoti skolos limitų? Sakėte, tikrai nieko nereikės.

Ketvirtadienį mes buvome susirinkę Biudžeto ir finansų komitete. Jūsų klausiau, ar reikės koreguoti skolos limitus, sakėte ne, greičiausiai nereikės. Jeigu reikės, ateisite. Dabar teikiate, viskas gerai, reikalingi sprendimai. Aš tikrai atkreipsiu dėmesį, kad, grubiais skaičiavimais, gali nepakakti to, ką esate jau čia numatę, nes jeigu skaičiuojate apie 20 % pajamų netekimą, tai yra apie 3 mlrd. eurų grubiai. Jeigu mes skaičiuojame vienos savaitės mokesčių karantiną, tai dar 300 mln. už kiekvieną savaitę mokesčių karantino. Du mėnesiai – tai dar 2,5 mlrd. eurų maždaug. Tai vien mokesčių atidėjimas, mokesčių karantinas gali kainuoti negautų grynai piniginių srautų apie 2,5 mlrd. eurų, plius negautos pajamos dėl ekonomikos kritimo apie 2 mlrd., tai jau apie 5,5 mlrd. negautų pajamų, tarp jų įskaitant ir piniginius srautus. Tai gali reikėti reikšmingai daugiau, nei kad jūs čia esate numatę. Tas savaime nieko blogo, tiesiog jums reikės ateiti dar ir dar.

Mano siūlymas buvo numatyti didesnes galimybes atišti jums rankas tam, kad jūs galėtumėte veikti, galbūt daryti klaidų, bet turėtumėte laisvę veikti ir priimti reikalingus sprendimus. Vėliau galėsime aiškintis, teisingi ar neteisingi buvo sprendimai, bet reikia jums sudaryti visas galimybes priimti sprendimus.

Lygiai taip pat aš kviesčiau neatidėliotinai kreiptis į tarptautines institucijas, kad būtų užtikrinti likvidumo pajėgumai, esant reikalui, kad jie galėtų tai suteikti ganėtinai greitai. Nes jeigu rinkos bus uždarytos, o poreikis skaičiuojamas milijardais, jūs turite turėti visas galimybes pasiskolinti arba gauti garantijas iš tarptautinių finansinių institucijų...

PIRMININKAS. Laikas!

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). ...Tarptautinio valiutos ir ESM'o, iš Europos Sąjungos. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvų prieš nėra. Gerbiami kolegos, po pateikimo siūlau pritarti bendru sutarimu. Pritariu. Vyriausybė siūlo svarstyti ypatingos skubos tvarka. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame. Siūlomas komitetas – Biudžeto ir finansų komitetas. Pritariame bendru sutarimu? Pritariame.

11.04 val.

Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 88 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4622 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-7 klausimas – Mokesčių administravimo įstatymo 88 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4622. Pranešėjas – taip pat ministras V. Šapoka. Pateikimas. Prašom.

V. ŠAPOKA. Gerbiami kolegos, šiuo projektu siekiame padidinti laikinų finansinių sunkumų turintiems mokesčių mokėtojams galimybę stabilizuoti savo finansinę būklę maksimaliai pasinaudojant mokesstinės nepriemokos atidėjimo galimybe. Kokia yra pakeitimo esmė?

Šiuo metu visų Mokesčių inspekcijos administruojamų mokesčių nepriemoka gali būti atidėta, išskyrus išskaičiuoto gyventojų pajamų mokesčio nepriemoką, todėl projektu siūloma panaikinti šį apribojimą. Pažymėtina, kad (kaip pavyzdys) „Sodros“ įmokoms gali būti taikomas atidėjimas, todėl logiška ir gyventojų pajamų mokesčio nepriemokai taikyti tą patį principą, taikyti atidėjimą. Taip būtų užtikrintas vienodas su darbo santykiais susijusių mokesčių ir įmokų nepriemokų atidėjimo principas. Kviečiu pritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia Seimo narys K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiamas ministre, iš tikro tai gera priemonė, viena iš fiskalinių priemonių, kaip bandyti pagelbėti verslui šiuo sunkiu laikotarpiu. Tačiau tuo pačiu metu dėl tos priemonės ir apimties, galimos apimties, kyla klausimas, kaip bus administruojama, nes atsiranda tokioje situacijoje, kurią mes dabar turime, ne tik gerų kėslų, bet ir blogų kėslų. Kitaip tariant, daug kas pasinaudos ta situacija, bandys demonstruoti, kad jie patiria nuostolį, kad neturi rinkų, kad jie patiria kitų dalykų, ir perkelti tą našta valstybės biudžetui, kitaip sakant, ant visų pečių.

Sakykite, ar ministerija numatė, Mokesčių inspekcija ir kitos tarnybos, kurios yra jūsų pavaldumo, priemonės, kurios kontroliuotų tuos dalykus, nes aš manau, kad kokia nors žymi dalis tų pinigų tam tikra prasme yra mokesčių pavojuje?

PIRMININKAS. Laikas.

K. GLAVECKAS (LSF). Ar jūs numatėte tą dalyką?

V. ŠAPOKA. Iš tikrųjų, žinoma, mokomės ir iš pamokų, nes mechanizmas dėl kitų nei šis mokestis yra išbandytas praktikoje ir tai veikia. Žinoma, kad Mokesčių inspekcija vertins piktnaudžiavimo galimybę ir tikrai bus taikomi protingumo principai. Jeigu yra didelė tikimybė, kad to mokesčio sumokėjimas pavers įmonės situaciją finansiškai beviltiška, žinoma, kad tas atidėjimas bus leidžiamas. Bet jeigu įmonės situacija gera, žinoma, kad tokia galimybė nebus sudaryta.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamas ministre, jūs puikiai žinote, kad mokestinės sistemos vienas iš svarbiausių privalumų, kad ji aiški, paprasta ir lengvai administruojama. Lygiai taip pat labai svarbu, kad visos mokestinės priemonės, kurios yra siūlomos, taip pat užtikrintų labai aiškų, paprastą ir lengvą administravimą, juo labiau žinant, kad krizės sąlygomis, karantino sąlygomis taip pat stringa ir viešųjų paslaugų teikimas, taip pat ir mokesčių administravimas.

Ar nesvarstėte daryti paprastesnių sprendimų, kaip kad prezidentūra siūlė, 14 dienų arba galbūt kokio nors kito termino mokestinį karantiną? Tai yra tiesiog nemokami mokesčiai mėnesį laiko, taškas, visiems be individualaus analizavimo kiekvienos įmonės – gali, negali mokėti, sumokėjo, nesumokėjo, kokia jos reali situacija, galbūt bando piktnaudžiauti, bet tiesiog visiems leisti nemokėti ir vėliau galbūt aiškintis, ar galima, ar negalima pratęsti. Tiesiog daryti aiškiai, paprastai ir visiems vienodai, užuot darius kokias nors išlygas ir taikius kiekvienam sektoriui galbūt skirtingą sprendimą.

V. ŠAPOKA. Iš tikrųjų aš labai kritiškai vertinau tokį pasiūlymą ir labai kategoriškai. Jeigu mes susisiesime su karantino laikotarpiu, jeigu karantinas kas dvi savaites bus tęsiamas į mėnesius, taip mes visiškai sustabdysime įplaukas į valstybės iždą. Patys suprantate, kad tiesiog pjautume šaką, ant kurios sėdime. Tikrai yra verslų, kurie gali mokėti mokesčius, ne visų įmonių veikla yra sutrikusi. Tiesiog sustabdyti įplaukas į biudžetą – manau, sunku net įvertinti, kokią žalą tai padarytų šalies finansų sistemai.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narė I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Gerbiamas ministre, šiaip patį įstatymo projektą tikrai sveikinu. Reikėjo tai padaryti.

Truputėlį replikuodama į tai, ką jūs atsakėte kolegai Mykolui, manyčiau, kad jūs esate ir teisus, ir neteisus tuo pačiu metu, nes galima būtų svarstyti apie terminų nukėlimą, pavyzdžiui, smulkiajam verslui, kurio srautas generuojamas į biudžetą yra gerokai mažiau ženklus, nes tuo atveju, jeigu bus labai daug prašymų sudaryti mokestines paskolas sutartis (o tokios rizikos vis tiek yra), tiesiog reikia vertinti administracinius institucijų kaštus, kurie bus reikalingi visam tam srautui apdoroti.

Bet mano klausimas yra ne apie tai. Mano klausimas yra apie tai, kaip derės dviejų institucijų, kurios priima sprendimą iš esmės dėl to paties dalyko, veiksmai? Tai yra Valstybinės mokesčių inspekcijos ir Socialinio draudimo fondo valdybos. Vėlgi iš savo patirties žinau, kad ne visada dalykai būna harmonizuoti. Ar nereikėtų galvoti apie tokią situaciją, kad kai viena institucija priėmė tokį sprendimą, kita institucija jau neturėtų erdvės improvizuoti?

V. ŠAPOKA. Taip, labai teisingas pastebėjimas. Dėl šio dalyko dar praėjusią savaitę daviau nurodymą, kad šie principai būtų taikomi vienodi. Institucijos tikrai dirbo šiuo klausimu ir rado sprendimą.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju. Gerbiamas ministre, liberalai palaikys šį siūlymą ir sveikina už jį. Norėtume dar pamąstyti į priekį. Turbūt šiuo metu yra svarbiausia išlaikyti likvidumą įmonėse. Ar nemąstote apie avansinio pelno mokesčio atsisakymą, nes jeigu šiandien yra kalbama, kad įmonės jaustųsi socialiai atsakingos, tai tuos „lašinius“, kuriuos jos sukaupė rekordiniais 2019 metais... gal geriau tie „lašiniai“ pabūna įmonės sąskaitoje ir nereikėtų reikalauti avansinio pelno mokesčio?

Antra iniciatyva, kuri irgi iš įvairių sektorių ateina, tai kreditų eilės peržiūrėjimas ir Mokesčių inspekcijos ir „Sodros“ sulyginimas su kitais kreditoriais, kad atsiskaitymai tarp verslo sektorių nesustotų, nes šiandien valstybė turi galimybių pasiskolinti gerokai pigiau negu verslas tarp tautinėje rinkoje ir turbūt yra tikslas, kad verslas išgyventų šį karantiną.

Tai du klausimai dėl pelno mokesčio ir kreditorių eilės. Ačiū.

V. ŠAPOKA. Dėl pelno mokesčio klausimas buvo išspręstas sekmadienį. Išsprendė Mokesčių inspekcija nukeldama deklaravimo terminą, o deklaruoiant galima nurodyti dėl avansinio pelno mokesčio mokėjimo tvarkos. Iš esmės pačios įmonės turi galimybę apsispręsti šiuo klausimu.

Kitas dalykas. Kalbant apie kreditorių eilę, iš tiesų galbūt verta svarstyti klausimą, bet šiuo požiūriu, kai sprendžiamas klausimas dėl likvidumo ir automatiniai išieškojimai iš esmės yra sustabdyti, tokiu atveju poreikis peržiūrėti kreditorių eilę likvidumo kontekste yra labai mažas, bet apskritai paėmus, tą klausimą galima svarstyti.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas ministre, šiuo įstatymu tikrai mes pridarome nemažai neaiškumų dėl pajamų mokesčių, kurie yra viena didžiųjų dalių Savivaldybių sandaros įstatyme numatytų pajamų. Ar numatomi kokie nors skolinimosi limitai ir ar pagal kitą įstatymą – metodikos, ar tikrai savivaldybėms bus kompensuojamos netektys, nes iš esmės klausimas didžiulis, kaip savivaldybėms finansuoti tas savo struktūras, kurios gauna pastovius atlyginimus ir dabar dirba nuotoliniu būdu, nes tikrai lėšų poreikis bus didžiulis. Kaip ruošiatės kompensuoti, kaip spręsti savivaldos klausimus? Ačiū.

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų yra mechanizmas savivaldybėms vėlgi sprendžiant likvidumo problemas kreiptis į trumpalaikių paskolų išdą. Tą mechanizmą tikrai aktyviname.

Kalbant apskritai apie savivaldybių skolinimąsi, šiuo metu yra pateiktas siūlymas padidinti nuo 0,5 % iki 1,5 % savivaldybių bendro skolinimosi lygį. Kartu turiu ant stalo įsakymo projektą, išplečiantį savivaldybių skolinimosi paskirtį.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, yra gera žinia, kad padidinamos lėšos (...) ir žemės ūkio garantijų fonduose, bet žemės ūkio sektorius dar iš tikrųjų jaučia sunkumus po dviejų metų sausros. Ar bus paprasčiau galima naudotis šiais fondais, apyvartinėmis lėšomis, naudoti jas, nes dabartiniu karantino atveju tai sektoriai ypač pajaus?

V. ŠAPOKA. Trumpas atsakymas – taip. Ir atkreipiu dėmesį, kad šiuo metu svarstome Mokesčių administravimo įstatymo pakeitimo projektą.

PIRMININKAS. Ačiū, laikas klausti išseko. Motyvai už – Seimo narys M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke. Tikrai palaikysime šį įstatymo projektą, tačiau kviečiame dar ir dar kartą ministrą rimtai išanalizuoti mokesčių administravimo pajėgumus ir ar tikrai Mokesčių inspekcija sugebės išanalizuoti kiekvienos įmonės prašymą dėl mokesčio atidėjimo? Ar nebūtų tiesiog paprasčiau, kaip kolegė I. Šimonytė siūlė, nustatyti tam tikros apyvartos ar

darbuotojų dydžio verslui mokestinį karantiną, tarkime, kad iki 20 mln. eurų per metus apyvar-tos verslas nemoka mėnesį ar du mėnesius absoliučiai jokių mokesčių. O didesni – „Mažeikių nafta“, „Maxima“ ir kiti moka mokesčius taip, kaip ir turėtų, arba gali kreiptis dėl individualaus mokesčio atidėjimo. Kodėl tai yra svarbu? Nes smulkiųjų yra daugiausia, jie yra pažeidžiamiausi, jiems iš tikrųjų labiausiai reikia tos pagalbos ir jie sudaro, matyt, reikšmingai mažesnę dalį mo-kestinių valstybės pajamų. Todėl valstybei būtų mažiausiai skausminga atidėti jų mokesčių mo-kėjimą ir tai susieti su karantinu.

Gerbiamas ministre, dar kartą prašymas ir siūlymas įvertinti ir tokį pasiūlymą tam, jog iš tie-sų tas mokesčių paketas ir jo efektyvumas būtų toks, kokį deklaruojate, ir pagalba būtų efektyvi ir laiku tiems, kuriems to labiausiai reikia. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl motyvų prieš Seimo nariai neužsirašė. Gerbiami kolegos, po patei-kimo siūlau pritarti bendru sutarimu. (*Balsai salėje*) Balsuoti? Balsuojame.

Balsavo 80 Seimo narių, visi vienbalsiai balsavo už po pateikimo, projektui Nr. XIIIIP-4622 pritarta. Vyriausybė siūlo svarstyti ypatingos skubos tvarka. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame. Siūlomas Biudžeto ir finansų komitetas. Taip pat galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame.

11.18 val.

Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4633, Vartojimo kredito įstatymo Nr. XI-1253 papildymo nauju 18¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4634 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 1-8.1 klausimas – Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo 22 straip-snio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4633. Pateikimas. Pranešėjas – A. Palionis. Prašau.

Ir susijęs darbotvarkės 1-8.2 klausimas – Vartojimo kredito įstatymo papildymo nauju 18¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4634. Taip pat pateikimas.

A. PALIONIS (LSDDF). Ačiū, Pirmininke. Norėčiau iš karto pristatyti abu projektus. Pradėsiu nuo Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo. Papildome jau dabar įteisintas nuostatas galimybe atidėti kredito grąžinimą trims mėnesiams, nors, aišku, jeigu susitaria su kredito įstaiga kredito gavėjas, tas laikotarpis gali būti ir ilgesnis. Dabar pagal įstatymą tai gali padaryti kredito gavėjas, kai nutrūksta gavėjo santuoka, kai miršta kredito gavėjo sutuoktinis, kai kredito gavėjas ar jo sutuoktinis tampa bedarbiu, kai kredito gavėjas pripažįstamas nedarbingu arba iš dalies dar-bingu pagal Lietuvos Respublikos neįgalųjų socialinės integracijos įstatyme nustatytą tvarką.

Norime papildyti 3 dalį, kai ne tik sutuoktinis tampa bedarbiu arba dėl nuo jų nepriklausan-čių aplinkybių laikinai netenka didžiosios dalies ar visų pajamų. Iki šiol kas yra susiję su Vartoji-mo kredito įstatymu, siūlome šitą įstatymą papildyti 18¹ straipsniu. Šitam įstatyme iš viso nebuvo galimybės atidėti kredito mokėjimo trims mėnesiams. Tai įteisiname lygiai tokias pačias galimy-bes kaip ir dėl nekilnojamojo turto, lygiai taip pat išlieka ir kai tampa bedarbiu arba dėl nuo jų ne-priklausančių aplinkybių laikinai netenka dalies ar visų pajamų. Prašau pritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia Seimo narys M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiamas ministre, sakykite, ar dis-kutavote su Bankų asociacija, su Lietuvos banku apie tai ir ar galėtumėte patikinti, kad tokios prie-monės nesumažins bankų pajėgumo finansuoti, tarkime, apyvartines lėšas verslui. Nes mes su-prantame, kad pinigų kiekis yra ribotas, ir turime labai aiškiai apskaičiuoti, kam ir kur tie pinigai turėtų būti skirti. Be jokios abejonės, žmonės pirmiausia tuos, kurie praranda darbą ir turi įsipar-eigojimus, turime apsaugoti. Bet ar bankai turi pakankamai likvidumo skolinti verslui ir ar jie pa-siruošę tai daryti? Nes jeigu dar ir Vyriausybė ateis, skolinsis iš jų, plius dar atidedame palūkanų mokėjimą žmonėms, ar jie turės pinigų skolinti verslui? Kaip tai būtų galima užtikrinti? Ačiū.

A. PALIONIS (LSDDF). Ačiū už klausimą. Visų pirma, jeigu žiūrėtume kompleksiskai, kas iš Vyriausybės atėjo, dėl kapitalo pakankamumo ir dėl likvidumo bankų rodiklių sumažinimo ką Lietuvos bankas žada padaryti, kai atsipalaiduos 2,5 mlrd. eurų bankams skolinimo galimybės.

O dėl šitų projektų su nekilnojamuoju turtu faktiškai diskusijų buvo, bet prieštaravimų nėra. Didžiausios diskusijos kilo dėl vartojimo kredito, nors šitų nuostatų iš viso nebuvo. Galiu taip atvirai pasakyti, kad komitete bus galutinis sprendimas. Tai turėtų būti ir Lietuvos bankų asociacija, nes dar šiandien ryte tos diskusijos vyko. Aš manau, kad komitete galutinai apsispręsimė, ar 18¹ straipsniui pritarsime, ar nepritarsime.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiamas pranešėju, čia kalbama iš esmės, kiek suprantu, tam tikra prasme apie atostogas hipotekiniams mokėjimams, ar ne? Tai Lietuvos bankų asociacija, komerciniai bankai paskelbė, kad tris mėnesius jie lyg ir galėtų daryti atostogas šiems mokesčiams, visiems hipotekiniams mokesčiams. Kitaip sakant, Vyriausybė irgi bando priimti tam tikrą dalį. Tai kaip, jūsų nuomone, tai galėtų paveikti visą tą procesą? Aš nematau, kad bankų dabar yra bloga padėtis, kaip buvo 2008 metais. Jie dabar iš tikrųjų po praeitų metų didžiulio pelno, didžiulio derliaus yra prisiauginę sąlyginai daug riebalų. Kaip jūsų tie debatai ar diskusija, ar galų gale derybos su komerciniais bankais, kurie davė tas paskolas, dėl ilgesnio laikotarpio, didesnių bankų įsipareigojimų ar vyksta ir kokia jų yra stadija? Tai iš tikrųjų labai svarbu valstybei.

A. PALIONIS (LSDDF). Kaip jūs gerai pastebėjote, derybos vyksta, jos vyksta su mūsų centru banku. Pats, profesoriau, pasakėte, kad bankai galėtų pagal savo likvidumo rodiklius ir pagal sukaupą turtą, bet galėti ir tai daryti yra du skirtingi dalykai. Šitų įstatymų projektų tikslas tai nėra, kad visi žmonės... Natūralu, kad ir Vyriausybės pasiūlytas pagalbos planas ir darbdaviams, ir užimtumui skatinti tokį masiškumą turėtų sumažinti. Kad tuo bus masiškai naudojama, aš neįteigčiau, bet tiems žmonėms, kurie tikrai praras pajamas, tai bus pagalba.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, čia pateikiamos ir Vartojimo, ir Nekilnojamojo turto įstatymų pataisos. Jos iš esmės tos pačios, bet skiriasi vienu žodžiu. Vienu atveju kalbama apie dalį pajamų, kitu atveju – apie didesnę dalį pajamų. Mano galva, aš ir siūlymą registravau, kad turi būti vienodai traktuojama, nes tai yra svarbu. Jeigu bus tik įrašyta didesnė dalis pajamų, tai faktiškai įstatymas neveiks, nes vertina kreditingumą. Labai svarbu tie 40 % neperžengiant. Iš tikrųjų tai yra didelė dalis pajamų. Mano klausimas ir siūlymas, galbūt šį įstatymą pakoreguoti šia linkme?

A. PALIONIS (LSDDF). Ačiū už klausimą, aš mačiau jūsų pasiūlymą ir, prisipažinsiu, pirminis variantas buvo be to žodelio „didžiausios“, bet tai yra visai skirtingos paskolų rūšys ir su nekilnojamuoju turtu skolinantis yra visai kitokie skolinimo reikalavimai, kuriuos tu turi tenkinti. Iš pradžių buvo svarstymas gal 1/3 atlyginimo, bet irgi tu negali įvertinti pagal kiekvieną žmogų, nes skirtingi atlyginimai yra. Manau, kad komitete svarstymo metu mes padiskutuosime ir apsispręsimė.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narė G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Mano klausimas susijęs su nekilnojamuoju turtu, ne tiek su šiuo įstatymu. Kaip supratau, jūs jį rengėte kaip Seimo narys, bet mano klausimas gal kaip Vyriausybės nariui. Šis įstatymas labiau padėtų turbūt privatiems asmenims, kurie turi paskolas, tačiau ar buvo svarstoma kokia nors pagalba verslui, kuris negali vykdyti savo veiklos dėl karantino. Tarkime, viešojo maitinimo įstaigos ar panašiai dažnai turi nekilnojamojo turto nuomos sutartis miesto centre ir sumos yra ganėtinai didelės, o pajamos yra nulinės. Ar yra galvotos kokios nors priemonės būtent verslui padėti?

A. PALIONIS (LSDDF). Vyriausybė vakar svarstė ir, kalbant apie verslą, nebūtinai, kad tu turi paskolą. Yra paketas dėl verslo likvidumo, nes tu gali turėti įsipareigojimus tiekėjams mokėti ir paskolą grąžinti, o tavo uždarytas verslas šiuo karantino laikotarpiu ir tu negeneruoji pajamų. Vyriausybės siūlymas yra valstybės garantija, kad tu galėtum gauti finansavimą ir pasidengti įsipareigojimus. Yra tas numatyta. Finansų ministras... ai, jau finansų ministro nėra.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas ministre, liberalai sveikina tokį siūlymą ir pritars jam. Du papildomi pamąstymai apie galimas priemones kaip Vyriausybės nariui. Visų pirma dėl notarinių

sandorių įteisinimo. Šiandien bankai skundžiasi, kad iš esmės notarų veikla yra apribota ir reikėtų Civilinio kodekso pakeitimo dėl nuotolinio – kai kurių dalykų įkeitimo, sutarčių sudarymo, paskolų. Tai čia vienas klausimas.

Antrasis klausimas yra, kad nebūtų prieita prie tokios situacijos, kuriai rengiamasi, jūsų, kaip Vyriausybės nario, nuomonės noriu paklausti, ypač dėl žemės ūkio. Šiandien žemdirbiai išgyvena, kad negalės išvažiuoti su technika pavasarį gauti priežiūros paslaugų, nes Vyriausybės karantino nutarimas yra neproporcingai griežtas ir kai kurias priemones galbūt būtų galima atlaisvinti. Ir žemdirbiai ypač gąsdinasi dėl tokių situacijų, kai negalės gauti serviso paslaugų. Ar nebūtų galimybė racionaliai peržiūrėti, kas leidžiama, kas ne?

A. PALIONIS (LSDD). Gal nuo pirmo pradėsiu, dėl notaro. Ne paslaptis, kad ir žemės ūkio sritį kuruoju, bet skambinama visiems ministrams, ir tos opios problemos išsakomos. Vakar irgi susilaukiau tokių pat skambučių, kad notarai nedirba, antstoliai turi galimybę nuotoliniu būdu dirbti. Tai vakar šnekėjau ir su teisingumo ministru. Teisingumo ministras svarstys šias galimybes. O gal lygiai taip pat kaip finansų institucijas padaryti, kad pagal tam tikrą grafiką pas notarus galėtų patekti žmonės. Koks bus sprendimas, aš tikrai negaliu prisiimti.

Dėl žemės ūkio nuogaštavimo. Gal skirtingai yra traktuojama. Kiek aš šnekėjęs ir su paslaugų teikėjais, ir su parduotuvėmis, kurios aprūpina žemės ūkį ir dalimis, ir pašarais, tai nėra taip, kad jos išvis yra izoliuotos. Jos tik negali klientų aptarnauti parduotuvės patalpose, bet pristatyti dalis, pašarus, trąšas į ūkį gali. Lygiai taip pat ir traktoriai nėra kur nors vežami, o tvarkomi ūkininko kieme arba lauke, jeigu jis sugedo. Ta galimybė yra išlikusi, niekas šito neriboja.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas ministre, iš tikrųjų dauguma sutarčių pririšta prie vadinamosios tarpbankinės rinkos palūkanų normos ir visi sprendimai gali paveikti tas normas, o procesas gali būti nelabai prognozuojamas. Per kitą pusę bankai atsiimtų pinigus. Ar nemanote, kad reikėtų galbūt ir apie tai kalbėti? Tarkime, nežinau, kaip tai sureguliuoti, ar tai Europos Sąjungos iniciatyvas rodyti, ar kitaip, nes iš tikrųjų tie pinigai pagal tas eilutes tarpbankinių skolinimųsi gali faktiškai būti labai dideli. Ačiū.

A. PALIONIS (LSDD). Aš tik noriu pasakyti, kad kai turėjome litą, mes galėjome LIBOR'ą lito reguliuoti, bet EURIBOR'o mes tikrai negalime reguliuoti. Mes puikiai suprantame, iš ko susideda paskolų palūkanos, tai yra EURIBOR'as plius banko marža. Banko marža grynai rinkos konkurencinių sąlygų susideda... EURIBOR'as yra tvirtinamas jau ne mūsų, o Europos Centrinio Banko. Aš manau, kad dabartinė situacija finansų rinkoje ir Lietuvoje, ir Europos Sąjungoje dar tokios grėsmės nedaro, tuo labiau kad jeigu žiūrėtume valstybės skolinimosi galimybes, dar išlieka neišsprendžiamos palūkanos.

PIRMININKAS. Dėkoju pranešėjui, jūs atsakėte į visus klausimus, kurie tilpo į klausimų ir atsakymų laiką. Gerbiami kolegos, motyvai. Motyvai už – Seimo narys M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke. Be jokios abejonės, pirmoje vietoje turėtų būti eiliniai paprasti žmonės, galbūt paskutinėje vietoje turėtų būti bankai. Bet bankų irgi neturėtume pamiršti ir turėtume užtikrinti, kad finansinis stabilumas Lietuvoje išliktų. Jis remiasi ir komercinių bankų veikla, taip pat tų bankų likvidumu, taip pat ir tų bankų gebėjimu skolinti realiai ekonomikai tiek apyvartinėms lėšoms, tiek investicijoms, tiek vystymui. Čia turime labai gerai pasiskaičiuoti ir užtikrinti, kad bankai turės galimybę, negaudami palūkanų, įmokų iš eilinių žmonių, vis dar skolinti verslui. Ir čia reikia labai aiškaus sutarimo ir subalansuoto sprendimo. Pati idėja labai labai teisinga, bet aš tikiuosi, kad komitete išdiskutuosime ir rasime bendrą sutarimą, kaip reikia valdyti bankus ir kaip juos reikia spausti, kad būtų atidėjimai ne tik dėl hipotekinių įmokų, bet kad būtų ir normaliai skolinama ir toliau verslo apyvartinėms lėšoms.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narys K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiami kolegos, aš tikrai nenoriu prieš pasisakyti, bet noriu pasakyti apie vieną praleistą gana didelę problemą. Visų pirma atidedant hipotekos mokesčius arba tuos kreditus, svarbus klausimas yra susijęs su notarinėmis paslaugomis. Notarinės paslaugos iš esmės dabartiniu metu yra sustojusios, nepaisant to, kad bandėme jas pervesti į skaitmenis. Jos ne-

pervestos galutinai į skaitmenis ir, kadangi žmonės negali per notarus garantuoti savo turtu ir kitais dalykais, tas procesas, apie kurį kalbame, gali paprasčiausiai užstrigti. Todėl aš manau, kad akcentai turėtų būti ne tik į tai, kad parama būtų skirta tiems dalykams, bet svarbiausia tai, kad procedūriškai būtų pagrįsta, nes procedūriškai atsidaro didžiulė skylė ir bankai arba Vyriausybė negalės paremti tų žmonių, kuriems reikalinga pagalba suteikus kreditą, gavus hipoteką. Tai čia yra labai svarbus dalykas. Todėl aš siūlau ministrui ir visiems rimtai pasižiūrėti į tai kaip į rimtą problemą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Balsuojame po pateikimo.

Balsavo 89 Seimo nariai – vienbalsiai balsavo už visi Seimo nariai.

Gerbiami kolegos, siūlau svarstyti šiuos projektus ypatingos skubos tvarka, kaip ir kitus projektus. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarėme.

Siūlomas komitetas – Biudžeto ir finansų komitetas. Pritariame bendru sutarimu? Pritariame.

E. Zingeris – replika po balsavimo.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Mano nesuveikė. Už.

PIRMININKAS. E. Zingeris balsavo už. Ačiū.

11.34 val.

Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 38 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4623, Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4624 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-9.1 ir 1-9.2 klausimai – Vyriausybės įstatymo 38 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4623 ir Vietos savivaldos įstatymo 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4624. Pranešėja – ministrė R. Tamašunienė. Pateikimas.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, įstatymų projektai teikiami siekiant užtikrinti savivaldos darbą ir priimamus sprendimus esant sudėtingoms situacijoms, kokia ir yra dabar valstybėje.

Šiuo metu Vietos savivaldos įstatymas ir Vyriausybės įstatymas nenumato galimybės savivaldybės tarybos posėdžių ir Vyriausybės posėdžių bei pasitarimų organizuoti nuotoliniu būdu elektroninėmis ryšio priemonėmis. Todėl ir siūlomas abiejų įstatymų atskirų straipsnių pakeitimas nustatyti, kad jei dėl nepaprastosios padėties, ekstremalios situacijos ar karantino savivaldybės tarybos posėdžiai negali vykti Vietos savivaldos įstatymo nustatyta tvarka, savivaldybės tarybos posėdžiai būtų organizuojami nuotoliniu būdu realiu laiku elektroninėmis ryšio priemonėmis. Priimant savivaldybės tarybos sprendimus, turi būti užtikrintas savivaldybės tarybos nario tapatybės ir balsavimo rezultatų nustatymas.

Tokia pat analogija teikiama ir Vyriausybės nuotoliniu būdu organizuojamiems posėdžiams ir pasitarimams. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Gerbiama ministre, suprantama, jog paskelbus ekstremalią situaciją ar karantiną sudėtingai vyksta demokratiniai procesai: sunku rinktis į posėdžius, stringa kai kur, matyt, ir balsavimas dėl neateinančių žmonių, kvorumo klausimas ir kiti klausimai. Neišvengiamai, matyt, pratęsus karantiną ir ekstremalią padėtį, kils klausimas ir dėl ateinančių rinkimų, kaip jie bus organizuojami. Ar čia nėra rizikos ir ar nėra poreikio jau dabar ruošti, jog galbūt rinkimai turėtų vykti koku nors elektroniniu būdu ar galbūt yra kokios kitos priemonės.

Norėjau jūsų paklausti, ar apie tai jau svarstėte, ar diskutavote? Galbūt atsirastų minčių atidėti rinkimus ar panašiai? Sakykite, ar svarstote rinkimų situaciją ir kokios galėtų būti efektyvios priemonės? Ačiū.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Pasakysiu atvirai – apie rinkimus šiuo metu mažiausiai galvojama ir kalbama. Šiuo metu mes sprendžiame klausimus, kurie iškyla sudedant veiksmų algoritmus, kaip veikti vienoje ar kitoje situacijoje, kaip turi veikti mūsų institucijos, pareigūnai sprendžiant būtent šios ekstremalios situacijos sprendimus, bet, be abejo, jeigu tai tęsis ilgiau, ruošti

reikia anksčiau. Matyt, jūsų klausimą tikrai vertėtų peradresuoti VRK ir kartu Vyriausybei apsva-
styti, jeigu situacija užsitęs.

Kaip žinome, šiandien karantinas yra paskelbtas gana trumpam laikotarpiui. Tikriausiai (ir
aš manyčiau) jis bus pratęstas ilgiau, bet mes atliepiame savivaldybių poreikius, vis dėlto įvertin-
dami grėsmes, kad vienoje vietoje susibūrę arba galbūt netgi save izoliavę tarybos nariai, o gy-
venimas nestovi vietoje... Žmonėms reikia žinoti kainas, pavyzdžiui, vandens ir priimti kitus
svarbius savivaldybei sprendimus, todėl galvojame, kad prasminga jiems suteikti galimybę tokius
posėdžius rengti nuotoliniu būdu pasinaudojant techninėmis priemonėmis.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiama ministre, iš tikro labai gražiai viskas atrodo, bet klausimas
būtų kiek paprastesnis. Mes iš tikro rūpinamės tuo, kad Vyriausybė arba savivaldybės galėtų pri-
imti sprendimus nuotoliniu būdu. Gal būtų galima pagalvoti ir apie lietuvių grąžinimą nuotoliniu
būdu nuo Lenkijos–Vokietijos sienos? Ten 2 tūkst. lietuvių vargsta ir niekaip nežino, kaip grįžti.

Sakykite, ministre, gal jūs turite idėjų, skirtingai nuo Prezidento ir kitų, kaip būtų galima su-
grąžinti? Pavyzdžiui, pačiai nusikristi malūnsparniu ir pažiūrėti, atvežti tuos lietuvius ar iš tikro,
pasitelkus savo žavumą, paprašyti Lenkijos vidaus reikalų ministro, kad jis atvežtų lietuvius į tą
savo numylėtąją žemę? Dėl to iš tikro liberalai labai išgyvena. Labai ačiū.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Visi išgyvena, visų lygių vadovai dalyvavo ilgose diskusijo-
se, ilgose derybose ir buvo priimti sprendimai, nes Lenkijai nepalikus tranzito koridoriaus, nesu-
teikus dienų, valandų grįžti namo į kitas valstybes piliečiams tikrai sudarė didelę problemą. Tie
sprendimai buvo rasti, bet, deja, ne iki galo jais pasinaudojome, ir niekas dabar nenustojo veikti,
ir užsienio reikalų ministras.

Kalbant apie jūsų skridimą, būtent taip ir planuojama daryti, bet deriname, be abejo, per Už-
sienio reikalų ministeriją visas smulkmenas. Tas ryšys yra nuolatinis ir aš su savo kolega vidaus
reikalų ministru M. Kaminskiu bendrauju nuolat.

Susidaro eilės ne tik žmonių, bet taip pat ir krovinių gabenimo, susidaro pasienyje didelės
eilės. Mes turime išmokti per labai trumpą laiką ir sureguliuoti, ir gyventi kitu režimu, nes kitaip
kol kas nebus. Tai yra sudėtinga. Žmonės pripratę laisvai judėti, jaustis laisvai, ir visi suvaržymai
veikia, be abejo, ir žmones, ir visas sistemas. Tam sklandumui atrasti reikia bendrų sprendimų ne
tik tarp kaimynų, bet ir visoje Europoje taip pat, nes kiekviena valstybė, priėmusi savo karantino
sąlygas, sudaro problemų, iš karto kyla visoje Europoje ir visiems Europos piliečiams.

Tokia yra mano nuomonė, bet aš noriu patikinti Seimo narius, kad tikrai visi vadovai nuo
aukščiausio lygio – Prezidentas, premjerai, ministrai – bendrauja tarpusavyje ieškodami geriau-
sių sprendimų. Šiuo metu yra atidėtas traukinys, kad galėtų dar koku nors būdu užsikimšusiam
Frankfurte žmonės pasiekti traukinį ir į keltą grįžti asmeninėmis mašinomis, nes reguliavimas
yra toks: tik konvojuojant buvo praleisti autobusai ir mikroautobusai. Jokių kitų transporto prie-
monių kol kas Lenkija neįsileidžia.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys R. Juška.

R. JUŠKA (LSF). Gerbiama ministre, džiugu, kad jūs rūpinatės ir dėl tarybų darbo nuotoliniu
būdu, tokia galimybė, bet tarybos narių skaičius nėra didelis. Aš norėčiau atkreipti dėmesį, kokių
vertinimų ir kreipimųsi šiomis dienomis tenka sulaukti.

Puikų nutarimą Lietuvos Respublikos Vyriausybė priėmė sekmadienį, Nr. 207, dėl karantino
Lietuvos teritorijoje, ir ten yra 3.2.1 punktas. 3.2.1 punkte parašyta, kad viešojo sektoriaus valsty-
bės ir savivaldybių institucijose nuotolinis darbas vyksta. Tai štai savivaldybė supranta taip, kad
„savivaldybių institucijose“ neličia savivaldybių administracijų. Savivaldybių administracijose
dirba tūkstančiai žmonių, priešingai nei savivaldybės tarybos narių, ir nuotolinis darbo organiza-
vimas nevyksta. Kokių imsitės priemonių, kaip bus išaiškintas šis Vyriausybės nutarimas savival-
dybėms, ar per Savivaldybių asociaciją? Kalbėjau ir su Savivaldybių asociaciją...

PIRMININKAS. Laikas!

R. JUŠKA (LSF). ...direktore, ši informacija nepasiekiama ir yra nesuprantama savivaldybėms.
Kokių imsitės priemonių?

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Labai aiškus punktas yra numatytas karantino nutarime, priimtas Vyriausybėje, maksimaliai organizuoti darbą nuotoliniu būdu. Tai liečia ne tik viešojo sektoriaus institucijas, bet taip pat ir privačioms rekomenduojama pasirinkti tokį būdą. Savivaldybės (nežinau, kuri taip nedrausmingai elgiasi) taip pat organizuoja savo darbuotojų darbą nuotoliniu būdu, ir maksimaliai organizuoja. Mes taip pat rekomenduojame, kad kabinetuose liktų vienas darbuotojas, nes reikia užtikrinti, valstybė turi funkcionuoti, turi būti darbuotojų ir darbo vietose, be abejo, bet maksimaliai pagal galimybes suteikti, netgi kompiuteriu iš darbo vietos organizuoti darbą iš namų. Tai tos rekomendacijos niekas neatšaukė.

Kalbant apie jūsų pasiūlymą, kad savivaldybėms gal reikėtų platesnio išaiškinimo, tai, taip, mes jau turime sprendimą. Ministerija ruošia regionams ar kitokiu būdu, aš dabar nekonkretizuosiu, nes visai kitais svarbesniais ekstremaliais dalykais dabar diskutavome, regionams suteikti visus būtinus atsakymus į keliamus savivaldybių klausimus tiek dėl ekstremaliosios padėties, tiek dėl darbo organizavimo, tiek galbūt dėl civilinės saugos, tiek apie savivaldybių prievolę saviizoliacijai atrasti vietas savo savivaldybėse. Tų klausimų kyla, norime juos apibendrinti ir pateikti bendrus atsakymus irgi videokonferencijos ar kitais būdais, prisijungus prie savivaldybių, tuos atsakymus. Mes konsultuojame visais įmanomais būdais, bet noriu patikinti, kad tas Vyriausybės nutarimo sprendimas yra tikrai liečiantis ir savivaldybių administracijas.

PIRMININKAS. Ačiū. Atsakėte į tiek klausimų, kiek buvo galima atsakyti. Dėl motyvų. Dėl motyvų už – Seimo narys P. Saudargas.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkui, gerbiamas Pirmininke. Jeigu būčiau sulaukęs eilės paklausti, gal nereikėtų sakyti motyvų už. Bet aš pasakysiu dabar, išsakydamas motyvus už, klausimą gerbiamai ministrei. Atkreipkite dėmesį, kad ne visos savivaldybės suprato jūsų sprendimus, kuriuos mes šiandien priimsime. Mums skambina, rašo merai, ar šis sprendimas reikš, kad posėdžių organizavimas ir sprendimų priėmimas nuotoliniu būdu, pasitelkiant elektronines priemones realiu laiku, kaip jūs suformulavote, kad bus galima išsiųsti elektroninius laiškus ir gauti atsakymus per tam tikrą laiką ar žinutes, ar telefoninę apklausą daryti? Tokio detalesnio paaiškinimo, nes įstatyme yra tik vienas sakinyss, ką reiškia realus laikas, ką reiškia elektroninės priemonės, kurios – ar apklausos būdas tinka, ar jie turi visi jungtis per skaiptą su monitoriais ir daryti virtualias elektronines konferencijas? Mūsų savivaldybininkams nėra iki galo aiškus šis sprendimas. Prašom detalizuoti.

PIRMININKAS. Dėl motyvų prieš – Seimo narys M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (MSNG). Nepaprastoji padėtis, karantinas, ekstremalioji situacija – iš tikrųjų visais šiais atvejais esame priversti imtis ypatingų priemonių. Tikrai labai gerai, kad atsiranda galimybė įvairioms valstybės grandims dirbti nuotoliniu būdu. Bet taip pat noriu atkreipti ministrės dėmesį ir pateikti siūlymą, jeigu būtų galimybė, pasinaudoti Taivano, Singapūro, Honkongo patirtimi, kai tų žmonių, kurie yra karantine, yra linkę nesilaikyti to karantino reikalavimų, šiuo atveju tikrai yra galimybė elektroninėmis priemonėmis matyti jų buvimo vietą, o jeigu žmogus išvyksta, tiesiog SMS žinute perspėti tą žmogų apie tai, kad jis turėtų laikytis karantino ir saugoti save ir kitus aplinkinius žmones. Jeigu tokia technologinė galimybė būtų, manau, ji būtų veiksminga, drausminanti, ne baudžianti, bet visų pirma drausminanti ir įpareigojanti žmones laikytis karantino reikalavimų. Dėkui jums.

PIRMININKAS. Balsuojame po pateikimo dėl dviejų projektų.

Balsavo 85 Seimo nariai: už – 83, prieš nėra, susilaikė 2 Seimo nariai. Po pateikimo projektams pritarta. Vyriausybė siūlo svarstyti ypatingos skubos tvarka. Pritariame bendru sutarimu? Pritariame.

Siūlomi komitetai – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Pritariame bendru sutarimu? Pritariame. G. Burokienė. Prašom.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Norėčiau prašyti, kad 12 val. 30 min. leistumėte komitetui susirinkti į posėdį?

PIRMININKAS. Kitaip sakant, jūs prašote, kad komitetas galėtų rinktis plenarinio posėdžio metu?

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Taip.

PIRMININKAS. Manau, kad kolegos pritaria tokiam jūsų pasiūlymui bendru sutarimu. Pritariame. Dėkoju.

P. Saudargas. Prašom.

P. SAUDARGAS (*TS-LKDF*). Dėkui, Pirmininke. Aš tik dar kartą atkreipsiu ministrės dėmesį, kad reikia išaiškinimo. Mūsų savivaldybininkai tikrai ne iki galo supranta, teisininkai įvairiai komentuoja, kad čia nebus galima elektroninių, *e.mails* apklausa ir panašiai kad šiuo įstatymu būtų. (*Balsai salėje*) Taip, va, prašau. Ačiū.

PIRMININKAS. Ministre, prašom.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LLRA-KŠSF*). Man atrodo, kad labai aiškiai parašyta, kad nuotoliniu būdu techninėmis priemonėmis. Mes nekonkretizuojame būdo savivaldybei įvertindami, kad labai skirtingas visų savivaldybių tarybų techninis aprūpinimas. Pavyzdžiui, Kauno miestas – netgi organizuojant valstybės atrankos konkursus mes matome ir salę, ir pretendentes visus, ir komisijos narius, kiti kitais būdais organizuoja. Tikrai savivaldybėms norime paaiškinti ir paaiškinsime labai išsamiai, kaip reikia organizuoti, bet ir elektroniniu paštu tai įmanoma padaryti. Labai svarbu taip pat, kad paskui visuomenė būtų informuota apie tarybos priimtus sprendimus. Mes jau kalbėjome su mūsų VVSK pirmininke, kad komitetas dar, jeigu reikės, patobulins, bet tai taip pat yra ir savivaldybių poreikis. Kadangi jos turi mažas sales, jeigu karantinas bus konkrečioje savivaldybėje dar labiau sustiprėjęs, jie tiesiog negalės susirinkti. Ir tada jiems suteikiama kitokia galimybė priimti sprendimus. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. V. Bakas.

V. BAKAS (*MSNG*). Ačiū. Replika po balsavimo. Gerbiama ministre, labai gerai, kad rūpinatės savivaldybių tarybų nariais, Vyriausybės nuotoliniu būdu, bet jūs atsakote už beveik 20 tūkst. žmonių, kurie negali dirbti nuotoliniu būdu. Ir aš norėčiau išgirsti, ką jūs siūlote padaryti, kad būtų pasirūpinta šių žmonių sveikata – policininkai, ugniagesiai? Nes jų vadovai šiandien rytą viešai kalbėjo, kad nėra priemonių tam, kad vykdytų savo pareigas.

PIRMININKAS. Ačiū. Daugiau replikuojančių nematau.

11.52 val.

Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 46 ir 72 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-P-4621 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-10 klausimas – Viešųjų pirkimų įstatymo 46 ir 72 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-P-4621. Pranešėjas – ministras Ž. Vaičiūnas. Pateikimas. Prašom.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju, Pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, pristatau jums Vyriausybės teikiamą Ekonomikos ir inovacijų ministerijos parengtą Viešųjų pirkimų įstatymo 46 ir 72 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą. Šis teikiamas įstatymo projektas parengtas siekiant sudaryti galimybes perkančiajai organizacijai ekstremalios situacijos metu pirkimus atlikti greičiau ir paprasčiau.

Įstatymo projektu teikiami du pakeitimai, kuriais siūloma, pirma, nustatyti, kad perkančioji organizacija išimtiniais atvejais, kai būtina užtikrinti viešojo intereso apsaugą, įskaitant visuomenės sveikatos ir aplinkos apsaugą, neprivalėtų nustatyti tiekėjo pašalinimo pagrindų ir reikalauti pateikti pašalinimo pagrindų nebuvimą įrodančių dokumentų. Jau dabar perkančiosios organizacijos gali nepašalinti tiekėjų iš pirkimo, bet turi pateikti tam tikrus dokumentus. Tai šiuo siūlymu būtų sudarytos sąlygos pirkimus, kurie vykdomi siekiant užtikrinti viešojo intereso apsaugą, atlikti greičiau, išvengiant tokiems atvejais netikslingų veiksmų.

Ir antras pakeitimas. Atliekant tarptautinį pirkimą neskelbiamų derybų būdu, dėl ypatingos skubos perkančioji organizacija galėtų sudaryti pirkimo sutartį netaikant pirkimo procedūroms ir sutarties turiniui keliamų reikalavimų. Ką tai reiškia? Tai reiškia, kad iš esmės būtų galimybė sudaryti sutartį tiesiogiai, be procedūrų, nes šiuo metu, net ir atliekant pirkimą neskelbiamų derybų būdu, reikalingos tam tikros procedūros, pavyzdžiui, reikalauti pateikti pirkimo pasiūlymą per centrinę viešųjų pirkimų informacinę sistemą. Taip pat pažymėtina, kad reikalavimai paviešinti informaciją apie tokius pirkimus išliktų, tai yra pateikti pirkimo procedūrų ataskaitą, skelbti sudarytas sutartis ir taip toliau.

Gerbiamieji Seimo nariai, atsižvelgdamas į paskelbtą ekstremalią situaciją Lietuvoje, prašau pritarti teisės aktų projektams po pateikimo ir juos, kaip ir kitus šiandien pateiktus projektus, svarstyti ypatingos skubos tvarka.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Gerbiamas ministre, iš tikrųjų reikia pataisų, kurios užtikrintų, kad ekstremaliomis sąlygomis pirkimai vyktų sklandžiai, bet ką daryti, kai sąlygos yra sudaromos visos, bet ministras vis tiek nusprendžia reagentų nepirkti, respiratorių nepirkti, medikams neužtenka priemonių, o sergantys negali pasitikrinti? Visos galimybės sudarytos, čia mes jas dar ir paprastintume, bet sveikatos ministras vis tiek nusprendžia nepirkti nei medicininių priemonių, nei reagentų, kad vis daugiau žmonių būtų patikrinta. Tai ką daryti?

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimą. Tai šio įstatymo pakeitimo tikslas būtų sudaryti visas teises sąlygas, kad būtų galima lanksčiau reaguoti į situaciją. Dėl pirkimų, turbūt pats ministras irgi atsakė šiandien jums į klausimus dėl reagentų, dėl visų kitų dalykų, kaip tai susiję su įranga. Pirkimai yra vykdomi ir daromi.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys S. Gentvilas. Toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininko pavaduotojas J. Liesys.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamas ministre, šiuo atveju Ekonomikos ir inovacijų ministrą laikinai pavaduojantis ministre, noriu konkrečiai gauti jūsų pažadą Lietuvos verslui, kadangi atšildomos Kelių priežiūros plėtros programos lėšos, Klimato kaitos programos lėšos, tai labai svarbu, kad atsiskaitymai irgi būtų maksimaliai greitai vykdomi. Ar galite pažadėti, kad jums pavaldžios CVPA, LVPA, iš dalies ir APVA sutrumpins atsiskaitymo terminus nuo 3 mėnesių iki bent 15 dienų ir kad iš esmės perkančiosios organizacijos, kurios nupirkusios yra per viešuosius pirkimus, iki minimalaus termino sutrumpins atsiskaitymus, kad atsirastų apyvartinių lėšų verslo kišenėje? Jeigu jūs žadate stimuliuoti ekonomiką su lėšų atšildymu, labai svarbu, kad atlikus darbus maksimaliai greitai pinigai atsidurtų apyvartoje.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimą, tikrai aktualus klausimas. Galiu užtikrinti ir patikinti, pirmas dalykas (ir tai susiję su Europos Sąjungos paramos panaudojimu) jau yra imtasi žingsnio, kad būtų atidėti terminai dėl sutarties įvykdymo. Antras dalykas – dėl pačių mokėjimų, taip pat peržiūrima sistema, kad kiek įmanoma būtų lankstesnė ir kad tie terminai būtų trumpesni, kad tai atitiktų tą dvasią, kuri yra būtent Vyriausybės daromais žingsniais dėl įmonių likvidumo užtikrinimo.

Taip, tokią pažadą galiu duoti, kad tai vyks toliau.

PIRMININKAS (J. LIESYS, LSF). Dėkoju. Klausia V. Poderys.

V. PODERYS (*MSNG*). Dėkui, pirmininke. Gerbiamas ministre, ačiū už reikalingą projektą. Turiu du klausimus. Vienas turbūt platesnis yra. Šios abi nuostatos, kurios didina lankstumą mūsų viešųjų pirkimų sistemoje, tik ekstremalių situacijų atveju galios ar permanentiškai?

Ir antras mano klausimas paprastesnis. Daugelis darbuotojų, ypač viešojo sektoriaus, dirba nuotoliniu būdu. Ar šios nuostatos taip pat leistų ir kompiuterius įsigyti, kad darbuotojai tikrai galėtų dirbti nuotoliniu būdu? Nes tikrai yra viešojo sektoriaus tarnautojų, kurie neturi tokios galimybės, neturi kompiuterių. Dėkui.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimus. Pirmiausia dėl šių nuostatų veikimo. Jos veiktų tik išskirtiniais, išimtiniais atvejais tokiu atveju, kai būtina užtikrinti viešojo intereso apsaugą, tai yra būtent dėl visuomenės sveikatos ir aplinkos apsaugos. Manome, kad tokiu būdu tai yra gana proporcinga nuostata.

Dėl antrojo klausimo, dėl tokių nuostatų taikymo. Šiuo metu taip pat esamos procedūros leidžia tai daryti, tiesiog yra ilgesni terminai. Mes turėtume surasti tam tikrą pirkimų balansą. Šiuo atveju kalbame apie tuos pirkimus, kurie yra reikalingi ekstremalios situacijos atveju, išimtiniais atvejais – specialios įrangos įsigijimams.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia L. Balsys.

L. BALSYS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, kolega Virgilijus klausė, bet taip ir neatsakėte dėl kompiuterinės technikos, konkrečiai reikalingos nuotoliniam darbui, tai yra dėl nešiojamųjų kompiuterių, planšetinių kompiuterių, mobiliojo ryšio įrenginių ir panašiai. Tai gal patikslinkite atsakymą į šį klausimą.

Ir dar kitas mano klausimas. Ar šiai tvarkai įsigaliooti tas triggeris, jungiklis turi būti nepaprastoji padėtis ar ekstremali situacija paskelbta, ar galima ir, tarkime, per kokį nors gripo protrūkį, kai irgi pripažįstama tam tikro lygio ekstremali situacija, bet ne tokia, kokia yra dabar, kur ta pradinė riba, nuo kurios įsijungs tas mechanizmas? Ačiū.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimus. Aš galbūt patikslinčiau, kad šiuo atveju kalbama apie tikslus. Tuo metu, kai būtina užtikrinti visuomenės sveikatos apsaugą ir tai siejama būtent su Europos Sąjungos direktyva. Direktyva leidžia taikyti tokias viešųjų pirkimų nuostatas. Šiuo atveju šis įstatymas yra pritaikytas prie tos direktyvos.

Klausimas dėl kompiuterių pirkimo turbūt yra teisininkams klausimas, ar viešojo intereso apsauga ir visuomenės sveikatos užtikrinamas patektų į šią nuostatą. Jeigu teisininkai tokie nuostatai pritartų, tai taip, tokiu atveju būtų galima taikyti ir kompiuterių pirkimą.

PIRMININKAS. Klausia D. Kreivys. Ruošiasi E. Pupinis.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Ministre, aš kaip tik dėl to paskutinio jūsų sakinio noriu paklausti, kad būtina užtikrinti viešojo intereso apsaugą. Viešojo intereso apsauga niekur nėra labai aiškiai apibrėžta. Vadinas, mes atsiduriame pilkoje zonoje, kurioje bus galima piktnaudžiauti ir gana stipriai piktnaudžiauti, ypač turint omenyje didžiulius ir dešimtimis milijoninius konkursus.

Mano klausimas yra toks: kaip jūs ruošiatės apibrėžti tą viešojo intereso apsaugą kaip sąvoką? Aš manau, kad sąvoka jau irgi turėjo atsirasti įstatyme.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimą. Yra du esminiai pakeitimai. Pirmas pakeitimas nereikalauja tam tikrų dokumentų pateikimo dėl subjekto pašalinimo iš viešojo pirkimo dėl tam tikrų aplinkybių. Čia yra toks dokumentinis patikslinimas, jis yra svarbus, nes leidžia operatyviau daryti pačią procedūrą.

Antras dalykas. Pabrėžčiau, kad ši nuostata būtų taikoma tarptautiniams viešiesiems pirkimams. Mes nekalbame apie tuos pirkimus, kurie jau šiuo metu vykdomi paprastinta tvarka. Kalbu apie mažos vertės pirkimus. Šita nuostata taikoma ir tarptautiniams pirkimams. Tokiu atveju būtų netaikomos viešojo pirkimo procedūros.

Dėl piktnaudžiavimo galiu pabrėžti, kad tiems pirkimams, kurie daromi nacionaliniu mastu, būtų taikomos tos procedūros, kurios taikomos iki šiol.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia E. Pupinis. Ruošiasi J. Razma.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas ministre, iš tikrųjų piktnaudžiavimų visada gali būti, tačiau niekas nežino, kiek užsitęs ši situacija. Nemanote, kad reikėtų kokius nors esminius dalykus, galbūt galimybes apklausos būdu padidinti pirkti, nes iš tikrųjų nuo pinigų apyvartos priklauso ir kai kurių įmonių išgyvenimas, ypač tų, kurios užsiima tam tikru smulkiuoju verslu? Ar nemanote peržiūrėti ir parengti bent kokį paketą, jeigu, tarkim, krizė užsitęs? Ačiū.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju. Čia buvo siūlymas. Šitai įvertinsime ir, kaip ir minėta anksčiau, buvo Vyriausybės rekomendacija ir prašymas Viešųjų pirkimų tarnybai taip pat jau pagal egzistuojančią teisinę bazę pateikti paaiškinimus. Mes turime vieną iš situacijų, kai daugelis renginių buvo atšaukta, ir turėjome techninę problemą, kai dažnu atveju datos pakeitimas yra traktuojamas kaip esminis sutarties pakeitimas. Tam, kad nereikėtų naujų viešųjų pirkimų, prašome Viešųjų pirkimų tarnybos išaiškinimo. Taip pat ir kiti sisteminiai dalykai turėtų būti ateityje daromi. Šiandien darome tai, kas yra svarbiausia ir būtiniausia.

PIRMININKAS. Klausia J. Razma. Ruošiasi K. Glaveckas.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, tas projekto pateikimas suprantamas iš valstybės institucijų situacijos ir poreikio reaguojant į tą koronaviruso grėsmę, bet ar nereikia kokių nors Viešųjų pirkimų įstatymo pataisų atsižvelgiant į verslo situaciją, nes jis gali patirti sudėtingumų vykdydamas jau sudarytas pirkimų sutartis, kai stringa tiekimų grandinės, kai susidaro sudėtingos aplinkybės, kurių tikrai negalėjo numatyti tuo metu, kai dalyvavo viešojo pirkimo konkurse. Ar galiojantis įstatymas dabar leidžia užsakovui, tai yra kokiai nors valstybės institucijai, lanksčiai spręsti tą problemą ir jokių įstatymo pataisų nereikia?

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimą. Pirmiausia turime vertinti tai, kad mes turime egzistuojančią sutartį. Šiuo atveju dėl jų tam tikro lankstesnio taikymo pirmiausia yra svarbus Viešųjų pirkimų tarnybos vaidmuo išaiškinant lanksčias taikymo galimybes, bet, kaip ir minėjau, šiuo at-

veju turi būti balansas tam, kad nebūtų piktnaudžiavimų. Viešųjų pirkimų tarnyba yra pasirengusi kiekvieną atvejį įvertinti individualiai priklausomai nuo situacijos, ar tai yra esminiai pakeitimai, kokio pobūdžio ir taip toliau. Įstatymo pagrindu šiandien tokių pokyčių reikalingumo nebuvo identifikuota. Jeigu reikės ateityje, be abejo, krizė gali tęstis, tokiu atveju tos pataisos bus teikiamos.

PIRMININKAS. Ir klausia K. Glaveckas. Yra? Yra. Prašom. Kortelę įdėkite.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiamas ministre, suprantama, kad toks veiksmas yra reikalingas ir kad Viešųjų pirkimų tarnyba turėtų kontroliuoti skaidrumą, bet aš manau, kad vien Viešųjų pirkimų tarnybos neužteks, nes apimtis tokių pirkimų, ir nekonkursinių, bus gana didelė. Aš manau, kad vertėtų dar pakalbėti ar vienaip, ar kitaip, gauti pritarimą ir veiksmų planą sudaryti atitinkamų tarnybų, tokių kaip STT, FNTT ir kitų, nes dažniausiai krizės laikotarpiu padidėja ne tik tokie veiksmai, bet ypač veiksmai, kurie susiję su galimybe pasinaudoti neskaidrumu, arba, kitaip sakant, pasidaryti naudos iš to, kas yra kitiems problema. Ar jūs galvojate, kad vien tik Viešųjų pirkimų tarnybos užteks?

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimą. Aš gal apibendrinčiau ir atsakyčiau, kad yra keturi pagrindiniai momentai. Pirmas momentas, kad tokiu būdu pirkimai gali būti daromi tik ypatingais atvejais. Antras dalykas. Šie pakeitimai leidžia atsisakyti tam tikrų procedūrinių reikalavimų, tai vis tiek apklausos būdu ir kiti dalykai taip pat turi būti daromi. Trečias dalykas. Atsakomybė ir atskaitomybė, kaip minėjau, taip pat lieka. Visa informacija turi būti viešai skelbiama. Ketvirtas dalykas. Toks palengvinimas, apie kurį mes šiandien kalbame ir kurį siūlome būtent dėl procedūrų supaprastinimo tarptautiniams viešiesiems pirkimams, tokio pobūdžio palengvinimas jau egzistuoja supaprastintos vertės pirkimams, kurie taip pat daromi, atliekami mažesnės vertės neskaidrumų derybų būdu.

Šie elementai rodo, kad pati sistema yra, jina egzistuoja. Tiesiog išplečiame erdvę, kad tai būtų taikoma ir tarptautiniams pirkimams.

PIRMININKAS. Dėkojame ministrui už projekto pristatymą ir atsakymus į klausimus.

Gerbiami kolegos, Vyriausybė siūlo svarstyti ypatingos skubos tvarka. Ar galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime. Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Siūlomas Ekonomikos komitetas kaip pagrindinis. Galime pritarti? (*Balsai salėje*) Dėkoju.

Dabar per šoninį mikrofoną – K. Glaveckas. Prašom.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiami kolegos, mes Seime visada turėjome tradiciją pagerbti Seimo narius, kurie išėjo iš šio pasaulio. Užvakar mirė J. Nekrošius – poetas, buvęs kultūros ministras, Seimo narys. Mes tą tradiciją, manau, turėtume tęsti ir bent tylos minute pagerbti tą žmogų, kuris buvo Seimo narys, kultūros ministras ir apskritai didelis inteligentas. Aš siūlau, jeigu neprieštaraujate, minute atsistojus pagerbti tą žmogų.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, K. Glaveckas siūlo pagerbti J. Nekrošiaus atminimą tylos minute.

Tylos minutė

K. GLAVECKAS (LSF). Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame.

R. Sinkevičius. Prašau.

R. SINKEVIČIUS (LSDDF). Gerbiami Ekonomikos komiteto nariai, 13 valandą, per pietų pertrauką, kviečiu į Ekonomikos komiteto posėdį apsvarstyti ką tik pateiktą įstatymo projektą.

PIRMININKAS. Girdėjote, Ekonomikos komiteto nariai, 13 valandą šaukiamas jūsų posėdis.

12.08 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 33 ir 34 straipsnių pakeitimo ir papildymo dvidešimt devintuoju² skirsniu“ projektas Nr. XIIIIP-4632 (pateikimas)

Gerbiami kolegos, kitas darbotvarkės klausimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 33 ir 34 straipsnių pakeitimo ir papildymo dvidešimt devintuoju² skirsniu“ projektas Nr. XIIIIP-4632. Pranešėjas – gerbiamas Pirmininkas V. Pranckietis. Prašom.

V. PRANCKIETIS. Gerbiami kolegos, buvo daug svarstyta dėl šios galimybės. Ta galimybė būtų, esant paskelbtai ekstremaliai situacijai: Seimo valdybos sprendimu, komitetų ir komisijų posėdžiai organizuojami apklausos būdu ryšio priemonėmis. Dabar įrašyta tokia formuluotė ir iš esmės tai galimybė dirbti nuotoliniu būdu.

Tik turiu paminėti, kad yra gautas Seimo nario A. Anušausko pasiūlymas, todėl iš karto prašyčiau, kad Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstyto, bendrą šį projektą ir pasiūlymą sujungtų ir kad tai būtų atliekama ypatingos skubos tvarka.

PIRMININKAS. Nori klausti A. Anušauskas. Prašom.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas Pirmininke, iš tikrųjų XXI amžius mums suteikia ir iššūkių, ir galimybių. Elektroninių priemonių naudojimas viena iš tų galimybių kai ką padaryti nuotoliniu būdu, esant ypatingai padėčiai, negalint susirinkti. Aš manau, kad tas būdas gal ir mažai naudojamas, bet jis turi tam tikras sąlygas. Naudojant nuotolinį būdą dalyviai turi būti identifikuojami. Faktiškai čia kaip ir rinkimuose dalyvaujant, pavyzdžiui, elektroninėmis priemonėmis kitose šalyse. Žmogus turi būti identifikuojamas. Kas ten pakelia kokį telefoną ir pasako, kad aš už nutarimą, tai yra vienas dalykas. Aš manau, kad ir Seimas galėtų prisiderinti prie tų galimybių, juo labiau internete yra programėlės, kurios leidžia daryti konferencijas ir matyti pašnekovus realiuoju laiku. Aš vis dėlto siūlyčiau apsispręsti dėl šios galimybės taikymo.

V. PRANCKIETIS. Manau, kad niekas tam ir neprieštarautų. Pasakysiu, kad administracija jau ruošiasi, kad komitetai ir komisijos galėtų dirbti konferencijų būdu, videokonferencijų būdu. Visas tas atsitinka, bet turbūt reikėtų suderinti mums tarpusavyje žodžius siekiant to paties tikslo. Todėl grįšiu prie to, kad komitetas... Labai prašyčiau komiteto apsvarstyti projektą, kad būtų galima tęsti jo svarstymą ir priėmimą.

PIRMININKAS. Klausia A. Nekrošius.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Norėčiau paklausti dėl kelių dalykų, tai yra dėl valdybos tiesioginių transliacijų, ar nebus užkirstas kelias apklausos būdu, kai vyks valdybos posėdžiai, tokių transliacijų, ar jos vyks. Ir antras klausimas, tai yra ar nederėtų visą medžiagą kelti į vadinamąsias e. aplinkas, tai yra visi dokumentai ir taip toliau būtų prieinami visiems valdybos nariams nuotoliniu būdu.

V. PRANCKIETIS. Manau, kad visa tai, abu tie klausimai yra techniniai, o politiškai jau yra nuspręsta, kad turėtų būti transliuojami. O dėl medžiagos, šiaip ar taip, ji būna įkelta į e. aplinką.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia V. Bakas.

V. BAKAS (MSNG). Gerbiamas Pirmininke, vis dėlto... Nežinau, aš pasižiūrėjau, Jungtinės Karalystės, Vokietijos, JAV parlamentai vykdo savo darbą, apriboja lankytojų skaičių, ekskursijas. Lietuva yra tik pradžioje tos problemos, kitaip tariant, mūsų laukia didieji iššūkiai. Kodėl mes, būdami parlamentinė valstybė, tarsi priimame dabar įstatymus, pataisas, kurios leis mums pabėgti iš tų priešakinių linijų, kai dabar turime daugybę tūkstančių žmonių, medikų, policininkų, kurie negali organizuoti savo darbo nuotoliniu būdu. Ar jūs nemanote kad tai yra nesąžininga ir tam tikra prasme visuomenės išdavystė teikti tokius siūlymus.

V. PRANCKIETIS. Manau, kad tai yra labai sąžininga. Tai yra ne išdavystė, bet papildoma galimybė Seimo komitetams spręsti klausimus nuotoliniu būdu. Seimo komitetai, ir numatyta šiame projekte, dirbtų nuotoliniu būdu tik Seimo valdybai nutarus. Negalėtų patys pasirinkti tik tokio būdo. Tai yra papildoma galimybė komitetams dirbti.

PIRMININKAS. Klausia M. Majauskas. Atsisako žodžio. E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas Pirmininke, iš tikrųjų būtų įdomu, kaip tai atrodytų, nes jau dabar faktiškai prasideda tie darbai nuotoliniu būdu. Ar turėsite įvardinti visus komitetus ir komisijas, kuriems leidžiama, ar tai bus bendro pobūdžio, kad iš tikrųjų paskui būtų aiškumas. Visi lauks, kol Seimo Pirmininkas vienam ar kitam komitetui, ar komisijai nurodys, kad gali dirbti arba negali dirbti. Pavyzdžiui, šiandien, tarkime, Peticijų komisija, jos veikla apribota tam tikru įstatymu. Iš tikrųjų, kur yra terminai, įvairūs reglamentai ir panašiai, ir žmonės gali reikšti pretenzijas. Ar bus įvardinti komitetai ar komisijos, ar galės apsispręsti pačios? Ačiū.

V. PRANCKIETIS. Visiems komitetams ir komisijoms be išimties, ir sprendžia ne Pirmininkas, o valdyba. Taigi, kaip tik terminai tada ir gali būti atliepiami, nes, tarkime, jeigu susirgo keturi komisijos nariai, joje yra šeši komisijos nariai, tai sergantieji videobūdu taip pat galėtų dalyvauti.

PIRMININKAS. Klausia J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiamas Pirmininke, tikrai pritariu, kad būtų ta galimybė Seimo struktūroms dirbti nuotoliniu būdu, bet ar jūs, kalbant apie Statuto pataisas, negalvojote, kad gal reiktų šiek tiek perorganizuoti ir tų tradicinių Seimo posėdžių reglamentavimą? Kai koronaviruso grėsmės aplinkybės reikalauja, kad būtų kuo mažiau gausūs ir kuo trumpesni žmonių susibūrimai, tai, man atrodo, yra tam tikra galimybė mums kitaip organizuoti Seimo posėdžius, kad aiškiai būtų fiksuotas priėmimo laikas, kur visi projektai būtų priimami, kurie buvo prieš tai apsvastyti, o pateikimo ir svarstymo stadijose galbūt ne taip gausiai Seimo nariai galėtų dalyvauti. Ką nors tokio galbūt irgi verta pagalvoti.

V. PRANCKIETIS. Verta ir jau galvojame, ir žiūrėjome, kokios yra patirtys. Galima būtų susitarti frakcijoms, kad proporcingai visų vienodai kažkiek nedalyvautų. Bet mūsų Konstitucija, deja, nenumato kitokio būdo Seime sprendimų priėmimo, kaip kad susirinkti fiziškai ir balsuoti vienoje salėje. Jei ateityje mes bandytume, atsižvelgdami į dabartinę situaciją, kuri tiesiog atsitiko, galvoti apie tai, kaip mes galėtume tobulinti Seimo darbą, manau, kad visi pasiūlymai būtų labai vertingi.

PIRMININKAS. Dėkojame Pirmininkui už pateiktą klausimą ir yra Pirmininko siūlymas taikyti ypatingą skubą. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Ačiū, pritarta. Teisės ir teisėtvarkos komitetas yra pagrindinis svarstyti. Pritariame bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Prašom, gerbiamas Vytautai Juozapaiti.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Aš trumpą mažą repliką gerbiavam Pirmininkui. Gerbiamas Pirmininke, mielas Pirmininke! Va, į mielą atsiliepė. Aš noriu dėl vieno reaguoti. Jūs sakote, kad tokiu atveju galės ir sergantieji dalyvauti balsavimuose. Aš tik atkreipiu dėmesį, kad jeigu sergantieji turi nedarbingumo pažymėjimą, jie negali formaliai dalyvauti jokiuose balsavimuose, kaip ir ministrai, kaip ir visi kiti žmonės, kurie serga ir darbo metu negali vykdyti savo pareigų. Tai kad paskui neįvyktų kokių nors nesusipratimų.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, yra užsirašiusių dėl motyvų, bet mes pritarėme bendru sutarimu ir skubai. Tai ar, gerbiamas Bakai su Anušausku, neprieštarausite? A. Anušauskas. Norite žodžio?

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Taip.

PIRMININKAS. Prašom, gerbiamas Anušauskai.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Tai iš tikrųjų gali būti papildomas būdas ypatingų atvejų metu, ekstremalios situacijos. Tiesą sakant, ekstremali situacija tai nėra nepaprastoji padėtis, kuri reikalauja tokių nuotolinių posėdžių. Bet gali susiklostyti įvairūs būdai ir aš manau, kad mes turime naudotis XXI amžiaus technologijomis, kartu užtikrindami, kad posėdžiai nebūtų apklausos būdu. Aš dėčiau šiuos žodžius į kabutes, nes jokio posėdžio apklausos būdu negali organizuoti. Gali organizuoti balsavimą dėl nereikšmingų klausimų, ne dėl svarbiausių, dėl kurių reikia ir diskutuoti, ir užduoti klausimus, ir išgirsti atsakymus. Nuotoliniu būdu realiuoju laiku naudojamos techninės priemonės, kurias mes turime, suteikia tam sąlygas, galima būtų organizuoti posėdžius, tačiau, pabrėšiu, jie negali pakeisti mūsų įprastinių darbinių posėdžių. Netgi dabartiniu metu. Bet tokios galimybės įstatymuose turėtų būti numatytos.

PIRMININKAS. Prašom. Kita nuomonė – V. Bako. Pirma nebuvo, atsirado įrašas. Prašom.

V. BAKAS (*MSNG*). Čia norėčiau pataisyti Seimo Pirmininką. Kalbama ne tik apie komitetų darbą, bet ir apie valdybų, komisijų, komitetų. Pagal šį projektą bus galima apskritai telefonu apklausti be jokių ten audiovizualinių, nenaudojant audiovizualinių priemonių. Aš manau, kol mes neišsprendėme daugybės tūkstančių žmonių, dirbančių nenuotoliniu būdu, klausimų, o jie šiandien šaukia, ir bendruomenės, kad jie nėra aprūpinti elementariausiomis saugos priemonėmis. Mes negalime priimti tokių įstatymų ir turime dirbti tol, kol šiuos klausimus išspręsimė. Juo labiau šiuo atveju mes, Lietuva, tampame labiau išimtimi, ribojančia visiškai be pagrindo demokratiją ir nepaisančia interesų savo žmonių, kurie tikisi, kad mes, išrinkti čia, į Seimą, būsimė jų akys, ausys ir perduosime jų nuomones, tai, kaip jie jaučiasi šiandien, ir padėsime išspręsti tas problemas, kurios iškyla, o ne bėgsime į posėdžius, kuriuos organizuosime apklausdami telefonu.

PIRMININKAS. Gerbiamas Pirmininke, prašom.

V. PRANCKIETIS. Noriu sureaguoti į du pasakymus. Vietoj žodžių „ligos atveju“ vartokime žodžius „saviizoliacijos atveju“, galėtų dalyvauti. Antra, gerbiamas kolega, negaliu sutikti, kad mes bėgame kur nors – mes bėgame, kad galėtume ilgiau dirbti. Tai yra papildoma galimybė dirbti. Komitetų ir komisijų posėdžiai vyksta fiziniu akivaizdiniu būdu, bet išimtiniais atvejais valdyba, Seimo valdyba, galės leisti klausimus išspręsti ir nuotoliniu būdu. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Gerbiame kolegos, kadangi nuomonės išsiskyrė, balsuojame dėl Seimo statuto pateikimo. Kas pritaria, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja kitaip.

Užsiregistravo 82, balsavo 82: už – 75, prieš nėra, susilaikė 7. Po pateikimo pritaria.

Gerbiame kolegos, mes dėl ypatingos skubos sutarėme bendru sutarimu ir bendru sutarimu pritarėme, kad šį klausimą svarstys Teisės ir teisėtvarkos komitetas.

12.22 val.

**Finansų ministro atsakymai į Seimo narių raštu pateiktus klausimus
(pagal Seimo statuto 208 straipsnį)**

Kitas darbotvarkės klausimas – finansų ministro atsakymai į Seimo narių raštu pateiktus klausimus pagal Seimo statuto 208 straipsnį. Į tribūną kviečiamas gerbiamas V. Šapoka. (*Balsai salėje*)

V. ŠAPOKA. Laba diena, gerbiame kolegos. Yra pateikti Seimo narių klausimai. Perskaitysiu klausimą ir iš karto atsakymą.

Pirmas klausimas, koks poveikis ekonomikai ir viešiesiems finansams 2020–2021 metų prognozuojamas optimistiniu, centrinio ir pesimistiniu scenarijumi pagal dabar turimą informaciją?

Taip. Vertindami tiek mūsų ekonomikos rodiklius, tiek atsižvelgdami į naujausias ES institucijų indikacijas, na, po pokalbio su kitais Europos Sąjungos finansų ministrais vakar vakare dėl prastėjančių artimiausio laikotarpio perspektyvų, ir kitų šalių narių pateiktą informaciją dėl poveikio ekonomikai, poveikis ekonomikai, žinoma, yra neigiamas.

Pagal tas prielaidas, kurias dėlioja tarptautinės institucijos, bazinis scenarijus sudarytas remiantis prielaida, kad ES ekonomika 2020 metais susitrauks 1,1 %. Tokiu atveju jau net atsižvelgus į ekonomikos skatinimo priemones preliminariai numatoma, kad Lietuvos ekonomika 2020 metais susitrauktų 1,3 %. Kadangi šiuo metu viruso plėtra pasaulyje nėra suvaldyta, o jo pagrindinis židinis šiuo metu yra Europa, egzistuoja rizika, kad išorės aplinka gali būti daug blogesnė, nei numatyta baziniame scenarijuje. Darant prielaidą, kad euro zonos BVP smuktų apie 2,5 %, Lietuvos ekonomika susitrauktų 2,8 %.

Kiti scenarijai, jeigu virusas būtų nesuvaldytas ir dar ilgesniu laikotarpiu, tai kol kas net ir tarptautinės institucijos nedrįsta pateikti savo pačių pesimistiškiausių vertinimų. Kadangi Lietuva yra nedidelė, atvira ekonomika ir nemaža dalis mūsų prognozių priklauso nuo to, kaip sekasi pačiai euro zonai, mūsų eksporto partneriams, neabejotinai tie kiti scenarijai atitinkamai transliuotųsi ir į mūsų rodiklius.

Antras klausimas, kokie ekonomikos sektoriai, jūsų vertinimu, bus labiausiai veikiami, kokie poveikio kanalai?

Apskritai paėmus, sutrikusios tiekimo grandinės lems gamybos mažėjimą, sumažėjusi užsienio paklausa neigiamai veiks eksportuojančias įmones, o mažesnė vidaus paklausa atitinkamai bus juntama paslaugų prekybos sektoriuose, paslaugų, turio omeny, kelionių, apgyvendinimo, maitinimo, laisvalaikio, pramogų, grožio ir kituose. Paslaugas teikiantis verslas ir prekybos sektoriai pirmieji pajaus ir pajautė tą neigiamą poveikį, bet gamybos sektorius taip pat susidurs su sunkumais kalbant apie kanalus. Turime ir pasiūlos, ir paklausos šoką. Pasiūlos šokas per sutrikusias tiekimo grandines, gamybos sumažėjimą ir, žinoma, galimybes tapti nauju tiekėju. Kalbant apie paklausos šoką, sumažėjusi užsienio paklausa, sumažėjusi vidaus paklausa, sutrikdytas ugdymo procesas, spaudimas viešiesiems finansams. Taigi poveikio kanalų tikrai yra daug.

Trečias klausimas, koki prognozuojate poveikį skolinimo apimčiai, verslo ir namų ūkio prieinamumui prie kredito išteklių?

Siekdami sumažinti neigiamą viruso įtaką šalies ekonomikai ir sudaryti galimybes bankams reikšmingai prisidėti prie švelninimo situacijos, skatindami ekonomiką, tiek Europos Centrinis Bankas, tiek atitinkamai Lietuvos bankas taikys priemones, kurios bus skirtos sumažinti... bankams nustatyti kapitalo ir likvidumo reikalavimai, atlaisvinti tam tikri papildomi rezervai. Esame tai aptarę su Lietuvos banku.

Bankų skolinimo apimtį verslui ir namų ūkiams galėtų padidinti 2,5 mlrd. eurų, bet, žinoma, tai yra teorinis potencialas ir viskas priklausys nuo bankų elgesio. Su bankais taip pat intensyviai kalbamės šiuo klausimu. Lietuvos banko paskelbtais duomenimis, taip pat Lietuvos bankas su Europos Centrinio Banko už užstatą galėtų papildomai teikti bankams pigias paskolas, kurios galėtų siekti daugiau negu 1 mlrd. eurų ir būtų naudojamos verslui ir gyventojams kredituoti.

Ketvirtas klausimas, ar svarstote kurti (plėsti) likvidumo suteikimo priemones verslams, kuriems dėl ekonominio neapibrėžtumo gali tapti neįmanoma užsitikrinti apyvartinių lėšų ar investicijų finansavimą iš finansų įstaigų?

Finansų ministerija kartu su Ekonomikos ir inovacijų ministerija įvertino visas galimybes, derina ES fondų lėšomis finansuojamas dotacijų priemones apyvartinėmis įmonių lėšomis finansuoti schemą, skirtą mažiausioms ir veikiančioms labiausiai nukentėjusiuose sektoriuose įmonėms. Taip pat yra plečiamos galimybės mažoms ir vidutinėms įmonėms kompensuoti nuo 50 % iki 100 % sumokėtų palūkanų.

Iš esmės įmonės, kurios jau dabar susiduria su likvidumo problemomis, gali kreiptis į bankus. Kadangi bendradarbiaujame su „Invega“ ir Bankų asociacija, jau yra pateikti iš bankų pasiūlymai. Tos galimybės būtų šios: nukreipti į labiausiai paveiktus sektorius, ten, kur daugiausia likvidumo problemų gali susidaryti, didinti finansavimą įmonių... didesne apimtimi finansuoti lėšas, skirtas įmonių apyvartai, taikyti su individualių garantijų sutikimu susijusius palengvinimus, pritaikyti rizikos pasidalinimo su privačiu sektoriumi, finansuojant labiausiai paveiktus sektorius, schemas. Taip pat siekiant pritraukti naujus finansų rinkos dalyvius, kurie iki šiol nedalyvavo „Invegos“ administruojamose priemonėse, būtina išplėsti finansų tarpininkų skaičių. Lygia-grečiai, siekiant sudaryti (...) greitesnėms, tikslingoms investicijoms, peržiūrėti ir trumpinami priemonių „Invegos“ administravimo procesai.

Į ką noriu atkreipti dėmesį? Siekdama pasirengti viruso keliamos rizikos Lietuvos ekonomikai mažinimo ir švelninimo situacijai, Vyriausybė parengė ir pateikė 2020 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo pakeitimus. Juos pristaciau, bet galiu atsakydamas į pateiktą Seimo narių klausimą pakartoti. Tai yra didinami garantinių institucijų prisiimtų įsipareigojimų pagal garantijas limitai iki 768 mln. eurų, kitaip tariant, 500 mln. Tokiu būdu garantijų institucijoms bus sudaryta galimybė žymiai labiau prisidėti prie verslo subjektų, susidūrusių su apyvartinių lėšų trūkumu, kreditavimo skatinimo. Antra. Nustatyti naują valstybės garantijų limitą, tai yra papildomai 500 mln., skirtų tiek likvidumui, tiek ekonomikai skatinti.

Penktas klausimas, ar svarstote atskirų mokesčių mokėjimo terminų ir (arba) sąlygų keitimą, siekiant palengvinti verslui galimai kilsiančias įtampas dėl apyvartinių lėšų?

Šiandien jau apie tai Seime ir kalbėjome. Tai kalbant apie mokestines, tai yra skubias mokesčių paskolas, atidedant arba išdėstant mokesčius sutartu grafiku, sustabdyti mokestinių nepriemokų išieškojimo veiksmai, atleisti mokesčių mokėtojai nuo baudų, delspinigių už mokesčių prievolių nevykdymą laiku. Taip pat neseniai pateikiau Vyriausybės aprobuotą Mokesčio administravimo įstatymo pataisą, kuri numato sudaryti galimybę atidėti arba išdėstyti išskaičiuoto gyventojų pajamų mokesčio mokestinės nepriemokos sumokėjimą. Taip pat atkreipiu dėmesį, kad VMI dviem savaitėms nukėlus avansinio pelno mokesčio deklaravimo terminą, įmonės gali pakeisti ir nemokėti avansinio pelno mokesčio. Taip pat atsižvelgiant į karantiną, VMI iki liepos 1 dienos atideda metinį gyventojų pajamų mokesčio deklaravimo terminą.

Šeštąs klausimas, kokias priemones, lengvinančias nuotolinį darbą, ketinate siūlyti?

Matyt, klausimas prieš kažkiek laiko užduotas, tai remdamiesi Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pateiktais siūlymais, jeigu yra valstybės mastu paskelbta tokia situacija, darbdaviai taip pat gali primygtinai siūlyti darbuotojams nuotolinį darbą. Kilus įtarimų, kad jų sveikatos būklė kelia grėsmę kitiems darbuotojams, tai tikrai labai aktualu. Ir Darbo kodekso pataisomis

siūloma nustatyti, kad jeigu darbuotojas nesutinka dirbti nuotoliniu būdu, tuomet darbdavys gali nušalinti darbuotoją. Primenu, kad visuomenės sveikata šiuo atveju yra svarbiausia.

Septintas klausimas, kaip bus sprendžiama pajamų palaikymo problema žmonių, kurių nuotolinis darbas neįmanomas, jeigu jų veikla neįmanoma dėl taikomų apribojimų?

Vyriausybės priemonių plane yra numatytos tokios priemonės su atitinkamais įstatymų projektais. Valstybės lėšomis solidariai iki trijų mėnesių prisidėti prie darbdavių pastangų išsaugoti darbo vietas, padengiant darbuotojams darbo užmokesčio dalį už prastovos ar dalinės prastovos laiką. Darbuotojui turi būti užtikrinta išmoka – ne mažesnė nei minimali mėnesinė alga. Čia valstybės lėšų dalis – 60 %, bet ne daugiau kaip minimali mėnesinė alga.

Taip pat esame su ministru sutarę, jog tiems sektoriams, kurių iš esmės yra uždraustas darbas, pavyzdžiui, restoranai ar kirpyklos, šitas procentas turėtų būti iš valstybės kur kas didesnis. Kaip suprantu, galutiniai skaičiai bus Socialinių reikalų ir darbo komitete taisant projektą.

Taip pat kitos priemonės. Užtikrinti ligos išmokų mokėjimą prižiūrintiesiems vaikus, senyvo amžiaus žmones ir neįgaliuosius, kai švietimo įstaigose ar socialinės priežiūros ir užimtumo centruose nustatomas plitimą ribojantis režimas, taip pat sunkiomis lėtinėmis ligomis sergantiems asmenims.

Savarankiškai dirbantiems asmenims, kurie iki teisės gauti ligos išmoką mokėjo socialinio draudimo įmokas ir dėl ekstremalios situacijos negali toliau vykdyti savo veiklos, mokėti fiksuoto dydžio išmoką, lygią vienam minimalaus vartojimo poreikio dydžiui per mėnesį.

Kitos priemonės. Numatyta išplėsti meno kūrėjų socialinės apsaugos programos nuostatas ir skirti šiai programai įgyvendinti papildomai lėšų. Taip pat yra numatyta ir projektas buvo pristatytas dėl būsto paskolų ir kitų paskolų mokėjimo atidėjimo, priežastys, dėl ko galima iš esmės atidėti, *force majeure* aplinkybė, kaip šiuo metu susidarė. Sudaryti galimybę atidėti arba dalimis išdėstyti įmokų už sunaudotą elektros energiją ir gamtines dujas mokėjimą, rekomenduoti savivaldybėms sudaryti galimybę atidėti arba dalimis išdėstyti komunalinių įmokų ir įmokų už šilumos energiją mokėjimą.

PIRMININKAS. Dėkojame. Gerbiamas ministre, prašyčiau likti tribūnoje. Taip pat dalyvauja Ministras Pirmininkas S. Skvernelis ir sveikatos apsaugos ministras A. Veryga. Pagal Statuto 208 straipsnio 14 punktą pirmumo teisę užduoti klausimus žodžiu turi reikalavimą pasirašę Seimo nariai. Eilės tvarka klausimą gali užduoti I. Šimonytė. Prašom.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Aš klausimus esu surašiusi finansų ministrui, ačiū jam už atsakymus. Turėčiau ir daugiau klausimų, bet ar galiu klausti taip pat ir ministro A. Verygos?

PIRMININKAS. Aš sakiau, jie irgi klausosi iš darbo vietų, jie atsakys. Mes įjungsimė jų mikrofonus. Iš darbo vietos.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Man nesvarbu, aš tiesiog užduosiu klausimą. Aš dėkoju finansų ministrui. Norėjau jo paklausti, ką jis mąsto apie prekybos atsiskaitymų galimus sutrikimus versle? Žinoma problema, patirta 2009 metais, kai mažiukai kenčia dėl to, kad sutrinka atsiskaitymai, o didieji turi didesnę svertą. Nereikalauju atsakymo, tiesiog galbūt apie tai pagalvosite ir atsakysite kitą kartą.

Norėčiau paklausti ministro A. Verygos apie planinę sveikatos pagalbą. Kadangi planinė sveikatos pagalba yra smarkiai apribota, klausimas, ar dėl to nekyla rizikos kai kuriems pacientams, turiu omeny onkologinius pacientus Nacionaliniame vėžio institute, ir ligoninėms, kurios yra ne Vilniuje, mažosioms ligoninėms?

PIRMININKAS. Dėkojame. Gal tada atsakys finansų ministras, o paskui sveikatos ministras.

V. ŠAPOKA. Taip, iš tikrųjų labai aktualus klausimas dėl prekybos sutrikimų, nes mes žinome, kaip tos grandinės išsidėlioja, tai tikrai aktualus klausimas. Ieškome papildomų sprendimų, kol kas priemonių negaliu įvardinti.

PIRMININKAS. Gerbiamas ministre.

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū. Iš tikrųjų dėl planinės pagalbos onkologiniams pacientams tikrai neturi kilti jokių sunkumų. Aišku, buvo viešumoje iškilę įvairių nesusipratimų, kai įstaigos tiesiog perdėliojo srautus, nes jos turi taip *susisrautuoti* pacientus, kad jie nesueitų vienu metu, o kai kurias paslaugas perkelti. Irgi prašom, aišku, supratimo. Tai nėra paprasta įstaigoms, nes tiesiog

reikia perorganizuoti darbą, bet jos tikrai nenustos šitų paslaugų teikti. O dėl mažų ligoninių, suprantu, čia gal ne tiek dėl paslaugų, kiek dėl apmokėjimo turbūt turite galvoje. Mes jau diskutavome ir čia aš tą sakiau, ir Sveikatos komitete, kad dabar apmokėjimo principas bus toks. Iš esmės 1/12 bus mokama, nes... avansuojant, nes tikrai jie stabdo planines, kur įmanoma, ir ta DRG praranda prasmę, apmokėjimas už paslaugas. Apie tai yra galvojama. Ir dar daugiau yra galvojama, plius 15 % skirti, kaip su profesinėmis sąjungomis kalbamės. Tiems, kas dirbs, už tas kenksmingas darbo sąlygas ne tik išlaikyti sumą, bet ir papildomai mokėti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia M. Majauskas. Ruošiasi G. Vaičekas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas ministre, visų pirma noriu padėkoti už tikrai išsamiai atsakytus klausimus. Aš suprantu ir iš Biudžeto ir finansų komiteto posėdžio, kad jus erzina, kai Seimo nariai kreipiasi ir kviečia atsakyti į klausimus, bet man atrodo, kad tai yra prasmingas užsiėmimas. Šiandien atskleidėte daug vertingos informacijos, kaip prognozuojamas pagrindinio scenarijaus ekonomikos kritimas minus 1,3 %. Tai yra svarbi žinia Lietuvai ir Lietuvos partneriams. Pesimistinis – 2,8 kritimas. Irgi labai svarbus dalykas.

Ar galėtumėte atskleisti kelis aspektus, susijusius su šiomis prognozėmis ir modeliavimu? Pirma, koks buvo, yra numatomas, planuojamas valstybės pajamų kritimas esant pagrindiniam ir pesimistiniam scenarijui? Tiek pagrindinio ir pesimistinio – koks planuojamas karantino laikotarpis? Dabar mes žinome, yra dvi savaitės, bet ar esant pagrindiniam taip pat planuojate tik tas dvi savaites, ar ilgesnį laikotarpį, ir koks būtų, esant pesimistiniam scenarijui? Taigi valstybės pajamų kritimas ir karantino laikotarpis. Ačiū.

V. ŠAPOKA. Ačiū. Iš tikrųjų karantino laikotarpio taip lengvai nesuprognozuosi. Žinoma, yra daromos prielaidos. Pagrindinę prielaidą turbūt atskleisti... Detaliai pristatysime prognozes 20 dieną, nepaminėjau. Bet prielaida tiek dėl pirmo, tiek dėl antro skaičiaus yra, kad Europos Sąjungos mastu viruso situacija bus suvaldyta pirmą pusmetį. Jeigu tai persikelia į antrą pusmetį, mes turėsime visai kitokius skaičius. Jeigu bus skolų, valstybių krizė, mes turėsime dar kitokius skaičius. Dėl to labai tiksliai dabar prognozuoti turbūt prasmė yra ribota, nes tiesiog apibrėžtumas yra labai didžiulis.

Kalbant apie pajamų kritimą, tai turbūt svarbiausias skaičius... Vertindami, kiek reikia pasiskolinti papildomai, mes atskirties tašką ėmėme prieš dešimt metų buvusią situaciją.

PIRMININKAS. Dėkojame. Jeigu, gerbiami kolegos, Ministrė Pirmininke ir sveikatos ministrė, turėsite papildomai, duokite ženklą, mes jums įjungsimė mikrofoną. Jei turėsite papildomai komentuoti klausimus. Klausia G. Vaičekas. Ruošiasi D. Kreivys.

G. VAIČEKAUSKAS (LSF). Ačiū, ministre, už atsakymus, tačiau turiu dar vieną klausimą. Gerbiamas ministre, kaip pasiryžusi Vyriausybė reaguoti, jeigu staiga pakils būtinųjų prekių kainos? Ačiū.

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Tikrai galime svarstyti įvairias priemones. Jei situacija pasidarytų visiškai nekontroliuojama, neatmetu kai kuriuose segmentuose ir kainų reguliavimo.

PIRMININKAS. Prašom, Ministrė Pirmininke.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Tokios teisinės galimybės yra apsvarstytos. Aišku, yra ir tam tikrų problemų su Europos teise, bet mūsų Teisingumo ministerija variantų turi. Mes tikrai stebime situaciją, turėsiu aš, jeigu neklystu, rytoj susitikimą su didžiais mūsų prekybos centrais ir asociacija. Jeigu matysime, kad tokių intervencinių priemonių yra, tikrai darysime tai, kas Vyriausybės galioje. Yra iniciatyvų iš Seimo narių ir iš pono E. Zingerio. Esant reikalui, net ir tokios galimybės svarstytinos, jeigu reikės įstatymų leidėjų įsikišimo.

Kol kas situacija, tikrai negalima labai sakyti apie ilgalaikius pokyčius, matome, kad bandoma naudotis tuo, bet, matyt, savaitė, dešimt dienų parodys, ar tie pokyčiai susiję su momentinės paklausos iškilimu, ar jie bandys tiesiog užtvirtinti ilgesniam laikotarpiui. Tai tikrai mes stebime ir pasiruošę intervienuoti, jeigu reikės.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia D. Kreivys. Ruošiasi J. Razma.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Ministrė, vėlgi referuojant į 2009 metų krizę, kiek pamename, ypač su didelėmis problemomis susidurdavo įmonės, norėdamos atidėti bankams kredito mokėjimus, palūkanų mokėjimus ir panašiai, gauti vadinamąsias atostogas kredito įstaigose. Matau, yra kolegų

Seimo narių pataisos dėl gyventojų kredito atostogų, kaip bus su įstaigų kreditų atostogomis, ar tie dalykai irgi bus sprendžiami centralizuotai?

V. ŠAPOKA. Taip, buvo bendra Europos bankų federacijos iniciatyva, ji aptarta ir su reguliatoriais, kad būtų taikomas santykių išsaugojimo principas įmonėms, kurios susiduria su likvidumu. Tai yra bendros gairės, atitinkamai pagal analogiją siūloma taikyti panašią praktiką. Aš manau, tai yra geras ženklas. *(Balsai salėje)* Praktikoje taip veiks, kad iš esmės įmonės, kurios yra mokios, bet susiduria su likvidumo problemomis, tam, kad gautų likvidumo paskolas. Šiuo atveju tam ir didiname milijardu eurų garantijų limitą, kad iš esmės padėtume šioje situacijoje. *(Balsai salėje)* Taip, teisingai, aš plačiau atsakiau.

Dabar bendras principas, žinoma, išlieka dėl to, kad paskolos dalį galima atidėti, išskyrus palūkanas. Tai čia turbūt gera proga paaiškinti, kodėl yra toks reguliavimas. Tai išplaukia iš neveiksnių paskolų apibrėžimo, nes jeigu būtų daromos atostogos dėl abiejų dalykų, tai tokiu atveju formaliai tada staigiai blogėtų banko balanso rodikliai, tada pagal kapitalo reikalavimus reikėtų žymiai daugiau kapitalo poreikio ir tokiu atveju kreditavimas sustotų. Su Europos Centrinio Banku tos diskusijos vyksta tarp centrinių bankininkų, ar negalima laikinai peržiūrėti šitos tvarkos, bet aš daug vilčių dėl šito nedėčiau.

PIRMININKAS. Dėkojame. Jūsų klausia S. Tumėnas. Ruošiasi V. Čmilytė-Nielsen. *(Balsai salėje)* Atsiprašau. Klausia J. Razma. Ruošiasi S. Tumėnas.

J. RAZMA (TS-LKDF). Pasinaudočiau galimybe paklausti premjero. Na, visi turbūt sutarėme, kad verslas ekstremalios situacijos ir karantino aplinkybėmis susiduria su dideliais iššūkiais, ir jie, matyt, bus dar didesni ateityje, ypač atskirų sektorių. Gerbiamas premjere, ar nemanote, kad tokiomis aplinkybėmis labai praverstų buvimas nuolatinio ekonomikos ir inovacijų ministro, nes dabar visi matome, kad energetikos ministras, kuris tikrai stengiasi, tik priešokiais gali užsiimti tais klausimais, viceministrai yra laikinumo sąlygomis, nes nežino, ar naujas ministras juos bepakvies, darbuotojai tebėra su žinia – gal ministerijos bus jungiamos ir irgi tam tikros laikinumo nuotaikos. Ar vis dėlto neįmanoma susėsti su Prezidentu ir efektyviai išspręsti ekonomikos ir inovacijų ministro paskyrimą atidėjus ambicijas ir nedemonstruojant to, kas buvo praeityje, sprendžiant šį klausimą?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Nėra jokių ambicijų, niekas nedemonstruoja, yra kalbamasi. Šiandien tikrai dar mažiau matau prasmės to sprendimo, dirba ministerija ir ministras puikiai tvarkosi. Na, bet jeigu tokia būtinybė bus, esu pasirengęs teikti L. Savicko kandidatūrą dar kartą.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia S. Tumėnas. Ruošiasi V. Čmilytė-Nielsen.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiamas finansų ministre, ačiū už pastangas kontroliuoti situaciją, tačiau vakarykščiai įvykiai Lenkijos ir Vokietijos pasienyje parodė, kad yra daug komunikacijos spragų, ir tai gali sukelti daug sumaišties valstybėje. Aš neradau visiškai programose, kad būtų skirta finansavimo komunikacijai. Ar tai nėra numatoma?

Toliau, regioninė spauda. Regioninės spaudos atstovai kreipėsi. Ar nenumatoma jiems tokių finansinių injekcijų, kad ir regionų žmonės daugiau sužinotų?

Antra, kreipiuosi į sveikatos ministrą. Ar jūs išgirsite ir kaip vertinate profesoriaus V. Kasiulevičiaus vakarykštį kvietimą ir jo siūlymą praplėsti tyrimų apimtį ne tik Vilniuje, bet ir kituose miestuose? Jeigu tai būtų buvę, ko gero, šiandieniniai Panevėžio įvykiai būtų kitaip rutuliojęsi. Abiem ministrams.

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimus. Matau, premjeras norėtų į pirmą atsakyti.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Dėl informavimo. Manau, kad tikrai pakankamai daug kanalų yra, žiniasklaida yra atvira. Neturime jokių problemų, informacija yra paimama bet kada.

Kalbant apskritai apie šią žiniasklaidos priemonių rinką, iš tikrųjų jau ir pasiekė jų asociacijų raštas, taip pat kaip industrijos problema, susijusi su krize. Šią klausimą reikės svarstyti ekonomikos skatinimo plane, nes šita industrija, pasirodo, patiria taip pat nemažus iššūkius. Tokios priemonės bus svarstomos kaip ir su kiekviena šaka, kiekviena industrija. Šiandien jau įvyko pirmasis posėdis, kuris buvo sudarytas vakar Vyriausybėje, kad būtų galima konkrečiai su kiekvienos šakos atstovais ieškoti problemų sprendimų. Lygiai taip pat darysime ir su šita industrija.

PIRMININKAS. Ar norėtų papildyti gerbiamas A. Veryga?

A. VERYGA (LVŽSF). Taip.

PIRMININKAS. Prašau.

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų, matote, su profesoriais yra tokia problema, kad jų yra daug ir dažnu atveju ir nuomonės išsiskiria, vienam norėtusi vienaip padaryti, kitam kitaip. Kad išvengtume tų tokių gal problemos personalizacijų, vadovaujamės pirmiausia tarptautinių organizacijų rekomendacijomis ir tyrimus jau plečiame. Yra ir atvejo aprašas išplėstas. (*Balsai salėje*) Ir startuos mobilieji punktai. Kaip jūs sakote, kad būtų nebuvo Panevėžio... Matote, jeigu būtų buvę neatsakingai imti mėginiai, nepasiruošus saugiai juos paimti, būtų buvę ne tik Panevėžio, bet dar daugiau atvejų, kai patys medikai būtų užsikrėtę. Panevėžyje atvejis jau nustatytas pagal tą išplėstą aprašą, būtent čia tas mechanizmas ir suveikė. O tyrimus plėtėme ir plėsime toliau.

PIRMININKAS. Klausia V. Čmilytė-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre (sveikatos ministrui klausimas tęsiant tą temą), visgi tikrai ne naujiena, kad Pasaulinė sveikatos organizacija mini tris pagrindinius kovos su šiuo virusu metodus: testavimas tris kartus, pabrėžta kaip pagrindinė priemonė, ir tai tikrai yra ne profesorių skirtingų nuomonių reikalas, bet pačių autoritetingiausių žmonių rekomendacija. Taip pat pacientų izoliavimas ir paskelbimas visų maršrutų, kuriais vyko tie žmonės, kuriems yra patvirtinta diagnozė. Kodėl, pavyzdžiui, dar ir šiandieną mes tiksliai nežinome, kokiais maršrutais vyko tie žmonės, kuriems yra patvirtintos diagnozės? Kodėl žmogus, kuris važiuo iš Vilniaus į Klaipėdą autobusu, negali žinoti, kad tikrai turėtų sėdėti namie, jei kartu keliavo su tuo žmogumi, kuris jau serga?

A. VERYGA (LVŽSF). Žiūrėkite, man šitas žanras iš viso atrodo labai keistas. Kai mes ėmėmės priemonių labai anksti, buvome kaltinami, kad tai yra perteklinės priemonės, dabar... (*Triukšmas salėje*) Jeigu norite parėkauti, tai aš galiu neatsakinėti į klausimus. Prašom nekelti balso! (*Balsai salėje*) Ką aš dabar noriu pasakyti?

Žinote, būtų idealu, jeigu būtų galima viską nuspėti į priekį. Net ir tų pačių reagentų pirkimas. Mes jų dabar turime tik todėl, kad pirkome tada, kada niekas jų iš esmės dar nepirko ir nesirūpino.

Dabar mes juos naudojame ir plečiame labai atsakingai tą apimtį užsitikrindami, kad išplėsimė dar daugiau, kai jau bus atkeliavę kiti reagentai, ir juos tikrai tikrai panaudosime. Ta pati Pasaulio sveikatos organizacija rekomendacijas adaptuoja pagal situaciją. Jūs puikiai sekate ją, aš suprantu, ir matote, paskelbė dabar pandemiją, prieš tai jos nebuvo, ir taip toliau. Tikrai stengiamės maksimaliai greitai reaguoti. Reaguojame ir į specialistų rekomendacijas tiek, kiek pajėgiame, ir tiek, kiek laikas leidžia.

PIRMININKAS. Gerbiami Seimo nariai, klausimų ir atsakymų laikas baigėsi, bet yra dar daug užsirašiusių. Bet mes turime patalpas būtinai duoti išvėdinti, kad 14 valandą susirinktume išvėdintose patalpose. Ar galime sakyti, kad mes jau baigėme šitą klausimą ir priešpietinį posėdį? (*Balsai salėje*) Dėkojame ministrams už atsakymus. Registruojamės.

Iš 140 užsiregistravo 52 Seimo nariai.

Dėkojame. Rytinį posėdį skelbiu baigtą. (*Gongas*)

Komitetai, nepamirškite, kad vyksta posėdžiai, o kas klausėte, dar kartoju: 14 valandą – vakarinis posėdis.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VIII (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 383 STENOGRAMA

2020 m. kovo 17 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, pradedame vakarinį mūsų posėdį. (*Gongas*) Prašom registruotis.

Užsiregistravo 59 Seimo nariai. Žinau, kad ateina ir kiti. Mes, manau, galime pradėti darbą.

Informuoju, kad komitetai labai atsakingai dirbo, parengė išvadas. Jums ačiū, kad pritarėte ir svarstėte šiuos įstatymų projektus ypatingos skubos tvarka, norėdami, kad šiandien jie būtų svarstomi ir priimami. Komitetai, kurie dar nespėjo, na, gal ne tiek komitetai – visi komitetai savo darbą padarė, o jų buvo ir Socialinių reikalų ir darbo, ir Sveikatos reikalų, ir Biudžeto ir finansų, ir Valstybės valdymo ir savivaldybių, ir Ekonomikos, jiems teko svarstyti įstatymų projektus ir rengti išvadas. Jie posėdžius jau baigė, ir baigė daug anksčiau, tačiau kai kurios išvados dar yra į mūsų sistemą neatkeliavusios. Tad ar galiu prašyti jūsų ir tikėtis pritarimo, kad ne pagal darbo tvarkės eilę, o pagal jau į sistemą atėjusias įstatymų išvadas galėtume svarstyti? (*Balsai salėje*) Galime tam pritarti? Dėkoju.

14.02 val.

Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 aštuntojo skirsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4631(2) (svarstymas ir priėmimas)

Tad leiskite pradėti nuo darbotvarkės 2-4 klausimo – Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo IV skyriaus aštuntojo skirsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4631. Svarstymas. Sveikatos reikalų komiteto pirmininkė gerbiamoji A. Kubilienė jau, matau, ateina į tribūną. Prašom perskaityti komiteto išvadą.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Sveikatos reikalų komitetas svarstė šį projektą, ir sprendimas yra pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui Nr. XIIIIP-4631(2) ir komiteto išvada bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskutuoti yra užsirašę keturi kolegos. Pirmąjį diskutuoti kviečiu P. Urbšį, ruošiasi A. Matulas. (*Balsai salėje*) Povilo nėra. A. Matulas. Taip pat nėra. M. Puidokas. (*Balsai salėje*) Yra M. Puidokas. Prašom, gerbiamas kolega. Ruošiasi A. Sysas.

M. PUIDOKAS (MSNG). Kalbant apie šią ypatingą situaciją, aš manau, kad Vyriausybė tikrai turėtų į tai atsižvelgdama rasti būdų, kaip, visų pirma, medikus aprūpinti apsauginėmis kaukėmis ir kitomis apsauginėmis priemonėmis, nes šiandien tikrai tiek iš Kauno, tiek iš Klaipėdos, tiek iš kitų vietų susidūriau su nemenku srautu klausimų ir skambučių, kodėl taip yra, kad tokių priemonių šiandien trūksta. Kadangi senesniais laikais, kurie ne taip seniai dar buvo, visi naudojo daugkartines apsaugines kaukes, kurios buvo pagamintos iš daug sluoksnių medvilnės. Jos buvo siuvamos, jas buvo galima vėliau dezinfekuoti arba plauti ypač aukštoje temperatūroje ir išlyginus vėl naudoti.

Aš manau, kad tikrai Lietuvoje turėtume atrasti tų pajėgumų, kad tokio pobūdžio apsauginės kaukes pagamintume. Kodėl aš manau, kad yra ypač svarbu turėti tokio pobūdžio apsauginės kaukes ne tik medicams, bet ir visiems žmonėms, kurie grįžta iš užsienio šalių? Visų pirma tai yra prevencija dėl galimos koronaviruso sklaidos.

Tai rodo patirtis tų šalių, kurios sėkmingai, efektyviai ir puikiai suvaldo koronaviruso sklaidą. Tai yra tokios valstybės kaip Taivanas, kaip Honkongas, kaip Singapūras. Net ir toje pačioje Europoje mes matome, kad kai kurių šalių, tokių kaip Vokietija ar Austrija, situacija, rezultatai ir

tie patys mirtingumo koeficientai yra daug sykių geresni, negu turime situaciją Italijoje ar Ispanijoje. Akivaizdu, kad jeigu pasimokytume iš jų patirties, iš Pietryčių Azijos šalių turimos patirties per SARS viruso epidemiją ir sklaidą, tai mes tikrai turėtume visiškai kitokią ir geresnę situaciją mūsų valstybėje.

Tai visų pirma šitame kontekste yra kartu ir siūlymas, kad į tai būtų atsižvelgta, kad būtų at-rasti tie kontaktai ir priemonės tam, kad tokių priemonių gamyba būtų. Kada mes gausime, kaip ir įvardino prieš tai rytinėje posėdžio dalyje kalbėjęs ministras A. Veryga, vienkartinės chirurgines apsaugines kaukes arba kaukes su respiratoriais, tokio aiškumo šiandien neturime. Vadinasi, rei-kia ieškoti kūrybingų būdų. Tai nėra, vėlgi pakartosiu, aukštosios technologijos, kad tokio pobū-džio įrangos mes negalėtume pagaminti. Šiuo atveju tikrai yra tų, kurie gebėtų tą padaryti. Turi-me labai puikiai veikiančią ir, sakykime, tą pačią dezinfekavimo sistemą mūsų gydymo įstaigose. Tai lygiai taip pat galėtų užsiimti ir tuo, jeigu turėtume daugkartinio naudojimo apsaugines kau-kes. Tas pats, aišku, yra susiję ir su apsauginiais rūbais, nes kai gydytojas ateina ir jokių apsaugi-nių rūbų negauna, kai turi bendrauti su įtariamu koronos atveju pacientu, natūralu, kad apie ko-kį saugumą mes galime kalbėti, kai gydytojas privalo saugotis taip, kaip jis išmano, turi ieškoti ar savo chirurginės kepurėlės, ar vienkartinės kaukės, kurią jis pats turi, bet ne gydymo įstaiga jam tai suteikia.

Vis dėlto kviečiu tikrai ypač atkreipti dėmesį į šią situaciją, nes esame viena iš tų šalių, kur yra atliekamas ypač nedidelis testų skaičius. Dabar turime reagentų, tikėtina, kad gausime dau-giau ir tų testų bus atlikta daugiau. Kartu palinkėčiau turėti ryžto atlikti kai kuriuos ryžtingus sprendimus, ne vien tik vadovaujantis Pasaulio sveikatos organizacijos rekomendacijomis. Tas pats Taivanas taip pat turėjo rekomendaciją, kad neuždarytų sienos. O tai yra 23 mln. valstybė, kurioje gyventojų skaičius ir gyventojų tankis yra didžiulis. Jos teritorija yra beveik kelis kartus mažesnė negu Lietuvos. 850 tūkst. Taivano darbuotojų dirba žemyninėje Kinijoje. Bet jie šiandien turi 77 atvejus, visi sustabdyti ir pastebėti prie sienos, ir tik vieną mirtiną atvejį. Tai tikrai manau, kad ir Lietuva turėtų mokytis iš kitų valstybių, bet ne iš savo klaidų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu A. Sysą. Ruošiasi, matau, jau sugrįžęs, P. Urbšys.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiama pirmininke, gerbiami kolegos, aš pasistengsiu kalbėti apie įsta-tymą, ne apskritai apie problemas, kurios kankina mūsų sveikatos sistemą, nes jų yra daug ir mes visi stengiamės, kad jų būtų kuo mažiau. Bet mes kalbėkime apie Užkrečiamųjų ligų įstatymo tuos straipsnius, kuriuos siūlo Vyriausybė keisti. Aš sveikinu, kad geriau vėliau negu niekada, kaip sakoma, tai bus padaryta šiandien, ypatingos skubos tvarka, nes turbūt į visus jus, į Vyriau-sybę, į Seimą, į ministrus, kreipėsi ne viena sveikatos organizacija, kuri prašė užtikrinti medicinos darbuotojams, dirbantiems tiesiogiai su COVID-19 atvejais, papildomas garantijas. Džiaugiuosi, kad ministras pažadėjo, kad rytoj pasirodys ir jo išakymas dėl šios užkrečiamosios ligos perkėli-mo iš pavojingų sąrašo į ypač pavojingų. Tai automatiškai tada šitas įstatymas įgauna galias ir ti-kėsimės, kad tai bus akstinas mūsų medikams matyti, kad valstybė, įstatymų leidėjai, tuo rūpina-si. Bet ne veltui aš klausiau pateikimo metu ir kito dalyko, tai yra noriu atkreipti dėmesį dar kartą visų jūsų į šio įstatymo 8 straipsnio 2 dalį. Tai yra jeigu mes nustatome, kad COVID-19 yra ypač pavojinga užkrečiamoji liga, ir ten aiškiai pasakyta, ką mes turime daryti, – privalomai izoliuoti, tai aš suprantu ir visiškai sutinku, ką sakė ministras iš šitos tribūnos, kad 99 % yra sąmoningi, bet yra tas 1 %, kuris gali pagadinti tą medaus *bačką*. Aš suprantu, kad jau ne šio įstatymo čia reika-las, bet mes tikrai turime pagalvoti, kaip elgtis su tais žmonėmis, kurie piktybiškai nevykdo reko-mendacijų, kurias teikia medikai. Ir pagalvoti, jeigu tokių atvejų pasitaikys daugiau, galbūt grie-žtinti sankcijas tokiems žmonėms, jei jie nesilaiko rekomendacijų ir gydymo ciklo, kurį nustato gydytojai.

Kviečiu pritarti pačiam įstatymui ir pagalvoti šiek tiek porą žingsnių į priekį.

PIRMININKĖ. Dėkoju. P. Urbšys. Prašom, kolega.

P. URBŠYS (MSNG). Gerbiamieji Seimo nariai, iš tikrųjų įstatymų projektai, kurie inicijuojami, ir būtent šis, priverčia šiek tiek susimąstyti, kodėl tokia situacija įvyko ir ar šie įstatymų projektai yra pakankami. Jeigu norime išigilinti į priežastis, o ne į pasekmes, aš siūlyčiau vis dėlto prisimin-ti Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo nuostatą, kad asmens saugumo

užtikrinimas yra vienas iš didžiausių prioritetų užtikrinant šalies nacionalinį saugumą. Dar 2008 metais Valstybės kontrolė pateikė valstybinio audito ataskaitą dėl ekstremalių situacijų valdymo organizavimo. Buvo numatyta įkurti specialią krizių prevencijos ir krizių valdymo instituciją.

2017 metų pradžioje premjeras, vos tapęs Ministru Pirmininku, žadėjo prie Vyriausybės sukurti Krizių valdymo centrą. Šiandien šis centras yra prie Krašto apsaugos ministerijos. Bet tai, kad ta prevencija *nesuveikė* ir nebuvo laiku įspėta, kad ateina, būtent yra toks pavojus, akivaizdžiai rodo 2019 metų gruodžio mėnesį vykę mokymai 14 institucijų stiprinti įgūdžius, suvaldant itin pavojingą užkrečiamąją ligą. Tada buvo komunikuota, kad tikime, kad visi, kurie atsakingi, kad Lietuva išliktų saugi savo gyventojams ir svečiams šalimi, turi būti nuolat pasirengę suvaldyti visas, net ir teorines, grėsmes. Akivaizdu – mūsų valstybė prevencinės sistemos neturi.

Kai kas gali pasakyti, kad ne viską galima numatyti, yra kitos aukščiau stovinčios institucijos Europos Sąjungoje, jos mums turi nurodyti tas grėsmes. Mano galva, tikrai ne. Jeigu Seimas iš tikrųjų nenori nusišalinti nuo šitos problemos sprendimo iš esmės, o ne būti Lietuvos Respublikos gaisrine, gal reiktų prisiminti Lietuvos Respublikos Seimo nutarimą „Dėl krizių valdymo sistemos plėtotės programos patvirtinimo“. Jis buvo priimtas 2008 metų lapkričio mėnesį.

Aš tikiuosi, kad Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas užsiims ne vien tik, sakykime, nacionalinio saugumo archeologija, bet vis dėlto užsiims būtent tuo, kas yra svarbu valstybėje. Man atrodo, revizavimas tų teisės aktų, kurie yra susiję su tuo, kas sustiprintų prevenciją ir šių pavojų numatymą, tikrai būtų labai naudingas.

Tuo labiau kai aš girdžiu, kad šiandien ministras kalba, kad bus kreipiamasi dėl kaukių gamybos, bus kreipiamasi dėl dezinfekcinio skysčio gamybos, mes tikrai akivaizdžiai vėluojame. Jeigu nebus padaryta išvada, kad valstybė turi būti pasirengusi veikti izoliacijos sąlygomis ir turėti būtinas priemones, kurios apsaugotų Lietuvos Respublikos piliečius...

Antra, turėti labai aiškius algoritmus, kaip kokiais atvejais turi veikti valstybė, jeigu, sakykime, išsiplečia pandemija tokiu mastu, kad nebeužtenka esamų ligoninių. Šiandien mes gyvename tam tikroje nežinomybėje. Aš tikiuosi, kad tą karantino laikotarpį mes, Seimas, išnaudosime ne vien tik laukdami, bet ir aktyviai veikdami, kad tų klaidų neįvyktų ateityje.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau norinčių kalbėti nėra. Salėje tiesiog nėra tų, kurie buvo pareiškę norą diskutuoti. Noriu atkreipti dėmesį, kad pasiūlymų nebuvo gauta. Motyvai po svarstymo. M. Puidokas – motyvai už.

M. PUIDOKAS (MSNG). Labai trumpai. Norėčiau pasidžiaugti, kad šis įstatymo projektas atėjo, kad už jį balsuosime. Be abejonės, tai turėtų būti tik vienas žingsnis į priekį ir tikrai jis turėtų būti pildomas, tikslinamas. Jeigu yra galimybė, kad būtų sutaupyta laiko, na, Vyriausybės lygmeniu, jeigu ne, rinksis Seimas ir padėsime, kuo galėsime. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Dėkoju. Išsakysime motyvus, po to replikos. Prieš – K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiami kolegos, aš tikrai ne prieš šį įstatymą, tik galvoju, kad tam tikra prasme čia tarp to įstatymo ir apskritai tos viruso problemos ir gyvenimo pasidarė didžiulis disbalansas. Mano supratimu, mes per daug viską sudramatiname ir per daug imamės reguliuoti žmonių ir ekonomikos gyvenimą. Pasekmė to, be abejo, bus labai aiški. Ekonomikos susitraukimas, nuopuolis ir paskui visų ėjimas. Aš manau, prieš priimant visus sprendimus, įskaitant ir šį, ir galų gale ekonominius, iš tikro reikia pamatuoti tas grėsmes, kurios yra.

Kadaise dar Vokietijos kancleris L. Erhardas yra sakęs, kad Europos Sąjunga be Britanijos yra raitelis be galvos. Noriu pasakyti, kad tam tikra prasme dėl šio viruso Europa be Britanijos praranda ir savo galvą, dar likusias vietas. Manau, kad reiktų iš tikro pasiekti balansą tarp tų visų galimų grėsmių ir realių grėsmių ir vienaip ar kitaip išvengti to nuosmukio, kuris mus visus gali liesti, ir tos kainos, kurią mes galime mokėti vėl dešimtmetį. Mano supratimu, taip reiktų tą klausimą formuluoti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. G. Landsbergis dėl vedimo tvarkos? G. Landsbergis. Prašau.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiama pirmininke. Aš norėčiau naudodamasis proga kreiptis tiek į opozicijos kolegas, tiek ir į valdančiuosius dėl šios dienos pasisakymų. Gal atlikime mažą tokį testą prieš registruodamiesi pasisakyti, ar tikrai aš ketinu ką nors pasakyti la-

bai naujo ir svarbaus. Jeigu ne, man atrodo, aplinkybės yra tokios, kad pasisakymams, pajuokavimams šiandien tikrai yra ne ta vieta. Kviesčiau susilaikyti ir susikaupti tam darbui, kurį turime tikrai šiandien padaryti.

PIRMININKĖ. Išties nuoširdžiai dėkoju ir tam pritariu. Manau, kad mes visi išgirdome ir pritarėme tam. Ačiū opozicijos lyderiui. Gerbiami kolegos, motyvai išsakyti. Balsuojame po svarstymo.

Balsavo 107 Seimo nariai. Vienbalsiai 107 po svarstymo pritarė.

Priėmimas. Priėmimas pastraipsniui. 1 straipsnis. Tai aštuntojo skirsnio priėmimas, jį sudaro 32 straipsnis. Pasiūlymų, kaip sakiau, nėra. Galime priimti? Priimame. 33 straipsnis. Taip pat pasiūlymų nėra. Visą 1 straipsnį galime priimti? Priimame.

2 straipsnis – įsigaliojimas. Galime priimti? Priimame.

Dėl viso įstatymo projekto motyvai. (*Balsai salėje*) Ar sutinka kolegos nekalbėti? Sutinka? (*Balsai salėje*) A. Sysas taip pat sutinka? (*Balsai salėje*) Dėkoju. A. Matulas taip pat.

Balsuojame, kolegos. (*Balsai salėje*)

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 104 Seimo nariai. Vienbalsiai 104 pritarė įstatymo projektui. (*Gongas*) Priimta.

14.21 val.

Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 88 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4622(2) (svarstymas ir priėmimas)

Gautos išvados ir jau pasirengta 2-6 klausimo įstatymo projektui. Tai būtų Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 88 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4622.

Gerbiamieji kolegos, svarstymas. Kviečiu iš Biudžeto ir finansų komiteto A. Butkevičių. Išvada dėl Mokesčių administravimo įstatymo projekto. (*Balsai salėje*)

A. BUTKEVIČIUS (MSNG). Gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas svarstė šį jūsų minėtą įstatymo projektą ir šiam įstatymo projektui vienbalsiai buvo pritarta.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Pasiūlymų nėra gauta. Norinčių dalyvauti diskusijoje nėra. Po svarstymo sakyti motyvus niekas neužsirašė. Galima bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Dėkoju.

Priėmimas. Priėmimas pastraipsniui. Vienas straipsnis. Galime jį priimti? Priimame.

Dėl viso įstatymo projekto norinčių kalbėti nėra. Mūsų technika nespėja taip greitai. Minutėlę! Norinčių kalbėti nėra.

Balsuojame, mielieji kolegos.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 103 Seimo nariai. Vienbalsiai 103 Seimo nariai pritarė Mokesčių administravimo įstatymui. Priimta. (*Gongas*)

14.23 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 33, 34 ir 53 straipsnių pakeitimo ir papildymo dvidešimt devintuoju² skirsniu“ projektas Nr. XIII-4632(2) (svarstymas ir priėmimas)

Gauta išvada ir jau esame pasirengę svarstyti darbotvarkės 2-10 klausimą. Kviečiu Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkę A. Širinskienę dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto 33 ir 34 straipsnių. Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvada. Svarstymas.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Mieli kolegos, apsvaistėme ir Seimo nario A. Anušausko pasiūlymą, jį patobulinome pritardami iš dalies. Komitetas bendru sutarimu pritaria siūlomoms pataisoms.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Pasiūlymus aptarsime po to. Dabar diskusija. V. Bakas.

V. BAKAS (MSNG). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų galbūt ir būtų galima pritarti šitam įstatymui, bet iš to, ką aš girdžiu viešojoje erdvėje, tai yra R. Karbauskio pareiškimai, kitų valdančiųjų lyderių apie tai, kad reikėtų atsisakyti apskritai Seimo darbo, kad svarbiausius darbus padarėme šią dieną ir daugiau neturime svarbių darbų, tai aš noriu pasakyti, kad šiandien mes vis dėlto tik pradėjome daryti darbus. Kaip ir krizė, su kuria susiduria mūsų šalis vėliausiai, ko gero, iš Europos šalių, esame tik prie starto linijos pradžios. Aš noriu paprašyti visų pirma tiek opozicijos, tiek pozicijos, kitų partijų lyderių, na, nenumoti ranka ir nesutikti, kai mums siūloma nerengti Seimo posėdžių. Vokietijoje, Jungtinėje Karalystėje, JAV, jeigu pasižiūrėsite žinias, kalbama, kad iš tiesų karantinas ar tos krizės sąlygos gali užtrukti net kelis mėnesius, o jo sąlygos gali tik griežtėti. Net Rytuose nuo mūsų parlamentai atlieka savo darbą.

Taigi aš kviesčiau Seimą nesitraukti nuo starto linijos, ties kuria yra Lietuva, ir vis dėlto prisiminti konstitucines Seimo priedermes apie tai, kad esame parlamentinė valstybė ir kad esame tarpininkai tarp Vyriausybės ir žmonių, esame čia tam, kad kalbėtume mūsų žmonių vardu. Kodėl mes svarstome apie tai, kad turime atsitraukti tada, kai mūsų visuomenei iš esmės reikia daugiausia pagalbos, kai mūsų žmonės reikia girdėti labiausiai? Iš tiesų ką mes pasakysime po sprendimo nedaryti, nerengti Seimo posėdžių savo visuomenei – policininkams, gydytojams, ugniagesiams, socialinėms tarnyboms, kurios 24/7 kovoja už mūsų žmonių saugumą, kai mes šiandien priėmėme sprendimus dirbti nuotoliniu būdu?

Tuo, ką šiandien padarėme, mes iš esmės tik reaguojame į vakar dienos įvykius – Darbo kodekso nuostatos, pagalba verslui, bet šiandienos iššūkiai turėtų būti mūsų darbotvarkės pagrindiniai klausimai. Jeigu pažiūrėsite pasaulio lyderių pareiškimus ar retoriką parlamentuose, jūs pamatysite, kad didžiausias iššūkis šiandien valstybėms yra sveikata ir saugumas, ne tik sveikata, bet ir visuomenės saugumas.

Šiandien mes matome, kad ištisi sektoriai stoja, paslaugų sektoriai, ir artimiausiu metu mes matysime, kai žmonės susidurs su tokia situacija, kai reikės gyventi iš minimumo, kai žmonės neturės darbo. Kaip mes esame tam pasiruošę, ką mes siūlome, kaip mes pasirūpinsime nepriteklių patiriančiomis šeimomis? Jeigu pamatysite, pavyzdžiui, JAV prezidento D. Trampo pareiškimus, jis kalba apie tai, kad reikia pasirūpinti ir tais, kurie elementariai neturi maisto. Kai mes turėjome pamokas mokyklose ir mokyklose dalis mūsų vaikų galėdavo papietauti, tai ką jie darys dabar, kai nevyksta pamokos? Vokietijoje parlamentas svarsto, kaip organizuoti mokymus, vaikų ugdymą nuotoliniu būdu. Ką darome mes? Mes galvojame, kad dviem savaitėms paskelbė karantiną tuo ir baigsime. Greičiausiai reikės dar tęsti. Tai kaip mes ugdysime savo vaikus? Kaip mes...

PIRMININKĖ. Dėkoju. Laikas!

V. BAKAS (MSNG). Aš norėčiau, kad tie klausimai...

PIRMININKĖ. Laikas!

V. BAKAS (MSNG). ...kuriuos reikia spręsti šiandien ir rytoj, būtų Seimo darbotvarkėje ir Seimas nesitrauktų nuo priešakinės linijos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Laikas! Negaliu nesureaguoti į tokią emocingą kalbą ir privalau pasakyti, kad Statuto straipsnius reikia skaityti. Čia yra žodžiai „gali būti“. Mielieji kolegos, neklaidinkime Lietuvos žmonių. „Gali būti“ nuotoliniu būdu. Vyriausybė ir Seimas dirba atsakingai, mes šiandien priimame labai svarbius įstatymų projektus, o jeigu reikalui esant gali būti surengta, tai iš tikrųjų gali būti. Jūsų pavardės neminėjau, todėl žodžio nesuteiksiu.

Kviečiu M. Puidoką. Prašome, kolega, diskusiją tęsiame toliau. (*Triukšmas salėje*)

M. PUIDOKAS (MSNG). Dėkoju, pirmininke. Iš tikrųjų kalbant apie šią situaciją, aš galiu kalbėti apie šią situaciją dėl to, kad gerbiamas kolega įvardino, tarsi mes uždraustume visam laikui Seimo posėdžius. Aš manau, kad turėti įstatymišką galimybę vykdyti darbą ir nuotoliniu būdu yra tikrai reikalingas dalykas. Tai viena.

Antra, mes turime Seime 141 Seimo narį, bet mes kažkaip pamirštame, kad mes turime 1 tūkst. kanceliarijos ir administracijos darbuotojų, dar patarėjų visas mūsų korpusas ir Seimo narių padėjėjų. Šiuo atveju tikrai, kol jie nėra aprūpinti kaukėmis su respiratoriais, tinkamomis apsaugos priemonėmis, mes, kaip Seimas, tiesiog nerodome tinkamo pavyzdžio visai likusiai Lietuvos da-

liai, jeigu mes, neatsižvelgdami į visų tų žmonių sveikatą, imame ir toliau rengiame posėdžius. Aš manau, kad šiandien įstatyminę galimybę dėl nuotolinio darbo priimti yra labai svarbu ir ją turėti, bet labai svarbu lygiagrečiai išspręsti visas tas ir Seimo darbo problemas, priimant svarbius sprendimus, to artimiausiu metu taip pat reikės Lietuvai. Tai aš tikiuosi, kad tos problemos bus išspręstos, visi žmonės galės Seimo pastate dirbti saugiai, ir tą darbą tęsime. Dėkui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiamieji kolegos, buvo gauti gerbiamo A. Anušausko pasiūlymai. Gerbiamas kolega, galbūt jūs pasakysite pačią esmę? Kiek matau, pritarta iš dalies. Minutėlę, įjungiamo.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Jeigu kalbama, kadangi du pasiūlymai, dėl valdybos sprendimų priėmimo, tai tiesiog jisai, matau, yra patobulintas. Aš tiesiog buvau išbraukęs išankstinį pritarti- mą valdybos sprendimams. Aš manau, kad patobulinta teisingai, ir nereikalauju balsuoti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiamas A. Anušauskas sutinka su komiteto siūloma nuomone pri- tarti iš dalies ir nereikalauja balsuoti.

Gerbiamieji kolegos, motyvai. V. Bakas – motyvai už. Prašom.

V. BAKAS (MSNG). Gerbiama posėdžio pirmininke, leiskite man jums padaryti pastabą. Kiek suprantu, jūs neturite teisės komentuoti...

PIRMININKĖ. Turiu.

V. BAKAS (MSNG). ...mano išsakytos pozicijos, Seimo nario išsakytos pozicijos diskusijų me- tu. Prašyčiau laikytis Seimo statuto ir tam tikros etikos.

Dabar dėl jūsų pasakojimo apie tai, kad tai yra klaida, ką aš sakau, klaidinu. Noriu pacituo- ti pono R. Karbauskio prieš keturias valandas pasakytą mintį. Aš manau, kad tai yra rimta, tai yra ruošiami tam tikri sprendimai. Jis labai aiškiai pasakė, kad karantino sąlygomis Seimas nesirinks. Kitaip tariant, karantino sąlygų pakanka, kad viena iš svarbiausių valdžių – Seimas – apskritai nedalyvautų visuomenės gyvenime. Gerbiami kolegos, aš tiesiog savo kalba norėjau atkreipti į tai dėmesį, kad Seimas privalo rinktis ir privalo spręsti žmonių klausimus.

PIRMININKĖ. K. Glaveckas – motyvai prieš.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų, man atrodo, pats Seimo darbas nekvestio- nuojamas, jis dirbo, dirba ir turi dirbti. Tai visiškai yra akivaizdu. Aš manau, kad bus ta diena, kai Seimas, ir netrukus ji bus, kai Seimas paskelbs, kad koronavirusas yra nugalėtas. Tai mes visi bū- sime labai patenkinti ir žmonės galų gale ramiai atsikvėps.

Dabar dėl kitos pataisos ir pastabos dėl Statuto. Mes iš tikrųjų teikiame svarbų dalyką, bet mes pamiršome kitą dalyką – ekonominę pusę, ypač susijusią su biudžetu. Seimo statutas sako, kad bet kokios biudžeto korekcijos gali būti atliekamos tik ne skubos ir ypatingos skubos tvarka. Tai, ką mes darome dėl valstybės skolos, gryno skolinimosi, yra Statuto pažeidimas. Todėl mes iš tikrųjų turėtume, vienaip ar kitaip, Statute įtvirtinti nuostatą, kad esant tokiai ekstremaliai situa- cijai Vyriausybė turi teisę pakoreguoti biudžetą, esant visiškai parlamentinei kontrolei. Tai būtų protinga ir laiku. Todėl aš sakau, kad šis siūlymas yra toks dalinis ir už jį reikėtų balsuoti, bet tu- rint omeny tai, kad, iš kitos pusės, jis yra nepilnas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, balsuojame po svarstymo dėl visų Statuto straipsnių. O po- sėdžio pirmininkas turi teisę, prašom perskaityti Statuto 100 straipsnį, jeigu kalbama netiesa arba ji kažkaip interpretuojama, turi teisę patikslinti.

Balsuojame po svarstymo.

Balsavo 103 Seimo nariai: už – 99, prieš nėra, susilaikė 4. Po svarstymo pritarta.

Replika po balsavimo – R. Karbauskis.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Aš noriu pasakyti V. Bakui, kad aš negaliu garantuoti, kad jūs skai- tėtė citatą, kuri buvo korektiška. Bet mano pasakyta buvo, kad Seimas dirbs būtinybei esant ir rinksis, kada tik reiks daryti ką nors, ko mūsų prašys Vyriausybė. O kad karantinas, tai yra visai kita tema.

PIRMININKĖ. Dėkoju. V. Bakas. Replika po balsavimo.

V. BAKAS (MSNG). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, Seimo statuto 100 straipsnio 3 dalis (jūs ją pažeidėte) imperatyviai sako, kad posėdžio pirmininkas negali dalyvauti diskusijose, kome- ntuoti, kitaip tariant, diskusijų ir daryti įtakos Seimo nariams. Būkite maloni, laikykitės Statuto.

O gerbiamam R. Karbauskuiui noriu pasakyti. Mes galėjome iki šiol nesirinkti į kai kuriuos posėdžius, kur buvo priimti sprendimai, bet tokiomis sąlygomis mes privalome į juos rinktis tam, kad spręstume labai daug klausimų. Esame kelio pradžioje.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, siūlyčiau nebesiginčyti. Kam nepatinka pirmininkavimas, kreipkitės į Etikos ir procedūrų komisiją. O aš privalau neleisti klaidinti rinkėjų ir visuomenės, kuri klauso mūsų posėdį.

Priėmimas. Priėmimas pastraipsniui. 1 straipsnis. Primenu, Statuto priėmimas. Dėl kiekvieno straipsnio reikia po 71. Motyvų niekas nenori išsakyti. Balsuojame dėl 1 straipsnio, o tai yra 33 straipsnio pakeitimas.

Balsavo 109 Seimo nariai: už – 105, prieš nėra, susilaikė 4. 1 straipsnis, jam pritarta, priimtas.

2 straipsnis, kuris keičia 34 straipsnį. Motyvai. Norinčių kalbėti nėra. Dėl viso straipsnio balsuojame.

Balsavo 110 Seimo narių: už – 106, prieš nėra, susilaikė 4. 2 straipsniui, keičiančiam 34 straipsnį, pritarta.

3 straipsnis, 53 straipsnio pakeitimas. Motyvų niekas nenori išsakyti. Balsuojame.

Balsavo 105: už – 101, prieš nėra, susilaikė 4. 3 straipsniui, keičiančiam 53 straipsnį, pritarta.

4 straipsnis. Aš norėčiau atsiklausti A. Anušausko. Jūs tada minėjote, kad abiem pasiūlymams pritariate, sutinkate, kad pritarta iš dalies?

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Taip, aš dėl abiejų pasiūlymų. Dėl antro pasiūlymo, dėl komitetų darbo tvarkos, galėčiau tik pasakyti, kad komitete siūlymas buvo dar labiau patobulintas, sukonkretintas, ir kalbama apie tai, kad bet koks nuotoliniu būdu vykęs svarstymas paliktų vis dėlto savo pėdsakus, tai yra būtų ir įrašai, ir jie būtų saugomi. Ir ši išskirtinė teisė gali būti panaudota tik tais atvejais, jei iš tikrųjų atsitiktų taip, kad dalis mūsų kolegų, taip, tikiuosi, neatsitiks, galėtų būti nedarbingi, pavyzdžiui, karantinuotis ir panašiai. Tai yra tikrai ypatingos sąlygos, kuriomis mes turime numatyti galimybę dalyvauti Seimo darbe. Aš manau, kad komitetas teisingai patobulino.

PIRMININKĖ. Ir jūs neprašote dėl to balsuoti. Gerai, dėl 4 straipsnio motyvai. Nėra. Balsuojame dėl 4 straipsnio.

Balsavo 108: už – 104, prieš nėra, susilaikė 4. Priimta.

Dabar motyvai dėl viso Statuto priėmimo. P. Saudargas.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkui, gerbiama posėdžio pirmininke. Iš tiesų man šiek tiek kelia nerimą kai kurių kolegų demagogija. Vadinkime daiktus tikrais vardais. Mano supratimu, mažinti posėdžių skaičių tiek Seime, tiek savivaldybėse, tiek visur, kur įmanoma, reikia ne todėl, kad čia mes kokie nors išskirtiniai ir pirmi lendame į bunkerį. Ne, tai nėra tolygi situacija, kad būtų Černobylis susprogęs, pavojus yra visiems vienodas ir mes taikome išskirtines sąlygas. Ne.

Mes turime maksimaliai sumažinti socialinių kontaktų skaičių visais būdais. Niekas nežino, per kurias duris ar langą įlįs virusas ir pasklis. Ne savimi mes turime rūpintis, bet tuo, kas atsitiks, jeigu mes posėdžiaudami po 100, po 10, po 30 komitetuose išnešiosime paskui po visą Lietuvą tą virusą. Tai yra esmė.

Yra skirtumas tarp to, kai dirba lauke ar kabinetuose du, trys žmonės, ir skirtumas tarp to, kai dirbama salėje su 100 kitų žmonių. Todėl ne dėl savęs, o dėl visuomenės saugumo mes turime mažinti socialinius kontaktus. Man atrodo, logika turėtų būti tokia, nes šis virusas yra pavojingas būtent dėl savo sklidimo greičio ir vienintelis būdas jį užkardyti yra mažinti socialinių kontaktų skaičių. Jeigu mes galime posėdžiauti nuotoliniu būdu, tą ir darykime ir tikrai neužsiimkime tokiu, sakyčiau, demagogija.

Yra tikrai ekstremali situacija, turime visi susitelkti, susirūpinti, matome, šiandien turbūt valdžia pastebi ir opozicijos tikrai didelį konstruktyvumą, remiame projektus, kurie yra reikalingi, ir posėdžiausime tiek, kiek reikės, bet ne daugiau, nes mes didiname riziką ne sau, bet visiems kitiems aplinkiniams, su kuriais turime kontaktų. O Seimo nariai apskritai yra dinamiški žmonės ir jų kontaktų turi per daug, negu šiandien reikėtų.

PIRMININKĖ. Dėkoju P. Saudargui. Motyvai prieš – V. Bakas.

V. BAKAS (MSNG). Gerbiamam kolegai noriu pasakyti, kad jus čia ir rinko tam, kad visada atstovautumėte tautos valiai ir rūpintumėtės ja. Aš pritarčiau tokiam įstatymo projektui nesirinkti į

posėdžius arba komitetams nedirbti, komisijoms, kaip čia siūloma, dirbti nuotoliniu būdu tik tuo atveju, kai mes pasirūpinsime čia, Seime, kad gydytojai, pareigūnai, viešojo transporto darbuotojai turėtų bent minimalias saugos priemones. Jie kur kas daugiau, gerbiamas kolega, patiria kontaktų, negu jūs čia sėdėdamas ir balsuodamas, palaikydamas poziciją, kuri siekia apriboti apskritai demokratijos veikimą šalyje nesuprantu, dėl kokių priežasčių.

PIRMININKĖ. M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (MSNG). Iš tiesų teko bendrauti tiek su Jungtinių Amerikos Valstijų, tiek su Vokietijos, tiek su Lietuvos virusologais ir manau, kad kiekvieno Seimo nario pareiga yra rūpintis visuomenės sveikata. Tai yra mūsų pirminė pareiga. Šito viruso sklidimo greitis lemia, kad tos vietos, kuriose yra didelės sankaupos žmonių, iš esmės tampa potencialiu grėsmės tai sklaidai židiniu.

Šiuo atveju tikrai gyvename ne žagrės ir arklo laikais – mes gyvename XXI amžiuje ir tikrai yra puikių išmaniųjų priemonių, kad darbas būtų organizuotas ir nuotoliniu būdu. Ir tikrai nereikėtų klaidinti visuomenės, kad štai Seimas ir Seimo nariai nenori dirbti ar priiimti atsakomybės. Mes tikrai norime tą atsakomybę priiimti, ir aš matau, kad tiek pozicija, tiek opozicija šiandien tikrai darbuojasi labai konstruktyviai. Esminis faktorius ir yra tas, kad mes galime dirbti ir tam tikrus svarbius dalykus priimti tiek komitetuose, tiek komisijose ir dirbdami nuotoliniu būdu. Tikrai niekas neatima galimybės tokiu būdu ir teikti siūlymus, ir analizuoti gaunamą medžiagą, ir priimti svarbius sprendimus. Tikrai turėtume, atsižvelgdami į situaciją, elgtis išmintingai, bet nebūti užsispyrę ir ieškoti dabar priešų, kai tikrai reikia visiems vienybės ir susitelkimo. Todėl prašau visus pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. P. Gražulis – motyvai prieš.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiami Seimo nariai, iš tikro man keista, kai tokiu metu ieškoma... pigios kalbos, pasisakymai. Rodykime pavyzdį, būkime solidarūs. Jeigu mes galime nesirinkti, ir nesirinkime. Juk kiek uždarėme įmonių, kiek verslas praranda. Įstatymų paketas parengtas, solidariai juos priimame. Reikės, Vyriausybė parengs naują paketą, vėl rinksimės. Rinkimės tiek, kiek reikia, o ne tam, kad dabar tie, kurie čia reikalauja, kad kasdien rinktumėmės, nori parodyti didvyriškumą. Tikrai susitelkime šią valandą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs ne ten užsirašėte, bet...

A. Anušauskas kalbės. Tikrai motyvai už.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų yra kalbama apie darbo organizavimą – tiek valdybos, tiek komitetų, komisijų – naudojant technines priemones. Aš manau, kad XXI amžiuje ne tik reikalinga, bet ir būtina, nes tokios galimybės egzistuoja. Tiesą sakant, netgi atsižvelgdamas, kad pradiniam projekte buvo numatytas tikslas, sakyčiau, apklausos būdu balsavimas, kuris dabar išplėstas iki virtualaus, nuotoliniu būdu organizuojamo posėdžio, aš sakyčiau, yra tikrai žingsnis į priekį, nes manau, kad Seimas ateityje, anksčiau ar vėliau, vis tiek priims įstatymo pataisas, atsižvelgdamas į XXI amžiaus realybę, kad nuotoliniu būdu mes galėtume gauti ne tik reikalingos informacijos, bet ir tiesiogiai dalyvauti posėdžiuose. Galbūt būdami komandiruotėse, galbūt būdami toli nuo Lietuvos ar kokiomis nors ypatingomis sąlygomis. Galbūt ši įstatymo nuostata, kalbant apie komitetų darbą, bus dar labiau praplėsta. Taigi aš siūlau nebijoti XXI amžiaus, drąsiai balsuoti už šią nuostatą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. K. Glaveckas – motyvai už.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiami kolegos, aš dabar įsivaizduoju, kas bus Seime šioje salėje po 15 metų. Bus koks nors kompiuteris, kuris vienaip ar kitaip turės dirbtinį intelektą ir galės priimti sprendimus.

Ką aš noriu pasakyti? Kad jau XXI amžius. Iš tikro sprendimų priėmimas per internetą, panaudojant visokias šiuolaikines technologines priemones, yra natūralus dalykas, o mes kaip viduramžiais dar bandome priešintis tam, kas jau yra iš tikro už mūsų nugaros. Todėl siūlau palaukti tą įstatymo projektą ir džiaugtis tuo, kad gyvenimas yra gražus. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū gerbiamajam K. Glaveckui ir visiems, kurie išsakė savo motyvus.

Dabar balsuojame dėl viso Seimo statuto pakeitimo, o tai yra darbotvarkės 1-10 klausimas, projektas Nr. XIII-4632.

Šio statuto priėmimas

Balsavo 109 Seimo nariai: už – 107, prieš nėra, susilaikė 2. Statutas priimtas. (*Gongas*)

14.50 val.

Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 46 ir 72 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4621(2) (*svarstymas ir priėmimas*)

Darbotvarkės 2-9 klausimas – Viešųjų pirkimų įstatymo 46 ir 72 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4621. Kviečiu gerbiamąjį Ekonomikos komiteto pirmininką R. Sinkevičių. Komiteto išvada.

R. SINKEVIČIUS (*LSDDF*). Gerbiama posėdžio pirmininke, komitetas apsvarstė minėtą klausimą ir pritarrė jam bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskusija. Niekas neužsirašė kalbėti. Pasiūlymų nėra gauta. Motyvai po svarstymo. K. Glaveckas nori kalbėti už po svarstymo.

K. GLAVECKAS (*LSF*). Atsisakau.

PIRMININKĖ. Atsisakote. Ačiū jums. (*Plojimai*) Galime bendru sutarimu pritarti aidint aplo-dishmentams? Galime.

Priėmimas. Priėmimas pastraipsniui. 1 straipsnis. Pasiūlymų, kaip ir sakiau, nėra gauta. Galime priimti? Priimame. 2 straipsnis. Galime priimti? Priimame. 3 straipsnis. Taip pat galime priimti? Priimame. Dėl viso įstatymo projekto norinčių kalbėti nėra. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 109 Seimo nariai, už – 109 Seimo nariai. Dėkoju. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.52 val.

Su nekilnojamojo turto susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4633(2), Vartojimo kredito įstatymo Nr. XI-1253 papildymo 18¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4634(2) (*svarstymas*)

Turime išvadas ir galime svarstyti 2-7.1 ir 2-7.2 klausimus. Pirmiausia 2-7.1 klausimas – Su nekilnojamojo turto susijusio kredito įstatymo 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4633. Kviečiu Biudžeto ir finansų komiteto pranešėją gerbiamąjį A. Butkevičių. Komiteto išvada.

A. BUTKEVIČIUS (*MSNG*). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas svarstė Su nekilnojamojo turto susijusio kredito įstatymo 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Taip pat buvo atsižvelgta į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas. Joms buvo pritarta. Taip pat buvo svarstomos ir kai kurių Seimo narių, A. Anušausko pateiktas pasiūlymas. Jam irgi iš dalies buvo pritarta. Ir galutinis Biudžeto ir finansų komiteto sprendimas – pritarti komiteto parengtoms išvadoms bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Lydimasis buvo Vartojimo kredito įstatymas. Išvada ir dėl šio įstatymo projekto.

A. BUTKEVIČIUS (*MSNG*). Taip, dėl šito įstatymo projekto Biudžeto ir finansų komitetas pritarrė vienbalsiai. Taip pat buvo atsižvelgta į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pateiktas pastabas bei pasiūlymus. Ir galutinė išvada – pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskusija. K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (*LSF*). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų negaliu nepasisakyti. 2008 metais, kuomet buvo bankų krizė, kaip atsimenate, Amerikoje apie 2,5 mln. žmonių, kurie buvo paėmę hipoteką, gražino raktelius bankams. Lietuvoje irgi buvo panaši situacija. Dabar, aišku, ne 2008 metai ir ne bankų krizė, tai koronavirusas, taigi irgi turi dideles grėsmes. Todėl žmonės, kurie turi hipoteką, turi paskolas bankuose, labai suinteresuoti, kad jie nebūtų ta grandinė, kuri yra skriaudžiama. Dėl to ta korekcija, kuri dabartiniu metu yra daroma, iš tikrųjų daroma iš dviejų pusių, bus daroma, aš galvoju, kad bus daroma. Pirma, iš komercinių bankų pusės, jie trims mėnesiams galėtų nukelti hipotekos mokėjimą. Antra, Vyriausybė, kuri, priklausomai nuo esamos situacijos rinkoje, tiems,

kurie gali mokėti, gražinti jiems nepriklausytų, bet tiems, kurie negali gražinti, pagelbėtų gražinti kreditus. Procentus, bent jau pagelbėti gražinti tuos procentus už tam tikrą laikotarpį. Todėl šitas įstatymas iš tikrųjų yra labai geras ir reikalingas, bet dar kartą kartoju, kad viskas priklauso nuo tos situacijos, kokia bus. Jeigu nebus jina bloga, tai nereikės didelės pagalbos, jeigu bus didesnė, reikės didelės. Todėl siūlau pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. A. Anušauskas. Prašom, kolega.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų abu įstatymų projektai po svarstymo komitete pasikeitė. Atkreipsiu dėmesį, kad vis dėlto, kalbant apie Vartojimo kredito įstatymą, pradinė redakcija buvo geresnė. Kalbant apie Nekilnojamojo turto kreditavimo įstatymą, dabar atrodo geriau, nes buvo numatyta, kad žmogus tris mėnesius gautų atidėjimą, tik jei jo pajamos... pradiniam įstatymo projekte, jeigu jo pajamos sumažėtų didesniąja dalimi. Dabar įrašyta, kad ne mažiau kaip trečdaliu.

Bet, gerbiamieji, žmogaus kreditabilumas pagal įstatymus pas mus yra apibrėžtas, kad negali viršyti 40 % paimami kreditai, jų atidavimui skiriama ne daugiau kaip 40 % pajamų. Aš manau, kad kiekvienam žmogui net ir 10 % pajamų netekimas yra reikšmingas. Todėl aš kviesčiau jus palaikyti, kalbant apie vartojimo kreditą, pradinę redakciją, be komiteto patobulinimo, kur parašyta – „netekus dalies pajamų“, o Nekilnojamojo turto kreditavimo įstatyme palaikyti mano pataisą, kurioje kalbama taip pat apie dalies pajamų netektį.

14.58 val.

Su nekilnojamojo turto susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4633(2) (svarstymo tęsinys ir priėmimas)

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu komiteto pranešėją. Nematau A. Butkevičiaus, bet gal gali kolega J. Varžgalys? Ar kolega J. Varžgalys galėtų? Gal kitas Biudžeto ir finansų komiteto pranešėjas? Gal jūs galėtumėte? Mums reikia aptarti kolegos A. Anušausko pasiūlymą.

Gerbiamas A. Anušauskai, pristatykite savo pasiūlymą. Jūs perskaitysite komiteto išvadą.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Pasiūlymo esmė. Kadangi buvo įrašyta, kad taikoma tik tai, jeigu žmogus netenka didesnės dalies pajamų, aš siūliau parašyti, kad „netekus dalies“ pajamų, nes kiekviena dalis žmogui yra reikšminga, netgi jeigu tai bus dešimtadalis ar penktadalis pajamų, tai yra reikšminga dalis. Komitetas tobulino, tačiau vis dėlto aš prašyčiau balsuoti.

PIRMININKĖ. Gerai. Išgirsime komiteto argumentus, po to – dėl motyvų. Prašom, komiteto pranešėjas.

J. VARŽGALYS (LVŽSF). Biudžeto ir finansų komitetas svarstė ir pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ne. Mes norime jūsų nuomonės dėl gerbiamojo A. Anušausko pasiūlymo, kurį jis ką tik pristatė, nes komitetas pritarė tik iš dalies.

J. VARŽGALYS (LVŽSF). Pakeisti 22 straipsnio 1 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip: kredito gavėjas ar jo sutuoktinis tampa bedarbiu arba ne mažiau kaip trečdalio pajamų.

PIRMININKĖ. Toks komiteto sprendimas.

Dėl motyvų. Gerbiami kolegos, dėl motyvų. Prieš kalbės K. Glaveckas, prieš gerbiamojo A. Anušausko pasiūlymą.

K. GLAVECKAS (LSF). Prieš, aš suprantu. Iš tikrųjų labai gerbdamas savo kolegų rūpestį ir norą pagelbėti daugiau, aš manau, kad tai, kas yra apibrėžta pateiktame projekte, yra pakankamai tam, kad būtų šiek tiek suteikta pagalba, priklausomai nuo prarastų pajamų dydžio. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau norinčių išsakyti nuomonę nėra. Gerbiami kolegos, apsisprendžiame ir balsuojame dėl A. Anušausko pasiūlymo – siūlė, kad netekus dalies pajamų.

Gerbiami kolegos, balsuojame už pasiūlymą arba prieš pasiūlymą, jūsų valia.

Balsavo 94 Seimo nariai: už pasiūlymą – 38, prieš – 10, susilaikė 46. Pasiūlymui nepritarta.

Motyvai dėl viso įstatymo projekto. K. Glaveckas, aktyviausias šio posėdžio parlamentaras.

K. GLAVECKAS (LSF). Jeigu leisite, aš savo pasisakymą atšauksiu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Galime bendru sutarimu po svarstymo pritarti? Pritariame.

Priėmimas. 1 straipsnis. Galime priimti? Priimame. 2 straipsnis. Galime priimti? Priimame.

Dėl viso įstatymo projekto norinčių kalbėti nėra. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 101 Seimo narys, 101 vienbalsiai pritarė įstatymui (projektas Nr. XIIIIP-4633). (*Gongas*)

15.01 val.

Vartojimo kredito įstatymo Nr. XI-1253 papildymo 18¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4634(2) (svarstymo tęsinys ir priėmimas)

Gerbiami kolegos, lydimasis šio pagrindinio įstatymo projektas buvo Vartojimo kredito įstatymo papildymo nauju 18¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4634. Svarstymas. Išvadą mes jau išgirdome. Diskusija įvykusi. Motyvai po svarstymo. A. Anušauskas – prieš.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Aš iš tikrųjų išsakysiu tuos pačius argumentus. Mano galva, pradinis projektas buvo geresnis iki komiteto patobulinimo, kur kalbama apie dalies pajamų netektį. Girdėjau replikų, kad žmogus, netekęs vieno euro, kreipsis dėl kompensacijų. Tikrai žmonės kreipiasi tik dėl reikšmingos pajamų dalies, o reikšminga pajamų dalis, kurios gali netekti, gali būti dešimtadalis, tai yra tai, kas trukdo žmogui būti kreditabiliu. Aš manau, kad pradinis variantas buvo teisingesnis.

PIRMININKĖ. Dėkoju. K. Glaveckas. Motyvai už.

K. GLAVECKAS (LSF). Labai trumpai. Aš vis dėlto galvoju, kad pateiktas variantas yra pakankamai geras. Dalies apibrėžimas yra sąlyginai abstraktus. Ne apie vieną eurą kalba, bet kodėl 10, ne 15, 12, 13, 14 %? Taigi aš manau, kad dabartinis projektas yra ganėtinai tikslus. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, balsuojame po svarstymo. (*Balsai salėje*) Negalime, nes motyvų buvo prieš. Bendru sutarimu pritarti negalime. Balsuojame po svarstymo.

Balsavo 102 Seimo nariai: už – 101, prieš nėra, susilaikė 1. (*Gongas*) Atsiprašau, čia tik po svarstymo. Dabar priėmimas.

Priėmimas pastraipsniui. 1 straipsnis. Galime priimti? Priimame. 2 straipsnis. Galime priimti? Priimame.

Motyvai dėl viso. Norinčių kalbėti nėra. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 102 Seimo nariai: už – 102, vienbalsiai. Pritariame įstatymui (projektas Nr. XIIIIP-4634). (*Gongas*) Dabar jau gongas teisingai.

15.05 val.

Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 37, 38 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4623(2), Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 13, 14 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4624(2) (svarstymas)

Vyriausybės įstatymo 38 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4623 ir lydimasis Vietos savivaldos įstatymo 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4624. Kviečiu G. Burokiene, Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvada. Svarstymas.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Dėkui, posėdžio pirmininke. Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas šiandien apsvarstė ir pritarė bendru sutarimu.

15.05 val.

Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 37, 38 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4623(2) (svarstymo tęsinys ir priėmimas)

PIRMININKĖ. Dėkoju. Abu šiuos įstatymų projektus. Ir abi išvados – pritarta bendru sutarimu. Dėkoju. Diskusija. Norinčių dalyvauti diskusijoje nėra. Pasiūlymai. Pasiūlymų nebuvo gauta.

Motyvai po svarstymo. Norinčių kalbėti nėra. Galime bendru sutarimu pritarti po svarstymo? Galime.

Priėmimas. Priėmimas pastraipsniui. (*Balsai salėje*) 1 straipsnis. Galime priimti? Priimame. 2 straipsnis. Galime priimti? Priimame. Ir 3 straipsnis. Galime priimti? Priimame.

Dėl viso įstatymo projekto, Vyriausybės įstatymo, prašome balsuoti. Motyvų niekas nenorėjo išsakyti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 101 Seimo narys, vienbalsiai 101 pritarė Vyriausybės įstatymui (projektas Nr. XIII-4623(2)). (*Gongas*)

15.06 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 13, 14 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4624(2) (svarstymo tęsinys ir priėmimas)

Lydimasis buvo Vietos savivaldos įstatymo 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Svarstymo metu mes jau išgirdome komiteto pirmininkės argumentus, kad pritarta. A. Ažubalis. Yra jūsų pasiūlymas. Jūs pritariate, kad pritarta komiteto iš dalies, ir neprašote balsuoti. Dėkoju. Norinčių kalbėti po svarstymo nėra. Galime bendru sutarimu pritarti? Pritariame.

Priėmimas. Priėmimas pastraipsniui. Yra trys straipsniai.

1 straipsnį galime priimti? Priimame. 2 straipsnį galime priimti? Priimame. 3 straipsnį galime priimti? Priimame.

Dėl viso įstatymo projekto motyvai prieš priėmimą. Norinčių kalbėti nėra. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 103 Seimo nariai, vienbalsiai 103 pritarė Vietos savivaldos įstatymo 13 straipsnio pakeitimo įstatymui (projektas Nr. XIII-4624(2)). (*Gongas*) Priimtas.

15.08 val.

2020 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo Nr. XIII-2695 9 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4629(2) (svarstymas ir priėmimas)

Galime svarstyti 2-5.1. Kviečiu Biudžeto ir finansų komiteto pranešėją A. Butkevičių. 2020 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 9 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4629. Išvada.

A. BUTKEVIČIUS (*MSNG*). Gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas svarstė jūsų minėtą įstatymo projektą. Šiam įstatymo projektui pritarta. Balsavimo rezultatai – vienbalsiai.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Diskusija. M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkui, pirmininke. Mieli kolegos, kalbėsiu trumpai ir apie esmę. Man atrodo, kad šį rytą finansų ministras pasakė gana svarbią informaciją ir tikrai reikia padėkoti jam už atvirumą. Jis prognozuoja, kad Lietuvoje ekonomika ateinančiais metais kris maždaug apie 1 %. Europos Sąjunga taip pat prognozuoja apie 1 % kritimą ekonomikos dar šiais metais visoje Europos Sąjungoje. Reikia atkreipti dėmesį, kad mūsų ekonomika, lyginant su visa Europos Sąjungos ekonomika, gana skiriasi. Mūsų yra labai atvira ir daug jautresnė išorės šokams negu visa Europos Sąjunga.

Papildomai mes turime ir dar griežtesnę vidinį šoką dėl daug griežtesnių karantino priemonių negu daugelis Europos Sąjungos šalių. Reikalingos priemonės, bet jos duoda ir ekonominį efektą. Nepaisydami to, jog ekonomikos struktūra yra skirtinga ir jautresnė, nepaisydami to, jog turime dar skaudesnę vidinį šoką, mes ir toliau prognozuojame tik 1 % kritimą.

Priminsiu, kad per 2009 metų krizę, kai krito Europos Sąjungoje apie kelis procentus, mes kritome apie 15 % – 14,8 %. Todėl man atrodo, kad tos paskelbtos prognozės yra pernelyg optimistiškos, jas grindžiu tais paminėtais faktais. Esu įsitikinęs, kad geriau karti tiesa negu saldus melas, ir geriau pasakyti visą tiesą dabar, negu kas kartą po mėnesio ateiti ir keisti skolos limitus, koreguoti biudžetą ir kapoti katinui uodegą gabalais. Geriau pasakyti, kaip yra, priimti visus sprendimus dabar ir pasakyti, kaip yra iš tikrųjų.

Antras dalykas, kuris yra labai svarbus. Mes puikiai suprantame, kad didelė dalis verslo eis po ledu ir be valstybės pagalbos neišnirs. Tai viešbučiai, dalis transporto kompanijų, kelionių kompanijų, dalis paslaugų sektoriaus. Jeigu mes nepagelbėsime toms įmonėms, tie žmonės paprasčiausiai registruosis darbo biržoje ir valstybė vis tiek turės mokėti jiems atlyginimus. Tą klaidą ir pamoką išmokome mes (matau, ministras R. J. Dagys linksi galva) 2009 metais. Iš tiesų reikia skirti visą įmanomą pagalbą įmonėms, kad būtų išsaugotos darbo vietos, nes kitaip valstybė tiesiog turės sumokėti tuos pačius pinigus per darbo biržą. Todėl ir mūsų buvo pateiktas siūlymas, kad pagalba būtų ne 60 %, o 90 %. Tikiuosi, Seimas įsiklausys.

Trečias dalykas – dėl valstybės skolos, kurią dabar mes netrukus tvirtinsime. Ministras siūlo jos limitą padidinti 4 mlrd. Bet atkreipsiu dėmesį: jeigu 20 % krenta valstybės pajamos, kaip krito 2009 metais, tai reiškia maždaug 3 mlrd. netekimą. Papildomai kas savaitę nesumokėtų mokesčių, jeigu yra atidėjimai, – apie 300 mln. Mėnuo tokio mokesčių karantino – 1 mlrd. 200 mln., vadinasi, papildomai 4 mlrd. O kur dar visas pagalbos paketas?

Prie ko einu? Kad Vyriausybės pasiūlytas planas didinti skolos limitą yra nepakankamas. Geriau atšikime Vyriausybei rankas, leiskime jai veikti savarankiškai be Seimo pagalbos ir greitai ir efektyviai priimti reikalingus sprendimus. Vėliau galėsime kurti komisijas, jeigu kas nors norės, ir aiškintis, ar padarė klaidų, ar nepadarė, bet šiandien leiskime Vyriausybei veikti. Man atrodo, kad tai yra būtina, ir padidinkime tą limitą, kurį siūlo. Na, Vyriausybė sako – 4 mlrd., padidinkime iki 10 mlrd. Reikės – pasiskolins, nereikės – nesiskolins, bet leiskime jai veikti pakankamai greitai ir efektyviai. Kurkime jai tokias sąlygas, kad ji galėtų greitai padėti verslui.

Tačiau atkreipkime dėmesį, kad, skirtingai nei 2009 metais, šiandien mes turime ne tik paklausos šoką, bet turime ir pasiūlos šoką. Vadinasi, dėl sutrikusių tiekimo grandinių įmonės negali tiekti prekių, dėl karantino įmonės negali teikti paslaugų, bet poreikis tas pats ir mes jį dar papildomai skatiname valstybės pinigais.

Ką tai reiškia? Jeigu pasiūlos kreivė traukiasi, o paklausos kreivė kyla, mes susikirtimo tašką turėsime aukščiau ir tai reiškia, kad turėsime didesnes kainas. Neabejotina, jeigu ir toliau bus skatinama ekonomika, o pasiūlos kreivė trauksis, mes turėsime aukštesnes kainas ir turėsime grįžti prie to, apie ką kalbėjo finansų ministras, tai yra reguliuoti kainas. Jeigu bus skatinama ekonomika, kils kainos ir ką nors turėsime dėl to daryti. Labai paprasta. Įsivaizduokime, užsidaro restoranai, visi eina pirkti į „Maximą“ ir „Iki“. Natūralu, kad jiems atsiras spaudimas dėl kainų augimo. Ką nors su tuo netrukus reikės daryti.

Esu tikras, kad kai žiūrime į degantį namą, labai svarbu imtis priemonių jį gesinti, bet generalas strategas turi galvoti ne tik, kaip krisime, bet...

PIRMININKĖ. Dėkoju.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). (Jau pabaiga.) Neabejotina, krisime, bet turime pagalvoti ir kaip kilsime į viršų, kokios įmonės kels į viršų, kokie ūkio sektoriai, ar tai bus transportas, ar tai biotechnologijos, galbūt žemės ūkis, galbūt dar kas nors, bet turime pagalvoti ir kaip kilsime į viršų ir padėti tam sektoriui, toms įmonėms. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū už jūsų svarius argumentus. Svarstymą baigėme. Pasiūlymų nėra.

Motyvai už – M. Majauskas. Jau kalbėjote. V. Ačienė – motyvai už.

V. AČIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų praeito laikotarpio krizės tyrimas, kuris sukėlė tikrai didelių emocijų, nenuėjo niekais. Manau, kad tam tikra prasme yra pasimokyta, išmoktos pamokos ir tai, ką mes dabar svarstome, yra priimama nedelsiant, nelaukiant pasekmių, kas bus vėliau. Taigi Biudžeto ir finansų komitete buvo šiam įstatymo projektui pritarta vienvalsiai ir dar suteikta Vyriausybei galimybė esant būtinybei viršyti numatytą limitą, kad nereikėtų skubos tvarka kviešti Seimo posėdžių.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norinčių kalbėti prieš nėra. Gal galima, kolegos, bendru sutarimu po svarstymo pritarti? (*Balsai salėje*) Galime. Dėkoju.

Priėmimas. Priėmimas pastraipsniui. 1 straipsnis. Galime priimti? Priimame. 2 straipsnis. Galime priimti? Priimame. Ir 3 straipsnis. Galime priimti? Priimame taip pat. Motyvai. M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Aš atkreipsiu dėmesį, mieli kolegos, kad tikrai ekstraordinari situacija ir ekstraordinarus sprendimas. Tačiau jisai iš tiesų balansuoja ant Konstitucijos ribos, nes mes suteikiame čia beprecedentį įgaliojimą Vyriausybei skolintis, kiek nori, be jokių limitų. Nežinau, ar tai yra atsakingas sprendimas, bet galbūt reikalingas esamomis sąlygomis. Man atrodo, būtų buvę išmintingiau nustatyti didesnę limitą, bet išlaikant galiojančias taisykles, jeigu yra viršijimas, grįžta į Seimą. Dabar yra galimybė Vyriausybei skolintis, kiek nori ir kada nori. Gera atiršti rankas, bet turime išlaikyti ir Konstitucijos rėmus. Taigi kviečiu pritarti, bet labai rimtai susimąstyti ir galbūt vengti tokių panašių sprendimų ateityje.

PIRMININKĖ. Dėkoju. R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*MSNG*). Gerbiami kolegos, aš pasisakysiu dabar taupydamas kitų pasisakymų, kuriuos galbūt ketinau kalbėti, sąskaita, iš tikrųjų pratęsdamas kolegos M. Majausko pasakytas mintis.

Aš pritariu šiam įstatymo projektui dabar, bet, man irgi atrodo, šiuo metu tos krizės, kuri ateina, įvertinimas yra pernelyg optimistinis. Ir socialinio draudimo, ir visa ši sfera, kurią mes dabar turime... Tikrai tų finansinių pajėgumų, kurių mes šiandien ir komitete priėmėme, gali neužtekti. Bus tikrai didesnės pasekmės ir, matyt, dar teks prie jo grįžti, kitus projektus svarstyti. Galbūt ir baigsis mūsų diskusijos apie Seimo nario darbo nedarbą, teks susirinkti. Bet iš tikrųjų turbūt reikės koreguoti tuos skaičius ir tam reikia ruoštis. Ir patiems mums ruoštis, kad mes pagalvotume, kokių rezervų sąskaita mes galėsime toliau šią krizę suvaldyti, nes išmokos, kurias mes tenai dabar daliname, rezervai labai greitai pasibaigs. Po trijų mėnesių gali tekti labai smarkiai pradėti taupyti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Balsuojame, gerbiamieji kolegos, dėl Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo atitinkamų straipsnių pakeitimo įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 105 Seimo nariai. Vienbalsiai 105 pritarė biudžeto pakeitimo įstatymo projektui. (*Gongas*)

15.19 val.

Valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-4630(2) (svarstymas ir priėmimas)

Lydimasis šio teisės akto Valstybės skolos įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Biudžeto ir finansų komiteto pranešėjas A. Butkevičius. Prašom perskaityti Biudžeto ir finansų komiteto išvadą.

A. BUTKEVIČIUS (*MSNG*). Gerbiami kolegos, labai trumpai dėl anksčiau priimto įstatymo. Vis dėlto buvo, aš manau, priimtas teisingas sprendimas, bet nebuvo pakomentuota, nebuvo pasakyta tai, kad vis dėlto Vyriausybė, norėdama papildomai skolintis, turės derinti su Biudžeto ir finansų komitetu, o Biudžeto ir finansų komitetas vykdo parlamentinę kontrolę. Dėl tam tikrų išsaiškinimų.

Mielieji, šiandien, rytą ir poryt, ir vakar skolinimosi kaina didėja. Visos valstybės kalba apie tai, kaip galima būtų kuo greičiau pasiskolinti, pasiskolinti. Aš manau, kad buvo labai teisingas, išmintingas ir protingas sprendimas priimtas kartu su finansų ministru, kad būtų suteikta teisė operatyviai Vyriausybei spręsti, jeigu reikia papildomai pasiskolinti. Šiandien nėra viena šalis, negirdėjau, kad turėtų kokių nors kitokių sprendimų, kaip lengviau, greičiau tam tikru laiku išeiti iš ekonominės krizės arba amortizuoti tam tikras neigiamas pasekmes. Buvo paminėta, kad kažkieno sąskaita tai bus daroma. Ne. Šiandien negalime kalbėti apie tai, kad bus daroma

kažkieno sąskaita, tai lyg ir suprantate, kad bus mažinamos šios (...). Paprasčiausiai bus didinama valstybės skola, lyginant su bendroju vidaus produktu. Kiek teko kalbėtis su įvairių finansinių institucijų vadovais, šitas sprendimas, kurį mes šiandien priimame, jau yra pavėluotas. Jau praeitą savaitę reikėjo priimti analogiškus sprendimus.

Tiek dėl valstybės skolos. Šitam įstatymo projektui Biudžeto ir finansų komitetas yra pritaręs vienbalsiai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Pasiūlymų nėra. Norinčių dalyvauti diskusijoje taip pat nėra. Dėl motyvų po svarstymo. Ar M. Majauskas? Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Antras dalykas, į kurį kviesčiau tikrai žiūrėti pakankamai geranoriškai, tai į tarptautinių finansinių institucijų pagalbą. Pasiskolinti 4 mlrd., o gal ir daugiau, mano manymu, kad reikės reikšmingai daugiau, tarptautinėse rinkose net ir geromis sąlygomis yra sudėtinga. Taip jau nutiko, kad kažkada teko tai daryti tiek dirbant Vyriausybėje, tiek ir dirbant banke – skolinti vyriausybėms. Gerais laikais 4 mlrd. tokiai šaliai kaip Lietuva per mėnesį yra labai labai didelis iššūkis, 2 mlrd. irgi. Tikėtina, kad neužteks galimybės pasiskolinti iš tarptautinių rinkų. Jeigu skolinsimės tik iš vidaus rinkos, klausimas, ar tikrai vidaus rinkoje yra tiek pinigų. Juos pasiskolindami iš vidaus rinkos, o bankai tikrai norės skolinti Vyriausybei, nes nenorės skolinti verslui, mes mažinsime galimybę pasiskolinti verslui. Todėl kviesčiau ir raginčiau Finansų ministeriją ir Vyriausybę pradėti diskusijas su Europos Komisija ir Valiutos fondu dėl likvidumo paskolos iš tarptautinių institucijų, nes jos yra būtent tam ir sukurios. Šiuo atveju nereikėtų programos kaip 2008 ar 2009 metais, kai buvo labai didelis struktūrinis disbalansas. Čia yra visiškai kitokios taisyklės, visiškai kitos sąlygos. Esame euro zonos šalis ir mums tikrai labai nesudėtingai paskolins. Kviečiu pradėti tas diskusijas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, motyvų prieš nėra. Galime bendru sutarimu pritariti po svarstymo? Galime.

Priėmimas. Priėmimas pastraipsniui. 1 straipsnis. Ir vienintelis. Galime jį priimti? Priimame. Motyvai priėmimo stadijoje. Gerbiamas Mykolas. Atsisako.

Mieli kolegos, balsuojame dėl Valstybės skolos įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 107 Seimo nariai. Vienbalsiai pritarta Valstybės skolos įstatymo projektui. (*Gongas*)

Mielieji kolegos, skelbiu pertrauką iki be penkiolikos keturios. Labai prašau jūsų visų sugrįžti, dabar dėkoju už tokį aktyvų dalyvavimą. Mums liko priimti Darbo kodekso, Užimtumo, Ligos ir motinystės labai svarbius įstatymų projektus. Be penkiolikos keturios laukiame visų šioje salėje. Ačiū. R. Šalaševičiūtė.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Gerbiami kolegos, gal galite truputį stabtelti. Kadangi aš domėjau, per pusę valandos tikrai nebaigs, nei (...), nei visi įstatymai, tai, jeigu būtų galima, reikia padaryti bent valandos pertrauką. Susirinksime ir mes vėl neturėsime tvarkingai parengto paketo.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos, gal tada sutarkime – lygiai ketvirtą valandą? Ketvirtą valandą, ir bandome suspėti patikslinti. Prašome Socialinių reikalų ir darbo komiteto narių pagalbos.

Mielieji kolegos, prašome nuo stalų nurinkti dokumentus ir išeiti iš salės, nes norėsime, kad šitos patalpos būtų išvėdintos ir dezinfekuotos.

Pertrauka

PIRMININKĖ. Mielieji kolegos, pradėdame darbą po mūsų paskelbtos pertraukos. Labai maloniai prašau užimti darbo vietas ir grįžtame prie vakarinės darbotvarkės pirmųjų klausimų.

16.02 val.

Darbo kodekso 47 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4617(2) (svarstymas ir priėmimas)

Darbo kodekso 47 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4617. Čia komiteto pirmininkė pasakys apie sujungimus, kuriuos atliko komitetas, parengdamas jau sujungtus įstatymų projektus.

Tad kviečiu Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininkę R. Šalaševičiūtę. Pradedame su socialine tema susijusius įstatymų projektus, jų svarstymą ir priėmimą. Prašome, pirmininke. Darbo kodeksas.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, šiandien Socialinių reikalų ir darbo komitetas, svarstydamas visą ministro L. Kukuraičio šiandien pateiktą projektų paketą, pirmiausia apsisprendė ir nusprendė sujungti du projektus, tai projektą Nr. XIIIIP-4626 (projektas reglamentuoja Lietuvos Respublikos darbo kodekso 47 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą) ir Darbo kodekso 47 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-4617(2).

Komitetas, svarstydamas sujungtus abu projektus, pateikė savo pasiūlymus, apsvarstė Seimo narių pasiūlymus ir priėmė sprendimą pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui Nr. XIIIIP-4626 ir jį sujungti su komiteto patobulintu įstatymo projektu Nr. XIIIIP-4617, įstatymo projektą Nr. XIIIIP-4626 prijungti prie įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4617. Balsavimo rezultatai – pritarta bendru sutarimu. Sprendimas yra priimtas vienbalsiai.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamoji pirmininke. Prašom, jūs atsisėskite.

Dabar diskusija. Kviečiu diskutuoti M. Majauską. Ruošiasi R. J. Dagys. Ir, kaip akcentavo komiteto pirmininkė, įstatymų projektai Nr. XIIIIP-4617 ir 4626 yra sujungti.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, pirmininke. Gal tik labai trumpai. Čia, matyt, nėra labai svarbu, kas ir ką pateikia, svarbu, kad yra rastas bendras sutarimas. Čia, man atrodo, gražus pavyzdys, kai Seimas išdiskutavo ir patobulino Vyriausybės pateiktus projektus. Vyriausybė teikė siūlymą, kad verslui (kuris dėl karantino praranda pajamas ir dėl karantino negali išlaikyti darbuotojų, už prastovas jiems) papildomai arba dalį prastovos kompensuotų Vyriausybė. Iš tiesų, kadangi ta prastova atsiranda ir dėl labai griežtų valstybės sprendimų, dalis verslo apskritai negauna jokių pajamų, tai valstybei dengti 60 % tų praradimų, atrodo, būtų neadekvatu ir būtų ne ta vieta, kur reikėtų taupyti dėl labai paprastos priežasties, nes tas darbdavys, kuris atleis darbuotoją, pasiųs darbuotoją tiesiai į darbo biržą ir už darbo biržos išmokas turėsime mokėti visi kartu, tai yra visa valstybė.

Taigi čia – ne vieta taupyti, čia reikia užtikrinti, kad jeigu yra karantinas ir tam tikra įmonė absoliučiai negauna jokių pajamų, sudaryti lanksčias sąlygas Vyriausybei priimti sprendimą iki 90 % kompensuoti. Tai nereikia eiti atgal į Seimą, nereikia taikyti visiems, bet sudaryti Vyriausybei laisvas rankas priimti adekvačius sprendimus, kad tam verslui, kuris netenka didžiosios dalies pajamų (restoranai, sporto klubai, viešbučiai, kelionių kompanijos), būtų kompensuota didesnė dalis, daugiau negu 60 %, kaip siūlė Vyriausybė, – 90 %. Dėkoju, kad pats komitetas rado tokį sutarimą, dėkoju kolegei M. Navickienei, kuri kartu pateikė tą siūlymą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. R. J. Dagys. Ruošiasi T. Tomilinas.

R. J. DAGYS (*MSNG*). Gerbiami kolegos, stengsiuosi kiek įmanoma trumpiau. Iš tiesų pritariu tam, kad čia mes radome tuos kompromisus dėl didesnės dalies kompensavimo iš valstybės biudžeto (90 % toms įmonėms, kurios patirs tiesiogines netektis) ir kitus sprendimus, bet atkreipčiau dėmesį į du dalykus.

Vienas – tai dėl mūsų pačių darbo. Aš tikrai palaikysiu visus sprendimus, kuriuos mes dabar priimame, bet iš tikrųjų mes labai daug sprendimų priėmėme esant tokioms formuluotėms – žodiniu sutarimu, ir neišvengiamai gali atsirasti klaidų. Todėl mes turime... turbūt gali tekti mums susirinkti ką nors pataisyti. Tai vienas svarbus aspektas. Iš tikrųjų mes paliečiame tas sritis, kur tikrai dideli pinigai, ir mums reikia priimti labai atsakingus sprendimus, nes tos klaidos kaina daug kainuoja.

Kitas dalykas – dėl mūsų strategijos ir supratimo, kaip mes žiūrime į šitą prizmę. Mes dabar einame per užimtumo įstatymus, per draudiminiuosius įstatymus ir visa kita. Jie turi tam tikrą dabartinę rezervą, bet jeigu mes žiūrėsime į artimiausią ateitį, turbūt sunku būtų planuoti, kad ši krizė bus labai trumpalaikė, 15 dienų ir viskas baigsis. Ji greičiausiai bus ilgesnė, susijusi su karantinu, o pasekmės dar ilgesnės. Aš pagal skaičius matau, kiek tai reikalauja pinigų, tie rezervai, draudiminiai rezervai, mūsų fondų rezervai labai greitai išseks. Dabar mes du trečdalius planuojame padengti iš Europos Sąjungos lėšų, tai labai gerai, reikėtų su Europos Komisija kalbėti, kad parama

būtų kur kas didesnė, nes vien mūsų rezervų tikrai niekaip neužteks. Bet mes ir patys turime sužiūrėti visas savo galimybes ir pasistengti, kad neišeikvotume savo rezervo, nes jeigu mes ateityje nebeturėsime pinigų, mes turėsime mažinti paramą, kai jau verslas ir taip bus išėikvojęs visus savo rezervus. Tad neaišku, iš kur mes tas lėšas paimsime, todėl reikia labai atsakingai šį klausimą spręsti ir galvoti apie tas būsimas lėšas, iš kurių mes galėtume vienaip ar kitaip tuos projektus arba būsimą paramą padengti.

Vienas iš tų rezervų... Aš manau, kad skubiai, kaip ir 2008 metų krizės metu, užimtumo ir kitose programose reikia atsisakyti nebūtinų programų. Aš turiu omeny, visus minkštuosius projektus reikia mesti lauk, „Atrask save“ ir kitokias programas reikia mesti lauk, jos turi ten dešimtimis milijonų eurų. Be jų tikrai galima išgyventi, be nereikalingų, neefektyvių perkvalifikavimų, kurie ten sukasi ratu, ir pinigai vėl tenai neduoda didelio rezultato, reikia mesti lauk. Tai yra didelis rezervas. Juos kaip tik sukaupti kitam galimam etapui (...). Čia būtų prašymas Vyriausybei peržiūrėti visas programas ir jas sustabdyti, tas, kurios tikrai neduoda efekto, o kaip tik būtų galima tiesiogiai verslui jas nukreipti padėti, o ne siekiant menamo efekto filosofiniams pamastyms skirtoms programoms.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu T. Tomiliną. Ruošiasi G. Skaistė. Prašom, kolega.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, iššūkius, sukrėtimus mes pasitinkame pasiruošę, sukaupę rezervų, ramūs. Jei kam nors atrodė, kad Europos Sąjungos fiskaliniai reikalavimai, mūsų fiskalinė drausmė, mūsų pačių, yra pertekliniai dalykai, tai šiandien mes esame tos situacijos akivaizdoje, kad tie visi reikalavimai buvo reikalingi. Būtent todėl mes turime sukaupę lašinių ir galime daryti labai rimtus fiskalinius sprendimus. Kai kas tai pavadino grįžimu prie (...), bet galbūt čia nereikia skambių frazių.

Jei kam nors dar prieš mėnesį atrodė, kad mokestinė našta Lietuvoje yra per didelė, tai šiandien tie verslai ar tos asociacijos džiaugiasi ir tyli, kad valstybė gali ateiti jiems į pagalbą ir kompensuoti darbo vietų išlaikymą.

Jei kam nors prieš mėnesį atrodė... Asociacija „Linava“ taip nerimavo dėl to, kad turime pagerėjusias socialines garantijas tolimųjų reisų vairuotojams, tai šiandien jie labai džiaugiasi tuo, kad karantinuojami vairuotojai gaus normalią ligos išmoką, o ne tas katino ašaras, kurias iki šiol gaudavo.

Iš tiesų solidarumas nugalės virusą ir tiesiogine prasme, ir perkeltine prasme. Tiesiogine prasme – tiesiog mes visi būsim namuose ir taip sumažinsime rizikas. Todėl kalbėti apie tai, kad Seimas kažkur pabėga ar izoliuojasi nuo visuomenės yra neadekvatu. Mes tiesiog ragindami iš šitų tribūnų darbdavius siųsti darbuotojus dirbti nuotoliniu būdu turime rodyti savo pavyzdį. Mes visi turime technines galimybes dirbti maksimaliai distanciniu būdu.

Perkeltine prasme solidarumas nugalės virusą todėl, kad atsiranda universali pagalba darbo vietos išsaugojimui. Per Užimtumo tarnybą verslai galės registruotis gauti subsidiją iki 607 eurų bruto, tai yra 60 % mokamos algos. Tiek gaus už darbuotojo prastovą, tai yra labai daug, prisidėdami mažiausiai 40 % nuo minimalios, galės ir daugiau, priklauso nuo situacijos. Tai labai dosni parama. Ji yra universali – jokių kitų sąlygų nėra. Tiesiog sunkumas... Prastova ir per Užimtumo tarnybą. Užimtumo tarnyba tampa būtent centrine organizacija šitoje situacijoje. Visos subsidijos šiandien Socialinių reikalų ir darbo komiteto dėka sudėliotos taip, kad būtent per Užimtumo tarnybą subsidijavimas bus organizuotas maksimaliai apsaugant, pavyzdžiui, gydytojus nuo darbo su biuleteniais. Bus ir specializuota pagalba. Ačiū opozicijai už pasiūlymą. Tai reiškia, kad Vyriausybė priims atskirą nutarimą pagal faktą. Kai žmonės visiškai negalės, kai verslai visiškai negalės vykdyti veiklos, subsidija bus 90 % gaunamos algos iki minimalios algos – 607 – lubų.

Taip pat kas mūsų situaciją skiria nuo 2009–2010 metų – mes turime subsidijas individualios veiklos vykdytojams – visiems, įskaitant verslo liudijimų turėtojus. Ši subsidija taip pat eis per Užimtumo tarnybos sistemą ir bus universali – 257 eurai per mėnesį. Labai svarbu, jeigu žmogus pagrindines savo pajamas gauna iš individualios veiklos ir pats nusprendęs kreiptis pagalbos, nes susiduria su sunkumais, neturės nutraukti tos veiklos, galės stengtis užsidirbti ir gaus pagalbą iš valstybės.

PIRMININKĖ. Priimame Darbo kodekso įstatymą.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Taip pat labai svarbu yra ligos išmoka neįgaliems vaikams (ačiū Seimo nariams už pasiūlymus), seneliams (ačiū Vyriausybei) ir papildomos garantijos dirbantiems pirmose eilėse: gydytojams, prekybos centrų darbuotojams, policininkams ir kitiems. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Išties mes dabar svarstome Darbo kodekso įstatymą, atkreipiu kolegų dėmesį. G. Skaistė. Maloniai prašom. Ruošiasi S. Gentvilas.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Aš iš anksto irgi atsiprašau. Kadangi kalbame ne tik apie Darbo kodeksą, bet ir plačiau – apie susijusius įstatymus vienu metu, kadangi tai yra neatsiejamai susiję dalykai...

PIRMININKĖ. Taip.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). ...vis dėlto norėčiau kalbėti apie viską iš karto, jeigu leisite, prie kitų įstatymų nebegrįšiu.

Klausiau prieš tai kolegų T. Tomilino, kuris sakė, kad visi verslo atstovai tyli ir džiaugiasi. Išties noriu pasakyti, kad ne visai tai yra tiesa, nes daug kam yra labai neramu. Neramu ne tik dėl sveikatos, tačiau neramu ir dėl ekonomikos, ir būklės, kaip mes gyvensime po to, kai karantinas baigsis.

Išties žiūrėdama į pradinį modelį turėjau daug daugiau skepsio, negu žiūrėdama į dabartinį variantą po komiteto pataisymų. Išties bijojau, kad tas modelis: 40 % prisideda verslas ir 60 % prisideda valstybė, išties neveiks. Kodėl, mano nuomone, tai neveiktų? Iš principo 40 % atlyginimo mokėti tiems, kurie turi nulį pajamų, kurie visiškai nevykdo veiklos, būtų misija neįmanoma ir labai ciniškai atrodė tuo atveju ministro L. Kukuraičio pasiūlymai kūrybiškai pažiūrėti į situaciją. Kai tu turi nulį pinigų, išmokėti 40 % atlyginimo turbūt kūrybiškai nelabai išeina. O tiems verslams, kurie vis dėlto savo veiklą vykdo, turbūt atsirastų galimybė labiau piktnaudžiauti ir pasinaudoti susidariusia situacija.

Todėl tikrai manau, kad dabartinis komiteto pasirinktas variantas yra geresnis. Ačiū kolegoms Mykolui ir Monikai, kurie pasiūlė, kad sektorinės įmonės, kurios dirba tokiose vietose, kuriose iš tikrųjų nebegali vykdyti veiklos, kompensuotų 10 % atlyginimo, o valstybė kompensuotų 90 %. Akivaizdu, kad tokius modelius yra pasirinkusios ir kitos tam tikros valstybės, tarkime, Danija, jos kompensuoja tik toms įmonėms, kurios negali savo veiklos vykdyti. Labai panašų modelį siūlė ir Restoranų ir viešbučių asociacija. Ji siūlė, kad tiems darbuotojams, kurie nevykdo veiklos, išties būtų mokama nedarbo draudimo išmokos dydžio suma, tačiau nenutrūktų darbo santykiai ir pasibaigus karantinui jie galėtų grįžti į darbą pagal tokias pačias sąlygas, kurias turėjo prieš tai.

Pasirinktas modelis yra tarpinis, kad vis dėlto visiems verslams, kurie ir nenutraukė veiklos, bus siūloma 40 % ir 60 %, o tie, kurie vis dėlto veiklą nutraukė, 10 % turės prisidėti patys ir 90 % pridės valstybė. Ačiū komitetui, kad vis dėlto įvertino susidariusią situaciją. Šiuo metu turbūt pagrindinė valstybės užduotis yra gelbėti tas darbo vietas, kurios egzistuoja dabar, ir ne tik galvoti apie tai, kaip pagerinti BVP rodiklius metų pabaigoje.

Dar norėčiau pasakyti, kad ši priemonė yra ne tik labai reikalinga, bet ir be proto brangi, todėl jos ilgas tęsimas yra itin sudėtingas valstybei, kainuos ne mažiau kaip 0,5 mlrd. eurų per mėnesį. Ir jeigu užsitęs ši situacija taip, kaip akivaizdu, kad ji turėtų užsitęsti, akivaizdu, kad finansams bus didžiulis iššūkis. Jį reikės spręsti ir galvoti, ką daryti toliau. Todėl belieka melstis, kad karantinas neužtruktų ir liga išeitų greičiau iš mūsų valstybės.

Dar norėčiau pasidžiaugti, kad buvo šiek tiek atsitraukta nuo pirminio reikalavimo darbdaviams, kurie, gaudami paramą iš valstybės, turėjo įsipareigoti, kad išlaikys tą darbo vietą ne mažiau kaip šešis mėnesius. Kalbant apie tokią neapibrėžtą situaciją, ką išties daro verslas? Pirmiausia kerta per išlaidas, jeigu jaučia, kad pajamų bus mažiau. Ir pirmiausia paslaugų sektoriuje pagrindinis išlaidų šaltinis yra būtent darbo užmokestis. Todėl tikėtina, kad nenorėdami įsipareigoti tokiam ilgam laikotarpiui, ypač tokioje neapibrėžtoje situacijoje, darbdaviai būtų pasirinkę būtent darbuotojų atleidimą. Šį kartą buvo nueita šiek tiek kompromisiniu keliu ir pasirinkta, kad bus tik tris mėnesius reikalaujama po subsidijos palikti tą darbo vietą. Manau, kad tai yra kompromisinis variantas, bet iš principo klausimas, ar jis tikrai šioje situacijoje reikalingas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ir paskutinį kviečiu kalbėti S. Gentvilą. Prašom.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Mielai Lietuvos gyventojai, mieli kolegos Seimo nariai, valdžia neverta savo piliečių, jeigu ekonomiką kelia aukščiau jų gyvybės. Aš iš tikrųjų dėkoju šiai Vyriausybei, jog ji pasirinko gyvybę prieš ekonomiką, priešingai negu Jungtinė Karalystė. Aš tikrai nenorėčiau šiandien atsidurti Britų salose, kur kiekvienas senjoras pasmerktas iš tikrųjų masinei pandemijai. Ačiū Vyriausybei, kuri ėmėsi griežtų priemonių visuomenės sveikatą kelti aukščiau ekonomikos.

Mūsų šalis atsigavusi yra dar ne po tokių ekonominių krizių. Po karų yra atsigavusios ekonomikos ir suklestėjusios. Ir mes į šią ekonominę krizę ateiname kaip niekad stiprūs. Tai paliudijo ir finansų ministras, ne kartą pastarąją savaitę kalbėdamas apie proficitinį biudžetą, apie mažą praskolinimą ir taip toliau. Ekonomiškai mes esame pasirengę teisingai.

Nesu aš medikas ir nekritikuosiu šiandien, kokių priemonių imamasi visų pirma Vyriausybėje, bet šiek tiek paradoksalu, kai vienas žmogus Panevėžyje yra uždarytas reanimacijoje. Sveikatos, Jonai, iš tikrųjų. Bet likę 19 kartu keliavusių iš Pietų Afrikos Respublikos piliečių yra netestuojami net šiandien, savaitė po grįžimo, nes biurokратиškai jie dar neatvykę iš kritinės šalies. Kažkuriame biurokratiname sąraše Pietų Afrikos Respublikos dar nėra, todėl šie 19 asmenų dar nėra net testuojami. Nekritikuosiu ir ministerijos už tai, kad pirmoje linijoje atsidūrusiems medikams šiandien vis dar trūksta elementarių dalykų. Šiandien kalbame ne apie ekonominę krizę, bet apie visuomenės sveikatos krizę. Visuomenės sveikatos krizę, kuri turėjo įtakos iš tikrųjų ekonomikos uždarymui.

Aš norėjau pasakyti tris dalykus iš šios tribūnos, ir gerbiamas T. Tomilinas gal išgirs juos. Gal ir gerbiamas sveikatos ministras išgirs. Mokantis iš Honkongo, Singapūro, Taivano, Japonijos, Pietų Korėjos, kodėl mirtingumas buvo mažas? Todėl, kad į krizę buvo įtrauktas verslas su savo sprendimais. Tik kartu su verslu mes sugebėsime įveikti šią krizę. Su dezinfekciniu skysčiu, kuris gali būti gaminamas jau rytoj, o ne po savaitės ar po keturių mėnesių, su parduotuvėmis kaip Japonijoje, kiekvienoje parduotuvėje įėjus gali sutikti užrašą: atsiprašome, bus matuojama kiekvieno jūsų temperatūra ir neįleisime esant temperatūrai... Arba kiekvienas parduotuvės, kuriai karantino laikotarpiu leista dirbti, darbuotojas bus aprenktas visomis priemonėmis. Tik su verslu mes sugebėsime išgyventi šį karantino laikotarpį. Nereikia verslo kaltinti už šitą, nes tikrai ne verslas kaltas dėl šios krizės.

Antras dalykas. Reikia kalbėti apie Vyriausybės karantino paskelbimo nutarimo projektą, kiek jis proporcingas, ar tikrai tiek verslų turi būti šiandien uždarytų. Ar tikrai negalime suteikti šiek tiek deguonies ir kraujotakos kai kuriems verslams, užuot visiškai juos užčiaupę. Šiandien kalbame apie prastovas, kurios jau yra kaip gelbėjimosi ratas, bet iš esmės ar negalime žiūrėti kaip Azijoje, kai buvo leista kai kuriems verslams gyventi ir kvėpuoti, ir turėti kraujotaką. Šiandien Vyriausybės nutarimas daliai verslų, kurie tikrai galėtų vykdyti ir lauko prekybą, ir pristatomąją prekybą, šitų galimybių nesuteikė. Todėl vienintelė galimybė jiems yra kreiptis dėl prastovų arba valstybės pagalbos. Dabar, gerbiamas Tomai Tomilinai, ši krizė visų pirma nėra ekonominė krizė, ji yra sveikatos krizė. Čia mes nekalbame Dž. M. Keinso ekonomikos skatinimo priemonėmis. Mes kalbame apie valstybę, kuri uždraudė kai kurias ekonomines veiklas, todėl ta pati valstybė turi padėti šioms darbo vietoms išlikti. Čia neturime dabar kalti verslo, kad jisai prašo ar turi būti kažkaip solidarus, bet turime kalbėti apie tai, kad valstybės sprendimu mes draudžiame ekonominę veiklą, todėl valstybė turi teiktis ir padėti išlaikyti darbuotojus, kad pasibaigus šitam užkrėtimui jie galėtų dirbti pilnu tempu. Todėl aš linkiu solidarumo su verslu ir žiūrėti į pamokas, kurias iš tikrųjų išmokome iš Azijos, ir kalbėti apie tai, kad mes turime atleisti šiek tiek Vyriausybės nutarimu ir pradėti kvėpavimą ypač tų ekonominių sektorių, kur tai galima, ir suteikti galimybes, nes tik kartu dirbdami, išvien su Lietuvos piliečiais įveiksime šitą krizę.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskusiją baigėme. Ar galime nereplikuoti? Ponas T. Tomilinas – trumpa replika.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Tiesiog mano pavardė paminėta, tai aš gerbiavam kolegai noriu pasakyti: mes visi esame sutelkti dėl to, kad turime įveikti viešąjį interesą atitinkantį tikslą, pasiekti

tokį tikslą. Šiuo atveju nereikia sakyti, kad vien valstybė arba vien žmogus, darbuotojas turi būti atsakingas. Tai verslai taip pat turi būti atsakingi ir turi žiūrėti atsakingai į situaciją. Visi kartu. Tik kartu įveiksime. Mes tai galime.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, noriu kreiptis į M. Majauską ir M. Navickienę. Buvo registruotas jūsų pasiūlymas dėl Darbo kodekso 47 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto, tačiau mes komitete priėmėme sprendimą ir jūs su tuo tada sutikote, tikiuosi, ir dabar sutinkate, kad šis jūsų pasiūlymas yra Užimtumo įstatymo projekto vienas iš esminių? Ačiū. Sutinkate ir neprašote, kad šiame įstatyme mes jį svarstytume. Daugiau pasiūlymų nebuvo gauta. Po svarstymo V. Bakas – motyvai už. Atsisakote. Ačiū.

J. Razma – motyvai prieš.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš nesu prieš projektą, bet man sukėlė abejonių 3¹ straipsnio redakcija, ar tikrai komitetas taip priėmė? Dabar čia parašyta, kad kai darbuotojui yra įtarimų ir sveikatos problemų, darbdavys kiekvienam tokiame darbuotojui besąlygiškai privalo pasiūlyti nuotolinį darbą. Ar tikrai tam darbuotojui, kuris dirba prie konvejerio, bus tokia galimybė? Aš manau, kad čia turėjo būti pasakyta – jei yra galimybė, pasiūlo nuotolinį darbą. O jei tokios galimybės nėra, tai darbuotojas turi būti iš karto nušalinamas. O čia atsiranda prievolė darbdaviui kiekvienu atveju pasiūlyti nuotolinį darbą. Tai ar taip gali būti? Ar tikrai komitetas čia teisingai suredagavo tą 3¹ straipsnį?

PIRMININKĖ. Taip. Kadangi komiteto narė, tai žinau, kad taip ir buvo suderinta. Pirmiausia pasiūlo nuotolinį darbą, o po to... (*Balsai salėje*) Bet nesiginčijame, nes vėl mane bars, kad aš komentuojau. Gerbiami kolegos, motyvai išsakyti. Balsuojame dėl įstatymo projekto po svarstymo. (*Šurmuly salėje*) Gerbiami kolegos, netriukšmaukite, ramiai išsiaiškinkite. Dabar triukšmas. Dėkoju.

Balsavo 97 Seimo nariai: už – 91, prieš nėra, susilaikė 6. Po svarstymo pritarta.

Priėmimas. Priėmimas pastraipsniui. 1 straipsnį galime priimti? Priimame. 2 straipsnį galime priimti? Priimame.

Dėl viso įstatymo projekto priėmimo stadijoje G. Skaistė. Prašom, kolege. Atsisakote, balsuojame.

Balsuojame dėl Darbo kodekso įstatymo, kuris buvo sujungtas su kitu Darbo kodekso įstatymu ir pagrindu paimtas projektas Nr. XIII-4626, kartu sujungiant su projektu Nr. XIII-4617.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 98, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Mielas kolega A. Sysas – replika po balsavimo.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Aš nekalbėsiu apie Darbo kodeksą, nes visi kalbėjo iš tribūnos, bet ne apie tai, kas buvo jame parašyta. Mano klausimas, ar mes galėsime kur nors susipažinti su Užimtumo, Garantinio fondo ir Ligos ir motinystės įstatymų redakcijomis, nes kol kas elektroninių nėra? Galbūt popierinį variantą atspausdinsite, kai svarstysime, nes tai yra labai svarbu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Iš tikrųjų keista, kad nėra. Mes matome, gerbiami kolegos, pasitikrinkite savo kompiuterinėje sistemoje, pas mus jis yra ir atsidaro visos apimties. (*Balsai salėje*) Taip, yra, yra, Darbo kodeksas yra. (*Balsai salėje*) Dėl kitų įstatymų projektų. Dabar sutikslinsime, jūsų pastaba labai teisinga. Taip pat Užimtumo įstatymas, kurį nedelsiant svarstysime.

16.31 val.

Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 24, 25, 35, 37, 41, 42 ir 44 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 5¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIII-4628(2) (svarstymas ir priėmimas)

Kviečiu komiteto pirmininkę R. Šalaševičiūtę. Svarstysime Užimtumo įstatymą. Kaip jūs žinote, buvo du Užimtumo įstatymo projektai ir pagrindu buvo paimtas projektas Nr. XIII-4628, sujungiant jį su projektu Nr. XIII-4618. Gerbiamoji komiteto pirmininkė R. Šalaševičiūtė. Užimtumo įstatymo projekto svarstymas. Išvada.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš tik noriu informuoti, kad Užimtumo įstatymas yra pasirašytas labai neseniai ir jis jau yra įregistruotas. Laukite, tuoj turi pasirodyti.

Kalbant apie Užimtumo įstatymą, buvo du projektai, tai projektas Nr. XIIIIP-4618 ir antras projektas Nr. XIIIIP-4628(2). Komitetas svarstydamas savo posėdyje šiuos projektus nusprendė analogiškai kaip Darbo kodekso projektus sujungti į vieną projektą. Sujungtas yra mano minėtas įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4618 su įstatymo projektu Nr. XIIIIP-4628. Projekto Nr. XIIIIP-4618 nuostatos inkorporuotos į įstatymo projektą Nr. XIIIIP-4628. Teikiamas Seimui svarstyti yra bendras projektas Nr. XIIIIP-4628. Už tokį sprendimą komiteto nariai balsavo vienbalsiai, tai yra sprendimas priimtas bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamoji pirmininke. Diskusija. Maloniai prašau, A. Sysas kviečiamas diskutuoti.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, aš tikrai nenoriu pakartoti, ką kalbėjo kolegos apie Darbo kodeksą, nors ten pataisos buvo visiškai kitokios. Aš norėjau atkreipti dėmesį, kad mes dirbame ganėtinai ekstremaliomis sąlygomis ir aš net nespėjau pasižiūrėti jungtinio varianto. O jungtiniame variante turi būti tai, apie ką kalbėjo kolegos svarstant Darbo kodeksą, tai yra apmokėjimo klausimai ir dydžiai, kaip tai išdėliota, papildant originalų 41 straipsnį 2¹ dalimi.

Komitetas diskutuodamas apie galimybes kompensuoti ir mokėti didesnę, ne 60 ir 40, o 90 ir 10... atsižvelgė ir į tai, kad yra ribotas pinigų kiekis. Netgi pagal Vyriausybės variantą reikia ne mažiau kaip 250 mln. tam laikotarpiui. Santykis 90 ir 10 reikalaus dar mažiausiai pusės to, tai yra kokių 370–400 mln. Aišku, mes galime tuos pinigus sunaudoti per pirmas dvi savaites ir kai reikės didesnės pagalbos, nebus iš ko. Todėl tas šioks toks kompromisas komitete rastas, kad Vyriausybė pati spręstų, bet mes, kaip įstatymų leidėjai, neturime garantuoti kažkokių aukštų išmokų iš karto, nes paprasčiausiai gali pritrūkti pinigų tolesniam gyvenimui. Mes žinome, kiek mes galime pasiskolinti, kiek mes turime fonduose ir kiek galime išleisti.

Dar vienas diskutuotinas klausimas. Mes komitete apie tai šnekėjome, bet neužbaigėme, tai yra skaičiavimo riba, nuo ko mes skaičiuojame, nes iš principo Lietuvoje tai yra susisiekiantys indai. Jeigu žmogui neapsimoka imti vieną išmoką, jis paprasčiausiai susiskaičiuoja ir gali imti kitą išmoką. Pas mus yra nedarbo draudimas, ligos draudimas, šiuo atveju – dar prastovos. Neveltui ministras mums akcentavo, kad jis džentelmeniškai bandė ginti Privalomojo sveikatos draudimo fondą, nes jeigu mes priimsime tas lubas 90 ir 10, bet nepakeisime skaičiavimo metodikos, žmogui paprasčiausiai neapsimokės imti pagal šį įstatymą. Jis paprasčiausiai pasinaudos galimybe gauti didesnę išmoką ir mes išnaudosime kito įstatymo lėšas.

Noriu pabrėžti, kad ligos ir motinystės išmoka ir taip yra deficitinė, jeigu žiūrėtume į „Sodros“ biudžetą. Mes galime turėti dar skaudesnių pasekmių. Į tai aš norėjau atkreipti dėmesį. Tikrai nemačiau, kaip galutinai surašė straipsnius, todėl bandysiu sekti eigą, kad mums po kelių dienų nereikėtų rinktis ir taisyti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskusiją baigėme. Kviečiu komiteto pirmininkę. Aptarsime gautus pasiūlymus. Pagal straipsnių eilę pirmasis pasiūlymas buvo Seimo narių V. Čmilytės-Nielsen, J. Varkalio ir K. Glavecko dėl nenumatomos galimybės bedarbiams mokytis. V. Čmilytė-Nielsen. Prašom.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (*LSF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Vos prieš kelias dienas Užimtumo tarnyba mokymo teikėjams išplatino pranešimą, kuriuo informavo, kad įstatymas nenumato profesinio mokymo, perkvalifikavimo atveju mokymo nuotoliniu būdu šioje ekstremalioje situacijoje, nepaisant to, kad kitos tiek bendrojo ugdymo mokyklos, tiek universitetai, tiek aukštosios tokia galimybę numato. Mes, vertindami šią situaciją, siūlome šalinti tą spragą. Puikiai suprantame, kad yra tikrai nemažai tokių profesijų, specializacijų, tokių kaip buhalteriai, dizaineriai, IT specialistai, kuriems tokia galimybė yra aktuali, ir jiems numatyti tokia galimybė įstatyme. Šiandien būtent vertiname tai, kad nežinome, kiek laiko gali tęstis karantinas, ir galimybė mokytis nuotoliniu būdu, persikvalifikuoti nuotoliniu būdu galėtų būti aktuali. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komiteto argumentai.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Komiteto nuomonė yra nepritarianti pasiūlymui. Argumentai: atsižvelgiant į profesinio mokymo specifiką, kai reikia įgyti ir praktinių įgūdžių, nuotolinis būdas

profesiniame mokyme nėra paplitęs. Be to, esant galimybėms, profesinio mokymo teikėjui nėra draudžiama profesinį mokymą organizuoti nuotoliniu būdu. Todėl siūloma esant dabartinei neeilinei situacijai neapsunkinti profesinio mokymo teikėjų papildomais reikalavimais.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Už pasiūlymą kalba G. Steponavičius.

G. STEPONAVIČIUS (*MSNG*). Labai ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Argumentai, kurie dabar iš tribūnos yra išsakomi, yra kaip tik argumentai, kodėl reikėtų įteisinti, nes kuo lankstesnių formų ir kuo įvairesnių formų numatymas šiomis sąlygomis bedarbiams prisitaikyti prie pasikeitusios darbo rinkos būtų reikalingas ir visiškai adekvatus. Pasižiūrėkite, kas vyksta: būreliai šiuo metu yra organizuojami, pradedant robotika, baigiant sportu, internetu, kiek vaikų šiuo metu namuose internetu, virtualioje erdvėje ne atsispaudimus daro, bet kūrybiškai prisitaiko ir mato to prasmę. Ir profesiniame mokyme yra daugybė sričių, specialybių, kompetencijų, kurias galima įgyti nuotoliniu būdu, ir čia yra kaip tik unikalūs, kolegų, šansas Lietuvoje išnaudoti nelengvą dramatišką situaciją, kad mes taptume geresni, modernesni ir gebantys prisitaikyti prie iššūkių. Profesiniame mokyme to kaip tik reikia daugiau. Aš niekaip negaliu suprasti jūsų, gerbiama komiteto pirmininke, išsakytų argumentų, man atrodo, jie yra kaip tik nepataikantys į tai, ko dabar reikia arba netrukus reikės mūsų darbo rinkai.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Tai ne mano vienos nuomonė, tai nuomonė visų komiteto narių.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*MSNG*). Gerbiama kolegų, ir dabar profesinio rengimo sistemoje niekas nedraudžia taikyti nuotolinio mokymo priemonių. Klausimas, ar tie centrai yra pasiruošę jau iš karto tą daryti, ar ne. Buvęs švietimo ministras puikiai žino, kad turbūt ne visi. Tai čia viena medalio pusė. Prievolę dabar jiems užkrauti bus tiesiog neįgyvendinamas dalykas. Bet, tarkime, galima būtų panaudoti dalį nuotoliniam mokymui, bet taip, kaip jūsų suformuluota, faktiškai visi turėtų tas priemones siūlyti. Labai sunkiai visi komiteto nariai įsivaizdavo, kad galima suvirintoją paruošti, mes kalbame apie profesinį mokymą, o ne perkvalifikavimą baigusiu buhalterių, finansų specialistų į kitas sritis, jam nepačiupinėjus suvirinimo aparato. Ir daugelis sričių, kur reikalingos bendros kompetencijos ir kvalifikacijos. Kai mes suformuluojame, padarome tokią bendrąją priemonę, tai reikia žiūrėti, kaip ją būtų galima realizuoti, taip, kaip suformuluota, jina nerealizuotina, o dabar nuotolinis mokymas gali būti realizuotas. Tai, kad koks nors valdininkas sako, kad galbūt mes to neplanuojame daryti, čia mūsų parlamentinės kontrolės klausimas ir privertė, kad tai būtų daroma, bet tam įstatymo pataisos nereikia.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiamieji kolegų, balsuojame dėl V. Čmilytės-Nielsen pasiūlymo, kuriam komitetas nepritarė.

Balsavo 96 Seimo nariai: už pasiūlymą – 40, prieš – 12, susilaikė 44. Pasiūlymui nepritarė.

Kitas pasiūlymas – analogiškas, kadangi jau apsisprendėme, teikėja sutinka, kad dėl to nebe balsuojame. Dėkoju.

Kitas V. Čmilytės-Nielsen pasiūlymas – pakeisti 41 straipsnio 2¹ dalį. Čia dėl 65 %.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (*LSF*). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Su kolegomis teikiame siūlymą, kad, atsižvelgdami į tai, kad artimiausius vieną ar du mėnesius gali, na, negalime numatyti, kiek tęsis karantinas, mes siūlome visgi numatyti, kad ne mažiau nei 65 % asmens paskutinių šešių mėnesių vidutinio atlyginimo vidurkis būtų kompensuojama, iš jų valstybės dalis būtų ne mažesnė nei 80 %.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Komitetas nepritarė pasiūlymui. Argumentas – buvo apsispręsta ir pritarta Vyriausybės pateiktam projektui šioje dalyje.

PIRMININKĖ. Dėkoju. A. Sysas – prieš pasiūlymą.

A. SYSAS (*LSDPF*). Gerbiama kolegų, aišku, geriausia būtų siūlyti, bus dar pasiūlymas mokėti net daugiau negu ne krizės metais, bet mes turime suprasti, kad yra pinigų suma, kuria mes galime naudotis. Visa kita... į priekį reikėtų žiūrėti. Bendrinė sistema Lietuvoje ir kituose įstatymuose yra siejama ne su vidutiniu atlyginimu ir prastovos atveju, o su minimaliu. Nedarbo draudimas – taip, mokamas nuo atlyginimo, bet prastova neturėtų būti krizės atveju mokama kitaip, negu mokama ramiu, taikiu metu ir kai nėra krizės.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, balsuojame dėl antrojo V. Čmilytės-Nielsen, J. Varkalio ir K. Glavecko pasiūlymo. Jam komitetas nepritarė ir dėl jo girdėjome argumentus.

Balsavo 93 Seimo nariai: už – 26, prieš – 9, susilaikė 58. Pasiūlymui nepritarė.

Kitas pasiūlymas – Seimo narių M. Navickienės ir M. Majausko. M. Majauskas. Prašom, kolega.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkui, gerbiama pirmininke. Norėjau padėkoti visų pirma Seimo Socialinių reikalų ir darbo komitetui, kuris tikrai nuodugniai išnagrinėjo situaciją per labai labai trumpą laikotarpį ir iš tiesų, mano akimis, priėmė racionaliausią sprendimą. Pasiūlymas buvo toks, iš Vyriausybės atkeliavęs, kad būtų kompensuojama verslui, kuris dėl Vyriausybės sprendimo netenka pajamų ir negali išlaikyti darbuotojų, tik 60 % prastovos išmokos. Mes pasiūlėme, kad būtų kompensuota 90 %.

Iš tiesų tas pasiūlymas nebuvo tobulas, nes jis nesudarė galimybės Vyriausybei parinkti sektorių, kurie daugiausiai nukenčia, ir jiems padėti daugiau. Todėl projektas buvo pakoreguotas komiteto, numatant galimybę lanksčiai Vyriausybei taikyti tam tikroms šakoms, tam tikram sektoriui, tam tikram verslui didesnę lengvatą.

Man atrodo, tai yra racionalus sprendimas, sudaroma daugiau galimybių Vyriausybei ir labiau padedama verslui. Tam verslui, kuris iš esmės negauna jokių pajamų, ypač paslaugų sektoriui, dėl karantino, sumokėti net ir 40 % yra labai sudėtinga. 10 % yra tikrai racionalus ir adekvatus siūlymas.

Noriu dar kartą padėkoti komitetui, kad taip greitai ir objektyviai rado optimalų sprendimą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiama komiteto pirmininkė.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Taip, komitetas pritarė M. Navickienės ir M. Majausko pasiūlymui iš dalies. Komitetas apsisprendė iš tikrųjų tais atvejais, kai yra prastova, pritarti pirmiausia 40 ir 60 procentiniam sudėliojimui, kuris yra pačiame projekte, tačiau visoms toms sritims, kurių veikla šiandien yra uždrausta, pasiūlyti Vyriausybei nutarimu labai aiškiai įvardinti tas konkrečias sritis, tačiau jeigu tai yra susiję, tarkime, dar su aptarnavimu, pavyzdžiui, viešbučių tinklai, tačiau jų valymo paslaugas atlieka samdomi, tai Vyriausybė gali nuspręsti būtent šitai kategorijai netaikyti tų 10 %, kuriuos turėtų mokėti kaip už prastovą darbdavys, ir 90 % eitų iš valstybės fondo. Tačiau būtent tai yra siejama, neužmirškite, ir su minimaliu darbo užmokesčiu.

Mūsų komitetas pačiame įstatymo projekte, už kurį dabar balsuosime, yra numatęs 10 % ir 90 %.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Pritarta iš dalies. Jūs neprašote balsuoti. Komiteto argumentus išgirdote. Kolegos, tam pritariame taip pat. Dėkoju.

Antrasis M. Majausko ir M. Navickienės pasiūlymas – dėl trijų mėnesių.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Čia kolegė M. Navickienė.

PIRMININKĖ. M. Navickienė. Prašom. Minutėlę, tuoj įjungsimė. Prašom.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, siekdami, kad kuo daugiau darbo vietų būtų išsaugota, ypač to verslo, kuris pajamų netekimą patiria nedelsiant, iš karto, ir didžiosios dalies pajamų, manome, kad valstybės teikiama subsidija neturėtų būti lydimą papildomų perteklinių įsipareigojimų ir baiminti, gąsdinti darbdavių, kad jie nepriimtų sprendimo atleisti darbuotoją anksčiau, siūlome suvienodinti terminą iki trijų mėnesių, tiek, kiek yra subsidija, kad tiek laiko jie įsipareigotų išlaikyti ir darbo vietą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komitetas.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Komitetas siūlymui pritarė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gal ir T. Tomilinas. Jau atsisako kalbėti. Pritariame ir mes. Dėkojame kolegoms už iniciatyvą ir komitetui už pritarimus.

Gerbiamieji kolegos, pasiūlymai po svarstymo aptarti. M. Navickienė.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Aš tik trumpai. Irgi manau, kad komitetas susitelkęs padirbėjo. Tiek opozicija, tiek pozicija. Galbūt taikymo požiūriu atsiras dalykų, kurie bus taisytini, tačiau tikrai buvo atsižvelgta į pagrindinius šiandienos rinkos iššūkius. Kiek galėjome, įstatymą suredavome.

Aš manau, labai svarbus signalas yra tas, kad galėsime diferencijuoti paramą tiems verslams, kurie turi sudėtingiausias aplinkybes išgyventi šiandieną. Tikiuosi, kad projektui bus pritarta, nes

jį redagavome iš esmės tokiomis greitomis aplinkybėmis, bet, manau, pagrindiniai aspektai jame yra atspindėti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, norinčių kalbėti prieš nėra. Galime sutarti bendru sutarimu po svarstymo? Galime sutarti. Dėkoju.

Priėmimas pastraipsniui. 1 straipsnis. Yra siūloma papildyti 5¹ straipsniu. Jį galime priimti? Priimame. 2 straipsnis. Galime priimti? Priimame. 3 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Galime priimti? Priimame. 4, 5, 6, 7, 8 straipsniai. Galime juos priimti? Priimame.

Dėl viso įstatymo projekto motyvai. Kolegos, norite būtinai kalbėti? Atsisakote. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 101 Seimo narys. Vienbalsiai 101 pritarė Užimtumo įstatymui. Su džiaugsmu mušu gongą. (*Gongas*)

16.52 val.

Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 1, 5 ir 6 straipsnių, II skyriaus pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 3¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIII-4627(2) (svarstymas ir priėmimas)

Dar vienas lydimasis teisės aktas – Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo projektas Nr. XIII-4627. Kviečiu komiteto pirmininkę R. Šalasevičiūtę. Komiteto išvada.

R. ŠALASEVIČIŪTĖ (LSDDF). Komitetas, atsižvelgęs į Teisės departamento pastabas, apsvaustę Seimo narių pasiūlymus ir patobulinę projektą, nusprendė pritarti jam bendru sutarimu, tai yra vėlgi vienbalsiai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskusija. A. Sysas. Maloniai prašome.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, ši kartą spėjau pasižiūrėti, kas po svarstymo komitete, kaip mes sutvarkėme šį įstatymą. Reikia pasidžiaugti ir padėkoti biuro darbuotojams ir asmeniškai ministrui, jis dalyvavo visame posėdyje ir iki šiol taisė tuos įstatymus.

Labiausiai noriu atkreipti dėmesį, kad kolegos, kurie teikė pasiūlymus... Dar kartą noriu priminti, kad prastova yra mokama nuo minimalios, ir noras mokėti krizės metais didesnius arba net daugiau negu ne krizės metais, laikotarpiu yra perteklinis. Paprasčiausiai pinigų sumą, kurią mes turime, galime panaudoti tik tiek, kiek yra tų pinigų. Džiaugiuosi, kad... Jei kas nors buvo pastabesnis, pirminiuose variantuose išmoka buvo iš Ilgalaikio darbo išmokų fondo. Dabar sutvarkyta taip, su kuo tai siejama. Su garantijomis, tai yra subankrutavus ar sustojus. Ilgalaikio darbo išmokų fondo, manau, gali prireikti, jeigu krizė užsitęs ilgiau ir prasidės darbuotojų atleidimas. Va, tada šį fondą mes, taip sakant, jo 100 mln. sutaupyti, labai greitai išnaudosime, jeigu nedarbo lygis dėl krizės staigiai augtų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu komiteto pirmininkę. Aptarsime užregistruotus pasiūlymus ir svarstytus Socialinių reikalų ir darbo komitete. Pirmas Seimo narių G. Steponavičiaus ir G. Vaičekausko pasiūlymas. Kuris iš kolegų pristatote? G. Steponavičius. 4 straipsnio pakeitimas.

G. STEPONAVIČIUS (MSNG). Labai ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Iš tiesų sekę, kaip komitetas svarstė taip pat ir Užimtumo įstatymo atitinkamas susijusias nuostatas dėl panašių siūlymų, kurie yra ir Garantijų darbuotojams įstatymo projekte, mes matome, kad kompromisinis variantas, grindžiamas M. Navickienės ir M. Majausko siūlymu, didžia dalimi atspindi ir tą logiką, kurią mes irgi teikdami siūlymą teikėme. Todėl mes savo siūlymą atsiimame ir neprašome, kad dėl jo būtų balsuojama. Kompromisas, komitete pasiektas dėl tų verslo sričių, kurios tiesiogiai labiausiai nukentės ir kurios pagal atitinkamą sąrašą galėtų sulaukti proporcingai didesnio valstybės palaikymo, yra adekvatus ir mes palaikome tokį požiūrį.

PIRMININKĖ. Nuoširdžiai jums dėkoju. Pasiūlymo nesvarstome. Kitas pasiūlymas – V. Čmilytės-Nielsen ir J. Varkalio. Jis analogiškas ir skiriasi tik 3 straipsnio formuluotė, bet J. Varkalys linksi galvą, kad taip pat neprašo svarstyti. Ačiū. Seimo narių M. Majausko ir M. Navickienės tampa nebeaktualus. Komiteto pirmininkė gali ir pakomentuoti.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Taip, jis yra nebeaktualus, nes yra pakeistas finansavimo modelis ir tiesiog aktualumo svarstyti jau nebėra.

PIRMININKĖ. M. Majauskas kaip tik su tuo sutinka. Dėkojame. Daugiau pasiūlymų nėra. Po svarstymo norinčių kalbėti nėra. Galime... Ne, atsiprašau, aš per daug skubu. Po svarstymo – A. Sysas. A. Sysas pritaria, šaunu. Bendru sutarimu po svarstymo pritariame? Pritariame.

Priėmimas. Priėmimas pastraipsniui. 1 straipsnis. Galime priimti? Galime. 2 straipsnį galime priimti? Galime. 3, 4 ir 5 straipsnius galime priimti? Priimame.

Dėl viso įstatymo projekto. T. Tomilinas atsisako kalbėti ir maloniai kviečia visus balsuoti dėl šio įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 95 Seimo nariai, 95 Seimo nariai pritarė įstatymui (projektas Nr. XIIIIP-4627). (*Gongas*)

15.57 val.

Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 papildymo 11¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4625(2) (svarstymas ir priėmimas)

Ir paskutinis įstatymo projektas – Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo 11 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4625. Iš karto prašau kolegų, tikriausiai leisite pratęsti posėdį tol, kol mes pabaigsime svarstyti šį įstatymo projektą, taip? Sutarėme. Ačiū.

Gerbiamoji komiteto pirmininke, svarstymas, išvada.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Komitetas, svarstydamas projektą, atsižvelgė į Teisės departamento pastabas, į komiteto narių išsakytą nuomonę, patobulino projektą ir patobulintam projektui vėl komitetas pritarė bendru sutarimu, tai yra vienbalsiai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. A. Sysas kviečiamas diskutuoti. Ruošiasi D. Šakalienė. (*Balsai salėje*) Viskas gerai, sako A. Sysas, įvertinęs labai profesionaliai. D. Šakalienė. Ir D. Šakalienė atsisako dalyvauti diskusijoje pritardama ir įvertindama tai, kas yra nuveikta ir padaryta. Gerbiamoji komiteto pirmininke, prašom grįžti į pagrindinę tribūną. Seimo narių D. Šakalienės ir R. Budbergytės pasiūlymas. Gerbiamoji Šakaliene, prašom.

D. ŠAKALIENĖ (*LSDPF*). Iš tiesų iš pradžių buvo labai susirūpinę neįgalių vaikų tėvai, ypač mamos, kurios kažkaip dažniau lieka namuose, kreipėsi, kad buvo nepažiūrėta į neįgalius vaikus, kurie nebėra ikimokyklinukai arba pradinukai, bet vis dar eina į bendrojo lavinimo arba specialiojo ugdymo įstaigas, nebuvo galimybės dėl jų paaimti biuletenį karantino metu. Teikiame pasiūlymą dėl to, kad būtų galimybė ir juos įtraukti. Kaip suprantu, komitetas pritarė, tai gal nebeargumentuosiu. Man atrodo, visi suprantame situaciją.

PIRMININKĖ. Jūs sutinkate su komiteto pritarimu? Prašom, pirmininke.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Gerbiama posėdžio pirmininke, truputį gal ne taip, mes pritarėme iš dalies, kadangi svarstydami įvertinome situaciją truputį kitaip, plačiau, ir pataisėme, papildėme D. Šakalienės ir R. Budbergytės siūlymą – amžių, kuris buvo numatytas 18 metų, įrašėme iki 21 metų, pataisėme pačią redakciją. Mes įvardijome, tai padarėme atsižvelgdami į pagal bendrojo arba specialiojo ugdymo programas besimokančius neįgalius vaikus ir bendrą neįgaliųjų situacijos reglamentavimą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs su tuo sutinkate ir Seimas tam taip pat neprieštarauja.

Antrasis pasiūlymas buvo V. Čmilytės-Nielsen ir J. Varkalio. Kuris iš kolegų? Viktorija. Prašau.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (*LSF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Mūsų siūlymas yra didinti procentinius punktus iki 90 % išmokos gavėjo vidutinio darbo užmokesčio. Argumentas yra tas, kad šeimos, prižiūrinčios vaikus, turi jaustis saugiai ir sąlygos neturėtų skatinti pažeidinėti karantino ar neturėtų skatinti prarandamos pajamos pažeidinėti karantino. Mes manome, kad tas saugumas yra labai svarbus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komiteto išvada.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Komitetas nepritarė. Argumentas yra labai paprastas – tiesiog netikslinga ir nereikia keisti ligos išmokų procentinio dydžio, kuris yra reglamentuotas ir įtvirtintas įstatymais.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prieš šį pasiūlymą – R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*MSNG*). Jeigu mes pradėsime taikyti, kaip dabar suskaičiavo kolegos, tai kai kuriais atvejais daugiau negu priklauso gausime – virš 100 % į rankas. Turbūt ne apie tai kalbama. Būkime vis dėlto realistais. Kažkaip liberalai, kurie stengiasi taupyti pinigus, šį kartą labai jau dosnūs pasidarė.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Išlaidūs.

R. J. DAGYS (*MSNG*). Labai jau dosnūs, seniai tokių dosnių nesu matęs.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, balsuojame dėl V. Čmilytės-Nielsen pasiūlymo, kuriam komitetas nepritarė.

Balsavo 90 Seimo narių: už – 32, prieš – 11, susilaikė 47. Pasiūlymui nepritarta.

Antrasis V. Čmilytės-Nielsen ir J. Varkalio pasiūlymas. Viktorija, prašau.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (*LSF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Kadangi kiti du pasiūlymai yra susiję ir komiteto valia yra tokia, tai siūlau nebalsuoti.

PIRMININKĖ. Nebebalsuoti. Ir dėl ketvirtojo, tai yra jūsų trečiojo pasiūlymo, taip pat dar vienas pasiūlymas, jūs sutinkate su komiteto argumentais. Dėkojame. Daugiau pasiūlymų nebuvo gauta.

Ačiū komiteto pirmininkei. Ačiū už labai atsakingą darbą.

Po svarstymo – D. Šakalienė.

D. ŠAKALIENĖ (*LSDPF*). Aš iš tikrųjų manau, kad labai pozityvu, kad vis dėlto buvo įvertinta, kad yra gana daug labai pažeidžiamų grupių, labai pažeidžiamų šeimų, kurios iš esmės buvo atsidūrusios spąstuose. Norėčiau pacituoti kai kurias mamas, auginančias neįgalius vaikus, kad tepamėgina ministrai dirbti nuotoliniu būdu, kai šalia yra vaikas su dideliais specialiaisiais poreikiais arba labai dideliais specialiaisiais poreikiais. Iš esmės nėra jokios galimybės ir dirbti tą darbą nuotoliniu būdu, ir prižiūrėti vaiką, kartais didelį 16 ar 17 metų vaiką.

Kartu, manau, tikrai džiugu, kad Vyriausybė pati pasiūlė taip pat išspręsti labai sudėtingą iššūkį tėvams, auginantiesiems suaugusius neįgalius vaikus, nes dienos centrai, bet kurios kitos priežiūros įstaigos šiuo metu yra uždarytos ir iš esmės vėlgi nuotoliniu būdu dirbti yra visiškai neįmanoma. Matau, kad sutaupysiu minutę laiko, nes vėlgi preziumuoju, kad visi suprastume šitą skaudžią situaciją ir kad sprendimas turėtų būti visiems aiškus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norinčių kalbėti prieš nėra. Ar galime bendru sutarimu po svarstymo pritarti? Dėkoju.

Priėmimas. Priėmimas pastraipsniui. 1 straipsnį, kuris ganėtinai ilgas, galime priimti? Priimame. 2 straipsnį – įstatymo taikymas – priimame.

Motyvai. T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, norėtusi dar kartą atkreipti visuomenės dėmesį ypač į tai, kad pirminiame projekte, būtent Ligos įstatyme, buvo numatytos subsidijos smulkiausiajam verslui, tai yra individualios, savarankiškos veiklos vykdytojams mes perkeliame šias subsidijas į Užimtumo rėmimo įstatymą, į Garantinio fondo naudojimo įstatymą, tai yra racionalesnis sprendimas, ir būtent užimtumo sistema susidurs ir tvarkysis su šituo, ir bus atpalaiduota sveikatos sistema.

Norėtusi apibendrinant pasakyti, kad iš esmės mes turime visi džiaugtis, kad galime išnaudoti rezervus ir skirti papildomas subsidijas, tokias kaip, pavyzdžiui, savarankiškos veiklos vykdytojams, kaip darbo vietos išsaugojimo dviejų lygių garantijos, dėl kurių mes šiandien apsisprendę jau esame, galime džiaugtis, kad Darbo kodeksas labai detalai numato įvairias darbo organizavimo formas ir mes pagaliau visavertiškai naudojames to naujo Darbo kodekso privalumais.

Ir paskutine nata norėtusi pasakyti, kad tie žmonės, kurie nepateks, vienaip ar kitaip, nepateks į šių atidaromų rezervų spektrą, negalės pasinaudoti naujomis subsidijomis, visada galės remtis pinigine socialine parama, kuri funkcionuoja, kuri yra betarpiškai... savivaldybės teikia pa-

ramą, piniginę paramą žmonėms, kai jie praranda pajamas. Artimiausiu metu bus ministro įsakymas dėl piniginės socialinės paramos panaudojimo palengvinimo ir žmonių, kurie dėl vienokių ar kitokių priežasčių, galbūt keli tūkstančiai žmonių, kurie nepateks į šitą subsidijų aprėptį, galės gauti valstybės pagalbą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. R. J. Dagys – motyvai už.

R. J. DAGYS (*MSNG*). Palaikydamas būtent tokį komiteto pasiūlytą sprendimą, norėčiau kelis žodžius pasakyti dėl ateities. Tikrai, neduok Dieve, bet gali prireikti dar papildomų kokių nors priemonių. Ir mano siūlymas Vyriausybei būtų kitą kartą ateiti su specialiuoju įstatymu, skėtiniu įstatymu, kuriame būtų matoma parama visiems sektoriams, kaip jie tarpusavyje sąveikauja, nes net ir mums komitete svarstant Užimtumo įstatymą, Garantinio fondo ir kitus, tarp įvairių fondų ieškant pinigų, tikrai susisuko galva. Ne taip lengva juose susigaudyti, o žmonėms, kurie norės ją taikyti ir ją pasinaudoti, dar bus sunkiau juos suvokti ir mums reikės labai daug aiškinamojo darbo padaryti. Geriau būtų, kad ateitų vienas skėtinis krizinis įstatymas su nuorodomis į specialiuosius įstatymus ir tada matytume tą sąveiką. Bet, neduok Dieve, kad tokio įstatymo reikėtų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai už – A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, aš manau, kad paskutinę natą, kaip sakė kolega Tomas, pasakys atlikėjai, tai yra mūsų piliečiai, kurie turės naudotis šiais įstatymais. Todėl aš nelabai čia džiaugiuosi, nes greitą darbą dažniausiai žinome, kas gauda, todėl neperšokę nesakykime op. Padarome didelį darbą, kad išsprendžiame tas problemas, kurios šiandien yra svarbios ir dega. Manau, kad yra teisingas sprendimas, kad mes nepagadinome Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo pašalpos išmokomis, inkorporuodami jas į šią sistemą, nors ir laikinai. Suradome kitą sprendimą per užimtumą ir manau, kad... Tikiuosi, kad viskas bus gerai, bet žinant mūsų praktiką, kad gerai ne visados išeina, kai greitai dirbame, tai siūlau balsuoti, bet tikiuosi, kad dar ne kartą sugrįšime.

PIRMININKĖ. Mili kolegos, balsuojame dėl Ligos ir motinystės įstatymo priėmimo. Motyvus girdėjome.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 100 Seimo narių, vienbalsiai – 100 priėmė Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymą. (*Gongas*) Dėkoju.

Gerbiamoji komiteto pirmininke Rimante Šalaševičiūtė, po balsavimo.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Gerbiami kolegos, pirmiausia, aišku, komiteto nariai ir visas Seime, labai nuoširdžiai dėkoju už tokį susitelkimą ir tokius skaudžius, sakykime, įstatymus, kuriuos turėjome priimti. Priėmėme be jokių ginčų, be jokių nesutarimų ir tiesiog norėtusi, kad iš tikrųjų mes taip visada dirbtume. Tikrai nuoširdžiai dėkoju ministerijos darbuotojams, ministrui, viceministrei, kurie ir dienomis, ir vakarais sėdėjo pas mus ir nerimavo dėl šitų teisės aktų parengimo, kad Seime būtų sklandžiai svarstoma. Ir komiteto biurui, jos ne vieną dieną dirbo, kad jums būtų viskas aišku ir galėtumėte balsuoti taip, kaip balsavome šiandien. Ačiū visiems.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiamieji kolegos, ištis mes pademonstravome labai sutelkto darbo pavyzdį. Dėkojame visiems. Priimti Lietuvos žmonėms labai svarbūs įstatymų projektai.

17.11 val.

Seimo narių pareiškimai

Dabar, pabaigę įstatymų projektus, dar turime išklausti ir Seimo narių pareiškimus. Kviečiu A. Matulą.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Gerbiama pirmininke, gerbiami kolegos, šiandien skaitome interneto portaluose, kad kolega R. Karbauskis teigia, kad Europos Sąjungoje Lietuva bene geriausiai pasiruošusi kovoti su koronavirusu. Ką tik kolega T. Tomilinas dėkojo Vyriausybei, galbūt mintyse ir partijai, ir sakė – iššūkius pasitikti pasiruošę. Ištis ekstremali situacija Lietuvoje lyg ir paskelbta laiku. Buvo įvesti budėjimai oro uostuose, pradėti atlikinėti labai ribotai, centralizuotai tyrimai. Ar jie davė rezultatų, aš labai abejoju.

Šiandien turime tokią situaciją, kad masiškai trūksta, ypač medikams, apsaugos priemonių. Vakar specialiai pas mane į Pasvalį iš Panevėžio atvyko vienas medikas, dirbantis greitojoje pagalboje, ir papasakojo, su kokiomis priemonėmis, kokiomis sąlygomis jie važiuoja į iškvietus. Paminėsiu vieną detalę, kad jiems per parą, sakė, išduodamos dvi kaukės, greitosios pagalbos automobiliui, o iškvietimų atlieka masę. Turime... Dvi savaites sprendėme, išduoti licenciją ar ne dezinfekcinėms priemonėms. Užut išsiaiškinę poreikį, atsižvelgiant į kitų šalių patirtį, ir užsakę testus, šiandien turime mažiausiai Europos atliekamų testų. Visiškai neatsižvelgiame į medikų rekomendacijas, į Pasaulio sveikatos organizacijos rekomendacijas. Vyriausybė deklaruoja – imamės svarbių priemonių, sveikatos apsaugai skirsime 0,5 mlrd., 500 mln. papildomų lėšų kovai su virusu. Pasirodo, tos lėšos, kaip šiandien mums išsidavė sveikatos apsaugos ministras, tos visos lėšos faktiškai yra sukauptos sveikatos rezervo lėšos, Sveikatos draudimo fondo rezervo lėšos. Ir jeigu tik iki 500 mln. kažkiek pritrūks, kažkiek Vyriausybė pridės. Už tas lėšas, kurios gali būti panaudotos pacientų gydymui, šiandien mes perkame skubos tvarka ventiliatorius, ką ir reikia daryti. Bet vėlgi – prieš metus laiko, prieš pusę metų mes stengėmės uždaryti kai kurias ligonines. Vakar skambinėja ministerijos atstovai į rajonų ligonines ir klausia, kiek reikia jums ventiliatorių? Įstaigos sako – gal vieno, gal nė vieno, gal dviejų. Sako, gerai, jeigu prašote vieno, rašysime du, jeigu prašėte dviejų, parašysime tris. Kas čia dabar suinteresuotas taip staiga pakeisti tą politiką ir pripirkti tų aparatų? Penkerius metus kartojome, kad įrangos yra pakankamai, nereikia jos daugiau. Tai kur yra mūsų strategija, kolegos?

Kolegos, dabar kokia reali situacija? Praeitą savaitę Rokiškio ligoninės gydytojas vienas grįžo iš užsienio kelionės, atsirado gripo požymių. Buvo prašoma atlikti testą, to testo neatliko. Tik įstaigai apmokėjus už tą testą buvo atliktas tyrimas, jis neigiamas ir šiandien žmogus gali toliau be rizikos gydyti kitus ligonius.

Na, o dabar apie realią situaciją Panevėžyje. (*Balsas salėje*) Nesvarbu, kolegos, kiek liko, išklausykite, čia jūsų darbai yra. Panevėžyje žmogus, kuris aprašytas, duok, Dieve, sveikatos jam, kad jis pasveiktų, buvo paguldytas į vieną Panevėžio ligoninę ketvirtadienį su aiškiais kitų ligų požymiais, bet su aiškia anamneze, kad jis grįžo iš Pietų Afrikos Respublikos. Kiek mane informavo medikai, testas nebuvo atliktas, nes pagal ministro aprašą trūksta duomenų. Vien tik dėl išvykos į ne rizikos šalis, nes kažkas Pietų Afrikos Respublikos neįtraukė, testas nebuvo atliktas. Visi žmonės vienoje Panevėžio ligoninėje jį gydė. Už paros pablogėjus situacijai perkėlė į Respublikinę Panevėžio ligoninę.

PIRMININKĖ. Pone Antanai, kiek jums laiko dar reikia?

A. MATULAS (TS-LKDF). Baigiu. Keturias paras gydytas Panevėžio ligoninės įvairiuose skyriuose, vežtas, dializuotas, atlikti tyrimai, konsultantai. Vakar iš vakaro pablogėjus sveikatai buvo intubuotas, reanimuotas ir panašiai. Tik pareikalavus medikams, kiek aš žinau, buvo atliktas testas, kuris yra teigiamas. Šią minutę krūva Panevėžio medikų izoliuoti, karantinuoti, paimti jų tyrimai, o kontaktą turėjo begalė Panevėžio medikų.

Dar daugiau. Su juo vykusių 19 ar 20 Panevėžio žinomų žmonių, verslininkų, šiandien karantinuoti, bet jų tyrimai nepaimami. Tai, kolegos, kas čia darosi, kas prisiims atsakomybę? Aš manau, kad pagaliau šitą atsakomybę už nekompetenciją, už užsispyrimą, už neklausymą medikų rekomendacijų, Pasaulio sveikatos organizacijos rekomendacijų turi prisiimti Ekstremalių situacijų centras su kolega A. Veryga priešaky...

PIRMININKĖ. Dėkoju, jau laikas.

A. MATULAS (TS-LKDF). ...ir Vyriausybė, nes, kolegos, toliau šitaip vaidinti, kad situacija yra gera Lietuvoje ir mes nedarome tyrimų...

PIRMININKĖ. Ačiū, pone Matulai.

A. MATULAS (TS-LKDF). ...nežinome realios situacijos, taip toliau tęstis negali. O jūs išėję iš čia džiaugiatės, kad jūs viską padarėte, kad mes esame pasiruošę. Gėda! (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Mieli kolegos, iš tikrųjų nei vieni kitus barkime, tiesiog nusiteikime dirbti. Tikrai tokio masto ekstremalios situacijos dar nėra buvę ir aš leidžiu sau kaip pirmininkė tai pasakyti prieš tai pakviesdama R. Šarknicką. Padėkime vieni kitiems išgyventi kritinę situaciją. (*Balsai salėje*) R. Šarknickas. Prašau.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju. Iš pradžių noriu palinkėti sveikatos visose apygardose tiems žmonėms, kurie serga. Gaila, kad šioje situacijoje vienas įvykis yra suabsoliutinamas, kad yra visoje valstybėje taip. Idealiai niekur pasaulyje nerasite, kad viskas vyktų kaip lygioje vietoje. Reikia žmogiškumo ir supratimo.

Dabar aš norėčiau kreiptis dėl Alytaus rajono Daugų gimnazijos mokytojų kreipimosi ryte. Aš labai norėčiau paprašyti L. Kasčiūno, kuris dažnai lankosi Alytaus rajone įvairiuose renginiuose. Kadangi Vyriausybės sprendimo, Švietimo ir mokslo komiteto pirmininko Alytaus rajono meras neišgirdo, o ten gimnazijoje dirba apie 40 mokytojų ir jie vieninteliai Lietuvoje yra priversti dirbti, aš noriu pasakyti, kas atsakys, jeigu iš tų mokytojų kas nors susirgs.

Yra tiesiog žmogiškas prašymas: paprašykite jūs savo konservatoriaus mero, kad atšauktų visus sprendimus, nes Alytaus rajone visų mokyklų, kurios siuntė anoniminius laiškus, faktiškai iš visų mokyklų buvo paprašyta pasiimti atostogų. Aišku, jis gali teigti, kad vykdė prašymą, jie galėjo atsisakyti, bet mes žinome, kokia ten yra sistema, kaip veikia ta metodika. Bet dabar į tai nesigilinkime. Aš tik prašau dėl žmonių sveikatos – paprašykite atšaukti rajono mero šitą sprendimą, yra Vyriausybės sprendimas priimtas visoje šalyje. Tiesiog žmogiškas prašymas. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau norinčių išsakyti mintis, pasiūlymus, perskaityti pareiškimus nėra.

Paskutinis balsavimas. 100 mūsų užsiregistravusių balsuoti toks buvo įspūdingas, bet dabar prieš skelbdama posėdžio pabaigą kviečiu užsiregistruoti tuos, kurie dar išklausetė pareiškimų.

Užsiregistravo 65 Seimo nariai.

2020 m. kovo 17 d. vakarinį posėdį baigėme. (*Gongas*) Kuo geriausios visiems kloties. Būkite sveiki! Rinksimės pagal poreikį, kolegos. Jeigu reikės, čia ir dabar.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VIII (PAVASARIO) SESIJOS NENUMATYTO POSĖDŽIO NR. 384 STENOGRAMA

2020 m. kovo 31 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas V. PRANCKIETIS
ir Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ*

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Gerbiami kolegos, Seimo nariai, svečių šiandien nedaug, gerbiami žmonės, kurie stebite šį posėdį. *(Balsai salėje)* Tikiuosi, kad dabar jau girdėsite.

Pradedame Lietuvos Respublikos Seimo nenumatytą 2020 m. kovo 31 d. posėdį. *(Gongas)*

Susirinkome išskirtinėmis sąlygomis, pasakyčiau, kad nežinomybės sąlygomis. Dėl to matau daug stovinių prie mikrofono ir norėčiau, kad ši situacija netaptų Astravo, Černobylio repeticija. Ekstremali situacija reikalauja sprendimų. Šiandien mes ir susirinkome spręsti dėl tų sprendimų. Sprendimų tikėtusi visa Lietuva, tikriausiai pozityvių. Pozityvūs sprendimai yra tokie, kad mes galėtume dirbti, ir aš norėčiau, gerbiami kolegos, paprašyti mūsų visų, yra nemažai susirinkusių, atsistoti ir padėkojant medikams už jų atliktą darbą paploti. *(Plojimai)*

Vieną minutę. Sekretoriato vadovė prašo paprašyti visų, kad užsidėtų kaukes. Bet, gerbiami kolegos, tęsiant rimtai, aš norėčiau paprašyti ir dar vieno jūsų atsistojimo, mes netekome dalies žmonių dėl nesuvaldyto viruso ir pagerbiant tą netektį prašau tylos.

Tylos minutė

Dėkoju. Prašome naudoti kaukes. Vis dėlto gal aš čia esu toliau, tai galiu... Vieni man liepia nusiimti, kiti siūlo užsidėti.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ar galima dėl vedimo tvarkos?

PIRMININKAS. Dėl vedimo tvarkos? Dar mes nesiregistravome. Siūlau užsiregistruoti.

Užsiregistravo 71 Seimo narys.

Dėl vedimo tvarkos. Nežinau, kuris pirmasis atsistojote? Man atrodo, A. Salamakinas. Prašau.

A. SALAMAKINAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, vakar žiniasklaidoje pasirodė informacija, kad Seimo nario D. Gaižausko padėjėja serga koronavirusu ir jis turėtų būti izoliacijoje. Aš matau jį sėdintį čia. Tai dabar ar mes turime visi išeiti, ar jis turi išeiti? Gal paaiškinkite situaciją, nes, manau, Seimo nariui įstatymo reikia laikytis.

PIRMININKAS. Paaškins D. Gaižauskas. Prašau.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Labai ačiū. Iš tikrųjų labai gerai (ačiū, gerbiamas kolega), kad ši klausimą iškėlėte, nes noriu pasakyti ir, ko gero, gerai, kad žmonės mato, – tai dviejų žurnalistių dovana mano gimtadienio proga vakar paskleista tiesos neatitinkanti informacija. Tai yra šmeižtas. Aš visur dėl šmeižto esu informavęs, tiek „Delfi“, tiek LRT, kad paneigtą informaciją, kurią yra paskleidę.

Kodėl? Todėl, kad padėjėja, kuri darbuojasi V. Simuliko kabinete (visi turbūt žinote, penktame aukšte), tiesioginio kontakto su manimi neturėjo ne tik kad nuo 17 dienos, bet daugiau negu tris savaites, kiek aš atsimenu, išvis neturėjo jokio kontakto su manimi. Neturėjo kontakto ir su kitais nariais, nei su NSGK komiteto nariais ir panašiai. Neturėjo tiesioginio kontakto, vadinasi, priverstinės izoliacijos tikrai nereikia. Apie tai esu kalbėjęs ir su ekstremalių operacijų vadovu A. Veryga. Biuras patikslino informaciją su kanclere, ir mes visi – tiek NSGK nariai, tiek aš be išimties – neturime būti priverstinėje izoliacijoje, nes tiesioginio kontakto neturėjome. Tiesioginį kontaktą turėjo tik V. Simulikas ir toje aplinkoje esantys žmonės. Ko gero, jie ir saviizoliavosi.

Tiek LRT žurnalistė R. Miliūtė, tiek žurnalistė V. Danauskienė prieš rašydama straipsnius buvo aiškiai informuota apie tai. Feisbuke aš taip pat esu pateikęs informaciją – tiesioginio kontakto neturėjau, saviizoliacijos man nereikia. Tačiau, atsižvelgdamas į tam tikras aplinkybes, kaip

ir jūs visi kolegos, esu pasakęs, kad mes turėtume laikytis saviizoliacijos, savanoriškai tam tikrų taisyklių, vienaip ar kitaip norėdami išvengti kokios nors vienokios ar kitokios galbūt užkrato galimybės.

PIRMININKAS. Ačiū. M. Majauskas.

D. GAIŽAUSKAS (*LVŽSF*). Aš tiesioginio kontakto neturėjau ir man saviizoliacija nereikalinga.

PIRMININKAS. Ačiū. M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, Pirmininke. Noriu atkreipti dėmesį, kad yra nemažai rezervinių klausimų, dėl kurių reikia surinkti 29 parašus. Mes puikiai žinome, kad dar nėra taip buvę, kad nesurinktume tų 29 parašų dėl teikiamų projektų. Ar galime čia sutarti, kad neiname ir nerenkame tų parašų, kad papildomai nesiburtume, ir sutariame, kad nereikia papildomai jų pateikti Sekretariatui ir tuos klausimus mes galėsime pateikti čia, Seime?

PIRMININKAS. Parašų nereikia rinkti, nes klausimai įtraukti į darbotvarkę.

L. Kasčiūnas. Prašau.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, aš truputėlį pratęsdamas situaciją dėl D. Gaižausko patarėjos, padėjėjos. Tai, viena vertus, yra problema, susijusi su pačiais Seimo nariais, tvarka, daugmaž paaiškinta, bet nėra aišku dėl pačios patarėjos elgesio. Mes čia griežtiname bausmes, bandome priversti žmones būti saviizoliacijoje, o kokį mes pavyzdį rodome? Jeigu tai yra politinio pasitikėjimo tarnautoja, tai gal būtų galima jai kaip nors duoti signalą, nurodymą, kad ji deklaruotų savo kontaktus, savo vaikščiojimus po to, kai turėjo būti saviizoliacijoje? Jeigu jinai nebendradarbiauja ir neatsiliepia į atsakingų institucijų skambučius, kaip mes atrodome? Mielieji, kokį mes pavyzdį rodome? Čia yra apie tai kalbama pirmiausia.

PIRMININKAS. Kolegos, atkreipiu dėmesį, mes organizuodami posėdį kalbėjome apie tai, kad tie, kurie neklausia ir kuriems klausimas nėra aktualus, ne jų komiteto, tiesiog galėtų čia nedalyvauti pateikimų metu. Bet visada visi yra laisvi pasirinkti savo dalyvavimo būdą.

J. Razma. Prašau.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiamas posėdžio pirmininke, šiandien antradienis, lyg ir turėtų būti eilinis Seimo posėdis. Kaip čia atsitiko, kad valdyba uzurpavo tą teisę skelbti neeilinius posėdžius? Jeigu būtų eilinis posėdis, mes galėtume pasisakyti dėl darbotvarkės, siūlyti ką nors išbraukti, įtraukti, kai yra valdybos teikiama neeilinio posėdžio darbotvarkė, mes nieko negalime padaryti.

PIRMININKAS. Jeigu gerai pamenate, tai valdyba turi tokią teisę sudaryti grafiką. Grafikas buvo sudarytas ir jis buvo pakeistas atsižvelgiant į karantiną, ir karantino metu buvo nekviečiami posėdžiai. Šis posėdis buvo paskelbtas taip pat valdybos kaip neeilinis, nes nenumatytas grafike, ir valdyba tokią teisę turi ir ta teise naudojasi. Visų frakcijų atstovai valdyboje dalyvavo svarstant dalykus. Neatsimenu, kas dabar. J. Sabatauskas. Prašau.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Dabar netgi mūsų staliniuose kompiuteriuose darbotvarkėje yra projektų, kurie dar neregistruoti. Kaip mes galėsime svarstyti ir juo labiau suspėti susipažinti ir pateikti savo pastabas ir pasiūlymus, jeigu dar iki šiol dabar svarstant darbotvarkę mes neturime registruotų projektų. Aš turiu omenyje Statuto projektą.

PIRMININKAS. Statuto pataisą jeigu turite omenyje, tai ji atiduota registruoti šiuo metu, tai tikrai iki pateikimo bus registruota.

A. Nekrošius.

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). Dėkoju, Pirmininke. Iš esmės matome puikų pavyzdį politikavimo krizės metu. Iš esmės visi kalbėtojai, kurie iki šiol kalbėjo, kalbėjo ne į temą ir ne apie darbotvarkę. Siūlau nutraukti šitą diskusiją.

PIRMININKAS. D. Gaižauskas turi teisę atsakyti. Prašau.

D. GAIŽAUSKAS (*LVŽSF*). Taip, kolegos. Ką tik gavau pranešimą, kad tuo metu, kai aš paaiškinau aplinkybes, manęs negirdėjo visuomenė, nes įrašo nebuvo. Aš dar noriu pakartoti, nes tikrai buvo užduotas labai aktualus klausimas gerbiamojo Samala... Sama... Sama... Samala... Gerai. Samalakino, Samakakino... (*Juokas salėje*) Gerai, esmė tokia. Gerbiami žiūrovai... (*Balsai, juokas salėje*) Aš atsiprašau kolegos dėl ne taip ištartos pavardės. Bet dabar rimčiau. Dar kartą pakartuoju, nes uždavėte labai svarbų klausimą dėl manęs, kodėl aš dalyvauju Seimo posėdyje.

Pakartosiu, kad tiek žurnalistę R. Miliūtę, tiek žurnalistę V. Danauskienę prieš duodamas interviu informavau, kad tiesioginio kontakto aš asmeniškai su Seimo darbuotoja neturėjau. Kaip ir neturėjo tiesioginio kontakto visas Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Tiesioginį kontaktą turėjo tikrai V. Simulikas, nes dirba tame pačiame kabinete su minėta padėjėja. V. Simulikas dabar yra priverstinėje saviizoliacijoje. Mums, visam penktam aukštui, tiems, kurie turime kabinetus, kaip ir jūs visi Seimo nariai, mums priverstinės saviizoliacijos nereikia. Tą kartu paaiškino man ir gerbiamas A. Veryga, nes buvo kreiptasi į A. Verygą. Kreipėmės visas biuras į Seimo kancelerę, visa tai buvo patvirtinta, todėl visa šita paskleista tiesos neatitinkanti informacija – praktiškai šmeižtas. Aš kreipiausi į LRT ir į „Delfį“, kad ta informacija būtų paneigta. Todėl dar sykį kartoju visiems, kad nei aš, nei kiti Seimo nariai, ypač Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto nariai, priverstinės saviizoliacijos tvarkos tikrai neturime laikytis, nes to ir nereikia. Aš savo feisbuko paskyroje esu pasakęs, kad saviizoliuotis visi iš penkto aukšto turime savanoriškai ir laikytis tos tvarkos.

PIRMININKAS. Ačiū.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Tikrai dėl to.

PIRMININKAS. Aš nesuprantu, kodėl mes turime tęsti šitas diskusijas. Laurynai Kasčiūnai, ar jūs tikrai reikalaujate dar kalbėti? (*Balsai salėje*)

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). (...) pasakyti. Pirmas dalykas, yra politinio pasitikėjimo tarnautoja, politinio pasitikėjimo tarnautoja, nesilaikanti Lietuvos Respublikos įstatymo. Tai yra klausimas, kokį mes pavyzdį rodome. Gerbiamas Dainiau, atsakykite į šitą klausimą. Antras klausimas. D. Gaižauskas yra atlikęs testą. Kokių būdu jis, neturėdamas simptomų, sugebėjo tą testą pasidaryti? Vėlgi koks pavyzdys visuomenei, kai yra eilės, kai žmonės negali prisiskambinti.

PIRMININKAS. Dėkojame, supratome.

Gerbiami kolegos, baigiant šitą ne pačią linksmiausią gaidą... Atsiprašau A. Salamakino, taip jūsų pavardė tariama.

Dar turėčiau pasakyti, kad mes turime draugiškai pasveikinti A. Kupčinską ir D. Gaižauską su jų neeiliniais gimtadieniais. (*Plojimai*) Gėles įteiksime po karantino.

9.16 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 13, 14, 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-4650 (pateikimas)

Ir šia gražesne gaida pereiname prie rimtosios mūsų posėdžio dalies, tai yra prie darbotvarkės 1-1 klausimo – Vietos savivaldos įstatymo 13, 14, 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII P-4650. Pranešėja – ministrė R. Tamašunienė. Pateikimas.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Ačiū, Pirmininke. Laba diena, mieli kolegos. Teikiamas Vietos savivaldos įstatymo projektas buvo pateiktas praeitame posėdyje, bet po mūsų balsavimo truputį, ir ne truputį, savivaldybės su taikymu susilaukė labai daug problemų ir dėl to dar kartą teikiame įrankį, kad savivaldybės, nepaisant ekstremalios situacijos, nepaisant karantino, savivaldybės taryba galėtų veikti, galėtų būti sprendžiami klausimai, susiję ne tik su aplinkybėmis, kuriomis gyvename dabar, bet ir užtikrinamos paslaugos gyventojams, vykdomi išipareigojimai net tuo atveju, kai sprendimų priėmimas savivaldybių tarybų nariams posėdžiuose dalyvauti fiziškai yra apsunkintas arba net neįmanomas dėl labai objektyvių aplinkybių. Todėl siūlome Vietos savivaldos įstatymą patobulinti. To pasiūlymo esmė: siūloma nustatyti, kad jei dėl nepaprastosios padėties, ekstremaliosios situacijos ar karantino savivaldybės tarybos nariai neturi objektyvių galimybių į posėdį susirinkti fiziškai, savivaldybės tarybos, komitetų ir komisijų posėdžiai visais savivaldybei svarbiais klausimais gali būti organizuojami nuotoliniu būdu realiu laiku elektroninėmis ryšio priemonėmis.

Organizuojant posėdžius turi būti laikomasi visų Vietos savivaldos įstatyme posėdžių organizavimo nustatytų reikalavimų, tai yra ir projektų registravimo, darbotvarkės sudarymo, viešinimo, ir užtikrinamos Vietos savivaldos įstatyme įtvirtintos savivaldybės tarybos nario teisės. Visi tarybos nariai turi gauti informaciją, susijusią su darbotvarkės klausimais, sudaryta galimybė teikti siūlymus, dalyvauti diskusijoje, pateikti savo pastabas ar kitokius sprendimų projektus.

Taip pat siūloma keisti šio įstatymo 13 straipsnio 11 dalį, nustatant pareigą savivaldybių tarybų posėdžius transliuoti savivaldybės interneto svetainėje. Tai įmanoma tiesiog pasitelkus paprasčiausius išmaniuosius telefonus, nes savivaldybės bendruomenei vis dėlto yra svarbu matyti, kaip tarybos nariai atstovauja, kokie priimami sprendimai, reguliuojantys jų gyvenimą konkrečioje savivaldybėje.

Ir, atsižvelgus į atsakingo valdymo principą, siekiant suteikti platesnę diskreciją pačioms savivaldybių taryboms, siūloma atsisakyti imperatyvios nuostatos, kad Etikos komisijos posėdžiai turi būti organizuojami ne rečiau kaip kas mėnesį. Esant ekstremaliai situacijai, dažniausiai visi politikai susivienija, mažiau lieka vaidijimosi, dėl to mes siūlome tos komisijos posėdį organizuoti reaguojant į realų poreikį. Ir taip pat atsižvelgus į... Nepaprastosios padėties, ekstremaliosios situacijos ar karantino metu gali kilti poreikis neatidėliotinai spręsti klausimus dėl šių atvejų. Sprendimo nepriėmimas ar delsimas jį priimti galėtų turėti neigiamų pasekmių savivaldybės bendruomenei ar atskiriems jos nariams, siūloma įstatymu nustatytais atvejais suteikti teisę savivaldybės vadovui, merui nuspręsti, kad Savivaldybės tarybos ir komiteto posėdžiai gali būti organizuojami nustatytais terminais skubos tvarka, tačiau tie terminai negali būti trumpesni kaip 24 valandos, panašiai yra organizuojami ir Seimo, ir kitokie posėdžiai, Vyriausybės, ir taip užtikrinamas operatyvus neatidėliotinių sprendimų priėmimas, įvertinus sprendžiamo klausimo esmę ir pasekmes.

Šį projektą suderinome su visomis suinteresuotomis institucijomis: su Lietuvos savivaldybių asociacija, su mūsų komiteto biuru Seime, tikimės, kad dabartinis variantas tenkins visas puses ir savivaldybės galės organizuoti savo posėdžius. Prašau pritarti įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti Seimo nariai. Gerbiami kolegos, primenu, kad 61 sekundę klausiančiajam išjungsime. Ekstremali situacija, turime vadovautis taisyklėmis. Klausia Seimo narys K. Glaveckas. Maloniai prašom.

K. GLAVECKAS (LSF). Ačiū. Gerbiamas Pirmininke, jūs aštuonias sekundes atėmėte iš manęs. Ministrei klausimas. Sakykite, tokia situacija, jeigu, sakykime, savivaldybėje keletas tarybos narių susirgo arba karantinuojasi ir turi biuletenius, jie gali balsuoti? Ar jų balsas bus įskaitytas, ar jie gali dalyvauti savivaldybės valdyme, ar ne? Nes vienu atveju lyg ir serga, yra ligoniai ar potencialūs ligoniai, kitu atveju jie yra deklaravę, kad yra ligoniai. Kaip teisine prasme? Bus susiję klausimai?

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Be abejo, kas turi nedarbingumo pažymėjimą, tai kaip yra ir dabar. Ir dabar toks tarybos narys nedalyvauja posėdyje. Bet, tarkime, saviizoliacija ar negalėjimas susirinkti, būti vienu metu patalpoje daugiau, nei nustatyta, žmonių, tai, sakykime, objektyvios priežastys, bet saviizoliacija nėra nedarbingumo pažymėjimas, nėra ta liga, tad kodėl tarybos narys negalėtų dalyvauti ir balsuoti. Tikrai tokiais atvejais, kai yra nepaprastoji padėtis, ekstremali situacija ar karantinas, kuris nebūtinai jus susargdina, tarybos nariai gali dalyvauti posėdyje ir priimti sprendimus balsuodami.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Mazuronis.

A. MAZURONIS (MSNG). Labai dėkui. Gerbiama ministre, visų pirma norėčiau padėkoti už tikrai labai gerą ir būtiną įstatymo projektą. Ir jis būtinas ne tiek mums, ne tiek ministerijai, kiek visoms savivaldybėms, nes čia visi kaip Seimo nariai gauname jų prašymų ir pageidavimų. Prieš porą dienų man teko labai atvirai šnekėti su Ukmergės rajono meru, o Ukmergė – vienas labiausiai kenčiančių regionų, jis labai prašė palaikyti šį įstatymo projektą ir kaip galima greičiau priimti, kad savivaldybė galėtų tinkamai reaguoti į jai iškilusius labai didelius iššūkius. Todėl dėkui, kad tą įstatymo projektą inicijavote.

O mano klausimas būtų labai paprastas. Jūs lyg ir minėjote, kad tarybai nėra apribojami klausimai, kurie gali būti svarstomi tokiu būdu, bet jūs lyg ir paminėjote tokią formuluotę – savivaldybei svarbūs klausimai. Ar čia papuola visi paprastos kasdienės darbotvarkės klausimai, ar vis dėlto yra koks nors ribojimas, ką galima svarstyti tokiu būdu, o ko ne?

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Jūs teisus. Dėl to ir buvo kilęs toks šaršalas, kad įstatymo projektas, kurį mes priėmėme, tikrai neleidžia tarybai dirbti, organizuoti darbą savivaldybėse normaliu tempu be tos dalies, kuri yra susijusi su ekstremaliąja situacija ir karantinu.

Dėl to ir siūlome, kad savivaldybės tarybos, komitetų ir komisijų posėdžiai visais savivaldybei svarbiais klausimais galėtų būti reorganizuojami nuotoliniu būdu, bet realiu laiku ir elektroninėmis ryšio priemonėmis. Tikrai noriu patikinti, kad savivaldybės viską svarstys.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narė V. Vingrienė.

V. VINGRIENĖ (*LVŽSF*). Dėkoju, gerbiamas Pirmininke. Gerbiamoji pranešėja, pasiūlymas išties svarbus ir, manau, reikalingas, tikrai turime išmokti naudotis pažangiomis technologijomis. Aš tikrai nesu prieš nuotolinį darbą, bet ar nereikėtų, kad bent išskirtiniais atvejais, tarkime. Politikai vis tiek daugiausia turėtų dirbti ir fiziškai, nes mes – tiek savivaldybių, tiek Seimo nariai turėtume solidarizuotis su tais žmonėmis, kurie turi tiesioginį kontaktą su epidemija. Mes kaip tik turime įkvėpti juos, palaikyti, padrąsinti, kad nebūtų tokio piktnaudžiavimo, juo labiau kad mes visi naudojame apsaugos priemones, o tie, kurie iš tikrųjų serga, turėtų galbūt izoliuotis. Kad nebūtų naudojamosi tokia situacija, kad išskirtiniais galbūt klausimais turėtų...

R. TAMAŠUNIENĖ (*LLRA-KŠSF*). Aš manau, didesnis piktnaudžiavimas būtų, jeigu mes organizuotume realų posėdį ir dalis tarybos narių negalėtų jame dalyvauti, nes jiems yra paskirta saaviizoliacija. Nuotoliniu būdu organizavus posėdį tikrai visi savivaldybių tarybų nariai jame galės dalyvauti. Galbūt galės prisijungti ir tie, kurie turės nedarbingumą, bet galbūt jie nebalsuos, kaip taryba nustatys savo reglamentuose. Aš manyčiau, kad ypač šioje situacijoje mes turėtume labiau pasitikėti vieni kitais. Mes matome, kad karantinas ir ekstremali situacija gali trukti ilgą laiką. Mes negalime sustabdyti gyvenimo savivaldybėse. Nemanau tikrai, kad tokių piktnaudžiavimo atvejų rastųsi, nes vis dėlto nustatoma pareiga ir paviešinti, ir darbotvarkę suderinti su visais tarybos nariais, ir bendruomenei sudaryti galimybę stebėti posėdį. Manome, kad ypač šioje situacijoje tas įrankis savivaldybėms privalo būti suteiktas. Galimybės rinktis fiziškai taip pat niekas neatšaukė, bet yra rekomendacijos ir politikai, kaip čia minėjo kolegos, turėtų rodyti pavyzdį. Jei-gu mes sakome, kad karantinas yra privalomas, tai mes turime pasistengti dirbti tokiais būdais, kokiais ir galime organizuoti savo darbą kitaip.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Labas rytas. Nuo Antikos laikų demokratija skelbia, kad balsavimas turi būti viešas ir atviras. Ar tai nebus galimybė piktnaudžiauti dėl paties intereso konflikto, kuris gali atsirasti, nes transliuojant mes negalime stebėti šone, kokie interesantai sėdi prie balsuotojo? Kaip šiuo atveju užkirsti kelią? Kas garantuos, kad nėra daroma įtaka tarybos nariui?

Kitas dalykas, faktiškai visos savivaldybės turi dideles sales, galų gale, kultūros sales, kur jie gali per atstumą sėdėti. Būtent toks ir yra mano klausimas, ar nebus pavojaus tiems tarybos nariams daryti įtaką kitiems balsuojant? Ačiū.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LLRA-KŠSF*). Tapatybė yra nustatoma. Vieni savivaldybių tarybų nariai turi savo asmeninius kompiuterius, duotus tarybos nario kadencijos laikui, tai jie prisijungia per savo konkrečias priemones.

Antras dalykas, yra tarybos nario pažymėjimas. Prieš pradėdami posėdį mes galime identifikuoti, ar tas žmogus sėdi prie kompiuterio ir dalyvauja posėdyje. Kitas dalykas, mes visi jau išbandėme įvairias komandinio darbo nuotoliniu būdu programėles, kuomet ir girdimas balsas, ir matomas vaizdas tarybos nario. Technologijos leidžia dabar nustatyti asmens tapatybę.

Dar kartą noriu pabrėžti. Nemanysime, kad visi žmonės nori piktnaudžiauti, manipuliuoti, nes šioje situacijoje kaip niekada reikia susitelkti, tuos sprendimus priimti sutartinai ir žinoti, kas bendruomenei svarbu.

Dėl diskusinių, labai daug emocijų keliančių klausimų. Tikrai meras yra tas žmogus, kuris gali tartis su savo taryba ir atidėti vėlesniam laikui. Nemanau, kad tai bus kliuvinyš nuotoliniam posėdžiui organizuoti.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiama ministre, mes žinome, kad nemažai savivaldybių priėmė savo nuostatais tokias tvarkas, kad opozicijai skiriamas labai trumpas laikas net klausimui užduoti – 30 sekundžių, gal šiek tiek daugiau, na, toks mikroskopinis. Aš suprantu, kad tos minimalios teisės bus išlaikytos ir tas 30 sekundžių opozicija turės tokiu atveju, bet mano klausimas kitas. Kodėl karantinas yra prilyginamas nepaprastajai padėčiai, kai iš principo teisiniai pagrindai ir Seimo įsikišimas, ir kontrolė yra visiškai skirtingi?

R. TAMAŠUNIENĖ (*LLRA-KŠSF*). Ačiū. Dėl pirmos dalies. Matome, kad ir nesant nuotolinių posėdžių galimybės dauguma gudrauja, ypač jei ta dauguma yra tikrai daug didesnė negu opozi-

cijos atstovavimas. Mes taip pat pastebime reglamentuose ir gauname daug kreipimusi iš opozicijos atstovų, kad jų teisės, jų vertinimu, ne visada pakankamai užtikrinamos. Manytume, kad esant tokiai situacijai, organizuojant tuos nuotolinius posėdžius būtent nustatytais atvejais nuotoliniu būdu, bent jau reglamente įtvirtintas teisės savivaldybės pasistengs išlaikyti ir nepažeidinės opozicijos atstovų teisių.

Nesakyčiau, kad mes prilyginame karantiną nepaprastajai padėčiai. Tai yra skirtingos situacijos ir skirtingi reglamentavimai. Lietuvoje tos situacijos gali būti trys: nepaprastoji padėtis, ekstremalioji situacija ir karantinas. Šiuo metu mes turime du reglamentavimus: yra aukščiausio lygio ekstremalioji situacija ir civilinės saugos sistema dirba pagal aukščiausio lygio ekstremaliosios situacijos parengtį; antra, pagal Žmonių užkrečiamųjų ligų ir profilaktikos įstatymą yra paskelbtas karantinas. Tai susiję su visuomenės sveikata ir plintančia infekcija. Tai visi trys atvejai, kai gali būti, kad savivaldybės darbas bus apribotas ir nebus galimybės tarybos nariams dalyvauti posėdžiuose, yra atsižvelgta į visas tris galimybes. Šiuo metu Lietuvoje mes turime dvi galiojančias sudėtingas situacijas: ir ekstremaliąją situaciją, ir karantiną.

PIRMININKAS. Ačiū. Laikas išseko. Jūs dešimt minučių atsakėte į klausimus.

Motyvai po pateikimo. Motyvai už – A. Mazuronis. Prašau.

A. MAZURONIS (MSNG). Labai dėkui. Gerbiami kolegos, ištis, kaip jau minėjau, pritardamas siūlomam įstatymo projektui ir sveikindamas ministeriją už šitą iniciatyvą, vis dėlto norėčiau priminti, kokia yra pagrindinė ne tik gaisrininkų, policininkų, prekybos centrų apsaugos darbuotojų ar kasininkų funkcija, bet ir politikų funkcija tokiu sunkiu laikmečiu kaip šis, – tai dirbti ir priimti sprendimus. Žinoma, idealus atvejis, kai mes tai galime padaryti gyvai susirinkę, balsuodami gyvai, diskutuodami ir panašiai, tačiau šiandien matome, kad būna tokių situacijų ir yra tokių situacijų, kai to padaryti paprasčiausiai neįmanoma.

Aš vėl grįžtu prie Ukmergės rajono savivaldybės atvejo. Prieš porą dienų šnekant su meru tikrai žmogus labai nuoširdžiai pareiškė, kad savivaldybės tarybos darbas dabartinėje situacijoje yra faktiškai paralyžuotas ir sudėtinga priimti sprendimus, išvis neįmanoma. Toks įrankis priimti sprendimus per nuotolį, per atstumą galbūt tikrai nėra pats geriausias, galbūt turi reglamentavimo trūkumų, turi taikymo praktikoje trūkumų, tačiau jis yra būtinas dabartinėje situacijoje, nes kito kelio, kaip priimti sprendimus, paprasčiausiai nėra. O tie sprendimai privalo būti priimami, ar tai būtų savivaldybės tarybos lygmeniu, ar tai būtų Seimo lygmeniu, ar tai Vyriausybės lygmeniu – jie privalo būti priimami.

Gera, kai mes galime susitikti ir būti gyvai, priimti sprendimus, tačiau šiandien situacija tokia, kad ne visos savivaldybės tai gali. Prašau jūsų tikrai įsiklausyti į tų rajonų, kuriems šiandien yra labai sunku, prašymą ir pritarti siūlomam įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Dėl motyvų prieš užsirašė Seimo narys K. Masiulis, bet jo nėra, todėl motyvai baigti.

Balsuosime vienu metu dėl visų projektų po pateikimo.

9.33 val.

Civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 2, 8, 9, 11, 12, 14, 22, 27 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-P-4661 (pateikimas)

Kitas projektas. Darbotvarkės 1-2 klausimas – Civilinės saugos įstatymo straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-P-4661. Pranešėja – taip pat ministrė R. Tamašunienė. Pateikimas.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). (Jau dabar. Taip. Jau girdėti.) Vidaus reikalų ministerija teikia Civilinės saugos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą atsižvelgdama į ekstremaliosios situacijos, susijusios su koronaviruso infekcija, keliamus iššūkius. Šis įstatymas parengtas dėl to, kad siekiame reglamentuoti VESK'o įgaliojimus, tai yra Vyriausybės ekstremalių situacijų komisijos, operacijų vadovo kompetenciją, informacijos teikimą gyventojams.

Konkrečiau šiuo projektu siūloma nustatyti, kad Vyriausybės ekstremalių situacijų komisija gali priimti sprendimą laikinai apriboti asmens judėjimo laisvę, ūkinės veiklos laisvę, viešųjų ir administracinių paslaugų teikimą, nuosavybės ir būsto neliečiamumo teises likviduojant įvyki, ekstremalųjį įvyki, ekstremaliąją situaciją ir šalinant jų padarinius. Esant sudėtingai ekstremalia-

jai situacijai, sudaryti galimybę valstybės operacijų vadovu skirti ir Ministrą Pirmininką bei nustatyti, kad valstybės operacijų vadovą skiria Vyriausybė. Šiuo metu skiriamas dažniausiai Vyriausybės paskirtas ar ministras, ar kitas vadovas, tokios galimybės nebuvo, todėl galvojame, kad gali rasti skirtingų situacijų ir gali prireikti aukščiausio lygio vadovo vadovavimo.

Nustatyti, kai būtina priimti operatyvinius sprendimus arba VESK tampa sudėtinga organizuoti posėdžius (VESK yra gana didelė komisija, įeina 21 narys), o kartais situacija, ir ši situacija parodė, kad reikia labai greitų sprendimų, todėl galvojame, kad tiksliausia pavesti valstybės operacijų vadovui priimti visus sprendimus, reikalingus įvykio ekstremaliai situacijai likviduoti, nes jis ir vadovauja pagrindinėms tos situacijos pajėgoms.

Taip pat nustatyti savivaldybės administracijos direktoriui prievolę užtikrinti valstybės operacijų vadovų nurodymų ir Vyriausybės ekstremalių situacijų komisijos priimtų sprendimų įgyvendinimą. Čia taip pat susiduriame su tokiu klausimu, ar savivaldybės ekstremalioji situacija yra svarbesnė, ar valstybės, ar gali skirtis mūsų įgyvendinimo dalykai kovojant su viena ar kita ekstremalia situacija, todėl galvojame, kad vis dėlto reikėtų aiškaus reglamentavimo, ir visiems bus aišku, pagal kurį mechanizmą veikiame. Taip pat reglamentuoti informacijos apie įvykį, gresiantį ar įvykusį ekstremalųjį įvykį, gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, teikimo gyventojams koordinavimą. Siūloma nurodyti civilinės saugos sistemos subjektą, koordinuojantį gyventojų informavimą, ir tuo siekiame užtikrinti, kad būtų pateikiama gyventojams objektyvi informacija ir informacijos procesas būtų koordinuojamas.

Taip pat aiškiau išdėstyti tokius sprendimus, kuriuos gelbėjimo darbų ar operacijų vadovas galėtų priimti dėl konkrečios ekstremalios situacijos likvidavimo, padarinių šalinimo bei civilinės saugos sistemos pajėgų galimybės naudotis joms reikalingais ištekliais. Numatoma lanksti gelbėjimo darbų ar operacijų vadovo sprendimų įforminimo tvarka. Irgi susidūrėme, kokia tvarka įforminti, ir buvo daug klausimų, tai praktikoje išbandėme ir dabar siūlome nustatyti, kaip atrodo operacijos vadovo nurodymas. Tokie esminiai pakeitimai, atsakysiu į klausimus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia Seimo narys A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiama ministre, iš tikrųjų mes vienaip ar kitaip daug metų kūrėme e. valstybę, tai yra kad daug paslaugų būtų teikiama elektroniniu būdu, viskas būtų registruojama elektroniniu būdu, šiuo atveju vienas toks įdomus siūlymas dėl operatyvumo. Gelbėjimo darbų vadovas viską turi surašyti specialiaje blanke, kuris kitą dieną ten įforminamas, bet gal vis dėlto būtų paprasčiau elektroniniu būdu visą tai įforminti ir tam net nereikėtų 24 valandų, užtektų gerokai trumpesnio laiko. Vis dėlto ar mes einame į tą valstybę, ar tolstame nuo jos?

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Taip, susidūrėme, kad yra ir žodinių nurodymų, kai yra ekstremalioji situacija, ir telefono žinute, ir elektroniniu paštu, ir taip toliau, bet realus nurodymas, kuris telkia daug pajėgų, vis dėlto geriausiai suveikia, kai yra parašytas konkrečia forma ir visiems aišku, kieno tai nurodymas ir kaip reikia veikti, nes būna tokių situacijų, kai ekstremaliame įvykyje išitraukia daugiau norinčių prisidėti prie įvykio likvidavimo arba, jų manymu, geresnio koordinavimo, ir tada sudėtinga susigaudyti, kieno nurodymas turi iš tikrųjų tą sprendimo galią ir teisę jį įgyvendinti. Dėl to ir pats operacijų vadovas paprašė, kokia forma jis turėtų komunikuoti su visomis institucijomis, kurios privalėtų įgyvendinti tuos nurodymus. Mes tuos blankus... Aišku, juos turės visi iš anksto ir visi žinos, kaip įforminti. Tai taip pat gali būti elektroninis blankas, bet konkreti forma, ant kurios surašyti.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiama ministre, pritariu šiam įstatymo projektui, bet vienas klausimas man kelia nerimą ir taip pat susijęs su civiline sauga. Lietuvoje yra virš 20 tūkst. ukrainiečių ir kitų valstybių atstovų, kurie praktiškai dar dirba statybose ir kitur. Jie nepakliūva po visa apsaugos sistema, mes nežinome, kur jiems pasitikrinti, kas su jais bus. Ar jie negali būti tas didysis židiny, nauji viruso nešiotojai, iš esmės nekontroliuojami? Mes galime ten kontroliuoti mokyklas, dar ką, tai čia mes beveik nieko nekontroliuojame, mes nežinome, kiek jų tiksliai yra, kur jie gyvena? Gyvena po penkis ar šešis. Yra didžiulė problema. Sakykite, o jūsų ministerija, kuri renka ir turi tuos duomenis, ką jūs galvojate tuo klausimu, ar nebus čia paslėptas pavojus visai mūsų civilinės saugos sistemai?

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Pirmiausia noriu jus patikinti, kad mes dedame visas pastangas, kad nelegalios migracijos Lietuvoje nebūtų, kad visiems dirbantiems Lietuvoje tikrai būtų darbdavio per Migracijos departamentą suteiktas leidimas arba gyventi, arba dirbti Lietuvoje. (K. Glaveckas: „20 tūkst. žmonių yra!“) Tie skaičiai Migracijos departamentui yra žinomi. Pasitaiko atvejų, kai yra komandiruojami iš kitų valstybių į minėtus jūsų darbus, statybas, žemės ūkio darbus, iš kitų valstybių. Bet taip pat tas tarpvalstybinis bendradarbiavimas vyksta būtent mažinant nelegalią migraciją ir darbdavys atsakingas už to žmogaus buvimą Lietuvoje. Taip, jis turi turėti ir sveikatos draudimą, ir žinoti, kaip suteikti pagalbą, jeigu prireiks, jeigu tas žmogus sunegaluos, sukarščiuos ir taip toliau. Tai darbdavio pareigų, ypač ekstremaliosios situacijos atveju, niekas nesumažino ir kiekvienas darbdavys atsakingas. Jeigu mes žinome nelegalios migracijos atvejų, tai, be abejo, čia mūsų sąmoningumas ir pilietiškumas pranešti apie tokius ir mūsų tarnybos imsis atitinkamų veiksmų. Nelegalių iš trečiųjų šalių piliečių Lietuvoje negali būti.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiama kolege Rita, dėl to, ką jūs pateikėte dabar šituo įstatymo projektu, galime diskutuoti. Bet žiūrėkite, kas yra čia parašyta, tai jau yra padaryti kai kurie dalykai, pavyzdžiui, apriboti asmens judėjimo laisvę, ūkinės veiklos laisvę, viešųjų administracinių paslaugų teikimą. Tai mano klausimas toks, ar dabar Vyriausybė yra priėmusi antiįstatyminius sprendimus, neturėdama tam įstatyminio pagrindo? Aš neatmetu tokios galimybės. Mano manymu, kai atsirado Ekstremalių situacijų komisija ir teikė Vyriausybei sprendimus, tada reikėjo skubiai šaukti Seimo posėdį, kad ir naktį, ir Seimas tada turėjo priimti šituos įstatymų pakeitimus. Dabar mes, kaip Seimas, turime įteisinti jau įvykusius veiksmus, kurie, mano manymu, padaryti prieštaraujant įstatymui.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Jūs nevisiškai teisus. Čia orientuota į ateitį, kad būtų paprasčiau, nes kai neregamentuota, yra neaišku, kas koordinuoja, kas priima sprendimus, o kas realizuoja. Tos painiavos tarp atskirų įstatymo straipsnių buvo, tą mes dabar taisome, kad ateityje to nebūtų. Bet pagal šiandienos reglamentavimą sprendimų priėmėjai yra trys, esant ekstremaliajai situacijai. Tai yra VESK'as, kuris nustato, ką turėtų daryti valstybė. Yra Vyriausybė, kuri priima sprendimus konkrečiai realizuoti, šiuo atveju buvo priimtas Vyriausybės 207 nutarimas ir nustatytos mūsų karantino sąlygos, kas galima, ko negalima. Ir operacijų vadovas. Čia didžiausia bėda buvo tarp operacijų vadovo ir VESK'o įgaliojimų pasiskirstymo. Vyriausybė pagal Civilinės saugos įstatymą taip pat yra viena iš pagrindinių sprendimų priėmėjų. Taip šiuo atveju ir buvo padaryta. Aš nemanyčiau, kad čia buvo koks nors pažeidimas. Visi teisininkai, visų ministerijų ir Vyriausybės, taip pat dirbo, ieškojome. Bet kad kitą kartą nebūtų ieškoma, kad visiems būtų aišku, kas už ką atsakingas ir kokius sprendimus priima, todėl teikiamos įstatymo pataisos.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Pirmiausia kreipiuosi į pirmininkę, kažkas su mūsų elektronika, negalima atidaryti elektroninio įstatymo vaizdo nei per internetą, nei per vidaus sistemą. Todėl darbas šiek tiek komplikotas, nes mes dabar nespausdiname popierinių versijų, todėl prašau pažiūrėti.

Dabar ministrei klausimas dėl ekstremaliųjų situacijų ar karantino vadovo. Dabar įstatyme yra Ministras Pirmininkas. Mes matėme, kokia situacija buvo, kai paskyrė sveikatos ministrą, diskusijos, kas tokiais atvejais yra atsakingas. Kodėl dabar siūloma skirti vadovą Vyriausybei, o ne Vyriausybės Pirmininkas turi toliau vadovauti tokiose situacijose? Kodėl pasirinkta tokia labai lanksti forma, kaip sakė kolega, lyg ir atgaline data įteisinti, kas buvo padaryta?

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Tai niekas nebuvo padaryta. Operacijų vadovu kaip paskirtas A. Veryga, jis ir šiandien yra operacijų vadovas. Bet situacija gali būti tokia, kai reikia pakelti... Visa Lietuva tapo židiniu, visame pasaulyje pandemija. Sprendimai yra tikrai labai sudėtingi, reikalauja kitų ministerijų didelio darbo ne tik sveikatos ir visuomenės sveikatos srityje, bet ir logistikos, apsauginių priemonių, skrydžių organizavimo ir taip toliau. Todėl mes, VESK'as, priėmėme sprendimą pasiūlyti Vyriausybei pakelti visą tą situaciją operacijų vadovo siūlymu, būtent A. Veryga pats atėjo ir pasiūlė, ir radome sprendimą padaryti Vyriausybės komitetą. Šiuo metu įstatymas nenumato, kad Ministras Pirmininkas galėtų tapti operacijų vadovu, tai mes siūlome,

kad jeigu būtų tokia labai sudėtinga situacija, o ji gali ir šioje situacijoje tapti dar sudėtingesnė, Ministras Pirmininkas galėtų būti to vadovu. Šiuo metu pagal reglamentuojančius įstatymus yra paskirtas operacijų vadovas A. Veryga, ir Vyriausybėje, sureagavo Vyriausybė į VESK'o pasiūlymą, sudarytas COVID-19 komitetas, kuris koordinuoja, taip pat ir gelbėja operacijos vadovui organizuoti visus su situacija susijusius sprendimus – logistiką, aprūpinimą ir kitus dalykus.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys J. Sabatauskas. Juliau Sabatauskai, klauskite.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiama kolege, iš tiesų pritariu tiek kolegos Eugenijaus, tiek Algirdo nuomonei, kad dalis dalykų... Ne tik šitame įstatyme, bet ir kituose įstatymų projektuose jūs norite įteisinti tai, ką jau iš esmės darote, todėl reikėjo truputėlį ankstčiau, bet aš ne apie tai.

Įstatymo projekte jūs rašote, kad įgyvendinančius teisės aktus turi priimti Vyriausybė iki įsigaliojimo, tačiau nėra įsigaliojimo datos. Paprastai tai būna tada, kai įsigaliojimo data būna ne iš kart po paskelbimo, o, tarkime, mėnesį, pusę metų vėliau. Tai šiuo atveju neaišku, kaip čia bus apskritai konstituciškai, nes nesant galiojančio įstatymo įsigalioja poįstatyminiai aktai. Šiuo atveju reikėtų tai tikrai taisyti. Bet dėl operacijų vadovo, sakyčiau, kai kurie (dėl kitų aš neklausiu) jūsų siūlymai, mano manymu, pernelyg dideli. Ačiū.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Ačiū. Dėl pirmos dalies. Aišku, ir mūsų posėdis yra organizuotas esant ekstremaliajai situacijai, esant paskelbtam karantinui, dėl to mes prašome Seimo priimti sprendimus kuo greičiau. Neįrašėme įsigaliojimo datos, nes neaišku, kaip čia Seimas priims.

Kalbant apie kitus poįstatyminius aktus, tai iš esmės ten reikia įgalioti, kad nuostatus tvirtina Vyriausybė VESK'o, tai yra operacijų vadovo visos komisijos, o ne, žinote, prie Vidaus reikalų ministerijos Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento direktoriaus įsakymu. Sakykime, valstybinė ekstremali situacija, o nuostatus ir VESK'o sudėtis... Tai yra labai svarbi komisija, kuri atlieka pagal tam tikras grupes savo konkrečias užduotis.

Dėl to kalbėjome su Vyriausybės teisininkais, suderinta. Tie nuostatai yra faktiškai parengti, visi poįstatyminiai aktai taip pat įsigalios priėmus šį įstatymą. Tai turbūt tiek.

PIRMININKAS. Dėkoju, ministre, atsakymų laikas baigėsi.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Ačiū.

PIRMININKAS. Kviečiu ministrą E. Jankevičių. O, atsiprašau, motyvai. Dėl motyvų Seimo nariai neužsirašė. Taigi kviečiu ministrą E. Jankevičių.

9.50 val.

Civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 8, 9, 11 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 30¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4664, Nepaprastosios padėties įstatymo Nr. IX-938 28 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4665, Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4666 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-3.1, 1-3.2, 1-3.3 klausimai – Civilinės saugos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 30¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4664 pateikimas, Nepaprastosios padėties įstatymo 28 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4665 ir Vartotojų teisių apsaugos įstatymo 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4666. Pateikimas. Prašom, ministre.

E. JANKEVIČIUS. Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, džiaugiuosi galėdamas jums pristatyti Vyriausybės pasiūlymus. Įstatymų projektų tikslas... (*Balsai salėje*) Ar pauzę padaryti, ne? (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Ačiū pranešėjui už pauzę. S. Gentvilas – dėl vedimo tvarkos.

S. GENTVILAS (LSF). Atsiprašau už gal vėlyvą iššokimą, bet dėl vedimo tvarkos. Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu norėtume paprašyti pertraukos dėl viso paketo iki kito posėdžio. Iš tikrųjų skubotas projektas, reikia įsigilinti, ar tai iš viso ekonomiškai veiksminga. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Mielieji kolegos, aš nuoširdžiai kreipiuosi į visus. Padėtis iš tikrųjų išskirtinė. Gerbiamieji liberalai, būkite geri, neprašykite pertraukos, galvokime, kaip dirbsime toliau. Vyriausybė šiuo atveju parengė projektus, prašo ypatingos skubos ir tai yra poreikis. Gerai,

priimsime ar nepriimsime, bet leiskite pateikti, nedarykime chaoso šitame etape. Iš tiesų, kolegos, geranoriškai žiūrime: valdyboje į nenumatyto posėdžio darbotvarkę įtraukiame tuos klausimus, kuriuos teikiate jūs, kad visus galėtume svarstyti. Ir galbūt dabar turėkime to tokio, na, susitelkimo, supratimo ir bendro veikimo kartu. Maloniai prašau visų tikrai neprašyti tokių pertraukų. Ačiū. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, Pirmininke. Projektas tikrai yra kvailas, bet aš asmeniškai bent jau pritariu R. Baškienei, kad mes visi galbūt atitolinsime tą sprendimą, tad, jeigu netinka projektas, balsuokime prieš, argumentuokime, bet galbūt nestabdykime proceso, nes svarbu, kad darbas vyktų gana sklandžiai. Bet aš, kaip ir minėjau, pats asmeniškai manau, kad tas projektas nėra teisingas ir nėra reikalingas.

PIRMININKAS. R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*MSNG*). Gerbiami kolegos, mes visi turime galbūt skirtingas nuomones, bet iš tikrųjų paketas yra svarbus bendrąja prasme, todėl tikrai reikėtų svarstyti. Nekelkime destruktijos patys čia vien todėl, kad norime parodyti savo vienokią ar kitokią poziciją.

PIRMININKAS. E. Zingeris.

E. ZINGERIS (*TS-LKDF*). Gerbiamas Pirmininke, iš tikrųjų ypatingos padėties metu gal šito ir nereikėtų atidėjimo. Kadangi yra panašus, tik šiek tiek siauresnis įstatymas vakare, reikėtų juos paprasčiausiai vieną šalia kito – tik kitokį, siauresnį. Reikėtų vieną šalia kito.

PIRMININKAS. Ačiū. S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamas Seimo Pirmininke, aš suprantu, kad darbotvarkė tikrai įtempta ir svarbi, bet yra Statuto teisė prašyti pertraukos ir mes ja naudojames. Prašau paskelbti balsavimą.

PIRMININKAS. Jūs reikalaujate balsuoti?

S. GENTVILAS (*LSF*). Taip. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Gerbiamas Pirmininke, aš noriu vis dėlto kreiptis. Visi balsavimai mūsų bendru sutarimu yra atidėti į momentą, kai mes po pateikimo vykdysime balsavimą. Taip sutarėme. Neeilinė situacija, todėl ši Statuto norma – tegul būna šiurkštus, tai yra nešiurkštus pažeidimas. Prašyčiau Pirmininko nevykdyti. (*Balsai salėje*) S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Pirmininke, čia nėra vien liberalų nuomonė dėl šio įstatymo. Jo Ekscelecija Prezidentas irgi pasinaudodamas proga griežtai sukritikavo šį projektą. Jeigu ponis R. Baškienė siūlo atidėti balsavimą arba jo nedaryti, tai prašau atidėti ir pristatymą, ir balsavimą iki pertraukos, kai susirinks į salę daugiau žmonių.

PIRMININKAS. R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LLRA-KŠSF*). Aš taip pat manyčiau, kad vis dėlto visų Seimo narių teisės turi būti užtikrintos. Mes paprašėme kolegų dalyvauti tik tiems, kurie užsirašė klausti. Dabar stebi posėdį savo kabinetuose ir nedalyvaus. Kitų nuomone, galbūt šis įstatymų paketas labai reikalingas. Tikrai negalime neleisti kitiems išreikšti savo nuomonės. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiami kolegos, man atrodo, mes susitarėme, kad balsavimas dėl įstatymų projektų – 12 val. 40 min. Ar kada? Tuo tarpu procedūriniai balsavimai tikrai gali vykti bet kada. Seimo statutas nereikalauja apibrėžtos dalyvaujančių Seimo narių skaičiaus ribos dėl procedūrinių balsavimų. Ar bet kuris procedūrinis balsavimas irgi turės vykti kartu su balsavimu dėl įstatymų projektų? Aš prašau supratimo šiuo atveju. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. A. Matulas.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, aš nepritariu šį kartą Seimo Pirmininko pirmajai pavaduotojai, kuri sakė – neateikite balsuoti, tegul būna nedidelis Statuto pažeidimas. Taip negalima, kolegos. Pirmininkas turi teikti balsuoti dėl šio siūlymo. O mes esame sąmoningi ir raginu opoziciją vis dėlto nepritarti pertraukai, leisti svarstyti komitetuose, o balsavimo metu apsispręsti. Išties įstatymo projektas yra probleminis, tikrai raginu leisti pradėti svarstyti, bet ne specialiai netyčia pažeisti Statutą. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*MSNG*). Gerbiami kolegos, buvo šiandien aiškos žaidimo taisyklės, kad balsavimai bus vienu metu. Visi tai puikiai suprantame. Mes, atsižvelgdami į liberalų destruktiją, turėtume elgtis taip: šiuo metu tiesiog padaryti penkių minučių pertrauką ir paprašyti Seimo narių grįžti į salę, kad galėtų balsuoti ir patenkinti liberalų įgeidį. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. A. Salamakinas. Kalbėkite!

A. SALAMAKINAS (*LSDPF*). Ačiū. Gerbiamas Pirmininke, jeigu taikytume dabar šį liberalų siūlymą, mes vienai frakcijai suteiktume privilegiją prieš kitas frakcijas. Jie, ateidami į salę, žinojo, kad prašys pertraukos. Jeigu šiuo metu jūs suteiksite galimybę balsuoti, tai jų nedidelė frakcija, kadangi jie dabar yra salėje, nulems visų kitų dalyvaujančių ar nedalyvaujančių valią. Šiuo metu tikrai negalima leisti balsuoti. Arba taip, kaip buvo valdybos priimtas sprendimas, keliame tada klausimą, bet jokių būdu dabar nebalsuokime, nes taip tikrai mes iškreipsime Seimo narių, nedalyvaujančių posėdyje, valią. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. D. Kaminskas.

D. KAMINSKAS (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, jeigu atėjote ir čia dirbate, tai užsidėkite kaukes, nes šnekate ir visas tas spjaudymasis eina aplinkui kolegoms. Visus šiuos stalus aplink šį mikrofoną iš esmės jau dabar kolega apspjaudė.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, kadangi mes nebalsuosime po pateikimo, prašau išklauasyti. Kadangi nebalsuosime po pateikimo dabar, tai balsuosime per balsavimus dėl Liberalų sąjūdžio siūlymo, nes dabar nėra susirinkę žmonės ir mes kvietėme nedalyvauti salėje. Taigi balsavimą dėl šio procedūrinio klausimo aš taip pat teiksiu prieš balsavimą dėl pateikimo.

Prašau ministrą pateikti.

E. JANKEVIČIUS. Ačiū už galimybę pristatyti. Įstatymų projektų tikslas – suteikti Vyriausybei teisę nustatyti, paskelbus valstybės lygio ekstremaliąją situaciją ar įvedus nepaprastąją padėtį, gyventojams, valstybės ir savivaldybių įstaigoms ir institucijoms, kitoms įstaigoms ir ūkio subjektams pačių būtinausių prekių ar paslaugų maksimalias didmenines ir mažmenines kainas. Jau šiuo metu Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba gauna vartotojų paklausimus dėl galimai padidėjusių produktų kainų, ypač dėl padidėjusių konkrečių dezinfekcinio skysčio, respiratorių ar kaukių kainų. Dėl pasiūlymų ar reklamos, kurie kelia paniką ir skatina gyventojus be rimtos priežasties įsigyti didesnius, nei reikia, būtinausių prekių kiekius, taip didindami konkrečių prekių paklausą rinkoje.

Su panašiais sunkumais susiduria ir kitos Europos Sąjungos šalys. Pavyzdžiui, Prancūzijoje Prekybos kodekso pagrindu, numatančiu galimybę krizės atveju laikinai reguliuoti kainas, buvo priimtas Vyriausybės nutarimas, kuriuo reglamentuojamos maksimalios dezinfekcinio skysčio kainos. Čekija nustatė respiratorių kainas. Kipras, Ispanija, Rumunija teisės aktuose numatė galimybę reguliuoti kainas, ką šiandien mes ir siūlome. Kitos valstybės narės yra pakeliui.

Kaip išaiškino Konstitucinis Teismas, pagal Konstituciją įstatymų leidėjas – Seimas turi teisę suteikti Vyriausybei arba kitai institucijai teisę reguliuoti kainas tam tikromis ypatingomis aplinkybėmis. Toks įgaliojimas turi būti suteiktas įstatymu, aiškiai apibrėžiant kainų reguliavimo atvejus, sąlygas, subjektus, tvarką su sąlyga, kad būtų laikomasi proporcingumo principo. Bet šiuo metu nei Civilinės saugos įstatymas, nei Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymas, nei Nepaprastosios padėties įstatymas įstatyminio pagrindo reguliuoti kainas nesuteikia, todėl būtinas įstatyminio reguliavimo šiuo aspektu tobulinimas.

Taigi įstatymų projektais – Civilinės saugos įstatymo ir Nepaprastosios padėties įstatymo pakeitimais mes siūlome suteikti teisinį pagrindą Vyriausybei laikinai nustatyti tam tikrų būtinų prekių kainas. Tokių priemonių galėtų būti imamasi ne prevenciškai, o tik nustačius piktnaudžiavimus rinkoje ar prekių trūkumą dėl paskelbtos valstybės lygio ekstremaliosios padėties. Šios priemonės būtų taikomos tik taip kraštutinė priemonė.

Siūlymą Vyriausybei spręsti kainų reguliavimo ir kitų apribojimų klausimą galėtų teikti Vyriausybės ekstremalių situacijų komisija, remdamasi Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos atliktos stebėsenos rezultatais. Prieš Vyriausybei priimant tokį sprendimą, turėtų būti gauta

ir įvertinta Konkurencijos tarybos nuomonė. Išnykus priežastims, dėl kurių nustatyti maksimalios kainos ar kiti ribojimai, Vyriausybės sprendimas nedelsiant būtų atšaukiamas.

Gerbiami Seimo nariai, įprastinėmis sąlygomis tikrai mes neteiktume tokio projekto, bet ši situacija yra visiškai kitokia, yra išskirtinė ir jau šiandien mes turime tokią situaciją, kai nesąžiningi perpardavinėtojai labai greitai išperka tam tikras prekes ir jau po valandos jas parduoda daug brangiau.

Gerbiamas Seimo narys E. Zingeris taip pat yra užregistravęs labai panašų projektą. NSGK mes galėtume, jeigu Seimas pritartų šitam mūsų projektui, galbūt juos sujungti. Gerbiami Seimo nariai, prašau pritarti projektui ir apginti Lietuvos gyventojus. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Sveikinu su tikrai racionalių sprendimų neteikti balsuoti šito procedūrinio klausimo dėl pertraukos. Dabar noriu paklausti gerbiamo ministro.

Ar suprantate, kad dezinfekcinio skysčio ir veido kaukių kaina kyla todėl, kad nėra pasiūlos, už kurią pandemijos atveju atsakinga valstybė, o ne atskira vaistinė? Jeigu trūksta kaukių, nupirkime, jeigu trūksta dezinfekcinio skysčio, užsakykite taip, kad netrūktų. Lygiai tas pats dėl maisto produktų. Jeigu trūksta, nupirkite, kad netrūktų, o ne bandykite reguliuoti, nes jūs tik dar labiau pakenksite, nes tie produktai tiesiog dings iš oficialios pasiūlos ir bus perkelti į šešėlinę rinką. Ar jūs tai suprantate?

Antras klausimas. Prašau paaiškinti man, kaip jūs išgaudysite tuomet iš šešėlinės rinkos tūkstančius pasiūlymų feisbuke ir skelbiu.lt?

E. JANKEVIČIUS. Matote, kalbant apie importuojamas prekes, iš tikrųjų galima susidurti su sunkumais. Bet tų prekių, kurių gamyba yra Lietuvoje, mes galėtume riboti eksportą. Tiesiog mes galime reguliuoti nebūtinai pačias kainas, bet patį atkainį ir tuomet tikrai tų prekių lentynose ir prekybos tinkluose netrūktų.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narė V. Čmilytė-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (*LSF*). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, turiu kelis klausimus. Visų pirma šiame teikiamame projekte yra tokia nuostata, kad susidarius valstybės lygio ekstremaliajai situacijai galima riboti ir ūkinės veiklos laisvę. Šiek tiek stebina tai, kad ūkinės veiklos laisvė jau buvo apribota. Ar neatrodo jums, kad per tas kelias savaites *de facto* jau vyko tie veiksmai, kuriuos jūs dabar mėginate įteisinti įstatymo pakeitimu. Tai vienas klausimas. O kitas klausimas yra iš Teisės departamento pastabų, kaip... Na, iš įstatymo projekto nėra iki galo aišku, kas priims sprendimą dėl ribojimų atšaukimo. Iš esmės mes šiandien bandome išspręsti rimtą problemą, realią problemą, bet tai šiek tiek primena piršto gydymą nupjaunant visą ranką. Ar proporcingos tokios jūsų siūlomos priemonės? Tai yra labai labai rimtas klausimas.

E. JANKEVIČIUS. Aš manau, kad mūsų siūlomos priemonės tikrai yra proporcingos. Matote, pasaulis dar niekada neturėjo tokios situacijos, kokia yra šiandien. Buvo įvairiausių krizių, bet visos šalys užsidarė viena nuo kitos. Todėl nėra parašyta vadovėlio ar aiškaus scenarijaus, kaip reikia veikti tokiu klausimu. Vyriausybės sprendimai, atsakant į pirmą klausimą, yra tikrai teisėti.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamas ministre, Lietuvos kainų įstatymas pripažintas negaliojančiu 2014 metų pabaigoje kaip neturintis tikslo ir iš esmės išėjęs iš praktikos. Derinant šį jūsų įstatymo projektą Vyriausybėje Konkurencijos taryba pateikė savo išvadą. Kalbama apie būtiniausią prekių pasiūlą ir kalbama apie tai, kad iš esmės įvedus tokį reguliavimą susidarytų jų pasiūlos... nebūtų kas gamina, nes nebeapsimokėtų iš esmės gaminti už tokią kainą, kurią nustato Vyriausybė. Kaip jūs atsakote į Konkurencijos tarybos nuogastavimus, kad prekių pasiūla gali sumažėti, didėti juodoji rinka, kad vietos gamintojai nukreiptų prekes, pardavinėtų užsienio rinkose, ten, kur jie gali parduoti pelningiau, o Lietuvoje tiesiog tai būtų darbas į minusą? Kas bus iš esmės, jeigu ištuštės lentynos po tokio jūsų sprendimo?

E. JANKEVIČIUS. Ačiū už klausimą. Atsakau. Pirmiausia, mes dabar prašome įgaliojimų. Jei gu Seimas pritartų mūsų projektui, Vyriausybė gautų tik įgaliojimus, tai nereiškia, kad jau kitą

dieną kainos būtų reguliuojamos. Kitas dalykas... Gerbiamas Seimo nary, mes turime būti pasirėngę bet kokiam scenarijui. Situacija kinta žaibišku greičiu ir mes kartais prognozuojame, bet kartais nežinome, kas mūsų laukia rytoj. Todėl jeigu Seimas nebesirinks ar dėl tam tikrų priežasčių negalės rinktis, tuos įgaliojimus turėti mums tiesiog būtina.

Dabar dėl kainų reguliavimo. Reguluodami kainas, jeigu tokia kraštutinė priemonė tikrai būtų reikalinga, mes galime sureguliuoti antkainį. Tai reiškia, kad pelnas 15–20 % gal nebūtų jau toks mažas, kad įmonėms neapsimokėtų dirbti, nes kai kurios dabar galimai turi ženkliai didesnį pelną, ir tos prekės, kurios būtų gaminamos Lietuvoje, neišnyktų iš lentynų. Priešingai, jeigu nesąžiningi perpardavinėtojai (atsiprašau, sunku kalbėti su kauke) nepirktų jų masiškai ir šešėlyje nepardavinėtų dešimt kartų brangiau, pirkėjai galėtų nusipirkti jų parduotuvėse, tų pačių svarbiausių, būtiniausių prekių. Bet dabar mes prašome suteikti Vyriausybei įgaliojimus, nieko daugiau.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Vyriausybė pati sukūrė tą problemą, kurią dabar bando spręsti kainų reguliavimu. Pavyzdžiui, draudė gaminti dezinfekcinį skystį, nes pasirūpino, kad būtų gamina mos kaukės. Dabar sako, pradeda trūkti šių dalykų, reguliuokime kainas. Mano klausimas toks. Gerbiamas ministre, jūs esate jaunas žmogus, bet turbūt jums girdėtos tokios sąvokos: *blatas*, pažintys, prekyba iš po prekystalio. Dėl ko visa tai buvo? Juk tai buvo dėl kainų reguliavimo ir dėl nepasirūpinimo, kad atsirastų šių prekių. Tai jūs dabar kaip Vyriausybė nepasirūpinote tais dalykais ir siūlote kraštutinę priemonę – kainų reguliavimą tiems dalykams, dėl kurių nebuvimo, trūkumo arba galimo trūkumo...

PIRMININKAS. Klauskite.

E. GENTVILAS (LSF). ...esate kalti jūs patys. Kaip jūs paaiškinsite tą paradoksą?

E. JANKEVIČIUS. Matote, tikrai prieš pusę metų pasaulis nesitikėjo, kad atsitiks toks didžiulis ligos protrūkis, todėl pasiruošti prieš pusę metų visokeriopai buvo sudėtinga, tačiau Vyriausybė ruošėsi ir buvo sukaupusi tam tikrą rezervą, ką Lietuva yra sukaupusi. Dabar dėl to rezervo mes galime daryti užpirkimus ir gelbėti mūsų verslą nuo bankroto. Kalbant apie tą jūsų pirmąjį, kad prekės iš po prekystalio, taip, jeigu mes ruoštumės reguliuoti visas įmanomas prekes, tai galbūt taip ir atsitiktų. Bet sakau, mes rengtumės, jeigu iškiltų pati kraštutiniausia priemonė, labai siaura prekių grupė, pačios būtiniausios prekės, kurios yra būtinos gyventojams, sveikatai svarbios, tai tik apie tas prekių grupes mes kalbėtume, jei tokia situacija būtų reikalinga.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Mano klausimas bus panašus kaip prieš tai skambėjęs, tik su pavyzdžiais. Štai prasidėjus karantinui ir atsiradus didžiulei paklausai dezinfekantų, kaukių, pirštinių ir kitų apsaugos priemonių kai kuriems dalykams reikėjo leidimo. Pavyzdžiui, „Vilniaus degtinė“, kuri pradėjo gaminti dezinfekantą rankoms, ilgą laiką, kelias savaites negavo leidimo gaminti paviršiams valyti. Panašios sudėties, tik, aišku, agresyvesnį, nes rankoms yra naudojamas švelnesnis. Tai kaip jūs paaiškinsite tą, kad deficitas sukuriamas iš esmės dirbtinai?

E. JANKEVIČIUS. Ačiū už klausimą. Atsakau. Leidimas „Vilniaus degtinei“ yra suteiktas. Reikia pasidžiaugti, kad išgirdusios mūsų siūlymą, Vyriausybės siūlymą, riboti kainas kai kurios įmonės, prekybos tinklai oficialiai pažadėjo, kad kainos nedidės. Taip pat kelios įmonės pasakė, kad gamins dezinfekcinį skystį už savikainą. Mane asmeniškai tai labai džiugina, nes tokie verslai yra tikrai patriotiški. Tokių verslų Lietuvoje reikia daugiau. Daug įmonių pradeda gelbėti situaciją ir gaminti įvairiausias prekes, todėl mes tikimės, kad kainų reguliavimo neprireiks, tačiau įgaliojimus turėti reikia. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narė V. Vingrienė.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas Pirmininke. Aš pirmiausia norėčiau atkreipti dėmesį kolegų liberalų, kurie nuogaustauja dėl verslo laisvės suvaržymo, kad vienas iš liberalizmo principų turbūt yra toks: mano laisvė pasibaigia ten, kur prasideda kito žmogaus laisvė. Tai dabar šiandien mažėjant nemažos dalies gyventojų pajamoms, atsiranda grupė verslininkų, kurie nori pasipelnyti tikrai tokios ekstremalios situacijos sąlygomis, kur mes tikrai turime visi susitelkti ir palaikyti vieni kitus. Kaip ir minėjo ministras, atsiranda verslas, kuris už savikainą gamina ir taip toliau, arba prekybos centrai susitaria nekelti kainų.

Bet kitas klausimas yra tai, čia turbūt didžiausia problema, kad yra nesąžiningas pirkimas, tarkime, visą lentyną dezinfekcinio skysčio išperka ar, tarkime, visas kaukes išperka, kai kiti negali įsigyti, nors jiems tai yra svarbu ir būtina. Kaip mums irgi sureguliuoti tą klausimą, kad apribotų, tarkime, tie patys prekybos centrai apribotų įsigyjamų prekių...

E. JANKEVIČIUS. Ačiū, supratau. Operacijų vadovas jau ir šiandien yra apribojęs tam tikrų prekių įsigijimo skaičių. Įstatymu ši nuostata irgi būtų įtvirtinta. Bet dėl kainų reguliavimo, dėl eksporto ribojimo, dėl pardavimo prekių kiekio ribojimo sprendimo nepriimtų vienas žmogus, priimtų Vyriausybė. Tikrai tai nebūtų tas instrumentas vieno žmogaus rankose.

Reikia pasakyti, kad kitos valstybės jau tai yra padariusios. Prancūzija, Ispanija, Kipras, Čekija ir kitos valstybės yra pakeliui. Tikrai įgaliojimus turėti Vyriausybei reikėtų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai už – Seimo narys N. Puteikis.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). „Vilniaus degtinė“ gavo leidimą gaminti ir pareiškė, kad patenkins visą Lietuvos ir net užsienio poreikį. Kai jie pradėjo gaminti ir pateikė į prekybą į savo firmines parduotuves, litro kaina buvo 4 eurai. Po trijų dienų litro kaina buvo 5 eurai. Dar po trijų dienų tinklas „Aibė“ šį litrą pardavinėjo už 13 eurų. Ir kolegos liberalai sako, kad čia yra laisvoji rinka ir viskas yra gerai? Tai kur tie „Vilniaus degtinės“ kiekiai dezinfekcinio skysčio, kuriuo jie žadėjo pirmą dieną gavę leidimą užpildyti visą Lietuvą? Kur? Ligoninėse nėra, vaistinėse nėra, prekybos tinkluose nėra. „Vilniaus degtinė“ išūliai ir piktybiškai piktnaudžiauja savo teise, kurią ji gavo pirma iš gamintojų. Ji tuo naudojasi. Ir S. Gentvilas su E. Gentvilu šito nemato. Jūs gal „Vilniaus degtinės“ akcininkai? Akis prasikrapštykite. Nueikite į „Aibę“ ir pasižiūrėkite į šito skysčio kainą – brendžio kainą! Nuo kada ir kokioje valstybėje dezinfekcinis skystis kainuoja šitokius kosminius pinigus? Ir jūs drįstate teigti, kad Vyriausybei negalima suteikti teisės reguliuoti? Prancūzija sureguliuo ir mes sureguliuosime, netrukdykite. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narys M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke. Mielai kolegos, mes puikiai suprantame, kad prekių kainos kyla todėl, kad jų trūksta arba jų apskritai nėra. Ir čia reguliavimas iš esmės niekaip nepadės ir tos problemos nespres. Pavyzdžiui, jeigu ateini į vaistinę ir nėra termometro, tai kaip kainos reguliavimas – 3 eurai, 5 eurai, 10, 50, 1 centas – padės tam termometrui toje vaistinėje atsirasti?

Man atrodo, jeigu prekių trūksta, valstybės reikalas pandemijos atveju tų būtinų prekių užpirkti ir užtikrinti, kad jų netrūktų. Tai yra vienintelis instrumentas, kuris užtikrins, kad, vienas dalykas, prekių būtų ir jų kainos nekiltų. Jeigu vis dėlto valstybė nuspręs reguliuoti kainas tų produktų, kurių būtinai reikia, bet jų trūksta, tie produktai pasitrauks į šešėlį ir tada valstybė niekaip nesugaudys tūkstančių skelbimų skelbiu.lt ar feisbuke, kai tos prekės šešėlinėje rinkoje bus parduodamos. Man atrodo, tai yra kvailas sprendimas, kvailas instrumentas ir jis yra tikrai nebūtinas, nes mes turime spręsti užtikrindami pasiūlą, o ne ribodami būtinų prekių kainas. Ačiū.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti, balsuosime po visų pateikimų.

10.17 val.

Mokesčių už pramoninės nuosavybės objektų registravimą įstatymo Nr. IX-352 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4667, Dizaino įstatymo Nr. IX-1181 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4668, Patentų įstatymo Nr. I-372 31 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4669, Prekių ženklų įstatymo Nr. VIII-1981 54 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4670 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 1-4.1, 1-4.2, 1-4.3, 1-4.4 klausimai, tai yra projektai Nr. XIIIIP-4667, Nr. XIIIIP-4668, Nr. XIIIIP-4669 ir Nr. XIIIIP-4670. Iš eilės – Mokesčių už pramoninės nuosavybės objektų registravimą įstatymo 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, Dizaino įstatymo 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, Patentų įstatymo 31 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas ir Prekių ženklų įstatymo 54 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Taip pat pateikimas.

Pranešėjas – ministras E. Jankevičius. Prašau.

E. JANKEVIČIUS. Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Bet kokiu atveju aš labai...

PIRMININKAS. Minutę. Dėl vedimo tvarkos – S. Jovaiša. Prašom.

S. JOVAIŠA (*TS-LKDF*). Dėl vedimo tvarkos. Jūs neskelbėte komitetų. Taip pat klausimas, ar bus galima dalyvauti komitetų posėdžiuose tiems Seimo nariams, kurie teikė siūlymus?

PIRMININKAS. Komiteto posėdžiuose dalyvavimas bendra tvarka, o dėl komitetų paskyrimo, tai jie visada paskiriami po balsavimo po pateikimo. Po pateikimo nubalsavę turėtume paskirti komitetus ir skubos tvarką.

Prašau, ministre.

E. JANKEVIČIUS. Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Labai trumpai norėjau pasakyti, kad aš labai dėkingas už galimybę pristatyti šį projektą. Seime yra daug įvairiausių nuomonių. Aš tikiu, kad mes priimsime... jūs priimsite patį geriausią sprendimą.

Dabar dėl tų kitų projektų. Teikiamų keturių įstatymų projektų tikslas – esant ypatingoms aplinkybėms (paskelbus nepaprastąją padėtį, valstybės lygio ekstremaliąją situaciją, karantiną vi-soje Lietuvos Respublikos teritorijoje) leisti sustabdyti terminus, per kuriuos turi būti sumokėti mokesčiai už patentų, prekių ženklų, dizaino registravimą ir pateikti dokumentai Valstybiniam patentų biurui. Terminus atnaujinti tik pasibaigus ypatingoms aplinkybėms. Priėmus teikiamų įstatymų pakeitimus, pramoninės nuosavybės objektų pareiškėjai ir savininkai išvengtų finansinių nuostolių ar netgi teisių į nuosavybę praradimo. Pavyzdžiui, kokia nors įmonė gali netekti išskirtinių teisių į prekių ženklą, jeigu laiku nebus sumokėta už prekių ženklo galiojimo pratęsimą. Tokios priemonės yra daromos ir kitose Europos Sąjungos šalyse. Prašau pritarti projektui.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narė V. Vingrienė.

V. VINGRIENĖ (*LVŽSF*). Aš atsisakau žodžio.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys K. Masiulis. V. Vingrienė atsisakė. K. Masiulio nematau. Klausia Seimo narys R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Dabar įvykę tam tikri verslo stabdžiai. Minėjote, kai baigsis šitie dalykai, mes vėl galėsime įsivažiuoti. Sakykite, bet tiems verslams po karantino reikės vėl įsivažiuoti. Tai noriu paklausti, kada vėl galėtų būti tas mokėjimas, gal vėliau negu po karantino, kad verslas galėtų paleisti stabdžius vėl įsivažiuoti? Ačiū.

E. JANKEVIČIUS. Taip, jūs visiškai teisus. Ačiū už klausimą. Taip, projekte ir yra, kad reikėtų mokėti ne iš karto kitą dieną, kai baigsis karantinas, o tiek laiko bus duodama, kiek truko karantinas. Jeigu karantinas truks mėnesį, tai iki mėnesio bus duodama. Aišku, bus galima sumokėti ir anksčiau. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausti Seimo nariai daugiau neužsirašė.

Motyvai už – A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų geras siūlymas, bet mano klausimas apskritai Vyriausybei. Aš suprantu, kad šioje srityje galima susidurti su teisinėmis problemomis, jeigu laiku nesumokami mokesčiai. Viskas gerai. Tačiau mes suprantame, kad sustabdžius kai kuriuos verslus taip pat eina mokesčiai. Pavyzdžiui, ar tiems, kurie dirbo paslaugų sferoje (kavinės, restoranai), taip pat bus stabdomi nuomos mokesčiai bent jau karantino laikotarpiu, kai verslas fiziškai negali vykdyti jokios veiklos? Šiuo atveju ir daugiau, matyt, būtų galima iškelti klausimų iš šios srities. Gal irgi bus priimti analogiški sprendimai?

E. JANKEVIČIUS. Ačiū. Jūsų pastebėjimas...

PIRMININKAS. Ministre, čia atsakymų nereikia, čia yra motyvai po pateikimo. Balsuosime, kaip numatyta, 12 valandą.

10.21 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 45, 46, 96, 506, 526, 589 ir 608 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4662, Baudžiamojo kodekso 277 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4663 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-5 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4662. Pranešėjas – taip pat ministras E. Jankevičius. Pateikimas. Prašom.

E. JANKEVIČIUS. Gerbiamas Seimo Pirmininke, jeigu galima, kadangi kitas projektas dėl baudžiamosios atsakomybės yra susijęs, taupant laiką, nes buvau paprašytas kiek įmanoma greičiau pristatyti projektus, gal galima vieną pristatymą padaryti?

PIRMININKAS. Gerai, prašom.

E. JANKEVIČIUS. Ačiū, Pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, mes gyvename ištis labai pavojingu laikotarpiu, ir situacija kinta žaibišku greičiu. Įstatymai, kurie galioja šiandien, buvo priimti taikos metu. Dabar mes turime karo su COVID-19 virusu atvejį. Šį karą mes visi kartu neabejotinai laimėsime. Nors pastaruosius metus mūsų politika bausmių ir baudų atžvilgiu buvo apgalvotai švelninanti, šiandien esame priversti teikti siūlymą griežtinti tiek administracinę atsakomybę, tiek baudžiamąją atsakomybę už karantino taisyklių pažeidimus.

Siekiame, kad visi, o ne dalis Lietuvos gyventojų suprastų padėties rimtumą. Kol kas policija negali bausti pažeidėjų, nesilaikančių karantino taisyklių. Gali tik įspėti. Keičiame tai. Jeigu Seimas pritars, administracinių pažeidimų protokolus galės surašyti ne tik policija, bet ir kiti pareigūnai. Fiziniais asmenims už visuomenės sveikatos srities ir civilinės saugos teisės aktų pažeidimus atsakomybė bus nuo 500 iki 1 tūkst. 500 eurų, juridiniams asmenims – nuo 1 tūkst. 500 iki 6 tūkst. eurų, už savivaldos institucijų sprendimų nevykdymą – nuo 250 iki 800 eurų.

Saviizoliacijos nesilaikymas, kai asmuo buvo gydytojų įspėtas, nebebūtų traktuojamas kaip baudžiamasis nusižengimas – tai būtų nusikaltimas, už kurį teismas galėtų skirti net ir laisvės atėmimo bausmę iki vienerių metų. Jei dėl tokių veiksmų išplito susirgimas ar kilo ligos protrūkis, bausmė nebūtų traktuojama kaip nesunkus nusikaltimas, todėl teismas galėtų skirti laisvės atėmimo bausmę iki penkerių metų.

Gerbiami Seimo nariai, bausti nėra mūsų siekis. Mūsų siekis yra apsaugoti visuomenę nuo asmenų, kurie savo neapgalvotais, pavojingais ir neteisėtais veiksmais kelia grėsmę visuomenės sveikatai. Todėl šie sugriežtinimai galiotų kalbant apie ANK tik nepaprastosios padėties, ekstremaliosios situacijos atveju. Prašau pritarti mūsų siūlymams. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Nepaisant to, kad pateikėte iškart ir Baudžiamojo kodekso 277 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIII P-4663, klausti dėl abiejų projektų Seimo nariai yra užsirašę atskirai.

Klausia Seimo narys M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiamas ministre, ar galite paaiškinti, kodėl būtent baudos ir potencialiai žmonių sodinimas į kalėjimą gali išspręsti pilietškumo klausimą? Ar tikrai jau Lietuvos piliečiai yra tokie necivilizuoti ir nesąmoningi, kad juos reikia gąsdinti tokiomis reikšmingomis baudomis ir kalėjimais?

E. JANKEVIČIUS. Gerbiamas Seimo nary, ačiū už jūsų klausimą. Kaip ir minėjau, bausti tikrai nėra mūsų siekis. Mūsų siekis yra apsaugoti visuomenę nuo asmenų, kurie neapgalvotais savo veiksmais kelia grėsmę visiems kitiems. Bet šiandien, gerbiamas Seimo nary, policija tiesiog neturi įrankių administracinio nusižengimo protokolams rašyti. Jie gali tik įspėti. Žiūrėk, jau po valandos vėl jie turi įspėti. Tai aš manau, kad tokį įrankį policija turi turėti. Šiandien nubauti gali visuomenės sveikatos specialistai, bet jų yra labai mažai. Jie nevaikšto kartu su policija. Tiek.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, iš tikrųjų kyla tas pats klausimas kaip ir dėl kitų projektų, kai nepaprastoji ar karo padėtis prilyginama karantinui. Tai nėra tas pats, ir niekada nebuvo ir pagal įstatymus bet kokia teisė, tai nėra tapatūs dalykai. Jie dabar sulyginami. Aš suprantu, kad vaizdžiai pavadinate karą su virusu, bet vis dėlto tai ne tas pats. Ir, mano galva, lygiai taip pat ir bausmės turėtų būti atskirtos vienu atveju nuo kitų, tai yra turėtų būti tam tikra gradacija. Bet šiuo atveju mano klausimas būtų. Kodėl už neatvykimą į policiją, pabrėžčiau, karantino metu vietoj 30–50 eurų bauda septynis, dešimt kartų didinama už neatvykimą karantino metu? Vis dėlto ar tai adekvatu?

E. JANKEVIČIUS. Pirmiausia atsakysiu į pirmą jūsų dalį. Aš manau, pasiūlymas yra racionalus. Mes galėtume šiek tiek sugraduoti, bet čia jau reikėtų padiskutuoti komitete. Aš skaičiau jūsų siūlymus. Jūs siūlote tą viršutinę ribą ANK pakelti iki 10 tūkst. Gal būtų sudėtinga 10 tūkst. padaryti, nes ANK viršutinė riba yra 6 tūkst., bet tai, ką jūs sakote, yra logiška ir galima šiek tiek graduoti.

Dabar dėl neatvykimo į policiją karantino metu. Na, su apsaugos priemonėmis gali atvykti. Matote, policija šiandien yra labai apkrauta darbu, todėl tikrai reikia vykdyti visų pareigūnų teisetus reikalavimus.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamas ministre, jūs pats teigiate, kad bausti nėra jūsų siekis, bet didinate baudas, nors, kiek man žinoma, dar praeitos savaitės penktadienį už nusižengimus nesilaikant reikalavimų dėl paskelbto karantino nebuvo nubaustas nė vienas pilietis. Einama labai keistu keliu – visgi nepradedami bausti piliečiai, kurie nesilaiko, nes jeigu valdžia nebaudė už tai ir mažomis baudomis, kurios... nors, kaip pažiūrėsime, beveik minimali mėnesinė alga maksimali bauda ir dabar yra, tai piliečių nebaudžiate, tu, kurie lipdavo iš keltų, išeidavo iš izoliavimosi vietų, dabar jūs siūlote dvigubai didesnes baudas ir sakote, mes nesiekiame bausti. Gal pradėkime pirmiausia taikyti tas baudas, kurios šiandien egzistuoja, ir mes...

E. JANKEVIČIUS. Gerbiamas Seimo nary, atsakau į jūsų klausimą. Šiandien policija neturi įrankio nubausti, tiesiog jo nėra. Bausti gali už visuomenės sveikatos pažeidimus tik visuomenės sveikatos specialistai. Šiuo įstatymo projektu mes suteiksime policijai ir kitiems pareigūnams tokių įrankių turėti. O situacija išties yra labai sudėtinga. Lyg ir dabar jinai yra valdoma. Todėl labai svarbu policijai tokių įrankių turėti, kad visuomenė suprastų, kad neatsakingas elgesys, neapgalvoti veiksmai gali sukelti didžiules didžiules pasekmes. *(Balsai salėje)*

PIRMININKAS. Klausia Seimo narė V. Vingrienė.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas Pirmininke. Gerbiamas ministre, tikrai yra sveikintina iniciatyva. Mes ne už tai, kad būtų baudžiama, bet baudos iš tikrųjų yra drausminimo priemonė. Kaip matome, mūsų piliečiams sąmoningumo tikrai gana trūksta. Net tie patys medikai, grįžę iš kelionių, nesilaiko saviizoliacijos reikalavimų ir atėję paskleidžia virusą gydymo įstaigoje. Nekalbu apie tuos, kurie grįžę iš kelionių irgi važinėja visur ir tiesiog skleidžia virusą, nors turėtų būti atsakomybė.

Kitas klausimas. O kaip mes nubaustume, tarkime, savivaldybių vadovus, kurie, paskelbus tikrai tą sugriežtintą priverstinį reikalavimą grįžus izoliuotis, pradeda tiesiog derėtis vos ne su virusu, sako, kad kažkas nedavė instrukcijų, ir grūda po penkis žmones į kambarius tam, kad plintint virusą. Jie taip pat turėtų kokią nors atsakomybę turėti, nes turi sugebėti suvaldyti situaciją ekstremaliomis sąlygomis.

E. JANKEVIČIUS. Gerbiama Vingriene, atsakant į jūsų klausimą dėl savivaldybių, baudos yra numatytos ir juridiniams asmenims. Atsakomybė nuo 3 iki 6 tūkst. būtų įstaigų, savivaldybių vadovams už taisyklių nesilaikymą.

Dabar dar labai svarbu pažymėti, kad šios didelės baudos iš karto išnyktų, baigiantis ekstremaliajai padėčiai. Jos yra tik šiuo sudėtingu laikotarpiu. Tik šituo.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas ministre, iš tikrųjų sąvoka „kelia pavojų žmonių gyvybei ir sveikatai“ šiuo metu suprantama įvairiai. Aišku, priešai prie žmogaus per arti arba kokios kitos sąlygos, kurių galbūt žmonės ir nežino. Ne tai, kad jie galbūt nesilaikytų, bet paprasčiausiai jiems tos normos nesuprantamos. Tai iš tikrųjų ar... (Bara mane.) Ar iš tikrųjų nereikėtų tam tikros socialinės reklamos, už ką tu gali būti nubaustas? Iš tikrųjų gali būti daug nesusipratimų, kai einantis žmogus, kuris nežino tų sąlygų, paprasčiausiai gaus 500 eurų baudą, kurios gyvendamas kaime negalės susimokėti. Kaip tai bus įgyvendinama, nes norinčių bausti atsiras?

E. JANKEVIČIUS. Ačiū už jūsų pasiūlymą, jis labai teisingas. Mes tikrai per visuomenės informavimo kanalus informuosime žmones. Dar norėčiau papildyti, kad, padarius pirmą nusižengimą ir laiku sumokėjus, bauda būtų dvigubai mažesnė, todėl, kalbant apie dydžius, jie pirmą kartą nėra dideli.

Kitas dalykas, tikrai su policija yra kalbėta, jie iš karto netaikys nei maksimalių baudų, nei iš esmės. Pirmiausias dalykas – jie išpės. Bet jeigu matys, kad žmonės piktybiškai nevykdo, kitą dieną vėl ten pat susirinko ar vėl daro tokius pačius nusižengimus, tada ims priemonių. Bet jie tai darys apgalvotai, nes siekis nėra bausti. Siekis yra, kad žmonės suprastų, kokia yra pavojinga situacija ir bet koks visiškai, atrodo, nekaltas, neapdairus veiksmas gali sukelti didžiulių pasekmių.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Neturiu klausimo.

PIRMININKAS. Atsisako. Dėl kito projekto? Klausia Seimo narė I. Haase.

I. HAASE (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiamas Pirmininke. Gerbiamas ministre, jūs tikriausiai žinote, kad įstatymas turi būti aiškus, nedviprasmiškas ir nesukelti įstatymo taikymo problemų. Jūs tai siejate su koronaviruso plitimu. Aš manau, ir žinome ypatumus to koronaviruso, kad tai yra masinis plitimas, masė žmonių tampa viruso platintojais. Dalis platintojų nejaučia ligos simptomų. Taip pat yra nustatytas inkubacinis ligos periodas, tai yra iki 14 dienų, ir suprantama, kad žmogus, kol pasireikš simptomai, gali bendrauti su n platintojų. Taip pat nebūtinai, kad virusas atsiranda kontaktuojant su platintoju, bet gali būti ir kitu būdu. Jūs puikiai suprantate, kad jeigu siūlote įstatymo normą, ji turi būti ir taikoma, nesukelti problemų, bet reikia ją įrodyti.

E. JANKEVIČIUS. Be abejonės, tikrai įrodinės Teisingumo ministerija, o prokuratūra... Visiškai teisingos pastabos.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Taip išėjo, kad netyčia neužsirašiau dėl Administracinių. Aš norėjau panašų klausimą paklausti ir dėl Administracinių, ir dėl Baudžiamojo kodeksų. Iš esmės, jūs sakėte, tikslas nėra bausti. Vadinasi, pirmiausia reikia pradėti taikyti. Kažkodėl italams, prancūzams 600 ar 500 eurų yra labai daug. Mums, nors mūsų minimalus atlyginimas yra tikrai žymiai žymiai mažesnis negu tose šalyse, jūs drastiškai didinate baudas. Pradėkite taikyti, pradėkite viešinti tai. Jūs man atsakykite, kiek iki šiol administracine bauda yra nubausta asmenų už nesilaikymą. Dėl Baudžiamojo aš noriu paklausti...

PIRMININKAS. Laikas.

E. JANKEVIČIUS. Ačiū. Iš tikrųjų, atsakydamas, gerbiamas Seimo nary, į jūsų klausimą, aš sakau, policija tiesiog neturėjo įrankio bausti. Tai galėjo padaryti tik visuomenės sveikatos specialistai. Įsivaizduojate situaciją: ten kažkur prie ežero kas nors, tai jie turi skambinti visuomenės sveikatos specialistams, jie turi atvažiuoti ir tada kaip nors elgtis. Tai tikrai nėra...

Dėl pačių baudų dydžio. Kiekvienoje šalyje yra skirtinga praktika. Vokietijoje fiziniai asmenys, rodos, iki 2,6 tūkst. eurų, juridiniai – iki 25. Kur kas daugiau. Aišku, ir ekonomika stipresnė. Bet mūsų baudos atitinkamai yra mažesnės.

Kita vertus, pirma bauda, jei tokia būtų išrašyta ir jei būtų laiku sumokama, – perpus mažesnė. Mes jau kalbame apie perpus mažesnes baudas mokant pirmą kartą.

Jei jums kyla minčių, kad baudos dar šiek tiek per didelės, na, galima diskutuoti komitete. Teikime siūlymą ir, aš manau, rasime patį optimaliausią sprendimą. Bet faktas yra tas, kad baudos turi būti numatytos ir policija turi turėti įgaliojimus išrašyti administracinių nusižengimų protokolus.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai dėl... Dabar yra įjungti dėl Baudžiamojo kodekso, tai kviečiu išsakyti N. Puteikį. Motyvai už.

N. PUTEIKIS (*LVŽSF*). Kolegos, kurie abejojate, ar reikia didinti baudas. Internetu yra du siužetai. Vienas, kuriame grįžta keltu girti lietuviai ir keikiasi, nusiplėšia kaukes ir aiškina viešai, kad nesilaikys jokio karantino, jiems nuspjauti ant valstybės ir aplinkinių. Ir kitas siužetas, kuriame troleibuse žmonės, girti lietuviai, spjaudo ant sėdynių, ant rankenų.

Tai pasakykite jūs, gerbiami liberalai. Jūs tikitės, kad su dabartinėmis mažomis baudomis štai šiuos budulius galima sutramdyti? Akivaizdu, kad tiek Baudžiamajame kodekse, tiek Administraciniame tų baudų didinimas yra reikalingas būtent dėl šių asocialių žmonių, kurie neturi jokių ribų ir kurie pavartoja alkoholio ir kitokių svaiginamųjų medžiagų... tikrai jiems jūra iki kelių ir visi mūsų įstatymai jiems vienodai rodo. Bet jeigu bus tokie pirmieji nubausti didžiulėmis baudomis, jeigu kiti žinos, kad jiems gresia didžiulės baudos, tai bus pats geriausias atgrasymas nuo tokių veiksmų.

Ir pabaigoje. Jūs manote, kad Ispanijoje ir Italijoje baudos yra kur kas mažesnės? Paskaitykite juvelyrės J. Lago įrašus. Ji aprašo kiekvieną dieną, kokio dydžio baudos yra skiriamos, ypač anglų turistams, škotams, kurie nesilaiko Ispanijos įstatymų. Jūs pamatysite. Ten baudos praside-

da nuo 1 tūkst. 200. Todėl aš visapusiškai palaikau šitą paketą, baudų didinimą, nes dalis lietuvių tiesiog žmoniškos kalbos nesupranta ir tie skaičiai jiems tikrai padės ateiti į protą.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Kadangi kolega nekalbėjo apie Baudžiamąjį kodeksą nė vieno žodžio, tik apie Administracinį, aš kalbėsiu apie Baudžiamąjį kodeksą.

Čia siūloma didinti ne baudas, o siūloma didinti laisvės atėmimo metus. 1 straipsnyje siūloma nuo trejų maksimalios bausmės iki penkerių metų. O antrajame siūlo didinti iki vieno metų, kai šiandien maksimali bausmė yra areštas.

Teisės departamento pastabas matėte, kaip išvadintas jūsų projektas? Simbolinė įstatymų leidyba. Jūs demonstruojate audringą veiklą, kai nieko neveikiate. Iš esmės čia materialios teisės normos ir – ar treji metai, ar penkeri metai – reikės įrodyti, kad būtent dėl šio asmens kaltės.

Aš jums dabar duosiu pavyzdį, kai dėl operacijų vadovo kaltės gali smarkiai išplisti liga. Pavyzdžiui, 25 dienos įsakyme nustatoma, kad tie asmenys, kurie atvyko iš užsienio, prieš išleidžiami į saviizoliaciją, turi būti testuojami. Tačiau tie sąžiningi piliečiai, kurie iki tol patys pasitraukė į saviizoliaciją ir laikėsi visų reikalavimų, prieš grįždami į darbą ar į šeimą, netestuojami pagal algoritmą ir jiems atsakoma: ne, jūsų tikrinti nepriklauso, nes algoritmas to neleidžia. Ar bus toks asmuo nubaustas? Turbūt stropuoliai sieks jį bausti. Bet ne dėl jo kaltės gali išplisti liga. Jis gal yra asimptominės formos, kai nejaučiami simptomai ar jie labai silpni ir jų nepakanka tam vadinamajam algoritmui...

PIRMININKAS. Motyvai už – V. Kamblevičius. (*Balsai salėje*) Aš atsiprašau, bet imkime minutės pertraukėlę, nesurandame dėl 1-5 projekto motyvuojančių, todėl duotume po antrą žmogų kalbėti čia, nes projektai sujungti. Ar sutiktumėte? Sutiktumėte. Tada V. Kamblevičius – motyvai už dėl Administracinio ir Baudžiamojo kodeksų.

V. KAMBLEVIČIUS (*LSDDF*). Neįjungia. Įjungė, ačiū. Iš tikrųjų tai, ką pateikė gerbiamas ministras, gal net truputį per vėlai, bet sako, geriau vėliau negu niekad. Kai kurios numatytos priemonės yra teisingos ir laiku. Pažiūrėkime, kas darosi spaudoje. Kai kur vietoj naudoja griežtas bausmes ir niekas nesiskaito, ir nieko nesako, nes yra labai pavojingas atvejis, panašus į karo atvejį. Todėl šios numatytos priemonės yra laiku ir todėl kviečiu balsuoti visus už, palaikyti.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narė I. Haase.

I. HAASE (*TS-LKDF*). Dėkoju. Na, aš ne be reikalo įvardijau ir pažymėjau koronaviruso ypatumus. Kaip sakė J. Sabatauskas, pritariu, kad Baudžiamajame kodekse reikia įrodyti, kad yra nusikalstama veika. Jūsų siūloma norma reikia įrodyti, kad buvo priežastinis ryšys tarp kaltininko veiksmų ir atsiradusių neigiamų pasekmių, tai yra išplito liga, kilo ligos protrūkis ar epidemija. Sakykite, kaip galima įrodyti, jeigu koronaviruso ypatumai visiškai negalės suteikti tokios galimybės ikiteisminio tyrimo pareigūnams, o jeigu ikiteisminio tyrimo pareigūnai surinks medžiagą ir pateiks teismui, tai aš manau, kad teisme jokio teigiamo rezultato, kad būtų kaltinamasis nuosprendis priimtas, manyčiau, nebus. Kaip teisingai sakė Julius, kad tai yra neveikianti norma, ir kaip teisingai Teisės departamentas nurodė, kad tai būtų tik simbolis. Ta bausmė nuo trejų iki penkerių metų, aš nemanau, kad padidins sąmoningumą. Mes suprantame, kad situacija yra sudėtinga, bet sudėtingumas ugdomas ne bausmės dydžiu, jis turi būti laiko suvokimu būtent atgrasyti nuo neigiamų veiksmų. Todėl, manau, balsuoti už įstatymo projektą, už normą, kuri gulės ir bus neveiksni, tai būtų neteisinga.

PIRMININKAS. Ačiū. Balsuosime, kai bus balsuojama dėl visų pateikimų.

10.43 val.

Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 8, 9, 18, 21 ir 36 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-4678 (pateikimas)

Toliau darbotvarkės 1-7 klausimas – Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-4678. Pateikimas. Pranešėjas – ministras A. Veryga.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Gerbiamas Pirmininke, gerbiami kolegos, iš tiesų ta pirmoji įstatymo redakcija, kurią šiuo metu bandoma keisti, buvo paruošta tuo metu, kai, matyt, niekas negalėjo net

įsivaizduoti, kad kils tokie protrūkiai, kad valstybėms iškils tokie neeiliniai poreikiai. Kaip ir prieš tai svarstytuose įstatymų projektuose daug klausimų buvo susiję su būtinybe užtikrinti vis dėlto asmenų izoliaciją, saviizoliaciją ir kitas efektyvias karantinavimo priemones tam, kad ligų užkratas neplistų. Na, tie, kas bent kiek esate domėjęsi, kaip yra valdomos užkrečiamosios infekcinės ligos, tai pagrindinis įrankis yra užtikrinti, kad asmenys kaip galima mažiau kontaktuotų, kad būtų mažiau socialinių kontaktų, kad būtų tiek hospitalizacijos, tiek izoliacijos galimybė.

Teikiamais Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymais, kuriuos norėčiau jums pristatyti, yra siekiama keletą pakeitimų arba keletą priemonių. Pirmiausia – nustatyti, kad, visoje Lietuvoje paskelbus karantiną dėl ypač pavojingos užkrečiamosios ligos, būtinasis hospitalizavimas ir (ar) būtinasis izoliavimas būtų taikomas be teismo sprendimo tol, kol asmuo taps nepavojingas kitiems, tai yra kol nuo jo nebegalės užsikrėsti kiti asmenys, bet ne ilgiau kaip vieną mėnesį.

Anksčiau ta nuostata buvo septynios dienos. Yra labai paprastas paaiškinimas, kodėl toks terminas. Mes siūlėme pradiniam variante, kurį Vyriausybėje svarstėme, kad tas terminas būtų gal net ir ilgesnis. Sutarėme, kad vis dėlto tai bus mėnuo, bet tai yra susiję su tuo, kad mes negalime kiekvieno užkrato nuspėti ir prognozuoti. Anksčiau, matyt, remiantis tuometine egzistavusia praktika arba žinojimu, tos septynios dienos buvo pakankamos. Dabar kalbame apie vieno mėnesio būtinybę.

Tačiau ką svarbu yra akcentuoti, kad tas vienas mėnuo būtų taikomas tik Vyriausybei priėmus sprendimą, kad kitų taikomų užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės priemonių neužtenka, siekiant užkirsti kelią kilti šios užkrečiamosios ligos protrūkiui arba epidemijai, arba jau yra kilęs šios užkrečiamosios ligos protrūkis ir (arba) epidemija. Žodžiu, ta nuostata nebūtų automatiškai perkeliama kiekvienai situacijai, bet tam reikėtų Vyriausybės sprendimo ir įvertinimo, kad nėra kitų galimų priemonių, kaip tiksliai tokia, kuri leistų suvaldyti užkrato plitimą.

Taip pat yra siūloma pagreitinti ir supaprastinti sprendimą dėl būtinojo hospitalizavimo ir izoliavimo proceso karantino metu, nes pagal dabar galiojančią normą reikėtų trijų gydytojų sprendimo. Puikiai suprantame, ką reiškia tokia nuostata, kai kiekvienas gydytojas yra tikrai ir brangus, ir svarbus. Jų pasitelkimas, ypač didelio skaičiaus, yra nelabai protingas, todėl yra siūloma leisti sprendimą dėl būtino hospitalizavimo ir izoliavimo priimti gydančiam gydytojui, o ne komisijai, ir pavesti tą būtinąjį hospitalizavimą ir izoliavimą organizuoti pačiai gydymo įstaigai, o ne savivaldybės gydytojui, ir leisti į teismą dėl būtinojo hospitalizavimo ir izoliavimo termino pratęsimo kreiptis gydymo įstaigai, o ne savivaldybės gydytojui.

Taip pat nustatoma, kad policija būtinai izoliuojant ar hospitalizuojant būtų pasitelkiama ne visuomet, o tik prireikus. Taip pat į įstatymą yra siūloma įdėti nuostatas, kurios leistų nustatyti, kad karantino metu gali būti laikinai apribota asmens judėjimo laisvė ir būsto neliečiamumo teisė ir nustatyti ūkinės veiklos apribojimai, kaip numatyta Vyriausybės šiuo metu nutarime dėl karantino paskelbimo. Tokie yra siūlymai ir prašyčiau jiems pritarti.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Vinkus.

A. VINKUS (LSDDF). Gerbiamas ministre, dėkodamas už tas pastangas, kurias jūs darote šiuo laikotarpiu, noriu paklausti. Nuolat yra informuojama apie susirgusiųjų ir mirusiųjų skaičių, tačiau nėra nuolat skelbiama informacija apie pasveikusiųjų skaičių. (*Balsai salėje*) Buvo, bet aš kalbu... Buvo paskelbta apie vieną iki vakar dienos ir vakar, ačiū Dievui, Kretingoje pasveiko 21 metų jaunuolis, dėkingi Klaipėdos universitetinei ligoninei.

Aš noriu paklausti, ar... (*Balsai salėje*) Leiskite man užbaigti. Taigi sakykite, ministre, ar yra sudėtinga nustatyti, kada žmogus pasveiko, ypač jei jis gydos namuose, ar tam faktui fiksuoti tiesiog neužtenka jėgų ir laiko, ar dar kokios nors priežastys? O jei tokia informacija yra žinoma, tai per kiek laiko arba kokių laiko intervalu trunka žmonių gydymosi ir pasveikimo terminas pagal kitų valstybių patirtį?

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Tas nedidelis pasveikusių skaičius buvo susijęs net ir su pačiu plitimo laikotarpiu tam tikru terminu ir reikia, kad praeitų tam tikras laikas, kai atsiranda logika atlikti pakartotinius testus, paprastai tai yra dvi savaitės. Ir dabar, kaip jūs teisingai pa-

minėjote, atsiranda tų atvejų daugiau, kai jau yra patikrinama. Gaunami du iš eilės neigiami testai, ir atsiranda žmonių, kuriuos mes jau galime skelbti kaip pasveikusius. Ir šiandien bus pasirašytas algoritmas, kaip bus galima tiesiog labiau, plačiau taikyti tas tvarkas.

Kitų šalių praktika, apie kurią jūs klausėte, minėjote, yra tokia, kad netgi jeigu testas ir neatliekamas, praėjus 37 dienoms po užfiksuoto užsikrėtimo, jeigu asmeniui nebėra jokių ligos simptomų, jis automatiškai yra laikomas pasveikusi, bet tai yra ilgas laikotarpis – 37 dienos. Dabar pradedami testuoti tie pacientai ir, aišku, mes prioritetą pirmiausia teikiame tiems, kuriems reikia ligą išaiškinti, nustatyti. Todėl pirmiausia čia buvo akcentas.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narė V. Čmilytė-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (*LSF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, aki-vaizdu, kad šiandien turime reikalą su neordinaria situacija, kuri reikalauja drastiškų sprendimų. Visgi noriu jūsų dar kartą paklausti, ar mėnesio būtinoji hospitalizacija, privaloma hospitalizacija yra pasvertas terminas? Galbūt jūs galite kokia nors analogija iš kitų valstybių praktikos su mumis pasidalinti?

Žvelgiant į Civiliniame kodekse įtvirtintą normą pagal analogiją, vėlgi įstaiga, nusprendusi taikyti priverstinį hospitalizavimą, per 48 valandas turi kreiptis į teismą. Šiuo pakeitimu mes iš tiesų ypač išplečiame gydytojų diskreciją nuspręsti, kas turi būti hospitalizuotas ir kokiam iš tiesų labai labai ilgam terminui.

PIRMININKAS. Klauskite.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (*LSF*). Jeigu galima, pakomentuokite.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Gerai. Labai ačiū. Tikrai teisingas klausimas. Aš pabandysiu tiesiog paaiškinti situaciją. Tikrai įprastomis sąlygomis viskas yra teisinga. Tos 48 valandos ir taip toliau. Jūs, aš neabejoju, stebite situaciją kitose valstybėse ir matote, kokie didžiuliai yra protrūkiai ir apie kokius žmonių skaičius yra kalbama. Aš manau, kad jūs turbūt sutiksite, kad teismams užkrauti tokį darbą... Aš nelabai įsivaizduoju, kad jie ar techniškai, ar fiziškai, ar kaip nors kitaip galėtų tokią funkciją vykdyti. Jeigu atsitiktų taip, kad tiesiog dėl fizinių galimybių nebuvimo tie žmonės negalėtų būti izoliuoti, mes turėtume ligos plitimą.

Aš noriu dar tikrai pakartoti – nebūtinai yra būtinai mėnuo, tai yra iki vieno mėnesio, vėlgi esant tam tikroms aplinkybėms, jeigu Vyriausybė nusprendžia, kad nėra kitų galimybių suvaldyti, tai nėra koks nors automatinis sprendimas.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamas ministre, nepriimkite visada kaip kritikos, bet tiesiog bandome teirautis ir ieškoti teisingų atsakymų kartu. Prieš metus diskutavome apie psichinių ligonių galimą teisių atėmimą arba suvaržymą ir tada apsispręsta vietoj savaitės taikyti tikrai tris paras. Šiuo atveju siūloma dėl mėnesio apsispręsti vieno žmogaus sprendimu, tai yra gydančio gydytojo. Ar būtų netikslinga praplėsti tai į konsiliumą, nes absoliuti dauguma žmonių, kurie suserga šiuo virusu, yra klusnūs ir tikrai pilietiškai žmonės, kurie paklus gydytojų sprendimams, ir užkirsti galimus laisvės suvaržymus vieno žmogaus sprendimu visam mėnesiui?.. Gal reikėtų turėti saugiklius, kad bent trys asmenys suvaržytų žmogaus laisvę mėnesiui ir tikrai, man atrodo...

A. VERYGA (*LVŽSF*). Supratau klausimą. Ačiū. Iš tikrųjų aš bandžiau įvardyti ir argumentus, kodėl vis dėlto ne tie trys medikai, nes kai kyla tokios epidemijos, kai kyla apskritai grėsmė net ir tiems patiems medikams, kai jų pradeda trūkti, įsivaizduokime, kad mes iš viso dabar ieškome galimybių, kaip medikus maksimaliai *nukrauti*, kaip padaryti, kad jų darbas būtų paprastesnis, ar nuotolinis, ar dar koks nors. Todėl tas siūlymas ir yra pateiktas, kad vis dėlto vienas medikas apsispręstų. Vėlgi sakau, jūs teisingai paminėjote, absoliuti dauguma žmonių, aš manau, niekam neprieštaraus, supranta, dėl ko tai reikia padaryti. Neatsitiktinai paminėjau, kad ir policija pasitelkiama tik tais atvejais, kai reikia, ne visada, kad tai nebūtų, kaip pasakyti, kaip karinės valstybės ar kokios nors nepaprastosios padėties įvedimas. Bet čia vėlgi tas siūlymas yra susijęs su tuo, kad mes ir medikų išteklius iš tikrųjų turime tausoti ir juos pasaugoti. Jeigu mes juos pradėsime rinkti į konsiliumas, tai vėlgi ir užkrato tikimybė didesnė, ir jiems darbo organizavimas yra sudėtingesnis. Tai yra pačių medikų labui, suprantant, kad tai yra kompromisas, žinoma, su žmogaus laisvėmis.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Anušauskas. Kolegos, prašyčiau užsidėti kaukes taip, kaip priklauso.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, iš tikrųjų čia iškeltas klausimas dėl tų septynių dienų nėra atsitiktinis, juo labiau kad vienu atveju konsiliumas ir septynios dienos, o jau esant ekstremaliajai situacijai – vienas gydytojas ir mėnuo. Gal reikėtų tiesiog apeikti šiuo atveju?

Bet aš norėčiau paklausti dėl kitų įstatyme numatytų nuostatų. Tai yra sprendimas vieno asmens labai subjektyvus gali būti, kur teisė apskusti teismui šį sprendimą. Ir antras dalykas. Jau yra pastebėta ir Teisės departamento, niekas negali uždrausti Lietuvos piliečiui grįžti į Lietuvos teritoriją. Šiuo atveju kalbama apie laikiną uždraudimą atvykti į Lietuvos Respublikos teritoriją visų gyventojų...

PIRMININKAS. Klauskite. Laikas!

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). ...tarp jų ir piliečių.

A. VERYGA (LVŽSF). Aš jau, matyt, nekartosiu tiesiog dėl vieno asmens sprendimo, dėl gydytojo, nes argumentus išsakiau. Aišku, mūsų ir jūsų valia apsispręsti, ar tai reikia daryti, ar ne. Argumentai, aš manau, yra paprasti, aiškūs. Tai yra tiesiog tų pačių medikų išteklių tausojimas ir galimybė, kad tuos sprendimus iš viso būtų galima priimti.

O dabar dėl piliečių judėjimo. Vėlgi supraskime, kad mes veikiame ekstremaliosios situacijos sąlygomis ir daugybė dalykų neveikia taip, kaip veikia įprastinėmis sąlygomis. Jeigu būtų galima naudoti mechanizmus, štai čia teisingas pavyzdys buvo paminėtas apie psichiatriją, kai yra laiko, kai yra žmogiškųjų išteklių, tai tuos sprendimus galima priimti. Epidemijų metu nelieka nei pakankamai išteklių, matyt, ne tik teismų, bet ir tų pačių medikų. Su tuo yra susiję ir tie siūlymai.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamas ministre, prieš porą savaitių klausiau, kodėl griežtai nesivadovaujama būtent šio įstatymo 8 ir 9 straipsniais – dėl izoliacijos. Todėl sveikinu, kad imtasi rimtesnių žingsnių. Bet pratęsiu mano kolegos klausimą, ar paprasčiausiai nesimeta ma į kitą, kraštutinę, formą, nes ir Teisės departamentas pateikė daug pastabų, kad kertasi net su Konstitucija. Ir dėl piliečių grįžimo, ir dėl kitų dalykų. Turbūt matėte Teisės departamento išvadas.

Mano klausimas būtų. Aš suprantu, kad neeilinė situacija, bet mes vis tiek turime svarbiausią Lietuvos dokumentą – Lietuvos Konstituciją. Kiekvienas iš mūsų dėjome ranką ant jos ir davėme priesaiką. Dabar jūs taip maždaug sakote, na, galime jos ir nesilaikyti.

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Aš tikrai neraguinu kurio nors nesilaikyti Konstitucijos. Skačiau pastebėjimus, yra tokių aiškių pastebėjimų, kad reikėtų detalizuoti kai kuriuos dalykus, dėl tų pačių kelionių ir panašių dalykų. Bet supraskime, kad šiandien numatyti įstatyme ir visas judėjimo aplinkybes, ir kelius, ir būdus yra labai sudėtinga. Ten surašyti, kokiomis aplinkybėmis kas ir kaip turėtų vykti, yra tiesiog neįmanoma, nes tos aplinkybės sensta ir gali labai priklausyti nuo užkrato plitimo kelių. Vienu atveju tai gali būti, sakykim, koks nors vienas judėjimo kelias aktualus, kitu atveju – kitas. Viską sudėlioti dabar į įstatymą iš tikrųjų labai sudėtinga. Tam tikra diskrecija yra paliekama Vyriausybei sudėliojant, kokios tuo metu aktualios plitimo sritys. O apsispręsti dėl įstatymo turėsime mes visi kartu.

PIRMININKAS. Apsispręsime po pateikimo vėliau, kai bus balsuojama dėl visų pateikimų. Ačiū, ministre.

11.00 val.

Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 papildymo 32¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIII P-4675 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas yra 1-8 klausimas – Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo papildymo 32¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIII P-4675. Pranešėja – A. Kubilienė. Pateikimas. Kviečiu.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos Seimo nariai, šiandien pasaulinės pandemijos akivaizdoje visa šalis ir ypač Lietuvos sveikatos priežiūros specialistai tikrai išgyvena didelį išbandymą. Šios grėsmės akivaizdoje medikai tikrai deda visas pastangas, kad

būtų išsaugota mūsų sveikata ir mūsų gyvybės. Tikriausiai niekas neabejoja šiandien, kad medicams privalo būti užtikrintos ir deramos socialinės garantijos.

Deja, mes viešojoje erdvėje jau matome, kad kai kurios įstaigos moka tik darbo užmokestį, kai kurios įstaigos duoda 100 % priedą. Todėl manau, kad privalome įstatymu užtikrinti kiek galima vienodesnes socialines garantijas ir deramą atlygį medicams už darbą.

Taigi šiuo projektu siūlau papildyti Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymą 32¹ straipsniu ir numatyti, kad nuo karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbimo mėnesio pradžios iki karantino galiojimo mėnesio pabaigos sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojams, dirbantiems ypač pavojinguose užkrečiamųjų ligų židiniuose, būtų mokamas nuo 50 iki 100 % priedas prie pastoviosios darbo užmokesčio dalies, taip pat numatyti, kad šis priedas būtų iš PSDF lėšų, įskaitant ir darbdavio mokesčius.

Kviečiu palaikyti. Ačiū.

PIRMININKAS. Paklausti nori nemažai Seimo narių. Pirmasis klausia Seimo narys A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiama kolege, pirmiausia mano tokia pastaba turbūt, kad ne šito... Aš sveikinu, viskas, idėja pati gera, bet darbo apmokėjimą reguliuoja visiškai kiti įstatymai. Ir priedus, ir priemokas, ir premijas. Todėl mano tokia pirma pastaba, kad greičiausiai tai šiek tiek ne to įstatymo dalykas, nes mes galime į darbo apmokėjimo įstatymą rašyti, kad už karantiną ir už kitus galima mokėti 100 ar 50 % priedą. Čia viskas būtų logiška, teisinga ir vienoje vietoje.

Bet mano klausimas būtų kitas. Viskas gerai, kad siūloma didinti. Yra blogai, kad nenumatyta lėšų, nes pagal tokią įstatymo logiką jūs turėtumėte teikti tik biudžeto įstatymo pataisas, kuriomis būtų numatyti asignavimai šiam darbo užmokesčiui didinti. Be jo išeina taip, kad mes dar kartą galime pažadėti, gražiai nuskambėti, bet kai reikės vykdyti, bus numesta pačioms įstaigoms.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Noriu pirmiausia pasakyti, kad jokie įstatymai kol kas šito nenumato. Tai yra numatyta tik trišalėje sutartyje ir ministro įsakymu 15 % priedas. Todėl, kaip ir minėjau, kadangi įstaigos skirsto, numato skirtingus priedus, kai kurios iš jų iš viso nemoka, manau, būtent šis įstatymas ir būtent įstatyminiu pagrindu turėtų būti šis klausimas išspręstas.

Dėl lėšų kiekio. Iš tikrųjų labai sunku numatyti. Jūs turbūt ir pats suprantate, kiek reikės lėšų, šiuo metu tikrai sunku numatyti ir apskaičiuoti jų kiekio tikrai šiuo metu negalime. Bet tikrai PSDF ir rezervas yra nemažas. Manau, kad tikrai tas bus padaryta.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys J. Razma. Prašom per šoninį.

J. RAZMA (TS-LKDF). Pritardamas šiek tiek pavėluotam teikimui, norėčiau pasitikslinti, ar bus galimybė šiuos įstatymo projekte numatytus priedus išmokėti už kovo mėnesį, nuo to momento, kai įstatymas įsigalios? Aš bent kviesčiau, jeigu reikia dėl įsigaliojimo, įrašyti nuostatą, kad būtų galima skaičiuoti nuo karantino pradžios.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Taip, iš tikrųjų galiu (ačiū už klausimą) pacituoti, kad nuo karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbimo mėnesio pradžios iki karantino galiojimo mėnesio pabaigos, tam laikui.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiama pirmininke, noriu padėkoti už tą iniciatyvą, išties medikų atlyginimai turi būti didesni šiuo periodu, bet ar jūs nemanote, kad didesnę atlyginimą reikėtų mokėti ne tik tiems žmonėms, tiems medicams, kurie tiesiogiai susiduria su tais ligoniais arba dirba epidemijos židiniuose, bet ir visiems medicams galbūt šiek tiek mažiau, nes Ukmergės pavyzdys, kiti pavyzdžiai rodo, kad iš esmės virusas plinta tarp visų medikų. Tuo labiau kad yra įrodyta, vakar teko šnekėti su profesoriumi V. Kasiulevičiumi ir jis patvirtino, kad apie 79 % atvejų yra užsikrečiama nuo besimptominių ligonių. Ar nemanytumėte, kad ne tik tiems, kurie dirba tuose židiniuose ir tiesiogiai susiduria, bet ir visiems medicams reikėtų mokėti galbūt šiek tiek ir mažesnę priedą, bet reikėtų?

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų šį klausimą galima praplėsti dar labiau, kalbėti ir apie biudžetinių įstaigų darbuotojus, tokius kaip Nacionalinio sveikatos centro darbuotojus, kurie dirba oro uostuose ir susiduria su tais pacientais. Bet šiuo įstatymo projektu mes kal-

bame tik apie tuos medikus, kurie yra tuose židiniuose ir susiduria su infekuotais pacientais. Apie tai, kad galbūt reikėtų mokėti priedus ir kitiems medikams bei nebiudžetinių įstaigų specialistams, mes iš tikrųjų diskutuojame su Sveikatos apsaugos ministerija ir, kiek žinau, ministerija ieško įvairių būdų ir galimybių – priedų, viršvalandžių ir kitokių skatinamųjų priemonių. Manau, tas taip pat bus padaryta.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama pranešėja, iš tiesų norėčiau dar kartą paantrinti tą klausimą, nes sunku atspėti medicinos darbuotojams, ypač dirbantiems ir su kitais ligoniais, kas buvo parodyta, tai yra vis tiek rizikos zona, vis tiek žmonės eina ir tu negali nepriimti žmogaus su kitomis ligomis, pavyzdžiui, kai kyla temperatūra ir negali jo atstumti. Iš tikrųjų kokia bus ta medicinos darbuotojų aprėptis, ar tik tie, kurie dirba keliose, ypač penkiose, ligoninėse, ar ir kitiems darbuotojams, kurie dirba, tarkime, kitose įstaigose, nes tarp užkrečiamųjų ligų yra ne vien COVID-19, bet ir kitos užkrečiamosios ligos. Tai kaip suprasti tą įstatymą? Pavyzdžiui, turbūt bus padidinti įkainiai ir tiems, kurie dirba su kitomis užkrečiamosiomis ligomis, tai iš tikrųjų dauguma medicinos darbuotojų.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Noriu atkreipti jūsų dėmesį, kad šiame įstatymo projekte numatyta nuo 50 iki 100 % priedai ir Sveikatos apsaugos ministerija parengs poįstatyminius teisės aktus, kiek žinau, ji juos jau rengia, kaip tie priedai bus skirstomi atsižvelgiant į atliekamų darbų sudėtingumą ir pavojingumą.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Mano galbūt irgi panašus klausimas. Vis dėlto atvejų, kuriuos mes žinome iš viešosios erdvės, kai medikai užsikrėtė nuo pacientų galimai, buvo, kad jie negydė pacientų nuo užkrečiamųjų ligų, o, pavyzdžiui, atvejis Neurochirurgijos centre Klaipėdoje, akių klinikoje Klaipėdoje, ten buvo ne užkrečiamųjų ligų gydymas, ten buvo gydymas tų pacientų, sergančių kitomis ligomis. Čia jūs numatote tik tiems, kurie jau konkrečiai gydo. Tai vienas momentas – jie dirba rizikos zonoje.

Antras momentas yra tas, kad vis dėlto jau dabar numčius 15 % priedą, kurį ministras pažadėjo, gal medikai ir džiaugiasi, tačiau įstaigų vadovai gūžčioja pečiais – nėra duoti jokie asignavimai.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Į pirmą dalį iš esmės aš esu jau atsakiusi. Tuo labiau kad labai tiksliai dabar ir negalėčiau atsakyti. Kaip kalbėjau, ministerija diferencijuoja ir dirba šituo klausimu, nes sutikite, kad kartais iš tikrųjų yra labai sunku nustatyti, ar medikas užsikrėtė nuo paciento, ar pacientas užsikrėtė nuo mediko, nes galbūt abudu jie neturi šiuo metu jokių klinikinių požymių. Iš tikrųjų tai nėra taip paprasta padaryti.

Kalbant apie antrą dalį, tai iš tikrųjų taip pat numatytos lėšos yra. Aš jau taip pat minėjau, kad iš PSDF biudžeto ir jos bus.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiama pranešėja, aš noriu pratęsti daktaro Antano mintį. Taip, realybėje daugiausia dėmesio skiriama toms pagrindinėms ligoninėms, penkiems centrams ir panašiai. Dabar paaiškėjo, kad, ko gero, tos abejonės dar daugiau sustiprėjo. Ar nenumatoma pasirūpinti, nes ir, pavyzdžiui, geriatrijos centruose dirbantys, onkoklinikose, senelių namuose – visuose tuose sektoriuose yra medikų, ar nebus ateityje praplėstas tas kompensacijos diapazonas ir atlyginimų padidinimo?

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Tai vėl galiu tikrai pakartoti, kad šitas klausimas yra svarstomas, kalbama apie priedus, kalbama apie viršvalandžius ir visus kitus nenumatytus dalykus, bet tai yra atskiras klausimas.

PIRMININKAS. Dėkoju pranešėjai.

Motyvai. A. Matulas – motyvai už.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiama kolegė, išties labai gaila, kad daug savaitų buvo iš esmės meluojama, slepiama informacija, kad trūksta apsaugos priemonių medikams, kad trūksta testų. Štai pažiūrėjau vakar kolegės R. Miliūtės laidą ir išties labai aiškiai matyti, kad vieną dieną vienaip šnekama, kitą dieną kitaip šnekama. Šiandien turime tikriausiai dėl to tokią situaciją, kad yra

nemažai užsikrėtusių medikų, yra labai daug izoliuotų medikų. Todėl šita priemonė, kad medikai, kurie dirba su pavojingomis ligomis sergančiais ligoniais, gautų žymiai didesnę atlyginimą, yra tinkama.

Aš noriu priminti pavyzdį. Prieš keliolika metų Prancūzijoje buvo SARS epidemija. Ten kai kurios įstaigos mokėjo trigubai didesnę atlyginimą medikams, nes tiesiog jų nebeliko. Nebeliko, kas rizikuoja. Pas mus irgi dabar darosi panaši situacija: vyresni medikai ima nedarbingumo lapelius, bijo eiti į darbą, kai kurie netgi išeina iš darbo. Todėl dar kartą sakau, sveikinu komiteto pirmininkės tą iniciatyvą, bet manau, kad reikėtų mokėti didesnius atlyginimus, tuo labiau kad yra sukaupintas ir rezervas, ir mokėti ne tik tiems, kurie dirba tiesiogiai, bet apskritai visiems medikams, nes neaišku, tikrai laiko klausimas, kada tikriausiai visi medikai susidurs ir turės teikti tą pagalbą absoliučiai visos ligoninės.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dėl motyvų prieš niekas neužsirašė.

Balsuosime taip pat po visų pateikimų.

Toliau posėdžiui pirmininkauja Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. Baškienė.

11.15 val.

Darbo kodekso 47 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4657, Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 5¹, 13, 24, 35, 37, 41, 42, 44 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4658, Socialinių įmonių įstatymo Nr. IX-2251 13, 23 ir 24 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 18¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIII-4659, Socialinių įmonių įstatymo Nr. IX-2251 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2427 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4660 (pateikimas)

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Dėkoju. Gerbiamieji kolegos, maloniai kviečiu socialinės apsaugos ir darbo ministrą L. Kukuraitį ir prašau pateikti įstatymų projektus – Darbo kodekso, Užimtumo įstatymo, Socialinių įmonių įstatymo (projektai Nr. XIII-4657, Nr. XIII-4658, Nr. XIII-4659) ir Socialinių įmonių įstatymo projektą Nr. XIII-4660. Prašom.

L. KUKURAITIS. Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, lygiai prieš savaitę Seimas priėmė įstatymus, skirtus padėti mažinti verslo subjektams dėl ekstremaliosios situacijos ir karantino paskelbimo kilusius ar galinčius kilti neigiamus padarinius, taip pat skatinti darbdavius išlaikyti darbuotojų darbo vietas. Išanalizavus galiojančią teisinę reguliavimą, siekiant detaliau sureguliuoti priimtuose įstatymuose numatytų priemonių įgyvendinimą ir nustatyti papildomas priemones minėtiems padariniams šalinti, parengti šie įstatymų projektai.

Darbo kodekso projekto esminiai pakeitimai. Siekiant teisinio aiškumo, taip pat užtikrinti darbuotojų teises, kad jiems prastova būtų skelbiama išnaudojus visas įmanomas darbo organizavimo formas bei būdus, patikslinama numatant, kad, Vyriausybei paskelbus ekstremaliąją situaciją ir karantiną, darbdaviai skelbia prastovą, jeigu dėl šių priežasčių negali duoti darbuotojui darbo sutartyje suldyto darbo ir nėra galimybės suldyto darbo dirbti nuotoliniu būdu arba darbuotojas nesutinka dirbti kito pasiūlyto darbo. Taip pat numatoma, kad subsidiją daliai darbo užmokesčio už prastovą galės gauti visi darbdaviai, išskyrus biudžetines įstaigas, tuo sudarant teises prielaidas Užimtumo įstatyme nurodytą subsidiją darbo užmokesčiui gauti platesniam subjektų ratui. Nustatoma pareiga darbdaviui ne vėliau kaip per vieną darbo dieną nuo prastovos paskelbimo apie šį faktą informuoti Valstybinę darbo inspekciją vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus nustatyta tvarka.

Užimtumo įstatymo projektu siūlomi esminiai pakeitimai. Detalizuojama išmokos savarankiškai dirbančiam asmeniui mokėjimo tvarka, nurodoma, kad sprendimą dėl išmokų mokėjimo priimtų Užimtumo tarnyba, o ją mokėtų ir išieškotų „Sodra“ ar jos paskirta Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaiga. Išmoka būtų mokama kas mėnesį už praėjusį kalendorinį mėnesį. Jei ekstremalioji situacija ir karantinas truktų trumpiau negu kalendorinis mėnuo, ji būtų proporcingai mažinama. Sprendimą asmeniui skirti išmoką Užimtumo tarnyba turėtų priimti per tris darbo dienas, o sprendimą nutraukti per vieną darbo dieną. Patikslinami išmokos mokėjimo nutraukimo pagrindai ir nustatomas „Sodros“ patiriamų išlaidų, mokant ir išieškant išmokas, kompensavimo mechanizmas.

Taip pat Užimtumo įstatymu pakeičiama, kad išmoka savarankiškai dirbančiam asmeniui ir subsidija darbo užmokesčiui būtų mokamos bei profesinis mokymas būtų organizuojamas, kai Vyriausybė paskelbia ekstremaliąją situaciją ir karantiną. Dėl to atitinkamai patikslinamos kitos Užimtumo įstatymo nuostatos. Taip pat siūloma, kad darbo užmokesčio subsidija prastovos metu darbdavio pasirinkimu būtų mokama dengiant arba 90 %, tada valstybės subsidijos dydis būtų iki vieno minimalaus mėnesinio atlygio, arba 70 %, atitinkamai subsidijos lubos būtų iki 1,5 minimalaus mėnesinio atlygio. Ir atsisakyti Vyriausybės nutarimo, kuriuo nustatomi sektoriai, kurie galėtų naudotis viena ar kita subsidijų schema.

Atsižvelgiant į tai, kad išlaikantiems darbo vietas darbdaviams taikoma sąlyga gauti subsidiją darbo užmokesčiui yra teisiškai neapibrėžta, minėta nuostata patikslinama, kaip ir patikslinami subsidijos darbo užmokesčiui mokėjimo nutraukimo atvejai ir tai, kiek valstybės paramos būdų gali būti taikoma darbdaviui vienu metu.

Socialinių įmonių įstatymų projektais siūloma nustatyti naują valstybės pagalbos rūšį – tai subsidiją darbo užmokesčiui dėl Vyriausybės paskelbtos ekstremaliosios situacijos ir karantino ir papildyti Socialinių įmonių įstatymą šios subsidijos teikimą reguliuojančiomis nuostatomis. Subsidija būtų teikiama ekstremaliosios situacijos ir karantino metu socialinei įmonei, tikslinei grupei priklausantiems darbuotojams paskelbus prastovą pagal Darbo kodeksą nustatytu atveju. Šios subsidijos nebūtų dubliuojamos su kitomis šiuo metu socialinių įmonių gaunamomis subsidijomis.

Lėšų poreikis. Darbo kodekso projektu siūlomiems pakeitimams įgyvendinti lėšų neprireiks. Užimtumo įstatymo siūlomiems pakeitimams įgyvendinti reikėtų 1,238 mln. eurų valstybės biudžeto lėšų mokymo stipendijoms mokėti, apie 370 mln. eurų valstybės biudžeto lėšų subsidijai darbo užmokesčiui mokėti, apie 36 mln. eurų valstybės biudžeto lėšų kas mėnesį išmokoms savarankiškai dirbantiems asmenims mokėti.

Socialinių įmonių įstatymo projektais lėšų poreikio šiuo metu neįmanoma apskaičiuoti, nes neįmanoma įvertinti, kurios socialinės įmonės paskelbs prastovą. Prašom šiems projektams pritarti.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas ministre. Prašom atsakyti į klausimus. Klausia M. Majauskas. Ruošiasi S. Gentvilas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Mielas ministre, dėl šio projekto, mano akimis žiūrint, yra trys didelės nesąmonės. Ar iš skubėjimo, ar iš taupumo, nežinau, bet gal galėsite atsakyti.

Pirma, minimali prastova yra 430 eurų į rankas, ją mokės verslas, neturintis pajamų, tokių yra tūkstančiai, kai nedarbo išmoka yra 50 % didesnė – 663 eurai. Ar nemanote, kad tai žmones skatina kreiptis į Užimtumo tarnybą, kur už juos reikės mokėti 100 %, ir valstybei kainuos daug daugiau.

Antra, reikalavimas darbuotojus išlaikyti šešis mėnesius, kai Lietuvos bankas ir Finansų ministerija skelbia, kad ekonomika kris, nedarbas tikrai augs. Visi sutaria, kad dalis įmonių tikrai turės atleisti darbuotojus, ir net nežino kiek. Ir šiandien jiems visiems žymima prastova, o jeigu juos reikės atleisti, reikės gražinti subsidijas. Tai diskriminuoja.

Trečia, kodėl iki tol, kol buvo paskelbtos ir priimtos... dalis įmonių kreipėsi nemokamų atostogų dėl darbuotojų, o šiandien jos negali gauti subsidijų. Kodėl?

L. KUKURAITIS. Dėkui už klausimus. Trys klausimai, pabandysiu į visus atsakyti. Pirmasis, schema, kurią mes turėjome iki šiol, tai yra praėjusį antradienį priimta Seime, vadinasi, buvo dvi schemos, buvo 90 ir 10 ir 60 ir 40. Tikrai nebuvo palankiau, negu dabar siūloma. Dabar yra paskata darbdaviui daugiau prisidėti prie darbuotojo, atitinkamai didinant valstybės indėlį. Kitaip sakant, tiek pirmu, tiek antru atveju dabar egzistuojančios schemos, kurią priėmė Seimas, lubos buvo vienas minimalus mėnesinis atlygis. Dabar mes didiname valstybės prisidėjimą iki 907 eurų, kai minimalus mėnesinis atlygis yra 607 eurai. Faktiškai trečdalį padidiname, kad paskatintume darbdavį daugiau prisidėti ir taip galėtume užtikrinti prastovas su valstybės pagalba bent iki vidutinio darbo užmokesčio.

Aš suprantu jūsų klausimą apie sektorius, kurie neturi lėšų, suprantu šį klausimą. Bet tiems sektoriams taip pat yra pagalba, atidedant mokesčius, taip pat ir „Sodros“, ir GPM mokesčius, ir dėl to tas procentas, apie kurį mes kalbame, ar tai yra 10 %, ar tai yra 30 % prisidėjimas, atitinka-

mai gali dar mažėti einamuoju laiku. Taigi tos lėšos, kuriomis darbdavys turėtų prisidėti, lyginant su valstybės skiriamomis lėšomis, tikrai būtų daug mažesnės, ir čia valstybė netgi didina finansines išlaidas, kad išlaikytų darbuotojų santykį su darbdaviais.

Antrasis klausimas yra apie šešis mėnesius. Vyriausybės svarstymo metu buvo pasiūlyta ši nauja schema, ji būtų, kaip sakiau, solidaresnė, kad kuo daugiau prisideda darbdavys, tuo daugiau prisideda valstybė. Atpažinus, įvardinus, kad tam reikės papildomų valstybės išlaidų, atitinkamai prašoma daugiau prisidėti darbdavius, kad jie ilgiau išlaikytų darbuotojus darbo rinkoje, nes pajamos, kurias gaus darbdaviai kaip pagalbą išlaikyti darbuotojus, yra didesnės. Jeigu ši nuostata yra perklaustina, tikrai šiandien komitete apie tai bus kalbama, ar šeši mėnesiai yra adekvatu, ar turėtų tas laikotarpis būti trumpesnis.

Trečiasis klausimas, priminkite. (*Balsai salėje, kalba ne per mikrofoną, negirdėti*) Šituo klausimu, žinau, irgi bus diskutuojama komitete ir yra formuluojamos nuostatos, kad tie verslai, kurie išleido dabar ar yra išleidę, nenukentėtų ir galėtų pasinaudoti subsidijomis. Svarstymo stadijoje turėtumėte gauti kitokį projektą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia S. Gentvilas. Ruošiasi G. Skaistė.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju. Ministras paskutiniaisiais sakiniais daugiau ar mažiau atsakė į tą klausimą. Liberalai yra pateikę siūlymą, komitete diskutuosime apie jį. Bet praktinė situacija, ministrė. Didelė Lietuvos įmonė Kaune turi vieną darbuotoją moterį, kurios vaikas negavo vietos darželyje ir turėjo imti privatų darželį. Dabar, užsidarius ir privačiam darželiui, moteris privalėjo imti nemokamų atostogų tam, kad prižiūrėtų savo vaiką, nes negalėjo imti ligos ir motinystės atostogų, kadangi vaikas nebuvo valstybiniame darželyje. Dėl to kenčia dabar darbdavys, jis negali gauti subsidijos, nes viena jo darbuotojų negalėjo legaliai gauti ligos ir motinystės atleidimo, kenčia didelis darbdavys dėl to, kad iš esmės įstatyme dabar numatyta, kad darbdavys negalės imti šios subsidijos, nepaisant to, kad valstybė neužtikrina vietos darželyje ir moteris privalėjo eiti nemokamų atostogų.

PIRMININKĖ. Laikas.

L. KUKURAITIS. Dėkui už klausimą. Kaip sakiau, dėl nemokamų atostogų bus sprendžiama komitete. Bet dėl darželio diskriminacijos tikrai neturėtų būti. Ir į privačius darželius vaikus vedantys tėvai taip pat turėtų turėti visišką diskreciją gauti nedarbingumo pažymėjimą ir gauti ligos išmoką. Šiuo atveju tikrai mus informuokite atskirai ir mes sužiūrėsime, kas yra neteisingai sistemoje.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia G. Skaistė. Ruošiasi A. Sysas.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Mano klausimas būtų dėl dabar galiojančios sistemos – 60 % ir 90 %. Matome, kad ji išties nelabai veikia, nes dideli darbdaviai atleidžia po kelis šimtus darbuotojų, iš kitų darbdavių, iš maitinimo įstaigų, darbuotojai išeina patys, nes jiems ta kompensacija yra nepakankama. Ar jie išeina patys, ar juos vis dėlto išlydi? Čia kitas klausimas. Bet ar manote, kad naujoji sistema vis dėlto yra užtektingai pasiūlanti darbdaviams, kad darbuotojai liktų per karantiną darbo vietose? Jeigu verslas neturi jokių pajamų, jam išties labai sunku pasiūlyti ir tuos 10 %, nepaisant to, kad sakote, jog reikia kūrybiškai žiūrėti. Mano nuomone, paskolos neužtikrina to noro iš darbdavių pusės.

Kitas klausimas būtų labai trumpas. Jūs kalbate apie tai, kad blogai išleisti nemokamų atostogų. Bet, mano žiniomis, kai kurios savivaldybės išleidžia mokamų atostogų savo darbuotojus, verčia juos imti mokamų atostogų ir jie neturės jokių kitų atostogų šiais metais. Kaip vertintumėte tokius darbdavius? Ir tai, sakyčiau, yra savivaldybės, tai nėra privatūs darbdaviai.

L. KUKURAITIS. Dėkoju už klausimą. Iš tiesų žiūrėti į šią priemonę tik kaip vienintelę, padedančią darbdaviams, mano galva, yra klaida. Šiuo atveju yra taip susifokusuota, kad visi darbdaviai žiūri į šią priemonę, kuri atrodo nesunkiai įgyvendinama ir nesunkiai pasiekama kaip viena priemonė. Bet tai yra tik penktadalio lėšų, kurias Vyriausybė skiria iš biudžeto, iš struktūrinių lėšų tam, kad padėtų darbdaviams išgyventi krizę. Tai šiuo atveju ta 90 ar 10 schema, įvairiausi įmokų atidėjimai, taip pat įvairiausios lengvatinės paskolos, likvidumo paskolos ir kiti sprendimai, kuriuos Ekonomikos ir inovacijų bei Finansų ministerijos siūlo ir siūlys ateityje. Tai turėtų padėti darbdaviams spręsti tuos kylančius iššūkius.

Žinoma, mes dabar stebime jau keletą įmonių, kurios gausiai atleidžia darbuotojus, greičiausiai susiskaičiavo ir įvertino savo ateities perspektyvas, priėmė sprendimus, bet mes nežinome, kiek įmonių neatleidžia darbuotojų dėl to, kad laukia šių schemų įgyvendinimo. Todėl sunku yra spėti, kiek prisideda, kiek neprisideda. Šiuo atveju aš tikrai siūlyčiau ir verslams žiūrėti ne tik į Užimtumo įstatymą, bet ir į kitas priemones.

Apie nemokamas atostogas arba mokamas atostogas. Iš tiesų biudžetiniam sektoriui mes deklaruoju ir kviečiame visą biudžetinį sektorių, kad išlaikytų tą patį pajamų lygį darbuotojams, kurie dirba biudžetiniame sektoriuje, nesvarbu, ar krenta pajamos, ar ne. Ir kompensuoti tą pajamų kritimą ne darbuotojų sąskaita, bet siekiant, kad tiems, kurie ir skirsto biudžetus, būtų kompensuojami praradimai.

O dėl atostogų. Kai kalbame apie suplanuotas kasmetines atostogas, aš įsivaizduoju, kad toks variantas būtų įmanomas tik tuo atveju, jei darbuotojas tikrai yra labai daug sukaupęs atostogų, o taip būna, viršijančių metų, dvejų ar trejų laikotarpį, ir tada galbūt galima būtų atsiremti ir pakviesti darbuotoją panaudoti šį laiką, bet ne šių metų atostogas, kurios yra būtinos praleisti laiką su šeima ir poilsiui tuo metu, kai jo reikia, ir darbuotojas turi teisę jas rinktis, o ne darbdavys.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, vakar mes posėdžiavome dėl šio įstatymų paketo ir šiandien dar plaukia tam tikri siūlymai. Suprantu, kad *ad hoc* procesas vyksta, ir matau, kad komitete mes dar susitiksime ir redaguosime šitą įstatymo projektą.

Mano klausimas būtų, ar galėtumėte atsakyti, kiek parų ar dienų, ar mėnesių galime *prasilaikyti*, taip nelietuviškai pasakysiu, pagal turimus resursus, tai yra kiek skirta lėšų, numatyta iš to paketo, jeigu situacija nesikeistų, o šitas įstatymas būtų priimtas ir įsigaliojęs, kiek mes galime tikėtis, kad lėšų užtenka, o po to jau reikia, sakykime, kitokių sprendimų? Ačiū.

L. KUKURAITIS. Dėkui už klausimą. Lėšos skaičiuojamos dviem trimis mėnesiams. Jeigu mes tas lėšas gausime iš valstybės biudžeto, iš struktūrinių lėšų, jau dabar yra daromi struktūrinių lėšų perskirstymai tam, kad užtikrintume šitas subsidijas darbdaviams prastovos metu, tai jeigu *alokuosime* tas lėšas, kurios yra suplanuotos, du tris mėnesius turėtume išgyventi.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Atsiprašau visų, kurie nespėjote paklausti, tačiau vėluojame jau visą pusvalandį. Dėkoju, ministre. Motyvai. R. J. Dagys – motyvai už. Prašau.

R. J. DAGYS (MSNG). Manau, kad tikrai savalaikis pateikimas. Ypač gerai, kad atsižvelgta į socialinių įmonių tam tikras bėdas, galbūt dar pavyks komitete papildomai joms pagelbėti, nes tai yra labai jautrus sektorius ir faktiškai krizės sąlygomis joms sunkiausia atsilaikyti šiuo atveju. Siūlau pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. M. Majauskas – motyvai prieš.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Šiandien matau tris dideles neišspręstas problemas.

Pirma, kaip ir minėjau, minimali prastova yra 430 eurų į rankas. Verslas, kuris neturi jokių pajamų, yra motyvuotas iš esmės mokėti šitą minimalią algą, kuri į rankas yra 430 eurų. Sunkiai įsivaizduoju, kaip galima išgyventi už tokius pinigus. O didelei daliai žmonių, kurie gaudavo vidutinį atlyginimą, reikės pabandyti išgyventi. Atkreipiame dėmesį, kad nedarbo išmoka yra 50 % didesnė – 663. Tai šitas modelis tiesiog sąmoningai skatina žmones eiti ir kreiptis į Užimtumo tarnybą. Tada valstybei reikės mokėti už kiekvieną iš jų ir mokėti gerokai daugiau. Man atrodo, kad taupoma ne toje vietoje.

Antras dalykas, kurį minėjote, galima bus komitete diskutuoti ir, man atrodo, tikrai labai svarbu, nes šiandien verslas, organizacijos, kurios nusprendė išlaikyti darbuotojus, pasinaudoti subsidija, nežino, kaip atrodys gyvenimas po mėnesio, net po dviejų savaitių, niekas nežino, ar bus pratęstas karantinas, bet jie laiko su viltimi tuos darbuotojus, ima valstybės subsidiją. Jeigu paaiškės, kad nereikės tų darbuotojų, o tikėtina, kad didelės dalies gali nereikėti, nes Lietuvos bankas prognozuoja, kad nedarbas labai sparčiai augs, jie bus priversti grąžinti subsidiją, dėl kurios jie net nebūtų kreipęsi į valstybę tam, kad tą darbuotoją išlaikytų, ir jie nesugebės išgyventi. Tikėtina, kad valstybė šita parama netgi gali nuvaryti į kapus sąžiningą verslą.

Trečias dalykas. Labai tikiuosi, kad tai bus pakeista, nes prasidėjus karantinui didelė dalis įmonių leido darbuotojus nemokamų atostogų nežinodamos, gaus subsidijas ar negaus. Šiandien tos įmonės negali kreiptis dėl subsidijų. Šią dalyką tiesiog reikia sutvarkyti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, motyvai išsakyti. Balsuosime dėl visų įstatymų kartu.

11.33 val.

Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4656 (pateikimas)

Kitas įstatymo projektas, 1-10 klausimas – Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4656. Ministras L. Kukura. Prašau.

L. KUKURAITIS. Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, bendra nuostata karantino laikotarpiu, kad tos išmokos, kurias gauna žmonės, gaunantys įvairias išmokas – tiek nedarbingumo, tiek socialines išmokas, tiek kitas išmokas, kurios yra būtinos pragyventi, būtų pratęsiamos karantino laikotarpiu. Šiuo įstatymu siūloma nustatyti, kad į profesinės rehabilitacijos išmokos mokėjimo laikotarpį būtų neįskaičiuojamas laikotarpis, kai dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės paskelbtos ekstremaliosios situacijos ir karantino sustabdyta profesinės rehabilitacijos programa, kurioje dalyvavo asmuo, ir karantino laikotarpiu išmoka skiriama.

Prašom pritarti šiam projektui, kuris užtikrintų daliai žmonių, kurie dalyvauja profesinės rehabilitacijos programose, stipendiją, kol nevyksta programa, o po to, kai jau baigsis karantinas, atsinaujintą programą ir jie tęstų mokslus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia I. Šimonytė. Ruošiasi E. Pupinis. Prašau. Įdėkite kortelę. Gal galite tada per šoninį mikrofoną? O, jau veikia. Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Norėjau, ministre, paklausti jūsų tokio dalyko. Ne dėl šio projekto, bet kadangi retai ministrai ateina į salę, tai kada pakliuvo, tada ir klausiu. Bet klausimas susijęs su neįgaliaisiais. Mane domina, ar jūs esate apgalvoję tokią situaciją, kai mes išsprendėme situaciją su vaikais, su tais žmonėmis, kurie lanko dienos centrus, bet yra žmonės – namuose slaugomi neįgalieji, kuriuos slaugo artimieji ir kuriems dabar pasitelkti pagalbą iš šalies yra sudėtinga, o jūs puikiai žinote, kad tos pagalbos, kurios tikėtusi žmonės iš savivaldos institucijų, arba integralios pagalbos tikrai visiems nepakanka. Taigi jeigu tie žmonės neturi galimybės dirbti nuotoliniu būdu, jie dirba, nes negauna nedarbingumo, tai ir priežiūra yra gerokai ribotesnė, gerokai sunkiau jiems yra atlikti tas savo šeimos nario pareigas, ir yra rizika, kad tie žmonės, kurie yra rizikos grupėje, tiesiog bus užkrėsti savo artimųjų, kurie lankosi darbe ir kokiose nors kitose vietose. Ar jūs negalvojate, kad tokiais atvejais taip pat ligos...

PIRMININKĖ. Laikas!

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). ...draudimas galėtų būti įtrauktas?

L. KUKURAITIS. Dėkoju už klausimą. Iš tiesų tuos įstatymų projektus, kuriuos mes atnešame... Tai yra padėti tiems, kurių iš esmės pasikeitė situacija, tai reiškia, arba neįgalieji buvo vedami į dienos centrus, arba dėl kokių nors priežasčių keičiasi padedančiojo statusas ir jis nebegali padėti, ar dėl to, kad jis yra medikas ir turi dirbti toje savo darbovietėje ir nebegali atlikti šeimos pareigų. Kalbant apie šią grupę, kuri dirbo ir turėjo priežiūrą, tačiau priežiūros galimybės sumažėjo dėl karantino, dėl to, kad savivaldybės darbuotojai, nevyriausybinių organizacijų rečiau ateina, tai iš tiesų mūsų tikslas yra, kad būtinas darbas, kuris reikalingas sveikatai užtikrinti ir padėti šeimai atlikti šias būtinas funkcijas, tęstųsi.

Tačiau suprantame, kad visa tai yra apie žmonių pasirėngimą atlikti šias funkcijas ir apie apsaugos priemones, kuriomis disponuoja savivaldybės ir nevyriausybinių organizacijų. Šios funkcijos bus atkurtos iki to intensyvumo, kuris buvo iki karantino, kai visus pasieks apsaugos priemonės. Dabar mūsų pavaldžių įstaigų, nevyriausybinių organizacijų prašome, kad būtų išlaikomos tos funkcijos, kurios palaiko gyvybę, palaiko sveikatą, visos kitos plečiamos tuo atveju, kai turėsime pakankamai priemonių.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia E. Pupinis. Ruošiasi R. J. Dagys.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas ministre, norėčiau paklausti, kieno sąskaita bus finansuojamas tas, galima sakyti, mokymosi išlaidos, kurias mokame neįgaliesiems? Ar sumažės pati

programa, nes, kiek žinau, iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų tai dažniausiai yra finansuojama, todėl sumažės ir profesinės reabilitacijos apimtis? Čia vienas klausimas.

Antras klausimas, kaip vis dėlto bus su tais darbuotojais, nes jie faktiškai gyvena iš uždirbtų lėšų iš tos profesinės reabilitacijos? Dažniausiai čia yra jų uždirbtos lėšos, iš ko išsimoka atlyginimus.

Trečias klausimas dėl pačios... Kiek žinau, vėl buvo sutrikę konkursai dėl profesinės reabilitacijos paslaugų atlikimo. Šiuo atveju vėlgi, kada ji būtų paleista, tarkim, ir ar apskritai nesužlugdys ta sistema, kuri buvo tiek laiko kurta? Ačiū.

L. KUKURAITIS. Dėkoju už klausimus. Mūsų skaičiavimu, šiam įstatymo pakeitimui reikės apie 7 tūkst. eurų lėšų kas mėnesį. 7 tūkst. eurų iš Reabilitacijos programos. Jai yra skirta 1,2 mln. eurų. Tikrai nėra didelė našta šiai programai.

Dėl pačių organizacijų, kurios teikia profesinę reabilitaciją. Joms lygiai taip pat galioja valstybės pagalbos mechanizmai, taip pat ir subsidijų forma, jeigu bus skelbiamos prastovos, jeigu negalima užtikrinti nuotolinio mokymo.

Ir trečiasis klausimas dėl pačios programos. Jinai yra įgyvendinama, kaip ir minėjau, 1,2 mln. eurų yra skirta šiai programai. Tik šiuo laikotarpiu, karantino laikotarpiu, jinai yra apribota dėl galimybės įgyvendinti. Kai tikrai karantinas baigsis, jinai bus atnaujinta su visu intensyvumu ir dar didesniu intensyvumu, nes lėšos yra skirtos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. R. J. Dagys, prašom klausti.

R. J. DAGYS (MSNG). Ačiū, paklausė dėl pinigų ir man atsakė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai po pateikimų. G. Vasiliauskas – motyvai už. Prašau. Ačiū, ministre, galite atsistėti.

G. VASILIAUSKAS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Siūlau pritarti pateiktam įstatymo projektui, kadangi jį priėmus būtų sudarytos prielaidos asmenims, dalyvaujantiems profesinės reabilitacijos programoje, gauti profesinės reabilitacijos išmoką Lietuvos Respublikos Vyriausybei paskelbus ekstremaliąją situaciją arba karantiną, tai yra kai dėl nuo jų nepriklausančių priežasčių jiems negali būti teikiamos profesinės reabilitacijos paslaugos.

11.41 val.

Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4651 (pateikimas)

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kitas darbotvarkės klausimas – Lietuvos banko įstatymo 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4651. A. Palionis, prašom. Pateikimas.

A. PALIONIS (LSDDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Noriu pateikti Lietuvos banko įstatymo projektą. Šiuo metu Lietuvos banko įstatymas suteikia Lietuvos bankui galimybę savo nustatyta tvarka, sąlygomis ir terminais teikti paskolas užtikrinant įkeičiamu Lietuvos bankui pakankamu turtu tik Lietuvos Respublikos registruotoms kredito įstaigoms, jei tai neprieštarauja reikalavimams. Šiuo projektu norime sudaryti sąlygas efektyvesnei finansų sektoriaus apsaugai nuo galimų ekonominių sukrėtimų, galimybę platesniam finansų rinkos dalyvių ratui gauti centrinio banko likvidumo paskolas. Tai prisidės prie tų įstaigų veiklos tęstinumo užtikrinimo, kai jos yra mokios, bet susiduria su laikinomis likvidumo problemomis ir dėl finansų rinkos sutrikimų negali pasiskolinti rinkoje. Įstatymo projektu siūlome papildyti, kad Lietuvos bankas galėtų teikti ne tik kredito įstaigoms, bet ir mokėjimo, elektroninių pinigų įstaigoms, vertybinių popierių, draudimo, lizingo ir kitas finansines paslaugas teikiančioms įmonėms. Taip pat noriu pastebėti, kad tokia centrinių bankų galimybė yra suteikta ir kitose šalyse, tai Airijoje, Belgijoje, Graikijoje, Latvijoje, Slovėnijoje, Vokietijoje ir kitų nacionalinių centrinių bankų įstatymuose. Trumpai tiek.

PIRMININKĖ. Dėkoju. M. Majauskas klausia pirmasis. Ruošiasi K. Glaveckas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas ministre, šiek tiek susijusį klausimą, ar galėtumėte patikslinti? Dabar priėmus šį įstatymą iš esmės pagerėtų finansinių institucijų ir ne tik kreditavimo galimybės. Kiek iš tikrųjų finansinės institucijos, bankai yra pasiruošę kredituoti įmones ir kaip valstybės parama čia veiks, nes yra nerimo, kad bankai nori tikrai užsitikrinti garantijas esamam portfeliui ir visiškai negalvoja apie tai, kad gali tekti skolinti ir reikia paskolinti daugiau papildomos paskolos? Ačiū.

A. PALIONIS (LSDDF). Aš, gerbiamas Mykolai, noriu pasakyti, kad šitas projektas nepagerins skolinimo galimybių rinkai, jeigu žiūrėtume iš finansinių institucijų sektoriaus. Šitas projektas yra daugiau orientuotas išsaugoti kitas finansų institucijas, kurios iki šiol galiojančiame įstatyme negalėjo pasinaudoti pasiskolinimu iš centrinio Lietuvos banko. Skolinimasis Lietuvos rinkoje įmonėms gali būti palengvintas. Aš žinau, kad šiandien Lietuvos banko valdyba turėtų svarstyti anticiklinio kapitalo normos pakeitimą, ji dabar yra 1 % ir turėtų sumažinti iki 0 %. Mano žinio-
mis, tai atlaisvintų maždaug apie 1,5 mlrd. eurų pinigų krepšelį komercinėse įstaigose.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia K. Glaveckas. Ruošiasi K. Masiulis.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiamas ministre, kadangi čia finansų toks gana ypatingas klausimas, tai bus... Sakykite, prieš savaitę laiko Europos Sąjunga sustabdė Stabilumo ir augimo pakto veikimą Ekonomikos ir pinigų politikos pagrindiniame skirsnioje, Europos Sąjungos dokumento pasirašymo... Tas akto sustabdymas reiškia, kad yra išplečiamos biudžeto skolinimosi galimybės, kitaip sakant, fiskalines priemones kiekviena šalis gali naudoti savarankiškai, ne vien tik pagal tą. Tuo pačiu metu buvo kalbama padaryti *corona bonds* išleidimą. Ir tas viskas įstrigo, ir įstrigo dėl to, kad Pietų valstybių netenkino ta suma, kurią jos galėtų pasiskolinti arba vienaip ar kitaip gauti. Bet mūsų Lietuvos... Tai, ką jūs siūlote, iš tikrųjų leidžia iš mūsų duoti daugiau pinigų tam bendram gelbėjimosi fondui. Kokia ta proporcija gali būti, nes mes iš tikrųjų įdėsime daugiau negu gausime?

PIRMININKĖ. Ačiū. Laikas!

A. PALIONIS (LSDDF). Iš principo klausimas nesusijęs su šituo įstatymo projektu, bet mes puikiai suprantame, kad ir iš Komisijos kylančios iniciatyvos... Atlaisvinti valstybėms norėjo ir skolinimosi limitus, ir pagrindinė žinutė, kad kovai su koronavirusu ir su visomis pasekmėmis realiai valstybės narės turi apeliuoti į savo nacionalinius biudžetus. Tas atpalaidavimas tam ir buvo, nes pagal dabartinius siūlymus iš Europos Komisijos bent jau mes, Lietuva, tikrai didelių pinigų nematome.

PIRMININKĖ. Dėkoju. K. Masiulis. Prašom klausti.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gal ne visai viską suprantu, bet jus prašau pakomentuoti. Dabar Lietuvos bankas galės duoti paskolas ir ne kreditų institucijoms, o kažkokioms institucijoms, kurios įkeis turtą?

A. PALIONIS (LSDDF). Ne kažkokioms institucijoms. Kadangi Lietuvos bankas priežiūrą vykdo ir kredito įstaigų, ir mokėjimo, ir elektroninių pinigų, ir draudimo rinkos, tai tos įmonės, kurios yra mokios, bet dėl situacijos rinkoje ir dėl savo likvidumo negali pasiskolinti rinkoje, tai Lietuvos bankas su pakankamu garantu, užstatu galės paskolinti finansų šitoms įstaigoms, finansinėms įstaigoms.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamas ministre, galite atsisėsti.

Motyvai. K. Glaveckas – motyvai už. Prašom.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiami kolegos, tai iš tikrųjų dabartiniu metu esamos situacijos pasekmė ir tam tikra prasme Europos šalių solidarumo klausimas. Tuo pačiu metu, man atrodo, negalima nepastebėti to, kad mūsų indėlis, kuris galimai atsiras priėmus šitą įstatymą ir apskritai visus nutarimus, įstatymus ar direktyvas Europos Sąjungoje, mus vienaip ar kitaip įpareigos didelę dalį pinigų skirti garantijoms formuojant tam tikrus gelbėjimo fondus, duoti mūsų sąskaita, kitaip sakant, įskaityti. O tuo pačiu metu kiek mes gausime, tai tie dydžiai jau dabartiniu metu apibrėžti. Todėl čia Vyriausybė ir Finansų ministerija turi labai atsakingai elgtis, nes garantuoti galima daug, o gauti mažai. Principas turėtų būti nepažeistas, mano supratimu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau norinčių kalbėti nėra.

11.48 val.

Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4671 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas. (Balsuosime už visus įstatymus kartu.) Elektroninių ryšių įstatymo 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4671. Kviečiu gerbiamąjį ministrą J. Narkevičių pateikti minėtą įstatymo projektą.

J. NARKEVIČ (*LLRA-KŠSF*). Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Vyriausybės vardu teikiu Seimui ypatingos skubos tvarka svarstyti Elektroninių ryšių įstatymo 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą.

Įstatymo projekto parengimą paskatino spartus COVID-19 ligos plitimas ir su tuo susijusios grėsmės, tai yra pirmiausia saviizoliacijos taisyklių laikymosi užtikrinimas. Šiuo įstatymo projektu siekiama užtikrinti visuomenės saugumą ypatingų situacijų metu, kai norint efektyviai suvaldyti kylančias grėsmes ir užkirsti kelią tam tikros rizikos pasireiškimui, būtina stebėti faktinių asmenų, kurių judėjimas apribotas, buvimo vietą arba jų judėjimą ir taip užtikrinti karantino režimo metu nustatytų asmenų izoliacijos taisyklių laikymąsi.

Projekto tikslas – sudaryti teisinės prielaidas ypatingais atvejais valstybės institucijoms gauti iš elektroninių ryšių operatorių duomenis apie asmenų, kurių judėjimas yra apribotas, buvimo vietą arba jų judėjimą.

Pats projekto turinys: 61 straipsnio 68 straipsnio pakeitimas. Papildyti: „Siekiant užtikrinti visuomenės saugumą ir asmenų sveikatą bei gyvybę karo, nepaprastosios padėties, valstybės lygio ekstremaliosios situacijos ar teritorijų karantino metu, viešųjų ryšių tinklų ir (ar) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjai neatlygintinai teikia duomenis, kai reikia stebėti ir nustatyti asmenų, kurių judėjimas yra apribotas arba kurie gali patekti į tam tikrą nesaugią teritoriją, buvimo vietą ar jų judėjimą arba juos perspėti, o kitų priemonių naudojimas negalimas ir netikslingas. Teisės akte, kuriuo įvedama karo ar nepaprastoji padėtis, skelbiama valstybės lygio ekstremalioji situacija ar teritorijų karantinas, ar Vyriausybės ekstremalių situacijų komisijos sprendime nurodoma, kokius šiuo įstatymo 1 priede nurodytų kategorijų vietos nustatymo duomenis ir (ar) srauto duomenis viešųjų ryšių tinklų ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjai turi teikti įgaliotai valstybės institucijai (duomenų valdytojui). Tokie duomenys teikiami nedelsiant, kai tik raštu arba elektroninėmis priemonėmis gaunama motyvuota užklausa. Vietos nustatymo duomenų ir (ar) srauto duomenų teikimas nutraukiamas, o gauti ir tvarkomi duomenys nedelsiant sunaikinami, kai atšaukiama karo, nepaprastoji padėtis, valstybės lygiu ekstremalioji situacija ar teritorijų karantinas arba kai jie nebereikalingi tikslams, dėl kurių buvo tvarkomi. Vietos nustatymo duomenys ir (ar) srauto duomenys renkami, kaupiami ir tvarkomi įgaliotos institucijos (duomenų valdytojo) nustatyta tvarka.“ Taigi toks yra pakeitimo turinys. Prašau pritarti šiam projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori paklausti daug Seimo narių. Klausia S. Gentvilas. Ruošiasi V. Čmilytė-Nielsen.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamas ministre, neeilinė situacija reikalauja neeilinių sprendimų, bet kaip ir dėl kainų reguliavimo, man atrodo, labai netikslingos priemonės taikomos. Čia kaip numesti atominę bombą ant žmonių privatumo, kai galima išspręsti konkrečiomis mažomis priemonėmis. Pavyzdžiui, galima į kiekvieną hospitalizuoto arba karantinuoto asmens mobilųjį nurodyti, kad jis privalo įsidiegti mobiliąją programą, per kurią bet kada valstybės tarnybos galėtų patikrinti vietą, atpažinti veidą. Tai daro bankai registruodami klientus nuotoliniu būdu.

Šiuo atveju jūs visų Lietuvos žmonių privatumą perleidžiate net ne Vyriausybei, bet Ekstremalių situacijų komisijai. Tai yra ekstremalioji situacija, mes visą laiką pripažįstame, bet priemonės, kurias šiandien Vyriausybė taiko, yra perdėm plačios. Ar sutiktumėte, kad užtektų galbūt į tikslinius žmones nutaikyti atskirą mobiliąją programėlę, kuri veiktų tik su jais?!

PIRMININKĖ. Dėkoju, laikas.

J. NARKEVIČ (*LLRA-KŠSF*). Labai ačiū. Aš paminėjau ir dėl to perskaičiau, kad duomenų rinkimas bus nukreiptas į sąrašą tam tikrų asmenų, kuriems yra privalomas karantinavimo laikotarpis. Tai vienas dalykas. Taigi neaprepia visų gyventojų, tik tuos asmenis, kuriems būtina saviizoliacija. Tai vienas dalykas.

Antras dalykas. Prieš teikdami šį įstatymo projektą mes išnagrinėjome visas esamas galimybes, kad būtent reikalui esant būtų galima stebėti ir gauti informaciją apie asmenų buvimo vietą. Tačiau kadangi operatoriai yra privatūs juridiniai asmenys ir dėl kitų priežasčių, praktiškai įgyvendinti to nepakanka, todėl Vyriausybės buvo priimtas sprendimas teikti būtent šį įstatymo projektą. Pakartosiu, mes turėjome dviejų modulių kaip galimų variantų stebėjimą, bet šie moduliai arba šie variantai yra nepakankami.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Viktorijos nematau salėje. Klausia A. Mazuronis. Prašau.

A. MAZURONIS (MSNG). Labai dėkui. Gerbiamas ministre, na, iš tiesų jūs čia taip grėsmingai pristatote tokia balso intonacija, kad susidaro toks vaizdas, jog iš tiesų nėra jokios kitos galimybės, tik tai, ką jūs siūlote. Bet aš norėčiau šiek tiek paantrinti Simonui ir pasakyti, man atrodo, kad jūsų siūlomos įstatymo nuostatos primena situaciją, kai tuo atveju, kai reikia juvelyrinio pjūvio skalpeliu arba *britvą*, jūs ateinate su kirviu ir kertate kirviu galbūt todėl, kad pritrūko vaizduotės, kaip tą skalpelį ar kaip tą *britvą* panaudoti.

Gerbiamas ministre, ar jūs sutinkate su mano tokiu apibendrinimu jūsų įstatymo projekto, kad tai, ką jūs siūlote, yra ne kas kita kaip visuotinis sekimas be jokių sankcijų, be jokių žmonių kokių nors nusižengimų, totalus žmogaus teisių į privatų gyvenimą pažeidimas karantino sąlygomis, ir kad tai, ką jūs siūlote, yra... na, man atrodo, tikslai, kuriuos jūs įvardijate, labai geri, bet priemonės, kurias jūs pasirenkate, man primena vaizduotės stygių, norint pasiekti tų tikslų. Ar jūs sutiktumėte su tokiu situacijos apibrėžimu? Galbūt tai dėl laiko stokos?

PIRMININKĖ. Prašau. Jau laikas, jūs piktnaudžiaujate.

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Labai ačiū, kolega. Ne, nesutinku, nesutinku. Mes galime politikuoti, mes galime svarstyti. Šiandien mes turime jau trečią karantino savaitę ir tikrai matome, kaip galimai prižiūrėti, nustatyti, ar laikosi asmuo, ar nesilaiko saviizoliacijos reikalavimų. Kalbant pagal jūsų logiką, tai iš viso viskas turėtų remtis sąmoningumu. Jeigu žmogus yra sąmoningas, tai jis nesiburia daugiau negu leistinas žmonių skaičius, jis nedalyvauja tam tikruose renginiuose, jis būna saviizoliacijoje, jis nekelia grėsmės savo artimiesiems, jau nekalbant apie kitus asmenis. Tai gi tada mes šiandien turėtume tikrai ne tokį skaičių užsikrėtusių, o mažesnę. Tačiau ekstremalioji situacija tam ir yra ekstremalioji, kad turėtume įgalinimus kitų asmenų saugumui užtikrinti. Jei gu jūs manote kitaip, jūsų teisė rinktis.

PIRMININKĖ. Klausia E. Gentvilas. Ruošiasi A. Anušauskas.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas ministre, pateiktas įstatymo projektas, sakyčiau, man nekelia abejonės, jeigu jis būtų taikomas tik karo ar nepaprastosios padėties atveju, tačiau čia yra parašyta, kad ir ekstremaliosios situacijos atveju ar karantino atveju. Ar jums neatrodo, kad tai yra perteklinis? Jis lieka galioti ir ateiviai. Ekstremalioji situacija gali būti ne tik tokia, kokia yra dabar. Pavyzdžiui, ekstremalioji situacija gali būti kaip buvo Alytaus gaisro atveju. Bet valdžios žmonės, valdžios institucijos įgauna net ir tokios ekstremaliosios situacijos kaip, pavyzdžiui, Alytaus padangų gaisras atveju vykdyti totalų žmonių stebėjimą ir persekiojimą. Ar jums neatrodo, kad yra per daug išplėsta, prisidengiant esama tikrai stipria ekstremalioji situacija, pasaulinės pandemijos atveju, padaryti taip, lyg čia būtų nepaprastoji padėtis?

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Labai ačiū. Na, mes galime pasamprotauti, mes galime pasamprotauti, ar priimti teisės aktai yra teisingai naudojami. Na, ne paskutinis laikotarpis parodė, kad dėl saugumo tam tikrais atvejais galima rinkti duomenis ir supaprastinta tvarka. Klausimas, ar duomenų rinkimas nenustatytu būdu yra teisinio reguliavimo spraga, ar tų asmenų, kurie bando tuo pasinaudoti? Taigi čia kalbame apie visą teisinės sistemos reguliavimo esmę. Bet aš dar kartą pakartosiu, kad mes siūlėme ir svarstėme du galimus variantus, kaip be šito įstatymo projekto pakeitimo atlikti reikiamą atrinktų asmenų buvimo vietos stebėjimą. Tačiau praktiškai išanalizavus tų teisinio reguliavimo galimybių neužtenka. Norint užtikrintai, greitai, operatyviai atlikti saugų kitų atžvilgiu veiksmą, teikiamas šitas įstatymo projektas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. A. Anušauskas. Nematau salėje. A. Kupčinskas. Prašau.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, iš tikrųjų aš suprantu jūsų rūpestį, atsakomybę ir suprantu, kad ištis, jeigu yra pažeidinėjamos karantino ir ekstremaliosios situacijos sąlygos... Nepaprastosios padėties atveju nustato Nepaprastosios padėties įstatymas, bet šiuo atveju jūs iš esmės sulyginote tiek nepaprastąją padėtį, tiek ekstremaliojią situaciją, tiek karantinavimą. Mano įsitikinimu, kad ekstremaliosios situacijos atveju ir karantinavimo atveju užtektų GPS vietos nustatymo duomenų. Dabar jūs teikiate ne tik vietos nustatymo duomenų, kad būtų galima prisijungti ir stebėti asmenį, bet ir srauto duomenų teikimą. Srauto duomenų teikimas yra jau kur kas daugiau ir grynai kišimasis į žmogaus asmeninį gyvenimą, nes srauto duomenys yra ir elektroninio pašto laiškai, ateinantys įvairūs dokumentai ir taip toliau, kuo žmogus užsiima. Ar jūs manote, kad tai yra būtina...

PIRMININKĖ. Laikas!

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). ...karantino ir ekstremaliosios situacijos atveju?

J. NARKEVIČ (*LLRA-KŠSF*). Labai ačiū. Vėl nuo bendrinių pamąstymų iki konkretumo. Be abejo, ekstremalioji padėtis, kokia yra dabar, tai yra faktas, kad kišimasis į žmogaus gyvenimą. Tai yra demokratijos galimybių suvaržymas siekiant apsaugoti kitus piliečius. Tai principinis požiūris. Jeigu nesilaikytume šito požiūrio, tai mums ir nereikėtų skelbti ekstremaliosios padėties, o tiesiog gyventi pagal kasdieninę demokratinę santvarką ir galbūt tada viskas būtų gerai. Bet, matyt, gyvenimas diktuoja ypatingų sąlygų, ypatingų priemonių ėmimąsi, kad būtų užtikrinta tam tikra tvarka.

Kitas dalykas. Dar kartą pakartosiu, kad, be abejo, šitas įstatymo projektas parengtas kartu bendradarbiaujant su Vyriausybės kanceliarija, bet svarbiausia – su Ryšių reguliavimo tarnyba, Valstybine duomenų apsaugos inspekcija. Su jomis nuodugniai buvo svarstoma, koks geriausias variantas turėtų būti pateiktas jums, gerbiamieji Seimo nariai, kad būtų užtikrintas greitas, efektyvus izoliavimo laikymasis.

PIRMININKĖ. Dėkoju, ministre. Laikas atsakyti baigėsi.

J. NARKEVIČ (*LLRA-KŠSF*). Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Motyvai. K. Masiulis – motyvai už.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, siūlau pritarti šiam įstatymo projektui. Iš tikro čia bus truputį apribotos žmogaus teisės, nes Vyriausybė galės sužinoti tų žmonių, kurių yra apribotos judėjimo teisės, kurie turėtų gyventi saviizoliacijos režimu, judėjimo situaciją – jis juda, nejudą arba buvimo vietą. Tikrai negalės sužinoti, kokius jis laiškus kam rašo, negalės sužinoti, kokias nuotraukas kam siunčia ir panašiai. Į turinį nebus leidžiama kištis. Labai svarbu, kad taip nebūtų leidžiama daryti. Tačiau tokių asmenų buvimo vietą bus galima kontroliuoti.

Yra žmonių, kurie nepaiso saviizoliacijos režimo, ignoruoja karantino sąlygas. Šitų žmonių koks nors kontroliavimas iki šiol nebuvo galimas. Tai dabar bus galima juos kontroliuoti, jeigu atitinkamai bus pakoreguotos ir įvairios bausmės tokiems asmenims dėl saviizoliacijos režimo nesilaikymo. Tai tada šis paketas turėtų veikti visiškai. Siūlau pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiami kolegos, manau, šis įstatymo projektas yra be galo nekokybiškas, jis nepasieks savo tikslų. Pateiksiu keletą argumentų.

Visų pirma teisė, ką sekti, ko nesekti, perduodama be saugiklių tiems žmonėms, kurie yra šiuo metu politikai Ekstremalių situacijų komisijoje, tai nėra teisėsaugos institucijos ar valstybės tarnautojai. Įstatyme, gerbiamas Kęstutis Masiulis, yra numatyta tikrinti ne tik jūsų lokaciją, bet ir duomenų srautą. Kam to reikia? Nežinau. Ministras nesugebėjo atsakyti A. Kupčinskui į šį klausimą, kodėl įstatyme yra vis dėlto numatytas duomenų srauto sekimas.

Šis įstatymas nepasieks savo tikslo, nes mobilųjį telefoną perjungus į 2G tinklą stipriai prasiplėčia teritorijos nustatymas, žmogus gali atitolti ir jo neužregistruos operatorius kelių šimtų metrų atstumu. Galu gale žmogus gali palikti sąmoningai, matėme, kokie sąmoningi Lietuvos piliečiai grįžta keltais į Lietuvą. Aš nelabai tikiu, kad jie nesugebės aplenkti šių priemonių.

Todėl mano siūlymas, ministre, grįžti ne su atominė bomba prieš žmonių privatumą, bet su skalpeliu prieš tuos žmones, kurie tikrai pažeidinėja, ir padaryti tai, ką Lenkija daro. Jūs tikrai galite paimti Lenkijos pavyzdį – įdiegti kiekvienam karantinuojamam asmeniui mobiliąją programėlę, ir tarnybos bet kada paskambinusios galės nustatyti esamą vietą, paprašyti nufotografuoti laikrodį, paprašys į lauką išeiti ir nufotografuoti, kad būtų tame pastate.

Kitu atveju, jeigu jūs dabar seksite visus, bet žmogus tiesiog paliks mobilųjį namie, žinodamas, kad jį seka, jūs neapsaugosite visuomenės. Apsaugokite mus normaliomis priemonėmis, bet ne šiais iš tikrųjų kirviais...

PIRMININKĖ. Ačiū.

S. GENTVILAS (*LSF*). ...ir bet kuo kitu.

PIRMININKĖ. Ačiū, laikas! (*Balsai salėje*) Dėkoju. Dėl vedimo tvarkos D. Šakalienė. Prašau. Minutėlę, tuoj įjungsiu.

D. ŠAKALIENĖ (*LSDPF*). Ar girdisi? Labai dėkoju. Atleiskite, kadangi šiandien tokiomis ypatingomis sąlygomis posėdis, nespėjau iš kabineto atbėgti užsirašyti pasisakyti. Tik norėjau pasi-

tikslinti, kai bus skiriamas komitetas šiam klausimui svarstyti, turint omenyje, kad tai, aišku, čia yra, viena vertus, kaip ir nacionalinio saugumo klausimas, nes iš esmės visuomenė, sveikatos ir gyvybės užtikrinamas yra labai svarbi vertybė, bet apie ką mes čia kalbame – apie labai rimtą grėsmę žmogaus teisių apsaugai keliančius pasiūlymus, ir šiuo atveju tik galiu pritarti kolegai, kad skalpelis reikalingas, ne atominė bomba... Tai tik norėčiau paklausti, ar galima jau dabar pasiūlyti, kad Žmogaus teisių komitetas turėtų būti tas, kuris svarstys šį įstatymo projektą.

PIRMININKĖ. Gerbiama kolege, dėkoju. Kai balsuosime ir pritarsime, tada nuspręsimė dėl komitetų ir tada bus jūsų pasiūlymas siūlyti ir Žmogaus teisių komitetą. Dėkoju.

12.08 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 87 straipsnio pakeitimo ir Statuto papildymo dvidešimt devintuoju³ skirsniu“ projektas Nr. XIII-4679 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto pakeitimo“ projektas Nr. XIII-4679. Gerbiamas Seimo Pirmininke, prašome pateikti. Tiems, kurie stebi mus televizijos ekranuose ar Seimo kabinetuose, pranešu, kad mes vėluojame pusę valandos.

V. PRANCKIETIS. Gerbiamieji Seimo nariai ir gerbiama Lietuvos žmonės, turbūt tai yra aktualu visiems, kad Seimas galėtų turėti savo tęstinumą ir nuolat veikti, todėl yra siūlomos Seimo statuto pataisos, derintos su daugeliu teisininkų, derintos su visomis frakcijomis. Derinimas vyko labai įvairiai, iš pradžių lyg ir pozityviai, po to atsirado ir negatyvių komentarų, bet vis dėlto aš drįstu teikti tokias Statuto pataisas, kurios panaikintų 87 straipsnio dalį veikimo ir mes galėtume rinktis nuotoliniu būdu. Šios Statuto pataisos būtų skirtos tik išskirtinai, kai teisės aktų nustatyta tvarka būtų paskelbiama ekstremalioji situacija, nepaprastoji padėtis arba karantinas. Tada posėdžius būtų galima vykdyti nuotoliniu būdu. Sprendimą priimtų Seimo valdyba, bet jau žinau, kad yra įregistruota ir pasiūlymų dėl paskelbimo. Esminis dalykas yra dėl galimybės veikti tuo atveju, kai negalėtume rinktis. Šiandien ryte minėjau, kad mes turbūt galime net neįsivaizduoti tokios situacijos kaip Astravo, Černobylio koks nors scenarijus, ir susirinkimo negalimybės atveju mes turėtume galimybę priimti sprendimus. Susirinkome išskirtinėmis sąlygomis, ir čia yra ne kokios nors privilegijos ieškojimas, o, priešingai, suteikimas galimybės dirbti tuo atveju, jeigu Seimas fiziškai negalėtų susirinkti ir būtų apribota jo galimybė susirinkti. Norėčiau paminėti, tam, kad įsitikintume to dokumento teisiškumu, siūlyčiau priėmus šias Statuto pataisas kreiptis į Konstitucinį Teismą Seimo vardu, kad būtų skubos tvarka atsakyta, ar tai tikrai atitinka Konstituciją ir kad ji nebūtų niekur pažeidžiama.

Kolegos, prašau pritarti šiam projektui ir tas pritarimas yra ne kažkieno interesas, o visų mūsų ir visos Lietuvos interesas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori paklausti nemažai Seimo narių. E. Pupinis. Ruošiasi V. Vingrienė.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas Pirmininke, turėčiau paklausti, ar tikrai techniškai yra pasiruošę ir per kiek šitą mechanizmą iš tikrųjų bus galima paleisti, nes tik dabar diegiamos programos.

Dar vienas dalykas, čia jau šiandien buvo kilęs klausimas dėl tapatumo, nes, pavyzdžiui, ar būtina dirbti su įjungta kamera, ar ne. Tai čia irgi turėtų būti kokios nors tvarkos nustatytos, kaip vis dėlto atpažinti, ar čia dirba pats parlamentaras, ar šeimos narys, ar dar kažkas, kuris valdo įrangą, tarkime, pamestą? Ačiū.

V. PRANCKIETIS. Yra parengtas kanclerės įsakymas, kad būtų sudaryta grupė teisininkų, grupė, sudaryta iš teisininkų ir iš kompiuterių specialistų, kad techniniai sprendimai būtų atliekami teisiškai. Tada mes jau rūpintumėmės įgyvendinimu šios Statuto normos. Kol ji nebus pagrįsta kitomis galimybėmis, ta Statuto norma, natūralu, kad neveiks. Bet per pokalbį su specialistais, su kompiuterių specialistais, su programų specialistais jie tikina, kad į tuos kompiuterius, kurie dabar yra išdalinti Seimo nariams, galima įdėti mūsų Seimo nario kortelę ir tik programinis aprūpinimas galėtų užtikrinti jo balsavimą prieš savo kamerą. Kitaip sakant, tu vis tiek atiduodi savo vaizdą, atlikdamas savo balsavimą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia V. Vingrienė. Ruošiasi J. Razma.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, gerbiama pirmininke. Gerbiamas Pirmininke, aš norėčiau paklausti, kokiomis išskirtinėmis sąlygomis fiziškai Seimas negalėtų susirinkti. Tarkim, dabar karantinas, kaip suprantu, šitos pataisos esmė yra ta, kad viso karantino metu mes tiesiog negalime fiziškai susirinkti. Bet šiandien mes esame susirinkę čia su apsaugos priemonėmis, tikrai iš esmės, galima sakyti, salė sterilizuojama vos ne geriau negu operacinė. Kodėl mes negalime susirinkti, juo labiau kad turime žiūrėti į tuos medikus, kuriems šiandien plovime. Jie kasdien susiduria su ta infekcija, taip pat prekybos centrų darbuotojai. Kodėl mes, tautos išrinktieji, negalime solidarizuotis, juos įkvėpti, padrąsinti ir pasakyti, kad mes dirbame, dirbame bet kokiomis sąlygomis. Juk vis dėlto žinojome, kurėjome, ir žinojome, kuo rizikuojame, ir turėjome išmokyti dirbti ekstremaliomis sąlygomis, turbūt taip. Kokie tie atvejai labai išskirtiniai?

V. PRANCKIETIS. Labai geras klausimas ir tie atvejai labai paprasti. Jeigu vienas iš mūsų šiandien vakare pajusime požymius, ir mums bus nustatytas virusas, tai tada visi, kas čia yra, turės būti izoliacijoje 14 parų. Tai reiškia, kad mes negalėsime atlikti jokio veiksmo. O dėl solidarizavimosi su medikais ir kitais dirbančiais žmonėmis, tai norėčiau pasakyti, kad mes turėtume solidarizuotis su medikais, nepateikdami jiems daugiau ligonių. Mes iš pradžių galime solidarizuotis, bandyti būti solidarūs su medikais, o po to galime tapti solidarūs su jų pacientais. Linkiu antrosios dalies mums niekada nepasiekti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia J. Razma. Ruošiasi G. Burokienė.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas Pirmininke, aš pačiai idėjai iš esmės pritariu, bet man atrodo, kad su šiuo projektu jūs viską labai suvėlėte.

Pirmas dalykas, tai jūs išbraukiate tas nuostatas, kad Seimas galėtų dirbti kitoje patalpoje. Jeigu, sakykime, šitie rūmai sudega, tai mes neišvengiamai turėsime ieškoti kitos patalpos. Dabar jūs šitą išbraukiate. Ir tada mus verstumėte dirbti nuotoliniu būdu. Plius jūs galėjote pagalvoti ir sudaryti sąlygas tiems Seimo nariams, kurie yra saizoliacijoje, dalyvauti Seimo posėdyje nuotoliniu būdu. Bet tie, kurie gali dalyvauti fiziškai, turi dalyvauti čia fiziškai. Aš manau, kad jūs ne visai gera kryptimi tą projektą parengėte, nors, kad situacija reikalauja tam tikrų sprendimų, tai yra akivaizdu.

V. PRANCKIETIS. Pagalvoti mes galime visi. Projektas nėra vieno asmens projektas. Projektą rengė Teisės departamentas, diskutuota su daugeliu teisininkų. Dėl patalpų išbraukimo, tai kokios gali būti patalpos, jeigu mes negalime rinktis į bet kokią patalpą. Kaip tik paminėjau V. Vingrienei pavyzdį. Jei bent vienas iš mūsų šiandien suserga, mes visi negalime niekur susirinkti vien dėl saviizoliacijos.

O dėl visų tų pasiūlymų, kokie kiltų, manau, kad tai ir turėtų būti svarstoma komitetuose. Dėkoju už tai, kad jūs pritariate idėjai ir sakote, kad taip, tai turėtų būti, bet ją įgyvendinti mes turėsime išmokyti, kitaip nebus. Mes neišsivaizdavome prieš porą mėnesių ar mėnesį, kad mes svarstytume tokį klausimą, bet šiandien, deja, mes jį svarstome.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia G. Burokienė. Ruošiasi J. Jarutis.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Norėčiau paklausti, ar rengiant šį įstatymą dalyvavo kibernetinio saugumo atstovai? Ar jūs teiravotės, ar tai yra saugu?

V. PRANCKIETIS. Kokio saugumo?

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Kibernetinio. Ar tai saugu? Ar neįmanoma nulaužti tos sistemos ir panašiai? Dėkoju.

V. PRANCKIETIS. Kaip žinote, per metus yra per 50 tūkst. kibernetinių atakų į Lietuvą. Bet tam mes ir turime sukurtą sistemą, kuri tas atakas suskaičiuoja ir mato. Visada yra visokių rizikų. Jeigu mes norėtume kurti sistemą, kuri būtų nulaužiama, tai tokios sistemos kurti nereikėtų, o reikėtų kurti saugią sistemą, o už tai atsakytų tie specialistai, kuriuos įtrauktume į grupę tam, kad rengdami jau galėtume techninius sprendimus daryti, kad ta grupė galėtų rengti techninius sprendimus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia J. Jarutis. Ruošiasi J. Sabatauskas.

J. JARUTIS (LVŽSF). Gerbiamas Pirmininke, aš suprantu, pritariu kolegoms, kad situacija yra nestandartinė, reikia ieškoti išeikių. Bet aš sunkiai įsivaizduoju, kaip mes galėtume atsiriboti nuo

didelės dalies visuomenės, nuo tų pačių pardavėjų, degalinių operatorių ar medikų, ar policininkų, kurie negali dirbti nuotoliniu būdu. Tai vienas dalykas.

O kitas dalykas, suprantu, kad tai yra galbūt ieškojimas išeities, viskas gerai. Ar jūs neanalizavote Europos šalių patirties rengdami? Pavyzdžiui, Švedija susimąžinusi šešis kartus parlamentą atstovauja kažkaip, vietoj 350 – tik 55. Lenkija tam tikrus sprendimus yra priėmusi. Ar nebandėte ieškoti kitų, ne vien nuotolinio būdo, bet tiesiog užtikrinti fizinį dalyvavimą kaip šiandien?

V. PRANCKIETIS. Bandėme žiūrėti tas praktikas ir patirtis. Jos yra skelbiamos Seimo intranete. Daugelio šalių įvairios patirtys, visi daug ką stengiasi naudoti, daug kas stabdo darbą. Britų parlamentas tiesiog pasiėmė tas atostogas, kurios priklausytų vasarą. Mes kol kas atostogų neįteisinome, jų negalime pasiimti karantino laikotarpiu. Turime nestandartiniais atsakymais arba nestandartiniais sprendimais išspręsti nestandartinę situaciją.

O dėl tos izoliacijos nuo žmonių, tai jeigu šiandien vakare aš susirgsiu, tai jūs rytoj pats izoliuositės nuo tų žmonių, su kuriais šiandien norite solidarizuotis.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas Pirmininke, jūs teikiate projektą. Mano klausimas panašus kaip J. Razmos. Toks įspūdis, kad mes visą likusį Lietuvos Respublikos gyvavimo laikotarpį gyvensime pandemijos sąlygomis. Tarsi nebus kitų atvejų ar įgrius tas tunelis ir dalis pastato gal bus įgriuvę, ir mes galime laisvai susirinkti kitoje vietoje, ar dėl kitų priežasčių šitame pastate negalime susirinkti. Todėl aš iš viso manau, kad 1 straipsnyje išbraukimo visiškai nereikia atsisakyti, tik reikia papildyti, kad jeigu Seimo rūmuose negalime, tai galime susirinkti kitoje vietoje arba kitu būdu, tai yra nuotoliniu būdu. Kai atsiranda naujas skirsnis, galima šitaip daryti. Todėl reikėtų tikrai pataisyti, nes, priešingu atveju, lygiai tas pats yra...

PIRMININKĖ. Dėkoju, laikas!

J. SABATAUSKAS (LSDPF). ...ministro R. Karoblio projektuose.

V. PRANCKIETIS. Norint pataisyti, reikia turėti projektą, kurį reikia taisyti. Tai labai logiška, kad jūs jau teikiate siūlymus, juos reikėtų tik formaliai įforminti ir teikti tuos siūlymus ateičiai.

Aš manau, kad vieną dieną, kai mes nusiimsime kaukes, pasakysime: juokingus dalykus sprendėme, bet gal buvo rimta situacija. Manau, kad šiandien mes, vertindami šią situaciją, turime labai rimtai žiūrėti į mūsų galimybių nestabdymą.

PIRMININKĖ. Paskutinis klausia A. Salamakinas. Prašom.

A. SALAMAKINAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas Seimo Pirmininke, išties reikia pagirti, kad jūs ieškote variantų, kaip išeiti iš padėties, tas yra šaunu. Tačiau ar reikėtų vis dėlto Statute apibrėžti, kaip tokiu atveju elgiamasi dėl personalijų paskyrimo? Vienas kandidatas ir čia sėdi, bet nuotoliniu būdu juos paskirti turbūt neišeis, tai pabrėžė ir Teisės departamentas.

Antras dalykas, kaip elgtis, jeigu, sakysime, naudodamiesi situacija, kokią šiandien turime dėl Konstitucinio Teismo teisėjų – komitetas piktnaudžiauja, specialiai nesvarsto ir sako: o mes dabar nesvarstysime... Gal tada numatyti Statute, jeigu nėra apsvarstyta, pačiam Seimui imti ir skirti juos, nes mes dabar įstatymo pažeisti negalime, jau seniai turėjome paskirti. O dabar per komiteto ar pirmininko įnorystę šito nedarome.

V. PRANCKIETIS. Jūsų klausime buvo ir daug atsakymų pateikta. Aš tik norėčiau priminti, kad komitetų pavyzdys jau parodė, kad nuotolinis veikimo būdas yra įmanomas. Taip, klausimų dėl personalijų kyla ir lygiai taip pat vakar komitetas nesvarstė Konstitucinio Teismo teisėjų kandidatų tik todėl, kad, sako, nori juos matyti akivaizdžiai. Jeigu tai yra taip, manau, kaip ir pradžioje minėjau, mes turime mokytis iš esamos situacijos. Įvyko nepaskyrimas, nepaskyrus Konstitucinis Teismas nesustoja, esami teisėjai tęsia kadenciją ir konstituciniu būdu yra labai gerai apsaugotas Konstitucinis Teismas dėl savo veiklos nesustabdymo.

Personalijų paskyrimas – taip, ir, manau, mes neišvengsime akivaizdinių būdų, bet ekstremaliomis situacijomis mes turėtume galimybę spręsti būtiniausius valstybei klausimus, kaip darėme ir praeitame posėdyje, ir šiame posėdyje susirinkę. Manau, ateities posėdžiuose visi akivaizdiniai būdai yra svarbūs, geri ir jie išlieka, bet čia yra siūlymas tuo metu, kai mes negalėtume susirinkti, padaryti papildomą galimybę dirbti Seimui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai. J. Razma – už. Ačiū, Pirmininke.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Su tam tikromis išlygomis, kad bus erdvės projektą patobulinti, aš kviečiu šioje stadijoje balsuoti už, bet, žinoma, jeigu jis ir svarstymo stadijoje liktų panašaus pavidalo, tai tikrai tada kviesčiau balsuoti prieš.

Pačią mintį, kad reikia tam tikrų papildomų galimybių, esant dabartinėms karantino aplinkybėms, kai tam tikra Seimo narių dalis gali būti priversta būti saviizoliacijoje, žinoma, reikia svarstyti ir ieškoti. Tikiuosi, kad šis projektas nebus siūlomas ypatingos skubos tvarka ir bus galimybė ramiai paieškoti geriausių variantų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – V. Vingrienė.

V. VINGRIENĖ (*LVŽSF*). Dėkoju, gerbiama pirmininke. Iš tiesų aš nesu prieš darbą nuotoliniu būdu ir apskritai tai yra geras techninis sprendimas. Šios pandemijos sąlygos ne vienai imonei, daugeliui darbuotojų išugdys įprotį dirbti nuotoliniu būdu ir tai tik paskatins labiau tobulėti visiems ir paprasčiau atlikti darbus. Tačiau vis dėlto Seimas, aš manyčiau, tikrai turėtų rinktis fiziškai ir dirbti. Be abejo, tie, kurie iš tikrųjų serga, labai atsakingai izoliuotųsi, kuriems tikrai yra didelė rizika, taip pat turėtų izoliuotis, bet mes visi kiti turėtume susirinkti ir dirbti. Tuo labiau, kaip ir kalbėjome apie tuos pačius medikus, na, gerai, solidarizuojamės su medikais, kad netaptume jų pacientais, tačiau ką kalbėti apie pardavėjus, kurie neturi kito pasirinkimo, ką kalbėti apie policininkus, socialinius darbuotojus? Jie privalo dirbti priešakinėse fronto linijose. Nemanau, kad mes turėtume teisę nebūti tie, kurie iš tikrųjų ateina, dirba fiziškai ir priima reikiamus jiems sprendimus. Tuo labiau kad ir techniškai nėra išspręstas šitas klausimas. Nežinome, kokia bus apkrova. Tuo labiau yra Seimo narių, turinčių mokyklinio amžiaus vaikų, kurie šiuo metu taip pat dirba nuotoliniu būdu. Kaip mes dirbsime? Tuo labiau kad ir komitetuose yra, kad žmonės tikrai neprišijungia, kažkokių techninių kliūčių taip pat turi. Aš manyčiau, kad mes tikrai turėtume pažvelgti į tai atsakingai ir rinktis, be abejo, kiekvienas, būdamas atsakingas ir saugodamas save ir kitus, bet kuriuo atveju tikrai dirbti, priimti reikiamus sprendimus ir susitikti tikrai dažniau, tuo labiau kad kiekvieną dieną mums kyla svarbių ir neatidėliotinai sprendimų klausimų.

PIRMININKĖ. Ačiū. Balsuosime, kaip ir sutarėme, kartu.

Dėl vedimo tvarkos – S. Gentvilas. Prašau.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamas Seimo Pirmininke, vicepirmininke, kai pereiname į internetinę erdvę, labai reikia žinoti tą technologijų pasaulio pasakymą – Dievo mygtukas. Kas valdo mygtuką, tas išjungia garsą. Todėl galvodami perspektyvoje apie potencialų darbą turime galvoti ir apie tai, kad frakcijų vadovai, opozicijos lyderis, valdybos nariai turėtų teisę visada kalbėti tokiuose platformoje, nes opozicijos balsą užtildyti tokioje terpėje yra vienas, du, trys ir padarysime tai. Todėl, jeigu tikrai bus patvirtinta, tai prašau pagalvoti apie techninį sprendimą, kad frakcijų lyderiai, valdybos nariai, opozicijos lyderis visada galėtų kalbėti.

PIRMININKĖ. Dėkoju, bet gal netęskime diskusiją.

Dėl vedimo tvarkos – M. Adomėnas.

M. ADOMĖNAS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Kai šis projektas dar nebuvo registruotas, buvau užsirašęs į eilę klausti. Paskui mano pavardė iš to sąrašo dingo. Štai toks gebėjimas dirbti su elektroninėmis technologijomis yra šiame Seime, kai užsirašymas nepaaiškinamai dingsta ir nebegalima jo atkurti. Ar mes galime pasitikėti, kad ta tolimojo elektroninio ryšio sistema, kuri net nebuvo pristatyta, patikimai veiks?

PIRMININKĖ. Dėkoju. Matyt, kaltinimai ne mums, bet kartais visko nutinka.

12.28 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Darių Jauniškį iš Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento direktoriaus pareigų“ projektas Nr. XIIIIP-4676 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-14 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Darių Jauniškį iš Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento direktoriaus pareigų“ projektas Nr. XIIIIP-4676. Kviečiu pranešėją J. V. Žuką, Lietuvos Respublikos Prezidento vyriausiąjį patarėją.

J. V. ŽUKAS. Gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai, Lietuvos Respublikos Prezidento vardu noriu padėkoti D. Jauniškiui už jo paskutinių penkerių metų darbą. D. Jauniškiui vadovaujant buvo parengta ir patvirtinta nauja VSD veiklos strategija, o kartu su Antruoju operatyvinių tarnybų departamentu – ir Žvalgybos pareigūnų etikos kodeksas, nauja Žvalgybos įstatymo redakcija.

Taip pat Prezidentas ypač pažymėjo sėkmingai atliktą operaciją praeitų metų rudenį, kai bendradarbiaujant su Norvegijos ir Jungtinių Valstijų žvalgybomis labai efektingai buvo įvykdyta operacija – mūsų žvalgai ir Norvegijos žvalgas buvo sugrąžinti namo.

D. Jauniškis per tuos penkerius metus atliko labai daug darbų ir per penkerius metus visuomenės pasitikėjimas Valstybės saugumo departamentu išaugo nuo 44 % iki 62 %.

Noriu paskelbti Lietuvos Respublikos Prezidento dekretą „Dėl teikimo Lietuvos Respublikos Seimui pritarti Dariaus Jauniškio atleidimui iš Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento direktoriaus pareigų. 2020 m. kovo 30 d., Vilnius.

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 84 straipsnio 14 punktu, Lietuvos Respublikos žvalgybos įstatymo 31 straipsnio 2 dalies 1 punktu ir 53 straipsnio 17 punktu, teikiu Lietuvos Respublikos Seimui pritarti D. Jauniškio atleidimui iš Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento direktoriaus pareigų, pasibaigus skyrimo į pareigas laikotarpiui.“ Pasirašo Respublikos Prezidentas G. Nausėda.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, primenu, kad tai nutarimas dėl atleidimo, ir klausinėjame pranešėją. N. Puteikis. Prašom.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Kaip jūs manote, ar Lietuvos saugumo departamento per metus atliktas 77 tūkst. elektroninės žvalgybos arba pasiklausymo telefonu ir kitomis priemonėmis skaičius yra proporcingas gyventojų skaičiui, lyginant, pavyzdžiui, su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis, Anglija ar Prancūzija?

J. V. ŽUKAS. Žinote, aš dabar nesiruošiu čia lyginti, kokiose valstybėse kokiomis aplinkybėmis buvo tikrinami kokie nors duomenys. Buvo atlikti tyrimai, Valstybės gynimo taryba kiekvienais metais formuoja užduotis žvalgybos tarnyboms, atsiskaito Gynimo tarybai, jeigu yra kokių nors klausimų. Žinau, kad ir viešojoje erdvėje, ir visur kitur buvo daug įvairiausių interpretacijų, valstybės institucijos atliko tarnybinį tyrimą ir tos išvados yra paskelbtos, jos yra pateiktos Prezidentui, Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui. Atitinkamai tos išvados, kurios buvo pateiktas, tenkino tiek Prezidentą, tiek NSGK. Aš nesiruošiu komentuoti konkrečių skaičių, kokie tyrimai kokiose valstybėse ir kokiomis aplinkybėmis buvo atlikti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia E. Gentvilas. Ruošiasi M. Majauskas.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū. Balsuosiu ir už atleidimą, beje, balsuosiu ir už paskyrimą, ten gal nebegausiu progos pasisakyti. Vis dėlto norėčiau, kad įvertintumėte ir silpnąsias puses, pavyzdžiui, padarytas klaidas. Aš ir visa Lietuva labai aiškiai matėme tokių klaidų su D. Jauniškio parašu, tarkime, kad koncernas „MG Baltic“ parinko pirmąjį Liberalų sąjūdžio pirmininką E. Masiulį, nors E. Masiulis net nekandidavo.

Aš suprantu, kad tos klaidos neišvengiamos, bet apie jas gal irgi nereikėtų pamiršti kalbėti. Ta proga tiesiog palinkėčiau senam ir būsimam VSD vadovui nedaryti tokių klaidų.

J. V. ŽUKAS. Ačiū, aš sutinku, kad klaidos visada yra galimos. Reikia tik žiūrėti, dėl ko jos buvo padarytos, ar sąmoningai, ar čia yra klaida, kuri lėmė kokius nors strateginius dalykus. Klaidų kiekviena institucija daro, sutinku su jumis, pritariu tam, linkime, kad jų ateityje būtų kuo mažiau.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia M. Majauskas. Ruošiasi K. Masiulis.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas pranešėjas, dabar kalbame apie atleidimą. Aš neabejoju, kad bus patvirtintas ir atleidimas, ir gerbiamas D. Jauniškis bus patvirtintas naujai kadencijai, bet yra pareigūnų, kurie atitarnavo savo kadenciją ir išėjo užsiimti kita veikla. Koks jų likimas? Kaip valstybė užtikrina, kad buvę Valstybės saugumo departamento vadovai išliktų lojalūs Lietuvos Respublikai ir būtų motyvuoti būti lojalūs Lietuvos Respublikai?

J. V. ŽUKAS. Aš nežinau nė vieno...

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Aš klausiu jūsų, kaip valstybė užtikrina, kad taip būtų? Aš nežinau, ką jūs galvojate, aš klausiu, kaip valstybė užtikrina?

J. V. ŽUKAS. Kaip valstybė užtikrina? Remdamasi įstatymais, kurie dabar egzistuoja. Aš pats esu ką tik buvęs labai aukštas pareigūnas ir šiuo metu užimu kitas pareigas, kurios man buvo pasiūlytos.

Buvę departamentų direktoriai, kiek aš suprantu, irgi turėjo kokių nors pasiūlymų ar laisvai pasirinko, baigę savo kadenciją, ką toliau veiks. Tokio įstatymo, nustatančio, kad slapųjų tarnybų pareigūnai turi būti būtinai paskirti į kokias nors pareigas arba jiems turėtų būti garantuotas ypatingas statusas, mano žiniomis, šiuo metu nėra.

PIRMININKĖ. Dėkoju. K. Masiulis. Ruošiasi P. Gražulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Ačiū. Du trumpi klausimai. Gal galite interpretuoti, kaip čia įvyko, kad prieš baigiantis VSD vadovo kadencijai staiga kilo ir buvo labai stipriai eskaluojamas kandidatų į prezidentus sekimo skandalas. Tai čia vienas klausimas. Antras klausimas. Kaip čia yra, kad kai kurie kolegos viso posėdžio metu miega, bet kai išgirsta žodį VSD, atsibunda ir pradeda eskaluoti 70 ar kiek ten, ar tūkstančių sekimų ir panašiai. Jie tampa žmonių teisių gynėjais ir panašiai.

J. V. ŽUKAS. Nežinau, pirmas klausimas, kurį jūs... Čia yra ne man klausimas, ir turbūt ne Prezidentui, kodėl ta informacija atsirado būtent tada. Turbūt turi būti atliktas koks nors tyrimas, kodėl ji atsirado dabar, o ne tada, kai ji buvo pateikta. Visa ši istorija, kiek aš žinau, NSGK buvo nagrinėta, aš negaliu pasakyti, kodėl ji atsirado dabar. Tai yra mano prielaida, gali būti Prezidento prielaidos, spėjimai, bet mes neturime jokių faktų ir negalime pasakyti, kad čia buvo koks nors sąmoningas veiksmas.

Dėl antro klausimo, jeigu dar galima. (*Balsas salėje*) Vėlgi vieni atsibunda anksčiau, kiti atsibunda vėliau, man sunku čia dabar komentuoti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia P. Gražulis. Ruošiasi R. Šarknickas.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiamas pranešėjau, aš noriu paklausti, ar yra laisvas Prezidentas ne tik atstatydinti, kai baigiasi kadencija, bet teikti antrai kadencijai šį asmenį, kadangi buvo renkama informacija apie Prezidento aplinką, o kartu ir apie Prezidentą. Kaip jūs žinote, yra posakis: ne Prezidento klausėsi, bet klausėsi jo aplinkos. Tai galbūt surinko tiek informacijos apie Prezidento aplinką, jeigu D. Jauniškio neteiks antrai kadencijai, gali pradėti ir apkaltą, kas atsitiko su Prezidentu R. Paksu. Ar nėra šiandien tokia situacija, kadangi VSD gali viską, ką jie nori, ir viskas teisėta.

J. V. ŽUKAS. Galiu patvirtinti, kad tikrai taip nėra. Prezidentas laisvas priimti sprendimą ir čia yra jo laisvas apsisprendimas. Jis įvertino situaciją, jis ja domėjosi, jis matė ataskaitas. Ir kadangi tai lietė jį asmeniškai, ir tie kaltinimai buvo išsakyti jam ir jo komandai, jis ypač daug dėmesio skyrė tam klausimui, kad jį išsiaiškintų iki galo. Ir galiu užtikrinti, kad jis tikrai laisvai, savo apsisprendimu priėmė sprendimą, niekieno nespaudžiamas ir nešantažuojamas.

PIRMININKĖ. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Aš iš tikrųjų taip pat balsuosiu du kartus už, už atleidimą ir priėmimą į tas pareigas. Tik norėčiau paklausti po to paskutinio fiasko vieno Seimo nario, kuris sukėlė didžiulį skandalą valstybėje, kaip Prezidentas vertina Seimo nario tokius VSD vadovo pabaigoje... neva jis stebėjo aplinką ir panašiai. Ačiū.

J. V. ŽUKAS. Yra tam tikros prielaidos, kurios yra dabar viešojoje erdvėje diskutuojamos. Nežinome iki galo, kaip čia viskas buvo, kokios galėjo būti priežastys. Matome tai, ką mato visi. Matome, kad tie kaltinimai arba ta situacija buvo sukurta čia kaip tik prieš direktoriaus kadencijos pabaigą, jo naują paskyrimą. Galbūt tai buvo priežastis, gal buvo kitokios priežastys, sunku pasakyti. Mes nesame tie, kurie atlieka tyrimą, mes tiesiog... Ir Prezidentas būtent įvertino darbą tų, kurie atliko tyrimą. Tas darbas, kuris buvo atliktas teisėsaugos institucijų, Prezidento buvo visiškai pripažintas kaip atliktas darbas, ir tai lėmė jo nuomonę.

PIRMININKĖ. Dėkoju. R. J. Dagys klausia paskutinis.

R. J. DAGYS (MSNG). Gerbiamas pranešėjau, norėjau paklausti tokio klausimo, irgi susijusio su daug triukšmo sukėlusiais debatais apie VSD vadovo paskyrimą. Ar įstatyminiu požiūriu Prezidentas ruošiasi teikti kokius nors siūlymus, kad būtų aiškiau reglamentuojamos, nekeltų tiek viešų diskusijų valstybės saugumo darbo funkcijos ir specifika. Policijos ir kitų, kur irgi panašų darbą daro, bet specifika yra visiškai kitokia. Ar nesiruošia teikti kokių nors pataisų?

J. V. ŽUKAS. Taip, nauja Žvalgybos įstatymo redakcija. Su ja sugrįšime artimiausiu laiku į Seimą, pateiksime ją svarstyti. Jeigu Seimas priims svarstyti, tada apsvarstysime. Visi tie dalykai ten yra aptarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. A. Gumuliauskas dar, matau, laiko. Norite paklausti? Atsisakote? Ačiū. Jau nieko ir neliko. Dėkojame pranešėjui.

Motyvai po pateikimo šio Seimo nutarimo. D. Gaižauskas. Motyvai už.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, ištis balsuosiu už atleidimą ir už antros kadencijos pratęsimą, tikrai. Argumentų, kodėl tai daryti, tikrai daugiau, negu užtenka, juos, manau, pristatysiu, jei ne po pateikimo, svarstymo metu. Bet, manau, svarbu dabar pažymėti tą išvadą po komiteto atlikto parlamentinio tyrimo, koks buvo rezultatas. Iš tiesų diskutuota labai daug. Kaip ir minėjo patarėjas, kad būtent tas skandalas iškilo prieš pat gerbiamo VSD vadovo pabaigą. Labai džiaugiuosi, kad komitetas užbaigė tyrimą ir vakar priimta išvada. O išvada sako tai, kad informacija, kuri buvo pateikta viešojoje erdvėje dėl galimai VSD netinkamos veiklos Prezidento kampanijos metu, nepasitvirtino. Faktai visi... Patikrino tiek STT, tiek Generalinė prokuratūra, tiek komitetas, susipažinęs su visa informacija, apklausė visus vadovus, pareigūnus, kurie svarbūs buvo šiame tyrime, ir paaiškėjo, kad, taip, visi kandidatai į prezidentus buvo tikrinami pagal nustatytą tvarką, pagal VGT nurodytus žvalgybos informacijos prioritetus ir poreikius. Įstatymai visiškai nepažeisti. O tai buvo daroma, buvo būtina. Noriu paprastai pasakyti žmogiška kalba. Niekas nerinko ir neatliko jokių tyrimų, pasiklausymų, sekimų prieš tuos kandidatus į prezidentus. Darė tik patikrinimus, tai yra tikrindavo, ar minėti asmenys pagal VSD turimus duomenis nėra taikiniai kitų priešiškų valstybių. Viskas. Tai yra pagrindinis darbas, kurį atliko VSD, ir jis privalo tai daryti, nes nuo to priklauso mūsų visos saugumas.

Kita vertus, taip, radome vieną kitą pastabą, bet ta pastaba įstatyminė arba tos spragos, kurios buvo galbūt nuo VSD įkūrimo, tai, kad VSD vadovas...

PIRMININKĖ. Dėkoju, laikas!

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). ...gali duoti žodinius ir rašytinius pavedimus, bet tuos pavedimus tikrai pakeisime ir vienas kitas pakeitimas dar turi būti padarytas kontrolinis.

PIRMININKĖ. Ačiū.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Labai džiaugiuosi, kad pirmas VSD vadovas, kuris pasisako už ombudsmeno instituto įkūrimą Lietuvoje, ko iš tikrųjų dar nieko nebuvo.

PIRMININKĖ. Dėkojame.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Labai ačiū.

PIRMININKĖ. N. Puteikis – prieš. N. Puteikis atsisako kalbėti. Dėkojame.

Gerbiami kolegos, kaip ir žadėjau, priešpaskutinis klausimas. Noriu panešti, kad po pusės valandos bus balsavimai dėl ką tik pateiktų įstatymų projektų.

12.42 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Darių Jauniškį Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento direktoriumi“ projektas Nr. XIII P-4677 (pateikimas)

O dabar skelbiu 1-15 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Darių Jauniškį Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento direktoriumi“ projektas Nr. XIII P-4677. Pranešėjas – Prezidento vyriausiasis patarėjas J. V. Žukas. Prašom.

J. V. ŽUKAS. Noriu paskelbti dar vieną Lietuvos Respublikos Prezidento dekretą „Dėl teikimo Lietuvos Respublikos Seimui pritarti Dariaus Jauniškio skyrimui Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento direktoriumi. 2020 m. kovo 30 d.

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 84 straipsnio 14 punktu, Lietuvos Respublikos žvalgybos įstatymo 31 straipsnio 2 dalies 1 punktu ir 5 dalimi, teikiu Lietuvos Respublikos Seimui pritarti D. Jauniškio skyrimui Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento direktoriumi.“ Respublikos Prezidentas G. Nausėda.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Statutas numato, kad pranešėjui klausimai neteikiami, tad ačiū gerbiamajam Prezidento patarėjui.

Kviečiu D. Jauniškį. Jums skiriama dešimt minučių prisistatyti. O po to laikas atsakyti į klausimus.

D. JAUNIŠKIS. Laba diena. Gerbiamasis Seimo Pirmininke, gerbiami parlamentarai, 2015 metų balandį šioje salėje buvau pristatytas ir patvirtintas Valstybės saugumo departamento direktoriumi. Turiu pripažinti, tuomet man, Lietuvos kariuomenės specialiųjų operacijų pajėgų pulkinininkui ir vadui, buvo gana sudėtinga prognozuoti, kokie iššūkiai, pareigos ir darbai laukia vadovaujant šiai žvalgybos institucijai.

Žinoma, turėjau suformavęs viziją ir išsikėlus tikslus. Tikrai buvo suprantama ir akivaizdu, kad institucijai pokyčių reikia ir darbų bus daug. Visų pirma ir svarbiausia buvo labiau įsigilinti į žvalgybos specifiką ir susipažinti su VSD kolektyvu bei nuotaikomis. Galiu tik pasidžiaugti, kad žingsnis po žingsnio pavyko suformuoti puikią komandą, drauge su ja pradėti progresyviuosius pokyčius ir užtikrinti efektyvią žvalgybos veiklą.

Įtampas ir nestandartinių situacijų žvalgybos veikloje tikrai netrūksta. VSD pareigūnai pagal Lietuvos Respublikos įstatymus turi būti pasiruošę dieną naktį vykdyti savo pareigą ir atlikti svarbias, neretai labai pavojingas užduotis pirmose nematomo karo fronto linijose. Žvalgyba yra neatsiejama ir ypač svarbi valstybės raidos dalis, strateginis įrankis, įgalinantis apsisaugoti nuo išorės grėsmių ir padedantis priimti teisingus sprendimus. Žvalgybos pajėgumų kūrimas yra brangiai kainuojanti ir ilgalaikė veikla, tačiau karų ir konfliktų istorija, taip pat ir skaudi Lietuvos patirtis liudija, kad investicijų į žvalgybą kaina yra nepalyginamai mažesnė už tą, kuri yra sumokama už jos nebuvimą.

Per tuos penkerius metus džiugino vyraujančios daugumos VSD pareigūnų ir darbuotojų pozityvios nuotaikos, atsakomybė ir atsidavimas bendram tikslui. Naudodamasis proga labai nuoširdžiai išreiškiu padėką ir dėkingumą jiems, Valstybės saugumo departamento darbuotojams. Kartu mes kūrėme strategiją, kuri yra patvirtinta Valstybės gynimo taryboje, kurioje pirmą kartą yra apibrėžtos vertybės, kuriomis privalo vadovautis kiekvienas departamento žvalgybos pareigūnas. Sukūrėme ir pradėjome taikyti kokybiškai naują žvalgybos pareigūnų mokymo ir kvalifikacijos kėlimo sistemą, kartu braižėme ir įgyvendinome schemas ir pokyčius, gyvybiškai reikalingus žvalgybai prisitaikyti prie globalių dinamiškų pokyčių ir profesinių standartų. Petys į petį atlikome kasdienius didelius ir mažus darbus. Padarėme tikrai nemažai. Sąžiningai bendraujame su Lietuvos visuomene ir esame dėkingi jai už didelį jos pasitikėjimą.

Žinoma, negaliu nepasidžiaugti ir ženkliai pagerėjusiu bendradarbiavimu su kitomis Lietuvos Respublikos institucijoms, taip pat ir Seimu. Galų gale tapome ne reaktyvia, o aktyvia, gerbiama ir vertinama, valstybei nemažą naudą duodančia organizacija.

Užtikrinu, kad pokyčius įgyvendinome ir veiklą vykdėme griežtai laikydamiesi Lietuvos Respublikos įstatymų ir politinio neutralumo principo. Taip pat jaučiu pareigą pabrėžti, kad Lietuvos žmonių pilietinės teisės ir laisvės yra esminės demokratijos vertybės, kurias gerbti ir ginti taip pat yra Valstybės saugumo departamento priedermė. Beje, ne visais laimėjimais galime garsiai dalintis, bet didžiuotis tikrai turime kuo šiandien.

Žinoma, per praėjusius penkerius metus taip pat sulaukėme ir kritikos bei pastabų. Tačiau kaip be jų? Tobulų pasaulyje nėra. Turiu pripažinti, nebuvo išvengta klaidų ir nesusipratimų, bet, kaip kažkas sako, neklysta tik tie, kurie nedaro nieko, o klaidas būtina paversti išmoktomis pamokomis ir eiti pirmyn, kiekvieną patirtį vertinant kaip galimybę tobulėti ir stiprėti.

Neslėpsiu, penkeri kadencijos metai prabėgo kaip akimirksnis. Be abejo, to priežastis – be galo dinamiški įvykiai ir intensyvus darbas, tačiau matau ir daug būtinų darbų, kad padidintume VSD veiklos efektyvumą saugant valstybę ir visuomenę nuo nedraugiškų išorės inspiruotų veiksmų. Nepaisant kylančių globalių krizių, turime išlaikyti aukštą Lietuvos žvalgybos standartą, kad deramai įvykdytume pareigą prognozuoti, identifikuoti, įvertinti ir užkardyti išorės grėsmes.

Esu tikras, kad einame teisinga kryptimi ir pokyčius bei progresą, pasiektus per pastaruosius penkerius metus, būtina tęsti. Aš reikšmingiausią savo gyvenimo dalį paskyrčiau tarnystei Lietuvos valstybei ir jos saugumui, todėl, dėkodamas už Prezidento pasitikėjimą, noriu užtikrinti, kad gavęs jūsų, gerbiami Seimo nariai, pritarimą esu apsisprendęs ir pasiryžęs šią pareigą atlikti, kiek jėgos ir aplinkybės man leis. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiamieji kolegos, 15 minučių Statutas numato skirti klausimams. Tą laiką ir skirsime. Visiems, kurie kabinetuose laukia balsavimo momento, už 15 minučių bus balsavimai po visų įstatymų pateikimų.

Dabar klausimai. Pirmasis klausia M. Majauskas. Ruošiasi K. Glaveckas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas kandidate, aš norėčiau praplėsti ir papildyti klausimą, kurį uždaviau Prezidento patarėjui (galbūt jūs sugebėsite atsakyti). Kaip valstybė šiandien pasirūpina, kad svarbiausi saugumo tarnybos darbuotojai, žmonės po tarnybos išliktų lojalūs Lietuvos valstybei? Ar yra pakankamos socialinės garantijos ir dėmesys, kad jie toliau tarnautų ar, vienaip ar kitaip, prisidėtų prie Lietuvos valstybės gerovės ir išliktų jai lojalūs?

D. JAUNIŠKIS. Aš turbūt nelabai galiu atsakyti už valstybę, bet turbūt imant faktus, galų gale kalbant apie buvusius VSD vadovus, kiek aš žinau, dauguma jų yra tiesiog darbo neturintys žmonės. Bet ką mes darome VSD, tai Valstybės saugumo departamente mes stengiamės rasti žmonės, išeinantiems į pensiją, kokį nors užsiėmimą arba galų gale įdarbiname juos tame pačiame Saugumo departamente, kad mes galėtume duoti jiems tą patį atlyginimą, išlaikymą ir kažkiek dar išgauti iš jų naudos, žinoma, kiek jie gali. Tai aš galiu atsakyti tikrai, žinoma, už valstybę aš negaliu atsakyti, bet aš atsakau už Valstybės saugumo departamentą. Tai mes darome ir mes stengiamės žmonėmis rūpintis.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia K. Glaveckas. Ruošiasi S. Tumėnas.

K. GLAVECKAS (*LSF*). Gerbiamas kandidate, vertinu jūsų profesionalumą ir gebėjimą valdyti situaciją visame saugume ir apskritai Lietuvoje. Mes dabar susiduriame su naujais iššūkiais pasaulyje, taip pat ir Lietuvoje. Tie iššūkiai visų pirma turbūt susiję bus su ekonomine rizika, kuri atsiranda, ir su tuo susijusia politine rizika. Sakykite, dėl ekonominės rizikos, jūsų nuomone, kokia galėtų būti pagrindinė rizika mūsų kraštui ir kokia politinė rizika iš to galėtų atsirasti? Aš turiu omeny, jeigu iš tikrųjų BVP sumažėjimas būtų daugiau kaip 25 %, kada bedarbystė išaugtų iki 13–14 %? Kitaip sakant, tos gana pesimistinės prognozės. Tada jūsų institucijos pagalba bus nepaprastai reikalinga ir ji bus, manau, labai labai reikalinga tuo momentu, nes tada atsiras kaip tik tos grėsmės...

PIRMININKĖ. Dėkoju. Laikas!

K. GLAVECKAS (*LSF*). ...ne apskritai, bet realiai. Ačiū.

D. JAUNIŠKIS. Be abejo, mūsų ekonomikos saugumas yra labai svarbus aspektas. Aš tik galiu užtikrinti, kad Valstybės saugumo departamentas atlieka didelį darbą sekdamas, kokios investicijos ateina į mūsų šalį, ir užkardydamas tam kelią. Yra ne vienas pavyzdys. Aš manau, kad Vyriausybė galėtų patvirtinti. Be abejo, per ekonomiką mes pirmiausia labai rimtai turėtume žiūrėti, kokios investicijos ateina ir kokių tikslų.

Mums reikėtų saugoti, ko gero, savo kritinę infrastruktūrą, neatiduoti, sakykim, šalims ar investuotojams, kurie turi tam tikrų blogų kėslų. Aš tikrai galiu užtikrinti, kad stebime tą situaciją, kiek tikrai jėgos ir pajėgumai leidžia. Jeigu tikrai užčiuopiame kokią nors riziką ar grėsmes, iš karto informuojame Vyriausybę ir atsakingas institucijas dėl šito.

Taip, aš pritariu, kad ekonominės grėsmės yra didelės su tuo išplaukiančiomis ir politinėmis pasekmėmis, bet vėlgi yra mūsų pareiga tai stebėti ir pasakyti sprendimų priėmėjams, kad laiku priimtų gerus sprendimus.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia S. Tumėnas. Ruošiasi V. Bakas.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Gerbiamas direktoriau, jūs taip gražiai pražilęs, aš manau, ne nuo sunkaus, įtempto šiandieninio darbo, o pražilęs nuo to, už ką jūs buvote paskirtas į šitas atsakingas pareigas, tai yra kompetencija, drąsa, principingumas ir taip toliau. Jūs Lietuvoje daugiausia žinote arba, ko gero, daugiausia žinote. Kaip jūs vertinate iš direktoriaus pozicijų, kad atsiranda tokių reiškinių, kaip dabar Seime įvyko, kai komiteto pirmininkas slėpė nuo komiteto narių informaciją savo stalčiuose, jos nepateikė? Ar, jūsų nuomone, artėjant rinkimams ir po karantino, artėjant Seimo rinkimams, ar jūs galite garantuoti, užtikrinti, kad dar nebus dozuojama, selekcionuojama tokia informacija ateityje? Ačiū.

D. JAUNIŠKIS. Aš noriu pasakyti vieną dalyką. Kaip Valstybės saugumo departamento vadovas žinau daug, bet tikrai ne viską. Ir aš manau, kad turbūt nėra žmonių, kurie pasaulyje žinotų viską ir absoliučiai viską. Lygiai taip pat kaip aš turbūt nelabai galėčiau komentuoti ypač politikų veiksmų, ir tikrai to nesiruošiu daryti, bet, mano giliu įsitikinimu, kiekvieni rinkimai pritraukia labai didelį dėmesį valstybių ir išorės, sakykim, tam tikrų veiksmų, kurie rimtai žiūri, kaip pa-

kenkti mūsų valstybei. Čia vėlgi yra valstybės saugumo prioritetas ir pareiga tuos įvykius stebėti, prognozuoti ir laiku tam užkirsti kelią. Aš tikrai labai atsakingai galiu pareikšti, kad mes tą tikrai darome ir darysime ateityje, aš tikiu. Ar aš būsiu paskirtas, ar nebūsiu, kitas vadovas, jeigu bus, ko gero, vis tiek... Tiesiog tai yra Valstybės saugumo departamento prerogatyva, prievolė ir tai bus atlikta iki galo, sąžiningai ir su gerais rezultatais. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia V. Bakas. Ruošiasi N. Puteikis.

V. BAKAS (MSNG). Ačiū, pirmininke. Žinote, direktoriau, aš irgi labai vertinau jūsų darbą tol, kol paaiškėjo, kad jūs žodiniu pavedimu renkate informaciją, išnaudojate daugybę pareigūnų tam, kad rinktų informaciją apie niekuo dėtus, niekuo su grėsmėmis nesusijusius mūsų verslo, kultūros, meno, žiniasklaidos veikėjus. Jūs man įteikėte apdovanojimą už nuopelnus žvalgybai. Čia pristatydamas patarėjas minėjo, kad daug priimta įstatymų, kurie sustiprina žvalgybą. Žinote, mes tuos įstatymus priimame ne tam, kad jūs sektumėte žmones, mūsų Lietuvos žmones, o tam, kad jūs juos saugotumėte nuo išorės grėsmių. Aš jums noriu tą apdovanojimą sugrąžinti, nes visiškai nepritariu tam, ką jūs darote dabar. (*Šurmulys salėje*)

PIRMININKĖ. Jūs norite komentuoti? (*Balsai salėje*) Komentaro nėra. Klausia N. Puteikis. (*Šurmulys salėje*) Klausia N. Puteikis. Kolegos, prašau tylos!

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Gerbiamas direktoriau, ar tūkstančiui Lietuvos gyventojų tenkantis pasiklausymo ir elektroninės žvalgybos skaičius, kuris yra didesnis negu Vakarų Europoje, jūsų manymu, yra ne per didelis?

D. JAUNIŠKIS. Aš nežinau, kuriais skaičiais jūs remiatės? Jeigu galėčiau paklausti.

PIRMININKĖ. Nagli Puteiki, prašom patikslinti.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Galiu. Žiniasklaidoje buvo skelbta – 77 tūkst. per metus.

D. JAUNIŠKIS. Aš galiu labai aiškiai paaiškinti, nes iš tų 77 tūkst. didesnė dauguma buvo tikrinimų dėl emigracijos klausimų, dėl juridinių asmenų. Ta, sakykim, patikrinimų dalis nebuvo tokia ženkliai didelė, apie kurią tas vadinamasis paskutinių metų VSD skandalas kalba. Tą aš galiu tikrai patvirtinti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia A. Anušauskas. Ruošiasi P. Urbšys.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas direktoriau, žinoma, jūs suprantate, kad netikros informacijos sklaida nėra kur nors išorėje, ji gali būti ir čia. Aš matau, kad ne pirmą kartą spekučiuojama nežinojimu žmonių, kurie nežino skirtumo, kai tikrinama informacija dėl norinčių atvykti į Lietuvą daugiau kaip 50 tūkst. ir informacijos rinkimo žvalgybiniais metodais, kai vykdoma kitomis priemonėmis ir tos apimtys yra keliasdešimt kartų mažesnės. Bet ar šiuo atveju vis dėlto jūs matote įrankį, kuris amortizuotų tokius išpuolius prieš Saugumo departamentą? Ar Seime įkurta žvalgybos kontrolieriaus institucija, ar ombudsmenas, prie to prisidėtų?

D. JAUNIŠKIS. Aš į šitą klausimą atsakysiu vienareikšmiškai – taip. Aš tik priminsiu, kad mes 2018 metais esame parengę ombudsmeno institucijos projektą ir pateikę Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkui. Aš tikrai nemeluosiu sakydamas, kad esu vienas didžiausių rėmėjų, kad ombudsmeno, ar žvalgybos kontrolieriaus, institucija atsirastų. Aš tai matau kaip tam tikrą saugiklį tarp politikos ir žvalgybos. Tai yra institucija, kuri galėtų išspręsti iš to kylančius kokių nors konfliktus ar klausimus, keliančius aistrų visuomenėje ir mūsų valstybėje. Aš tikrai esu didelis šalininkas ir rėmėjas, Valstybės saugumo departamentas, kaip minėjau, yra prisidėjęs. Mes prisidėsime, kad ta institucija tikrai atsirastų, ir ją remsime.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia P. Urbšys. Ruošiasi E. Gentvilas.

P. URBŠYS (MSNG). Cituoju VSD darbuotojo kreipimąsi: „2018 m. liepos 13 d. VSD direktoriaus pavaduotojas R. Bridikis savo tarnybiniame kabinete man padavė du lapus su žmonių vardais ir pavardėmis. Paaiškino, kad, direktoriaus nurodymu, šiuos asmenis reikia patikrinti VSD duomenų bazėje ir kad visą surinktą informaciją asmeniškai pateikčiau D. Jauniškiui. Po kelių dienų aš surinktą informaciją popieriniu variantu pristaciau D. Jauniškiui ir pakomentavau žodžiu. Direktorius pokalbio pabaigoje man pasakė, kad jis pateiktos informacijos visa apimtimi jam nepasakos ir tik įvardins asmenis, kurie yra blogi.“

Kas tas iksas, kuriam jūs atsiskaitėte dėl surinktų duomenų?

D. JAUNIŠKIS. Aš daug kartų sakiau ir dar kartą pasakysiu: nėra jokio ikso, kuriam aš atsiškaičiau, ir nėra nė vieno žmogaus, kuriam aš atsiskaityčiau. Tikrai to niekada nebuvo ir nebus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia E. Gentvilas. Ruošiasi Ž. Pavilionis.

E. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamas direktoriau, pasirodo, gavau galimybę paklausti. Man jūsų veikla daro gerą įspūdį, nepaisant tų klaidų, kurias pasakiau. Bet pabandykime pažiūrėti, kaip atsitiko su I. Rozovos pažyma apie galimus jos neteisėtus kontaktus.

Kažkas dėl kažkokių priežasčių Seime pusantrų metų laikė ir šiandien baigsis taip, kad bus, matyt, iki kadencijos pabaigos nulis rezultato. Ar nemanytumėte, kad reikia kartu su Seimu pasidaruoti ir pakeisti Seimo statutą? Jeigu Seimas gauna VSD pažymą apie vieną ar kitą Seimo narį, turi prasidėti svarstymas, pavyzdžiui, Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete, kad nebūtų tokia situacija, kokia yra dabar. Ar jūs būtumėte už tokį įteisinimą, Statuto pakeitimą, kad jūsų pažymų pagrindu prasidėtų svarstymas, o ne būtų nukišta į stalčių?

D. JAUNIŠKIS. Labai ačiū už klausimą. Aš nežinau, ar aš, kaip pareigūnas, galėčiau atsakyti, nes tai yra toks politinis klausimas. Iš principo Valstybės saugumo departamentas, surinkęs informaciją, pateikia ją sprendimų priėmėjams. Matyt, sprendimų priėmėjų prerogatyva ir pareiga padaryti tam tikras išvadas. Saugumo departamentas, mano galva, tikrai neturėtų kištis į politinius įvykius. Mes turime išlaikyti politinio neutralumo principą labai griežtai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Paskutinis klausia Ž. Pavilionis. Prašom.

Ž. PAVILIONIS (*TS-LKDF*). Gerbiamas direktoriau, vienas iš jūsų nuopelnų kadencijos metu buvo tai, kad jūs iškėlėte ne tik Rusijos, bet ir komunistinės Kinijos grėsmę mūsų saugumui. Matyti, kad dabar viruso kontekste šita šalis kartu su Rusija labai aktyviai naudoja savo propagandinėmis priemonėmis, bandydama diskredituoti NATO, mūsų pagrindinę sąjungininkę Ameriką, Europos Sąjungą, pristatyti ir Rusiją kaip tarptautinį veikėją. Ar jums neatrodo, kad mes vis dėlto imdami šią paramą, telkdami šią paramą Lietuvoje turėtume labiau remtis NATO logistiniais sprendimais? Matome, kad Užsienio reikalų ministerijoje yra pateikta tokių šalių pasiūlymai kaip Vokietija, Japonija, Prancūzija, JAV, Izraelis. Ar neatrodytų, kad krizė turėtų vienyti mus su sąjungininkais, o ne su tomis šalimis, kurias mūsų pagrindinė strateginė partnerė įvardino kaip pagrindines priešininkes – Kiniją ir Rusiją?

PIRMININKĖ. Dėkoju, laikas.

D. JAUNIŠKIS. Be abejo, mes turime įvertinti visas rizikas, kylančias būtent iš jūsų paminėtų šalių, ir mes tą tikrai darome, kiek tik mūsų galimybės leidžia. Man turbūt būtų labai sunku dabar vertinti, bet, matyt, vis tiek buvo situacija, kai... Aš labai gerai suprantu, apie ką jūs kalbate, vis dėlto esant tokiai situacijai, sakykime, yra išnaudojamos turbūt visos galimybės, kuriomis tik galima parsigabenti būtinų šiuo metu šaliai priemonių. Bet, žinoma, vertinti tam tikras rizikas yra ir mūsų pareiga. Jeigu, matyt, laiku būtų kreiptasi ir pasikonsultuota, galbūt būtų galimi kokie nors kitokie sprendimai. Tai turbūt taip galiu atsakyti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausimams skirtas laikas baigėsi. Dėkoju geriamam D. Jauniškiui už atsakymus.

Gerbiami kolegos, kaip pagrindinis yra siūlomas Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Tam galime pritarti. Susitikimų su kandidatu grafiką patikslinsime ir svarstymą bei priėmimą vykdysime artimiausiam posėdyje, kai Seimas bus pasirengęs tai daryti. Dėkoju.

Gerbiami kolegos, noriu atkreipti visų dėmesį. Kaip ir buvome sutarę, dabar pradėsime balsavimus po pateikimų dėl įstatymų projektų nuo 1 iki 14 imtinai. Prašau jūsų dėmesio. Atsiverskite darbotvarkę, kurią šiandien turime.

Balsavimai dėl pritarimo po pateikimo dėl darbotvarkės projektų 1-1-1-14

13.07 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 13, 14, 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4650 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-1 klausimas... Gerbiami kolegos, labai prašau tylos, kad visi girdėtume! Vietos savivaldos įstatymo tam tikrų straipsnių: 13, 14, 15... Balsavimas po pateikimo. Prisimenate, kad šį įstatymą pateikė ministrė R. Tamašunienė. Skelbiu balsavimo pradžią. Motyvai, kaip jūs žinote, dėl visų įstatymų jau yra išsakyti.

Balsavo 105 Seimo nariai: už – 104, prieš nėra, susilaikė 1. Po pateikimo pritarta. Kaip pagrindinis siūlomas Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Siūloma svarstyti ypatingos skubos tvarka. Pritariame? Pritariame, dėkoju.

13.08 val.

Civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 2, 8, 9, 11, 12, 14, 22, 27 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4661 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-2 klausimas – Civilinės saugos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4661. Skelbiu balsavimą. Balsuojame.

Balsavo 109 Seimo nariai: už – 91, prieš – 1, susilaikė 17. Po pateikimo pritarta. Kaip pagrindinis siūlomas Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Vyriausybė siūlo svarstyti skubos tvarka. Galime tam pritarti? Ypatingos skubos tvarka. Pritariame, kad svarstysime šiandien vakariniame posėdyje.

13.09 val.

Civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 8, 9, 11 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 30¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4664, Nepaprastosios padėties įstatymo Nr. IX-938 28 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4665, Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4666 (pateikimo tęsinys)

Dabar skelbiu kitą įstatymo projektą, tai visas paketas – Civilinės saugos įstatymo, Nepaprastosios padėties, Vartotojų teisių apsaugos įstatymo projektas. S. Gentvilas. Prašom.

S. GENTVILAS (LSF). Pristatymo metu Liberalų sąjūdžio frakcija prašė pertraukos, mes atsiimame prašymą.

PIRMININKĖ. Nuoširdžiai dėkoju. Jūs esate šaunuoliai už supratimą. Džiaugiamės ir dėkojame. Dabar balsuojame dėl viso paketo po pateikimo Civilinės saugos, Nepaprastos padėties ir Vartotojų teisių. (Balsai salėje)

Balsavo 120 Seimo narių: už – 81, prieš – 10, susilaikė 29. Po pateikimo pritarta.

Pagrindiniu komitetu siūlomas Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Pritariame. Vyriausybė siūlo svarstyti ypatingos skubos tvarka, mes tam pritariame.

13.11 val.

Mokesčių už pramoninės nuosavybės objektų registravimą įstatymo Nr. IX-352 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIP-4667, Dizaino įstatymo Nr. IX-1181 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4668, Patentų įstatymo Nr. I-372 31 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4669, Prekių ženklų įstatymo Nr. VIII-1981 54 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4670 (pateikimo tęsinys)

Kitas kompleksinis įstatymų paketas – Mokesčių už pramoninės nuosavybės objektų registravimą įstatymo 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4667 ir lydimieji Dizaino, Patentų, Prekių ženklų. Balsuojame.

Balsavo 123 Seimo nariai: už – 122, prieš nėra, susilaikė 1. Po pateikimo pritarta.

Pagrindiniu komitetu siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti ypatingos skubos tvarka. Dėkoju, pritarėme.

13.12 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 45, 46, 96, 506, 526, 589 ir 608 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4662 (pateikimo tęsinys)

1-5 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4662. Balsuojame po pateikimo.

Balsavo 121 Seimo narys: už – 85, prieš – 2, susilaikė 34. Po pateikimo pritarta.
Siūloma ypatinga skuba. Teisės ir teisėtvarkos komitetas siūlomas kaip pagrindinis. Dėkojame, pritarimas.

13.12 val.

Baudžiamojo kodekso 277 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4663 (pateikimo tęsinys)

Dėl Baudžiamojo kodekso 277 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4663 balsuojame po pateikimo.

Balsavo 123 Seimo nariai: už – 80, prieš – 17, susilaikė 26. Po pateikimo pritarta.

Pagrindiniu komitetu siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Vyriausybė siūlo svarstyti ypatingos skubos tvarka. Pritariame bendru sutarimu.

13.13 val.

Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 8, 9, 18, 21 ir 36 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4678 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-7 klausimas – Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo projektas, kurį pateikė ministras A. Veryga. Balsuojame po pateikimo.

Balsavo 123 Seimo nariai: už – 109, prieš – 3, susilaikė 11. Po pateikimo pritarta.

Siūlomas Sveikatos reikalų komitetas ir Vyriausybė prašo svarstyti skubos tvarka.

Ar, komiteto pirmininke, dabar norite? A. Kubilienė. Prašom.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, pirmininke.

PIRMININKĖ. Dėl vedimo tvarkos.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Aš norėčiau prašyti Seimo leidimo, jeigu mes nespėtume, plenarinio posėdžio metu pabaigti posėdį, kartais būna. Norėčiau prašyti Seimo leidimo, kad leistų mums pabaigti posėdį esant reikalui ir plenarinio posėdžio metu, nes kartais būna ilgi kai kurių Seimo narių pasisakymai, labai ilgi.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Galime pritarti, jeigu nespėtų komitetas grįžti 15 valandą į plenarinių posėdžių salę į vakarinį posėdį, kad šiek tiek galėtų užtęsti ir pabaigti svarstyti? Pritariame, dėkoju.

13.15 val.

Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 papildymo 32¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIII-4675 (pateikimo tęsinys)

Kitas – taip pat Užkrečiamųjų ligų profilaktikos įstatymo projektas, kurį pateikė A. Kubilienė. Balsuojame po pateikimo.

Balsavo 124 Seimo nariai, vienbalsiai 124 po pateikimo pritarė įstatymo projektui. Kaip pagrindinis siūlomas Socialinių reikalų ir darbo komitetas, atsiprašau, Sveikatos reikalų komitetas, ir Seimo Pirmininkas...

V. PRANCKIETIS. ...prašo ypatingos skubos.

PIRMININKĖ. Prašo ypatingos skubos. Galime tam pritarti? (Balsai salėje) Pritariame. Su Vyriausybe viskas yra suderinta. Ačiū.

13.16 val.

Darbo kodekso 47 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4657, Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 5¹, 13, 24, 35, 37, 41, 42, 44 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4568, Socialinių įmonių įstatymo Nr. IX-2251 13, 23 ir 24 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 18¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIII-4569, Socialinių įmonių įstatymo Nr. IX-2251 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2427 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4660 (pateikimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės klausimas – Darbo kodekso 47 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas ir lydimieji – Užimtumo, Socialinių įmonių ir Socialinių įmonių antrasis įstatymų projektai. Visas paketas. Balsuojame po pateikimo.

Balsavo 123 Seimo nariai: už – 119, prieš – 1, susilaikė 3. Po pateikimo yra pritarta. Vyriausybė siūlo ypatingą skubą ir mes tam galime pritarti. Siūlomas kaip pagrindinis Socialinių reikalų ir darbo komitetas dėl visų šių įstatymų projektų. Pritariame.

13.17 val.

Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4656 (pateikimo tęsinys)

Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4656. Po pateikimo prašome balsuoti.

Balsavo 123 Seimo nariai, už 123 po pateikimo pritarė. Pagrindiniam Socialinių reikalų ir darbo komitetui taip pat pritariame. Vyriausybė siūlo svarstyti ypatingos skubos tvarka. Visam tam pritariame.

13.18 val.

Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4651 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-11 klausimas – Lietuvos banko įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4651. (*Balsas salėje*) Paskyrėme Socialinių reikalų ir darbo komitetą, paskyrėme. Lietuvos banko įstatymo 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, kurį pristatė A. Palionis. Prašome balsuoti po pateikimo.

Balsavo 122 Seimo nariai: už – 116, prieš nėra, susilaikė 6. Po pateikimo pritarta. Kaip pagrindinis siūlomas Biudžeto ir finansų komitetas, o Seimo Pirmininkas...

V. PRANCKIETIS. Siūlau ypatingos skubos tvarką.

PIRMININKĖ. Seimo Pirmininkas siūlo ypatingą skubą. Galime tam pritarti? Pritariame? Pritariame, pritariame. Ačiū, pritariame bendru sutarimu.

13.19 val.

Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4671 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-12 klausimas – Elektroninių ryšių įstatymo 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4671. Balsuojame po pateikimo. (*Balsai salėje*)

Balsavo 123 Seimo nariai: už – 76, prieš – 19, susilaikė 28. Po pateikimo pritarta. Kaip pagrindinis siūlomas Ekonomikos komitetas, tačiau D. Šakalienė... Prašau, suteikiu žodį.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Aš manau, kad šiuo atveju, kai kalbame apie masinių piliečių sekimą ir ne tik jų buvimo vietos nustatymą, bet, kaip siūloma pataisose, ir duomenų srautą, tai čia tikrai ne su ekonomika susiję, o su nacionaliniu saugumu ir žmogaus teisėmis. Todėl siūlau pakeisti komitetą. Pagrindinis – Žmogaus teisių komitetas, papildomas – Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas.

PIRMININKĖ. Mums reiktų apsispręsti dėl pagrindinio komiteto. Jūs pagrindinį siūlote?

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Siūlau Žmogaus teisių komitetą.

PIRMININKĖ. Gerai. Žmogaus teisių komitetą. Gerbiami kolegos, Seimas turi apsispręsti ir balsuoti. Mygtukas „už“ – Ekonomikos komitetas, mygtukas „prieš“ – Žmogaus teisių komitetas. Alternatyvus balsavimas. Mygtukas „už“ – Ekonomikos, mygtukas „prieš“ – Žmogaus teisių. (*Šurmuly salėje*)

Balsavo 121 Seimo narys: už Ekonomikos komitetą 68, už Žmogaus teisių – 53. Ekonomikos komitetas skiriamas pagrindiniu komitetu. (*Balsai salėje*) Jau Seimas apsisprendė. Taip.

13.21 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 87 straipsnio pakeitimo ir Statuto papildymo dvidešimt devintuoju³ skirsniu“ projektas Nr. XIIIIP-4679 (pateikimo tęsinys)

Gerbiami kolegos, toliau 1.13 klausimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 pakeitimo“ projektas. Motyvai išsakyti. Balsuojame po pateikimo dėl Seimo statuto. (*Triukšmas salėje*) Labai didelis triukšmas salėje, jeigu kalbėtume tyliau, girdėtume vieni kitus.

Balsavo 118 Seimo narių: už – 37, prieš – 27, susilaikė 54. Po pateikimo neprita.

Gražiname iniciatoriams tobulinti ar atmetame? (*Balsai salėje*) Bendru sutarimu... Balsuojame. Mygtukas „už“ – gražiname tobulinti, mygtukas „prieš“ – atmetame. (*Šurmulys salėje*) Už – gražiname tobulinti, prieš – atmetame.

Balsavo 113 Seimo narių: už gražinimą tobulinti – 33, už atmetimą – 80. Atmetama.

13.23 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Darių Jauniškį iš Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento direktoriaus pareigų“ projektas Nr. XIIIIP-4676 (pateikimo tęsinys)

Dar vienas balsavimas. Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Darių Jauniškį iš Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento direktoriaus pareigų“ projektas. Balsuojame po pateikimo. (*Šurmulys salėje*)

Balsavo 123 Seimo nariai: už – 122, prieš nėra, susilaikė – 1. Po pateikimo prita. Kaip pagrindinis siūlomas Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Svarstysime artimiausiame posėdyje kartu su pateikimu.

Gerbiami kolegos, nuoširdžiai dėkoju. Puikiai balsavome po pateikimo.

13.24 val.

Civilinio turto konfiskavimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3214GR, Civilinio proceso kodekso 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3216GR, Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4117GR (svarstymas)

Dar liko vienas labai svarbus teisės aktas. Prezidento gražintas Civilinio turto konfiskavimo įstatymo projektas. Prezidento veto ir po svarstymo kviečiu Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkę A. Širinskienę. Mes turime išklausti pagrindinio komiteto (buvo skirtas tik pagrindinis komitetas) išvadą.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Mielai kolegos, komitetas vakar svarstė Prezidento veto ir bendru sutarimu, 9 balsavus už, tiek tuo metu buvo komiteto posėdyje, pritarė Prezidento dekretu gražintam pakartotinai svarstyti Civilinio turto konfiskavimo ir lydimųjų įstatymų projektams su visomis Respublikos Prezidento teikiamomis pataisomis ir papildymais.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kaip numato Statuto 166 straipsnis, po pagrindinio komiteto pranešimo rengiama bendroji diskusija. Yra užsirašę trys Seimo nariai. Bet, kolegos, mes jau turėtume pradėti komitetų posėdžius. Ar galime prašyti, ar būtina norite dalyvauti diskusijoje? (*Balsai salėje*) Sutariame, kad nedalyvaujate diskusijoje? (*Balsai salėje*) Dėkoju. Manau, kad sutarimas yra. Ar iniciatoriai, kurie norėjo kalbėti, pritaria tam? Dėkoju.

13.26 val.

Civilinio turto konfiskavimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3214GR (priėmimas)

Priėmimas. Statuto 167 straipsnis. Skaitau. Pirmiausia priėmimo metu balsuojama, ar priimti visą įstatymą be pakeitimų. Supratote balsavimo sąlygas? Ar priimti visą įstatymą be pakeitimų? Vadinasi, būtų toks, koks buvo parengtas Seimo. (*Šurmulys salėje*)

Motyvai. K. Glaveckas. Gerbiamas K. Glaveckas mano, kad reikia priimti be pakeitimų.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiami kolegos, aš pasisakau už tai, kad būtų prita. Įstatymo projektui su Prezidento pataisomis. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Tai tada atvirkščiai. V. Bakas? Nekalba. N. Puteikis? (*Balsai salėje*) Kalba? Šiek tiek pavėlavote, bet leisime. Prašom.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Aš nesutinku su Prezidento siūlymu, nesutinku su Teisės ir teisėtvarkos komiteto pasiūlymu, nes nelabai suprantu, kodėl prezidentūra pasirinko tokį veikimo būdą. Pateikus jų pataisas... jeigu Seimas priims pagal prezidentūros pataisas, tai mes iš esmės negalėsime šio įstatymo taikyti niekam, kas buvo padaryta per pastaruosius dešimt metų. Tuo tarpu

V. Bakas jums visiems yra pateikęs analizę ir aiškinamuosiuose raštuose yra pristatęs tą informaciją, kad daugybė užsienio šalių leidžia konfiskuoti turtą tokiu būdu, jeigu anksčiau yra pradėtas ikiteisminis tyrimas, ir taiko tam dešimties metų laikotarpį. Tai šiuo atveju Lietuva bus vienintelė iš tų šalių, kurios taiko šią praktiką, viską iš esmės amnestuojanti. Aš iš tikrųjų nelabai suprantu, kodėl prezidentūra stojo, prisidengdama neva žmogaus teisėmis, kodėl ji stojo tų oligarchinių grupuočių ir tų nusikalstamų grupuočių pusėn, kurioms yra labai naudingas šis Prezidento veto, nes Lietuvos teisėsauga tiesiog nieko negalės joms padaryti.

Tuo tarpu V. Bako parengtos pataisos, atvirkščiai, leido Lietuvos teisėsaugai išieškoti nusikalstamai, neteislingai praturtėjusius. Mano giliu įsitikinimu, prezidentūra, prisidengdama deklaracijomis apie žmogaus teises, iš tikrųjų užsistojo nusikalstamu būdu praturtėjusius Lietuvos turtingiausius žmones. Kodėl Prezidentas G. Nausėda, žadėjęs gerovės valstybę visiems, daro gerovės valstybę tik oligarchams?

PIRMININKĖ. Kadangi V. Bakas šiek tiek pavėlavo, bet aš pažadėjau, kad suteiksiu žodį, – V. Bakas.

V. BAKAS (MSNG). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tiesų mes šiandien renkamės tarp dviejų interesų. Tarp mažumos interesų, kurie darė valstybei didelę žalą, kurie savo gerovę susikūrė imdami kyšius, dalyvaudami organizuoto nusikalstamumo grupėse. Būtent Prezidento veto siūlo tokiems asmenims į praeitį netaikyti įstatymo. Ir mes renkamės tarp kito intereso, daugumos intereso, kurie visus šiuos metus sąžiningai darė savo darbą, kurie sąžiningai kūrė verslą, sąžiningai tarnavo viešojoje tarnyboje visuomenei. Noriu pasakyti, kad Europos Žmogaus Teisių Teismas, Europos Teisingumo Teismas, geriausi Europos žmogaus teisių specialistai, įskaitant ir paskutinį Europos Teisingumo Teismo sprendimą šių metų kovo 19 dieną, pasakė, kad įstatymai gali būti taikomi atgal, kai siekiama apginti ypatingą interesą.

Gerbiami kolegos, šiandien Prezidentas mums siūlo neginti to ypatingo intereso – ginti siaurų žmonių interesą ir siūlo įstatymo netaikyti atgal. Aš siūlau atmesti Prezidento veto, nes mes iš tikrųjų padarysime milžinišką istorinę klaidą, atleisdami nuo atsakomybės tuos, kurie sukūrė savo gerovę vogdami ir alindami mūsų valstybę.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, susikaupkime. Dabar svarbus balsavimas, ar priimti visą įstatymą be pakeitimų. Balsuojantys už balsuoja už tą įstatymą, kurį priėmė Seimas.

Balsavo 121 Seimo narys: už – 16, prieš – 81, susilaikė 24. Įstatymas be pakeitimų nepriimtas.

Tada 167 straipsnio 3 dalis: jei įstatymas nepriimtas, balsuojama, ar priimti įstatymą su visomis Respublikos Prezidento teiktomis pataisomis. Balsuojame, kolegos.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 121 Seimo narys: už – 106, prieš – 3, susilaikė 12. Įstatymą skelbiu priimtu. (*Gongas*)

Gerbiami kolegos, noriu nuoširdžiai padėkoti. Mes mokame labai sutelktai, labai gražiai balsuoti, dirbti ir tokiomis sąlygomis. Taip pat mums reikia... Nepabėkite! Nepabėkite! Ir lydimieji teisės aktai.

13.32 val.

Civilinio proceso kodekso 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-P-3216GR (priėmimas)

Taip pat dėl lydimųjų. Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkė pasakė dėl visų. Tad formalus balsavimas, bet jis lygiai toks pat. Ar grąžinti priimtą įstatymą be pakeitimų? Pirmasis balsavimas – lydimieji teisės aktai. Nieko nepadarysime, gerbiamieji kolegos, privalu. (*Balsai salėje*) Ar priimti be pakeitimų? Vadinasi, toks, koks buvo priimtas Seimo.

Balsavo 114: už – 8, prieš – 78, susilaikė 28.

O dabar ar priimti su visomis Prezidento pataisomis? Čia lydimasis Civilinio proceso kodekso 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Ir bus dar vienas lydimasis.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 114 Seimo narių: už – 110, prieš – 1, susilaikė 3. (*Gongas*) Priimtas.

13.35 val.

Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4117GR (priėmimas)

Ir lydimasis Kriminalinės žvalgybos įstatymo 19 straipsnis. Vėl ta pati procedūra, ar priimti įstatymą be pakeitimų.

Balsavo 116 Seimo narių: už – 6, prieš – 84, susilaikė 26.

O dabar balsuojame, ar priimti įstatymo projektą su visomis Prezidento pataisomis? Balsuojantys už tam pritaria.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 119 Seimo narių: už – 116, prieš – 1, susilaikė 2. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

O dabar jau aptarėme visus. A. Širinskienė dėl vedimo tvarkos.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, Teisės ir teisėtvarkos komitetas taip pat prašo leisti mums, jeigu taip atsitiktų, diskusijos užtruktų, užimti kiek nors posėdžio laiko.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Galime pritarti? Pritarėme. Primenu, 15 valandą pradedame vakarinį posėdį. Dabar komitetų posėdžiai. Ekonomikos komiteto pirmininkas.

R. SINKEVIČIUS (LSDDF). Gerbiama posėdžio pirmininke, analogiškas prašymas ir Ekonomikos komiteto.

PIRMININKĖ. Ir Ekonomikos komitetas, jeigu nesusipėtų. Ir Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas, ir Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Bet stengsimės suspėti laiku.

Gerbiami kolegos, primenu, kad vakariniame posėdyje dirbsime ta pačia tvarka, kaip dirbome šiandien. Vakarinis posėdis prasidės pateikimu ir svarstymais. Dalyvauja tie, kurie nori kalbėti diskusijose ar teikia išvadas, o balsavimai planuojami apie 18 valandą. Dar atskirai pranešime. Ačiū.

Rytinį posėdį baigėme. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VIII (PAVASARIO) SESIJOS NENUMATYTO POSĖDŽIO NR. 385 STENOGRAMA

2020 m. kovo 31 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ,
Seimo Pirmininko pavaduotojai A. NEKROŠIUS ir I. ŠIAULIENĖ*

PIRMININKĖ (I. ŠIAULIENĖ, LSDDF). Laba diena, gerbiami kolegos, pradedame kovo 31 dienos Seimo nenumatytą vakarinį posėdį. Atvykę, norintys registruotis, prašom, galite registruotis. Užsiregistravo 32 Seimo nariai, bet, matyt, bus dar daugiau.

15.01 val.

Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo Nr. I-1623 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-4355, Karo padėties įstatymo Nr. VIII-1721 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-4356, Administracinių nusižengimų kodekso 505 ir 589 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 188², 505¹, 505², 517¹, 517², 517³ ir 560¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIIIP-4357, Baudžiamojo kodekso XVI skyriaus pavadinimo, 330 straipsnio pakeitimo ir Kodekso papildymo 128¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIP-4358, Darbo kodekso 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-4359, Ginkluotos gynybos ir pasipriešinimo agresijai įstatymo Nr. VIII-1856 2 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-4360, Karo prievolės įstatymo Nr. I-1593 3, 15, 25, 26, 29 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-4361, Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 3, 12, 13, 14, 17, 21, 23 ir 67 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-4362, Laikino tiesioginio valdymo savivaldybės teritorijoje įstatymo Nr. I-830 2, 3 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-4363, Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo Nr. VIII-375 3, 8, 9, 21 ir 34 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 20¹ ir 33¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIIIP-4364, Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-4365, Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio 7, 8, 18 ir 19 skyrių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-4366, Nepaprastosios padėties įstatymo Nr. IX-938 2, 9, 10 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-4367, Pilietybės įstatymo Nr. XI-1196 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-4368, Suėmimo vykdymo įstatymo Nr. I-1175 7 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-4369, Teisėkūros pagrindų įstatymo Nr. XI-2220 20 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo ketvirtuoju¹ skirsniu įstatymo projektas Nr. XIIIP-4370, Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 11, 19, 25 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-4371, Žvalgybos įstatymo Nr. VIII-1861 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-4372, Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 63, 69, 172 ir 186² straipsnių pakeitimo“ projektas Nr. XIIIP-4373 (*pateikimas*)

Gerbiami kolegos, pirmasis kompleksinis klausimas popietinėje mūsų vakarinio posėdžio darbotvarkėje yra Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-4355, jį lydi net 18 įstatymų projektų pradedant projektu Nr. XIIIP-4356 ir baigiant projektu Nr. XIIIP-4373. Yra atvykęs krašto apsaugos ministras R. Karoblis. Kviečiu jį Seimui pateikti. Prašom, ministre.

R. KAROBLIS. Gerbiama ponja pirmininke, gerbiami Seimo nariai, ponios ir ponai, ačiū už galimybę pristatyti įstatymų paketą, tai yra Mobilizacijos įstatymo ir Karo padėties įstatymo pakeitimus ir 17 lydimųjų įstatymų. Kaip posėdžio pirmininkė ką tik sakė, tai kompleksinis įstatymų projektų paketas. Karo padėties įstatymas yra naujas, jis keistų dabartinį Mobilizacijos įstatymą nauja redakcija.

Gal pradėčiau netradiciškai. Aišku, gyvename dabartinės kovos su virusine epidemija laikotarpiu, todėl atsakydamas galbūt į virtualioje erdvėje išsakytas spėlionės ar kai kada nuogąstavimus, kad tai susiję su dabartine padėtimi, aš tikrai noriu paneigti. Tai būtų taikoma tik karo atveju, tai yra išorinės agresijos atveju, ir dabartinėje situacijoje dabartinio ekstremaliosios situacijos režimo, kitų teisinių režimų tikrai pakanka.

Tas tikrai yra susiję su normaliais planavimo procesais. Chronologiškai imant, pirmą kartą Karo padėties įstatymo naujoji versija buvo pateikta Seimui 2018 metų lapkričio mėnesį. Po to buvo tam tikrų strigimų, juos sprendėme, bet pasivijo kita ranka, tai yra Mobilizacijos įstatymo. Karo padėtis ir mobilizacija yra dvi vieno organizmo rankos. Karo padėtis – kaip suvaldyti situaciją prieš agresiją pirmiausia kariniu požiūriu, o mobilizacija – kaip civiliniam sektoriui padėti tai įgyvendinti.

Taigi aš pereinu prie turinio. Ankstesnių situacijų dabartinėje situacijoje yra tik fragmentiškai reglamentuojami karo padėties metu svarbūs teisiniai santykiai, neapibrėžta valstybės gynybai vadovaujančių asmenų kompetencija, neregamentuotas ginkluotųjų pajėgų narių teisinis statusas, nėra aiškos ir efektyvios mobilizacijos valdymo sistemos, neišsamus ir neefektyvus mobilizacijai ir priimančios šalies paramai reikalingų išteklių sutelkimo ir panaudojimo reguliavimas, apsunkintos ūkio subjektų įtraukimo į mobilizacijos sistemą procedūros. Su šiais projektais būtų iš esmės keičiamos abi sistemos. Pirmą, karo metu nustatoma vadovaujančių pareigūnų, tai yra Prezidento, kariuomenės vado, taip pat kitų asmenų ir institucijų kompetencija, tai yra Vyriausybės, krašto apsaugos ministro, savivaldybės administracijos direktoriaus, karo komendanto kompetencijos.

Antra. Apibrėžiamas ginkluotųjų pajėgų narių teisinis statusas. Tai teisės, pareigos, garantijos.

Trečia. Sukuriama mobilizacijos valdymo sistema. Tai yra valstybės mobilizacijos operacijų centras, civilinių mobilizacijos institucijų mobilizacijos operaciniai centrai.

Ketvirta. Sukuriamas civilinių asmenų, parengtų vykdyti gynybą ir visuomenės poreikių užtikrinimui reikalingas funkcijas, rezervas. Jis būtų realistinis rezervas, negu kad dabar teoriškai iki šiol yra 70 tūkst. žmonių. Tai galimybė juos mokyti ir įtraukti į pratybas esant dabartinei optimaliai ir minimalizuotai struktūrai.

Toliau. Sukuriama valstybei reikalingų išteklių apskaitos sistema, valstybės mobilizacinių galimybių katalogas, sukuriama valstybės kontroliuojamų ūkio subjektų įtraukimo vykdančią gynybą ir visuomenės poreikių užtikrinimui reikalingas funkcijas sistema. Taip pat nustatomos naujos specialiosios priemonės, būtinos gynybai ir visuomenės poreikių užtikrinimui, kaip darbo, valstybės tarnautojų santykių apribojimai, sąrašas ūkio subjektų, kurie privalo užtikrinti veiklos tęstinumą, ūkio subjektų valdymo perėmimas, supaprastintas valstybės ir savivaldybės turto perdavimas kitoms institucijoms ir įstaigoms, valstybės sienų kontrolės atkūrimas, sveikatos priežiūros paslaugų koordinavimas, prekių ir paslaugų kainų reguliavimas. Toks būtų turinys.

Prašyčiau pritarimo, kad klausimas būtų svarstomas komitete ar komitetuose turint tikslą, kad šis įstatymų paketas, jis yra kompleksinis, būtų priimtas dar šios pavasario sesijos metu. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame, ministre. Jūsų užsiregistravo klausti keletas Seimo narių. Pirmasis – P. Saudargas. Deja, salėje nematau. K. Glavecko taip pat nėra. E. Gentvilas... O, prašau, Kęstutis. Atsisakote klausti? E. Gentvilas taip pat neatvykęs. A. Sysas. Taip pat nėra. J. Sabatauskas. Prašom klausti.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Mano klausimas būtų ministrui dėl Teisėkūros pagrindų įstatymo. Jūs pateikėte pataisas tarsi visą likusį Lietuvos valstybės gyvavimo laikotarpį mes gyventume apimti pandemijos, nes išbraukėte iš įstatymo būtent vieną iš numatytų konstitucinių pagrindų dėl įstatymo išgaliojimo, kad galioja tik paskelbti įstatymai ir tuo tikslu yra Teisės aktų registras. Visą šitą jūs braukiate ir po to jau rašote, kad jeigu neįmanoma, jeigu neveikia registras. Kam jūs jį braukiate? Jūs tik prirašykite, kad jeigu tai neįmanoma, tada bus tokia situacija. Man labai keista, kas jums rašė tokius projektus, kur normaliomis sąlygomis valstybė, manau, dirbs ir toliau, nes ta pandemija anksčiau ar vėliau bus įveikta?

R. KAROBLIS. Aš tiesiog patikslinu, kad klausimas yra ne apie pandemiją, klausimas yra apie karo padėtį. Tai yra išorinės agresijos atveju.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Tuo labiau jūs naudojotės dabartine situacija. Dabar karo padėties nėra, o kažkodėl teikiate karo padėties...

R. KAROBLIS. Gerai. Aš manau, kad... Aš tikrai, tiesą sakant, į tą konkrečią nuostatą neįsigilinęs. Kadangi tai vienas iš 17 lydimųjų aktų, aš manau, kad komisijoje šitą dalyką užfiksuosime. Jeigu yra visiškas... Ta prasme tai yra nuostata, kuri taikoma pagal teisės aktų išdėstymo techniką, kad, žodžiu, ši nuostata naikina ir įprastinių... Tai yra taikos metu. Ačiū. Ačiū už pastabą.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Atvyko E. Gentvilas ir A. Sysas. Jūs norėsite klausti? Eugenijus atsisako. A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Atsiprašau, mes turėjome dar komiteto posėdį, tai šiek tiek vėluojame.

Gerbiamas ministre, kodėl pasirinkote būtent dabartinį laiką pateikti šitą įstatymą, nes tai absoliučiai su koronavirusu nieko bendra neturi? Tai yra įstatymas, kurio teikiate naują redakciją, ir tikrai mobilizacija bent jau nekvepia. Ar jūs, kaip krašto apsaugos ministras, turite daugiau informacijos, kad mums būtinai reikia naujos tvarkos, nes kai pasižiūri į Teisės departamento pastabas dėl lydimųjų įstatymų, pavyzdžiui, dėl Darbo kodekso, tai akivaizdu, kad peržengėte visas galimas ribas įvesdami tokias tvarkas. Kas spaudžia, kad būtent šituo laiku teikiamas būtent šitas įstatymo projektas?

R. KAROBLIS. Aš pačioje įžangoje sakiau, kad tas įstatymas neturi nieko bendra su dabartinės pandemijos valdymo įstatymu, tai yra ir dabartinio režimo visiškai pakanka, kad valdytume esamą situaciją, plius yra kiti režimai, tikrai ne karo padėties.

O kodėl taip buvo, tai yra chronologija, Vyriausybė pateikė Seimui gruodžio mėnesį šį įstatymų paketą. Pirmą kartą buvo pateikta dar 2018 metų rudenį ir buvo sustojęs klausimas. Pasivijome antrąją ranką, tai yra Mobilizacijos įstatymo pakeitimo projektu. O kodėl tas spaudžia, tai yra, na, vis tiek jisai yra kompleksinis įstatymas, grėsmės, išorinės grėsmės, niekur neišnyko, netgi pandemijos atveju jūs galite pamatyti, netgi informacinės atakos yra padažnėjusios ir netgi tie europiečiai, kurie pamatė, na, abejojo, sakysim, mūsų kaimynų architektūra, taip sakant, kad jie yra autorius, dabar įsitikino. Kibernetinės atakos ir toliau intensyvėja šiuo metu, kaip ir kita veikla. Saugumo garantijos klausimai niekur neišnykę.

Klausimas buvo tiesiog, kad chronologine tvarka atsirastų darbotvarkėje, kad būtų apsvartyta plenariniame ir toliau Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas, jeigu reikės, ir kiti pagal savo eigą, tai yra nėra... kai yra ypatingos skubos klausimų, galėtų tą klausimą nagrinėti. Ir tikslas yra, kad vis dėlto... Tas klausimas yra užtęstas, spragų tikrai yra tiek pirmame, tiek Karo padėties nuostatose, tiek mobilizacijoje. Tikrai reikia judėti ir ant žemės, daug yra įgyvendinamųjų dalykų. Aš tikiuosi, kad pavasario sesijoje galėtų būti priimtas tas įstatymas, kad vis dėlto per rudenį galima stipriai pasistūmėti ir ant žemės su konkrečiais darbais. Toks buvo racionalumas.

PIRMININKĖ. Klausia A. Ažubalis. Prašom.

A. AŽUBALIS (*TS-LKDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, aš norėčiau jūsų paklausti dėl teikiamų pataisų dėl Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo pakeitimo. Šiaip jau tos visos pataisos teisingos, reikalingos ir naudingos, tačiau jos turi vieną trūkumą, tai yra kad nepaprastosios padėties atveju šauliai neturi realių įgaliojimų veikti ir vykdyti arba savivaldybių administracijos, arba karo komendantų nurodymus. Taigi, jiems pasakys, saugokite objektą, į tą objektą laušis – jie negalės nieko daryti, kadangi jiems nesuteikti jokie įgaliojimai. Jeigu jie bandys panaudoti šaunamąjį ginklą, už tai bus baudžiamoji atsakomybė.

Aš manau, ir tą parašė, tarp kitko, Seimo Teisės departamentas, kad vis dėlto, jeigu mes duodame žmonėms tam tikrus įpareigojimus, reikia juos įgalinti. Kaip jūs manote? Ar vis dėlto nereikėtų aiškiau surašyti tam tikras Šaulių sąjungos, tų šaulių teises nepaprastosios padėties atveju?

R. KAROBLIS. Tai vėlgi yra diskusijų dalykas. Manau, tas klausimas, be abejonės, bus paliestas. Aš noriu atkreipti dėmesį į nuostatą, kad organizuoti būriai gali būti prilyginami būtent kariams daliniams, tai yra kariams, ir tai yra kariuomenės vado prerogatyva, jeigu jisai gali tą panaudoti. Tai yra galbūt irgi vienas iš galimų būdų, bet taip, aš sutinku, atkreipti dėmesį į tą klausimą, ar tai yra trūkstamas, ar tai yra padengiamas kitais mechanizmais, tą reikia diskutuoti. Jūs

turbūt geriau negu aš žinote, kad yra Šaulių sąjungos kompetencijų pasidalinimas šioje srityje. Koviniai šauliai automatiškai jungiasi prie Krašto apsaugos savanorių pajėgų, kiti yra komendantiniai. Jeigu jiems yra reikalingi papildomi įgaliojimai, tai yra vienas iš klausimų, ar jie kaip ir papriešinimo būrių statusą turi, ar kitokį, tai vienas iš diskusijų klausimų.

PIRMININKĖ. Klausia D. Šakalienė. Prašom.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Aš tikrai noriu atkreipti kolegų dėmesį, kad ne laikas ieškoti vandens telkinio, kai gaisras prasidėjęs. Mes negalime nustoti... (*Balsai salėje*) Būtent, gaisro nėra, tai dabar turime tam pasiruošti. Šitie visi įstatymų pakeitimai turėjo jau vakar būti priimti, nes iš tiesų visi matome, kad kai kurie teisinio reglamentavimo aspektai yra labai teoriniai ir abstraktūs. Pasimokę iš šalia mūsų esančių valstybių patirties, mes tikrai turime juos sutvarkyti. Tai dabar vėl klausimas ministrui, gal tikrai galite padėti kolegoms pamatyti tą perspektyvą, kodėl šiandien turime turėti susitvarkę tą aiškią praktinę struktūrą su labai aiškiais nuorodomis, ką kas turėtų veikti karo padėties metu.

R. KAROBLIS. Labai ačiū už paramą. Tikrai tas įstatymas reikalingas, nes mobilizacinė dalis, kuri, aš jau minėjau, yra graži teoriškai, bet praktiškai sudėtingai veikianči ir gremėzdiška.

Beje, mes nesame čia unikalūs, visos kitos Europos šalys irgi panašiai. Netgi švedai, kurie turėjo ilgas tradicijas, pavyzdžiui, kiek aš žinau, buvo šiek tiek paleidę, tai turbūt vėl liekame Švedija, Suomija. Drįsčiau pasakyti, kad Lietuva pagal savo požiūrį, ko gero, viena iš aktyviausiai dirbančių šioje plotmėje.

Taip, ir Karo padėties įstatymo nuostatos buvo gana išplaukusios, bet agresijos prieš Ukrainą plotmėje buvo pamatyta, kad reikalingos konkrečios procedūros, reikia veikti greičiau, tai yra neduodama savaitė ar kiek pasiruošti, reikia veikti greitai. Būtent todėl tos procedūros ir pagal Karo padėties įstatymą, ir pagal Mobilizacijos yra rengiamos, yra žymiai detalesnės, aiškesnės, yra nustatoma atsakomybė, nustatomi mechanizmai, kad tos pamokos, kur buvo taikytos, drįsčiau sakyti, ir Ukrainos, nebūtų kartojamos.

Kitas dalykas, aš tikiu... Dar kartą – tai nėra apie tokias situacijas, kokias turime dabar. Bet, sakykime, visi mobilizacijos tobulinimai, mechanizmo tobulinimai, tikslesnis procedūros sudėliojimas galbūt ateityje padėtų tiksliau dirbti esant panašioms situacijoms, kurios yra dabar, kurių, tikėtina, nebus.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamas ministre, daugiau klausimų nėra. Motyvai dėl teikiamo įstatymų komplekso. Pirmasis užsiregistravo P. Saudargas, bet jo kol kas salėje nėra. Tuomet P. Urbšys. Prašom.

P. URBŠYS (MSNG). Tikrai šis įstatymas yra laiku, tik tiek, kad gal reikėtų pasakyti tiesą, nes įstatymas nėra orientuotas vien į karo padėties įvedimą – jis yra orientuotas ir į nepaprastosios padėties įvedimą. Ir dėl to, kad ši situacija dėl koronaviruso gali pareikalausiti iš valstybės veiksmų, kurie leistų maksimaliai užtikrinti piliečių sveikatą ir gyvybę, tikrai būtina priimti šias pataisas.

Aš džiaugiuosi, kad atsiranda pasiūlymų dėl pilietybės, kur nedviprasmiškai yra įtvirtinama nuostata, kad tas, kuris turi Lietuvos Respublikos pilietybę, mobilizacijos atveju negali jos išsižadėti. Tai būtų vertinama kaip vengimas atlikti savo prievolę tėvynei. Čia labai aiškus ženklas tiems, kurie su entuziazmu bandė įvesti dvigubą pilietybę, padaryti būtent popierinį Lietuvos Respublikos pilietį, kuris esant reikalui galėtų išsitraukti jam naudingą pilietybės variantą ir išvengti prievolės savo tėvynei Lietuvai.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Gerbiama kolegė, prieš užsirašiusių nėra. Balsavimas bus kompleksiniu būdu, kai pereisime visus svarstymus, kai balsuosime. Pateikimai baigti.

15.19 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 13, 14, 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-4650(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-2 klausimas – Vietos savivaldos įstatymo 13, 14, 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-4650. Svarstymas. Kviečiu Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pirmininkę pateikti mums komiteto išvadą.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Komitetas neseniai apsvarstė ir bendru sutarimu pritarė projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju už išvadą. Diskusijoje užsiregistravo dalyvauti E. Pupinis ir K. Masiulis. Kviečiu E. Pupinį. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, norėjau paklausti, bet nespėjau paklausti. Kaip tai įvyko, kai komitete panašus variantas jau buvo? Buvo kaip tik ir pateikta, kad vis dėlto... ir ta pati ministrė buvo pateikusi, kad vis dėlto tarybų nariai gali dalyvauti posėdžiuose, kai galime identifikuoti jų dalyvius, kai galima organizuoti tokių ryši. Tik kažkaip keista, kai viskas komitetuose virsta didžiuliu nepasitikėjimu. Aš galvoju, iš kur tai yra? Atrodo, mes visi esame politikai, daugelis iš mūsų, bent jau iš tų, kurie ir šiandien kalba, darbavosi savivaldybių tarybose. Tuo metu, kai viskas pakliūna į komitetą, atsiranda tokių ribojimų, kai tarybos gali svarstyti klausimus, tik būtinai susijusius su ekstremaliąja situacija arba su krizės atvejais. Manychiau, kad ateityje neturėtume daryti tokių galbūt savo sprendimų, kai toks nepasitikėjimas yra tarp pačių politikų. Paskui mes klausiamo, kaip čia įvyksta, kodėl mumis taip nepasitiki? Iš tikrųjų kaip gali mumis pasitikėti, jeigu mes nepasitikime?

Galbūt yra ir kitokių nuomonių, tačiau vis dėlto turėtume suprasti, kad savivaldybių tarybos dabar rengia sprendimus, susijusius su kitų mokslo metų grupių komplektavimu, klasių komplektavimu, mokyklų reorganizacija ir taip toliau. Iš tikrųjų tie sprendimai yra būtini. Galiausiai savivaldybių tarybos turi priimti sprendimus, performuodamos savivaldybių biudžetus, nes matėme, kad ir didžiuosiuose miestuose pagal savo galimybes kai kurios savivaldybės teikia siūlymus, kaip paremti vietinį verslą, jeigu jos turi galimybių. Linkėčiau mums ateityje tikrai daugiau pasitikėjimo ir negalvoti, kad jau savivaldybių tarybose, iš kurių nemažai mūsų atėję, yra nesąžiningi, negebantys spręsti klausimų. Aš tik tiek.

Manychiau, kad vis dėlto tai buvo komiteto tam tikra klaida, kuomet leido iš esmės pakeisti ministerijos teiktą įstatymą, kur ir buvo suteiktos tos teisės, kurias mes dabar suteikiame. Aš tikrai siūlau pritarti tam įstatymo projektui.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Dar yra užsiregistravęs K. Masiulis, tačiau jo nėra. Kolegos, motyvus už norite kalbėti, ar jau ne? Edmundai, dėkoju.

Gerbiami kolegos, kaip sutarėme, siūlymai bus svarstomi, kai bus priėmimas, tada mes ir svarstysime teikiamus siūlymus.

15.23 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 45, 46, 96, 506, 526, 589 ir 608 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-4662(2) (svarstymas)

Kadangi dar neturime, ne visų komitetų išvados yra atkeliaavusios, mes praleidžiame darbotvarkės klausimus nuo 2-3 iki 2-6.

Imamės darbotvarkės 2-6 klausimo – Administracinių nusižengimų kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-4662. Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą... Nėra kam pristatyti. Komiteto pirmininkės nematau. Gerbiamas Stasy, prašom gelbėti. S. Šedbaras.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Kolegos, čia kalbame apie Administracinių nusižengimų kodekso keturių straipsnių pataisas, kur yra keičiamos atsakomybės sąlygos, didinamos sankcijos ir koreguojama dispozicija. Komitetas šiandien svarstė šį įstatymo projektą. Jam buvo pritarta. Balsavimo rezultatai: 8 – už, prieš nebuvo, susilaikė 3.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Diskusijoje užsiregistravo dalyvauti J. Sabatauskas. Atbėga, laukiame. Prašom, kolega.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, Administracinių nusižengimų kodekse Vyriausybė siūlo gana ženkliai padidinti visas nuobaudas tiek už Užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo, tiek už kitų įstatymų pažeidimus, tai yra jei nevykdoma poįstatyminių aktų privalomų nurodymų. Lyg ir atrodo viskas čia iš tiesų gerai.

Iš tikrųjų gerai šiame projekte tai, kad atsiranda daugiau subjektų, kurie gali išnagrinėti administracinę bylą ir priimti sprendimą dėl jos. Tai iš tikrųjų gerai, nes dabartinėje situacijoje, kai

tik Visuomenės sveikatos centras gali priimti sprendimą, kai visi tos institucijos žmonės dirba tiesiogiai su pandemija ir turbūt jų pajėgos ir normaliu metu tam nelabai skirtos, tai dėl to dalyko galima ir neprieštarauti. Bet pats sankcijų didinimas nepabandžius, nepritaikius iki šiol, bent jau praeitą savaitę dar nebuvo nė vienos nuobaudos, tai pats principas yra toks, kad siekiant, jog nuobauda atgrasytų nuo pažeidimų darymo, ją reikia taikyti. Kai jos netaikome, kai nė vienas asmuo nenubaudžiamas, kai tai nėra paviešinama, tai ir neturi jokios prevencinės įtakos procesams, tai yra pažeidimų užkardymui, nes bent vienas išgirdęs, kad štai jam pritaikys tuos 140 eurų ar daugiau, kai yra už pakartotinumą... Pavyzdžiui, dabar, kai siūloma 500 ir 1 tūkst. 500 eurų, jau yra didelės sumos mūsų žmonėms, kurių 60 % gyvena vos ne prie skurdo ribos. Taip negalima.

Dabartinėje situacijoje gali būti taip, kad asmuo ne iš piktos valios gali tą pažeidimą padaryti. Aš neteisinu tų, kurie iš tiesų neatsakingai elgiasi, bet vis dėlto svarbiausia yra įstatymą taikyti. Dar kai kolega siūlė iki 10 tūkst. eurų padidinti nuobaudas, tai čia iš viso kosminės sumos Lietuvoje, turint omeny pragyvenimo lygį ir žmonių pajamas. Jos pandemijos metu daugelio žmonių labai smarkiai krenta. Todėl vis dėlto reikia taikyti adekvačias baudas, o ne tokias, kokias siūlo – kelis kartus padidintas, negu dabar yra. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Daugiau diskusijoje dalyvauti užsirašiusių nėra. Yra pasiūlymų, bet, kaip sakiau, jie bus svarstomi priėmimo tvarka. Lieka motyvai. Ar pageidausite kas nors juos pareikšti? Nėra, niekas neužsiregistravo. Tuomet keliaujame toliau.

15.29 val.

Baudžiamojo kodekso 277 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4663(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-7 klausimas – Baudžiamojo kodekso 277 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4663. Teisės ir teisėtuvos komiteto išvadą pateiks S. Šedbaras.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, tai yra susijęs įstatymas. Ką tik mes svarstėme Administracinių nusižengimų kodekso pataisas. Čia yra Baudžiamojo kodekso pasiūlymai taip pat didinti sankcijas, šiek tiek koreguoti dispoziciją. Komitetas svarstymo metu dar šiek tiek koregavo ir šios dienos sprendimu buvo pritarta šiam įstatymo projektui. Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš – 1, susilaikė 4.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Diskutuoja vėlgi J. Sabatauskas. Prašom. Dėl Baudžiamojo kodekso 277 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Gerbiama pirmininke, gerbiami kolegos, čia jau yra šiek tiek kitoks įstatymas, todėl aš atsinešiau ir kompiuterį, kad galėčiau jums pacituoti, jeigu mano nuomonė gal kai kam atrodo nesvarbi.

Vis dėlto tai, kad iš esmės nelabai keisdami dispoziciją... o norma sukonstruota taip, kad tai yra nusikaltimo sudėtis, tai yra materialinė, vadinasi, reikės įrodyti visas tas aplinkybes, kad dėl to asmens kaltės išplito ta užkrečiamoji liga, kilo epidemija.

Įsivaizduokime, kai įvyksta pasaulinė pandemija, dabar mes imsime ir kokį nors žmogų apkaltinsime epidemijos išplitimu. Kalbant su praktikais, tai yra tie asmenys, mūsų pareigūnai, kurie vykdo ikiteisminį tyrimą, jie tik skėsčioja rankomis ir sako: ši norma yra mirusi. Mirusią normą reanimuoti, vietoj trejų metų nustatyti penkerius metus, ar tu prijungsi plaučių ventiliavimo aparatą asmeniui, kuris jau nuo gimimo buvo negyvas, ar neprijungsi, nieko jam nepadės, nes ventiliuok neventiliavęs, ten gyvybės nebuvo nuo pat pradžių. Kodėl? Todėl, kad ypač sunku įrodyti, kad būtent dėl to asmens paplito liga.

Aš dabar duosiu jums konkrečių pavyzdžių. Štai operacijų vadovo kovo 25 dienos įsakymu, kur buvo pataisyta dėl asmenų izoliavimo, buvo numatyta, kad visi prieš izoliaciją... visiems atliekami testai, skirtingai negu anksčiau. Sveikintina. Atliekami testai ir nustatoma, ar šiuo metu yra užsikrėtęs koronavirusu, ar nėra, ir tada jis keliauja į izoliaciją. Tačiau tiems asmenims, kurie iki tol savo noru izoliavosi parvykę iš užsienio, atbuvo 14 dienų, prašyk neprašyk, nei mobiliajame punkte, nei kur kitur – niekur testai atliekami nebus. Elementari logika ir sveikas protas turbūt diktuoja, kad abu atvejai yra tokie pat, tiksliai čia pradžioje atliekama, o po to nebereikia? Vadi-

nasi, asmuo, atbuvęs izoliacijoje, po 14 dienų važiuoja į darbą, kur dirba, tarkim, ceche, kuriame dirba 100 žmonių, važiuoja į šeimą. Iš karto daugybė kontaktų. Jeigu, tarkim, jo liga yra nesimptominė, nerodo simptomų, jis užkrės ir kitus. Tada, kai bus nustatyta, kad jis, bus galima patraukti baudžiamojon atsakomybėn. Už ką? Už tai, kad yra netikę pareigūnai arba netikę jų sprendimai, kurie neleidžia tokių asmenų tikrinti, nors kitus, kurie dabar atvyko truputį vėliau, tikrina.

Kitas pavyzdys tų gydytojų, kurie atlikdami savo pareigas apsirgo. Jie nežino, iš kur ir kas tas asmuo, nuo kurio užsikrėtė. Jie nežinojo, kad tuo metu jau yra užsikrėtę, kai dar dirbo ir galėjo užkrėsti pacientus, savo kolegas, kaip atsitiko Panevėžyje, atsitiko Ukmergėje, kur paskui kiti asmenys... faktiškai iškrito visas personalas, nes turėjo izoliuotis, nebėra kam dirbti. Ar mes apkaltinsime tuos asmenis? Čia tikrai nėra jų kaltės.

Bet svarbiausia yra ne tai. Dabar yra numatyta treji metai laisvės atėmimo – griežčiausia bausmė. Siūloma keisti į penkerius. Ką tai pakeis? Ogi nieko. Sako, labiau atgrasys. Palaukite, atgrasymas yra tada, kai taikoma atsakomybė. Ne bausmės dydis, jau čia yra nuo XIX amžiaus, ne bausmės dydis lemia tai, tai lemia, kad atsakomybė turi būti neišvengiama. Bet jeigu neįmanoma jos pritaikyti, tas siūlymas pasižymi, čia aš jau turiu pacituoti mūsų Teisės departamentą, kuris vadina tokią teisėkūrą arba tokias įstatymo pataisas simbolinėmis, tai yra išverčiant į lietuvių kalbą tą garsiąją frazę, tai yra audringos veiklos imitavimas. Vyriausybė arba Teisingumo ministerija imituoja audringą veiklą ir siūlo jums pataisas. Tuo labiau gauna iš žmonių emocijas, kad, taip, reikia juos bjaurybes nubausti, tuos, kurie mums atvežė tą virusą. Tačiau ne čia esmė. Mums reikia bausti tuos, kurie iš tikrųjų nesilaiko taisyklių, nesilaiko reikalavimų ir piktybiškai tą daro. Čiagi išeina taip, kad už neatsargią, už netyčinę veiką asmuo bus baudžiamas trejais, penkeriais metais. Jūs tikite, kad bus taikoma laisvės atėmimo bausmė? Aš netikiu. Dažniausiai, kaip būna tokiais atvejais, geriausiu atveju bus pritaikyta bauda, kuri savo dydžiu bus daug mažesnė, negu numatyta Administracinių nusižengimų kodekse. Vadinasi, mes keisdami šį įstatymą, gaisdami laiką nepasieksime savo tikslų. Todėl pritaikykime nors kartą tą dabartinį įstatymą, kuris dabar yra, tai yra pirmoje dalyje iki trejų metų, kitoje griežčiausia bausmė yra areštas, o ne vieneri metai. Kuo skiriasi, tarkime, dviejų, trijų mėnesių areštas nuo pusės metų laisvės atėmimo bausmės? Juk niekas maksimalios dažniausiai neskiria. Skiria medianą. Tai tiek.

PIRMININKĖ. Kolega, laikas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Todėl siūlau nepritarti šiam įstatymo projektui.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Daugiau diskutuoti registruotų nėra. Motyvai. Prieš kalba A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, bent jau tie, kurie sėdėjo salėje ir įdėmiai klausė, ką sakė mano kolega. Turbūt mes čia susirinkome ne tam, kad gamintume įstatymus, kuriuos padėtume į lentyną ir kurie būtų negyvybingi. Jeigu, kaip sakė mano kolega, šita norma neveikė iki pataisos, tai pakeitus trejus metus laisvės atėmimo į penkerius vargu bau ar šitas įstatymas pradės veikti. Įdomiausia ir keisčiausia tai, ką vėl pasakė kolega, kad vargu bau ar bus panaudoti kalėjimai sprendžiant šitas problemas. Geriausiu atveju bauda, o ta bauda bus mažesnė negu Administracinių nusižengimų kodekse, kuriam ką tik bent jau po svarstymo yra greičiausiai pritarta. Vakare bus priimtas. Ten baudos bus daug didesnės negu Baudžiamajame kodekse. Aš manau, kad nėra tikslo vaidinti, kad mes priimame dar vieną įstatymą, padėsime jį į stačią, į lentyną ir niekas iš teisininkų juo niekada nepasinaudos.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Motyvai už – P. Urbšys. Prašom.

P. URBŠYS (MSNG). Aš nedrįsčiau sakyti, kad nepasinaudos. Ši situacija, kokia yra šiandien, yra unikali. Iki tol Lietuvoje tokio dalyko nebuvo ir tai, kad yra asmenų, kurie iš tikrųjų vadovaujasi tikrai baimės refleksu, akivaizdu, nes jie tapę, grynai kai kurie žmonės, kurie tyčiojasi iš savo artimųjų, vos ne kaip socialiniais gyvūnais. Jeigu mes kalbame apie tai, kad reikia maksimaliai užtikrinti viešąjį interesą, tai būtent tie siūlymai ir yra susiję su tuo, kad būtų sugriežtinta baudžiamoji atsakomybė tuo atveju, jeigu žmonės peržengtų tas ribas ir keltų pavojų kitų žmonių gyvybei ir sveikatai. Taip jau yra, kad dalis žmonių, pakartosis, vadovaujasi refleksais. Tiems žmonėms būtent ir yra aiški nuoroda, kad bet koku atveju, kai bus nubaustas vienas ar kitas, jie supras, kad rizikuoti nereikia.

PIRMININKĖ. Dėkojame, kolegos. Gerbiamas Antanai Vinkau, jūs galėsite priėmimo stadijoje išsakyti savo argumentus, nes šitoje stadijoje kalba vienas už, vienas prieš. Kai bus priėmimo stadija, tada.

Gerbiami kolegos, neturime dar raštiškų išvadų dėl darbotvarkės 2-8 ir 2-9 klausimų.

Tada imsime kompleksinio 2-10.1, 2-10.2, 2-10.3 ir 2-10.4 klausimo. Kviečiame pateikti išvadą dėl pagrindinio Darbo kodekso 47 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4657 Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininkę. *(Balsai salėje)* Dar neturite. Vieno nėra. *(Balsai salėje)* Dėl vedimo tvarkos. Supratome, ačiū.

Dėl vedimo tvarkos per šoninį mikrofoną pageidauja J. Sabatauskas. Prašom.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Norėjau paklausti, kadangi rytiniame posėdyje nebuvo pritarta Seimo statuto pataisų projektui, dabar darbotvarkės 2-14 klausimas, kodėl jisai liko neužjuodintas?

PIRMININKĖ. Tiesiog kad nesugriūtų numeracija, niekas jo nesvarstys.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Jisai gali tiesiog būti patamsintas.

PIRMININKĖ. Jo nebus, nes rytinėje darbotvarkėje mes nepritarėme.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū.

15.42 val.

Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4656(2) (svarstymas)

PIRMININKĖ. Kolegos, galime imtis darbotvarkės 2-11 klausimo – Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4656. Gerbiama Rimante, vis tiek prašome į tribūną. Dabar kol kas nereikia balsuoti, jūs tik pateikite komiteto išvadą. Baluosime, kada bus, viską darysime vienu balsavimu. Prašom.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Socialinių reikalų ir darbo komitetas apsvaistė Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Komitetas bendru sutarimu pritarė komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Diskutuoti niekas neužsiregistravo. Motyvus už nori išreikšti A. Sysas. Prašau.

A. SYSAS (LSDPF). Aš manau, kad pirmininkė pasakė, kalbančių prieš nėra, tai taupysime laiką.

PIRMININKĖ. Dėkoju.

15.43 val.

Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4651(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-12 klausimas – Lietuvos banko įstatymo 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4651. Kviečiu BFK išvadą pateikti. Gerbiamojo V. Ažuolo nematau. Iš Biudžeto ir finansų komiteto kas galėtų būti? M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Posėdyje nedalyvavau, bet matau, kad buvo pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dalyvauti diskusijose taip pat niekas nėra užsiregistravęs. Dėl motyvų po svarstymo pageidauja... Deja, nėra pageidaujančių.

15.44 val.

Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4671(2) (svarstymas)

Tuomet imsime darbotvarkės 2-13 klausimo – Elektroninių ryšių įstatymo 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4671. Svarstymo stadija. Išvadą prašysime pateikti... Ekonomikos komiteto pirmininko nematau. A. Baura, prašom, pateiks komiteto išvadą dėl Elektroninių ryšių įstatymo. A. Baura.

A. BAURA (LVŽSF). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, Ekonomikos komitetas kaip pagrindinis pertraukos metu svarstė šį projektą ir priėmė tokį sprendimą: pritarti patobulintam įstatymo projektui ir jo lyginamajam variantui. Balsavimo rezultatai: 6 – už, prieš nebuvu ir susilaikė 4.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Svarstymuose nori dalyvauti du Seimo nariai. Diskusiją pradeda A. Anušauskas. Prašom.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, dar iki pertraukos kai kas labai dejavo dėl Valstybės saugumo departamento veiksmų. Nesvarbu, kad neteisingai suprato, nesvarbu, kad klaidino visuomenę apie apimtį, bet šiuo atveju – tyła. Tyła, nors įstatymo projektas yra ydingas.

Atkreipsiu dėmesį, kad kitos šalys, vykdydamos, atrodytų, panašias, bet ne tapačias priemones, ima visai kitus duomenis. Pavyzdžiui, Italijoje elektroniniai duomenys iš telekomunikacijų paslaugų teikėjų gali būti renkami, juos teko matyti, tačiau jie naudojami apibendrintai, pavyzdžiui, pasižiūrėti, ar kokiam nors regione abonentai judėjo daugiau ar mažiau. Daugiau kaip 10 kilometrų išvažiuodavo iš tos pavojingos teritorijos, ar mažiau.

Šiuo atveju, jeigu atsiversite patį projektą, jūs pamatysite, kad tų stabdžių ribų nėra. Yra nurodyta tik viena aplinkybė, kad pasibaigus nepaprastajai padėčiai ar karantinui tie duomenys sunaikinami. Čia vėlgi kiltų didžiulė abejonė, nes metaduomenis įstatymai dėl tam tikrų priežasčių kartais įpareigoja ir ilgiau laikyti, bet tiek to.

Aš manau, kai mes svarstome įstatymo pakeitimus, būtent suteikdami papildomus įgaliojimus, kurie peržengia žmonių teises, vis dėlto turėtume žinoti ir galutinį vartotoją, kas gi naudosis tais duomenimis. Atkreipkite dėmesį, kad parašyta „įgaliota institucija“. Kokia įgaliota institucija? Vyriausybės kanceliarija, Saugumo departamentas, policija – kas? Sveikatos apsaugos ministerija, Statistikos departamentas? Kas ta įgaliota institucija?

Aš manyčiau, kad toks projektas neturėtų būti toliau svarstomas, todėl siūlyčiau atsižvelgti į tas abejones ir jam nepritarti. Naudos iš tokio projekto bus itin mažai, tai yra nauda bus labai minimali.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Kviečiame A. Armonaitę. Prašom.

A. ARMONAITĖ (MSNG). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų siūlomas projektas ne tik prastai parengtas, bet ir pavojingas. Be šio projekto egzistuoja techninės galimybės jau dabar kontroliuoti karantiną. Pavyzdys numeris vienas – Vilniaus miestas. Galima prisiregistruoti prie elektroninių valdžios vartų, susieti save su guglo vietos sąsaja ir taip bus žinoma tavo buvimo vieta.

Antras pavyzdys yra tai, ką naudojo užsienio valstybėse – Pietų Korėjoje ir kitur. Tai yra mobili aplikacija, kuri siunčia GPS signalą apie tavo buvimo vietą.

Dabar kas čia yra siūloma. Čia yra siūloma be asmens informavimo, be sutikimo, be galimybės pasirinkti kitas alternatyvas, kurias aš, pavyzdžiui, išvardinau čia anksčiau, stebėti ne tik jo buvimo vietą, bet ir duomenų srautą. Duomenų srautas yra viskas, kas įeina į mūsų telefonus ir kas išeina iš jų: susirašinėjimas, slaptažodžiai, nuotraukos, kurias, pavyzdžiui, darėme čia, Seimo salėje, – viskas. Ar tikrai dabar to reikia? Nėra numatyta net teisės skusti sprendimą. Aš iš tikrųjų registravau pasiūlymą, žinau, kad jam iš dalies komitete buvo pritarta, ačiū už tai, tačiau labai nuvilia tai, kad ministerija, nepadariusi nieko, nieko, kad būtų įgyvendintos tos ankstesnės įmanomos alternatyvos be šito įstatymo projekto, atneša tokį įstatymą, kuris pažeidžia pamatines žmogaus teises, ir mes dabar paknopstomis turime jį taisyti. Tikrai kviečiu nepritarti. Jau nekalbu apie tai, kad supainiotos visos tos karo, nepaprastosios padėties ir karantinai. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Gerbiami kolegos, motyvai po svarstymo. Už kalba J. Razma. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, čia diskusijoje dalyvavę aistringai kalbėjo, man regis, neperskaitę antrojo projekto varianto, kuris atsirado po komiteto patobulinimo. (*Balsai salėje*) Ne, būtent svarstymo stadijoje mes jau kalbame apie antrąjį projekto variantą. (*Balsai salėje*) Ne. Pasižiūrėkite darbotvarkėje, kolegos, tai yra antras variantas. Tie nuogaštavimai, kurie buvo išsakyti, aš manau, daugiausia yra ištaisyti. Neliko čia ypatingos padėties ar karo atveju, liko tik ekstremalioji padėtis, liko tik galimybė gauti gyvenamosios vietos nustatymo duomenis, išbraukėme duomenų srautą, kuris čia kėlė visokių dviprasmiškų galimybių. Man atrodo, kad dabar tikrai tokiam projektui galima pritarti. Na, o kad įsivaizduotume praktinį poreikį, sakykime, susirgęs žmogus

piktybiškai nepasako, kur jis lankėsi, bet paprastai visi turi mobiliuosius telefonus ir pagal mobiliojo telefono buvimo vietas vis dėlto galima šiek tiek atsekti, kur jis lankėsi, ir paskui galbūt išreikalauti, kad dar tiksliau pasakytų. Kaip matome, tokių pavyzdžių, kai žmonės nepasako, toli ieškoti nereikia, net Seime jų turime. Panašu gali būti, kai reikia kontroliuoti piktybiškai nesilaikantį izoliacijos asmenį ar panašiai. Aš manau, kad, taip sakant, atsakingai ir prasmingai naudodamosi šią galimybę turi turėti valstybinės institucijos, kurios kovoja su ekstremaliosios situacijos padariniais, prevenciškai nori, kad tos neigiamos pasekmės būtų kuo mažesnės, ir aš didelių pavojų dėl kokio nors žmogaus teisių pažeidimo čia neišvengčiau po to, kai komitete mes projektą, kaip minėjau, esmingai pakeitėme.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – A. Armonaitė. Prašom.

A. ARMONAITĖ (MSNG). Labai džiaugiuosi, kad komitetas kažkiek atsižvelgė, tačiau noriu pastebėti, kad nereikia įstatymo projekto tam, kad būtų kontroliuojamas žmogaus karantinavimasis. Tam yra mobiliosios programėlės, kurios seka tik vietą, tam yra jau veikiantys Lietuvoje sprendimai, nereikia žiūrėti į Pietų Korėją ar Singapūrą. Vilniuje yra sprendimas. Man nepatinka tiek turinys, tiek iš tikrųjų ir tai, kad Vyriausybė, konkrečiai Susisiekimo ministerija, nepadarė savo darbo, neieškojo techninių sprendimų, nekūrė programėlių ar nesikreipė į žmones, kurie turi įgūdžių tokias programėles kurti ir nori prisidėti prie mūsų įveikimo šitos krizės. Ji to nedarė. Ji tiesiog parašė įstatymo projektą atžagaria ranka. Dabar čia galvoti, kad mes per dieną jau viską pataisėme, man atrodo, yra per drąsu. Aš siūlau nepalaikyti.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Gerbiame kolegos, dėl kai kurių darbotvarkės klausimų komitetų posėdžiai yra įvykę, bet dar nėra raštiškų išvadų po komitetų posėdžių, todėl pereiname prie rezervo.

15.55 val.

Valstybės rezervo įstatymo Nr. VIII-1908 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4641 (pateikimas)

Rezervinis 1 klausimas – Valstybės rezervo įstatymo 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4641. Pateikimas. Kviečiu A. Anušauską jį pateikti.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiame kolegos, iš tikrųjų Teisės departamentas dėl šio projekto pateikė savo išvadą. Kai kurios atrodo galbūt kaip klausimai. Norėčiau kai ką paaiškinti.

Esant ekstremaliajai situacijai, manyčiau, visuomenė turi teisę žinoti (čia kalbu apie ekstremaliąją situaciją taikos metu, kai neįvesta jokia karo padėtis, nepaprastoji padėtis) apie valstybės rezervo tam tikras atsargas. Pavyzdžiui, medicinos, žemės ūkio ar maisto produktų atsargas, kurios yra skirtos neigiamiems ekstremaliosios situacijos padariniams likviduoti taikos metu.

Kodėl tai svarbu? Mes jau pamatėme per šį mėnesį, kodėl tai svarbu. Jeigu būtume žinoję kai kuriuos duomenis anksčiau, matyt, ir sprendimai būtų kiti, ypač kalbant apie medicinos atsargas. Jeigu visuomenė turėtų pakankamai informacijos, aš manau, kad kai kuriems sprendimams, kurie pavėlino reakciją, pavėlino kai kuriuos pirkimus, būtų užkirstas kelias, nes viešumas yra svarbi pilietinės visuomenės priemonė daryti įtaką bet kuriai valdžiai, ir nesvarbu, kas toje valdžioje.

Aš suprantu, kad gali tekti taisyti ir Valstybės paslapčių įstatymą. Dėl to nieko blogo nemačiau, nes ekstremaliosios situacijos valstybės mastu paveikia visų ir kiekvieno gyvenimą. Todėl teisė žinoti, aš manau, šiuo atveju tikrai atsiranda ir ją reikėtų įgyvendinti.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Jūs nori klausti K. Glaveckas. Prašom.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiamas kolega, iš tikro teisė žinoti, kaip jūs akcentuojate, yra labai svarbus dalykas, bet tam, kuris moka skaityti biudžetą, iš karto matyti tie rezervai, įskaitant ir valstybės rezervą, ir Vyriausybės rezervą. Gal reikėtų tiesiog paaiškinti, kokie dydžiai ten yra pateikti, ir tada būtų gal aiškiau?

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Turite galvoje piniginę išraišką?

K. GLAVECKAS (LSF). Aš kalbu apie pinigus.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). O aš...

K. GLAVECKAS (LSF). Rezervas... Ai, atsiprašau. Jūs apie grūdus, miltus ir muilą. Supratau.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Daiktinę, materialiąją. Žinoma, buvo pakeista rezervo formavimo tvarka ir kai kurie dalykai yra įgyti ne fiziškai, o sudaromos sutartys, esant reikalui jos bus

aktyvuotos ir tos prekės bus įsigytos. Bet dabartinė situacija įrodė, kad to gali nepakakti. Ko gero, reikėtų keisti ir valstybės rezervo formavimo tvarką, nes, užsidarius valstybių sienoms, nelikus Šengeno kad ir trumpą laiką, gali atsirasti problemų. Kol kas dar jų nėra, bet jų iš tikrųjų gali atsirasti, jeigu ypatinga situacija užtruks ilgesnį laiką.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Daugiau klausiančiųjų nėra. Motyvų taip pat niekas nepageidauja pareikšti. O balsuosime, kai bus balsavimas.

16.00 val.

Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 2, 9, 35 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-4645 (pateikimas)

Rezervinis 2 klausimas – Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo 2, 9, 35 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-4645. Vėl į tribūną kviečiu A. Anušauską. Pateikimas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, taip, jau šiandien buvo kai kurie dalykai svarstomi, ir turiu pasakyti, kadangi sutapo straipsniai, vieną straipsnį buvau užregistravęs ir kaip pasiūlymą dėl pagrindinio projekto, kurį pateikė sveikatos apsaugos ministras, ir jisai iš dalies... buvo iš dalies jam pritarta. Kalbėtume apie 2 straipsnio, 9 straipsnio pakeitimą, tai yra apie sąvoką, kas yra ligoniai ir sukėlėjų nešiotojai, turėję sąlytį, dėl jų būtinojo hospitalizavimo, izoliavimo, tai yra sąvokos tikslinimas iš dalies buvo atliktas.

Tačiau aš pristatau ir kitas nuostatas, nes, kaip pasirodė, vėlgi ta pati praktika patvirtino, kad reikėtų padaryti ir daugiau pataisų. Pavyzdžiui, kalbant vėlgi apie sąvokas, kas yra asmuo, turėjęs sąlytį su užkrečiamąja liga sergančiu asmeniu. Mes matėme, kad medicininių apžiūrų, testavimų nepakako. Yra siūlymas vėlgi įrašytas, kad iki atliekant medicininę apžiūrą, net jeigu ligos simptomai nepasireiškė, laikomas tuo asmeniu, turėjusiu sąlytį su ligų nešiotoju.

Kita pataisa yra susijusi vėlgi su valstybės rezervu. Už tai atsakinga institucija – Sveikatos apsaugos ministerija, kaip žinoma, iš valstybės rezervo biudžete skiriamų asignavimų privalo sudaryti lėšų rezervą padidėjusio sergamumo ypač pavojingomis užkrečiamosiomis ligomis epidemijų profilaktikai. Žodžiu, turi turėti rezervą. Ir aš siūlau, kad vėlgi, kadangi buvo tokia praktika ir įstatyme ji buvo įtvirtinta, kad inventorių, dezinfekcines medžiagas, terpes, įrangą, specialų transportą gali turėti fiziškai arba – kas yra svarbu, vienas žodis šiuo atveju sudaro esmę – arba sudaryti skubaus tiekimo sutartis su prekių, vaistų ir kitais tiekėjais. Kaip rodo praktika, nepaisant skubumo, vis dėlto kartais visas tas procesas gali užtrukti mėnesius, mėnesį, tai yra ilgą laiko tarpą. Todėl aš siūlau atsisakyti to „arba“, tai yra turėti atsargų ir sudaryti skubaus tiekimo sutartis, kai ir atsargos, ir sutartys gali iš tikrųjų egzistuoti vienu metu. Atsargos gali būti mažesnės, o sutartys iš anksto sudarytos didesniems kiekiams. Tokia būtų įstatymo pasiūlymo esmė.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Jūsų nori klausti. Prašom nepabėgti. Pirmas klausia A. Sysas. Prašau.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, kadangi Vyriausybė pristatė savo įstatymą, iš dalies jūs ir pats pasakėte, kad yra tam tikrų ryšių su juo, bet yra Teisės departamento pastabos. Jūs kalbėjote apie vienas, bet yra kitos, kur yra jūsų siūlomų kai kurių perteklinių dalykų. Kaip jūs į tai reaguojate ir ar nereikėtų jūsų įstatymo, kurį mes turime šiandien svarstyti ir priimti, kai kuriuos momentus paprasčiausia sujungti, ir tai būtų greitesnis procesas? Ačiū.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Turiu pasakyti, kad atsitiko taip, kadangi tai yra rezervo klausimas, komitetas komiteto posėdžio metu negalėjo svarstyti, jisai nebuvo formaliai pateiktas, todėl nei sujungimai, nei kiti dalykai negalėjo būti svarstomi. Kaip minėjau, aš buvau atskirai, žinodamas, kad gali taip atsitikti, užregistravęs tik vieną pasiūlymą iš kelių, esančių šiame projekte.

PIRMININKĖ. Klausia K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiamas kolega, sakykite, karo rezervai kaip tokie Lietuvoje iš principo egzistuoja? Ar negalėtų jie būti aktyvuoti kaip šiuo atveju? Nes daug kas vadina, kad tai iš esmės yra karas. Kai mes kalbame apie Karo padėties įstatymą ir kitus dalykus, tai gal rezervus irgi reikėtų susieti su tuo variantu, kad juos reikėtų aktyvuoti arba aktyviai papildyti. Taip būtų lyg ir aiškiau.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Žinote, šiandien, matau, atsitiko taip, kad mes nemenką dalį tų įstatymo nuostatų, kurios buvo būdingos Nepaprastosios padėties įstatymui, perkėlėme, turiu galvoje turinį, į kitų įstatymų nuostatas, kurios susijusios, pavyzdžiui, su karantino tvarka. Atsitinka taip, kad... Aš neprognozuosiu, tiesiog negaliu sakyti, kad ta situacija teisiškai man atrodo labai graži, kai mes suprantame, kai didžiausi žmogaus teisių apribojimai yra karo padėties metu, kažkiek mažesni nepaprastosios padėties metu, mažesni karantino metu, nes žmogaus konstitucinės teisės bet koku atveju negali būti apribotos be Seimo sprendimo. Seimas priima sprendimus dėl nepaprastosios padėties. Dabar ribojimai yra priimami, bet jau be Seimo, o Vyriausybės nutarimais. Deja, situacija rodo, kad mes greitai tikrai turėsime bendrą rezervą.

PIRMININKĖ. Prašom, paskutinis klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Labai ačiū. Iš tikrųjų kiekvienas rezervas reikalauja tam tikrų lėšų rezervui palaikyti. Iš tikrųjų mes turbūt neįsivaizduojame, kad būtų kažkaip išaldyta, jis turėtų nuolat keistis, ypač medicinos rezervas, kas susiję su visa įranga. Iš tikrųjų kieno tai bus kaštai? Ar tai bus organizuojama per Sveikatos apsaugos ministeriją, kas susiję su įranga? Ir vėl – kaip jo išlaikymo kaštai? Ar ne geriau būtų, kad tas rezervas galbūt būtų priemonių kiekis, naudojamas nuolat. Bet, tarkime, jis būtų kur kas didesnis, negu kad būtų laikomas kažkokios aparatūros rezervas ir tokiu būdu jis laikas nuo laiko pasentų moraliai ir kitaip. Ačiū.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Kaip ir kiekvienas rezervas, atėjus laikui, keičiamas ir papildomas. Nėra taip, kad prieš 20 metų pagamintos prekės nuolat saugomos. Bet atsakinga, be abejo, Sveikatos apsaugos ministerija. Šiuo atveju aš nieko nekeičiu nei siūlau, tiesiog įstatyme ši nuostata jau senokai yra įrašyta ir ji, aš manau, visiškai teisingai įrašyta. Būtent Sveikatos apsaugos ministerija privalo sudaryti nuolat atnaujinamas vaistų, dezinfekcinių medžiagų, diagnostikos, terpių, įrangos, specialaus transporto atsargas.

PIRMININKĖ. (Kalba ne per mikrofoną, negirdėti) Jau visi paklausėte. Dėl motyvų. Prašom. V. Bakas. Prašom, kalbate už.

V. BAKAS (MSNG). Gerbiamas Anušauskai, neišeikite, aš šiaip pasisakau už tai, kad Seimas vis dėlto įstatymais reguliuotų tai, kas susiję su krizės valdymu ir esminėmis žmogaus teisėmis. Tik, pone Anušauskai, būkite nuoseklus. Kai mes kalbame apie žmogaus teisę į privatumą, kuri gali būti pažeista žodiniu įsakymu, net Seimo sprendimo nereikia, jūs ginate tokius vadovus, kurie duoda žodinius įsakymus pažeisti privatumą. Bet čia aš jums pritariu, kad svarbiausius klausimus, susijusius su žmogaus teisėmis, turėtų reguliuoti Seimas.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – P. Urbšys.

P. URBŠYS (MSNG). Gerbiami Seimo nariai, kreipiuosi į valdančiuosius, nes jūsų balsų dėka šitas įstatymo projektas gali keliauti toliau Seime arba būti sustabdytas. Iš esmės mes turime įsisaugoti – Lietuva veikia tam tikro karo sąlygomis. Tie žmonės, kurie yra priešakinėse linijose, vadovaujasi tais įstatymais, kuriuos mes priimame. Ar yra normalu, kad darbotvarkėje yra tas pats įstatymas su pakeitimais, kuriuos pateikė Vyriausybė, ir mes priimsime nepaėjus daug laiko. Bet dabar atsiranda dar kitos šito įstatymo pataisos ir aiškiai Teisės departamentas nurodo, kad yra pertekliniai dalykai. Pavyzdžiui, dabar galiojanti norma. Užkrečiamųjų ligų kontrolė, organizacinės techninės ekonomijos, taip pat epidemiologijos ir kitos medicinos priemonės, sudarančios galimybę mažinti ir likviduoti sergamumą užkrečiamomis ligomis, taip pat išvengti tų ligų išplitimo. Na, aiški įstatymo nuostata. Ne, būtinai reikia įrašyti „galimybės kuo anksčiau nustatyti užkrečiamas ligas“ ir taip toliau, ir taip toliau.

Galbūt tikrai Seimo nario noras yra geras, bet kartais atrodo, kad per savo gerumą mes norime pasirodyti, kokie geri mes esame ir dėmesingi. Nepadarykime, ypač šiuo metu, iš įstatymų leidimo tam tikro pasirodymo. Aš siūlau nepritarti. Jeigu yra galimybės fiksuoti siūlymus, juos galima daryti ir tą buvo galima padaryti, ir būtų šiandien galbūt priimti. O dabar kai kurie dalykai dar daugiau sukels sumaišties tiems žmonėms, kurie, kaip kartoju, yra priešakinėse linijose, kovoja dėl mūsų gyvybių ir sveikatos, vadovaudamiesi tais įstatymais.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėl vedimo tvarkos per šoninį mikrofoną – A. Anušauskas. Prašom.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Aš norėčiau atsakyti. Vis dėlto jūs pasižiūrėkite į įstatymo registravimo datą. Aš jį užregistravau prieš savaitę, prieš savaitę. Laukiu iki paskutinio momento

vyriausybinio projekto, norėdamas siūlymų. Deja, jis pasirodė tik vakar, jeigu neklystu, ir aš dėl jo vis tiek dar spėjau įregistruoti penkis siūlymus, bet visų tikrai nespėjau fiziškai, be to, straipsniai nesutapo. Prieš savaitę.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Balsavimas bendra tvarka. Dabar balsavimo nebus.

16.12 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4644 (pateikimas)

Tuomet imsime rezervinio 3 klausimo – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4644. Kviečiu M. Majauską jį pateikti.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Mielieji kolegos, kas klausėte gyvai, kas nuotoliniu būdu. Iš tiesų nesitikėjau, kad bus toks momentas, kad stovėsiu ir siūlysiu pridėtinės vertės mokesčio lengvatą maitinimo sektoriui, nes tikrai daug metų kovojame prieš įvairiausias lengvatas. Viena iš priežasčių, kad valstybė iš tikrųjų turi labai ribotus resursus skatinti verslą, skatinti įvairias organizacijas ir įvairios lengvatos kainuoja didelius pinigus.

PVM lengvatos, skirtingai nei dažnai yra manoma, yra skirtos ne tam, kad būtų sumažintos kainos, nes jeigu sumažintume tam tikrų produktų kainas, didžiąją dalį tos naudos pasiimtų prekybos centrai. PVM lengvatos yra skirtos verslui paskatinti. Dėl tos priežasties absoliuti dauguma Europos Sąjungos šalių skatina maitinimo sektorių, skirdamos pridėtinės vertės mokesčio lengvatą. Ir tai daro dėl dviejų priežasčių: pirma, kad maitinimo sektorius įdarbina itin didelį skaičių darbuotojų, Lietuvoje įsidarbina apie 30–40 tūkst. žmonių; antra, kad tas darbuotojų skaičius ir tie verslai iš esmės dirba smulkiąjam verslui. Tai yra smulkusis ir vidutinis verslas, dažniausiai yra šeimos verslai. Todėl didelė dalis Europos Sąjungos šalių skatina tokį maitinimo sektorių ir skatina šį verslą.

Trečia priežastis, kad dažniausiai smulkūs restoranai, maitinimo įstaigos naudoja vietinę produkciją – apie 60, kai kur 40 %. Tai tokiu būdu yra skatinamas ir vietinis žemės ūkis. Kaip ir minėjau, net 17 Europos Sąjungos šalių narių iš 27 turi tokią pridėtinės vertės mokesčio lengvatą, ir ji yra ne 3–5 %, o maždaug 9–10 % PVM vietoj to, kas dabar yra taikoma Lietuvoje, 21 %.

Puikiai žinome, kad karantinas, kuris dabar yra priimtas, užtruks ir jo pasekmės jusime dar ilgai. Tas pasekmės ypač skaudžiai pajus maitinimo sektorius, nes net ir pasibaigus karantinui didelė dalis žmonių saviizoliuos ir neis valgyti į restoranus, kavines, viešojo maitinimo vietas. Lygiai taip pat žinome, kad dalis žmonių rinksis gaminti maistą namuose, nes tai yra pigiau, ir tai darys todėl, kad šeimos pajamos krizės metu bus sumažėjusios. Todėl labai labai svarbu šiandien, kad valstybė, argumentuodama ir skatindama maitinimo sektorių neužsidaryti, neatleisti darbuotojų, pasakytų, kad praėjus krizei mes nepaliksime jo likimo valiai ir mes viską padarysime, kad šis sektorius atsistotų ant kojų kuo greičiau.

Todėl aš siūlau Seimui patvirtinti pridėtinės vertės mokesčio lengvatą maitinimo sektoriui ir nustatyti, kad pridėtinės vertės mokestis būtų 9 %. Tai yra labai svarbu, nes tai paskatins maitinimo sektorių greičiau atsigauti, lengviau išgyventi krizę, ir labai svarbu, kad tai spręs ir ilgalaikio šešėlio problemą šiame sektoriuje, taigi paskatins mokėti mokesčius. Todėl kviečiu pritarti šiam projektui.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Jūsų nori klausti keletas Seimo narių. Pirmasis klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų tenka sutikti, kad laikmetis yra sunkus, nors jis dažnokai būna jau sunkus. Taip pat reikia prisiminti kai kuriuos atvejus, kai tekdavo įvesti tuos kai kuriuos mokesčius, nes nesusibalansuodavo biudžetas. Ar nemanote, kad vis dėlto įvesti lengvatas visada lengviau, negu jas panaikinti, ar nemanote, kad galbūt galėtų būti nustatyta tam tikra data, nežinau kokia, per kiek tas verslas gali atsigauti, nes iš esmės panašių šeimos verslų yra ir kitų, tuomet ir kitiems reikėtų suteikti tam tikras lengvatas. Maitinimo paslaugų srityje nėra taip, kad visi tik šeimos verslai. Yra verslų, kurie priklauso didelių įmonių savininkams kaip papildomas verslas. Aš norėčiau paklausti, ar nemanote, kad reikėtų galbūt įrašyti tam tikrą terminą? Ačiū.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Skirtingai nei iš tikrųjų mes esame įpratę manyti, maitinimo sektorius yra tas, kuriame dirba daugiausia ar absoliuti dauguma smulkiųjų verslų. Aš žinau, kad yra susiformavusi viešoji nuomonė, kad „Amber Food“, „Čili pica“ yra didieji žaidėjai. Bet iš tikrųjų, jeigu mes sudėtume „Delano“, „Amber“, „Čili“, jie sudarytų maždaug 10–12 % visos šio maitinimo sektoriaus apyvartos. Visą kitą dalį, absoliučią daugumą, sudaro labai labai smulkūs ir vidutiniai verslai.

Kita sritis, kuri labai panašiai nukentėjo ir vis dar kenčia dėl karantino, yra apgyvendinimo sektorius. Bet šis sektorius lygiai taip pat kaip ir daugelio Europos Sąjungos šalių turi pridėtinės vertės mokesčio lengvatą. Maitinimo sektorius tokios lengvatos neturi.

PIRMININKĖ. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Pamenate, kai buvo ekonomikos pakilimas, mes su ponu kolega V. Kamblevičiumi teikėme dėl PVM tarifo mažinimo daržovėms. Latvija tai padarė esant ekonomikos pakilimui, tačiau jūsų buvo paprieštarauta tam dalykui, kad būtų mažinamos kainos, PVM tarifas daržovėms.

Noriu paklausti, jeigu taip įvyktų dabar ir sumažintume tas maisto kainas, ar, kai ekonomika susitvarkys, jūs vėl sakysite, kad reikia didinti PVM, ar ne? Ar išlaikytume tokį pat, kokį galimai mes priimtume? Bet šiaip jūsų mintis iš esmės nebloga. Ačiū.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Atkreipsiu dėmesį, kad, kaip ir prieš tai minėjau, reikia pabandyti įsivaizduoti ir suvokti, kad pridėtinės vertės mokesčio lengvatas dažniausiai pasiima verslas, ir tada žiūrėti, kas prekiauja tais produktais, kuriems mes norime suteikti lengvatą. Jeigu mes norime suteikti lengvatą maisto produktams ir matome, kad dažniausiai prekiauja „Iki“, „Maxima“, dar kiti prekybos centrai, „Lidlas“ ir, suteikus tą lengvatą, jie pasiims didžiąją dalį... Jeigu mes suteiksime maitinimo sektoriui, pasiims smulkusis ir vidutinis verslas, o tai ypač rajonų centruose yra šeimos verslas. Juos paskatinti šiuo atveju, man atrodo, būtų labai svarbu.

Drįsčiau pasakyti, kad iš tikrųjų tokia lengvata būtų prasminga ir yra prasminga ir atsigavimo laikotarpiu, ir normalios ekonominės situacijos metu. Tiesiog anksčiau, aš manau, nebuvo valios ir galbūt nebuvo resursų tokiems dalykams pasiūlyti. Aš manau, kad dabar Vyriausybė, kuri imasi labai ryžtingų sprendimų verslui paskatinti, galėtų imtis pridėti ir šią paskatą, ypač smulkiajam ir vidutiniam maitinimo sektoriui.

PIRMININKĖ. Klausia K. Glaveckas. Prašom.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiamas kolega, iš tikro ta problema, jūs pats suprantate, sprendžiama labai nesudėtingai. Visų pirma, galima siūlyti *nuimti* karantiną. Kai jis bus *nuimtas*, tai ir problemos neliks.

Antras dalykas. Sumažintas PVM nebus masalas ateiti tiems, kurie nori naudotis tomis paslaugomis, nes sumažėjusi kaina keliais centais, kai yra draudimas, yra beprasmiškas.

Trečias dalykas yra tai, kad dabartiniu metu tie smulkūs verslininkai, kurie yra mažučiai (iš tikro jūs jais rūpinatės, teisingai darote), paprastai paima *cash flow* – grynuosius. Ten ne visuomet turi būti ir yra tai, ką jūs kalbate, – PVM. Tai yra Amerikoje ir Anglijoje, ir visur. Todėl aš manau, kad ta korekcija, kurią jūs siūlote, iš tikro yra daugiau tokio geranoriškumo požymis, o ne realus indėlis į situacijos pakeitimą. Realus pakeitimas turėtų būti finansavimas arba pagelbėjimas tiems žmonėms, kurie darė verslą, kad jie gautų bent kokį laikotarpį išsilaikyti esant draudimui prekiauti arba daryti valgytojų biznį. Ačiū.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas kolega, už komentarą. Atkreipsiu dėmesį, kad ši priemonė yra skirta atsigavimo laikotarpiui, ne krizės laikotarpiui. Krizės laikotarpiu, kai restoranas uždarytas, jis negauna jokių pajamų ir tai jam iš esmės nepadės. Šiek tiek padės kai kuriems, kurie daro maistą išsinešti, bet tai yra tik labai labai mažas procentas nuo jų paprastos standartinės apyvartos. Tačiau tą verslą, kuris šiandien gauna valstybės subsidijas darbuotojams išlaikyti, kuris, tikėtina, gaus likvidumo paskolas tam, kad galėtų išgyventi šį sunkų laikotarpį, reikia paskatinti, jam reikia pažadėti ir reikia suteikti viltį, kad yra prasmės šiandien gyventi į minusą, yra prasmės šiandien sunkiai išgyventi tą karantino laikotarpį, nes po to ateis šviesa ir ateis galimybė dirbti, užsidirbti ir grąžinti tas paskolas, kurias šiandien jie bus priversti paimti, nes didelė dalis

verslų gali nuspręsti tiesiog užsidaryti, bankrutuoti tam, kad neįsiskolintų per šiuos kelis mėnesius, ir po to atsidaryti iš naujo. Šitas sprendimas paskatintų juos likti rinkoje, laukti susikaupus, naudotis teikiama parama ir vėliau atsigausti.

PIRMININKĖ. Klausia A. Anušauskas. Prašom.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, iš tikrųjų Pridėtinės vertės mokesčio įstatymas biudžetinis ir prognozuojant, kiek lėšų biudžetas gaus, jau dabar akivaizdu, kad PVM surinkimas gali būti gerokai sumažėjęs bent jau šį mėnesį ir kitą mėnesį, gal ir ilgesnį laiko tarpą. Vis dėlto kokios jūsų prognozės, kiek netektų biudžetas dėl bendros situacijos ir kiek dėl šio įstatymo pasiūlymo?

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkui už klausimą. Atkreipsiu dėmesį, kad šiandien maitinimo sektoriaus verslai yra tiesiog uždaryti. Jie neturi jokių pajamų, jie nemoka jokių mokesčių. Tu įvesk jiems ir nulinį PVM, valstybei nuo to nei geriau, nei blogiau, kaip ir tam verslui, jeigu jis yra uždarytas ir tiesiog negali veikti. Tai valstybė nei neteks kažkiek pajamų, nei gaus daugiau pajamų. Šis projektas suteiks viltį, kad valstybė atsigauvant nepaliks jų likimo valiai ir kad išeinant iš krizės jie galės atsigausti lengviau.

Dar daugiau. Aš manau, kad iš krizės išeinant didelė dalis verslų susidurs su tokia sudėtinga dilema – jeigu nori išgyventi, galbūt reikia slėpti mokesčius. Tai maitinimo sektoriuje nėra svečias dalykas. Šis projektas juos paskatins mokėti mokesčius, žinant, kad jie yra mažesni, ir taip gal net ir padidins valstybės surenkamas pajamas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia N. Puteikis.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Europos Komisijos raporte apie praeitą krizę, tai yra 2007–2011 metų, apie Lietuvą parašyta, kad neturtingiausi gyventojų sluoksniai per tuos ketverius metus prarado 7 mlrd. litų, o turtingiausi Lietuvos gyventojų atstovai uždirbo 2 mlrd. litų daugiau negu iki krizės.

Šio raporto statistikos fone aš absoliučiai pritariu šiai jūsų pataisai, labai džiaugiuosi, kad jūs šiuo atveju esate konservatorius, nes iš konservatorių pusės gauti pasiūlymą mažinti maistui PVM iš tikrųjų yra esminis lūžis konservatorių istorijoje. Nors aš daugumai jūsų iniciatyvų nepritariu, nes jūs dažniausiai atstovaujate stambiam kapitalui, bet šį kartą tai yra labai maloni išimtis, ir aš visomis išgalėmis agituosiu, kad šita jūsų pataisa šiame Seime būtų priimta. Ačiū, kolega.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Jeigu galiu, trumpai sureaguosiu. Aš diskutavau su savo konservatorių kolegomis ir, atvirai pasakius, ta diskusija nebuvo lengva. Dalis balsuos prieš, dalis parems, kaip ir, manau, valdančiųjų bus įvairių nuomonių. Bet man atrodo, kad mes atėjome prie momento, kai iš tikrųjų galime pripažinti, kad maitinimo sektorius yra smulkus verslas, tai dažniausiai yra šeimos verslas, tikrai įdarbina labai daug darbuotojų, jisai išgyvens esminį lūžį šio karantino metu ir klausimą, ar jam tęsti veiklą, ar netęsti veiklos. Šitas sprendimas jam suteiks vilties. Man atrodo, tai būtų prasmingas dalykas.

Taip, sutinku, kad kaip konservatoriui ši siūlymą buvo šiek tiek sudėtinga registruoti ir diskutuoti, bet aš labai tikiuosi, kad mes rasime sutarimą.

PIRMININKĖ. Paskutinis klausia P. Gražulis. Prašom.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiamas pranešėjas, krizės, šito koronaviruso pasekmės pajuto viešbučiai, transportas ir, be abejonės, maitinimo sektorius. Išsiuntė Seimo nariams dviejų picerijų savininkai, kad jie siūlo mažinti PVM mokesťi iki 9 %, jūs išgirdote juos, gal šiuos stambesnius verslininkus. Tačiau yra ir kitų didelių problemų tiems patiems verslininkams, tai yra maitinimo sektoriui, – jie moka nuomą. Dažniausiai tai ne jų patalpos, jie ir krizės sąlygomis už patalpas moka nuomą, o savininkai patalpų nedaro jokio kompromiso. Čia jiems yra dar skaudesnė problema, jie neišgyvens, jeigu nebus surastas šiuo metu koks nors kompromisas. Ta PVM lengvata jau tikrai nepadės niekuo, ypač jeigu dar šitas visas karantinas užsitęs. Ar nereikėtų vis dėlto platesnio spektro priemonės taikyti, kaip vis dėlto padėti verslui?

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Iš tiesų aktuali problema ir ne tik Lietuvoje. Vakar naktį klausiau misterio E. M. Kuomo, Niujorko valstijos gubernatoriaus, pranešimą ir konferenciją. Jis kalbėjo apie tai, kad jis savo dekretu uždraudė bet koki verslą ar bet koki asmenį išmesti iš nekilnojamojo turto dėl nuomos nemokėjimo. Tai yra savo dekretu priėmė tokį sprendimą ir pasakė, kad jeigu norite, mokėkite nuomą, ir būtų gerai, kad mokėtumėte, jeigu negalite –

nemokėkite, o *landlordui* uždraudžiu išmesti. Tai, kad jūs dabar per krizę nemokėsite, nereiškia, kad nereikės sumokėti vėliau. Bet esant krizinei situacijai išmesti negalima.

Man atrodo, kad yra aktuali problema, aktualus klausimas tai, ką jūs siūlote, ir iš tikrųjų reiktų paieškoti sprendimų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame, jūs atsakėte į visų klausiančiųjų klausimus. Motyvai. Už nori kalbėti N. Puteikis. Prašom.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Lietuvos biudžeto pajamų sandaros neproporcingai didelė dalis pajamų yra surenkama iš eilinių piliečių, tai yra ir gyventojų pajamų mokestis, ir PVM. Mums teisingai priekaištauja Europos Komisija, kitos tarptautinės organizacijos, kad stambiausios verslo organizacijos, stambiausi verslo savininkai moka pernelyg mažą procentą. Jų įnašas per pelno mokestį sudaro pernelyg mažą dalį Lietuvos biudžeto pajamų.

Kolegos M. Majausko siūloma pataisa iš tikrųjų yra mažytis, kad ir milimetrinis, žingsnis, bet žingsnis link normalių Europos valstybių praktikos, nes normaliose valstybėse būtiniausi žmonėms dalykai, tarp jų arba ypač tarp jų – maistas ir maitinimo paslaugos, vis dėlto būna lengvatiniu PVM tarifu. Tai čia yra mažas žingsnis ir revoliucinis žingsnis Lietuvos konservatoriams, jie viena akimi pasisuko nuo stambaus kapitalo ir pažiūrėjo į paprastus žmones. Aš siūlau koronaviruso nelaimės fone iš tikrųjų visoms partijoms, frakcijoms Seime solidarizuotis ir žengti tą labai trūkstantį žingsnį, tai yra pradėti mažinti mokesčius gyventojams, eiliniams gyventojams, gyventojams, kurių pajamos yra mažiausios. PVM sumažinimas maistui ir maitinimo paslaugoms yra labai svarbus žingsnis ir aš raginu kolegas būtinai balsuoti už M. Majausko pataisą, nepaisant, kad jis priklauso kitai frakcijai. Prašau visų solidarumo, palengvinkime eiliniams žmonėms našta, ypač mokesčių našta, finansinę našta, ypač šio koronaviruso nelaimės fone.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – K. Glaveckas. Prašom.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų palengvinimas tiems žmonėms yra labai būtina visų verslų valstybės priežiūros sąlyga. Bet aš noriu pasakyti, kad didžiausias palengvinimas būtų jiems, jeigu mes iš tikrųjų apibrėžtume ir pasakytume, kad po trijų ar dviejų savaičių šis maitinimo verslas ir restoranai gali, kaip ir Švedijoje ar kur nors, pradėti dirbti arba dirba. Iš tikrųjų jiems tas yra svarbiausia, kad jiems uždrausta dirbti dabartiniu metu, o ne tai, kad 5 % ar kiek lengvata būtų padaryta. Lengvata neišspręs klausimo. Mokėti puse ar euru pigiau, kad daugiau pakvies, ateis vartotojų, nebus taip. Iš tikrųjų šis klausimas yra pagrindinis. Todėl aš manau, kad geri norai turi būti labiau, smarkiau reglamentuoti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, motyvai išsakyti. Balsuosime, kai bus visi balsavimai.

16.32 val.

Laisvųjų ekonominių zonų pagrindų įstatymo Nr. I-976 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4636(2) (pateikimas)

Tęsiame toliau rezervinius klausimus. Deja, salėje nėra V. Čmilytės-Nielsen, K. Starkevičiaus, todėl galėtume imtis rezervinio 9 klausimo – Laisvųjų ekonominių zonų pagrindų įstatymo 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4636(2). Pateikėja būčiau aš pati, bet pirmininkauju, negaliu. Kadangi teikė grupė Seimo narių, kviečiu jį pateikti S. Gentvilą. Prašom.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, gerbiamos Irenos, R. Sinkevičiaus, K. Bartkevičiaus, R. Petrauskienės, J. Sabatausko, A. Butkevičiaus, V. Ažuolo vardu teikiame Laisvųjų ekonominių zonų pagrindų įstatymo pakeitimą.

Iš tikrųjų po „Grigeo“ skandalo, auditavus įvairius aplinkosauginius įstatymus, paaiškėjo, kad Laisvųjų ekonominių zonų įstatyme yra nuo 1996 metų įstatymo sukūrimo likusi tokia ginčytina nuostata, kuri yra visiškai nelogiška, nes neleidžia industrinėse zonose koncentruoti taršės pramonės, nors tos industrinės zonos kaip LEZ'ai yra būtent tam ir sukurtos toliau nuo miestų, kad jose būtų galbūt intensyvesnė pramonė. O, priešingai, už industrinių zonų įvairiose gyvenvietėse gali kurtis pavojingesnių atliekų, kitų atliekų apdirbimo įmonės. Todėl šiuo įstatymu mes, kolegos iš skirtingų partijų, siūlome panaikinti tą ginčytiną nuostatą, kad iš tikrųjų laisvojoje ekonominėje zonose galėtų kurtis įmonės, kurios turi arba savo veikloje apdirba atliekas,

pavojingas atliekas, ir gauna šiuos leidimus per poveikio aplinkai vertinimą, kad tokia veikla gali užsiimti.

Taip pat įstatymu taisoma papildoma nuostata, kad, laisvųjų ekonominių zonų siūlymu, savivaldybės gali perimti turtą. Tai ypač aktualu toms laisvosioms ekonominėms zonoms, kurios galbūt susiduria su finansiniais sunkumais, jos galėtų tada savo turtą perduoti savivaldybėms. Smulkus pakeitimas, bet jis aktualus, nes šiandien yra dešimtys Lietuvos įmonių, kurios įsikūrusios zonose ir pagal senąjį reglamentavimą jų veikla gali būti ginčytina. Todėl labai prašytume pritarti ir Ekonomikos bei kituose komitetuose imti svarstyti šį klausimą. Mielai atsakysiu į klausimus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori klausti nemažai Seimo narių. K. Mažeikos ir V. Vingrienės neturime salėje. Tada klausia E. Pupinis. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų aš norėčiau paklausti dėl tos antros dalies, dėl tų visų komunalinių sistemų perdavimo savivaldybei. Nebandėte skaičiuoti balanso? Iš esmės ar tai nebus per didelė našta tiems patiems žmonėms, jei bus minusinis balansas, tarkime, skaičiuojant paslaugų kainą? Ar galėtumėte atsakyti, kas bus realiai priėmus šį įstatymo projektą, pavyzdžiui, Klaipėdos mieste? Ačiū.

S. GENTVILAS (LSF). Sąmoningas klausimas, bet tai iš tikrųjų nėra prievolė savivaldybėms priimti infrastruktūrą. Savivaldybės nėra priverstos priimti į savivaldybės turtą ir balansą svetimo turto. Įstatymo sumanymas buvo toks, kad jeigu yra keliai, kurie yra neprižiūrimi ir jais naudojasi galbūt gyventojai, o savivaldybės atsakingos už vietinių kelių tvarkymą, tai galėtų pasitelkti Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšas ir prisidėti prie tų kelių tvarkymo. Jeigu keliai yra tik LEZ'ų nuosavybė, o savivaldybė yra LEZ'ų savininkė, tai toks būdas nelabai būtų įmanomas.

PIRMININKĖ. Klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū už pristatymą. Gerbiamas pranešėjas, norėčiau pasitikslinti. Čia vis minimas uostamiesčio LEZ'as, bet konkrečiai nėra įvardintų pavadinimų. Ar tai reiškia, kad čia įeina visi Lietuvoje egzistuojantys LEZ'ai? Ir Šiaulių LEZ'as tarp jų taip pat?

S. GENTVILAS (LSF). Taip. Įstatymo projektas rengtas kartu su LEZ'ų asociacija, konsultuota si su kolega V. Ažuolu, kuris yra akmeniškis ir Akmenės LEZ'as sparčiai tęsiamas. Tos pačios problemos liečia ir Akmenę, ir Šiaulius, ir kitus miestus, kurie turi laisvasias ekonomines zonas.

PIRMININKĖ. Klausia R. Šarknickas. Atsisakote? Dėkoju. Tuomet A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, įstatymas dešimtkart trumpesnis už Teisės departamento pastabas. Ar jūs susipažinote su jomis, ar turite kažkokių... Sutinkate su tomis pastabomis? Ar jūs kritiškai vertinate Teisės departamento pastabas? Ačiū.

S. GENTVILAS (LSF). Ne, Teisės departamentas iš tikrųjų sako kai kuriuos teisingus dalykus. Reikia suprasti, kad daugelio įmonių pagal šiandieninį įstatymą, kurį mes taisome, veikla šiandien būtų draudžiama, nes ta nuostata nebuvo taikoma Aplinkos apsaugos agentūroje. Po „Grigeo“ skandalo agentūrai auditavus visus įstatymus, buvo pamatyta, kad LEZ'uose negali veikti įmonės, kurios tvarko atliekas. Su šita problema šiandien susiduria ne viena įmonė LEZ'uose ir todėl yra koreguojamas įstatymas.

Taip, Teisės departamentas dėl terminų ir nuostatų, dėl ūkinės veiklos yra tikslus, bet, man atrodo, Ekonomikos komitete ir Aplinkos apsaugos komitete bus teisingai sustyguota.

PIRMININKĖ. Paskutinis klausiantis – K. Glaveckas. Prašom. Prašom, profesoriau.

K. GLAVECKAS (LSF). Aš pritariu Simonui, šitam siūlymui, tik noriu pasakyti vieną mažą remarką, kuri susijusi su prieš tai pateiktais siūlymais ir būsimais siūlymais. Mes statome krizės pastatą ir koks didžiausias kambarys jame yra? Laukiamasis. Tai jeigu pagal tokią logiką bus statomas krizės įveikimo planas, tai bus problemų kur kas daugiau negu laukiamasis. Nereikia atsakyti, ačiū.

PIRMININKĖ. Ar bus komentarų, Simonai? Ačiū.

Taigi, gerbiami kolegos, mes iš... Jūs per šoninį mikrofoną. Dar S. Tumėnas per centrinį mikrofoną.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Atsiprašau, ar r-4 klausimą negalėtų kas nors kitas pristatyti, ar Simonas, ar Gintaras? Sakėte, nėra V. Čmilytės-Nielsen.

PIRMININKĖ. Rezervinį 4? V. Čmilytė-Nielsen užsirašiusi. Ar galite?

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Bet yra ir kiti teikėjai.

PIRMININKĖ. Simonas gali. Prašom. Tada, gerbiamieji, mes esame pristatę iš rezervo 1, 2, 3 ir 9 klausimus. K. Mažeika dar nori klausti. Motyvai, atsiprašau. Prašom, motyvai tikrai po pateikimo laisvųjų ekonominių zonų. Motyvai prieš.

K. MAŽEIKA (*LVŽSF*). Ačiū, pirmininke. Nespėjau atbėgti paklausti, bet iš tiesų labai keistas kolegos Simono, kuris turbūt yra ne Ekonomikos, o vis dėlto Aplinkos apsaugos komiteto pirmininko pavaduotojas... Ir jau ne pirmas toks projektas, kuris nukreiptas prieš aplinką ir prieš gamtą šiuo atveju, nes vien įvertinus motyvus, kad pats įstatymo projektas nebuvo keistas nuo 1995 metų, tai iš tiesų nėra argumentas keisti įstatymo projektą. Laisvųjų ekonominių zonų įstatymas ir tos zonos buvo sukurtos tam, kad skatintų verslus, kurie neteršdami gamtos sukurtų didžiausią pridėtinę vertę. O šiuo atveju turbūt pagrindinė mintis yra išimama, tai yra arterija, kuri iš principo suteiks galimybę ten kurtis taršioms verslams ir tokių, pavyzdžiui, kaip kolegos Simono Klaipėdos atveju LEZ'e jau dabar taršių įmonių yra daugiau nei... na, suminė tarša viršija visus parametrus, didžiulė našta žmonėms ir poveikis sveikatai.

Aš tikrai negaliu pritarti ir siūlau iš principo nepritarti tokiam įstatymo projektui, nes laisvosios ekonominės zonos buvo kurtos ne tam, kad jose mokesčių lengvatomis naudotųsi teršėjai. Iš esmės manau, kad šis įstatymo projektas yra visiškai klaidingas.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Motyvai išsakyti. Nors visiškai taip nėra pagal teikiamą įstatymo projektą, būtų rengiamas įvertinimas.

16.41 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 14 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4673 (pateikimas)

Gera, kolegos. Tuomet, kaip siūlė S. Tumėnas, imtumės rezervinio 4 klausimo. Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 14 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4673. Jį pateiks S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiami kolegos, įstatymas gana identiškas su M. Majausko įstatymu, PVM tarifo keitimas, šiuo atveju siūloma ne 9 %, o 5 %. Tai aš gal argumentacijos nekartosiu, kas išsakyta Mykolo, tiesiog priminsiu, kad šiandien yra 93 % maitinimo įstaigų ir viešbučių uždaryta, aibė iš jų galvoja, ar beatsidarys. Teisinga motyvacija turėtų būti, kad žvelgdami į perspektyvą jie žinotų, kad valstybė sukuria palankesnes verslo sąlygas, negu jos yra dabar.

Antrasis pasiūlymas galioja visam Lietuvos verslui. Čia aš kviesčiau suklusti ypač tuos, kurie kalba apie smulkųjį ir vidutinį verslą, kaip mes jiems galime padėti. Kalbama apie PVM įmonėms, kurios turi apyvartą iki 2 mln., kad šios įmonės galėtų taikyti PVM pinigų apskaitos principą, o tai reiškia, kad jeigu jūs esate įmonė šiuo laikotarpiu ir išrašote sąskaitą, kuri yra su PVM, valstybė jau kitą mėnesį paprašo jūsų sumokėti šią pridėtinės vertės mokesį, nepaisydama to, kad šiandien mokumas tarp įmonių yra sustojęs ir jūs galimai net negavote apmokėjimų.

Tai šitas pasiūlymas yra maksimalus, Europos Komisijos leidžiamos lubos, kad įmonės, kurios neviršija 2 mln. eurų apyvartos, galėtų PVM įsipareigojimą valstybei (...) tik tuomet, kai gauti į sąskaitą pinigus, kai sąskaita jau yra apmokėta ir pinigai yra gauti, nes kitu atveju sąskaitos yra neapmokėtos, o valstybė jau prašo pinigų. Tai toks yra palengvinimas ir jis, man atrodo, yra labai svarbus šiuo metu, nes ypač daug įmonių susiduria su mokėjimo problemomis ir valstybė jau prašo pridėtinės vertės mokesčio, nepaisydama to, kad apmokėjimas nėra gautas.

Mielai atsakysiu į klausimus.

PIRMININKĖ. Pirmasis klausia M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Mielas kolega, vienas ir esminis, man atrodo, skirtumas tarp jūsų ir prieš tai pateikto projekto, kad jūs siūlote PVM lengvatą ir alkoholiui. Prieš tai registruotame projekte labai aiškiai pasakyta, kad alkoholiui nebūtų taikoma, jūsų projektas to neišskiria. Tai ar tikrai jūs norite taikyti 5 % PVM ir alkoholio pardavimams? Nesu tikras, ar iš tikrųjų tai būtų teisingas dalykas. Antras dalykas, atkreipsiu dėmesį, kad 5 % šiandien

yra taikomi tik vaistams, laikraščiams ir neįgaliųjų prekėms, taip šiurkščiai kalbant, niekam daugiau nėra taikoma. Dabar pritaikyti maitinimo įstaigoms, viešbučiams, taip pat ir alkoholiui 5 % – ar tikrai čia tokia buvo intencija, nes projektas taip yra surašytas?

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas Mykolai, mes galime dabar ginčytis tarpusavyje, kur bus dugnas. Man atrodo, kad ekonomikos ir ypač šio sektoriaus dugnas yra giliau, negu jūs įsivaizdavote, teikdamas 9 %. Čia replika, kodėl reikėtų taikyti 5 %.

Dėl alkoholio jūs teisus. Čia mūsų teisininkų praleista, reikėtų iš tikrųjų nedaryti alkoholio lengvatos ir sėkmingo pateikimo metu reikėtų atitaisyti į 21 %. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Turbūt jau, kaip ir sakiau, tenka išgyventi tokį antrą visokių mokesčių mažinimo bumą ir tai susiję su biudžeto netekimu. Kaip norime, kaip nenorime sakykime, bet vis tiek biudžetas negaus. Savaimė suprantama, negalėsime finansuoti viešojo sektoriaus. Iš tikrųjų vis dėlto norėtusi žinoti, ar kokie nors skaičiai buvo suskaičiuoti, tarkim, normaliomis sąlygomis kokie tai pinigai būtų? Taip grubiai kalbant, žinome, kas laukia kitais metais. Tarkim, ar keisis Vyriausybė, ar ne, bet vis tiek tenai yra daug užprogramuotų išlaidų, tad kieno sąskaita mes vėl galėsime mažinti tas biudžeto netektis, kurios dabar atsiranda, kiek vis dėlto galėtų atsirasti? Ačiū.

S. GENTVILAS (LSF). Dėl šio projekto visų pirma reikėtų prašyti Vyriausybės išvados, tikslių skaičiavimų, kiek tai paveiktų, bet čia labai sąlyginis, gerbiamas Edmundai, klausimas. Kitu projektu mes teikiame lauko prekybos legalizavimą. Kiek truks virusas, ar jis iki galo sužlugdys sektorių, ar ne, mes čia galime tik spėlioti, kokia apyvirta jis grįš.

Klausimas yra, kaip mes padėsime, nes šiandien mes tiesiog apmokame šių verslų nedarbą, bet kai jie pradės dirbti ir ar jie pradės dirbti... Šie projektai yra nutaikyti į tai, ar jie pradės dirbti. Dabar klausimas, jeigu jūs *uždėsite* visą apyvartą, man atrodo, mažiau verslų sugrįš į verslą.

PIRMININKĖ. Klausia S. Tumėnas. Prašom.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū, Simonai, už pristatymą. Aš noriu kalbėti apie 2 straipsnio 19 straipsnį – apie 5 % lengvatinių tarifą vaistams, medicinos priemonėms, neįgaliųjų priemonėms, apgyvendinimo, maitinimo ir 3 punktą – spaudai, periodiniams leidiniams. Noriu pasakyti, kad geriau vėliau negu niekada, nes lygiai prieš mėnesį R. Šarknickas su visais tais pasiūlymais stovėjo šioje tribūnoje, bet buvo atmesta. Buvo pasakyta, kad neatitinka Europos Sąjungos direktyvų. Aš noriu pasitikslinti. Čia yra taip abstrakčiai parašyta – spaudai, periodiniams leidiniams. Ar čia įeina spausdinimas, ar tik pardavimas? Reikėtų sutikslinti tuos dalykus, nes vienas yra spausdinimo, kitas yra pardavimo tarifas.

Be to, ar jums neatrodo, kad reikėtų dar atsižvelgti, kad dabar M. Kvietkausko ministerija rengia visą kompensacinių priemonių paketą, nes regioninė, vietinė spauda kreipėsi, ir ten siekiama visiškai atsisakyti... Nulinis tarifas karantino, tos pandemijos metu. Visai atsisakyti. Ar, jūsų nuomone, tai būtų realu, ar ne? Ir ar neatrodo, kad reikėtų sujungti, kas jūsų parašyta ir kas per svarstymą ateis iš mūsų komiteto ir iš ministerijos?

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas Stasy, galiu klysti, bet spaudai, žurnalams jau dabar yra taikomas mažesnis – 5 % tarifas, spausdinimui – 21%. Galiu klysti, bet čia tebūnie patikslinta. Bet kalbant apie perspektyvą, reikia kalbėti V. Čerčilio frazėmis, ką mes ginsime po to ir ką mes turėsime po šitos krizės. Kultūra, spauda ir žiniasklaida turi teisę išlikti lygiai taip pat, kaip maitinimo įstaigos ir viešbučiai.

PIRMININKĖ. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Taip, teisingai jūs pasakėte. Jūs sakote – galiu klysti. Taip, jūs klystate. Tačiau noriu paklausti, kai rengėte šį įstatymo projektą, ar jūs domėjotės Kultūros ministerijos jau parengtu visu paramos paketu? A, matau, kad linguojate galva, nesidomėjote. Tada Kultūros ministerija pratęs šį projektą ir, tikiuosi, jūs greičiausiai jį palaikysite, nes jis yra kur kas geresnis nei jūsų teikiamas. Ten yra nulinis, o čia – 5 %. Ačiū.

PIRMININKĖ. Atsakymo nebus, Simonai?

S. GENTVILAS (LSF). Aš nesusipažinęs su projektu, bet linkiu jam ateiti į Seimą.

PIRMININKĖ. Ir A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, norėjau klausti dėl alkoholio, bet jūs prisipažinote, kad nesąmoningai suklydote įrašydamas. Bet aš manau, kad pildydami aiškinamojo rašto 12 punktą sąmoningai parašėte, kad lėšų šiam įstatymui įgyvendinti nereikės. Teisingai, biudžete bus didesnė skylė. Jau jūs iš principo į šitą klausimą atsakėte, todėl aš klausiu šiek tiek kitaip. Kiek dienų anksčiau liberalai pradės taisyti Puntuką, tai yra mokesčių akmenį, po prospektą, jeigu bus priimtas jūsų įstatymas? (*Balsai salėje*)

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas kolega, galima žiūrėti buhalteriskai, galima žiūrėti ekonomiškai. Kaip ir jūs nežinote, kiek ši krizė sukurs bedarbių, taip ir aš nežinau, kiek verslų po šios krizės išgyvens, todėl mes ir modeliuojame, kad esant mažesniems mokesčiams tikrai bus mažiau bedarbių ir tikrai bus daugiau dirbančiųjų.

Dabar klausimas yra ypač paliesti sektoriai. Aš minėjau, 93 % viešbučių ir maitinimo įstaigų šiandien yra uždaryta. Jie *eina į batą*, kai kurie į bankrotą. Klausimas dabar yra, kokiomis verslo sąlygomis jie atsigaus? Jeigu mes paliekame tas pačias verslo sąlygas ir sakome, kad tebūnie, visi gulėkite ir būkite registruoti Užimtumo tarnyboje, na, ar tokios valstybės norime? Man atrodo, mes norime dirbančios Lietuvos, todėl visomis mokestinėmis priemonėmis turime skatinti ypač pažeistų sektorių atsigavimą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į visų klausiusių klausimus. Motyvai. Už kalba S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Manau, kad reikia dabar pritarti, tačiau svarstant daug ką ištaisyti ir papildyti, nes faktiškai dabar čia yra visiškai nauja tikrai dėl apgyvendinimo ir maitinimo. Tačiau, kaip minėjau, ypač periodinių leidinių, spaudos, leidybos dalykus čia reikėtų dar papildyti, nes ir regionų vietinės spaudos asociacija, ir AGATA, kitos kūrybinės organizacijos yra pateikusios daug pasiūlymų ir dabar svarstoma Vyriausybėje, ko gero, netgi rytoj tai bus svarstoma posėdyje, ir atsižvelgti į visus jų pasiūlymus, kad patobulintume šitą įstatymą dar.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Kadangi profesorius K. Glaveckas kalbėjo prieš mūsų pateiktą projektą, tai turiu pareigą pasisakyti ir dėl šio projekto. Kaip ir sakiau, esminis, man atrodo, klausimas ir skirtumas yra lengvata alkoholiui. Taip, kaip yra surašyta, šiuo projektu būtų suteikiama 5 %, taip, kaip ir vaistams, PVM lengvata prekybai alkoholiu. Šitą dalyką, man atrodo, tokį nebūtų korektiška dabar patvirtinti ir reikėtų koreguoti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, kadangi jau mūsų dokumentų bazėje yra registruotos komitetų išvados, mes grįšime prie pagrindinės darbotvarkės ir galėsime imtis 2-3 klausimo. Bet mane toliau pirmininko pozicijoje keičia Seimo Pirmininko pavaduotojas gerbiamas A. Nekrošius. Prašom. (*Balsai salėje*)

16.54 val.

Civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 2, 8, 9, 11, 12, 14, 22, 27, 28 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 30¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4661(2) (svarstymas)

PIRMININKAS (A. NEKROŠIUS, LVŽSF). Taip, toliau darbotvarkėje projektas Nr. XIIIIP-4661 kartu su projektu Nr. XIIIIP-4664, jie yra sujungti. Kas yra Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pranešėjas? Man neparašyta. (*Balsai salėje*) D. Gaižauskas. Prašau.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Komitetas buvo susirinkęs per pietų pertrauką. Svarstė Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 2, 8, 9, 11, 12, 14, 22, 27 ir 28 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 30¹ straipsniu įstatymo projektą Nr. XIIIIP-4661. Komitetas, apsvarstęs įstatymo projektą, pasiūlė pritarti įstatymo projektui bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Skelbiu diskusiją. Pirmasis užsirašė J. Razma. Kviečiu į tribūną. Dėkoju, Dainiau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš tikėjau, kad čia sesijoje, kai mes svarstome tokius, atrodytų, būtiniausius įstatymų projektus, kurių reikalauja paskelbtas karantinas ir ekstremalioji situacija, iš tikrųjų bus tokie projektai, kurių reikalauja labai konkrečios aplinkybės. Dabar aš kelčiau klausimą, kokie faktai reikalauja Vyriausybei suteikti galias nustatyti būtiniausių prekių ir paslaugų kainas, nes būtent yra vartojama tokia sąvoka „būtiniausių prekių ir paslaugų kainos“.

Tos būtiniausios prekės gali būti suprastos labai plačiai, nes žmogui daug būtinų dalykų reikia, ne tik pavalgyti, bet ir apsirengti, nusikirpti plaukus ir taip toliau. Mes tokias nuostatas priėmę tikrai čia Vyriausybei atveriamė labai plačias galimybes. Ar tikrai mes einame nuo rinkos ekonomikos į socializmo laikus? Nežinau, ar tikrai to šiandien mums reikia.

Ar yra daug požymių, kad būtų nepagrįstai keliamos kainos? Tokių faktų tikrai mes daug nerasime. Be abejo, kur nors internetiniuose skelbimuose rasime pavienių atvejų, kai atsiranda siūlančių dabar trūkstamų prekių: medicininių kaukių, respiratorių ar dezinfekcinio skysčio, gana aukštomis kainomis. Bet tai yra tokie pusiau šešėliniai ar visiškai šešėliniai atvejai. Jeigu mes manome, kad suteikę teisę Vyriausybei reguliuoti tokių pasiūlymų kainas ką nors pasieksime, manau, tikrai labai klystame. Ką pasieksime? Nebent kad jie nueis į dar didesnę šešėlį. Jeigu dabar kuris nors dar rodo savo pajamas ir moka kokius nors mokesčius, tai, matyt, tokių atvejų ne labai liks.

Dėl maisto produktų kainų. Aš negirdėjau, kad būtų kokių įtikinamų pranešimų, kad tos kainos yra nepagrįstai keliamos, kad yra didelių piktnaudžiavimų. Kaip tik priešingai – iš kelių prekybos centrų girdėjome viešus pranešimus, kad jie tikrai nedidins savo prekių kainų. Bet aš pasigendu, kad Vyriausybė pradėtų aktyvesnį dialogą su pagrindiniais prekybos centrais. Aš manau, jeigu geranoriškai kalbėtusi, turbūt pasiektų ir žmonėms dar naudingesnių susitarimų, nes aš manau, kad šiandien Lietuvoje ir verslas supranta, kad reikia eiti solidarumo keliu. Matome daug gražių pavyzdžių, kai skiriama lėšų būtiniausioms priemonėms medikams nupirkti ir taip toliau, bet Vyriausybė kažkodėl įsivaizduoja, kad viską, ką reikia, pasieks draudimų, reguliavimų, ribojimų keliu. Aš nemanau, kad čia yra tas geras kelias. Tokiam pagrindimui, žinoma, galima rasti vieną kitą piktnaudžiautoją, bet ne į juos turėtume orientotis.

O dėl medicininių ir apsaugos prekių stygiaus – iš tikrųjų, kaip sakė kolegos, reikia žiūrėti ne per kainų reguliavimo prizmę, o iš tiesų Vyriausybei pasirūpinti, kad tų priemonių būtų užpirkta. Ir jeigu norime, kad tikrai gyventojus jos pasiektų, reikia rasti kanalus, kaip tiesiogiai jas išdalinti gyventojams, kaip, sakykime, mes čia šiandien visi gavome tuos respiratorius. Ir jeigu Vyriausybė būtų nuo pat pradžių aktyviai kalbėjusi su mūsų gamintojais, kaip tokia įmonė „Intersurgical“ ar ta pati „Vilniaus degtinė“, aš manau, kad jau šiandien būtų visai kita situacija tiek dėl dezinfekcinių priemonių, tiek dėl apsaugos priemonių, nes tokių galimybių pasitelkti mūsų gamintojus tikrai yra ir tai Vyriausybei reikėjo daryti kur kas aktyviau.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskutuoti kviečiu K. Masiulį. Nėra. M. Majauskas. Prašau.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Mielieji kolegos, apie kelis dalykus, kurių mokė 12 klasėje, vėliau pirmame kurse. Sakė, kad ekonomikoje kainas nustato pasiūlos ir paklausos kreivė. Taip jau yra, kad ten, kur kreivė paklausos ir pasiūlos susikerta, tame taške yra nustatomos kainos. Jeigu paklausa auga, o pasiūla traukiasi, susikirtimo taškas aukščiau ir kaina yra didesnė. Šiuo atveju būtent tai ir įvyko. Paklausa išaugo. Natūralu, kad pandemijos atveju visi ieško kaukių, ieško dezinfekcinio skysčio, galbūt kas nors ieško termometrų. Taigi kas įvyksta – paklausos kreivė eina į dešinę pusę.

Dabar jeigu pasiūlos kreivė išlieka, išlieka bent tokia pati ir nesitraukia, mes turime aukštesnį susikirtimo tašką ir turime didesnes kainas. Jeigu mes norime nustatyti, kad ta kaina būtų mažesnė, yra vienas paprastas ir elementarus sprendimas, tai yra užtikrinti, kad būtų didesnė pasiūla, tada susikirtimo taškas krenta žemiau ir kainos krenta.

Užtikrinti, kad ta pasiūla būtų didesnė, yra niekieno kito kaip tik Vyriausybės sprendimas, kad pandemijos atveju tų būtinų prekių Lietuvoje tiesiog paprasčiausiai netrūktų. Dėl to, kad Vyriausybė nuspręs reguliuoti termometrų kainas, dėl to termometrų tikrai neatsiras vaistinėje, jei jų iki šiol nebuvo. Jeigu reikia termometrų, valstybė pandemijos atveju turi užsipirkti tų termometrų, kad jų paprasčiausiai būtų vaistinėse ir būtų galima jų įsigyti.

Taigi šis sprendimas niekaip nespręs problemos, o bandant jį įgyvendinti ir neužtikrinant pasiūlos, esama pasiūla tiesiog nukeliaus į šešėlį. Mes turėsime „Skelbiu.lt“, „Facebooke“, kituose visokiausiuose portaluose įvairiausių skelbimų, kur bus pardavinėjamos tos prekės, ir jos bus pardavinėjamos iš tikrųjų brangiau. Dėl to nukentės piliečiai. Bet problema, kad tokiu atveju Vyriausybė nesuseks tų tūkstančių pardavėjų „Facebooke“, nesuseks „Skelbiu.lt“ tų tūkstančių pardavėjų ir neužtikrins, kad jie pardavinėtų už reguliuojamą kainą. Vienintelis efektyvus sprendi-

mas yra valstybės mastu užpirkti būtiniausių prekių, ar tai būtų maisto produktai, ar medicininės kaukės, ar termometrai, ar ką nuspręstų valstybė, pandemijos atveju jos atsakomybė užtikrinti pasiūlą. Užtikrinus pasiūlą kainos nekils. Tai yra vienas elementarus ir paprastas sprendimas. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu S. Gentvilą.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiami kolegos, gerus 25 metus nepriklausomoje Lietuvoje galiojo Lietuvos Respublikos kainų įstatymas ir prieš 2014 metų Kalėdas jis buvo panaikintas supratu, kad kainų neįmanoma reguliuoti. O jeigu iš tikrųjų mes norime pigesnių vartojamų buitinių prekių, na, tarkime, dezinfekcinio skysčio, tai visų pirma turi būti gausu gamintojų. Aš šiandien džiaugiuosi, kad lietuviškos įmonės gali prisidėti prie vietinės paklausos užpildymo, džiaugiuosi Aukštaitijos įmonėmis, biodegalų gamintojais, „Kurana“, kurie iš tikrųjų pateiks lietuvišką dezinfekcinį skystį ne tik Lietuvos rinkai, bet ir eksportuos gavę leidimus.

Pasiūla atsiranda tada, kai valstybė leidžia veikti, ir tik tada atsiranda konkurencija. Mes popieriais nesugebėsime sumažinti kainų, jeigu mes neleisime gamintojams gaminti, tiekėjams iki logistikos sandėlių saugiai nuvežti ir atvežti produktų per sienas ir iš vietinių sandėlių patiekti toliau į prekybos centrus. Ir tik tie dalykai iš tikrųjų mažina kainas, ne kas kita, ne popieriniai pasakymai, kad vienas ar kitas produktas turi kainuoti tiek ar tiek.

Tą momentą jūs, kurie esate vyresnieji, gyvenę praeitoje epochoje, iki 1990 metų, žinote, kad kai kaina neatitinka gamybos kaštų, tai produkto nebebūna ant prekystalio. Kas nutiks normalioje rinkoje? Iš tikrųjų dėl produktų, kurių kainos bus reguliuojamos, jeigu jų gamyba ir logistika kainuos brangiau, tai yra du būdai, kas nutiks, bet galutinis būdas yra aiškus – jų nebeliks ant prekystalių arba parduotuvėse, jie bus arba eksportuoti į užsienio rinkas, ten, kur bus galima parduoti brangiau, arba jie bus parduodami šešėlinėje rinkoje, nes paklausa vis tiek bus ir žmonės bus linkę pirkti. O žmonės, nuėję į legaliai esančius ir dirbančius prekybos centrus ir prekybos vietas, pamatys ten tuščias lentynas.

Kviečiu nekartoti klaidų (ir parlamentas 25 metus buvo, turėjo įstatymą, kuris buvo pripažintas kaip neveikiantis) ir susikonsoliduoti iš tikrųjų Vyriausybei į tikruosius sprendimus, tai yra gamybą, kad jos būtų daug, kad ji veiktų, ir tiekimą, kad jo užtektų ir būtų užpildytos mūsų lentynos. Tik tai sugebės atpiginti mūsų produkciją ir būtinąsias prekes.

O konkurencija, visi suvaržymai buvo problema kai kuriuose sektoriuose, reikia sutikti, kad yra galimų kartelinių susitarimų, ir jie yra tiek krizės metais, tiek ne krizės metais aktualūs, čia Konkurencijos taryba turi eiti su griežtesniais pasiūlymais. Kviečiu nepritarti tokiam projektui, kuris nėra tikslinga priemonė spręsti kainų klausimą.

PIRMININKAS. Dėkojame. Daugiau diskutuoti niekas neužsirašė.

Motyvai dėl viso. P. Urbšys – už.

P. URBŠYS (*MSNG*). Na, tikrai, ko gero, mes čia, Seimo salėje, būdami demonstruojame, kad yra kelios Lietuvos. Karą išgyvenę žmonės sako, kad dabar labiau bijo, nes karo metu pavojus buvo akivaizdus. Dabar tas pavojus, mirtinas pavojus kai kuriems žmonėms, yra nematomas.

Akivaizdu, kad yra požymių, kad kai kurie, prisidengdami visagale rinka, užsiima elementaria spekuliacija. Tų būtinų prekių, kurių reikia žmonėms, kad jie išgyventų, turi valstybė turėti svertus reguliuoti kainas. Ar yra normalu, kad apsauginės kaukės, kurios kainavo eurą, dabar kainuoja iki 10 eurų? Ar yra normalu, kad dezinfekcinis skystis, kurio 5 litrai kainavo 15 eurų, dabar kainuoja 50? Jeigu kam nors tai yra normalu, gerai, balsuokite prieš šitą įstatymą, o kurie vis dėlto norite apginti Lietuvos žmones nuo marodierių su spekuliantų kaukėmis, tai tada paremkite Vyriausybės siūlomą projektą. Tikrai yra saugiklių, kad neleistų piktnaudžiauti, bet Vyriausybė turi turėti įrankį, kuris drausmintų būtent tuos, kurie prisidengę verslu bet kokia kaina didintų savo pelnus žmonių sveikatos ir gyvybės sąskaita.

PIRMININKAS. Dėkojame. Motyvai prieš – E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiami kolegos, apskritai tai valdantieji pavogė P. Gražulio temą. Beveik kiekvienais metais P. Gražulis teikdavo tą įstatymo projektą, na, šioje kadencijoje mažiau, bet visą laiką jisai mažina tas kainas norėdamas neva sureguliuoti rinką. Aš žinau tik dvi rinkas: arba planinė ekonomika, arba iš tikrųjų ta konkurencinė ekonomika, kur savaime išsprendžia prekių kainą.

Taip pat irgi tikrai man neaišku, mes nekalbame apie kokybę. Visi važiuoja pirkti dešros ar ne kažkur į Lenkiją pigiau, bet niekas tie, kurie ten važiuoja, neklausia, kas toje dešroje yra, kokia ta kokybė. Kažkaip mes apie tai nekalbame. Galbūt būtų galima kitaip kalbėti apie tą skystį, bet, pasirodo, ir tas skystis, kuriuo mes plauname rankas, dabar jas dezinfekuojame, taip pat yra nevienodos kokybės. Vienur rašoma, kad maždaug 99,99 %, kitur nieko nerašoma. Iš tikrųjų galbūt ir ten neaišku kas. Kaip tada Vyriausybė sureguliuos dar tą kokybę? Pradės rašyti formules? Neseniai teko netyčia žiūrėti laidą, kadangi dirbame distanciniu būdu, tai iš tikrųjų viena kaukė vienos modelių namų savininkės ar kieno kainuoja 200 eurų. Tai kokia kaina jos turėtų būti? Aišku, nori pirkti, nori nepirkti, bet ji kainuoja 200 eurų. Tai priversite ją, apkašytą svarovskiais, pardavinėti už 5 eurus? Suprantate?

Dabar daug kartų mes nagrinėjame tą kainą. Kaina susideda ne tik iš parduotuvės kainos, bet ir pristatymo kaina įkalkuliuojama į prekės... Iš tikrųjų mes vienu metu jau bandėme reguliuoti ir galvojome, kaip čia padaryti, kad vis dėlto būtų galima gal tikrai pareguliuoti, bet tie produktų tiekėjai sako: tai gerai, jūs pridarysite daugiau darbo. Mes į produkto kainą įkalkuliuosime viena, o pakelsime pristatymo į parduotuvės kainą. Iš tikrųjų šis procesas praktiškai nesugaudamas. Aš suprantu, kad populizmo šiek tiek norisi prieš rinkimus, bet gal nereikia apgaudinėti žmonių. Man atrodo, mes galime su verslais ir daugiau pasikalbėti, ir paprašyti, kad jie gamintų...

PIRMININKAS. Laikas.

E. PUPINIS (TS-LKDF). ...ir apskritai, kad nekeltų tų kainų. O mūsų verslas supranta reikalą. Tikrai nueikite į parduotuves, kainos nekyla, išskyrus galbūt kiaulienos, bet kiaulienos kainos priklauso nuo Lenkijos rinkos...

PIRMININKAS. Laikas.

E. PUPINIS (TS-LKDF). ...o ne nuo Lietuvos. Tai iš tikrųjų paprašykite ir jų, kad sureguliuotų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Visi motyvai išsakyti. Dėl šio projekto balsuosime vėliau.

17.12 val.

Nepaprastosios padėties įstatymo Nr. IX-938 28 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4665(2), Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4666(2) (svarstymas)

Toliau projektai Nr. XIIIIP-4665, Nr. XIIIIP-4666. Taip pat kviečiu D. Gaižauską pristatyti išvadas.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Komitetas apsvairstė abu įstatymų projektus. Sprendimas buvo pritarti įstatymo projektui ir komiteto išvadai. Balsavimo rezultatai: už – 6, nė vieno nebuvo prieš, 4 susilaikė. Čia dėl projekto Nr. XIIIIP-4665.

PIRMININKAS. Taip, abu.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Ir antras projektas Nr. XIIIIP-4666. Sprendimas identiškas – pritarti įstatymo projektui ir komiteto išvadai. Balsavimo rezultatai: 6 – už, prieš nė vieno, susilaikė 4.

PIRMININKAS. Diskutuoti niekas neužsirašė. Dėl motyvų taip pat. Dėl jo balsuosime taip pat vėliau.

Projekto 2-5 kartu su lydimaisiais nebus.

17.13 val.

Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 2, 8, 9, 18, 21 ir 36 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4678(2) (svarstymas)

Toliau 2-8 klausimas – Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 įvairių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4678. Kviečiu pranešėją iš Socialinių reikalų... (*Balsai salėje*) Atsiprašau, Sveikatos reikalų komiteto išvadą kas galėtų perskaityti? (*Balsai salėje*) Kas galėtų iš Sveikatos reikalų komiteto pristatyti? Gal A. Matulas galėtų? Gal galėtumėte perskaityti išvadas? Labai ačiū.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, Seimo Sveikatos reikalų komitetas nuo 14 valandos svarstė įstatymo projektą ir pritarė jam atsižvelgdamas į Sveikatos reikalų komiteto pateiktas pastabas. Balsavo: 10 – už, 1 susilaikė, prieš nebuvo.

PIRMININKAS. Dėkojame. Diskutuoti užsirašė A. Vinkus. Prašom, kviečiu į tribūną. (*Šurmulys salėje*)

A. VINKUS (*LSDDF*). Gerbiamieji Seimo nariai, pirmiausia noriu pasakyti štai kokią dalyką. Šiandien svarstėme dėl drausminimo žmonių, tų, kurie grįžę nesilaiko. Yra ir mano gimtajame rajone, ir kitur grįžusių, kur daro poveikį seniūnai, bendruomenių pirmininkai, bet numoja rankę ir gyvena laisvai bendraudami, nors didžioji žmonių dalis iš tiesų laikosi. Drausmė yra ir savivaldybėje, ir seniūnijose.

Norių pasakyti, kad žmogaus gyvybė neįkainojama, ir šiandien nedrausmingo žmogaus elgesys ar kai kurie chuliganiški poreikiai nebėra vien viešosios tvarkos pažeidimas ar taisyklių nesilaikymas. Jis gali sutrikdyti sveikatą dešimtims žmonių, kartais gali būti mirtinai grėsmingas, todėl šiomis aplinkybėmis jiems turi būti taikomos pačios griežčiausios sankcijos. Pabandykime įsivaizduoti, kad dėl tokio elgesio galime netekti brolio, sesers, motinos ar kaimyno, todėl negalime būti atlidūs tokiam žmonių abejingumui ar neatsargumui, juk šis sprendimas – mūsų rankose. Todėl priėmę neatsakingą sprendimą dėl pasekmių turėtume jaustis kalti ir mes patys.

Ir dar vieną akcentą noriu šia proga pasakyti Sveikatos apsaugos ministerijai. Pasaulio statistika byloja, kad virusu apsikrėtę vyresnio amžiaus žmonės serga sunkiai ir dažniausiai neišvengia komplikacijų bei mirčių. Mes daug diskutuojame apie kasdieninių medicininių priemonių, medicinos įrangos trūkumą ir teisingai kritikuojame, nors paskutiniu metu jau pradėjo atplaukti saugos priemonės lėktuvais ir kitais keliais. Aš norėčiau paklausti Sveikatos apsaugos ministerijos, kaip yra pasirengta sveikatos priežiūros įstaigose suteikti reanimacinę pagalbą izoliuotai nuo tomis ligomis sergančių pacientų? Šiandien su tuo klausimu jau pradėdame susidurti, bet didėjant, plečiantis virusui, jeigu jo nepavyks greitai sulaikyti, ar reanimacinė pagalba nebus dar sunkesnė ir siauresnė grandis visoje medicinos pagalbos teikiančioje sistemoje. Todėl iš visos širdies palaikau šias įstatymo pataisas ir kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu A. Sysą.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, ne veltui pateikimo metu aš jau užsiminiau apie tai, kad įstatymą mes turėjome, turėjome įstatymo straipsnius, kurie griežtai reglamentavo privalomai izoliuoti tuos žmones, kurie susirgo arba turėjo ryšių su užkrėstaisiais. Deja, pati sistema neveikė. Tai dalis šių straipsnių šiame įstatyme, manau, užtikrins griežtesnį laikymąsi.

Šis įstatymas nereglementuoja baudų už tai, jeigu žmogus nusižengia, čia kalbame apie tai, kaip jį galime izoliuoti, kokių priemonių galime imtis. Nespėjau susipažinti su visomis komiteto pastabomis. Man labiausiai kelia nerimą tai, kad mes, turėdami instrumentą, dažnai juo nesinaudojame. Šiandien mes svarstėme jau ne vieną įstatymą griežtinti sankcijas. Nors įstatymas gyvuoja ne vienus metus, juo nesinaudoja ir niekas nenubaustas. Tai ir šis įstatymas, kad iš vieno kraštutinumo, kai yra galimybė izoliuoti... tai įstatymas leido. Deja, to dėl subjektyvių ar objektyvių priežasčių nebuvo daroma. Apie tai kalbėjo medikai nuo pačios pirmos dienos, kad yra privaloma kontrolė, apsaugos priemonės, laikytis higienos ir visa kita. Tie atvykę žmonės laisvai pasklido po Lietuvą ir pasekmė yra ta, kad būtent dabar užsikrėtimų yra jau viduje.

Tas kitas kraštutinumas, kai bandoma suteikti didesnių galių, negu parašyta Konstitucijoje, aš manau, ne pats geriausias kelias, nes taip nuslysti nuo demokratijos kelio yra labai lengva, prisidengiant didžiausiomis ar mažesnėmis katastrofomis, ekstremaliosiomis situacijomis ar kitais dalykais. Todėl, sakau, negaliu iki galo sutikrinti, kaip pagrindinis komitetas atsižvelgė į Teisės departamento pastabas, bet jų buvo gana daug ir labai rimtų.

Ar galima Užimtumo įstatyme riboti užsieniečių atvykimą? Aš manau, kad teisės, laisvės ir visi kiti dalykai yra šiek tiek aukštesnio lygio teisės aktuose, todėl pasekmės, galinčios mums būti po to, gali būti labai įvairios. Tikiuosi, kad Sveikatos reikalų komitetas kaip pagrindinis visgi kaip galima sąžiningiau atsižvelgė į Teisės departamento pastabas ir mes paprasčiausiai neturėsime pasekmių, priėmę vieną ar kitą įstatymo straipsnį.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu D. Šakalienę.

D. ŠAKALIENĖ (*LSDPF*). Atrodo, mūsų šiandien darbas irgi yra toks gana įdomus. Kadangi dėl sistemos klaidų negalėjau pasisakyti dėl Civilinės saugos įstatymo, tai suprantu, kad labai gerai, čia kaip tik abu mano komentarai labai susiję, nes iš esmės yra apie tą pačią problemą. Tai yra

mes, bandydami sutvarstyti sužeistą pirštą, arba norime nupjauti ranką, arba sakome, nieko ne-
nutiks, ir galvojame, kad nuo to piršto papurtymo viskas praeis. Tai kaip Civilinės saugos įstaty-
mo pataisose, kaip diskutavome Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete, kainų reguliavimas
prekių trūkumo neišsprendžia. Kai nėra aiškaus mechanizmo, kaip tai bus daroma, kokie yra
saugikliai, kontrolė ir to proceso pabaiga, tikrai sunku pritarti tokiam pasiūlymui. Tai lygiai taip
pat čia – Užkrečiamųjų ligų įstatymo pataisos. Taip, tikrai reikia tokios beprecedentės pandemijos
atveju kontrolės. Tikrai reikia imtis priemonių, kurių iki šiol nebuvo ėmęsi. Bet tos priemonės
turi būti pagal tris kriterijus: teisėtos, būtinos ir proporcingos. Kai šiandien mes matome, kad ga-
lima vieno žmogaus sprendimu žmogų priverstinai hospitalizuoti be trečio asmens jokio patvirtini-
mo mėnesį, tai atrodo, kad žmogaus teisių apsauga kaip ir toks jau visai nebūtinas dalykas. Aš
tik noriu atkreipti dėmesį: žmogaus sveikata ir gyvybė yra svarbiausia, tačiau tam reikia imtis tik
tų priemonių, kurios yra būtinos ir proporcingos.

Dabar tik noriu atkreipti dėmesį, nežinau, gal per pertraukėles ir jūs turėjote galimybę sekti
naujienas žiniasklaidoje ar tai, ką mūsų sveikatos apsaugos ministras papasakojo, tai susidaro
toks įdomus klausimas, kaip mes tas užkrečiamąsias ligas kontroliuojame, ar iš tiesų ir čia ima-
mės to, ko labiausiai reikia? Vakar ministras pranešė, kad yra požymių, jog susirgimų kreivė plo-
kštėja, mažėja naujų susirgimų. Ir tai būtų buvusi vakar dienos puikioji naujiena, jeigu tuo pat
metu nebūtų publikuojama, kad medikai rezidentai negali gauti testavimo dėl COVID'o po kon-
taktavimo su infekuotais pacientais. Žinoma, jeigu mes neištiriame galimai užsikrėtusių residen-
tų, mes ir turime gana gerus rezultatus. Ir tik noriu atkreipti dėmesį, kad jau, atrodo, žinome iš
Pasaulio sveikatos organizacijos ir kitų šalių patirties, kad, pirma, žmogus nuo dviejų iki penkių
dienų iki simptomų pasireiškimo yra užkrečiamas... todėl netirti medikų, kurie neturi simptomų,
yra labai rizikinga; antra, Islandija jau paskelbė, kad apie 50 % jos testuotų infekuotų COVID'u
pacientų serga asimptotinė forma. Vadinasi, simptomai taip ir nepasireiškė, bet žmogus yra užkrės-
tas. Šią vietą mes turime kontroliuoti labiausiai ir šios kontrolės mes vis dar nematome.

Šalia to noriu atkreipti dėmesį, kad šiandien mes Lietuvoje jau turime 64 medikus, kuriems
diagnozuotas COVID'as, 263 yra izoliacijoje. Aš tik noriu paklausti, ar mes norime likti be medi-
kų beprecedentės pandemijos akivaizdoje, ir kuo tada padės mūsų įstatymas, kai nebus to medi-
ko, kuris galėtų mėnesį tą pacientą hospitalizuoti?

Noriu dar pasakyti, kad viską turbūt vainikuoja naujiena, kad patvirtintas aštuntas mirties
nuo COVID'o atvejis ir prioritetu tampa mirusių asmenų tyrimai. Tai čia galėtume pajuokauti,
kad medikui teks numirti tam, kad būtų testuotas dėl COVID-19. Bet aš siūlau nebejuokauti, nes
tiek mūsų pačių medikai, tiek Pasaulio sveikatos organizacija, tiek kitos šalys, kurios jau perėjo
tą, ką einame mes dabar, sako: periodišką ir reguliarų medikų testavimą yra vienas iš svar-
biausių gyvybiškai būtinų būdų valdyti šią pandemiją. Užkrečiamųjų ligų įstatymo pakeitimais,
kurie tikrai būtų efektyvūs, būtų tie, kuriais būtų nustatyta, kad privaloma periodiškai reguliariai
kas septynias paras testuoti kiekvieną mediką. Tai kur kas efektyviau už mėnesį priverstinę izo-
liaciją be jokio papildomo asmens patvirtinimo, nes gali nebūti kam patvirtinti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu A. Anušauską.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, pradėsiu nuo vieno istorinio ekskurso ne dėl
to, kad lyginčiau įstatymus ar situaciją, tiesiog ne visi žino. Galbūt ir reikėtų žinoti.

Prieš kokius 40–50 metų buvo irgi Užkrečiamųjų ligų įstatymas. Jis buvo taikomas dvigubai:
ir tiesiogiai, ir kaip represinis. Tai yra jei žmogus neatitikdavo tam tikrų tuometinės visuomenės
normų, buvo ilgaplaukis arba dalyvavo religinėse procesijose, milicija jį galėjo paimti mėnesį tes-
tuoti nuo užkrečiamųjų ligų. Mėnesį be jokių teismų sprendimų. Nors mes žinome, kokie teismai
buvo tuo metu. Bet tai buvo seni laikai, tai jau praeitis.

Demokratinėje visuomenėje, be abejonės, asmens laisvės ir visuomenės interesai dažnai susi-
duria. Atsiranda prieštaravimų ir tuos prieštaravimus reikia išspręsti, siekiant nepažeisti ir asmens
laisvės, ir visuomenės interesų. Visi yra žmonės. Nors ir kaip mes juos vertinsime, nors ir kaip jie
elgiasi, vis tiek yra žmonės. Pacientai taip pat yra žmonės. Sergantieji yra žmonės. Jie turi teises.

Nemanau, kad šiuo atveju Užkrečiamųjų ligų įstatyme visos tos teisės yra užtikrinamos pa-
kankamai. Jau anksčiau, prieš šešerius metus, Europos Žmogaus Teisių Teismas vienoje byloje

pastebėjo, kad priverstinis gydymas yra rimtas įsikišimas į žmogaus fizinę neliečiamybę. Be abejonės, buvo kalbama tikrai ne apie užkrečiamąsias ligas – apie psichinę negalią ir panašiai. Tačiau kuomet imamasi priverstinės hospitalizacijos, izoliacijos, visada turi būti galimybė žmogui ne tik skųsti teismo sprendimus, bet ir tikėtis teisingo, nesubjektyvaus sprendimo.

Atkreipsiu dėmesį, kad šiuo atveju yra keičiama viena nuostata (o mano supratimu, ji galėjo būti ir nekeista), kai, trijų specialistų gydytojų sprendimu, žmogus septynias dienas gali būti priverstinai hospitalizuojamas. Pakeista ši nuostata į tai, kad vienas žmogus nusprendžia visą mėnesį ką nors hospitalizuoti be teismo sprendimo. Aš suprantu, kad dalies visuomenės tokie veiksmai sulauktų plojimų. Visiškai nenuostabu, žmones išgąsdinti, prigąsdinti yra ne taip sudėtinga. Bet laikytis teisinės valstybės principų, demokratinės visuomenės principų, manyčiau, yra ne mažiau svarbu.

Užkrečiamųjų ligų įstatyme karantino atveju vis dėlto tie principai yra iš dalies pažeidžiami. Manychiau, nėra reikalo supaprastinti prievartinę hospitalizaciją, ji ir taip jau yra prievartinė. Karantino laikotarpiu per septynias dienas sutvarkyti teisinius formalumus gali bet kas bet kuriam teisme.

Kalbama apie masinį reiškinių, na, su tuo nesutikčiau. Kiekvienas žmogus nori pasveikti, pirmiausia žinoti, kad jis serga, nori išsitiirti. Aš manau, kad jeigu tam būtų skiriama dėmesio, kaip jau minėta šiame įstatyme, tai mes kalbėtume apie kitas nuostatas ir joms pritartume.

Ir Teisės departamento išvadą, pabaigoje galėčiau pasakyti, pacituoti, kad priėmus siūlomos redakcijos įstatymo pakeitimą žmogaus teisių ribojimai galės būti įtvirtinami neribotam laikui, taip nustatant griežtesnį, negu reikalauja proporcingumo principas, reguliavimą. Aš manau, kad ekstremaliosios situacijos turi pradžią ir pabaigą, o įstatymai lieka.

PIRMININKAS. Labai dėkoju. Motyvai dėl viso. Tuoj įjungs. Niekas neužsirašė. (*Balsai salėje*) Buvo užsirašęs P. Urbšys. Dėl kokių motyvų – už, prieš? Tuoj, palaukite, pasižiūrėsime. Įjunkime Povilui, o paskui pažiūrėsime. Jūs iš karto pasakykite – už ar prieš, sistemoje nerodo. Taip, prašau.

P. URBŠYS (MSNG). Tikrai keista klausytis Seimo nario, kuris prieš kurį laiką faktiškai palaimino demokratijos principų suvaržymą žmonių, kurie nusprendė parodyti savo vienokį ar kitokį politinį aktyvumą, atžvilgiu ir pateisino tai, kad slaptosios tarnybos gali piktnaudžiauti savo galiomis jų atžvilgiu.

Jeigu kalbėtume apie šio įstatymo projektą, tai aš siūlau Seimo nariams vis dėlto įsiklausyti, apie ką kalbama. Kalbama apie tai, kad visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje ar keliose teritorijose Vyriausybė gali paskelbti karantiną, taip pat riboti ar laikinai uždrausti renginius, riboti ar laikinai uždrausti gyventojų keliones, taikyti laikiną gyventojų perkėlimą. Daugelį nuostatų Vyriausybė dabar jau taiko. Esmė yra ta, kad yra teisinių kolizijų, nes nėra pakankamo teisinio pagrindo. Tam, kad būtų panaikintos galimybės ateityje kvestionuoti Vyriausybės sprendimus, kurie yra būtini šiandieną, šias jų siūlomas įstatymo pataisas būtina priimti.

PIRMININKAS. A. Anušauskas dar norėtų pasisakyti. Prašau išsakyti motyvus.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, aš irgi nespėjau užsirašyti. Turiu pasakyti, kad šiame įstatymo projekte ne viskas blogai, juo labiau kad jis buvo jau svarstytas komitete, patobulintas, yra reikalingų dalykų, tačiau prieš dvi savaites aš klausdamas sveikatos apsaugos ministro vis dėlto tikėjausi, kad jis į šį įstatymą pasižiūrės gerokai rimčiau, kad ne tik prievartinės hospitalizacijos, prievartinės izoliacijos, bet ir kitos nuostatos bus taisomos. Apie jas buvo užsiminta. Užsiminta apie tai, kad turėtų būti žmonės, patekę į būtent tokias situacijas, susijusias su užkrečiamosiomis ligomis, pirmiausia mediciniškai tikrinami, testuojami, taip pat medikai ir taip toliau. Tai yra tos nuostatos padėtų ateityje išvengti daugelio problemų, kurios, deja, atsitiko dabar. Bet prabėgus dviem savaitėms, o projektas užregistruotas tikrai vakar, nieko iš tokių vilčių, tiesą sakant, neliko. Man pačiam teko registruoti kitą projektą prieš savaitę, bet aš nesu visa institucija ir negaliu visų reikalingų dalykų įtraukti. Todėl aš vis dėlto viliuosi, kad ateityje Sveikatos apsaugos ministerija į šio įstatymo taisymą žiūrės ne taip formaliai ir taisys iš esmės sistemines nuostatas, kurios padėtų ateityje mums išvengti dabartinių komplikuočių situacijų.

PIRMININKAS. Motyvai visi išsakyti. Dėl šio projekto balsuosime vėliau.

Toliau darbotvarkėje Nr. XIII... Kviečiu Seimo Pirmininką į tribūną, jis mums pristatys darbotvarkę.

17.36 val.

2020 m. balandžio 7 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

V. PRANCKIETIS. Gerbiami Seimo nariai, kitą savaitę pagal seniau patvirtintą mūsų darbų grafiką yra numatyti plenariniai Seimo posėdžiai. Aš norėčiau pristatyti kitos savaitės antradienio posėdžio darbotvarkę. Toje darbotvarkėje numatome, kad turėtų būti toliau svarstoma ir priimamas dėl D. Jauniškio, VSD vadovo, dėl Konstitucinio Teismo teisėjų. Toliau dėl Seimo VIII sesijos darbų programos, tai yra pereisime prie mūsų normalios darbų programos ir prašysime pateikti Vyriausybės veiklos ataskaitą. Toliau yra daug jau įstatymų ir iš programos, ir įstatymų, kurie pabaigs šios dienos darbus. Patį darbą siūlome organizuoti taip, kaip buvo organizuota šiandien, kad balsavimai būtų suglausti arčiau. Tai tiek.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia M. Majauskas. Prašau.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas Seimo Pirmininke, vakar Vyriausybė išėjo su nauju priemonių paketu pagelbėti verslui – likvidumo paskolos, finansinių institucijų garantijos. Ar nereikės čia koreguoti Seimui įstatymų projektų ir ar yra čia jau tie įstatymų projektai numatyti ateinančioje Seimo darbotvarkėje? Iš tiesų patvirtinti juos, jeigu tokių yra, reikėtų kuo skubiau, nes verslas laukia sprendimų ir ta nežinomybė iš tikrųjų daro labai didelę žalą. Ar galėtumėte patikslinti, ar jau yra įtraukti tie projektai, jeigu tokių Seimo sprendimų dėl to priemonių paketo reikia? Ačiū.

V. PRANCKIETIS. Galiu patikslinti tiek, kad yra daug Vyriausybės projektų pateikimų. Ar jūs klausiate būtent apie tuos? Galbūt apie tuos. Tada taip, jie čia yra. Bet koku atveju Seniūnų sueiga galės koreguoti, o pats Seimas taip pat galės koreguoti darbotvarkę, nes Seimo posėdis bus jau numatytas ir jo darbotvarkė yra visada priimama ir tvirtinama čia, Seime.

PIRMININKAS. Klausia A. Anušauskas. Prašau.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas Seimo Pirmininke, norėjau paklausti dėl teisėjų skyrimo ir balsavimo dėl jų. Ar tai yra numatyta, nes jų kadencijos kaip ir jau į pabaigą, turiu galvoje Konstitucinio Teismo teisėjų, nes mes jau su jais ir kalbėjome. Ar yra numatyti balsavimai dėl teisėjų paskyrimo?

V. PRANCKIETIS. Jeigu klausiate dėl esančiųjų Konstituciniame Teisme teisėjų kadencijos, tai jų kadencijos tęsis tol, kol bus paskirti nauji Konstitucinio Teismo teisėjai. Taigi jų darbas pratęsiamas pagal Konstitucinio Teismo įstatymą.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Bet ar bus, ar nebus? Aš klausiu...

V. PRANCKIETIS. Ar bus teisėjai?

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Taip.

V. PRANCKIETIS. Aš minėjau pradžioje, kad teisėjai bus. VSD vadovas ir Konstitucinio Teismo teisėjai.

PIRMININKAS. Klausia E. Zingeris. Prašom.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas Pirmininke, Latvija, Estija yra deponavusios Europos Taryboje dokumentus, susijusius su Žmogaus teisių konvencijos veiksmo atidėjimu tose teritorijose ir tose valstybėse, kurios imasi ypatingų priemonių. Ar jums pavyko su Konstitucinio Teismo teisininkais arba su Aukščiausiojo Teismo teisininkais ir su mūsų šiais aptarti šią galimybę, jeigu toliau viskas eis tokia linkme ir situacija už lango blogės, pasiteirauti dėl tų formuluočių, kur latviai, estai yra pateikę, kad nebūtų pažeista demokratija?

Antras dalykas. Jūsų dienotvarkėje, pačioje dienotvarkėje, ar būtų galima tą pačią temą liečiančius Seimo narių pateiktus įstatymus sugrupuoti, kad jie būtų vienas šalia kito, kad temiškaai jie nebūtų išmėtyti po visą dienotvarkę, o vėliau vėl turėtume prie jų grįžti. Tai būtų, žinote, arba ryte, o po to penkios valandos, o po to vakare – vėl ta pati tema.

V. PRANCKIETIS. Laikas!

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Kaip nors. Ačiū.

V. PRANCKIETIS. Galima būtų. Darbotvarkė yra visada kuriama ir tie klausimai, jeigu yra susiję, turėtų būti svarstomi drauge, bet jeigu jūs klausiate apie šiandienį posėdį, tai Vyriausybės prašyti skubos tvarka niekaip nebegali atitikti to paties protokolo kaip atskirų Seimo narių inicia-

tyvos. Todėl jie buvo atskirti ir atskirai vertinti, juolab kad dėl tų projektų buvo prašoma Vyriausybės išvados.

O dėl Latvijos, Estijos. Turbūt reikėtų pasikalbėti su jais, tada sakyti kokią nors nuomonę dėl to pareiškimo, bet bet kurio Seimo nario iniciatyva yra visada laukiama, ypač kai šiuo metu kalbame, labai aktyviai kalbame apie žmogaus teises, apie jų užtikrinimą Lietuvoje arba jų suvaržymą dėl pandemijos.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Ačiū.

PIRMININKAS. Ir dar labai norėjo paklausti V. Juozapaitis. Prašom. Tuoj, minutę, jums įjungsiu mikrofoną. Prašom.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas Pirmininke, galbūt čia negalėsite atsakyti tiesiai ir įtraukti tą klausimą į kitą artimiausią posėdį, bet aš noriu paklausti, ar jūs žinote ką nors apie Mokslo ir studijų įstatymą dėl socialinių stipendijų padidینimo mūsų studentams likimo, nes jis dabar yra užstrigęs Vyriausybėje ir Vyriausybė niekaip nepateikia išvados. Gal jūs turite kokių nors pažįstamų Vyriausybėje, kad jie laikytųsi terminų. Tikrai, mėnesiui praėjus, jau būtų galima pateikti, nes tai yra labai svarbus klausimas, o mes jį pražioplinome jau nuo sausio mėnesio, ir žmonės tikrai šiandien negauna socialinių stipendijų. Ačiū jums.

V. PRANCKIETIS. Aš supratau, kad jūs klausiate manęs, bet norėjote, kad girdėtų komiteto pirmininkas E. Jovaiša. Jis, tikėtina, girdėjo ir jeigu neatsakysime dabar, tai atsakysime vėliau į jūsų klausimą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau klausiančių nėra. Galime pritarti darbotvarkei bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

17.44 val.

Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 papildymo 32¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIII-4675(2) (svarstymas)

Toliau darbotvarkėje – Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 papildymo 32¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIII-4675. Išvadas perskaitys A. Kubilienė. Prašom į tribūną. (*Balsai salėje*) Nr. XIII-4675.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Sveikatos reikalų komitetas svarstė įstatymo projektą ir sprendimas yra pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui Nr. XIII-4675(2) ir komiteto išvadoms bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskutuoti į tribūną kviečiu A. Vinkų.

A. VINKUS (LSDDF). Kadangi šiandien dėl tos įstatymo pataisos jau kalbėjome ir pristatant įstatymo pataisą, kalbėjome Sveikatos reikalų komitete, tai aš norėčiau tik pasakyti, kad šių metų kovo 12 dieną kreipėsi Lietuvos medicams atstovaujančios organizacijos dėl tos situacijos ir medikų padėties. Mane ypač sujaudino šie penki sakiniai.

Mes, Lietuvos medicams atstovaujančios organizacijos, pabrėžiame, kad pandemijos paveiktų šalių sveikatos priežiūros sistemos patiria didžiulį krūvį, o sveikatos sistemos darbuotojai – riziką savo sveikatai ir gyvybei. Ir jie patys rašo, kad Kinijos nacionalinė sveikatos komisija dar kovo mėnesio pradžioje skelbė, jog Kinijoje koronavirusu užsikrėtė daugiau kaip 3 tūkst. 300 sveikatos priežiūros specialistų. Tai sudaro beveik 5 % visų sergančiųjų. Skelbiama apie medikų mirtis. Susirgus vienam medikui, besirūpinančiam užsikrėtusiųjų sveikata, sveikatos sistema patiria dvigubą krūvį – netenkama vieno darbuotojo, galinčio pasirūpinti infekuotais pacientais, ir pačiam darbuotojui prireikia kitų medikų pagalbos.

Todėl visomis išgalėmis mes turime saugoti medikus. Dabar teisingai keliamas klausimas dėl saugos priemonių. Tikimės, kad artimiausiu metu ta būklė pagerės.

Antra, atsižvelgdamas į jų emocinę būklę, didžiulę psichologinę įtampą, didžiulį krūvį, be miegos naktis ir dienas, atotrūkį nuo šeimų, savęs aukojimą gelbstint mūsų žmonių gyvybes, aš pritariu pateiktoms įstatymo pataisoms dėl medikų atlyginimų pakėlimo, didelių diskusijų nenoriu ir tikiu, kad nebus. Prašau palaikyti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kviečiu į tribūną A. Matulą.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, nors paskutiniu metu viskas, ką siūlo, ką kalba opozicijos atstovai, yra priskiriama politikavimui, vis dėlto norėčiau kai kuriuos dalykus pasakyti.

Mes su kolega R. Martinėliu esame pasiūlę, kad vis dėlto priemoka būtų skiriama ne tik tiems gydytojams, kurie tiesiogiai dirba su pavojinga liga – koronavirusu – sergančiais asmenimis, bet ir visiems medikams, nes mokslininkai teigia, kad apie 79 % pacientų perserga besimptome liga, todėl tas užsikrėtimo pavojus yra didžiulis ne tik tiems medikams, kurie dirba tose įstaigose, bet ir kitiems. Ir Ukmergės pavyzdys parodė, kad nelabai tinkamai organizuojamas darbas, nesavalaikis ištyrimas atveda iki tokių pasekmių, kad šiandien Ukmergės ligoninėje turime 28 sergančius medikus. Vien dėl to, kad įstaigos vadovas šešias dienas, kaip rašo, kaip jis teigia, skambino ir prašė, reikalavo testų, kuriuos gavo nepilnai sukomplektuotus. Paėmus tyrimus, dar tris ar keturias dienas laukė. Vadinas, dešimt dienų medikai nežinojo, ar jie, ar pacientai yra užsikrėtę, ir šiandien turime tokią situaciją. Todėl kolega R. Martinėlis pristatys mūsų siūlymą ir labai tikiuosi, kad šiuo periodu, karantino laikotarpiu, mes tikrai rasime galimybių išsaugoti ir paskatinti medikus, nes tikrai daugėja medikų, ypač vyresnių, kurie ima nedarbingumo lapelius, arba vyresni net išeina iš darbo, nes bijo rizikuoti sveikata. Vėlgi, sakau, Prancūzijos pavyzdys prieš keletą metų, kai buvo SARS situacija, tada kai kurioms gydymo įstaigoms, medikams buvo pakelti atlyginimai net iki trijų kartų. Taigi nereikėtų laukti ir vėluoti, kol kas nors ims prašyti. Tiesiog reikėtų tą daryti.

Pasinaudodamas proga noriu padėkoti, kad tiek sveikatos ministras, tiek Ligoninių kasa operatyviai sureagavo į mūsų siūlymus ir medikų prašymus apmokėti įstaigoms 1/12 šių metų sutartimi sumos. Bet šiandien išplatintas Gydytojų vadovų sąjungos prezidento daktaro K. Štaro kreipimasis, kad įstaigos patiria didžiulį papildomų nuostolių, nes kai kurios įstaigos kooperuojasi, perka už milijonus apsaugos priemonių, dezinfekcinių medžiagų, patiria kitų nuostolių dėl šitos pandemijos situacijos, todėl labai prašyčiau gerbiamojo ministro atkreipti dėmesį ir galbūt kiek diferencijuoti, kiek įmanoma, tą įkainį.

Paskutinis teiginys, į ką norėčiau atkreipti dėmesį, kolegos, kad kiekvienas įsakymas, kiekvienas sprendimas turi turėti tam tikrą loginį pagrindimą, turi turėti tam tikrą... Politika negali neturėti empatijos jausmo. Štai skaitau ministro šių metų kovo 26 dienos įsakymą Nr. 564 „Dėl bendradarbiavimo teikiant informaciją“. Įstaigų prašoma iki 6 valandos ryto (iki 6 valandos ryto! – atkreipiu dėmesį) pateikti 3 valandos nakties duomenis pagal pateiktą lentelę. O toje lentelėje prašoma daug duomenų. Vadinas, įstaigų vadovai ar pavaduotojai, ar personalo skyriai turės nuo 3 valandos nakties iki 6 valandos elektroniniu būdu Ligoninių kasai pateikti informaciją, tada Ligoninių kasa iki 7 valandos ryto turės pateikti apibendrintą informaciją, kiek lovų, kiek sesučių išėjo, dirba, nedirba, kiek ventiliuojamų ligoninių, kiek aparatų. Kiekvieną dieną tokią informaciją iki 7 valandos ryto Ligoninių kasa turės pateikti Sveikatos apsaugos ministerijai.

Kolegos, tai kur čia yra empatijos jausmas? Jeigu vieną kartą fiksuojame, kokią turime situaciją Lietuvoje, tai kodėl 3 valandos nakties? Kodėl ne 3 valandos dienos? Kodėl ne 10 valandos ryto? Kodėl krūva žmonių turės keltis ryte 3 valandą, skambinti į skyrius, rinkti informaciją...

PIRMININKAS. Laikas!

A. MATULAS (TS-LKDF). (Baigiu.) ...o Ligoninių kasa eiti 5 valandą į darbą tam, kad ministrui pateiktų informaciją? Kolegos, aš tikrai prašau pataisyti šias valandas. Neterorizuokime mes savo tuos paskutinių medikų vargstančius.

PIRMININKAS. Diskutuoti daugiau niekas neužsirašė. Motyvai už – P. Urbšys. Prašom. Atsisako. Dėl šito balsuosime šiek tiek vėliau.

17.53 val.

Darbo kodekso 47 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4657(2), Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 5¹, 13, 24, 35, 37, 41, 42, 44 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4658(2), Socialinių įmonių įstatymo Nr. IX-2251 6, 14, 24 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4659(2), Socialinių įmonių įstatymo Nr. IX-2251 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2427 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4660(2) (svarstymas)

Toliau darbotvarkėje Darbo kodekso 47 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4657 kartu su lydimaisiais iki projekto Nr. XIIIIP-4660. Pranešėja Socialinių reikalų ir darbo komiteto – R. Šalaševičiūtė. Prašom. Visas blokas nuo Darbo kodekso. (Balsai salėje) Visų projektų.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Pirmiausia nuo Darbo kodekso, nes mes jį pirmą svarstėme. Komiteto nuomonė buvo bendru sutarimu pritarti pateiktam svarstyti Darbo kodekso 47 straipsniui.

PIRMININKAS. Dėkojame. Diskutuoti užsirašė M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, pirmininke. Mielieji kolegos, kalbėsiu trumpai ir iš esmės. Esu giliai įsitikinęs, kad reikia teikti subsidijas tam, kad būtų išlaikytos darbo vietos, bet esminė šio subsidijų modelio problema yra ta, jog prastova, ta, kurią gauna asmuo, yra mažesnė negu jo galima nedarbo išmoka. Minimali prastova yra tai, ką renkasi absoliuti dauguma darbdavių, kurie neturi jokių pajamų. Yra minimali mėnesinė alga, tai yra 430 eurų į rankas, – tiek asmuo gauna, jeigu yra minimali prastova, ir, kaip minėjau, tokią renkasi tūkstančiai verslų ir organizacijų. O nedarbo išmoka yra 663 eurai, jeigu prieš tai gauni vidutinį atlyginimą. Tai yra 50 %, arba 233 eurai, daugiau negu prastovos.

Šis modelis tiesiog skatina žmones eiti į Užimtumo tarnybą, kur tuo metu reikės 100 % Užimtumo tarnybos nedarbo išmokas padengti valstybei. „Sodros“ duomenys rodo, kad šį pirmadienį buvo atleisti 2 tūkst. 900 darbuotojų. Prieš metus kovo mėnesio vidurkis buvo 1 tūkst. 600. Tai jau dabar yra beveik du kartus daugiau atleidimų negu prieš metus kovo mėnesio vidurkis.

Poniai E. Radišauskienei, viceministrei ir, matyt, tikrajai ministrei, viskas čia atrodo OK, kad žmonės kreipiasi į Užimtumo tarnybą ir tie skaičiai auga. Bet, gerbiamieji, mes jau buvome čia prieš dešimt metų, ir aš puikiai atsimenu, kai žmonės masiškai pradėjo registruotis darbo biržoje ir taip dramatiškai išaugo valstybės išlaidos.

Palyginkime. Jei valstybė moka subsidiją dabar tai minimaliai prastovai, tai valstybė sumoka 546 eurus. Atimkime gyventojų pajamų mokestį, nes valstybė sumoka ir iš karto darbuotojas sumokėdamas valstybei grąžina, taigi valstybės išlaidos yra apie 500 eurų vienam žmogui. Vidutinio atlyginimo nedarbo išmoka yra 663 eurai. Tai skirtumas nuo kiekvieno tokio, kuris kreipiasi į Užimtumo tarnybą, yra apie 660 eurų. Jei pasitvirtintų ekonomistų prognozės ir kreiptųsi, būtų apie 100 tūkst. bedarbių, išlaidos galėtų padidėti net keliais šimtais milijonų eurų.

Tai suskaičiuokime, kad valstybei paprasčiau paprasčiausiai apsimoka didinti subsidiją ir užtikrinti, kad darbuotojas gauna ne mažiau negu elementari jam priskaičiuota nedarbo išmoka. Šį dalyką reikia pataisyti kuo skubiau, nes kitu atveju valstybė taupydama sumokės tik dar daugiau. Mano supratimu, čia yra esminė problema, kurią reikia kuo skubiau išspręsti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu S. Jovaišą.

S. JOVAIŠA (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, ką tik komiteto pirmininkė pasakė, kad įstatymui komitete yra pritarta, bet ten buvo daug pasiūlymų ir į ne visus atsižvelgta.

Aš ką tik salėje mačiau mūsų premjerą, jis yra pasakęs: pinigų bus tiek, kiek reikės. Šiandien valstiečių ir žaliųjų lyderis taip pat ta tema pasakė, kad ne laikas dabar taupyti. Aš suprantu, kad bet kur taškytis gal nėra reikalo, valstybė tiek nėra pajėgi, bet Seimas suteikė didžiulius įgaliojimus Vyriausybei skirdamas disponuoti 5 mlrd., o gal ir daugiau eurų.

Aš noriu apsistoti prie vieno Užimtumo įstatymo aspekto dėl subsidijų, to, ką kalbėjo kolega, tik aš konkrečiau. Lietuvoje yra keliasdešimt tūkstančių smulkių darbdavių, smulkių ir vidutinių, kurie dirba ir kuria darbo vietas regionuose. Ypač dėmesio, regionų atstovai Seime. Taip pat nemažai tokių įmonių, be abejo, yra ir didžiuosiuose miestuose, kur dirba keli, gal keliolika žmonių. Ir dabar ta proporcija: 70 % subsidija iš valstybės ir 30 % prisideda darbdavys, jeigu jis turi kokių nors lašinių. Čia jo noras arba nenoras, jo galimybė ar solidarumas, kaip jis pažiūrės. Yra ir tų, kuriems siūloma subsidija 90 % darbuotojams ir 10 % prisideda darbdavys, bet, tikiuosi, jūs visi suprantate, kad ypač regionuose toms mažoms įmonėlėms ir tuos 10 % darbdaviui surinkti ir pridėti prie subsidijos dažnai yra nepakeliamas našta. Ir bus tokia. Jeigu Vyriausybė nori išlaikyti darbo vietas tose įmonėse, aš siūlau subsidijos dydį padidinti iki absoliutaus 100 %, nes tie 10 % keletą ar keliolika darbuotojų, sakykim, per tris prastovos mėnesius atneš skolų našta darbdaviui ir jis to nepakėlęs tiesiog atsisveikins su savo darbuotojais. Vėl jie nueis tuo keliu, apie kurį kalbėjo kolega M. Majauskas – bus nebesubsidijuojami, bet gaus nedarbo išmokas. Todėl kai ateis svarstymo metu tų siūlymų dar kartą peržiūrėjimas, labai prašyčiau atkreipti dėmesį į šitą aspektą.

Pagalvokime ir apie tai, kad pasibaigus negandoms verslas norės vėl užsikurti. Aišku, valstybė sako – galite skolintis. Tas skolinimasis bus taip pat su lengvatomis, mes garantuosime, bet vis tiek, kad ir kaip būtų – skola. Verslui startuoti iš duobės ir dar su skolų kupra iš esmės šiais laikais yra neįmanoma. Todėl aš manau, kad dar kartą sugrįšime prie to siūlymo ir apsispręsimė čia salėje taip, kad mūsų tos verslo bitelės nebūtų užpiltos vandeniu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Į tribūną kviečiu R. J. Dagį.

R. J. DAGYS (*MSNG*). Gerbiami kolegos, dabartinė mūsų situacija vis dėlto verčia mus gana rimtai svarstyti visus esamus siūlomus projektus, bet man kartais susidaro vaizdas, kad mes tiesiog jau tą pamiršome ir mums svarbiau rinkimų kampanija. Matant pasiūlymų gausą, ypač iš mūsų ką tik prieš tai kalbėjusių kolegų, susidaro vaizdas, kad jie nesiruošia rimtai būti kitų rinkimų laimėtojais, nes į kairę, į dešinę, kur tiktai gali būti, visi pinigai yra švaistomi bet kam. Yra kažkokie prioritetai.

Dar blogiausia, kad visas verslo problemas norima spręsti socialiniu paketu. To neįmanoma padaryti. Kur kas didesnė dalis yra skirta verslo skatinimo paketui, kur mes skolinamės pinigus. Negalima visko užkimšti tais pinigais. Čia buvo net pasiūlyta, kad iš esmės netgi visą Garantinį fondą galima panaikinti, jis nebereikalingas, nes kažkam prireikė kažkokias įstatymo pataisas pateikti.

Kolega Mykolas dabar pasakoja apie tai, kaip mums dabar nenaudinga skatinti žmones naudoti užimtumo pinigus, nors aiškiai ministerijos buvo pasakyta, kad visiškai priešingai – pagal dabartinę situaciją jo pasiūlymas yra visiškai nenaudingas ir veikia į kitą pusę. Lyg ir visi išgirdo tuos argumentus. Absoliučiai, išskyrus tą, kuris dabar suka sau pirštą prie galvos. Ką padarysi!

Aš siūlau vis dėlto įsiklausyti į tuos visus argumentus. Tikrai komitetas perėjo beveik per visus siūlymus ir tam, kam galima, viskam buvo pritarta. Maksimaliai, nesugriaunant pačios sistemos. O kitų skatinimo būdų, kaip išeiti iš krizės ir panašiai, tai yra dar begalė kitų svertų, kur galima daryti kitą verslo skatinimo paketą. Tikrai neišgelbės tie socialinio draudimo fondai, kuriuos mes dabar sujungiame į krūvą, visus, kokius tiktai turime, rezervus. Iš ko po to mes spręsimė dėl tų pačių darbuotojų ir kitų išmokų? Iš ko mes jas mokėsime? Kas bus po to? Kas tada norės būti socialinių reikalų ir darbo ministru, kuris vėl iš nieko neturės žmonėms kompensuoti, vėl sėdėsime taip pat, kaip buvo savo laiku, su tuščiu biudžetu ir visi prašys iš tavęs pagalbos. Aš siūlau rimčiau tuos dalykus svarstyti žiūrint į mūsų perspektyvą.

Kad nekalbėčiau kitu klausimu, norėčiau paliesti socialinių įmonių klausimą, kuris iš dalies irgi čia sprendžiamas. Jeigu kam ir reikalinga speciali valstybės pagalba ir ilgalaikė pagalba, tai būtent toms įmonėms, kuriose dirba labai jautrus kontingentas. Jeigu mes juos paliksime... nustumsime į bedarbybę, jie niekaip niekur nesugrįš artimiausiu laikotarpiu, turiu omeny, kad jie visiškai guls ant mūsų valstybės naštos, todėl gerai, kad yra pateikti pasiūlymai ir kolegos savo pataisas pateikė. Iš tikrųjų čia galima koncentruoti savo dėmesį ir savo išteklius. Tam reikia sukoncentruoti išteklius, nes tikrai jie paskui mums kainuos brangiau. Galų gale žmogiškai mes turime pasirūpinti tais silpniesniais, kuriuos tikrai krizė paveiks sunkiausiai.

Labai tikiuosi, kad mes grįšime prie realybės ir bent jau čia, salėje, mažiau lenktyniausime dėl rinkimų pažadų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir paskutinis – A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDFP*). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, manau, kad gerovės valstybė išgelbėta, nes ją pakeitė diskusijos apie pandemiją, virusą ir visus kitus dalykus. Galbūt diskutuojame apie paketą, kuris lyg ir toliau nuo tos gerovės valstybės, bet iš diskusijų ir siūlymų aš matau, kad, ką paminėjo kolega Rimantas, prasidėjo gerumo ir dosnumo akcijos prieš rinkimus. Paprasčiausiai pinigai ant medžių neauga ir juos vis tiek kažkas turės kažkada grąžinti. Iš dalies mes patys, iš dalies galbūt jaunesni už mus.

Mes turime realiai tą pinigų sumą, kurią turime. Sistema neapsiriboja tiktai prastovų išmokėjimu ar nedarbo išmokomis, ar ligos. Yra dar socialinio rėmimo sistema, ir tas paketas, kuris kinta kasdien: noriu priminti, prieš dvi savaites mes priėmėme Užimtumo įstatymo pataisas ir jas netgi Prezidentas pasirašė, bet šiandien mes jas iš naujo keičiame. Gyvenimas verčia koreguoti kai kuriuos dalykus.

Suprantu, kad nei 259, nei 430 – ne tos sumos, kurios išgelbėjo žmogų ir pasaulį, nes diskusijų šiandien komitete labai daug dėl valstybės remiamo dydžio. Kai kas iš kolegų, būtent pagautas gerumo ir dosnumo, siūlo ir nedarbo išmokas mokėti iš bankrutavusių įmonių fondo. Sakau, kad veikia kelios sistemos, kad negalima visos naštos sumesti į vieną fondą ar į vieną sistemą, tai yra socialinio rėmimo sistemą ir vadovautis tokiu principu, kad po mūsų – nors ir tvanas. Nugalėsime mes tą virusą, grįšime prie normalios darbotvarkės, normalių darbų, visą laiką girdėjau ir kai krizės būdavo, kad verslui Lietuvoje labai sunku ir jį visą laiką reikia gelbėti, ir kai gerai būdavo, visą laiką girdėdavau tą patį. Niekada negirdėjau, kad kada nors būtų gerai.

Bet kur tas mūsų solidarumas? Aš klausiu. Būtent solidarumas ir yra tai, kad kiekvienas – ir viena pusė, ir kita... nes tos paskolintos lėšos bus gražintos vis tiek, ne kažkokia mistinė valstybė, o mokesčių mokėtojai gražins mokesčių mokėtojų pinigais.

Jeigu mes baiminamės, kad paprasčiausiai tų pinigų gali, aišku, neužtekti, jeigu užsitęstų, tai dar vienas įspėjimas mums, kad draudimą nuo nedarbo mums reikia radikaliai keisti ir imti gerą jį Europos šalių pavyzdį ir patirtį, kai nedarbo draudimo įmokos yra ženkliai didesnės, jas moka darbdaviai ir darbuotojai, kiekvieną kartą per kolektyvines sutartis dėl to derasi, priklauso nuo to, kokia ekonominė situacija ir kokie vėjai yra pasaulyje. Tada mes galime ramiau laukti tų permainų ir tų blogesnių laikų, jeigu yra normaliai sutvarkyta nedarbo draudimo sistema. Aišku, ir šiandien šita mūsų nedarbo draudimo sistema šiaip taip funkcionuoja, bet lėšų kiekis, kuris yra sumokamas, kiek skiriama nedarbo draudimui, ir išmokos, kurios yra, jau yra nesubalansuotos. Tai yra vienas iš draudimų, kuris balansuoja prie minusinės ribos.

Kolegos, pasvarstykime, pritardami šiam paketui duokime užduotis Vyriausybei, ir tie patys darbdaviai turėtų priimti didesnę solidarumą ir parodyti norą per kolektyvines sutartis derėtis ir keisti nedarbo draudimo įmokas kiekvienais metais, priklausomai nuo tos situacijos, kuri yra pasaulyje ir Lietuvoje. Ačiū.

PIRMININKAS. Diskusija baigta. Motyvai. Tuoj pažiūrėsime, ar kas nors užsirašė. Niekas neužsirašė. Minutę, dar pažiūrėsime tiksliau, nes buvo daug projektų. Ne, nėra daugiau užsirašiusių.

18.12 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. gegužės 28 d. nutarimo Nr. IX-907 „Dėl Nacionalinio saugumo strategijos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-4643(2) (pateikimas)

Toliau darbotvarkės rezervinis 5 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. gegužės 28 d. nutarimo Nr. IX-907 „Dėl Nacionalinio saugumo strategijos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-4643(2). Pranešėjas – K. Starkevičius. Prašau.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Laba diena, gerbiami kolegos. Šį klausimą parengti paskatino šių dienų aktualijos. Kai pažvelgėme į Nacionalinio saugumo strategiją ir nacionalinio saugumo grėsmių analizę, mes nepamatėme nė žodžio, kur būtų kalbama apie mūsų maisto tiekimo grandinę, maisto rezervus. Matome šią situaciją, kai dabar jau aktyviai kalba ir didžiausios šalys, pavyzdžiui, grūdų tiekėjos, kad galbūt reikės ir uždaryti savo rinkas. Ką reiškia uždarymas rinkų? Pirmiausia reikės tenkinti savo šalies poreikius. Atsižvelgiant į tai, kai mes jau uždarėme sienas, kas gali pasakyti, kad vieną kartą tam tikri produktai gali ir neatvažiuoti iš kokios nors Ispanijos, vaisiai ir daržovės nepasieks Lietuvos. Na, be vaisių ir daržovių gal mes ir išgyvensime, tačiau yra ir kitų produktų, kuriais mes patys nevysiškai apsirūpiname, – tai kiauliena, ir staiga per kurią nors šalį jie gali būti nepervežti. Todėl šioje mūsų strategijoje numatome atskirus punktus, kur būtų jau kalbama apie žemės ūkį, apie gamybą, apie grandinės užtikrinimą, apie vietinių žaliavų panaudojimą. Galvoju, tai padėtų apskritai šios krizės metu spręsti problemas, kylančias žemės ūkyje dėl žemės ūkio produktų perdirbimo. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausimai. Klausia L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiamas Kazy, iš tikrųjų džiaugiuosi, kad esu kartu su jumis teikėjas šitų pataisų. Jos iš tikrųjų yra svarbios, ypač turint galvoje ne tik galbūt ateitį, nes iš tikrųjų

dar neaišku, kaip bus su šios pandemijos prognozėmis, kalbama apie vieną, apie dvi, apie tris bangas. Tai, ką rodo šiandien mūsų viso pasaulio ir ypač Vakarų pasaulio priklausomybė nuo tarptautinių globalių rinkų, yra turbūt, sakykime taip, per didelė, matant tai, kad kartais ekonominis patriotizmas yra reikalingas, turint savo resursų. Mes dabar su jumis kalbame daugiau apie maisto rezervą, bet turbūt čia klausimas susijęs apskritai su nacionaliniu rezervu, valstybės rezervo politikos peržiūra, kurią mes privalome kuo greičiau atlikti.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Taip, iki dabartinio posėdžio mums Kaimo reikalų komitete (ne pirmą kadenciją dirbu) sunkiai sekdavosi įrodyti, kad į Nacionalinio saugumo strategiją šie klausimai būtų įrašyti. O mes iš tikrųjų turime puikias grandines, kurias reiktų apdirbti, ar tai pieno, ar tai grūdų perdirbimo pramonė, ar paukštienos, ar net būti techninėse šakose. Užauginame rapsą ir mes turime puikią „Orlen“ gamyklą. Ten, kaip žinome, yra būtinas kiekis įmaišyti būtent biologinės žaliavos, tai rapsų aliejaus. Visos tos grandinės turi puikiai veikti ir ta pridedamoji vertė, kuri sukuriamą, liktų mūsų šalyje. Aš galvoju, šis strategijos papildymas tai padės mums įgyvendinti. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Savaime suprantama, turbūt kiekviena valstybė nori apsirūpinti maisto produktais ir, ko gero, laimi tos valstybės, kurios apsirūpina, maistą gali eksportuoti ir iš to gauti tam tikrą naudą, nes ne visos valstybės geba apsirūpinti.

Bet aš norėčiau paklausti kito klausimo. Ar nemanote, kad vis dėlto reikia keisti įstatyminę bazę, ne tik šį nutarimą, bet daugiau kalbėti apie įstatyminę bazę, atleisti, suteikti galimybių kurtis apskritai, plėsti žemės ūkį, nes iš tikrųjų daug dar vis yra kliūčių, ypač pačios valstybės požiūris į tai, kad gyvulininkystė kažkur plečiama, galbūt per daug sunkios sąlygos, galbūt nederina poveikio aplinkai visų reglamentų? Tai galbūt šia kryptimi reikia eiti, nes tik to gerų norų sąrašo mums, ko gero, gali nepakakti.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Ačiū už gerą klausimą. Iš tikrųjų mes buvome susižavėję žaliaja politika, matome, kas atsitiko. Kai šiandien mums reikia kaukių, tai daugelis... Reikia dėkoti Seimo kanceliarijai, kad jų buvo surasta ir nupirkta. Kai kas naudoja ir savo pagamintas kaukes. Taip atsitiko esant globaliai ekonomikai, kad mes iš tos pačios Kinijos turime prašyti, maldauti, kad atskirų medicinos įrenginių, taip pat ir paprastų kaukių atvežtų mums. O mes, bijodami tam tikrų kvapų ir prisidengdami žaliaja ekonomika, paprasčiausiai apsirūpiname kiauliena, tokia strategine lietuvių mėgstama žaliava, tik 40 %, o 60 % mes turime įsivežti.

Čia vėlgi dar vienas atsakymas į plačius klausimus. Aš galvoju, pasibaigus šiai krizei, pasaulis iš tikrųjų pradės kitaip mąstyti ir daugelį gamybos šakų, kurios dabar yra perkeltos į kitas šalis dėl pigesnių rinkų, dėl ekologinių mažesnių reikalavimų, susigrąžins į savo šalis.

PIRMININKAS. Pasinaudodamas proga norėčiau informuoti Seimo narius, kad netrukus pradėsime balsavimą, tai po šito klausimo.

Toliau klausia R. Petrauskienė.

R. PETRAUSKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamas Kazy, 2008 metais taip pat buvo krizė ir jūs buvote žemės ūkio ministras. Norėjau paklausti, kokie metodai buvo taikomi skatinant žemės ūkio produkcijos gamybą?

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Aš galvoju ir dabar diskutuojame su žemės ūkio ministru, kad reiks grįžti prie tų pačių krizės valdymo metodų. Kai mes turėjome, tuo metu irgi neturėjome nacionalinių bankų, o turėjome tą, ką ir dabar faktiškai turime, tai buvo taikoma finansinė inžinerija, sukurtas fondas ir per fondą buvo griežtai paskelbtas konkursas, nustatytos palūkanos, kad žemės ūkio sektorius galėtų neadrastiškomis sąlygomis, bet su valstybės pagalba vystyti gamybą, ir tai pasiteisino. Pirmieji krizės metai parodė, kad žemės ūkio sektorius 2009 metais, kai bendras ekonomikos kritimas buvo 14 %, augo 1,6 %. Galvoju, ir dabar, pasinaudojusi ta praktika, Žemės ūkio ministerija pritaikys tam tikras patirtis ir, papildžiusi šią strategiją, žengs žingsnį. Aš tikrai dėkoju, Kaimo reikalų komitete mes jau diskutavome ir svarstėme šią strategiją, ačiū Rasai, kaip ir Laurynui, kad mes pateikėme šiuos pasiūlymus, o Kaimo reikalų komitetas taip pat pritarė. Ačiū.

PIRMININKAS. Paskutinis klausia R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*MSNG*). Gerbiamasis pranešėjau, jūs minėjote, kad labai svarbu turėti maisto rezervą kaip tokį. Jūs turbūt vertinate situaciją, kokie mes dabar esame. Gal galėtumėte šiek tiek plačiau pakomentuoti, ką ir kiek mes čia turime atkurti, kiek mes turime ar praradome, kokia yra dabartinė būklė?

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Mes vėlgi gerais laikais šiek tiek atsipalaidavome ir galvojome, kad maisto rezervas nėra toks pirmas būtinumas, visų prekių mes galėsime įsivežti iš kitų šalių, ir net nesuvokėme, kad rinkos gali taip greitai, tai yra sienos, ne rinkos, užsidaryti. Dabartiniu metu kaimynės šalys, aš tik galiu pasakyti – Lenkija, Vokietija, yra geresnėje padėtyje, rezerve turi didesnę ir, galima sakyti, platesnę asortimentą negu mūsų šalis. Bet aš galvoju, dabar mes irgi kalbamės su ministerija ir Kaimo reikalų komitete diskutavome, kad atskirų produktų ir mes dabar turime perteklių, tai būtų galima tų produktų dabar, pasinaudojus finansinėmis galimybėmis, nusipirkti ir taip neuždaryti fermų, sukaupti tam tikrą rezervą, kurį panaudojus nereikėtų uždaryti darbo vietų. Sakau „fermų“, nes dabar gauname tam tikrų signalų, ypač iš paukštynų, kad jie ruošiasi šiuo laikotarpiu užsidaryti. Ką reiškia užsidarymas? Tai reiškia bedarbiai gatvėje.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau klausiančių nėra. Motyvai dėl viso. Nuomonė už – L. Kasčiūnas. Prašau.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, aš irgi kviečiu palaikyti šį mūsų projektą. Pagrindiniai argumentai būtų tokie, aš pateiksiu formuluočių. Galima kalbėti, kad mūsų valstybės rezervas apskritai, ką jau kalbėti apie mūsų maisto rezervą, vis dėlto neatitinka XXI amžiaus saugumo iššūkių, ką mes matome ir šiandien. Pernelyg didelė valstybių priklausomybė nuo globalių arba tarptautinių rinkų yra ne tik stiprybė, bet gali tapti ir silpnybe, ką mes irgi dabar matome. Valstybės rezervas ar maisto rezervas yra savotiškas valstybės garantas, ir natūralu, turbūt dar vienas svarbus dalykas, kurį reikia pasakyti, kad šios pataisos būtų geras signalas labai rimtai peržiūrėti valstybės politiką valstybės rezervo, maisto rezervo formavimo principų atžvilgiu. Galvodamas apie šiuos dalykus, siūlau visiems pritarti ir judėti į priekį. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Visi motyvai išsakyti, dėl šio projekto taip pat balsuosime vėliau. Toliau posėdžiui pirmininkauja Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. Baškienė. Prašau.

PIRMININKĖ (**R. BAŠKIENĖ**, *LVŽSF*). Mieli kolegos, žinau, kad pavargote, bet liko jau pats finišas.

18.24 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 22 d. nutarimo Nr. XIII-508 „Dėl Vyriausiosios rinkimų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-4598(2) (svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 2-15 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Vyriausiosios rinkimų komisijos sudarymo“ pakeitimo projektas. Kviečiu G. Burokienę. Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvada.

G. BUROKIENĖ (*LVŽSF*). Balandžio 25 dieną Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas svarstė nutarimo projektą ir jam vienbalsiai pritarė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, galime bendru sutarimu pritarti po svarstymo? Taip.

Priėmimas. Yra du straipsniai. 1 straipsnis, kad, Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų siūlymu, G. Matiekuvienė tampa Vyriausiosios rinkimų komisijos nare. Galime pritarti? Galime. Ir 2 straipsnis – prisiekia Seime šiandien, kovo 31 dieną. Galime tam pritarti? Pritariame. Priėmimas pastraipsniui įvykdytas.

Dėl viso norinčių kalbėti nėra. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 97 Seimo nariai: už – 95, prieš nėra, susilaikė 2. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*) Priesaiką, kaip ir sutarėme, įvykdysime, kai viskas bus mūsų sistemoje.

18.26 val.

Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo Nr. I-1623 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-4355, Karo padėties įstatymo Nr. VIII-1721 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-4356, Administracinių nusižengimų kodekso 505 ir 589 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 188², 505¹, 505², 517¹, 517², 517³ ir 560¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIIIP-4357, Baudžiamojo kodekso XVI skyriaus pavadinimo, 330 straipsnio pakeitimo ir Kodekso papildymo 128¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIP-4358, Darbo kodekso 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-4359, Ginkluotos gynybos ir pasipriešinimo agresijai įstatymo Nr. VIII-1856 2 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-4360, Karo prievolės įstatymo Nr. I-1593 3, 15, 25, 26, 29 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-4361, Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 3, 12, 13, 14, 17, 21, 23 ir 67 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-4362, Laikino tiesioginio valdymo savivaldybės teritorijoje įstatymo Nr. I-830 2, 3 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-4363, Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo Nr. VIII-375 3, 8, 9, 21 ir 34 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 20¹ ir 33¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIIIP-4364, Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-4365, Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio 7, 8, 18 ir 19 skyrių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-4366, Nepaprastosios padėties įstatymo Nr. IX-938 2, 9, 10 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-4367, Pilietybės įstatymo Nr. XI-1196 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-4368, Suėmimo vykdymo įstatymo Nr. I-1175 7 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-4369, Teisėkūros pagrindų įstatymo Nr. XI-2220 20 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo ketvirtuoju¹ skirsniu įstatymo projektas Nr. XIIIP-4370, Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 11, 19, 25 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-4371, Žvalgybos įstatymo Nr. VIII-1861 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-4372, Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 63, 69, 172 ir 186² straipsnių pakeitimo“ projektas Nr. XIIIP-4373 (*pateikimo tęsinys*)

Gerbiami kolegos, prašau atsiversti mūsų darbotvarkės vakarinį posėdį. 2-1 klausimas. Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo projektas buvo pateiktas ir pateikti lydimieji. Mes dėl šio įstatymo projekto motyvus išsakėme. Po pateikimo galime bendru sutarimu gal pritariti? (*Balsai salėje*) Balsuojame. Prašom balsuoti dėl šio įstatymo ir visos eilės lydimųjų po pateikimo.

Balsavo 96 Seimo nariai: už – 93, prieš nėra, susilaikė 3. Po pateikimo pritarta.

Gerbiami kolegos, daug lydimųjų. Dėl pagrindinio – Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas pagrindinis, o kaip sąrašė yra atitinkamai išvardyti komitetai, taip ir pritariame, ir paliekame tuos komitetus, kuriuos (prieštaravimų nėra) Sekretoriatas pasiūlė. Siūloma svarstyti balandžio 7 dieną arba vėlesniame posėdyje. Dėkoju.

18.28 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 13, 14, 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-4650(2) (*svarstymo tęsinys ir priėmimas*)

Darbotvarkės 2-2 klausimas – Vietos savivaldos įstatymo projektas. Diskusija įvyko. Dabar liko tik balsavimas po svarstymo. Balsuojame. Tikriausiai, kolegos, neprieštarausite, kad visus pasiūlymus svarstysime priėmimo stadijoje. Dabar po balsavimo po svarstymo aptariame pasiūlymus ir tada einame prie priėmimo.

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 97, prieš nėra, susilaikė 2. Po svarstymo pritarta.

Priėmimas. Kadangi yra pasiūlymų, kviečiu komiteto pirmininkę gerbiamą G. Burokienę. Dėl 1 straipsnio yra gautas K. Masiulio pasiūlymas. K. Masiulis. Manau, sutariame, kad yra reikiamas skaičius narių pritariti, ir dėl to atskirai nebalsuojame. Taip? Visiems leidžiame pateikti siūlymus.

K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Kolegos, aš atkreipiau dėmesį, kad mes siūlome iš karto tokį radikalų ir stiprų sprendimą, panašiai kaip su Seimo statuto keitimu buvo variantas – vykdyti nuotolinius posėdžius, bet galima vykdyti ir daug paprastesnius dalykus. Jeigu vienas Seimo, o čia konkrečiai savivaldybės tarybos narys yra susirgęs ar negali dalyvauti posėdyje dėl įvairių aplinkybių, kurios yra pateisinamos, galėtų vienas dalyvauti nuotoliniu būdu. Kodėl tikrai arba visas posėdis vyksta nuotoliniu būdu, arba visas posėdis vyksta *in corpore* kur nors susirinkus? Aš pasiūliau tokius variantus surašyti ir surašiau. Visi mano siūlymai, kad būtų sutaupyta laiko, yra į tai nukreipti. Kažkodėl komitetas nepritarė, keista.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Komitetas nepritarė pasiūlymui, tikrai pasiūlymas neblogas, svarstytinas, bet teikiamas pasiūlymas yra nesusijęs su teikiamo projekto tikslais. Balsavimo rezultatai: už – 1, prieš – 8, susilaikė 1.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norinčių kalbėti dėl šio pasiūlymo nėra. Balsuojame dėl K. Masiulio pasiūlymo, kuriam komitetas nepritarė.

Balsavo 98 Seimo nariai: už pasiūlymą – 26, prieš – 32, susilaikė 40. Pasiūlymui nepritarta.

Antrasis K. Masiulio pasiūlymas dėl to paties straipsnio. Įjungiamo K. Masiuliui.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Ačiū, kolegos. Aš džiaugiuosi, kad bent dalis išgirdo ne taip, kaip komitete, kuriame specialistų žvilgsnis turėtų būti atidesnis ir dėmesingesnis. Dar sykį pakartoju, kam šaudyti tik iš patrankų, jeigu galima kartais šauti ir smulkiai, labai fokusuotai ir tiksliai? Keli žmonės yra saviizoliavęsi, jie ir nedalyvauja, bet posėdis vyksta. Kaip gali vykti Seimo plenarinis posėdis, taip lygiai taip pat gali vykti savivaldybės tarybos posėdis. Keista, kad jūs sakote, kad čia taip nereikia. Reikia būtinai visiems tikrai nuotoliniu būdu. Daug kas galėtų vykti – demokratijos būtų daugiau, o ne mažiau. Kodėl nepritariama tokiam, mano supratimu, racionaliam siūlymui? Siūlau pritari.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komiteto argumentai.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Komitetas nepritarė. Komiteto argumentai lygiai tokie patys kaip dėl prieš tai buvusio, ir balsavimas irgi toks pats: už – 1, prieš – 8, susilaikė 1.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norinčių kalbėti už K. Masiulio pasiūlymą nėra. Balsuojame.

Balsavo 108 Seimo nariai: už pasiūlymą – 40, prieš – 36, susilaikė 32. Pasiūlymui nepritarta. Visą 1 straipsnį galime priimti? Galime.

Dėl 2 straipsnio taip pat yra gauti K. Masiulio pasiūlymai, bet jie analogiški, todėl dėl jų balsuoti nereikia. 2 straipsnį galime priimti? Galime. 3 straipsnis. K. Masiulio pasiūlymai. Ačiū, Kęstuti, kad jie analogiški, todėl balsuoti nereikia. Jūs sutinkate ir 3 straipsnį priimti galime? Galime. Motyvai dėl viso įstatymo projekto. E. Pupinis – motyvai už.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Iš tikrųjų, gerbiamieji kolegos, jau sakiau, kad nereikėtų taip nepasitikėti savivaldybių tarybomis. Jos taip pat gali nuspręsti ir turbūt krizės atveju, kai reikia susirinkti į salę, jeigu niekas netrukdo, bet gali dirbti ir nuotoliniu būdu. Visokių situacijų gali būti, niekas nežino. Galbūt ir šiuo atveju bus ne vienas žmogus, kuris bus viruso nešiotojas, ir gali būti tam tikrų problemų, nes savivaldybėse taip pat turbūt neįmanoma visiškai kontroliuoti, koks ten pareigūnas, vienas ar kitas, ar kuris administracijos darbuotojas yra nešiotojas. Esant rizikai, manau, savivaldybių tarybos gali nuspręsti. Aišku, džiaugiuosi, kad ir Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas priėmė tokį sprendimą, kadangi prieš porą savaitių, nors ministerija ir pateikė labai panašų įstatymo projektą, tačiau jis buvo pakeistas ir apribotos laisvės iki to, kad būtų galima spręsti klausimus, susijusius tik su ekstremaliąja situacija arba su karantinu. Siūlau pritari tam įstatymo projektui ir leisti taryboms priimti sprendimus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. K. Masiulis – motyvai prieš.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Kolegos, siūlau nepritari šitam sprendimui. Mes Statuto pataisas atmetėme. Jos buvo analogiškos. Kodėl atmetėme? Balsavo labai daug valstiečių, kalbėjo. Kalbėjo V. Vingrienė. Aš pritariu tiems argumentams, kurie buvo išsakyti iš tos pusės. Taip, demokratijos siaurinimas. Galima dirbti ir šiomis sąlygomis. Aš pasiūliau variantą, kaip galima dirbti esant šioms sąlygoms, įtraukiant net tuos žmones, kurie dėl suprantamų aplinkybių negali tuo metu

dalyvauti, bet jie galėtų dalyvauti nuotoliniu būdu. Demokratijos būtų daugiau. Būtų galima posėdžių salėje girdėti argumentus ir naudoti įvairius kitus instrumentus. Dabar nebus galima. Galima tik arba į salę susirinkti, arba nuotoliniu būdu. Kodėl reikia rinktis tik šiuos kraštutinius? Gal galima priimti ir kitokius variantus? Neįsiklausoma į racionalius siūlymus. Tokiam kraštutiniškai radikaliam sprendimui siūlau nepritarti, kadangi tai yra demokratijos varžymas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiamieji kolegos, balsuojame. Priėmimas Vietos savivaldos įstatymo 13, 14, 15 straipsnių.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 109 Seimo nariai: už – 106, prieš nėra, susilaikė 3. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

18.37 val.

Civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 2, 8, 9, 11, 12, 14, 22, 27, 28 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 30¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4661(2) (svarstymo tęsinys ir priėmimas)

Darbotvarkės 2-3 klausimas – projektas Nr. XIIIIP-4661. Jis yra sujungtas (komitetas tai padarė) su projektu Nr. XIIIIP-4664. Svarstymas įvyko. Po svarstymo motyvai išsakyti. Galime bendru sutarimu pritarti po svarstymo? Negalime. Balsuojame po svarstymo. Šie įstatymai yra sujungti.

Balsavo 107 Seimo nariai: už – 79, prieš – 3, susilaikė 25. Pritarta po svarstymo.

Kviečiu komiteto pirmininką D. Gaižauską. Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra. Galime priimti? Galime. Dėl 2 straipsnio yra S. Gentvilo ir grupės Seimo narių pasiūlymas. Gerbiamas kolega, jūs pristatote? Jūsų pasiūlymas dėl 2 straipsnio. Prašom. Komiteto pirmininke, reikės jūsų motyvų, išsakyti dėl komiteto...

S. GENTVILAS (LSF). Sekundę, užklupote labai staigiai. Jau pasiruošęs. Tai dešimties Seimo narių siūlymas. Iš esmės matome, kad įstatymas yra neveiksnus. Nors kalbama apie tai, kad siūlomas reguliavimas yra kraštutinė priemonė, bet nebuvo nė vieno viešo ekonomisto, kuris teigiamai priimtų šiuos siūlymus, įskaitant mūsų Ekscelenciją Prezidentą. Todėl iš esmės reikėtų atsisakyti ir grąžinti įstatymą į pradinę padėtį, užsiimti tikrosiomis kainų kėlimo priežastimis, o tai yra logistikos sutrikimai, vilkikų eilės prie sienos, gamybos sutrikimai, jeigu mes nepadėsime verslui toliau gaminti būtinųjų produktų. Tai yra tiesus kelias į kainų prieinamumą, o ne popierizmas, kuriuo žadama užsiimti viešai rodant kovą su kainų kilimu, bet realios ekonomikos neliečiant. Aš kviesčiau Vyriausybę eiti prie konkrečių priemonių, tai yra gamybos tęstinumo užtikrinimo, logistikos grandinių užtikrinimo, o ne popierizmo ir nepasiteisinusių biurokratinių priemonių (...). Mes siūlome išbraukti visas priemones, kurios susijusios su kainų reguliavimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komiteto argumentai.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Komitetas nepritarė šiam pasiūlymui. Tik dabar... Balsavimo rezultatai buvo tokie. Neturiu, gal galite padėti man tą lapą.

PIRMININKĖ. Dėl 2 straipsnio, čia kur Seimo nariai siūlė išbraukti „susidarius valstybės lygio ekstremaliajai situacijai ir ūkinės veiklos laisvei“. Komiteto argumentai nėra parašyti, tiesiog nepritarimas. Tuoju viską sužinosime.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Balsavimo rezultatai: 4 – už, 4 – prieš, susilaikiusių nebuvo nė vieno.

PIRMININKĖ. Už pasiūlymą – P. Urbšys.

P. URBŠYS (MSNG). Aš tai už, nes aš matau, kad užsiregistravęs prieš Seimo narys gerbiamas M. Majauskas. Ar jūs nesuklydote? Jūs esate prieš tą siūlymą? Aš todėl ir užsirašiau, kadangi Seimo narys M. Majauskas visada buvo už tai, kad nereikia kištis valstybei, nustatinėti kainas ir varžyti vadinamąją rinkos laisvę. Jeigu nuomonė pasikeitė...

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, jūs sakykite savo nuomonę, nesirūpinkite, kaip norės sakyti ar ką sakys ponas M. Majauskas.

P. URBŠYS (MSNG). Aš tikrai taip, kad tie, kurie esate liberalios nuostatos ir tikite tuo ekonomikos rinkos veršiu, balsuokite už šitas pataisas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. M. Majauskas – motyvai prieš pasiūlymą. Ar jūs apsigalvojote?

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Aš užsirašiau tik tam, kad suklaidinčiau gerbiamą kolegą P. Urbšį. Tas kaip ir pavyko. Labai ačiū. Aš atsisakau, aš užsirašau dėl viso.

PIRMININKĖ. Dėl viso. Dėkoju. Gerbiami kolegos, balsuojame dėl S. Gentvilo ir grupės kolegų pasiūlymo. Jam komitetas nepritarė.

Balsavo 100 Seimo narių: už – 41, prieš – 29, susilaikė 30, pasiūlymui nepritarta.

2 straipsnį priimti galime? Galime. Priimame bendru sutarimu.

Dėl 3 straipsnio S. Gentvilas ir grupė draugų, kolegų teikia pasiūlymą. Dėl 3 straipsnio, kur keičia. 9 straipsnio pakeitimas.

S. GENTVILAS (LSF). Atsiprašau, bet čia vienas buvo pasiūlymas.

PIRMININKĖ. Dėl 3 straipsnio jūs jau neteikiate pasiūlymo? Tai nesvarstome. 3 straipsnį priimti galime? Galime.

4 straipsnis. Ten vėl paminėta, bet analogiškas tikriausiai tekstas, taip?

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Taip.

PIRMININKĖ. Tada taip pat nesvarstome. Ir 4 straipsnį priimti galime.

S. GENTVILAS (LSF). Ten buvo vienas pasiūlymas dėl daugelio straipsnių ir buvo *in corpore* atmesta.

PIRMININKĖ. Arčiau mikrofono, negirdime.

S. GENTVILAS (LSF). Ten buvo vienas pasiūlymas dėl daugelio straipsnių, bet buvo vieno pasiūlymo formatu tos pačios nuostatos ir jos buvo atmestos.

PIRMININKĖ. Supratome. Todėl svarstyti kitų nebereikia. Ačiū.

4 straipsnį priimti galime? Galime.

5 straipsnis. Pasiūlymų nėra, galime priimti? Galime. 6 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Galime priimti? Galime.

Dėl 8 straipsnio Seimo nario A. Anušausko pasiūlymas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Kadangi mane įtikino, kad yra aukštesnis vadovas už Vyriausybės ekstremalių situacijų komisijos pirmininką, valstybės operacijų vadovas, ir tik jis gali pasiūlyti sušaukti komisiją, tai aš pritariu komiteto nuomonei.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komiteto nuomonei pritaria, balsuoti dėl to nereikia. 8 straipsnį priimti galime? Galime.

9 straipsnis. Gerbiamas A. Anušauskas taip pat teikė pasiūlymą. Pritarta iš dalies. Jūs dėl to sutinkate?

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Taip, sutinku.

PIRMININKĖ. Ačiū. 9 straipsnį galime priimti? Priimame.

10 straipsnis. E. Zingeris teikia pasiūlymą. Įdėkite kortelę. Ačiū.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Mano pasiūlymas buvo susijęs su siauru prekių spektru, tai yra medicininės prekės, ir jis buvo susijęs su tuo, kad būtų limituota, nepereitų į maisto prekes, o būtų medicinos pirmo poreikio prekės, kurios susijusios su pačiomis pirmosiomis reikmėmis, kad būtų neleista spekuliuoti žmonių nelaimėmis būtent labai siauroje srityje, susijusioje su medicina. Toks buvo mano pasiūlymas. Ačiū.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Komitetas nepritarė. Balsavimo rezultatai: prieš – 6, susilaikė 5.

PIRMININKĖ. Jūs prašote balsuoti, Emanueli? Būna, kad ir sutampa nuomonė su komiteto. Gerbiami kolegos, motyvų niekas nenori išsakyti. Balsuojame dėl Seimo nario E. Zingerio pasiūlymo, jam komitetas nepritarė.

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 32, prieš – 31, susilaikė 36. Pasiūlymui nepritarta.

Ir dar vienas Seimo nario S. Gentvilo pasiūlymas. Ar jie taip pat susiję, kaip ir pirmieji? Todėl nebalsuojame. 10 straipsnį priimti galime? Galime.

11 straipsnis. Dėl 11 straipsnio pasiūlymų nebuvo, tačiau Teisės departamentas pateikė redakcinio pobūdžio... naują redakciją, siūlydamas įrašyti žodžius „lieka galioti, kol Vyriausybės ekstremalių situacijų komisija nenuspręs kitaip“. Tam galime pritarti ir pritariame. Ir 11 straipsnį galime priimti. Priimame.

Dėl viso įstatymo projekto. Dėkoju komiteto pirmininkui. Motyvai. P. Urbšys – motyvai už.

P. URBŠYS (*MSNG*). Aš matau, kaip kai kurie konservatoriai lenktyniauja su liberalais, kurie yra tikresni liberalai. Iš tikro aš linkėčiau vis dėlto konservatoriams išsaugoti savo pagrindinę tapatybę, o ji būtent yra susijusi su tradiciniu požiūriu į valstybę ir į pagrindinį valstybės tikslą ginti viešąjį interesą, o ne atstovauti atskirų verslo grupių interesams. Todėl aš tikiuosi, kad dalis konservatorių vis dėlto nepasiduos liberalizmo virusui ir palaikys šį įstatymą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. K. Masiulis – motyvai prieš.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Šiaip aš nepalaikau bet kokių idėjų, kurių kilmė yra iš karinio komunizmo. Karinis komunizmas, žinome, buvo grindžiamas tais pačiais argumentais ir baigėsi labai liūdnai, prekių deficitu ir panašiai. Bet kokie daliniai ribojimai nieko gero neduoda, rinka sureguliuoja iš tikro geriau. Jeigu norima čia apsimesti, pademonstruoti, kokie mes čia geri, nes dalis žmonių nori, kad čia būtų sureguliuota, tai prekių dėl to daugiau neatsiras, atsirastų tik spekuliacija ir juodoji rinka. Tai mes norime atgaivinti tokius dalykus? Visą sovietmetį, tiesą sakant, egzistavo juodoji rinka, kai prekių kainos buvo reguliuojamos. Mes atsimename, kaip atrodė prekių lentynos, prekių iš viso nebuvo. Aš nesiūlau eiti šituo keliu net ir jokiais daliniais partikuliniais atvejais.

PIRMININKĖ. A. Gumuliauskas – motyvai už.

A. GUMULIAUSKAS (*LVŽSF*). Aš prieš tai kalbėjusiam norėčiau pasakyti, kad dalis Europos Sąjungos šalių tokią politiką vykdo. Ką, jie irgi užsiima karinio komunizmo politika? Ne iš gero gyvenimo čia tai vyksta. Šiandien, kai komitete buvo šito projekto svarstymas, teisingumo ministras labai aiškiai pasakė nuomonę, kaip turėtų veikti šitas įstatymas po pataisų priėmimo ir kokių konkrečiu laiku. Taigi aš manau, kad kai iš tikrųjų vyksta karas (o šiandien toks yra), vis dėlto turime imtis tokių priemonių, kurios tikrai nėra visiems tinkamos ir patinkamos, tačiau mes negalime šiandien būti tokioje situacijoje, pavyzdžiui, laisvosios rinkos dogmatikai tikrai negalime būti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Visų pirma kreipiuosi į kolegas ir atkreipiu dėmesį, kad čia yra priėmimas, jam reikia 71 balso. Kviečiu kolegas nedalyvauti balsavime, išsitraukti korteles ir tuo parodyti, kad mes nepritariame šiam įstatymo projektui, tie, kurie iš tiesų nepitaria. O nepritariančių yra daug. Lietuvos bankas sako, kad nėra gerai reguliuoti kainas. Konkurencijos taryba sako, kad nėra gerai reguliuoti kainas. Mikroekonomikos pirmos klasės vadovėlis taip pat sako, kad nėra gerai reguliuoti kainas. Prezidentas irgi pasakė, kad kainų reguliavimas nėra sprendimas šioje situacijoje. Matysime, koks ir ko vertas Prezidento žodis. O dabar aš tiesiog kviečiu kolegas nedalyvauti balsavime ir išsitraukti korteles. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. J. Razma – motyvai prieš. O gal jau nebenorite kalbėti, tiesiog...

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Trumpai pasakysiu. Gerbiami kolegos, kai mes projektą kaip šis priimsime ypatingos skubos tvarka, tai visuomenė ir verslas supras, kad štai to įstatymo reikia čia ir dabar labai greitai, tai yra šiandien yra poreikis reguliuoti kažkokių produktų ir paslaugų kainas. Jūs sau atsakykite, jeigu norite balsuoti už tą, ką čia reikia šiandien reguliuoti? Kokias kainas reikia nustatinėti? Jeigu įsivaizduojame, kad čia stebuklingai atsirastų respiratorių ar dezinfekcinio skysčio nustačius mažesnes kainas, aš abejoju. Tai gali atsirasti, jeigu Vyriausybė iš tikrųjų tų prekių nupirks ir ras būdą, kaip žmonėms padalinti. Kviečiu įsiklausyti ir į Prezidento poziciją, kuris, manau, pasvėręs visus argumentus ir rūpindamasis ir savo populiarumu visuomenėje, vis dėlto pasakė, kad nepritars tokiame kainų reguliavime. Aš pritariu kolegai M. Majauskui, kuris sakė, kad vienintelis būdas bandyti stabdyti šitą marksistinę buldozerį yra ištraukti korteles, nedalyvauti balsavime.

PIRMININKĖ. A. Stančikas mano kitaip – motyvai už.

A. STANČIKAS (*LVŽSF*). Iš tikrųjų kolegai J. Razmai. Ne per seniausiai jūs sakėte, kad prekybos tinklai prižadėjo kainų nedidinti. O jūs juose buvote, pažiūrėjote, kaip iš tikrųjų maisto kainos keičiasi? Aš manau, tokiu momentu kaip dabar tikrai reikia vis dėlto reguliavimą įvesti. Paimkime 2014–2015 metų laikotarpį. Krizinis laikotarpis, ypač pieno sektoriuje, kai visame pasaulyje žaliavos kainos nukrito nuo 30 % iki 70 %, o vartotojas mokėjo kur kas daugiau negu realiai, tai kainos netgi kilo, nestovėjo. Klausimas, kur dingę pinigai? Tai būtent nesažiningai verslas ir

pasinaudoja. Šiaip visi kalbame apie laisvą rinką, negalime kištis į šitokius dalykus, tačiau gyvenimas verčia visai kitaip elgtis. Būtent kriziniais laikotarpiais, aš manau, mes turime įsikišti į reguliavimą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. G. Skaistė – motyvai prieš.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Aš tai pritarčiau ir nuomonei Lietuvos banko, kuris pasakė, kad šitas įstatymas yra ne kas kita, kaip tik viešųjų ryšių triukas. Aš net pasakyčiau, kad tai ne tiek triukas, kiek viešųjų ryšių technologija nukreipti dėmesį nuo pagrindinės problemos. Pagrindinė problema yra tiekimo grandinė, kuri yra sutrikusi. Tiekimo nėra, prekių nėra, tai kokias kainas jūs ruošiatės reguliuoti?

Tiesą sakant, prieš kelias dienas mano vaikas sudaužė termometrą, nuėjau į vaistinę paprašyti termometro, jo nėra. Aš nežinau, jūs galite nustatyti, kad jis turi kainuoti 3 eurus, 5 eurus ar 6 eurus, bet jo nėra lygiai taip pat, kaip vaistinėse nėra pirkti kaukių, kurias galima pirkti po 50 vienetų. Parodykite man vaistinę, kurioje yra kaukių? Aš tai tokios nemačiau. Jeigu būtų sureguliuoti leidimai savo laiku, tada, kai reikėjo, dezinfekciniam skysčiui gaminti, šiandien jo kainų irgi nereikėtų reguliuoti.

Sakyčiau, kad pagrindinė problema šiandien yra visai ne kainos, o žmonių negebėjimas sureguliuoti tiekimo grandinės. Ir čia tikrai turėtų būti imti atsakomybę būtent tas, kas tuo metu buvo Ekstremalių situacijų komisijos vadovas. Šiandien, kiek žinau, yra pavesta Ekonomikos ir inovacijų ministerijai per dvi savaites sureguliuoti, kad tos prekės vis dėlto atsirastų. Man atrodo, čia yra pagrindinis sprendimo būdas, o ne nustatyti, kiek turėtų kainuoti, kiek eurų turėtų kainuoti tai, ko vaistinėje išvis nėra.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Paskutinis kalba N. Puteikis – motyvai už.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Kolegoms G. Skaistei ir J. Razmai. Jūs įsijunkite dabar, kol mes esame Seimo posėdžių salėje, „Norfos“ svetainę ir pasižiūrėkite dezinfekcinio skysčio kainą. Jūs pamatysite, kad nuo ryto už litrą jinau pakilo 2 eurai. Ir dabar (prieš 15 minučių) rodo, kad „Norfos“ elektroninėje parduotuvėje liko 70 vienetų 4 litrų bakelių. Jūs sakote – sutriko tiekimo grandinė. Užduokime klausimą „Vilniaus degtinei“, kodėl jie nutraukė prekybą savo firminėje parduotuvėje Vilniuje?! Atsakymas – jie dirbtinai kuria deficitą. Užduokite antrą klausimą „Vilniaus degtinei“. Paprasčiau leidimo, sakė užpils visą Lietuvą – po 100 litrų vienam gyventojui. Dabar paklauskite, kur tie litrai, kur keliauja tas dezinfekcinis skystis? Atsakymas – perpardavinėtojams! Kodėl taip elgiasi „Vilniaus degtinė“? Kodėl pirmą dieną prekiaavo ir kaina buvo 4 eurai už litrą, po to – 5 eurai už litrą? Kas pabrango? Skysčio sudėtis yra alkoholis, kurį patys gamina, glikolis, kurį galite kiekvienas pasigaminti namuose, ir peroksidas, kurio Lietuvoje yra daugiau negu pakankamai. Kokia medžiaga pabrango? „Vilniaus degtinės“ direktorius pasakė: branginame, nes labai brangsta medžiagos. „Vilniaus degtinės“ direktorius meluoja. Jį dangsto Konkurencijos taryba, jį dangsto Prezidentas, jį dangsto konservatoriai, dangsto liberalai ir dabar jūs dar ištraukite korteles?! Jūs norite, kad „Vilniaus degtinės“ savininkai prancūzai užsidirbtų milijonus vargšų Lietuvos žmonių sąskaita?! Jūs nenorite reguliuoti šitos kainos?! Prancūzijoje ką, socializmas?! E. Makronas socialistas?! Kodėl E. Makronas reguliuoja šio skysčio kainą?!

PIRMININKĖ. Mielieji kolegos, labai ramiai susikaupiame ir balsuojame po pateikimo. (*Balsai, triukšmas salėje*) Atsiprašau, priėmimo stadija. (*Triukšmas salėje*) Nesipykime, ramybės! Balsuojame. (*Balsai salėje*) Replikuoti žodžio niekam nesuteiksiu, nes laikas mums nedėkingas. Galite nestoti prie šoninio mikrofono, replikuoti žodžio niekam nesuteiksiu, būsiu bloga.

Užsiregistravo 70 Seimo narių, balsavo 69. Atidedame. Taip pat nesvarstome lydimųjų įstatymų projektų. Ir šis įstatymo projektas bus priimamas ir balsuojama dėl jo kitą posėdį. (*Šurmuly salėje*)

Atsiprašau, neatkreipiau dėmesį. Ministre. Minutėlę, tuoj įjungsiu.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Kilęs ginčas dėl vieno klausimo ir dėl vieno pasiūlymo. Civilinės saugos įstatymas nėjo visas, nes komitetas sujungė. (*Balsai salėje*) Kam? Bet dabar visas ekstremaliosios situacijos valdymo ir koordinavimo paketas, susijęs būtent su COVID situacijos valdymu... Neatsakingai pasielgė mūsų kolegos Seimo nariai, ištraukė korteles. Aš prašau vis dėlto pagalvoti, kad yra labai svarbi ir kita šio įstatymo dalis, ir pabandyti dar kartą balsuoti.

PIRMININKĖ. Mieli kolegos, vardan taikos ir supratimo, kažkas nesuprato, kažkam neaišku. Dar kartą prašau... (*Triukšmas salėje*) Netriukšmaukime. Prašymas buvo, aš, kaip posėdžio pirmininkė, galiu tai teikti. Balsuojame dar kartą ir bus aišku. Skelbiu balsavimą. Balsuojame dėl Civilinės saugos įstatymo, nes ministrė ką tik paaikškino labai svarbius argumentus. Kolegos, jeigu mažiau triukšmausime, labiau girdėsime vieni kitus ir suprasime tada. (*Triukšmas salėje*)

Na, nėra. Rezultatas aiškus. Dirbame toliau.

Darbotvarkės 2-5 klausimas. (*Triukšmas salėje*) Mieli kolegos, prašau tylos. Mokesčių už pramoninės nuosavybės objektų registravimą įstatymo projekto komitetas neapsvarstė, todėl jį svarstysime kitame posėdyje.

Dabar darbotvarkės 2-6 klausimas. Dirbame toliau. Kolegos, ar būtinai norite replikuoti? Opozicijos lyderiui, žinoma, aš turiu suteikti, jis yra opozicijos lyderis.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Rima, tikrai nebūtina dėl to. Man rodos, tiesiog kolegoms yra patarimas, jeigu jungiate kelis įstatymus, atkreipkite dėmesį, kad dėl vieno mes galime turėti ir gana platų sutarimą Seime, dėl kitos dalies, kurią jūs jungiate, gali būti išsiskyrusios nuomonės. Sujungiant yra pralaimima dėl visko. Ir to aš kviečiu ateityje nedaryti. Atskirkite du įstatymus. Dėl vieno galime balsuoti ir palaikyti. Akivaizdu, kad dėl kitos nuostatos Seimas turės skirtingas nuomones. Ir tai taip pat reikia priimti.

PIRMININKĖ. D. Šakalienė.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Aš tik norėčiau patikslinti, kad Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete mes prašėme nesujungti šių projektų, nes tikrai išsiskyrė nuomonės. Aš šiuo atveju pritariu ministrei. Tikrai kai kurie labai svarbūs, man atrodo, įstatymo pakeitimai turėjo pereiti. Aš tikrai nematau, kad neįmanoma jų išskirti atgal. Gal galima susitarti bent dėl vieno?

PIRMININKĖ. Mielieji kolegos, balsavimas po svarstymo buvo, komitetas sujungė, komiteto valia išgirsta. Viskas. Tuo klausimu nutraukiame diskusijas. E. Zingeris taip pat primygtinai prašo kalbėti? (*Balsai salėje*)

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Kovo 4 dieną aš tą įstatymą buvau pasiūlęs su labai siauru spektru, tai yra tik medicininės paskirties prekėmis. Ir mes turėjome didžiulę diskusiją. Mano frakcijoje daugelis nepritarė net šiam spektrui, kai kurie pritarė. Jeigu būtų normaliai atsižvelgta ne į visą didelį spektrą ir maisto prekių, ir kitų, o būtų sustota tik ties keliais pavadinimais, aš manau, mes būtume prieję prie bendro sutikimo. Bet kadangi atmetėte...

PIRMININKĖ. Mielieji kolegos, nekalbėkime, kas būtų, jeigu būtų, įvyko, kas įvyko.

19.01 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 45, 46, 96, 506, 526, 589 ir 608 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-4662(2) (svarstymo tęsinys ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės 2-6 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso projektas Nr. XIII P-4662. Svarstymas. Balsuojame. Motyvai buvo išsakyti.

Balsavo 106 Seimo nariai: už – 81, prieš – 2, susilaikė 23. Pritarta po svarstymo.

Kviečiu Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkę ponią A. Širinskienę. Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio yra A. Anušausko pasiūlymas. Gerbiamas Anušauskai, prašom.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų, kai kalbame apie teisėkūrą, vis dėlto norėtusi matyti tam tikrus principus. Aš nepritariau ir nepritarsiu, kad nepaprastoji padėtis būtų prilyginta karantinui. Dabar išeina taip, kad į karantino turinį mes sudedame nuostatas iš nepaprastosios padėties. Faktiškai karantinas ir virsta nepaprastąja padėtimi, tačiau nepaprastoji padėtis įvedama Seimo sprendimu.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Aš atsiprašau, kolega, jūs ne tą įstatymą pristatote. Čia baudų klausimas.

PIRMININKĖ. Administracinių nusižengimų kodekso.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Ta, tą įstatymą!

PIRMININKĖ. Tą įstatymą, taip.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Jeigu neskaitėte, tai gaila, bet aš siūlau tiesiog atskirti nuostatas. Nepaprastosios padėties jos turi būti griežtesnės. Tos, kurios karantino, ne tokios griežtos. Aš iš karto pasisakau dėl savo visų pataisų, išskyrus, tuoj pasakysiu, dėl 526 straipsnio, kad aš pritariu.

PIRMININKĖ. Dėl 6 straipsnio, taip?

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Aš jau nesiginčysiu su komitetu, nepritaria ir nepritaria.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs neprašote balsuoti, komitetas nepitarė.

1 straipsnį galime priimti? Priimame. 2 straipsnis. Jūs taip pat atsisakote savo pasiūlymo. Galime priimti? Priimame. 3 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Galime priimti? Priimame. 4 straipsnį galime priimti? Priimame. 5 straipsnis – jūsų kitoks pasiūlymas. Ne, toks pat. 5 straipsnį galime priimti.

6 straipsnis. Jau jūsų kitoks pasiūlymas. Prašom.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Vis dėlto aš nesutinku su argumentacija, kad policijai yra svarbesnis dalykas, kad žmogus atvyktų į policiją pasirašyti administracinės nuobaudos dokumentus. Manau, kad ekstremaliosios situacijos metu policijos, kaip ir kitų teisėsaugos institucijų, kurios užtikrina tvarką, pagrindinė veikla yra susijusi su apsauga žmonių sveikatos, gyvybės, bet per karantiną vykti atsiimti baudos, kažkokį parašą padėti ir už neatvykimą gauti kur kas didesnę (dešimtį kartų) baudą, negu šiaip yra įprasta praktika, manau, nėra adekvatu. Todėl manyčiau, kad šiuo atveju tos nustatytos bausmės, baudos turi būti tikrai priartintos prie realios situacijos, nes žmogaus neatvykimas į policiją pasirašyti dokumento iš karto nesukelia grėsmės sveikatai ir gyvybei.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komiteto argumentai.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Aš tik pasitikslinu, čia 6 straipsnio pakeitimas?

PIRMININKĖ. Taip, 6 straipsnio – 526-o.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Iš tikrųjų Seimo narys ne visai tiksliai pristatė savo pasiūlymus duodamas suprasti, kad baudos yra mažinamos. Iš tiesų jis siūlo baudas didinti. Siūlo didinti baudas nuo 6 tūkst. eurų iki 10 tūkst. eurų. Dėl to komitetas atkreipė dėmesį, kad apskritai ANK 25 straipsnyje bauda, yra pasakyta, kodekse neviršija 6 tūkst. eurų. Iš tikrųjų, jeigu mes pritartume Seimo nario pasiūlymui, atsirastų šio straipsnio prieštaravimas ANK 25 straipsniui. Tai situacija tokia.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Bet kolega prašo balsuoti. Prieš tai P. Urbšys prieš pasiūlymą. Nereikia balsuoti? Sutinkate. Ačiū. 6 straipsnį galime priimti, atsisakoma pasiūlymo.

7, 8, 9 straipsniai. Pasiūlymų nebuvo gauta, galime priimti? Priimame.

Dėl viso įstatymo projekto A. Anušauskas – prieš.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Aš tiesiog nenoriu kartoti, aš manau, kad policijos funkcija yra užtikrinti tvarką. Be abejonės, kiekvienas žmogus turi į tai atsižvelgti, nenusižengti įstatymams, kad negautų tų administracinių nuobaudų. Tačiau sutikite, kad policijos ekstremaliosios situacijos metu funkcija nėra baudų surinkimas. Tai pirmiausia tvarkos užtikrinimas ir ypač jei atvejai gresia žmonių sveikatai ir gyvybei. Baudas bus galima surinkti ir po karantino. Administracinių nusižengimų kodeksas iš tikrųjų leidžia vos ne metams praėjus po karantino ar daugiau laiko surinkti tas nuobaudas ir surinkti reikalingus parašus. Todėl aš manyčiau, kad šiame kodekse tikrai yra perteklinių nuostatų, kurios, na, tiesą sakant, nežinau, kodėl keičiamos, nes yra visi įrankiai, kuriais galima naudotis ir dabar skiriant tikrai nemažas baudas, tikrai jos nėra kokios nors mažytės, ypač už pasikartojančius nusižengimus.

PIRMININKĖ. Motyvai už – P. Urbšys.

P. URBŠYS (MSNG). Na, klausausi ir nežinau, tarsi norisi žado netekti. Kalbama apie tai, kad atseit policija turi užtikrinti tvarką, o ne baudas rinkti. Palaukite, tvarkos užtikrinimas yra neatšiejamas nuo esamo pažeidimo nustatymo ir baudimo už tuos pažeidimus.

Akivaizdu yra tai, kad galiojančios nuostatos yra per švelnios. Atsakomybės sugriežtinimas būtent ir reikalingas tam, kad policijos veikla būtų efektyvesnė. Jeigu kas mano, kad vis dėlto būtų galima tas baudas išieškoti po to, iš ko jūs išieškosite? Jūs norite daugiau darbo policijai duoti, kad ji daugiau gaištų laiko gaudydama tuos pačius pažeidėjus? (*Balsai salėje*) Dar elektroniniu būdu, o kažkodėl patys suprantame, kad mes veikiamo ekstremaliosiomis sąlygomis.

Gerbiamas Anušauskai, na, jūs atsibuskite, mes esame kitoje Lietuvoje ir kitomis sąlygomis. Mes nežinome, kas bus po kelių savaičių, kiek tų mirčių bus ir kokia bus žmonių reakcija į tai. Mes suteikime maksimalias galias policijai veikti ir ginti valstybę, o ne tai, kad jūs dabar bandote dar kartą demonstruoti tas savo politines poves plunksnas.

PIRMININKĖ. R. Tamašunienė – motyvai už.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LLRA-KŠSF*). Ačiū. Aš taip pat noriu dalyvauti toje diskusijoje ir noriu pasakyti, kad vis dėlto policijos pagrindinis tikslas – ginti, saugoti, padėti, visi žinome jų šūkį. Baudimas nėra dėl baudos, bet tą laikotarpį, kai yra paskelbtas karantinas, mes apeliuojame į žmones pačiais demokratiškiausiais būdais likti namuose, laikytis saviizoliacijos, tačiau visuomenė yra skirtinga, nėra vienalytė ir atsiranda tokių žmonių, kurie piktybiškai nesilaiko ir juokiasi pareigūnams į akis. Tokios situacijos neturi būti, nes pareigūnai atsako už viešąją tvarką, atsako už kitų žmonių šioje situacijoje sveikatą. Piliečiai turi suprasti, kad jų atsakingas elgesys... kaip ir neatsakingas gali sulaukti sankcijų. Atsakingai greitai nugalėsime karantiną, o elgdamiesi neatsakingai, tie, kurie nesupranta ar nenori suprasti, būtent dėl savo piktybiškų veiksmų turi turėti atgrasančių priemonių. Todėl šis įstatymas teikiamas.

Teisingumo ministerija tikrai įvertino baudų adekvatumą ir tikrai įvertino, kada yra atgrasanti bauda ir visas kitas mechanizmas. Piliečiai turi suprasti, kad už karantino sąlygų ir pareigūnų teisėtų reikalavimų nesilaikymą tikrai bus taikomos sankcijos. Todėl dar kartą į visus apeliuojame laikytis to, ką nurodo operacijų vadovas, ką mums nurodo gydytojai ir pareigūnai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. P. Gražulis – motyvai prieš.

P. GRAŽULIS (*MSNG*). Gerbiamieji Seimo nariai, aš manau, kad ir šiandien sankcijos yra nemažos. Žiniasklaida turėtų daugiau informuoti, kokios yra sankcijos, o ne sėti paniką. Daugelis žmonių gal ir nežino tos situacijos, kokios yra dabartinės sankcijos, taip pat nežino, kokie yra keli reikalavimai, ar vaikščioti po vieną, ar po du, keli gali važiuoti automobiliu ir panašiai. Po Lietuvą judėti galima. Informacija visų nepasiekia. Aš manau, kad piktavališkų žmonių tikrai labai nedaug, policija galėtų ir su šiomis pajėgomis su tais žmonėmis, su piktybiniais, susitvarkyti. Manau, kad tos sankcijos nieko nepadės, jeigu žmogus neturi jokių pajamų, na ir kas, kad jam sankcijas dideles uždės. Paprasčiausiai reikia daugiau apeliuoti į žmones, juos reikia šviesti, aiškinti žmonėms, o ne didinti sankcijas. Aš manau, kad šiandien tikrai yra per mažai informacijos, kokie yra priimti Vyriausybės nutarimai ir kaip viešojoje erdvėje žmonės turi elgtis.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai už – R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*MSNG*). Gerbiami kolegos, mes kartais jau bediskutuodami pametame esmę, dėl ko mes visa tai darome. Tos griežtos sankcijos reikalingos tam, kad tiesiog būtų efektyviai, greitai užkardyti tie atvejai, kad žmogus neskleistų viruso. Jeigu mes to nepadarysime, mes tada įsiveliame į tokį scenarijų, kai daugelis mūsų visuomenės turės persirgti, mūsų sveikatos sistema tiesiog nesusidoros su tuo srautu ir iš esmės senyvo amžiaus žmonės bus pasmerkti mirti. Efektyvus užkardymas leidžia ištęsti šią situaciją ilgesnį laiką ir teikti efektyvią pagalbą, ir mirčių procentas nuo to mažėja. Todėl ir atsitraukė daugelis valstybių, kurios galvojo eiti kitaip – liberalesniu keliu, nes jos nenorėjo iš esmės paleisti proceso kaip senų žmonių eutanazijos. Čia yra esmė. Prieštaravimas šitam tiesiog yra pasirinkimas kelio, koku mes norime eiti. Aš siūlau palaikyti šitas sankcijas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau norinčių kalbėti nėra. Balsuojame. Administracinių nusižengimų kodekso įstatymo projekto priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 103 Seimo nariai: už – 70, prieš – 2, susilaikė 31. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

19.17 val.

Baudžiamojo kodekso 277 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4663(2) (svarstymo tęsinys ir priėmimas)

Kitas yra 2-7 klausimas – Baudžiamojo kodekso 277 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4663. Gerbiamieji kolegos, po svarstymo galime pritarti bendru sutarimu? Galime. (*Balsai salėje*) Balsuojame. Prašau balsuoti po svarstymo dėl Baudžiamojo kodekso įstatymo. (*Balsai salėje*) Motyvai buvo išsakyti.

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 59, prieš – 12, susilaikė 28. Po svarstymo pritarta.

Priėmimas. Priėmimas pastraipsniui. Komiteto pirmininkė A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Aš tik noriu paklausti. Man atrodo, būtent dėl šito projekto yra registruota S. Gentvilo pataisa...

PIRMININKĖ. Taip, tuoj pasakysime.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). ...kuri nebuvo apsvaistyta. Tai tik atkreipiu dėmesį.

PIRMININKĖ. Taip, gerbiamoji komiteto pirmininke, tačiau Statutas numato taip: jeigu yra ypatinga skuba ir yra užregistruota anksčiau, negu likus valandai, šitą pasiūlymą svarstome plenarinio posėdžio salėje, todėl priėmimą galime vykdyti.

1 straipsnis. Dėl jo S. Gentvilo ir grupės jo kolegų pasiūlymas. S. Gentvilas. Prašom pristatyti pasiūlymą, o mes, išsakę motyvus, balsuosime dėl jo.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, mūsų liberalų, nuomone, šitas įstatymas eina iš viso ne ta perspektyva, kuria turėtume eiti, nes dalykai iš tikrųjų yra neįrodomi. Šiandien sunku atsekti, kaip vystosi epidemija ir kas nuo ko yra užkrečiamas. Šitie dalykai yra labai sunkiai įrodomi, o baudų didinimas iš esmės nukreipia dėmesį nuo tikrojo tikslo – turime su žmonėmis kalbėtis kaip su atsakinga bendruomene. Mes neišgašdinsime žmonių didesne bauda nuo trejų metų kalėjimo padidindami ją iki penkerių metų kalėjimo. Todėl mūsų siūlymas yra palikti baudų lygmenį to paties lygmens ir imtis švietėjiškos veiklos, nes prie kiekvieno žmogaus mes šiandien policininko ir pareigūno nepastatysime. Šią pandemiją mes išgyvensime tikrai kalbėdamiesi su atsakingais piliečiais, kviesdami juos atsakingai elgtis, o baudų dydžio didinimas nuo trejų metų kad ir iki dešimties metų neatsakingų piliečių nepaveiks. Jiems reikia kitų priemonių. Jos yra numatytos kituose įstatymuose, todėl mes siūlome baudų lygmenį palikti esamo lygmens ir nedidinti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dar kartą akcentuoju. Kolega siūlo vietoj penkerių metų rašyti trejus metus, įrašyti žodžius „baudžiamas viešaisiais darbais“ išbraukiant „laisvės atėmimu iki vienerių metų“. Dabar motyvai dėl pasiūlymo. Pritariantis pasiūlymui kalba R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (MSNG). Gerbiami kolegos, čia susiduria du požiūriai. Vis dėlto to, kuris įvertina to nusižengimo pavojingumą mūsų visuomenei, ir tokio pavyzdžio, toleravimo tokio nusižengimo. Jo pasekmės yra didžiulės, ypač tokios užkrečiamosios epidemijos atžvilgiu, ir tai suvokia visi, kas su tokiomis epidemijomis yra susidūrę.

Aišku, yra liberalusis požiūris, kurį leiskime išgyventi tiems, kurie gali išgyventi, įtikinėkime juos ir mes su tuo kaip nors... kas išgyvens, stiprieji išgyvens ir panašiai. Aš tikrai tam nepritariu ir manau, kad senyvo amžiaus žmonės ir pažeidžiamos amžiaus grupės irgi turi teisę gyventi. Todėl užkardyti bet kuriuo atveju, net ir didesnėmis bandomis, šiuo trumpu laikotarpiu mes turime. Bausmės turi būti atgrasančios. Kitaip, jau sakiau, mes turėsime tokią situaciją, kai mūsų sveikatos sistema tiesiog pasmerks silpnuosius mirti.

PIRMININKĖ. Už pasiūlymą buvo kalbėta. Dabar prieš pasiūlymą – P. Urbšys.

P. URBŠYS (MSNG). Buvo gerbiamojo Simono pasakyta, kad yra kiti įstatymai, pagal kuriuos būtų galima bausti. Todėl jisai siūlo švelninti bausmes pagal šio įstatymo projektą. Man atrodo, kad čia yra Seimo narių klaidinimas. Jeigu baudžiama už konkrečią veiką, baudžiama pagal konkretų straipsnį. Būtent šis straipsnis susijęs su ta veiką, ir ji susijusi su užkrečiamosios ligos platinimu.

Kai kas sako – švietėjiška veikla reikia užsiimti. Aš linkėčiau gerbiamam Simonui gal pabandyti užsiimti švietėjiška praktika tų jaunuolių atžvilgiu, kur buvo internete išplatinta, kaip jie elgiasi viešojo transporto priemonėje, apsvaigę nuo alkoholio, spjaudydami ir grasindami papjauti kitus keleivius. Man labai įdomu būtų pažiūrėti, kiek ta švietėjiška veikla duotų naudos.

Aš dar kartą suvokiui tai, kad mes nesupratome, kad krašto apsaugos ministras būtent teikia įstatymų projektus, susijusius su nepaprastosios padėties įvedimu. Valstybė ruošiasi gintis bet kokiomis sąlygomis, o čia vis dar kažkokiam liberaliniame ūke sklandote.

Konservatoriai, liberalai, atsikvošėkite, didesnio iššūkio mūsų valstybingumui šiandien nėra. Čia yra koronavirusas. Aš suprantu, kai kam tas refleksas veikia tikrai tada, kai pamato Maskvą, bet ateina ir be Maskvos tie pavojai.

PIRMININKĖ. Motyvai išsakyti. Kolegos, balsuojame dėl S. Gentvilo ir kolegų Seimo narių pasiūlymų, jų motyvus jūs išgirdote. Balsuojantys už pasiūlymą spaudžia mygtuką „už“, prieš pasiūlymą – balsuoja kitaip.

Balsavo 104 Seimo nariai: už pasiūlymą – 44, prieš – 36, susilaikė 24. Pasiūlymui nepritarta.

Priėmimas. 1 straipsnis. Jį galime priimti? Priimame. Dėl viso įstatymo projekto. Motyvai. V. Bakas.

V. BAKAS (MSNG). Gerbiami kolegos, aš tik noriu pakviesti jus pažiūrėti „Vakaro žinias“, „Deutsche Welle“ arba „Euronews“, jūs pamatysite, kokia atsakomybė yra taikoma už karantino įstatymo pažeidimus. Už tai, kad žmonės užkrečia kitus žmones, yra didžiulės laisvės atėmimo bausmės. Čia siūlomos bausmės yra juokingos. Nepamirškime, kad čia ne šiaip sau gali būti užkrečiami žmonės, žmonės miršta dėl to, tai gali būti prilyginama nužudymui, o ponas S. Gentvilas apie kažkokį švietimą šneka. Duok Dieve, kad Lietuvai pavyktų išvengti Italijos ir Ispanijos scenarijaus. Bet dabar kai kurie žmonės net ir mūsų Seime, Seimo narių, komitetų pirmininkų padėjėjai, spjauna į režimą ir atsisako bendradarbiauti su institucijomis. Ir čia sėdi žmonės kaip niekur nieko. Tai aš siūlyčiau tikrai pritarti šiam projektui. Ir iš tikrųjų jis yra gerokai per švelnus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. J. Razma – motyvai prieš.

J. RAZMA (TS-LKDF). Manau, kad šis projektas skirtas daugiau viešiesiems ryšiams ir tokiam veiklos imitavimui demonstruoti, kad po balsavimo būtų galima paskelbti – mes sugriežtinome baudžiamąją atsakomybę už įvairius pažeidimus. Bet gaila, kad komitetas neįsiklausė nei į Seimo Teisės departamento, nei į Prezidento atstovės svarbias pastabas, kur yra pabrėžiama, kad bausmės neišvengiamumas, o ne jos griežtinimas yra efektyvesnė priemonė panašių ekstremaliųjų situacijų atveju užtikrinti gyvybiškai svarbius visuomenės interesus. O kokią mes šiandien turime situaciją? Turbūt visi skaitote, kad keli tūkstančiai pranešimų apie karantino pažeidimus ir panašiai. Nubausta – nulis. Tai ar bausmių dydis šiandien ką nors lemia, ar tai, kad niekas neužsiima baudimu? Gal mes pirma pažiūrėkime, ar veiks atgrasančiai dabartinės bausmės. Jeigu matome, kad jau neužtenka, žmonės to nebijo, tada didinkime tas bausmes. Bet šiandien tikrai nėra jokio pagrindo sakyti, kad dabartiniai bausmių dydžiai jau neveikia atgrasančiai. Tiesiog jie nėra taikomi niekam.

PIRMININKĖ. Dėkoju. N. Puteikis – motyvai už.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Gerbiamas Jurgi Razma, nežinau, ar žiniasklaidoje dabar jau yra paskelbta informacija, bet Lietuvoje yra toks atvejis: vienas žmogus, turintis daug vaikų, užsikrėtęs koronavirusu, galimai visi jo vaikai taip pat užsikrėtę, nes turi temperatūros, užsibarikadavo namuose, išjungė visus elektroninio ryšio prietaisus. Dabar jūs nueikite su tais policininkais kartu ir pabandykite įtikinti šitomis mažomis sankcijomis tą žmogų, kad jis atidarytų duris. Pabandykite užsiimti švietėjiška veikla. Jūs manote, kad didžioji dalis Lietuvos gyventojų taip klusniai ir uoliai vykdys pareigūnų nurodymus? Jūs labai klystate. Teisingai P. Urbšys ir V. Bakas minėjo pavyzdžius apie besispjaudančius girtus žmones troleibusuose ir autobusuose. Eikite, padėkite policijai tokiomis mažomis bandomis sutramdyti šiuos budulius. Jums nepavyks. Negalvokime, kad visi žmonės yra pilietiški. Dalis yra nepilietiškų. Tai šių sankcijų didumas yra nukreiptas jiems pagąsdinti, nes jie kitokios kalbos koronaviruso pandemijos metu nesupranta. Todėl siūlau balsuoti už šias pataisas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. V. Čmilytė-Nielsen – motyvai prieš.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Mieli kolegos, nejaugi jūs manote, kad nuėję pas tuos žmones, kurie nesilaiko karantino, jūs pasakysite, kad štai dabar mes bausime jus ne trejų metų laisvės atėmimo bauda, o penkerių metų laisvės atėmimo bauda, ir tai turės tą efektą, apie kurį jūs kalbate? Jau šiandien yra numatyta bausmė, kuri realiai nebuvo taikoma. Taigi akivaizdu, kad ne tos bausmės dydis, o jos neišvengiamumas, kaip jau ne vieną kartą čia buvo pasakyta, turi reikšmę. Ir dar kreipdamasi į kolegas aš norėčiau pasakyti, tikrai nepriešinkime šiandien ideologijų ir nekalbėkime apie tai, kad vieni mes labiau mylime savo vyresnius žmones, o kiti mažiau jais rūpinamės. Manau, visi vienodai rūpinamės, tiesiog galbūt skirtingai žvelgiame į tai, kokias sankcijas reikia taikyti, kaip žiūrėti į piliečius ir kaip su jais kalbėti, kaip dinti pasitikėjimą valstybe, valdžia ir vieni kitais.

PIRMININKĖ. Dėkoju. J. Sabatauskas – motyvai prieš.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Kolegos, kažkaip nesupratau, už ką jie čia agitavo, nes kalbėjo apie baudų didinimą. Mes čia svarstome Baudžiamąjį kodeksą, kuriaime numatyta laisvės atėmimo bausmė iki penkerių metų. Dabar kodekse numatytas už tą pačią veiką laisvės atėmimas iki trejų metų. Ar labai didelis skirtumas? Ministras komiteto posėdyje sugebėjo prisiminti tik vieną atvejį, kuris buvo taikytas dėl salmonelios protrūkio, užkrėtimo keletu ar keliolikos žmonių, ir viskas.

Dabar šioje situacijoje masiškai plinta koronavirusas, vis daugiau asmenų tampa potencialiais kaip ir nusikaltėliais, nes daugelis jų nejaučia jokių simptomų. Taip pat tikimybė užkrėsti egzistuoja ir neturint jokio kontakto, o paliekant savo pėdsakus ant kokių nors paviršių, ant durų rankenų ir panašiai. Šiuo atveju tai yra neatsargi nusikalstama veika. Todėl tas žmogus, net neturintis jokios piktos valios...

Aš per svarstymą jums pateikiau pavyzdį. Žmogus savo noru izoliavosi, kaip priklauso, po 14 dienų prašė, skambino 1808: patikrinkite mane, aš noriu grįžti į darbą nenorėdamas užkrėsti nieko – nei savo šeimos, nei savo bendradarbių, kurių yra galbūt keli šimtai. Ne, jūs neatitinkate algoritmo! Tai gal reikia operacijų vadovą bausti, kad jis neleidžia pasitikrinti žmonėms, kurie nenori užkrėsti kitų? O gal jis serga besimptomė forma.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų laikas baigėsi. Prašom išjungti.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Todėl prašau nepritarti šitam projektui.

PIRMININKĖ. P. Urbšys mano kitaip – už.

P. URBŠYS (MSNG). Iš tikrųjų negalima žmogui, turinčiam teisinį išsilavinimą, taip džiazuoti, kad atseit čia gali taikyti baudžiamąją atsakomybę tiems, kurie netyčia galėjo tapti tokie, kurie platina tą užkratą. Įsiskaitykite įstatymą: „Tas, kas būdamas medicinos įstaigos informuotas apie savo ligą ir įspėtas dėl apsaugos priemonių, kurių jis privalo laikytis bendraudamas su žmonėmis, sukėlė pavojų kitam asmeniui užsikrėsti pavojinga ir ypač pavojinga užkrečiamąja liga; tas, kas pažeidė teisės aktų dėl sveikatos apsaugos reikalavimus ar Užkrečiamųjų ligų profilaktinės kontrolės taisykles, jeigu dėl to išplito susirgimas ar kilo epidemija, yra baudžiamas laisvės atėmimu.“

Tai yra aiškiai apibrėžta, kad tie žmonės, kurie padarė sąmoningus veiksmus – pakenkė kitų sveikatai ir gyvybei, užsitraukia baudžiamąją atsakomybę. O jeigu... (*Balsai salėje*) Gerbiamieji, nebuvo iki tol praktikos, tai jos ir nebuvo, nes nebuvo tokio koronaviruso Lietuvoje.

PIRMININKĖ. Dėkoju. J. Džiugelis – motyvai prieš.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, aš labai kviesčiau visus pažiūrėti į to priežastis. Man atrodo, akivaizdu, kad priežastis yra operacijų vadovo komunikacija. Kai operacijų vadovas per parą šešis kartus pakeičia savo sprendimus ir taip sukelia sąmyšį bendruomenėje ir visuomenėje, tai reali grėsmė yra šiek tiek, ko gero, švelniai tariant, nuvertinama.

Kolegos, aš iš tikrųjų kviesčiau nelipti ant grėblio, kaip tai daro A. Veryga, ir iš vienos problemos nepridaryti kitų. Jei mes šiuo metu priimsime šį įstatymą, mes turėsime ne papildomas ligonines statyti, o papildomus kalėjimus statyti. Todėl, mieli kolegos, kviečiu šiandien susitelkti ir nebalsuoti dėl šito kvailio įstatymo projekto, išsiimti korteles, o ne užsiimti populizmu. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKĖ. Dėkoju. V. Vingrienė. Ramybės! Pone Sabatauskai, jūs nesate niekuo pirmesnis. V. Vingrienė.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, gerbiama pirmininke.

PIRMININKĖ. O visos replikos po balsavimo.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, čia tikrai nėra tikslas ką nors susodinti į kalėjimus ir surinkti baudas. Pirmiausia tai yra drausminimo priemonė ir, kaip kolegė V. Čmilytė minėjo, dabar jau galioja tam tikros sankcijos, tačiau jų negalima pritaikyti. Bet pritaikyti ne todėl, kad jos nepritaikomos, tiesiog institucija, kuri tas bausmes skiria ar išrašo administracinių nusižengimų protokolus, buvo visiškai kita institucija, ne policijos pareigūnai. Dabar policijos pareigūnai įgalinami pritaikyti tas sankcijas, kad iš tiesų jos būtų veiksmingos. Tikrai turime atvejų, kai žmonės

piktybiškai nesilaiko, matėme ir tas filmuotas medžiagas, galiausiai ir pabėgančių iš ligoninių buvo atvejų, žmonių, kurie nesilaikė saviizoliacijos sąlygų 14 dienų ir išplatindavo koronavirusą. Niekas nekalba apie tuos, kurie nežinodami, galbūt ta besimptomė ligos forma sirgdami išplatino, čia kalbama apie piktybiškus atvejus platinant ligą. Čia yra drausminimo priemonė, kuri turėtų būti.

Dabar apie švietėjišką veiklą. Aš pati buvau užsiėmusi švietėjiška veikla, kai jau buvo draudžiama naudotis žaidimų aikštelėmis, iškabinti plakatai, ir atėjo mamytė, tikrai ne iš tų budulių, aš ją tiesiog perspėjau, pasakiau, na, nesinaudokite žaidimų aikštelėmis, čia jūsų vaikai, dabar yra karantinas. Aš buvau iškoneveikta, apšaukta ir taip toliau. Žmonės mano, kad jie yra teisūs, kad yra varžoma jų laisvė. Bet išties mes turime pagalvoti ir apie savo vaikus, ir apie save, ir apie kitus žmones. Todėl turi būti veiksmingos priemonės, kurios atgrasytų, tada žmonės drausmingai laikysis ir saugos save ir kitus. Todėl prašau balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Mieli kolegos, motyvai išsakyti. Balsuojame dėl Baudžiamojo kodekso 277 straipsnio priėmimo.

Šiek tiek pritrūko balsuojančiųjų, 59. Įstatymas nepriimtas.

Gerbiami kolegos, noriu pasitarti. Baigėsi laikas, kuris buvo suplanuotas mūsų šios dienos darbotvarkėje. Kokių būtų siūlymų dėl mūsų darbo? (*Balsai salėje*) Pabaigiame iki įstatymų priėmimo, kad priimtume visus įstatymų projektus? Dar liko devyni įstatymai, kuriuos turime priimti. (*Balsai salėje*) Kolegos, jeigu nekalbėsime, nereplikuosite, mes greičiau pabaigsime. Ar bendru sutarimu galime tam pritarti? (*Balsai salėje*) Balsuojame. Kas už tai, kad dar pratęstume posėdį, kol priimsime apsvaistytus įstatymų projektus, prašom balsuoti, kas už pratęsimą dar maždaug valandą. (*Balsai salėje*) Prašom nesiginčyti, viskas eina pagal procedūras. Replikos bus po balsavimo. Pone Sabatauskai, jūs nesate išskirtinis Seimo narys. (*Balsai salėje*) Dabar mes balsuojame, ar pratęsti plenarinį posėdį, ir nesiginčykime. Kaip ten sakė gražiai J. Basanavičius, jei per mūsų darbus Lietuvos dvasia atsikvošės.

Balsavo 94 Seimo nariai: už tai, kad pratęstume ir pabaigtume svarstyti įstatymų projektus, balsavo 83, prieš – 9, susilaikė 2. Dėkoju.

O dabar J. Sabatauskas. Prašau. Matote, viskas gražiai ir iš eilės.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Labai ačiū, pirmininke. Prieš tai kalbėjęs kolega gudriai taip, neskau, kad melavo, bet skaitė antrą dalį, kur numatyti vieni metai. Aš dėl jos nesiginčiju, bet pirmoje dalyje pasakyta, kad tas, kas pažeidė be jokio piktavališkumo, be jokio įspėjimo, kas pažeidė teisės aktų reikalavimus dėl užkrečiamųjų ligų profilaktikos, kontrolės taisyklių. Žmogus būdamas izoliacijoje turi niekur neišeiti. Na, surizikavo žmogus ir išėjo į mišką pasivaikščioti. Pažeidė? Pažeidė, formaliai pažeidė. Dabar prikabiname jam penkerius metus laisvės atėmimo, nors jis iš esmės nieko nepadarė. Štai už ką jūs norite balsuoti. O dabar yra treji metai.

PIRMININKĖ. Dėkoju.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ir tik vieną kartą buvo pritaikyta. Vieną kartą per šio straipsnio istoriją.

PIRMININKĖ. Dėkoju. P. Urbšys.

P. URBŠYS (*MSNG*). Iš tikro, kai mes čia, Seimo salėje, prisiekėme, kad ginsime valstybę, ko gero, mes visai skirtingai įsivaizdavome, kas ta valstybė ir kas toks pavojus, dėl kurio visi mes turime būti vieningi. Tai, ką jūs darote dabar čia, Seimo salėje, su tų kortelių ištraukimu, tikrai jūs demonstruojate, kad jūsų politinės ambicijos yra aukščiau už viską. Jeigu jūs abejojate tomis įstatymo pataisomis, susitikite su pareigūnais, kurie yra pirmose linijose, ir pradėkite jiems aiškinti šituos dalykus. Jeigu jūs grįšite po susitikimo ir pasakysite – taip, jiems nereikia šitų įstatymų, jiems pakanka tų, kurie yra... Galų gale net paprašys – apsaugokite mus nuo tų žmonių, nes mes galime jų atžvilgiu taikyti baudžiamąją atsakomybę už pasivaikščiojimus parkuose, miškuose ir visa kita. Toks jūsų požiūris į tuos, kurie dabar yra pirmose linijose, aukoja save dėl to, kad jūs patogiausiai čia sėdėtumėte ir puikuotumėtės savimi. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ir paskutinis replikuoja L. Kasčiūnas. Replikas baigiame.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Aš labai trumpai. Šiaip savo gyvenime esu daug ką girdėjęs, daug įvairių nuomonių, daug įvairių ir aštrių diskusijų, bet, gerbiami kolegos, vis dėlto, kai jūs Lietu-

vos Respublikos piliečius vadinate kokiais nors epitetais, kaip, pavyzdžiui, buduliais ar kaip nors kitaip, tai arba jūs paaiškinkite, ką jūs turite galvoje, arba taip nedarykite, nes tai yra Lietuvos Respublikos žmonės, kokie jie bebūtų. Gal ne viską iki galo supranta. Mielieji, būkite geri, nekurkite šitų įtampų ir nestigmatizuokite visuomenės. Gerai? Labai jums ačiū.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos... (*Balsai salėje*) Galėtumėte nebereplikuoti? (*Balsas salėje: „Neminėjo jūsų vardo. Kaip jūs dabar čia?“*) N. Puteikis. (*Balsas salėje: „Taigi nesakė vardo.“*) N. Puteikis.

N. PUTEIKIS (*LVŽSF*). Budulis – tai dažniausiai girtas, besispjaudantis troleibuse chuliganas, kuris grasina visus apkirsti infekcija ir kurį remia Lietuvos konservatoriai. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Kolegos, susikaupiame ir dirbame toliau.

19.39 val.

Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 2, 8, 9, 18, 21 ir 36 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-4678(2) (svarstymo tęsinys ir priėmimas)

2-8 klausimas – Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo projektas Nr. XIII P-4678. Po svarstymo motyvai išsakyti. Balsuojame. Tai yra du atskiri įstatymai, nesujungta, pone Matulai. Viskas gerai.

Balsavo 103 Seimo nariai: vienbalsiai pritarta po svarstymo šiam įstatymo projektui.

Kviečiu komiteto pirmininkę A. Kubilienę. Aptarsime pasiūlymus. 1 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Galima priimti? Galima. 2 straipsnis. A. Anušauskas. Prašom, kolega Anušauskai. Du jūsų pasiūlymai.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Čia mano buvo siūlymas dėl...

PIRMININKĖ. Septynios kalendorinės...

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). ...prievartinio hospitalizavimo arba gerai – būtinojo hospitalizavimo, izoliavimo septynioms dienoms be teismo sprendimo. Aš, kadangi dalyvavau komiteto posėdyje, ten, kur yra pritarta iš dalies, neprašau balsavimo, o ten, kur nepritarta, savo pozicijas išsakiau ir tik tai prašysiu balsavimo dėl straipsnio... Sekundę.

A. KUBILIENĖ (*LVŽSF*). Gal po vieną. Šitam irgi nepritarta.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerai. Tada po vieną.

PIRMININKĖ. Šitam nepritarta ir jūs prašote dėl to balsuoti.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėl to balsuoti.

A. KUBILIENĖ (*LVŽSF*). Komitetas nepritarė. Argumentai: Lietuvos Respublikos Konstitucijoje yra numatyta asmenų teisė skusti teismui sprendimus, todėl netikslinga kartoti šias nuostatas šiame įstatyme.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai. Niekas nenori kalbėti. Balsuojame, kolegos, dėl A. Anušausko pasiūlymo, jam komitetas nepritaria. Jis siūlė septynias kalendorines hospitalizavimo dienas.

Balsavo 94 Seimo nariai: už – 32, prieš – 20, susilaikė 42. Pasiūlymui nepritarta.

Antrasis jūsų pasiūlymas, jam komitetas taip pat nepritarė. Jūs prašote... Gerbiamas A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Taip, ten, kur yra... Šiuo atveju, kadangi jau kalbėta prieš tai buvusiame, aš neprašau balsuoti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Neprašote balsavimo. Dar vienas pasiūlymas, jam komitetas pritarė iš dalies, ir jūs su tuo sutinkate.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Taip.

PIRMININKĖ. Dėkoju. S. Gentvilas ir kolegos teikia pasiūlymą. S. Gentvilas. Prašom įjungti S. Gentvilo mikrofoną. Taip, prašom.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiami kolegos, pateikimo metu ir sveikatos apsaugos ministrui uždavėme tą patį klausimą, ar nėra perteklinė nuostata dėl to, kad vieno asmens laisvės suvaržymas priimamas vieno gydytojo sprendimu. Kaip pavyzdys: buvo kalbama, kad šiuo metu dėl kokių nors psichiatrinių ligonių laisvės suvaržymas yra tik trys dienos, po to tik teismo sprendimu, o čia yra visas mėnuo – vieno asmens sprendimu priimamas nutarimas.

Aš suprantu situacijos griežtumą ir nekasdieniškumą, bet turi būti saugikliai. Mes, dešimt parlamentarų, esame pasiūlę, kad dėl asmens hospitalizavimo mėnesį sprendimas būtų priimamas ne vieno gydančio gydytojo, bet komisijos, kuri būtų sudaryta ne mažiau kaip iš trijų gydytojų, kurių vienas būtų šeimos gydytojas, o antras būtų infekcinių ligų gydytojas. Taip pat maksimalus terminas, dėl kurio būtų priimamas sprendimas be teismo, būtų dvi savaitės. Siūlyčiau pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komiteto argumentai.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Dėkoju. Komitetas nepritarė, nes esant dideliame ir staigiam užkrečiamųjų ligų plitimui bus labai sunku surinkti specialistų komandą. Aš dar pridėčiau nuo savęs, prisiminkime, kas dabar darosi Italijoje ir Ispanijoje.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Eugenijau Gentvilai, jūs esate kaip teikėjas, todėl aš jums suteikti žodžio negaliu.

Balsuojame dėl Seimo nario S. Gentvilo ir kolegų pasiūlymo.

Balsavo 93 Seimo nariai: už – 12, prieš – 22, susilaikė 59. Pasiūlymui nepritarė.

2 straipsnį priimti galime? Galime. 3 straipsnis. J. Razmos pasiūlymas. Gerbiamas Jurgi, žodis jums.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, teikdamas pasiūlymą aš bandžiau atkreipti dėmesį į vieną problemą, kai savivaldybėje iš esmės nėra žinančių žmonių, kur yra namuose besigydančio gyvenamoji vieta, dėl to, sakykim, vykdant laiptinių dezinfekciją ar kontroliuojant tą izoliacijos režimą pareigūnams sudėtinga užtikrinti, kad viskas būtų saugu ir kad būtų prevencija, kad neplisėtų tas susirgimas toliau. Bet aš sutinku su komiteto pastaba, kad mano pasiūlymas teisiškai nėra labai tvarkingai suformuluotas ir galbūt ne dėl šio straipsnio.

Bet dėkingas komitetui, kad jie problemą irgi bent iš dalies pripažino ir pažadėjo kreiptis į ministeriją, kad būtų rasti tam tikri teisiniai sprendimai. Tai aš prašau už pasiūlymą nebalsuoti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. J. Razma neprašo balsuoti dėl savo pasiūlymo, tad 3 straipsnį galime priimti. Priimame.

Dėl 4 straipsnio yra A. Anušausko pasiūlymai. Pritarta iš dalies. Ir jis sutinka su tuo, kad pritarta iš dalies. 4 straipsnį... Jūs vis tiek norite kalbėti? Prašau. A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Aš tik noriu pasakyti. Mano supratimu, šios nuostatos labiau tiktų galbūt Nepaprastosios padėties įstatymui, tačiau aš suprantu ir kitą požiūrį, kad šiaip jau žmonėms karantino laikotarpiu visiškai tas pats, koks įstatymas reguliuoja. Gal net jeigu Seimas ir nepriima sprendimų šiuo atveju, kai kuriems atrodo, kad ir labai gerai. Bet tiek to. Teko pasiūlyti patobulinimus tų nuostatų, bet aš tik pasakysiu, nereikalauju balsavimo, tačiau, mano galva, tų klausimų, kuriuos kėlė Teisės departamentas savo komentaruose, vis dėlto iki galo nepavyko išspręsti. Čia bus problemų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. 4 straipsnį galime priimti? Priimame. 5, 6, 7 straipsniai. Pasiūlymų nebuvo gauta. Priimame.

Dėl viso įstatymo projekto norinčių kalbėti? Kolegos, motyvai tik už, gal galime tiesiog balsuoti? (*Balsai salėje*) Sutarėme. Balsuojame. Ačiū. Dėkoju kolegoms, kurie sutaupė mūsų laiko.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 98 Seimo nariai: už – 90, prieš nėra, susilaikė 8. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-4678) priimtas. (*Gongas*) Štai iš karto visi sukluso. Reikia gongo.

19.52 val.

Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 papildymo 32¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4675(2) (svarstymo tęsinys ir priėmimas)

Darbotvarkės 2-9 klausimas – Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo papildymo 32¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4675. Po svarstymo. Balsuojame. Kas atsitiko? Virusas į kompiuterį? Ne, negali būti. Balsuojame iš naujo, kažkas, matyt, jau ten nutiko. Dar

kartą balsavimas po svarstymo, nes rodė visus nuliukus. (*Balsai salėje*) Ne, ne, pakartokime, kad būtų tvarkingai. Mūsų monitoriai rodė nulius. (*Balsai salėje*) Visada būna kažkas kaltas.

Na, štai balsavo 98 Seimo nariai ir vienbalsiai 98 pritarė po svarstymo.

Priėmimas. Kviečiu komiteto pirmininkę A. Kubilienę. Priėmimas pastraipsniui. 1 straipsnis. Dėl jo A. Matulo ir R. Martinėlio pasiūlymas. Pristato R. Martinėlis. Prašom, gerbiamas kolega. Tuoj įjungsiame mikrofoną. Prašau.

R. MARTINĖLIS (*TS-LKDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Įstatymo esmė, kad būtų karantino metu mokamas priedas medicinos darbuotojams. Yra siūloma, kad tik darbuotojams, dirbantiems užkrečiamųjų ligų židiniuose, nuo 50 % iki 100 % būtų mokamas priedas. Mūsų su kolega A. Matulu pasiūlymas, kad visiems medicinos įstaigų darbuotojams būtų mokamas 50 % priedas prie atlyginimo pastoviosios darbo užmokesčio dalies, o tik dirbantiems ypač pavojingų ligų židiniuose ir vykdantiems profilaktines priemones būtų mokamas 100–150 % jų pastoviosios darbo užmokesčio dalies dydžio priedas.

Tai mes siūlome, mūsų yra toks pasiūlymas. Kadangi priimtas sprendimas pasiskolinti Vyriausybei 5,4 mlrd., tikrai buvo pasakyta, kad nebus taupoma karantino ir COVID-19 viruso plitimo sąlygomis, aš manyčiau, kad tikrai negalima taupyti ir medikų sąskaita. Dirba jie priešakinėse linijose. Tikrai daug medikų jau susirgo ir yra karantinuoti, jų trūksta, net kai kurios įstaigos uždaromos. Tai tikrai yra pasiūlymas, kad visiems medicinos darbuotojams būtų skiriami 50 % priedai, o dirbantiems židiniuose – nuo 100 iki 150 % priemoka prie pastoviosios darbo užmokesčio dalies.

A. KUBILIENĖ (*LVŽSF*). Komiteto nuomonė yra nepritarti. Argumentai: projektu siekiama mokėti didesnę darbo užmokestį būtent tų priežiūros įstaigų darbuotojams, kurie tiesiogiai susiduria su ypač pavojingais išoriniais veiksniais, organizuoja ir teikia paslaugas sergantiems ypač pavojingomis užkrečiamomis ligomis ir vykdo epidemijų profilaktikos priemones ypač pavojingų ligų židiniuose.

Seimo narių pasiūlymui įgyvendinti reikėtų nepagrįstai didelių finansinių išteklių.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Už pasiūlymą – P. Urbšys.

P. URBŠYS (*MSNG*). Ligoninė yra didžiausia rizikos zona. Jūs dabar man pasakykite. Tas gydytojas, kuris gali būti traumatologas, jis priima ligonį, kuris gal yra patyręs traumą. Tuo metu tame priėmime yra asmuo, kuris gal yra žmogus, nešiojantis viruso užkratą, arba tas pats žmogus, patyręs traumą, vis dėlto irgi gali būti su tos pačios ligos užkratu. Kaip jūs manote, ar jūs nesu priešinate medikų bendruomenės, nes dirbtinai išskiriate vienus, o kitus tarsi nuvertinate? Jie visi vienodai rizikuoja.

Šis pasiūlymas yra logiškas. Tiems, kurie yra rizikos zonoje, – 50 %, o tiems, kurie yra tiesiogiai prisilietę, kurie jau žino, su kuo turi reikalą, – 100 %. Bet tas medikas, kuris nežino, su kuo turi reikalą, irgi rizikuoja. Tai ką, jis yra tarsi žmogus iš gatvės? Ta pati valytoja, kuri valo patalpas. Kas jinai yra tokia? Ar ji yra arčiausiai to užsikrėtusio žmogaus, ar ne? Man atrodo, tikrai palaikykime šį siūlymą.

O dėl pinigų. Taip, pinigų čia reikia. Bet jeigu jūs patys kalbate apie neeilinę situaciją ir griežtinate kitus įstatymus, tai vadovaukitės ta pačia logika. Išlaidos šiuo atveju tikrai yra didelės, bet mes netaupykime medikų sveikatos sąskaita. Skatinkime juos daryti tai, kas priklauso.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Balsuojame dėl A. Matulo ir R. Martinėlio pasiūlymo. Komiteto argumentus išgirdome – nepritarimas. Motyvus taip pat.

Na va, ir vėl nuliai. Kas gi čia nutiko? Gerbiama kolegė, pakartokime balsavimą, nes monitorius rodo nulius. Jis, matyt, perkaito arba koks nors virusas. Balsuojame iš naujo. Balsuojame iš naujo dėl A. Matulo ir R. Martinėlio pasiūlymo.

Balsavo 100 Seimo narių: už – 50, prieš – 9, susilaikė 41. Na, 100 ir lygu.

Prašom pakartoti balsavimą, kadangi lygu ir Statutas reikalauja tai padaryti. Dar kartą balsuojame dėl R. Martinėlio ir A. Matulo pasiūlymo. (*Balsai salėje*)

Balsavo 102 Seimo nariai: už – 53, prieš – 11, susilaikė 38. Pasiūlymui pritarta.

1 straipsnį priimti galime? Galime. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra. Galime priimti? Galime.

Dėl viso įstatymo projekto. Kolegos, gal nekalbėkime, balsuojame. Balsuojame dėl viso įstatymo projekto.

Balsavo 57 Seimo nariai. Nėra, lauksime geresnio laiko balsuoti.

Istatymo projektas... (*Balsai salėje*) Kolegos, o dabar piktinkimės! P. Urbšys.

P. URBŠYS (*MSNG*). Aš manau, kad, pasirodo, blogas pavyzdys užkrečiamas. Pasirodo, tie valdantieji, kurie piktinosi būtent opozicija, kodėl ji traukia korteles ir nepriima būtinų įstatymų valstybėje, šiuo atveju, pasirodo, jums ką, svarbiau pinigai, ar ne? O kai jūs nuvažiuosite į vietą ir žiūrėsite į akis tam medikui, kuris tarsis nebuvo šalia to, kuris turėjo koronavirusą, bet jis buvo toje zonoje ir rizikavo savo ir savo šeimos narių gyvybe, ir tada jūs sakysite, žinote, mes taupėme pinigus. Tai gal tada neapgaukinėkite patys savęs, jums terūpi irgi, kaip ir tiems kitiems, politinis išskaičiavimas. Ar čia ta vieta, ar čia tas įstatymas, kur būtent tai reikia demonstruoti?

PIRMININKĖ. Dėkoju. A. Matulas. Atsiprašau, neįjungiau. Prašom.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, rudens sesijoje panaši situacija buvo dėl pigiausių vaistų skyrimo, kai parlamentas pritarė pataisai, kad vis dėlto būtų suteikta galimybė gydytojui paskirti ir kitą vaistą, kuris turi kitą terapinį poveikį, bet dauguma ištraukė korteles ir įstatymas nepriimtas. Ir nors Vyriausiasis administracinis teismas pasakė, kad ministras viršijo įgaliojimus, tokios tvarkos negali nustatyti poįstatyminis aktas, tą patį padarė Vyriausybė, patvirtino Vyriausybė taip pat poįstatyminiu aktu. Vadinasi, perėmė įstatymą, teismo sprendimą, kuris buvo skelbiamas valstybės vardu.

Šiandien matome tą pačią situaciją. Vadinasi, mažančių iš esmės nėra, kadangi ne tie siūlė, jūs priėmėte sprendimą neskirti medikams papildomai didesnio atlyginimo vien dėl kažkokių ambicijų. Mes atsiprašome medikų. Kolegos, šitaip elgtis negalima. Prašau perbalsuoti, jeigu yra įmanoma, jeigu turime sąžinės. Epidemija truks gal du, gal tris mėnesius. Mes nesurasime valstybėje pinigų? Pažiūrėkite, Ukmergės atvejis. Ten negydė jie tų ligonių, bet šiandien tapo pagrindiniu epidemijos židiniu, kur 28 medikai susirgo. Tikrai yra skaudu...

PIRMININKĖ. Ačiū.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). ...kad jūs šitaip elgiatės, ir labai prašau perbalsuoti.

PIRMININKĖ. Replikuokime gal trumpiau. Jūsų pasiūlymas dėl perbalsavimo bus aptartas.

Kolegė A. Armonaitė.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (*TS-LKDF*). Vilija Aleknaitė. Jūs dabar mūsų neatpažįstate. Nesistebiu.

PIRMININKĖ. V. Abramikienė. Atsiprašau. Vilija, prašau.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (*TS-LKDF*). Gerbiama pirmininke, aš irgi turėčiau ką pasakyti ir labai skaudžiai dėl to, kokį signalą mes siunčiame Lietuvos medikams, kurie dabar yra pagrindiniai fronto kariai. Negana to, kad jie netestuojami, kad jie nebuvo laiku aprūpinti apsaugos priemonėmis, mes dar jiems štai duodame tokį ženklą. Sakyčiau, kad dar yra galimybė dabar pat perbalsuoti ir rasti tuos pinigus. Aš manyčiau, mes švaistome kartais visai nereikalingiems dalykams, bet ten, kur būtina, yra būtina ir tikrai perbalsuokime. Labai prašau.

PIRMININKĖ. Ačiū V. Aleknaitei-Abramikienei.

A. Kubilienė. Prašau.

A. KUBILIENĖ (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, man iš tikrųjų tenka apgailestauti, kad opozicija bando viską sumaišyti, sukeisti ir išbarstyti. Mes iš tikrųjų registruosime naują pasiūlymą, nes čia tokie kalbėjimai apie tai, kad iki valytojų mes turime mokėti priedus. Pažiūrėkite į įstatymo paskirtį. Iš tikrųjų nereikėtų visko šitaip išblaškyti.

PIRMININKĖ. Dėl naujų pasiūlymų registravimo, kai mes viską nubalsavome, tai pasiskaitykime Statutą.

N. Puteikis.

N. PUTEIKIS (*LVŽSF*). Kolegos, pinigų tikrai yra. Pateiksiu pavyzdį. Klaipėdos meras V. Grubliauskas liepė pakeisti lietuviško betono trinkeles į brangų kinišką granitą ir Klaipėdoje trinkelį išklėjimo projektą pabrangino 3 mln. eurų. Aš pasiūliau jam grįžti prie lietuviško betono, jis nesutiko. Aš pasiūliau premjerui priimti sprendimą – Vyriausybės nutarimą uždrausti tokiems merams keisti lietuviškas statybines medžiagas į labai brangias prancūziškas, ukrainietiškas ar Kinijos gamybos granitą. Tai labiausiai brangina statybas. Jeigu mes, Seimas, vietoj Vyriausybės ir V. Grubliausko nutrauktume šią praktiką – nustotume iš Kinijos pirkti brangų granitą ir tuos pinigus atiduotume medikams, mums padėkotų visi Lietuvos žmonės.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, gal galime nebereplikuoti, o... (*Balsai salėje*) Gerai. Tiesiog pasakau visų žiniai: pasiūlymai nebegalimi dėl šio įstatymo projekto. Liko tik balsavimas. Todėl jūs, gerbiama komiteto pirmininke, esate neteisi. Turėsite teikti iš naujo naują įstatymo projektą. Tik toks yra kelias.

G. Landsbergis.

G. LANDSBERGIS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Negalima nereaguoti į vieną pasakytą dalyką. Žinau, kad daug emocijų ir įkarščio daug, bet išskirti, šiandien jūsų žodžiais pasakyti, kad netgi „iki valytojų“ mes čia nesiruošiame duoti priedų, atleiskite, tai yra gėdinga. Tai yra gėdinga. Aš labai tikiuosi, kad jūs atrasite savyje stiprybės atsistoti prie mikrofono ir atsiprašyti tų žmonių, kurie dažnu atveju šiandien netgi Seime be papildomos apsaugos turi eiti valyti tai, ką jūs nučiupinėjote, ten, kur jūs palikote virusus. Jūs manote, kad ligoninėje yra kitaip? Jūs manote, kad tie žmonės nenusipelnė apsaugos, jie nenusipelnė didesnio priedo? (*Triukšmas salėje*)

PIRMININKĖ. Mieli kolegos!

G. LANDSBERGIS (*TS-LKDF*). Gėda! (*Triukšmas salėje*)

PIRMININKĖ. Labai prašau – nebesipykime. Buvo pasiūlymas dar kartą balsuoti. Aš, kaip pirmininkė, pritariu tokiai pozicijai – dar kartą balsuokime, kadangi nuskambėjo net dviejų kolegų... Gal tada nebereikės ir replikuoti. Laikas vėlus ir aš turiu teisę replikas nutraukti. Balsuojame dar kartą dėl įstatymo priėmimo. (*Balsai salėje*) Buvo pasiūlymas, net du pasiūlymai. (*Balsai salėje*)

Deja. Todėl aš dabar suteikiu žodį K. Masiuliui.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Ačiū, pirmininke. Jeigu jūs būtumėte dėmesingesnė, matytumėte, kad aš daug anksčiau stoviu nei daugelis kitų kalbėjusių. (*Balsai salėje*) Ačiū, kad suteikėte.

Aš pirmiausia norėčiau atkreipti dėmesį į Seimo komiteto pirmininkės aroganciją. Ne kitaip, negalėčiau kitaip pavadinti. Būtent arogancija. Ji, aišku, iškelia vienus asmenis, dirbančius vienkį darbą, prieš kitus. Visų darbas garbingas ir atsakingas. Visų ligoninėje dirbančių žmonių darbas, kai A. Veryga nesugebėjo tų srautų valdyti, atskirti, laiku padaryti tyrimus visiems tiems žmonėms, kurie dirbo pavojingomis sąlygomis, visų darbas pasidarė pavojingas. Ten yra didžiulė psichologinė įtampa. Aš gaunu daugybę laiškų ir informacijos iš ligoninių, tikrai visų jų darbas yra pavojingas ir visiems jiems reikėtų atlyginti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*MSNG*). Gerbiami kolegos, aš galiu pasiūlyti, bet, man atrodo, mums reikia bent jau penkių minučių pertraukos apmąstyti, ką mes šiandien darome. Opozicija prieš tai išimtinėje kortelės ir faktiškai pasiuntė žmonėms žinią, kad mes nenorime užkardyti tų, kurie iš tikrųjų apkrečia visus kitus. Tai buvo tikrai pavojingas siūlymas, tai yra bloga žinia žmonėms.

Lygiai dabar užsispyrusi pozicija. Mes šiandien Socialinių reikalų ir darbo komitete balsavome dėl nuostatų, reikalaujančių daugiau pinigų, daugiau negu du ar tris mėnesius mokėti gydytojams. Ėjome, supratome ir visi palaikėme šiuos dalykus – ir mūsų smulkųjų verslą, įmones. Ėjome suprasdami, kad reikia tai daryti, ir dabar staiga dėl ambicijų, daugiau dėl nieko kito – tik dėl ambicijų paimame ir nebalsuojame už pataisą! Kokie čia milijardai, apie ką jūs šnekate? Skaičiuokite! (*Balsai salėje*) Skaičiuojame, skaičiuojame. Dėl šių milijonų, kurie yra, viskas gerai.

PIRMININKĖ. Ačiū už jūsų nuomonę. A. Veryga. Prašom.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų aš noriu vis dėlto paraginti, kad nustotume čia lieti emocijas ir pelnyti sau kažkokius politinius taškus iš šios situacijos. Buvo pateiktas normalus Seimo komiteto pirmininkės siūlymas, reikėjo už jį ir balsuoti, ir nebandyti pasipuošti plunksnomis, prirašius kažkokių skaičių, nes nežinome, kiek tęsis ši situacija, ir ar kas nors skaičiavote, kiek tų pinigų reikėtų? Greičiausiai ne. Reikėjo tiesiog palaikyti, balsuoti, nes jis dėl to ir buvo kolegės Astos užregistruotas, kad medikams būtų mokami didesni atlyginimai, bet tai būtų adekvatūs skaičiavimai. Jūs patys ir sugriovėte visus šiuos siūlymus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, gal galime baigti replikas? S. Jovaiša. Naktis ilga!

S. JOVAIŠA (*TS-LKDF*). Aš laukiau, kada atsistos ministras. Galvojau, apgins medikus. Ne, pasirodo, jis kažkokių specialių operacijų, ten tikrai kitų... Turi savo kolegas, kurie pirmose fronto linijose kovoja, ir negina jų. Tai yra gėda. Džiaukitės, kad jūs su kauke, nes turėtumėte būti raudonas. (*Plojimai*)

20.14 val.

Darbo kodekso 47 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4657(2) (svarstymo tęsinys ir priėmimas)

PIRMININKĖ. Mieli kolegos, dirbame toliau.

Dabar svarstysime Darbo kodekso 47 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-4657. Svarstymas. Liko tik balsavimas. Galime bendru sutarimu pritarti? (*Balsai salėje*) Ne. Balsuojame. (*Balsai salėje*) Pasiūlymai – prieš priėmimą, viską aptarsime laiku, kaip ir dėl anksčiau svarstytų mūsų įstatymų projektų. Kadangi motyvai dėl balsavimo buvo išsakyti, dabar liko tik balsavimas. Balsuojame, o visi pasiūlymai – priėmimo metu. Ta pati tvarka.

Balsavo 97 Seimo nariai: už – 94, prieš nėra, susilaikė 3. Po svarstymo pritarta.

Priėmimas. Priėmimas pastraipsniui. Kviečiu komiteto pirmininkę R. Šalaševičiūtę į tribūną. 1 straipsnis. Prastova, ir čia yra Seimo nario M. Majausko pasiūlymas.

M. Majauskas. Tuoj įjungsime mikrofoną.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Bandžiau įtikinti Socialinių reikalų ir darbo komitetą, kad apmokestinti gyventojų pajamų mokesčiu prastovas yra neįtraukiantis, nenuoseklu ir neracionalu. Neįtraukiantis, nes išgyventi už 430 eurų yra labai sunku, pabandykite. Nenuoseklu, nes savaime rankiškai dirbantiesiems subsidija nėra apmokestinama gyventojų pajamų mokesčiu, bet kažkodėl dirbančiam jūs siūlote apmokestinti. Ir neracionalu, nes, nustatius mažesnes negu nedarbo išmoka prastovas, žmonės tiesiog mes darbą ir kreipsis nedarbo išmokų, ir valstybei kainuos daugiau. Mane apima neviltis, nepavyko įtikinti komiteto, tai nesitikiu, jog pavyks įtikinti ir Seimą. Todėl ir neprašau balsuoti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. M. Majauskas neprašo balsuoti. Seimo nariai S. Gentvilas, V. Čmilytė-Nielsen ir kiti kolegos. Viktorija Čmilytė-Nielsen, jūs pristatysite, taip? Jūsų pasiūlymas dėl 1 straipsnio.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Mūsų pasiūlymas paprastas, kad darbuotojui, nutraukiančiam darbo sutartį, numatyta išeitinė išmoka būtų mokama iš Ilgalaikio darbo išmokų fondo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komiteto argumentai.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Komiteto nuomonė – nepritari. Komitetas nepritarė pasiūlymui, kadangi Ilgalaikio darbo išmokų fondas turi labai ribotą kiekį lėšų, kurių, pritarus šiam siūlymui, tikrai visiškai nepakaktų. Be to, Vyriausybė siekia kitais būdais padėti verslui išsilaikyti šiuo sudėtingu metu, ne tik per socialinės paramos sistemą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėl motyvų niekas nenori kalbėti. Balsuojame dėl kolegų S. Gentvilo, V. Čmilytės-Nielsen, E. Gentvilo, J. Varkalio pasiūlymo, kuriam komitetas nepritarė.

Balsavo 93 Seimo nariai: už – 36, prieš – 18, susilaikė 39. Pasiūlymui nepritarta. 1 straipsnį galime priimti.

Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nebuvo gauta. Galime priimti? Galime. Dėl viso įstatymo projekto norinčių kalbėti? M. Majauskas – prieš. Atsisako. Balsuojame dėl Darbo kodekso 47 straipsnio priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 98 Seimo nariai: už – 95, prieš nėra, susilaikė 3. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-4657) priimtas. (*Gongas*)

G. Burokienė – dėl vedimo tvarkos. Suteikiu žodį. Prašom.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Ačiū. Aš dėl kito klausimo norėjau.

20.19 val.

Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 5¹, 13, 24, 35, 37, 41, 42, 44 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4658(2) (svarstymo tęsinys ir priėmimas)

PIRMININKĖ. Užimtumo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4658. Galime balsuoti po svarstymo, nes motyvai išsakyti. Balsuojame.

Balsavo 97 Seimo nariai: už – 95, prieš nėra, susilaikė 2. Pritarta po svarstymo.

Ir dabar priėmimas. G. Burokienė. Prašom.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Aš norėčiau frakcijos vardu dėl šio klausimo paprašyti pertraukos iki kito posėdžio.

PIRMININKĖ. Prašymas frakcijos vardu, Valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija dėl Užimtumo įstatymo priėmimo stadijoje prašo pertraukos iki kito posėdžio. Balsuojame, kolegos.

Balsavo 100 Seimo narių: už pertrauką – 47, prieš – 49, susilaikė 9. Vienas trečdalis pagal Statutą. Deja, pertrauka iki kito posėdžio.

Dabar klausiu komiteto pirmininkės, ar galime svarstyti Socialinių įmonių, nes tai susiję? Galime svarstyti atskirai.

Projektas Nr. XIII P-4659. Dėl vedimo tvarkos – S. Gentvilas. Prašom. Paprašysite pertraukos. Įjungiau mikrofoną. Prašom.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami valdantieji, gal truputį galėtumėte paaiškinti Lietuvos verslui, kuris išleis vis dėlto į prastovas, kokiomis proporcijomis šis įstatymas atidedamas. Jūs, atidedami iki kito posėdžio, tai yra po savaitės, paliekate visišką neaiškumą, nes dabar lieka galioti dabartinė nuostata. Vyriausybė yra išėjusi su kur kas dosnesniais siūlymais – visiems darbdaviams žadėjo 90 % ir 70 %.

Šiandien jūs išsiunčiate žinutę, atidedami iki kito posėdžio, verslui, kad artimiausias savaites pažadai, kurie įteikti paties L. Kukuraičio, pačios Vyriausybės, nebus išpildyti. O kita savaitė yra algų savaitė. Klausimas yra didelis, mes laukiame paaiškinimo. Visa Lietuva laukia paaiškinimo, nes nedarbingumą turi 200 tūkst. Lietuvos gyventojų, tai yra kas šeštas dirbantysis.

Aš prašau perbalsuoti ir grąžinti klausimą, ypač matydamas, kad rezultatai buvo vidutiniai. (Balsai salėje)

PIRMININKĖ. Mielieji kolegos, dėl perbalsavimo tikrai... Nebent frakcija atsiimtų savo pasiūlymą, nes šokiravo daugelį iš mūsų. A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Jeigu mes darome Užimtumo įstatymo pertrauką, tai reikia ir dėl Socialinių įmonių įstatymo, nes jie yra susieti. Kitą įstatymą galima svarstyti, bet nėra jokio tikslo svarstyti ir priimti.

PIRMININKĖ. Būtent tą ir norėjau siūlyti, sakiau komiteto pirmininkei, kad nėra tikslo tada svarstyti ir kitų su tuo susijusių įstatymų projektų. Ir tai labai gaila, ypač dėl socialinių įmonių.

J. Džiugelis.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos ir gerbiami žiūrovai, kaip šiandien iš ryto sakė vienas kolega. Man labai gaila, kad Vyriausybė ir čia išsigina savo pažadų, nes numatyta buvo žmonėms, kurie individualiai dirba, 257 eurų išmoka, bet nepasakyta tai, kad žmonės dar turi susimokėti PSD. Tokiu atveju jie gautų tik 210 eurų.

Kadangi šiandien Socialinių reikalų ir darbo komitete mano kolegijų M. Navickienės ir P. Kuzmickienės pasiūlymui buvo pritarta, dėl to jūs dabar šį įstatymą ir stabdote. Gerbiami žiūrovai, šiuo atveju jūs tikrai turite žinoti tiesą.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiami kolegos. P. Urbšys. Prašom.

P. URBŠYS (MSNG). Aišku, man neturėtų rūpėti, koks bus likimas valdančiosios daugumos ir kokios bus politinės pasekmės dėl to, kas buvo padaryta. Jūs faktiškai nuteikėte prieš save medikų bendruomenę, nes, norite ar nenorite, jūs save įvarėte į kampą, nes įstatymo vis dėlto yra priėmimo stadija. Jūs sustabdėte bet kokią pakėlimą atlyginimų tų žmonių, kurie iš tikrųjų save degina pirmose fronto linijose.

Bet dabar ką jūs padarėte – jūs irgi nusiuntėte neigiamą žinutę verslo bendruomenei ir sudarėte galimybę opozicijai užimti pozą ir parodyti, kad štai valdantieji negeba spręsti to, ko dabar reikia žmonėms, negeba susiorientuoti tuose įstatymuose, tiesiog pasimetė, o būtent opozicija yra ta jėga, kuri aiškiai turi savo nuostatą ir susirinks iš viso šito dalyko pačius didžiausius politinius dividendus. Jeigu jūs nusprendėte tokiu būdu realizuoti planą chuliganą, kaip padėti opozicijai, aš tada suprantu, bet jeigu iš tikrųjų mes kalbame ne apie politinius žaidimus, nes tas įstatymo projektas, kuris buvo susijęs su medikų atlyginimu, esmė yra ta – ne tie pasiūlė, ne tie pasiūlė.

Dabar, jeigu mes kalbame apie šita, jūs turėtumėte aiškiau komunikuoti, kodėl jūs atidedate. Jeigu jūs to dalyko nedarote, tai sukuriate tą vakuumą, kuris prisipildys įvairių interpretacijų, kurių bus nenaudingos jums.

PIRMININKĖ. Dėkoju, dėkoju, gerbiami kolegos. Taip, iš tikrųjų savarankiškai dirbančių yra 140 tūkst. žmonių. M. Navickienė.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš tikrai norėčiau gerbiamam Povilui pasakyti, kad yra gėdinga apskritai kalbėti apie kokius nors *bonusus* šitokios krizės akivaizdoje. Mes komitete diskutavome dėl šio pasiūlymo išspręsti savarankiškai dirbančių žmonių iššūkius ir problemas. Komitete mes radome sutarimą, didžioji dauguma komiteto narių pritarė, kad tiems žmonėms turi būti padengta ir PSDF įmokos dydžio suma. Kodėl mes šiandien, dabar atidedame sprendimus, kuriais iš esmės geriname tų žmonių situaciją? Kokie motyvai atidėti ir nepriimti jų dabar?

PIRMININKĖ. Mieli kolegos, gal nebe... Komiteto pirmininkei suteikiu žodį.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Gerbiami kolegos, aš iš tiesų, kadangi mes jau balsavome taip, kad reikia daryti pertrauką, tai gerai, bet kodėl mes... Du projektai, kurie yra dėl socialinių įmonių, ir Užimtumo įstatymas tiesiogiai įtakos nedarą, neįgalūs žmonės, socialinių įmonių darbuotojai sunerimę, tai tiesiog bent jiems priimkime palankius įstatymus, nubalsuokime šiandien, kad jie galėtų ramiai gyventi.

PIRMININKĖ. R. J. Dagys. Prašom.

R. J. DAGYS (MSNG). Iš esmės aš pritariu, nes jei galime padaryti tokiu būdu, tikrai išspręskime. Bet aš dėl vedimo tvarkos norėčiau pasiūlyti pirmininkei, manydamas, kad iš ryto mūsų galvos bus šviesesnės, padaryti posėdį rytoj, abiem pusėms gerai pagalvoti, ką šiandien pribalsavo, kad tos žinutės vis dėlto ateitų žmonėms pozityvios.

PIRMININKĖ. Patikslinkite savo prašymą.

R. J. DAGYS (MSNG). Siūlau rytoj daryti plenarinį posėdį.

PIRMININKĖ. Jūs siūlote nutraukti šiandien svarstomus klausimus ir kreiptis į Seimo...

R. J. DAGYS (MSNG). Išskyrus socialinių įmonių.

PIRMININKĖ. Palaukite, palaukite. Seimo valdyba turi tam pritarti, nes šiandien yra nenumatytas posėdis. Ar šiandien yra tiek valdybos narių? Manau, kad nebėra. Gal, kolegos, nubalsavome, 83 Seimo nariai priėmė sprendimą, kad dirbame. Gal susitelkime tiek, kiek liko.

Komiteto pirmininke, prašom. Jūs teigėte, kad tie įstatymų projektai nėra susiję ir mes galime juos svarstyti. Tada prašom Socialinių įmonių įstatymo 13, 23 ir 24 straipsnių...

20.28 val.

Socialinių įmonių įstatymo Nr. IX-2251 6, 14, 24 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4659(2) (svarstymo tęsinys ir priėmimas)

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Gerbiama posėdžio pirmininke...

PIRMININKĖ. Palaukite, vieną minutę. Dabar dėl šio įstatymo reikia balsuoti po svarstymo. Balsuojame, nes motyvai išsakyti.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Ar galima, aš iš karto abu, vienodai mes nubalsavome.

PIRMININKĖ. Ne, po vieną, atskirai.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Negalima. Gerai. Komitetas apsvarstė teikiamą projektą ir bendru sutarimu pritarė patobulintam komiteto projektui. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Dabar po svarstymo komiteto ir diskusijoje dalyvavusių žmonių argumentai išsakyti. Svarstymo procedūra.

Po svarstymo balsavo 97: už – 95, prieš – 1, susilaikė 1.

Dabar priėmimas. Priėmimas pastraipsniui. Iš viso yra keturi straipsniai, dėl jų pasiūlymų nebuvo gauta. Galime visus keturis priimti pastraipsniui? Priimame.

Dėl viso įstatymo projekto norinčių kalbėti nėra. Galime nekalbėti. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 103 Seimo nariai: už – 103 Seimo nariai. Štai nors viena gera žinia. (*Gongas*)

20.30 val.

Socialinių įmonių įstatymo Nr. IX-2251 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2427 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4660(2) (svarstymo tęsinys ir priėmimas)

Kitas įstatymo projektas – Socialinių įmonių kitų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4660. Taip pat po svarstymo išvados jau išsakytos. Pirmininke, nesuteiksiu jums žodžio.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Nesuteiksite? Gerai. Bendru sutarimu pritarėme vienbalsiai.

PIRMININKĖ. Gerai. Po svarstymo 97 balsavo: 97 – už, prieš nėra, susilaikiusių nėra.

Priėmimas. Priėmimas pastraipsniui. 1 straipsnį galime priimti? Galime. 2, 3, 4 straipsnius galime priimti? Galime. Balsuojame, nes motyvų niekas nenori išsakyti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 101 Seimo narys: vienbalsiai 101 pritarė įstatymui (projektas Nr. XIIIIP-4660). (*Gongas*)

20.32 val.

Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4656(2) (svarstymo tęsinys ir priėmimas)

2-11 klausimas – Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4656. Svarstymas. Po svarstymo balsuojame.

Balsavo 100 Seimo narių: 100 vienbalsiai pritarė įstatymo projektui. (*Gongas*)

2-12 – įstatymo projektas... Po svarstymo. O, ir gongo nereikėjo. Matote, vakaras daro savo. Bet, aš manau, gongas taip pat sėkmingai skambės, nes pasiūlymų nėra. Vienas straipsnis. Jį galime priimti? Galime.

Dėl viso įstatymo projekto norinčių kalbėti taip pat nėra. Ar yra? Yra. E. Pupinis? Gal atsisako? Ačiū.

O dabar balsuojame jau priėmimo stadijoje.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 98 Seimo nariai: 98 vienbalsiai pritarė įstatymui. (*Gongas*) Ir R. Baškienė taip pat, nes nespėjau (protokole prašom užrašyti) paspausti mygtuko.

20.34 val.

Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4651(2) (svarstymo tęsinys ir priėmimas)

2-12 klausimas – Lietuvos banko įstatymo projektas. Prašom balsuoti po svarstymo.

Balsavo 98: 98 Seimo nariai balsavo už ir vienbalsiai pritarė po svarstymo.

Priėmimas. Pasiūlymų nėra. Norinčių kalbėti nėra.

1 straipsnį galime priimti? Priimame. Ir visas įstatymo projektas. Balsuojame. Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 97 Seimo nariai. Vienbalsiai 97 pritarė įstatymui. (*Gongas*) Ir tai buvo Lietuvos banko įstatymo 8 straipsnio pakeitimo įstatymas.

20.35 val.

Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4671(2) (svarstymo tęsinys ir priėmimas)

Darbotvarkės 2-13 klausimas – Elektroninių ryšių įstatymo 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4671. Po svarstymo. Prašom balsuoti po svarstymo.

Balsavo 97 Seimo nariai: už – 70, prieš – 8, susilaikė 19. Po svarstymo pritarta. Dėl vedimo tvarkos – J. Jarutis.

J. JARUTIS (LVŽSF). Gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, aš suprantu... Frakcijos vardu noriu kreiptis į posėdžio pirmininkę ir kolegas, kad šio klausimo priėmimą atidėtume iki kito posėdžio. Norisi gana jautrią klausimą priimti, kaip sako, šviesia galva.

PIRMININKĖ. Balsuojame. Teisėtas prašymas. Gerbiami kolegos, frakcijos vardu buvo paprašyta pertraukos. Kas už tai, kad pertrauka būtų iki kito posėdžio? Kitas posėdis, kaip žinote, yra planuojamas balandžio 7 dieną. (*Šurmulyš salėje*)

Balsavo 97 Seimo nariai: už – 76, prieš – 15, susilaikė 6. Pertrauka iki kito posėdžio.

Dabar, gerbiamieji, buvo rezerviniai klausimai, mes įvykdėme pateikimą, išklausėme motyvus ir liko tik balsavimai. Prašom balsuoti dėl tų įstatymų projektų, kurių pateikimus mes jau padarėme.

20.38 val.

Valstybės rezervo įstatymo Nr. VIII-1908 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4641 (pateikimo tęsinys)

Rezervinis 1 klausimas – Valstybės rezervo įstatymo 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, jį pateikė A. Anušauskas. Balsuojame po pateikimo. (*Balsai salėje*) Prisiminkite, kas buvo siūloma: išslaptinti valstybės rezervo duomenis apie medicinos ir maisto atsargas.

Balsavo 96 Seimo nariai: už – 46, prieš – 5, susilaikė 45. Po pateikimo nepritarta. Ką gi, siūlome atiduoti iniciatoriams tobulinti. Bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Bendru sutarimu atiduodame iniciatoriams tobulinti.

20.39 val.

Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 2, 9, 35 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4645 (pateikimo tęsinys)

Rezervinis 2 klausimas – Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4645. Pateikimas. A. Anušauskas. Buvo naujas įstatymo projektas ir jį šiandien pateikė A. Anušauskas. Balsuojame po pateikimo. (*Šurmulyš salėje*)

Balsavo 97 Seimo nariai: už – 41, prieš – 8, susilaikė 48. Pritrūko balsų. Tobuliname? Bendru sutarimu.

20.40 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4644 (pateikimo tęsinys)

Rezervinis 3 klausimas – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4644. Iniciatorius – M. Majauskas. Balsuojame po pateikimo.

Balsavo 97 Seimo nariai: už – 41, prieš – 12, susilaikė 44. Po pateikimo nepritarta. Tobulinti? Pritariame bendru sutarimu. Tobulinti.

20.41 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 14 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4673 (pateikimo tęsinys)

Kitas. Rezervinis 4 klausimas – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4673. V. Čmilytė-Nielsen ir kolegos pateikė šį įstatymo projektą. Balsuojame po pateikimo.

Balsavo 98 Seimo nariai: už – 44, prieš – 8, susilaikė 46. Po pateikimo nepritarta. Gražiname tobulinti? Bendru sutarimu gražiname tobulinti.

20.42 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. gegužės 28 d. nutarimo Nr. IX-907 „Dėl Nacionalinio saugumo strategijos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-4643(2) (pateikimo tęsinys)

Rezervinis 5 klausimas – projektas Nr. XIIIIP-4643(2). Dėl Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinio saugumo strategijos patvirtinimo“. K. Starkevičius. Prašom balsuoti.

Balsavo 97 Seimo nariai: už – 48, prieš – 6, susilaikė 43. Po pateikimo nepritarta. Gražiname tobulinti? Gražiname tobulinti.

20.43 val.

Laisvųjų ekonominių zonų pagrindų įstatymo Nr. I-976 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4636(2) (pateikimo tęsinys)

Rezervinis 9 klausimas – Laisvųjų ekonominių zonų pagrindų įstatymo 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4636(2). Pateikė I. Šiaulienė ir grupė kolegų. Balsuojame.

Balsavo 97 Seimo nariai: už – 49, prieš – 7, susilaikė 41. Pritarta po pateikimo. (*Balsai salėje*) Viską sutarsime iš eilės. Kaip pagrindinis siūlomas Ekonomikos komitetas, kaip papildomas – Aplinkos apsaugos komitetas. Ar galime pritarti komitetams? Galime pritarti. Kokių daugiau pasiūlymų? S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Dėl šio įstatymo norėčiau paprašyti Vyriausybės išvados.

PIRMININKĖ. Dėl Vyriausybės išvados. Galime bendru sutarimu? Prašome Vyriausybės išvados. Seimas tam pritaria bendru sutarimu.

Gerbiamieji kolegos... (*Balsai salėje*) Atsiprašau, viskas savo laiku. Labai atsiprašau gerbiamo ministro K. Mažeikos, tiesiog kažkaip nepastebėjau.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, pirmininke, kad pastebėjote. Kaip Teisės departamentas ir rekomenduoja, Specialiųjų tyrimų tarnybos išvados dar reiktų.

PIRMININKĖ. Kaip ir Teisės departamentas rekomenduoja, taip pat prašome, kad būtų pateikta Specialiųjų tyrimų tarnybos išvada. Dėkoju.

Gerbiami kolegos, trys įstatymų projektai – rezerviniai 6, 7 ir 8 klausimai nebuvo pateikti. Ar galime sutarti, jie buvo rezerve, darbotvarkės rezerve, kad juos įrašome į kitos savaitės darbotvarkę? Dėkoju.

20.46 val.

Seimo narių pareiškimai

Dabar Seimo narių pareiškimai. Kol pasirengsime Vyriausiosios rinkimų komisijos nario priesaikai, Seimo narių pareiškimai. Kviečiu A. Verygą.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Nemėgstu daryti pranešimų, bet šiandien tiesiog esu priverstas, nes šiandienos posėdis ir balsavimas virto tikru pabandymu šią krizės akimirką supriešinti visus: valstybę, medikus, pacientus, ir sukelti realią grėsmę. Jūs norite išprovokuoti medikus savo visais išsidirbinėjimais, kad jie realiai patikėtų jūsų visomis šiomis spekuliacijomis ir mestų darbą, ar ne? Tai aš norėčiau, kad jūs ir atsidurtumėte tokioje vietoje, kai medikai atsisakys savo darbą dirbti. (*Triukšmas salėje*)

PIRMININKĖ. Mielieji kolegos, labai prašau – kiekvieno žmogaus nuomonė yra nuomonė, leiskime ją išsakyti. (*Triukšmas salėje*)

A. VERYGA (LVŽSF). Dabar norėčiau priminti ir kreiptis į medikus. Ir aš noriu priminti, kaip (kabutėse) medikai neva nerūpi. Aš noriu priminti, kad buvo sutarta ir su... (*Triukšmas salėje*)

PIRMININKĖ. Mili kolegos, po to replikos! (*Triukšmas salėje*) Gerbiamas Gabrieliaus Landsbergi, nesuteikėme žodžio jums kalbėti, negražu šitaip. (*Triukšmas salėje, plojimai*) Ačiū, kolegos, dabar toliau prašom, ministre, kalbėti. (*Plojimai*) Ačiū, gerbiami kolegos, viskam yra savas laikas. Ačiū. (*Plojimai*) Labai prašau jūsų. Dėkoju. Ministre, prašom.

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū. Aš tikiuosi, kad galėsiu pasakyti, ką norėjau, per tą laiką, kai jūs tiesiog neleidote to daryti. Tai noriu priminti dar kartą, kad jau Sveikatos reikalų komitete buvo sutarta, kad nė viena gydymo įstaiga nepraras jokių pajamų, nepaisant to, kad dalis paslaugų yra neteikiama. Tai vienas sprendimas.

Aš noriu priminti, kad šiandienos siūlymas dėl didesnio medikų užmokesčio buvo registruotas kolegės A. Kubilienės, tai buvo jos iniciatyva, ir aš manau, kad tiesiog iš pavydo ir pykčio, kad nespėjote padaryti to pirmi, norėdami tiesiog pasirodyti, kad rūpi medikų bendruomenė, o aš tikiu, kad mums visiems ji rūpi, pabandėte užregistruoti siūlymus, dėl kurių jau nebereikia, jūsų manymu, nei Vyriausybės išvados, nei vertinti, ar tam yra pakankami finansai, nei svarstyti komitetuose, kuriuose įprastai ir svarstomi tokie biudžetiniai reikalai.

Noriu tik priminti, kad dar visai neseniai jūs mane kritikavote už tai, kad yra kaupiamas rezervas, sakėte – kokiai krizei mes ruošiamės? (*Triukšmas salėje*) Šiandien jūs jau teikiate siūlymus, kuriems net ir to rezervo neužtektų.

Mielieji kolegos medikai, aš noriu paprašyti, kad jūs nepasiduotumėte šitam politiniam cirkui. Įstatymo pataisos bus registruotos ir aš tikiu, kad Seimas jas priims ir medikai gaus didesnius atlyginimus, tai yra mūsų įsipareigojimas. Ačiū jums visiems tikrai už darbą. Nepasiduokite šitai politinei intrigai ir matykite tikrus dalykus.

Ačiū jums visiems už darbą. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Dėkojame. Kviečiu M. Majauską. Prašom, kolega.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Mielieji kolegos, iš tikrųjų labai apmaudu, kad toks gana svarbus posėdis išvirto į cirką. Finansų ministras sakė, kad medikams pinigų netrūks, šiandien paaiškėjo visai kita situacija. Valdančiajai daugumai pritrūko valios ir panašu, kad medikams pritrūko pinigų. Iš tikrųjų sunku suprasti ir paaiškinti, kodėl išsitraukė korteles, kai sveikatos rezerve yra šimtai milijonų, bet valdančioji dauguma šiandien nusprendė išsitraukti korteles ir neskirti finansavimo medikų atlyginimams. Valdančioji dauguma nusprendė nepritarti Verslo paramos įstatymo projektui ir atidėjo iki kito posėdžio. Šiandien verslas yra nežinioje ir nežino, kokią paramą jie gaus. Valdančioji dauguma nusprendė balsuoti ir prieš pridėtinės vertės mokesčio lengvatą, nusprendė, kad maitinimo sektoriui nereikia suteikti vilties, nereikia duoti pažado, kad mes nepaliksimė jų likimo valiai.

PIRMININKĖ. Atsiprašau, gerbiamas Mykolai...

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Aš duodu pažadą, gerbiama pirmininke...

PIRMININKĖ. Noriu paprašyti, kolegos, neišeikite iš salės.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gali išeiti, aš dėl to tikrai labai nesijaudinu.

PIRMININKĖ. Dar laukia Vyriausiosios rinkimų komisijos nario priesaika.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiama pirmininke, man atrodo, kad girdime mes ir girdi Lietuvos žmonės, mato tai, kas čia vyksta, ir puikiai supranta, kad valdančioji dauguma užsiima politiniu cirkui. Jeigu įstatymas yra teikiamas opozicijos, jie atmeta, jeigu pataisa yra teikiama opozicijos, jie atmeta. Ir net nesvarbu, kad dėl to yra geriau Lietuvos žmonėms, svarbiausia, kad dėl to bus blogiau valdantiejiems, nes jie susirinks mažiau politinių taškų. Man atrodo, kad toks sprendimas ir toks elgesys yra nerimtas, neracionalus, nejautrus ir neatsakingas. Aš labai kviečiu valdančiuosius susikaupti ir elgtis, kaip elgiasi subrendę žmonės. Labai kviečiu susitelkti ir ateinančią savaitę, o gal net ir skubos tvarka priimti reikalingus įstatymus.

Ir dar vieną dalyką pažadu. Pažadu maitinimo sektoriui, pažadu smulkiąjam verslui, šeimos verslui, tiems, kurie išgyvena sunkiausius laikus šiandien turbūt per visą Lietuvos istoriją, kai jų įmonės yra uždarytos, jie negali gauti jokių pajamų, jų perspektyvos yra labai liūdnos, neaišku, kada uždarys karantinas, kad nauja valdžia, būsiu ar nebūsiu aš čia, teiks įstatymo projektą skubos tvarka dėl pridėtinės vertės mokesčio lengvatos jiems, kaip tai padarė absoliuti dauguma Europos Sąjungos šalių. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu N. Puteikį. Prašau.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Galvoju, kad ir pozicija, ir opozicija galėtų sutarti dėl vieno dalyko. Mes galime kaip valstybė didinti darbo vietų skaičių duodami valstybės užsakymą siūti kaukes Lietu-

vos įmonėms ir žmonėms. Sutaupyti tuos pinigus galima iš jums jau daug kartų minėto pavyzdžio, bet aš dar kartą jums pasakysiu. Kai jūs važiuojate pro Vilniaus aplinkkelį Žirnių gatve, tas *bordiūras*, kurį jūs matote iš kairės ir dešinės, ne betoninis, ne Lietuvoje gamintas, jis yra iš prancūziško granito. Lietuvoje visi pagal valstybės užsakymą atliekami statybos darbai labai mėgsta brangų užsienio granitą. Jeigu mes tuos pinigus nukreiptume medikams ir kaukių siuvimui Lietuvos gyventojams, mes tikrai padidintume Lietuvos gyventojų savijautą, jų ekonominę ir finansinę būklę. Aš manau, dėl to gali sutarti ir kairė, ir dešinė, ir centras.

PIRMININKĖ. Dėkoju. V. Bakas.

V. BAKAS (MSNG). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, iš tikrųjų norėčiau pranešti gerą žinią, kad šiandien Panevėžio apygardos teismas priėmė sprendimą įsiteisėjusį, jame valstybė laimėjo pirmąją bylą prieš „MG Baltic“. Kaip VSD minėjo savo pažymyje, žmogumi buvusį E. Šatą Konkurencijos taryboje... Pabrėžiu, tai pirmas labai svarbus sprendimas, labai rimta valstybės pergalė. Teismas pripažino Seimo teisę atlikti parlamentinius tyrimus. Teismas pripažino VSD – Valstybės saugumo departamento teisę teikti sprendimų priėmėjams informaciją apie grėsmę nacionalinio saugumo interesams keliančias aplinkybes.

Aš noriu kreiptis į Seimo vadovus, į Seimo valdybą investuoti iš tiesų į tai, kad valstybei teismuose būtų atstovaujama tinkamai, nes šiuo metu pradėta labai daug bylų ir iki šiol tikrai mūsų atstovams, mūsų šalies atstovams, Seimo atstovams yra gana sudėtinga. Aš kviečiu palaikyti mūsų atstovus, padėkoti advokatams, L. Meškauskaitei, kuri atstovauja valstybei, taip pat mūsų NSGK biuro vadovui Vitalijui, kurį puikiai pažįstate, kuris taip pat atstovauja valstybei. Čia yra labai svarbu, nes nuo tokių bylų priklauso, kiek Seimas yra pajėgus vykdyti Konstitucijos jam priskirtas funkcijas – atlikti parlamentinę kontrolę.

Dar kartą ačiū, pirmininke, pavaduotoja, kad leidote pranešti šią informaciją.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Daugiau pareiškimų nėra.

Gerbiami kolegos, ištis šiandien priėmėme labai daug svarbių įstatymų. Viliuosi, kad tai, ko nepriėmėme, pataisysime ir priimsime kitą savaitę.

20.56 val.

Vyriausiosios rinkimų komisijos narės Gitanos Matiekuvienės priesaika

Dabar dar vienas labai svarbus akcentas. Šiandien jūsų balsavimo pagrindu G. Matiekuvienę mes paskyrėme Vyriausiosios rinkimų komisijos nare. Įstatymas numato, kad Vyriausiosios rinkimų komisijos nariai prisiekia Seime. Prisiekiantis asmuo priesaiką perskaito, pasirašo tekstą. Priesaikos tekstas negali būti keičiamas. Priesaika galioja visą paskyrimo į Vyriausiąją rinkimų komisiją laikotarpį. Vyriausiosios rinkimų komisijos narių priesaikų tekstai saugomi Seime. Kviečiu Seimo Pirmininką V. Pranckietį ir G. Matiekuvienę atlikti prisiekdinimo procedūrą.

G. MATIEKUVIENĖ. Aš, Gitana Matiekuvienė, prisiekiu būti ištikima Lietuvos Respublikai, laikytis jos Konstitucijos ir įstatymų, sąžiningai ir garbingai atlikti savo pareigas Vyriausiojoje rinkimų komisijoje ir susilaikyti nuo poelgių, pažeidžiančių įstatymus ir žmogaus laisves. Tepadedu man Dievas. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. (*Kalba ne į mikrofoną*) Kartoju, nes ištis labai nuoširdžiai visi kartu sveikiname Vyriausiosios rinkimų komisijos naująją narę ir linkime visada laikytis duotos priesaikos. (*Plojimai*) Linkime sėkmės darbuose!

Ačiū, mielieji kolegos. Dirbome dvylika labai sunkių, atsakingų darbo valandų. Ramybės jums ir jūsų namams!

Registracija. Žinoma, registracija ir tada baigsime šios dienos posėdį. Užsiregistravo 59 Seimo nariai.

Būkite sveiki. Iki pasimatymo! (*Gongas*) Baigėme posėdį.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VIII (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 386 STENOGRAMA

2020 m. balandžio 7 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas V. PRANCKIETIS
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas G. KIRKILAS*

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Gerbiami kolegos, pradėdame Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. balandžio 7 d. posėdį. (*Gongas*) O vietoj „labas rytas“ prašom užsiregistruoti arba kartu su „labas rytas“.

Užsiregistravo 96 Seimo nariai.

Gerbiami kolegos, praėjo dešimt metų nuo skaudžios dviejų tautų širdis sudaužiusios Smolensko tragedijos, pasiglemžusios tiek daug gyvybių, beveik šimtą, o tarp jų ir tikro Lietuvos draugo – prezidento L. Kačinskio. Daugelis pasaulio lyderių ir diplomatų su profesoriumi L. Kačinskiu kūrė šiltus santykius ir jie ilgam sujungė valstybes ir tautas. Amžinai būsime dėkingi ir gedėsime kartu su visa lenkų tauta šios šviesios ir neapsakomai iškilios asmenybės. Todėl siūlau pagerbti tylą šią asmenybę.

Tylos minutė

Ačiū.

10.01 val.

Informaciniai pranešimai

Prieš pradėdant darbotvarkės tvirtinimą dar norėčiau, kolegos, kreiptis į visus mus ir pasakyti truputį statistikos. Kovo 17 dieną, kai jau dirbo komitetai ir darbuotojai nuotoliniu būdu, į Seimą atėjo per 500 žmonių, kovo 31 dieną atėjo apie 300 žmonių. Paskatinkime žmones dirbti iš toliau, saugokime savo bendradarbius, savo darbuotojus.

Ir dar vienas prašymas. Jeigu atsitiktų taip, kad kur nors aplinkoje atsirastų koks nors susirgimas, labai prašau operatyviai pranešti mūsų administracijai, mūsų kanclerei tam, kad būtų galima kuo greičiau atrinkti dalyvavusių asmenų ryšius.

10.01 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2020 m. balandžio 7 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Dėl darbotvarkės – V. Čmilytė-Nielsen. Prašau.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (*LSF*). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, atrodo, turime tokį nebylų susitarimą, kad ne su šia dabartine situacija susiję klausimai nebūtų svarstomi, bet vėl atsivertusi darbotvarkę matau, kad yra daug klausimų, kuriuos tikrai mes šiandien galėtume atidėti į antrą planą. Frakcijos vardu prašau išbraukti Viešojo administravimo įstatymo projektą Nr. XIII P-4142, jis pagal dabartinę numeraciją yra darbotvarkės 2-14 klausimas, taip pat Civilinės saugos įstatymo projektą Nr. XIII P-4661.

Ir dar viena pastaba. Iš tiesų, manau, nėra labai gerai, kad mes atėję į Seimo salę pamatome naują darbotvarkę, tik atėję į Seimo salę. Dar vakar vakare ji atrodė visiškai kitaip.

PIRMININKAS. A. Sysas. Prašau.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, Pirmininke. Frakcijos vardu taip pat pratęsčiau dėl pateikimų išbraukimo. Tai yra darbotvarkės 2-13 klausimas – Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo pro-

jektas su visai lydimaisiais. Ir dar vienas klausimas dėl D. Jauniškio paskyrimo. Nematau balsavimo slaptai. Frakcijos vardu prašau balsuoti slaptai.

PIRMININKAS. Dėl balsavimo apsispręs Seimas. Darbotvarkės 2-13 klausimą frakcijos vardu prašote išbraukti.

A. Kubilienė.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Prašyčiau išbraukti iš darbotvarkės įstatymo projektą Nr. XIIIIP-4675(2), nes Seniūnų sueigoje buvo įdėtas naujas projektas. Aš kalbu apie Užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo projektą. Jis yra daug platesnis ir suteikiantis daugiau socialinių garantijų, tai šitas netenka aktualumo.

PIRMININKAS. Darbotvarkės 2-8 klausimas. A. Armonaitė. Prašom.

A. ARMONAITĖ (MSNG). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Aš labiau ne pasiūlymą, o klausimą turiau. Trečią kartą iš darbotvarkės yra išbraukiamas teisėjų skyrimas – Aukščiausiojo Teismo, Konstitucinio Teismo. Kitų institucijų vadovus skiriame – VSD, Valstybės kontrolės, praeitą posėdį taip pat balsavome dėl VRK nario. Gal galėtų kas nors paaiškinti, kodėl neskiriame šių svarbiausių teismų teisėjų? Jeigu žinote ką nors daugiau, gal su visais galite pasidalinti? Dėkoju.

PIRMININKAS. Seniūnų sueigoje šis klausimas buvo aptartas. Kadangi Teisės ir teisėtvarkos komitetas rytoj yra paskelbęs diskusiją su kandidatais į Konstitucinį Teismą, po tos diskusijos tai gali būti svarstoma Seimo plenariniame posėdyje. K. Mažeika. Prašom.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Frakcijos vardu prašau išbraukti 2-11 klausimą – Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo projekto svarstymą.

PIRMININKAS. J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Frakcijos vardu prašau išbraukti 2-9 klausimą – Baudžiamojo kodekso 277 straipsnio pakeitimo įstatymą, nes, kiek kalbėjome ir su ministru, ministras sutinka, kad būtų priimta tik pirmą dalį, antros dalies nebūtina. Galima registruoti kitą projektą ir kitame posėdyje mes galime jį priimti.

PIRMININKAS. A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, tiesiog norėčiau paprašyti įtraukti Administracinių nusižengimų kodekso įstatymo projektą Nr. XIIIIP-4535, nes dabar iš biuro gavau priminimą, kad yra persidengiančių redakcijų. Ir jeigu mes nepateiksime ir nepriimsime iki gegužės 1 dienos, turėsime problemų dėl kai kurių teisės pažeidimų konstatavimo, nes yra persidengimas, Seimui priėmus du skirtingus teisės aktus. Labai prašau įtraukti.

PIRMININKAS. Kolegos, gal galime šiam pasiūlymui iš karto pritarti bendru sutarimu? Galime. Pritariame. Dėkoju.

Daugiau pasiūlymų dėl darbotvarkės nematau. Žvelkime nuosekliai. A. Kubilienė frakcijos vardu siūlė išbraukti 2-8 klausimą – Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo papildymą, jis yra netekęs prasmės, nes pateiktas antrasis variantas ir derintas, kiek žinau, tarp frakcijų. Ar galime pritarti šiam pasiūlymui bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Negalima. Balsuojame. Pasiūlymas buvo išbraukti. Kas už tai, kad šis klausimas būtų išbrauktas iš darbotvarkės, balsuoja už.

Balsavo 104 Seimo nariai: už – 66, prieš – 14, susilaikė 24 Seimo nariai. Pasiūlymui pritarta.

Klausiu Seimo narės V. Čmilytės-Nielsen, ar 2-3.1 klausimą jūs taip pat siūlėte išbraukti frakcijos vardu, tai yra Civilinės saugos įstatymo kai kurių straipsnių pataisas? Kolegos, atsiprašau, kad nenuosekliai, bet turime apsispręsti ir dėl šio siūlymo. V. Čmilytė-Nielsen frakcijos vardu siūlė išbraukti Civilinės saugos įstatymo kai kurių straipsnių pataisas (įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4661) kaip nesusijusias ir du lydimuosius kaip nesusijusius su šios dienos darbotvarke.

Balsavo 106 Seimo nariai: už – 40, prieš – 40, susilaikė 26 Seimo nariai. Pasiūlymui nepritar-
ta. Lieka darbotvarkėje.

Toliau. J. Sabatauskas siūlė darbotvarkės 2-9 klausimą – Baudžiamojo kodekso 277 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-4663 išbraukti iš darbotvarkės. Ar reikia balsuoti? Reikia. Ar bendru sutarimu galime išbraukti? (*Balsai salėje*) Ne. Balsuojame. Pritariantieji J. Sabatausko pasiūlymui balsuoja už.

Balsavo 110 Seimo narių: už – 45, prieš – 38, susilaikė 27 Seimo nariai. Pasiūlymui nepritarta. Lieka darbotvarkėje.

Kitas pasiūlymas buvo K. Mažeikos. Frakcijos vardu prašė išbraukti darbotvarkės 2-11 klausimą, tai yra projektus Nr. XIII-4033 ir Nr. XIII-4034. Ar galime pritarti bendru sutarimu, ar balsuojame? Galima pritarti bendru sutarimu. Pritarta bendru sutarimu.

A. Sysas dėl darbotvarkės 2-13 klausimo. Siūlė išbraukti Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo pakeitimo įstatymo projektą su lydimaisiais. Taip pat siūlė frakcijos vardu. Dėl pasiūlymo? (*Balsai salėje*) Bendru sutarimu? Atrodo, nebėra bendro sutarimo. Balsuojame. Tie, kurie pritaria A. Syso pasiūlymui išbraukti iš darbotvarkės, balsuoja už, kiti – kitaip.

Balsavo 111 Seimo narių: už – 47, prieš – 38, susilaikė 26. Klausimai lieka darbotvarkėje.

Kitas pasiūlymas yra V. Čmilytės-Nielsen. Frakcijos vardu siūlė išbraukti darbotvarkės 2-14 klausimą – Viešojo administravimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIII-4142 su lydimaisiais. Balsuojame. Pritariantieji V. Čmilytei-Nielsen balsuoja už, kiti – kitaip.

Balsavo 113 Seimo narių: už – 44, prieš – 37, susilaikė 32 Seimo nariai. Pasiūlymui taip pat nepritarta.

Gerbiami kolegos, A. Sysas dėl D. Jauniškio prašė apsispręsti. Kol yra daug Seimo narių, turėtume apsispręsti. 115 straipsnio „Slaptas balsavimas“ 3 dalyje yra pasakyta: „Seimui nutarus, gali būti slaptas balsavimas ir kitais personalijų klausimais.“ Taigi siūlau apsispręsti ir balsuoti dėl D. Jauniškio, ar balsuoti slapta, ar... Dėl vedimo tvarkos – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*MSNG*). Gerbiamas Pirmininke, niekada nebūdavo, kad dėl personalijų mes atskirai apsispręstume. Visada balsuodavome slapta. Kam daryti?.. Ar jau taip bijote Saugumo departamento vadovo, kad būtinai turite balsuoti viešai? Aš nebijau. Aš ir dabar pasakau, aš balsuosiu prieš. Aš už konservatorius už ne balsuoju.

PIRMININKAS. Norite kalbėti? G. Landsbergis.

G. LANDSBERGIS (*TS-LKDF*). (*Balsai salėje*) Niekas nieko negirdės, jei užsidėsiu kaukę. Pirmininke, aš iš tikrųjų stebiuosi dėl šios naujos praktikos, nes anksčiau niekada nesprendavome klausimo dėl personalijų balsavimo... Dėl personalijų balsavimai visą laiką vykdavo slapta ir kviečiu laikytis tokios tradicijos. Nebent paaiškinkite, kodėl ši kartą yra kitaip.

PIRMININKAS. J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Iš tikrųjų personaliniai balsavimai, ypač dėl skyrimo asmenų, kuriuos Seimas skiria arba pritaria jų paskyrimui, visada vykdavo slapta. Čia bus mažas ar didelis pažeidimas – bet kokiu atveju tai bus pažeidimas. Jeigu Statute numatyta, kad tokiais atvejais balsuojama slapta, balsuokime slapta.

PIRMININKAS. Kalbėkite arčiau mikrofono.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Sakau, jeigu Statute numatyta, kad tokiais atvejais balsuojama slapta, tai mes dabar ką – specialiai keisime Statutą dėl tokio atvejo?

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, gal nekeiskime Statuto, bet skaitykime, kas yra Statute parašyta. A. Syso pasiūlymas yra teisėtas svarstyti, koku būdu balsuojame. Mes turime apsispręsti, ar balsuojame slapta, ar balsuojame atvirai. Priminsiu, kad D. Jauniškis prieš penkerius metus taip pat buvo paskirtas atviru balsavimu. (*Balsai salėje*) Skiria ne Seimas – skiria Prezidentas, Seimas pritaria.

Taigi dėl apsisprendimo aišku, kad mes turime balsuoti dėl pasiūlymo alternatyviai. Tie, kurie pritaria tam, kad būtų balsuojama slapta, kaip siūlė A. Sysas, balsuoja už, tie, kurie nepitaria, kad būtų balsuojama slapta (tada būtų balsuojama atvirai), balsuoja prieš.

Balsavo 109 Seimo nariai: už – 54, prieš – 55. Vadinasi, balsuosime atvirai. (*Balsai salėje*)

Gerbiami kolegos, einame toliau. Turbūt visi pažįstate signatarą Z. Vaišvilą, jis laukia, ar suteiksime jam žodį. Jis nori kalbėti. Statuto 100 straipsnio 8 dalis sako: „Jeigu Seimas neprieštarauja, gali suteikti žodį ir kitiems asmenims.“

Šiuo atveju aš taip pat prašysiu balsuoti ir apsispręsti, ar suteikiame... (*Balsai salėje*) Nori kalbėti taip pat dėl D. Jauniškio. Ar suteikiamas žodis kalbėti iš Seimo tribūnos Z. Vaišvilai? Tie, kurie pritaria, kad būtų suteikta teisė kalbėti, balsuoja už, kiti – kitaip. Dėl D. Jauniškio. (*Balsai salėje*)

Balsavo 86 Seimo nariai: už – 50, prieš – 9, susilaikė 27 Seimo nariai. Z. Vaišvilai bus suteiktas žodis iki dešimties minučių tada, kai bus svarstomas D. Jauniškio klausimas. Pritariame? Pritariame. Ačiū.

Dėl pritarimo visai darbotvarkei. Galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Negalime. Balsuojame.

Balsavo 110 Seimo narių: už – 79, prieš – 5, susilaikė 26 Seimo nariai. Darbotvarkei pritarta.

E. Gentvilas dėl vedimo tvarkos. Prašau.

E. GENTVILAS (*LSF*). Labiau ne dėl vedimo tvarkos, gerbiamas Pirmininke, o dėl aiškumo. Kai A. Kubilienė paprašė išbraukti iš darbotvarkės Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos įstatymą, projektas yra išbrauktas iš darbotvarkės, tačiau norėčiau pasiteirauti ir visiems turbūt įdomu, kokia viso to projekto būklė? Ar jūs atsiimate visą projektą, ar tik šiandien išbrauktas iš darbotvarkės ir nerengiamas balsavimas, ir bus balsuojama kitą savaitę? Koks yra jūsų sprendimas kaip šio projekto autorės? Ar jūs jį visai atsiimate dėl medikų atlyginimų?

PIRMININKAS. A. Kubilienė.

A. KUBILIENĖ (*LVŽSF*). Taip, mes jį atsiimame. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. D. Šakalienė.

D. ŠAKALIENĖ (*LSDPF*). Aš iš tiesų balsavau už šią darbotvarkę vien todėl, kad iš tiesų mes esame skolingi medikams. Tikrai labai svarbus projektas...

PIRMININKAS. D. Šakalienė balsavo už darbotvarkę, taip?

D. ŠAKALIENĖ (*LSDPF*). Taip.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl protokolo. Dėkoju.

D. ŠAKALIENĖ (*LSDPF*). Tačiau... (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Kalbėkite.

D. ŠAKALIENĖ (*LSDPF*). Iš tiesų kaip tik ir norėjau pasakyti, kad, nepaisant to, kad balsavau už darbotvarkę vien dėl medikų ir dėl kitų su krize susijusių klausimų, man iš esmės norisi paklausti, ar jūs iš tiesų ir Seimo valdyba sprendžia dėl Seimo darbotvarkės, ar ponija A. Širinskienė, nes, kaip aš matau, tyčiotis iš Konstitucinio Teismo mes galime nežinia kiek. Trečią kovo ketvirtadienį turėjo būti paskirti Konstitucinio Teismo teisėjai, bet štai staiga girdime, kad gal išvis po Velykų bus paskirta, nes Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkė neranda laiko apsvarstyti jų kandidatūrų. Aš frakcijos vardu noriu paprašyti, kad būtų kitam komitetui, Žmogaus teisių komitetui, paskirtas Konstitucinio Teismo teisėjų svarstymo klausimas. Galbūt jie atsakingiau dirba krizės metu.

PIRMININKAS. Deja, į Statutą yra įrašyta – Konstitucinio Teismo teisėjų svarstymas Teisės ir teisėtvarkos komitete. Keisti komiteto mes neturime pareigos.

Tęsiame posėdį. Pradedame svarstyti pateikimus.

10.22 val.

Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 32 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 32¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIII P-4686(2) (*pateikimas*)

Darbotvarkės 1-2... Turbūt dabar darbotvarkės 1-1 klausimas – Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo 32 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 32¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIII P-4686. Pranešėja – A. Kubilienė. Prašau.

A. KUBILIENĖ (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, šiuo nauju projektu siūloma visiems sveikatos priežiūros specialistams sustiprinti socialines garantijas netekto darbinumo atveju ir karantino metu numatomas didesnis darbo užmokesčio priedas dirbantiems ypač pavojingomis sąlygomis.

Čia yra du tokie svarbūs dalykai. Pirmas dalykas, kuris buvo inicijuotas laiškų ir skambučių, tai yra daugiausia medikų, kurie grįžę iš užsienio, pavyzdžiui, Saudo Arabijos ar Anglijos, jie neturi čia, Lietuvoje, darbo stažo, tačiau norėtų įsitraukti į pandemijos suvaldymą, nori ir gali tai padaryti, turi licencijas, tačiau nerimauja, kad susirgę negaus socialinių garantijų ir išmokų. Taigi šiuo projektu yra numatoma minimali, tai yra ne mažesnė nei 24 Vyriausybės nustatytos minima-

lios mėnesinės algos, valstybės biudžeto lėšų suma, kuria yra draudžiamas darbuotojas tuo laikotarpiu, karantino laikotarpiu, dirbantis infekcijos židiniuose.

Antras dalykas, kas yra šiame įstatymo projekte, tai yra kad sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojai (kolegos, atkreipiu dėmesį – darbuotojai), dirbantys ypač pavojingomis sąlygomis, infekcijos židiniuose, gautų nuo 60 iki 100 % priedus. Mūsų pozicija nesikeičia ir mes esame už tai, kad tie priedai negali būti vienodi tiek tarp medikų, tiek kitų specialybių. Iš tikrųjų šiuo metu daugelis gydytojų, na, tikrai kai kurie šeimos gydytojai, kardiologai dirba nuotoliniu būdu. Tai yra visiškai ne tas pats, kai kai kurie gydytojai dirba su kaukėmis 12 valandų, su trimis chalatais, intubuoja, kateterizuoja ir daro kitokias intervencijas. Taigi manau, kad iš tikrųjų turėtų skirtis jų šitas procentas, ir noriu pasakyti, kad atsižvelgiau į gerbiamos I. Degutienės pasiūlymą, kurį ji išsakė per susitikimą Vyriausybėje, ir papildžiau projektą nuostata, kad tuos intensyvumo ir pavojingumo lygius nustato Vyriausybė arba įgaliota institucija. Gerbiami kolegos, toks projektas. Galiau atsakyti į klausimus ir kviečiu pritarti jam.

PIRMININKAS. Jūsų paklausti laukia nemažai Seimo narių. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama kolege, po jūsų praeitą kartą tokio nekorektiško pasisakymo apie valytojas iš tikrųjų dėl to paties dar kyla klausimų. Ar iš tikrųjų tie žmonės, kurie įrašyti įstatyme, organizuojantys ir teikiantys sveikatos priežiūros paslaugas, kaip ir pakliūna tie asmenys, nes toliau jūs dar rašote, kad sergantiems pacientams, vykdančioms epidemijos profilaktines priemones. Ar jūs įsitikinusi, kad tie darbuotojai, tarkime, greitosios pagalbos darbuotojai, valytojai ir visi tie, kurie prisideda likviduojant epidemiją, tikrai dabar pakliūs? Ar vėl tai bus tam tikri išvedžiojimai, kad vis dėlto kai kurie iš jų neverti didesnio atlyginimo vien todėl, kad yra tik medicinos darbuotojai, o ne medikai? Ačiū.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Pirmiausia, kas man ateina į galvą, tai liaudies išmintis, kad kiekvienas vertina situaciją pagal savo sugedimo lygį. Jeigu jūs pažiūrėsite ir ankstesnį projektą, ten taip pat buvo įrašyti sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojai. Iš tikrųjų kokie bus procentai kokiems darbuotojams, Sveikatos apsaugos ministerija nustatys kartu su darbo grupe, kurią sudarys ne tik specialistai, bet ir ligoninių vadovai. Taigi manau ir dabar laikausi tos nuomonės, kad tikrai yra skirtumas, ar žmogus dirba su infekuotu pacientu, ar jisai galbūt susitiks, o galbūt ir išvis nesutiks tokio paciento.

PIRMININKAS. Klausia I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Gerbiama komiteto pirmininke, gal kiekvienas ir supranta pagal savo sugedimo lygį, bet, atleiskite už priminimą, apie valytojas užsiminėte praeitą kartą jūs pati.

Aš vėl dar kartą noriu grįžti prie šito klausimo. Ar formuluotė, kuri yra dabar įstatymo projekte, jūsų nuomone ir ar jūs galite mus patikinti, apima tuos žmones, kurie nėra medikai, tai yra nėra gydytojai ir slaugytojos, bet gali būti tų pačių infekcinių skyrių valytojai, greitosios medicinos pagalbos vairuotojai?

Ir dar viena specifinė grupė, kuri mane domina, yra medikai rezidentai, jie visą laiką visuose mūsų darbo užmokesčio didinimo šventėse lieka, švelniai tariant, pamiršti. Tai aš paprašysiu įvardinti konkrečiai visas šitas grupes. Ar pagal įstatymo formuluotę tiems žmonėms bus galimybė skirti priedus?

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Galiau tiksliai pasakyti, kad rezidentai į šitą nepakliūna, nes jų darbo užmokestis yra iš kitur, ne iš PSDF. Kokie čia specialistai pakliūs ir kiek jie gaus darbo užmokesčio, bus sudaryta darbo grupė ir ji atsakys į šitą klausimą. *(Balsai salėje)*

PIRMININKAS. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Aš manau, kad atsakymas ne pats geriausias sprendžiant šitą klausimą. Gerbiama pirmininke, aš paklausu to, ko klausiau, kai jūs teikėte pirmą įstatymo variantą. Sutinku dėl pirmos pastabos, kad tai yra Užkrečiamųjų ligų įstatymo nuostata, bet dėl papildomo 32¹ straipsnio aš ir praeitą kartą klausiau, tai yra darbo apmokėjimo tvarka, dydžiai. Juos nustato kiti įstatymai. Kodėl jūs padarėte tokį reveransą, tai yra atsitraukę nuo pirminio varianto neteikėte šitos nuostatos tame įstatyme, kuris reguliuoja darbo užmokestį? Tai būtų kur kas paprasčiau ir sistemiška. Labai ačiū.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Manau, kad šitas įstatymas ir yra skirtas šitai situacijai. Jeigu mes kalbėtume apie paprastą darbo užmokestį, tikrai sutikčiau su jumis, tačiau mes kalbame apie ypač pavojingą darbą infekcijos židiniuose. Mes turime tokį Užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymą. Manau, kad čia ir turėtų būti tai įrašyta, nes tai yra skirta specifinei grupei, kuri dirba su šiais pacientais.

PIRMININKAS. Klausia D. Šakalienė.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Aš vis dėlto norėčiau patikslinti, kam bus išmokėti tie priedai, nes iš to, ką jūs pasakėte, atsakydama į Ingridos klausimą, akivaizdu, kad rezidentams netaikoma šita tvarka. Nežinau, kodėl nebuvo atsižvelgta į socialdemokratų pateiktą pasiūlymą ne iš PSDF, o būtent iš krizei įveikti skirtų biudžeto lėšų mokėti tuos priedus, tada nebūtų susidurta su tokia problema. Ir atsižvelgiant į tai, kad pas jus parašyta, kad organizuojantys ar teikiantys sveikatos priežiūros paslaugas ypač pavojingomis užkrečiamosiomis ligomis sergantiems pacientams, atsižvelgiant į tai, kad iš mūsų 111 medikų ir kitų sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojų, kurie jau yra užsikrėtę, absoliuti dauguma nedirbo tuose židiniuose, o tik užsikrėtę sužinojo, kad jie kontaktavo su COVID...

PIRMININKAS. Laikas baigti.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). ...užsikrėtusiais pacientais, tai ar?..

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Gerbiamoji kolege, noriu pasakyti, kad mes po šito plenarinio posėdžio turėsime skubų posėdį ir turime keletą minčių, atsižvelgdami į Teisės departamento pastabas. Kaip jūs teisingai pastebėjote, čia yra mokama specialistams, kurių finansavimas yra PSDF lėšos, bet tikrai teisingai kalbate apie tai, pavyzdžiui, Nacionalinis visuomenės sveikatos centras yra biudžetinė įstaiga. Aš jau turiu projektą, kai komitetas pataisys, jie gaus iš kito šaltinio, tai yra iš Vyriausybės numatytų lėšų, nes negalime mokėti iš PSDF.

PIRMININKAS. Klausia R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Išties atsakymas I. Šimonytei... Šitas projektas visiškai neapims ir neapima absoliučiai žmonių, kurie dirba pagal darbo sutartis, tai yra būtent aptarnaujančio personalo. Ir dar prie to norėčiau pridėti autoriams: tai yra labai nekompetentingai parengtas teisės aktas. Aš jums galiu pasakyti, kad šiandien gydymo įstaigos turi sutarčių su privačiais juridiniais asmenimis – kaip laboratorijos, kaip tyrimas, kaip valymo paslaugos ir panašiai, ir jie dirba židiniuose. Tai šitas projektas visiškai jų darbuotojams atlyginimo nieko neprisidės. Tokią žinią siunčiate.

Mano klausimas yra apie dializes. Ar jums yra žinoma, kad Lietuvoje beveik 60–70 % dializių teikia uždarnosios akcinės bendrovės. Kaip žinote, būtent tuose centruose arba židiniuose šiandien yra dializių centrai, kurie priklauso privačioms įstaigoms. Kodėl jiems nedidindami atlyginimai? Ar negalvojate, kad Ligonių kasos turėtų padidinti tarifą ir tame jūsų projekte tai turėtų būti, nes šiandien šitie žmonės yra visiškai už ribų? Jie važiuoja kas antrą...

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Kadangi esu nefrologė, tai iš tikrųjų man yra žinoma, kad daugelis dializių yra privačios. Aš tik noriu pasakyti, ką jūs paminėjote, kad ir kitiems specialistams turėtų būti skiriamos tos lėšos, tai tada mes turime ir policininkams, ir, nežinau, visi dirba nuotoliniu būdu, kai kurie eina į darbą. Viešojo administravimo įstaigos taip pat turėtų gauti kokius nors priedus.

Šituo įstatymo projektu mes nustatome priedus tiems, kas dirba infekcijos židiniuose. Juo labiau kad yra rekomendacijos ir įstaigos tikrai turi susitvarkyti taip, kad šitų pacientų jie neturėtų arba jie būtų atskirais koridoriais izoliuoti. Suprantu, kad ne visur taip yra, bet yra tokia realybė.

PIRMININKAS. Klausia A. Mazuronis.

A. MAZURONIS (MSNG). Labai dėkui. Gerbiama pranešėja, aš pritariau jūsų prieš savaitę teiktam siūlymui, pritariu ir šiam siūlymui, balsuosiu už, bet vis dėlto problema, matyt, yra ta, kad pagal tai, kaip vertinama rizika, kodėl tik tiems daktarams, kurie dirba infekcijos židiniuose, kaip jūs sakote, kurie dažnu atveju yra daugiausia apsaugoti – turi daugiausia asmeninių apsaugos priemonių, yra tai adresuota, bet šeimos daktarams ar kitiems asmenims, dirbantiems sveikatos gydymo įstaigoje, tie priedai nebus taikomi? Ar nemanote, kad ta sistema gali sudaryti ganėtinai nemažai įtampos toje medikų bendruomenėje? Ir tam tikros segmentacijos... jeigu būtume pasi-

rinkę modelį, kad tą pačią sumą išdalintume visiems, kurių, mano nuomone, rizikos zona yra vienoda (ar tie asmenys tiesiogiai turi kontaktą, ar neturi, tai matyti ir pagal užsikrėtimų skaičių), tokia sistema būtų buvusi socialiai teisingesnė ir sudaranti mažiau įtampos tai pačiai medikų bendruomenei.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū už šį klausimą. Iš tikrųjų po praeito posėdžio, kai pateikiau pirmąjį projektą, ir po kilusio ažiotažo sulaukiau nemažai skambučių iš kolegų, su kuriais dirbau. Ir jie patys sako, kad to neturėtų būti dėl to, kad kai kurie kardiologai ar nefrologai dirba nuotoliniu būdu arba dirba kitokiais būdais: dvi dienas ateina, kitas dvi dienas dirba nuotoliniu būdu. Todėl mes negalime lyginti gydytojų reanimacijos skyriuje, nes jie daro intervencijas sergantiems pacientams, ir tų, kurie dirba nuotoliniu būdu arba ateina vieną du kartus per savaitę.

Ministerija nustatys intensyvumo ir pavojingumo lygius. Kai mes buvome susitikę Vyriausybėje su opozicijos atstovais, buvo siūlymas įrašyti tris lygius į šį įstatymo projektą, tačiau apsisprendėme to nedaryti, nes galbūt bus septyni lygiai, šeši lygiai. Čia nuspręst eksperimentai.

PIRMININKAS. Ačiū. Laikas klausti baigėsi. Motyvai. Motyvai už – Seimo narys A. Vinkus.

A. VINKUS (LSDDF). Gerbiamieji Seimo nariai, manau, kad pateiktas projektas yra būtinas. Gali būti įvairių interpretacijų, klausimų ir pastabų, ir tai suprantama. Tai jūs dabar ir klausimais parodėte. Bet mes turime atsižvelgti į sudėtingas medikų, kovojančių su koronavirusu, darbo sąlygas. Šiame projekte atsižvelgta į daugelio Seimo narių nuomonę ir tikiuosi, kad visi vieningai paremsime šį projektą. Mano manymu, visuomenė iš mūsų laukia sutarimo šioje kritinėje situacijoje. Padėkime į šalį, brangūs kolegos, sakau visiems – ir sau, ir kitiems, žmogiškus nesutarimus ir net politinius skirtumus, jeigu jų yra, bent šios mums visiems tikrai sudėtingos situacijos metu jų nereikia. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narys A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš nekalbėsiu prieš, bet paaiškinsiu situaciją. Mano manymu, čia yra ne algų didinimo krizės metu įstatymas, bet algų mažinimo krizės metu įstatymas. Štai aš surinkau informaciją per vakar dieną ir šiandien, pasirodo, atrodo, viena ligoninė moka tik 15 % nuo visos algos priedą dirbantiems židinyje, kaip yra dabar ministro įsakyme. Visos kitos, aš nevardinsiu pavadinimų, tai pasakysiu aiškiau svarstymo metu iš tribūnos, viena ligoninė moka 100 % nuo visos algos židinyje, visiems kitiems moka pagal situaciją, pagal riziką – nuo 20 % iki 50 % krizės metu.

Štai dirbantiems židiniuose ir karščiavimo klinikose gydytojams per dieną mokama po 335 papildomai, sesutėms – po 250 eurų. O mobiliuosiuose punktuose prie algos kiekvieną dieną dar primoka 165 eurus už dieną. Kitaip žmonės neina dirbti. Aš apie tai komitete prieš mėnesį sakiau, kokia situacija buvo Prancūzijoje prieš keliolika metų SARS atveju. Medikai sutiko eiti į darbą, kai alga buvo pakelta nuo dviejų iki trijų kartų. Mes šitą pražiopsojome. Dabar medikai sako: jūs einate iš paskos, jūs nežinote realios situacijos. Ir mes dabar siūlome dalykus, pagal kuriuos, jeigu laikysis šio įstatymo, algas, priedus karantino metu turės sumažinti. Gėda mums visiems, kad mes šitaip nesiorientuojame, ypač Sveikatos reikalų komitetui. Čia gyрrėme dar įstatymo projektą...

PIRMININKAS. Laikas.

A. MATULAS (TS-LKDF). ...aiškinomės, ar visus apima, ar ne visus. Be abejo, prieštarauti neišeina, bet yra gėda, kad mes mažiname atlyginimus, mažiname priedus žmonėms, kurie labiausiai rizikuoja savo... (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, priminsiu, kad... Premjeras turi teisę kalbėti kada tik panorėjęs.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, suprantu, kad klausimas labai svarbus visiems, emocionalus, visi norime kaip geriau. Matyt, pagal įstatymo pateikimą ir redakciją – sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojams, kalbama apie darbuotojus, tai apima visus sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojus. (*Balsai salėje*) Aš kalbu apie šitą priedų įstatymą. Tai apima viską. Kalbant apie finansavimo šaltinį... (*Balsai salėje*) Jeigu aš galėčiau pasisakyti, kolegos, paskui galėtume toliau diskutuoti.

Toliau. Dėl rezidentų. Iš tiesų jie yra finansuojami iš valstybės biudžeto, bet čia mes kalbame ne apie finansavimo šaltinį. Finansavimo šaltiniai, kurių reikės tiek medikų atlyginimams, tiek

rezidentų atlyginimams, – bus panaudotos arba privalomojo sveikatos draudimo, arba valstybės biudžeto lėšos. Sveikatos apsaugai jau nuo karantino pradžios yra skirta 408 mln. eurų iš įvairių šaltinių.

Dabar dėl atlyginimų. Taip, mes paankstiname nuo balandžio 1 dienos atlyginimų kėlimą. Aš suprantu buvusius nuogastavimus, ką pasakė ir opozicijos lyderis, dėl to, kaip tie atlyginimai bus mokami įstaigose. Bet supraskime, tai priklauso nuo įstaigų administracijų. Mes, nei Seimas, nei Vyriausybė, negalime sureguliuoti, kiek kam procentiškai pakils, bet darbo užmokesčio fondas didinamas 18 %. Šiuo atveju, aš manau, tikrai nėra jokios grėsmės niekam – nei rezidentams, nei darbuotojams, ar tai būtų techninis darbuotojas, ar tai būtų greitosios pagalbos darbuotojas. Šitas papildomas finansavimas apima viską.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, dėl visų pateikimų balsuosime 12 val. 30 min. Tai orientacinis laikas. Prieš pietus.

10.42 val.

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 6, 8 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4692 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės 1-3 klausimas – Sveikatos draudimo įstatymo 6, 8 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4692. Pranešėjas – ministras A. Veryga. Pateikimas.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, leiskite pristatyti Sveikatos draudimo įstatymo 6, 8 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą.

Priežastys, kurios paskatino šį projektą teikti. Mes šiuo metu kalbame apie paskelbtą ekstremaliąją situaciją ir karantiną. Abi šios aplinkybės sukūrė tam tikras sąlygas, kai savarankiškai dirbančių asmenų veikla sustojo ir privalomojo sveikatos draudimo įmokos dalį... savarankiškai dirbančių asmenų išlaidos, nors tuo laikotarpiu savarankiškai dirbantis asmuo pajamų negauna, sukelia tam tikrų problemų. Tai yra teikiamas siūlymas savarankiškai dirbančius asmenis laikyti apdraustais tol, kol pasibaigs ekstremalioji situacija ir karantinas, o privalomojo sveikatos draudimo įmokas už ekstremaliosios situacijos ir karantino laikotarpį reikalauti sumokėti per dvejus metus nuo ekstremaliosios situacijos ir karantino pabaigos.

Norėčiau pavadinti, kam ši nuostata galiotų. Ji galiotų Sveikatos draudimo įstatymo 17 straipsnio 4, 5, 6, 7, 8 ir 10 dalyse nurodytiems asmenims. Tai yra asmenims, kurie verčiasi individualia ne žemės ūkio veikla, išskyrus tuos, kurie, vykdydami individualią veiklą, gyventojų pajamų mokestį nuo individualios veiklos pajamų sumoka įsigydamį verslo liudijimus, bei individualia žemės ūkio veikla ir yra pridėtinės vertės mokesčio mokėtojai, išskyrus asmenis, kur žemės ūkio valdos ar ūkio ekonominis dydis yra ne didesnis kaip du ekonominio dydžio vienetai. Taip pat asmenims, kurie, vykdydami individualią veiklą, gyventojų pajamų mokestį nuo individualios veiklos pajamų sumoka įsigydamį verslo liudijimus; taip pat individualių įmonių savininkams, ūkinių bendrijų tikriesiems nariams ir mažųjų bendrijų nariams, mažųjų bendrijų vadovams, kurie pagal Mažųjų bendrijų įstatymą nėra tų mažųjų bendrijų nariai; nepapuoiantiems į kitą draudžiamųjų kategoriją asmenims, kurių žemės ūkio valdos ar ūkio ekonominis dydis yra ne didesnis kaip du ekonominio dydžio vienetai, bei asmenims, pagal paslaugų kvitą teikiantiems žemės ūkio ir miškininkystės paslaugas.

Manau, kad šitas sprendimas yra tikrai esant šitai situacijai būtinas ir reikalingas, nes, kaip ir buvo minėta, šie asmenys, gaunantys nedideles pajamas, šiuo metu turi ribotas galimybes mokėti privalomojo sveikatos draudimo įmokas, o paslaugų jiems tikrai reikės. Tikrai yra logika laikyti juos apdraustais ir galimybę sumokėti privalomojo sveikatos draudimo įmokas išdėstyti per dvejus metus. Tai nėra didelė suma ir tikrai tai būtų, manau, socialiai teisinga ir atsakinga.

Prašyčiau pritarti ir palaikyti šias pataisas.

PIRMININKAS. Užsirašė klausti 12 Seimo narių. Klausia I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Ministre, jums, neabejotina, žinoma, kad kainuoja ne tik paslaugos, bet kainuoja ir administravimas. Čia bus ne vienas šimtas žmonių, kuriems teks atidėti šitas privalomojo sveikatos draudimo įmokas. Vėliau reikės dvejus metus vaikytis bandant įsitikinti, ar jie sumokėjo įmokas už kelis mėnesius, ar ne.

Ar jums vis dėlto neatrodytų, kad būtų paprasčiau skirti lėšų šitų žmonių sveikatos draudimo įmokai sumokėti? Tai iš esmės būtų aritmetinis veiksmas, pervedant pinigus iš vienos valstybės kišenės į kitą valstybės kišenę, ir jis atpalaiduotų jus nuo daugelio administracinių problemų.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Noriu tik priminti, kad yra numatomas tas dvejų metų laikotarpis, per kurį būtų galima sumokėti. Aš manau, kad to sprendimo šiandien būtinai reikia. Jį tiesiog reikia priimti, kad tie žmonės neliktų neapdrausti, kad jie gautų paslaugas. Jeigu vis dėlto matysime, kaip jūs sakote, kad administravimas yra problema, tai bus galima ateityje pakeisti, bet šiandien tikrai yra principinis sprendimas šitų žmonių nepalikti neapdraustų, nes sumokėti tas įmokas jie nelabai turės iš ko.

O ateityje, kaip ir sakiau, tikrai galima svarstyti, galbūt ir atsisakyti, bet, mano supratimu, tam tikras solidarumas vis dėlto turėtų būti. Kokia forma ir kaip paprasčiau administruoti, manau, galima sugalvoti, kaip administravimo subjektai galėtų patogiai tas įmokas apskaičiuoti ir administruoti. Elektroninių technologijų amžiuje, manau, sprendimą rasti galima.

PIRMININKAS. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamas ministre, iš esmės pritariu tokiam sprendimui. Reikia drausti, bet tikrai nereikia dalinti pinigų į kairę ir į dešinę, nes ir šiandien dalis savarankiškai dirbančiųjų dirba ir gauna pajamas. Mes, dalindami visiems, manau, nepasieksime to rezultato, kad reikia padėti tiems, kuriems reikia.

Mano klausimas būtų, ar darėte kokius nors skaičiavimus, kiek iki karantino vėluodavo mokėti, kiek dabar ir kiek gali būti tokių, už kuriuos reikės padengti tuos kelis mėnesius sveikatos draudimą? Ačiū.

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų labai sudėtinga suskaičiuoti, nes, jūs žinote, labai priklauso nuo aplinkybių, kiek karantinas užtruks. Aišku, tikimės, kad sąlygos lengvės ir ilgai nereikės tokioje situacijoje gyventi, bet net jeigu tuos skaičiavimus ir darytume, jie būtų labai teoriniai, spėjami. Tikrai sudėtinga juos padaryti.

Kaip ir sakiau, dabar tai yra principinis sprendimas, kad jie neliktų nedrausti, kad gautų sveikatos priežiūros paslaugas, o tas tikrasis vaizdas paaiškės tik pasibaigus karantinui. Matyt, ir sritis labai skirsis, bus skirtingai.

PIRMININKAS. Klausia G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Išties gal jūs ir teisyte, kad labai sunku šiandien pasakyti, kiek iš tikrųjų žmonių norės atidėti ir prašys to atidėjimo, bet galbūt būtų buvę daug lengviau suskaičiuoti, kiek realiai yra tokių žmonių, tai yra dirbančių savarankiškai, ir kiek iš tikrųjų kainuotų, jeigu valstybė juos apdraustų. Gal žinote, kokio dydžio ta suma būtų, jeigu apsisprendėte, tai vis dėlto yra per didelė našta valstybei, nes, mano nuomone, administravimas būtų tikrai paprastesnis, ko gero, ir žmonėms būtų lengviau suvokti, kad jie gaus 257 eurus, o iš jų nereikės dar atskaičiuoti, sveikatos draudimui atidėti pinigų. Gal tiesiog kiek iš tikrųjų kainuotų, jeigu vis dėlto būtų apsispręsta visus savarankiškai dirbančius apdrausti, o ne atidėti jų draudimo įmokas?

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Jų tikrai visų, manau, neprireiks apdrausti, nes tikrai ne visi su tokiais sąlygomis ir aplinkybėmis susidurs.

Dabar dėl to išdėstymo per dvejus metus, ar ne paprasčiau būtų, kaip jūs sakote, apdrausti tiesiog valstybei. Na, tai yra tam tikro solidarumo klausimas. Tai nėra labai dideli pinigai, sakykim, ir tam pačiam asmeniui, išdėsčius per ilgą laiką, ir jeigu mes manome, kad sveikata arba sveikatos įmokos yra solidarus dalykas, tai, na, mano supratimu, ta našta turime dalintis visi, nesukeldami problemų dabar žmonėms, kad jie liktų nedrausti, bet iš tikrųjų sudarydami galimybę jiems per ilgesnį laiką išsimokėti. Visų tikrai nemanome, kad būtų prasmė dabar padaryti *automatu*, o tam tikrą solidarumo elementą išlaikyti irgi manome, kad reikėtų, kad žmonės tiesiog, kaip pasakyti, nemanytų, kad viskas yra už dyką, nes tas mokėjimas iš valstybės vis tiek bus iš kieno nors kitų sumokėtų pinigų. Turime būti solidarūs ir dalintis šia našta.

PIRMININKAS. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas ministre, iš tiesų turbūt karantino laikotarpis netolygus ekonominio sunkmečio laikotarpiui. Niekas nežino, kaip ten bus toliau, kad ir karantino nebeliks. Ar iš tikrųjų nebuvo svarstoma galimybė, aišku, tai turbūt tam tikra finansinė našta, kad

vis dėlto ne su karantino pabaigimu, o galbūt yra kai kuriuose įstatymuose duodamas vienas kitas mėnuo atsigauti, nes iš tikrųjų turbūt svarbiau, kad dirbantys asmenys, kurie vykdo veiklą, išlaikytų tą veiklą, negu pasibaigtų jų gyvavimas su karantino laikotarpio pabaiga ir po to galbūt dar dviejų mėnesių pragyvenimo? Ačiū.

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Aš tik noriu priminti ar akcentuoti, kad su karantino laikotarpiu pats tas draustumas yra susiejamas. Bet paskui per dvejus metus jie galės išsimokėti. Tas laikas yra išdėstytas tikrai gana ilgas, o jeigu jau matysime, kad situacija yra tikrai labai sudėtinga, Seimas gali apsispręsti kokį nors kitą, sakykim, modelį pritaikyti ar kitaip kaip nors išdėstyti mokėjimą. Bet šiandien sakau, yra labai svarbu, kad jie būtų drausti ir neliktų tiesiog be pagalbos ir priežiūros.

PIRMININKAS. Klausia J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, aš suprasčiau jūsų logiką dėl to solidarumo principo mokant sveikatos draudimo įmokas, jeigu ta išmoka žmonėms, kurių veikla sustabdyta dėl karantino valstybės sprendimais, jeigu ta išmoka būtų šiek tiek padoresnė. Dabar, kai žmogus gauna tą varganą 257 eurų išmoką ir, sakykim, kirpėja turi iš tos sumos kokius 200 iš karto sumokėti už patalpų nuomą ir pragyventi už 50 eurų, ar moralu dar šiuo atveju sakyti, kad per šį laiką žmogus sukaupė įsiskolinimą Sveikatos draudimo fondui? Aš tikrai kviečiu, ministre, vis dėlto parodyti didesnę jautrumą ir supratimą toje situacijoje, nes nė vienoje šalyje, kur yra mokamos tos išmokos, jos nėra tokios mažos kaip Lietuvoje. Atleiskime nuo tų įmokų ir laikykime, kad žmonės apdrausti valstybės lėšomis.

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Išmokų dydis ne visai mano adresu turbūt klausimas. Gal jį kiti kolegos galėtų geriau pakomentuoti. O tie dveji metai tam ir duodami, kad pademonstruotų tą, kaip jūs sakote, socialinį jautrumą, kad žmonėms šiuo metu nereikėtų mokėti jokių įmokų, jie būtų drausti. O ateityje, žmonėms atgavus pajamas, manau, yra logiška mums visiems prisidėti prie socialinio, atsiprašau, prie sveikatos draudimo ir solidariai dalyvauti šiame mechanizme, nes tas draustumas *automatu*, supraskime, tada šiuos pinigus kas nors kitas už juos sumokės ir juos savotiškai apdraus taip.

PIRMININKAS. Klausia R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Gerbiamas ministre, iš tikrųjų gal reikalingas toks įstatymo projektas, bet aš tikrai palaikysčiau kolegas. Gal tada tuos du mėnesius padaryti kaip valstybės draudžiamus asmenis ir baigti tokį juoką krėsti. Bet mano klausimas. Ministre, dveji metai, ar tai nėra per ilgas laiko tarpas? Šiuo momentu mes turime Užimtumo įstatymo projektą, kuriame aiškiai pasakyta, kad įmonės įsiskolinimą valstybei, „Sodrai“ turi grąžinti per dvejus metus. Mano galva, tai yra lygiateisiškumo principo pažeidimas ir nesąžininga dėl žmonių, kurie dirba pagal darbo sutartis. Ar jums taip neatrodo? Ir ar neatrodo, kad tai prieštarausja Konstitucinio Teismo nutarimui, kuris buvo išaiškinęs dėl dviejų ir trijų sveikatos draudimų, kada žmonės dirba dviejose trijose įstaigose.

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Dėl paties termino, aš manau, galima diskutuoti ir ginčytis. Žinote, čia pasirinkimo klausimas ir reikalas. Mums toks terminas atrodo logiškas tikrai duoti ilgą laiką. Supraskime, kad tos įmokos nėra labai didelės, sveikatos draudimo įmokos. Žmonės kartais už mobilių telefoną *lizinguodami* sumoka didesnę įmoką. Mes kalbame apie tam tikrą solidarumą, kurį visi, matyt, turėtume demonstruoti vienokia ar kitokia forma, suprasdami, kad šitoje situacijoje nėra žmonėms iš ko mokėti. Bet ateityje, atsiradus pajamoms, būtų logiška, kad per protingą terminą, mūsų manymu, tie dveji metai yra protingas terminas, būtų galima tuos pinigus sumokėti.

PIRMININKAS. Klausia M. Navickienė.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Ministre, jūs kažkaip keistai argumentuojate atsakydamas skirtingiems Seimo nariams į klausimus. Pavyzdžiui, I. Šimonytei jūs atsakėte, kad yra labai svarbu, kad žmonės neliktų nedrausti tam tikru periodu. Tam yra alternatyvus pasiūlymas, kurį mes drauge su kolege P. Kuzmickiene esame registravusios dėl Užimtumo įstatymo, kad taip pat būtų pakelta išmoka savarankiškai dirbantiems būtent tuo dydžiu, kiek kainuoja PSDF įmoka. Nenukentėtų nei anas biudžetas, būtų atlieptas nuogąstavimas, ką jūs

išreiškėte pats atsakydamas I. Šimonytei, kad neliktų nedraustų žmonių, ir problema kaip ir būtų išspręsta. Dabar jūs, kalbėdamas apie tam tikrą solidarumą, prisidėjimą, automatiškai dėdamas į šią įstatymą sprendimo būdą, padarote taip, kad jis bus sunkiau administruojamas, dalis žmonių nepasinaudos galimybe apsidrausti, tada liks neapsidraudusių žmonių, o kita dalis – savarankiškai dirbančių žmonių – tiesiog susigundys registruotis Užimtumo tarnyboje, kadangi tokiu atveju jų draudimas yra automatiškai sumokamas. Tai aš dar kartą prašau ir pagalvoti, ir drauge atsakyti į klausimą, ar tikrai mūsų siūlymas dėl Užimtumo įstatymo tuo metu pakelti išmoką, kad žmonės galėtų iš karto padengti savo PSDF įmoką, nebūtų racionalesnis.

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Kaip ir sakiau, kitų įstatymų arba kitų siūlymų svarstymas yra jau ne šito projekto objektas. Mes siūlome tokį variantą, o Seimas laisvas apsispręsti, kokį variantą priimti ir už kurį balsuoti. Šiuo atveju mes siūlome tokį mechanizmą. Jeigu jis bus priimtas, kaip ir sakiau, technologijų amžiuje, aš manau, galima ir tokias įmokas administruoti. O jeigu matysime, kad kyla problemų, tai Seimas gali bet kada priimti kokius nors kitokius sprendimus.

PIRMININKAS. Dėkoju, ministre. Laikas klausti išseko. Motyvai už – Seimo narys J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, sutikdamas su kolegės Monikos mintimi, kad jų siūlymas dėl Užimtumo įstatymo projekto padidinti išmoką, kad žmogus galėtų susimokėti sveikatos draudimo įmoką, yra geras, bet aš nesu tikras, kad ta nuostata bus priimta. Valdančiųjų laikysena rodo, kad ji greičiausiai nebus priimta. Tokiu atveju jau geriau šio toks projektas, kurį dabar pateikė ministras, negu jokie. Jis bent jau suteikia tą laikiną saugumo jausmą žmonėms, nes jie nelaikomi neapdraustais, jeigu dabar neturės iš ko susimokėti sveikatos draudimo įmokos. Tačiau tikrai kviečiu ministrą ir kitus Sveikatos reikalų komiteto narius pasvarstyti, nes yra ir mano pataisa įregistruota, ar vis dėlto tiems žmonėms, kurių veikla valstybės sprendimais sustabdyta ir jie iš esmės neturi pajamų, ar nereikėtų vis dėlto jų atleisti nuo to mokesčio ir nereikalauti ji paskui susimokėti, kad ir išdėstant per dvejus metus?

PIRMININKAS. Motyvai prieš – M. Navickienė.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš suprantu, kad jeigu valdančiųjų principinė nuostata bus eiti tokiu keliu, kurį siūlo ministerija... Aš noriu pakartoti, kad manau, kad kitas kelias, kuriuo mes savarankiškai dirbantiems padengtume jų PSDF įmoką ir atleistume juos dabar nuo šito papildomo galvos skausmo, neužkrautume valstybei papildomos administravimo naštos, galėtų būti teisingesnis kelias.

Aš nenoriu pasakyti, kad balsuosiu prieš šią įstatymą, nes bet kuriuo atveju tai bus geriau negu nieko, tačiau labai noriu pakviesti visus kolegas, ypač iš Sveikatos reikalų komiteto, pagalvoti apie tai, kad siūlomas kelias per Užimtumo įstatymą galėtų būti ir paprasčiau administruojamas, ir daug solidaresnis su savarankiškai dirbančiais žmonėmis šiandien.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti, balsuosime taip pat 12 val. 30 min.

11.01 val.

Turizmo įstatymo Nr. VIII-667 2, 15 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIII-4694, Civilinio kodekso 6.751 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4693 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Turizmo įstatymo 2, 15 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 17¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIII-4694 ir lydimasis Civilinio kodekso straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4693. Pranešėjas – ministras Ž. Vaičiūnas. Pateikimas. Prašom.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju, Pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, šiais Turizmo įstatymo ir Civilinio kodekso projektų pakeitimais siekiama spręsti šiuo metu ypač aktualią problemą, tai yra būtent kelionių organizatorių atsiskaitymo su turistais problemą. (*Triukšmas salėje*)

PIRMININKAS. Atsiprašau, ministre. Aš noriu kreiptis į salėje nedalyvaujančius diskusijoje žmones. Prašau jus stebėti posėdį iš kabinetų ir diskutuoti kabinetuose. Atsiprašau, ministre. Prašom.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju. Aš pakartosiu, kad iš esmės šio įstatymo projekto pakeitimo tikslas yra spręsti šiuo metu aktualią problemą, tai yra būtent kelionių organizatorių atsiskaitymo su turistais problemą dėl neįvykusių arba atšauktų kelionių dėl koronaviruso. Turime tokią problemą, kad abiem sutarties šalims, tai yra tiek kelionių organizatoriams, tiek turistams, kyla nesusipratimų, nes kelionių organizatoriai turi rimtų finansinių ir administravimo iššūkių, kadangi didžioji dalis turistų reikalauja grąžinti pinigus už keliones, už neįvykusias keliones, o šie kelionių organizatorių jau yra sumokėti faktiniams paslaugų teikėjams užsienyje, tai yra apgyvendinimo, transporto ir pramogų teikėjams.

Kelionių organizatoriams perkeliama pernelyg didelė rizika, susijusi tiek su pareiga grąžinti pinigus, tiek su pareiga grąžinti pinigus nustatytais terminais, tai yra per 14 dienų. Todėl siūlomais įstatymų pakeitimais siūlome tris pagrindinius principus, tai yra siūlome alternatyvą, būtent kelionės kuponą.

Pirmas principas – siūlome sušvelninti šią susidariusią padėtį ir, atsižvelgdami į Europos Komisijos pateiktas rekomendacijas, pirmiausia siūlome turistui suteikiant kelionės kuponą. Antras principas – kupono vertė lygi už organizuotą turistinę kelionę sumokėtai pinigų sumai ir kuponui galioja tos pačios draudiminės apsaugos sąlygos kaip ir organizuotai turistinei kelionei. Ir trečias principas – jeigu turistas nepasinaudojo kuponu per vienus metus nuo išdavimo laiko, jam paliekama teisė per 14 dienų nuo kupono galiojimo termino pabaigos reikalauti grąžinti pinigus.

Šiais pasiūlymais siekiama išvengti galimo kelionių organizatorių bankroto ir taip pat garantuoti sumokėtų pinigų grąžinimą turistams, klientams. Norėčiau atkreipti dėmesį, kad rengdami šiuos pakeitimus taip pat kreipėmės į Europos Komisiją su šiuo siūlymu. Gavome Europos Komisijos išaiškinimą, kad turistams gali būti siūlomi kuponai, kurių suma lygi neįvykusių kelionės sumai, tačiau turi būti garantijos, kad kuponams galiotų turimas kelionių organizatorių nemokumo užtikrinimas... tai yra draudimas.

Siekiame ir manome, kad šiais pakeitimais kelionių kuponų įvedimas leistų bent iš dalies sumažinti neigiamas koronaviruso pasekmes Lietuvos turizmo sektoriuje. Prašom pritarti ir siūlymas yra svarstyti ypatingos skubos tvarka.

PIRMININKAS. Dėkoju už pristatymą. Klausia Seimo narys R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiamas ministre, sveikinu už tokią iniciatyvą, bet tik vieno dalyko nesuprantu (ne jūsų ministerijos, bet šiuo metu jūs pavaduojate) – kai kurių Ūkio ministerijos viceministrų. Jūs pateikėte iš tikrųjų reikalingą ir svarbų įstatymo projektą, tačiau yra ir kitas dalykas. Mes Lietuvoje turime labai daug žmonių renginių organizatorių, kurie šiandien yra palikti už ribų būtent dėl jūsų vienos viceministrės neatsakingo pasisakymo, kad maždaug renginių organizatoriai turi sugrąžinti pinigus – galimybės perkelti renginį nėra.

Kaip jums atrodo, jeigu žmogus, įmonė, įstaiga, dramos teatras, mūsų filharmonija, muzikiniai, dramos teatrai yra sudarę repertuarą metams, yra užsakę artistus ir žmonės yra nusipirkę metinius bilietus... Dabar žmonės visi masiškai reikalauja, kad būtų grąžinami pinigai be galimybės turėti tą kuponą kitiems metams į tą patį koncertą, į tą patį renginį ar spektaklį. Kodėl taip išeina, kad Ūkio ministerija vieną šaką kažkaip ištraukia ir bando gelbėti, o vietoje esančių mūsų verslininkų, vietoje esančių ir dirbančių žmonių – ne? Aš tik galiu pasakyti, kad šiandien renginių organizavimas, tai yra spektaklis...

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimą. Pirmiausia visais atvejais – tiek turistinių kelionių atvejais, tiek renginių atšaukimo atvejais – kviečiame ir siekiame, kad solidarumas būtų iš visų pusių, tai yra pirmiausia būtų perkeliama bilietai ir kompensuojama tokiu būdu. Teisinės formos... Paabrėžčiau, kad šiuo metu šio įstatymo objektas yra būtent turistinės kelionės. Dėl jūsų minėtų renginių Vyriausybėje taip pat diskutuojame, diskutavome pirmadienį ir bus kultūros ministro siūlymai atitinkamai koreguoti tam tikrus teisės aktus.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamas ministre, dėkoju už įstatymo projektą. Mes, Seimo nariai, gauname be galo daug laiškų būtent iš šio verslo – prašančių pagalbos, sprendimų. Mano klausimas būtų: o vis dėlto, jeigu šita situacija užsitęsia ilgiau, ar planuojate ką nors toliau daryti? Dabar, sakykime, sprendžiame metams, o po to – kaip kas nors duos ar kaip bus? Labai ačiū.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimą. Pirmiausia pabrėžčiau, kad šis atidėjimas metams galio-tų nuo tada, kai bus panaikinta ekstremali padėtis. Tai yra vienas dalykas.

Antras dalykas. Jeigu situacija tęstųsi dar toliau, mes vertiname, kad metų laikotarpis yra protingas, be abejo, tuomet galbūt reikėtų ir kitų pakeitimų. Šiuos siūlymus grindžiame ne tik to-mis idėjomis, apie kurias diskutavome su verslo bendruomene, su kelionių organizatoriais, bet taip pat rekomendacijomis, kurias gavome iš Europos Komisijos. Tai dėl to yra pasirinktas metų terminas. Jeigu bus poreikis, be abejo, reikės koreguoti, bet šiandien matome, kad metų poreikis yra gana racionalus.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, aš dėl vieno žodžio klausiu. Jūsų pateiktame Civi-linio kodekso pakeitime yra vartojamas žodis „susitaria“, kad jeigu žmogus ir turizmo bendrovė susitaria, kad gali gauti kuponą vietoj neįvykdytos kelionės. Bet kai yra žodis „susitaria“, tai abi šalys turi susitarti. Ar reikia suprasti, kad jeigu žmogus atsisako to kupono, vis dėlto jis iš turiz-mo bendrovės tuoj pat gali atgauti pinigus?

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimą. Taip, šie pakeitimai grindžiami abiejų šalių sutarimu, tai yra tiek turistų, klientų, tiek kelionių organizatoriaus. Pateikdami įstatymo projektą taip pat svarstėme ir privalomo turistinio kupono galimybę, bet toks variantas, deja, šiuo metu neturi pa-laikymo iš Europos Komisijos.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys K. Glaveckas. Jo nematau. Klausia S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas ministre, sveikintina iniciatyva, bet pasaulinis kontekstas toks, kad tik 10 % pasaulio skrydžių yra likę, sienos uždarytos, tad, tikėtina, *vaučerius* ar kuponų ėmimas bus antroji alternatyva. Pirmoji alternatyva vis dėlto išliks gryną pinigų prašymas. Šian-dien Civilinis kodeksas sako, kad, paprašius grąžinti, kompensuoti kelionę, per 14 dienų turi būti kompensuojama. Supraskime, kad turizmo organizatoriai jau yra pervedę pinigus. Mes turime kitą patirtį, kad Europos Sąjungos valstybės pratęsia tą 14 dienų terminą iki 6 mėnesių skirtingo-se valstybėse.

Kodėl jūs nesiėmėte Civilinio kodekso pakeitimo, kad ta pirmoji alternatyva, kuri iš tikrųjų bus pagrindinė alternatyva grąžinti pinigus, būtų pratęsta nuo 14 dienų iki, tarkim, keleto mėne-sių, vadovaujantis kitų Europos šalių pavyzdžiais? Kuponai bus tikrai B alternatyva. A alternaty-va bus pinigų grąžinimas.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimą. Pagal Civilinį kodeksą yra papildymas, kad tais atve-jais, būtent Turizmo įstatyme nustatytais atvejais, kai yra naudojami kuponai, tas 14 dienų termi-nas neturėtų būti taikomas.

Dėl paties termino. Pabrėžčiau, kad taip pat buvo gana daug konsultacijų su kelionių organi-zatoriais. Ir šis siūlymas yra grindžiamas būtent tuo, kad kiek įmanoma labiau paskatintume ke-lionių kuponų pasirinkimą.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamas ministre, ar galite patikslinti, kodėl yra uždedamos lubos, kad kupono vertė negali būti didesnė nei tos kelionės, į kurią jis yra mai-nomas? Galbūt kelionės organizatorius nori suteikti kokią nors papildomą paskatą ar kompen-saciją žmogui, kuris neteko kelionės, taip motyvuodamas jį vis dėl to naudotis paslaugomis ir atei-tyje? Kaip užtikrinti, kad tokie kuponai ir ta papildoma vertė nebūtų apmokestinami?

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimą. Iš tiesų nepavadinčiau to saugikliu. Tai yra tam tikras turbūt ir kelionių organizatorių siūlymas, kurį mes diskutavome būtent rengdami šį įstatymo pro-jektą. Bet aš, kaip ministras, tikrai neprieštaraučiau, kad galėtų būti... Pagrindinis dalykas yra, kad kelionės kupono vertė turėtų būti ne mažesnė, negu buvo kelionė. Tai yra pats principas, kad kelionių organizatoriai taip pat galėtų turėti laisvę, tarkim, pasiūlyti ir didesnę vertę, taip labiau motyvuoti klientus pasirinkti kuponą, o ne pinigų grąžinimą.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Jūs atsakėte į visus klausimus.

Motyvai. Motyvai už – Seimo narys J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Na, vėl tenka kalbėti už su tam tikru apgailestavimu, kad tai šis tas, ką siūlo ministras, ir geriau negu nieko. Bet aš ir keldamas klausimą bandžiau atkreipti dėmesį, kad jeigu kuponai bus numatyti abipusio susitarimo pagrindu, tikėtina, kad atsiras nedaug žmonių,

kurie jais susigundys, vis tiek dauguma reikalaus pinigų. Kaip matote, į ką atkreipė dėmesį kolega, pinigams atgauti tas terminas nėra keičiamas. Aš turiu viltį, kad Ekonomikos komitete mes vis dėlto šiek tiek mėginsime gal pataisyti tą projektą. Todėl kviečiu po pateikimo pritarti jam.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narys P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Kaip J. Razma, kalbėdamas už, kalbėsiu dideliais pamąstymais. Aš kalbu prieš. Taip pat noriu pasakyti, kad tikrai žmonės rinksis pinigus, o ne kuponus, nes neaišku, kas ten po metų ar kiek laiko bus.

Kas atsitiks? Kai rinksis kuponus, pagal įstatymą, jeigu per 14 dienų neatsiskaitys ir negrąžins pinigų, be abejonės, prasidės bankrotai. Štai kokios pasekmės. Bankrutuos kompanija, tada žmogus gali negauti ir pinigų, ir kupono negaus. O tie, kurie pasirinks kuponą, jeigu kompanija jau bus bankrutavusi, tai ir tas kuponas neturės jokios vertės. Todėl iš tikro čia po pateikimo gal nevertėtų balsuoti prieš, bet Ekonomikos komitetas, kuris bus pagrindinis, turėtų ieškoti kitų variantų, kad apsaugotume ir įmones, ir žmones.

PIRMININKAS. Ačiū. Balsuosime taip pat 12 val. 30 min. po pateikimo.

11.14 val.

Valstybės saugumo departamento direktoriaus Dariaus Jauniškio atsakymai į Seimo narių iš anksto raštu pateiktus klausimus (pagal Seimo statuto 209 straipsnį)

Kitas darbotvarkės 1-5 klausimas – Valstybės saugumo departamento direktoriaus D. Jauniškio atsakymai į Seimo narių iš anksto raštu pateiktus klausimus. Kviečiu D. Jauniškį į tribūną.

D. JAUNIŠKIS. Laba diena, gerbiamas Seimo Pirmininke, gerbiami Seimo nariai. Šiandien esu pakviestas atsakyti į pluoštą kelių jūsų kolegų pateiktų klausimų.

Kiek anksčiau išsamius atsakymus į juos raštu perdavėme Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto nariams. Kai kurie atsakymai yra su slaptumo žyma. Dėl šios priežasties čia ir dabar pateikiami atsakymai, tiksliau, kai kurie iš jų, gali būti kiek lakoniški, tačiau ne mažiau tikslūs ir teisingi.

Prieš pradėdamas atsakinėti į klausimus tik priminsiu, kad tyrimą neseniai atlikęs Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas konstatavo, jog Valstybės saugumo departamentas veikė teisėtai, laikydamasis įstatymų. Neteisėto veikimo savo ruožtu nenustatė nei Specialiųjų tyrimų tarnyba, nei Generalinė prokuratūra.

Klausimų yra net 22, todėl negaištant laiko leiskite pradėti pateikti atsakymus į juos. Prieš kiekvieną atsakymą perskaitysiu klausimą, kaip jis yra surašytas.

1 klausimas. Ar Valstybės saugumo departamento (toliau tekste – VSD) vadovas turi teisę duoti pavedimą žodžiu savo pavaldiniams surinkti informaciją apie asmenis, kurie dalyvauja Lietuvos politinėje veikloje, ir jų aplinkas Valstybės saugumo departamento duomenų bazėse ir kituose šaltiniuose ir (arba) juos patikrinti? Jei taip, prašom atsakyti, kaip toks procesas (žodinis pavedimas) yra įgyvendinamas, kaip dokumentuojami tokie pavedimai, kokiais teisės aktais ir kada teisė žodžiu duoti pavedimus rinkti (patikrinti) tokio pobūdžio informaciją yra įtvirtinta?

Atsakau taip. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos žvalgybos įstatymo nuostatomis, žvalgybos institucijos vadovas, organizuodamas institucijos darbą ir jai vadovaudamas, turi teisę duoti pavedimus tiek raštu, tiek žodžiu padaliniams patikrinti, ar VSD turi informacijos, susijusios su rizikos veiksniais ir grėsmėmis valstybės saugumui.

Detali informacija apie teisės aktus, reglamentuojančius informacijos tikrinimą VSD informacinėje sistemoje ir kontrolės užtikrinimą, buvo pateikta mūsų rašte šių metų kovo 19 dieną Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui. Pažymėtina tai, kad Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas, priimdamas sprendimą dėl Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento veiklos, nustatė, jog VSD vadovybės pavedimai atlikti patikrinimus asmenų, galimai susijusių su rizikomis, pavojais ar grėsmėmis visuomeniniams politiniams procesams, iš esmės buvo formuluojami ir jų įgyvendinimas vykdytas vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymais ir VSD direktoriaus patvirtintais vidaus teisės aktais, tai yra įsakymais, vidaus tvarkų aprašais, nuostatais ir taisyklėmis.

2 klausimas. Kiek asmenų VSD turi teisę pavesti VSD pareigūnams žodžiu surinkti informaciją apie asmenis, kurie dalyvauja Lietuvos politinėje veikloje, ir jų aplinkas VSD prieinamose duomenų bazėse ir kituose šaltiniuose ir (arba) juos patikrinti?

Valstybės saugumo departamento vadovybė, tai yra direktorius ir direktoriaus pavaduotojai, turi teisę žodžiu pavesti kompetentingam padaliniui patikrinti VSD informacinėje sistemoje, ar Valstybės saugumo departamentas teisės aktuose nustatyta tvarka anksčiau nėra gavęs informacijos, siejamos su rizikos veiksniais ar grėsmėmis valstybės saugumui.

3 klausimas. Viešojoje erdvėje VSD direktorius D. Jauniškis pareiškė, kad per metus VSD patikrina apie 80 tūkst. asmenų. Kiek asmenų VSD patikrina VSD direktoriaus ir kitų žodinių pavedimą turinčių teisę duoti asmenų žodiniu pavedimu 2018 ir 2019 metais?

Pažymėtina, kad visi viešojoje erdvėje nurodyti apie 80 tūkst. atliktų tikrinimų VSD informacinėje sistemoje yra susiję su 2019 metais vykdytų specialių administracinių funkcijų apimtimis, tai yra tikrinimai vykdomi dėl to, kad specialūs įstatymai įpareigoja VSD teikti išvadą dėl asmenų keliamos grėsmės valstybės saugumui. Kaip pavyzdį pateiksiu dėl užsieniečių, prašančių vizos ar leidimo gyventi, investuotojų į strateginius objektus ir panašiai. Įvardinti tikrinimai nėra veiksmi, kurie kaip nors galėtų pažeisti ar suvaržyti asmenų privatų gyvenimą. Kaip jau buvo nurodyta, žvalgybos institucijos vadovybė, organizuodama institucijos darbą, turi teisę duoti pavedimus tiek žodžiu, tiek raštu padaliniams atlikti patikrinimą departamento informacinėje sistemoje. Žodinių pavedimų skaičius priklauso nuo Valstybės saugumo departamento vadovybės gaunamos informacijos. Detalesnę informaciją apie pavedimo atlikti tikrinimus formulavimą bei vykdymą VSD yra pateikęs Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui.

4 klausimas. Ar Valstybės saugumo departamentas rinko žvalgybinę ar kitokią informaciją apie šiuos asmenis...

Iš viso klausime išvardinta 120 asmenų, aš neskaitysiu jų, nes tiesiog pritrūks laiko. Atsakymas yra labai paprastas ir aiškus – nerinko. Jokie veiksmi, kurie pažeistų ar suvaržytų asmenų privatų gyvenimą ar būsto neliečiamumą, gavus nurodytus asmenų sąrašus, nebuvo atliekami. Asmenų susirašinėjimas ar kitoks susižinojimas nebuvo stebimas ar fiksuojamas.

5 klausimas. Jei Valstybės saugumo departamentas rinko (tikrino) informaciją apie minėtus asmenis, prašom nurodyti, ar tikrinimui buvo naudota informacija, kuri surinkta iš slaptų ir viešų šaltinių, duomenų bazių. Kokiu tikslu ji buvo naudojama ir kam buvo perduota?

Viešojoje erdvėje Valstybės saugumo departamento vadovas pripažino, kad buvo atliktas minėtų asmenų patikrinimas VSD duomenų bazėse. Prašom atsakyti, kokiu pagrindu tai buvo daroma (įvardinant teisės akto (aktų) pavadinimą, straipsnį, jo dalį)?

VSD tikrino gautą informaciją VSD informacinėje sistemoje. Toks pavedimas atitiko ne tik Žvalgybos įstatyme įtvirtintą žvalgybos institucijos vadovo pareigą, tai yra organizuoti ir vadovauti žvalgybos institucijos darbui, tačiau ir konkretaus padalinio kompetenciją.

Tikrinimo metu surinkta informacija tretiesiems subjektams ar asmenims nebuvo perduota. Detalesnę informaciją šiuo klausimu VSD vėlgi pateikė atsakyme Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui. Ji yra įslaptinta.

6 klausimas. Jei Valstybės saugumo departamentas rinko (tikrino) žvalgybinę ir kitokią informaciją apie minėtus asmenis, prašom atsakyti, kas konkrečiai ir kada konkrečiai tokį pavedimą davė?

Kaip aš ir minėjau, kaip jau buvo minėta atsakant į ankstesnį klausimą, išsamią informaciją apie tikrinimų pavedimo formulavimą ir vykdymą VSD yra pateikusi atsakyme Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui.

7 klausimas. Jei Valstybės saugumo departamentas rinko (tikrino) žvalgybinę informaciją apie minėtus asmenis, prašom nurodyti, ar pavedimas rinkti informaciją buvo rašytinis, ar žodinis, kas, kada, kokia forma ir kokiu pagrindu davė šį pavedimą? Kaip ši informacija buvo panaudota ir kam perduota, kur ji saugoma?

Dar kartą pakartosiu, pasakydamas, jog VSD tikrino gautą informaciją VSD informacinėje sistemoje. Tikrinimo metu surinktos informacijos VSD neperdavė jokiems tretiesiems asmenims ar subjektams. O detali informacija apie šį procesą yra pateikta atsakyme NSGK.

8 klausimas. Ar jūs, duodamas pavedimą rinkti informaciją apie minėtus asmenis, supratote, kad veikiate neteisėtai ir tai, kad toks jūsų pavedimas gali būti vertinamas kaip neteisėtas, pažeidžiantis žvalgybos institucijų teisėtumo ir politinio neutralumo principus, kaip teigia pranešėjas?

Mūsų giliu įsitikinimu, tai yra mano giliu įsitikinimu, VSD atliko teisėtus ir pagrįstus veiksmus, kurie nedarė jokios įtakos ir negalėjo daryti įtakos politiniam procesui, bei neabejotinai vadovavosi politinio neutralumo principu. VSD turėjo teisę ir net pareigą tvarkyti duomenis, kurie buvo būtini prognozuoti ir nustatyti rizikos veiksnius, galinčius daryti įtaką visuomeniniams politiniams procesams, tai yra pagal Žvalgybos įstatymo 16 straipsnio 3 dalies 3 pastraipą.

9 klausimas. Kas iš VSD vadovybės davė pavedimą (žodinį, rašytinį, konkliudentiniais veiksmais) išsiaiškinti, koks pareigūnas pranešė apie galimą neteisėtą Valstybės saugumo departamento informacijos rinkimą, kas yra pranešėjas? Jei toks pavedimas buvo, prašom nurodyti, kada tiksliai jis buvo duotas, kas jį davė, kam buvo duotas. Jei tokio pavedimo nebuvo, prašom atsakyti, ar viešai paaiškėjus, kad pranešėjas patyrė spaudimą, VSD buvo atliktas tarnybinis (vidaus) tyrimas ir kokie sprendimai buvo priimti?

Atsakymas. Kai tik visuomenės informavimo priemonėse buvo paskelbta informacija apie pranešėjo pateiktą tekstą, pranešėjas savo iniciatyva informavo VSD imuniteto padalinį apie savo, kaip pranešėjo, statusą. Pabrėžtina, kad VSD vadovybė pavedimų išsiaiškinti, kas yra pranešėjas, nedavė, jokio spaudimo pranešėjui nedarė, tarnybinis tyrimas jo atžvilgiu nebuvo atliekamas. Atkreiptinas dėmesys, kad pagal Lietuvos Respublikos pranešėjo teisinės apsaugos įstatymo nuostatas pranešėjo teisinės apsaugos procesus koordinuoja ir atitinkamus sprendimus priima kompetentinga institucija, šiuo atveju tai yra Lietuvos Respublikos prokuratūra.

10 klausimas. Ar VSD rinko informaciją ir (arba) atliko patikrinimą apie asmenis, dalyvavusius 2019 metų Prezidento rinkimuose (apie kandidatus į Prezidentus, pretendentes į kandidatus, jų aplinkas)? Jei taip, kas priėmė tokį sprendimą, kas davė tokį pavedimą, ar toks pavedimas (sprendimas) buvo aptartas Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete, Valstybės gynimo taryboje, Vyriausybėje ar su kitais subjektais, kurie įstatymų yra įgalioti formuluoti užduotis VSD? Prašom nurodyti tokius subjektus.

Pažymėtina, kad VSD nerinko informacijos nei apie kandidatus į Lietuvos Respublikos Prezidentus, nei apie jų aplinką. Detali informacija šiuo klausimu vėl yra pateikta atsakyme NSGK. Atkreiptinas dėmesys, kad NSGK sprendime dėl Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento veiklos nurodė, kad VSD, siekdamas užkardyti galimą trečiųjų šalių poveikį, 2019 metų Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimuose atliko ne tik visų kandidatų, dalyvavusių Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimuose, ir jų aplinkos rėmėjų bei komandos narių tikrinimus, bet ir kitų asmenų tikrinimus. Sprendimai atlikti asmenų patikrinimus buvo grindžiami Lietuvos Respublikos Konstitucija, Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo ir Žvalgybos įstatymo nuostatomis, Seimo nutarimu patvirtintos Nacionalinio saugumo strategijos nuostatomis, vadovaujantis Valstybės gynimo tarybos patvirtintais žvalgybos informacijos poreikiais ir prioritetais ir departamento direktoriaus nustatytais žvalgybos užduotimis.

11 klausimas. Jei VSD rinko informaciją (atliko patikrinimą) apie asmenis, dalyvavusius 2019 metų Prezidento rinkimuose (apie kandidatus į Prezidentus, pretendentes į kandidatus), jų aplinkas, prašom nurodyti, apie kokius konkrečiai kandidatus (pretendentes) į Prezidentus tokia informacija buvo renkama (atlikti patikrinimai), kas ir kodėl inicijavo šiuos patikrinimus (informacijos rinkimą)?

Vėlgi detalią informaciją VSD pateikė atsakyme NSGK. Ši informacija yra įslaptinta.

12 klausimas. Jei VSD rinko informaciją (atliko patikrinimą) apie asmenų, dalyvavusių 2019 metų Prezidento rinkimuose (apie kandidatų į Prezidentus, pretendentes į kandidatus), aplinkas, prašom nurodyti, kiek iš viso asmenų buvo patikrinta (surinkta informacija). Prašom nurodyti kiekvieno kandidato (pretendento) aplinkos žmonių, apie kuriuos buvo renkama (tikrinama) informacija, skaičių, kas ir kodėl inicijavo šiuos patikrinimus (informacijos rinkimą)?

Vėlgi detalią informaciją VSD pateikė Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui. Ši informacija yra įslaptinta.

13 klausimas. Kaip galėtumėte paaiškinti pranešėjo poziciją, kad jūsų bei jūsų pavaduotojo veiksmus jis vertina kaip drausminį nusižengimą, o gal net nusikaltimą nesilaikant žvalgybos institucijų teisėtumo ir politinio neutralumo principų?

Pranešėjo pozicijos Valstybės saugumo departamentas nekommentuoja. Kompetentingos institucijos, kaip Specialiųjų tyrimų tarnyba ir Generalinė prokuratūra, atlikusi tyrimą, konstatavo, kad teisės pažeidimų nebuvo padaryta. NSGK sprendime dėl Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento veiklos nurodyta, kad abejonės dėl VSD vadovybės veiksmų teisėtumo ir atliekamų patikrinimų pagrįstumo pranešėjui galėjo kilti dėl nepakankamai aiškaus vidaus darbo organizavimo, kai VSD vadovybės pavedimai VSD struktūriniams padaliniais, struktūrinių padalinių vadovams yra formuluojami ne tik raštu, bet ir žodžiu. Toks pavedimų formulavimas galėjo sudaryti prielaidas klaidingai interpretuoti ir (arba) vertinti vadovybės pavedimus. Vėl galiu atsakingai pareikšti, kad VSD, susipažinęs su NSGK kovo 30 dienos sprendimu dėl Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento veiklos, įvertino pateiktas išvadas bei pasiūlymus ir neabejotinai imsis (šiuo metu jau yra atliekami veiksmai) atitinkamų priemonių, tai yra tobulinsime vidaus darbo organizavimą, pateiksime NSGK konkrečius siūlymus ir teisės aktų projektus, kuriais būtų išsamiai peržiūrėti ir tobulinami VSD vidaus darbo organizavimo principai.

14 klausimas. Kaip galėtumėte paaiškinti tai, kad VSD atliko patikrinimus apie vieno iš kandidatų į Lietuvos Respublikos Prezidentus (kaip vėliau paaiškėjo – G. Nausėdos) aplinką 2018 metų liepos mėnesį, nors minėtu laikotarpiu kandidatas G. Nausėda nebuvo paskelbęs apie savo kandidatavimą į Lietuvos Respublikos Prezidento postą, taip pat nebuvo jokio oficialaus kandidatų į Prezidentus sąrašo.

Detali informacija šiuo klausimu VSD pateikta atsakyme Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui. Galiu tik pabrėžti, kad keletą pastarųjų metų dar reikėjo oficialaus kandidatų registravimo. Departamentas fiksavo, kad užsienio valstybių žvalgybos ir saugumo tarnybos domėjosi visais galimais kandidatais Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimuose bei jų aplinka. Taip pat atkreipiu dėmesį, kad 2018 metų pavasarį paskelbtame viešame VSD ir (...) grėsmių nacionaliniam saugumui įvertinime VSD perspėjo, kad artėjant 2019 metų rinkimams Rusija bandys įgyti didesnės įtakos politiniams ir visuomeniniams procesams Lietuvoje.

15 klausimas. Kaip galėtumėte paaiškinti tai, kad VSD atliko patikrinimus apie vieno iš kandidatų į Lietuvos Respublikos Prezidentus (kaip vėliau paaiškėjo – G. Nausėdos) aplinką 2019 metų sausio mėnesį, nors minėtu laikotarpiu kandidatas G. Nausėda nebuvo pateikęs pareiškinių dokumentų dalyvauti Prezidento rinkimuose?

Minėjau, kad VSD fiksavo, kad užsienio valstybių žvalgybos tarnybos domėjosi visais galimais kandidatais Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimuose bei jų aplinka dar iki oficialaus kandidatų registravimo. Detalesnė informacija buvo pateikta Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui.

16 klausimas. Kaip galėtumėte paaiškinti tai, kad VSD tikrino (rinko) informaciją apie asmenis, verslininkus, į kuriuos, pasak pranešėjo, dar tik buvo ketinama kreiptis paramos rinkimuose? Kaip VSD buvo žinoma, kad G. Nausėda, kuris dar buvo nepaskelbęs apie kandidatavimą Prezidento rinkimuose, eis prašyti verslininkų paramos Prezidento rinkimuose?

VSD, vykdydamas jam pavestas funkcijas, gauna informacijos iš įvairių šaltinių, įskaitant ir fizinius asmenis.

17 klausimas. Ar kas nors iš kandidatų (pretendentų) 2019 metų Prezidento rinkimuose prašė VSD vadovo, kitų pareigūnų surinkti informaciją, patikrinti ją apie juos, jų aplinkas, politinius konkurentus? Jei taip, kada ir kas tokį prašymą išreiškė? Kaip buvo reaguojama į tokius prašymus?

Pabrėžiu, VSD tokių prašymų negavo ir jokių nurodymų nevykdė.

18 klausimas. Kaip galėtumėte paaiškinti pranešėjo pateiktą informaciją apie tai, kad VSD, Seimo nario Ž. Pavilionio prašymu, rinko informaciją, kuri turėjo „paremti Ž. Pavilionį informacija, kuri įrodytų, kad V. Ušackas yra prorusiškas“?

Dar kartą pabrėžiu – VSD nevykdė nei Ž. Pavilionio, nei kitų asmenų prašymų.

19 klausimas. Kiek kartų 2019 m. balandžio 1 d. – 2020 m. sausio 29 d. laikotarpiu jūs arba jūsų atstovas buvote susitikę su Ž. Pavilioniu, kokie tų susitikimų tikslai, ar sulaukėte prašymų iš Ž. Pavilionio surinkti kompromituojančios ar kitokios informacijos apie jo politinius konkurentus?

Atsakysiu taip. VSD direktorius, vykdydamas savo funkcijas, susitinka su įvairiais asmenimis, tarp jų ir Seimo nariais, ir tai yra faktas, įskaitant ir Ž. Pavilionį, tačiau jokių asmeninių prašymų ir pavedimų VSD nevykdo ir nevykdys. Žvalgybos informaciją VSD tvarko ir naudoja, ir teikia, kaip nustatyta Lietuvos Respublikos žvalgybos įstatymo 16, 17, 18 straipsniuose.

20 klausimas. Pranešėjas savo kreipimesi nurodo 2018 m. rugsėjo 25 d. gavęs VSD direktoriaus pavaduotojo R. Bridikio nurodymą paremti Ž. Pavilionį informacija, kuri įrodytų, kad V. Ušackas yra prorusiškas. Taip pat nurodė, kad R. Bridikis nurodė vienam iš valdybų viršininkų atlikti paiešką viešuose informacijos šaltiniuose, buvo aptiktos dvi nuorodos ir jos perduotos direktoriui. Tą pačią dieną Ž. Pavilionis minėtas nuorodas pateikė Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų priežiūros komitetui. Kaip tai paaiškinsite?

VSD jokios informacijos Ž. Pavilioniui neperdavė. Paaiškinsiu tikrai taip.

21 klausimas. Ar jūs, jūsų pavaldumo pareigūnai esate sulaukę prašymų iš kitų Seimo narių, kandidatų 2019 metų Prezidento rinkimuose surinkti ir patikrinti informaciją apie jų aplinkas, finansinius rėmėjus, savanorius, štabų narius, konkurentus ir jų aplinkas. Jei taip, iš ko konkrečiai gavote tokio pobūdžio prašymus, kada, kaip į juos reagavote?

Atsakau. VSD nėra iš vieno kandidato nesulaukę prašymo rinkti informaciją.

Paskutinis klausimas. Ar 2019 m. balandžio 25 d.–2020 m. sausio 29 d. laikotarpiu jūs buvote apklausiamas STT, Generalinėje prokuratūroje apie aplinkybes, susijusias su pranešėjo pateikta informacija dėl galimai neteisėto informacijos rinkimo apie asmenis, dalyvavusius 2019 metų Prezidento rinkimuose?

Atsakau labai paprastai – ne, nebuvo. Ačiū. Aš savo atsakymus baigiau.

PIRMININKAS. Dėkoju už atsakymus.

Gerbiami kolegos, pagal Statutą pirmausia turi teisę klausti raštu pateiktų klausimų autoriai, todėl klausia P. Urbšys. Ruošiasi V. Bakas. O posėdžiui pirmininkauja Pirmininko pavaduotojas G. Kirkilas.

P. URBŠYS (MSNG). Šiaip aš jus laikau tikrai ryžtingu, drąsiu žmogumi, kuris visada žiūri tiesiai į akis. Vis dėlto visada esate tiesos pusėje. Bet tai, ką aš dabar girdžiu, šiek tiek suglumino, kad svarbiausi atsakymai yra pakišti po skraiste „slaptai“. Net tokie dalykai dėl skaičių. Nuo kada skaičius, kiek patikrino, yra įslaptintas? Nes jeigu mes viešai skelbiame skaičius, kiek yra inicijuotų, sankcionuotų priemonių žmonių atžvilgiu, kodėl jūs bijote to skaičiaus? Kodėl jūs labai konkrečiai neatsakote, kiek kartų buvote susitikęs su Seimo nariu Ž. Pavilioniu, kokie šių susitikimų tikslai?

D. JAUNIŠKIS. Skaičiai yra pateikti Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui ir tie skaičiai yra įslaptinti. Tam, mano galva, mes turime puikią teisę.

O kiek kartų aš susitikau? Dar kartą pabrėžiu, susitikau ne su vienu Seimo nariu, ir aš manau, kad aš neturėčiau turbūt viešai diskutuoti, kokiais klausimais mes kalbamės. Mes kalbamės įvairiais klausimais. Klausimų yra įvairių – ir apie valstybės klausimus, ir apie diskusijas apie ekonomiką, apie dar ką nors. Aš nežinau, kodėl aš turėčiau kalbėti apie kiekvieną? Matyt, susitikimų buvo, aš to neneigiu, bet tai aš darau visą laiką atvirai, nesislapstau kavinėse arba mieste kur nors. Visi susitikimai vyksta pas mane. Visas departamentas tai mato. Ir tai yra įrašyta mano darbotvarkėje. Tai galima patikrinti.

PIRMININKAS (G. KIRKILAS, LSDDF). Ačiū. Toliau klausia V. Bakas.

V. BAKAS (MSNG). Gerbiamas direktoriau, aš noriu jūsų paklausti, vis tiek artėja jūsų paskyrimas, greičiausiai yra tokia politinė valia sekti, rinkti informaciją ar, kaip jūs vadinate, tikrinti žvalgybos bazėse informaciją apie Lietuvos aktyvius visuomenės veikėjus, politikus, jų aplinkas, nors aš, vadovaudamas komitetui, pirmąkart girdžiu, kad apskritai tokia informacija, tokie darbai buvo daromi ir kad tokie pavedimai buvo duoti.

Noriu jūsų dar paklausti. Artėjant Seimo rinkimams, steigiasi naujos partijos, yra naujų. Irgi galima jūsų paprašyti patikrinti ir informuoti Seimą, Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetą, kad gal yra blogų žmonių tose partijose, aplinkų? Noriu jūsų paklausti, kokius jūs kriterijus taikote, kai žmonės yra blogi politikai ir jų aplinka, ar yra geri, nes būtent pranešėjas savo pranešime minėjo, kad jūs žadėjote pateikti informaciją apie blogus. Tai kokie tie kriterijai yra blogų, galite

juos išvardinti? Kiek ketinate tikrinti artėjant Seimo rinkimams žmonių? Kokie tikrinimo mastai gresia Lietuvai?

D. JAUNIŠKIS. Labai ačiū už tokį įdomų klausimą. Sakyčiau, jūs, kaip buvęs NSGK pirmininkas, turbūt turėtumėte suprasti, nes jums buvo pateikta daug informacijos. Aš manau, kad Valstybės saugumo departamento funkcija yra apsaugoti nuo išorės grėsmių. Automatiškai per tą prizmę mes ir žiūrime, ar tam tikri žmonės, kurie galbūt kandidatuos į Seimą ar kur nors, turi kokių nors ryšių, ar prie jų prieinama kokia nors bandoma daryti įtaka iš išorės. Per šią prizmę, aš manau, yra puikiai surašyta įstatymuose, per šią prizmę mes ir tikriname, ir laikomės. Taip kriterijus ir nustatome.

Apie skaičius. Kaip aš galiu kalbėti apie skaičius? Kiek informacijos bus, kiek jos bus patikrinta, kiek grėsmių išvelgsime, tiek mes informuosime sprendimų priėmėjus.

PIRMININKAS. Ačiū. S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiamas direktoriau, jūs turbūt puikiai žinote FTB istoriją, kad JAV FTB direktorius Dž. E. Huveris išbuvo 48 metus direktoriumi. Vieni jį vadino nacionaliniu didvyriu, kiti – monstru, tretį – žmogumi, kurio prisibijojo net keturi JAV prezidentai. Kaip jūs įsivaizduojate tokią situaciją Lietuvoje? Ar tai įmanoma? Ir jeigu jūs tapsite direktoriumi, kokias dėsime pastangas, kad prieš rinkimus, baigiantis kadencijai, neišliktų visokios pažymos, visokie pranešėjai ir panašiai? Kaip jūs stiprinsite tą imuninę sistemą, kad Lietuvoje VSD, jūsų vadovaujamą, galėtų kontroliuoti ir turėtų kontroliuoti tik viena institucija, tai yra Lietuvos Respublikos Konstitucija? Kaip jūs to sieksite ir stiprinsite tai?

D. JAUNIŠKIS. Ačiū už klausimą. Aš manau, šita istorija parodė, kad vis dėlto yra daug darbų, kuriuos, matyt, reikėtų nuveikti ateityje, ypač galbūt stiprinant tam tikras procedūras departamento viduje ir, matyt, papildant tam tikrus įstatymus. Aš todėl dar kartą pakartosiu, esu ne kartą pasakęs viešai, kad iš tikrųjų remiu ombudsmeno idėją, kuri stumiama, man atrodo, ir Vyriausybėje, ir Seime. Ar tai bus ombudsmenas, ar kokia nors kita žvalgybos ir kriminalinės žvalgybos institucijų kontrolė, bet aš matau, kad tai yra tiesiog būtina sąlyga šiais laikais.

Žinote, ar mes išvengsime skandalų? Aš manau, ne. Aš manau, kad visą laiką jų buvo ir bus, matyt, nes žmonės yra žmonės. Vienam galbūt gali pasirodyti, kad kas nors yra daroma nelegaliai ir galbūt bandant sukelti ar tam tikrą skandalą, ar dar ką nors. Žodžiu, iš principo manau, kad mums reikia įdėti nemažai darbo, matyt, ir kalbantis su savo darbuotojais. Tai aš čia, be jokios abejonės, stiprinčiau komunikaciją, matyt, ir viduje, kad mes galėtume galų gale susėsti ir išsiaiškinti, jeigu yra kokių nors neaiškių dalykų, nekeliant to į viešumą ir nekeliant visiškai nereikalingų, mano įsitikinimu, aistrų valstybėje. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, mes frakcijos susitikime, telesusitikime, diskutavome apie tai. Na, tikime jumis, kad į jus niekas nesikreipė rinkti informacijos, suprantame, kad jūs turite teisę rinkti informaciją ir teikti tam tikriems asmenims susipažinti su ta informacija. Bet ar nebūtų geriau labai aiškiai teisės aktuose įvardyti, jog tam tikri asmenys, kaip šiuo atveju rinkimų dalyviai, turi teisę kreiptis į jus, kad jo ar jos komandos nariai būtų patikrinti dėl lojalumo Lietuvos Respublikai? Man atrodo, yra gana svarbu užtikrinti, kad dalyviai turėtų teisę į jus kreiptis, nepažeisdami Asmens duomenų apsaugos įstatymo. Ačiū.

D. JAUNIŠKIS. Ačiū už klausimą. Žinote, aš nesu politikas, aš esu pareigūnas iš principo. Turbūt man diskutuoti politiniais klausimais ir kokie sprendimai turėtų būti priimti, ko gero, nebūtų ir etiška, ypač šioje salėje. Bet, aš galvoju, čia turbūt reikėtų pačiai valstybei apsispręsti, kaip mes tikriname tą lojalumą ir ką mes vadiname lojalumu valstybei. Matyt, atitinkamai galbūt ir tie visi įstatymai turėtų būti priimti. Bet vėlgi aš turbūt norėčiau susilaikyti nuo šitų politinių komentarų.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Gumuliauskas. Atsisako. P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiamas kandidate į VSD direktorius, aš noriu vieną klausimą. Kiek pagal jūsų surinktą ir pateiktą prokuratūrai informaciją iškelta baudžiamųjų bylų?

Antras klausimas. Ar ne dėl to paleidote A. Paleckį į laisvę, susitarę su prokuratūra, su kuo, kad užsitikintumėte socialdemokratų, *darbiečių* balsavimą už jus, dabar balsuojant Seime už jus kaip generalinį direktorių?

Ir trečias klausimas, ar laisvas buvo Prezidentas, pasirinkdamas jus teikti kandidatu antrai kadencijai, nes, kaip žinome, surinkote nemažai informacijos ir galbūt jūs jį šantažuojate: jeigu ne-teiksite, pateiksime informaciją ir pradėsime apkaltą, kaip tai buvo padaryta, nuo VSD buvo pra-dėta apkalta Prezidentui R. Paksui?

D. JAUNIŠKIS. Ačiū už klausimus. Labai griežtai paneigiu bet kokius tokius teiginius, ku-rie sako, kad Prezidentas gali būti įkaitas ar veikiamas. Tai absoliutus, mano giliu įsitikinimu, *nonsensas*.

Dabar dėl A. Paleckio paleidimo. Nežinau, ar reikia čia tokią sąmokslą teoriją kelti. Tikrai ne-sitarėme. Teismas šitą dalyką padarė, kuo čia dėta prokuratūra ar VSD. Šituos sprendimus priima teismas, kaip mes galime daryti įtaką teismui?! Tai yra absoliučiai nelegalu ir prieš Lietuvos Res-publikos įstatymus. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, jūs atsakėte į visus klausimus. (*Balsas salėje*) Kolegos, netriukšmaukite iš vietos. (*Balsai salėje*) Kolegos, atsakė tiek, kiek atsakė.

11.46 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Darių Jauniškį iš Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento direktoriaus pareigų“ projektas Nr. XIIIP-4676(2) (svarstymas)

Kolegos, pereiname prie 1-6 klausimo – Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Darių Jau-niškį iš Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento direktoriaus pareigų“ projektas Nr. XIIIP-4676. Svarstymas. Yra norinčių kalbėti. Komitetas – D. Gaižauskas. Šiuo metu kalba-me dėl atleidimo.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas po svarstymo pritarė bendru sutarimu D. Jauniškio atleidimui iš Valstybės sau-gumo departamento direktoriaus pareigų.

PIRMININKAS. Kolegos, dabar užsirašiusių yra keturi. Diskutuoti skirtos penkios minutės. Gal skirkime dešimt minučių? Tada prašom visų kalbančiųjų pabandyti suspėti per dvi tris minu-tes. V. Bakas – pirmasis. Prašom. (*Balsas salėje*) Signataras kalbės dėl skyrimo.

V. BAKAS (MSNG). Gerbiami kolegos, iš tiesų noriu atsiprašyti visų pirma jūsų ir visų Lietu-vos žmonių, kad šiuo sudėtingu mūsų šaliai laikotarpiu kalbame klausimais, kuriuos tikrai dide-lei daliai visuomenės nemalonu girdėti, bet jie yra labai svarbūs ilguoju valstybės laikotarpiu. Jie bus svarbūs tada, kai mes įveiksime šitą krizę ir kai sieksime ir norėsime, kad galėtume gyventi šitoje šalyje saugiai, saugiai daryti verslą, dalyvauti visuomeninėje veikloje, nebijoti reikšti savo nuomonę, nebijoti dalyvauti politikoje ir nebijoti savo pačių žvalgybos institucijų. Todėl turiu apie tai kalbėti, nes kitos progos nebus.

Keletas žodžių, kuriais tiesiog norėčiau paneigti dalį šmeižikiškos ir neteisingos informaci-jos, kuriai šiuo atveju atstovauja daugiau komiteto pirmininkas D. Gaižauskas, taip pat VSD di-rektorius.

Gerbiami kolegos, maždaug tuo metu, kai kovo mėnesį pas Lietuvos Respublikos Prezidentą atvykęs VSD vadovas pareiškė, kad fiksuos visus galimus, tai yra visus neigiamus pasisakymus, verčiančius abejoti valdžios priimamais sprendimais, ir, suprask, valdžios kritikus stebės VSD... (*Balsai salėje*) Pone Anušauskai, jūs 2009–2012 metų laikotarpiu vadovaudamas komitetui tylėjote, kai „MG Baltic“, kiti koncernai grobstė mūsų šalį. Dabar paklauskite, gerai?

PIRMININKAS. Netriukšmaukite iš vietų, kolegos, leiskite kalbėti.

V. BAKAS (MSNG). Būtent tuo metu, kai pas Prezidentą po susitikimo buvo pareikšta, kad VSD stebės visus valdžios kritikus, Estijos prezidentė, surinkusi tarptautinę skaitmeninių techno-logijų bendruomenę, kvietė *nuhakinti* krizę, kitaip tariant, nulaužti krizę. Tai rodo, koks atstumas mus skiria, net žiūrint į mūsų šalių demokratiją, į mūsų šalių prioritetus.

Kolegos, noriu pasakyti labai aiškiai, kad VSD direktorius šiandien bando prisidengti įstaty-mo nuostatomis, kurios jam leidžia administruoti procesą, bando pridengti žodinius nurodymus savo pareigūnams rinkti informaciją apie politikus, verslininkus, žiniasklaidos, kultūros veikėjus.

Kolegos, aš čia noriu M. Majauskui pasakyti: Mykolai, nereikia jokių papildomų įstatymų. Žvalgybos įstatymas draudžia bet kokius žodinius pavedimus ir bet kokius neteisėtus pavedimus kištis į žmonių privatų gyvenimą. Negalima to pakišti po administravimo sprendimais, tam yra labai aiškos procedūros, labai konkretūs Žvalgybos įstatymo straipsniai, kur yra sakoma, kaip yra duodami pavedimai kištis į privatų gyvenimą. Kišimasis į privatų gyvenimą pagal tarptautinę teisę yra ir tie atvejai, kai iš valstybei prieinamų duomenų bazių renkama informacija apie asmenis.

Kolegos, faktas, kad tai buvo kišimasis, buvo pažeistas privatus gyvenimas – ir daugybės visiškai su Rusijos grėsmėmis nesusijusių žmonių. Virš šimto žmonių buvo patikrinta: verslininkų, politologų, žurnalistų, meno, kultūros veikėjų. Jie nėra susiję su Rusija ir jie nėra planktonas, VSD direktoriaus. Nesvarbu, kad jie yra šalia Prezidento arba politiko. Jų reikia atsiklausti, ar jūs galite juos patikrinti. Jie, ne Prezidentas, yra tikrinami.

Dar daugiau. VSD nesiaiškino... ne VSD, o komitetas šiuo atveju net nesiaiškino, kaip informacija buvo panaudota. Dešimtys lapų, dešimtys dosjė, kurias mes išsiaiškinome. Kaip ji buvo panaudota, kam perduota? Komitetas nedrįso to daryti. Jūs tą šiandien turite girdėti. Mano versija, pranešėjo versija, kad šia informacija buvo išskirtinai aprūpinamas ponas kandidatas G. Naušėda. Dalis tam, kad surinktų informaciją apie savo galimus verslo rėmėjus. Dalis žmonių oficialiai... verslininkų, stambiausių įmonių, garsiausių įmonių buvo tikrinami žodiniais pavedimais, dalis jų parėmė kandidatą į Prezidentus oficialiai. Kita dalis, neaišku, ar parėmė oficialiai, ar ne, bet skaičiai įspūdingi.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, jau jūsų laikas baigėsi!

V. BAKAS (MSNG). Aš jums noriu pasakyti, paskutinė mintis...

PIRMININKAS. Prašom.

V. BAKAS (MSNG). ...dėl pranešėjo. Dar viena melo dozė, kurią skleidžia D. Gaižauskas ir VSD vadovybė viešojoje erdvėje, kuria siekiama sukompromituoti pranešėją. Kolegos, aš jums negaliu atskleisti tos pavardės, bet tas žmogus kartais turi didesnę patirtį negu šiandieninis VSD direktorius ir jo pavaduotojas, kartais, jis daugybę metų dirba VSD, jis eina labai rimtas pareigas...

PIRMININKAS. Vytatai, jūs jau išnaudojote pusę laiko.

V. BAKAS (MSNG). ...ir mato visą paveikslą. Ir jis mato, kad taip elgtis, kaip elgiasi dabartinė VSD vadovybė, negalima.

PIRMININKAS. Ačiū.

V. BAKAS (MSNG). Aš turėjau pareigą tai pasakyti ir aš kviečiu jus pagalvoti, ar mes balsuodami nesankcionuosime tokių žodinių pavedimų!

PIRMININKAS. Ačiū. Vytatai, ačiū.

Kviečiu A. Anušauską.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū už aptaškytą seilėmis mikrofoną. Iš tikrųjų, kai pasieki tam tikrą egzaltaciją, faktai lieka nuošalyje, nes kaip komiteto narys jūs gavote informaciją, galėjote ją vertinti, matėte, galėjote užduoti klausimus, gauti informacijos vėl. Tas buvo padaryta. Bet aš suprantu, kai *egzaltuojasi* taip žmogus, jam sunku tuos faktus ir realybę priimti tokią, kokia ji yra.

Iš tikrųjų pasitikėjimas yra užsitarnaujamas nuosekliu darbu, jis toks ir buvo ir pastaruosius penkerius metus. VSD veiklą daugiau mažiau stebiu pastaruosius tris dešimtmečius, gal daugiau – 12 metų. Aš suprantu, kad jums iš ekspertų varpinės labai sunkiai tas matėsi, kas buvo tuo laikui, kai VSD nusivilko uniformas, atsiskyrė nuo teisėsaugos institucijų. Iš tikrųjų daug kas keitėsi. Tik grėsmės iš esmės nesikeitė. Keitėsi VSD direktorių vadovavimo metodai, informacijos pateikimas, priėmėjams teikiama informacija ir parlamentinė kontrolė taip pat keitėsi. Jeigu nebūtų tų veiksmų, priimtų įstatymų, atskiros Žvalgybos įstatymo, tai jūs dar kapstytumėtės toje pačioje pelkėje kaip ir prieš kokius 15 metų, kai dalis politikų, sprendimų priėmėjų, net nenutuokė, ką iš tikrųjų veikia VSD.

Dabar pabaigoje, aš manau, kad iš tikrųjų reikia šviesti. Reikia šviesti visuomenę, reikia šviesti ir politikus, kurie yra tos pačios visuomenės atspindys, pavyzdžiui, kad būtų aišku, kuo skiriasi informacijos rinkimas ir jos tikrinimas, kuo skiriasi informacijos tikrinimas 55 tūkst. Europos Sąjungos vizų gavėjų, siekiančių teisės laikinai gyventi Lietuvoje, ir taip pat siekiančių dirbti su

slapta informacija, ir kuo skiriasi sekimas. Aš matau, kad daliai ir čia sėdinčių tai yra tiesiog nesuprantami dalykai, ir man labai gaila, kad dalis savo akivaizdžias žinių spragas nesistengia likviduoti net ir sėdėdami šioje salėje, net ir gaudami tą informaciją. Todėl aš manau, kad šiam nutarimo projektui mes, be abejonės, galime pritarti, o vėliau dar galėsime diskutuoti dėl paskyrimo.

PIRMININKAS. Ačiū. P. Urbšys.

P. URBŠYS (MSNG). Gerbiamieji Seimo nariai, iš tikro, man atrodo, tas klausimas dėl VSD vadovo nėra vien tik žinybinis klausimas, tuo labiau kad kai kam, kurie nėra dirbę darbo, susijusio su slaptos informacijos rinkimu, atrodo, kad čia viskas gerai. Žinote, tie, kurie šiek tiek yra prisilietę prie šio darbo, akivaizdžiai nenori būti kvailinami.

Noriu atkreipti dėmesį į dabartinio vadovo paskyrimo aplinkybes. Ar jums nekilo klausimas, kodėl pirmą kartą Lietuvos istorijoje buvo pasiūlyta kariškio kandidatūra į VSD vadovo pareigas, ir ne bet kokio kariškio, o karinių specialiųjų pajėgų karininko? Tai yra to žmogaus, kuris yra pripratęs veikti prieš teritorijoje ir kuris vadovaujasi principu – tikslas pateisina priemones. Tai yra suprantama, kai tu veiki prieš teritorijoje, bet jeigu tą patį principą tu pradedi taikyti čia savo piliečių atžvilgiu, tai jau neteisinga.

O kodėl buvo paskirtas jis ir pasiūlytas? Prisiminkime, tuo metu buvo informacijos nutekėjimo skandalas. Kai tuometinis VSD vadovas G. Grina tarp karjeros ir... pasirinko įstatymą, būtent jis inicijavo tyrimą dėl informacijos nutekėjimo, kuris buvo tiesiogiai susijęs su Prezidentu D. Grybauskaite, koks buvo jo likimas? Išmestas į gatvę. Po visos šitos istorijos, be abejo, reikėjo kariškio, kuris nedvejodamas vykdytų visus įsakymus. Ir kai tekdavo girdėti, kad bet kokia valdžios kritika yra kėsintis į valstybės stabilumą, tikrai darydavosi nejauku. Kai buvo inicijuotas „MG Baltic“ tyrimas, akivaizdžiai matėsi, kad jis baigsis ne kuo nors kitu, o Seimo narius nuves ten, kur nori būtent gerbiama Prezidentė. Todėl failai, kurie buvo susiję su koncerno ryšiais, su A. Kubiliumi, „Rosatomo“ ryšiai su A. Kubiliumi ir kitais Vyriausybės nariais, ypač Energetikos ministerija, buvo nutylėti. Valdantieji, jūs tuos klausimus įtraukėte į kitos tyrimo komisijos klausimyną. Štai ką aš dabar matau – tas tuščias vietas ir tą tokį balsavimą dėl atviro pasisakymo už ar prieš kandidatūrą. Aš darau išvadą – ko gero, yra įvykęs sandėris. Galbūt yra pažadėta, kad šį kartą bus suteikta informacija apie konservatorius toje garsioje A. Širinskienės komisijoje. Gal mainais į tai šiuo atveju ir bus tie pritariami valstiečių balsai. Gal kiti tikisi, kad bus nutylėta, ir nereikia kelti Seimo nario Ž. Pavilionio istorijos, kiek galėjo VSD prisidėti prie jo santykių aiškinimosi su V. Ušacku.

PIRMININKAS. Povilai, kiek dar reikės laiko?

P. URBŠYS (MSNG). Bet, mano giliu įsitikinimu, jeigu mes vis dėlto norime kurti valstybę, kurioje demokratija nebūtų tuščias žodis, mes tikrai turime pagalvoti, ar šita istorija dėl VSD tikrai yra tuščia ir niekinė.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, A. Gumuliauskui nesuteiksiu žodžio, nes mūsų laikas baigėsi. Jūs turbūt vis tiek kalbėsite dėl kitų klausimų, nes... (*Balsai salėje*) Dėl skyrimo, gerai? (*Balsai salėje*) Dėl skyrimo. 30 sekundžių, greitai. Tai dėl motyvų pašnekėsite.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Iš vietos. Aš tikrai noriu pasakyti, kad iš 12 NSG komiteto narių šitam nutarimui pritarė 11. Vieno žmogaus nuomonė kažkaip susikirto su daugumos.

PIRMININKAS. Ačiū.

12.01 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Darių Jauniškį Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento direktoriumi“ projektas Nr. XIIIIP-4677(2) (svarstymas)

Kolegos, 1-7 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Darių Jauniškį Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento direktoriumi“ projektas Nr. XIIIIP-4677. Svarstymas. Yra užsirašiusių.

Kviečiu Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininką D. Gaižauską. Prašom, komiteto nuomonė, nors ką tik A. Gumuliauskas pasakė, bet vis tiek. Prašau.

D. GAIŽAUSKAS (*LVŽSF*). Dėkui, gerbiamas pirmininke. Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas po svarstymo... Tiksliau, svarstyme dalyvavo 10 komiteto narių, 9 iš jų balsavo už, 1 balsavo prieš.

PIRMININKAS. Ačiū pirmininkui. Kolegos, frakcijos vardu... Dabar dar kartą dėl laiko, kurį skiriame. Skiriame viskam 15 minučių. (*Balsai salėje*) Neišeik, mes jau... (*Balsas salėje*) Mielas Petrai, yra darbotvarkė ir mes 12 val. 30 min. turime balsuoti. (*Balsas salėje*) Ne, 15 minučių. Prašau. A. Anušauskas frakcijos vardu? (*Balsai salėje*) Aš manau, kad tie, kurie jau kalbėjo, gali ir nesikartoti.

E. GENTVILAS (*LSF*). Dėl vedimo tvarkos.

PIRMININKAS. Prašau.

E. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamas posėdžio pirmininke, aš nesu užsirašęs kalbėti ir ne apie mane kalbame, bet kai svarbiam klausimui – nuomonių išdėstymui skiriama 15 minučių, tai yra trims žmonėms tikrai per mažai.

PIRMININKAS. Šiaip aš dar padidinau, gerbiamas kolega. Buvo skirta dešimt. Prašau. A. Anušauskas. (*Balsai salėje*)

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų paskyrimas šiek tiek ir kita tema, nes kalbame apie ateitį, su kuria susidursime ir mes, susidurs ir Valstybės saugumo departamentas, ir jo direktorius. Tai yra nauji iššūkiai, naujos grėsmės nacionaliniam saugumui.

Beje, koronaviruso istorija ir mūsų vaizdelis, kuris dabar toks egzotiškas, tai įrodė. Jungtinėse Valstijose buvo įvertinta, kad jų žvalgyba šio viruso grėsmės tinkamai neįvertino. Matyt, mums taip pat reikėtų ir Valstybės saugumo departamente turėti vieną kitą specialistą, kuris išmanytų nekonvencines grėsmes, kurios atsiliepia nacionaliniam saugumui, verčia keisti darbo metodus. Jau dabar akivaizdu, kad uždarius sienas sumažėjo trečiųjų valstybių asmenų judėjimas, kitų šalių žvalgybų galimybės kokiais nors tradiciniais agentūriniais metodais vykdyti žvalgybą, apklausti mūsų piliečius, atvykstančius į jų šalis, tačiau stiprėja grėsmės kibernetinėje erdvėje, grėsmės informacijos saugumui.

Tad tęsiant darbus paskirtajam direktoriui penkeri metai prabėgs tikrai greitai. Aš tikiuosi, kad po penkerių metų departamentas bus iš tikrųjų XXI amžiaus technologijas visiškai išnaudojanti įstaiga, kuri ne tik gina valstybės saugumą, bet ir preciziškai paiso žmogaus teisių reikalavimų, kaip ir direktorius. Ir direktorius čia tikrai neturi būti lankstus, bet būtent drąsus, paisantis įstatymų, nepaisydamas patiriamo spaudimo, o politinio spaudimo yra ir bus, tai liudija ir pastarųjų poros mėnesių istorija.

Mūsų frakcija nutarė palaikyti šį paskyrimą, tačiau, be abejonės, mes žengiame į naują saugumo erdvę pasaulyje, ji turės tikrai nemažai iššūkių, todėl stiprus direktorius – tai, beje, buvęs kariškis, beje, ir prieš tai buvęs direktorius taip pat buvo kariškis. Na, jeigu nežinojote, tiesiog primenu, kad G. Grina – taip pat pulkininkas. (*Balsai salėje*) Aš manau, kad tai bet koku atveju nieko nekeičia. Kiekvienas Prezidentas renkasi tuos žmones, kurie mano galintys ne tik dirbti tą darbą, bet ir turėti to darbo viziją, matyti toliau, aiškiau, bet aš dar kartą galiu tikrai apgailestauti, kad politikai užsimerkia prieš faktus. Užsimerkia, nes taip patogų, užsimerkia, nes taip labai patogų tęsti savo sužlugusias idėjas, mėginti jas įgyvendinti puolant Valstybės saugumo departamentą, beje, kaip instituciją.

Aš manau, kad turėjau progos ir anksčiau kalbėti dėl kai kurių veiklos metodų, ir anksčiau, gerokai anksčiau, ir daugiau kaip prieš dešimt metų. Aš suprantu, kad viskas keičiasi, bet mes turime matyti faktus, o ne nuo jų nusisukti. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūs sutaupėte kelias minutes. Kviečiu D. Šakalienę, tikiuosi, ji taip pat pasielgs. Tada mes spėsime pagal darbotvarkę. Prašom, Dovile.

D. ŠAKALIENĖ (*LSDPF*). Mielai kolegos, iš tikrųjų aš irgi tikrai sutaupysiu laiko, nes aš manau, kad prieš mane kalbėjo žmonės, taip pat uždavininę klausimus, ir kolega Arvydas iš komiteto pasakė gana aiškiai ir konkrečiai apie procedūrinę, techninę kompetencijos ir nacionalinio saugumo požiūriu D. Jauniškio, kaip Valstybės saugumo departamento vadovo, darbo pusę.

Bet, man atrodo, labai svarbu suvokti, kai skiriame būtent konkretų asmenį, personalijos savybes. Aš manau, kad daugelis atkreipė dėmesį, kad būtent per pirmąją kadenciją D. Jauniškis

praskleidė tą kartais gal ir nereikalingą paslapties šydą, kaip veikia Valstybės saugumo departamentas, kas yra žvalgyba, kaip veikia žvalgybininkai. Grėsmių ataskaitos skelbimas, diskutavimas apie ją, atviras aptarimas, gebėjimas atsižvelgti į tikrai labai greitai kintančią situaciją, kompetencija, kurios neužtemdo arogancija, sąžiningas, atviras, geranoriškas elgesys, man atrodo, yra tai, ko iš tiesų mes turėtume norėti iš žvalgybai vadovaujančio asmens. Man atrodo, kad šiuo atveju kariška drausmė labai gerai dera su atviru ir demokratišku požiūriu.

Tiek komitete, kiek mes dirbome, tiek, kiek matėme produktus, paruošiamus Lietuvos žvalgybos, tiek, kiek aptarinėjome tikrai labai sudėtingas ir jautrias situacijas, gebėjimas atvirai matyti ir mąstyti, ir įvertinti labai greitai besikeičiantį grėsmių žemėlapi, gebėjimas suvokti, kokių naujų savybių reikia mūsų žvalgybai, tikrai labai atkaklus darbas, perfekcionistiškai pildant žvalgybininkų gretas, man atrodo, leidžia mums pasitikėti, kad šis žmogus iš tiesų gali kokybiškai vadovauti demokratiškos valstybės žvalgybai, atsižvelgdamas į žmogaus teisių standartus ir jokiais būdais neperžengdamas tų ribų, kurios yra nustatytos tiek įstatymais, tiek vidinės etikos principais, tačiau kartu laikydamas mūsų valstybės ir piliečių saugumą pačia aukščiausia vertybe. Tad aš vienareikšmiškai palaikau šią kandidatūrą.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūs taip pat sutaupėte, Dovile. Kviečiu frakcijos vardu D. Gaižauską. Prašom.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Išties prieš pasisakymą norėčiau sureaguoti į V. Bako išsakytus žodžius. Nežinau, neįsivaizduoju, ką V. Bakas veikia mūsų komitete, dar baisiau – pirmininkavo, kad jis iki šios dienos neatrenka, kas yra informacijos rinkimas ir informacijos tikrinimas. Informacijos rinkimas tada, kai sankcionuojami veiksmai, pasiklausymas, vykdomas sekimas. Gerbiamas VSD vadovas pasakė, to nebuvo daroma. O tikrinimas, kai surinktų duomenų bazėse patikrinami tam tikri asmenys, ar jie nėra kitų žvalgybos tarnybų objektai. Tai yra du skirtingi dalykai. Prevencija sumaišyta su proaktyviu darbu. Bet ne apie tai.

Gerbiami kolegos, iš karto pasisakau, kad balsuosiu už D. Jauniškio paskyrimą. Raginu visus tai daryti, nes faktų, kodėl tai reikia daryti, tikrai daugiau, negu reikia. Kai kuriuos iš jų aš įvardinsiu, būtent tai, kas padaryta VSD vadovaujant D. Jauniškiui.

Išties reikia paminėti, kad tai pirmas kartas Lietuvos istorijoje, kai VSD direktorius antrą kartą vėl siūlomas antrai kadencijai. Kodėl? Išties VSD labai pasikeitė per paskutinius penkerius metus, tapo atviresnis, tą ir kolegė gana aiškiai akcentavo. Visuomenei kas metus pateikiama grėsmių nacionaliniam saugumui vertinimo ataskaita, taip pat teikiami praktiniai pavyzdžiai, kaip apsisaugoti paprastiems piliečiams nuo užsienio tarnybų.

Taip pat noriu pažymėti, kad per tuos penkerius metus išaugo visuomenės pasitikėjimas VSD nuo 44 % iki 62 %. Tai išties ilgas kelias, įrodantis, kad visuomenė pradeda pasitikėti ir teigiamai vertina Valstybės saugumo departamento darbą. D. Jauniškiui perėmus VSD vairą, iš karto buvo patvirtinta nauja VSD strategija, nukreipta į šios žvalgybos institucijos stiprinimą, žmogiškuosius išteklius, jų motyvaciją ir sąžiningą tarnystę. Dėl efektyvios žvalgybinės veiklos, stiprinant ne tik Lietuvos, bet ir visos Europos saugumą, VSD vertinama labai, galima sakyti, išskirtinai mūsų NATO ir Europos Sąjungos institucijų, kitų partnerių. Sąjungininkai išties pasitiki mūsų institucijų teikiama informacija bei grėsmių vertinimu.

Noriu akcentuoti mums visiems šiandien jau gerai žinomą atvejį, tai yra žvalgų apsikaitimo istoriją. Tai ligi šiol beprecedentis įvykis, kai, keičiantis žvalgais, pagalba buvo suteikta ir mūsų NATO sąjungininkei. Šis įvykis išskirtinis ir dar ilgai teigiamai bus vertinamas žvalgų pasaulyje. Dėl profesionalios kontržvalgybinės veiklos užsienio žvalgybos tarnybų veikla Lietuvoje po diplomatine priedanga yra stipriai apribojama. Nutraukti bandymai verbuoti Lietuvos piliečius, padaugėjo ir nustatytų šnipinėjimo atvejų. Priešingai, nei teigia kai kurie kolegos, išskirtinai pagerėjo teikiamos informacijos sprendimų priėmėjams kokybė. Tai galiu atsakingai pareikšti kaip Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas. O užtikrinant ekonominį saugumą, Valstybės saugumo departamento informacijos pagrindu per ketverius metus net 27 nacionalinio saugumo interesų neatitinkantys investuotojai buvo priversti keisti savo investicinius planus Lietuvoje. Taip buvo apsaugota mūsų ekonomika.

VSD aktyviai informavo kompetentingas institucijas apie užsienio žvalgybų projektą, tokių kaip Astravo atominė elektrinė, keliamas grėsmes. Didelis dėmesys buvo skirtas konstitucinių pagrindų apsaugai, grėsmėms politinei sistemai ir demokratiniams rinkimams šalinti. Žinoma, kaip ir kiekvienos institucijos veikloje, buvo iššūkių. Suprantama, kad šis svarstymas nepraejo ir be to dėmesio, kurio sulaukė Valstybės saugumo departamentas, be abejo, ir direktorius, po viešų Seimo nario pareiškimų ir iš pranešėjo gautos informacijos paviešinimo. Galiu užtikrinti, kad informacija buvo kruopščiai patikrinta tiek STT, tiek Generalinės prokuratūros. Ir taip pat komitetas padarė beprecedentį įvykį – padarė parlamentinės kontrolės tyrimą, kurio metu susipažinome su pačia slapčiausia, iki tol niekas, ko gero, to nebuvo daręs, informacija. Ir atsakingai pareiškė, kad informacija, kuri buvo pateikta viešojoje erdvėje, nepasitvirtino, o išvados dėl tam tikrų įstatymų spragų buvo padarytos ir tam tikri įstatymų pakeitimai taip pat bus padaryti.

Ką noriu išskirtinai akcentuoti? Gerbiamas Petrai, ir jums taip pat sakau. Tai pirmas VSD vadovas, kuris rodo išskirtinai pozityvų požiūrį į ketinimą sukurti žvalgybinės veiklos kontrolės mechanizmą Lietuvoje, tai yra ombudsmeno institutą. Tai pirmas VSD vadovas, kuris remia šią iniciatyvą, yra ne kartą išsakęs komitetui tokio instituto atsiradimo svarbą ir pateikęs labai aiškiai argumentus, palygindamas su kitų valstybių praktika.

Atsižvelgdamas į šias aplinkybes ir dar daugelį kitų, mano nepaminėtų, taip pat į išskirtinai asmenines dalykines D. Jauniškio savybes, raginu visus balsuoti ir palaikyti D. Jauniškio kandidatūrą antrą kadenciją. (*Balsai salėje*) Gerbiamas kolega, jūs paminėjote specialiųjų operacijų pajėgas.

Pabaigoje norėčiau paminėti, ir jūs turbūt puikiai taip pat žinote, nes jūs taip pat karininkas, kaip ir aš, atsargos, kad tarp karininkų yra ir garbės žodis, garbės kodeksas. Galiu atsakingai pareikšti, kad ne kartą bendravau su D. Jauniškiu tiek ir komitete, D. Jauniškis ne kartą yra pasakęs: aš tarnauju Lietuvai ir ne jokiems siauriems interesams. Ir tai yra mano karininko garbės žodis, jį davė pulkininkas, tai yra specialiųjų operacijų pajėgų karininkas, ir aš neturiu jokio pagrindo juo netikėti.

Gerbiami kolegos, prašau palaikyti šią kandidatūrą.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, mūsų laikas baigėsi, bet mes dar turime suteikti žodį Z. Vaišvilai. (*Balsas salėje*) Laikas mūsų baigėsi, Petrai, nesikarščiuok.

Signatarą Z. Vaišvilą kviečiu į tribūną. Iki dešimties minučių. (*Balsas salėje*) Penkių minučių. (*Balsai salėje*) Prašom. Z. Vaišvila. Prašom. Galima kalbėti per kaukę.

Z. VAIŠVILA. Aš labai atsiprašau, norėčiau kalbėti šiuo klausimu be kaukės. Jeigu liepiate su kauke, aš užsidedu.

PIRMININKAS. Prašom.

Z. VAIŠVILA. Gerbiamieji Seimo nariai, gerbiamas Petrai, aš manau, aš pasakysiu daug ką, ką jūs norite pasakyti. Visų pirma aš manau, kad yra nekorektiška procedūra: nepabalsavęs dėl D. Jauniškio atleidimo Seimas nėra laisvas diskutuoti apie jo paskyrimą. Tai yra teisingumo... (*Balsas salėje*) Na, gerai, gerai, atsiprašau. Tai yra teisingumo, protingumo ir sąžiningumo principas, kuris galioja nuo Romos teisės laikų.

Dabar aš kalbėsiu tik apie tai, kas yra grindžiama dokumentais, teismų sprendimais ir dar gyvais liudytojais.

2018 m. liepos 26 d. Jungtinių Tautų Žmogaus teisių komitetas priėmė sprendimą dėl ketvirtos Lietuvos žmogaus teisių ataskaitos. Jame nurodė, kad iš grėsmių nacionaliniam saugumui vertinimo turi būti pašalinti asmenys, kurie yra įrašyti dėl nuomonės reiškimo. 2016 m. kovo 30 d. D. Jauniškis ir A. Šiuparis, pristatydami grėsmių nacionaliniam saugumui vertinimą, nekalbėsiu už kitus, įrašė ir signatarą Z. Vaišvilą. Ačiū D. Jauniškiui už tai, kad jis, kaip tikras kariškis, atsiprašau, aš vadinčiau jį saldofonu, spaudos konferencijoje Seime pasakė, kad esu įrašytas dėl to, kad aš turiu savo nuomonę ir kaip signataras šią nuomonę garsinu Lietuvai. Aš nurodžiau Seimo valdybai minutes tos spaudos konferencijos, kurioje tai yra pasakyta.

Iki šiol Jungtinių Tautų Žmogaus teisių komiteto sprendimas neįvykdytas. Taip, jis yra rekomendacinio pobūdžio, tačiau visos Jungtinių Tautų komitetų išvados valstybėje narėje yra įgyvendinamos geros valios principu, kuris išplaukia iš Vienos konvencijos dėl sutarčių teisės. Geros valios principo esmė yra ta, kad sutarčių reikia laikytis, ir tarptautinėje visuomenėje yra laikoma-

si nuomonės, kad sprendimų viešumas ir tarptautinis dėmesys turi priversti valstybes, pažeidusias asmens teises, pakeisti priimtus sprendimus. D. Jauniškis 2016 m. kovo 31 d. prie liudytojų R. Paulausko, V. Makausko (atstovas spaudai) man pasakė, kad šį vertinimą pasirašė neskaitęs. Antrasis operatyvinių tarnybų departamentas raštu jau Generalinei prokuratūrai patvirtino, kad A. Šiuparis pasirašė šį vertinimą, net nevertinęs informacijos apie mane, ir kad tai nurodyta Valstybės saugumo departamento vadovo. Iš pradžių raštu jie man aiškino, kad tai yra valstybės paslaptis, dėl ko esu įrašytas. Po to, kai 2017 metų rugsėjo mėnesį privataus kaltinimo tvarka aš kreipiausi į teismą dėl jo asmeninės atsakomybės, 2017 m. rugsėjo 29 d. šis bailsys parašė raštu, kad aš nesu grėsmė nacionaliniam saugumui. Tuo metu S. Punys, Vilniaus apygardos teismo teisėjas, sako, kaip gali būti du dokumentai, kaip gali... Dešimt minučių skyrėte, ačiū. Kaip gali būti du dokumentai, kur viename aš grėsmė nacionaliniam saugumui, kitame – ne?

O dabar apie moralę. D. Jauniškis buvo Aukščiausiosios Tarybos apsaugos skyriaus antrojo ešelonu darbuotojas. Aš dirbau... Apie moralę, ką jis įrašė į grėsmes nacionaliniam saugumui. Z. Vaišvila 1991 m. sausio 13 d. kaip Krašto apsaugos ir vidaus reikalų komisijos pirmininkas buvo paskirtas Lietuvos Respublikos laikinosios gynybos vadovybės nariu. Man nežinant buvau išrinktas naktį Ministro Pirmininko pavaduotoju. Sausio 16-ąją, aukų laidotuvių išvakarėse, po aštuonių dienų nebuvimo grįžau namo persirengti kaip laidotuvių komisijos pirmininkas. 15 sekundžių mane skyrė nuo sulaikymo ir liudytojai yra pirmos apsaugos žiedo – Aukščiausiosios Tarybos apsaugos skyriaus – žmonės. Sausio 9 dienos vakare mane, iš susitikimo parvežantį informaciją, kada bus imamas spaudos bokštas ir kiti, per 20 sekundžių vos nesulaikė Šiaurės miestelio divizijos spec. padaliniai. Sausio 8 dieną, visi žinome apie įsiveržimą į Seimą, buvau aš, kuris išėjo pro pralaužtas duris į minią, ir su E. Kaliačiumi kalbėjausi, kodėl mūsų OMON'as valanda vėliau atsirado. Po pučo Maskvoje su pirmu ešelonu dar gyvais D. Grybauskaitės laikais išmėtytais iš Vadovybės apsaugos departamento žmonėmis su automatais mes buvome TSRS gynybos ministro J. Šapošnikovo priimamajame.

Susipažinęs su D. Grybauskaitės laikais 2013 m. lapkričio 3 d. Generalinės prokuratūros nutrauktu tyrimu dėl mano ir iš viso 25 nukentėjusiųjų sumušimo Maironio gatvėje spaustuvėje, kur mes gynėme taikos priemonėmis paskutinę spaustuvę, Lietuvos valdžiai leidžiančią spausdinti, po daugybės metų aš pamačiau Vilniaus apygardos teismo sprendimą, S. Lemežio nuomonę: mus talžiusi TSRS vidaus kariuomenė vykdė mūsų teisėsaugos funkcijas. Šis teisėjas dar teisėjas.

Ką aš dar pasakysiu. Šioje byloje, aš susipažinau su medžiaga, aš sužinojau, kaip aš du kartus buvau sąmonės netekęs. Po septynių smūgių „bananu“ į galvą, TSRS vidaus kariuomenė vožė man į galvą ir mane atjungė. Antrą kartą atjungė, kai kareiviai išnešdami mane apsvaigusį numėtė žemyn galva *prochodnoj*. 1991 m. (klausykite!) kovo 19 d. sulaikius A. Butkevičių, krašto apsaugos vadovą, OMON'ui...

PIRMININKAS. Jums liko dvi minutės, kolega.

Z. VAIŠVILA. Dvi liko. Ačiū.

Sulaikius OMON'ui, aš nuvažiavau pas A. Žitnikovą, vidaus kariuomenės vadovą. Tą, kurio kareiviai mane su kitais 25 talžė. Ir mes per 12 valandų išsprendėme. Mes be D. Jauniškio ir be jokios apsaugos su vidaus reikalų ministru P. Liubertu nuėjome į bazę išlaisvinti A. Butkevičiaus.

Šis žmogus apšaukė mane nacionaline grėsme ir bailsys parašė raštą, kad jis toks nėra. O dabar apie jo melagystes. 2016 m. kovo 31 d. jo kabinete aš įteikiau prašymą ne tikrai išmesti mane iš grėsmių vertinimo. Aš pateikiau Rusijos Federacijos užsienio reikalų ministerijos ir ambasados atsakymą apie tai, kad Prezidentė D. Grybauskaitė iki šiol yra valstybės Rusijos paslaptis. Ir atsakymą aš gavau kaip į klausimą, ji gali patvirtinti dar gyvi liudytojai, kad 1991 metais, tada, kai mes tai darėme, ji dirbo TSRS ambasadoje Vašingtone. Šis melagis D. Jauniškis prie minėtų liudininkų pasižadėjo tai tirti. Jis neištyrė to. Teisėja R. Gudienė, Vilniaus miesto apylinkės teismo teisėja, nurodė Generalinei prokuratūrai teismo nutartimi išreikalauti medžiagą iš šių veikėjų, kad jie tiria tą grėsmę Lietuvai.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, jūsų laikas baigėsi. Atsiprašau. Ačiū.

Z. VAIŠVILA. Ačiū. Aš prašau... baigdamas paskutinę mintį pasakau. Dariau Jauniški, jeigu esi ne menkysta ir vyras, pats atsiimk šią savo kandidatūrą. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, dabar pagal mūsų sprendimą mes turime daryti dešimties minučių sanitarinę pertraukėlę. Dešimt minučių. Ačiū.

Po to Valstybės kontrolės pateikimai ir balsavimai. Po dešimties minučių. Pertrauka dešimt minučių. (*Balsai salėje*)

Pertrauka

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, prašom sėsti į vietas. Tęsiame posėdį. (*Balsai salėje*) Prašom sėstis į vietas, kolegos!

12.40 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Arūną Dulkį iš Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus pareigų“ projektas Nr. XIII P-4689 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 1-8 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Arūną Dulkį iš Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus pareigų“ projektas Nr. XIII P-4689. Kviečiu S. Krėpštą, Prezidento patarėją. Pateikimas. (*Balsai salėje*) Prašau? Nebaigėme, balsuosime dėl visko kartu. Prašau.

S. KRĖPŠTA. ...pristatyti Respublikos Prezidento balandžio 2 dienos dekretą. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 84 straipsnio 13 punktu ir 133 straipsnio 2 dalimi ir Valstybės kontrolės įstatymo 43 straipsnio 1 dalies 2 punktu, pasibaigus įgaliojimų laikui, A. Dulkys teikiamas atleisti iš Lietuvos Respublikos kontrolieriaus pareigų. Respublikos Prezidentas dėkoja valstybės kontrolieriui A. Dulkiui už jo reikšmingą indėlį į Valstybės kontrolės veiklą ir į šios institucijos veiklos viešinimą. Prieš teikdamas naują valstybės kontrolieriaus kandidatūrą Respublikos Prezidentas atidžiai įvertino keletą kandidatų, tarp jų ir poną A. Dulkį. Prezidentas mano, kad kitas kandidatas, kurį jums leidus pristatysiu vėliau, M. Macijauskas, turi aiškią Valstybės kontrolės veiklos viziją, turi galimybių labiau susitelkti į valstybės rekomendacijų kokybę, konkretumą ir jų įgyvendinimo didinimą.

Gerbiami Seimo nariai, siūlau pritarti Lietuvos Respublikos Prezidento teikiamam dekretui. Ačiū.

PIRMININKAS. Jūsų nori paklausti keletas kolegų. I. Šimonytė pirmoji. Prašau.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas Simonai, kadangi nėra taip, kad visiems pareigūnams, kurių kadencijos baigiasi, yra ieškoma kokios nors paminos, yra pareigūnų, kurie teikiami antrai kadencijai, aš norėčiau, kad jūs vis dėlto įvardintumėte, kokie pagrindiniai galbūt jūsų priekaištai buvo kontrolieriui A. Dulkiui, kad jis nebuvo pasiūlytas antrai kadencijai?

S. KRĖPŠTA. Ačiū už klausimą. Ši situacija yra panašesnė į tai, kad renkamasi iš gerų kandidatų ir buvo, Prezidento nuomone, pasirinktas geresnis. Prezidentas norėtų ateityje matyti didesnės rekomendacijų... didesnio rezultatyvumo ir jų, tų rekomendacijų, įgyvendinimo praktikoje. Be abejo, tai priklauso nuo įgyvendinančios pusės, nuo tų subjektų, kuriems yra teikiamos veiksmų rekomendacijos, tačiau ir pačios rekomendacijos turbūt galėtų turėti daugiau konkretumo atskirais atvejais. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia V. Čmilytė-Nielsen. Prašom.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mano klausimas yra iš dalies susijęs su prieš tai klausiusios kolegės Ingridos klausimu. Iš tiesų A. Dulkio, jo, sakykim taip, darbo periodu Valstybės kontrolės prestižas ir išvados buvo, na, aš sakyčiau, kelio parodymas ir turėjo didelę reikšmę priimant sprendimus, ieškant kelių optimizuoti vieną ar kitą sritį. Galbūt jis labiau nei kiti pareigūnai pasižymėjo ir pasižymi savo bekompromise kritika ir tokia labai nepriklausoma pozicija bet ko, tarkim, valdančiųjų, atžvilgiu. Kaip vis dėlto šioje situacijoje? Gal jūs galėtumėte praplėsti savo prieš tai atsakymą? Kokios savybės visgi jus paskatino ieškoti kito kandidato?

S. KRĖPŠTA. Dėkoju už klausimą. Šiek tiek pakartosiu, kad tikrai dabartinis kontrolierius turi daug gerų savybių ir atliko reikšmingų darbų. Tai Prezidentas vertina ir už tai dėkoja. Tuo pat metu Prezidentas tikisi tam tikros rotacijos ir pokyčio dar labiau gerinant rekomendacijų kokybę, dar labiau siekiant, kad tos rekomendacijos būtų įgyvendinamos praktiškai, ir tai prisidėtų prie geresnių viešųjų paslaugų kokybės ir efektyvesnio finansų naudojimo.

PIRMININKAS. Ačiū. J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas pranešėjau, norėčiau pasiteirauti, ar per bendro darbo laiką Respublikos Prezidentas buvo susitikęs su dabartiniu valstybės kontrolieriumi, ar buvo išsakęs kokių nors pastabų, pageidavimų ir kaip vertina, jeigu tai buvo, kiek į tai atliepta? Ir norėčiau, kadangi jūs akcentuojate naujo kandidato geresnes savybes, kad akcentuotai pasakytumėte, kurias jo charakteristikas vertinate kaip perspektyvesnes, teikiančias daugiau lūkesčių?

S. KRĖPŠTA. Dėkoju už klausimą. Taip, Prezidentas buvo bent keletą kartų susitikęs su dabartiniu valstybės kontrolieriumi ir atrankos procese bendravo tiek su ponu A. Dulkiu, tiek ir su kitais kandidatais. Dėl gerųjų siūlomo kandidato savybių – aš esu pasirengęs detaliau pristatyti pristatydamas kitą dekretą, bet jeigu trumpai – tai žmogus, turintis didelę patirtį, dirbęs 18 metų šioje institucijoje, reikšmingai prisidėjęs prie teigiamų šios institucijos pokyčių, kurie jau įvyko, ir turintis aiškią viziją, kaip dar geriau pagerinti šios institucijos veiklą.

PIRMININKAS. Ačiū. M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, daliai opozicijos narių susidaro toks įspūdis, kad ponas A. Dulkys Vyriausybę kaip seną kilimą nuoširdžiai ir intensyviai dulkino ir dabar imamasi priemonių toki gana principingą vadovą pakeisti nauju. Ar galite užtikrinti, kad naujas vadovas taip pat principingai reikalaus iš Vyriausybės, kuri yra atsakinga už rekomendacijų įgyvendinimą, nuoseklaus darbo?

S. KRĖPŠTA. Dėkoju už klausimą. Valstybės kontrolės funkcijos yra aiškiai apibrėžtos, jos labai svarbios mūsų šalies gyvenime, jos yra skirtos atlikti finansinį auditą, jos yra skirtos atlikti veiklos auditą, viešųjų funkcijų ir prisidėti prie tų funkcijų kokybės gerinimo. Prezidentas tikisi iš visų vadovų, ir iš naujojo vadovo, kad jis maksimaliai vykdys tą funkciją, kuri yra jam priskirta.

PIRMININKAS. Ačiū. K. Masiulis. Prašom įdėti kortelę.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš norėčiau jūsų pasiteirauti tokio dalyko. Manęs neįtikino jūsų tas pasakymas ir vienintelis argumentas, kurį pateikiate atleidžiant A. Dulkį, kad reikia, kad geriau būtų įgyvendinamos rekomendacijos. Aš norėčiau pasiteirauti, kas turėtų įgyvendinti tas rekomendacijas ir geriau stengtis? Ar pats A. Dulkys ir turėtų jas įgyvendinti? Turbūt jis pateikia rekomendacijas apie įvairias institucijas? Tai tos institucijos... Jų įgyvendinimą kontroliuoja Vyriausybė. Vadinas, jūs baudžiate A. Dulkį už tai, kad Vyriausybė neįgyvendina rekomendacijų. Aš taip suprantu. Ir jeigu Prezidentas laikosi principo, kad gerų arklių ten kažkur nekeičia, tai čia šiuo atveju tikrai yra geras arklys, jisai rizikuoja jį keisdamas į nežinomą.

PIRMININKAS. Klauskite.

S. KRĖPŠTA. Dėkoju už klausimą ir komentarą. Vėlgi pakartosiu, kad Prezidentas labai atidžiai vertino visas kandidatūras, įskaitant ir pono A. Dulkio, prieš teikdamas Seimui. Prezidentas tikisi, kad Valstybės kontrolės veikla ateityje dar sustiprės, dar pagerės ir tai padidins visų viešųjų funkcijų kokybę ir kartu mūsų visų gyvenimą.

PIRMININKAS. Ačiū. S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas patarėjau, iš tikrųjų norėtusi iš jūsų truputį aiškesnių, platesnių paaiškinimų, nes valstybėje yra gausu privisę kontroliuojančių institucijų, tarp jų ir Valstybės kontrolė, vadovaujama pono A. Dulkio, buvo iš tikrųjų vėliavnešė – vėliavnešė ir tarptautiniu mastu, iš Europos Audito Rūmų sulaukdavo pagyrimų. Ir šiandien, kai teikiama iš prezidentūros vienos institucijos – VSD – vadovas antrai kadencijai, labai neaiški argumentacija, kas iš tikrųjų yra blogai institucijoje, kuri rodė pavyzdį, kaip reikia kontroliuoti ir prižiūrėti, ir save prižiūrėdavo pagal aukščiausius standartus. Labai prašau pateikti, nes šiandien (su visa pagarba kitu dekretu teikiamam kandidatui) mes esame patenkinti valstybės kontrolieriaus veikla. Vienintelis, kas nepatenkintas, turėtų būti...

PIRMININKAS. Klauskite.

S. GENTVILAS (*LSF*). ...šešias sąlygines išvadas gavusi Vyriausybė šešerius metus iš eilės.

S. KRĖPŠTA. Dėkoju už klausimą. Vėlgi šiek tiek pakartosiu, kad Prezidentas tikrai dėkoja A. Dulkiui už atliktus svarbius darbus ir tikisi, kad šios institucijos veikla dar galėtų būti gerinama ateityje. Keletą aspektų minėjau, tos rekomendacijos ir jų įgyvendinamumas – tam tikrais atvejais galbūt tos rekomendacijos galėtų būti konkretesnės ir tai leistų pasiekti geresnį rezultatą.

Yra vienas aspektas: šiek tiek yra sumenkęs visuomenės pasitikėjimas Valstybės kontrole, čia šiek tiek irgi galima patobulėti. Valstybės kontrolė tikrai gerai vykdo savo funkcijas, ir Prezidentas tikisi, kad ji dar sparčiau gerins savo veiklą ir prisidės prie efektyvesnių viešųjų paslaugų.

PIRMININKAS. N. Puteikis.

N. PUTEIKIS (*LVŽSF*). Susidaro įspūdis, kad dabartinis valstybės kontrolierius yra už kažką baudžiamas, bet jūs nepasakote už ką, nes nėra nė vieno priekaišto, ką jis blogai padarė. Aš prisijungiu prie prieš tai kalbėjusių kolegų, kad iš tikrųjų tai buvo pavyzdinė įstaiga, pavyzdinis vadovas ir tai buvo visiškai ir puikus pareigų atlikimas. O pasirinkimas pavaduotojo su argumentu, kad reikia geriau... Kaip Prezidentas gali pamatyti, kad, pavyzdžiui, pavaduotojas dirba geriau už vadovą?

S. KRĖPŠTA. Dėkoju už klausimą. Naujo kandidato teikimas yra susijęs su tuo, kad baigiasi dabartinio kandidato kadencija. Kadencijų sandūroje Prezidentas atidžiai vertino įvairius kandidatus, iš jų – ir valstybės kontrolierių, ir nusprendė, kad būtent siūlomas kandidatas turi aiškesnę ir ambicingesnę veiklos viziją, kaip dar labiau sustiprinti šios institucijos veiklą.

PIRMININKAS. Motyvai, kolegos. P. Urbšys – už.

P. URBŠYS (*MSNG*). Gerbiamieji Seimo nariai, iš tikrųjų daug kalbate apie blizgesį, bet kiek tas dabartinės Valstybės kontrolės blizgesys yra tariamas ir kiek jis yra tikras? Ar jums teko susipažinti su Valstybės kontrolės darbuotojų laišku, kuris buvo adresuotas Seimo nariams? Ten aiškiai išdėstytos tam tikros abejonės, ar vyriausiasis valstybės kontrolierius iš tikrųjų neužsimiršo? Ar jis nepadarė iš šios svarbios institucijos savo asmeninio *kromelio*?

Mane stebino vienas dalykas. Taip, audito išvados tarsi būdavo labai profesionalios ir išsamios, bet kaip paaiškinsite tą faktą, kad vienu metu Valstybės kontrolė sako: blogai, kad dirba pagal darbo sutartį, kur faktiškai atliekamos pareigos, susijusios su valstybės tarnautojo funkcijomis. O kai reikia sau atlyginimus didinti, tada pasako: viskas gerai, valstybės kontrolieriaus darbuotojus darykite kaip pagal darbo sutartį dirbančius asmenis. Tai tas išivaizdavimas, kad žinybinis interesas yra aukščiau nei valstybinis, ir kai kuriais atvejais susidaro įspūdis, kad asmeninis išivaizdavimas apie save tame poste jau tampa žalingas ne tik tai kontrolės institucijai, bet ir tam pačiam asmeniui. Man atrodo labai logiška, kad dabar siūloma rotacija.

PIRMININKAS. Ačiū. I. Degutienė – prieš. I. Degutienė – prieš!

I. DEGUTIENĖ (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, tiesiog skauda širdį, kad reikia atleisti žmogų, kuris per savo kadenciją kaip Seimo atskaitinga institucija ne vieną kartą valdybai pirmiausia teikė savo institucijos restruktūrizaciją, taupė pinigus, optimizavo darbuotojų skaičių, kartu kokybiškai atliko visus tai institucijai pavestus darbus. Reikia pasakyti, kad per tiek metų kaip niekada valstybės institucija, vadovaujama pono A. Dulkio, padarė tokių darbų, kad jeigu tiek Vyriausybė, tiek ministerijos, tiek kitos institucijos, kurioms buvo duotos rekomendacijos, būtų jas vykdžiusios, ir kartais komitetai, žiūrėdami, ar vykdomos Valstybės kontrolės rekomendacijos, matė, kad jos tikrai nėra vykdomos, tai iš tikrųjų ir šiandien šioje ekstremalioje situacijoje mūsų valstybinės institucijos turėtų visiškai kitą situaciją, negu dabar yra, ir ekonomiškai, ir finansiškai. Todėl tikrai apgailestauju, bet negaliu balsuoti už tokio žmogaus atleidimą, tuo labiau kad jis neteikiamas kitai kadencijai. Šita institucija, kaip labai svarbi valstybės institucija, kuri yra pagalbininkė Seimui teikiant parlamentinę kontrolę ir kontroliuojant Vyriausybės veiklą... iš tikrųjų apgailestauju, kad nueita tokiu keliu. Todėl balsuosiu prieš.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir ačiū Prezidento patarėjui. Mes kol kas norėtume paprašyti, kad jūs palauktumėte šiek tiek, nes mes pereisime prie balsavimo dėl ankstesnių klausimų. Matyt, po to, po kokių 15–20 minučių, grįšime prie pristatymo. Gerai? Ačiū.

Kolegos, mes dabar turime balsuoti dėl projektų, kuriuos numatėme, jau šiek tiek vėluojame, bet vis tiek.

12.56 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Darių Jauniškį iš Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento direktoriaus pareigų“ projektas Nr. XIII P-4676(2) (svarstymo tęsinys ir priėmimas)

Taigi dabar 1-6 klausimas. Balsavimas po svarstymo dėl D. Jauniškio atleidimo. Galime balsuoti? Balsuojame. Kas pritaria, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. (*Šurmulyš salėje*) Gerbiami kolegos, balsuojame dėl atleidimo po svarstymo.

Gerbiami kolegos, balsavo 119 Seimo narių: už – 115, prieš nebuvo, susilaikė 4. Po svarstymo pritarta.

Priėmimas. Kolegos, yra vienas straipsnis. Galime jam pritarti? Pritarta. Yra norinčių kalbėti už. Ar reikia kalbėti už? Gal nereikia? (*Balsai salėje*) Taupome laiką. Balsuojame dėl viso nutarimo. (*Balsai salėje*) Nori? Jūs nebuvote užrašytas. Gerai. A. Gumuliauskas – už.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Kadangi aš jau ne vieną kartą kalbėjau, tai...

PIRMININKAS. Prašom arčiau mikrofono.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Kadangi ne vieną kartą jau kalbėjau, tai pasakysiu, kad aš visus kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. P. Gražulis – prieš.

P. GRAŽULIS (MSNG). Taigi, Seimo nariai, aš manyčiau, kad apskritai tokių institucijų vadovai neturėtų dirbti ilgiau kaip vieną kadenciją. Matome, kokia yra sukurta valstybė. Faktiškai nėra demokratijos...

PIRMININKAS. Jūs ne dėl to kalbate, kolega.

P. GRAŽULIS (MSNG). Dėl D. Jauniškio aš kalbu.

PIRMININKAS. Dėl atleidimo?

P. GRAŽULIS (MSNG). Taip, dėl atleidimo. Tai mes tik atleidžiame ir tuoj vėl paskirsime. Aš manyčiau, geriau tada neatleiskime. Kam mums jį atleisti, jeigu jį vėl paskirsime po dešimties minučių? Čia yra nesąžininga, čia tik kažkokios procedūros. O jeigu apskritai kalbėtume apie mūsų valstybėje per 30 nepriklausomybės metų susidariusią situaciją, ir vadovaujant jam, tai yra persekiojami kitaminčiai, tie, kurie turi savo nuomonę, keliamos baudžiamosios bylos ir jokios demokratijos nėra. Kai aš pono D. Jauniškio paklausiau, o kiek yra iškelta baudžiamųjų bylų žmonėms pagal jūsų surinktą informaciją, jis net neatsakė. Tai irgi, matyt, yra valstybės paslaptis. Žinoma, aš galbūt pasakysiu šiek tiek plačiau, kai bus balsuojama, kai bus teikiama tvirtinti jo kandidatūra.

PIRMININKAS. Ačiū. A. Anušauskas – už.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų buvo daug triukšmo dėl balsavimo formos. Imkite pavyzdį iš P. Gražulio – nebijo pasisakyti, turėti savo nuomonę. Aš manau, kad balsavimas turėtų būti toks, kad mes atspindėtume savo pozicijas, savo nuomones pagal savo supratimą, ne kieno nors norus. Man būtų iš tikrųjų gaila stebėti, jeigu politikai slėptųsi už slapto balsavimo širmos ir bijotų išsakyti savo nuomonę. Savo nuomonės, savo pozicijos politikas neturi slėpti nuo visuomenės. Todėl aš, aišku, pasisakysiu ir kviečiu kolegas pasisakyti už šį ir kitą nutarimą dėl paskyrimo.

PIRMININKAS. Ačiū. K. Masiulis – už.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš, kolegos, džiaugiuosi demokratijos lygiu, kurį mes turime. Iš tikro Lietuvoje yra tiek toli pažengusi demokratija...

PIRMININKAS. Arčiau mikrofono!

K. MASIULIS (TS-LKDF). ...kad mes turime čia, Seime, keletą asmenų, kurie kalba taip, kad juos labai noriai cituotų *sputnik.ru*. Tiesą sakant, labai stipriai stengiasi įtikti ir vizgina uodegą prieš rusiškus žiniasklaidos kanalus. Petrai, pirmyn ir toliau!

PIRMININKAS. S. Jovaiša – už.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū. Pasisakysiu už ir noriu atkreipti kai kurių dėmesį, kad psichiatrijos gydytojai taip pat prižiūri. Gal ne persekioja, bet prižiūri savo pacientus.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, balsuojame dėl Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Darių Jauniškį iš Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento direktoriaus pareigų“ projekto Nr. XIIIIP-4676. Kas pritaria, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Balsavimas pradėtas. Kolegos! (*Balsai salėje*) Kolegos, balsavimas pradėtas.

Šio nutarimo priėmimas

Gerbiami kolegos, balsavo 128 Seimo nariai: vienbalsiai 128 – už. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

13.02 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Darių Jauniškį Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento direktoriumi“ projektas Nr. XIIIIP-4677(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-7 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Darių Jauniškį Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento direktoriumi“ projektas Nr. XIIIIP-4677. Svarstymas. Atsiprašau, priėmimas. Svarstymas jau buvo.

Už norėtų kalbėti A. Anušauskas. Prašau.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, Valstybės saugumo departamentas turi būti drąsi institucija. Ji neturi bijoti politinio spaudimo, bet vykdyti tas pareigas, kurios yra numatytos įstatymuose. Per daugybę metų, kad ir kokie žmogaus nuopelnai būtų, žmonės keičiasi, jų aplinka keičiasi ir tai išduoda jų naujos nuostatos, kalbėjimas. Kiekvienas į tai turi savo teisę. Tačiau, aš manau, mes Seime įrodėme suteikdami tribūną, ir ne kartą. Aš manau, kad tai irgi yra svarbu. Tačiau Valstybės saugumo departamentui mes negalime primesti kokios nors neliečiamųjų kas-tos. Tokių negali būti.

Mes Seime atlikome ne vieną parlamentinį tyrimą ir teko atsisveikinti su kai kuriais kolegomis po Valstybės saugumo departamento, būtent po jo, pateiktos informacijos, po atliktų parlamentinių tyrimų. Ar jie irgi turėjo būti netiriami, ar irgi turėjo būti nerenkama informacija? Aš manau, kad turėjo būti renkama, turėjo būti tiriami. Neliečiamųjų šiuo atveju, kai kalbama apie nacionalinį saugumą, neturi būti, bet viskas turi būti pagal įstatymų rėmus, griežtai pagal įstatymų rėmus. Aš nenoriu kartoti ir dar kartą sakyti – mokykitės ir mokykite kitus, švieskitės, skaitykite pagaliau knygas apie saugumo darbą. Gal tikrai kai kurie klausimai atkris savaime.

PIRMININKAS. Ačiū. V. Bakas – prieš.

V. BAKAS (MSNG). Gerbiami kolegos, aš truputį kitu kampu pasisakymą šiandien padarysiu. Mus bando įtikinti šiandien VSD direktorius, ponas D. Gaižauskas, kuris taip ir nepaaiškino situacijos, už ką buvo tikrinamas Marijampolės policijoje, mus bando įtikinti, kad informacijos tikrinimas nėra informacijos rinkimas. Noriu jums pasakyti, kad pagal Žvalgybos įstatymą neįmanoma patikrinti nesurinktos informacijos. Informacija, esanti žvalgybos duomenų bazėse, yra žvalgybos informacija, kuri surinkta naudojant žvalgybos priemones. Tai pirma. Šiuo atveju rinkimas, žodžiu, be pagrindo, buvo šiurkštus įstatymo pažeidimas.

Antra. Aš negaliu pasakyti kitaip, kas vyksta šiandien, kaip hibridinė operacija prieš mūsų visuomenę, joje bandoma įtikinti visuomenę ir mus, kad rinkti informaciją apie privatų asmens gyvenimą, sekti yra normali praktika. Mums visiems tai yra normalu. Aš manau, kad tai yra ne-normali praktika, ir noriu kreiptis į visą žvalgybos bendruomenę. Nepakluskite neteisėtiems įsakymams. Nepakluskite konformistams. Stokite ir būkite Lietuvos valstybės ir jos žmonių pusėje. Nesitaikstykite su neteisėtais nurodymais. Toks būtų palinkėjimas.

Jeigu jūs tai darysite, mes dar prie šio klausimo grįšime, ir aš manau, kad tikrai paaiškės gėdingi, tikrieji veidai šios, kaip minėjau, hibridinės operacijos, kuria bandoma prijaukinti mūsų visuomenę prie to, kad kištis į jų gyvenimą žvalgyboms yra normalu. Aš už tokią logiką, su kuria eina žvalgybos vadovas į naują kadenciją, balsuoti negaliu.

PIRMININKAS. Ačiū. K. Masiulis – už.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Kolegos, tiesiog smagu šiandien girdėti ir stebėti šį posėdį ir visa tai, kas aplink vyksta. Labai smagu jau porą mėnesių ar trejetą mėnesių gerbiama V. Baką matyti, kaip jis atsibudo ir ėmė atakuoti VSD. Labai įdomu buvo Z. Vaišvilą čia irgi klausyti. Na, P. Gražulis

gal tik tais savo šūkavimais ne taip subtiliai bando atakuoti šią instituciją. Tos atakos tikslas yra, kad pastebėtų, kas čia vyksta, Rusija. Pastebėtų jos žiniasklaida ir pateiktų Lietuvą kaip kokią kagėbistinę valstybę, kurioje VSD yra tas pats kas KGB. Persekioja žmones, parlamentarų, demokratiją. Demokratijos čia nėra ir panašiai. Šito šie asmenys siekia. Aš nežinau, atlygintinai, neatlygintinai, bet tikslai, mano vertinimu, yra tokie, o ne kitokie. Sukompromituoti Lietuvą ir sukompromituoti šią instituciją. Aš dėl savo istorijos arba savo praeities turėjau galimybę arti prisiliesti prie tos institucijos dirbdamas pas du premjerus ir panašiai. Aš matau, kokią didžiulį progresą jįnai yra padariusi. Aš siūlau iš tikrųjų ir toliau leisti jai augti.

PIRMININKAS. Ačiū. N. Puteikis – prieš.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Nekartosiu V. Bako ir P. Urbšio argumentų, kuriuos jie pasakė šio klausimo atleidimo dalyje. Noriu atkreipti dėmesį, kad statistika apie pasiklausymus, net ir priėmus... net ir galvojant, kad tiesą sako VSD vadovas, sakydamas, kad dauguma tų pasiklausymų susiję su imigrantais, manęs neįtikina. Aš manau, kad, lyginant su kitomis šalimis, šis skaičius yra neproporcingai didelis, ir manau, kad toks žmogus neatitinka vakarietiškos demokratijos standartų ir negalėtų dirbti VSD vadovu.

Taip pat aš iš jo tikėjausi, kad jisai ištaisys ankstesnių VSD vadovų ir politikų klaidas ir tuos Saugumo departamento aukščiausius vadovus, departamentų vadovus, skyrių, padalinių vadovus, kurie dėl tam tikrų politinių aplinkybių buvo išmesti į gatvę ir dabar dirba taksistais arba yra bedarbiai, kad jisai išspręs jų įdarbinimo klausimą ir taip priartins mus, pavyzdžiui, prie Amerikos modelio, kai valstybė investuoja didžiulius pinigus į specialiųjų tarnybų vadovus, padalinių vadovus, bet jie neatsiduria Amerikoje gatvėje. Jie atsiduria tam tikruose padaliniuose, kurie teikia intelektualinę informaciją, naudoja savo patirtį, perteikia ją naujiems vadovams, ir taip valstybė nepraranda pinigų, valstybė nepraranda žmonių. Aš tikrai tikėjausi, kad tie buvę saugumo darbuotojai nebedirbs taksistais ir nebus bedarbiai, ir labai esu dėl to nusivylęs. Dėl šių priežasčių aš agituojau balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Ačiū. D. Gaižauskas – už.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, kai kalbame apie tikrai labai garbingą žmogų, tai yra D. Jauniškį, kažkaip nedera, kai vis paminime V. Bako pavardę, nes žmogus vis tiek nesupranta, kas yra informacijos rinkimas ir kas yra informacijos tikrinimas. Bet ne apie tai. Norėčiau visų jūsų paprašyti palaikyti šią kandidatūrą būtent už tai, kad padarė visus darbus, kurie buvo pavesti per jo kadenciją, už gerbiamojo D. Jauniškio asmenines ir dalykines savybes bei užbrėžtus tikslus, kuriuos numato įgyvendinti, jeigu vėl taps VSD vadovu. Tikrai prašau palaikyti dar kartą šio VSD vadovo kandidatūrą antrai kadencijai.

PIRMININKAS. Ačiū. P. Urbšys – prieš.

P. URBŠYS (MSNG). Tikrai norėtusi pasakyti trumpai, kad tie, kurie dabar spekuliuoja tuo tyrimu, rinkimu, tegu pažiūri Žvalgybos įstatymą. Žvalgybos įstatyme nėra nei rinkimo, nei tikrinimo, nei sekimo, yra duomenų rinkimas – arba sankcionuotas, arba nesankcionuotas. Taškas.

Bet dabar, jeigu kalbėtume apie gerbiamojo D. Jauniškio kandidatūrą, tikrai aš neabejoju šito karininko lojalumu valstybei. Jis ne kartą įrodė, kad yra pasirengęs aukoti net ir gyvybę dėl Lietuvos. Bet man nepriimtina, kad būtent tas paskyrimas yra susijęs ne su kuo nors kitu, bet su politiniu Gariūnų turgaus atspalviu, nes akivaizdu, kad vieni ir kiti nori įgyti didesnę įtaką šitai struktūrai būtent per šitą vadovą. Tai, kad norima tęsti tas liūdnas tradicijas, kurios buvo propaguojamos ankstesnėje kadencijoje, kai politinės galios buvo ir stiprinamos specialiųjų tarnybų galiomis... Jeigu mes kalbame apie tai, į ką Rusija yra nusitaikiusi, Rusija yra nusitaikiusi į demokratiją. Ar yra normalu, jeigu mūsų visuomenėje po 30 metų nepriklausomybės atgavimo tebevyrauja baimė? Ar yra normalu, kad pagrindinė varomoji jėga politikoje yra savanaudiškumas? Todėl aš balsuoju ne prieš patį asmenį kaip D. Jauniškį, aš pasisakau prieš tai, kas vyksta. Aš vis dėlto manau, kad D. Jauniškis turi vieną kartą įsisąmoninti – tarnavimas valstybei tai ne tarnavimas asmeniui.

PIRMININKAS. Ačiū. S. Tumėnas – už.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, aš šiandien nepavydžiu D. Jauniškiui. Girdėdamas šitą mūsų politikavimą, įsivaizduoju, kad vis dėlto spaudimas, politikų spaudimas Valstybės sau-

gumo departamentui nėra pasibaigęs. Nėra taip, apie ką aš visada sakau, kad VSD turi kontroliuoti ne Vyriausybę, ne Seimas, ne prezidentūrą, o Lietuvos Respublikos Konstitucija.

Kviečiu pritarti ir patvirtinti D. Jauniškio kandidatūrą į VSD direktoriaus pareigas antrajai kadencijai, nes šiandien keisti vadovą, kuris yra sukaupęs didžiulę patirtį, kuris turi tarptautinę patirtį, kuris turi NATO partnerių pritarimą, manyčiau, būtų perteklinis ir nereikalingas dalykas. O pertekliniai sprendimai, kaip ir spaudos konferencijos nacionalinio saugumo temomis, tariamų nusižengimų ieškojimas, šiandien, manyčiau, mums mažiausiai reikalingi. Linkiu D. Jauniškiui kantrybės ir noriu palinkėti, kad jam jo darbe būtų vienintelis autoritetas – tai valstybės saugumo siekimas. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. P. Gražulis – prieš.

P. GRAŽULIS (MSNG). Pirmiausia noriu ponui A. Anušauskui pasakyti, kas diskredituoja Saugumo departamentą. Tai pats Saugumo departamentas ir jūsų paskirti vadovai. Kas pastatė A. Počių, KGB rezervistą, saugumo vadovu? Ne jūs, ponai konservatoriai? Jūs! Kas, ar ne Saugumo departamentas kartu su Rusijos specialiosiomis tarnybomis penkerius metus E. Kusaite, 12 metų mergaitę, penkerius metus... paskelbė teroriste ir bylinėjosi, kol Lietuvoje laimėjo teismus. Kas tai darė? Kas, ar ne M. Laurinkus, buvęs konservatorius, pasistatė... savo gimtadienio proga pasigavo savo... pagerbti save, šnipą, savo tarpe?.. Ir šiandien akivaizdu, kad A. Paleckis paleistas D. Jauniškio skyrimo išvakarėse, tai yra užkulisinis susitarimas, kad vienbalsiai balsuotų už D. Jauniškį antrai kadencijai. O jūs tikite, kad tai sutapimas?

Aš šiandien esu įsitikinęs, kad tiek daug surinko informacijos ponas D. Jauniškis apie dabartinį Prezidentą G. Nausėdą, kad jis neturi jokio kito pasirinkimo kaip tik teikti jo kandidatūrą antrai kadencijai, kad neištiktų jo R. Pakso apkalta, akivaizdu. Tai čia jūs laikote demokratija? Jūs tuos, kurie turi savo nuomonę, išvadinate žąsiniais, psichiatriniais ligoniais. Tai čia jūsų, konservatoriai, demokratija?

Sukurpėme per 30 metų Lietuvą. Jokios demokratijos neliko. Kai klausau pono D. Jauniškio ataskaitas apie grėsmes valstybei, man juoką kelia. Pone Jauniški, aš pasakysiu, kas yra grėsmė: konservatoriai, užvaldyta žiniasklaida, užvaldyti teismai, Konstitucinis Teismas ir jūs esate užvaldyti! Va kur yra grėsmė Lietuvos valstybei! Didžiausia nacionalinė grėsmė valstybei esate jūs!

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, visi pasisakėte? (*Balsai salėje*)

Balsuojame dėl Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Darių Jauniškį Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento direktoriumi“ projekto Nr. XIIIIP-4677. Kas pasisako už, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Gerbiami kolegos, balsavimas pradėtas. Kviečiu visus sėsti į vietas ir balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Gerbiami kolegos, balsavo 118 Seimo narių: už – 109, prieš – 4, 5 susilaikė. Seimo nutarimui pritarta. (*Gongas, plojimai*) D. Jauniškis skiriamas VSD direktoriumi. Sveikiname nuoširdžiai ir linkime sėkmės jūsų nelengvame darbe. Sėkmės! Nepamirškime, kad mes tik pritariame. Prezidentas paskirs dar jus, bet aš tikiuosi, kad čia nebus nesusipratimų.

13.17 val.

Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 32 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 32¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4686(2) (pateikimo tęsinys)

Kolegos, grįžtame prie mūsų darbotvarkės ir prie balsavimų. Mes dabar turime balsuoti dėl pateikimų, tai yra 1-2 klausimas – Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 32 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 32¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4686(2). Kas pritaria po pateikimo, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Balsavimą pradėjome.

Gerbiami kolegos, balsavo 126 Seimo nariai, vienbalsiai 126 – už. Ačiū. Pagrindiniu komitetu skiriame Sveikatos reikalų. Ar dar reikia? Ypatinga skuba. Pirmininkas siūlo ypatingą skubą. Linkioja, pritariame. Sveikatos reikalų komitetas.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). O aš norėčiau prašyti Seimo leisti mums eiti dirbti, nes posėdis užsitęsė ir mes norėtume komiteto posėdį...

PIRMININKAS. Taip, leidžiame.

13.19 val.

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 6, 8 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4692 (pateikimo tęsinys)

Kolegos, greitai nubalsuojame. Sveikatos draudimo įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4692. Balsuojame. Kas pritaria, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Gerbiami kolegos, balsavo 126 Seimo nariai: 125 – už, prieš nebuvo, susilaikė 1. Pritarta.

Ypatinga skuba, pirmininke? Pirmininke, ypatinga skuba. Pagrindinis komitetas – Sveikatos reikalų komitetas.

13.20 val.

Turizmo įstatymo Nr. VIII-667 2, 15 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4694, Civilinio kodekso 6.751 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4693 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-4.1 klausimas – Turizmo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4694 ir lydimasis – 1-4.2 klausimas. Balsuojame dėl abiejų. Kas pritaria, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Gerbiami kolegos, balsavo 126 Seimo nariai: vienbalsiai pritarta.

Vyriausybė siūlo ypatingos skubos tvarka. Galime pritarti? Pritariame. Pagrindiniu komitetu siūlomas Ekonomikos komitetas. Galime pritarti? Pirmininkas linkčioja. Ačiū, pritarta.

Kolegos, kviečiu į tribūną Ministrą Pirmininką S. Skvernelį. Premjere, gerbiamas premjere, kviečiu į tribūną. (*Balsai salėje*) Tuoju, tuoju, Ministrui Pirmininkui suteikiame žodį. Prašom.

Kol Ministras Pirmininkas ateis, prašom.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Aš norėčiau paprašyti Biudžeto ir finansų komitetui leisti per posėdį dirbti, nes turime svarbų klausimą.

PIRMININKAS. Leidžiame. Premjere, prašom. (*Triukšmas salėje*) Klausiu Seimo, leidžiame? Leidžiame. Ačiū. (*Triukšmas salėje*) Premjere, prašom. Balsuoti norite? Gerai. (*Triukšmas salėje*) Ar leidžiame? (*Balsai salėje*) Na, gerai, balsuojame, ar leidžiame komitetams dirbti pertraukos metu. Prašom. Kas už, kas palaiko, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Kolegos, netriukšmaujame!

Kolegos, balsavo 122 Seimo nariai: už – 109, prieš – 6, susilaikė 7. Leidžiame.

Premjere, prašom.

13.23 val.

Ministro Pirmininko Sauliaus Skvernelio kalba

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Laba diena, kolegos, aš tikėjausi prieš balsavimus žodį gauti, bet gavau vėliau, sako, geriau vėliau negu niekada. Išties labai ilgai netrukdyčiau jūsų laiko. Mes visi dirbame esant nestandartinei situacijai, tokiai, kokios neturėjome, linkėjime ir prašykime Dievo, kad daugiau nepasikartotų.

Tie sprendimai, kurie ir čia priimami, ir Vyriausybėje, nėra tobuli. Mes tikrai matome, kad ne apie viską pagalvojome, gauname jūsų pasiūlymų, girdime, ir šiandien turbūt geriausias pavyzdys buvo dėl rezidentų. Aš tiesiog tik noriu paprašyti, kadangi buvo pateikimas, bus balsavimas, palaikyti tuos įstatymų projektus, kurie šiandien, esant nestandartinei situacijai, reikalingi. Aš nenoriu čia daug plėstis, kaip mes valdome situaciją – gerai, blogai. Yra ekspertai, analitikai, yra ne tik Lietuvos analitikai, kurie kalba, ir ta informacija bus paskelbta. Čia nereikia tokių sunkių spren-

dimų, todėl aš tikrai neabejoju, kad ta dialogo paieška, kuri buvo praeitą savaitę, galiu padėkoti (nekalbėdamas apie valdančiąsias frakcijas) tiek G. Paluckui, tiek V. Čmilytei-Nielsen, tiek G. Landsbergiui, kad buvo dialogo paieškos, galbūt po to šalto dušo, bet aš manau, kad mes ir po jo visi išeiname stipresni ir priimame tuos sprendimus, kurie šiandien reikalingi.

Yra diskusijų dėl įvairių įstatymų, dėl kurių reikės balsuoti jau priėmimo stadijoje. Pirmiausia daug kam galbūt kelia nerimą Civilinės saugos įstatymo pataisos ir ypač ta dalis, kuri susijusi su kainų reguliavimu. Mieli kolegos, mes kalbame apie tikrai nestandartinę situaciją. Niekas nekalba ir pačiame įstatyme sudėti saugikliai – turi būti valstybės mastu paskelbta ekstremali situacija arba nepaprastoji padėtis. Tai turi būti atlikta derinant su vartotojų teises ginančiomis institucijomis, Konkurencijos taryba. Mes turime turėti ne vėzdą, bet įrankį reaguoti tais atvejais, kai iš tikrųjų per tokią krizę atsiranda noras pasipelnyti iš žmonių baimių, iš žmonių interesų ir lūkesčių. Mes kalbame pirmiausia apie apsaugos priemones ir dezinfekcinį skystį, ką mes matėme ir matome dabar. Tas proveržis turi atsirasti mūsų gyventojams, kad būtų galima už protingą, realią kainą įsigyti apsaugos priemonių. Tokiais atvejais valstybė turi turėti galimybę. Mes kalbame apie galimybę išskirtinėmis sąlygomis, nekasdieninėmis, su labai dideliais saugikliais. Tikrai prašau paremti.

Lygiai tas pats, kas yra susiję su sankcijomis. Taip, pagrindinė mūsų sėkmė bus, jeigu bus atakinga visuomenė, suprantanti, kad didžiausias pavojus yra viruso dalinimasis mūsų visuomenėje. Bet yra žmonių, kurie, deja, to nesupranta ir nesupras. Todėl sankcijos turi būti irgi adekvačios. Kalbame apie tuos atvejus, kai dėl vieno neatsakingo asmens, žinančio, kad jis serga, kad jis turi šitą virusą ar panašų virusą, yra užkrečiama gana didelė mūsų populiacijos dalis. Pabrėžiu – sąmoningai. Galbūt net ir laisvės atėmimo sankcija turėtų suveikti atgrasančiai. Todėl tikrai čia mes kalbame vėlgi apie išskirtines mūsų valstybės sąlygas, nekasdieninę veiklą. Tikrai prašau paramos, pasitikėjimo.

Lygiai tas pats, kas susiję su užimtumo reikalais ir įstatymu. Taip, jau žmonės registruojami. Mes matome, daugiau negu 12 tūkst. žmonių užsiregistravo gauti išmoką. Taip pat matome, kiek žmonių užsiregistravo dėl prastovos apmokėjimo. Priimkime tą sprendimą. Jeigu mes matome, kur yra diskusija dėl privalomojo sveikatos draudimo, jeigu... Na, nėra šiandien tobula. Priimkime įstatymą, leiskime pradėti išmokėti žmonėms iki Velykų tas pajamas, kurios tikrai reikalingos. Po to kalbėkime. Galbūt atleisti ieškokime variantų, kad per tuos dvejus metus nereikėtų sumokėti. Čia jau yra mūsų apsisprendimas. Bet šiandien tų sprendimų tikrai reikia, nes pinigų laukia žmonės ir verslas.

Todėl tikrai dar kartą prašau jūsų susitelkimo, vienybės. Šioje situacijoje to mums labiausiai reikia. Ir dar naudodamasis proga prašau (nežinau, ar šiandien galėsiu kalbėti) jūsų pagalbos kaip politikų, kaip autoritetų dėl šio savaitgalio. Jis yra kritinis. Mes jau fiksuojame iš esmės dešimtą dieną iš eilės stabilią situaciją, vadinasi, įvestos karantino priemonės pasitvirtino – neturime eksponentinio augimo, turime procentinį mažėjimą nuo ištirtų žmonių, kurie užsikrėtę šiuo virusu. Jeigu mes šį savaitgalį susikaupę atlaikysime, nejudėsime, nevažinėsime tarp miestų pas savo artimuosius, gimines, draugus, tikrai mes galime kalbėti – ir tuos sprendimus priimsime kitą savaitę – dėl tam tikrų veiklų, susijusių su mūsų ekonomika, atlaisvinimo, esant ypatingo saugumo priemonėms. Jeigu neatlaikysime, bus pikas, augimo šuolis. Dešimt dienų vėl tokių pačių sąlygų, kokios buvo, plius dar 12 dienų, kad išeitume.

Jūsų autoritetas, jūsų prašymas žmonėms, rinkėjams, draugams, pažįstamiems tikrai padės geriausiai suvaldyti šią situaciją. Prašau nuoširdžiai to palaikymo. Bus taikomos tikrai nestandartinės priemonės, bet jos yra neišvengiamos šį Velykų savaitgalį.

Prašau supratimo ir palaikymo. Dar kartą dėkoju visiems už dialogą. Tikrai mūsų nuomonės skiriasi, tikrai yra geresnių, blogesnių pasiūlymų, bet šiandien, šiuo metu, tikrai, manau, mes galime susitelkti ir pademonstruoti ir dialogą, ir vienybę, ir atsisakyti kažkokių buvusių asmeninių ambicijų. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū Ministrui Pirmininkui.

Gerbiami kolegos... (*Balsas salėje: „Galėčiau paklausti?“*) Ne, mes čia negalime. Čia tiesiog Ministras Pirmininkas... Ne tas žanras. Atsiprašau. Atsiprašau, Vilija, negalima paklausti.

Kolegos, noriu pasitarti su Seimu. Mes padarėme pertrauką dėl skyrimo, bet mes jau įžengėme į savo pertrauką. Mes galime pratęsti, užbaigti skyrimo pateikimą? Galime? Galime.

Prašau. Kviečiu S. Krėpštą į tribūną. (*Balsai salėje*) 1-9 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Mindaugo Macijausko skyrimo Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriumi“ projektas Nr. XIIIIP-4690. (*Balsai salėje*) Pateikimas. Prašom. (*Balsai salėje*) Dėl ko? (*Balsai salėje*) Bus balsavimas kartu, lygiai taip, kaip ir buvo dėl VSD, kolegos. Dabar nebus balsavimo. (*Balsai salėje*) Norite balsuoti? (*Balsai salėje*) Dėl atleidimo po pateikimo. (*Balsai salėje*) Ne, balsuosime kartu. Gerai. Prašau. S. Krėpšta. (*Balsai salėje*) Gerai. Prašau.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas pirmininke, noriu atkreipti dėmesį, kad mes dar nebaigėme atleidimo procedūros...

PIRMININKAS. Nebaigėme.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). ...o dabar jau pradėjome naujo paskyrimo procedūrą.

PIRMININKAS. Lygiai taip darėme ir su VSD.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Tai yra nenuoseklus dalykas, nes didelė dalis Seimo narių galbūt nepritaria atleidimui.

PIRMININKAS. Gerai.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Pirma priimkime bent jau kokį nors pirminį sprendimą dėl atleidimo...

PIRMININKAS. Gerai, supratau. Kolegos, visi apie tai?

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). ...dėl naujo paskyrimo.

13.29 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Arūną Dulkį iš Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus pareigų“ projektas Nr. XIIIIP-4689 (*pateikimo tęsinys*)

PIRMININKAS. Balsuojame tada po pateikimo. (*Šurmulys salėje*) Grįžtame prie 1-8 klausimo – Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Arūną Dulkį iš Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus pareigų“ projektas Nr. XIIIIP-4689. Balsavimas po pateikimo. Kas pritaria, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Gerbiami kolegos, balsavo 102 Seimo nariai: už – 49, prieš – 25, susilaikė 28. Nepritarta, todėl mes procedūros netęsime. (*Plojimai*) Ir nesvarstome teikimo, aiškus reikalas.

Gerbiami kolegos, ačiū visiems už kantrybę. Pertrauka iki 14 val. 30 min.

14 val. 30 min. renkamės į popietinį posėdį. Ačiū. Rytinis posėdis baigtas. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VIII (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 387 STENOGRAMA

2020 m. balandžio 7 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas V. PRANCKIETIS,
Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ,
Seimo Pirmininko pavaduotojai A. NEKROŠIUS ir I. ŠIAULIENĖ*

PIRMININKĖ (I. ŠIAULIENĖ, LSDDF). Laba diena, gerbiami kolegos. Per paskelbtą pietų pertauką įvyko pokyčių ir posėdį pradėsime anksčiau, negu posėdžio pirmininkas buvo paskelbęs. Skelbiu, jog balandžio 7 dienos vakarinį Seimo posėdį pradedame. (*Gongas*)

Prašom registruotis norinčius.

Užsiregistravo 17 Seimo narių. Manau, kad tuoj jų bus daugiau.

14.07 val.

Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1360 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4522(2), Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 3, 4, 8, 10, 12, 18, 22, 23, 26, 28, 38 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4523(2), Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 42 ir 47 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4524(2), Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 27 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4525(2), Europos Sąjungos institucijų darbuotojų ir Europos Parlamento narių pensinių teisių išsaugojimo ir perkėlimo įstatymo Nr. XI-473 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4526(2), Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo Nr. VIII-1212 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4527(2) (*svarstymas*)

Popietinės darbotvarkės kompleksinis 2-1 klausimas – Pensijų kaupimo įstatymo 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4522(2) ir lydimieji projektai: Pensijų kaupimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4523(2), Lietuvos banko įstatymo 42 ir 47 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4524(2), Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 27 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4525(2), Europos Sąjungos institucijų darbuotojų ir Europos Parlamento narių pensinių teisių išsaugojimo ir perkėlimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4526(2) ir Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4527(2). Svarstymo stadija. Kviečiu Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininkę R. Šalaševičiūtę supažindinti mus su komiteto išvada. Prašom.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Gerbiami kolegos, mūsų Socialinių reikalų ir darbo komitetas svarstė du kartus, todėl turime pagrindinę išvadą ir papildomą išvadą. Pagrindinė mūsų išvada yra pateikta po svarstymo. Svarstėme balandžio 3 dieną. Balsavimo rezultatai buvo tokie: už – 8, prieš – 1, susilaikiusių nebuvo. Nors svarstymo metu buvo pritarta pateiktam projektui, tačiau buvo daug diskusijų dėl valdymo organų, dėl valdymo organų funkcijų ir kitų tokių diskutuotinių ir svarbių klausimų. Todėl po posėdžio buvo įregistruoti pasiūlymai dėl nemažai straipsnių, jie iš esmės iš tiesų keitė tas nuostatas, kurios buvo svarstytos balandžio 3 dieną, todėl šiandien svarstėme dar kartą visus pasiūlymus. Yra pateikta papildoma mūsų komiteto išvada. Už pateiktus pasiūlymus ir išvadą, kuri teikiama Seimui dėl įstatymo tobulinimo, buvo balsuota už, prieš – 1, susilaikė 2. Tokie balsavimo rezultatai.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Gerbiami kolegos, svarstyme, diskusijose... (*Balsai salėje*) Teisingai, dar turime papildomą komitetą. Biudžeto ir finansų komiteto išvada. Kas galėtų pristatyti? Gal ministrė R. Tamašunienė galėtų pateikti Biudžeto ir finansų komiteto išvadą? Dėkojame.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Biudžeto ir finansų komitetas, kaip papildomas komitetas, teikė išvadą: atsižvelgiant į tai, kad Biudžeto ir finansų komitetas, svarstydamas Vyriausybės pateiktą Pensijų kaupimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektą, pritarė nuostatai, kad pensijų anuitetų mokėjimo funkcijas vykdo Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba, siekiant padengti su Pensijų anuitetų fondo valdymu susijusias sąnaudas, kurių veiklos pradžioje, esant nedideliame pensijų anuiteto gavėjų skaičiui, nepadengs atskaitymai nuo vienkartinės pensijų anuitetų įmokos, „Sodrai“ bus teikiama valstybės perskolinama paskola, kuri ilguoju laikotarpiu bus gražinta, todėl rizika viešiesiems finansams neturėtų kilti. Apdairiai nustačius ir nuolatos stebint, o prireikus keičiant, ilgaamžiškumo ir investicijų grąžos prielaidos kainodaroje techninio atidėjimo nepaigimo rizika bei neigiama įtaka viešiesiems finansams ilguoju laikotarpiu turėtų būti suvaldyta, todėl komitetas siūlo pagrindiniam Socialinių reikalų ir darbo komitetui pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui Nr. XIII-4522, patobulinant projektą pagal Finansų ministerijos ir Biudžeto ir finansų komiteto siūlymą. Balsuojant pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Ne visi užsirašę dalyvauti diskusijose yra atvykę. Pradėsime ne taip, kaip matote savo darbo kompiuteriuose kalbėtojų sąrašą, bet nuo tų, kurie šiuo metu yra salėje. Kviečiame R. J. Dagį. Prašom pradėti diskusiją.

R. J. DAGYS (MSNG). Gerbiami kolegos, mūsų salėje tikrai nėra daug. Bet šis įstatymas tikrai labai svarbus. Jis nelauktai galbūt, sakykim, tapo svarbus, nes vėl komitete svarstant buvo pamėginta sugrįžti į prieš tai vykusias diskusijas, kas turėtų valdyti anuitetus. Anuitetai yra tie pinigai, kurie grįžta iš fondų, sukaupti pinigai, kurie paskui bus vienokia ar kitokia forma išmokami mūsų, kurie šalia pensijos. Nelauktai man, kadangi A. Sysas ir konservatoriai šiuo atveju palaikė mintį, kad vis dėlto reikia grįžti prie... nuo valstybės valdomo anuitetų modelio, atiduoti juos gyvybės galbūt kaupimui. Teisės departamentas lygiai taip pat dalyvavo toje politinėje diskusijoje. Manau, kad tai yra tikrai klaidinga nuostata, nes anuitetai yra ta dalis, kuri, vienokiomis ar kitokiomis peripetijomis sukaupia kaupiamuosiuose fonduose, atkeliauja į vieną vietą ir tai yra priedas prie mūsų pensijų. Patinka mums ta kaupiamoji sistema, nepatinka, tai yra priedas prie pensijų. Jeigu kas nors atsitiks, ir įstatymas tą numato, valstybė atsakys *pilnai*. Turės padengti visus, viską padengti pensininkams, jei bus neteisingai valdoma. Jeigu mes vadovausimės logika, kad valstybė prisiima visą atsakomybę, o duodame valdyti pinigus kam nors, o tai yra didžiuliai pinigai, juos, šiaip ar taip, padėjęs į vieną ar į kitą banką, investavęs ar į vieną, ar kitą obligaciją, tu tikrai gauni didelę naudą, tai biznį leidžiame daryti vieniems, o valstybė *pilnai* už tai atsako. Todėl aš ir anksčiau palaikiau, ir dabar palaikau būtent tą modelį, kuris dabar ir plėtojamas, tai yra mūsų modelis, kuriame „Sodra“ turėtų administruoti juos, įkurti padalinį, kuris tą daro, kad būtų ramu ir saugu, ir prisiimtų valstybė visą atsakomybę už tos dalies pensijų išmokėjimą, nes tai yra stabilumo ir ateities garantas. Visos, kaip minėjau, rizikos, kurios yra, tegul būna kaupimo procese, kaip žmonės pasirinks. Bet jei jau pinigai sukaupti pensijoms, turėtų jie būti čia. Tai vienas aspektas.

Kitas aspektas, vis dėlto, matyt, pamatysime, kaip tie projektai judės į priekį, bet mes turime suformuoti naują instituciją, kuri tuos anuitetus valdys, ir ji turėtų būti maksimaliai nepriklausoma nuo politikų kišimosi. Jeigu mes leisime per didelį politikų kišimąsi, turiu omeny tą pačią ministeriją ar kitus, tai mes tiesiog, yra didelė rizika, kad savo populistiniams ar kitiems sprendimams paaukosime visus tuos pinigus ir paskui nežinosime, ką daryti ir kaip padengti žmonėms pensijas. Šiuo momentu yra surastas tam tikras balansas ir po komiteto pataisų, visa kita, galima būtų eiti tuo keliu. Pažiūrėsime, kaip ten toliau vystysis tas nepriklausomumas, bet aš manau, kad didžiausia bėda būtų, jeigu mes dabar grįžtume atgal, sujauktume visą mūsų žmonių supratimą dėl ateities pensijų ir sustabdytume šitą procesą arba atiduotume pinigus valdyti privačioms gyvybės bendrovėms, kurios pelnysis, o mes dengsime jų galimas klaidas *pilnai*, visiškai *pilnai*. Taigi aš siūlau imti šį modelį. Juo labiau kad jis yra pigesnis, nereikia perdraudimo, nereikės mokėti papildomų pinigų. Valstybė prisiima visą garanto našta *pilnai* ir ne iš dalies. Todėl siūlau iš esmės pritarti šioms pataisoms, nors ten dėl vienos kitos pataisos galbūt balsuodami mes ir padiskutuosime.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Kviečiu A. Sysą. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, aš manau, kad reikėtų pradėti nuo veikiančios sistemos, o ne... Šiandien anuitetus jau įsigijo 635 Lietuvos piliečiai. Ar sistema blogai

dirba? Ar yra nusiskundimų? Į ką nors iš mūsų kreipėsi Lietuvos pilietis, gaunantis anuitetą? Aš tokios informacijos neturiu. Aš visiškai nesutinku su kolega Rimantu, kad mes jaukiame sistemą. Štai mes savo sprendimais ir sujauksime sistemą, nes šiandien sistema veikia. Veikia. Ir šiais metais anuitetus pasirenę gauti 552 žmonės, kurių vidutiniškai sukaupta suma 16 tūkst. eurų. Tai, ką šiandien, šias dienas Seimas svarsto, aš manau, kad mes kuriame naują dviratį. Tokios sistemos, kokią mes kuriame, nėra nė vienoje pasaulio šalyje. Tą galite pažiūrėti EBPO ekspertų išvados.

Taigi. Šiandien, kaip sakiau, šiais metais 552 mums pateiktoje informacijoje, kurią pateikė „Sodra“, o jau yra 17 metų nuo pensijų fondų atsiradimo, 17 metų, įsiklausykite į skaičius, po 10 metų, prognozuoja, kad tokių bus 11 tūkst. Tai reiškia, kad po 26-ųjų II pensijų pakopos sistemos gyvavimo sudarys 1 % nuo dalyvaujančių pensiniame draudime. Įsigilinkite į skaičius: 1 % nuo visų dar po 10 metų, nes dabar yra 0,02 %, tiek žmonių, o pensijų fonduose dalyvauja 1 mln. 300.

Taigi, ką žadėjo pensijų fondai? Kas dalyvavo tame žaidime ir svarstymuose, prisimename, kad tai yra dosni sistema prie valstybinio socialinio draudimo, ir tikrai žadėjo dešimteriopai daugiau žmonių, kurie dalyvaus šitoje sistemoje. Man oponentai visą laiką sako ir žmonės kalba, kad ilgojoje perspektyvoje bus geriau ir daugiau. Na, prognozuoja pati „Sodra“ ir patys mokslininkai. Jeigu per 10 metų – 1 %, na, gal po 20 metų bus 3 %, bet ar tam reikia kurti visiškai naują sistemą? (*Balsas salėje*)

Gerbiamas Rimantai, aš suprantu, kad mes visi įsitempę per krizę, bet pasilaikykite savo nuomonę, aš išklausu jus, dabar išklauskite mane ir bus geriausiai. Užuoat sprendę tas problemas, mes užkrauname šitą problemą „Sodrai“, sistemai, kuri yra viešasis paslaugų teikėjas. Mes kryžminam privačią pensijų sistemą su viešuoju valstybės gėriu. Aš manau, kad čia yra esminė problema, kad mes kuriam, priimam žmones, steigiamo skyrių, dvi savaites nesutariame dieną naktį dirbdami, ar vadinsis komitetas, ar taryba. Komitetas ir komiteto nariai per savaitę tris kartus radikalčiai keičia nuomonę iš vienos pusės į kitą. Aš manau, kad labai keisti dalykai darosi.

Labai gaila, kad diskutuojate, bet „Sodra“ specialiai buvo sukvietusi Europos anuiteto specialistus, Seimo narių beveik nedalyvavo. Tai ten aiškiai pasakė ekspertai, kad šita institucija turi būti nepriklausoma. Paskutinė versija – visiškai priklausoma nuo „Sodros“. Kad gyvybės draudimą turi vykdyti gyvybės draudimo kompanijos, ne socialinio draudimo sistema. Todėl ar tai, ką mes siūlome, yra teisinga ar klaidinga, atsakys istorija.

Aš galiu pasakyti, kad II pensijų pakopa yra klaidinga sistema, nes ji negarantuoja esminio dalyko – normalios priemokos prie socialinio draudimo pensijos. Jeigu jūs, kas dalyvaujate anuitetų sistemoje, pažiūrėsite į tai, ką jums siūlo šita sistema, tai sudarys 5–6 % prie jūsų pensijos. Turbūt jūsų lūkesčiai buvo kur kas didesni.

Ir labai keista, kad šitą klausimą vietoj Biudžeto ir finansų komiteto (tai pastebėjo ir Teisės departamentas) svarsto ir mūsų komitetas, kur mes nelabai suprantame, kas yra paskolos, perskolinimai, kreditai ir visi kiti dalykai. Tai tikrai ne mūsų komiteto klausimas. Labai gaila, kad Biudžeto ir finansų komitetas nusiplovė, atvirai pasakau, per 15 minučių apsvartė tokį platų paketą įstatymų ir viskam pritarė. Tai kam pritarė, jeigu jau antrą kartą mūsų komitetas keičia nuostatą? Aš manau, jūs turėtumėte grįžti ir svarstyti. Jeigu mūsų komitetas antrą kartą keičia visas nuostatas, o komitetas pritaria pirminiam variantui, dėl kurio jau komitetas du kartus keitė nuomonę.

Aš manau, nedarykime klaidos, geriau grįžkime, tiksliau, niekur nereikia grįžti, nieko nereikia keisti, sistema veikia. Jeigu būtų nusiskundimų, kad žmonės skundžiasi dėl anuitetų, tada kitas reikalas.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Kaip tik į salę atvyko profesorius K. Glaveckas. Prašom.

Diskusijos. Tiesiai į tribūną. Nepageidaujate? Per vieną neturiu kuo pakeisti jūsų. Arba dabar, arba liksite be žodžio.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiama pirmininke, gerbiami kolegos, iš tikro pensinių fondų anuitetai yra labai svarbi ir labai didelė problema. Žinome, kad dabartiniu metu pasaulyje yra prasi-dėjusi gana didelė finansinė krizė ir daugelis finansinių instrumentų, įskaitant biržas ir kitus instrumentus, yra labai smarkiai nukritę. Tai turi tiesioginę įtaką ir pensiniams fondams.

Pensiniai fondai Lietuvoje nėra išimtis, kol papuola po ta griūtimi. Penkios valdymo įmonės, kurios atlieka pensinių fondų valdymą, be abejo, nori užsitikrinti garantuotą atlygį, valdymo iš-laidas, nepriklausomai beveik nuo to, kokie rezultatai išeina. Ir taip yra iš esmės visur.

Naujausiais duomenimis, Europos Sąjungoje dėl pagrindinių šalių Europos Sąjungos valstybių – Vokietijos, Italijos, Ispanijos – fondų biržų labai ženklus nukritimo, taip pat išaugusių tų valstybių, ypač Pietų, didelės skolos apimties pensiniai fondai papuolė į gana blogą situaciją. Jungtinėse Amerikos Valstijose, pavyzdžiui, Niujorko pensinis fondas yra skolingas apie 1 tūkst. dolerių. Aš manau, kad per šią krizę dabartiniu metu Europos pensiniai fondai yra netekę nuo 20 iki 30 % savo vertės. Tos vertės, aišku, netekimas lies anuitetus, bet daugiausia tuos, kurie yra jauni žmonės ir kurie žiūri į ateitį. Tie, kurie yra vyresni ir kurie dabar naudojami, patirs santykinai mažesnę nuosmukį.

Šis įstatymo projektas iš esmės nekalba apie riziką. Jis kalba apie tai, kad ir skirtus anuitetus, ir... Jis kalba apie tai, kad valdymo kompanijos turėtų pakankamai lėšų valdymui atlikti, nesiejant jų su valdymo rezultatais. Todėl aš manau, kad šis įstatymo projektas šiuo laiku yra galimas priimti arba toleruotinas, tačiau rizika, kuri atsiranda dėl jo ir dėl visos finansinės sistemos, ir pensinių fondų, be abejo, turėtų būti žymiai labiau sekama ir galų gale kontroliuojama didinant konservatyvius indėlius, galų gale darant monitoringą su Lietuvos banko investicijomis, kad tie pensiniai fondai nebūtų vienaip ar kitaip numušti, kad jų vertė nesumažėtų tiek, kad paskui būtų sunku atkurti.

Kitas veiksnys dar yra svarbus – tai infliacija. Kaip žinote, šiais metais, aš manau, iki rudens bus atvirkštinis infliacijai procesas, nes visa ekonomika susitraukusi. Vadinasi, prasidės defliacija. Defliacijos metu investicijos, kaip ir visi kiti ekonominiai rodikliai, neturės tendencijos augti arba, kitaip sakant, kilti iš nukritimo. Kitais metais tikėtina gana didelė infliacija ir tuo metu, aišku, pensiniai fondai šiuo laikotarpiu turės daryti pasirinkimą, kur investuoti. Kokia bus parinkta strategija, aš manau, tai turėtų būti viešai žinoma ir aptarinėjama ne tik pensinių fondų valdymo įstaigose, įmonėse, bet ir Lietuvos banke, ir netgi Seimo Biudžeto ir finansų komitete. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Toliau kviečiu diskusijoje dalyvauti N. Puteikį. Prašom.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Stebiuosi kai kurių kolegų noru vėl perduoti visą privačių pensijų anuitetų išmokėjimą privačioms bendrovėms, tarsi dabar pasaulyje nevyksta koronaviruso krizė ir tarsi nekrenta visų akcijų punktai – akcijų paketų punktai, į kuriuos investavo privačios draudimo bendrovės. Lietuvoje iš gyventojų pinigus ir iš valstybės į privačius fondus renka penkios pagrindinės verslo grupės, iš kurių keturios priklauso bankams, iš kurių vėlgi stambiausi yra SEB ir „Swedbankas“. Prisiminkime didžiulę reklamos kampaniją prieš valstybę ir prieš „Sodrą“, ją iki koronaviruso pandemijos vykdė šitos privačios draudimo bendrovės ir bankai. Buvo aiškinama, kad „Sodros“ pensijos mažės, lyginant su privačiomis, buvo aiškinama, kad akcijų indeksai kils, kad pasaulio ekonomikai niekas negresia ir jokių *force majeure*, tokių, kaip šita pandemija, atsitikti negali. Atsitiko. Kokia iš to yra išvada? Išvada yra tokia pati, kaip ir prieš metus, kaip prieš dvejus metus, kai dalis kolegų agitavo už privačius pensijų fondus, kad valstybė mokėtų už žmones dalį tų pinigų.

Taip ir atsitiko. Paaiškėjo, kad valstybė yra pagrindinė krizių atvejais gelbėtoja. Ir „Sodros“ pensijos bus pagrindinės, ir jos bus didėjančios, ir tą žinojome mes visi, kurie balsavome už tai, kad... kurie stengėmės, kad būtų pasielgta, kaip Lenkija pasielgė, kaip Vengrija pasielgė, kaip dabar Estija pasielgė, – nutraukė valstybės įmokas į privačius pensijų fondus, nes normaliam vakarietiškame pasaulyje į privačius pensijų fondus įnašus moka arba patys dirbantieji, arba jų darbdaviai. Valstybė nemoka. Kam mums šis laisvos rinkos, tiksliau, laukinio kapitalizmo, laukinės rinkos eksperimentas? Koronaviruso pandemija parodė, kad šis modelis yra netvarus, o tvarus modelis yra „Sodros“. Kolegos, palikime tuos dalykus „Sodrai“, tegul anuitetus tvarko „Sodra“.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, visi užsiregistravusieji kalbėjo, tikrai nesulaukėme G. Skaistės.

Dabar motyvai po svarstymo. Prašom. Už kalba N. Puteikis. Prašom.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Aš nesikartosiu, kadangi ką tik šnekėjau. Kolegos, aš raginu palaikyti projekto rengėjų variantą.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Motyvai prieš – A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, kas nesupranta, aš dar kartą pakartosiu – kaip tik ir siūlau gelbėti „Sodrą“ nuo tokių dalykų, ką siūlome. Dar kartą pakartosiu – 1 % žmonių po dešimties metų turės anuitetus. Kodėl visų mokesčių mokėtojų pinigais šią sistemą

mes turime garantuoti, visus nuostolius, kuriuos patirs? Aš keliu moralinį klausimą. Ant ko šiandien pyksta Lietuvos pilietis, kai gauna mažą pensiją? Ant savęs? Ant atlyginimo? Ne. Ant „Sodros“. Kadangi mažai mokėjo visą gyvenimą, gauna mažai.

Dabar antra dedamoji bus anuitetas. Mokėjau visą gyvenimą ir gausiu papildomai 40 litų. Ar tai yra išsigelbėjimas nuo to, ką mums siūlė? Todėl aš ir sakau, nesuteikime, neužkraukime to darbo „Sodrai“, kuriai pagal funkcijas tai nepriklauso. Čia ne gyvybės draudimo kompanija.

Aš manau, paskaitykite, ką siūlė ekspertai, ką siūlė Teisės departamentas. Neatsakyta į labai daug svarbių klausimų. Todėl aš neturiu jokio intereso. Aš seniai nesu pensijų fondų dalyvis, nuo 2013 metų esu nutraukęs. Išmoką gavęs. Anuiteto neturiu. Aš matau, kas vyksta, todėl ir sakau, matykite visas galimas problemas, nes niekur tos problemos nedings, jeigu mes visi 99 % Lietuvos gyventojų turėsime dirbti 1 %, nes taip sukonstruojame šią sistemą. Nereikia specialiai kurti papildomai skyrių, tampyti žmonių, šiandien sistema veikia, patinka ar nepatinka. Man labai nepatinka antroji pensijų pakopa. Labai. Visą laiką pasisakiau. Bet šiandien jinai egzistuoja. Sakau, 635 žmonės gauna anuitetus. Niekas nesiskundžia. Ir mes dabar sakome, mes išrasime lietuvišką dviratį, sukonstruosime naują sistemą. Nėra tokių sistemų pasaulyje. Ir mes vėl grįšime ir grįšime, taisysime ir tada kaip estai, paskutiniai, vėl nuspręsimė, kad nereikia nei pervesti pinigų į fondą dėl koronaviruso, nei mokėti tų anuitetų.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Gerbiamieji, motyvai išsakyti. (*Balsai salėje*) Svarstymai po... Čia svarstymas. Viskas. Gerbiamieji, balsavimas bus vienu kartu. Mes sutarėme dėl balsavimo.

Kolegos, dėl šiandien ryte pateiktų įstatymų projektų dar neturime komitetų išvadų, todėl darbotvarkę truputį teks varijuoti.

14.35 val.

Viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4142VK, Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo Nr. VIII-1524 12 ir 18 straipsnių pakeitimo, 13, 14 ir 15 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIII-4143, Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4144 (*pateikimas*)

Imsimės darbotvarkės kompleksinio 2-12 klausimo – 2-12.1, 2-12.2 ir 2-12.3. Kaip tik yra vidaus reikalų ministrė R. Tamašunienė. Ji mums ir pateiks projektus Nr. XIII-4142, Nr. XIII-4143 ir Nr. XIII-4144. Viešojo administravimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4142VK ir lydimieji Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo kelių straipsnių pakeitimo, kai kurių straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIII-4143 ir Valstybės tarnybos įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4144. Prašom.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mieli kolegos, teikiamas naujas Viešojo administravimo įstatymo projektas. Jame bandoma apibrėžti viešosios paslaugos sąvoką, nurodant požymius, kuriuos atitinka veikla, ir būti ji kvalifikuojama. Pagal keturis esminius požymius, kaip dabar vykdomos ir organizuojamos viešosios paslaugos, norime apibrėžti tą sąvoką. Iš tikrųjų tai nėra lengva, nes nei mokslinėje literatūroje... kitų valstybių patirtis yra labai skirtinga. Bandome atlipti ir tą situaciją, kuri susiformavo pas mus Lietuvoje teikiant viešąsias paslaugas, taip pat vertinti Valstybės kontrolės, kitų kontroliuojančių institucijų išsakytas pastabas, kad būtų ši definicija ir šių paslaugų modeliai yra tobulintini. Tai pagal keturis esminius požymius yra nustatyti reikalavimai viešajai paslaugai, nustatyta priežiūra, nauda visuomenei, tai yra kylanti iš valstybės išipareigojimų, ir pagrįstas atlyginimas, tai yra ne pelnytis, bet vertinti teikiamos paslaugos kaštus ir optimizuoti pagal valstybės teikiamą finansavimą toms paslaugoms organizuoti.

Antras svarbus momentas – siekiama įtvirtinti tobulesnį viešųjų paslaugų administravimo modelį, paskirstant viešųjų paslaugų administravimo kompetenciją tarp centrinių, teritorinių ir savivaldybių viešojo administravimo subjektų, detaliau apibrėžiant viešojo administravimo subjekto, kuriam bus pavesta administruoti viešosios paslaugos teikimą, kompetencijas. Taip pat paliekame nuostatas, reikalingas įgyvendinti skaidrumo, efektyvumo, subsidiarumo principus, administruojant viešąsias paslaugas.

Dėl vidaus administravimo ir viešosios administravimo srities – išskiriame tas sritis pagal Valstybės kontrolės pastabas, tai yra kas yra viešoji paslauga ir kas yra tiesiog vidaus administravimas, tas, kas atliekama tiek viešajame, tiek privačiame sektoriuje, įprastinės paslaugos, tokios kaip apskaita, teikiamos informacinės technologijos, personalo valdymas, technologinių padalinių darbas.

Taip pat kyla daug diskusijų ir mes jas vertiname. Ar nebus taip, kad asociacijos neturės viešojo administravimo įgaliojimų? Tikrai ne. Asociacijos, veikiančios pagal specialiuosius įstatymus, paliekamos veikti pagal savo įstatymus visa apimtimi. Kita – asociacijoms siūloma suteikti atlikti funkcijas tik atskirose įstatymo nustatytose viešojo administravimo srityse, tai yra sprendimų priėmimas, administracinių paslaugų teikimas, teisės aktų ir administracinių sprendimų įgyvendinimo ir laikymosi priežiūra. Tai yra nepaliekama tik viena funkcija, yra reglamentavimas, nes galvojame, kad valstybės institucijos, koordinuojančios vienu ar kitu viešųjų paslaugų teikimą, reglamentavimą turėtų turėti savo koordinavimo srityje ir taip užtikrinti, kad paslauga bus vykdoma kokybiškai, atlieps valstybės interesus ir bus taip pat kontroliuojama.

Tokie pagrindiniai šio įstatymo aspektai. Iš tiesų keičiama daug. Paliekame penkerių metų pereinamąjį laikotarpį, nes visoms institucijoms reikia įsivertinti paslaugas, įsivertinti, ar jų darbuotojas, tai yra valstybės tarnautojas, turi būti teikėjas tos paslaugos, ar tai gali būti pagal darbo sutartį priimtas žmogus atlikti administravimo funkciją, kad nepažeistų teisėtų valstybės tarnautojų, kurie šiuo metu dirba, pavyzdžiui, apskaitoje, buhalterijoje arba personale, lūkesčių, suteikiama galimybė valstybės... ir savivaldybėms vertinti tik laisvus etatus. Jei valstybės tarnautojas išeina į pensiją arba tiesiog pakeičia darbą, tuomet komisija įvertina, ar jo atliekamos paslaugos yra, turi viešosios paslaugos požymių, ar tai yra vidaus administravimo paslauga ir galima ją perkvalifikuoti iš valstybės tarnautojo pagal darbo sutartį, ir atvirkščiai. Paliekamas toks instrumentas institucijoms apsispręsti.

Ką tai duos? Kokia čia pridėtinė nauda? Mes turėsime sukaupę, kokios paslaugos yra viešosios paslaugos, turėsime sukurtą taip pat ir jų registrą, ir žmonės žinos, kuri paslauga yra viešoji, o kurioje yra ir kitokių požymių, ir ji gali būti teikiama nebūtinai valstybės, savivaldybių institucijų. Taip pat galvojame, kad tas paslaugas kvalifikuotai aprašius ir taip toliau, jas suskirsčius ir suteikiant savivaldybėms ir valstybės institucijoms spręsti dėl tų paslaugų pagal mūsų pateiktą modelį ir kiekio, ir aprašymų, mūsų piliečiams taip pat taps aiškiau, kokias paslaugas teikia valstybės institucijos. Manome, kad maksimaliai įgyvendiname visas Valstybės kontrolės pateiktas pastabas, kaip turėtų atrodyti viešųjų paslaugų reglamentavimas. Tai turbūt tiek.

PIRMININKĖ. Dėkojame, gerbiama ministre. Jūsų nori klausti septyni Seimo nariai. Pirmasis klausia E. Pupinis. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama ministre, iš tiesų čia nemažai yra atsižvelgta, kaip ir minėjote, į Valstybės kontrolės duodamas pastabas, kai buvo neišgryninti tie visi reikalavimai. Bet čia ir Teisės departamento yra daug nurodyta tam tikrų pastabų. Aišku, ten daugiausia turbūt redakcinio pobūdžio, bet ten kalbama taip pat apie viešųjų paslaugų užtikrinimą. Ir kituose, atrodo, įstatymuose yra, kad už viešąsias paslaugas bus atsakinga tik valstybė ir savivaldybės. Bet kaip bus su tais privačiais, kurie dabar dirba? Ar čia vėl nebus tam tikrų problemų, ar neišeliminuosime, čia ir kitų pastabų buvo iš kitos sferos, verslo, ar bus galimybių jiems dirbti toje srityje? Ačiū.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Tikrai nebandome išeliminuoti. Jei toks išpūdis susidaro, tai jis visiškai klaidingas, nes savivaldybės ir valstybė vertina. Jei ji negali atlikti paslaugos arba gali ją ne visa apimtimi atlikti, pasitelkiamos kitų viešųjų įstaigų... Taip pat jai paliekama teisė steigti viešąją įstaigą arba leisti įsisteigti viešajai įstaigai, nebūtinai net tampant dalininke, bet teikiant tam tikrą užsakymą, kad ta paslauga būtų teikiama.

Visa tai tikrai paliekama, tik reglamentavimas... asociacijoms, veikiančioms dabar Lietuvoje, paliekama ta dalis, kuri yra reglamentavimas, tai paliekama spręsti valstybės ir savivaldybės institucijoms. Mūsų vertinimu, tai yra teisinga. Pagal reglamentavimą, pagal nustatytas taisykles jie organizuos tą paslaugą. Bet tikrai ta sąveika su nevyriausybinėmis organizacijomis, su viešosiomis įstaigomis pirmiausia, lieka įtvirtinta šiame įstatyme taip pat.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia K. Glaveckas, nes K. Masiulio nėra salėje.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiama ministre, iš patyrimo aš žinau, kad paprastai definicijų apibrėžimas, po definicijų apibrėžimo visuomet eina kokios nors struktūros arba biurokratinio skyriaus, kuris turėtų prižiūrėti, valdyti, administruoti tas viešas paslaugas, įkūrimas. Sakykite, ar to termino definicijos tikslinimas nėra toks paslėptas tikslas padidinti žmonių, biurokratų, skaičių, kad galima būtų paskui atsiskaitinėti, žiūrėti, bausti, turėti interesų ir kitų dalykų. Prašom paneigti tokį norą. Ačiū.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Definicija reikalinga visoms valstybės sektoriuje dirbančioms institucijoms, kadangi ir kyla praktinio taikymo problemų, kai mes nežinome, kaip apibrėžti tą paslaugą, ar ji turi viešojo administravimo požymių, ar ne. Ar reikia sukurti papildomą aparatą, ne, nes ir dabar savivaldybės, valstybės institucijos įpareigos aprašyti savo paslaugą pagal tam tikrus kriterijus, kad visiems interesantams, piliečiams būtų aišku, kokia ta viešoji paslauga. Čia nekalbame apie kažkokio aparato padidinimą ir taip toliau, bet kalbame apie tai, kad būtų sukurta viena sistema ir būtų taikomi vienodi kriterijai visam viešajam sektoriui.

PIRMININKĖ. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama ministre, kas vyksta šitame kontekste ir kad pinigėlių trūksta viskam, kad reikės galbūt dar daugiau, aš aiškinamajame rašte matau, kad šiam projektui įgyvendinti per trejus metus reikės apie 7 mln. eurų, iš kurių 6 yra Europos Sąjungos lėšos, 0,9 yra valstybės lėšos. Ar tai yra pirmalaikis dalykas šitame kontekste? Aš suprantu, kad tai yra planinis dalykas, buvo ruošta, derinta, parašai, visa kita, aš visa tai suprantu. Bet ar neprireiks ir tų Europos pinigų, ir valstybės biudžeto pinigų, na, daug rimtesniems ir aktualiems dalykams finansuoti? Labai ačiū.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Ačiū. Aš jums labai pritariu, kad dabar kalbėti apie tokius dalykus, tobulinti tas sistemas, kurios šioje situacijoje tikrai lieka antroje, o galbūt ir trečioje vietoje, bet gyvenimas nestovi vietoje. Tas įstatymo projektas teiktas daug anksčiau, kai ir nebuvo galvojama, kad tokia pandemija ateis į pasaulį. Vis dėlto ir dabar buvo kurtas PASIS, tai yra viešųjų paslaugų sistema, VATIS, VATARAS, yra daug tų sistemų, kurios taip pat valstybei kainuoja. Tai mes norime kartu optimizuoti, bet kartu ir jas apibrėžti Administravimo įstatyme, bandysime apibrėžti jums padedant, nes tikrai diskusinis klausimas dėl tos definicijos, ir pačią sąvoką ir atskirti viešąsias paslaugas nuo vidaus administravimo paslaugų. Be abejo, kaip ir visur kitur, jūs dabar konkrečiai kalbate apie antrą, apie viešojo sektoriaus darbuotojų registrą. Ir tam registrai reikės papildomų lėšų. Šiam įstatymui įgyvendinti, kaip minėjau, papildomų lėšų nereikia, tiesiog tie žmonės, kurie ir dabar dirba savivaldybėse, valstybės institucijose ir aprašo paslaugas, kurias mes teikiame, tai taip vyks ir toliau, tik bus pagal naują reglamentavimą.

PIRMININKĖ. Klausia J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiama ministre, projekto 29 straipsnyje siūlote, kad vertinant ūkinės veiklos licencijavimo pagrįstumą pagrindinius principus galėtų nustatyti Vyriausybė, bet tai prieštarauja Konstitucinio Teismo doktrinai, kad vis dėlto tokie dalykai turi būti nustatomi įstatymu, o ne Vyriausybės nutarimais, nes tai susiję ir su pagrindinių teisių ir laisvių principais, kurie yra nustatyti Konstitucijoje. Iš esmės Teisės departamentas kitais žodžiais pasakė, kad tai prieštarauja Konstitucijai.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Aš nežinau, gerbiamas kolega, mes vis dėlto įvertinome ir tas tiek komitetų, tiek kitų institucijų išsakytas pastabas. Pastabų sulaukėme tikrai daug iš to nežinojimo, kaip bus taikoma praktikoje, bet pasiūlymų, kaip reikėtų parašyti ir kaip būtų naudingiau, tikrai nėra. Iš tiesų ta definicija ir tas įstatymo projektas... Sakykite, kiekvienoje valstybėje yra kitaip, kiekvienos valstybės yra skirtinga specifika. Mes bandome pritaikyti ir patobulinti, kaip Lietuvoje tai veikia dabar ir kaip galėtų veikti geriau.

Ar yra prieštaravimas Konstitucijai, tai mes net nemanytume, kad yra pagrindas taip galvoti, nes įstatymo projektas jokių draudimų nenumato ir nesako, kad viešųjų paslaugų negalėtų teikti privatūs subjektai. Taigi, jeigu valstybė ar savivaldybė negali užtikrinti vienos ar kitos paslaugos teikimo, be abejo, ji ir bus iniciatorė ūkinę veiklą paskatinti kitokią, kad galėtų kartu teikti vieną ar kitą paslaugą. Jeigu jūs norite sakyti, kad mes apribojame ar ūkio subjektų steigimąsi, ar

viešųjų įstaigų, ar vien tik savivaldybės įmonės viską vykdys, ar tik valstybės įmonės, tikrai taip nėra. Tikrai šiame įstatyme nėra jokio draudimo.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Tiesiog norėta pasakyti, kad turėtų būti ne Vyriausybės nutarimu, o įstatymu principai nustatomi. O Vyriausybės nutarimas – tik įgyvendinantis teisės aktas, o ne nustatantis kriterijus. Štai kokia esmė.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LLRA-KŠSF*). Tikrai padiskutuosime ir įvertinsime jūsų pastabas. Galbūt jūs esate ir teisus.

PIRMININKĖ. Klausia M. Majauskas. Prašom. Gerbiama Irena. Ar Mykolas atsisako? Taip. Tada V. Vingrienė. Prašom, jūsų klausimas.

V. VINGRIENĖ (*LVŽSF*). Dėkoju, gerbiama pirmininke. Gerbiama pranešėja, aš turiu keletą klausimų, susijusių su jūsų projektu. Vienas – viešųjų paslaugų kokybės tobulinimas, siekiant, kad veikla, kuri būtų vykdoma ir sukurtų naudą valstybei, viešajam sektoriui (kaip vienas iš kriterijų). Taip? Kaip bus užtikrinamas tas konkretus aspektas? Kokie kriterijai, kas tai nustatys?

Kitas aspektas. Jūs kalbėjote apie tai, kad jeigu viešasis sektorius negali užtikrinti tam tikrų funkcijų, būtų galima kažkaip samdyti ten privatų sektorių, kuris galėtų atlikti. Ar nebus to dubliavimosi, nes šiandieną mes matome kartais, kad valstybės tarnyba atlieka funkcijas, samdo atlikti tam tikrus darbus, nepaisant to, kad iš tiesų turi galbūt atitinkamai specialistų. Ir ūkio veiklos subjektų priežiūra – tai čia būtų kontrolės tobulinimas, įgyvendinimas. Kokiu keliu iš tikrųjų būtų tai stiprinama?

R. TAMAŠUNIENĖ (*LLRA-KŠSF*). Nors ir tikrai blogai girdėjosi, bet aš taip supratau, ar nedubliuosime mes tų teikiamų paslaugų kartu su privačiu sektoriumi ar besisteigiančiomis kitokio pobūdžio institucijomis, kurios galėtų teikti viešojo administravimo paslaugas. Mes kaip tik norime įtvirtinti tą paslaugų modelį atkreipdami Valstybės kontrolės dėmesį, nes dabar to dubliavimo yra gana daug, kad mes skirstome į centrinius, teritorinius ir savivaldybių viešojo administravimo subjektus. Teritoriniai valstybinio administravimo subjektai ar savivaldybių administravimo subjektai neturėtų dubliuoti ar keisti centrinių valstybinių administravimo subjektų sprendimų dėl viešųjų paslaugų teikimo, administravimo, tačiau gali teikti siūlymus dėl viešųjų paslaugų administravimo tobulinimo. Mes kaip tik atskiriame, kad jie vienas kito nedubliuotų, o papildytų. Kaip tik šiuo įstatymu bandomė užtikrinti.

PIRMININKĖ. Dėkojame, gerbiama ministre. Jūs atsakėte į visų norinčių klausti klausimus. Motyvai po pateikimo. Kalba už M. Puidokas. Prašom.

M. PUIDOKAS (*MSNG*). Gerbiamieji kolegos, iš tiesų daug metų Kauno technologijos universiteto Viešojo administravimo ir politikos institute kartu su kolegomis analizavome, lyginome tiek Lietuvos, tiek kitų užsienio šalių viešojo administravimo sistemas. Visą laiką išvada būdavo viena, kad Lietuvai tikrai yra būtinos sisteminės, esminės, nuoseklios viešojo administravimo sistemos permainos ir pokyčiai. Tikrai šiuo atveju galime padėkoti ministrei ir Vyriausybei už atliktą tokį rimtą darbą, kurio, nepriklausomai nuo valdančiosios daugumos ar Vyriausybės politinių pažiūrų, ar pačios valstybės ekonominės situacijos, niekas nebuvo ėmęsis ir įvykdęs per pastaruosius 14 metų.

Šio įstatymo redakcija galioja nuo 2006 metų ir nors per tą laiką buvo ne kartą keista, tačiau sisteminė įstatymo peržiūra nuo to laiko atlikta nebuvo. Vykdamt sisteminę tokio esminio reguliavimo peržiūrą negali būti taip, kad siūlymai nesusilauks jūsų pastabų ar alternatyvių požiūrių, tačiau išigilinę pamatysite, kad atliktas tikrai didžiulis darbas, kurį reikia vertinti, o smulkmenos, manau, tikrai galės būti suderintos. Siekiant išlaikyti pačią viziją ir principus, galbūt ir nepavyks idealiai suderinti visų suinteresuotų grupių interesus, bet šios dvejonės yra kartu ir rimtas iššūkis mūsų stuburui, kaip, mūsų nuomone, valstybėje turi tinkamai veikti viešasis administravimas.

Todėl pritarkime teikiamiems projektams, nes sisteminė peržiūra buvo tikrai pribrendusi jau seniai. Valstybės kontrolės rekomendacijas taip pat reikia įgyvendinti, net jeigu šios institucijos lūkesčiai ir kai kurių institucijų teikiamos pastabos ne visada atitinka realias subalansuoto teisinio reguliavimo galimybes. Todėl dėkoju, ministre, ir prašau visų kolegų pritarti teikiamiems projektams, turint omenyje, jog šios sisteminės peržiūros tikrai yra labai svarbios mūsų valstybei ir kartu tai, kad aštresnius kampus tikrai galėsime nudailinti būtent svarstydami šiuos projektus komitetuose.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Motyvai prieš – A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, visada pasisakau už sisteminių požiūrį ir sisteminių sutvarkymą. Ir čia jokio politikavimo, o grynai pragmatika. Ne veltui klausiau ministrės, yra numatytos lėšos, tikrai šiandien Lietuvai, kaip ir kitoms valstybėms, reikės turbūt kiekvieno euro, tūkstančių eurų, milijonų eurų, kurių reikės gelbėjantis nuo koronaviruso pasekmių, nuo ekonominės krizės, kuri bus pagimdyta, nes neaišku, kada mes pabaigsime. Girdžiu premjero žodžius, kad dar dvi savaites ribojimai, vadinasi, dar dvi savaites praradimai. Todėl manau, kad tikrai tokie projektai gali palaukti. Jeigu mes seniai kalbame, ilgai rengėme ir nepateikėme jų laiku, tai čia šiek tiek ir mūsų visų problema, ir ministerijos.

Dar labai norėčiau atkreipti dėmesį į keletą puslapių Teisės departamento pastabų. Kalbant apie pinigus, gerbiama ministre, kitam įstatymų projektų paketui reikės dar 5 mln., čia 7 mln. šiam įstatymui, aš skaitau jūsų aiškinamuosius raštus, jūs turbūt jau užmiršote, ką parašėte arba ką pasirašėte. Noriu atkreipti dėmesį, kad 7 mln. eina šiam paketui, kitam paketui eis dar 5 mln., o iš to biznio sutaupysime 400 tūkst., kai išleidžiame 2017 metų atžvilgiu 1 mln., o dabar išleisime 600 tūkst. Aš matau, kad ir čia yra tam tikras monokės biznesis.

Siūlyčiau galbūt pritarti ir padėti į stalčių, o ne svarstyti ir įdiegti tuos įstatymus, kurie galėtų palaukti, nes pinigų prireiks, ir tikrai mes šitoje salėje ne vieną kartą apie tai kalbėsime. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, motyvai išsakyti, o balsavimas po pateikimo vyks nustatytu mūsų balsavimo laiku.

14.58 val.

Viešojo sektoriaus darbuotojų registro įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4483VK, Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 9, 34, 51, 55 straipsnių pakeitimo ir 53, 54 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4484, Vidaus tarnybos statuto 81 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4485, Prokuratūros įstatymo Nr. I-599 20, 25, 27, 40 ir 60 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4486, Korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 1, 5, 9, 11 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4487, Gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4488, Diplomatinės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1012 5, 29, 31, 33, 42, 69, 71 ir 72 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4489 (pateikimas)

Toliau ministrė R. Tamašunienė pristatys vėl kompleksinį klausimą. Pradedant darbotvarkės 2-13.1 klausimu, pagrindiniu įstatymu – Viešojo sektoriaus darbuotojų registro įstatymo projektu Nr. XIIIIP-4483VK, ir tada šeši lydimieji įstatymų projektai, pradedant projektu Nr. XIIIIP-4484 ir baigiant projektu Nr. XIIIIP-4489. Prašom, ministre.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Ačiū. Pirmiausia pateiksiu tą projektą, kuris realiai gali kainuoti pinigų, bet tai yra Europos Sąjungos lėšos, tai yra tikslinės lėšos, mes kitur negalime jų panaudoti – tiktai būtent viešosioms paslaugoms gerinti ir bendriems registrams kurti. Jeigu keistųsi prioritetai, o galvoju, kad taip gali atsitikti, ir labai pritariu kolegos nuomonei, ir Europos Sąjungos fondai būtų perkvalifikuojami į kitos paskirties, būtų nukreipiami finansiniai srautai, be abejo, tai sustabdytų daugelio įstatymų įgyvendinimą, ypač, kaip jūs sakote, tu, kurie gal atrodytų ne pirmo svarbumo, bet, kita vertus, kol kas yra taip, kaip yra, ir mes būtinai privalome, kaip valstybės institucijos, atsakingos už visų paslaugų kokybę, už jų administravimą, *apliukuoti* į Europos Sąjungos teikiamus fondus ir naudotis lėšomis, siekdami daugiau naudos, kurią pajus pirmiausia mūsų piliečiai.

Teikiamo Viešojo sektoriaus darbuotojų registro įstatymo projekto pagrindiniai tikslai – centralizuotai, automatizuotai tvarkyti duomenis, kurių reikia valstybės valdymo reikmėms tenkinti, viešojo sektoriaus įstaigų personalo valdymo sisteminiams sprendimams priimti, kontrolės prevencijai užtikrinti, tai yra, pavyzdžiui, pareigybių skaičiaus pokyčiai, būtent jų analizei, pajamų turto deklaravimui, korupcijos prevencijai atlikti, valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų vadovams personalo valdymo sprendimams priimti, valstybės ir savivaldybių biudžetams planuoti, viešojo administravimo monitoringui, duomenų teikimui Lietuvos statistikos departamentui ir

Eurostatui įvairiais pjūviais, kokių reikia ir kokių šiuo metu pasigendame. Sudaryti teisinės prielaidas viešojo sektoriaus įstaigų personalo administravimo ir buhalterinės apskaitos tvarkymo funkcijas atlikti centralizuotai, naudojantis viena bendra informacine sistema. Registre bus kaupiami duomenys apie politikus, valstybės politikus, valstybės pareigūnus, valstybės tarnautojus, teisėjus, prokurorus, darbuotojus, dirbančius pagal darbo sutartis valstybės ir savivaldybių institucijose, įstaigose ir kitose biudžetinėse įstaigose. Manome, kad naudos suteiks bendras registras ir perims NBFC (Bendrųjų funkcijų centras) dalį funkcijų, kurias atlieka pavienės institucijos. Tai ir taupys valstybės lėšas, ir bus decentralizuotai daug naudingiau, negu yra dabar. Siūlome tokį įstatymo projektą, kuris, kaip ir minėjo kolega, tikrai nemažai kainuos, bet didžioji dalis – iš Europos Sąjungos lėšų.

PIRMINKĖ. Dėkojame. Jūsų vėl nori klausti šeši Seimo nariai. Pirmasis klausia A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Kadangi čia sėdi subjektai šito įstatymo...

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Taip.

A. SYSAS (LSDPF). ...tai jie tiesiogiai labai suinteresuoti. Kai balsuosime, tai gal nusišalinsime, nes turėsime turbūt viešųjų ir privačių interesų konfliktą. Bet jeigu rimtai, tai mano klausimas. Ar sistema, kuri per Valstybės kontrolę dėl laisvų darbo vietų sunkiai funkcionuoja... Ar mes, padarę naują sistemą, žinome, kaip priimama į kai kurias pareigas, į darbo vietas? Yra pasakų, sąmokslų teorijų, pasakojimų – daug visko teko per daug metų, būnant Seimo nariu, girdėti. Turbūt ir jums, kaip ministrei. Kartais kaltinimai išlenda, kad priėmė vienos tautybės ar kitos tautybės. Ar jūs tikite, kad, padarius centralizuotą subjektų apskaitą ir valdymą, jeigu taip galima pasakyti, kokybė, galimybė bet kuriam piliečiui gauti norimą vietą procentiškai pagerės 50 %, 20 % ar 100 %?

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Ačiū. Čia truputį...

A. SYSAS (LSDPF). Ypač Šalčininkuose, čia man kolega sako.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). ...čia mes truputį supainiojome skirtingas sistemas. Yra valstybės tarnybos informacinė sistema VATIS, kuri taip pat yra tobulintina, ir nuo šių metų vasaros startuos visiškai nauja kokybė, kur bus unifikuoti pareigų aprašymai. Kam tai reikalinga? Būtent centralizuotai atrinkti valstybės tarnautojus į tam tikras pareigybes. Iš karto imi aprašymą, atsilaisvinus tai pareigybei, ir jo netobulindamas, o ne jį patobulindamas, turint omeny kokius nors konkrečius kandidatus, skelbi valstybės konkursą tai vietai užimti. Šiuo metu jau metus vykdoma centralizuota valstybės tarnautojų atrankos sistema. Tai vykdo Valstybės tarnybos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos. Reikia pasakyti, mes padarėme tokią analizę, kad pasitikėjimas valstybės tarnybos sistema auga, nes vis dėlto centralizuotai, vienos institucijos jungtinės komisijos atliekama atranka kelia daugiau pasitikėjimo, negu kai tai buvo kiekvienoje institucijoje atskirai.

Ši sistema, kaip duomenų bazė, leis mums žinoti, kiek mes turime valstybės tarnautojų, kiek dirbančiųjų pagal darbo sutartis, kad mes galėtume priimti esminius pokyčius, kad turėtume statistinių duomenų analizei atlikti. Taip pat tai būtų įrankis personalui valdyti. Tai yra komandiruočių, atostogos ir taip toliau – per centralizuotą sistemą. Tai leidžia daryti technologijos ir nebūtina turėti kiekvienoje institucijoje po atskirą skyrių. Čia kuriamas tas instrumentas. O kalbant apie valstybės tarnybą, taip pat ta sistema yra tobulinama, kad tas pasitikėjimas, ypač jaunų žmonių, gabių žmonių, kurie nori valstybės tarnyboje dirbti, didėtų.

PIRMINKĖ. Klausia K. Glaveckas. Prašom.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiama ministre, jūs kalbėjote apie tai, kad yra Europos Sąjungos pinigai ir kad, matyt, juos reikia iš tikro įsisavinti toje sferoje, apie kurią kalbate. Bet aš turiu kitą klausimą.

Prieš dvi savaites Europos Taryba sustabdė Stabilumo ir augimo paklą ir kartu padarė korektyvų Ekonominės ir pinigų sąjungos vienos pagrindinės direktyvos. Pagal šį sustabdytą paklą reiškia, kad fiskalinė politika gali būti koreguojama valstybėje, taip pat palūkanos ir kiti dalykai, tarp jų ir europinė parama. Kitaip tariant, tuos pinigus, apie kuriuos čia buvo kalbama, apie 12 mln. eurų, kurie skirti iš tikro reikalingam dalykui ateityje, dabar galima naudoti ir tikrai rei-

kėtų naudoti, ką ir kolega A. Sysas sakė, spręsti toms problemoms, kurios ateina. Nedarbas visų pirma, antra – taip pat nedarbas ir trečia – nedarbas, nes šituos dalykus mes tikrai turėsime finansuoti ir pagalbėti verslui.

Todėl aš tikrai manau, kad mes galėtume ir jūsų iniciatyva tiesiog peržiūrėti tą poziciją ir tuos pinigus nukreipti į iš tikro gelbėjimą ekonomikos ir žmonių nuo depresijos, kuri gali ateiti. Ačiū.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Aš negaliu atsakyti už Komisiją, kaip ji nuspręs perskirstyti pinigus ir kaip ji nuspręs visas COVID strategiją... išėjimo iš ekonominės, bet ir iš kitos pandemijos strategiją kurs ir kokias lėšas nukreips į ekonominio augimo skatinimą po krizės ar į kitas sritis. Taip, gali taip atsitikti, kad ir tas mūsų planas dabar gerinti viešąsias paslaugas, jas centralizuoti, sukurti bendrą sistemą – tų lėšų tiesiog gali nelikti.

Bet mes vis tiek galvokime į priekį, galvokime, kad to reikia mūsų valstybei, galvokime, kad tai taupys ateityje mūsų valstybės lėšas. Aš vis tiek esu optimistė ir galvoju, kad ir ta krizė, ir tie Europos Sąjungos sprendimai, nors ir kokie jie būtų ateityje, – mes gal grįšime, surasime gerą įstatymo projektą, gerą idėją, prie kurios dirbo daug žmonių, ir galėsime ją įdiegti. Bet aš suprantu, kad gali būti taip, kad šio įstatymo nuostatos ir šio mūsų projekto įgyvendinimas artimiausiu metu gali būti pristabdytas.

PIRMINKĖ. Klausia K. Masiulis. Prašom.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Ačiū. Aš pritariu toms idėjoms, kurias sakote, geras dalykas yra centralizuoti valstybės tarnautojų priėmimą. Tada jis tampa skaidresnis ir panašiai. Bet kodėl jūs nenorite pratęsti tos minties, kad geras dalykas būtų centralizuoti ir registrus? Aš visą laiką nuosekliai, nežinau, jau dvidešimt metų, sakau ir kalbu, kad nereikia tiek daug registrų valstybėje. Yra gyventojų registras „Lietuvos gyventojai“. Jame galėtų tilpti ir nusikaltėliai (nereikėtų atskiro nusikaltėlių registro), ir vėžiu sergantieji (nereikėtų dviejų registrų), ir valstybės tarnautojai (nereikėtų kelių registrų), ir panašiai. Dabar vėl bus išleista krūva pinigų siekiant įkurti atskirą registrą, užuot tuos pinigus nukreipus ir prie gyventojų registro įkūrus (...), kuri jūs, kaip ministerija, valdytumėte. Tai būtų pigiau. Ši sistema yra daug galingesnė ir patikimiau valdoma, labiau apsaugota. Kodėl neinate tokiu keliu?

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Teisingai, ir aš palaikau poziciją kuo daugiau konsoliduoti ir kuo daugiau sujungti, nes vienos ar kitos sistemos daugiafunkciškumas tikrai įgalina, kad mes realiai taupytume valstybės lėšas. Kalbant apie tuos registrus, kurie yra ir kurie tinka įgyvendinti mūsų viešojo sektoriaus darbuotojų apskaitą, tai VATIS ir VATARAS, jie visi ir visi kiti Lietuvoje yra įdiegti skirtingu laiku, skirtingais pajėgumais, skirtingais tikslais ir juos dabar sudėtinga suvienyti. Bet mes galvojame, kad šis Bendrųjų funkcijų centras su nauja viešojo sektoriaus darbuotojų registro sistema ateityje galėtų sujungti registrus VATIS ir VATARAS, būtų galima kalbėti apie modernią vieną sistemą.

Jūsų pastaba gera, bet mes galvojame, kad būtent šiuo pagrindu ir galėtume juos sujungti, bet reikia palaipsniui pereiti. Mes negalime atsakyti to, kas dabar yra, nes kaip mes vykdysime valstybės konkursus į valstybės tarnybą, atranką, kaip mes informacinėje sistemoje skelbsime pareigų aprašymus. Na, mes naudojames tomis platformomis, kurios yra, bet ateityje, aš labai pritariu jūsų nuomonei, reikėtų jungti į vieną gerą, kokybišką ir plačią sistemą.

PIRMINKĖ. Klausia E. Pupinis. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Iš tikrųjų galbūt norai ir geri, bet turbūt yra problemų apskritai su tomis sistemomis, nes jos yra gana skirtingos savivaldybėse. Įdomu, kaip seksis ir kiek kainuos, kad jos viena kitą pažintų. Ir dar vienas dalykas. Iš tikrųjų čia aiškinamajame rašte rašoma, kad Valstybės kontrolė reikalavo paskirti vieną įstaigą, instituciją, kuri kauptų informaciją. Ar tai bus nauja institucija ir iš tikrųjų analizuos tą informaciją? Man įdomu, ką vis dėlto galima analizuoti, gal čia Statistikos departamento reikalas? Kas užsiims tuo reikalu? Ačiū.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Teisingai, Statistikos departamentas ir prašo duomenų, kad atliktų analizę, įvairiais pjūviais pateiktų duomenis, pateiktų ekspertinę nuomonę dėl ateities, kaip mes galime optimizuoti, kaštus mažinti ir taip toliau. Šiuo metu to ir nėra. Vienas subjektas, tai yra Bendrųjų funkcijų centras, jau pradėjo veikti ir po truputį perima iš valstybės, iš savivaldybių institucijų duomenis. Tai yra duomenys apie darbuotojus, apie einamas pareigybes, visą personalo

valdymo sistemą, komandiruotes, atostogas ir taip toliau, ką galima daryti bendrame centre neskaidant į daug institucijų. Tas centras jau įgalintas ir veikia, bet duokime jam instrumentus, kad kuo daugiau duomenų jis galėtų perimti. Ir taip pat nustatomas toks laipsniškumas, nes, sakykime, visos socialinės įstaigos, kultūros įstaigos, švietimo ir taip toliau kitame etape prisijungs. Dabar iš karto būtų sudėtinga visus prijungti, sakiau, dėl sistemos skirtumų ir dėl funkcijų, kurias vykdo mūsų savivaldybės ir valstybės institucijos.

PIRMININKĖ. Kolegos, laikas, skirtas klausiti, baigėsi. Motyvai. Prašom. Po pateikimo kas norėsite pareikšti motyvus? Už – K. Masiulis. Prašom.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, tikrai aš siūlyčiau po pateikimo pritarti šiam įstatymo projektui. Labai gražiai ministrė pristatė ir šį projektą, ir kitą, kuri klausiau per televiziją savo kabinete. Iš tikro aš turėjau daug klausimų, bet į daug ką ji avansu atsakė. Dėkoju už tokį gana išsamų pristatymą. Mes turėsime galimybę dar diskutuoti komitetuose. Aš iš tikro norėčiau gal tokio ryžtingesnio žingsnio, sakysime, tvarkant registrą. Galėtų būtų stipriau vienijamas tas registras, bet tai, kas daroma, irgi yra į gera, tai yra progresyvūs sprendimai ir aš siūlau palaikyti.

PIRMININKĖ. Ir motyvai prieš – A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Nesupraskite, kad aš prieš progresą, tikrai už progresą, už sistemą, kaip ir sakiau. Už tai, kad šiek tiek gerėja Valstybės tarnybos departamento veikla (jis dabar šiek tiek kitaip vadinasi), turbūt reikia asmeniškai padėkoti naujam vadovui G. Miškinui. Bet chaosas priėmus šį įstatymą buvo be galo didelis. Tie visi valdymai, kai asmens bylos yra centrinėje kontoroje, o ministerijai ar tarnybai, jeigu reikia gauti žmogaus asmens bylą, reikia važiuoti į tą kontorą, rašyti prašymus, kad gautų susipažinti, kažką įrašyti ir vėl nuvežti, na, ši sistema tikrai neduoda to rezultato, kurio laukėme valstybės tarnyboje.

Dabar einama tuo pačiu keliu. Bet aš manau, kad aritmetinio skaičiavimo čia neturėtų būti, jeigu mes vietoj dviejų buhalterių paliksime vieną, tai gausime ekonominę naudą. Taip, pirmininkė stadijoje tikrai sutaupysime ten tūkstančio eurų mėnesinį atlyginimą, bet kaip veikia pati sistema, kai pradeda strigti, tie mano pavyzdžiai su bylomis, kurios yra nutolusios nuo darbo vietos ir nuo tiesioginio viršininko, aš nemanau, kad tai pats geriausias dalykas. Bet labiausiai tai, kaip ir dėl ano paketo, aš pasisakau dėl to, kad yra kiti iššūkiai ir kitos problemos. Pinigėlių tikrai reikės toms kitoms problemoms spręsti. Europos Sąjunga, aš manau, keis savo poziciją dėl priimtų sprendimų, kur juos galima naudoti. Jau dabar iš principo keičia ir teikia naujus paketus. Todėl ir siūlau nesvarstyti šitų įstatymų dabar, kol neišsprendėme esminių dalykų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, motyvai išsakyti, o balsavimas mūsų nustatytu laiku.

15.16 val.

Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4482(2) (svarstymas)

Tada imsime rezervinio 1 klausimo, kol sulauksime iš komitetų išvadų ir jos bus mūsų informacinėje sistemoje. Taigi į tribūną kviečiu G. Burokienę svarstymo stadijoje pateikti komiteto išvadą dėl Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4482(2). Prašom.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Dėkui, pirmininke. Priminsiu kolegoms, kad buvo tiesiog techninė klaida padaryta ir yra atitaisomas įstatymo projektas. Taigi bendru sutarimu buvo pritarta pataisymams.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Diskutuoti, registravosi kalbėti K. Masiulis. Prašom. Atsisakote? Atsisakote.

Motyvai. (Balsai salėje) Prieš – E. Pupinis. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, tiksliai nežinau, koks dabar buvo atitaisymas čia padarytas, bet iš tikrųjų nemanau, kad Vyriausioji rinkimų komisija kai kurių duomenų turi kažkur nesaugoti, o galbūt tam tikrą informaciją slėpti. Iš tikrųjų manyčiau, kad šis įstatymas kaip ir apvaržo demokratinius procesus tam tikra prasme. Manyčiau, kad vis dėlto esame įgalūs, jeigu jau dabar kalbame apie naujų institucijų steigimą arba apmokamų funkcijų didinimą, iš tikrųjų

manau, kad Vyriausioji rinkimų komisija taip pat galėtų didesnę duomenų dalį saugoti, o ne stengtis įstatymų pakeitimais juos naikinti. Aš dabar nežinau tų pakeitimų.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Gerbiami kolegos... Aha, G. Burokienė nori pati kalbėti už. Prašom.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Aš tiesiog noriu kolegoms priminti, kad buvo tiesiog techninė klaida padaryta. Buvo du 12 straipsniai. Tai dabar pataisyta 11, 12. Jūs visai ne apie tą straipsnį šneka. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū, kad priminėte, dėl ko diskutavome.

15.18 val.

Turizmo įstatymo Nr. VIII-667 2, 15 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4694, Civilinio kodekso 6.751 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4693 (svarstymas)

Dabar pagrindinio komiteto išvada yra. Galėtume imtis 2-2.1 klausimo ir lydimųjų – Turizmo įstatymo 2, 15 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 17¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4694 ir... (*Balsai salėje*) Mes balsuosime mūsų nusistatyta šiomis sąlygomis tvarka. Taigi atkeliavo iš Ekonomikos komiteto kaip tik A. Baura ir mums galės pateikti komiteto išvadą dėl Turizmo įstatymo ir lydimųjų – Civilinio kodekso, Civilinės saugos, Nepaprastosios padėties... Prašom.

A. BAURA (LVŽSF). Gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, tuoj tuoj tuoj atsiverčiu... (*Balsai salėje*) Pietų pertraukos metu Ekonomikos komitetas kaip pagrindinis svarstė šį Turizmo įstatymo projektą ir priėmė tokį sprendimą, tarp kitko, vienbalsiai. Jis skamba taip: pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms.

Taip pat svarstė Civilinio kodekso atitinkamo straipsnio projektą ir taip pat priėmė analogišką sprendimą pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, išvados buvo pateiktos dėl projektų Nr. XIIIIP-4694 ir Nr. XIIIIP-4693 – Civilinio kodekso 6.751 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto.

Svarstymo stadija. Ar yra kalbančių diskusijose? (*Balsai salėje*) Nėra. Motyvai. Už nori kalbėti J. Razma. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Dėl šių projektų tikrai kviečiu balsuoti už, nes Ekonomikos komitete buvo padaryti svarbūs pakeitimai. Kalbu ne tik apie šita, bet ir apie lydimąjį Civilinio kodekso įstatymo projektą. Jeigu būtų projektas likęs pirminio pavidalo, kaip pateikė Vyriausybė, tai jis būtų iš esmės tuščias projektas, nes kad ir numatome kuponų išdavimą, bandant turizmo bendrovėms atsiskaityti su žmonėmis už tas keliones, kurios neįmanomos, kartu paliekant tokią pat galimybę gauti atgal pinigus per 14 dienų, akivaizdu, kad tikrai niekas nesusigundytų tais kuponais, nežinau, ką Vyriausybė galvojo, kai pateikė tokius nerealius projektus.

Tačiau buvo priimta kolegos Mykolo pataisa, kuri šiek tiek padėtų gerina, nes kuponai galės būti išduoti už didesnę sumą. Tada žmogus jau gali skaičiuoti, kad galbūt jam apsimoka pasiimti kuponą už didesnę sumą, o ne pinigus. Taip pat dėl Civilinio kodekso buvo mano ir S. Gentvilo pataisos šiek tiek prailginti tą privalomojo atsiskaitymo pinigais laiką. Tada projektai, aš manau, realiai veiks ir padės turizmo verslui išgyventi tą labai sudėtingą dabartinį laikotarpį.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Kolegos, motyvai išsakyti. Balsuosime mūsų nustatytu laiku.

15.23 val.

Administracinių nusižengimų kodekso papildymo 47¹ straipsniu ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2476 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4535 (pateikimas)

Grįžtame vėl prie rezervinių klausimų. Salėje yra Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkė A. Širinskienė, todėl kviesime ją pateikti rezervinį 6 klausimą – Administracinių nusižengimų kodekso papildymo 47¹ straipsniu ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4535. Prašom.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Mieli kolegos, norėčiau pristatyti projektą, kurį, kaip jau minėjau prašydama įrašyti į darbotvarkę, turime ir pateikti, ir svarstyti, nes, deja, bet įvyko kaip, kad Seimui priėmus dvi skirtingas redakcijas iš esmės teisės akto normos persidengė, blanketinės normos atitinkamai. Jeigu nepataisysime situacijos, tai mūsų kai kurios inspekcijos tiesiog negalės konstatuoti teisės pažeidimų ir prižiūrėti savo srities institucijų. Dėl šitos priežasties tikrai labai prašau pritarti po pateikimo, kad mes iki gegužės 1 dienos, kada tos normos persidengs, spėtume situaciją atitaisyti.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Jūsų nori klausti keturi Seimo nariai. Pirmasis klausia M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiamoji pranešėja, iš jūsų pristatymo taip ir nesupratau, ką ir dėl ko reikia keisti, nes jūs tiesiog pasakėte, kad reikia keisti, nes reikia keisti. Ar galite paaiškinti, kokias nuostatas reikia keisti, nes čia skubos tvarka teikiamas projektas, na, nebuvo anksčiau įtrauktas, taigi nebuvo galimybės detaliam susipažinti. Skaitome aiškinamąjį raštą – taip pat du sakiniai parašyti. Ar galite šiek tiek paaiškinti, nes paprastai jūs mėgstate ilgai ir nuobodžiai aiškinti, dabar kažkodėl taip gana lakoniškai ir abstrakčiai. Jeigu jums nesunku, ar galėtumėte, labai prašau, plačiau paaiškinti.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Tiesiog, kolegos, jeigu nepriimsime teikiamo projekto, Darbo inspekcija ir kitos institucijos negalės konstatuoti pažeidimų ir kontroliuoti atitinkamai joms pavestų sričių, nes persidengus dviem įstatymo projekto redakcijoms blanketines nuorodas pradėjo rodyti ne ten, kur jas turėtų rodyti.

PIRMININKĖ. Taip, paaiškino, gerbiami kolegos. S. Gentvilas. Prašom klausti.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju už galimybę paklausti. Aš pritarsiu šiam klausimui, bet, gerbiamoji Agnė, gal jūs galėtumėte patikslinti informaciją, ar Teisės ir teisėtvarkos komitetas rinksis šią savaitę, nes Seimas jau trečią kartą išbraukė Konstitucinio Teismo teisėjų skyrimo procedūrą ir, mūsų žiniomis, jūs vėl žadate nukelti ir nesvarstyti šio klausimo. Ar galite iš tribūnos pasakyti, kad šis pakeitimas, kuris eis, bus kartu inicijuotas su Konstitucinio Teismo teisėjų apklausimu dar šią savaitę? Ačiū.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Kadangi plenariniai posėdžiai yra nukelti, tai Teisės ir teisėtvarkos komitetas rinksis tada, kai sukaups tam tikrą projektų skaičių. Vienas dalykas, klausimus ketvirtadienį darome dėl prekės ženklų ir lydimųjų projektų, tai tas. Ir lygiai taip pat šitas projektas. Jie bus svarstomi komitete kartu, kad į Seimo patalpas ateinančių biuro darbuotojų, kurie turi ateiti, net jeigu posėdžiai vyksta nuotoliniu būdu, skaičius iš tiesų būtų minimalus, iki kito mūsų plenarinio posėdžio.

PIRMININKĖ. Klausia M. Puidokas. Prašom.

M. PUIDOKAS (MSNG). Dėkui. Iš tiesų labai gerai, kad situacija taisoma ir koreguojama. Bet vis dėlto kaip tai įvyko, kad tos teisinės normos persidengė ir galėjo atsitikti taip, kaip jūs įvardinote, kad visos tos institucijos būtų negalėjusios tinkamai atlikti savo pareigų ir vykdyti savo darbo. Ir ar dabar, jeigu mes šiandien priimsime visus tuos pataisymus, tikrai laiku situacija bus išspręsta ir darbo sutrikimų nebus?

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Kolegos, tiesiog taip įvyko dėl to, kad mums visiems yra didžiulis noras, ypač jums, kai kuriems, dažnai keisti Administracinių nusižengimų kodeksą. Aš jau ne kartą sakiau, būtų tikslinga tuos pakeitimus kaip nors koncentruoti ir priimti vienu metu, kad teisės normos nepersidengtų, bet to negalime padaryti, nes vos tik tai pabandome daryti, jūs pradodate skųstis, kad Teisės ir teisėtvarkos komitetas kažką sabotuoja. Jeigu dažnai keičiame normas, atitinkamai kyla problemų dėl blanketinių nuorodų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į visų klausiančių klausimus. Motyvai už – kalba M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Kviečiu kolegas pritarti projektui, bet dar norėčiau papildomai kreiptis į komiteto pirmininkę, kuri, matau, išskubėjo, labai užsiėmusi. Bet ji čia iš tribūnos sakė, kad nėra pagrindo svarstyti Konstitucinio Teismo teisėjų, nes nėra surinkta pakankamai klausimų komiteto darbotvarkėje. Atkreipsiu dėmesį, kad į artimiausią darbotvarkę buvo įtraukti net 36 klausimai. Nelabai atsimenu, kad Biudžeto ir finansų komitete būtų

ties klausimų, bet komiteto pirmininkei tai atrodo nepakankamas kiekis. Aš vis dėlto kviesčiau rinktis ir svarstyti, nes tikrai yra daug neatidėliotinų klausimų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Esu už šį įstatymą, bet, man atrodo, prioritetai turi būti valstybėje aiškūs: pirmiausia Konstitucinio Teismo paskyrimas ir teisėjų kadencijų rotacija, po to taisymas klaidų, kurias padaro tas pats Teisės ir teisėtvarkos komitetas.

Gerbiamas Seimo Pirmininke, jūs dažnai kalbate apie Seimo darbo rišlumą. Štai Teisės ir teisėtvarkos komitete yra užstrigę aibė projektų, pradedant nuo kadencijos pradžioje pateiktų iš opozicijos Seimo narių projektų, kurie nesvarstomi, daugybė iš jų. Esate atsiuntęs, gerbiamas Seimo Pirmininke, projektų sąrašą, kur projektai ilgiausiai guli. Ir vienareikšmiškai Teisės ir teisėtvarkos komitete jie guli ilgiausiai. Tai šios krizės metu mes, kaip parlamentariai, turime rodyti išskirtinį veiklumą ir kruopštumą, kad darbas nesustotų.

Aš siūlau įsivardinti prioritetus, nes bijau, kad šis įstatymo projektas, elementarios klaidos ištaisymas, komitete taps svarbesnis už Konstitucinio Teismo paskyrimą. Ir Seimas nebus šaukiamas dėl to, kad, žiūrėkite, Teisės ir teisėtvarkos komitetas nespėjo apsvarstyti klausimų.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, dėkoju. Motyvai išsakyti. Aš manau, kad padarysime viską, kas priklauso ir Seimui, ir Teisės ir teisėtvarkos komitetui.

Dar dėl vedimo tvarkos per šoninį mikrofoną pageidavo E. Gentvilas. Prašom.

E. GENTVILAS (LSF). Taip, gerbiamoji posėdžio pirmininke, reikia konstatuoti, kad karalius nuogas, arba karalienė nuoga šiuo atveju. Žiūrėkite, kas yra daroma su įstatyme numatytu Konstitucinio Teismo kadencijos trukmės terminu. Jis yra ignoruojamas, motyvuojant, kad komitetas nesusirenka ir nepadaro šito darbo. Greta to yra kišami kiti projektai, motyvuojant, kad, suprantate, reikia suderinti, priderinti. Tai yra akivaizdus komiteto vengimas pateikti Seimui savo išvadą. Noriu priminti, kad pati A. Širinskienė praėjusių metų, 2019 metų, rudenį pareikalavo Seime protokoliniu sprendimu pakeisti komitetą iš Aplinkos apsaugos komiteto perduodant klausimo svarstymą į Teisės ir teisėtvarkos komitetą, nes tada Aplinkos apsaugos komitetas nebuvo susirinkęs ir neapsvarstė klausimo. Tai buvo neteisėta. Tai konstatavome kaip neteisėtą veikimo būdą, nes pakeisti komitetą galima tik tada, kai komiteto išvada yra atmetama. O buvo pakeistas komitetas nepateikęs komitetui jokios išvados. Žiūrint į tą neteisėtą veikimą, reikėtų ir dabar taip elgtis, bet sutinku, kad taip nevalia elgtis, nes tai ne pagal Statuto 151 straipsnį. Tačiau aš prašau Seimo vadovybės užtikrinti, kad maksimaliai greitais terminais Teisės ir teisėtvarkos komitetas pateiktų Seimui išvadą dėl Konstitucinio Teismo teisėjų kandidatūrų.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, yra ir opozicijos atstovų Teisės ir teisėtvarkos komitete. Aš nenorėčiau kalbėti už komiteto pirmininkę, bet komiteto narių sprendimas buvo toks, kad nuotoliniu būdu, nesant TTK, komitetas – tik formalus tvirtintojas. Būtų tikslinga, kai galėsime, susitikti ir aptarti kandidatūras.

Ir per centrinį šoninį mikrofoną – P. Urbšys. Prašom.

P. URBŠYS (MSNG). Gerbiami Seimo nariai, man atrodo, kuo mes greičiau susitarkysime, kad mes esame vieno žmogaus įkaitai, tuo bus geriau. Tai, kad Valstiečių frakcija jau negali net atsidusti be A. Širinskienės žinios, akivaizdu. Dabar belieka mums kitiems pataikyti būtent į jos kvėpavimo ir iškvėpimo ciklą.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Motyvai išsakyti. Tikime, kad komiteto pirmininkė visus pageidavimus girdėjo.

15.33 val.

Miškų įstatymo Nr. I-671 1, 2, 3, 4, 7, 11, 15, 18 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 10² ir 15¹ straipsniais ir Įstatymo papildymo priedu įstatymo projektas Nr. XIIIP-4399 (pateikimas)

Imsimės tada darbotvarkės 2-20 klausimo. Į tribūną kviečiu aplinkos ministrą K. Mažeiką. Jis pateiks Miškų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo, įstatymo papildymo 10² ir 15¹ straipsniais ir įstatymo papildymo priedu įstatymo projektą Nr. XIIIP-4399.

K. MAŽEIKĄ (LVŽSF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, įstatymo projektas įgyvendina Vyriausybės programos nuostatas – numatytą priemonę dėl tolygaus plynųjų kirtimų apimties ir vienaamžių bei vienaamžių medynų plotų mažinimo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano 6 priemonę dėl Miškų įstatymu įtvirtintos bendrųjų miškų ūkio reikmių finansavimo sistemos pakeitimo, siekiant geriau išsaugoti visuomenei svarbias miško ekosistemų paslaugas, racionaliau ir tikslingiau panaudoti bendrosioms miškų ūkio reikmėms tenkinti skirtas tikslines valstybės biudžeto lėšas.

Įstatymo projekto tikslai – mažinti plynųjų miško kirtimų kiekį, juos pirmiausia ribojant biologinės įvairovės požiūriu vertingiausiuose miškuose, ypač esančiuose saugomose teritorijose; išlaikyti kuo optimalesnį sukauptos medienos ir jos prieaugio panaudojimą nenustatant perteklinių apribojimų likusiuose šalies miškuose ir sudarant prielaidas racionaliam miško išteklių naudojimui; nustatyti kompensavimo privačių miškų savininkams už nustatytus veiklos apribojimus miškuose, esančiuose ne saugomose teritorijose, tvarką; leisti paversti miško žemę kitomis naudingomis tais atvejais, kai tai būtina siekiant atkurti natūralias buveines saugomose teritorijose; tobulinti Bendrųjų miškų ūkio reikmių finansavimo programos sistemą, taip pat nustatyti reikalavimus, būtinus tinkamam Tarybos direktyvos dėl prekybos miško dauginamąja medžiaga reikalavimų perkėlimui.

Dėl įstatymo projekto nuostatų nuo 2019 metų pradžios vyko diskusijos įvairiu formatu su suinteresuotomis institucijomis, socialiniais partneriais ir visuomene. Iš jų iš tiesų sulaukta labai daug ir prieštarų pastabų ir pasiūlymų. Atkreiptinas dėmesys, kad projektas yra kompromisinis, parengtas atsižvelgiant ir į miškininkystės mokslininkų, ir į privačių miškų savininkų, ir į aplinkosaugininkų siūlymus.

Taigi, jeigu bus klausimų, mielai atsakysiu.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausimų yra. Nori klausti penketas Seimo narių. Pirmasis – E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas ministre, kažkaip svyruoja dabar, nes buvo kalbėta kažkada spaudoje ir apie Punios šilą, kad reikėtų jį truputį praretinti, o dabar jūs darote tam tikrus žingsnius griežtinimo linkme, nors protingumo kriterijai kai kada vis tiek turi būti. Ekonomika yra ekonomika ir kai kada čia diskusijos vyksta apie plynuosius kirtimus, nors specialistai taip ir nesutaria, daugelis sako, kad vis dėlto jie turėtų būti, nes atsiranda išvartų. Kodėl šis įstatymas atsiranda dabar – ar čia dėl bendruomenių didesnio sukilimo, ar dėl ko nors kito, nes ir Prezidento teikiamas įstatymas taip pat yra apie tam tikrus kirtimus, mažinant tuos plotus? Dėl ko vis dėlto atsirado šis įstatymas?

K. MAŽEIKĄ (LVŽSF). Ačiū, kolega, už klausimą. Jeigu jūs girdėjote, ką aš sakiau paskutiniu sakiniu, tai yra kad įstatymas yra rengiamas ir dėl jo nuostatų diskutuojama nuo praėjusių metų pradžios. Tai gana ilgai. Suinteresuotos pusės, ką ir minėjau, pateikė daug ir prieštarų nuomonių, todėl mes ir sakome, kad turi būti subalansuota. Jeigu mes saugome ir yra buveinės, kurios apibrėžiamos ne plotu, ne teritorija, nes, kaip jūs pastebėjote, ir dėl Punios šilo kodėl kilo diskusijos, nes saugoma teritorija, visa teritorija, neišskiriant tų buveinių, kur yra randama rūšių, kurias tikrai reikėtų saugoti, identifikuoti ir stebėti, vykdyti mokslinius tyrimus, o kitose vietose, kuriose galbūt tikrai racionalu, ką jūs ir sakote, ūkininkauti, tai tose vietose ir išskiriama, todėl ir akcentuojama šiuo projektu. O jeigu miškuose, kur yra privačių savininkų miškai, tai mes ir sakome, kad turi būti tinkamai atlyginta. To iki šiol nebuvo daroma, todėl ir įvyko tas didžiulis supriešinimas tarp saugomų teritorijų ir to ūkininkavimo. Iš tiesų manau, kad šis projektas yra tikrai gana kompromisinis.

PIRMININKĖ. Klausia V. Rinkevičius. Prašom.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiamas ministre, jūs ką tik minėjote apie nuostolių atlyginimą ar prarastų pajamų kompensavimą savininkams, tačiau vis dėlto griežtinant režimą saugomose teritorijose, plečiant saugomų teritorijų ribas, kaip jums atrodo (na, sąžiningai, jūs turbūt irgi esate ūkininkas, ko nors savininkas), ar mes tikrai pagal Konstituciją sąžiningai ir teisingai atlyginame miško ir kitų teritorijų savininkams už tuos visus apribojimus, kuriuos įvedame papildomai, ar tai tikrai atitinka mūsų Konstituciją?

K. MAŽEIKĄ (LVŽSF). Ačiū, kolega, už klausimą. Iš tiesų ta situacija, kuri buvo iki šiol, pakartosiu, tikrai neatliepė savininkų interesų ir apie pilną, pajamas arba kokią nors naudą tikrai nebuvo galima kalbėti, todėl, manau, tikrai yra didelis žingsnis šioje situacijoje. Kalbant, ką jūs sakote, apie naujų saugomų teritorijų įsteigimą arba ribų išplėtimą, tai ir kalbame, kad pirmiausia turi būti su pačiais savininkais atlyginimo, adekvataus atlyginimo, proporcingo atlyginimo, suderinimas ir tik po to priimti sprendimai dėl teritorijos išplėtimo arba naujos teritorijos įkūrimo. Tikrai to iki šiol nebuvo, mes norime, kad būtų tas aiškumas.

Manau, tai yra, kaip minėjau, pirmas didelis žingsnis dėl to, kad saugomos teritorijos ir ūkininkavimas nebūtų supriešinti, o būtų pirmiausia susitarta ir tik tada priimti sprendimai, kad pats žmogus būtų suinteresuotas, kad ta rūšis, galbūt saugoma toje teritorijoje, būtų iš tiesų saugoma, ir jis nenorėtų kaip nors išprašyti tos rūšies iš savo galimai saugomos teritorijos arba esamo privataus miško, kuriame yra viena ar kita saugoma rūšis.

PIRMININKĖ. Klausia S. Gentvilas. Prašom.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas ministre, bet yra visiškai atvirkščiai, negu jūs atsakėte gerbiama V. Rinkevičiui. Nuo sausio 1 dienos įsigaliojo Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas, kirtimai jau uždrausti, nuosavybė ribojama, bet jokių kompensacijų šiandien nėra. Šiuo įstatymu dar 2 tūkst. papildomų kvadratinų kilometrų Lietuvos miškų ir žemių bus apsaugoti papildomu režimu. Preliminariais skaičiavimais, apie 1 mlrd. eurų nuosavybės yra nusavinama. Tai pirmas klausimas jums, iš kur jūs gausite pinigų kompensacijoms?

Antras klausimas. Iš tikrųjų jūs sukeliate frustraciją ir tą konfliktą, nes nenumatote kompensavimo. Daug lietuvių yra už tai, kad jų nuosavybė galimai būtų apribota, bet tinkamai kompensuota. Čia tas pats, kas pasakyti kam nors: plečiama saugoma teritorija jūsų namuose, bet trečią namo aukštą nusigriaukite savo sąskaita. Lygiai tas pats dabar vyksta šiuo įstatymo projektu už 1 mlrd. eurų. Kur yra konkrečiai padėta ir kiek pinigų kompensuoti už naujų miško grupių įveisimą, už miškų ribojimus ir taip toliau, už plynų kirtimų ribojimus, nes tai yra tas pats, kas pasakyti, Marijampolėje, gerbiamas ministre, įvedame naują saugomą teritoriją, nusigriaukite savo antrą ir trečią namo aukštus ir pasilikite tikrai pirmą. Viską pasidarykite savo lėšomis, jokių kompensacijų. Kiek pinigų yra skirta šiam projektui įgyvendinti?

K. MAŽEIKĄ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Mano namas, jeigu ką, yra vieno aukšto, labai kuklus. Jeigu jūs kalbate dabar kaip Aplinkos apsaugos komiteto pirmininkas, tai man iš tiesų gėda, nes jūs kalbate mums abiem gerai pažįstamo žmogaus žodžiais ir terminais. Iš tiesų pirmiausia turime žiūrėti ne tik intereso, kad turime iš visko gauti ekonominę naudą. Tikriausiai tokiu atveju mes čia sėdėtume ir be kaukių, ir glebėsčiuotumėmės, nes koronavirusas stabdo ekonomiką. Turbūt jūsų tokia logika, bet aš manau kitaip.

Ta formulė, kuri yra pateikta ne šiame įstatyme, o būtent Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme, dėl adekvачios kompensacijos, ji būtent ir atsako į tą jūsų klausimą, ką žmonės iš tiesų ir turi gauti. Ir mes sakome, jeigu yra dar klausimų dėl vienokios ar kitokios formulės dydžio ar būtent formuluotės, kuris dydis turi būti adekvatus gautoms pajamoms arba negautam pilnui, galima diskutuoti, tačiau tikrai negalime sakyti, kad čia yra 1 mlrd. eurų, kurio negaus privatus sektorius. Iš tiesų yra klaidinga informacija. Tam ir yra žengiamas tas žingsnis, kad nebūtų tęsiamas žmonių klaidinimas, jų privačios nuosavybės paėmimas būtent visuomenės poreikiams, nepasakant, nei kas saugoma, nei kur saugoma, o tiesiog saugomas plotas, nes galbūt kažkam tai yra patogiu. Todėl tai yra tikrai, manau, racionalus ir bent jau nuo šiandienos, nuo šio įstatymo priėmimo galbūt bus tas žingsnis, kai bus žmonėms paaiškinta, atsakyta ir jie gaus kompensaciją, kokios tas turtas yra vertas.

PIRMININKĖ. Klausia M. Puidokas. Prašom.

M. PUIDOKAS (MSNG). Dėkoju, pirmininke. Iš tiesų liūdna situacija Lietuvoje, jeigu Aplinkos apsaugos komiteto vadovas į pirmą vietą stato ne gamtos apsaugą ir tuos svarbius žmonėms dalykus, bet finansinius klausimus, kurie tikrai neturėtų būti jo pirminio rūpesčio klausimas.

Mano klausimai būtų, ar šios nuostatos nedubliuoja tų pataisų, kurias rengė prezidentūra? Taip pat jūs minėjote, kad yra siekta suderinti skirtingus interesus. Šiuo atveju vis dėlto, ar prioritetas yra būtent tos išplėtos saugomos teritorijos ir gamtos apsauga, ar tie, sakykim, kiti tų priva-

čių savininkų interesai, kuriuos jie kartais labai agresyviai gindavo? Taip pat kaip galutinis formatas atrodys, nes tų pataisų, tikrai jos buvo labai lauktos visuomenės, tas plynų kirtimų, tie „Natura 2000“ teritorijos suvaržymai, – kaip visame šiame kontekste tas galutinis miškų saugojimo formatas atrodys, kad žmonėms tiesiog suprantama kalba būtų žinoma, kokia situacija bus dabar.

K. MAŽEIKĀ (*LVŽSF*). Ačiū, kolega, už klausimą. Čia ir yra turbūt atsakymas, kad projektas būtų ir sprendžia, bent jau atsižvelgia į didžiąją dalį pasiūlymų, vadinasi, keičiamas požiūris į mišką – nuo ekonominės naudos link miško socialinių funkcijų. Turbūt tas terminas iki šiol miškininkystėje iš viso nebuvo taikomas, tai ir kalbame apie apsauginių miškų įtraukimą į saugomų miškų formuluotes, į teritorijas, kad tie miškai iš tiesų reikalingi. Kalbant tiek apie pelkes, apie ežerus, galbūt net ir miestus, kur iš tiesų tie miškai atlieka, be savo tiesioginės funkcijos, kur būtų tiesiog išpjauta mediena, atlieka daug didesnę socialinę ir aplinkosauginę funkciją. Iš tiesų tie aspektai, kuriuos pažymėjo mokslininkai, būtų ir atliepiami šioje vietoje.

Manome, kad, na, Miškų strategijoje, kuri yra rengiama, kaip tik šiemet iki metų galo turi būti parengta, tuo keliu ir bus einama. Turbūt reikėtų atskirti žmonėms, kurie užsiima miškininkyste, ypač privatus sektorius, kad turime tikrai identifikuoti, nepalikti pilkų zonų, o būtų nustatyti, kuriose vietose yra galimybė ir matymas aktyviau ūkininkauti, o kuriose teritorijose matome, kad tai turėtų būti labai selektyvu, labai apskaičiuota, atsižvelgiant į mokslininkų rekomendacijas, į ten esančias ir saugomas rūšis ir visus kitus aspektus. Tai yra turbūt prioritetai, kurie šiandien keičiami.

PIRMININKĖ. Dėkojame, ministre, jūs atsakėte į visų norinčių paklausti Seimo narių klausimus.

K. MAŽEIKĀ (*LVŽSF*). Ačiū.

PIRMININKĖ. Motyvai. Už kalba P. Saudargas. Prašom.

P. SAUDARGAS (*TS-LKDF*). Dėkui, gerbiama posėdžio pirmininke. Iš tiesų, manau, dėl privačių miškų savininkų kompensacijų mes tikrai turėsime didelę diskusiją dar ir Aplinkos apsaugos komitete, kurio pirmininkas yra gerbiamas J. Imbrasas (čia patikslinu, jeigu kas nors nežinote). Čia tą klausimą aš dabar atidėčiau ateičiai, nes čia klausimų, diskusijų iš tikrųjų bus daug.

Aš tik noriu atkreipti dėmesį į kitą šio klausimo aspektą, būtų aplinkosauginį aspektą, nes įstatymu siekiama vis dėlto riboti, mažinti plynuosius kirtimus, juos visų pirma ribojant biologinės įvairovės požiūriu reikšmingiausiuose miškuose, svarbiausiuose miškuose, kur mes iš tikrųjų siekiame išsaugoti gamtą natūralią, natūralias buveines ir panašiai, o kituose miškuose perteklinio ribojimo nesudaryti. Kita vertus, netgi palengvinti miško žemės pavertimą kito tipo žeme tais atvejais, kai natūralios buveinės reikalauja būtų atviros vietovės. Taigi tikrai biologiniu požiūriu šis įstatymas žengia žingsnį į priekį, ir aš manau, kad susidėliosime komitete dėl savininkų interesų. Tikrai siūlyčiau bent jau pateikimo stadijoje balsuoti už ir kolegas raginu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – S. Gentvilas. Prašom.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiami kolegos, kviečiu irgi balsuoti už šitą projektą, bet norėčiau išsakyti pavojus, kuriuos šitas projektas slepia. Visų pirma Lietuva prieš penketą metų – 2015 metais išipareigojo 260 kv. kilometrų paskelbti vadinamosiomis Europos Bendrijos svarbos buveinėmis ir iš esmės apsaugoti griežtesniu režimu. Įvairiais skaičiavimais, įvairių mokslininkų teigimais ir komiteto posėdžiuose mes esame kalbėję, kad iš tikrųjų jau dabar vyksta nepateisinamas naikinimas kai kurių Europos mastu svarbių buveinių Lietuvoje ir ta apsauga buvo per lėta. Europos Komisija jau pradėjo teisės pažeidimo procedūrą prieš Lietuvą ir šitas įstatymas yra be galo reikalingas. Kita vertus, pavyzdžiui, Valstybinė miškų tarnyba jau yra atlikusi 27 ėminius Kaišiadorių urėdijoje, Kaišiadorių regione ir jau neberado tų svarbių buveinių, bet jos bus saugomos. Mastas apsaugos augs milžiniškai, reglamentavimas augs milžiniškai, ir tai yra būtinas projektas, bet ką aš matau projekte, tai iš tikrųjų konstituciniai skundai. Konstituciniai skundai, kuriuos ir iš tikrųjų Aplinkos ministerija, Saugomų teritorijų tarnyba, regioniniai parkai pralaimės ir mokės milžiniškas kompensacijas.

Kodėl dabar yra priešprieša tarp saugomų teritorijų ir dažnai savininkų arba netgi ir savivaldybių? Dėl to, kad nėra išspręsti klausimai, nes mes žadame stipriai stipriai plėsti saugomas teritorijas tiek valstybiniuose miškuose, tiek privačiuose miškuose, tiek ūkininkų žemėse, bet kompensacijoms, kaip ministras neatsakė į jokią klausimą, kiek pinigų yra nuskaityta, – yra absoliutus

nulis numatyta. Tai sukels iš tikrųjų labai didelį pyktį, nes jau pas jus, vienmandatininkus, turbūt eina žmonės, savininkai, kurie sako – man nuo sausio 1 dienos nieko neleidžia daryti.

Mes turime Europai ir gamtai padaryti labai daug, išplėsti labai daug, bet apgalvota, kaip tai padaryti, nėra. Todėl aš kviečiu balsuoti už, bet pagalvoti, kaip mes šitą saugomų teritorijų plėtrą galime padaryti be konflikto.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Motyvai išsakyti, o balsavimas – mūsų paskirtu laiku.

15.51 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl Rusijos Federacijos istorinio revizionizmo“ projektas Nr. XIIIIP-4563 (pateikimas ir svarstymas)

Dabar imsime darbotvarkės 2-9 klausimo – Seimo rezoliucijos „Dėl Rusijos Federacijos istorinio revizionizmo“ projekto Nr. XIIIIP-4563. Kviečiu ministrą L. A. Linkevičių. Prašom.

L. A. LINKEVIČIUS (LSDDF). Ačiū, pirmininke. Mieli kolegos, diskutuojame, aišku, kaip kovoti su virusu, tik įžangai pasakysiu, kad, deja, kitos epidemijos neslopsta viruso metu ir dezinformacija skleidžiama dar net intensyviau. Aišku, tai pasakytina ir viruso požiūriu, tačiau pasakytina ir istorinės tiesos požiūriu. Todėl artėjant gegužei, Antrojo pasaulinio karo metinėms, yra suintensyvėjusi šita propaganda iš mūsų kaimynų. Galima pavyzdį pasakyti, vien per porą kovo savaitių – virš 100 žinučių Antrojo pasaulinio karo tematika, iškraipanti istorinę tiesą, paleistų į pasaulį. Jos pajėgumai, tos propagandinės mašinos, iš tikrųjų nepalyginamai didesnės negu mūsų ir mūsų sąjungininkų. Bet mes vis tiek manome, kad šiame fronte turime būti vieningi. Neseniai Lenkija buvo apkaltinta vos ne tuo, kad pradėjo Antrąjį pasaulinį karą, daugelis ją užstojo. Buvo pareiškimai iš Latvijos Seimo sausio mėnesį, vasario mėnesį iš Estijos Seimo.

Todėl teikiu rezoliuciją, visos jos neskaitysiu, projektą turite, bet esminiai momentai yra būtent tie, kad mes gerbiame Antrojo pasaulinio karo dalyvių, kovojusių su nacizmu, atminimą. Tai visiems turi būti aišku ir niekam neturi kilti klausimų dėl to. Tačiau primename, kad nacistinės Vokietijos ir Sovietų Sąjungos pasirašytas 1939 metų Molotovo–Ribentropo paktas iš tikrųjų yra ta tikroji, viena iš priežasčių, dėl kurios ir prasidėjo Antrasis pasaulinis karas. Pagaliau to karo pabaiga nei Lietuvai, nei kitoms Vidurio ir Rytų Europos valstybėms neatnešė laisvės, priešingai, lėmė antrąją, penkis dešimtmečius trukusią sovietų okupaciją ir tremtis, kaip mes puikiai žinome. Taip pat kartu parodome solidarumą su strategine savo sąjungininke ir partnere Lenkija ir su kitomis sąjungininkėmis, kurias Rusijos Federacija siekia apkaltinti prisidėjus prie Antrojo pasaulinio karo pradžios ir pateisinti Molotovo–Ribentropo paktą ir jo slaptuosius protokolus.

Dar nerimą kelia tai, kad tuo istoriniu revizionizmu ir skleidžiama dezinformacija, siekiama pateisinti šios valstybės dabartinę agresyvią politiką ir agresiją prieš kaimynines valstybes. Žodžiu, siūlau priimti šią rezoliuciją, kartu dėkoju kolegoms, kurie pateikė ir pastabas, redakcines ir kitas, ir ponui A. Gumuliauskui, kuris čia yra, ir E. Zingeriui, kurio čia nėra, bet aš manau, kad mes tikrai įvertinsime jas ir ateityje. Siūlau pritarti šitai rezoliucijai ir išsakyti vieningą mūsų parlamento poziciją šiuo klausimu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Yra norinčių klausti. Pirmasis klausia P. Saudargas. Prašom.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, šiaip aš džiaugiuosi pateikta rezoliucija ir net nustebau, tiesą sakant, kad jūs ją pateikėte. Tuoj pasakysiu kodėl. Nes aš džiaugiuosi, kad joje atkreipiamas dėmesys ne tik iš istorinio konteksto, bet ir šių dienų realijų, kad taip, Rusija naudoja istorinį iškraipymą, pateisindama savo agresyvią tarptautinę politiką. Tai būtent. Tačiau ar jūs nemanote, kad būtent dar vienas labai svarbus propagandos leitmotyvas yra partizanų, kovojusių prieš tą pačią sovietinę okupaciją, kurią minite savo rezoliucijoje, menkinimas, jų vardo niekinimas, vadinimas banditais ir taip toliau. Čia galima prisiminti ir jūsų tokias dviprasmiškas pozicijas, pavyzdžiui, dėl Generolo Vėtros, ir tokia nepakankamai galbūt kieta laikysena dėl mūsų visų partizanų atminimo. Gal jūs pakomentuotumėte šios rezoliucijos kontekste? O gal reikėjo dar sustiprinti šiek tiek šią vietą? Kaip jūs manote?

L. A. LINKEVIČIUS (LSDDF). Gal galima būtų atskirti tuos du dalykus, kad istorinė tiesa būtent ir pabrėžiama šioje rezoliucijoje. Tai, ką jūs sakote apie partizanus, jų kelią ir jų vertinimą, yra kitas klausimas. Aš tą nuomonę esu išsakęs ne vieną kartą, galiu dar kartą ją pagrįsti, jeigu reikia.

Galiu tik pridurti tiek, kad jūsų nustebimas visiškai ne vietoje dėl to, kad mes, matyt, viena iš tų institucijų, kuri aktyviausiai veikia ir socialiniuose tinkluose, ir iš tikrųjų labai daug produkcijos ir medžiagos yra išplatinta šiuo klausimu, ir tos istorinės tiesos požiūriu elgiamės labai aktyviai. Čia yra tiesiog natūralus procesas.

Jeigu kalbėtume apie absoliučią daugumą, faktiškai visus mūsų laisvės kovotojus, reikia nepavargti kartoti tas tiesas, ką ir reikėjo daryti atidengiant Čikagoje paminklą Vanagui, kaip žinome, irgi buvo įvairių interpretacijų ir kitais klausimais. Bet yra tiesiog požiūrių skirtumas toks, kad mes raginame neheroizuoti tų asmenybių, kurios yra nevienareikšmiškai vertinamos. Noriu pabrėžti, kad tai nėra smerkimas, tai nėra jų nuopelnų nepripažinimas, tai yra raginimas pažvelgti kritiškiau į tas asmenybes, kurių biografijoje yra ir neigiamų puslapių, ir jų neheroizuoti.

Šis skirtumas yra ir, matyt, mūsų požiūriai šiuo atveju skiriasi. Tai galiu dar kartą pakartoti. Tai visiškai niekuo nesusiję su tuo tekstu, kurį čia siūlau, ir tikiuosi, kad jūs jam pritarsite.

PIRMININKĖ. Klausia A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas ministre, dėl rezoliucijos, rezoliucijos teksto aš neturiu pastabų ir galėčiau pritarti. Aš tik norėjau paklausti: kadangi Rusijos istorinis revizionizmas liečia ne tik Lietuvą, bet ir Latviją, Estiją, Suomiją, Lenkiją, daugelį šalių, vienaip ar kitaip, paliečia tie Molotovo–Ribentropo paktai, gal jums žinoma tų šalių kokių nors analogiškų pareiškimų? Ar buvo padaryti, ar ne?

L. A. LINKEVIČIUS (*LSDDF*). Aš gal neatkreipiau dėmesio, minėjau: kaip tik sausio mėnesį – Latvijos Seimo pareiškimas, Estijos pareiškimas vasario mėnesį, buvo Lenkijos parlamento pareiškimas, kitų šalių. Dabar visų nepamenu. Tikrai jų buvo ir tikrai, manau, mes turime laikyti tokį vieningą frontą ir tą solidarumą parodyti. Tekste, beje, kaip tik yra paminėta Lenkija, nes ji buvo tiesiogiai apkaltinta. Tai tiek galiu pasakyti.

PIRMININKĖ. Klausia K. Masiulis.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama pirmininke, ir dėkoju ministrui už tokį tikrai gerą pasiūlymą. Šia rezoliucija mes prisijungiame prie tų drąsių valstybių (jų nėra labai daug), kurios įvardina Rusiją kaip pradėjusią Antrąjį pasaulinį karą, ir mes taip bandome neleisti kitoms valstybėms, Vakarų valstybėms, pasislėpti. Jos stengiasi išvengti konflikto su Rusija dėl įvairių aplinkybių.

Jūs įvardinate keletą valstybių, kurios yra mūsų sąjungininkės tame kelyje. Ar nebūtų galima plėsti tą sąjungininkų ratą ir kitais būdais? Aš nežinau kaip. Tarkime, galbūt kokios dešiniojos partijos ar dar kas nors, ar kokios kitokios partijos? Kaip plėsti tą sąjungininkų ratą, kad nebūtų tik Baltijos valstybės plius Lenkija? O daugiau niekas, visi patyli, o paskui nuvažiuoja dar į gegužės 9 dienos parodą ir dar pastovi tribūnoje?

L. A. LINKEVIČIUS (*LSDDF*). Čia galima ilgai kalbėti, bet neturime tiek laiko. Vieną pavyzdį pateiksiu. Tarkime, Rusija kiekvienais metais gegužę trečiajame komitete teikia Jungtinių Tautų rezoliuciją, kurios pavadinimas yra „Neonacizmo smerkimas“. Tai vien iš pavadinimo suprantame, kaip gali prieštarauti tokiai rezoliucijai? Tačiau, deja, į turinį irgi būna įdedama sava istorijos interpretacija, mūsų laisvės kovos menkinimas, iš viso abejojimas ta laisvės kova ir panašūs dalykai. Mes kiekvienais metais įtikinėjame savo sąjungininkus nepalaikyti tos rezoliucijos. Ir Europos Sąjunga susilaiko kiekvienais metais balsuodama. Tai nėra proaktyvi galbūt pozicija, bet vis dėlto tai yra rezultatas taip pat ir mūsų aiškinamojo darbo. Rezoliucija būna priimama, nes dauguma... balsų vis tiek pakanka. Kaip sakiau, tos jėgos nelygios, tačiau aš tik šitą pavyzdį pateikiu.

Dabar mes turime tokių... Kaip sakiau, mūsų komunikacijos specialistai tikrai labai artimai bendrauja, ypač išskirčiau Lenkiją. Mes turime tokį kaip ir bendrą darbo barą, koordinuojame, ieškome, kaip jūs sakote, sąjungininkų, bendraminčių, tokių formų, kurios būtų prieinamos, suprantamos, žmonių kalba aiškiai paaiškinant, apie ką ir kas čia kalba.

Na, ir svarbiausia, kad tikrai turime paneigti, ir pristatydamas šią rezoliuciją dar kartą pasakiau, kad mes tikrai gerbiame ir vertiname konkrečiai tuos žmones, kurie kovojo su nacizmu, kurie nugalėjo nacizmą, kurie žuvo. Mes kalbame apie tuos politikus, kurie manipuliavo istorija ir kurie galbūt ir tuos žmones, kurie kovojo ir žuvo, tam tikra prasme laiko įkaitais tos savo politikos. Mes apie tai kalbame. Žinoma, čia vienas pasakymas, vienas dokumentas nepakeis nei požiūrio, nei situacijos, tačiau tai nereiškia, kad mes neturime siekti ir stengtis.

PIRMININKĖ. Klausia Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Labai ačiū. Ministre, aš norėjau paklausti jūsų. Mes pratęsėme diskusiją Užsienio reikalų komitete pritardami šiai deklaracijai, ne tik žodžiais, bet ir darbais mes bandome tą mūsų istoriją apginti. Žinant, kad Rusija dabar aktyviai stengiasi panaudoti viruso krizę mūsų pozicijoms pakeisti, vis tiek Lietuvoje leidžiasi įvairūs Rusijos lėktuvai, mūsų VSD direktorius, kuriam mes neseniai pritarėme Seime, tai vadina cinišku veiksmu, netgi akibrokštu. Jūs paminėjote, kad pabandykite padaryti viską, kad ir NATO lėktuvai, logistika vis dėlto būtų panaudojama kovoje su virusu, bandant tai apginti ne tik žodžiais, bet ir darbais. Ar jums tai pavyko, ministre?

L. A. LINKEVIČIUS (LSDDF). Be jokios abejonės. Apie tai labai intensyviai diskutavome NATO užsienio reikalų ministrų susitikime, kuris buvo virtualus, žinoma, per videokonferenciją. Ir ne tik aš, ir daugelis kitų kėlė tuos klausimus. NATO turi nepaprastai stiprius logistinius pajėgumus. Priminsiu, gal kas ne tiek giliai domisi, prieš 15 metų po žemės drebėjimo Pakistane būtent NATO dislokavo Pakistane savo greitojo reagavimo pajėgas, nors jos sukurtos visiškai ne tam, ne tuo tikslu, bet pasaulyje neatsirado tokių techninių priemonių, kurios galėjo greitai ir dabar ateiti į pagalbą žmonėms. Beje, mes irgi nusiuntėme savo vandens valymo įrenginius su logistikos specialistais į pagalbą. Tai čia ta istorija. Bet ta istorija rodo, kad, matyt, ir dabar reikia imtis tų priemonių, ypač pervežant, ir tie įpareigojimai duoti – Vyriausiojoje NATO pajėgų vadovybėje sukurta atitinkama tikslinė grupė, kuri turi kaip tik koordinuoti ir ten, kur poreikis bus, tuos skrydžius vykdyti. Kiek žinau, artimiausiu metu toks skrydis naudojant NATO orlaivius įvyks ir į Lietuvą atgabenant mums reikalingą krovinį.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Laikas, skirtas klausiti, baigėsi. Svarstymas. Turime tris, norinčius dalyvauti diskusijoje. Kviečiame A. Anušauską. Prašom. Nekalbėsite? Atsisakote? K. Masiulis. Į tribūną reikėtų, svarstymo stadija, gerbiamas Kęstutis. Atsisakote. Ir A. Gumuliauskas? Neatsisako. Kviečiame.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Aš labai trumpai. Kai kurias redakcinio pobūdžio pastabas aš perdaviau autoriui ir, manau, jas reikia pataisyti, kad priimtume šitą dokumentą. Konkrečiai pastabos yra tokios, kad mūsų terminologijoje nėra Centrinės Europos, yra Vidurio ir Rytų Europa. Ten yra tokios trys pozicijos, kurias reikėtų pataisyti. O šiaip rezoliucija yra korektiška ir aš siūlau visiems mums pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Gerbiami kolegos, daugiau norinčių dalyvauti diskusijoje nėra. Tik lieka motyvai priėmimo stadijoje, bet dabar tiems priėmimams turime paskyrę atskirą laiką.

Gerbiame, toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. Baškienė. Linkiu sėkmės.

16.06 val.

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 6, 8 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4692(2) (svarstymas)

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Mielieji kolegos, komitetai padarė savo labai atsakingą darbą. Kadangi mes skyrėme ypatingą skubą ir dabar jau turime išvadas, galime svarstyti darbotvarkės 2-4 klausimą. Svarstymas. Kviečiu Sveikatos reikalų komiteto pranešėją gerbiamąją A. Kubilienę. Sveikatos draudimo įstatymo tam tikrų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4692. Komiteto išvada.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Sveikatos reikalų komitetas svarstė šį projektą ir sprendimas yra pritarti komiteto patobulintam Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 6, 8 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIII-4692(2) ir komiteto išvadai. Už – 9, prieš nebuvo, susilaikė 2.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamoji pirmininke.

Diskusija. Kviečiu J. Razmą.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, pirmiausia noriu padėkoti sveikatos apsaugos ministrui, kad pateikė šį projektą. Šiaip pareiga pateikti tokį projektą labiau priklausytų jo kolegai socialinės apsaugos ir darbo ministrui, kuris turėtų galvoti, kaip išsilaikyti ir pragyventi žmogui,

užsiėmusiam iki karantino individualia veikla, kai ta jo veikla Vyriausybės nutarimais sustabdyta, uždrausta. Visi žinome tas veiklas, kurių šiandien yra tokia situacija, kai Vyriausybė, o kartu, matyt, netrukus ir Seimas savo sprendimu tokiam žmogui pasiūlo tik 257 eurų išmoką.

Pasižiūrėkime praktiškai, ką reiškia tokia išmoka, pavyzdžiui, kirpėjai, kurios veikla sustabdyta. Paprastai reta kirpėja turi savo patalpą. Dažniausiai patalpos yra nuomojamos. Beveik visą tą sumą ir teks atiduoti patalpų savininkui, plius komunaliniai mokesčiai, dar kokios kitos smulkios išlaidos. Toks žmogus iš tikrųjų iš valstybės gauna realiai nulinę paramą pragyventi.

Deja, socialinės apsaugos ir darbo ministras, teikdamas minėtą išmoką, nepagalvojo, kaip tam žmogui tokioje situacijoje dar sumokėti privalomojo sveikatos draudimo įmoką. Gerai, kad sveikatos apsaugos ministras pasiūlo, kad tokia įmoka gali būti atidėta, paskui išdėstyta per porą metų. Žinoma, tai geriau negu nieko, bet vis dėlto aš kviečiu pagalvoti, ar tokie žmonės išvis neturėtų būti atleisti nuo sveikatos draudimo įmokos. Juk būtent ne dėl kokio nors jo apsidėdimo ta veikla sustojo, ne dėl kokių nors partnerių ar panašiai, o būtent dėl Vyriausybės nutarimų, kurie uždraudžia jo veiklą. Ir jo vartojimo pajamos, kaip minėjau, po Vyriausybės tos numatytos išmokos iš esmės yra nulinės. Aš suprantu, kad įstatymo iniciatoriai gal sakys, kad išdėsčius per dvejus metus ne tokios didelės tos įmokos į Privalomojo sveikatos draudimo fondą susidarys, kad jos yra pakeliamos, kad čia yra solidarumas. Bet kokio solidarumo mes galime reikalauti iš žmogaus, kuris dėl jo veiklos uždraudimo karantino sąlygomis iš esmės turi nulines pajamas. Juk iš bedarbių, kurie gauna nedarbo išmoką, mes nereikalaujame to solidarumo arba iš kitų žmonių, kurie gauna tam tikrą valstybės paramą dėl vieno ar kitų objektyvių priežasčių.

Šiuo atveju aš taip pat kviesčiau, nors komitetas nepritarė, kai bus balsavimas dėl mano pataisos, vis dėlto pagalvoti ir iš moralinės pusės, ne tik iš tokios praktinės, formalios, finansinės, kuri, kaip sakiau, galbūt ir yra pakeliama, jeigu čia ne taip ilgai tas karantinas užsitęs, bet iš moralinės pusės parodyti, taip sakant, didesnę jautrumą ir supratimą tų žmonių šiandieninėje situacijoje. Kartais iš tikrųjų ir iš Vyriausybės atstovų atskirų pasisakymų aš tokio elementaraus žmogiško jautrumo pasigendu. Pavyzdžiui, Vyriausybės oficialūs atstovai oficialiai praneša, kad štai artimiausiu metu daugiau žmonių mirs nuo koronaviruso. Žmogų jie mato kaip statistinį vienetą. Ir kaip turi tokios žinios klausytis, sakykim, tie žmonės, kurie yra šiandien susirgę, kurių yra sunkesnė būklė. Tiesiog kviečiu parodyti daugiau bendražmogiško jautrumo, empatijos ir pagalvoti, kaip mes jaustumėmės, jei būtume toje situacijoje, kurioje yra atsidūrę kai kurie darbuotojai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau dalyvaujančių diskusijoje nėra. Motyvai po svarstymo. A. Sysas. Prašom, kolega.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, manau, kad pirmiausia aš norėčiau apginti ne poną L. Kukuraitį, o socialinio draudimo sistemą, tai yra atskiri draudimai.

Neužmirškime, kad mes turime atskirą sveikatos draudimą ir ten yra PSDF – Privalomojo sveikatos draudimo fondas. Manau, kai svarstome biudžetą, labai daug girdime apie tai, kad PSDF nesurenka reikiamų lėšų, todėl mūsų gydytojai negauna reikiamo atlyginimo, nes valstybė drausdama savo draudžiamuosius sumoka tik pusę to, ką moka visi kiti. Siūlymas visai atleisti, na, turėkime omenyje, kad mes tada nedraudžiame šių žmonių.

Aš manau, sprendimas ir buvo, kilo po to, kai Užimtumo įstatyme kai kurie kolegos pasiūlė, kad šią prievolę turi vykdyti socialinio draudimo sistema. Jeigu mes turime du skirtingus fondus – sveikatos ir socialinio draudimo, tai socialinio draudimo užsiima sveikatos draudimu, nedarbo draudimu, ligos draudimu, senatvės draudimu, bet tikrai ne sveikatos draudimu. Todėl ir buvo padaryta pertrauka ir atsiliepta į tą situaciją, kad šie žmonės gali neturėti...

Bet turėkime omenyje, kad į savarankiškai dirbančių asmenų sąrašą patenka ir notarai, advokatai ir kitos laisvosios profesijos. Jie tikrai turbūt ir pinigų turi, ir paslaugas dar teikia, gauna pinigus. Mes taikome vieną bendrą sistemą visiems.

Dabar čia dėl to nesiginčysiu. Atmestas buvo pasiūlymas, kad mes vis dėlto turėtume ir į pajamas šiek tiek žiūrėti, bet aš manau, kad variantas geras – draudžia, bet reikia per dvejus metus grąžinti. Tai būtų logiška ir sąžininga kitų mokesčių mokėtojų atžvilgiu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kaip ir sutarėme, kaip ir dirbome anksčiau, po svarstymo nebalsuojame. Viską padarysime priėmimo metu.

16.15 val.

Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 32 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 32¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIII P-4686(3) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-5 klausimas – Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo kai kurių straipsnių įstatymo projektas Nr. XIII P-4686(3). Svarstymas. Komiteto išvada. Prašome, gerbiamoji komiteto pirmininkė A. Kubilienė.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Sveikatos reikalų komitetas svarstė šį įstatymo projektą. Sprendimas yra pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui Nr. XIII P-4686(3) ir komiteto išvadoms. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, diskusija. Bet noriu iš karto jūsų atsiklausti, gal apsiribojame 20 minučių? (*Balsai salėje*) 20 minučių, galime sutarti? (*Balsai salėje: „Dešimt minučių.“*) Gerai, buvo du pasiūlymai. Aš siūliau 20 minučių, yra pasiūlymas, kad diskusija būtų 15 minučių. (*Balsai salėje: „Dešimt!“*) Dešimt minučių. Gerai, dešimt minučių. Du pasiūlymai. Balsuojame. Kas už tai, kad diskusija būtų 20 minučių, spaudžia mygtuką „už“, kad 10 minučių – mygtuką „prieš“.

Balsavo 82 Seimo nariai: už tai, kad diskusija vyktų 20 minučių, balsavo 13, kad 10 minučių – 69. Sutarkime taip, po vieną atstovą, kiek spėsime, iš frakcijos. Pirmasis – A. Matulas. Prašau.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiama pirmininke, gerbiami kolegos, frakcija leido kalbėti frakcijos vardu. Mielieji kolegos, noriu pasakyti, labai gerai, kad mes su kolega R. Martinėliu pateikėme tą siūlymą praeitą savaitę. Galbūt ir labai gerai, kad jūs ištraukėte korteles, nes šiandien komitete vyko jau normalesnė diskusija, buvo svarstomos pataisos ir priimta tikrai nemažai daug geresnių pasiūlymų, kurie apims iš esmės visus medikus, darbuotojus, kurie dirba sveikatos priežiūros įstaigose, rezidentus. Išties įstatymas tobulesnis. Bet ar tas įstatymas, kaip ir sakiau ryte, yra priedų karantino metu didinimo, ar priedų mažinimo įstatymo projektas? Drįstu pakartoti, kad tai yra iš esmės priedų mažinimo įstatymo projektas. Štai per vakar ir šiandien surinkau duomenis, gal neminėsiu įstaigų, tik paminėsiu miestus.

Šiauliai. Visiems židinyje dirbantiems medikams moka 100 % vidutinės algos dydžio priedą. Mes šiandien siūlome įstatymo projekte nuo 50 iki 100 % pastoviosios dalies, kur didėjimas sudarytų tik apie 50–60 %. Visiems kitiems darbuotojams Šiauliai pakėlė atlyginimą nuo 20 iki 50 %, priklausomai nuo to, kur dirba, su kokia rizika susiduria. Mes apie tai šiandien visai nešnekame.

Utena ruošiasi įsteigti mobilųjį punktą ir be 100 % priedo nuo vidutinės algos niekas neina dirbti.

Klaipėda. Mokės 100 % priedą, tik susiduria su problema steigdama karščiavimo kliniką, kad neturi mobiliojo rentgeno aparato. Čia, girdėjau, ir kolega ministras, ir mes bandysime kaip nors kalbinti įstaigas, kad jos visos susitelktų ir tas aparatas atsirastų.

Viena Klaipėdos ligoninė jau dabar visiems moka 20 % priedą prie atlyginimo nuo vidutinės algos. Klaipėdos mobilusis punktas moka visą algą, plus 50 eurų už keturias valandas, jeigu dirba išieginėmis dienomis ar savaitgaliais, moka visą algą, plus 100 eurų už keturias valandas. Panevėžys moka 50 % dirbantiems židinyje infekcinėje klinikoje ir panašiai, karščiavimo klinika – 100 % atlyginimą nuo vidutinio, Vilniaus Santaros klinikos – 50 % nuo vidutinio atlyginimo dirbantiems. Vilniaus mobiliuose punktuose moka visą atlyginimą plus 165 eurus už keturias valandas slaugytojoms, kurios ima pasėlius ir kurios siunčiamos ir į oro uostą. Tai iš esmės tik tokiu atveju sutiko žmonės eiti.

Dabar karščiavimo klinikoje, paklauskite, kolegos, Vilniuje medikai, kadangi medikai sensa, jų nedaug, Vilniuje karščiavimo klinikoje už vieną pamainą, dirba ten kelias valandas, gydytojams prie gaunamos algos moka papildomai 335 eurus už vieną pamainą, ten, atrodo, 6 valandos, sesutei – 250 eurų, radiologui – 185 ir panašiai. Tai tik vieninteliame mieste Panevėžyje ligoninė moka 15 % prie atlyginimo, kaip dabar nustatyta ministro. Tiesa, dar yra vienas išskirtinis miestas, kuris nieko nemoka iki šiol, aš jo pavadinimo neminėsiu, bet jūs galite įtarti, su kuo čia susiję ir kaip.

Mieli kolegos, tas mūsų siūlymas, kuris buvo pateiktas kolegos R. Martinėlio ir mano, 80 % atitiko tai, kas dabar realybėje, kokie priedai mokami. Tas, kurį mes šiandien svarstome, geresnis, išsamesnis, apimantis faktiškai beveik visus darbuotojus, tik 60 % atitinka realybę. Vadinas, arba Ligonų kasa ir ministerija finansuos tik tiek, kiek mes dabar numatysime, ir kažkas turės primokėti, bet realybė yra tokia. Aš prieš mėnesį Sveikatos reikalų komitete paminėjau atvejį, apie kurį man pasakojo profesorius A. Laiškonis, kada jis SARS epidemijos metu dirbo Lilio ligoninėje ir sakė: kolegos, iš anksto numatykite atlyginimų priedus, nes medikai nedirbs. (*Balsai salėje*) Tai, mieli kolegos, aš baigiu, 7 minutes kalbu. Frakcijos vardu aš šneku.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, mes sutarėme, kad iš viso 10 minučių, tai galbūt jums tik 5.

A. MATULAS (TS-LKDF). Jau baigiu. Kadangi galvojau, kad frakcijos vardu, prašau leisti pabaigti sakinį. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Paskutinis sakiny, sutariame.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, dar kartą sakau, nebūkime pliuskių visuomenė, kaip pasakė neseniai V. Landsbergis. Nepasiduokime, kolegos, nebijokime sukritikuoti, pateikti siūlymus visiems vadukams, vadams, kaip tą daro, būtinai turiu paminėti, profesorius V. Kasiulevičius, profesorius S. Čaplinskas, J. Kalibatas, pagaliau A. Tapinas, R. Miliūtė, R. Valatka, I. Markaitytė, A. Valinskas.

PIRMININKĖ. Laikas, kolega, ačiū.

A. MATULAS (TS-LKDF). Tie žmonės nebijo, sako teisybę. Tai ir mes, kolegos, Seime, jeigu yra pateiktas projektas...

PIRMININKĖ. Ačiū, pone Antanai. Dėkoju.

Kviečiu A. Vinkų. Pagal Statuto 105 straipsnį, kaip ir sutarėme, 10 minučių. Vienas iš dešinės pusės, kitas iš kairės. A. Vinkus. Penkios minutės.

A. VINKUS (LSDDF). Kadangi mes iš tiesų sutarėme, šiandien ir jau visą savaitę ir kuluaruose, ir per spaudą kalbame, kad būsimė tolerantiški, aš nekomentuosiu gerbiamo prelegento, kuris prieš mane dabar kalbėjo, bet noriu štai ką pasakyti. Šiandien, brangūs Seimo nariai, mes sugrįžome prie labai jautraus klausimo, kaip padėti medikams, pervargusiems nuo padidėjusių krūvių, rizikuojantiems savo sveikata ir šeimos gerove tam, kad apsaugotų mūsų visų sveikatą ir ramybę.

Visa tauta, kaip ir visas pasaulis, įvairiausiomis formomis dėkoja medikams, remia juos medicinos įranga, apsaugos priemonėmis, maistu, moraliniu palaikymu. Prie to visomis išgalėmis nuolat turi prisidėti ir prisideda valstybė. Tikiu, kad visi labai išgyvenome, nepavykus praėjusią savaitę išspręsti gydytojų atlyginimo padidėjimo klausimo. Tikiu, kad visi norėjome jiems tik ger, bet suvienyti jėgų, norų, tikslų ir galimybių mums, kolegos, nepavyko. Vykusi klausimų svarstymo eiga ir baigtis, žinoma, nepritejo balų Seimo autoritetui apskritai ir kiekvienam iš mūsų. Respublikos Prezidentas, kaip visi girdėjome, pavadino tai Seimo fiasko.

Verbų sekmadienį drįsau pasveikinti Prezidentą V. Adamkų, tai pirmas klausimas buvo: kaip jūs balsuosite ir kokią sprendimą priimsite šiandien, nes prieš savaitę buvo pamintas žmogiskumas medikų atžvilgiu. Manau, kad visi supratome įvykusį nesusipratimą ir šiandien turime galimybę padėti ištaisyti. Turbūt šiandien nėra taip svarbu parodyti, kurie esame geresni ir kurie svarbesni. Suprantame, kad visi medikai to nusipelnė, ir šiandien esame priversti atsakingai pamatuoti mūsų turimas finansines galimybes ir nedelsdami jomis pasinaudoti. Laikas parodys, kurie veiksmai ir sprendimai šioje srityje bus neišvengiamai būtini ir galimi ateityje.

Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo papildymo projekto autoriai, tikiu, pagrįstai ir atsakingai išanalizavę ir subalansavę norus, galimybes, pateikė mums apsispręsti pakoreguotą variantą. Patikėkime jais, manydami, kad jie ieškojo visų finansinių galimybių medikų finansiniam, o kartu ir moraliniam paskatinimui. Mes suprantame, kad jie verti daug daugiau, bet, priėmus šį sprendimą, manau, ir medikai supras, kad šiandien mūsų valstybė šiuo metu daugiau padėti kol kas neturėjo galimybių. Tegul tai bus mūsų įsipareigojimas nepamiršti šio klausimo.

Ir pabaigai. Noriu taip pat galvoti, kad šiandienės grėsmės akivaizdoje, matydami medikų atsidavimą ir pasiaukojimą, praėjus šiam nežmoniškam išbandymui, sugebėsime sugrąžinti visuomenės pagarbą medikų profesijai ir jų autoritetui. Šių žodžių netaikiau nė vienai pusei, pradėjau

nuo savęs – kaltas ir aš, kalti ir tie, kurie prileido iki šitokios išvados prieš savaitę. Kviečiu visus balsuoti už tai, ko nori visa Lietuva. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, atsiprašome tų, kurie neteko galimybės kalbėti, toks jau Seimo sprendimas.

16.27 val.

Turizmo įstatymo Nr. VIII-667 2, 15 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4694(2) (svarstymo tęsinys ir priėmimas)

Grįžtame prie įstatymų projektų ir pradedame mūsų numatytus balsavimus. 2.2 klausimas – Turizmo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4694. Balsavimas po svarstymo. Balsuojame po svarstymo dėl Turizmo įstatymo.

Balsavo 92 Seimo nariai: už – 91, prieš nėra, susilaikė 1. Po svarstymo pritarta.

Priėmimas. Priėmimas pastraipsniui. Pasiūlymų nėra gauta. 1, 2, 3, 4 straipsnius galime priimti? Galime.

Dėl viso įstatymo projekto yra norinčių kalbėti. M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Mieli kolegos, kaip gerbiamas J. Razma kalbėjo, smagu, kad įstatymą pavyko patobulinti taip, kad jis bent šiek tiek galėtų veikti ir palengvinti situaciją kelionių organizatoriams. Esminė problema ta, kad jie neturi pinigų, jie negauna jokių pajamų ir negali kompensuoti turistams, kurie nusipirko keliones. Vienintelis realus būdas susitarti yra turistams išmokėti tuos kuponus, kuriuos galėtų vėliau panaudoti. Bet žmonės šiandien taip pat neturi pinigų ir jie nori atsiimti pinigus, o ne kuponus. Tai esminis dalykas – suteikti galimybę turizmo kompanijoms išmokėti kuponais, kurių vertė yra didesnė negu kad kelionė, kurią nusipirko žmogus prieš tai.

Įstatymas, kurį teikė Vyriausybė, nesudarė tokios galimybės. Džiaugiuosi, kad komitetas patobulino projektą ir dabar kelionių organizatorių kompanijos galės suteikti didesnės vertės kuponus ir taip paskatinti žmones imti tuos kuponus, o ne grynuosius pinigus, taip bus sprendžiama kompanijų likvidumo problema. Kviečiu balsuoti už ir palaikyti įstatymo projektą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, kadangi nėra prieš, visi vis tiek norite išsakyti motyvus už? (*Balsai salėje*) Aš turiu atsiklausti M. Puidoko. (*Balsai salėje*) Trumpai. M. Puidokas trumpai.

M. PUIDOKAS (MSNG). Labai trumpai. Iš tikrųjų labai svarbu, kad pradėta žvelgti į mūsų industrinius sektorius segmentiškai. Tokių sektorių kaip turizmo sektorius, turinčių problemų, yra ir daugiau. Aš tikiuosi, kad tai bus pirmas, bet labai reikalingas ir geras pavyzdys, nes...

PIRMININKĖ. Arčiau mikrofono, kad girdėtusi.

M. PUIDOKAS (MSNG). ... iš tiesų šių sprendimų reikėjo jau labai skubiai šiuo atveju ne tiktai pačiam sektoriui, bet ir tiems žmonėms, kurie buvo įsigiję keliones. Tikriausiai ne vieną Seimo narį, ne tik mane, jų visų skundai buvo užplūdę. Aš tikiuosi, kad ir ateityje mes stengsimės kuo skubiau dėl kiekvieno atskiros sektoriaus, priklausomai nuo to, kaip jį paveikė krizė, priimti atitinkamus sprendimus. Dėkui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dar kartą kviečiu visus sugrįžti į plenarinių posėdžių salę, nes pradedame priėmimus. J. Razma atsisako. Trumpai? Atsisako.

Gerbiami kolegos, balsuojame dėl Turizmo įstatymo priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 112 Seimo narių: už – 111, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

16.32 val.

Civilinio kodekso 6.751 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4693(2) (svarstymo tęsinys ir priėmimas)

Lydimasis teisės aktas – Civilinio kodekso 6.751 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Po svarstymo. Balsuojame.

Balsavo 111 Seimo narių: už – 110, prieš nėra, susilaikė 1. Po svarstymo pritarta.

Priėmimas. Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio buvo gautas S. Gentvilo pasiūlymas. Jam komitetas pritarė iš dalies. Simonai Gentvilai, ar sutinkate? Minutėlę, mikrofonas. Prašau.

S. GENTVILAS (*LSF*). Sutinku su pritarimu iš dalies. Ačiū už pritarimą.

PIRMININKĖ. Dėkoju ir jums, kad pateikėte pasiūlymą ir suradote bendrą kompromisą. Tad 1 straipsnį su S. Gentvilo pasiūlymu, kuriam pritarta iš dalies, galime priimti? Priimame. 2 straipsnis. Pasiūlymų nebuvo gauta. Galime priimti? Priimame.

Motyvai dėl viso įstatymo projekto. J. Razma – motyvai už.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, kadangi iš esmės buvo pritarta mano ir S. Gentvilo pataisoms ir dabar yra sudaryta galimybė turizmo paslaugų teikėjams šiek tiek pailginti atsiskaitymo laiką su žmonėmis, kurių kelionės neįmanomos dėl pandemijos, tai galbūt tada ir kuponų sistema šiek tiek veiks. Manau, kad tas projektas turės konkrečios teigiamos reikšmės sprendžiant šiame sektoriuje susikaupusias tikrai sudėtingas problemas. Nesakau, kad jos jau bus visiškai išspręstos, bet šiek tiek gal pagelbės. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau norinčių kalbėti nėra.

Gerbiamieji kolegos, balsuojame dėl Civilinio kodekso – Turizmo įstatymo lydimąjo – priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 116 Seimo narių: už – 115, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

16.35 val.

Civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 2, 8, 9, 11, 12, 14, 22, 27, 28 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 30¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4661(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-3 klausimas – Civilinės saugos įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4661(2), tai yra sujungti projektai Nr. XIIIIP-4661 ir Nr. XIIIIP-4664. Priėmimas. Buvo atidėtas balsavimas. Balsuojame, kolegos.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 89 Seimo nariai: už – 79, prieš – 4, susilaikė 6. Priimta. (*Gongas*)

16.36 val.

Nepaprastosios padėties įstatymo Nr. IX-938 28 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4665(2) (svarstymas ir priėmimas)

Lydimasis Nepaprastosios padėties įstatymas. Šį įstatymą reikia svarstyti, kadangi pagrindinis nebuvo priimtas. Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto išvadą mes jau išgirdome. Jau išgirdome. Pasiūlymų nėra. Norinčių dalyvauti diskusijoje nėra. Galime bendru sutarimu pritarti? (*Balsai salėje*) Galime. (*Balsai salėje*) Balsuojame. Balsuojame po svarstymo dėl Nepaprastosios padėties įstatymo 28 straipsnio.

Balsavo 107 Seimo nariai: už – 85, prieš – 1, susilaikė 21. Po svarstymo pritarta. Priėmimas. Priėmimas pastraipsniui. Kaip ir sakiau, pasiūlymų nėra. Vienas straipsnis, galime priimti? Galime. Dėl viso įstatymo projekto norinčių kalbėti nėra. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 110 Seimo narių: už – 87, prieš – 2, susilaikė 21. Lydimasis Nepaprastosios padėties įstatymas priimtas. (*Gongas*)

16.38 val.

Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4666(2) (svarstymas ir priėmimas)

Dar vienas lydimasis įstatymo projektas – Vartotojų teisių apsaugos įstatymo 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4666(2). Svarstymas. Pasiūlymų nebuvo gauta. Išvados išgirstos. Norinčių dalyvauti diskusijoje nėra. Motyvai. Norinčių kalbėti taip pat nėra. Balsuojame po svarstymo.

Balsavo 111 Seimo narių: už – 83, prieš – 2, susilaikė 26. Po svarstymo pritarta, o dabar priėmimas. Priėmimas pastraipsniui. Vienas straipsnis, kaip ir sakiau, pasiūlymų nėra. Galime priimti? Galime. Dėl viso įstatymo projekto norinčių kalbėti nėra. Balsuojame dėl viso įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 111 Seimo narių: už – 87, prieš – 2, susilaikė 22. Vartotojų teisių apsaugos įstatymo 40 straipsnio pakeitimo įstatymas priimtas. (*Gongas*)

16.39 val.

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 6, 8 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4692(2) (svarstymo tęsinys ir priėmimas)

Darbotvarkės 2-4 klausimas – Sveikatos draudimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4692. Balsuojame po svarstymo. Motyvai išgirsti. Viskas aptarta. Po svarstymo reikia jūsų pritarimo.

Balsavo 119 Seimo narių: už – 114, prieš nėra, susilaikė 5. Pritarta po svarstymo.

Priėmimas. Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nebuvo gauta. Galime priimti? Galime. Dėl 2 straipsnio – J. Razmos pasiūlymas. Gerbiamas J. Razma padeda telefoną ir pristato savo pasiūlymą, o komiteto pirmininkę A. Kubilienę kviečiu į tribūną, nes reikės išgirsti ir komiteto argumentus. J. Razma. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš dalyvaudamas diskusijoje minėjau, kad, mano nuomone, nemoralu reikalauti privalomo sveikatos draudimo įmokų iš tų žmonių, kurių veikla sustabdyta Vyriausybės sprendimais, kurie tegauna tik tą varganą 257 eurų išmoką, ir tai tikrai nėra advokatai ar notarai, gerbiamas Sysai, kaip jūs minėjote, kalbėdamas prieš, nes tie tikrai neprašys tos išmokos ir jų veikla nėra sustabdyta. Bet čia kalbame apie tokius grožio salono darbuotojus, kirpėjas ar panašiai, kai sumokėjus būtinas išlaidas žmogaus pragyvenimui yra nulinės pajamos, ir mes sakome, kad jie vis dėlto, nors ir pavėluotai, išdėsčius, turi už tą karantino laikotarpį susimokėti draudimo išmokas, tai yra įmokas. Aš siūlau vis dėlto tokius žmones laikyti apdraustais valstybės lėšomis, kai jau tokią tesugebame išmokėti jiems išmoką, tai bent nereikalaukime, kad jie dar vėliau sumokėtų sveikatos draudimo įmoką.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komiteto argumentai. Prašom.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Komiteto išvada – nepritarti, ir trys argumentai. Pirmas. Sveikatos draudimo įstatyme nustatyta prievolė mokėti privalomojo sveikatos draudimo įmokas. Konstitucinis Teismas yra pažymėjęs, kad ši prievolė yra konstitucinė pareiga.

Antras. Sveikatos draudimo įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje įtvirtintas baigtinis valstybės lėšomis draudžiamų asmenų sąrašas ir jį sudaro asmenys, kurie dėl šioje dalyje nurodytų priežasčių patys negali susimokėti PSD įmokų. Taigi Seimo nario pasiūlymas neatitinka Sveikatos draudimo įstatymo 6 straipsnio 4 dalies nuostatų.

Ir trečias. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad pasiūlymuose išdėstytoms nuostatoms įgyvendinti reikalingos papildomos valstybės biudžeto lėšos, todėl reikėtų koreguoti valstybės biudžetą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, motyvai, palaikantys ar nepalaikantys J. Razmos pasiūlymą. Norinčių kalbėti nėra. Balsuojame dėl J. Razmos pasiūlymo, jam komitetas nepritarė.

Balsavo 112 Seimo narių: už – 42, prieš – 39, susilaikė 31. Pasiūlymui nepritarta.

2 straipsnį galime priimti? Priimame.

3 straipsnis. Dėl jo taip pat J. Razmos pasiūlymas. Gerbiamas Jurgi Razma.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Jie susiję.

PIRMININKĖ. Ir aš norėjau jūsų taip pat atsiklausti. Kadangi mes nepritarėme jūsų pasiūlymui dėl 2 straipsnio, tai tokiu atveju nebalsuojame dėl kito jūsų pasiūlymo. Gerbiami kolegos, 3 straipsnį galime priimti? Priimame.

Dėl 4 straipsnio pasiūlymų nėra. Galime priimti? Priimame.

Motyvai dėl viso įstatymo projekto. Tik norintys kalbėti už. (*Balsai salėje*) Ar kolegos atsisako, ar nori trumpai kalbėti? Atsisako. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 115 Seimo narių: už – 114, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

16.45 val.

Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 32 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 32¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4686(3) (svarstymo tęsinys ir priėmimas)

Klausimas 2-5 – Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4686(3). Po svarstymo, gerbiami kolegos, balsuojame po svarstymo. Pasiūlymai priėmimo metu taip, kaip ir dėl visų įstatymų projektų.

Balsavo 118 Seimo narių: už – 118. Vienbalsiai po svarstymo pritarėme minėtam įstatymo projektui.

Priėmimas. Kviečiu komiteto pirmininkę A. Kubilienę, nes yra gauta pasiūlymų. Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio yra gautas J. Džiugelio pasiūlymas. J. Džiugelis. Atsiprašau, gerbiama Gabrieliau, nematome J. Džiugelio. Ačiū, dabar matome ir girdime. Dėkoju. J. Džiugelis.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, nuodugniai peržiūrėjus iniciatorių projektą ir pasikonsultavus su teisininkais iškilo tam tikras klausimas. Konkrečiai įstatymo projekte yra parašyta, kad asmenys, dirbantys sveikatos įstaigose, gaus tam tikras išmokas, bet iškyla klausimas dėl darbuotojų, kurie nėra sveikatos apsaugos specialistai. Aš kalbu apie greitosios medicinos pagalbos vairuotojus, internus ir valytojas. Man atrodo, mes jau drauge turime sutarimą, kad šie žmonės taip pat turi gauti papildomas išmokas, nes jie yra fronto linijoje ir be jų gydytojai taip pat negalėtų kokybiškai gydyti ir vykdyti savo darbo. Todėl mano įstatymo pasiūlymas yra toks, kad tiesiog būtų sukonkretinta, kad tie asmenys taip pat gauna. Iš esmės, kaip ir minėjau, šis pasiūlymas atsirado po išsamių konsultacijų su teisininkais. Jeigu mes turime bendrą sutarimą, kad tie žmonės taip pat nusipelno valstybės pagalbos dabartiniame etape, tai labai prašyčiau balsuoti už, nes esmė paties projekto nuo to nesikeis, o kaip gerbiama kolegė pasakė, sviestas košės nepagadina. Tai čia yra sudėti tam tikri saugikliai, kaip ir minėjau, teisiniai, todėl labai prašyčiau balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komiteto argumentai.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė nepritari. Aš tik noriu atkreipti dėmesį, kad kalbame ne apie košę, o apie įstatymą, todėl manytina, kad siūlytos nuostatos yra perteklinės ir gali kelti teisės akto taikymo problemų dėl sąvokos „dalyvavimas teikiant sveikatos priežiūros paslaugas“ neapibrėžtumo ir daugiaprasmiškumo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėl J. Džiugelio pasiūlymo motyvai už – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš kviečiu palaikyti teikiamą pasiūlymą. Aš manau, jis svarbus dviem aspektais. Vieno aspekto gal ir pats autorius nepaminėjo. Jis pridėda, kad ne tik tais atvejais, kai teikiamos sveikatos priežiūros paslaugos sergantiems asmenims, bet ir įtariamiesiems sergant, tai

yra kai žmogui dar galbūt testas nėra atliktas, bet jau jis su visais požymiais atvežamas, jam vis tiek paslaugos teikiamos. Jeigu čia to nebūtų parašyta, man atrodo, liktų teisiškai negera situacija. Tikrai nepakenks, kad Justas pamini išreikštai, kad tų priedų nusipelnytų ir dalyvaujantys teikiant sveikatos priežiūros paslaugas asmenys, tai valytojos, vairuotojai, galbūt kas maitina ligonius. Tai kur čia tos dviprasmybės, jeigu Vyriausybė vis tiek, kai tvirtins, kam kokie priedai skiriami, čia viską galės sukonkretinti ir negalės kas nors abstrakčiai pretenduoti į tuos priedus, kurių Vyriausybė neparašys.

O jeigu nepriimame pataisos, man atrodo, kad pirmininkės ta mintis, išsakyta anksčiau dėl valytojų, gali likti taip ir realizuota, kad į tą formuluotę nebepateks valytojos, jeigu nepriimsime pataisos.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, balsuojame dėl J. Džiugelio pasiūlymo. Motyvus išgirdome, komitetas šiam pasiūlymui nepritarė.

Balsavo 113 Seimo narių. Už pasiūlymą – 47, prieš – 35, susilaikė 31. Pasiūlymui nebuvo pritarta. 1 straipsnį galime priimti? V. Bakas. Prašau.

V. BAKAS (MSNG). Gerbiama pirmininke, iš tikrųjų mes neišlaikėme reikiamo laiko tarp svarstymo ir priėmimo. Aš kartu su P. Urbšiu ir L. Kasčiūnu registravau pataisą priėmimo stadijai, kad į įstatymą būtų įtrauktas ir pareigūnų priedo klausimas. Prašau šitą pasiūlymą svarstyti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Aš išties paaiškinsiu tiek jums, tiek dar vienam kolegai, kuris teikė, J. Razmai. Statuto 164 straipsnio 4 dalis. Įstatymų leidybos iniciatyvos teisę turinčių asmenų pataisos dėl projekto pateikiamos, jeigu svarstoma ypatingos skubos tvarka (o šis įstatymas svarstomas ypatingos skubos tvarka), ne vėliau kaip prieš 1 valandą iki projekto priėmimo pradžios.

V. BAKAS (MSNG). Pirmininke, dėl vedimo tvarkos. Valanda nepraėjo tarp svarstymo ir priėmimo. Aš iš karto registravau po priėmimo. Prašau įtraukti.

PIRMININKĖ. Prieš vieną valandą iki projekto priėmimo pradžios.

V. BAKAS (MSNG). Nebuvo tokių galimybių net pateikti, nepraėjo valanda.

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega!

V. BAKAS (MSNG). Aš siūlau atidėti ir svarstyti visas pataisas.

PIRMININKĖ. Mielas Vytautai, pateikimas buvo rytiniame posėdyje ir jūs turėjote visas galimybes tai padaryti nuo rytinio posėdžio pradžios.

Toliau. 1 straipsnį galime priimti? Priimame. 2 straipsnis. Dėl jo taip pat yra J. Džiugelio pasiūlymas. J. Džiugelis. Prašom, kolega.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Iš esmės tai buvo toks pat pasiūlymas, ten buvo visas paketas...

PIRMININKĖ. Arčiau mikrofono, gerbiamas Justai, negirdime.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Iš esmės tai yra tokie patys pasiūlymai, jie identiški, dėl to paties straipsnio.

PIRMININKĖ. Tą patį sprendžia ir jūs neprašote, kadangi Seimas jau apsisprendė. Gerbiamoji komiteto pirmininke, galite paliudyti tą patį?

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Iš dalies jis yra šiek tiek platesnis. Komitetas nepritarė ir antram siūlymui, nes nuostatos yra perteklinės ir dėl tokių sąvokų kaip „dalyvavimas teikiant“, „dalyvavimas vykdant“ gali kilti problemų dėl jų neapibrėžtumo.

PIRMININKĖ. Dėkoju.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Taip pat aš atkreipčiau dėmesį, kad siūlymas atskirai išskirti sveikatos priežiūros įstaigų padalinius yra perteklinis, jis patenka į šių nuostatų taikymo sritį ir sąvoka „sveikatos priežiūros įstaiga“ apima ir jos struktūrinius padalinius.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ir J. Džiugelis neprašo jau dėl to balsuoti.

Seimo nariai R. Žemaitaitis ir K. Bartkevičius pateikė pasiūlymą. Pritarta iš dalies. Ar kolegos su tuo sutinka? Jų nėra. Kiek žinau, jų pasiūlymui komitetas pritaręs iš dalies ir rastas kompromisas.

Tad 2 straipsnį galime priimti? Galime. 3 straipsnį? Pasiūlymų nėra gauta. Galime priimti? Galime. Atsiprašome kolegų, kurių pasiūlymų negalime svarstyti, nes jau praėjęs laikas.

Dėl viso įstatymo projekto. Motyvai. A. Matulas – motyvai už.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, ištis dabar balsuoti prieš neišeina, nes įstatymo projektas gerokai patobulintas, iš esmės apima visus darbuotojus, įtraukti rezidentai, šiek tiek padidinti procentai. Bet dar kartą noriu priminti, kad pagal šitą mūsų pateiktą, už kurį balsuosime, įstatymo projektą priemokos maždaug 40 % bus mažesnės, negu realiai dabar mokamos daugelyje Lietuvos gydymo įstaigų, ypač tiems darbuotojams, kurie dirba su virusu užkrėstais žmonėmis arba epidemijos centruose. Pagal mūsų su kolega R. Martinėliu siūlymą – maždaug 20 % mažesni.

Taigi visi tie – ir pozicija, ir opozicija, kurie sakė, kad mūsų siūlymas išbalansuos biudžetą, yra neteisūs, dabar jau mokama žymiai daugiau. Aš manau, kad prie to turėsime grįžti. Aš džiaugiuosi, kad šis siūlymas išprovokavo ir premjerą S. Skvernelį, kuris pasakė, kad ne nuo rugsėjo 1 dienos, bet nuo balandžio 1 dienos visiems medikams bus keliamas atlyginimas 15 %. Tikrai vėlgi mes tai stebėsime, kad nebūtų apgauti, kaip medikai buvo apgauti dėl to, kad Ligonijų kasos direktorius, kiek girdėjau, jau interpretuoja kitaip, kad bus keliami 15 % nuo pastoviosios atlyginimo dalies. Tikiuosi, kad taip nebus.

Mieli kolegos, ištis situacija rimta ir, neduok Dieve, kad neatsitiktų taip, kad ši situacija užsitęstų ir nebeliktų medikų. Šiandien mes turime jau apie 130 susirgusių medikų, apie 1 tūkst. karantinuotų. Todėl ką mes pirmiausia turime skatinti, ką turime mylėti, ką turime gerbti, kam turime atitinkamai atlyginti? Medikams. Duok Dieve, kad šiandien būtų rastas tam tikras sutarimas po diskusijų, ir siūlau šį įstatymo projektą, nors jis tikrai dar nėra tobulas, priimti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prieš suteikdama žodį P. Urbšui, mačiau M. Majausko reakciją. Noriu akcentuoti, kad, gerbiamas Mykolai, jūsų pasiūlymas yra įkeltas į įstatymo projektą ir jam yra pritarta. Todėl jums žodžio suteikti negaliu.

P. Urbšys – motyvai prieš.

P. URBŠYS (*MSNG*). Akivaizdu – šis variantas yra daug geresnis negu buvo pradžioje. Tikrai jautrumas sveikatos apsaugos darbuotojams parodytas didesnis. Konfliktas Seime paspartino atlyginimų didinimą medikams, susiaurino priedų žirkles ir įvedė aiškius kriterijus, kada yra mokamos šios priemokos, bet esu prieš tai, kaip mes tai darome. Visuotinio pavojaus akivaizdoje mes nesugebame niekaip vienas į kitą pradėti žiūrėti ne kaip į politinį priešininką, o kaip į partnerį. Mes vis tebeskirstome vienas kitą – priskiriame didumai ar mažumai, ir nuo to priklauso, kaip mes vienas kitą vertiname ir kaip mes vertiname vienas kito siūlymus. Stebint tai visuotinio pavojaus akivaizdoje pagrįstai kyla klausimas, kas yra didesnė *koronė* Lietuvai – ar koronavirusas, ar mes su tokiu požiūriu vienas į kitą?

PIRMININKĖ. Dėkoju. J. Razma – motyvai už.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, tikiuosi, kad šiandien mes gana vieningai balsuosime už pagerintą projektą, sprendžiantį atlyginimus medikams, dirbantiems dabar ypač sudėtingose ir pavojingose situacijose, ir nulsūs ta savaitės įtampa. Galima taip santūriai pasidžiaugti tuo, kad per tą laiką vis dėlto projektas šiek tiek pagerėjo, nuo 50 iki 60 % padidėjo apatinė priedų riba, išplėstas spektras sveikatos apsaugos darbuotojų, kurie galės pretenduoti į tuos priedus, nors, gaila, taip ir liko kažkoks neapibrėžtumas ir neaiškumas, ar gaus tuos priedus pagalbines paslaugas teikiantys darbuotojai, kurie irgi tiesiogiai susiduria su infekuotais ligoniais. Matysime.

Aišku, čia priklauso nuo Vyriausybės, koks bus tas darbuotojų ir jiems skirtų priedų sąrašas. Jeigu vis dėlto atsitiktų, kad jie liktų už borto, ką gi, teks vis tik grįžti prie to, ką mes siūlėme. Aš tikiuosi, kad bent dalis valdančiųjų mato, kad tiems žmonėms, kurie atlieka pagalbines funkcijas ir patiria riziką, taip pat turi būti atlyginta, ne tik tiems, kurie tiesiogiai teikia sveikatos priežiūros paslaugas. Kad ir kaip ten būtų dėl tų paminėtų niuansų, kviečiu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. R. Martinėlis – motyvai už.

R. MARTINĖLIS (*TS-LKDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Vis dėlto norėjosi, kad būtų labiau įvertinti medikai, bet dabartinis projektas, aišku, neapima visų darbuotojų, apima tik dirbančius būtent karštuosiuose taškuose. Gerai, kad yra pritarta dėl rezidentų, kaip darbuotojų, įtraukimo į formulotę, jie dabar irgi gaus priemokas. Aišku, dėl pačios priedų skyrimo tvarkos būtų toks pastebėjimas. Vis dėlto ar taip būtų gerai, kad valdininkai nustatytų tą tvarką, gal vis dėlto reikė-

tų įstaigų vadovams su gydymo tarybomis, stebėtojų tarybomis, slaugytojų – jiems leisti patiems nustatyti. Čia labiau Vyriausybei nustatant tą tvarką galbūt toks vienas iš pamatymų.

Dar norėčiau pasakyti apie pačią savivaldą. Tos įstaigos, kurios nedirba, neturi sutarčių su Valstybine ligonių kasa, tai savivaldai čia bus krūvis mokėti jau iš savivaldybės lėšų. Vis dėlto reiktų atkreipti dėmesį, kad savivalda irgi nenukentėtų, būtų skiriamos iš rezervo lėšos ir savivaldai, kuri rūpintųsi.

O šiaip aš siūlyčiau visiems pritarti šiam projektui, nes medikai yra tie žmonės, kurie dirba priešakinėse linijose. Aš džiaugiuosi ir komiteto sprendimu, ir D. Kaminsko palaikymu būtent dėl rezidentų įtraukimo į šį įstatymo projektą. Vis dėlto kviečiu visus palaikyti. Linkiu medikams tvirtybės, nesusirgti ir būti priešakinėse linijose.

PIRMININKĖ. Dėkoju, dėkoju, dėkoju. A. Vinkus – motyvai už.

A. VINKUS (LSDDF). Gerbiami Seimo nariai, iš tiesų aš džiaugiuosi kartu su visais mumis, esančiais čia, salėje, kad šiandien mes, Seimas, vieningai apsvaistėme galimybę padidinti atlyginimų priedus tiems sveikatos apsaugos darbuotojams, ant kurių pečių gula didžiausia kovos su koronavirusu našta. Noriu pacituoti iš karto po praėjusio antradienio Ministro Pirmininko pono S. Skvernelio žodžius. Jis rašo: „Žinoma, sprendimai turi būti atsakingi ir realūs, ypač kai esame situacijoje, kai nežinome, kas bus po savaitės ar dviejų. Nežinome, kiek ir kam lėšų gali prireikti jau artimiausioje ateityje.“

Ir pabaigai. Ačiū iš visos širdies, kad mes šiandien parodėme Lietuvai, kad galime dirbti kartu. Nors, kaip yra sakoma, Dievas mus sukūrė kiekvieną su įvairiomis skirtybėmis, bet iš meilės. Ir mes šiandien, eidami su meile kartu, turime parodyti tai, ką mes mokame ir galime pagal savo sąžinę. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos, kviečiame balsuoti dėl Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo atitinkamų straipsnių priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 120 Seimo narių, 120 Seimo narių vienbalsiai pritarė įstatymui. (*Gongas*) Ištis Pasaulinę sveikatos dieną, kurią šiandien švenčia visas pasaulis, priimtas šis įstatymo projektas. Žodį suteikiu Ministrui Pirmininkui S. Skverneliui. Prašau.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Pirmiausia tikrai ačiū visiems. O norėjau replikuoti į mielų Vytauto, Povilo ir Lauryno iniciatyvas. Bent trys vidaus reikalų sistemos tarnybos jau moka priedus dirbantiems tiesiogiai su židiniu, su šiuo virusu. Klausimas dėl dydžių. Jie yra labai skirtingi, bet tai tikrai netrukdo šiandien mokėti šiuos papildomus priedus pareigūnams.

PIRMININKĖ. Dėkoju. V. Bakas – replika po balsavimo.

V. BAKAS (MSNG). Taip, noriu pasveikinti, kad mes priėmėme tokį svarbų sprendimą. Bet norėčiau pasakyti, kad tai pusė žingsnio, gerbiamas premjere, jūs tai puikiai žinote. Priešakinėse linijose yra pareigūnai, muitininkai, pasieniečiai, policininkai, kurie per Velykas tikrins mašinas.

Dabar dar aš jums pasakysiu, premjere, koks yra skirtumas nuo to, ką jūs pasakėte. Tai dalis tiesos. Jie moka 10 % priedą ir tai iš vidinių rezervų, kurie baigiasi. Yra padidėjęs viršvalandžių poreikis. Premjere, būkite sąžiningas, pamatykime visus, kurie yra priešakinėse linijose, nes šiandien padarėme pusę darbo, bet padarykime ir antrą.

PIRMININKĖ. Dėkoju visiems už išsakytas mintis.

17.05 val.

Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 5¹, 13, 24, 35, 37, 38, 39, 41, 42, 44 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4658(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau darbotvarkės 2-6 klausimas – Užimtumo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4658(2). Ištis labai svarbus ir reikalingas. Gerbiamoji komiteto pirmininke, ir visiems noriu priminti, kad šio įstatymo svarstymą baigėme, pradėjome priėmimą ir priėmimo metu buvo paprašyta pertraukos

iki kito posėdžio. Todėl mes turime komiteto redakciją. Gerbiama komiteto pirmininkė, matyt, nori apie tai pasakyti.

R. Šalaševičiūtė. Prašom.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Gerbiami kolegos, noriu pasakyti, prieš tęsiant priėmimą, kad Seimo statuto 164 straipsnis labai aiškiai reglamentuoja priėmimą ir svarstymą ypatingos skubos tvarka. Mes priėmimą pradėjome kovo 31 dieną, 20 val. 19 min. Tai buvo priėmimo pradžia. Visi pasiūlymai, kurie registruoti po šio laiko, nes tik valandą iki priėmimo buvo galima registruoti, negali būti svarstomi Statuto numatyta tvarka. Komitetas jų nesvarstė. Pasiūlymai yra G. Skaistės, M. Majausko du pasiūlymai ir R. Žemaitaičio. Tiesiog, kad nebūtų nesusipratimų, informuoju, mes laikomės ir turime laikytis Statuto nuostatų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiama pirmininke, jums teks ateiti į tribūną, nes mes turėsime aptarti kolegų pasiūlymus. Bet dėl vedimo tvarkos dar nori kalbėti J. Razma. Prašom.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Išties, jeigu jau buvo ypatinga skuba, nereikėjo patiems valdantiejiems prašyti pertraukų. Tai kokia čia ypatinga skuba, jeigu savaitės tarpas? Todėl ir į pasiūlymus, dėl kurių yra valandos reikalavimas, reikia žiūrėti pagal dabar susidariusią situaciją. Prie ypatingos skubos niekur nėra pasakyta, kad imamos savaitės trukmės pertraukos. Taigi aš manau, kad autoriai, kurie pateikė pasiūlymus, turi teisę reikalauti, kad dėl jų būtų balsuojama.

PIRMININKĖ. Dėkoju.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Pirmininkė gali remtis šiek tiek nestandartine situacija, nes nuo ypatingos skubos yra gerokai nutolta.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Pertrauka buvo iki kito posėdžio. Gaila, kad posėdis įvyko tik už savaitės.

Pradedame priėmimą. Dėl 1 straipsnio buvo gautas G. Skaistės pasiūlymas, pirmas pasiūlymas, kurį jūs įregistravote kovo 27 dieną. Gerbiamoji Gintare, prašom pristatyti.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Mano pasiūlymas buvo susijęs su tuo, kad išmoka nebuvo galima tiems žmonėms, kurie nors ir savarankiškai dirba, bet turi darbo sutartį. Mano siūlymas buvo, kad jeigu turi darbo sutartį, tačiau negauna darbo pajamų, pavyzdžiui, kaip trečiais vaiko priežiūros metais, kad būtų taip pat galima gauti savarankiškai dirbančio asmens išmoką. Kaip supratau, komitetas pritarė, net šiek tiek išplėtė, kad visiems, kurie negauna pajamų, bus galima gauti savarankišką išmoką, todėl aš sutinku su komiteto redakcija.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komitetas pritarė iš dalies. Pirmininkė tai liudija. Jūs neprašote dėl to balsuoti. Dėkojame.

Antrasis jūsų pasiūlymas taip pat įregistruotas kovo 27 dieną. Prašom, kolege.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Kitas mano pasiūlymas susijęs su kita sąlyga, kuri buvo numatyta savarankiškai dirbantiems, kad jeigu nori gauti savarankiškai dirbančio asmens išmoką, privalai būti įregistravęs iki karantino pradžios bent tris mėnesius savo individualią veiklą. Iš principo žmogus juk iki karantino nežinojo, kad bus karantinas, galėjo ir vasario 1 dieną įregistruoti individualią veiklą ir šiandien jam jokia išmoka nepriklauso vien dėl to, kad jis neturi to trijų mėnesių termino. Mano siūlymas buvo nerūšiuoti tų žmonių. Jeigu yra sukaupęs bent trijų mėnesių stažas pagal darbo sutartį ar kitaip, buvo mokami socialinio draudimo mokesčiai per pastaruosius 12 mėnesių, kad tam žmogui, nepaisant to, kad tris mėnesius nebuvo vykdoma individuali veikla, irgi priklausytų tokia išmoka, nes iš tikrųjų pagalbos tokiems žmonėms tikrai labai reikia.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komiteto argumentai.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Komiteto nuomonė buvo nepritarti. Visų pirma kai kurie apribojimai prieš tai buvo numatyti, komiteto nuomone, kaip ir nuspręsta, kad tų apribojimų nebetykysime, ir įstatymo projektas buvo pakoreguotas, o pritarus šiam pasiūlymui nepagrįstai būtų išplėstas išmokos savarankiškai dirbančiam asmeniui gavėjų ratas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai dėl pasiūlymo. Už G. Skaistės pasiūlymą kalba J. Razma. Prašom.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiama komiteto pirmininke, tikrai čia tas asmenų ratas nestipriai padidėtų. Manau, nebus čia labai daug asmenų, kurie individualią veiklą įregistravo tik šiais metais, bet šiek tiek tokių žmonių gali būti, jei, pavyzdžiui, jie iki Naujųjų metų dirbo pagal darbo

sutartį, mokėjo tvarkingai įmokas, o dabar pradėjo individualią veiklą ir ji buvo sustabdyta. Tai kuo tokie žmonės blogesni už tuos, kurie ir praeitais, ir šiais metais dirbo pagal individualią veiklą? Aš manau, kad Gintarės pasiūlymas yra sąžiningas ir teisingas, turime matyti ir tuos žmones, kurie visas viltis dėjo į neseniai įregistruotą individualią veiklą, o ji dėl karantino sprendimų buvo sužlugdyta.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDFP*). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, noriu priminti, kad mes kalbame apie draudimą. Mes visą laiką užmirštame, kai normalus laikotarpis, kad žmonės patys turi dalyvauti draudime. Deja, labai gaila, dalis žmonių nedalyvauja, ir atėjus krizei net toks siūlymas, na, pavyzdžiui, mama, prižiūrinti vaiką trečius metus, nemokama jai jokia išmoka. Normaliai, nėra karantino, nėra ekstremalios situacijos, nemokame nieko, jokių. Valstybė tik draudžia ją sveikatos draudimu. Dabar, krizės laikotarpiu, reikia išmokėti.

Mes logika truputį vadovaukimės. Kai mes kalbame apie tai, kad reikia dalyvauti draudime ir tada problemų bus mažiau, tada kyla: atleiskime vienus, antrus, trečius, kad kažkas kitas turi už kitus mokėti. Matykime sistemiškai visą šią situaciją, į kokią mes papuolėme. Jeigu mes kiekvieną kartą darysime išimtis ir leisime žmonėms, kurie nesidraudžia, gauti kokias nors išmokas, tai mes silpniname visą sistemą. O kad mūsų draudimo sistema ir taip silpna su vienomis mažiausių išmokų Europos Sąjungoje, tai akivaizdu visiems.

PIRMININKĖ. Dėkoju. I. Šimonytė dėl vedimo tvarkos. Prašom.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Aš norėčiau paklausti, gerbiama posėdžio pirmininke, kaip mes vis dėlto čia svarstome ir ką priimame? Nes ką tik ponias R. Šalaševičiūtė pasakė, kad su ta vėliava, kad priėmimas yra prasidėjęs praėjusį penktadienį, nėra svarstomi pasiūlymai, kurie yra įregistruoti šią savaitę, bet kažkodėl tarp jų, esant pradėtam priėmimui, komitetas buvo susirinkęs ir persvarstė savo ankstesnę išvadą dėl įstatymo projekto. Prašau paaiškinti man šiuos Statuto subtilumus, jeigu galima. Ačiū.

PIRMININKĖ. Mielai paaiškinsiu. Komitetas privalo susirinkti ir svarstyti prieš priėmimą Teisės departamento išvadą. Teisės departamento išvada buvo gauta kaip tik tuo metu, todėl papildomai komitetas ir rinkosi. Ar komiteto pirmininkė gali pasakyti kitaip?

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Ne, iš tikrųjų mes kalbame ne apie pasiūlymus, nes priėmimo stadijoje praeitą posėdį buvo sutarta, kad svarstysime būtent kaip priėmimą. O Teisės departamento išvada buvo mūsų pateikta jau su visais pasiūlymais, kuriems buvo pritarta, redakcijai, tačiau Teisės departamentas pateikė tris pastabas, dvi techninio pobūdžio, vieną ne, ją mes komiteto posėdyje praeitą penktadienį ir svarstėme.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Bet kadangi mes dabar jau nukrypome į kitą temą, dėl to suteiksiu žodį J. Razmai po balsavimo. Balsuojame dėl G. Skaistės pasiūlymo. Motyvai buvo išsakyti ir komiteto argumentai taip pat. (*Balsai salėje*)

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Komiteto nuomonė buvo nepritari.

PIRMININKĖ. Dėkoju.

Balsavo 113 Seimo narių: už pasiūlymą – 46, prieš – 27, susilaikė 40. Pasiūlymui nepritari.

Dėl vedimo tvarkos – J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiama posėdžio pirmininke, aš dar kartą atkreipiu dėmesį, kad komitetas laikosi dvejopų standartų. Kai jis nagrinėjo Teisės departamento pastabas ir norėjo į jas atsižvelgti, jis neišvengiamai turėjo registruoti savo pasiūlymus, kaip tas pastabas realizuoti. Vadinasi, tuos pasiūlymus svarstė, jiems pritarė, o Seimo narių pasiūlymų mat nesvarstė. Aš prašau nesilaikyti dvejopų standartų ir duoti svarstyti ir tas pataisas.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Gerbiamas Jurgi, Teisės departamentas jokių pasiūlymų mums nepateikė. Mes posėdžio metu, atsižvelgdami į pastabas, kaip visada ir visuose komitetuose patys priimame sprendimą, kaip ką reikia pakeisti įstatyme, kad Teisės departamento pastabos būtų įvertintos ir būtų atsižvelgta.

PIRMININKĖ. Mielieji kolegos, siūlau neparkristi dėl akmenėlio, nes ir Statutas numato tik iniciatyvos teisę valandą laiko. Teisės departamento išvadų svarstymas turi visai kitą pobūdį. Todėl prašau ir nutraukiu šią diskusiją. Dirbame toliau.

Yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas dėl to paties straipsnio, dėl kurio komitetas turi savo argumentus. Prašau.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Čia paprasčiausiai buvo techninis pasiūlymas, pastaba.

PIRMININKĖ. Kovo 31 diena.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Mes nepritarėme, pasilikome prie savo nuomonės, nes mes manome, kad komiteto buvo geriau parengta.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Seimo narių R. Žemaitaičio ir K. Bartkevičiaus pasiūlymas. Jų nėra. Ar yra kolegų? Nėra. Tad, komiteto pirmininke, prašome vis tiek pasakyti argumentus.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Šiam R. Žemaitaičio ir K. Bartkevičiaus pasiūlymui buvo nepritarta. Nepritario argumentas tas, kad komitetas jau buvo pritaręs Vyriausybės siūlomam modeliui dėl paramos savarankiškai dirbantiems asmenims, nes jis yra aiškus, skaidrus ir greitai administruojamas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėl R. Žemaitaičio pasiūlymo motyvai. S. Gentvilas dėl šio pasiūlymo. Prašom.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiami kolegos, norėčiau paskatinti pasitikėti savarankiškai dirbančiais žmonėmis, visada jie yra tie, kurie yra kūrėjai. Šiandien ryte gavome kūrybinių organizacijų, renginių organizatorių laiškus. Tai iš esmės yra tokie žmonės ir, jeigu jie mokėjo legalias pajamas ir jas apskaitė, jie irgi turėtų tikėtis paramos. Ta *frilancerių* karta, kuri šiandien egzistuoja, irgi sėdi be darbo. Kodėl mes juos pasodiname ant 250 eurų ir sakome, jeigu jūs būtumėte dirbę ir buvę tipiniai darbuotojai, būtumėte gavę prastovos atveju net 70 % vidutinio atlyginimo. Jungtinė Karalystė tokiems *frilanceriams*, savarankiškai dirbantiems pažadėjo iki 2 tūkst. 500 eurų mėnesinę paramą. Mes juos, dar kartą siūsdami žinutę, kad nebūkite kūrybininkai, nebūkite *frilanceriai*, ieškokite stabilaus darbo, neieškokite savarankiško verslumo iniciatyvų, *padedame* vos ant 250 eurų, kas yra net mažiau negu minimalus atlyginimas. Man tai atrodo nesąžininga dėl kuriančios Lietuvos, todėl aš siūlyčiau pritarti iš tikrųjų, gal kiek ir dosnus R. Žemaitaičio ir K. Bartkevičiaus siūlymas, bet jis apeliuoja į tai, jeigu deklaravai pajamas, jeigu mokėjai mokesčius šitai valstybei, tu sulauksi valstybės pagalbos tada, kai bus sunku ir tokiu metu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, šiuo atveju mes kalbame apie savarankiškai... galime juos *frilanceriais* vadinti, bet pataisos esmė – nuo kokios sumos mokėti prastovą. Čia esminis skirtumas, ką siūlo Vyriausybė. Tai atsakykite sau į klausimą. Jeigu kas buvo per įstatymo pateikimą, aš klausiau ministro, kiek išsilaikysime su turimais pinigais ir su šituo įstatymu. Kai buvo 60/40, ne 70/30 ir 90/10, tada jis pasakė: 2–3 mėnesius.

Seimas siūlo dosniau mokėti, netgi mokėti nuo 1,5 minimalios mėnesinės algos. Jeigu yra didesnės pajamos ir 70/30, šitas laikotarpis sutrumpėja dar labiau. Turbūt pinigai ant medžio neauga, vis tiek reikės papildomai skolintis. Vadinas, jeigu reikės skolintis, reikės ir grąžinti. Mūsų visa teisinė bazė remiasi į išmokas nuo minimalios mėnesinės algos. Čia ne dėl to, kad mes nenorime būti labai dosnūs ir nemylime savo Lietuvos piliečių, kurie papuolė į bėdą. Paprasčiausiai matykime visą vaizdelį, koks jis yra. Tas dosnumas man suprantamas, bet, kaip liaudies patarlė sako, kiekviena lazda turi du galus. Tai vienas galas bus gal plonesnis, bet tuo antru galu kai mes gausime prisiskolinę, tai labai ilgai teks skolas grąžinti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiamieji kolegos, balsuojame dėl R. Žemaitaičio ir K. Bartkevičiaus pasiūlymo, kuriam komitetas nepritarė.

Balsavo 112 Seimo narių: už pasiūlymą – 38, prieš – 33, susilaikė 41. Pasiūlymui nepritarta.

Dėl vedimo tvarkos – J. Razma. Prašau.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Lentelėje prieš šį pasiūlymą buvo M. Navickienės ir P. Kuzmickienės pasiūlymas, dėl kurio komiteto išvados lentelėje parašyta „pritarti“. Dėl to jūs tarsite nedavėte dėl jo balsuoti, bet kitu sprendimu komitetas tą pritarimą paneigė, pritardamas Teisės departamento pastaboms. Jeigu tas pritarimas yra paneigtas, tai būkite geri, duokite balsuoti Seimui kaip dėl nepritaro pasiūlymo.

PIRMININKĖ. Taip, gerbiamas kolega, iš tiesų pagrindinis komitetas teikė papildomą išvadą dėl pirmosios išvados. Kadangi M. Navickienės pasiūlymui komitetas pritarė, jis buvo įtrauktas,

ir tiktai Teisės departamento pastaba. Kolegė tikriausiai prašo balsuoti dėl Teisės departamento pastabos, ką ir būtume siūlę. Seimo kanceliarijos Teisės departamentas siūlo kitą redakciją, paneigiančią M. Navickienės, bet...

Gerbiamoji komiteto pirmininke, prašom dabar, kadangi Teisės departamentas negali pristatyti, tad jūs pristatykite Teisės departamento pasiūlymą. Išgirsime motyvus ir dėl to balsuosime.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Taip, Monikos ir Paulės pasiūlymas. Kadangi jam komitete buvo pritarta, jis buvo suredaguotas ir pateiktas jau pačiam įstatyme, kuris turėjo būti priimamas. Teisės departamentas, įvertinęs visą pateiktą įstatymo projektą, mums pateikė pastabą, kad tikslinga įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo įstatymo 5¹ straipsnio 2 dalis, kadangi iš siūlomo reguliavimo neaišku, kokio dydžio išmoka bus mokama savarankiškai dirbančiam asmeniui, tai yra ar sveikatos draudimo įmoka įskaičiuojama į nurodytą mokamą vieno einamųjų metų minimalių vartojimo poreikių dydžių sumą, ar ji bus mokama proporcingai (minutėlę, kaukė man čia truputėlį trukdo), ar ji bus mokama papildomai.

Be to, neaišku, ar sveikatos draudimo įmoka bus proporcingai mažinama, jeigu Lietuvos Respublikos Vyriausybės paskelbtos ekstremalios situacijos ir karantino terminas bus trumpesnis nei kalendorinis mėnuo. Siekiant teisinio reguliavimo, aiškumo, nuostata tobulintina.

Komiteto nuomone, apsvarsčius, svarstyme, beje, dalyvavo ir Paulė, ir Monika, balsuojant 8 pritarė Teisės departamento pastabai, 2 buvo prieš, 1 susilaikė. Komitetas, argumentuodamas tuo, kad privalomojo sveikatos draudimo sistemą nustato Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymas, kuriame ir turėtų būti reglamentuotas savarankiškai dirbančių asmenų sveikatos draudimas, esant neeilinei situacijai valstybėje, patikslino ir išdėstė minėto straipsnio redakciją, išbraukė iš jau pateiktos Teisės departamentui redakcijos kartu su privalomojo sveikatos draudimo įmoka, apskaičiuota Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo nustatyta tvarka. Būtent komitetas pritarė Teisės departamento pastabai.

Ir šiandien, gerbiami kolegos, kaip tik už Sveikatos draudimo įstatymo 6, 8 ir 18 straipsnio pataisas mes balsavome vieningai, būtent tai ir reglamentuoja savarankiškai dirbantiems galimybę atidėti sveikatos draudimo mokestį, nes šis mokestis patenka į Privalomojo sveikatos draudimo fondą. Būtent į fondą, kurį valdo ir kuriuo disponuoja Sveikatos apsaugos ministerija, o ne Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, tai ne „Sodra“, kur mes esame komitetas, kur galime spręsti, nurodyti ir vadovautis.

PIRMININKĖ. Dėkoju.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Aš manau, kad komiteto argumentai, pritariant Teisės departamento išvadai, buvo pakankamai motyvuoti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, balsuosime už arba prieš Teisės departamento pasiūlymą. R. J. Dagys – motyvai už.

R. J. DAGYS (MSNG). Gerbiami kolegos, ypač klausydamiesi diskusijos mes kartais turbūt ne labai suprantame draudimo esmės. Pinigai yra draudikų. Kiekvienas fondas turi savo draudikus ir tai yra jų prerogatyva (tai liečia būtent tų žmonių ratą, jų prerogatyvas arba joms atstovaujančių institucijų) spręsti, kam tie pinigai naudojami, nes mes negalime kištis, daryti intervencijos, sprendami socialines problemas, sveikatos problemas per Sveikatos draudimo fondą.

Čia yra pagrindinis motyvas ir to reikėtų laikytis, nebent mes norime niveliuoti visas šias sistemas – aš matau tas pastangas, kaip mes visą laiką tuo keliu einame ir kolegų pasiūlymai eina ta linkme. Tuomet pasakykime, kad karantino sąlygomis apskritai sustabdome socialinį draudimą, sveikatos draudimą ir viską sprendžiame to laikotarpio biudžeto lėšomis, nes mes dabar tas sistemas taip sujauksime tarpusavyje, kad tiesiog paskui neatsuksime atgal, tai mes savo laiku praradome po anos krizės, nors krizės metais turėjome daryti. Aš nenoriu, kad liktų Užimtumo fondas su nuliniu biudžetu.

Mes jau beveik visą Garantinį fondą išsėmėme ir viską sprendžiame būtent šio socialinio draudimo sistemos lėšomis, o kitiems – ir verslo skatinimui, ir kitiems dalykams, pasiskolinome lėšų pakankamai daug kitose vietose, bet dabar, jeigu dar ilgiau užsitęs krizė, mes tiesiog nebeturėsime kuo amortizuoti užimtumo srities. Galime be galo būti dosnūs, bet turėkime tam tikrą realybės jausmą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėl vedimo tvarkos – A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, jeigu mes nebūtume priėmę Sveikatos draudimo įstatymo, jau netgi priėmę, mes gal galėtume diskutuoti, ar tikrai iš šio fondo mes dar turime mokėti sveikatos draudimą. Bet kadangi jau įstatymas priimtas, tai... (*Šurmulys salėje*) Elementaru, čia vedimo tvarka, mes balsuosime už tai, ką mes jau priėmėme. Ar čia ne vedimo tvarka?

PIRMININKĖ. Taip, bet toks reikalavimas buvo ir aš suteikiu žodį I. Šimonytei. Motyvai prieš Teisės departamento ir komiteto kartu suredaguotą. Prašom, Igrida Šimonyte.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Išties yra taip, kaip sako gerbiamas Algirdas, – užuotėjus paprastu keliu, nuspręsta eiti sudėtingu keliu, tai yra suformuoti nepriemokas, jas atidėti, paskui dvejus metus vaikytis. Reikia labai aiškiai suprasti, apie kokius žmones mes čia kalbame. Mes kalbame apie žmones, kurie kiekvieną mėnesį privalo mokėti labai aiškia sumą – 9 % nuo MMA. Tai yra reglamentuota Sveikatos draudimo įstatyme vien tam, kad būtų išlaikytas jų galėjimas arba jų teisė gauti sveikatos priežiūros paslaugas. Tai siūlymo esmė buvo labai paprasta – užuot tuos žmones paskui rankioti, vaikyti, skaičiuoti, kiek jie ten nesumokėjo, sumokėti tą sveikatos draudimo įmoką, nes kažkuria prasme mes, sustabdę jų veiklą, esame jiems turbūt taip pat ir morališkai skolingi. Visa ši tarpbiudžetinė stumdynė – mano biudžetas, tavo biudžetas, sveikatos biudžetas, „Sodros“ biudžetas – jokiam biudžetui neužteks pinigų rimtesnei krizei atremti ir visi jie galiausiai vis tiek nueis į valstybės išdą ir valstybės išdo galėjamą skolintis. Žinoma, dabar jau turime tokią situaciją, kai turbūt po mūsų *kulokais* maišomės, bet atsižvelgimas į pastabą Teisės departamento, kuris pasiūlė tobulinti nuostatą, yra truputį toks, žinote, skauda dantį, tai nukirsiu galvą. Buvo galima įstatymo projektą patobulinti, tai aš noriu pasakyti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, mes turime balsuoti, kadangi motyvai išsiskyrė – vieni už, kiti prieš. Dėl Teisės departamento ir komiteto kartu suredaguoto pasiūlymo. Ne pasiūlymas, o šiuo atveju jau redakcija 5¹ straipsnio 2 dalies. Prašome balsuoti. Komitetas tam pritarė.

Balsavo 109 Seimo nariai: už komiteto pasiūlymą – 72, prieš – 15, susilaikė 22. Lieka komiteto suredaguotas pritarimas Teisės departamentui.

Kitas Teisės departamento. Jam pritarta. Dabar, M. Navickienė ir P. Kuzmickienė teikė pasiūlymą kovo 27 dieną. Monika, prašome. Čia, kur du mėnesius po pabaigos.

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, teikiame pasiūlymą, kad tiems žmonėms, kurie yra savarankiškai dirbantys, išmoka nebūtų sustabdyta iš karto tą pačią dieną, pasibaigus karantino laikotarpiui. Mes puikiai suprantame, kad tie žmonės, kurie teikia paslaugas, ar tai būtų maitinimo, renginių organizavimo, fotografavimo ar kokios nors kitos paslaugos, teikiamos jiems dirbant savarankiškai, neatsinaujins tą pačią akimirką ar tą pačią savaitę, kai mes paskelbsime, kad karantinas jau baigiasi. Reikalingas tam tikras, mūsų įsitikinimu, tranzitinis laikotarpis, per kurį, šiek tiek atsigavus ekonomikai, tie žmonės galėtų vėl įsilieti į rinką ir teikti savo paslaugas. Labai kviečiu pritarti ir palaikyti, kad du mėnesius po karantino pabaigos tie žmonės turėtų galimybę dar turėti pagalvę, dengti savo išpareigojimus, nesiregistruoti darbo biržoje ir taip greičiau sugrįžti į darbo rinką, teikti savo paslaugas. Kviečiu palaikyti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komiteto argumentai.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Komitetas nepritarė siūlymui. Komiteto argumentai: komitetas pritarė Vyriausybės siūlomam modeliui dėl paramos savarankiškai dirbantiems asmenims. Jis buvo parengtas įvertinus valstybės finansines galimybes.

PIRMININKĖ. Pritariantieji M. Navickienės ir P. Kuzmickienės pasiūlymui. P. Urbšys – motyvai už.

P. URBŠYS (*MSNG*). Koronaviruso sukelta ekonominė krizė tikrai skaudžiausiai smogs smulkiajam verslui. Ir taip jis jau yra nukentėjęs po 2008 metų ekonominės krizės. Man atrodo, žiūrint į perspektyvą, jeigu mes nenorime išbalansuoti būtent pačios ekonomikos, leisti dirbtinai išsigaliooti monopoliams ir po to iškreipti pačią rinką, tikrai siūlymas geras. Aišku, tai gali sukelti tam tikrų papildomų lėšų iš biudžeto. Bet ar ateityje nebus daugiau išlaidų, kai reikės mokėti bedarbio pašalpas ar paprasčiausiai nebeliks tų žmonių, jie išvažiuos iš Lietuvos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. R. J. Dagys – motyvai prieš.

R. J. DAGYS (*MSNG*). Gerbiami kolegos, geri norai turi tam tikrą... turėtų būti gerai apsvaryti. Šio pasiūlymo vertė, jeigu aš neklystu, yra 72 mln., panašiai, nes šia formuluote paimami apskritai visi atvejai nediferencijuojant. Aišku, mes galime dar daugiau pasiūlyti, dar geresni pasirodyti, bet kas apmokės visą tą? Iš kur socialinio draudimo sistema ims pinigų? Iš pensininkų ir kitų? Nes tai yra tokia sistema. Yra kitos... Aš už tai, kad dėl šitų turėtų būti rastos kitos priemonės, kaip jiems išeiti iš krizės, čia turėtų būti Vyriausybės... ir bendromis pastangomis turėtume sugalvoti, kaip tą pereinamąjį laikotarpį jiems palengvinti. Bet negalima kamšyti visų skylių vien socialinio draudimo sistemos sąskaita. Kitaip ją tiesiog sužlugdysime ir bus taip pat, kaip per praėjusią krizę, kai reikėjo pinigų gauti iš ko nors, tai ėmėme iš ko? Iš pensijų. Paskui reikėjo sėdėti ir galvoti, iš kur gauti 3 mlrd., nes viskas buvo iššluota ir panašiai. Dabar mes irgi Užimtumo fondą iššluojame, garantinius fondus iššluojame – nieko nelieka ir kažkas mistiškai juos kompensuos. Kas juos kompensuos? Ta pati sistema turės amortizuoti.

PIRMININKĖ. Dėkoju.

R. J. DAGYS (*MSNG*). Tiesiog ieškome racionalių sprendimų. Kolegoms pasiūlyčiau ieškoti sprendimų per sąlygų palengvinimą išeinant iš krizės, bet ne iš užimtumo fondų.

PIRMININKĖ. Ačiū. Gerbiami kolegos, balsuojame už M. Navickienės ir P. Kuzmickienės pasiūlymą. Jam komitetas nepritarė. Motyvus dėl to girdėjome.

Balsavo 110 Seimo narių: už pasiūlymą – 40, prieš – 32, susilaikė 38. Pasiūlymui nepritarta.

Antrasis, gerbiamos kolegės, jūsų pasiūlymas yra analogiškas, dėl jo nebalsuojame. Ačiū, kad sutinkate.

1 straipsnį galime priimti? Galime priimti. (*Balsas salėje*) Ne, negalime priimti. Dėl 1 straipsnio motyvai prieš – E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, aišku, geriau negu nieko, bet iš tikrųjų paliekame nemažai problemų. Viena iš jų, kur nepritarėme G. Skaistės pasiūlymui. Iš tikrųjų nemažai žmonių dirba sezoninius darbus ir jie savo savarankišką veiklą registruoja, tarkime, nuo pavasario iki žiemos, po to jie pasitraukia ir iš tų sukauptų pinigų gyvena visą žiemą. Po to laukia pavasario. Dirbdami moka visus draudimus ir viską. Pavasarį jie vėl registruoja savo veiklą. Bet kadangi Vyriausybė dėl karantino uždraudė visą veiklą, tai tie žmonės lieka be pragyvenimo šaltinio iš esmės.

Iš tikrųjų nežinau, ką čia reikia padaryti, ar grįžti ir kaip nors pagelbėti žmonėms, kurie turėjo pradėti sezoninę prekybą, prekiauti ir tokiu būdu užsidirbti pragyvenimui. Jeigu būtų pritarę G. Skaistės pasiūlymui, kad gautų paramą visi, kurie dirbo ir draudėsi tris mėnesius, iš tikrųjų tie žmonės būtų patekę. Dabar tie žmonės, kurie pavasarį gali registruoti savo veiklą, o dabar negali registruoti iš esmės dėl draudimo, lieka be pragyvenimo šaltinio.

PIRMININKĖ. Dėkoju. R. J. Dagys – už 1 straipsnio redakciją.

R. J. DAGYS (*MSNG*). Aš manau, kad redakcija teisinga priimta. Įrodydami savo gerumą tiesiog pasakykime teisybę iki galo pagal pasiūlymų dydį. Jei norėtume subalansuoti socialinio draudimo biudžetą, o tai reikės daryti, 9 eurai per mėnesį pensijos būtų mažesnės.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, balsuojame už 1 straipsnį. Motyvus girdėjome. Dėmesio visi! Balsuojame už 1 straipsnio priėmimą.

Balsavo 109 Seimo nariai: už – 86, prieš – 1, susilaikė 22. 1 straipsnis priimtas.

Dėl 2, 3, 4, 5, 6, 7 pasiūlymų nėra gauta. Galime priimti? Galime.

8 straipsnis. M. Navickienė ir P. Kuzmickienė. M. Navickienė siūlė subsidiją ne du, o tris mėnesius. Prašom pristatyti ir atitinkamai kitą redakciją.

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Kuris?

PIRMININKĖ. 8 straipsnis.

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Nematau kuris.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Čia mes pritarėme.

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Čia turbūt ta pataisa, kur nebūtų perteklinių reikalavimų.

PIRMININKĖ. Pritarti... taip, komiteto pritarė.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Trumpai pristatysiu, kad tie darbdaviai (tikrai dauguma jų kreipėsi į mus), kurie karantino pradžiai esant jau priėmė tam tikrus sprendimus arba darbuotojai patys priėmė sprendimą išeiti iš darbo ar buvo atleisti, ar dalis jų gavo nemokamas atostogas, kad tokie darbdaviai, kurie jau priėmė vienokį ar kitokį sprendimą kovodami su krize, nebūtų eliminuoti iš subsidijos gavėjų sąrašo. Aš džiaugiuosi, kad komitetas tam pasiūlymui pritarrė, ir tikrai kai kurie darbdaviai galės lengviau atsikvėpti, kad jie galės pasinaudoti subsidijomis, nepaisant to, kad jau buvo priėmę tam tikrus sprendimus karantino pradžioje.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Džiaugiamės jūsų pasiūlymu ir komiteto motyvai yra pritarti.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Pritarti, taip.

PIRMININKĖ. Analogišką pasiūlymą teikė S. Gentvilas ir kolegos, mes pritarėme jam, tai analogija ir komiteto siūloma redakcija. Kitas jūsų pasiūlymas buvo atsiimtas komiteto posėdžio metu. Jūs norite pasakyti, kodėl atsiėmėte, aš privalau suteikti žodį S. Gentvilui, kur siūlėte 100 % vietoj 90 ir taip toliau.

S. GENTVILAS (LSF). Kolegos, kaimynėse valstybėse, tokioje Latvijoje, tiesiog yra pripažįstama, kad kai kuriuose sektoriuose nebėra pinigų mokėti atlyginimams, todėl priimama 700 ar 600 eurų išmoka ir mokama iš valstybės biudžeto vis dar dirbantiems darbuotojams. Vis dėlto mūsų pasiūlymas, man atrodo, yra perdėm dosnus ir siūlyčiau už kitą pasiūlymą, tai yra S. Jovaišos, balsuoti už, o mes atsiimame tada šį siūlymą.

PIRMININKĖ. Jūs atsiimate pasiūlymą ir neprašote balsuoti. Dėkoju. S. Jovaiša siūlo daugiau. Prašau. S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, gerbiamas premjere, aš irgi norėčiau jūsų pagalbos ir paramos dėl mano siūlymo. Viskas keičiasi labai dinamiškai. Aš praeitą savaitę per diskusiją pasakiau, kad girdėjau iš Lietuvos vadovo žodžius, kad reiks pinigų ir bus, arba R. Karbauskis taip pat pasakė, kad ne laikas taupyti, ir aš čia nedaug siūlau iš tikrųjų. Svarbiausias yra netgi psichologinis motyvas. Dėl tų, kuriems valstybės subsidija pakeliama pagal formulę 70 ir 30, viskas gerai, bet 90 ir 10 – kas yra valstybei nusileisti ir padaryti ne 90, o 100? Kas iš to išloš? Čia ne pinigai smulkiąjam darbdaviui, kuris ten turi savo įmonėlėje keletą ar keliolika darbuotojų, bet čia yra darbo vietų išlaikymas. Kodėl šiandieną iš ryto pasakyta, kad tik 38, rodos, užsiregistravę toms subsidijoms gauti? Visi kiti laukia, parašyti atleidimo lapai ir rytoj nedarbas šoks į viršų, jeigu jūs, gerbiamieji, nepritarсите tam mano siūlymui. Iš tikrųjų bus žmonių, kurie pareis namo, suguls į vieną lovą taupydami šilumą, valgys iš vieno *bliūdo* ir sakys: vaikeliai, aš tau negaliu to ir to, mes dabar pašalpiniai.

Nedarykime šios psichologinės klaidos. Ji kainuoja labai nedaug, prie 90 % pridėti 10, ir čia, sakau, ne darbdaviui, o tiems visiems. Ir, gerbiamas Jonai Jaruti, prašau neraginti pagal buldozerį saviškių balsuoti, pagal jau numatytus galbūt kokius nors nurodymus, nes ta pati problema yra ir Kupiškėje, ir Anykščiuose, ir Vilniuje, ir Kaune, ir visoje Lietuvoje. Ne tik finansai, bet ir žmogiška atjauta...

PIRMININKĖ. Dėkoju. Laikas, laikas, laikas.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). ...turi dominuoti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Komiteto motyvai.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Komitetas nepritarė S. Jovaišos pasiūlymui. Yra pritarta... Komiteto argumentai: pritarta Vyriausybės siūlomam modeliui dėl paramos savarankiškai dirbantiems asmenims, jis parengtas įvertinus valstybės finansines galimybes.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Už S. Jovaišos pasiūlymą – M. Majauskas. Prašom, kolega.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Kaip ir minėjo, Vyriausybė turi parengusi modelį, kaip subsidijuoti darbo vietas ir padėti verslui su likvidumo paskolomis, bet čia yra vienas esminis svarbus momentas. Yra dalis verslo, kuris neturi absoliučiai jokių pajamų. Kai jis neturi jokių pajamų, jis negali susimokėti nei 30 %, net ir 10 % darbo užmokesčio. Valstybė sako – nieko tokio, mes jums duosime likvidumo garantijas, bet atsiranda labai įdomus niuansas – biurokratija. Užimtumo tarnybai verslas turi pateikti iki balandžio 15 dienos informaciją apie tai, kiek jie nori žmonių laikyti prastovose, o gauti likvidumo garantiją gali kreiptis tik 16 dieną. Kaip

dabar verslas gali žinoti, kiek jis norės laikyti žmonių prastovose, kai jis nežino, kiek jis gaus iš valstybės paramos ir garantijos apmokėti tuos 10 ar 30 %. Todėl gerbiamo S. Jovaišos pasiūlymas tikrai turi racijos, nes mes per visą šitą biurokratiją iš esmės paskandinsime verslą, o verslas kuria ir saugo darbo vietas. Kviečiu pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*MSNG*). Iš principo paskaičiuokime, ką mes dabar šituo pasiūlymu siūlome daryti. Komitetas kažkada pakėlė visas korteles, iš esmės nuo 90 ir 10 perėjom. Net ir neįgaliųjų įmonės pas mus lygiai taip pat eina prie to paties 90 ir 10 modelio, jam tikrai išsilaikyti be galo sudėtinga. Net šitame socialiniame versle, šitame sektoriuje einame prie 10. Jeigu mes einame prie visiškos dotacijos, tada reikia kalbėti apie visas verslo įmones, kad mes visus mokesčius subsidijuojame ir tada neiname prie Užimtumo įstatymo ir panašiai. Dabar kalbame apie 10 % nuo užimtumo sumokėjimo, tai pažiūrėkime – nuo minimalios algos kiek yra tie 10 %. Tai nėra tokie labai jau didžiuliai pinigai. Be to, Vyriausybė pasirinko variantą, kad eina atskirais įstatymais – Užimtumo, Verslo skatinimo ir panašiai. Dabar, jeigu mes sugriauname šitą sistemą, tai mes turime pasirinkti visiškai kitą modelį, nes bus taikoma... Kodėl tada kiti verslai, kodėl kitos grupės negali pretenduoti, jų irgi dėl koronaviruso sustojo veikla? Tai irgi tada einame prie tos visiško kompensavimo sistemos. Čia reikia iš esmės pasirinkti. Bet kai dabar mes perėjome prie šitos sistemos, tai komitetas tam ir nepritarė dabartiniame modelyje, būtent tokiai tvarkai. Čia yra politinio pasirinkimo klausimas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiamieji kolegos, balsuojame už S. Jovaišos pasiūlymą, kuriam komitetas nepritarė.

Balsavo 109 Seimo nariai: už – 39, prieš – 18, susilaikė 52. Pasiūlymui nepritarė.

Seimo narys M. Majauskas siūlė pakeisti 41 straipsnio 2¹ dalį, tačiau mes jau dėl to balsavome ir antrą kartą nebebalsuosime. Komitetas tam buvo nepritaręs. Dėl kitų pasiūlymų nebuvo praėjęs laikas.

Dar M. Majausko pasiūlymas papildyti 41 straipsnio 4¹ dalį. Prašom, dėl šito mes dar nebal savome. Vietoj šešių jūs siūlėte du mėnesius.

M. Majauskas. Tuoj įjungsiu.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Išties apmaudu, kad Seimas nesutiko svarstyti ir kitų pasiūlymų. Kilus abejonėms, aš kreipiausi į Seimo posėdžių sekretoriatą ir klausiau, ar bus galima svarstyti. Buvo atsakyta, kad bus galima svarstyti, todėl ir skyriau tam laiko, ir registravau tuos pasiūlymus. Apmaudu, kad nuomonė ir pozicija pasikeitė. Tiek jau to. Išsaky siu nuomonę ir šiuo klausimu.

Mes ekstremalios situacijos metu reikalaujame verslą priimti papildomus išipareigojimus ir nesuprantame, kad saugoti turime ne darbo vietą, o darbdavį, kad jis išsaugotų darbo vietą. Jeigu, pablogėjus ekonominei situacijai, darbdavys bus priverstas atleisti darbuotoją, pagal šį įstatymą jis turės grąžinti subsidiją tai darbo vietai, kai jis net nežino, ar jam reikės po mėnesio ar dviejų, nes jis nežino, ar nebus karantino, kaip nežinome ir mes. Mes verslui, gerbiami kolegos, uždėsi me girnapusę, dėl kurios jis vėliau negalės išplaukti. Turime gelbėti darbdavius skubiai ir be jo kių papildomų sąlygų, nes laikas yra kritiškai svarbus. Aš kaip palyginimą galėčiau pasakyti, kad mes, prieš pradėdami gesinti namą, šeimininko paprašome užpildyti paraišką ir dar sušokti polką.

Gerbiami kolegos, ar nesuprantate, kad pagrindinis tikslas yra verslui išgyventi. Jeigu išgyvens, tai bus išsaugotos ir darbo vietos, bet ne tiek, kiek jūs nuspręsite, o tiek, kiek verslui bus ekonomiškai pagrįsta tai daryti. Kviečiu nedaryti papildomų sąlygų ir biurokratinių kliūčių verslui gauti paramą ir pagalbą. Todėl kviečiu pritarti pasiūlymui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komiteto argumentai.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Komitetas nepritarė kolegos M. Majausko pasiūlymui. Argumentai. Komitete pritarta Vyriausybės siūlomam ir komiteto patobulintam modeliui dėl paramos savarankiškai dirbantiems asmenims, kuris parengtas įvertinus valstybės finansines galimybes. Pritarta dėl darbo vietų, išlaikomų tris mėnesius nuo subsidijos darbo užmokesčiui mokėjimo pabaigos, tačiau atsisakyta prievolės darbo vietas išlaikyti šešis mėnesius.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai už. Pritariantis M. Majausko pasiūlymui – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiami kolegos, labai kviesčiau sąžiningai pasižiūrėti į šitą klausimą be rožinių akinių. Jeigu mes nepritarsime M. Majausko pasiūlymui, dalis Lietuvos įmonių bus pasmerkta bankrutuoti, nes rožiniai akiniai, kad visos darbo vietos bus išlaikytos, negali egzistuoti šioje valstybėje esant tokioms sąlygoms, kas šiuo metu vyksta pasaulyje ir Lietuvos ekonomikoje.

Įpareigojimas darbdavius išlaikyti šešis mėnesius po krizės, karantino pabaigos, ekstremalios situacijos pabaigos tas darbo vietas, už kurias yra mokėta prastovos subsidija, yra iliuzija. Na, negalima tikėtis, kad nė vienos darbo vietos nepanaikins darbdavys, jeigu po ekstremalios situacijos atleidus varžtus vartojimas negrįš kai kuriuose sektoriuose. Įsivaizduokite, kad galimai gegužės mėnesį vėl leidžiama bendra viešbučių, SPA centrų, kurortų veikla. Kas dabar važiuos tenai? Natūralu, kad dalis darbuotojų bus atleista, bet jeigu mes pasakysime, kad darbdaviai dvigubai bus baudžiami, jeigu per ateinančius šešis mėnesius atleis nors vieną darbuotoją, tai bus jiems prievolė grąžinti ir karantino metu mokėtą subsidiją, jie bus dvigubai baudžiami, dalis bankrutuos arba tiesiog sudegės.

Nusiimkime raudonus akinius ir tikrai pritarkime subalansuotam siūlymui, kad ne šešis mėnesius, bet du mėnesius privalėtų išlaikyti darbdaviai tas darbo vietas, kurioms gautos subsidijos. Aš siūlyčiau realiai žvelgti į ekonomikos vystymąsi šiuo laikotarpiu.

PIRMININKĖ. Ačiū. R. J. Dagys mano kitaip, motyvai prieš.

R. J. DAGYS (*MSNG*). Pradžioje labai trumpai norėčiau atkreipti dėmesį, kad komitetas pasirinko trijų mėnesių kompensavimą kaip protingą, subalansuotą, pasveriantį galimybes. Aš manau, jis yra pakankamas. Bet dabar aš norėjau atkreipti dėmesį į labai svarbų aspektą, kaip mes diskutuojame krizės sąlygomis.

Atkreipkite dėmesį į sąvokas, kurias vartoja liberalioji pusė. Vietoj „žmogaus“, „darbuotojo“ yra „darbo vieta“, žmogaus ten nėra, tai yra darbo vieta, kažkokia mistika. Užmiršta, kad visą ekonomiką kuria žmogus, konkretus žmogus, ne darbo vieta. Ir viso paketo esmė yra būtent pagalba išlaikyti žmones gyvybingus, turinčius iš ko gyventi. Ir tai, kad mes juos išlaikome, tai yra parama kartu ir verslui, nes mes padedame juos išlaikyti. Bet kai mes žiūrime į darbo vietą, o ne į žmogų, tada pradeda visa grandinė trūkinėti iš esmės.

Aš iš esmės nepritariu tokiam požiūriui ir tokiam svarstymui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, balsuojame dėl M. Majausko pasiūlymo. Komitetas jam nepritarė. Motyvus išgirdome.

Balsavo 104 Seimo nariai: už pasiūlymą 36, prieš – 26, susilaikė 42. Pasiūlymui nepritarta.

Gerbiamas Sergejau Jovaiša, jūsų pasiūlymas, bet mes dėl jo jau apsisprendėme, dėl 100 %. Nebalsuojame. 8 straipsnį galime priimti? Priimame.

Dėl 9, 10, 11, 12 straipsnių pasiūlymų nėra. Galime priimti? Priimame.

Dėl viso įstatymo projekto norinčių kalbėti labai daug. A. Vinkus – motyvai už. Ačiū, gerbiamaoji pirmininke.

A. VINKUS (*LSDDF*). Iš vietos? Gerbiamieji Seimo nariai, dar 1991 metais buvo priimtas Mažųjų įmonių įstatymas, galiojęs ilgus metus. Jis atleido smulkiuosius verslininkus nuo mokesčių ir suteikė kitokio pobūdžio lengvatas. Ir tai atvėrė galimybes smulkiajam verslui, neturinčiam stipresnio finansinio potencialo, pradėti ir plėtoti veiklą. Stambiųjų ūkio subjektų Lietuvoje turime ribotą skaičių, o smulkiųjų verslininkų, dirbančių pagal įvairias teises formas, nors jie yra maži, gana daug ir tai džiugina, nes jie kuria darbo vietas, prisideda prie konkurencijos skatinimo ir bendrojo vidaus produkto kūrimo.

Šį karantino laikotarpį smulkusis verslas pajaus ypač jautriai, nes tai verslas, kuris neturi sukaupęs pelno atsargų ir dažniausiai turi tik tą vienintelį pragyvenimo šaltinį. Be to, dažniausiai tokiu verslu užsiima jauni žmonės, jaunos šeimos. Todėl manau, kad gerbiamosios R. Šalaševičiūtės inicijuotą Užimtumo įstatymo pakeitimą dėl laikinų išmokų mokėjimo savarankiškai dirbantiems asmenims turime priimti, drįsčiau pasakyti, net besąlygiškai. Dėkoju už iniciatyvą. Palaikau šį įstatymą. Kviečiu palaikyti ir kitus Seimo narius. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. M. Puidokas – motyvai prieš. Prašom, gerbiamas Mindaugai.

M. PUIDOKAS (*MSNG*). Labai svarbus įstatymo projektas, ir iš tikrųjų norėčiau pasinaudoti galimybe, nes yra premjeras, bet neturime Vyriausybės valandos. Jis tikrai daugeliu atvejų per šią

krizę labai sėkmingai ėmėsi lyderystės, išspręsdamas opias problemas. Tai ir dėl šio įstatymo projekto vis tiek yra labai daug neaiškumų ir klausimų – šiuo įstatymo pakeitimu numatoma tvarka, koku būdu darbuotojams bus kompensuojami atlyginimai. Neabejotinai ypač svarbu, kad mechanizmai pradėtų veikti, vis dėlto iki šiol nėra aišku, kokia tvarka tai bus realizuojama. Verslo įmonės negauna laiku atsakymo, kokia tvarka turės mokėti atlyginimus, ar iš pradžių išmokėti atlyginimą, o po to valstybė finansuos dalį išlaidų.

Klausimas, iš kur įmonė gali sumokėti atlyginimą tuo atveju, kai dėl karantino veikla yra visiškai sustabdyta, kiek Lietuvoje įmonių, kurios gali tai padaryti? Taip pat siūloma įmonėms kreiptis į finansines institucijas, tikintis lengvatų ir „Invegos“ garantijų. Tačiau nei bankai, nei „Invega“ neturi pasitvirtinę tvarkų. Neaišku, ar nespėja, ar neturi tam tinkamos kompetencijos, tačiau iki šiol verslo įmonės negauna jokios praktinės informacijos. Tad išsprendus šias problemas, manau, atsirastų verslo sektoriuje daugiau aiškumo ir būtų laiku priimti tie žingsniai, kurie nėra labai būtini.

PIRMININKĖ. Dėkoju. G. Skaistė – motyvai už.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Išties klausiausi kolegos A. Vinkus ir nustebau, kad čia R. Šalaševičiūtės iniciatyva, nes iki šiol galvojau, kad čia Vyriausybės inicijuotas projektas. Bet nustebinkite mane. Išties galvojau, užsirašyti už ar prieš, ir visgi užsirašiau už, nes manau, kad įstatymas yra reikalingas ir jis yra geresnis, negu buvo. Kompensavimas už prastovas tapo lankstesnis, galima bus kompensuoti iki pusantro minimalaus atlyginimo, jeigu darbdavys prisideda bent 30 % ir 70 % valstybė, 90 % kompensuojant valstybei, 10 % darbdaviui iki vieno minimalaus atlyginimo. Nebus nesunešiojamų klumpių, kaip buvo anksčiau, kai buvo numatyta, jog nors vieną dieną išleidus neapmokamų atostogų jau kompensacijos nebegali gauti už prastovas. Džiaugiuosi, kad to buvo atsisakyta, nes daugelis darbdavių, nežinodami, kokie bus priimti įstatymai, buvo išleidę bent vienai ar kitai dienai nemokamų atostogų.

Nebėra reikalavimo išlaikyti visas darbo vietas, ir šešis mėnesius, kaip buvo numatyta iš pradžių, nes tokios rizikos verslas irgi nenori prisiimti. Man atrodo, džiaugiantis visais tais gerais dalykais, reikia atkreipti dėmesį ir į tai, kas vis dėlto liko labai abejotina. Kaip kalbėjo Sergejus, dalis verslų neturi ir tų 10 % kompensuoti darbo užmokesčiui, ir reikia stebėti, ar nebus pasiliekiama prie to, kad dauguma darbuotojų pažeistuose sektoriuose vis dėlto bus atleisti.

Kas kelia nerimą dėl savarankiškai dirbančiųjų? Išties liūdna, kad nebuvo pritarta mano pataisai, nes liko reikalavimas, kad individuali veikla būtų registruota bent trys mėnesiai iki karantino pradžios. Išties visi tie žmonės, kurie įregistravo savarankišką veiklą, nežinodami, kad bus paskelbtas karantinas, likus mėnesiui ar dviem iki jo pradžios, liks palikti likimo valiai. Tiesiog manau, kad turėtų būti stiprus monitoringas žvelgiant į situaciją ir įvertinant visas rizikas.

PIRMININKĖ. Dėkoju, laikas. E. Pupinis – motyvai prieš.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiami kolegos. Iš tiesų šis tas yra. Bet ar iš tikrųjų šis tas gali pagelbėti šiuo momentu rimtoje situacijoje? Čia jau buvo keli motyvai minėti. Vienas iš jų – niekas nežino, kiek užsities tas karantinas. Įsivaizduokite, kad verslininkas, norintis išlaikyti darbo vietas, niekuo negarantuotas. Jis kas mėnesį turės imti tam tikrą subsidiją, kad išlaikytų verslą. Bet jis nežino, kas bus dar ir po krizės. Tik žino vieną dalyką, kad po krizės, jei, neduok Dieve, neatsigauna rinka ir, tarkime, jo paslaugos niekam nebus reikalingos, jis turės sugrąžinti tuos pinigus. Įsivaizduokite, tarkime, ar ne paprasčiau būtų vis dėlto, turint 10 žmonių darbo kolektyvą, užsidaryti, atsiskaityti su žmonėmis dabar, kadangi tu nežinai, kas po kiek laiko ten išvis bus, ar nepasidarysi po kiek laiko dar didesnės problemos. Manau, kad šis įstatymas vis dėlto nelabai paskatins, ypač vidutinį ir smulkų verslą, išlaikyti darbo vietas vien todėl, kad įrašytos tam tikros sąlygos, kurios privers verslininkus drebėti tuos visus karantino mėnesius.

Dar vienas klausimas. Mes kai kuriuos žmones palikome be pajamų šaltinio. Čia minėjau tą G. Skaistės pasiūlymą. Nemažai žmonių dirba sezonškai. Jie vykdo savo veiklą, registruoja ją, bet atėjus žiemai išregistruoja ir laukia pavasario. Dabar tie žmonės lieka be nieko. Jūs pasiūlykite, ką jiems daryti. Darbo biržoje jie negali registruotis, nes nedirbo paskutinius mėnesius, nepraejo tie šeši mėnesiai, tai jie be pajamų šaltinių. Čia daug klausimų dar neatsakytų, tai aš susilaikysiu. Tikiuosi, kad mes grįšime prie to įstatymo projekto ir dar ne kartą jį tobulinsime.

PIRMININKĖ. Dėkoju. M. Majauskas – motyvai už.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Mielai kolegos, yra viena esminė priežastis, kodėl ši sistema neveiks. Apie ją kalbėjau praeitą posėdį, kalbėjau ir Socialinių reikalų ir darbo komitete. Prastova yra rišama su minimaliu atlyginimu, o tai yra 437 eurai į rankas. Kur dar, pasakykite, pasaulyje yra tokia žiauri valstybė savo gyventojų atžvilgiu? Dar negirdėjau, kad, karantino metu kur nors uždarius žmogaus darbo vietą, jis gautų minimumą. Kodėl mes negalime tinkamai atlyginti žmogui, kuris nedirba, nes saugo mūsų visų sveikatą? Uždaryta juk visos visuomenės naudai, todėl visas išlaidas turi ir padengti visa visuomenė. Kodėl žmogus, kuris iki šiol gavo vidutinį atlyginimą, dabar turi išgyventi iš minimumo? Juk žmogus nekaltas dėl karantino. Vyriausybė uždarė jo darbo vietą. Kaip šeimai išgyventi už tokius pinigus? Ant šakių Seimą išneš, gerbiami kolegos, už tokius sprendimus. Ir paaiškinkite, kodėl žmogui dabar nesikreipus į Užimtumo tarnybą, jei ne darbo išmoka yra 50 % didesnė tam, kuris gauna vidutinį atlyginimą. Taip, įstatymas yra geresnis, negu prieš tai buvo, bet jis vis tiek yra blogas. Jis neišspręs problemos, tik dar labiau ją pagilins.

PIRMININKĖ. Dėkoju. S. Gentvilas – motyvai už.

S. GENTVILAS (*LSF*). Prisidedu prie Mykolo pagiriamųjų žodžių Vyriausybei. Iš tikrųjų yra pasiektas šio toks įsiklausymas. Gaila, neskatinami savarankiškai dirbantys, nes tokių yra be galo daug dirbančių pagal autorių sutartis, yra daug kūrėjų, menininkų, kurie iš tikrųjų sėdi šiandien ir nemato perspektyvos, nes tiesiog jų kūrybai nėra erdvės skleistis. Bet šiandien reikia blaiviai vertinti, gerbiamas R. J. Dagys čia replikavo – darbo vietos arba darbuotojai, ir darbuotojų ateitį.

Labai daug įmonių kaip realią savo vienintelę veiklos perspektyvą mato bankrotą. Bankroto administravimas užtrunka bent šešis mėnesius, per tą laikotarpį darbuotojas negaus jokių pajamų: nei bedarbio pašalpos Užimtumo tarnyboje, nei iš darbdavio, gal jis pinigus atgaus, bet po šešių mėnesių. Reikia labai realiai įvertinti, kad šito sunkmečio dalis įmonių neatlaikys. Todėl norint išgelbėti darbuotojus ar darbo vietas, kas kaip nori, tas taip pavadins, reikia suprasti, kad reikia apmokėti visus kaštus.

Dar vienas dalykas, kurį mes dažnai nutylime savo diskusijose, kad yra įmonių, kurios samdo papildomus darbuotojus, ir yra įmonių, kurios plečiasi ir klesti šiuo laikotarpiu. Valstybė šiandien turi sužaišti ta pusiausvyra, paimti iš tų, kurie gali mokėti, ir sumokėti tiems, kurie uždaryti dėl epidemiologinių sąlygų. Tik valstybė gali išgelbėti juos, verslas nėra kaltas, kad negali darbuotojams mokėti šitų algų, ne smerkime jį, o padėkime išlaikyti darbuotojus. Bet šiandien žiūrėdami ir kraudami nepakeliamus įpareigojimus verslui mes įmones įstumsime į bankrotą ir kentės tie patys darbuotojai, kurie siuntė mums šimtus elektroninių laiškų šiandien ir vakar į mūsų pašto dėžutes.

Kviečiu pritarti šitam įstatymui kaip geram kompromisui.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, daugiau norinčių kalbėti yra, bet galimybės jau to nebeleidžia. Balsuojame po išsakytų motyvų. Užimtumo įstatymo projekto priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 108 Seimo nariai: už – 106, prieš nėra, susilaikė 2. Užimtumo įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Kitas darbotvarkės klausimas. D. Šakalienė dėl vedimo tvarkos.

D. ŠAKALIENĖ (*LSDPF*). Taip, dėl vedimo tvarkos. Iš tikrųjų norėčiau atkreipti dėmesį, kad dėl Elektroninių ryšių įstatymo noriu paprašyti pertraukos iki kito posėdžio, nes prieš porą valandų Vyriausybės rūmuose buvo pristatyta kartu su Vyriausybe, Nacionaliniu visuomenės sveikatos centru ir Sveikatos apsaugos ministerija bendradarbiaujant sukurta mobilioji programėlė „Karantinas“. Ji kaip tik ir užtikrina tą tikslą, kurio reikia, kad žmonių, kurie turi izoliuotis, galėtų būti kontroliuojama buvimo vieta, bet su jais sudarant savanorišką susitarimą ir be reikalo nepribojant piliečių teisių.

Šalia to jūs turbūt visi matėte net medikų kreipimąsi, kad nereikia nereikalingai apriboti piliečių teisių. Aš manau, kad ta programėlė, beje, pristatyta Vyriausybės rūmuose, čia nei opozicija kaip nors sugalvojo, nei kaip nors tai paveikė, aš manau, tikrai galėtų būti praktinė priemonė, kuri leistų užtikrinti teisėtą tikslą ir nereikalingai nepažeisti piliečių teisių.

Frakcijos vardu prašau atidėti priėmimą.

PIRMININKĖ. Ar tai tikrai frakcijos vardu? (*Balsai salėje*) Frakcijos vardu. Aš priversta teikti balsuoti. Lietuvos socialdemokratų frakcijos vardu Elektroninių ryšių įstatymo projekto... Dėl vedimo tvarkos – J. Jarutis.

J. JARUTIS (LVŽSF). Šiaip, jeigu aš gerai suprantu Statutą, klausimas dar nebuvo paskelbtas, o prieš tai buvo paprašyta pertraukos.

PIRMININKĖ. Jūs labai teisingi, jūs labai teisingi ir labai gražiai sekate... (*Balsai salėje*) Bet kai aš paskelbsiu, ko gero, D. Šakalienė padarys tą patį. Kolegos, vis tiek kitos išeities nėra. J. Jarutis. (*Balsai salėje*) Gerai, kolegos, Elektroninių ryšių įstatymo 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4671(2).

18.10 val.

Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4671(2) (priėmimo tęsinys)

J. Jarutis dėl vedimo tvarkos.

J. JARUTIS (LVŽSF). Taip. Dabar aš, naudodamasis savo teise, frakcijos vardu prašau pusės valandos pertraukos dėl šio klausimo.

PIRMININKĖ. Na, iš tiesų tai būtų galimybė galbūt ir išsiaiškinti, ar iš tikrųjų yra taip, ar kitaip. Kolegos, balsuojame dėl Valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos... Taip, mano... (*Balsai salėje*) Viskas, jokių gėdų nėra, kadangi D. Šakalienė kalbėjo dar nepaskelbus įstatymo projekto. O dabar balsuojame dėl Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos pasiūlymo daryti pusės valandos pertrauką ir mes išsiaiškinsime... (*Balsai salėje*) Aš neįgarsinau, nepasakiau. Ir iš tiesų kolegos, kurie pastebėjo, kad aš dar nebuvo paskelbusi įstatymo nei numerio, nei pavadinimo, yra teisūs, todėl balsuojame dėl pusės valandos pertraukos. (*Balsai salėje*)

Balsavo 85 Seimo nariai: už – 54, prieš – 25, susilaikė 6. Skelbiama pusės valandos pertrauka. Išsiaiškinsime ir neliks abejonių. (*Balsai salėje*)

Opozicijos lyderis G. Landsbergis.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Labai ačiū. Gerbiama pirmininke, aš labai raginčiau nepiktnaudžiauti tokiais paprastomis, galbūt primityviomis techninėmis pertraukėlėmis, nes be sutarimo dažnu atveju šioje salėje tarp opozicijos ir valdančiųjų kai kurie sprendimai apskritai galės *nepraeiti*. Tokiu būdu mėgindami kažkaip apsukti ar šiek tiek papiktnaudžiauti, ar ką nors tokio, iš esmės jūs tikrai gausite atgal iš šios pusės reakciją, kuri tiesiog stabdys visus reikalus. Mielieji, aš suprantu, kad šį kartą Jonas yra priverstas, jaučiasi, kad turi, frakcija taip įpareigoja jį. Aš tai suprantu, bet aš tikrai labai raginu to nedaryti. Geriau, jeigu jūs matote, pasitarkime. Tikrai nėra sudėtinga susėsti dabar ant palangės ir pasitarti dėl vieno ar kito projekto, ką mes galime daryti drauge.

PIRMININKĖ. Ačiū už teisingus žodžius. Visada geriau pasitarti. Ir iš tiesų buvo taip, kaip buvo – pertrauka paprašyta dar nepaskelbus įstatymo projekto.

18.12 val.

Baudžiamojo kodekso 277 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4663(2) (priėmimo tęsinys)

Gerbiami kolegos, dirbame toliau. Darbotvarkės 2-8 klausimas – Baudžiamojo kodekso 277 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Liko tik balsavimas. Balsuojame dėl Baudžiamojo kodekso minėto straipsnio priėmimo. (*Balsai salėje*)

Balsavo 60 Seimo narių. Užsiregistravo 63. Atidedame balsavimą.

18.13 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl Rusijos Federacijos istorinio revizionizmo“ projektas Nr. XIII-4563 (priėmimas)

2-9 klausimas – Seimo rezoliucijos „Dėl Rusijos Federacijos istorinio revizionizmo“. Rezoliucija. J. Sabatauskas dėl vedimo tvarkos.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, rytiniame posėdyje, kai svarstėme darbotvarkes, atsimenate, aš siūliau išvis išbraukti šį klausimą, dėl kurio ką tik vyko balsavimas – Baudžiamojo kodekso pataisų, ir daryti taip, kaip ir ministras siūlė mums skambindamas. Jis siūlo, kad būtų priimta tik viena pataisos dalis, kur didinama sankcija iki vienerių metų, o kita dalis, kur sankcija nuo trejų iki penkerių, išvis ją išbraukti, ir su tuo pats sutinka. Kam čia bandyti stumti tą balsavimą? Taigi bus ir kitą kartą tas pats.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamas kolega.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Mes siūlome konstruktyvų kelią tartis. Ir šiuo atveju, atrodo, su ministru buvo susitarta. Nesuprantu, kodėl toliau taip daroma.

PIRMININKĖ. Mielas kolega, jūs puikiai žinote, kai atidėtas balsavimas, nieko daugiau pakeisti negalime. Galime nebent registruoti naują įstatymo projektą. (*Balsai salėje*)

Dabar dėl rezoliucijos. Motyvai. P. Saudargas – motyvai už. Prašom. P. Saudargo nematau. E. Zingeris – motyvai prieš.

Atsiprašau, jeigu gerbiamas V. Kernagis truputį leistų matyti Emanuelį.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Ačiū. Čia aš, toje pačioje vietoje 30 metų. Gerbiami kolegos, ši rezoliucija yra gera, jai reikėtų pritarti. Aš pateikiau pasiūlymus vakar, bet, ko gero, man teks juos atsiimti, nes tektų sudaryti komisiją, tada ši rezoliucija nepatektų į bendrą ruošiamų rezoliucijų eigą su kitomis šalimis. Bet aš norėčiau gerbiamam ministrui pasakyti, ką pasakė *vedantieji* specialistai, ko trūktų ir ką mes galėtume kitoje rezoliucijoje, kai bus gegužės 8 dieną kartu su Baltijos šalimis... (*Balsai salėje*) Taip, gerbiamas Sysai, taip, kiekvieną dieną po rezoliuciją, nes praėjo 75-eri metai nuo Antrojo pasaulinio karo pabaigos, o Rusija bando revizuoti.

Aš norėčiau perskaityti tik du sakinius, kad iš esmės pritariančioje rezoliucijoje trūksta Sovietų Sąjungos liaudies deputatų suvažiavimo nutarimo, kuris 1989 m. gruodžio 24 d. buvo priimtas ir kuriame pasmerkti Molotovo–Ribentropo pakto slaptieji protokolai. Kadangi mes kalbame apie revizionizmą, tai turėtume nuo šio fakto pradėti ir prisiminti apie tai, kad Rusijos Federacija 1991 m. liepos 29 d. tarpvalstybinių santykių pagrindų sutartyje pasmerkė Sovietų Sąjungos įvykdytą Lietuvos aneksiją. Čia yra be galo svarbu ir dabar svarbu pasakyti, kad ponas V. Putinas dabar bando, darydamas reviziją savo naujos Konstitucijos, įtvirtinti istorinį revizionizmą. Todėl kalbėdamas apie šiuos pataisymus aš iš esmės pritarčiau tai rezoliucijai, kurią teikia L. A. Linkevičius. Taip pat noriu priminti, kad mes dar vieną rezoliuciją parengsime iki gegužės 8 dienos, ir taip pat artėja 80-metis B. S. Veleso deklaracijos, kurioje buvo įtvirtintas Amerikos nepripažinimas Baltijos šalių okupacijos. Taigi iš esmės pritardamas rezoliucijai, turėdamas pataisas, savo pataisas atsiimu. Ačiū.

Gerbiama Rima, jūs girdite, sakau, atsiimu pataisas, kad nereikėtų vėliau sudaryti bendros redakcinės komisijos.

PIRMININKĖ. Ačiū, jūs jau viršijote laiką. Supratau.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. P. Saudargo nėra. A. Anušauskas – motyvai už.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, be abejonės, rezoliuciją reikia priimti, nes tai ne tik mūsų kaip šalies pozicijos atspindys, tačiau ir paremianti kitų šalių analogišką poziciją. Pristatant jau buvo paminėtos kelios mūsų kaimynės, tarp jų ir Lenkija. Kaimyninių šalių parlamentai, kuriuos palietė Molotovo–Ribentropo paktas ir jo pasekmės, pasisakė apie tai, ir aš manau, kad kiekviena šalis, kuri tampa tokio istorinio revizionizmo taikiniu, turi pasakyti savo aiškiai ir

nedviprasmišką nuomonę, kaip tai vertina. Taigi rezoliucija skirta ne praeičiai, o būtent dabarčiai. Siūlau pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. K. Masiulis – motyvai už.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiami kolegos, rezoliucija labai gera ir sveikinu autorių, kad jinais tokia atsiranda. Sveikinu jo iniciatyvas ir bendradarbiavimą su kolegomis iš Baltijos valstybių, su Lenkijos kolega ir noriu pasakyti, kad Vakarai ilgai nuolaidžiavo Rusijai, netgi buvo susitaikę su jos nusikaltimų dangstymu, tarkime, su žmonių žudynėmis Katinėje ir panašiai, tai dabar ta situacija šiek tiek yra pagerėjusi, bet dar ne tokia, kad Vakarai imtų ir pripažintų savo klaidas, anksčiau darytas, ir pripažintų tai, kad jie nuolaidžiavo anksčiau Rusijai, o dabar reikia peržiūrėti ne tik Rusijos istorinę praeitį, bet reikia peržiūrėti ir jų pačių elgesį. Matyt, Lietuvai ir jos kaimynėms yra skirta ta misija būti lydere šioje srityje. Aš labai būčiau už tai, kad ta lyderystė ir toliau tęstųsi. Sveikinu ministrą. Priimkime šitą rezoliuciją.

PIRMININKĖ. Dėkoju. A. Ažubalis – motyvai prieš.

A. AŽUBALIS (*TS-LKDF*). Ačiū, pirmininke. Kolegos, ši rezoliucija iš pirmo žvilgsnio iš tikrųjų atrodo teisinga ir reikalinga. Tačiau aš abejoju paties teikėjo tikromis intencijomis. Kas verčia mane abejoti jo intencijomis – tai ankstesni žingsniai atremiant Kremliaus propagandą.

Dar ne taip seniai savo viešais pareiškimais užsienio reikalų ministras stiprino Kremliaus mėgstamą naratyvą, kad Lietuvos rezistentai – tai yra nacių kolaborantai. Čia turiu mintyje Lietuvos didvyriui ne kartą ministro išsakytą viešą priekaištą, kad Jonas Noreika-Generolas Vėtra buvo kolaborantas, kolaboravo su naciais. Tai, žinote, iš vienos pusės, kviečia kovoti prieš Rusijos istorinį revizionizmą, iš kitos pusės, tą revizionizmą palaiko, nepaisant, kad keturi Lietuvos teismai, du Aukščiausiojo Teismo sprendimai ir du administracinių teismų sprendimai, reabilitavo Generolą Vėtrą. Žinote, mes čia atsiduriame labai tokioje, sakyčiau, dviprasmiškoje padėtyje ir tai, sakyčiau, kenkia pačiai rezoliucijai, kenkia nuoširdumo jausmui, kad ta rezoliucija iš tikrųjų teikiama nuoširdžiai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. A. Gumuliauskas.

A. GUMULIAUSKAS (*LVŽSF*). Labai ačiū. Aš norėčiau pasakyti gerbiamajam Audroniui, kad visada būna pirmas kartas. Mane taip pat nustebino šita rezoliucija, tikėkimės, ji bus kaip Užsienio reikalų ministerijos vizitinė kortelė. Aš vis dėlto sakyčiau, kad reikėtų pritarti šitai rezoliucijai, ir vieningai pritarti. Be abejonės, ten norėtųsi matyti ir daugiau dalykų, kurie nėra akcentuojami. Ir, be abejonės, reikia pataisyti, kaip aš minėjau, pagal tas redakcines pastabas, kurias aš pateikiau. Ir kviečiu visus balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. L. Kasčiūnas – motyvai prieš.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Man tenka dalyvauti Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos Parlamentinėje Asamblėjoje. Ir būtent šiais metais suintensyvėjo Rusijos pastangos išnaudoti neva jų deklaruojamą kovą su fašizmu, bandant diskredituoti apskritai valstybių, Baltijos šalių nepriklausomybę, ir tai yra akivaizdu. Todėl šita rezoliucija, be jokios abejonės, yra reikalinga.

Tačiau, kaip ir gerbiamas Audronius minėjo, gerbiamas ministre, mes vakar kreipėmės į jus su A. Ažubaliu. Turime Lietuvos administracinio teismo galutinį sprendimą dėl Generolo Vėtros. Norėtume pasakyti vieną paprastą dalyką – jūs esate Lietuvos užsienio reikalų ministras. Ir jeigu jūsų asmeninės pažiūros yra kiek kitokios ir jums galbūt nepatogu ar kažkaip nesinori, bet jūs turite atstovauti Lietuvos pozicijai. Todėl mes paprašėme jūsų, kad ir Lietuvos diplomatinėms atstovybėms jūs išsiųstumėte labai aiškią informaciją apie tai, kas tuo metu vyko, ką darė šitie žmonės, ir gintumėte mūsų valstybės interesus tarptautinėje arenoje.

Gerbiamas ministre, nepaisant to, kad aš užsirašiau argumentuoti prieš, aš vis dėlto sveikinu, kad jūs pasiūlėte šitą dokumentą, bet būkime nuoseklūs ir jeigu tvirtai stovime pozicijose, tai nežiūrėkime į istoriją selektyviai. Labai jums ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai už – S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, aišku, šita ministro L. A. Linkevičiaus iniciatyva yra pagirtina ir remtina. Aš ją suprantu kaip tokį prevencinį sprendimą, mūsų tautos, mūsų tautos

stuburo parodymą, ir tai yra ta atsvara nedraugiškoms valstybėms su savo informaciniais karais. Tačiau akivaizdu, kad ta rezoliucija yra tik pusinė, norėtuši, kad joje būtų daugiau. Ir šios dienos diskusija parodė, kad į istorinio revizionizmo sampratą neįeina nei pokario partizanai, nei kitos problemos. Manau, kad vis dėlto turėtų joje rezoliucijoje atsispindėti. Manychiau, kad čia yra pamoka, kad reikia daugiau kalbėtis, daugiau diskutuoti. Keista, kad ši rezoliucija nebuvo pristatyta Valstybės istorinės atminties komisijoje, frakcijose. Manychiau, kad ji tada būtų daug tobulesnė ir svarbesnė. Tačiau nors jos nauda tokia pusinė, vis dėlto žingsnis į priekį. Šioje sudėtingo geopolitinio konteksto situacijoje ji yra reikalinga ir kviečiu pritarti.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, prašau jūsų dėmesio – ar priimame rezoliuciją be pataisų?

Svarbus jūsų balsavimas. Jeigu priimsime be pataisų, nereikės sudaryti redakcinės komisijos, jei už tai balsuos dauguma Seimo narių. Jei prieštarauja 1/3, tada reikės sudaryti redakcinę komisiją.

Šios rezoliucijos priėmimas

Balsavo 97 Seimo nariai, vienbalsiai pritarė rezoliucijai. (*Gongas*)

M. Majauskas – dėl vedimo tvarkos.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiama pirmininke, aš labai noriu atkreipti dėmesį, kur šiuo metu yra J. Jarutis ir kur esu aš. Kai bus klausimas dėl pluoštinių kanapių, noriu atkreipti dėmesį, kad aš jau stovėjau ir dar stoviu čia. Prieš valdančiai daugumai kreipiantis ar apeliuojant į jūsų žvilgsnį, galbūt jūs susimildama pamatysite ir opoziciją. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamas Mykolai. Išties aš labai dažnai žiūriu į jus ir žaviuosi jūsų energija ir gebėjimais. Tikrai pažvelgsiu ir šį kartą.

18.27 val.

Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1360 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4522(2), Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 3, 4, 8, 10, 12, 18, 22, 23, 26, 28, 38 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4523(2), Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 42 ir 47 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4524(2), Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 27 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4525(2), Europos Sąjungos institucijų darbuotojų ir Europos Parlamento narių pensinių teisių išsaugojimo ir perkėlimo įstatymo Nr. XI-473 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4526(2), Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo Nr. VIII-1212 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4527(2) (*svarstymo tęsinys*)

O dabar, mielieji kolegos, ne dėl pluoštinių kanapių. Mes dar nebalsavome dėl Pensijų kaupimo įstatymo po svarstymo. Pensijų kaupimo įstatymas ir lydimieji teisės aktai buvo svarstyti. Motyvai išsakyti, dalyvauta diskusijose, nebuvo balsavimo. Balsuojame, gerbiami kolegos.

Balsavo 97 Seimo nariai: už – 80, prieš – 2, susilaikė 15. Pensijų kaupimo ir lydimiesiems teisės aktams po svarstymo yra pritarta.

18.28 val.

Viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4142VK, Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo Nr. VIII-1524 12 ir 18 straipsnių pakeitimo, 13, 14 ir 15 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIII-4143, Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4144 (*pateikimo tęsinys*)

Taip pat noriu atkreipti dėmesį, kad įvyko pateikimas ir mes išsakėme motyvus dėl 2-12 klausimo ir lydimųjų: Viešojo administravimo, Teisės gauti informaciją ir Valstybės tarnybos įstatymų projektų, tad prašau dėl jų balsuoti.

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 84, prieš 1, susilaikė 14. Po pateikimo pritarta. Pagrindinis siūlomas Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas ir siūloma svarstyti gegužės 28 dieną. Galime tam pritarti? Pritariame.

18.29 val.

Viešojo sektoriaus darbuotojų registro įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4483VK, Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 9, 34, 51, 55 straipsnių pakeitimo ir 53, 54 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4484, Vidaus tarnybos statuto 81 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4485, Prokuratūros įstatymo Nr. I-599 20, 25, 27, 40 ir 60 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4486, Korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 1, 5, 9, 11 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4487, Gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4488, Diplomatinės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1012 5, 29, 31, 33, 42, 69, 71 ir 72 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4489 (*pateikimo tęsinys*)

Kitas kompleksinis įstatymo projektas, kuris buvo pateiktas, – Viešojo sektoriaus darbuotojų registro įstatymo projektas, prašom balsuoti po pateikimo. Kartu su juo buvo lydimieji įstatymų projektai Nr. XIIIIP-4484, Nr. XIIIIP-4485, Nr. XIIIIP-4486, Nr. XIIIIP-4487, Nr. XIIIIP-4488 ir Nr. XIIIIP-4489.

Balsavo 96 Seimo nariai: už – 94, prieš – 1, susilaikė 1. Po pateikimo pritarta.

Dėl Viešojo sektoriaus darbuotojų kaip pagrindinis siūlomas Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Siūloma svarstyti birželio 11 dieną. Dėl Valstybės tarnybos – taip pat Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, o dėl Vidaus tarnybos, Prokuratūros įstatymų projektų kaip pagrindinis siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Dėl Korupcijos, Gyventojų turto deklaravimo ir Diplomatinės tarnybos kaip pagrindinis siūlomas Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, o dėl Diplomatinės tarnybos – Užsienio reikalų komitetas kaip papildomas. Galime tam pritarti? Pritariame. Ir svarstysime birželio 11 dieną.

18.30 val.

Miškų įstatymo Nr. I-671 1, 2, 3, 4, 7, 11, 15, 18 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 10² ir 15¹ straipsniais ir Įstatymo papildymo priedu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4399 (*pateikimo tęsinys*)

Gerbiami kolegos, mes taip pat pateikėme Miškų įstatymo projektą. Gerbiamas ministras K. Mažeika jį pateikė. Motyvus išgirdome. Balsuojame dėl šio įstatymo projekto po pateikimo. Projektas Nr. XIIIIP-4399.

Balsavo 103 Seimo nariai: už – 98, prieš – 1, susilaikė 4. Po pateikimo pritarta.

Kaip pagrindinis siūlomas Aplinkos apsaugos komitetas, papildomas – Kaimo reikalų komitetas. Siūloma svarstyti birželio 11 dieną, kaip ir ankstesnius. Ne 10 dieną, o 11 dieną. Tai bus antadienis. Ketvirtadienis, taip?

18.32 val.

Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4482(2) (*svarstymo tęsinys*)

Ir dar buvo pateikti du rezerviniai, tai yra svarstyti. Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4482(2). Po svarstymo prašau pritarti minėtam įstatymo projektui.

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 84, prieš – 2, susilaikė 13. Po svarstymo pritarta.

18.33 val.

Administracinių nusižengimų kodekso papildymo 47¹ straipsniu ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2476 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4535 (*pateikimo tęsinys*)

Ir paskutinis įstatymo projektas, kurį mes jau spėjome anksčiau pateikti, tai rezervinis 6 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso tam tikrų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4535. Po pateikimo prašome balsuoti.

Balsavo 96 Seimo nariai: už – 86, prieš nėra, susilaikė 10. Po pateikimo pritarta.

Kaip pagrindinis siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti artimiausiu metu. Data neužrašyta. Kai sulauksime komiteto išvados.

Gerbiami kolegos, dėkoju. Toliau posėdžiui pirmininkauja Seimo Pirmininko pavaduotojas A. Nekrošius. Prašom.

18.34 val.

Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4539, Valstybės kontrolės įstatymo Nr. I-907 2, 9 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4540, Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 3, 35 ir 38 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4541, Biudžetinių įstaigų įstatymo Nr. I-1113 III skyriaus pavadinimo, 11, 13 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4542, Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4543, Valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 4, 8 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4544, Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 4, 12, 16, 20, 27, 29 ir 57 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4545, Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 19, 20 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4546, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sandaros įstatymo Nr. IX-547 1, 2, 5, 13, 15 straipsnių, antrojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir 8 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4547, Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 13¹, 28, 30 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4548, Įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo Nr. IX-575 3, 16, 22 straipsnių, aštuntojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir įstatymo papildymo 28¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4549, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. gegužės 30 d. nutarimo Nr. IX-912 „Dėl Rezervinio (stabilizavimo) fondo nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-4550, Administracinių nusižengimų kodekso 185 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4551, Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 49, 59, 59¹, 64, 65, 206, 225, 226, 226¹ ir 226² straipsnių pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-4552 (*pateikimas*)

PIRMININKAS (A. NEKROŠIUS, LVŽSF). Gerbiami kolegos, žiūriu, yra ministras, tai kviečiu ministrą į tribūną. Jis pristatys Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-4539 kartu su lydimaisiais. Seimo narius tik perspėju, kad po šio projekto bus kanapės, kanapių projektas.

V. ŠAPOKA. Laba diena, gerbiami kolegos. Teikiu Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo pakeitimo įstatymo projektą ir lydimųjų teisės aktų pakeitimo projektus. Projektai parengti įgyvendinant Valstybės kontrolės rekomendacijas, atsižvelgiant į atsiradusią naują pensijų anuitetų mokėjimo veiklą ir poreikį apie ją atsiskaityti, taip pat atsižvelgiant į poreikį iš esmės peržiūrėti įstatymo nuostatas siekiant didesnio atskaitomybės reguliavimo aiškumo ir administracinės naštos mažinimo.

Pagrindinis tikslas – reglamentuoti viešojo sektoriaus subjektų – valstybės, savivaldybių – atskaitomybės procesą, kuris užtikrintų tinkamą visuomenės informavimą apie viešojo sektoriaus subjektų, jų grupių – valstybės, savivaldybių – veiklą ir veiklos rezultatus, finansinę būklę, išteklių naudojimą ir paskirstymą.

Kokie viso paketo pagrindiniai uždaviniai?

Sujungti šiuo metu atskirai teikiamas subjektų veiklos ataskaitas ir finansines bei biudžeto vykdymo ataskaitas į vieną ataskaitų rinkinį, kad visos šios ataskaitos būtų teikiamos kartu.

Antra. Paankstinti valstybės metinių ataskaitų rinkinio teikimo terminus taip, kad ataskaitų rinkinys būtų apsvarstytas iki kitų metų biudžeto svarstymo. Kitaip tariant, būtų tvirtinama ne rudens, o jau pavasario sesijoje.

Trečia. Sudaryti galimybę rengti visą valdžios sektorių apimančias nacionalines finansines ataskaitas. Tai leistų finansines ataskaitas naudoti ir statistiniams tikslams.

Ketvirta. Nustatyti aiškus palyginamas ir atskirų išteklių fondų specifikai pritaikytas ataskaitų formas.

Penkta. Reglamentuoti, kaip minėjau, Pensijų anuitetų fondo, kaip turinčio papildomų ypatumų, palyginti su kitais išteklių fondais, atskaitomybę.

Suderinti šio įstatymo nuostatas su vykdomos strateginio valdymo reformos principais, konsoliduotas ataskaitas pagal veiklos sritį. Ir antra, į valstybės konsoliduotų ataskaitų rinkinį, kaip veiklos ataskaitos atitikmenį, įtraukti valstybės pažangos ataskaitą.

Septinta. Mažinti administracinę naštą optimizuojant audito išvadų ir audito ataskaitų bei metinių ataskaitų rinkinių pateikimo procesą.

Aštunta. Patikslinti šio ir kitų įstatymų nuostatas, dėl kurių taikymo yra iškėlę klausimų praktikoje.

Kokie numatomi svarbiausi pakeitimai? Apibendrinant – suvienodinami ir ankstinami valstybės ataskaitų rinkinio teikimo Vyriausybei ir Seimui terminai, kad būtų spėjama patvirtinti ataskaitų rinkinius pavasario sesijoje, kartu šiuos terminus suderinant su vykdomu strateginio valdymo sistemos tobulinimu ir parengtu Strateginio valdymo įstatymo projektu. Vyriausybė atsisakytų Seimui vienu ataskaitų paketu, kartu teikdama ir audituotus valstybės finansinių bei biudžeto vykdomo ataskaitų rinkinius ir valstybės pažangos ataskaitą, kurią, numatoma, tikrins Valstybės kontrolė peržiūrėdama, ar šioje ataskaitoje pateikta finansinė informacija atitinka valstybės finansinių ir biudžeto vykdomo ataskaitų informaciją.

Valstybės ataskaitų rinkinys, savivaldybių ataskaitų rinkiniai ir nacionalinis ataskaitų rinkinys apims visus valdžios sektoriaus subjektus. Iki šiol jis neapėmė valstybės ir savivaldybių valdomų įmonių. Šių ataskaitų rinkinių informacija galės būti naudojama tiek ekonominiams, tiek fiskaliniams rodikliams skaičiuoti.

Trečia. Nustatyti kitokie reikalavimai Pensijų anuitetų fondo atskaitomybei, skirtingai nei kitiems fondams, kadangi Pensijų anuitetų fondo ataskaitų rinkinys bus neįtraukiamas į valstybės ar socialinio fondų ataskaitų rinkinį, nes jame kaupiamos lėšos yra ne valstybės biudžeto, ne PSDF biudžeto, o privačių asmenų sukauptos lėšos pagal kiekvieną asmenį. Pensijų anuitetų fondo ataskaitų rinkinys bus teikiamas tiesiai Seimui, kadangi Fondų komitetas, kaip įstatyme yra numatyta, yra atskaitingas Seimui.

Atkreipiu dėmesį, kad Seimo kanceliarijos Teisės departamentas yra pateikęs pastabų. Pastabas siūlau įvertinti svarstymo komitetuose metu. Kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Pirmasis klausia A. Sysas. Prašau.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, kaip tik norėjau dėl Teisės departamento pastabų klausti. Jūs kažką pasakėte, bet čia toks triukšmas, tai nieko negirdėjau, kaip jūs į tai sureagavote, bet mano klausimėlis būtų ir dėl to. Jūsų aiškinamajame rašte, čia ir gražių spalvotų schemų pridėta, kaip tik yra vienas gražus kubelis, kuriame parašyta: „Pajamų ir išlaidų plano vystymo ataskaita“. Štai visas šis *biznis*, ar skaičiavote kaštų ir naudos analizę, viską, ką mes darome. Šiandien mes su viešuoju sektoriumi jau gauname trečią įstatymų paketą, ir abu ministrai sako, kad jau kai priimsime, tai gyvenimas rožėmis bus klotas. Ar skaičiavote, ar čia jau užsibrėžę ir varom tiesiu keliu? Ačiū.

V. ŠAPOKA. Ačiū už pastebėjimą, už klausimus. Na, valstybės valdymo ir atskaitomybės sistema turi būti periodiškai peržiūrima ir tobulinama. Manau, kad pasaulis juda į priekį, taip pat sparčiai turėtume judėti ir mes.

O kalbant apie teisininkų pastabas, tai tikrai svarstyti pasiūlymai ir pastabos, ir aš manau, kad komitete bus geras laikas tai įvertinti.

PIRMININKAS. Klausia M. Majauskas. Prašau.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, man nuoširdžiai keista, negi nėra svarbesnių reikalų šiandien jums nei pristatyti šį klausimą. Jis niekaip nesusijęs su... Valstybė apimta ekonominės ir finansinės šalia sveikatos krizės, negi nereikia peržiūrėti valstybės pajamų, situacijos išlaidų, valstybės paskolų, garantijų, dar kitų dalykų? Ar jūs čia tiesiog kaip pertraukėlę, sakykim, tokią, na, atsipūsti nuo tų svarbių problemų? Aš tikrai nuoširdžiai nesuprantu, kodėl jūs čia esate, kai tikrai, matyt, jums yra daug svarbesnių reikalų nei čia stovėti tribūnoje ir pristatyti klausimą, kuris šiandien neturi jokios realios įtakos ekonomikai ir finansų sistemai, kuri šiandien išgyvena tikrai tokį nelengvą laikotarpį.

V. ŠAPOKA. Turbūt klausimas ne man, nes ne aš tvirtinu darbotvarkę. Klausimas taip pat yra svarbus. Ar šiuo metu jis pats svarbiausias, na, tai čia jau Seimo nariams apsispręsti.

PIRMININKAS. Paskutinis klausia V. Poderys.

V. PODERYS (*MSNG*). Dėkoju, ministre, už pristatymą. Čia aš. Mano klausimas, ar ataskaitos nebūtų prasmingesnės, jeigu kartu būtų ir Vyriausybės ataskaita, kaip kad versle ir finansai, ir veiklos ataskaitos eina kartu?

V. ŠAPOKA. Iš tikrųjų svarstytinas klausimas. Manau, diskusijų tuo klausimu bus. Vėlgi galima matyti tokią truputį takoskyrą, nes greičiau yra pateikiamos ataskaitos tam, kad būtų priimami ar koreguojami sprendimai. O Vyriausybės ataskaita yra, kaip įprasta, pateikiama anksčiau, na, tam tikra politinė atskaitomybė ir pačiam Seimui. Kartu yra numatyta, jog bus ir valstybės pažangos ataskaita su visais ataskaitų rinkiniais.

Ar Vyriausybės ataskaita nėra perteklinė šiuo atveju? Na, aš manau, klausimą bus galima svarstyti.

PIRMININKAS. Dėkoju, jūs atsakėte į visus klausimus. Tuoj pažiūrėsime, ar kas nors užsirašė dėl motyvų. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Gerbiami kolegos, balsuosime dėl šio projekto šiek tiek vėliau.

18.44 val.

Pluoštinių kanapių įstatymo Nr. XII-336 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-3195(2) (svarstymo tęsinys)

Toliau pagal darbotvarkę – Pluoštinių kanapių įstatymo Nr. XII-336 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-3195(2). Svarstymo tęsinys. Komitetai. Iš eilės. K. Starkevičius, Kaimo reikalų komiteto išvada. Prašau į tribūną.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Kaimo reikalų komiteto išvada yra pritarti šiam projektui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Europos reikalų komitetas. Kviečiu į tribūną R. Miliūtę. Atsiprašau, Ekonomikos komitetas.

R. MILIŪTĖ (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, Ekonomikos komiteto balsavimo rezultatas yra pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu A. Kubilienę, Sveikatos reikalų komitetas. Asta Kubiliene, kviečiu į tribūną pristatyti komiteto išvadą dėl šio projekto.

A. KUBILIENĖ (*LVŽSF*). Sveikatos reikalų komitetas svarstė šitą projektą ir sprendimas yra iš esmės pritarti įstatymo projektui Nr. XIII-3195 ir siūlyti pagrindiniam Kaimo reikalų komitetui: pirma, jį tobulinti, atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento, Europos teisės departamento prie Teisingumo ministerijos ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasiūlymus; antra, sujungti įstatymo projektą Nr. XIII-3195 ir įstatymo projektą Nr. XIII-429, kadangi jais siekiama tų pačių tikslų – praplėsti pluoštinių kanapių panaudojimo galimybes. Balsavimo rezultatai – už bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. A. Širinskienė – Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvada.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Teisės ir teisėtvarkos komitetas iš esmės pritarė įstatymo projektui, siūlo pagrindiniam komitetui tobulinti vadovaujantis Vyriausybės išvada. Už balsavo 9, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Į tribūną kviečiu M. Majauską. Diskusija. Prašom.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, pirmininke. Aš norėjau paklausti dėl procedūros, ar bus balsuojama po visų klausimų, ar jau dabar bus balsuojama dėl pasiūlymų? (*Balsai salėje*) Dabar bus balsuojama dėl pasiūlymų? (*Balsai salėje*) Supratau, ačiū.

Mieli kolegos, tikrai ypatingas klausimas, nes išdiskutuotas, ir ne vieną kartą. Jis yra perėjęs visas įmanomas procedūras turbūt daugiau negu bet kuris kitas klausimas, kurį šiais metais mes svarstėme. Projektui pritarta po pateikimo absoliučia balsų dauguma, nes buvo du projektai – pozicijos ir opozicijos, jie buvo sujungti ir mes turėjome daugiau kaip 100 Seimo narių, kurie balsavo už. Buvo net dvi tarptautinės konferencijos, kur susirinkę Seimo nariai iš skirtingų frakcijų sakė, mes palaikome ir būtų gerai, kad tas įstatymas būtų priimtas kaip įmanoma greičiau. Buvo

gauta net Vyriausybės išvada, kuri buvo iš esmės teigiama. Dar gerbiamos A. Širinskienės prašymu buvo kreiptasi ekspertinės išvados, bet ir ta pasirodė teigiama. Dar daugiau, joje sakoma, kad tokius dalykus yra įteisinusios daugelis Europos Sąjungos šalių, todėl Lietuva iš tikrųjų čia niekaip nebūtų pirma, o greičiau net ir atsilikusi, nes Lietuvoje yra baudžiama, yra nusikaltimas šiandien turėti pluoštinių kanapių produktų, skirtingai negu daugelyje kitų Europos Sąjungos šalių, kur tai yra natūrali terapinė priemonė. Net ir komitetas svarstė ne vieną kartą, gal kokius dešimt kartų svarstė ir visą laiką vis pritardavo, pritardavo ir pritardavo. Šiandien mes esame čia ir turime šį klausimą. Labai kviečiu nestabdyti jo, o priimti dėl kelių priežasčių.

Pirma, pluoštinė kanapė maitino lietuvius, šildė ir gydė tūkstančius metų. Tai sena kultūra, kuri yra labai gerai pažįstama lietuviams, ir tą šiandien labai gerai žinome, nes Lietuvoje yra maždaug 9 tūkst. hektarų apsėtų pluoštinėmis kanapėmis, ir Lietuva yra antra Europos Sąjungoje pagal kiekį, net ne santykinį, o pagal absoliutų pluoštinių kanapių apsėtų laukų skaičių. Tai yra galimybė žemdirbiams, ypač krizės sąlygomis, kurti darbo vietas, rasti naują galimybę. Šiandien tarp tos galimybės ir žemdirbių stovime mes. Aš siūlau pasitraukti ir netrukdyti. Taip pat galimybė pramonei kurti darbo vietas ir investuoti į šią svarbią sritį, atkreipiant dėmesį, kad yra aukšta pridėtinė vertė, nes tie produktai yra ganėtinai brangūs.

Taip pat svarbu, kad mes atlaisvintume rankas ir pareigūnams, kurie galėtų užsiimti rimtu, organizuotu nusikalstamumu, o ne bandytų gaudyti onkologinius ligonius, kurie siunčiasi pluoštinių kanapių aliejų dažniausiai internetu. Taip pat ir medikai nebijos viešai kalbėti apie tai, kad pluoštinės kanapės, na, jos nebūtinai gydo, bet jos padeda malšinti simptomus, ypač tokių ligų kaip epilepsija simptomų malšinimas yra esminis dalykas, kuris leidžia piliečiui gyventi visavertį gyvenimą. Šarlatanai, stumdantys įvairius neaiškios kilmės produktus, turės susipakuoti daiktus ir imtis naujos profesijos ir naujo amato, nes atsiras kokybiški, standartizuoti, geriausius pasaulio standartus atitinkantys lietuviški pluoštinių kanapių produktai, kurie iš užaugintų Lietuvoje pluoštinių kanapių, iš pagamintų čia produktų yra tiekiami Lietuvos vartotojams, taip pat ir eksportuojami visam pasauliui. Aš manau, kad tai yra unikali galimybė.

Mes šitą projektą deriname, rengiame ne vienus metus. Labai gaila, kad jis taip ilgai užtruko, bet aš nuoširdžiai tikiuosi, kad šiandien yra tas momentas, kai mes sudarysime galimybę žemdirbiams, sudarysime galimybę pramonininkams, mes sudarysime galimybę teisėsaugai užsiimti svarbiais reikalais ir atversime galimybę sergantiems onkologinėmis ligomis, išsėtine skleroze, epilepsija nesijausti nusikaltėliais, taip pat ir jų artimiesiems, kurie šiuo metu labai nori, jiems labai reikia tų produktų ir jie iš tikrųjų perka juos, ir jūs tai puikiai žinote. Būtų gerai, kad jie nesiiaustų šiandien nusikaltėliais, o mes tiesiog jiems padėtume malšinti skausmą, malšinti nemigos, apetito sutrikimo, svaigimo, pykinimo simptomus. Kviečiu, mielieji kolegos, pritarti šiam įstatymo projektui. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kviečiu diskusijos A. Sysą. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, norėčiau su humoru, kadangi jau 19 valanda, jau galima ir pajuokauti. Suprantu, kad gal žmogaus problemos ne tiek svarbios, nes čia komiteto pirmininkė su vienu iš Seimo narių susirašinėjo. Aš tada kreipiuosi: pasigailėkime gyvūnų, nes pagal dabartinį įstatymą pašarams galime naudoti tik medžiagas su nuliniu THC. Dabar jūs leidžiate gyvūnams skirti narkotinių pašarų. Nežinau, koks bus rezultatas.

O rimtai kalbant, tai pirmiausia aš norėčiau nuo pagrindinio komiteto išvadų. Gerbiamas pirmininke ir komiteto nariai, na, nelaikykite Seimo narių visiškais idiotais. Jūs prie kiekvienos Vyriausybės išvados parašėte „pritariame iš dalies“, bet nepritariate niekam. Pasiimkite paskutinę versiją, Vyriausybės pasiūlymas. Jūs parašėte, pritariate iš dalies. Po to yra pono R. Karbauskio, ponių A. Kubilienės ir A. Širinskienės pasiūlymai. Tai, ką siūlė Vyriausybė, ir jūs rašote „nepritarti“. Tai *sorry*, tame pačiame pasiūlyme tie patys dalykai. Vienu atveju jūs pritariate iš dalies, tai nors suvienodintumėte užrašus ir kolegoms parašytumėte, kad pritariate iš dalies, nesvarbu, kad mes taip norime.

Šis įstatymas yra tipiškas lobistinės veiklos įstatymas. Lobistai labai nori, tai ir visokiais būdais tą darome. Čia yra grynas lobizmas. Man tai nesuprantama. Čia buvo Ministras Pirmininkas visą dieną, galėjo pasakyti, Vyriausybė siūlė visiškai kitus dalykus. Niekas šiandien nedraudžia

auginti pluoštinių kanapių. Nėra tokios problemos. Bet produktą, kokį norime gauti, tai va čia mes susiduriame su draudžiamais ekstraktais ir tinktūromis. Tai va čia klausimas ir paradoksas.

Aš kreipiuosi į valstiečius ir žaliuosius. Viską padarėte, kad alkoholio Lietuvoje liktų mažiau. Palaikiau, visą laiką balsavau už. Tai kodėl dabar norite eiti kitu keliu ir pasiūlyti laisviau narkotinių medžiagų? Nes mes norime įteisinti narkotinių medžiagų ir produktų gamybą, nors tai yra uždraustas produktas. Jeigu mes kalbame apie alkoholį, taip, čia laisvai parduodama, na, ribojame, na, ne visur, teisingai, sekmadienį po 15 valandos negalima. Mes kalbame apie pluoštines, mes vėl viską suplakame į krūvą. Gerbiamieji, medicininai ir moksliniams tyrimams niekas šiandien nedraudžia auginti ir daryti eksperimentus – viską. Bet dabar mes norime nukreipti visą pluoštinę...

Aš netgi mačiau pasisakymą, atrodo, žemės ūkio ministro, kad ir šiandien išauginame kanapių su didesniu THC, bet pagal įstatymą jas reikia iš karto užarti, jeigu patikrini ir randi didesnį kiekį, reikia užarti. Bet mes neužariame, Lietuvoje pastatome dvi gamyklas, kurios gali daryti tarpinių produktą, ir štai čia prasideda karas Seime.

Gerbiami kolegos, aš labai norėčiau, kad niekas iš mūsų artimųjų, giminių nesusidurtų su problemomis dėl psichotropinių medžiagų, nes baisiau už priklausomybę nuo alkoholio yra priklausomybė nuo narkotinių medžiagų. Aš suprantu, kad siekiama gero žemės ūkiui, ūkininkams, bet mes žiūrėjime šiek tiek toliau. Jeigu Europoje tai draudžiama, aš suprantu, kad mes – šventa Marijos žemė, galime priimti, ką norime, mes paskelbsime kryžiaus žygį visiems, kas draudė auginti pluoštines kanapes. Lietuvoje, dar kartą pakartosiu, nedraudžiama auginti pluoštinių kanapių. Mano senelis irgi augino, mano mama ravedavo tas kanapes, pripasakojo visokių dalykų, kaip įdomu būdavo, bet iš jų gamindavo visiškai kitokį produktą negu dėl ko čia laužomos ietys. Vyrų, jeigu vysime virves, aš – už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu diskutuoti A. Matulą.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš kalbėsiu labai trumpai. Aš esu gyvas pavyzdys – dirbdamas Sveikatos reikalų komiteto pirmininku ankstesnėse kadencijose gana ilgai bandžiau blokuoti pluoštinių kanapių atsiradimą Lietuvoje, nes ištis buvo daug abejonių, ar nebus pasinaudota tuo piktavalių žmonių, ar pakaks laboratorijų, ar policija turi patirties atskirti, kur yra pluoštinė kanapė, nuo kitų. Pasirodo, tai nepasitvirtino.

Žemdirbiai turi galimybę auginti pluoštines kanapes, bet jų panaudojimas yra nevisavertis. Todėl aš tikrai siūlyčiau pritarti Kaimo reikalų komiteto pateiktam įstatymo projektui dėl to, kad atstovauju Aukštaitijos kraštui, Pakruojo, Pasvalio žmonėms, žemdirbiams. Esu ne su vienu šnekėjęs, jie vienareikšmiškai prašė pritarti šiam įstatymo projektui, nes ir jų pajamos padidės. Žinau, kad rimti verslininkai ruošiasi statyti (netgi žemės sklypą yra nusipirkę viename rajone) įmonę pluoštinėms kanapėms perdirbti. Jeigu mes leisime gaminti kanapių aliejų, atsiras ir naujų darbo vietų.

Kolegos, kanapių aliejus yra plačiai naudojamas kitose pasaulio šalyse medicinoje, todėl, atsižvelgę į mano patirtį, nesibaiminkite ir, man atrodo, šiandien vieningai pritarkite įstatymo projektui. Vėlgį mes sudarysime galimybę tiek žemdirbiams gauti didesnes pajamas, tiek kitiems žmonėms gauti naujas darbo vietas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu A. Armonaitę.

A. ARMONAITĖ (MSNG). Dėkoju. Gerbiami kolegos, istoriškai, žinau, čia yra nemažai istorikų, kanapė Lietuvoje turi galias šaknis ir gerą reputaciją. Jeigu mes pasižiūrėtume į tarpukario Kauną, ten turguose ir parduotuvėse buvo galima įsigyti ūkininkų produkcijos iš šio augalo. Jeigu pasižiūrėtume į tarpukario Lenkijai priklausiusį tuo metu Vilnių, Vilniaus universitetą, ten vyko moksliniai tyrimai, buvo išgaunami įvairūs ekstraktai iš šito augalo ir aiškinamasi, kokį poveikį medžiagos turi žmogaus sveikatai, kaip galima jį panaudoti teigiamiems dalykams. Kai štai mes įveikėme sovietmetį, kanapės pas mus liko kriminalizuotos ir užmirštos. Tačiau štai mūsų kaimynai lenkai elgiasi visiškai kitaip. Pas juos yra ne tik, kaip pas mus, galima žaliava, išgavimas pluoštinės kanapės, bet ir produkcija. Jeigu jūs nuvažiuotumėte į Varšuvą, jos centre pamatytumėte daugybę mažų parduotuvelių, kurios prekiauja būtent gaminiais iš šitos pluoštinės kanapės. Tai, aišku, pirmiausia yra maisto papildai, kurie, kaip buvo išvardinta, yra reikalingi galbūt ne

gydymui, bet sveikatinimui – nemigai, nerimui, epilepsijai. Tačiau yra ir visai kitų paprastų produktų, tokių *lifestyle*, gyvenimo būdo, produktų – kepurų, kojinių, sausainių. Visa tai nėra jokios narkotinės medžiagos, kaip čia bandoma kažką įtikinti. Tai yra pluoštinės kanapės produktai. Štai lenkai kažkodėl nebijo. Jie tampa čempionais Europos Sąjungoje šios produkcijos, o mes vis dar nepakėlėme tos geležinės uždangos, jos nesugriovėme, vis dar esame čia.

Dabar viskas priklauso nuo kontroliuojančių institucijų geranoriškumo, kaip mes traktuosime Lietuvoje parduotinamus produktus iš pluoštinių kanapių. Jeigu jos vadovaujasi sveiku protu, neprisikabins, jeigu kitaip, tai bus problemų dėl ženklinimo, pasigirs kaltinimų kontrabanda, pasigirs kaltinimų galimai neleistinų medžiagų disponavimu.

O šiandien šis įstatymo projektas, kurį mes turime, yra, matyt, ypač svarbus, nes, pasibeldus ekonominei ir sveikatos krizei, mes galime sukurti erdvę investicijoms pirmiausia į regionus, investicijoms į žemės ūkį, naujoms darbo vietoms ir pramonei. Būkime daugiau kaip lenkai ir kaip mūsų tarpukario protėviai. Palaikykime šį įstatymo projektą. Dėkoju.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dar liko dvi minutės. Jeigu V. Vingrienė spėtų, būtų puiku.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, pirmiausia noriu pasakyti, kad mes kalbame šiandien ne apie narkotinę, o apie pluoštinę kanapę. Prieš tai kalbėjusiam kolegai A. Sysui norėčiau pasakyti, kad Lietuvoje pluoštinė kanapė taip pat buvo uždrausta iki 2014 metų. Aš buvau to įstatymo rengėja Žemės ūkio ministerijoje, kur mes parengėme įstatymą. Lietuva Europos Sąjungoje buvo vienintelė, kuri draudė netgi pluoštinių kanapių auginimą. Europos Sąjungoje tai yra žemės ūkio augalas, už kurį mokamos tiesioginės išmokos. Taigi šiandieną tikrai nuo 2014 metų Lietuvoje pluoštinių kanapių auginimas išsiplėtė. Praėjusiais metais buvo pasėta 9 tūkst. hektarų. Tikrai labai džiugu, kad išties teko dalyvauti Žemės ūkio akademijoje vasario 28 dieną vykusioje parodoje. Aš buvau labai maloniai nustebinta, kaip iš tikrųjų mūsų augintojai, mūsų ūkininkai, mūsų verslas išsiplėtė, kaip nuėjo tuo pažangiausiu keliu. Tai yra dabar, šiuo metu, gaminamos ne tiktai sėklos, pluoštas, bet ir statybinės medžiagos, taip pat aukščiausios kokybės kosmetika, arbatos ir įvairiausi kiti gaminiai. Tiesiog nekyla abejonių, kad, turėdami pakankamai noro ir aktualumo, Lietuvos verslo atstovai dar gali išsiplėsti ir puikiai išnaudoti suteiktą galimybę tikrai panaudoti tą pluoštinę kanapę aukštos pridėtinės vertės gamybai. Tiesiog šiandienis įstatymas, kuris iš tikrųjų buvo sunkiai diskutuojamas ir priimamas iki 2014 metų, tiesiog apriboja pluoštinės kanapės naudojimą. Pagal 1961 metų konvenciją buvo suteikta galimybė tik sėkloms ir pluoštui. Šiandien, kaip matome, yra poreikis ir bioplastikui gaminti. Jis pakeis mūsų plastikus, išeinančius iš rinkos, ir bus aplinkai draugiškas, taip pat kitus gaminius gaminti.

Dėl ko kilo daugiausia diskusijų šiuo klausimu ir galbūt nerimo? Dėl pluoštinės kanapės ekstrakto, tai yra vadinamojo kanabinolio. Tačiau dar kartą noriu pabrėžti, kad tai yra visiškai ne narkotinė medžiaga ir pluoštinė kanapė nėra narkotinis augalas. Tai yra augalas, kuriame narkotinės medžiagos yra ne daugiau kaip 0,2 %, o Lietuvoje leidžiama auginti tik tas veisles, kurios įtrauktos į Europos Sąjungos bendrąjį žemės ūkio katalogą.

Iš principo nesutiksiu su gerbiamu A. Sysu, kai pasakoma, kad jeigu randama daugiau nei 0,2 % toje veislėje, jina užariama. Taip nėra. Pagal Europos Sąjungos reikalavimus, jeigu toje veislėje buvo daugiau nei 0,2 %, galima naudoti tiek sėklas, tiek pluoštą, tačiau šita veislė toliau yra tiriami ir galbūt išimama iš rinkos, jeigu joje netyčia atsiranda daugiau nei 0,2 %.

Dar kartą noriu priminti, kad narkotinėje kanapėje narkotinės medžiagos tetrahidrokanabinolio yra nuo 1 iki 20 % ir daugiau. Taigi nerimo tikrai nėra, nes šitas augalas tikrai nėra narkotinis ir iš jo gauti produktai nėra narkotiniai.

Gerbiami kolegos, iš tikrųjų mes turime išplėsti, suteikti galimybę mūsų verslui eiti pačiu pažangiausiu keliu, gaminti aukščiausios kokybės, tai yra aukščiausią pridėtinę vertę kuriančius produktus, kad tiek ūkininkai, tiek verslas galėtų tikrai uždirbti, o ne vien tik auginti žaliavą, tarkim, kitų šalių perdirbimui ir produkcijai. Ypač šiandien svarbu po šitos koronakrizės atsikelti verslui, ir mes turime ne kaišioti pagalius į ratus, o iš tikrųjų sudaryti galimybę toliau plėsti, gaminti, kurti verslus ir naujas darbo vietas. Aš tikrai tikiu mūsų verslu, kuris tikrai yra pakankamai kūrybiškas.

O šitas projektas yra išstobulintas mūsų komitetuose: tiek Ekonomikos komitete, tiek Kaimo reikalų komitete, ir dėl tų produktų, kurie kelia kokią nors susirūpinimą, yra numatyta griežčiausia

kontrolės, tai yra licencijavimo, tvarka. Tikrai prašom pasitikėti mūsų verslu, suteikti galimybę jam plėstis ir gaminti aukščiausios pridėtinės vertės produktus.

Ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Dėkojame. Diskutuoti laikas baigėsi. Tuoj pažiūrėsime, ar kas užsirašė dėl motyvų. Motyvai už – S. Gentvilas. Prašau.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, šiandien darbotvarkėje yra keletas įdomių simptomų klausimų. Viena vertus, Vyriausybės paketas, ir gerbiamas ministras jau ruošiasi pristatyti dėl investicijų pritraukimo į regionus, kiek mes nuolaidų ir milijonų duosime net 20 metų. Kita vertus, trys įstatymai, kalbantys apie miškus ir miškų kirtimo mažinimą.

Šitas įstatymo projektas yra sprendimas visko. Investicijos jau yra suplanuotos Šiaurės Lietuvoje. Jos įtrauktų tuos darbuotojus, kurie galimai mąsto apie emigraciją iš Šiaurės regionų, kurie stipriai mechanizuojasi žemės ūkyje dėl žemės ūkio mechanizacijos. Tikrai kanapės yra būtent tas augalas, kuris pasiūlytų išlaikyti darbo vietas regionuose verslui be papildomų milijoninių ar milijardinių subsidijų, kurios bus siūlomos kitais projektais. Kita vertus, kanapės pakeistų miškus. Žiūrėkite, vien iš aplinkosauginės pusės skambėjome labai nuoširdžiai su skandalais apie popieriaus industriją šitą sausį, apie jos taršą. Kanapė gali būti perdirbta celiuliozės gamybai net septynis kartus, lyginant su mediena, kuri gali būti perdirbama tik tris kartus.

Toliau kalbėkime apie plastiką, kiek mes esame primelavę Europai. Mes galime auginti, galime perdirbti ir suteikime šitą šansą. Būtų nusikalstama, jeigu mes to nepadarytume, nes tai būtų paneigimas kitų projektų, kurie yra šioje darbotvarkėje ir skatina iš tikrųjų alternatyvią gamybą. Todėl aš kviečiu pritarti.

Matydamas, kad Seimas buvo sutelktas vasario pabaigoje Vytauto Didžiojo universiteto konferencijoje, kurioje dalyvavo keturių frakcijų atstovai, ten buvo aibė fantastiškų, entuziastingų pasiūlymų, kviečiu neužkirsti šios iniciatyvos, sudedant teisingus, reikalingus saugiklius.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Noriu priminti tiems, kurie nebuvo 2014 metais Seime, kad aš buvau vienas iš iniciatorių, kad pluoštines kanapes leistų auginti Lietuvoje. Tai žinau, kas yra pluoštinės kanapės, ką iš jų gamina, kaip auga, nes tikrai tuo domėjaisi.

Bet čia kalbama apie visiškai kitus dalykus. Kalbate apie kontrolę. Na, pažiūrėkite į įstatymo pasiūlymus, ką siūlė Vyriausybė? Vyriausybė siūlė kiekvienu konkrečiu atveju numatyti kontroliuojančią instituciją. Jūs vis kalbate apie kontrolę. Skaitykite Kaimo reikalų komiteto išvadą. Jie rašo: siūlome nenurodyti konkrečios institucijos. Tai kokia čia kontrolė?

Ponai, aš suprantu, jeigu mes norime apgauti ką nors, tada parašome, kad Vyriausybės nustatyta ar ką. Vyriausybė konkrečiai siūlė, ką prižiūri narkotikų kontrolė, ką – vartotojų teisės ir visi kiti dalykai. Viskas šitas išimta. Aš suprantu, kad galime save apgaudinėti, aš tikrai nenumirsiu, jeigu bus priimtas šis įstatymas, bet pasekmės... Aš tikiuosi, kad Europos Komisija įsikiš, nes kai mes norėjome drausti psichotropinę medžiagą, jos naudojimą, tai paprasė notifikacijos. Šiuo atveju mes patys norime gaminti ir leisti į rinką. Aš manau, kad Vyriausybė po tokio sprendimo turi gauti notifikuotą raštą iš Europos Komisijos, kitaip bus dvigubi standartai. Todėl aš nepritarsiu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Visi motyvai išsakyti, balsuosime dėl projekto šiek tiek vėliau.

Praėjo... (*Balsai salėje*) Ne, ne, balsuosime su visais kartu. Praėjo pusvalandis dėl kito projekto, dėl kurio buvo paprašyta pertraukos. Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4671(2). Reikėtų pasitarti, ką darome, kadangi visus balsavimus nukėlėme. Balsuojame dabar? (*Balsai salėje*) Siūlo kartu balsuoti ir dėl pluoštinių. Tai galime balsuoti dėl abiejų? Galime.

Tada pirmiausia skelbiu balsavimą... M. Majauskas turi pasiūlymą. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, buvome sutarę dėl tam tikro laiko, kada bus balsuojama. Aš manau, lyg ir aštuntą valandą buvo numatyta. Aš suprantu, kad dalis kolegų iš tikrųjų žinodami, kad nereikės dabar staigiai balsuoti, galbūt išėjo suvalgyti sumuštinį ar kavos atsigerti. Gal galime padaryti 15 minučių pertrauką iki balsavimo ar pasvarstyti ką nors kita, kad galėtų grįžti tie kolegos, kurie norėtų dalyvauti balsavime.

PIRMININKAS. Pasiūlymas racionalus, aš irgi norėjau tą patį pasiūlyti dėl pluoštinių ir dėl šio kartu. Tai balsavimas bus vienu metu. Taip, gerai.

Matau, ministras... (*Balsai salėje*) Vienu metu, tai yra vienu ypu, kai vyks balsavimai, balsuosime ir dėl šių projektų. (*Balsai salėje*) Preliminariai apie aštuntą valandą.

19.14 val.

Transporto lengvatų įstatymo Nr. VIII-1605 5 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4652 (*pateikimas*)

Toliau darbotvarkėje... Kviečiu ministrą L. Kukuraitį į tribūną. Jis pristatys Transporto lengvatų įstatymo Nr. VIII-1605 5 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIII-4652. Prašom. Pateikimas.

L. KUKURAITIS. Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, sveikinu *Didžiojoje savaityje*. Pirmiausia dėkoju už šiandien priimtus Užimtumo ir kitus įstatymus, būtinus įgyvendinti pagalbos priemonės darbuotojams ir darbdaviams. Taip pat dėkoju, kad svarstote ir kitus, ne tik su pandemija susijusius teisės aktus, kurių priėmimo laukia konkretūs žmonės, esantys sudėtingose situacijose.

Taigi šio teikiamo įstatymo tikslas – sudaryti sąlygas onkologinėmis ligomis sergantiems asmenims pasinaudoti transporto lengvatomis bei padidinti neįgaliųjų, turinčių teisę gauti lengvojo automobilio įsigijimo ir (ar) jo techninio pritaikymo išlaidų kompensaciją, mobilumo ir savarankiškumo galimybes. Įstatymo projektu siūloma suteikti galimybę vienkartinę arba terminuotą vardinę važiavimo tolumo, vietinio (tai miesto ir priemiestinio) reguliaraus susisiekimo autobusais ir troleibusais, keleiviniais traukiniais, reguliaraus susisiekimo laivais ir keltais bilietą su 80 % nuolaida asmenims, sergantiems onkologinėmis ligomis. Šalyje yra apie 20 tūkst. asmenų, sergančių onkologinėmis ligomis, kuriems nustatytas neįgalumas ir jiems tokios nuolaidos galioja, tačiau apie 40 tūkst. asmenų, sergančių onkologinėmis ligomis, taikomas aktyvus gydymas arba ligos stebėseną ir, kol šie asmenys, sergantys onkologinėmis ligomis, neįgyja neįgaliojo statuso, jiems nėra taikoma nuolaida naudotis viešuoju transportu. O vykstant intensyviai gydymosi procesui, kuris ir taip yra brangus, tai yra būtina.

Taip pat projektu siekiama didinti lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensaciją asmenims, kuriems nustatytas specialusis lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikis, ir šeimoms, auginančioms slaugomus neįgalius vaikus, iki 64 bazinių socialinių išmokų dydžio, tai yra iki 2 tūkst. 496 eurų pagal faktines išlaidas pagrindžiančius dokumentus. Minėtos kompensacijos nebuvo didintos daugiau negu 10 metų.

Taip pat projektu sprendžiama problema dėl įstatymo nuostatų praktinio įgyvendinimo, kai teisę į minėtą kompensaciją turi ir šeimos, auginančios neįgalų vaiką, kuriam po 18 metų sukakties dienos nepertraukiamai visą laiką buvo nustatyta visiška negalia.

Įstatymo projektui įgyvendinti metams papildoma reikalinga suma būtų apie 4,7 mln. eurų, sudaryti galimybę įsigyti viešuosius transporto bilietus su 80 % nuolaida papildoma reikalinga suma 3,9, o padidinus kompensacijos dydį dėl transporto įsigijimo – 811 tūkst. eurų iš valstybės biudžeto lėšų. Prašome projektui pritarti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Pirmasis klausia E. Pupinis. Prašom.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiamas ministre, iš tikrųjų turbūt teisinga, kad ir kiti žmonės su negalia gautų kažkokias kompensacijas. Kiek prisimenu, anksčiau viskas buvo orientuota, ypač parama automobiliui įsigyti, daugiau tiems su tam tikrais judėjimo sutrikimais. Šiuo metu jūs faktiškai dvigubinate tą paramą. Nemanote, kad vis dėlto per tą gerumą mes šiek tiek rizikuojame, nes laikmetis ganėtinai neaiškus, ir iš tikrųjų niekas nežino, kaip pasibaigs šie metai ir kaip prasidės dar kiti metai? O čia jau numatoma nuo 2021 metų. Ar tikrai jūs esate ramūs ir paskaičiavę, kad vis dėlto tie pinigai nebus reikšmingi kitoms socialinėms garantijoms, kurios iki šiol galioja? Mes taip pat teikiame kai kuriuos įstatymus ir šiandien svarstome galbūt netgi kai ką atsiimti, nes iš tikrųjų neaiški ateitis. Ačiū.

L. KUKURAITIS. Dėkui už klausimą. Iš tiesų taip, tie žmonės, kurie naudojami šia lengvata, jau seniai kalba apie tai, kad jų finansinės galimybės neleido įsigyti adekvataus automobilio, kuris būtų pritaikytas, ir jie galėtų juo naudotis. Vadinasi, yra priversti pirkti senus automobilius naudodamiesi šia kol kas turima valstybės parama – tai 1 tūkst. 248 eurai, ir tas prašymas yra nuolatinis, kad būtų kiek padidinta parama, nes paramą gali gauti žmonės kartą per šešerius metus. Jeigu įsigyja seną automobilį, tai per šešerius metus jis greičiau jį sunaudoja ir negali gauti valstybės paramos, ir yra įklimpęs į tam tikrą užburtą ratą. Kaip minėjau, lėšų poreikis yra apie 800 tūkst. šiai priemonei. Ir, mūsų galva, jeigu mes siekiame neįgaliųjų, žmonių, turinčių judėjimo negalią, dalyvavimo visuomenėje, tai turime prisidėti.

PIRMININKAS. Klausia J. Džiugelis.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Ačiū. Sveiki, ministre. Ačiū, kad esate čia su tikrai svarbiu įstatymo projektu, bet norėčiau pasiteirauti. Kodėl įstatymo projekte yra išskirtinai kalbama apie onkologinius ligonius? Iš tikrųjų su panašia situacija susiduria žmonės, turintys Alzheimerį arba išsėtinę sklerozę, iš esmės jie lygiai taip pat turi tam tikrų sunkumų. Ar šito įstatymo projekto inicijavimo nepagreitino premjero liga (džiaugiuosi, kad jis pasveiko), bet iš tiesų kokią indėlį turėjo premjero liga, kad šitas projektas čia ateitų?

L. KUKURAITIS. Dėkui už klausimą. Šitas klausimas, kurį jūs keliate, lydėjo visą laiką svarstant šį įstatymą, rengiant jį, kuriant jį. Nuostatos buvo pasiūlytos nevyriausybinų organizacijų, kurios atstovauja sergantiems asmenims.

Pagrindinis skirtumas sergančių onkologinėmis ligomis nuo kitų sunkiomis ligomis sergančių asmenų, kad daugeliu atvejų, kai yra diagnozuojama sunki liga, žmonėms automatiškai priskiriama negalia ir tada yra transporto lengvatos priskiriamos. Su onkologiniais ligoniais yra taip, kad gydymo procesas yra labai ilgas, reikia keliauti į gydymo vietas, tai yra pirminio, antrinio, tretinio lygio sveikatos įstaigas, ir tai kartais užtrunka metus, dvejus, ir kol nenustatyta galutinė diagnozė, kol vyksta gydymo procesas, tol negali naudotis lengvatomis. Tai tam, kad padėtume šitai grupei asmenų, kurių labai ilgas gydymo procesas, yra įdedama šita nuostata, kad kol vyksta gydymo procesas, jau gali naudotis transporto lengvatomis. Kaip minėjau, tokių žmonių yra apie 40 tūkst.

Kai keliau klausimą, ar yra kitos grupės, kurios išgyvena tokią pačią situaciją, tai buvau patikintas ir sveikatos specialistų, kad iš tų sunkiomis ligomis sergančiųjų grupių daugelis turi negalią ir jiems automatiškai taikoma transporto lengvata. Jeigu komiteto svarstymo metu atsiras ir kitų grupių, kurios susiduria su panašia situacija, tai aš tikrai siūlyčiau jas įtraukti.

PIRMININKAS. Klausia M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, ar galite paaiškinti, dėl kokių priežasčių tokius dalykus reikia įvardinti įstatyme? Ar tikrai mes į įstatymą turime įrašinėti kiekvieną ligą? Tų ligų yra daug ir įvairiausių, onkologinės sunkios, bet jos ne vienintelės sunkios. Ar tikrai čia yra tokia sklandi ir atsakinga teisėkūra, kai į aukščiausią teisės aktą surašoma kiekviena liga, kiekvienas sindromas? Ar ne geriau būtų deleguoti Vyriausybei ir Vyriausybę patvirtintų tuos dalykus?

L. KUKURAITIS. Dėkui už klausimą. Teisė į išmoką apibrėžiama įstatymo lygmeniu. Kaip minėjau, būtų galima priskirti Vyriausybei galbūt kažkokį sąrašą ligų, kai įgytą tą teisę, ir taip būtų galima formuluoti, bet, kaip minėjau, po analizės – iš tiesų tai yra vienintelė liga, kurios procesas yra ilgas ir kurios metu žmonės negauna transporto lengvatų, todėl yra paminima konkreti liga.

PIRMININKAS. Buvo užsirašęs J. Razma, tačiau salėje jo nėra. Klausia M. Puidokas. Prašau.

M. PUIDOKAS (MSNG). Dėkui, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų yra svarbu suteikti lengvatas socialiai jautrioms grupėms, ypač tiems žmonėms, kurie serga ypatingai sudėtingomis ligomis. Vis dėlto yra tam tikras klausimas, kodėl buvo pasirinktas toks formatas, kad eita ne per neįgalumo grupės nustatymą ir pagal tai teikti tą lengvatą. Šiuo atveju tai apima onkologinėmis ligomis sergančius žmones. Pavyzdžiui, pasirinktas variantas yra 80 % nuolaida, tai natūralu, kad tada tiems, kurie bando analizuoti situaciją, kils klausimas, kodėl tada 80 %, o ne 100 % nuolaida tiems žmonėms, nes vis tiek beveik visą kompensuojame. Na, o, be abejonės, kalbant apie lengvojo automobilio įsigijimo tvarką iš tikrųjų yra didžiulis postūmis ir didžiulė pagalba žmonėms.

PIRMININKAS. Laikas.

M. PUIDOKAS (MSNG). Tai tikrai norisi tuo pasidžiaugti, kad tas socialinis jautrumas yra rodomas, bet klausimų taip pat yra.

L. KUKURAITIS. Dėkui, aš girdėjau daugiau tokį palaikymą. Ačiū.

PIRMININKAS. Daugiau klausiančiųjų nėra. Dėkojame, ministre. Dėl motyvų užsirašiusių yra? Tuoju pažiūrėsime. Yra. P. Saudargas – už. Salėje nėra, visi už. Gerai, galime nepasisakyti. Baluosime vėliau.

19.24 val.

Darbo kodekso 2, 21, 26, 41, 52, 55, 56, 57, 59, 60, 61, 72, 75, 83, 89, 93, 95, 104, 110, 112, 117, 127, 128, 135, 137, 140, 141, 144, 147, 172, 185, 188, 192, 193, 194, 198, 224, 225, 228 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 72¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIII P-4554 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Darbo kodekso įvairių straipsnių pakeitimo ir kodekso papildymo 72¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIII P-4554. Prašom, ministre, pristatyti.

L. KUKURAITIS. Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, teikiama projekto tikslas – tobulinti darbo santykių teisinį reguliavimą, taip pat siūlomos nuostatos, užtikrinančios geresnę sergančių darbuotojų teisinę apsaugą.

Visos Darbo kodekso nuostatos, priėmus socialinį modelį, naują Darbo kodeksą, pagal Trišalės tarybos sutarimą teikiamos Seimui tik tuo atveju, kai yra sutariama Trišalėje taryboje. Daug atnešama siūlymų į Trišalę tarybą dėl Darbo kodekso nuostatų. Tos, dėl kurių yra nesutariama, yra svarstomos, derinamos ir, kai dėl jų yra sutariama, jų paketas atnešamas į Seimą. Dėl šių yra sutarta. Tai yra vienas iš pirmųjų paketų, sutartų Trišalėje taryboje, ir aš trumpai jį pristatysiu.

Projektu siūloma aiškiai įtvirtinti, kad vaikas suprantamas ne tik kaip įvaikis, bet ir globotinis, rūpintinis, taip pat tėvų sąvoka apima tėvus ir rūpintojus. Siūloma išplėsti pareigybių, dėl kurių turi būti rengiamas konkursas, sąrašą, kurį reglamentuotų Lietuvos Respublikos Vyriausybė, ir numatyti galimybę sudaryti terminuotąją darbo sutartį iki konkurso. Taip pat suvienodinti išeitines išmokas, kai nutraukimo pagrindai yra susiję su darbuotojo sveikatos būkle. Įstatymo lygmeniu siūloma reglamentuoti laikinojo įdarbinimo įmonių kriterijus, kuriuos jos turi atitikti kaip darbdavės. Šiuo metu šiuos kriterijus reglamentuoja Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas.

Siūloma nustatyti, kad tiek projektinio darbo sutarties, tiek sutarimo dėl projektinio darbo, galiojant kitos rūšies darbo sutarčiai, trukmė gali būti ilgesnė nei dveji metai, tačiau ne daugiau kaip penkeri metai. Taip pat siūloma nustatyti, kad kompensuojamos padidėjusios išlaidos ne tik darbuotojams, kurių darbas yra kilnojamojo pobūdžio arba susijęs su kelionėmis ar važiavimu, bet ir kai jų darbas atliekamas lauko sąlygomis. Taip pat siūloma papildyti nuostata, kad jeigu uždelstas atsiskaityti laikotarpis yra trumpesnis nei vienas mėnuo, netesybų dydis sudarytų vidutinio darbo užmokesčio sumą, apskaičiuotą proporcingai uždelstam laikui.

Atsižvelgdami į nevyriausybinių organizacijų prašymus ir siūlymus, taip pat siūlome šias nuostatas – kad dėl diskriminacijos uždraudimo, atsižvelgiant į darbuotojo sveikatos būklę, tai yra ne tik negalios, bet ir kitos sveikatos būklės, dėl galimybės ne mažiau kaip penktadalį visos darbo laiko normos nuotoliniu būdu dirbti ir tada, kai to prašo darbuotojas, savo prašymą pagrįsdamas sveikatos priežiūros įstaigos išvada apie jo sveikatos būklę. Taip pat dėl kasmetinių atostogų suteikimo privalomumo ir asmenims, kurių prašymas pagrįstas sveikatos priežiūros įstaigos išvada apie jų sveikatos būklę, taip pat nemokamos atostogos suteikiamos ir darbuotojui, pateikusiam sveikatos įstaigos išvadą apie jo sveikatos būklę.

Taip pat keičiamos nuostatos dėl kolektyvinių santykių reguliavimo, tai yra narystė darbo taryboje baigiasi, kai darbuotojas, išrinktas į darbo tarybą, tampa darbdaviu arba pagal įstatymus, įgaliojimus ar steigimo dokumentus darbdaviui atstovaujančiu asmeniu.

Siūloma nevardinti viešojo administravimo įstaigų kompetencijų ir išbraukti žodžius „atsakinga už tam tikros valdymo srities ar jos dalies politikos formavimą“, nes minėtų institucijų kompetencijų nustatymas yra ne Darbo kodekso reguliavimo dalykas.

Nacionalinė tarpšakinė kolektyvinė sutartis gali būti privalomai išplėsta atitinkamai visiems darbdaviams, kurie patektų į nacionalinės tarpšakinės kolektyvinės sutarties taikymo sritį. Taip pat siekiama tobulinti darbo ginčų nagrinėjimą ir atlikti redakcinio pobūdžio taisymą.

Priėmus įstatymą, teisinis reguliavimas bus aiškesnis, suderintas, taip pat geriau užtikrintos sergančių darbuotojų garantijos ir teisės. Įstatymo projektas buvo nagrinėtas Darbo santykių komisijoje prie Trišalės tarybos, o rugsėjo 24 dieną posėdyje be pastabų pritarė ir Trišalė taryba. Prašom pritarti projektui.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia J. Džiugelis.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas ministre, aš dabar žiūriu į aiškinamąjį raštą, čia vėl minimi būtent asmenys, sergantys onkologine liga. Be abejo, tiems žmonėms reikalingas ypatingas darbdavių dėmesys, kai jie sužino diagnozę, bet aš vėlgi norėčiau priminti, kad yra ir kitų lėtinių ligų. Aš planuoju teikti siūlymus komitete, nes tikėtina, kad mūsų, tai yra Socialinių reikalų ir darbo komitetas, bus prie šio projekto. Kokia jūsų pozicija čia, stovint tribūnoje ir girdint valdantiesiems, ar yra galimybė ir politinė valia, jūsų manymu, išplėsti tą ratą ir kalbėti konkrečiai apie kitas lėtines ligas, išsėtinę sklerozę ir kitas?

L. KUKURAITIS. Dėkoju už klausimą. Kadangi iš tiesų iniciatyva dėl Darbo kodekso pataisųėjo iš Pagalbos onkologiniams ligoniams asociacijos, tai ir argumentacija, įtraukta į aiškinamąjį raštą, remiasi onkologinių ligonių sveikatos argumentais. Tačiau Darbo kodekso nuostatos, kurios teikiamos pakeitimuose, visos galioja bendrinės visoms sveikatos sutrikimų ir sveikatos būklėms, sudėtingoms sveikatos būklėms, ir nuostatos bendrinė formuluotė yra ta, kad žmogus gali naudotis įvairiomis Darbo kodekso leidžiamomis lengvatomis dėl darbo sąlygų, jeigu turi išrašą iš sveikatos įstaigos. Vadinas, nediferencijuojama pagal ligą ar kitą kriterijų. Jeigu yra sveikatos įstaigos pažyma, kad darbuotojas negali dirbti darbo vietoje, todėl yra reikalingas nuotolinis darbas, jeigu reikia kasmetinių atostogų pirmenybės arba dėl sveikatos būklės negali tęsti darbo, dėl to jam yra didesnė išėitinė. Tai galioja visoms sveikatos formoms.

PIRMININKAS. Daugiau klausiančių nėra. Dėl motyvų taip pat niekas neužsirašė. Balsuosime dėl šio projekto vėliau.

19.31 val.

Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 2 ir 58 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4475 (pateikimas)

Toliau darbotvarkėje – projektas Nr. XIIIIP-4475. Kviečiu pranešėją ministrą Ž. Vaičiūną, kuris mums pristatys Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 2 ir 58 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, įgyvendinant Vyrtausybės programą dėl darnios ir konkurencingos ekonomikos plėtos, šį prioritetą, yra numatyta sukurti paskatas stambioms gamybos investicijoms pritraukti. Siekiant įgyvendinti šį tikslą yra parengtas Pelno mokesčio įstatymo dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Šio projekto pagrindinis tikslas yra naujų investicijų pritraukimas sukuriant mokestines paskatas. Taip pat skatinti investicijas regionuose, kuriuose stambių projektų įgyvendinimas turėtų itin reikšmingą poveikį ekonomikos plėtrai ir naujoms darbo vietoms sukurti. Šis tikslas ekonomikos lėtėjimo, recesijos kontekste šiuo metu yra ypač svarbus ir aktualus. Būtent tai sudarytų sąlygas darbo vietoms kurti. Stambūs projektai galėtų naudotis paskata išsikurti bet kurioje Lietuvos savivaldybėje, tai yra neapsiriboti tikslai LEZ'ais. Siekiant investuotojus pritraukti į regionus, būtina siūlyti mokestines paskatas, kaip yra siūloma kitose Vidurio ir Rytų Europos šalyse, kurios šiuo požiūriu mums yra konkurentės ir kurios jau sėkmingai vysto regionus per pritraukiamas aukštos pridėtinės vertės investicijas. Lietuva, neturėdama išskirtinių paskatų stambioms investicijoms, konkurencinėje kovoje pralaimi tiek Lenkijai, tiek kitoms Vidurio ir Rytų Europos šalims. Tuo tarpu esama laisvųjų ekonominių zonų įmonėms taikoma pelno mokesčio lengvata nėra pakankamai konkurencinga priemonė siekiant pritraukti stambius projektus į Lietuvą, nes turi tiek teritorinį, tiek finansinį paskatų ribojimą. Pagal šiuo metu galiojantį teisinį reguliavimą pelno mokesčio lengvata stambiems projektams už laisvųjų ekonominių zonų teritorijos ribų nėra numatyta.

Užsienio investicijų pritraukimo tendencijos rodo, kad Lietuva ženkliai atsilieka nuo kitų Vidurio ir Rytų Europos šalių pritrauktų investicijų į stambiuosius projektus skaičiumi. 2014–2018 metų laikotarpiu Lietuva pritraukė tikrai 4 stambius projektus, tuo tarpu Vengrija – 28, Lenkija – 17, Rumunija – 15, Čekija – 13. Šių stambių projektų įgyvendinimas mažose valstybėse gali padaryti iš tikrųjų kokybinių šuolį ir transformuoti ekonomiką. Siūloma lengvata orientuota į investicijas, kurios kurtų aukštesnės pridėtinės vertės darbo vietas, didintų produktyvumo lygį, kurtų aukštesnės pridėtinės vertės produktus. Ir tai taip pat labai svarbu Lietuvoje sprendžiant struktūrines ekonomikos vystymo problemas, kurių mastas dabar tikrai aktualėja. Kaip ir minėjau, siūloma paskata ypač aktuali dabartinės situacijos kontekste, kuomet šalies ekonomikos augimo perspektyvos tampa pesimistiškos dėl visą pasaulį sudrebinusių aplinkybių, todėl savalaikis pasirošimas skatinti ekonomikos plėtrą yra itin svarbus. Akivaizdu, kad būtent šios krizės kontekste konkurencija dėl tiesioginių užsienio investicijų tik stiprės, tik didės, todėl šis įstatymas padėtų mums įgauti tam tikrą santykinę pranašumą.

Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad pelno mokesčio lengvata yra taikoma juridiniams asmenims, kurie atitinka šiuos keturis kriterijus: pirma, vidutinis darbuotojų skaičius mokestiniais metais – ne mažesnis kaip 200; antra, privačios kapitalo investicijos pasiekė ne mažesnę kaip 30 mln. eurų sumą, ir tai bus vertinama būtent pagal auditoriaus išvadą, kuri patvirtintų reikalaujamą kapitalo investicijų dydį; trečia, įgyvendina stambaus projekto investicijų sutartį, sudarytą su Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija.

Priėmus siūlomus pakeitimus, Lietuvos investicinė aplinka taptų labiau konkurencinga, būtų skatinami stambūs projektai, taip pat sudarytos palankios sąlygos ne tik naujoms darbo vietoms kurti, bet ir privataus sektoriaus investicijoms – tiek tiesioginėms investicijoms, tiek investicijoms šalies viduje.

Gerbiamieji Seimo nariai, prašau pritarti įstatymo projektui po pateikimo.

PIRMININKAS. Pirmasis klausia M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, viskas gerai su įstatymo projektu, bet ar jums neatrodo, kad šiandien jūsų pagrindinis dėmesys turėtų būti skirtas rūpintis smulkiomis Lietuvos įmonėmis, smulkiu šeimos verslu, kuris bankrutuoja į kairę ir į dešinę? Jūs kalbate apie stambias investicijas, daugiausia, matyt, užsienio investicijas, kurios neateis ir dar labai ilgai neateis, nes ne tik Lietuvą, bet ir visą pasaulį apima didžiulė ne tik sveikatos, bet ir ekonominė bei finansinė krizė.

Ar jūs esate informuotas, kad verslas negali pasiskolinti ir negali net pasiskolinti su valstybės garantija, kuri garantuoja 80 % paskolos? Reikia 100 % smulkiam verslui. O jūs ateinate su projektu, kuris reikalingas, bet ne apie tai šiandien, ne tuo šiandien visa Lietuva gyvena, yra visai kitos problemos. Ar jums neatrodo, kad iš tikrųjų reikėtų koncentruotis į smulkų verslą ir šiandien spręsti jo problemas? Ačiū.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimą ir pastabą. Iš tiesų taip, tos priemonės, kurios šiuo metu kuriamos ir kurios paleidžiamos, yra orientuotos į smulkų ir vidutinį verslą. Pirmiausia kalbama apie tas priemones, kurios jau startavo, kalbama apie iš viso penkias priemones. Viena priemonė startavo praeitą penktadienį, tai yra palūkanų kompensavimas tokiu atveju, jeigu yra suteiktos kredito atostogos. Antra priemonė startuos jau šį penktadienį, ji skirta smulkiam ir vidutiniam verslui. Ji padėtų padengti tiesiogiai tuos mokestinius dalykus, kurių yra patyrusios įmonės. Trečia priemonė startuos iš karto po Velykų. Ji skirta taip pat paskoloms. Šie darbai vyksta, vyksta pačiu intensyviausiu tempu.

O dėl šio įstatymo projekto galiu pasakyti tik tiek, kad taip pat turime galvoti ir apie rytdieną. Viena darbo vieta stambiose investicijose sukuria dvi darbo vietas tiekimo grandinėje, būtent mažesniame, tai yra smulkiame ir vidutiniame versle.

PIRMININKAS. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Ministre, tai iš tikrųjų svarbus projektas, būtų gerai, kad jis būtų lydimas dar tam tikros paramos vystant tam tikrą savivaldybės infrastruktūrą. Turbūt dauguma investuotojų vis dėlto žiūri, kad tam tikros teritorijos būtų paruoštos. Ar nemanote, kad turėtų būti kokia nors atskira programa, kuri konkrečiai numatytų tam tikras perspektyvias vietas tam tik-

rose zonose, kur būtų galima padėti įkurti tą infrastruktūrą, nes be geros infrastruktūros turbūt ir tos investicijos nebus galimos.

Taip pat norėčiau dar paklausti, ar nemanote, kad didesnė gradacija turėtų būti, gal įvairios kitokios lengvatos? 30 mln. nėra maža suma. Tarkime, 200 darbo vietų – vėl tam tikras skaičius, ir jūs kalbate apie aukštasias technologijas. Ar nemanote, kad vis dėlto reikia žiūrėti į didesnes investicijas, jeigu jų būna, tai darbo vietų mažiau, kad iš tikrųjų kuriama pridėtinė vertė būtų kuo didesnė ir būtų ne tik tie skaičiai, bet ir tam tikra gradacija, kad vis dėlto kaip nors skatintų, kad būtų įvairių pasirinkimo variantų? Ačiū.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimą. Pirmiausia dėl infrastruktūros. Verta pastebėti, kad jau dabar yra programų, kurios veikia, pavyzdžiui, kelių infrastruktūrai įgyvendinti. Ekonomikos ir inovacijų ministerija teikia pasiūlymus būtent dėl savivaldybių kelių infrastruktūros, kuri reikalinga tokiems projektams. Tai šios paskatos taip pat yra. Galbūt ne visuomet jas pavyksta visa apimtimi patenkinti pagal galimybes, tai yra būtent pagal Kelių priežiūros programos galimybes, bet tokia programa jau veikia.

Taip pat tas pats pasakytina apie elektros tinklus, būtent šių tinklų prijungimą, ir čia ėmėmės iniciatyvos. Šiuo metu yra sutrumpinti iš esmės laikotarpiai. Anksčiau trukdavo dvejus metus, o šiuo metu toks prijungimas trunka *maximum* vienus metus.

Dėl jūsų siūlymo turėti tam tikrą kriterijų, gradaciją, be abejo, apie tai galima diskutuoti ir komitetuose. Kodėl būtent buvo pasirinkti tokie kriterijai? Buvo skaičiuojama ir vertinama, kad būtų daugiau mažiau apylygiai paskatų sistema, lyginant su LEZ'ais. Jeigu yra būtent mažesnis darbo vietų skaičius, tuo metu, per tą 20 metų pelno mokesčio lengvatą, netiesioginis atsiperkamusas per darbo vietas būtent yra kur kas mažesnis. Bet ar 200, ar 150, be abejo, gali būti ir diskusijos objektas komitetuose.

PIRMININKAS. Klausia S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas ministre, pradėsiu pagyrimu. Iš tikrųjų puikiai tvarkotės, atrodo, ir su laikinuoju ekonomikos ministru. Linkėčiau anksčiau būti perėmus Gedimino 39 adresu kitus aukštus, nes neįaučiamas skirtumas, kad vadovautumėte vienai ar dviem ministerijoms. Priimkite kaip pagyrimą.

Aš truputį dėl lengvatos norėčiau pasiteirauti, kadangi lengvata yra orientuota ypač į investuotojus, kurie apdorotų duomenis arba interneto serverių paslaugas, tai yra nusitaikoma į konkretų investuotoją. Konkrečiai Lietuvoje tokia yra viena vieta, greičiausiai prie Kruonio jėgainės. Ir konkrečiai Lietuvoje mes prieš 15 metų turėjome fiasko, kai guglas, žiūrėdamas įkurti šalia Kaišiadoryse tokį centrą, iš tikrųjų, šurkščiai tariant, buvo išvartytas iš Lietuvos visiškai ne dėl pelno lengvatų, bet dėl teritorijų planavimo, poveikio aplinkai vertinimo procedūrų. Jau tada buvo žiūrėta į tai kaip į strateginį dalyką, kodėl pirmas dalykas, kurį imatės keisti, yra mokestinė aplinka, o ne planavimas, reguliavimas, kas iš tikrųjų jau išvijo prieš 15 metų investuotoją?

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimą. Jūsų pateiktu atveju kaip tik būtent turime vietų, kuriose tokios mokestinės lengvatos būtų ganėtinai efektyvi priemonė. Dėl reguliacinės aplinkos taip pat yra dalykų, kuriuos reikėtų pakeisti ir kuriuos reikėtų daryti. Šiuo atveju mes nusitaikome, būtent kalbame apie didžiausias investicijas. Tai yra tos, kurioms būtų aktualiausia tokia pelno mokesčio lengvata ir kurios turėtų duoti didžiausią efektą. Tai būtent pagrįsta analize, kuri buvo atlikta tiek „Investuok Lietuvoje“, tiek kitų analitikų. Bet, be abejo, kitas priemones, taip pat lygiagrečiai teisės aktų projektų pakeitimus taip pat darysime.

PIRMININKAS. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, vakar, rodos, ar šiandien Mokesčių inspekcija paskelbė, kad per kovo mėnesį mes į biudžetą nesurinkome daugiau kaip 100 mln. eurų. Jeigu žiūrėtume į pelno mokestį, tai net aplinkinėse valstybėse jis yra mažiausias, palyginti su kaimynais. Jeigu žiūrėtume į surenkamo pelno mokesčio dalį su Europos Sąjungos vidurkiu nuo BVP, tai mes tik pusę to surenkame. Todėl mano klausimai net keli. Ar tinkamas tas laikas, kai biudžetui ir taip lėšų bus dar mažiau dėl krizės ir karantino? Ir kodėl pasirinkote 20 metų atidėjimą arba nemokėjimą, o ne 50 ar 100? Nes taip jūs primetate ne vienai būsimai Vyriausybei savo tam tikrą požiūrį į mokesčių surinkimą. Ačiū.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimą. Pirmiausia dėl pačios logikos atsakant dėl 20 metų. Pritraukiant investuotojus yra tam tikros lubos, tai yra iki 25 % visos investicijos paprastai gali būti teikiama per valstybės paskatas, mokestines ar kito tipo. Šiuo atveju jau dabar tos investicijos, kurios buvo pritrauktos, buvo skatinamos kitais būdais, tik skirtumas tas, kad iš karto yra padaroma lengvata visai tai sumai, kuri atitinka tuos 25 %. Šio pasiūlymo esmė yra ta, kad pelno mokesčio lengvata leistų tokio dydžio apimties nuolaidą, paskatą surinkti per ilgesnį laikotarpį, šiuo atveju per 20 metų. Viena vertus, buvo orientuojamasi pagal tai, kodėl 20 metų, antra vertus, 20 metų laikotarpis, kaip ir minėjau, prilygtų maždaug toms lengvatų apimtims, kurios šiuo metu yra LEZ'uose. Ten yra diferencijuoti kriterijai pagal laikotarpius, bet iš esmės nenorime sukurti pernelyg didelių mokesčių lengvatų, kurios iškreiptų ir LEZ'ų sistemą. Gal tiek.

PIRMININKAS. Ir paskutinis klausia V. Poderys.

V. PODERYS (MSNG). Dėkui, pirmininke. Gerbiamas ministre, iš jūsų prezentacijos supratau, kad čia taikoma užsienio investuotojams. Ar ir Lietuvos investuotojams? Jeigu taip yra, tai kuo skiriasi tie kapitalai? Aišku, reaguodamas į Simono repliką tikiuosi, kad čia nėra kažkam pritaikyta.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimą. Patikslinsiu, kad tai taikoma tiek tiesioginėms užsienio investicijoms, tiek vietiniam kapitalui. Pagrindinis kriterijus yra investicijų suma, apimtis 30 mln. eurų, ir darbo vietų skaičius 200.

PIRMININKAS. Dėkoju, ministre, atsakėte į visus klausimus. Motyvai dėl viso. Nuomonė už – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Kolegos, kiekvienas fabrikas ir gamykla, kurios kapitalas yra užsienyje, ypač Vakarų Europoje arba NATO šalyse, tolygu tam geram tankui, kuris gina mūsų saugumą. Iš tikrųjų tai yra nacionalinio saugumo interesas, kad įmonės, užsieniečiai investuotų į Lietuvą savo pinigus ir čia kurtų ne tik aukštos pridėtinės vertės darbo vietas, bet ir rūpintųsi šios šalies geopolitiniu saugumu, demokratiniu, socialiniu vystymusi, nes tai garantuoja ir jų pinigų saugumą. Turime galvoti, kad kapitalo investicijos nėra tas pats, kas paslaugų centrai, kurie galbūt dėl pasikeitusių darbo rinkos fliuktuacijų, arba svyravimų, gali išsikraustyti per metus ar dvejus. Kai investuojama į fabrikus arba intensyvią gamybą, investuojama dešimtmečiams, todėl tokios investicijos yra tikrai ir nacionalinio saugumo klausimas. Labai kviečiu į tai žiūrėti ne tik per tai, kad kažkoks sektorius čia gaus nuolaidą, bet žiūrėti į tai, kad tai yra sektorius, kurio kiekviena pramonės vieta sukuria keturias darbo vietas aptarnaujančiuose sektoriuose, paslaugų sektoriuose, logistikoje. Žiūrėkime į tai kaip į galimybę įkurti LEZ'ą kiekvienoje Lietuvos savivaldybėje. Tą yra padariusi Lenkija, leidusi pritaikyti mokestines lengvatas bet kur, yra įgyvendinusi kažkokius kriterijus, ypač kalbant apie pluoštinių kanapių gamyklas. Tai būtent tokie projektai ir galėtų pretenduoti regionuose atsidaryti. Medienos apdirbimas, grūdų apdirbimas, eksportuojame 6 mln. tonų iš Lietuvos į pasaulį, esame kaip Afrika – žaliavų tiekėja, o ne žaliavų perdirbėja.

PIRMININKAS. Laikas.

S. GENTVILAS (LSF). Kviesčiau pritarti ir džiugu, kad teikiate tokius projektus.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Tikrai kalbėčiau kitaip, jeigu būtų kitokia situacija. Kalbėsiu prieš dėl keleto priežasčių. Po tokių įstatymų projektų siūlymų gerovės valstybė kaip laivas tolsta nuo kranto, nes kalbame apie tai, kad persikirstymas per biudžetą yra pats mažiausias Europos Sąjungoje, bet ir toliau eina siūlymai, kurie nedidins biudžeto surinkimo, o jį dar toliau mažins. Aš suprantu, kad tai įvyks ne iš karto, jeigu įvyks, žiūrint ypač po to, kas šiandien vyksta pasaulyje ir Europoje. Po koronaviruso, aš manau, pasikeis požiūris ir į globalizaciją, ir į visus kitus iššūkius. Na, svajoti nedraudžiama, galima pasakyti. Pasirodžius tokiems siūlymams aš skaičiau ir pačių verslininkų kritines pastabas, kad yra diferenciacija. Jeigu tu investuoji tuos 30 mln. į kelias įmones, tai tu negauni lengvatos, jeigu tu į vieną ir 200 žmonių įdarbini, ir ne 20-čiai metų, o trumpesniui, tik 20 gauni nuolaidas, tai patys verslininkai kritikuoja. Tikiuosi, kad komitetas rimtai pažiūrės į tai.

Svarbiausia visgi tai, kaip bus su biudžetu. Mes skolinsimės pinigų, nes biudžetas, jau sakiau, pradeda surinkti mažiau, tai reikės kažkaip grąžinti. Nežinau, kas juos grąžins ir kaip, kai ir taip mažas pelno mokestis, o mes dar norime dalį įmonių nuo jo atleisti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai visi išsakyti. Balsuosime dėl šio projekto vėliau.

19.50 val.

Reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo Nr. X-1478 9, 58, 59 straipsnių, 6 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 3¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4493ES, Teisėkūros pagrindų įstatymo Nr. XI-2220 15, 16 straipsnių pakeitimo ir 16¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4494 (*pateikimas*)

Toliau darbotvarkėje – Reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo Nr. X-1478 kai kurių straipsnių, 6 priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 3¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4493ES. Kartu ministras pristatys ir lydimąjį. Prašau.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, šių įstatymų projektų tikslas yra perkelti į nacionalinę teisę Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl proporcingumo patikros prieš priimant naujas profesijų reglamentavimo nuostatas. Ši direktyva turi būti perkelta iki šių metų liepos 30 dienos.

Įstatymo projektu siekiama įpareigoti kompetentingas institucijas, prieš priimant įstatymų pakeitimus ar naujus įstatymus, kai jie susiję su reglamentuojama profesija, atlikti atitinkamų nuostatų proporcingumo vertinimą. Atliekant proporcingumo vertinimą, kiekviena reguliuojanti nuostata turės būti įvairiapusiškai įvertinta, palygintos visos galimos alternatyvos ir taip pat mažiau ribojančios priemonės. Tai yra pirmas siūlymas.

Antrasis dalykas, būtent kompetentingos institucijos, priėmus atitinkamą teisės aktą, atliktą proporcingumo vertinimą turės pateikti Europos Komisijai ir kitoms valstybėms narėms galimam vertinimui per Europos reglamentuojamų profesijų duomenų bazę.

Lydimasis Teisėkūros įstatymas keičiamas siekiant teisinio aiškumo. Proporciningumo vertinimas, kaip teisės akto projekto lydimasis dokumentas, turės būti teikiamas profesinių kvalifikacijų koordinatoriui išvadoms gauti būtent pagal Teisėkūros pagrindų įstatymo nustatytas teisės aktų projektų derinimo procedūras.

Taip pat šiuo Teisėkūros įstatymo projektu yra keičiamos įstatymo 9 straipsnio 11 ir 12 dalys. Jos nesusijusios su įgyvendinama direktyva, tačiau keičiamos dėl Europos Komisijos pradėtos pažeidimo procedūros. Siūloma patikslinti tuose straipsniuose minimas sąlygas dėl leidimo pradėti teikti paslaugas laikinai, o kartais ir pačių terminų.

Šie kriterijai ir proporcingumo vertinimo tvarka, priėmus įstatymą, bus nustatyti įstatymo projekto įgyvendinamajame teisės akte, tai yra patys kriterijai ir tvarka bus tvirtinami Vyriausybės nutarimu. Prašau pritarti po pateikimo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausti niekas neužsirašė. Tuoj pažiūrėsime, ar dėl motyvų užsirašė. Taip pat nėra. Dėl šių projektų taip pat balsuosime kiek vėliau.

19.53 val.

Inovacijų skatinimo fondo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4530, Technologijų ir inovacijų įstatymo Nr. XIII-1414 14 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4531 (*pateikimas*)

Toliau darbotvarkėje – Inovacijų skatinimo fondo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4530 kartu su lydimuoju. Prašom pristatyti.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, Lietuva turi dvi esmines problemas inovacijų sektoriuje. Pirmą problemą, kad Lietuvoje nėra pakankamai skatinama inovacinė veikla. To pavyzdys yra tai, kad Lietuva užima tik 21 vietą Europos Sąjungos inovacijų švieslentėje.

Antra problema yra didelė priklausomybė nuo netolygaus finansavimo Europos Sąjungos fondų lėšomis, būtent inovacinės veiklos finansavimo.

Trečias dalykas, ką taip pat verta pastebėti, kad iki šiol nebuvo įstatymo, sisteminiu požiūriu reguliuojančio valstybės skatinamojo finansavimo veiklą mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtos ir inovacinės veiklos srityse. Taip pat tai matyti iš Europos Sąjungos Tarybos rekomendacijų

Lietuvai, pateiktų 2019 metais, kuriose pažymima, kad mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtos veiklų finansavimas Lietuvoje nėra pakankamas ir reikia didesnių investicijų į mokslinius tyrimus, eksperimentinę plėtrą ir inovacijas pirmiausia privačiame sektoriuje.

Todėl šiuo Inovacijų skatinimo fondo įstatymu bus pasiekti penki pagrindiniai tikslai. Pirmas dalykas yra daugiau formalus teisinis, tai yra įgyvendinamos Technologijų ir inovacijų įstatymo nuostatos, būtent įsteigiant Inovacijų skatinimo fondą.

Antrasis tikslas yra užtikrinti tvarų skatinamųjų subjektų finansavimą nuo fondo veikimo pradžios 2021 metais ir ne trumpiau nei iki 2040 metų pabaigos, įskaitant ekonominių sunkumų šalyje laikotarpius.

Trečias tikslas yra nuosekliai mažinti tokio finansavimo priklausomumo nuo Europos Sąjungos fondų lėšų priklausomybę, ir 2040 metais ta priklausomybė turėtų siekti ne daugiau negu 20 % visų fondo įplaukų.

Ketvirta, skatinti subjektų mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtos ir inovacijų veiklą kad ir kurioje srityje jie veiktų, kartu skatinti ir šalies ilgalaikį konkurencingumą.

Penktasis išvestinis tikslas – nuosekliai gerinti Lietuvos pozicijas Europos inovacijų švieslennės tyrime.

Kartu su Fondo įstatymo projektu teikiamas Technologijų ir inovacijų įstatymo atskirų straipsnių pakeitimo projektas. Priežastis yra ta, kad pagal dabar galiojančias Technologijų ir inovacijų įstatymo nuostatas iš šio fondo lėšų galėtų būti finansuojama tik eksperimentinę plėtrą arba inovacinę veiklą vykdančių subjektų vykdoma eksperimentinė plėtra. Tik viena sritis – eksperimentinė plėtra, o mokslinius tyrimus vykdančios subjekto negalėtų gauti finansavimo iš šio fondo. Todėl šiame įstatyme yra padaryti pakeitimai, įtvirtintos nuostatos, kad galėtų būti skatinamos investicijos į visas keturis sritis: pirma, į fundamentinius mokslinius tyrimus; antra, į taikomuosius mokslinius tyrimus; trečia, eksperimentinę plėtrą; ketvirta, inovacinę veiklą.

Tokia yra šio įstatymo esmė – būtent įsteigti Inovacijų skatinimo fondą ir pasiekti tuos tikslus, kuriuos jau minėjau. Gerbiamieji Seimo nariai, prašau pritarti projektams po pateikimo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, atsisakau.

PIRMININKAS. Atsisako. V. Poderys. Prašom.

V. PODERYS (MSNG). Dėkoju, pirmininke. Gerbiamas ministre, aš suprantu, kad šitas jūsų failas, nelietuviškai kalbant, jums yra naujas, bet vadinamoji inovacijų reforma jau tęsiasi dvejus su puse metų ir parlamentinės kontrolės prasme mes vis girdime, kad kažkas vyksta, tuoj tuoj atneš rezultatus arba tuoj tuoj kažkokie rodikliai bus pasiekti. Dabar, kai jūs teikiate šį įstatymo projektą, atrodo, kad viskas lyg ir iš naujo prasideda.

Ar negalėtumėte šio įstatymo projekto ir savo pasiūlymų pateikti vykstančios, jeigu taip suprantu, inovacijų reformos kontekste, kad būtume tikri, kad tikrai ta inovacijų reforma vyksta, jeigu vyksta? Dėkui.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimą. Taip, tai yra vykstančios inovacijų reformos kontekste. Ir struktūriškai galima išskirti du pagrindinius dalykus, tai yra administracinę dalį, arba, sakykim, visų už inovaciją atsakingų institucijų konsolidavimą Lietuvoje. Antroji dalis yra būtent pakankamo adekvataus finansavimo užtikrinimas inovacijoms. Kalbant apie pirmąją dalį, tikslas yra išgryninti veiklas, nes šiuo metu Lietuvoje yra, rodos, šešios ar septynios institucijos, kurios turi po dalelę atsakomybės už inovacijas, už skirtingas administravimo sritis. Tikslas yra vienas – palaipsniui konsoliduoti tuos klausimus.

Turiu pripažinti, kad šiuo metu – būtent šį mėnesį, šiomis savaitėmis, reforma yra pristabdyta dėl natūralių aplinkybių, nes dėmesys yra skiriamas ekonomikos skatinimo priemonėms. Bet šis fondas ne mažiau reikšmingas, kad užtikrintume tvarų finansavimą, nes, be institucijų konsolidavimo, taip pat reikia turėti ilgalaikio, tvaraus finansavimo perspektyvą. Tam yra skiriamas šis įstatymo projektas.

PIRMININKAS. Klausia V. Bakas.

V. BAKAS (MSNG). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, iš tikrųjų svarbi iniciatyva, bet mano klausimas būtų toks: kaip jūs įsivaizduojate, koks turėtų būti finansavimas,

skirtas inovacijų plėtrai, koks tai yra paketas, sakykim, metų–trejų perspektyvoje? Kokią jūs perspektyvą matote ir koks turėtų būti tokių investicijų rezultatas?

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju. Aš gal pradėsiu nuo rezultato. Tikslas – sukurti, kad ne tik mokslas būtų mokslui, bet inovacijos būtų orientuotos į verslo poreikius. Dėl to, kalbant apie finansavimo šaltinius, pagrindiniai galėtų būti trys.

Pirmasis šaltinis, kuris jau dabar *de facto* egzistuoja, bet, kaip ir minėjau, yra per daug didelė priklausomybė ir, žiūrint į perspektyvą, kitoje finansinėje perspektyvoje ir dar kitose reikėtų mažinti priklausomybę nuo Europos Sąjungos fondų. Šiuo metu ta priklausomybė yra pernelyg didelė, tas finansavimas turėtų būti diversifikuojamas. Tai dviem šaltiniais. Vienas iš jų yra valstybės lėšos, kurios ir dabar skiriamos, bet jos yra išmėtomos, neskiriamos būtent konsoliduotai veiklai, tai yra fragmentuotoms veikloms, ir todėl nėra tokių aiškių kriterijų, sakykime, apsibrėžti, ko nori verslas, ko nori valstybė, ko nori mokslas.

Trečias finansavimo šaltinis yra būtent privataus verslo lėšos, kurios per šį fondą galėtų būti konsoliduojamos. Tai yra trys pagrindiniai finansavimo šaltiniai. O kalbant apie skaičius, pagal mūsų prognozę, būtent per 19 metų, iki 2040 metų, per šį fondą turėtų būti surinkta maždaug 1 mlrd. eurų. Per 19 metų.

PIRMININKAS. Daugiau klausimų nėra. Dėl motyvų taip pat niekas neužsirašė. Dėl šių projektų balsuosime kiek vėliau.

20.01 val.

Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 23 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4573 (pateikimas)

Paskutinis projektas prieš balsavimą – Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 23 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4573. Prašom.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, šiuo įstatymo projektu siūloma suteikti teisinį pagrindą Vyriausybei priimti sprendimus, kad Vyriausybės patvirtintų teisės aktų nuostatos būtų taikomos be išimčių visais lygmenimis valstybės ir savivaldybių valdomose įmonėse, tai yra tiek pačiose įmonėse, tiek dukterinėse bendrovėse, tiek paskesnėse dukterinėse bendrovėse, tai yra per visus lygmenis. Jomis siekiama tiek veiklos skaidrumo, tiek valdymo efektyvumo.

Kokia šiuo metu praktinė problema sprendžiama? Vyriausybės priimtuose teisės aktuose yra nustatyti tam tikri administraciniai svertai, tačiau šiuo metu jie yra tik rekomendacinio pobūdžio. Šiuo įstatymu būtent tie svertai būtų sustiprinti ir taptų privalomi. Aš kalbu apie labai konkrečius dalykus, kad visos valstybės ir savivaldybių valdomos įmonės ir visos paskesnėsios dukterinės įmonės, rengdamos strategiją, privalėtų ją derinti su Valdymo koordinavimo centru. Taip pat joms būtų nustatytas siektinas pelningumo rodiklis ir būtų taikomi tie patys principai dėl kolegialių organų sudarymo. Tai yra tokie praktiniai dalykai. Iš esmės šiuo metu turime tokią praktinę problemą, kad, kaip ir minėjau, tai yra rekomendacinio pobūdžio nuostatos, o jos turėtų tapti privalomojo pobūdžio nuostatomis.

Kiti įstatymo projektu siūlomi pakeitimai. Viešosios įstaigos „Stebėsenos ir prognozių agentūra“ pavadinimo pakeitimas į Valdymo koordinavimo centrą, taip pat įgaliojimų išplėtimas Valdymo koordinavimo centrui dukterinių ir paskesnių eilių dukterinių bendrovių atžvilgiu. Čia kalbu apie du pagrindinius elementus. Tai yra būtent pirmiausia apie rengimą gerojo valdymo indekso, kuris būtų rengiamas visoms valdomoms įmonėms dukterinėms ir visoms paskesnėms bendrovėms. Taip pat galėtų būti vertinama pasirinktinai, na, būtent šių institucijų, pasirinktų valstybei atstovaujančių institucijų sprendimai. Tą vertinimą darytų Valdymo koordinavimo centras. Siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos suteiktų galimybę siekti didesnio dukterinių bendrovių ir paskesnių eilių, pabrėžčiau, dukterinių bendrovių veiklos skaidrumo ir jų valdymo efektyvumo. Prašau pritarti įstatymo projektui po pateikimo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia E. Pupinis. Atsisako. V. Poderys.

Toliau posėdžiui pirmininkauja Seimo Pirmininkas V. Pranckietis.

V. PODERYS (*MSNG*). Dėkui, pirmininke. Gerbiamas ministre, ačiū už projektą, bet turiu kritiškų pastabų, mano klausimas bus kritiškas. Visų pirma iš visų valstybės valdomų įmonių turbūt reikėtų išskirti strategines. Dėl daugelio tikrųjų ir didžiųjų strateginių įmonių valdymo, man atrodo, valstybė nepasakė savo principų, kokių norėtų. Yra nemažai valdybų strateginių įmonių, kur dirbama be valstybės atstovo, arba deklaruojama, kad dauguma nepriklausomų narių, bet ten nėra nepriklausomų narių. Jūs akcentuojate pelningumą, jeigu turime monopolijas. O jos tokios, yra monopolijos arba oligopolijos. Tai pelningumo rodiklis yra nereikšmingas, turi būti efektyvumo rodikliai ir daug kitų. Man atrodo, ministre, kad per medžius nematome miško. Bent jau dėl strateginių įmonių aš esu pats įregistravęs ir pateikęs įstatymo projektą, bet vyriausybės struktūros ir, aišku, visa ta minia, kuri ganosi aplink tas įmones, stabdo tą projektą kaip pašėlusį. Ar prie tų didelių problemų, didžiųjų principų grįšime kada nors, ar ne? Ar Vyriausybė atsiųs savo nuomonę dėl didžiųjų principų? Dėkui.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimą ir pastabą. Pirmiausia reaguočiau, kad dėl jūsų įstatymo projekto ir dėl to projekto, dėl kurio paprašyta Vyriausybės išvados, Ekonomikos ir inovacijų ministerija jau pateikė projektą, jis keliauja į Vyriausybę ir artimiausiu metu jam bus pritarta. Tenai kai kurie iš tų elementų yra aptariami dėl jūsų minėtų didžiųjų kolizinių tam tikrų momentų, kurie susiję su Akcinių bendrovių įstatymu ir kitomis paskesnėmis nuostatomis. Vyriausybės išvada bus pateikta.

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Klausia V. Rinkevičius.

V. RINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Ačiū. Gerbiamas ministre, ar čia mes neatversime kokių nors landų dėl antrinių įmonių, kur ta sąvoka „laikykis arba paaiškink“, ar čia nepritaikyta stambios energetikos, susisiekimo valstybinėms įmonėms, kurios turi ir prikūrė įvairių antrinių įmonių, ar neatsiras dviprasmybių ir skaidrumo?.. Ar čia nereiktų antikorupcinį vertinimą STT atlikti, nes tai gali sukelti daug abejonių, žinant mūsų patirtį, deja, kai kuriose srityse gana skaudžią iš mūsų 30 metų nepriklausomybės, kai panašių atvejų su mūsų valstybinėmis įmonėmis yra buvę? Kaip jums atrodo, ar nesusidursime su tokiomis problemomis?

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimą. Priešingai, šiuo įstatymo projektu siekiama stiprinti skaidrumą ir valdymo efektyvumą. Tai siekiama daryti dviem būdais. Pirma, kaip ir minėjau, siekiama, kad atskaitomybė būtų visų, o ne tik valstybei ir savivaldybei priklausančių akcinių bendrovių, ne tik dukterinių įmonių, bet ir paskesnių dukterinių įmonių, tai yra iki pat apačios, jeigu taip galima pasakyti.

Antras dalykas. Iki šiol tie principai buvo tik rekomendacinio pobūdžio. Principas „laikykis arba paaiškink“ yra imperatyvus. Pirmiausia turi būti laikomasi tų principų. Taip, gali būti tam tikrų galbūt nenumatytų atvejų, kuomet reikėtų to paaiškinimo, bet skirtumas yra tas, kad iki šiol tai buvo tik rekomendacijos, o pagal šį įstatymo projektą būtų imperatyvus šių nuostatų taikymas.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamas ministre, sveikintinas žingsnis į priekį, bet šiek tiek šioje kadencijoje esame susidūrę ir su praktiniais žingsniais, kurie buvo šviesmečiai atgal. Kalbu apie Lietuvos pašto išvaikymą. Ten tikrai net nebuvo paklausta VKC ar kitų įstaigų apie gerąsias EBPO praktikas arba kaip sudaryti ar atnaujinti. Čia tebūnie istorijos metraščiams apie valstybės valdymą Susisiekimo ministerijoje šiuo metu.

Tačiau klausimas yra kitas. Vyriausybė yra numačiusi kur kas reikšmingesnę žingsnį, kuri vėluoja atlikti, tai yra valstybės įmonių ir savivaldybės įmonių statuso pakeitimas į uždarausias akcines bendroves. Šiandien, pavyzdžiui, urėdijos vadovas V. Kaubė yra tiesiogiai pavaldus ministrui K. Mažeikai, o įmonės valdyba yra tiesiog kavos gėrimo klubas, nes nei įmonės vadovas jai pavaldus, nei ministras turi tartis dėl kitų dalykų.

Tai visiška politizacija tokio profilio įmonių, o tai yra ne šiaip sau. Registrų centras, oro uostai, Uosto direkcija, urėdija, kelių priežiūra, ir prioritetas turėtų būti šitų problemų sprendimas. O dabar čia kažkoks poįstatyminio teisės akto sprendimas įstatymo metu atrodo kaip makiažas rimtų problemų, kurios egzistuoja šiandien dėl valstybės įmonių valdymo.

PIRMININKAS. Laikas!

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimą. Aš galbūt tik patikslinsiu, kad taip, dėl valstybės valdomų įmonių, kaip žinome, yra ir Vyriausybės patvirtintas planas. Praeitais metais dešimčių įmonių statusas buvo pakeistas iš valstybės valdomų įmonių. Šiandien Lietuvoje yra 49 valstybės valdomos įmonės. Per 2020 metus pagal tą planą, kuris yra patvirtintas Vyriausybėje, jų skaičius turėtų sumažėti 11–12 valstybės valdomų įmonių, tokia apimtimi. Be abejo, visuomet galima turbūt siekti ambicingesnio tikslo, bet yra ir tam tikros specifikos, tai susiję su šio statuso tam tikrais apribojimais. Na, pavyzdžiui, mes vertiname taip pat šiuo metu ir Ignalinos atominės elektrinės, kaip valstybės valdomos įmonės, statuso niuansus, tai ne visais atvejais ta konversija yra tokia lengvai įmanoma laiko požiūriu. Bet noriu užtikrinti, kad šiais metais, pagal šių metų planą, maždaug 11–12 valstybės valdomų įmonių turėtų sumažėti. *(Balsai salėje)*

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (MSNG). Gerbiamas ministre, suprantu, su kokiomis problemomis jūs susiduriate tam tikrose specifinėse įmonėse, bet ar jums neatrodo, kad jūs šiek tiek per daug apibendrinatė šį įstatymo projektą? Arba jūs paaiškinkite detaliau, kadangi norite apimti beveik visas įmones, ir savivaldybėse, ir visur kitur jis bus taikomas visoms, kaip suprantu.

Vis dėlto valdymo modelių įvairovė nėra visada neigiama, kai kur yra ir teigiama, nes yra tam tikra specifika, regionai, visa kita ir taip toliau. Ar nemanytumėte, kad vis dėlto jis turėtų būti tiksliau apibrėžtas, kam mes taikome? Atsisakyti tos įvairovės ir visiškai nepasitikėti savivalda kaip tokia, nemanau, kad geras dalykas, nes mes turime atlaisvinti tą potencialą, kurį mes turime, ir negalvoti, kad mes centralizuotai kartais visur gerai sprendžiame. Aišku, tai nesusiję su strateginiais objektais ir taip toliau, kur strateginės įmonės. Gal detaliau pasakykite, kokia bus jo apimtis.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimą. Kalbant apie savivaldybių valdomas įmones, šiuo metu tokių Lietuvoje yra 250. Ir iš tikro tai yra faktorius, kuris rodo, kad tam tikra įvairovė turi būti, bet valdymo metodo požiūriu, kriterijų požiūriu tai turėtų būti kaip įmanoma labiau unifikuota. Šiandien situacija yra tokia, kad savivaldybių valdomos įmonės... Na, iš esmės nėra galimybių, galima, be abejo, tik savanoriškais pagrindais pasitikrinti, ar jos valdomos teisingai, skaidriai ir efektyviai. Šio įstatymo nuostatos suteikia tas galimybes pasitikrinti, bet dėl paties turinio ar įmonių, sakykime, specifikos, be abejo, tie skirtumai turės išlikti. Čia aš pasitikiu Valdymo koordinavimo centro kompetencija taikant patį valdymo metodą, bet paliekant tam tikrą diskreciją dėl paties turinio.

PIRMININKAS. Dėkoju pranešėjui. Į visus klausimus atsakyta. Dėl motyvų Seimo nariai neužsirašė. Gerbiami kolegos, kadangi nėra dviejų įstatymų projektų autorių, tai yra Prezidento patarėjo J. Neverovičiaus... *(Balsai salėje)* O, gerai tada.

20.14 val.

Miškų įstatymo Nr. I-671 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4246 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-21 klausimas – Miškų įstatymo 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4246. Pranešėjas – J. Neverovičius, Prezidento vyriausiasis patarėjas. Pateikimas. Prašom. Po šio pateikimo Seimo nariams perduokite, kad rinktųsi, pradėsime balsavimą.

J. NEVEROVIČ. Gerbiamas Pirmininke, gerbiami Seimo nariai, norėčiau pateikti Lietuvos Respublikos Prezidento siūlymą dėl Miškų įstatymo 3 straipsnio pakeitimo. Jo esmė yra mažinti plynųjų pagrindinių miško biržių dydį iki 4 hektarų nuo dabartinių 8 hektarų. Motyvacija yra paprasta. Norime, kad būtų mažinama vizualinė žala, norime mažinti žalą ekosistemoms ir taip pat atliepti visuomenės poreikius mažinti pagrindinius plynuosius kirtimus. Šis pasiūlymas eina ranka rankon su naujosios Miškų strategijos svarstymais, kur akivaizdžiai matyti, kad turės atsirasti naujas faktorius, pagal kurį turėtume vertinti mūsų miškus, tai yra socialinė kultūrinė motyvacija. Manome, kad šis pasiūlymas taip pat eina ta linkme. Labai prašytume, kad šis pasiūlymas būtų svarstomas kartu su Vyriausybės pasiūlymu dėl biržių mažinimo. Manome, kad galėtume parengti bendrą, suderintą ir maksimaliai visuomenės ir interesų grupėms tinkantį sprendimą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia Seimo narys E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, kaip ir sakėte, šiandien buvo pateiktas vienas ministro įstatymo projektas, bet ten truputį kitokie skaičiai. Iš kur jūs ėmėte tuos savo skaičius? Iš tikrųjų turbūt kai kada reikia vadovautis ir protingumo kriterijais, nes tie skaičiai tokie yra... Jeigu, tarkim, biržė, kur brandus medis, yra 4,5 hektaro, tai ką daryti? Pusę hektaro palikti? Turbūt būtų galima ieškoti kokių nors kitokių kriterijų ir vis dėlto pasitikėti specialistais, nes čia, žinote, yra labai populiariu. Jeigu kas nors sušunka – tai mažinti iki kokių nors skaičių, bet vis dėlto už tai turi atsakyti specialistai. Ką jūs manote apie tai, kad vis dėlto galbūt kažkokių daugiau logiškų kriterijų turėtų būti negu kad tik tai skaičiai?

J. NEVEROVIČ. Iš tikrųjų mes siūlome tokį sprendimą, kuris išsigaliotų visiems naujiems projektams. Tie, kurie dabar yra patvirtinti, būtų įgyvendinti pagal dabartinę tvarką. Nematome šitos problemos, nes dabartinių projektų neliesime.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys K. Bacvinka.

K. BACVINKA (LVŽSF). Gerbiamas pranešėjau, aš manau, jūs tikrai turėtumėte žinoti tą dalyką, kad, sakykim, miškininkai projektuoja vykmečiui, tai yra dešimt metų. Dabar, sakykim, jeigu...

J. NEVEROVIČ. Ar galite...

K. BACVINKA (LVŽSF). ...miško savininkas yra pasidaręs miškotvarkos projektą dešimčiai metų, ten yra suprojektuota biržė, sakykim, 4,1, tai kai dabar jam reikės visą miškotvarkos projektą daryti per naują, o tai kainuoja nemažus pinigus, kas padengs tiems savininkams šitas išlaidas?

J. NEVEROVIČ. Ačiū už jūsų klausimą. Dar kartą pakartosiu – pagal mūsų pasiūlymą tų projektų, kurie yra dabar patvirtinti, nekeisime. Tai galios visiems naujiems projektams. Toks yra pasiūlymas.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (MSNG). Gerbiamas pranešėjau, kur galėtumėte paryškinti tą skirtumą tarp jūsų ir Vyriausybės projekto?

J. NEVEROVIČ. Ačiū už klausimą. Mūsų pasiūlymas liečia vadinamuosius ūkinius 4A kategorijos miškus, o Vyriausybės projektas analizuoja ir siūlo pakeitimus ir kituose miškuose.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju. Gerbiamas Prezidento patarėjau (čia aš), vasario pabaigoje prezidentūroje vyko tikrai įspūdingas forumas miškų klausimu ir ten buvo akivaizdžiai matyti dvi skirtingos grupės ir ieškota balanso, kaip tvariai ūkininkauti miškuose, ką reikia saugoti ir ko nesaugoti. Šiandien Vyriausybė ir ministras K. Mažeika pateikė, kiek saugoti daugiau ir intensyviai saugoti, bet natūralus atsakymas tame forume, kuris vyko prezidentūroje Prezidento iniciatyva ir Prezidentas dalyvavo, buvo tas, kad kitur leisti daugiau, tada intensyviau ten, kur nėra saugomos teritorijos. Dabar per šį posėdį pateikiamos abidvi alternatyvos: saugomose saugoti itin griežtai, o jūsų dabar projektas yra, kad kur menkaverčiai miškai, tarkim, Rietavo giria, kur yra žmonių mažai, saugomų vietovių mažai, ir ten saugoti dar stipriau.

PIRMININKAS. Klauskite!

S. GENTVILAS (LSF). Kur tas balansas?

J. NEVEROVIČ. Ačiū už jūsų klausimą. Aš manau, kad atsakymas yra vis dėlto rasti kompromisinį sprendimą, kuris būtų suderintas su visomis interesų grupėmis: ir su miškininkais, ir su tais, kurie serga už tai, kad kuo mažiau būtų kirtimų, ir su profesoriais, ir su tais, kurie tiesiog laisvalaikį į mišką nueina. Tam reikia mokslinio darbo, tam reikia Miškų strategijos. Matyt, tie įstatymų pakeitimai eina atliepiant tą lūkestį, kad bus greitai sprendimai. Visuomenė vis tiek to laukia. O tuo metu specialistai, ministerija dirba su Miškų strategija. Tikėkimės, kad pavyks rasti tuos kompromisus ir juos išgryninti.

PIRMININKAS. Dėkoju, jūs atsakėte į visus klausimus. Toliau – motyvai. Motyvai po pateikimo. Už – K. Mažeika.

K. MAŽEIKĄ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Ačiū kolegai, iš tiesų turbūt klausimų yra ir bus dar daugiau. Kolegai Simonui norėčiau tik pasakyti, kad tai nebuvo forumas ar konferencija prezidentūroje, tai buvo turbūt daugybės dar laukiančių susirinkimų, ar tai bus nuotoliniu būdu, o jeigu pasibaigs karantinas, gyvai, su visomis suinteresuotomis pusėmis susitikimai regionuose,

turbūt tuose karštuose taškuose, kad galėtume, rengdami Miškų strategiją ateinančiam dešimtmečiui, išdiskutuoti ir atsakyti visuomenei, turbūt ir išgirsti visuomenę ir jos lūkesčius apie tai, kokios miškininkystės, kokių galbūt prioritetinių krypčių norime ateinantį dešimtmetį.

Manau, kad tikrai negali būti sprendimai priimami pagal tai, kuri pusė garsiau rėkia. Turbūt reikia išgirsti ir mokslininkus, ir specialistus, ir atsižvelgti į tarptautinę patirtį, kas yra daroma. Tikrai suprantu ir kviečiu pritarti šiam projektui. Manau, kad tikrai bus galima sujungti šiuos abu projektus kartu ir vėlgi toliau tęsti diskusijas, ieškoti to balanso, apie kurį mes kalbame, ir tokiu būdu priimti geriausius sprendimus. Turbūt reikia susitelkti ir girdėti visas puses.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narys K. Bacvinka.

K. BACVINKA (LVŽSF). Dabar dėl šio siūlymo, kad mažintume biržės plotus. Aš manau, tai išvis nėra, sakykim, koks nors ekosistemos saugojimas, nes nemažinant kirtimų normos, o mažinant kirtimų plotus, vadinasi, mes į tą patį mišką eisime daugiau kartų, tai mes jį ten daugiau kartų pažeidinėsime ir, sakykim, ekosistemoms bus daroma kaip tik didesnė žala. Aš sakyčiau, šitas siūlymas yra kaip ir... Siūlyčiau nepritarti aš jam.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiami kolegos, pereisime prie balsavimų, nes V. Simuliko nėra, jis yra vienintelis Miškų įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto autorius.

20.22 val.

Pluoštinių kanapių įstatymo Nr. XII-336 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3195(2) (svarstymo tęsinys)

Grįžtame prie Pluoštinių kanapių įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3195(2). Yra likęs balsavimas po svarstymo. Kviečiu balsuoti. Pritariantys po svarstymo balsuoja už. (*Balsai salėje*) Pasiūlymai bus svarstomi priėmimo metu.

Balsavo 82 Seimo nariai: už – 57, prieš – 2, susilaikė 23 Seimo nariai. Po svarstymo pritarta.

20.24 val.

Transporto lengvatų įstatymo Nr. VIII-1605 5 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4652 (pateikimo tęsinys)

Toliau – balsavimai po pateikimų. (*Balsai salėje*) Darbotvarkės 2-14 klausimas – Transporto lengvatų įstatymas. Gerbiami kolegos, galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaravimų lyg ir nebuvo. (*Balsai salėje*) Pritariame bendru sutarimu. Siūlomas pagrindiniu Biudžeto ir finansų komitetas. Galime pritarti? Pritariame bendru sutarimu. Ir siūloma svarstyti gegužės 12 dieną.

20.24 val.

Darbo kodekso 2, 21, 26, 41, 52, 55, 56, 57, 59, 60, 61, 72, 75, 83, 89, 93, 95, 104, 110, 112, 117, 127, 128, 135, 137, 140, 141, 144, 147, 172, 185, 188, 192, 193, 194, 198, 224, 225, 228 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 72¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4554 (pateikimo tęsinys)

Kitas projektas, darbotvarkės 2-15 klausimas – Darbo kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo ir kodekso papildymo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4554. Taip pat buvo pateikimas. Ar reikia balsuoti, ar galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime. Pritariame bendru sutarimu. Siūlomas komitetas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Galime pritarti? Pritariame. Siūloma svarstyti gegužės 7 dieną. Pritariame bendru sutarimu? Pritariame.

20.25 val.

Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 2 ir 58 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4475 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-16 klausimas – Pelno mokesčio įstatymo 2 ir 58 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4475.

Taip pat buvo pateikimas ir siūlau pritarti po pateikimo bendru sutarimu. Prieštaraujančių nėra. Priariame. Siūlomas komitetas – Biudžeto ir finansų komitetas. Pritariame bendru sutarimu Biudžeto ir finansų komitetui. Dėkoju V. Ažuolui. Siūloma svarstyti gegužės 19 dieną. Pritariame bendru sutarimu.

20.25 val.

Reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo Nr. X-1478 9, 58, 59 straipsnių, 6 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 3¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4493ES, Teisėkūros pagrindų įstatymo Nr. XI-2220 15, 16 straipsnių pakeitimo ir 16¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4494 (*pateikimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-17 klausimas – Reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo kai kurių straipsnių, 6 priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 3¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4493. Taip pat buvo pateikimas. Siūloma pritarti bendru sutarimu. Pritariame. Pagrindiniu komitetu siūlomas Ekonomikos komitetas, papildomu – Biudžeto ir finansų komitetas. Pritariame bendru sutarimu. Dėkoju.

2-17.2 klausimas, tai yra lydimasis – Teisėkūros pagrindų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir 16¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4494. Taip pat yra įvykęs pateikimas. Po pateikimo galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Negirdžiu neigiamos reakcijos. Pritariame bendru sutarimu. Papildomas komitetas – Ekonomikos komitetas. Taip pat pritariame bendru sutarimu. Siūloma svarstyti gegužės 19 dieną. Pritariame.

20.27 val.

Inovacijų skatinimo fondo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4530, Technologijų ir inovacijų įstatymo Nr. XIII-1414 14 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4531 (*pateikimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-18.1 klausimas – Inovacijų skatinimo fondo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4530. Pateikimas įvykęs. Prieštaravimų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Ekonomikos komitetas. Pritariame? Pritariame. Papildomi – Biudžeto ir finansų komitetas ir Švietimo ir mokslo komitetas. Tikrai reikia visų trijų komitetų? Negirdžiu atsakymo, matau vieną reakciją, kad nereikia papildomų komitetų? Papildomų komitetų nereikia? Nereikia. Gerai. Lieka tik pagrindinis komitetas – Ekonomikos komitetas.

Toliau 2-18.2 klausimas – Technologijų ir inovacijų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4531. Pateikimas įvykęs. Galime jam pritarti po pateikimo bendru sutarimu? Pritariame. Siūlomas pagrindinis komitetas – Ekonomikos komitetas. Tinka, pritariame? Papildomas – Švietimo ir mokslo komitetas. Reikia? Nereikia. Pritariame, kad nereikia, ir lieka tik pagrindinis Ekonomikos komitetas. Siūloma svarstyti gegužės 12 dieną. Pritariame bendru sutarimu.

20.28 val.

Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 23 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4573 (*pateikimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-19 klausimas – Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 23 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4573. Taip pat po pateikimo galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Ekonomikos komitetas. Pritariame. Kaip papildomas Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas reikalingas? Matau, G. Burokienė sako – ne, vadinasi, nereikalingas, nebūtinas. Pritariame tik pagrindiniam komitetui. Siūloma svarstyti gegužės 12 dieną. Pritariame.

20.29 val.

Miškų įstatymo Nr. I-671 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4246 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-21 klausimas – Miškų įstatymo 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4246, jį pristatė J. Neverovičius. Ką tik įvyko pateikimas. Kaip pagrindinis siūlomas Aplinkos apsaugos komitetas. Pritariame? Pritariame. Papildomas – Kaimo reikalų komitetas. Ar reikalingas komitetas? Reikalingas. Matau komiteto pirmininko reakciją, kad... (*Balsai salėje*)

Po pateikimo norite balsuoti? Gera. (*Balsai salėje*) Aš paklausiu, ar pritariame bendru sutarimu. Gera, balsuojame tada po pateikimo dėl įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4246. Pritariantieji pateikimui balsuoja už.

Balsavo 84 Seimo nariai: už balsavo 70, prieš – 2, susilaikė 12 Seimo narių. Po pateikimo projektui pritarta. K. Bacvinka. Prašom.

K. BACVINKA (LVŽSF). Vyriausybės išvados prašytume.

PIRMININKAS. K. Bacvinka prašo Vyriausybės išvados. Pritariame? Prašymui pritariame.

Ar dėl komitetų jau susitarėme? Aplinkos apsaugos komitetas ir Kaimo reikalų komitetas, sako, reikalingi. Tai pritariame abiem šiems komitetams. Ir siūloma svarstyti birželio 11 dieną. Pritariame bendru sutarimu.

20.32 val.

Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4539, Valstybės kontrolės įstatymo Nr. I-907 2, 9 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4540, Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 3, 35 ir 38 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4541, Biudžetinių įstaigų įstatymo Nr. I-1113 III skyriaus pavadinimo, 11, 13 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4542, Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4543, Valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 4, 8 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4544, Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 4, 12, 16, 20, 27, 29 ir 57 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4545, Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 19, 20 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4546, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sandaros įstatymo Nr. IX-547 1, 2, 5, 13, 15 straipsnių, antrojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir 8 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4547, Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 13¹, 28, 30 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4548, Įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo Nr. IX-575 3, 16, 22 straipsnių, aštuntojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 28¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4549, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. gegužės 30 d. nutarimo Nr. IX-912 „Dėl Rezervinio (stabilizavimo) fondo nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4550, Administracinių nusižengimų kodekso 185 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4551, Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 49, 59, 59¹, 64, 65, 206, 225, 226, 226¹ ir 226² straipsnių pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-4552 (pateikimo tęsinys)

Gerbiami kolegos, dar praleidome ministro V. Šapokos pateikimus nuo darbotvarkės 2-11 klausimo, tai yra Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4539. Ir po pateikimo galime pritarti bendru sutarimu? Galime pritarti visam pateiktam blokui bendru sutarimu? Galime.

Dėl komitetų. Pagrindinis komitetas... (*Balsai salėje*) Gera, man sufleruoja, kad pasakyčiau, kaip surašyta. Komitetus siūlome tokius: Audito komitetas, Biudžeto ir finansų komitetas ir taip toliau. Pažiūrėkite į darbotvarkę, taip, kaip pateikta dėl kiekvieno projekto, siūloma pritarti tokiam komitetų pasiūlymui. Pritariame bendru sutarimu. Svarstyti numatoma birželio 9 dieną. Taip pat pritariame bendru sutarimu.

Kolegos, iki paskelbto posėdžio laiko yra likę aštuonios minutės ir mums reikia dabar pasitarti. Yra du Seimo narių pareiškimai ir yra rezervinių klausimų. Ar tęsiame posėdį su rezerviniais klausimais, ar duodame pareiškimus ir?... (*Balsai salėje*) Gana posėdžiauti? Bendru sutarimu.

E. Zingeris nori pasakyti. Prašom. Per šoninį mikrofoną.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Tai kad ten liko tik keli smulkūs dalykai. Rezervinių neliko daug. Ten yra keli nedideli dalykai. (*Balsai salėje*)

20.33 val.

Seimo narių pareiškimai

PIRMININKAS. Paleiskime. Kreipiuosi į pareiškėjus. Prašau pateikti pareiškimus, o po to Seimas nubalsuos, ar tęsime posėdį, ar ne. Naudokime tą laiką, kuris dabar tam yra skirtas.

Kviečiu Seimo narę D. Šakalienę. Prašom.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Tikrai ganėtinai retai darau tokius pareiškimus, bet iš tiesų labai praščiau jūsų penkių minučių dėmesio. Labai džiaugiuosi, kad premjeras šiandien iš tribūnos pasakė, kad išgirdo pasiūlymą, kad norėtų susitelkus dirbti, tai labai tikiuosi, kad bus išgirstas šiandien paskelbtas visų medikų organizacijų pagalbos šauksmas. Noriu atkreipti dėmesį, kad šiandien, kol mes posėdžiavome, Nacionalinis visuomenės sveikatos centras paskelbė, kad jau 135 medikai yra užsikrėtę koronavirusu, apie 1 tūkst. medikų yra izoliuotų. Manau, kad šiame kontekste mes tikrai turėtume išgirsti medikų organizacijų kreipimąsi. Jie sako, kad šiandien, atsižvelgiant į infekuotų medikų skaičių, turime pripažinti, kad medikų apsaugos priemonės iki šiol nėra pakankamos. Jie prašo mus prisiminti, kad dar 2012 metais patvirtinta Lietuvos higienos norma nustato, kad sunkaus, ūmaus respiracinio sindromo metu yra reikalingos apsaugos priemonės visam personalui, kontaktuojančiam su potencialiai infekuotais asmenimis. Kadangi A. Veryga, mūsų sveikatos apsaugos ministras, dar kovo 24 dieną paskelbė, kad pagal tarptautines rekomendacijas sveikatos sistemai rekomenduojama laikytis požiūrio, kad visi gali būti užsikrėtę, ar mes kalbame apie pacientus, ar apie visuomenę, tai medikai prašo vienareikšmiškai būtino aprūpinimo vienkartinėmis ir nevienkartinėmis... medžiaginiais drabužiais, apsaugos priemonėmis kiekvieną jų darbo dieną, nes iš tiesų tiekimas vis dar yra sutrikęs, medikai vis dar krenta iš fronto linijos kiekvieną dieną.

Matau, kad jūs iš tiesų visi labai pavargę ir nebelabai turite turbūt jėgų klausytis viso jų prašymo, todėl aš perskaitysiu tik dvi pastraipas, jeigu leisite, labai trumpai.

Jie prašo vienareikšmiškai užtikrinti, kad kiekvienam su bet kuriuo pacientu kontaktuojančiam sveikatos priežiūros įstaigos darbuotojui, medikui ar pagalbiniam personalui, būtų užtikrintos visos apsaugos priemonės, kurios numatytos patvirtintam COVID-19 atvejui pagalbą teikiančiam personalui. Taip pat labai prašo užtikrinti dar du dalykus, kad iš tiesų veiktų pamaininis darbas, nes tiesa yra ta, kad medikams su šitomis apsaugos priemonėmis yra labai sunku dirbti. Žiūrėkite, mes pavargstame su kaukėmis įvairiausiomis, kokias mes turime, sunku kvėpuoti, sunku kalbėti. Apsauginiai akiniai, kaukės, pirštinės, apsauginiai kostiumai – iš tiesų žmonės labai pavargsta, procedūros sulėtėja, todėl tikrai reikia daugiau darbuotojų ir tikrai reikia daugiau žmonių, kad galėtų tą daryti, bet kartu reikia sumažinti ir darbuotojų srautus.

Skaitau šį pranešimą tam, nes kiekvienas iš mūsų, kaip įstatymų leidėjas, turėtume žinoti, su kuo realiai šiandien susiduria medikai. Tikiu, kad per savo užimtumą ne visi perskaitėte šį kreipimąsi, kuris šiandien 8 valandą ryto buvo išplatintas.

Šalia to, aš nežinau, ar jūs irgi atkreipėte dėmesį, bet reagentai, kurie šiandien yra naudojami, yra suformuoti pagal koronaviruso SARS-CoV-2 genotipą, kuris buvo būdingas Kinijos regionui. Jau yra nustatyta daugiau kaip 4 tūkst. genotipo mutacijų, todėl šiandien Lietuva taip pat turi atlikti tyrimus, kokios genotipo variacijos yra būdingos mūsų kraštui ir ar nereikia koreguoti diagnostikos priemonių ir diagnostikos metodų. Iš tiesų ir mūsų, įstatymų leidėjų, rankose gali būti sprendimai dėl atitinkamo finansavimo.

Viliuosi, kad tai, ką aš sakau, dar kaip nors pasieks jūsų pavargusius protus, nes iš tiesų mūsų rankose yra tai, ką mes turėsime už kelių savaičių: ar turėsime pakankamai medikų, kurie galės teikti pagalbą, ir ar mes tiksliai žinosime epidemijos plitimo mastus, nes mes naudosime tikslus ir tam tinkamus reagentus, įtraukdami mokslininkus į genotipų variacijų nustatymą.

Ačiū. Manau, kad sutaupiau laiko.

PIRMININKAS. Kviečiu pareiškimą padaryti Seimo narį N. Puteikį.

N. PUTEIKIS (*LVŽSF*). Tik džiugios naujienos. Dvi. Lietuvos bankas skaidrina mums nuotaiką. Pirma žinia, kad jokia būdu negalima kovoti su kainomis, ir antra, žymiai džiugesnė žinia, – Lietuvos bankas ruošiasi Lietuvą apdovanoti nauju pastatu už 100 mln. eurų ir ką tik pasirašė sutartį už 1 mln. eurų su projektuotojais. Rado laiką! Pasidžiaukime.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, kadangi buvo du pasiūlymai: vienas – baigti posėdį, kitas – pratęsti posėdį, siūlau balsuoti ir apsispręsti. Tie, kurie siūlo baigti posėdį, balsuoja už, tie, kurie siūlo pratęsti, balsuoja prieš.

Užsiregistravo 70 Seimo narių, balsavo 69: už – 60, prieš – 9.

Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. balandžio 7 d. posėdį baigėme. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VIII (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 388 STENOGRAMA

2020 m. balandžio 21 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas V. PRANCKIETIS,
Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas G. KIRKILAS*

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Gerbiami kolegos, pradedame 2020 m. balandžio 21 d. Lietuvos Respublikos Seimo posėdį. Registruojamės!
Užsiregistravo 111 Seimo narių.

10.04 val.

Informaciniai pranešimai

Gerbiami kolegos, turiu informuoti, kad pagal Statuto 156 straipsnio 1 dalį Respublikos Prezidentas Seimo priimtą įstatymą, jeigu... (*Balsai salėje*) Garsiau? Gera. 1 dalis skamba taip: „Jeigu pagal Konstitucijos 71 straipsnio 1 dalį Respublikos Prezidentas Seimo priimtą įstatymą grąžina Seimui pakartotinai svarstyti, Seimo Pirmininkas apie tai praneša Seimui artimiausiame posėdyje.“ 2 dalis skelbia: „Ne vėliau kaip kitą posėdį.“ Informuojame apie tai, nes tie klausimai jau yra įtraukti. Tai yra Turizmo įstatymas ir Civilinio kodekso įstatymas. Civilinės saugos, Nepaprastosios padėties ir Vartotojų teisių apsaugos. Tokia informacija.

10.05 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2020 m. balandžio 21 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Dabar dėl darbotvarkės. E. Gentvilas turbūt pirmas atsistojo. Prašau.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, labas rytas. Seimo seniūnų sueiga pagal Statutą turi teisę teikti rekomendacijas valdybai. Valdyba yra patvirtinusi Seimo sesijos posėdžių grafiką. Taip pat valdyba patvirtino šios savaitės posėdžių grafiką. Tačiau Seimo seniūnų sueiga šį rytą balsavo, kad būtų surengti šią savaitę tik antradienio posėdžiai, nerengiant posėdžių ketvirtadienį. Ketvirtadienį turėjo būti Vyriausybės valanda ir liberalų opozicinė darbotvarkė. Rengiant Seimo posėdžius tik antradieniais, atimama iš opozicijos galimybė ketvirtadieniais teikti opozicines darbotvarkes ir rengti Vyriausybės valandą. Šis balsavimas šiandien Seniūnų sueigoje baigėsi 11:9 priimant sprendimą rengti Seimo posėdžius tik šiandien, antradienį, nerengiant jų ketvirtadienį.

Noriu pacituoti Seimo statuto 37 straipsnio 4 dalį: „Jeigu kurie nors darbotvarkės punktai priimami balsų dauguma prieštaraujant daugiau kaip trečdaliui Seniūnų sueigos narių, Seimui jie pateikiami kaip rekomendacijos.“ Kadangi prieštaravo daugiau kaip trečdalis Seniūnų sueigos narių, tai šis sprendimas dar nėra įsigaliojęs. Prašau posėdžio pirmininko Seimo Pirmininko teikti šią Seniūnų sueigos rekomendaciją Seime balsuoti dėl to, ar pakeisti valdybos priimtus sprendimus. Seniūnų sueigos rekomendacija santykiu 11:9 automatiškai negalioja. Ji įsigalioji galėtų tik tada, jeigu šiai Seniūnų sueigos rekomendacijai rengti posėdžius šią savaitę tik antradienį balsų dauguma pritartų Seimas. Prašau teikti pagal Statuto 37 straipsnio 4 dalį Seniūnų sueigos rekomendaciją balsuoti visam Seimui.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, nuo to priklausytų darbotvarkė. Todėl šį siūlymą turiu teikti dabar. Teikiu siūlymą balsuoti, ar rengti šią savaitę du posėdžius, ar rengti vieną posėdį. (*Balsai salėje*) Alternatyviai. Tie, kurie mano, kad turi būti surengti du posėdžiai, kaip buvo valdybos... (*Balsai salėje*) Atsiprašau, dvi dienos – antradienis ir ketvirtadienis – ir po du posėdžius. Taip. Dėl to kyla klausimas?

G. Landsbergis.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Gerbiamas Pirmininke, tikrai labai trumpas pataisymas. Aš noriu... Tai turėtų nuskambėti dėl protokolo. Buvo valdybos sprendimas ir Seimas turi apsispręsti, ar valdybos sprendimas galioja, ar ne. Tai reiškia, valdybos sprendimas yra dėl dviejų dienų ir dėl šio sprendimo reikia apsispręsti, ar jis yra galiojantis, ar negaliojantis. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Kvestionuojama yra ne tai. Yra kilęs klausimas, ar turime grafiką su dviem posėdžiais, ar turime grafiką su vienu posėdžiu. Seniūnų sueigoje buvo nuspręsta, kad... (*Balsai salėje*)

Gerbiami kolegos, parašyta Statute – paprastai du posėdžiai per dieną. Tai apie tai ir kalbame, kad vienas variantas yra paprastai du posėdžiai ir dvi dienos, kitas variantas – viena diena ir du posėdžiai. Tai yra šiandien.

Tie, kurie mano, kad turi būti vienos dienos posėdžiai... (*Balsai salėje*) Gerbiami kolegos! Eugenijau Gentvilai, patikslinkite tiksliai, dėl ko prašote, kad būtų balsuojama, nes kiekvienas mes turbūt... (*Balsai salėje*)

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas Pirmininke, kadangi paprastai vyksta du posėdžiai per dieną – rytinis ir vakarinis, tai kalbame ne apie posėdžių skaičių, kalbame apie dienų skaičių, kaip valdyba yra priėmusi. Seniūnų sueiga šiandien paneigė valdybos sprendimą ir pasiūlė rengti posėdžius tik vieną dieną. Taigi prašau teikti balsuoti, ar posėdžiai vieną dieną, ar dvi dienas, o posėdžių skaičius gali būti ir kitoks. Taigi dienų klausimas svarbiausia.

PIRMININKAS. Taigi kartoju tą patį, ką ir sakiau, kad apsispręsimė dėl dienų skaičiaus. Tie, kurie mano, kad turi būti viena diena, balsuoja už, tie, kurie mano, kad turi būti dvi dienos, taip, kaip buvo valdybos ir patvirtinta, balsuoja prieš. Alternatyvus balsavimas.

Už – viena diena, prieš – dvi.

Balsavo 119 Seimo narių: už – 65, prieš – 54, vadinasi, posėdžiausime vieną dieną. Seniūnų sueigos sprendimas patvirtintas.

V. Čmilytė-Nielsen. Prašau.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Praėjusią savaitę po valdybos sprendimo jūs informavote mane, kaip frakcijos seniūnę, kad šios savaitės ketvirtadienį bus rengiama popietė – opozicinė Liberalų sąjūdžio frakcijos darbotvarkė. Ši darbotvarkė Lietuvos Respublikos Seimo oficialiame puslapyje buvo, atrodo, ir šį rytą. Mano klausimas, pagal kiekno dūdelę ir kodėl šoka šis Seimas, priimdamas tokį sprendimą, kuris nebuvo numatytas, kuris iki šio ryto nebuvo žinomas?

PIRMININKAS. Darbotvarkės klausimai yra perkelti į šios dienos darbotvarkę, tai pirmas atsakymas. O dėl dūdelių aš norėčiau klausti atsakymo dirigento. (*Juokas salėje*)

G. Landsbergis.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Gerbiamas Pirmininke, šiandien... (*Plojimai, šūksniai salėje*).

PIRMININKAS. Prašau, įjungtas jūsų mikrofonas.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Aš tiesiog laikiu, kol cirkas baigsis. Nežinau, kiek čia tas trunks. Jau? Gerai.

Gerbiami kolegos, tai šiandien buvo pasakyta ir valdyboje, ir Seniūnų sueigoje, mes manome, kad yra absurdiška naikinti ketvirtadienio posėdį ir šiandien būti ir dirbti iki 3 valandos ryto. Tikrai tai nesukelia didesnių saugumo sąlygų čia sėdintiems salėje. Ir aš dar noriu priminti, kad ketvirtadienio darbotvarkės panaikinimas panaikina ne tik opozicinę darbotvarkę, bet panaikina labai svarbų institutą, tai yra Vyriausybės valandą, kurios mes netenkame. Todėl mes išbraukiame iš šios dienos darbotvarkės, prašome išbraukti visus bent jau mūsų frakcijos registruotus projektus ir informuojame kolegas, kad ketvirtadienį bus rengiamas tada neeilinis posėdis, kurio metu bus pristatoma opozicinė darbotvarkė ir Vyriausybės valanda. Traktuokite, kad tai yra prašymas išbraukti klausimus iš darbotvarkės.

PIRMININKAS. V. Čmilytė-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Seimo Pirmininke, aš vis dėlto noriu pasakyti, kad nenormalu mums atėjus į šią salę sužinoti, kokius klausimus mes svarstysime šiandien. Visgi, jeigu rimtai žiūrime į savo pareigas, mes turime pasirengti tos dienos posėdžiui. Jau ne pirmą kartą, ne pir-

mą savaitę mes ateiname į posėdį ir tik tada sužinome, kokie bus klausimai darbotvarkėje. Dėl to prašau išbraukti visus Liberalų sąjūdžio frakcijos registruotus projektus iš šios dienos posėdžio. Ačiū.

PIRMININKAS. A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*LSDDF*). Gerbiamas Pirmininke, gerbiami kolegos, kada baigsime žaisti tą rusišką ruletę? Aš suprantu, kad Seimo nariai prieš kameras nori parodyti, kad jų neima net kulkos. Todėl pažvelgus kaip dirba Vyriausybė, kaip dirba Prezidentas, dirba tiesiog iš savo kabinetų nuotoliniu būdu, be šitų antsnukučių, kad rinkėjai matytų jų veidus, tai aš siūlau grįžti prie Seimo nutarimo ir persikelti dirbti į kabinetus. Turime dirbti kaip priklauso – mažiausiai du kartus per savaitę. O šiandien aš prašyčiau kreiptis į Visuomenės sveikatos centro specialistus, kad įvertintų, ar tinkamas atstumas yra du metrai, ko mes reikalaujame iš piliečių, ar apsaugos priemonės yra tinkamos, ar posėdžiaujame ne daugiau kaip 20 minučių. Baikime kvailioti vieną kartą, o dėl kreipimosi aš visai rimtai.

PIRMININKAS. J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Be jau paminėtų frakcijų projektų išbraukimo, aš dar frakcijos vardu siūlau išbraukti iš darbotvarkės du projektus, tai yra 2-10 klausimą – Baudžiamojo kodekso pataisas, kur mes jau kelintą kartą nesėkmingai balsuojame, nėra kvorumo, ir žinome, kad pats ministras sutinka, jog tas projektas galėtų būti teikiamas siauresnės apimties. Toliau. Siūlau išbraukti 2-14 klausimą – LRT įstatymo naują redakciją, kadangi tai nėra koks nors skubus projektas, daugiau tai yra vieno įtakingo Seimo nario ambicijų tenkinimas. Tą projektą galima ramiai svarstyti kad ir rudens sesijoje.

PIRMININKAS. LRT klausimas po Seniūnų sueigos jau perkeltas į 28 dieną, nesvarstytinas.

Daugiau pasiūlymų dėl darbotvarkės nematau. Dabar nuosekliai apie pasiūlymus. Pirmiausia buvo pasiūlyta Konservatorių frakcijos klausimus išbraukti iš darbotvarkės. Ar galime pritarti šiam pasiūlymui bendru sutarimu? Negalime. (*Balsai salėje*) Bet kokiu atveju pasiūlymas nepriimtas bendru sutarimu, vadinasi, turime balsuoti. Kas už tai, kad frakcijos teikti darbotvarkės klausimai būtų išbraukti iš darbotvarkės, prašau balsuoti už.

Balsavo 120 Seimo narių: už – 59, prieš – 28, susilaikė 33. Darbotvarkėje lieka.

Kitas. (*Balsai salėje*) Nebus pranešėjų – nesvarstysime. Pirmas stovėjo A. Mazuronis.

A. MAZURONIS (*MSNG*). Labai dėkui, gerbiamas Pirmininke. Aš tik trečią kadenciją Seime, gal kažko nesuprantu, gal jūs man galite paaiškinti, kaip jūs teikiate balsuoti klausimus dėl klausimų buvimo darbotvarkėje, kai patys įstatymų projektų teikėjai atsiima tuos projektus?

PIRMININKAS. Jie neatsiėmė.

A. MAZURONIS (*MSNG*). Prašo išbraukti iš darbotvarkės. Kaip jūs įsivaizduojate, kaip čia vyks tas visas dalykas? Man atrodo, kad čia yra nonsensas ir iš viso nereikia tokių klausimų teikti balsuoti. Kaip, jūs įsivaizduojate, vyks procesas, jeigu kitą balsavimą nubalsuos kitaip? Nedarykite cirko iš parlamento!

PIRMININKAS. Gerbiamasis Andriau Mazuroni, ar jūs atsiimate ir naikinate iš bazės? Ne, jūs perkeliate į kitą dieną. Seimas balsavo. Gerai.

G. Landsbergis. Prašom.

G. LANDSBERGIS (*TS-LKDF*). Gerbiamas Pirmininke, tiesiog aš noriu patvirtinti tai, ką sako ponas A. Mazuronis. Mes neišbraukiame jų iš bazės, mes neatsiimame jų registracijos. Projektai yra registruoti, bet jie yra neteikiami šiandien. Autoriai jų neteikia. Dėl ko jūs balsuojate? Dėl ko jūs teikėte balsuoti? Autoriai neteikia šitų projektų. Tas balsavimas, kurį jūs pateikėte, yra nelogiškas ir nereikalingas.

PIRMININKAS. Daugiau aiškumo suteiks J. Sabatauskas. Prašom.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Gerbiamas Pirmininke, aš dėl to paties. Jeigu įstatymo projekto iniciatoriai šiandien nepasirengę jo pateikti, kaip galima prievarta įrašyti į darbotvarkę, tuo labiau kad prieš tai buvo įrašyta į kitos dienos darbotvarkę. Įrašydami į darbotvarkę mes vaidiname audringą veiklą – daug daug projektų šiandien įrašyta, bet jie nebus pateikti. Koks tai žanras? Tai yra farsas.

PIRMININKAS. I. Degutienė.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, gal laikime šituos spektaklius, nes iš tikrųjų patys sau pasidarėme juokingi. Gerbiamas Pirmininke, jūs padarėte didžiausią klaidą. Jeigu frakcijos vardu seniūnas pasako ir prašo išbraukti iš šiandienos darbotvarkės klausimus, lygiai tą patį pasako V. Čmilytė-Nielsen, tai dėl ko jūs duodate balsuoti, jeigu autoriai atsisako šiandien pateikti tuos klausimus? Šitas balsavimas yra absoliučiai negaliojantis.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, atrodo, kad situacija bus tokia, kad vis tiek tie projektai bus nepateikti. Siūlau bendru sutarimu pritarti abiejų frakcijų pasiūlymams, kad jų klausimų čia nebūtų. (*Balsai salėje*) Žinoma, dabar bangas kels kita pusė ir reikalaus, kad jie būtų pateikiami. Jeigu autoriai nepateiks, vis tiek tų klausimų nebus. A. Nekrošius. Prašom.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Aš tiesiog noriu nuraminti aistras, nereikia taip labai prieštarauti vienas kitam. Vienas dalykas, prašymas nebuvo frakcijos vardu, tai buvo tiesiog prašymas dėl darbotvarkės. Tai dėl darbotvarkės mes ir balsavome. Mes, dauguma Seimo narių, pasisakėme, kad darbotvarkėje tie klausimai liktų. O opozicijos asmeninė pozicija – jie nenori dirbti, nori eiti namo ir dirbti galbūt kitą dieną, tai jų teisė.

Aš tik norėčiau atsakyti į gerbiamos Viktorijos klausimą. Seniūnai gavo Seimo opozicijos lyderio prašymą įtraukti klausimus į darbotvarkę ir ten tų klausimų nebuvo iš liberalų. Opozicijos lyderis įtraukė tik Konservatorių frakcijos klausimus.

PIRMININKAS. M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (MSNG). Gerbiama Pirmininke, kolegos, iš tikrųjų mano siūlymui dėl nuotolinių posėdžių rengimo valdyboje buvo pritarta, o vėliau posėdžių salėje mes matome, kad tam nebuvo pritarta ir visi mūsų posėdžiai virsta farsu. Mes net darbotvarkės nesugebame sudėlioti taip, kad vyktų nuoseklus darbas. Ir Prezidento, ir visų gyventojų lūkestis yra, kad Seimas dirbtų nuolat, nuosekliai ir ne vieną dieną per savaitę. Tai kodėl mes negalime to klausimo išspręsti kartu su visais kolegomis kaip kitose Europos šalyse ir turėti galimybę dirbti ir nuotoliniu būdu? Tai yra, manau, racionalus klausimas. Mes norime, kad žmonės sektų mūsų priimtais įstatymais, o patys nesilaikome jokių karantino normų ir nesėdime kas du metrus ir visų kitų normų taip pat nevykdome.

PIRMININKAS. G. Landsbergis.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Aš noriu patikslinti, kad buvo pozicijos lyderio kreipimasis į Seimo vadovybę prašant atnaujinti Seimo darbą, kuris yra šiuo metu nevykstantis visa apimtimi. Mes neturime posėdžių. Mes praeitą savaitę neturėjome išvis nė vieno posėdžio. Čia yra esmė. Ir mes prašome, kad ketvirtadienį būtų posėdis toks, kaip numato Seimo statutas. Seimas apsisprendė tokio posėdžio nedaryti. Seimas valdančiųjų dauguma nusprendė ketvirtadienį nedirbti. Toks buvo sprendimas.

Dabar mano kreipimasis buvo frakcijos vardu, jeigu nebuvo šitų žodžių pasakyta, tai aš prašau dar kartą balsuoti, šį kartą frakcijos vardu prašau išbraukti iš šios dienos darbotvarkės visus Tėvynės sąjungos registruotus ir pateiktus darbotvarkės klausimus.

PIRMININKAS. S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju. Gerbiamas Seimo Pirmininke, šalies mokyklos kad ir dirba nuotoliniu būdu, bet rytojaus pamokas žino visi iš anksto. Dabar apie įstatymų kokybę. Vakar Liberalų sąjūdis savo opozicinę darbotvarkę registravo 16 val. 45 min. vakare. Kaip jūs ateinate pasirengę į posėdį ir žinote apie šiuos įstatymų projektus? Tai yra nėra galimybės nei demokratinei visuomenei, nei suinteresuotai visuomenei susipažinti su projektais, ką jau kalbėti apie jus, gerbiamieji Seimo nariai. Jūs turėjote mūsų devynis projektus, kurie registruoti 16 val. 45 min. vakar vakare, skaityti per naktį ir tai yra neįmanoma. Mes einame į chaosą. Aš labai kviečiu atsakingai žiūrėti į teisėkūrą. Jeigu opozicija prašo susipažinti laiko ir bendruomenei, ir jums, kaip pozicijai, su mūsų projektais, tai leiskite tai padaryti per normalų laiką.

PIRMININKAS. K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, garbingi valstiečiai, visų pirma, valdančioji dauguma, nejaugi jūs iš tikrųjų esate perskaitę tuos projektus? Nejaugi iš tikrųjų įsivaizduojate, kad mes 22 valandą, kaip suplanuota, ir baigtume posėdį? Šiam klausimui,

apie kurį dabar mes diskutuojame, buvo skirtos penkios minutės, mes jau pusę valandos diskutuojame. Tai mes baigtume 3 valandą nakties. Ir dirbtume tais klausimais, kurių net nebuvo perskaite. Kokia darbo kokybė? Apie ką jūs šnekate? Taip negalima iš viso dirbti atsakingo darbo, ką jūs čia darote. Arba tų klausimų neturi būti visiškai, jeigu jie nesvarbūs. O jeigu jie svarbūs, turi būti svarstoma tada, kada ir buvo suplanuota – ketvirtadienį.

PIRMININKAS. Gerai. Gerbiami kolegos, tęsiame toliau ir, deja, Seimas turi apsispręsti balsavimu, kada klausimai yra teikiami. Ar reikia teikti balsuoti dėl V. Čmilytės-Nielsen siūlymo išbraukti Liberalų sąjūdžio frakcijos siūlytus projektus? Ne. Balsavome tik dėl Konservatorių frakcijos siūlymų. Dabar yra kitas siūlymas, tai yra V. Čmilytės-Nielsen frakcijos vardu. Ar galime pritarti bendru sutarimu, kad būtų išbraukti šie projektai? (*Balsai salėje*) J. Bernatonis nepritaria. Vadinasi, balsuojame. (*Balsai salėje*) Kas už tai, kad V. Čmilytės-Nielsen pasiūlymui būtų pritarta, balsuoja už, kiti – kitaip.

Balsavo 119 Seimo narių: už – 64, prieš – 18, susilaikė 37. Darbotvarkėje taip pat lieka, bet galimybė neteikti jų taip pat lieka. (*Balsai salėje*)

Atsiprašau, didžiai atsiprašau, padariau įdomią klaidą. Už – 64. Vadinasi, kad būtų išbraukti V. Čmilytės-Nielsen, už.

Ir J. Razmos pasiūlymas frakcijos vardu 2-10 darbotvarkės klausimą išbraukti – Baudžiamojo kodekso 277 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Tie, kurie pritaria, kad būtų išbrauktas šis projektas iš darbotvarkės, balsuoja už, kiti – kitaip.

Balsavo 123 Seimo nariai: už – 56, prieš – 26, susilaikė 41. Pasiūlymui nepritaria.

Dėl visos darbotvarkės tikriausiai irgi reikia balsuoti, patvirtinti šią darbotvarkę. Prašau balsuoti. Kas pritaria darbotvarkei, balsuoja už.

Balsavo 122 Seimo nariai: už – 68, prieš – 41, susilaikė 13 Seimo narių. Darbotvarkė patvirtinta.

Gerbiami kolegos, prieš pradėdami darbotvarkę dar virtualiai pasveikinkime D. Kreivį su jo gražiu jubiliejumi. (*Plojimai*) Jo nėra, mes jį sveikiname virtualiai.

10.28 val.

Informaciniai pranešimai

Truputį skelbimų. Balsų skaičiavimo grupė nuo balandžio 21 dienos iki gegužės 21 dienos. Skaitau nuosekliai. R. Andrikis (Lietuvos socialdemokratų darbo frakcija), R. J. Dagys (Mišri Seimo narių grupė), S. Gentvilas (Liberalų sąjūdžio frakcija), M. Majauskas (Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija), A. Papirtienė (Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija), A. Sysas (Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija), L. Talmontas (Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija).

Gerbiami kolegos, prašau atkreipti dėmesį į slaptų balsavimų grafiką. Jis yra toks. Valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija balsuoja nuo 13 val. iki 13 val. 15 min., Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija – nuo 13 val. 15 min. iki 13 val. 30 min., Mišri Seimo narių grupė – nuo 13 val. 30 min. iki 13 val. 40 min., Lietuvos socialdemokratų darbo frakcija – nuo 13 val. 40 min. iki 13 val. 45 min., Liberalų sąjūdžio frakcija – nuo 13 val. 45 min. iki 13 val. 50 min., Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija – nuo 13 val. 50 min. iki 13 val. 55 min. ir Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija – nuo 13 val. 55 min. iki 14 val.

Balsavimas vyks Vitražo galerijoje tam, kad nebūtų sutelkta daug žmonių tankiai. Grafikas bus išdalintas Seimo nariams. (*Šurmuly salėje*)

10.30 val.

Naujojo koronaviruso (COVID-19) sukeltų pasekmių poveikio Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymo taikymui įstatymo projektas Nr. XIII-4711 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 1-2 klausimas – Naujojo koronaviruso (COVID-19) sukeltų pasekmių poveikio Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymo taikymui įstatymo projektas Nr. XIII-4711. Pateikimas. Pranešėjas – ministras V. Šapoka. Prašome.

V. ŠAPOKA. Laba diena, gerbiami kolegos. Teikiamas Lietuvos Respublikos naujojo koronaviruso (COVID-19) sukeltų pasekmių poveikio Juridinių asmenų nemokumo įstatymo taikymui įstatymo projektas. Pagrindinės priežastys, paskatinusios inicijuoti šitą projektą, – dėl pasaulyje išplitusio viruso sukeltų pasekmių kylanti grėsmė verslo mokumui ir likvidumui. Šiuo metu, jei įmonė nebegali vykdyti savo įsipareigojimų, pagal galiojantį Juridinių asmenų nemokumo įstatymą įstatymo nuostatos įpareigoja įmonės vadovą inicijuoti nedelsiant nemokumo procesą. Šio projekto tikslas – padėti išsaugoti verslą, kuris įprastomis sąlygomis buvo gyvybingas, tačiau dėl viruso sukeltų priežasčių susidūrė su bankroto grėsme.

Įstatymo projekte yra šie pagrindiniai siūlymai.

Pirma. Suspenduoti vadovo pareigą kreiptis į teismą dėl nemokumo bylos iškėlimo karantino laikotarpiu ir tris mėnesius po jo.

Antra. Atriboti kreditorių teisę kelti nemokumo bylas ir pratęsti terminą susitarti su skolinku ne teismo tvarka karantino laikotarpiu. Šiais siūlymais siekiama sudaryti balansą tarp finansinių sunkumų paveiktų juridinių asmenų ir jų kreditorių. Viena vertus, įmonėms suteikiamas ilgesnis terminas sprendimų paieškai, o kreditoriams teisė kreiptis dėl bankroto išlieka, bet pratęsiamas laikas susitarimui. Tokiu būdu užtikrinama, kad nebūtų naudojamosi situacija ir nebūtų ignoruojami kreditoriai, o būtų bendradarbiaujama su jais, ieškoma sutarimo dėl esamos situacijos.

Trečia. Siūloma nenutraukti jau vykdomų restruktūrizavimo procesų, jei restruktūrizavimo plano vykdymas sutriko dėl COVID-19 karantino laikotarpiu ir tris mėnesius po jo.

Ir ketvirta. Leisti Vyriausybei pratęsti nustatytus terminus iki šių metų pabaigos, jeigu to prireiks įvertinus šalies ekonomines sąlygas.

Šis įstatymas būtų taikomas tik juridiniams asmenims, kurie nuo šių metų kovo 16 dienos, tai yra paskelbus karantiną, tapo nemokūs dėl COVID-19 viruso plitimo.

Pabaigoje noriu atkreipti dėmesį, kad panašių veiksmų imasi ir kitos Europos Sąjungos šalys: Vokietija, Slovėnija, Čekija, Slovakija, Suomija, Liuksemburgas ir Lenkija. Kviečiu pritarti ir palaikyti.

PIRMININKAS. Jūsų klausti nori daug Seimo narių. Pirmasis klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Labas rytas, gerbiamas ministre. Dėkoju už tikrai sunkų darbą. Aš turiu klausimą. Priešais save turbūt jūs matote 4 straipsnį – įstatymo įgyvendinimas. Skamba taip: „Lietuvos Respublikos Vyriausybė, įvertinusi ekonominę situaciją, rinkos balanso atsikūrimą ir jo trukmę, taip pat šių procesų įtaką juridinių asmenų mokumui, turi teisę pratęsti šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje ir 3 straipsnyje nurodytus terminus, bet ne ilgiau kaip iki 2020 m. gruodžio 31 d.“ Aš noriu paklausti, kodėl būtent toks terminas – ne ilgiau kaip iki šių metų? Ar dėl to, kad kitų metų biudžetas planuojamas, ar yra kokių kitų vertinimo kriterijų? Ačiū.

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Tikrai buvo labai daug diskutuota su teisininkais. Panašią nuostatą turi vokiečiai, nes sunku iš karto pasakyti, kur link rutuliosis visa situacija ir kaip tai paveiks įmonių situaciją, kiek pasinaudos pagalbos mechanizmais.

Kitaip tariant, gali būti, jog reikės tą terminą pratęsti, tačiau kadangi tai yra išskirtinė teisė ir numatyta išlyga dėl to apsispręsti Vyriausybei, tokia teisė turėtų būti apribota. Remiantis kriterijais, kuriuos jūs išvardinote, yra dar apribota laiku. Kitaip tariant, kad Vyriausybė neuzurpuotų jau šiuo atveju Seimo sprendimų priėmimo prerogatyvos. Kitaip tariant, numatytas pratęsimas Vyriausybės sprendimu, bet su labai aiškiais apribojimais.

PIRMININKAS. Klausia M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, ar nemanote, kad vietoj bankroto švelnini mo procedūrų reikia pasistengti, kad tų bankrotų tiesiog būtų kuo mažiau, pavyzdžiui, užtikrinti, kad pagalba verslui būtų adekvati ir suteikta laiku. Paskelbtas 5 % nuo BVP gelbėjimo planas įgyvendinamas taip, kad šiandien yra skirta tik 0,4 % nuo BVP verslui. Ar nemanote, kad malate, grubiai pasakysiu, š su visa valstybės pagalba, kai šiandien darbo užmokesčio subsidijų laukia 50 tūkst. darbuotojų, o išmokėta 200. Dėl paramos darbo vietoms subsidijų kreipėsi 7 tūkst. įmonių, gavo 47. Čia tik socialinės apsaugos darbo priemonės. Ekonomikos ir inovacijų ministerijos iš 50 mln. išmokėta tik 3 mln., tai 6 %.

PIRMININKAS. Klauskite.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Ar jūs suprantate, kad tokia situacija, jeigu ji tęsis...

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Šis įstatymo projektas pagal geriausią šiuo atveju esamą praktiką ir skirtas tam, kad įmonės gebėtų išlaukti, kol visu pajėgumu užsisuks mechanizmai iš valstybės paramos pusės. Tikrai institucijos smarkiai dirba, ir Ekonomikos ir inovacijų ministerija, ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Užimtumo tarnyba ir „Invega“, tam, kad kuo greičiau tie butelio kakleliai, kurie išryškėjo, būtų pašalinti ir kuo daugiau būtų automatizmo, kad kuo daugiau ir kuo greičiau būtų ta pagalba pasiekta.

Bet kalbant apie šį įstatymo projektą, vienas iš jo tikslų, remiamės vokiečių praktika ir siejame jį su tais terminais, kurie preliminarai matomi... (*Šurmulys salėje*) Negirdžiu, ką sakote?

PIRMININKAS. Prašom kalbėti per mikrofoną.

V. ŠAPOKA. Taip, tas įstatymo projektas ir skirtas, kad įmonės sugebėtų išlaukti, kol valstybė pateiks tą paramą, ir kad nebūtų skubių nemokumo procesų iškėlimo.

PIRMININKAS. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiamas ministre, jūs paminėjote, kad kitose šalyse analogiškas įstatymas yra. Tačiau analogiškas... tose išvardintose šalyse, bent jau Vokietijoje, paramos sistema verslui kuo skubiau pradėjo veikti. Aišku, jūs įvardinate, kad vėluojate. Bet ar nemanote, kad vis dėlto kreditoriams sukelsite pavojų, nes čia yra tokie punktai kaip derybos. Žinote, stipriam su silpnu derantis, na, derybos kai kada būna aiškios – pralošia visada silpnas.

Ar iš tikrųjų nemanote, kad reikėtų vis dėlto geresnės analizės, siekiant nesužlugdyti kreditorių? Savaime suprantama, tas procesas, kol jūs paruošite visą paramos sistemą, gali užsitęsti ir kreditoriams gali būti nekas. Ar iš tikrųjų nemanote, kad vis dėlto bent jau reikėtų pradėti paramą nuo kreditorių, kad jie iš tikrųjų galėtų išgyventi, nes stambiajam visada šiek tiek lengviau išgyventi nei smulkiąjam?

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų čia yra numatytas tikrai tinkamas balansas. Atsižvelgiama į kreditorių interesus, ištempiamas laikotarpis, bet pagrindinės pareigos išlieka. Jeigu skolininkas nebendradarbiaus, tai teisė kreiptis dėl bankroto bylos iškėlimo išliks. Tiesiog, atsižvelgiant į labai objektyvias aplinkybes, reikia daugiau laiko tam, kad būtų surasti tie sprendimai, nes Nemokumo įstatymas, nors jis neseniai priimtas ir paremtas geriausia užsienio šalių praktika, pritaikytas tikrai paprastiems laikams ir nebuvo dabartinėje redakcijoje atsižvelgiama į tokias ekstremaliąsias situacijas.

PIRMININKAS. Klausia V. Poderys.

V. PODERYS (*MSNG*). Gerbiamas ministre, tikrai reikalingas įstatymo projektas, bet skaitant jį kartu sistemiškai su originaliu Nemokumo įstatymu kyla daug klausimų. Ir mano pirmas pasiūlymas ir klausimas, ar nesutiktumėte skubos tvarka, o ne ypatingos skubos tvarka? Ypatingos skubos tvarka nėra jokio svarstymo ir analizės Seime. Tai yra viena.

Ir antra, jeigu aš teisingai suprantu, kreditoriams yra siūloma pailginti terminą, sudaryti susitarimą su skolininku tik iki karantino pabaigos, o ne plius tris mėnesius, kaip dėl vadovo kreipimosi dėl bankroto. Ar nereikėtų papildomų trijų mėnesių ir dėl įstatymo tikslo? Ar tikrai norima palikti kreditoriams teisę laisvai inicijuoti bankroto bylą ir nesistengti sudaryti susitarimo su skolininku, kaip aš perskaitau. Ir daugybė kitų klausimų yra, tam Seimo nariams reikia laiko.

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Dėl terminų tikrai galima padiskutuoti. Tikrai sutinku, kad tie trys mėnesiai, jeigu kalbame apie vadovo pareigą, tikrai labai orientacinis terminas. Ne veltui buvo numatyta Vyriausybei tą teisę pratęsti. Kalbant apie kreditorių galimybes, tikrai galima svarstyti dėl papildomo laikotarpio ištempimo, ne vien apsiribojant karantino metu. Manau, kad komitete ta diskusija... tikrai galima paieškoti kompromiso šiuo atveju.

PIRMININKAS. Klausia E. Gentvilas. (*Balsai salėje*) Klausia M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (*MSNG*). Dėkui, Pirmininke. Džiugu, kad nors ir vėluojant yra pateikiamas šis svarbus projektas ir rūpinamasi mūsų ekonomikos pagrindu – verslu. Ir tikrai daug įmonių jau dabar susiduria ir dar susidurs su nemokumo problemomis per karantiną. Vis dėlto ar nemanote, kad trijų mėnesių laikotarpis yra per trumpas, kad tokios įmonės sugebėtų rasti palankius verslui

ekonominius sprendimus? Pavyzdžiui, renginių organizatoriai, pramogų verslas ir įvairūs kiti sektoriai. Jiems tikrai prireiks daugiau mėnesių, kad pradėtų sustabdytą veiklą. Ar nesvarstėte apie ilgesnį, sakykim, šešių mėnesių, atidėjimo laikotarpį?

V. ŠAPOKA. Taip, iš tikrųjų svarstėme ir šešis mėnesius, svarstėme ir kitokius terminus. Dabar atspirties taškas yra labiausiai ES šalyse paplitusi praktika su galimybe pratęsti tuos tris mėnesius.

PIRMININKAS. Klausia J. Varkalys.

J. VARKALYS (*LSF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, nemokių įmonių skaičius gali labai greitai išsiplėsti. Nors Vyriausybės strategija priimta yra tokia, kad skatintų investicijas, pagelbėtų ir padėtų verslui, bankai šiandien duoda paskolas tik su 17 %, 15 % palūkanomis, jos yra neįtikėtinai didelės, ir visiškai nepripažįsta „Invegos“ galimybių. Bent šio ryto duomenimis, jie neinformuoti ir nežino, kaip tai veiks. Norisi paprašyti, gal iš tikrųjų paaiškintumėte „Invegos“ galimybes ir prisidėjimą prie paskolų kompensavimo, palūkanų ir kitų dalykų.

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Kaip suprantu, jis nėra tiesiogiai susijęs su projektu. Šiandien kaip tik yra numatyta, rodos, 11 val. 30 min., tą klausimą aptarti ir ministras Ž. Vaičiūnas dėl visų „Invegos“ priemonių detalai padarys pristatymą. Kviečiu tiesiog dar palaukti valandą.

PIRMININKAS. Ačiū. Laikas klausiti išseko. Dėkoju pranešėjui. Dėl motyvų. Motyvai už po pateikimo – M. Puidokas. Ačiū, ministre.

M. PUIDOKAS (*MSNG*). Gerbiami kolegos, kaip ir kitose Europos šalyse, iš tikrųjų mūsų verslui yra iškilusi labai reali grėsmė dėl likvidumo, mokumo išsaugojimo, todėl šis įstatymo projektas, kuriuo siūloma laikinai, tris mėnesius po karantino atšaukimo, sustabdyti Juridinių asmenų nemokumo įstatymu nustatytą juridinio asmens vadovo pareigą kreiptis į teismą dėl restruktūrizavimo arba bankroto bylos iškėlimo, arba bankroto proceso vykdymo ne teismo tvarka, tikrai yra labai svarbus. Galbūt vėliau bus atsižvelgiama būtent į situaciją, kaip įvardino ministras, ir tokiu būdu toms įmonėms, kurioms tas trijų mėnesių laikotarpis nebus pakankamas, jis bus pratęsiamas iki šešių mėnesių. Todėl kviečiu visus palaikyti ir pritarti.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – E. Gentvilas. Nėra. J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, atkreipiu dėmesį į paskutinį straipsnį, kuris kalba apie įgyvendinimą, ir tai, kas ten parašyta – akivaizdus prieštaravimas Konstitucijai. Lietuvoje nėra deleguotos įstatymų leidybos. Vyriausybė negali pakeisti įstatyme nurodytų terminų. Tam reikia priimti įstatymo pataisą. Todėl šią vietą pagrindinis komitetas tikrai turi pataisyti. Atsiradus reikalui keisti terminą, Vyriausybė turėtų atnešti įstatymo pataisą į Seimą ir Seimas turėtų priimti. Dar kartą kartoju – dėl to jau buvo ne vienas Konstitucinio Teismo nutarimas. Pavyzdžiui, dėl „Mažeikių naftos“, kur irgi buvo deleguota Vyriausybei priimti tam tikrus sprendimus, kurių Vyriausybė priimti pagal Konstituciją negali. Šiaip dėl įstatymo pritarau, bet ši vieta tikrai taisytina. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Nuomonės išsakytos. Turime apsispręsti po pateikimo. Buvo nuomonė prieš. Balsuojame. Atsiprašau, balsavimai bus vėliau.

10.47 val.

Turizmo įstatymo Nr. VIII-667 2, 15 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIP-4694GR (pateikimas)

Gerbiami kolegos, darbotvarkės 1-3.1 klausimas – Turizmo įstatymo 2, 15 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 17¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIP-4694. Tai yra gražintas projektas. Pranešėja – Prezidento vyriausioji patarėja J. Šovienė. Prašom. Pateikimas.

J. ŠOVIENĖ. Labas rytas, gerbiamieji Seimo nariai, gerbiamas Seimo Pirmininke. Leiskite pristatyti Prezidento dekretą, kuriuo Prezidentas grąžina Seimui pakartotinai svarstyti Turizmo įstatymo ir Civilinio kodekso pakeitimo įstatymo pataisas. Prezidento veto siūloma atsakyti Civilinio kodekso pakeitimo nuostatos, pagal kurią kelionių organizatoriui nutraukus sutartį vartotojui jo sumokėti pinigai už organizuotą kelionę būtų grąžinami ne vėliau kaip per šešis mėnesius. Atkreipiu jūsų dėmesį, kad Seimo priimto įstatymo nuostata yra bendro pobūdžio, taikoma visais atvejais ir niekaip nėra apribota ar siejama su turizmo sektoriuje susiklosčiusia sunkia padėtimi dėl

COVID-19 pandemijos. Seimo priimta įstatymo pataisa prieštarauja Europos Sąjungos direktyvos dėl kelionės paslaugų paketų nuostatoms. Direktyvoje yra nurodyta, kad pinigai vartotojui turėtų būti gražinami ne vėliau kaip per 14 dienų po kelionės paslaugų paketo sutarties nutraukimo.

Lietuva, kaip Europos Sąjungos narė, turi pareigą nacionalinėje teisėje užtikrinti tinkamą Europos Sąjungos teisės įgyvendinimą. Seimo priimta įstatymo pataisa reikšmingai apribotų vartotojų teises, tai yra apribotų vartotojų galimybes per protingą laikotarpį atgauti sumokėtus pinigus kelionių organizatoriui nutraukus sutartį. Įsigaliojus priimtam įstatymui, kelionių organizatoriai galės naudotis vartotojų iš anksto sumokėtais pinigais šešis mėnesius, nepaisant to, ar kelionių organizatoriai juos jau yra išleidę būsimoms paslaugoms apmokėti, ar ne. Verslo įmonės turės galimybę finansuoti savo apyvartines lėšas neprocentiniais vartotojų kreditais.

Atsižvelgiant į tai, kad dėl susiklosčiusios COVID-19 pandemijos dalis vartotojų yra netekę darbo, praradę dalį ar visas pajamas, toks reguliavimas būtų naudingas verslo įmonėms, tačiau nebūtų sąžiningas vartotojų atžvilgiu, ypač turint omenyje tai, kad jo galiojimas išplėstas ir būtų taikomas ne tik COVID-19 pandemijos metu ar kaip nors su ja bei su jos pasekmėmis siejamas.

Gerbiamieji Seimo nariai, atkreipiu jūsų dėmesį, kad veto dekretu nekvestionuojama kuponų, kaip alternatyvios kompensavimo formos, išdavimo galimybė vartotojams, siekiantiems atgauti sumokėtus pinigus. Pagal priimtą įstatymą kuponas gali būti naudojamas sumokėti už būsimą kelionę, kelias keliones, dalį kelionės ar perleistą kitų asmenų kelionę, kurios pradžia yra ne vėlesnė kaip 12 mėnesių pasibaigus apribojimams. Tokie kuponai, Prezidento nuomone, kelionių organizatoriui ir vartotojui susitarus, ir būtų ta veiksminga kompensavimo priemonė, kuria siekiama rasti balansą tarp vartotojų ir verslo interesų, ypač turint omenyje situaciją, susiklosčiusią šiuo metu. Dėkui už dėmesį.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiama pranešėja, daugeliui žmonių kelionės yra prabangos reikalas. Tuo tarpu kelionių organizatoriams, kurie šiandien negali vykdyti jokios veiklos, šis susitarimas yra išgyvenimo reikalas. Ar galite patikslinti, kaip verslui išgyventi, jeigu valstybės parama ir pagalba, apie kurią jūs čia ką tik minėjote, apie neprocentines paskolas, neveikia? Šiandien subsidijų kreipėsi 7 tūkst. 600 įmonių, iš kurių gavo tik 47 įmonės. Daug įmonių kreipėsi lengvatinių paskolų į „Invega“, iš 50 mln. yra paskirstyta tik 3 mln. Tai kaip tam verslui išgyventi, jeigu valstybės pagalba neveikia, ar galite pasakyti?

J. ŠOVIENĖ. Dėkui už klausimą. Gerbiamas Seimo narys, Prezidentas nekvestionuoja Vyriausybės pasiūlytos ir Seimo priimtose priemonės, tai yra kuponų, kurie ir yra ta parama, dėl kurios turėtų susitarti tiek vartotojas, tiek verslas. Šiuo dekretu yra kvestionuojama tai, kad laikina situacija yra sprendžiama taikant ilgalaikius sprendimus.

PIRMININKAS. Klausia A. Butkevičius.

A. BUTKEVIČIUS (MSNG). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Gerbiama pranešėja, aš suprantu Prezidento išreikštas pastabas, nes jis iš esmės vadovavosi Europos Sąjungos tam tikromis direktyvomis, kurios yra priimtose. Bet pastaruoju metu, esant šiai ekonominei krizei arba šiai viruso pandemijai, kai kurios Europos Sąjungos valstybės nesilaiko kai kurių reikalavimų, kad būtų per 14 dienų atsiskaityta.

Aš manau, kad turizmo sektorius yra viena iš ekonominės veiklos sričių, kur faktiškai valstybės parama turėtų būti daug didesnė. Kol kas aš tikrai nematau, kad valstybės parama būtų taikoma pagal esantį ekonomikos skatinimo priemonių planą. Ar jūs sutiktumėte, kad gal ne 14 dienų būtų terminas, bet gal iki dviejų mėnesių? Aš suprantu, gal šeši mėnesiai yra per daug. Ir ar prezidentūra negalėtų Vyriausybės paskatinti, kad Ekonomikos ir inovacijų ministerija vieną kartą atliktų analizę pagal ekonominės veiklos sritis?

J. ŠOVIENĖ. Dėkui už klausimą. Na, prezidentūra tikrai negali paskatinti nesilaikyti Europos Sąjungos teisės. Bet yra sektinų pavyzdžių, pavyzdžiui, tokios valstybės kaip Danija, Vengrija, Estija, Portugalija yra pasirinkusios ne kuponų, o valstybės pagalbos priemones, tai yra paskolas su valstybės garantija, jas yra operatyviai suderinusios, bederinančios su Europos Komisija ir taiko kaip paramą verslui. Taip, yra išeičių. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiama pranešėja, turbūt sudėtinga tikėtis tokių atvejų, kad žmonės lengvai tarsis dėl kuponų, nes niekas nežino, kuo čia viskas baigsis. Tas tarimasis gali ir būti, bet, iš kitos pusės, jau buvo minėta, kad iš esmės mūsų kompanijos, parduodančios kelialapius, tampa kreditoriais dar kažkokių kitų kompanijų, kurios yra daugiausia užsienyje, viešbučiai ir kitos kompanijos, kurios tiesiogiai organizuoja apgyvendinimą ir panašiai. Ar nemanote, kad vis dėlto su šiuo įstatymu skubiai turėtų būti pakeistas, nežinau, kažkoks Vyriausybės nutarimas, kad, na, šitie žmonės gyvena iš to, ką parduoda? O verslas gana svarbus, jis sukurdavo nemažai BVP. Ar nemanote, kad lygiagrečiai su tuo turėtų būti paramos dalykai, kurie išgelbėtų tuos verslus?

J. ŠOVIENĖ. Dėkui už pastabą ar klausimą. Turbūt nėra čia vietos ir prieštaravimui. Šiuo konkrečiu atveju Vyriausybė pasirinko savanoriškų kuponų variantą, Seimas tam pritarė. Verslo įmonėms belieka rasti turbūt kompromisą su vartotojais. Ką galėtų padaryti valdžios institucijos, tai užtikrinti ar padėti užtikrinti vartotojų pasitikėjimą šia priemone.

Dar kartą galiu pakartoti, kad šešių mėnesių laikotarpis buvo nustatytas ne laikinai situacijai ir tos situacijos problemoms spręsti, bet yra ilgalaikis sprendimas. Su tuo nesutinkame. Dėkui.

PIRMININKAS. Klausia R. Šarnickas.

R. ŠARNICKAS (*LVŽSF*). Sveiki. Aš norėjau jūsų paklausti, ar prezidentūra prieš vetuojant Prezidentui gavo iš turizmo verslo klausimų, dėl ko ketina vetuoti ir kokie pagrindiniai argumentai?

Antras klausimas. Kaip Prezidentas reaguoja į tas valstybes, kurios nesilaiko Europos Sąjungos direktyvų? Ačiū.

J. ŠOVIENĖ. Dėkui už klausimą. Taip, gavome ir turizmo verslo nuomonę, ir vartotojų nuomonę. Gavome informaciją iš Vartotojų teisių gynimo tarnybos apie vartotojų nusiskundimus ir dėl to, kad jiems yra negražinami pinigai. Gavome šią informaciją, vertiname. Taip. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiama patarėja, čia turizmo sektorius yra kaip tarp kūjo ir priekalo.

Norėčiau paklausti. Vakar Prezidentas susitikinėjo su valdančiosios koalicijos frakcijų seniūnais. Dabar jūsų veto reiškia iš esmės 60–70 % turizmo verslo bankrotą, nes mūsų Vyriausybė, priešingai negu jūsų vardinti Portugalijos, Estijos, Vengrijos, Danijos pavyzdžiai, nesiūlo atskirų negražinamų paskolų turizmo verslui, tokių kaip, pavyzdžiui, Estija duoda 25 mln. eurų turizmo verslui. Ir, priėmus Prezidento veto, tiesiog visas sektorius panirtų po vandeniu.

Mano klausimas yra, ar Prezidentas, kalbėdamas su valdančiąja koalicija ir Vyriausybe, išreiškė prašymą, reikalavimą pagelbėti turizmo verslui išlaikyti likvidumą, suteikti ypatingas priemones, tokias kaip Danija su 200 mln. eurų, Estija su 25 mln.? Biurokратиškai teisingas, principingas sprendimas, garbė Prezidentui, kad laikosi Europos direktyvos, bet tokios valstybės kaip Belgija, Prancūzija turi ne neprivalomus, bet privalomus kelionių...

J. ŠOVIENĖ. Dėkui už klausimą. Taip, šie klausimai yra keliami ir aptariami.

PIRMININKAS. Klausia K. Glaveckas. Galėtų klausti. Jo nėra. Klausia M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (*MSNG*). Dėkoju, Pirmininke. Iš tikrųjų labai pamatuotas Prezidento sprendimas, nes, visų pirma, mes negalime nesilaikyti europinių direktyvų, kaip ir bet kuri kita Europos Sąjungos šalis.

Kita vertus, tikrai turėjau daug gyventojų kreipimusi, kad pusės metų laikotarpis yra vartotojų teisių pažeidimas ir taip žmonės būtų pastatyti į nepavydėtiną padėtį, kad nebūtų gavę pačios kelionės, bet savo sumokėtų pinigų nebūtų turėję galimybės taip ilgai atgauti. Vis dėlto klausimas būtų, ar vien tikrai šiuo veto kalbant apie šitą įstatymo projektą bus apsiribota, nes norėtusi, kad būtų tam tikri ir realūs siūlymai, kurie padėtų spręsti tas turizmo sektoriaus ir kartu apskritai smulkiojo ir vidutinio verslo problemas, su kuriomis dabar labai aktyviai susiduriama. Ar vis dėlto ateis siūlymai tenai, nes šiandien visos tos pagalbos priemonės ir pinigai, kurie yra taip labai reikalingi, neateina, o tai yra mūsų ekonomikos stuburas – apie 70 %?

J. ŠOVIENĖ. Ačiū už klausimą ir pastabas. Aš galėčiau tikrai paantrinti, kad taip, valstybės pagalbos priemonės esant šiai situacijai yra reikalingos, įmanomos ir tos, kurios atitiktų tiek na-

cionalinę teisę, tiek europinę teisę. Tiek Vyriausybė, tiek kitos institucijos yra skatinamos jas taikyti. Dėkui.

PIRMININKAS. Klausia V. Poderys.

V. PODERYS (*MSNG*). Dėkui, Pirmininke. Gerbiamoji patarėja, ar jūs nagrinėjote per tą verslo organizavimo aspektą, kad yra ir draudiminė sistema, ir ta draudiminė sistema gali iš dalies kompensuoti ar suminkštinti problemą.

Kitas dalykas. Turbūt ši problema yra aktuali ne tik turizmui, bet ir pramogų verslui. Jie perparduoda kitas paslaugas. Ar šie pramogų ir turizmo verslai negalėtų tikėtis subsidijų forma pagalbos bent iš dalies? Tarpusavio geranoriškas susitarimas turbūt iš tikrųjų vestų ir turizmo, ir pramogų verslą į bankrotą. Dėkui.

J. ŠOVIENĖ. Dėkui už klausimą, bet čia turbūt labiau klausimas Vyriausybei.

PIRMININKAS. Ačiū pranešėjai. Motyvai. Motyvai už – Seimo narys A. Vinkus.

A. VINKUS (*LSDDF*). Gerbiami Seimo nariai, ankstesniuose posėdžiuose mes sprendėme valstybės išmokų savarankiškai dirbantiems asmenims klausimą ir kitus labiau socialiai pažeidžiamų grupių klausimus. Šiandien gerbiama J. Šovienė, Respublikos Prezidento vyriausioji patarėja, kaip girdime, labai aiškiai ir suprantamai pateikė galimą su turizmu susijusio verslo problemos sprendimo variantą. Iš tiesų Lietuvos gyventojus jau galėtume priskirti prie gana intensyviai keliaujančių piliečių, todėl tas staigus kelionių apribojimas, kurį dėl netikėtai užklupusių aplinkybių buvome priversti priimti tiek mes, tiek kitos valstybės, išprovokavo daug ginčytinų ir spęstinių situacijų tiek norintiems keliauti turistams, tiek kelionių organizatoriams. Teikiama Civilinio kodekso ir Turizmo įstatymų pakeitimo ir papildymo projektais yra siekiama atsižvelgti į abiejų pusių interesų dalinio ir visiško patenkinimo galimybę. Tai ir yra labai logiškas, adekvatus klausimo sprendimo būdas. Pozityvus siūlymas yra dar tas, kad pirmiausia siūlome įtvirtinti nuostatą, kad turistas ir kelionių organizatorius įstatymo nustatytais atvejais galėtų susitarti dėl sumokėtų pinigų už neįvykusią kelionę kompensavimo nustatytomis priemonėmis ir sąlygomis, o nepavykus susitarti, įteisinamos kitos išlaidų kompensavimo priemonės. Taigi, vadovaudamasis šiais motyvais, priitariu šiems įstatymų pakeitimams.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narys P. Urbšys. Atsisako. S. Gentvilas. Prašau.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiami kolegos, skubos darbą velniai neša, ir čia yra pavyzdys skuboto Seimo sprendimo, kurį vertėjo vetuoti Prezidentui vien todėl, kad ši pinigų grąžinimo nuostata galiojo visada, ne tik ekstremaliosios situacijos atžvilgiu. Tačiau prezidentūros principingumas šiandien atveda prie Vyriausybės atsakomybės, kad Vyriausybė užtikrintų turizmo sektoriaus likvidumą. Vyriausybė nėra paruošusi jokių papildomų priemonių turizmo sektoriui. Šiandien bet kuris, nusipirkęs lėktuvo bilietus ir neatgavęs pinigų, po šito sprendimo, jeigu mes pritarsime veto, iš esmės liks kaip kreditorius bankrutavusios įmonės turtui išsidalinti. Kaip žinome, turizmo sektoriaus įmonės labai mažai turto turi, greitai bankrutuos ir tie žmonės tikrai neatgaus pinigų. Reikia užtikrinti įmonių likvidumą. Paliekant 14 dienų pinigų grąžinimo principą, tai bus planas A, kuponai nebus planas A, kuponai bus planas B, pirma, ką pirkėjai norės susigrąžinti, bus pinigai, tai paskandins 60–70 % sektoriaus įmonių į bankrotą. Kas įvyks? Šiandien tiek Prancūzija, tiek Belgija, Kroatija, Malta, Lenkija jau taiko pusės metų pinigų grąžinimo terminą. (*Balsai salėje*) Prancūzija ir Belgija, tai yra Europos širdis, tie, kurie kuria iš tikrųjų dažnai idėjas ir direktyvas. Jie patys to nesilaiko, o mes principingai 14 dienų terminą institualizuojame, sakydami, mes privalome laikytis direktyvų. Tai neišvengiamai atves prie genocido Lietuvos turizmo sektorių, nes Vyriausybė nėra parengusi papildomų finansavimo priemonių, tokių kaip Estijoje – duodame 25 mln. ar Danijoje – 200 mln. Kviečiu įstatymą tobulinti ir žiūrėti, ieškoti kompromisų.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narys M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Mieli kolegos, pirma reikia pripažinti, kad iš tikrųjų paskubėjome ir suklydome numatydami Civilinio kodekso pakeitimą visais atvejais, o ne COVID-19 metu, kai yra paveiktas verslas, kuriam turi būti suteikta pagalba. Šis įstatymo projektas turėjo būti priimtas toks ir turėjo būti taikomas tik išskirtinėmis sąlygomis ir tik išskirtinėmis sąlygomis paliekamas ilgesnis terminas ir galimybė susitarti. Šitą dalyką visais atvejais reikia koreguoti. Tačiau mes turime taip pat užtikrinti ir ilgesnę galimybę, nei kad šiuo metu yra numatyta įstatyme, kelionių

organizatoriams susitarti su jų klientais dėl pinigų išmokėjimo, nes nesant valstybės pagalbos, o šandien verslui nėra jokios valstybės pagalbos, verslas tiesiog bankrutuos ir visi tie darbuotojai nugrius ant visų mokesčių mokėtojų pečių, nes reikės mokėti nedarbingumo išmokas visiems. Taigi mūsų visų interesus užtikrinti, kad, pirma, verslas gautų pagalbą, antra, kad verslas turėtų ilgesnius terminus susitarti su jų klientais dėl pinigų išmokėjimo arba kuponų. Taip, kaip dabar yra, tas verslas tiesiog keliauja tiesiai į bankrotą. Ačiū.

11.06 val.

Civilinio kodekso 6.751 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4693GR (pateikimas)

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Kitas projektas, darbotvarkės 1-3.2 klausimas – projektas Nr. XIIIIP-4693. Gerbiamoji Prezidento vyriausioji patarėja, jūs abu pristatėte? Jeigu abu pristatyti, tai motyvai dėl antrojo. Motyvai už – Seimo narys A. Vinkus.

A. VINKUS (LSDDF). Kadangi aš jau pasisakyme daug argumentų išsakiau, galiu tik pakartoti, kad pritariu ir balsuosiu už. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai prieš – Seimo narys J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Manau, šitoje stadijoje mes nesidaliname, kas už ir kas prieš, visi iš esmės pasisakome už svarstymą iš naujo, nes jeigu būtų siūlymas laikyti įstatymą nepriimtu, tai čia tada nieko nebūtų dėl turizmo sektoriaus. Aš pasisakydamas turiu tik apgailestauti, gaila, kad prezidentūra, turėdama daugiau laiko, negu kai mes čia, Seime, karštligiškai, per pusdienį, turėjome spręsti, tikrai teisiškai galbūt ne visai tvarkingą variantą priėmėme, bet Prezidentas turi dešimt dienų.

Gaila, kad nebuvo platesnių diskusijų, nes kai aš šandien diskutavau su Vartotojų asociacijos atstovais, jie sutinka, kad trijų mėnesių terminas gal būtų vartotojams suprantamas ir priimtinas. Žinoma, galima pataisyti tą vietą, kur tikrai įvyko klaida, kad tas ilgesnis terminas galėtų tik karantino laikotarpiu kelionėms. Bet gaila, kad tiesiog tiesmukiškai buvo sugražintas 14 dienų terminas, kuris, nesant rimtos valstybės pagalbos turizmo sektoriui, tiesiog gali lemti masinius bankrotus ir dabar tame sektoriuje dirbančių apie 50 tūkst. žmonių darbo vietų praradimą.

O dėl santykio su Europos teise, kai kelionė neįvyksta dėl valstybių priimtų sprendimų, mano supratimu, ta nuostata dėl 14 dienų nebūtinai turi būti taikoma, kaip tais atvejais, kai kelionė neįvyksta dėl kažkokios organizatoriaus kaltės.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narys N. Puteikis.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Aš buvau užsirašęs ir dėl turizmo, bet jūs, Seimo Pirmininke, nepastebėjote. Vis tiek bendra tema.

PIRMININKAS. Jūs buvote užsirašęs trečiuoju, o čia priklauso kalbėti po du.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Penktuoju, jūs po du davėte pasisakyti. Nesvarbu, esmė, kad...

PIRMININKAS. Po du Statutas numato pasisakyti dėl grąžinto įstatymo. Taip.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Supratau. Svarbu turinys, kurį mes dabar svarstome. Seimas tikrai suklydo perkeldamas turizmo firmų gelbėjimo našta vien tiktai gyventojams. Mes galime siūlyti Vyriausybei elgtis panašiai, kaip yra bandoma padėti dėl nuomos verslo įmonėms, lygiai taip pat galėtų Vyriausybė parengti teisės aktus, padedančius turizmo firmoms iš valstybės biudžeto, o ne iš tų žmonių, kurie nežinodami apie koronavirusą prisipirko bilietų. Šitai prezidentūros iniciatyvai aš pritariu ir siūlau Seimui ištaisyti klaidą. Kolegos, aš buvau vienintelis, kuris nepritariau šitai jūsų skubotai iniciatyvai. Kartu visi taisykime klaidas ir suraskime protingą kompromisą, kaip išgelbėti turizmo sektorių nuo bankroto ir nenuskriausti gyventojų, kurie turi nusipirkti bilietus ir kuriems pinigai už juos dar negrąžinti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiamoji Jūrate Šoviene, jums yra klausimų dėl antrojo projekto. Seimo nariai turi teisę paklausti. Kadangi pristatymas buvo padarytas bendras, klausia Seimo narys M. Majauskas dėl Civilinio kodekso.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Kadangi daug šalių iš tikrųjų taiko skirtingus terminus, ar jūs negalvojate, kad būtų racionalu surasti kokį nors tarpinį terminą, nes iš jūsų pristatymo nebuvo iki

galo aišku, ar jūs suprantate, kodėl tas terminas yra ilginamas. Patys kuponai neveikia, jei nėra sudaroma galimybė susitarti per ilgesnį laikotarpį, nes jeigu reikia grąžinti pinigus čia ir dabar, įmonės jų neturi, o įstatymas reikalauja – įmonės bankrutuoja. Jei yra ilgesnis laikotarpis, per kurį, tarkime, ateitų valstybės pagalba, jos galėtų gauti pagalbą atsiskaityti su savo klientais ir taip išvengti bankroto. Ar nesvarstėte, kad galėtų būti koks nors racionalus, optimalus tarpinis variantas?

J. ŠOVIENĖ. Ačiū už klausimą. Taip, svarstėme ir aš jau minėjau pristatymo metu, kad yra pavyzdžių, yra sektinų pavyzdžių, pavyzdžiui, tokių kaip Danijos ar Estijos pavyzdžiai, kuomet yra taikomos valstybės pagalbos priemonės, tai yra paskolos su valstybės garantija, toms įmonėms, kurios susiduria su bėdomis.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Ar jūs vis dėlto nagrinėjote iš teisinės pusės, ar būtų tikrai prieštaravimas europinei teisei, jei būtų ilgesnis negu 14 dienų terminas ir būtų aiškiai parašyta, kad tai taikoma ekstremaliosios situacijos atveju, kai dėl valstybės priimtų sprendimų ta kelionė tampa neįmanoma. Kai jūs minite dabar, kad galėtų būti rimtesnė valstybės parama, ar prieš apsisprendžiant dėl veto buvo kas nors susitarta su Vyriausybe, kokia forma ta parama bus padidinta ir kad ji tikrai bus prieinama, kad toje situacijoje pagelbėtų jau adekvačiai?

J. ŠOVIENĖ. Dėkui už klausimą. Kiek man yra žinoma, Teisingumo ministerija, Vartotojų teisių apsaugos tarnyba tarėsi dėl priemonių verslui šiame sektoriuje ir konsultavosi su Europos Komisija. Dėl termino atidėjimo buvo išreikšta neigiama pozicija, tačiau dėl kuponų buvo gautas pritarimas. Toks būtų atsakymas. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (MSNG). Dėl šio Prezidento veto yra apsaugoti vartotojai, kurie kitu atveju būtų turėję savo pinigų laukti pusę metų. Bet mes žinome, iš tiesų, tiek kalbant apie turizmo sektorių, tiek apskritai ir apie kitą, smulkuji ir vidutinį, verslą, gauti paskolą šiųmetinės krizės sąlygomis yra tikrai labai sudėtinga. Tai ar vis dėlto seks siūlymai, remiantis jau jūsų įvardintais Estijos ir Danijos pavyzdžiais, kalbant apie paskolas su valstybės garantija, nes kitu atveju tiesiog tenka stebėti situaciją ir tą patį ekspertai komentuoja, kad atsiduria smulkusis ir vidutinis verslas tikrai labai sudėtingoje, tiesiog nepavydėtinoje padėtyje, kai ta parama vėluoja arba ji yra labai maža, o paskolos paimti tam, kad galėtų savo veiklą išlaikyti ir neturėtų bankrutuoti, jie negali. Ar vis dėlto bus sekama tų valstybių pavyzdžiais ir ar bus teikiami siūlymai?

J. ŠOVIENĖ. Dėkui už klausimą ir pastabą. Aš galiu tik jums paantrinti, kad turi būti administracinės priemonės kiek įmanoma operatyvesnės ir parama, skiriama verslui, turi pasiekti verslą laiku. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Atsisakau, ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėkoju ir pranešėjai. Atsakėte į visus klausimus.

J. ŠOVIENĖ. Labai ačiū.

11.14 val.

Naujojo koronaviruso (COVID-19) sukeltų pasekmių poveikio Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymo taikymui įstatymo projektas Nr. XIII-4711 (pateikimo tęsinys)

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, balsuosime po pateikimo. Pirmas projektas – Naujojo koronaviruso (COVID-19) sukeltų pasekmių poveikio Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymo taikymui įstatymo projektas Nr. XIII-4711. Pritariantieji po pateikimo balsuoja už. (*Balsai salėje*) Balsuojame po pateikimo dėl pirmojo darbotvarkės projekto. Nutraukiame balsavimą. Pakartosiu iš naujo. Įstatymo projektą perskaičiau – Naujojo koronaviruso sukeltų pasekmių poveikio Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymo taikymui įstatymo projektas Nr. XIII-4711, teikiamas Vyriausybės, ministro V. Šapokos, ir jis pateikė. Balsuojame po pateikimo.

Balsavo 95 Seimo nariai: už – 79, prieš nėra, susilaikė 16 Seimo narių. Po pateikimo pritarta.

Gerbiami kolegos, Vyriausybė prašo svarstyti ypatingos skubos tvarka. Ar galime tam pritarti bendru sutarimu? Pritarėme. Siūlomi komitetai. Neįrašytas, bet tikėtina, kad Biudžeto ir finansų komitetas turėtų būti, taip, Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti šiandien po pietų. Viskam pritarėme bendru sutarimu. Dėkoju. Ar Ekonomikos komitetas? M. Majauskas siūlo Ekonomikos komitetą. Tai kurį komitetą? Ekonomikos komitetą bendru sutarimu skiriame. (*Balsai salėje*) Sakote, kad du komitetai turi būti? Vienas? Gerai. Gerbiami kolegos, vienas komitetas. Tai dabar nutarkime, būtų gerai bendru sutarimu, kurį vieną komitetą. Biudžeto ir finansų komitetas siūlo, kad svarstyti Ekonomikos komitetas. (*Balsai salėje*) Sutarėme bendru sutarimu. Dėkoju.

11.17 val.

Turizmo įstatymo Nr. VIII-667 2, 15 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIII-4694GR (*pateikimo tęsinys*)

Gerbiami kolegos, grįžtame prie grąžintų įstatymų. Perskaitau 165 straipsnio „Seimo sprendimai dėl Respublikos Prezidento grąžinto įstatymo“ 2 dalį: „Ne vėliau kaip kitą posėdžių dieną Seimas balsavimu turi nuspręsti, ar svarstyti grąžintą įstatymą iš naujo, ar laikyti įstatymą nepriimtu.“

Gerbiami kolegos, niekas nesiūlo laikyti nepriimtu, tai galbūt galime bendru sutarimu pritarti, kad būtų svarstomas grąžintas įstatymas iš naujo. (*Balsai salėje*) A. Sysas reikalauja balsuoti. Gerai. Tada prašom alternatyviai. Kas už, kad būtų svarstomas iš naujo, balsuoja už, o kas prieš, tai būtų už tai, kad laikytume įstatymą nepriimtu. Ar aišku? Aišku.

Balsavo 105 Seimo nariai, už balsavo 105. Įstatymas bus svarstomas iš naujo.

Gerbiami kolegos, turime paskirti komitetą. Yra siūlomas Ekonomikos komitetas. Siūloma svarstyti taip pat šiandien.

11.19 val.

Civilinio kodekso 6.751 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4693GR (*pateikimo tęsinys*)

Dėl kito projekto, tai yra susijęs Civilinio kodekso straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4693, siūlau pritarti bendru sutarimu, kad taip pat būtų svarstomas iš naujo. Pritariame bendru sutarimu. Komitetas ir data tie patys. (*Balsai salėje*)

11.19 val.

Seimo nutarimo „Dėl Ingridos Danėlienės paskyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėja“ projektas Nr. XIII-4375(2) (*svarstymas ir priėmimas*)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Ingridos Danėlienės paskyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėja“ projektas Nr. XIII-4375(2). Komitetai. Kviečiu Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą paskelbti A. Širinskienei.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Teisės ir teisėtvarkos komitetas pritarė Seimo nutarimo projektui skirti I. Danėlienę Konstitucinio Teismo teisėja balsuodamas tokiu santykiu: 5 balsai už, prieš nebuvo, susilaikė 4.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kolegos, diskutuoti užsirašė keturi Seimo nariai. Gal mums reikėtų apriboti diskusijos laiką? (*Balsai salėje*) Duodame visiems. Gerai.

Kviečiu Seimo narį P. Urbšį.

P. URBŠYS (MSNG). Gerbiami Seimo nariai, jau tampa tradicija, kad teisėjų kandidatūrų svarstymas Seime virsta savotiška Santa Barbara. Praeitą kartą, kai svarstėme Apeliacinio teismo teisėjų kandidatūras, mums rūpėjo, kas su kuo ir kada gėrė kavą. Šį kartą narstydami teisėjų kandidatūras neapsiribojame vien tik kavos santykiais. Akivaizdu, kad mums teisėjų skyrimas daugiau

yra savo asmeninių galių pademonstravimo galimybė. Tai, kad valstiečiai, arba kai kurie iš valstiečių, neatsispyrė pagundai pademonstruoti savo politinius raumenis ir paauklėti Prezidentą už jo nepaklusnumą, kai jis nepatvirtino teikiamo kandidato į ministrus, kai suabejojo vieno ministro skaidrumu, tai tikėtis, kad tos kandidatūros labai laisvai pereis Seime, tikrai būtų naivu. Tačiau mes ir matėme, kas vyko pastaruoju laiku, kai Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkė darė viską, kad šitas klausimas būtų vilkinamas ir nesvarstomas. Tuo labiau kad vieną iš teisėjų kandidatūrų, kurią dabar mes svarstysime, yra pateikęs ne tas žmogus. Jau nuo pat pradžių buvo pasakyta, kad ne tas žmogus pateikė ir ne taip pateikė šią kandidatūrą.

Akivaizdu tai, kad tas dėl Seimo Pirmininko nepavykęs farsas, kuris tęsėsi praeitais metais beveik pusę metų, turi tęsinį šiais metais. Aš nenustebsiu, kad šita kandidatūra nebus patvirtinta daugumos vien tik dėl to, kad bus norima pademonstruoti, kad Seimo Pirmininkas yra tarsi visiškai neišgalus, ir bus aiškiai pademonstruota, kad asmeninės politinės ambicijos yra aukščiau visko. Jomis manipuliuojant ir yra įsivaizduojama, kad yra valdoma valstybė. Iš principo mes tikrai turime kalbėti apie tai, kad Lietuva seniai yra tapusi ne koronaviruso įkaite. Mes seniai esame tapę savo, kaip aš ne kartą minėjau, politinio savanaudiškumo įkaitu. Gaila, kad tuo metu, kai iš tikrųjų labai svarbu užtikrinti valstybėje stabilumą, labai svarbu užtikrinti stabilumą visose valdžios grandyse, ir visų pirma teismuose, mes užsiimsime savo smėlio dėžių galių žaidimais ir iš esmės savo darbą paversime farsu.

PIRMININKAS. Kviečiu diskutuoti Seimo narį P. Gražulį.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiami Seimo nariai, iš tikro tuo klausimu kalbėti nėra taip lengva, bet man (*Pirmininkas: „Malonėkite užsidėti kaukę.“*) kažkaip po P. Urbšio kalbos matyti, Povilai, visą laiką dvejopi standartai. Pažiūrėk, kokius tu kėlei reikalavimus dėl R. Karbauskio ir G. Kildienės santykių. Kiek tu, kaip sako, rodei pirštu į R. Karbauskį, lyg ir, atrodo, nieko ten nebuvo.

Bet dabar visa teismų sistema, Seimo nariai žino, koku būdu ir kaip šita kandidatė tapo Konstitucinio Teismo kanclere. Konstitucinio Teismo pirmininkas, kiek kalba visuomenė, susirado gražią draugę, ją padarė kanclere Konstitucinio Teismo, o dabar nori savo gyvenimo gal draugę padaryti Konstitucinio Teismo teisėja.

Koks tai pavyzdys visuomenei? Konstitucinis Teismas priima pačius svarbiausius sprendimus. Tai kokius jis gali priimti sprendimus, jūs pasakykite? Ir tai visi žino, ir, Povilai, tu pats žinai tuos dalykus ir tyli, ir kaltini vėl valstiečius. Ir, man atrodo, gėda Seimo Pirmininkui, kad jis pasirinko šitokią kandidatūrą ir teikia ją. Aš galėčiau dar pašmaikštauti, pasakyti, na, tai palaukite, kas yra, tai gal ir Birutę įtaisykite bent Žuvėninkystės departamento direktore kažkokia, įsteikite kokias nors pareigas. Kas čia darosi? Vienas žmogus kaltinamas perdėtai, o kitiems viskas galima mūsų valstybėje ir jie rodo dar kažkokį pavyzdį. Baikite juokus! Povilai, susimąstyk, ką tu kalbi.

PIRMININKAS. Kviečiu diskutuoti Seimo narę A. Armonaitę.

A. ARMONAITĖ (MSNG). Dėkoju. Neplanavau kalbėti, bet kai pamačiau P. Urbšio ir P. Gražulio pavardes, supratau, kad gali tekti vis dėlto pasisakyti.

Povilas kalbėjo kažkokiomis užuominomis, aš nelabai supratau jo pozicijos. P. Gražulis kaip visada yra seksizmo ir pamazgų pylimo karalius. Bet, matyt, reikėtų mums pakalbėti apie tą rožinę drambliuką kambaryje, nes apie šitos kandidatės kandidatūrą nuolatos buvo skleidžiami kažkokie *pletikai*, pilamos pamazgos ir taip toliau. Ar buvo nagrinėjami jos moksliniai straipsniai? Ne, nebuvo, negirdėjau nė vieno argumento, nė vieno ką nors perskaičiusio Seimo nario. Ar buvo aptarinėjamas jos požiūris į svarbius pastarojo meto Konstitucinio Teismo sprendimus? Ne, apie tai taip pat nieko negirdėjome. Ar galbūt kas nors kvestionavo kandidatės požiūrį į individualų konstitucinį skundą, kurį štai Lietuva priėmė kaip pozityvią inovaciją? Tikrai ne. Ar jos indėlių į daugybinės pilietybės referendumą ir teisinius argumentus, indėlių, kurį ji kartu darė su profesoriumi V. Sinkevičiumi? Ne, to niekas nekritikavo, tačiau kalbėjo apie visokį asmeninį gyvenimą, apie tai, kad ji yra neva ūkvedė ir panašiai.

Jeigu vyras būtų pateiktas, jeigu I. Danėlienė būtų vyras, ar mes būtume tai girdėję? Ne, mes nebūtume. Mes nebūtume girdėję, kad jis yra ūkvedys, mes būtume girdėję, koks geras jis yra vadybininkas. Arba jeigu ir būtume ką nors girdėję apie asmeninį gyvenimą, tai būtume girdėję: o, kaip jam gerai sekasi asmeniniame gyvenime.

Aš tiesiog noriu paprašyti, kai mes skiriame tokios svarbios institucijos teisėjus, remtis ne kažkokiais *pletkais*, ne kažkokiomis apkalbomis, ne seksizmu, kurį čia irgi kai kurie kolegos skleidžia, o kompetencija ir argumentais. Mano požiūriu, I. Danėlienės kandidatūra yra puiki kandidatūra, tai yra naujos kartos konstitucinės teisės ekspertė ir tikrai būtų didelis privalumas ją turėti Konstituciniame Teisme. Dėkoju.

PIRMININKAS. Ačiū. Ar, pretendente Ingrida Danėliene, norite kalbėti? Prašom.

Toliau posėdžiui pirmininkauja Seimo Pirmininko pavaduotojas G. Kirkilas.

I. DANĖLIENĖ. Trumpai. Dėkoju gerbiamiems Seimo nariams už galimybę pasisakyti. Iš tiesų sėdžiu ir klausau tarsi apie žmogų, kuris yra mano vardu pavadintas, bet nieko negirdžiu apie save. Man apmaudu iš tikrųjų, būtų labai apmaudu, jeigu kažkieno galbūt tikslingai skleidžiama neteisinga informacija ar, tarkime, akivaizdžiai bandoma įteigti alternatyvi tiesa, kuri nieko bendro neturi su tikrąja tiesa, lemtų tokių svarbių sprendimų priėmimą.

Iš tiesų aš labai labai prašau gerbiamus Seimo narius įsižiūrėti į pateiktus dokumentus, atsižvelgti į tai, kad aš teisininko darbą dirbu beveik 20 metų. Visą laiką mano teisininko tarnyba, karjeros teisininko tarnyba buvo vertinama išskirtinai teigiamai. Visą tą laiką nuo 2003 metų lygiagrečiai vysčiau mokslinę veiklą. Mano mokslinė veikla viešosios teisės ir pastaruoju metu konstitucinės teisės srityje yra itin aktyvi ir, matyt, yra aktyvesnė negu kitų mokslininkų, kurie dar nėra buvę Konstitucinio Teismo teisėjais. Aš galiu paminėti faktus, kad per pastaruosius metus, vien per pastaruosius penkerius metus esu publikavusi daugiau nei 15 mokslinių publikacijų, esu pristačiusi 12 pranešimų tarptautinėse konferencijose, esu pateikusi daug įvairių ekspertinių išvadų, prašant Europos Komisijai, kitoms institucijoms. Esu pati suorganizavusi bene dešimt tarptautinių konferencijų.

Visą laiką – nuo mokyklos, nuo studijų laikų – esu pasiekusi puikiausių rezultatų, iš tikrųjų geresnių nei bet kas kitas, kas studijavo šalia manęs. Ir dėl to aš labai prašyčiau gerbiamus Seimo narius šiandien išlikti objektyvius ir vertinti tiek mane, tiek kitus kandidatus atsižvelgiant būtent į jų profesinius, mokslinius pasiekimus – ne į lytį, ne į amžių, ne į ką nors kita, ne į kitus subjektyvius kriterijus ir juo labiau ne į kažkieno tikslingai skleidžiamą alternatyvią informaciją. Ir jūs, kaip Seimo nariai, matyt, esate ne vienas susidūręs su tokiais reiškiniiais, kurie šiuo metu vyksta prieš mane. Dar kartą ačiū jums.

PIRMININKAS (G. KIRKILAS, LSDDF). Ačiū gerbiamai candidatei. Kolegos, motyvai dėl priėmimo. V. Bakas – už.

V. BAKAS (MSNG). Gerbiami kolegos, kai mes skiriame Konstitucinio Teismo teisėjus ir Seimas veliamas ne į klausimus, kurie susiję su mūsų valstybės strateginiais dalykais, su mūsų konstitucingumu, o su kažkokiais *pletkais*, tai visų pirma žemina patį Seimą. Bet mes turime tokių Seimo narių.

Antra, P. Urbšiu noriu pasakyti, kad negalima klijuoti (ar čia jūs sąmoningai darote) su „MG Baltic“ advokatais pietavusio teisėjo, kuris buvo paskirtas į aukštas pareigas, taip pat ir jums balsuojant, ir mokslininkės, kuri yra ne ūkvedė, ji šiandien dirba Mykolo Romerio universitete, dirba mokslinį darbą. Ji net nėra Konstitucinio Teismo kanclerė. Čia tiek daug *feikų* buvo prišnekėta, aš neplanavau kalbėti, bet, kolegos, tikrai kviečiu vertinti tai kaip išpuolį, nieko bendro neturintį su tikrove.

Mano galva, visi Konstitucinio Teismo pretendentai parodė labai aukšto lygio kompetenciją. Naudodamasis proga, aš noriu padėkoti galbūt ir Konstitucinio Teismo bendruomenei, ir tiems, kurie dirba Konstituciniame Teisme, už tą rezultatą, kurį pasiekė Konstitucinis Teismas. Jūs pažiūrėkite – institucija, kuria labiausiai pasitiki iš teisminės valdžios, jeigu ją galima taip pavadinti, visuomenė. Mes turime... Konstitucinis Teismas priėmė daug svarbių ir sudėtingų sprendimų, todėl įvertinkime tą darbą. Tikrai siūlyčiau pažiūrėti į žmonių kompetenciją, o ne į kažkokią patvorių, politikų patvoriuose pasakojamas istorijas. Tai yra tiesiog nesolidu.

PIRMININKAS. Ačiū. E. Zingeris – prieš.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Iš esmės aš, pasisakydamas prieš, noriu pasisakyti prieš mūsų atmosferą šioje salėje. Čia esu nuo 1990 metų ir asmeniškai kaltinimai, ką tik pademonstruoti pono

P. Gražulio, yra pats blogiausias šio Seimo pavyzdys. Aš manyčiau, kad šie išpuoliai tikrai rodo, kad žmonės nesupranta, kas yra užribis, etinis užribis, todėl aš balsuosiu už poniją I. Danėlienę per šitą slaptą balsavimą, šiek tiek pažeidžiu įstatymus, nes aš norėčiau pasipriešinti visai tai kompanijai, kurią mes atpažįstame iš karto.

PIRMININKAS. Kolega, kalbate ne į temą.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Aš norėčiau pasakyti, kad tie straipsniukai, anksčiau būdavo sien-laikraščiai visokie...

PIRMININKAS. Ačiū. Ž. Pavilionis – už.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Aš irgi pritariu svarstymams dėl etinių dalykų, ką pasakė Emanuelis ir ponija Aušrinė. Bet norėčiau iš profesinės srities pasakyti, kad mačiau ponios Ingridos veiklą, kartu su Konstituciniu Teismu labai efektyvią Rytų partnerystę, įtvirtinant tuos principus, kuriuos mes puoselėjame dėl Konstitucinio Teismo, tai labai supykde Maskvą, kiek aš suprantu, ir dėl veiklos Moldovoje, Ukrainoje ir Sakartvele. Aš labai norėčiau, kad Seimas tikrai vieningai balsuotų, nes galų gale tie užsienio politikos principai, kuriuos Konstitucinis Teismas labai efektyviai įtvirtina dėl mūsų kaimynystės, mums visiems yra svarbūs. Jie šiuo metu yra atakuojami labai rimtai, įskaitant ir viruso kontekstą.

PIRMININKAS. Ačiū. A. Anušauskas – už. Prašom.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, Konstitucinis Teismas nėra eilinis, šiuo atveju jo kompetencijos turi vaidinti pagrindinį kriterijų, kai mes renkamės kandidatus, ar tai būtų mokslinis darbas, ar praktinis teisėjo darbas, bet koku atveju tai turime įvertinti kaip privalumą. Žinoma, Seimo nepuošia ir nepuošė su etika nieko bendro neturintys išpuoliai. Aš suprantu, kad Seimo nario mandatas laisvas ir gali šioje salėje sakyti, kas užėina į galvą, tačiau vis dėlto reikia turėti ir tam tikrą ribą. Aš manau, kad mes apskritai jau gerokai uždelsėme dėl šių paskyrimų. Aš suprantu, kad yra objektyvios aplinkybės, buvo svarbesnių galbūt įstatymų projektų, kuriuos reikėjo priimti, tačiau Konstitucinis Teismas turi funkcionuoti, nes nuo jo priklauso irgi mūsų teisinės valstybės mechanizmas, mūsų priimamų sprendimų įvertinimas konstitucingumo požiūriu. Todėl šiame teisme žmonės, turintys kompetencijų, yra ne tik laukiami, bet ir būtini. Todėl aš siūlau palaikyti šią kandidatūrą ir balsuoti už.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, mes dabar nebalsuosime. Turime pritarti tradiciniam slapto balsavimo biuleteniui dėl nutarimo „Dėl Ingridos Danėlienės paskyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėja“. Na, įprastas biuletenis. Galime pritarti? (*Balsai salėje*) Ačiū.

Kolegos, kadangi mes vėluojame, gal galėtume greitai dar dėl kitų, nes jau... P. Urbšys.

P. URBŠYS (MSNG). Kadangi sulaukiau Seimo narių dėmesio, tai irgi atspindi suvokimą, kas yra politika, ir tai, kad P. Gražulis mane vertina neigiamai, tai, kad kolega V. Bakas irgi įvertino neigiamai, čia ir yra didžiausia problema. Vienas tada, kai buvo svarstoma Apeliacinio teismo teisėjo kandidatūra, iškėlė kavos gėrimo vidury baltos dienos Gedimino prospekte problemą kaip korupcijos didžiausią apraišką, kitas kalbėjo iš tribūnos tokius dalykus, kurių tikrai nedera būtent šiai salei ir šiam Seimui girdėti. Yra blogai, kai mes iš politikos padarome tokią banalią buitį, kai iš tikrųjų kyla klausimas, kas tada yra politika.

11.39 val.

Seimo nutarimo „Dėl Giedrės Lastauskienės paskyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėja“ projektas Nr. XIIIP-4379(2) (svarstymas ir priėmimas)

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, kitas darbotvarkės 1-5 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Giedrės Lastauskienės paskyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėja“ projektas Nr. XIIIP-4379(2).

Svarstymas ir priėmimas. Norinčių kalbėti nėra. Komitetas? Agnė Širinskiene, galite pristatyti nuomonę?

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Komitetas pritaria G. Lastauskienės kandidatūrai už balsavus 6 balsais ir susilaikius 3.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, motyvai. Priėmimas. Atsiprašau, gal kandidatė nori kalbėti? Nenori. Motyvai. Nėra. Kolegos, turime patvirtinti biuletenį. A. Armonaitė. Prašau. Už.

A. ARMONAITĖ (MSNG). Dėkoju. Girdėdama kalbas užkulisuose ir taip pat matydama komiteto rezultatus, noriu atkreipti dėmesį, kad jeigu mes teisėjų nepatvirtinsime, tai toliau turėsime įšaldytą Konstitucinio Teismo veiklą. Negana to, kad jau tris kartus buvo atidėta, kitos institucijos buvo skiriamos – Valstybės saugumo departamento vadovas, pono A. Dulckio klausimas antrą kartą bandys prasiskverbti, o štai Konstitucinio Teismo teisėjų klausimą tris kartus atidėjome ir, kai atėjo diena spręsti dėl šitų kandidatų, dabar gali būti užtrauktas rankinis stabdys. Tai aš noriu paskatinti balsuoti. G. Lastauskienė man irgi pasirodė kompetentinga kandidatė, mes turėjome ją frakcijoje, girdėjome ją iš Seimo tribūnos, ir aš manau, kad Konstitucinio Teismo darbas tikrai sustiprėtų. Dėkoju.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, ar galime patvirtinti slapto balsavimo biuletenį? Jis toks pat, analogiškas. Ačiū.

11.42 val.

Seimo nutarimo „Dėl Algio Norkūno paskyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėju“ projektas Nr. XIII-4381(2) (svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 1-6 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Algio Norkūno paskyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėju“ projektas Nr. XIII-4381(2). Svarstymas ir priėmimas. Yra Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvada, balsavimo rezultatai: už – 7, kiti nebalsavo, pritarta. Motyvų nėra. Ar nori kandidatas? Nenori. Ačiū. Kolegos, motyvų nėra. Toks pat slapto balsavimo biuletenis. Galima pritarti? Ačiū, pritarta.

11.43 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjos Sigitos Rudėnaitės atleidimo iš šio teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininkės pareigų ir jos skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininke“ projektas Nr. XIII-4349(2) (svarstymas ir priėmimas)

Ir dar vienas nutarimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjos Sigitos Rudėnaitės atleidimo iš šio teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininkės pareigų ir jos skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininke“ projektas Nr. XIII-4349(2). Nėra norinčių kalbėti? Motyvai. Komiteto išvada. Teisės ir teisėtvarkos komiteto balsavimo rezultatai: už – 7, susilaikė 2.

Ar nori kandidatė kalbėti? Nenori. Nėra motyvų. Kolegos, tas pats slapto balsavimo biuletenis, tik viršuje kitas tekstas. Galime pritarti? Galime, ačiū. Viskas.

Kolegos, dar kartą primenu visoms frakcijoms, kas kada balsuoja, ir balsavimas vyks I rūmuose, ne čia, o I rūmuose. Valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija – 13 valandą, Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija – 13 val. 15 min., Mišri Seimo narių grupė – 13 val. 30 min., Lietuvos socialdemokratų darbo frakcija – 13 val. 40 min., Liberalų sąjūdžio frakcija – 13 val. 45 min., Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija – 13 val. 50 min. ir Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija – 13 val. 55 min. Kolegos, būtų gerai, kad visi į šitą laiką tilptume.

11.44 val.

Pranešimas dėl Ekonomikos skatinimo ir koronaviruso (COVID-19) sukeltų pasekmių mažinimo priemonių plano įgyvendinimo

Dabar darbotvarkės 1-8 klausimas – pranešimas dėl Ekonomikos skatinimo ir koronaviruso (COVID-19) sukeltų pasekmių mažinimo priemonių plano įgyvendinimo. Nuotoliniu būdu Ministras Pirmininkas. Ar jūs čia ateisite? Ačiū, premjere, visi labai nori jus pamatyti čia gyvai. Prašom. Ministras Pirmininkas S. Skvernelis.

Ministro Pirmininko Sauliaus Skvernelio pranešimas

S. SKVERNELIS (*LVŽSF*). Laba diena, mieli kolegos, pirmininke. Tas pasakymas skamba kiek makabriškai, kad nori matyti gyvai, bet šiandien turime tokią realybę ir linkiu visiems nesusingti, išlikti budriems, bet atsargiems.

Išties galbūt reaguojant į batalijas ir aistras, jeigu Seimo nariai ir Seimas nori paklausti, nori išgirsti informaciją, mes esame pasirengę kiekvieną posėdį tai daryti – atsakyti į jūsų klausimus, pateikti aktualiausią informaciją. Tik tai padarykime saugiu būdu. Vyriausybė pasirengusi nuotoliniu būdu atsakyti į visus jūsų klausimus, teikti visą reikalingą informaciją. Tikrai nėra problemos, kad ketvirtadienį posėdžių nėra. Gali būti antradienį Vyriausybės valanda, gali būti antradienį dvi Vyriausybės valandos – viskas pagal jūsų pageidavimą ir norus, gerbiamieji kolegos.

Šiandien turime keletą ministrų, kurie tikrai pasidalins detaliau pagal savo kuravimo sritis informacija. Aš norėčiau galbūt irgi šiek tiek apibendrinimų pasakyti ir galbūt kai kurių patikslinimų, ypač to, kas skamba mūsų viešojoje erdvėje. Suprantame, kad situacija nėra standartinė. Visi esame įsitempę, nerimaujantys. Nepaisant to, šaltas protas, sprendimai, kuriuos reikia priimti, turi būti priimti, o emocijos visą laiką mūsų darbą lydi. To mes neišvengsime ir, matyt, to vengti ir nereikia.

Iš tiesų situacija, kalbant apie COVID-19 ligos ir pandemijos plitimą, keičiasi pakankamai sparčiai tiek Lietuvoje, tiek visame pasaulyje ir neturime prabangos ilgai svarstyti, galvoti, ką reikia daryti. Turime priimti sprendimus nedelsdami, veikti čia ir dabar. Visos Vyriausybės ir atskirų institucijų pajėgos dabar yra skirtos būtent šitam prioritetui, tai yra kovai su virusu ir jo sukeltais padariniais. Negalime skirstyti savo darbų į skubesnius, prioritetinius. Dabar viskas yra prioritetas. Vienu metu turime gelbėti žmonių gyvybes, užtikrinti sveikatos apsaugą, dėti visas pastangas, kad sveikatos sistema nepalūžtų, neperkaistų, šviesti visuomenę, aprūpinti tiek gydytojus, tiek gyventojus apsaugos priemonėmis, medikamentais, taip pat įgyvendinti ekonomikos skatinimo priemones, atsakingai mažinti ribojimus verslui, įgyvendinti daugybę kitų uždavinių.

Ėmėmės iki šios dienos tikrai esminių sprendimų, kurie suteikė tam tikrų privalumų, lyginant su kitomis Europos Sąjungos šalimis. Mums padeda ir tai, kad Vyriausybė yra gerai pasiruošusi krizei. Lietuvos finansai buvo valdomi tikslingai, sukaupiti dideli fiskaliniai rezervai ir pasiektas aukščiausias iki šiol ilgalaikio skolinimosi reitingas. Tai, kad Lietuva yra gerai pasiruošusi, vertiname ne tik pagal reitingų agentūras, bet ir pagal Tarptautinio valiutos fondo informaciją.

Noriu priminti, kad mes vieni pirmųjų ėmėmės būtinų prevencinių priemonių. Buvo paskelbta ir ekstremalioji situacija, kad būtų galima kuo geriau pasiręsti iššūkiams kovoje su COVID-19 liga, ir skubos tvarka inicijuoti sprendimai sveikatos sektoriaus ištekliams stiprinti.

Noriu priminti, visuomenės sveikatos specialistai nedelsdami pradėjo darbą šalies oro uostuose, registravo parvykstančius kraštiečius, rinko duomenis, kad būtų galima suvaldyti infekcijos plitimą. Per maksimaliai trumpą laiką inicijavome derybas dėl apsaugos priemonių įsigijimo iš užsienio šalių. Dėjome visas pastangas, kad būtų kuo daugiau sutarčių sudaryta su Lietuvos gamintojais.

Išties nenoriu detaliau grįžti prie tos buvusios situacijos. Tik noriu akcentuoti, kad nebuvo nė vienos dienos, jog Lietuva būtų likusi be reikalingo apsaugos priemonių rezervo. Mes turėjome planuoti ir užsitikrinti ilgalaikį ir skubų šitų priemonių tiekimą. Deja, didelių alternatyvų neturėjome. Kinija, dar kelios valstybės, iš kur šitos priemonės buvo įsigyjamos, nes jų reikėjo čia ir dabar. Džiugu, kad verslo gamintojai, mūsų Lietuvos verslo atstovai atsiliepė į poreikius ir pamažu, ne staiga, vėluodami, bet pradėjome iš tikrųjų patys gaminti tas priemones, kurių reikia. Galbūt geriausia sėkmė buvo parodyta su dezinfekciniu skysčiu. Šiandien mes nekalbame apie jo trūkumą, šiandien jau kalbame apie tai, kad šitos įmonės prašo ir gauna leidimus eksportuoti šį skystį.

Labai svarbu buvo įrengti mobiliuosius punktus šalies savivaldybėse. Bendradarbiaujant su savivalda tie punktai yra atidaryti. Mobilieji punktai steigiami ir tenai, kur reikalingi skubūs sprendimai dėl netikėtai atsiradusių papildomų šios ligos židinių.

Sveikatos sektoriaus ir gyventojų aprūpinimas apsaugos priemonėmis ir medikamentais buvo ir toliau išliks vienu svarbiausių iššūkių šiuo laikotarpiu. Džiaugiuosi, kad buvo sutelktos bendros pastangos – ir nevyriausybinų organizacijų, verslo, visuomenininkų, žiniasklaidos atstovų, ir šiandien galiu tikrai konstatuoti, kad pagal reikalingų asmens apsaugos priemonių skaičių, testavimui reikalingų priemonių, medikamentų, dirbtinių plaučių ventiliavimo aparatų sąrašą mes turime suplanuotą trijų mėnesių šių priemonių reikalingą skaičių ir pasirašytas reikalingas sutartis.

Taip pat galime pakalbėti apie skaičius, kiek buvo išdalinta iš tikrųjų asmens sveikatos priežiūros priemonių tonų ar vienetų, pradedant nuo respiratorių ir baigiant vienkartinėmis pirštinėmis, bet turbūt tie skaičiai visiems yra žinomi ir jau šiek tiek pabodę. Labai svarbu, kad mums pavyko tikrai ne iš karto, bet reaguojant į ekspertų teikiamą informaciją, kuri, beje, irgi kito labai įvairiai, jeigu palygintume pirmąsias krizės dienas ir dabar. Mes turime įvairiausių skirtingų rekomendacijų, kartais diametraliai priešingų, bet, kaip minėjau, šis virusas yra naujas, nepažįstamas ir nežinomas, dėl to tie sprendimai, natūralu, keičiasi.

Kalbant apie tyrimų skaičių, iš tiesų džiugu, kad šių tyrimų mastas nuo kelių šimtų per dieną pasiekė 4,5 tūkst., turėjome beveik 5 tūkst. ir mūsų pajėgumai leidžia pasiekti apie 6 tūkst. tyrimų per vieną parą. Džiugu, kad į laboratorijų tinklą įsitraukė ir nacionalinės laboratorijos, ir dalis privačių. Šiandien turime iš viso 14 laboratorijų, kur galima atlikti tyrimus. Palyginti pagal tyrimų skaičių, tenkantį 1 mln. gyventojų, Lietuva atrodo tikrai gerai. Turime daugiau kaip 24 tūkst. tyrimų. Lenkiame tokias šalis kaip Vokietija, Latvija, Italija, aišku, šiek tiek atsiliekame nuo Norvegijos ir Estijos.

Taip, šiandien, užtikrinus tų būtinų tyrimų pajėgumus ir mažėjant į mobiliuosius punktus besikreipiančių gyventojų, turinčių ligos simptomų, yra pradėti jau tikslinių grupių prevenciniai tikrinimai ir tyrimai. Šiuo metu profilaktiškai testuojami ne tik medikai, bet ir kitos visuomenės grupės: darbuotojai, teikiantys socialines paslaugas, globos įstaigų gyventojai ir darbuotojai, nauji ligoninių pacientai, slaugos ligoninių personalas, visuomenės sveikatos specialistai, valstybės teisėsaugos pareigūnai ir kiti.

Taip pat negaliu nepaminti mūsų medikų ir mokslininkų atkaklumo bei nuoseklaus bendradarbiavimo su užsienio šalimis. Ekspertai konsultuoja ir Vyriausybę, ir tai yra ne vien Lietuvos ekspertai. Taip pat džiaugiuosi, kad šalis dalyvauja ir bendradarbiauja su užsienio ekspertais atliekant klinikinius tyrimus dėl kuriamų vaistų koronainfekcijai suvaldyti. Lietuva yra tarp 30 šalių, kurios bendradarbiaus atliekant klinikinius tyrimus dėl šio konkretaus vaisto.

Taip pat buvo dar vienas iššūkis ir mes jį turime, rytoj, tikiuosi, Vyriausybės posėdyje patvirtinsime, tai yra sklandus stacionarių bei ambulatorinių asmens sveikatos priežiūros paslaugų atkūrimas. Dalis, didelė dalis šių paslaugų karantino metu buvo sustabdyta teikiant prioritetą kovai su virusu, tačiau ilgiau laukti nebegalime, turime grąžinti gyventojams būtinas gydymo paslaugas ir kartu, pasimokę iš klaidų, kurias pamatėme pandemijos akivaizdoje, turime galvoti apie gydymo paslaugų plėtrą ir optimizavimą, reikiamos įrangos ir priemonių įsigijimą.

Ekonomikos skatinimas – klausimas turbūt ne mažiau svarbus nei sveikatos apsauga. Jam reikia nepaprastai didelio susitelkimo, greitų ir efektyvių sprendimų. Priminsiu, kad mes vieni pirmųjų Europos Sąjungoje ėmėmės būtinų veiksmų darbo vietoms ir įmonių veiklai išsaugoti. 2020 m. kovo 16 d. buvo neformaliai pritarta šiam planui Vyriausybės pasitarime. Nutarimu jis buvo patvirtintas dar po dviejų dienų, po to dalis sprendimų buvo perkelta čia, į Seimą, juos reikėjo priimti, buvo laukiama Prezidento sprendimo.

Ir dar noriu atkreipti dėmesį, galbūt daug kas čia pamiršta arba nenori žinoti, kad visos šios priemonės yra valstybės pagalba, todėl jos privalėjo būti notifikuotos Europos Komisijoje ir tas procesas nebuvo toks greitas, kaip mes jį įsivaizduojame. Dėl vienos priemonės, kurią aš paminėjau, dar ir šiandien neturime Europos Komisijos notifikavimo arba sprendimo.

Dar daugiau, aš suprantu, kad norisi gauti čia ir dabar viską. Yra ekspertų, bankų ekonomistų, kurie siūlo – dalinkime be jokių kriterijų visiems ir nieko tokio, jeigu 2 ar 3 mlrd. eurų bus iššvaistyti arba panaudoti ne ten, kur reikia. Pozicija įdomi. Tik aš noriu priminti, kad šituos sprendimus priima žmonės, institucijos, tarnautojai ir turbūt iš jų reikalauti tokio požiūrio būtų labai

sudėtinga, nes už tuos sprendimus reikės atsakyti. Tai yra ir teisinės pasekmės, ir ekonominės, todėl negali būti taip, kad sprendimai būtų tokie – duokime visiems, kas ko paprašė, ir nežiūrėkime, kokia tai įmonė, tikra, efektyvi, susidurianti su sunkumais ar tiesiog nieko bendro su šita krize neturinti.

Dabar dėl kai kurių priemonių, dėl darbuotojų, kurie karantino metu yra išsaugomi, tai yra verslas nusprendė juos išsaugoti ir gali pretenduoti į valstybės subsidijas. Mano minėtu trijų mėnesių laikotarpiu subsidijoms yra numatyta 1,14 mlrd. eurų. Taip pat yra išplėstos meno kūrėjų socialinės apsaugos programos, o programoms įgyvendinti skirta papildomų lėšų. Taip pat papildomos lėšos skirtos ir darbuotojų ligos išmokoms gauti. Ši suma siekia 200 mln. eurų. Savarankiškai dirbantys asmenys, kurie šiuo metu neturi darbo santykių ir negauna pajamų, gali kreiptis, kaip jūs žinote, į Užimtumo tarnybą dėl 257 eurų dydžio išmokos per mėnesį. Apie skaičius, kokie yra šitoje situacijoje, aš irgi vėliau paminėsiu. Taip pat noriu priminti, kad suteikta galimybė atidėti arba dalimis išdėstyti įmokas už sunaudotą elektros energiją, gamtines dujas, UAB „Ignitis“ savivaldybėms rekomenduoja sudaryti galimybę atidėti ir dalimis išdėstyti įmokas už šilumos energiją.

Noriu pabrėžti dėl terminų. Daug mes čia svarstome, ar greitai, lėtai, per lėtai. Respublikos Prezidentui balandžio 9 dieną pasirašius Užimtumo įstatymą, jau kitą dieną, balandžio 10 dieną, savarankiškai dirbantys asmenys gavo pirmas išmokas. Jie pradėti registruoti dar nesant teisinio pagrindo, bet išmokas daryti, mokėti, kol nėra pasirašyto ir paskelbto įstatymo, jūs suprantate, kad nebuvo net tokios teorinės galimybės. Lygiai po savaitės, tai yra balandžio 16 dieną, įmonės gavo pirmas subsidijas dėl prastovų.

Dėl konkrečių skaičių. Šiandienos duomenys: iš beveik 55 tūkst. savarankiškai dirbančių asmenų, kurie kreipėsi dėl išmokos, 53 tūkst. gavo šitas išmokas. Išmokų suma siekia beveik 7 mln. eurų. Taip, dar ne visi kreipėsi. Mes esame numatę, kad šita išmokų suma gali būti iki 36 mln. eurų per mėnesį ir galėtų kreiptis apie 140 tūkst. savarankiškai dirbančių asmenų. Tačiau nereikia suprasti, kad tai yra visiems taikoma priemonė. Yra verslų, tarp jų savarankiškai dirbančių asmenų, kurie šios krizės metu nepatyrė jokio sunkumo. Atvirkščiai, jiems atsirado kitokios galimybės, daugiau dirbti, užsidirbti ir nesikreipti tokios pagalbos į valstybę.

Dėl subsidijų už prastovas skaičiai taip pat labai įdomūs. Kreipėsi beveik 8,5 tūkst. darbdavių. Visa subsidijų suma prašoma 54 tūkst. darbuotojų, kuriems paskelbtos prastovos, tačiau paskelbtų prastovų skaičius yra gerokai didesnis, artėja prie 300 tūkst. Bet kol nėra kreipimosi, negali būti priimti sprendimai. Šiandien galiu pasakyti, kad yra priimti sprendimai už 9 mln. eurų, priimti sprendimai, kurie pasieks, tikiuosi, kad pasieks, prastovas turinčių darbuotojų sąskaitas. Iš 5 mlrd. vertės priemonių paketo, skirto skatinti verslui, ekonomikai gaivinti, beveik ketvirtadalis atitenka Ekonomikos ir inovacijų ministerijai, ir šiandien ministras, toliau kalbėdamas po mañę, detalai pristatys, kaip jis naudojamas.

Aš noriu tik pažymėti, kad mažos ir vidutinės įmonės jau gali kreiptis į uždarąją akcinę bendrovę „Invega“ dėl palūkanų kompensavimo, dėl paskolų likvidumui palaikyti suteikimo ir dėl neapmokėtų sąskaitų apmokėjimo. Artimiausiu metu, gavus Europos Komisijos pritarimą, startuos fondas dėl vidutinių ir didelių įmonių šių įmonių likvidumui užtikrinti visam laikotarpiui ir ilgesniam laikotarpiui, ne tik susijusiam su karantinu. Pirminiame etape iš valstybės skiriama... skirti 100 mln. eurų ir tikimės pritraukti kelis kartus daugiau privačių investuotojų, privačių lėšų. Kaip minėjau, tai yra iš tų pateiktų vienintelė priemonė, dėl kurios šiandien dar nėra Europos Komisijos sprendimo dėl notifikavimo.

Dėl savivaldybių. Iš tiesų sukelti ekonominių ir finansinių iššūkių... Savivaldybėms bus teikiamos trumpalaikės paskolos, o išlaidos, kurios patirtos centrinei valdžiai priėmus sprendimus dėl ekstremaliosios situacijos, yra 100 % kompensuojamos. Savivaldybės taip pat galės turėti didesnių biudžeto išlaidų, nei patvirtinta, – 30 mln. eurų mažosioms savivaldybėms ir 10 mln. eurų didžiosioms savivaldybėms. Dėl visų valstybės pagalbos priemonių smulkusis ir vidutinis verslas gali kreiptis į „Invega“, kaip minėjau, apmokėti neapmokėtas sąskaitas, gauti lengvatines paskolas, kompensuoti palūkanas už atidėtas paskolas. Visos šios priemonės, pabrėžiu, jau veikia. Įmonės kreipiasi aktyviai, o „Invega“ priima sprendimus.

Dėl sprendimų priėmimo operatyvumo. Supraskime, kad „Invega“, kaip ir kitos valstybės institucijos, nebuvo pritaikyta tokio masto pagalba teikti. Tai yra susiję ir su žmogiškaisiais ištekliais, ir su turimais įrankiais. Nuo šitų schemų jungimo pradžios dauguma darbų buvo atliekama rankiniu būdu. Tikimės, kad kai kurie įrankiai, kurie nedelsiant buvo sukurti, priimti sprendimai realizuoti dėl automatizavimo palengvins patį procesą.

Kai kurios įmonės galbūt suprato, kad šita parama bus skiriama visiems. Yra tos sąlygos numatytos. Dėl kriterijų mes diskutuojame ir nesakome, kad šiandien 60 % riba yra galutinė ir nekontingenta, jeigu kokia nors įmonė patyrė 59 % nuosmukį. Bet reikėjo paleisti patį mechanizmą, kad mes galėtume kriterijus koreguoti. Visiškai nevertinti įmonių būklės, situacijos ir teikti paramą tikrai mes negalime. Pasaulyje jau tas vyksta. Kiek yra netikrų įmonių, kiek yra, kai tos lėšos, kurios pervestos įmonėms, darbuotojams, jų tiesiog nepasiekia. Proporciją mes privalome išlaikyti tarp teisėtumo kontrolės ir greičio. Greitis tikrai yra, matyt, viena iš silpnėsnių mūsų vietų, bet aš net neabejoju, kad kelios dienos ir tikrai turėsime kitus skaičius, kitą spartą, nes, kaip minėjau, yra kuriamas arba sukurtas skaitmeninis įrankis.

Grįžtant prie šimtaprocentinio palūkanų kompensavimo įmonėms, kurios jau gali kreiptis, pabrėžiu, nuo balandžio 4 dienos. Iš numatytų 23,5 mln. iki balandžio 20 dienos panaudota 4,13 mln. Dėl paskolų likvidumui užtikrinti suteikimo (nuo balandžio 17 dienos pradėta priemonė) skirta 50 mln., panaudota beveik 3 mln. Terminas, per kurį buvo sukurtas reikiamas mechanizmas, užtruko nepilnas dvi savaites – nuo balandžio 3 iki 17 dienos. Kaip minėjau, per tą laiką taip pat buvo ir su Europos Komisija suderinta valstybės pagalbos schema. Ši schema patvirtinta ministro įsakymu, parengti finansiniai tarpininkai.

Dar viena paskolų priemonė, suteikianti paskolas už neapmokėtas sąskaitas, negautas pajamas, pradėjo veikti balandžio 11 dieną. Taip pat buvo derinta su Komisija, reikiamų dokumentų parengimas užtruko keturias dienas. Numatyta, kaip minėjau, 50 mln. eurų. Šitie skaičiai yra preliminarūs. Mes tikrai negalime tiksliai žinoti, koks bus poreikis, bet tai nėra galutiniai skaičiai. Jeigu šiomis priemonėmis bus pasinaudota ir bus išnaudotos visos numatytos finansinės galimybės, vadinasi, bus skiriama papildomai.

Kaip ir minėjau, turime vieną nenotifikuotą Komisijos sprendimą dėl fondų sukūrimo. Taip pat yra priimti sprendimai dėl dalinio palūkanų kompensavimo transporto sektoriuje. Tikimės, kad iki šios savaitės pabaigos vienokie ar kitokie sprendimai bus. Apie kitas Komisijos notifikuotas priemones pakalbės ministras.

Valstybės išdo likvidumui užtikrinti kovo 17 dieną buvo pakeistas šių metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, įgyta galimybė skolintis iki 5,4 mlrd. eurų. Kaip sekasi šią priemonę realizuoti, turbūt irgi pasidalins finansų ministras.

Dėl kitų priemonių. Europos Sąjungos pagalbos priemonės, kaip minėjau, yra beprecedentės. Anksčiau mes turbūt negalėjome galvoti apie tokio mechanizmo sukūrimą, šiandien mes matome – tie siūlymai yra patvirtinami, tik, kaip minėjau, tai užtrunka tam tikrą laiką. Kalbant apie konkrečius skaičius, apie pagalbos schemą, Lietuvai yra parengtas ir patvirtintas 260 mln. vertės paketas, skirtas įmonėms padėti. Užtikrintas maksimalus Stabilumo ir augimo pakto lankstumas, tai yra labai svarbu, sudarytos galimybės maksimaliai ir lanksčiai naudoti Europos Sąjungos struktūrinius ir investicinius fondus. Tą Vyriausybė jau daro. Tai leidžia paprastesnėmis sąlygomis skirti Lietuvai beveik 1,5 mlrd. eurų šių fondų lėšų dėl neatidėliotinių veiksmų: pirmiausia, aišku, dėl tų veiksmų, kurie susiję su šia krize, tai yra sveikatos sistema, darbuotojų, darbo vietų apsauga ir verslas.

Taip pat Vyriausybė priėmė sprendimus, kad šalies verslą kuo greičiau pasiektų vadinamosios valstybės investicinės programos. Yra paspartintos priemonės už 1,2 mlrd. eurų vertės investicinėms programoms greitinant mokėjimus. Kaip minėjau, yra perskirstytos Europos Sąjungos ir investicijų lėšos sveikatos, užimtumo ir verslo sritims, taip pat spartinamas biudžeto lėšų naudojimas einamosioms išlaidoms. Panaudotos visos, pabrėžiu, Klimato kaitos, Kelių priežiūros ir plėtos programos lėšos, paspartinta daugiabučių namų renovacija. Tai yra nukreipiama į tuos sektorius, kurie net ir krizės sąlygomis, pandemijos ar epidemijos sąlygomis, gali dirbti. Pirmiausia aš kalbu apie statybų sektorių, kelių tiesimo sektorių, daugiabučių renovaciją.

Iš viso Ekonomikos skatinimo priemonių planui įgyvendinti kalbant apie energetiką ar klimato kaitą iki gegužės 1 dienos bus paskelbta kvietimų už daugiau kaip 70 mln. eurų. Tai yra vėlgi galimybės mūsų įmonėms, mūsų gyventojams išspręsti kelias problemas. Kalbant apie įmones – turėti pelną, pajamas, išsaugoti darbo vietas ir galiausiai sukurti tam tikras energetines efektyvumo priemones, kurios leis taupyti, kalbant tiek apie įmonių, savivaldybių, tiek gyventojų sąskaitas.

Kitame etape šiai priemonei dar skirta ir numatyta paskelbti kvietimų už 100 mln. eurų. Šios priemonės, kaip minėjau, skirtos atsinaujinančiai energetikai plėtoti savivaldybių pastatuose, transporte, gatvių apšvietimui modernizuoti, taip pat verslui skatinti – naujoms darbo vietoms sukurti ir esamoms išlaikyti. Vienas iš prioritetų yra atsinaujinanti energetika, nes tai leidžia, kaip minėjau, pasiekti keletą tikslų: nuo klimato kaitos, gamtos apsaugos iki tiesiog elementarių sąskaitų už energiją mažinimo.

Ši trečiadienį Vyriausybė svarstys atnaujintą mano minėtą Ekonomikos priemonių skatinimo planą, kuriame numatyta papildomomis lėšomis spartinti, kaip jau minėjau, valstybių investicinius projektus. Dar, be tų vadinamųjų atšildytų lėšų, kurios buvo užšaldytos kalbant apie klimato plėtrą, Kelių priežiūros programą, numatyta papildomai skirti daugiau negu 50 mln. eurų šioms programoms įgyvendinti. Taip pat tai susiję ir su kitais investiciniais projektais, kurie yra patvirtinti, atrinkti rangovai, numatyti įsigijimai, ir galima pradėti. Jau nekalbu apie statybos, remonto ir rekonstravimo darbus, bet ir apie informacinių technologijų projektus kino industrijai skatinti ir panašiai. Taip pat 5 mln. eurų yra skiriama skaitmeniniams kultūros produktams ir paslaugoms kurti, taip pat naujiems kultūros produktams ir paslaugoms kurti.

Dabar dėl situacijos. Karantinas, žmonių sveikata, gyvybė, verslas, ekonomika. Suprantame, kad turime rasti balansą, nes turime visi, matyt, norą, kad verslo sąlygos būtų švelninamos, kad galėtų iš tikrųjų įmonės dirbti, kad galėtų žmonės užsidirbti, galiausiai galėtų mokėti mokesčius ir taip toliau. Tačiau tie sprendimai, kurie priimami, negali būti nulemti rizikos, padidintos rizikos, kad mes turėtume po kažkiek laiko vėl grįžti į pradinę situaciją, nuo kurios pradėjome, – vėl nuo griežto karantino sąlygų paskelbimo. Todėl mes vadovaujamės ekspertų, ne politikų, bet ekspertų siūlymais. Galutinį sprendimą, be abejo, priimame politinį, nes tai yra mūsų apsisprendimas, tačiau įsiklausome. Manau, kad kol kas galime belsti į medį, kad tą balansą išlaikome.

Kreivė, kuria fiksuojama, bent jau pastarąsias porą savaičių ir daugiau yra plokščia, nedidėjanti. Mes turėjome per šį laikotarpį du šuolius, bet tai yra susiję su dviem labai konkrečiomis lokacijomis – židinių nustatymu Klaipėdoje ir Nemenčinėje.

Dar daugiau. Darant prevencinius patikrinimus, atsekant galimus kontaktus, mes einame prie modelio, kai, matyt, tokių židinių ateityje, atlaisvinant suvaržymus, esamus šalyje, gali būti ir daugiau, bet mes jiems būsime pasiruošę neperkraudami, neperkaitindami sveikatos sistemos. Taip pat galėsime efektyviai valdyti vadinamąją miniepidemiją labai konkrečiame lokaliame taške.

Yra numatytas (apie tai jau buvo ir praeitą savaitę paskelbta) keturių etapų sąlygų švelninimo planas. Pirmas etapas yra įgyvendintas. Rytoj Vyriausybė priims sprendimus dėl antrojo etapo. Jeigu situacija ir tendencijos bus tokios, kokios dabar yra, bus trečias ir ketvirtas etapai. Aš tikiu, kad taip ir bus. Tikrai nesinorėtų grįžti atgal ir vėl kalbėti apie tas priemones, kurios buvo skaudžios, būtinos, bet neišvengiamos.

Taip pat apie planą, matyt, Ž. Vaičiūnas detaliau pakalbės. Aš tikrai noriu paminėti, kad artimiausiu metu tuo kitu etapu bus įgalintos kultūros įstaigų veiklos. Mes kalbame pirmiausia apie muziejus, pažintinius takus, bibliotekas. Taip pat dalis grožio paslaugų, viešojo maitinimo įstaigų lauke, specializuoti mokymai, tam tikros sporto paslaugos lauke.

Ir paskutinis etapas, aišku, tai irgi yra, matyt, skaudu, tai yra masiniai renginiai. Tačiau reikia pasidžiaugti, kad mūsų iniciatyvūs žmonės, verslas randa sprendimus. Mes matome organizuotus ir kino teatrus, žiūrovams esant automobiliuose. Buvo ir šv. Mišios laikomos, ir planuojami koncertai. Svarbiausia, kad būtų laikomasi tų saugumo sąlygų, kurias nustato tiek Vyriausybė savo nutarime, tiek ir operacijų vadovas atskirais sprendimais dėl jau konkrečių renginių.

Apie situaciją darbo rinkoje, tai taip pat labai svarbu. Karantino metu kas penkta Lietuvos įmonė fiksavo ilgesnes ar trumpesnes prastovas. Jau pirmą karantino dieną 16 % darbdavių pra-

nešė apie prastovas. Iki karantino paskelbimo registruotas nedarbo lygis šalyje vyravo tarp 9–9,5 %. Paskelbus karantiną, pirmą savaitę nedarbo lygis išliko stabilus, tačiau nuo antros savaitės jis augo vidutiniškai po 0,1 procentinio punkto kasdien ir šiandien pasiekė beveik 11,1 %. Registruotų bedarbių skaičius šiuo laikotarpiu išaugo apie 17 %. Tačiau yra kita galbūt didesnę nerimą kelianti tendencija, tai yra užsiregistravo žmonių, ieškančių naujo darbo, beveik 36 %. Tai reiškia, kad žmonių nebetenkina esamos darbo sąlygos ir jie galvoja apie galimybę pakeisti darbą.

Dėl nedarbingumo. Nuo karantino pradžios išduota daugiau negu 0,5 mln. nedarbingumo pažymėjimų, daugiau nei 200 tūkst. iš jų yra dėl epidemijos. Lyginant su analogišku praeitų metų laikotarpiu, šis skaičius išaugo du kartus.

Kaip minėjau, balansas priėmimo ir atleidimo. Jeigu karantino paskelbimo metu buvo įdarbinta 9 tūkst. daugiau darbuotojų, negu atleista, tai dabar per likusias kovo savaites jau buvo skirtumas minus 2 tūkst., aišku, atleistų darbuotojų naudai. Dabar, matyt, turėsime apie 5 tūkst.

Dar noriu priminti tam tikras datas, akcentuoti iš tikrųjų kreiptis dėl skiriamos pagalbos. Dalinis kompensavimas galioja nuo balandžio 4 dienos, sąskaitų apmokėjimas – nuo balandžio 11 dienos, paskolos labiausiai paveiktoms įmonėms – nuo balandžio 17 dienos. Artimiausiu metu, kaip minėjau, fondas stambiam ir vidutiniam verslui, palūkanų kompensavimas transporto sektoriuje. Galbūt Vyriausybė apsispręs dėl modelio, kalbant apie pagalbos teikimą nuomos sektoriuje. Kokie sprendimai bus Vyriausybės rytoj, dar šiandien sunku pasakyti.

Aš galbūt tiek tokios bendros informacijos. Detaliau apie kiekvieną kuruojamą sritį pasiruošę kalbėti dar trys ministrai.

PIRMININKAS. Ačiū. Kviečiu ministrą V. Šapoką. Prašom, ministre, į tribūną. Iki dešimties minučių, bet jeigu sutaupysite laiko klausti, tai bus gerai. Prašau, ministre. Prašom, iki dešimties minučių.

Finansų ministro Viliaus Šapokos pranešimas

V. ŠAPOKA. Laba diena, gerbiami kolegos, pradėsiu nuo trumpos Lietuvos ekonomikos apžvalgos tam, kad matytume bendrą kontekstą. Lietuvos bendrasis vidaus produktas 2020 metais, jo nuosmukio gylis priklausys ne tik nuo viruso suvaldymo situacijos tiek Lietuvoje, tiek ES, bet ir nuo ekonominį aktyvumą ribojančių priemonių mūsų šalyje taikymo trukmės ir, žinoma, nuo ekonominės padėties mūsų eksporto rinkose. Laikydami prielaidas, kad viruso plitimas bus suvaldytas pirmąjį pusmetį, po kurio ekonominis aktyvumas turėtų laipsniškai atsigausti, numatome, kad ekonomika gali smukti daugiau nei 7 %. Jeigu viruso plėtra nebus suvaldyta, neatmesdama rizika, kad Lietuvos bendrasis vidaus produktas gali smukti gerokai daugiau.

Duomenys už pirmus šių metų mėnesius rodo lėtėjantį ekonomikos aktyvumą ir prastėjančius tiek verslo, tiek vartotojų lūkesčius. Taigi atitinkamai makroekonominė logika diktuoja, kad turime skatinti ekonomiką.

Kokią poveikį esama situacija turi pajamų surinkimui? Labai trumpai. Pirmąjį šių metų ketvirtį valstybės biudžetas ir savivaldybių biudžetai pajamų gavo 6 % daugiau negu praėjusiais metais tuo pačiu laikotarpiu, tačiau gauta 1,6 % mažiau, negu prognozuota. Atrodo, iš pirmo žvilgsnio tas atsilikimas nedidelis, tačiau jis tikrai neatspindi sparčiai besikeičiančios situacijos. Visai kitą situaciją mes galime matyti iš kovo mėnesio duomenų. Pavyzdys – kovo mėnesio valstybės biudžeto pajamos buvo beveik 100 mln. eurų arba beveik 14 % mažesnės, negu planuota.

Nepaisant to, kad dauguma mokesčių buvo mokami už viruso padarinių dar nepaveikto verslo mėnesio rezultatus, dalis įmonių susidūrė su likvidumo problemomis jau kovo mėnesį. Nuo viruso nukentėjusioms įmonėms suteikta galimybė nuo šių metų kovo 16 dienos iki ekstremaliosios situacijos pabaigos ir du mėnesius po jos atidėti mokesčių mokėjimą. Šia galimybe aktyviai yra naudojamosi.

Dabar daug yra diskusijų ir spekuliacijų lyginant šią ir prieš dešimtmetį buvusią situaciją. Taigi noriu pabrėžti, kokie yra esminiai skirtumai. Situacija tikrai gerokai skiriasi nuo tos, kurią turėjome prieš dešimtmetį. Pagrindinė 2009 metų priežastis buvo finansų rinkų nuosmukis, o ši krizė kyla dėl pandemijos, tai visų pirma sveikatos apsaugos, o tik tuomet ekonominė krizė. Prieš sukeltą krizę nebuvo jokių makroekonominių disbalansų bei nebuvo burbulų, kaip prieš dešim-

tmetį, taip pat, jeigu pavyks atitinkamai suvaldyti pandemijos plitimą, ekonomikos atsigavimas gali būti daug greitesnis negu prieš dešimtmetį po krizės. Ne mažiau svarbi ir Lietuvos padėtis, buvusi iki pandemijos. Finansai buvo valdomi tikrai atsakingai, sukaupti rezervai, kaip premjeras minėjo, aukščiausias iki šiol ilgalaikio skolinimosi reitingas, subalansuotas augimas, tvari fiskalinė politika. Taigi esame žymiai geriau pasiruošę.

Kokios pagrindinės Europos Sąjungos lygmens priemonės yra pritaikytos? Yra užtikrintas maksimalus Stabilumo ir augimo pakto lankstumas, suspenduojamas fiskalinių taisyklių taikymas, sudarytos galimybės maksimaliai lanksčiai panaudoti ES struktūrinius ir investicinius fondus. Siūloma neriboti lėšų pervedimo tarp fondų, netaikyti teminės koncentracijos ir nacionalinio bendrojo finansavimo reikalavimų. Tai leidžia supaprastintomis sąlygomis nukreipti Lietuvai šioje daugiametėje finansinėje programoje dar likusius 1,5 mlrd. eurų šių fondų lėšų neatidėliotiniams veiksams, sveikatos sistemai, užimtumui ir verslui. Euro zonos finansų ministrai balandžio 9 dieną sutarė dėl esminių papildomų finansinių instrumentų, kurie sustiprintų ekonominį atsaką. Tai visų pirma Europos stabilumo mechanizmo aktyvavimas. Europos stabilumo mechanizmo kredito linija bus prieinama visoms euro zonos šalims ir galės sudaryti iki 2 % šalies bendrojo vidaus produkto. Lietuvai tai reiškia galimybę pasiskolinti iki 1 mlrd. eurų. Šiuo metu rengiami būtini techniniai dokumentai siekiant šią kredito liniją Europos Sąjungos mastu aktyvuoti artimiausiu metu. Europos investicijų bankas siūlo įsteigti, ir tam yra pritarta, 25 mlrd. eurų vertės Europos garantijų fondą, kuris leistų mobilizuoti 200 mlrd. eurų finansinę paramą įmonėms. Didžioji dalis finansavimo įmonės pasiektų per nacionalines skatinamąsias institucijas, tokias kaip Lietuvoje „Invega“. Siekiama, kad fondas jau pradėtų veikti nuo gegužės mėnesio pradžios.

Trečia pagrindinė priemonė – tai papildomas finansavimas nacionalinėms laikinojo nedarbo schemoms, panašiai kaip Lietuvoje prastovų subsidijavimas. Finansavimas bus teikiamas paskolų forma, jo bendra apimtis ES mastu sudarys iki 100 mlrd. eurų. Taip siekiama užtikrinti, kad darbuotojai ir savarankiškai dirbantieji būtų apsaugoti nuo nedarbo ir staigaus pajamų praradimo. Taip pat numatyta, kad dalis šitų lėšų būtų skirta ir tam tikroms sveikatos apsaugos priemonėms. Atitinkamus ES teisės aktus bus siekiama priimti Europos Sąjungos mastu skubos tvarka.

Į vidutinės trukmės ir ilgalaikę perspektyvą yra nukreipta kita priemonė. Finansų ministrai sutarė pradėti darbą dėl Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo strategijos ir gaivinimo fondo – *Recovery Fund* – kūrimo. Fondas būtų laikinas ir tikslinis, padėsiantis atsigauti Europos Sąjungos ekonomikai po krizės. Europos Vadovų Taryba turėtų pateikti gaires dėl šio fondo finansavimo struktūros ir, žinoma, santykio su kita Europos Sąjungos daugiametės finansinės programa.

Situacija nėra eilinė, kaip premjeras minėjo, ji sudėtinga ne tik Lietuvoje, bet ir visame pasaulyje. Tarptautinio valiutos fondo vertinimu, pasaulio ekonomika šiais metais smuks 3 %, euro zonoje – 7,5 %, todėl tikrai turime susitelkti ir skirti dėmesį poveikiams priemonėms.

Nekartosiu, ką minėjo premjeras, bet pabrėšiu keletą dalykų.

Priemonių planas buvo sukonstruotas iš penkių pagrindinių dalių. Visų pirma, užtikrinti išteklius, kurių reikia sveikatos ir visuomenės apsaugos sistemoms efektyviai veikti. Finansų ministerija išteklius suteikė. Reaguojama per 24 valandas. Kalbant statistiškai, apsaugos priemonėms, medicinos įrangai ir kitoms sritims jau yra skirta virš 114 mln. eurų. Antra sritis – padėti išsaugoti darbo vietas ir gyventojų pajamas. Visi reikiami ištekliai suteikiami nedelsiant, per 24 valandas. Trečia. Padėti verslui išsaugoti likvidumą. Visus reikiamus išteklius „Invegai“, Žemės ūkio paskolų garantijų fondui ir kitoms institucijoms suteikiame.

Labai svarbi papildoma priemonė, kuri verslui suteiks daugiau laiko ieškoti sprendimų ir iš tikrųjų išvengti staigių bankrotų, ko labiausiai dabar yra baiminamasi, tai šiandien ryte kaip tik šioje salėje pristačiau nemokumo proceso suspendavimo įstatymo projektą. Tikrai kviečiu jį palaikyti. Tam, kad įmonės sugebėtų išgyventi, kol maksimaliai greitai įsisuks visi paramos mechanizmai.

Ketvirta – skatinti ekonomiką. Šiuo metu Finansų ministerija rengia ne tik vidutinės trukmės, bet ir ilgalaikį planą, ekonomikos transformavimo planą, nukreiptą į keturias pagrindines sritis, tai yra į ateities infrastruktūros parengimą, į gyventojų kvalifikacijos kėlimą, į žaliąją energetiką ir skaitmenizavimą. Tai yra keturios sritys. Tikrai parengę projektą kreipsimės į jus, kad pasidalintume idėjomis.

PIRMININKAS. Kiek jums dar reikės laiko, ministre?

V. ŠAPOKA. Kalbant apie savivaldybes, premjeras jau minėjo, buvo priimtas skubus sprendimas, siekiant užtikrinti savivaldybių biudžetus tokius, kokie jie buvo priimti, kad gyvenimas vyktų daugiau mažiau taip, kaip buvo planuota. Taip pat buvo numatyta papildoma galimybė skolintis nepažeidžiant Fiskalinės drausmės įstatymo.

Ir penkta – užtikrinti valstybės išdo likvidumą. Seimas suteikė Vyriausybei teisę papildomai skolintis 5 mlrd. eurų ir daugiau, jei to prireiktų. Taip trumpai apie situaciją šioje srityje.

Šiuo metu jau esame vidaus rinkoje aukciono būdu išleidę daugiau nei 700 mln. eurų vertės obligacijų, sudaryta 1,5 mlrd. eurų vertės sutarčių su tarptautinėmis organizacijomis. Tikrai nepasakysiu konkrečios datos, kada išeisime į euroobligacijų rinkas, tačiau tai yra dienų klausimas. Esame pasirengę ir, tikiuosi, tas platinimas bus sėkmingas.

Trumpai tiek.

PIRMININKAS. Ačiū. Kviečiu ministrą Ž. Vaičiūną. Prašau, ministre, taip pat iki dešimties minučių, bet jeigu sutaupysite, tai būsime dėkingi. Prašom.

Energetikos ministro, laikinai einančio ekonomikos ir inovacijų ministro pareigas, Žygimanto Vaičiūno pranešimas

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, aš savo pristatyme detalizuosiu šiek tiek tuos principus, kuriuos jau pristatė premjeras, kalbėdamas apie dvi temas. Pirmoji tema yra apie finansines priemones verslui ir antroji – apie karantino švelninimo etapus.

Kalbant apie finansines priemones verslui, būtent apie „Invegos“ priemones, kaip ir minėta, yra disponuojama 1,3 mlrd. eurų suma. Didžiausia dalis yra skiriama garantijoms ir paskoloms, taip pat dar numatyta papildomai 100 mln. eurų būtent nuomai kompensuoti smulkiajam ir vidutiniam verslui.

Šis finansavimo portfelis buvo padidintas faktiškai tris kartus būtent dėl šios krizės. Kalbėdamas apie konkrečias priemones, siūlyčiau atkreipti dėmesį į skaidres, tai yra būtent tos priemonės, iš viso yra 11 priemonių. Penkios, kaip ir buvo minėta, sukurtos visiškai naujos priemonės, skirtos šioje kovoje būtent padėti verslui. Penkios priemonės yra visiškai suderintos su Europos Komisija. Dvi iš jų yra būtent dėl subsidijų nuomai ir, kaip premjeras minėjo, dėl pagalbos Verslo fondui. Šiuo metu vyksta šių priemonių derinimas.

Svarbu pabrėžti, kad faktiškai nuo kovo pabaigos, nuo kovo 25 dienos, buvo adaptuotos kai kurios iš priemonių, kas savaitę buvo paleidžiama bent po vieną naują priemonę verslui. Ir šios priemonės, be abejo... Pirmiausia svarbu pažymėti, kad šios priemonės yra skirtos įmonėms, kurios patiria sunkumų dėl koronaviruso, nes tai tikrai nėra priemonės, kurios yra skirtos padėti įmonėms, kurios, pavyzdžiui, 2019 metų pabaigoje jau buvo susidūrusios su finansiniais sunkumais. Tokių galimybių mes neturėtume ir dėl Europos Sąjungos teisės apribojimų.

Svarbu pažymėti, kad visos šios priemonės, kurios yra skirtos smulkiajam ir vidutiniam verslui, jau yra startavusios. Čia būtent akcentuočiau tiek palūkanų kompensavimą, kuris startavo balandžio pradžioje, tiek apmokėtinų sąskaitų paskolas, tiek paskolas labiausiai paveiktoms įmonėms. Šios priemonės yra startavusios ir jos sėkmingai veikia.

Antras dalykas, tai yra vidutinėms ir didelėms įmonėms skirtos priemonės, tai yra būtent portfelinės garantijos. Jos yra suderintos su Europos Komisija, šiuo metu yra pasirašinėjamos sutartys su bankais ir jas pasirašius iš karto bus duotas startas, kad tie išmokėjimai galėtų pajudėti. Taip pat svarbu pasakyti, kad išmokėjimų, kurie šiuo metu vyksta, kaip matote, visos priemonės faktiškai startavo, išskyrus tas dvi priemones, kurios yra arba baigiamos derinti su Europos Komisija, arba pasirašomos sutartys su finansiniais tarpininkais. Atkreipčiau dėmesį į patį faktą, kad nuo balandžio 1 dienos, kai startavo esminės priemonės, iki šios dienos yra išmokėta įmonėms 29 mln. eurų, ir būtent mokama pirmiausia smulkioms ir mažoms įmonėms. Pati suma, be abejo, nėra didelė, bet įmonių skaičius, kurios buvo paremtos, yra gana įspūdingas. Kalbėdamas apie pačias sumas, pastebėčiau, kad, pavyzdžiui, penktadienį buvo 21 mln., vakar buvo 29 mln., kitaip

sakant, per vieną darbo dieną verslą pasiekė maždaug 8 mln. eurų. Tai, be abejo, priklauso nuo paraiškų iš paties verslo.

Pačios populiariausios yra trys priemonės, tai yra būtent tos, kurios taikomos smulkiąjam ir vidutiniam verslui. Kaip ir minėjau, palūkanų kompensavimas beveik 13 mln. eurų, tai yra pusė sumos, kuri buvo suplanuota, jau yra išmokama. Taip pat labai populiarī priemonė yra apmokėtinų sąskaitų paskolos. Tai reiškia, kad įmonė, kuri išrašo sąskaitą kitai įmonei, o ta kita įmonė negali apmokėti dėl dabartinės situacijos, tiesiog valstybė tą sąskaitą apmoka ir ji įskaitoma kaip paskola. Sąlygos yra tikrai geros – nuo 12 iki 26 mėnesių tokia paskola gali būti suteikiama iki 100 tūkst. eurų sąskaitai ir palūkanos yra 0,19 %. Faktiškai tai simbolinės palūkanos. Kaip matote iš grafiko, šimtai įmonių, kiekvieną dieną yra šimtai sąskaitų pateikiama ir milijonai yra apmokama. Šiame grafike nėra pateikiama statistika, bet paminėčiau lengvatinių paskolų priemonę, kuri startavo penktadienį. Šiandien lengvatinių paskolų... vakar buvo 2,5 mln. išmokėta, šiandien išmokėta 3 mln., šita priemonė sėkmingai juda, ir dar pabrėžčiau patį faktą, kad lengvatinės paskolos reiškia, kad palūkanos yra 0,1 %. Tai vėl simbolinės palūkanos ir čia pirmiausia orientuojamasi į smulkųjį ir vidutinį verslą.

Taip pat veikia ir kiti finansiniai instrumentai, kurie nebuvo pritaikyti šiai situacijai, bet akivaizdu, kad paskolų portfelis ir jo paklausa yra žymiai išaugusi ir šiandien „Invega“ yra išdavusi kai kurių paskolų per keletą mėnesių tiek pat, kiek, pavyzdžiui, per visus 2019 metus.

Dėl karantino sąlygų švelninimo premjeras pristatė pačius principus, aš šiek tiek detaliau dėl pačių sektorių. Pirmasis etapas, kaip jau minėta, buvo prekyba ne maisto prekėmis tose parduotuvėse, kurios turi atskirą įėjimą iš išorės, tiek paslaugų sektorius su tam tikrais apribojimais ten, kur yra mažo ir trumpo socialinio kontakto paslaugos. Dabar yra antrasis, trečiasis ir ketvirtasis etapai. Svarbu pabrėžti, kad šie etapai yra sąlyginiai ir jie paleidžiami tokiu atveju, jeigu yra stebima epidemiologinė situacija ir ji yra stabili. Tai antrasis etapas visa apimtimi ar iš dalies galėtų būti pradėtas po dviejų savaitių nuo pirmojo arba, kitaip tariant, savaitė nuo šiandien. Vyriausybė apie tai diskutuos rytoj ir bus priimti tam tikri sprendimai, bet preliminarī pagal tą planą, kuris buvo patvirtintas praeitą savaitę Vyriausybės posėdyje, tai yra būtent sporto ir laisvalaikio veikla atvirose erdvėse lauke, taip pat grožio paslaugos ribota apimtimi, viešojo maitinimo paslaugos lauke, transporto priemonių valdymo vertinimo egzaminai ir kultūros įstaigų veikla, be abejo, ribotos apimtīs ir laikantis visų nustatytų reikalavimų.

Trečiasis etapas yra siejamas su karantino atšaukimu. Iš esmės tai yra platesnės socialinės aprėpties paslaugos, tai yra tiek sveikatos paslaugos, tiek viešojo maitinimo įstaigos, prekybos ir pramogų centrai, be abejo, ribojant įėjimą ir klientų srautą, lopšeliai-darželiai, neįgaliųjų ir pagyvenusių žmonių dienos užimtumo centrai.

Na, ir ketvirtasis etapas yra būtent tas etapas, kuris yra pokarantininis etapas. Netgi po karantino atšaukimo, akivaizdu, tam tikri renginiai, masiniai renginiai, dar negalės būti organizuojami, todėl dėl jų turės būti atskira tvarka. Tai tiek būtų trumpai dėl pačių etapų.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas ministre. Ačiū, ministre, jūs sutaupėte keletą minučių.

Kviečiu ministrą L. Kukuraitį. Po ministro L. Kukuraičio pranešimo bus klausimai. Prašau, ministre.

Socialinės apsaugos ir darbo ministro Lino Kukuraičio pranešimas

L. KUKURAITIS. Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, aš trumpai pristatysiu situaciją užimtumo srityje, taip pat kaip sekasi įgyvendinti tas priemones, kurios numatytos ekonomikos skatinimo plane.

Taigi, užimtumo situacija keičiasi, kaip žinote, į neigiamą pusę. Iki kovo 16 dienos, kaip ir premjeras minėjo, per pirmąją kovo pusę priėmimo skaičius buvo 9 tūkst. didesnis negu atleidimo, vien per kovo pirmąją pusę, tuo tarpu nuo kovo 16 dienos skaičiai pradėjo kristi ir įgauti neigiamas tendencijas. Užimtumo tarnyboje nuo kovo 16 dienos, nuo karantino pradžios, registruotas nedarbas išaugo iki 11,1 % nuo 9,3 %. Tai yra užsiregistravo apie 30 tūkst. bedarbių papildomai ir pasiekė 190 tūkst. skaičių.

Kitas skaičius, kuris taip pat kelia didžiulį nerimą, tai yra tų, kurie ieškosi darbo. Tai yra apie 265 tūkst. asmenų, kurie šiuo metu per Užimtumo tarnybą ieškosi darbo. Tai rodo, kad apie 70 tūkst. potencialiai yra darbo rinkoje, bet dairasi į kitas darbo galimybes.

Jeigu žiūrime ne Užimtumo tarnybos, bet „Sodros“ statistiką ir lyginame skaičių žmonių, priimtų ir atleistų iš samdomo darbo, tai skirtumas yra apie 12 tūkst. Tai yra kur kas mažesni skaičiai, negu registruojasi Užimtumo tarnyboje. Užimtumo tarnybos paslaugomis pradeda naudotis daugiau savarankiškai dirbančių asmenų ir taip pat tų, kurie buvo bedarbiai, bet neturėjo ryšių su Užimtumo tarnyba. Vadinasi, vis daugiau į ją atsiremiamą, tai yra gerai, nes per ją galima gauti įvairiausios valstybės pagalbos įsidarbinant, taip pat ir bazinės pajamas, jeigu atitinka sąlygos.

Trumpai apie tas priemones, kurios yra taikomos šiuo metu, šituo sudėtingu užimtumo sektoriui laikotarpiu. Kaip ir minėjau, bendra išeiga, jeigu taip žiūrint, minus 12 tūkst. nuo kovo 16 dienos yra atleista žmonių. Turint galvoje, kad tose priemonėse, kurias Užimtumo tarnyba įgyvendina kartu su „Sodra“, tai yra prastovų subsidijų sistema, ten yra užregistruota dėl subsidijų 55 tūkst. asmenų. Kaip premjeras minėjo, skaičiai, kuriuos turi Valstybinė darbo inspekcija, kai įmonės prašo prastovų, yra kur kas didesni. Savarankiškai dirbančių asmenų subsidija, kurios dydis 257 eurai, – irgi apie 55 tūkst. savarankiškai dirbančių asmenų užsiregistravo ir virš 50 tūkst. jau yra išmokėta. Nedarbo išmokos ir mokymosi stipendijos bedarbiams nuo kovo 16 dienos liečia apie 2 tūkst. asmenų.

Taip pat labai smarkiai naudojama priemonė, tai yra sodrinė priemonė. Mes, kaip žinote, esame išplėtę teisę gauti ligos išmoką tiems, kurie prižiūri švietimo įstaigose, socialinės priežiūros ir užimtumo centruose nedarbančius, nesimokančius, nedalyvaujančius dienos veiklose asmenis, vaikus, jiems skiriama ligos išmoka. Tai tokių asmenų, kurie prižiūri asmenis, yra panašiai 50 tūkst. ir apie 10 tūkst. tų, kurie naudojasi saviizoliacijos režimu. Turbūt įdomu, kiek pasinaudojo didesne ligos išmoka tie, kuriems priklauso, kurie dirbo židiniuose ir turi teisę į 100 % ligos išmoką, tai yra apie 300 asmenų, tai daugiausia medikai ir kiti, kurie užsikrėtė dirbdami židiniuose.

Dėl priemonių panaudojimo tempo. Kaip minėjau, šiuo metu ligos išmoką gauna apie 60 tūkst. asmenų ir ji naudojama nuo pat pirmos dienos, kai priimtas įstatymas. Savarankiškai dirbančių asmenų išmokos paleistos iš karto kitą dieną, kai buvo pasirašytas įstatymas. Jeigu balandžio 9 dieną įstatymas buvo pasirašytas Prezidento, jau balandžio 10 dieną pirmieji asmenys gavo savarankiškas išmokas – 257 eurus, ir nuo to laiko faktiškai einama dienos ar kelių dienų atsilikimu.

Kalbant apie subsidijas verslui, iš tiesų čia yra užsivėlinimas. Šiuo metu jau yra mokamos išmokos, subsidijos, tačiau, kaip ir premjeras minėjo, rankiniu būdu. Pradėta mokėti savaitę po to, kai buvo priimtas įstatymas, praėjusį ketvirtadienį pirmosios įmonės jau gavo subsidijas. Dabar ir toliau yra vedama. Kadangi darbas yra labai sudėtingas – reikia suderinti tris sistemas, „Sodros“, užimtumo, bankų, taip pat ir struktūrinių lėšų reikalavimus, tas automatizavimo procesas yra užstrigęs. Praėjusią savaitę mes turėjome automatinius sprendimus, tačiau, deja, patys sprendimai rodo daug klaidų, todėl negalime paleisti automatinių išmokų. Užimtumo tarnyba mane patikino, kad ketvirtadienį paleis masinį išmokėjimą ir subsidijos pasieks darbuotojus.

Reikia pasakyti, kad darbdaviui nėra privaloma išmokėti darbo užmokestį už prastovą. Jis tai gali padaryti gavęs subsidijas, neprivaloma, kad išmokos būtų išmokėtos ir tikrai faktą mes dengtume. Ne, mes dengiame planą, o paskui gali įvykti faktas. Tai svarbu pabrėžti.

Gal būtų tiek. Kiek yra planuojama lėšų, daugiau ar mažiau žinote, nes įstatymus nešėme ir pristatėme. Būtų tiek.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas ministre. Kolegos, yra dar šiek tiek laiko klausti. Pirmas klausia E. Pupinis. Prašom. Iki Vyriausybės valandos.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Klausimas premjerui, ar jis iš vietos atsakinės?

PIRMININKAS. Premjere!

E. PUPINIS (TS-LKDF). Gerbiamas premjere, paprastai sukeltų pasekmių...

PIRMININKAS. Premjere, gal galėtumėte čia? Ačiū.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Palauksime!

PIRMININKAS. Prašom klausti.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Gerbiamas premjere, tiek sukeltų pasekmių mažinimo planas, o ypač ekonominio skatinimo planas yra gana fundamentalūs ir tokie strateginės reikšmės klausimai, tu-

rėsiantys, ko gero, ilgalaikių pasekmių. Paprastai tokie planai reikalauja ne tik kompetencijos, bet ir didelių valstybės finansinių resursų. Net ir svarstant Seime kur kas mažiau imlius finansų klausimus, įstatymų projektai, susiję su valstybės finansų resursais, skolintomis lėšomis, taip pat būna svarstomi Seime, nes, na, taip jau yra demokratinėse šalyse, kad būtų rastas kuo labiau visiems priimtinas ir teisingiausias sprendimas, nesistengiama eliminuoti šalių parlamentų. Kaip ir minėjote, sprendimas dėl koronaviruso pasekmių valdymo yra ir atsakomybės klausimas, kurio, deja, visais atvejais nepavyks išvengti ir Seimui. Tai ir noriu paklausti, gerbiamas premjere, ar nemano, kad ekonomikos skatinimo ir įvairių krizių sukeltų pasekmių valdymo planai visais atvejais būtų taip pat svarstomi ir tvirtinami Seime? Ačiū.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Iš tiesų manau, kad mes turime laikytis pagrindinių principų, tai yra valdžių kompetencijų atskyrimo principų, ir ten, kur reikalingi Seimo sprendimai, be jokios abejonės, Vyriausybė kreipiasi, ateina, teikia siūlymus. Jeigu mes kalbame apie kitą etapą, o tai bus ilgalaikės priemonės, kaip mes išsėdinėsime iš šios krizės, ne dabartinės švelninimo sąlygos, bet kai išsėdinėsime iš krizės, tikėtina, kad vėlgi teks ateiti čia, nes tai bus susiję su pakankamai didelėmis finansinėmis išlaidomis ir vienokia ar kitokia forma bus galima daryti diskusiją ir priimti sprendimus. Ypač tais atvejais, kai tai susiję su mūsų biudžeto įstatymu, su skolinimusi ir taip toliau. Aš manau, kad šiuo atveju tikrai viskas vyksta, bendradarbiavimas tikrai yra geras, dirba komitetai. Aš tikrai nematau jokios būtinybės, nematau net kokio nors įstatyminio pagrindo, kaip reikėtų Vyriausybės nutarimus savaime tvirtinti. Toks yra atsakymas.

PIRMININKAS. Ačiū, premjere. V. Čmilytė-Nielsen. Ruošiasi R. Budbergytė. Prašom.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mano klausimas yra premjerui. Premjere, šį ryt finansų ministras, viešėdamas mūsų frakcijos posėdyje, pripažino, kad biurokratija yra viena iš Lietuvos rykščių. Jūs pats, kalbėdamas iš tribūnos, taip pat, atrodo, pripažino, kad dėl greičio ne viskas buvo gerai. Tačiau tuo pat metu šiandien, jeigu tikėtume antraštėmis, sakote, kad jeigu po mėnesio verslas neturi lėšų, vadinasi, su juo pačiu galbūt ne viskas gerai. Nežinau, ar visiškai tiksliai cituoju.

Mano klausimas yra toks. Ar nėra šioje visoje situacijoje tokios intencijos perkelti kaltę dėl nepadarytų ar nepakankamai greitai daromų darbų ne ant tų pečių, ant kurių ta kaltė turėtų būti? Ir dabar jau toks konkretesnis klausimas. Kiek jūs prognozuojate per pirmąjį šių metų pusmetį bankrotų, būtent susijusių su COVID-19 situacija? Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Premjere, prašom.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Tiesiog nereikia čia dabar ieškoti kaltų. Aš jums terminus pasakiau, kad tie sprendimai, kurie buvo priimti nuo idėjos iki suderinimo su Europos Komisija ir įgyvendinimo, – ir keturios dienos, ir savaitė, ir dvi savaitės.

Dėl tų žmonių, kurie dirba. Mes irgi galime pasirinkti dvi pozicijas. Taip, biurokratija, matyt, yra ne tik Lietuvos problema, visų valstybių. Klausimas, kaip mes sugebame tuos žmones motyvuoti ir kaip sugebame išreikalausiti spartumo, bet tuo pačiu ir kokybės. Mes girdime įvairiausių pozicijų. Jeigu tiems žmonėms, kurie dirba, patikėkite, ne tik nuo kovo 16 dienos, bet gerokai anksčiau, neskaičiuodami nei darbo valandų, nei šeštadienių, nei sekmadienių, neišeina iš darbo penktą valandą, ministerija ar kita institucija nusprendžia mokėti papildomus priedus, kyla didžiulis ažiotžas. Tai yra biurokratams, tarnautojams tai nereikalinga. Jeigu mes norime šiuos žmones sutelkti, kad jie būtų atsakingi, tai iš tikrųjų juos reikia motyvuoti.

Dabar dėl priemonių, dėl to laiko užgaišimo. Aš jums irgi šiek tiek paminėjau. Priemonės, kurių mes niekada nenaudojome, tai yra naujos valstybės pagalbos priemonės. Greitis priklauso nuo turimų IT įrankių. Kai kuriuos įrankius reikia kurti, patikėkite, čia ir dabar. Tai yra ir padaryta, ir daroma. Aš tikiuosi, kad iš tikrųjų tą darbą, kurį pavyzdžiui, darė Užimtumo tarnyba rankiniu būdu, jau galbūt nuo rytojaus ar poryt pradės daryti specialiu skaitmenizuotu įrankiu, tada greitis bus visiškai kitoks.

Verslo lūkesčiai. Taip pat suprantu, kad jie nori gauti atsakymą kuo greičiau, bet mes darbuotojų skaičiaus irgi nepadidinome. Su tais prašymais kažkas turi dirbti, tų darbuotojų nei vienu nepadaugėjo.

Dabar dėl atsakomybės. Esame visi atsakingi už savo sprendimus, taip pat ir verslas. Dabar dalis tų įmonių, kurios galbūt anksčiau taikė įvairiausias schemas ir metodus savo veiklos, neatkleisdamos tikros informacijos, būdamos iš dalies šešėlyje, natūralu, negali naudotis tomis finansinėmis paskatomis, kadangi reikia pateikti dokumentaciją už 2019 metų paskutinį ketvirtį. Išties tokių klausimų kyla. Aš tikrai nenoriu nieko kaltinti, nei biurokratų, nei verslo, šiandien tiesiog reikia susitelkti ir rasti sprendimą. Aš suprantu ir verslo emocijas. Pateikė prašymą ir galvoja, kad jau viskas padaryta. Nekokybiškai, neužtektinai, trūksta dokumentų, paprašo atgal, jau yra problema, mes rašome savo feisbuke, kad, žinote, negavau atsakymo arba atsakymas manęs netenkinio. Šiuo atveju tikrai nėra priešų, nėra paradokso, su kuo mes anksčiau susidurdavome, – nėra pinigų. Pinigų yra, reikia tik gebėti vieniems tinkamai paprašyti, kitiems sparčiai išmokėti tiems, kam reikia, bet, aišku, su tam tikrais kontrolės mechanizmais.

Aš tikrai nesiruošiu kažko prognozuoti, aš vadovaujuosi ir teikiama informacija tiek iš Finansų ministerijos, tiek iš mūsų analitikų. Šiandien tikrai nenorėčiau prognozuoti, kokios bus pasekmės. Šiandien tikslas vienas – kad nebūtų tokių skaudžių pasekmių, apie ką jūs kalbate, ką kalbėjo ir finansų ministras apie prognozes, ir mes tikrai dar turime galimybę šiandien tų ypatingai skaudžių pasekmių išvengti, jeigu visi sutartai ir sutelktai bent jau ieškosime geriausių sprendimų. Aš nesakau, kad mes padarėme planą, jis yra neklystantis, nekintamas ir tik toks turi būti. Mes matome, reaguojame. Dėl kriterijų aš irgi minėjau. Jeigu reikės, bus korekcijos, nes tai yra naujos priemonės, pirmą kartą ir taip skubiai taikomos.

PIRMININKAS. Ačiū. R. Budbergytė. Ruošiasi A. Armonaitė. Prašom, Rasa.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Labai ačiū. Norėčiau gerbiamojo premjero paklausti. Dabar viešai, o ir rinkėjai mums siunčia daug signalų, kad vis dėlto tai, kas šiuo metu vyksta su Vyriausybės siūlomomis valstybės pagalbos priemonėmis, suponuoja tokį supratimą, kad labai daug dėmesio krypta per priemones, projektuojamas stambiajam verslui. Tikrai kelia nerimą tai, kad balandžio 18 dieną Smulkiojo ir vidutinio verslo taryba kreipėsi į Seimo Antikorupcijos komisiją su raštu, kad ji, kaip taryba, kuri atstovauja smulkiajam ir vidutiniam verslui, mato, kad į jų interesus yra nepakankamai atsižvelgiama, taip pat ir kad jie yra neįtraukiami į įvairias darbo grupes.

Taip pat jie kelia daug klausimų, į kuriuos būtų logiška, kad jiems būtų atsakyta, ir aš tų atsakymų ir darbo grupėje negirdžiu.

PIRMININKAS. Klauskite.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Premjere, ar jums yra žinoma apie jų reikalavimus, apie kuriuos nekalba nei „Invega“, nei kiti ministrai, ir ar jūs ruošiatės ką nors padaryti, kad spręstumėte smulkiojo verslo bankroto problemas?

PIRMININKAS. Prašom, premjere.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Ačiū. Miela Rasa, dėl jūsų paminėtos asociacijos. Iš tikrųjų sakyti, kad čia nukreipta į stambųjį verslą, nėra jokio pagrindo. Ir iš esmės net pagrindinė priemonė jiems dar nepradėta taikyti. Visos ligšiolinės priemonės yra nukreiptos į smulkujį ir vidutinį verslą. Tačiau kada mūsų gerbiami socialiniai partneriai sako: skirta 50 mln., viena iš paramos priemonių, tada padalinkime visiems individualiai dirbantiems, smulkiosioms įmonėms ir išeina po kelis šimtus eurų. Tiesiog skleidžiamas nesusipratimas. Ne visos įmonės patiria sunkumų, ne visi individualiai dirbantys asmenys susidūrė su šita krize ir turi nuostolių. Kiti atvirkščiai – verslai auga, turi kitų pajamų.

Arba siūlymas, kurį jūs minėjote, man žinomas. Jūs užtikrinkite, pagalbokite, kad prekės Lietuvoje būtų perkamos tik iš Lietuvos gamintojų. Ką galima į tokį argumentą atsakyti? Tai arba mes tada išstojame iš Europos Sąjungos, įsivedame muitus ir muitais reguliuojame šių prekių tiekimą, arba padarome Viešųjų pirkimų įstatymo pataisas (aš čia šiek tiek šaržuoju), kad pirkėjas privalo pasirinkti ne viešo konkurso būdu pagal ekonomiškumo arba pigiausios kainos kriterijus, bet pagal kilmę paslaugų arba prekių. Jūs suprantate, kaip galima į tokius siūlymus sureaguoti.

Į visas konstruktyvias pastabas, kokios yra, net ir kritiškas, mes tikrai reaguojame. Darbo grupė dirba, niekas nedraudžia, kad darbo grupėje turi būti tik tie patys asmenys. Kviečiami visi, kas turi idėjų, turi siūlymų ir pageidavimų. Bet padaryti darbo grupę 60 žmonių, tai suprantate, koks bus darbo grupės efektyvumas. Taigi tikrai girdime ir smulkujį, ir vidutinį, ir stambųjį,

kur problemų yra, ir žemės ūkyje yra numatomos priemonės. Pirmadienį dėl žemės ūkio problemos sprendimo ir subsidijavimo apie 320 mln. eurų įvairiems sektoriams yra sprendimai priimti. Bet vėlgi turime surasti argumentą, kad ta mūsų parama būtų taikliausia tam, kam reikia, o ne tam, kas galbūt nori kokias nors senesnes problemas spręsti. Tiesiog dialogas, mes esame atviri ir nuo nieko neatsitvėrę.

PIRMININKAS. Ačiū. A. Armonaitė. Ruošiasi A. Dumbrava. Prašom, Aušrine.

A. ARMONAITĖ (MSNG). Dėkoju, premjere, ministrai. Norėčiau pasiteirauti dėl nuomos pajamų kompensavimo. 100 mln. eurų skiriama šiai priemonei ir ekspertai, tarp jų ir Lietuvos banko ekspertai, kritikuoja šią priemonę motyvuodami tuo, kad ji daugiau yra skirta stambiajam verslui, ir smulkesnieji iš tikrųjų, pasidomėjau, negali pasinaudoti. Tai gal galėtumėte pakomentuoti ir kada bus priemonės smulkiajam ir vidutiniam verslui konkrečiai dėl nuomos pajamų?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Miela kolege, dar negali pasinaudoti niekas, nes tokia priemonė nėra nei patvirtinta, tik vakar Vyriausybės neformaliame pasitarime apsispręsta dėl koncepcijos, būtų taikoma tik smulkiajam ir vidutiniam verslui ši priemonė, tiktai. Dėl notifikavimo jau turbūt yra kreiptasi į Europos Komisiją, kai bus patvirtinta, šią priemonę paleis. Mes tikrai suprantame, kad stambus nuomininkas turi visiškai kitokias derybines galias ir tiek pagalbos, ko gero, net nereikia. O smulkiajam, daugybė nuomininkų vis dėlto atstovauja smulkiajam verslui, tai yra ir individualios dirbtuvėlės išnuomos, ir siuvyklos, ir prekybos vietos, pagalba yra reikalinga. Tai mes tą pagalbą, gavę Europos Komisijos sprendimą, leidimą, pateiksime ir tuo modeliu galės pasinaudoti. Tikrai šita priemonė patvirtinta, aš manau, kad mes rytoj Vyriausybės posėdyje jau galutinai priimsime teisės aktą, bet tai susiję tik su smulkiuoju ir vidutiniu verslu.

Na, ir galbūt laikinasis ekonomikos ministras gali papildyti.

PIRMININKAS. Jeigu galima, labai trumpai.

Ž. VAIČIŪNAS. Labai trumpai. Notifikaciją suderinti su Europos Komisija tikimės šią savaitę.

PIRMININKAS. Kolegos, aš turiu atsiprašyti A. Dumbravos, nes mes dar turime keletą problemų ir nuo 13 valandos jau turime balsuoti, jeigu Algimantas nepyks, gerai? Mes jau paskelbėme balsavimą, 13 valandą Valstiečių frakcija jau turi pradėti balsuoti. (*Balsai salėje*) Prašau? Ne, mes nebalsuojame, mes jau nutarėme, slaptas balsavimas prasideda 13 valandą.

Kolegos, dėl balsų skaičiavimo grupės. Dar kartą primenu. Balsų skaičiavimo grupė: R. Andrikis – Lietuvos socialdemokratų darbo frakcija, R. J. Dagys – Mišri Seimo narių grupė, S. Gentvilas – Liberalų frakcija, M. Majauskas – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija, A. Papirtienė – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija, A. Sysas – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija, L. Talmontas – Lietuvos lenkų rinkimų akcija.

Kolegos, dar kartą primenu grafiką. 13 valandą valstiečiai balsuoja, 13 val. 15 min. – Tėvynės sąjunga-Lietuvos krikščionys demokratai, 13 val. 30 min. – Mišri Seimo narių grupė, 13 val. 40 min. – Lietuvos socialdemokratų darbo frakcija, 13 val. 45 min. – Liberalų sąjūdžio frakcija, 13 val. 50 min. – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija ir 13 val. 55 min. – Lietuvos lenkų rinkimų akcija. Kaip suprantate, kolegos, 14 valandą balsavimą baigiame.

Taigi skelbiu pertrauką iki 14 valandos ir visus kviečiu į I rūmus. Ne čia, o I rūmuose, prie Vitražo galerijos. Kolegos, prašau tiksliai ateiti balsuoti.

Pertrauka

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, noriu informuoti, kad slaptas balsavimas dėl Konstitucinio Teismo teisėjų ir Aukščiausiojo Teismo teisėjų baigtas. Kartu baigtas ir rytinis posėdis. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VIII (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 389 STENOGRAMA

2020 m. balandžio 21 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas J. LIESYS*

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Dabar pradėsime vakarinį šios dienos posėdį. (*Gongas*)
Prašom registruotis.

Užsiregistravo 70 Seimo narių.

14.01 val.

Seimo nutarimo „Dėl Arūno Dulkio atleidimo iš Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus pareigų“ projektas Nr. XIIIIP-4717 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 2-1 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Arūno Dulkio atleidimo iš Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus pareigų“ projektas Nr. XIIIIP-4717. Kviečiu S. Krėpštą, Respublikos Prezidento vyriausiąjį patarėją. Pateikimas. Prašom.

S. KRĖPŠTA. Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, esu įpareigotas jums pristatyti Lietuvos Respublikos Prezidento balandžio 17 dienos dekretą.

Vadovaujantis Konstitucijos 84 straipsnio 13 punktu, 133 straipsnio 2 dalimi ir Valstybės kontrolės įstatymo 43 straipsnio 1 dalies 2 punktu, pasibaigus įgaliojimų laikui, A. Dulkys teikiamas atleisti iš Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus pareigų. Valstybės kontrolieriaus kadencijas įtvirtina Konstitucija, todėl kyla pareiga jį atleisti pasibaigus kadencijai net ir tuo atveju, jeigu kandidatas būtų teikiamas dar vienai kadencijai.

Prieš teikdamas naują valstybės kontrolieriaus kandidatūrą, Respublikos Prezidentas įvertino keletą kandidatų, tarp jų ir A. Dulkį. Tai yra įprasta proceso dalis skiriant valstybės pareigūnus ar pareigūnes. Prezidento nuomone, vien tai, kad vadovas nepadarė esminių klaidų, nėra pakankamas pagrindas institucijai nustoti siekti teigiamų pokyčių. Kadencijos egzistuoja būtent tam, kad vadovai būtų motyvuoti nuolat siekti gerų rezultatų, o institucijos galėtų atsinaujinti ir nuolat tobulėti.

Respublikos Prezidentas dėkoja valstybės kontrolieriui A. Dulkiui už jo reikšmingą indėlį į Valstybės kontrolės veiklą ir šios institucijos veiklos viešinimą. Kartu Prezidentas mano, kad siūlomas kandidatas M. Macijauskas turi aiškia Valstybės kontrolės veiklos viziją ir konkretų veiklos planą, kaip jį įgyvendinti. M. Macijauskas yra pasiryžęs labiau susitelkti į valstybės rekomendacijų kokybę, konkretumą ir jų įgyvendinamumo didinimą. Valstybės kontrolė turi siekti sisteminių pokyčių valstybėje ir siūlyti konstruktyvius ir aiškius sprendimus, kaip juos įgyvendinti.

Jums leidus, siūlomas kandidatas detaliau paaiškins savo veiklos viziją kito klausimo pristatymo metu. Norėčiau paminėti keletą reikšmingų naujo kandidato numatomų Valstybės kontrolės veiklos pokyčių.

Pirmiausia M. Macijauskas siekia bene perpus sutrumpinti auditų atlikimo laiką. Dabar pasaulis ir Lietuva keičiasi daug greičiau, nei keitėsi anksčiau, turi prisitaikyti ir auditai.

Antra, Prezidentui yra svarbu, kad M. Macijauskas yra pasiryžęs panaudoti informacines technologijas ir automatizuoti tam tikrus audito procesus. Tai iš esmės padidintų institucijos veiklos efektyvumą.

Ir trečia, M. Macijauskas turi ambiciją daryti išankstinius, vadinamuosius *ex ante*, vertinimus, kol biudžeto lėšos dar neišleistos. Lietuva garsėja iniciatyvomis daryti įvairias reformas, ir nors siekami teigiami pokyčiai ne visada pavyksta, valstybės pinigai yra išleidžiami. Dėl to Valstybės

kontrolė turėtų siekti laiku įsikišti į reformų vykdymą ir pasiųsti atitinkamus signalus tiek institucijoms, tiek visuomenei, kol dar lėšos yra neišleistos.

Ketvirta, M. Macijauskas deklaruoja siekį didinti rekomendacijų kokybę ir konkretumą. Valstybės kontrolės rekomendacijų įgyvendinimo rodikliai nėra geri, nekvestionuojame, kad rekomendacijų įgyvendinimas yra visų pirma įgyvendinančiųjų institucijų atsakomybė, tačiau Valstybės kontrolė rekomendacijų įgyvendinimo turi taip pat aktyviai siekti ne tik viešumu, bet ir inovatyviomis priemonėmis suteikti reikiamą impulsą reikalingiems pokyčiams valstybėje įvykti.

Lietuvos Respublikos Prezidentas siekia, kad Valstybės kontrolė būtų pažangesnė, kuo modernesnė ir į teigiamą rezultatą valstybės reformų atžvilgiu orientuota institucija.

Gerbiami Seimo nariai, siūlau pritarti teikiamam Respublikos Prezidento dekretui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiamas pranešėjas, jūsų nori paklausti nemažai Seimo narių. Pirmasis klausia M. Majauskas. Ruošiasi S. Gentvilas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas pranešėjas, sakysite, jūs pats patvirtinote, kad už rekomendacijų įgyvendinimą yra atsakinga įgyvendinančioji institucija ir dauguma atvejų tai yra Vyriausybė. Kaip dabar naujas kontrolierius galės geriau užtikrinti, kad įgyvendinančioji institucija geriau įgyvendins tas rekomendacijas negu kad esamas kontrolierius? Ar esamas kontrolierius negalėtų padaryti tų dalykų, kuriuos jūs čia išvardinote? Ar trūksta gebėjimų, ryžto ar ambicijos? Kokie yra dalykai, kurie jums atrodo nepakankami esamo kandidato ir kodėl jis, jūsų manymu, negalėtų padaryti to, ką, kaip teigia, gali padaryti naujas kandidatas? Ačiū.

S. KRĖPŠTA. Dėkoju už klausimą. Mes matome, kad rekomendacijų įgyvendinimo rodikliai nėra geri. Vienas iš būdų tai pagerinti išlaikant labai ambicingas rekomendacijas yra teikti jas konkretesnes, su aiškesniu paaiškinimu, ką konkrečiai reikia padaryti, kad siekiami rezultatai būtų pasiekti.

Antroji veiklos kryptis yra mano minėti *ex ante* vertinimai, kurie užbėgtų už akių ir leistų pateikti rekomendacijas dar prieš reformoms būnant įgyvendintoms.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia S. Gentvilas. Ruošiasi K. Masiulis. Mieli kolegos, būtų malonu, jeigu salėje būtų tyliau. Prašom klausti. S. Gentvilo nėra. Klausia K. Masiulis. Ruošiasi J. Razma.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas patarėjas, aš norėčiau paklausti, kuo grįstas yra toks Prezidento ryžtas teikti tą pačią kandidatūrą antrą kartą, kai Seimas pakankamai argumentuotai atmetė? Jūs truputį išplėtėte argumentus pristatydami naują kandidatą, bet nelabai tie argumentai yra svarūs. Jeigu institucija dirbo nebloggeriai, tai pavaduotojas turbūt irgi yra panašus. Kuo grįstas yra tas tikėjimas, kad va – pašalinus vadovą ir padarius vadovu pavaduotoją institucija labai užgėlės?

Antras klausimas. Ar Prezidentas prisiima atsakomybę, jeigu taip neįvyks?

S. KRĖPŠTA. Dėkoju už klausimą. Norėčiau patikslinti, kad šiuo metu svarstomas klausimas yra dėl būtent dabartinio valstybės kontrolieriaus atleidimo pasibaigus kadencijai. Tai yra numatyta Konstitucijoje.

Antras klausimas bus teikimas, kuris jau yra pateiktas balandžio 2 dieną. Čia jokio pokyčio neįvyko. Prezidentas naujo teikimo neteikė.

Kalbant apie naują kandidatą. Kaip ir minėjau, šio kandidato pateikta veiklos vizija, siekiai ir konkretūs žingsniai, kaip jie bus įgyvendinti, kandidatas jums leidus juos pristatys, atrodė žymiai ambicingesni negu dabartinio valstybės kontrolieriaus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia J. Razma. Ruošiasi N. Puteikis. Minutėlė! Tuoj įjungsime.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas patarėjas, dar praėjusį kartą, kai jūs teikėte A. Dulkio atleidimą, minėjote, kad Valstybės kontrolės rekomendacijoms trūksta konkretumo. O jeigu aš pacituočiau jūsų kolegę patarėją S. Šulcę, ji štai ką sako, kai kalba apie švietimo situaciją: „Reiktų atsižvelgti į Valstybės kontrolės rekomendacijas. Jose yra surašyti konkretūs punktai, ką galima padaryti jau dabar.“ Vienas iš jų ten yra jungtinių klasių atsisakymas. Kaip vis dėlto yra dėl tų išvadų konkretumo, kai viena patarėja sako vienaip, jūs sakote kitaip?

S. KRĖPŠTA. Dėkoju už klausimą. Konkretumo turbūt niekada nebus per daug. Jo gali būti daugiau. Taip pat aš įvardinau kitų privalumų ir kitų siekių, kuriuos įvardino naujasis kandidatas Prezidentui ir kurie taip pat padidintų rekomendacijų įgyvendinamumą nemažinant rekomendacijų ambicijos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nematau salėje N. Puteikio. Klausia I. Degutienė.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamas pranešėjau, jūs jau antrą kartą teikiate tą patį klausimą, tačiau jūs, na, atleiskite, bet niekaip manęs neįtikinate, kad dabartinis valstybės kontrolierius dirbo blogai ir dėl to negalima teikti jo kandidatūros antrą kartą. Tuo labiau, supratau iš spaudos, jis irgi dalyvavo jūsų atrankoje ir pasirodė blogiau negu galimai teikiamas naujasis kandidatas į Seimo kontrolierius. Mano klausimas būtų toks: kaip jūs vertinate tada visą komandą? Seimo kontrolierius dirbo su komanda, o tos komandos narys buvo ir gerbiamas M. Macijauskas. Tai arba jis neatsakingai vykdė savo, kaip pavaduotojo, pareigas ir nepatarė, kaip turėjo patarti valstybės kontrolieriui, tai tada labai keistai skamba, kad žmogų, kuris neatsakingai vykdė savo pareigas, jūs ketinate teikti tapti valstybės kontrolieriumi.

PIRMININKĖ. Laikas!

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Kažkoks yra, sakykim, dvigubas dugnas, kuris man, kaip Seimo narei, nėra suprantamas.

S. KRĖPŠTA. Dėkoju už klausimą. Norėčiau vėlgi patikslinti, kad šis klausimas susijęs su A. Dulkio pasibaigusia kadencija ir Konstitucijoje numatyta pareiga jį atleisti pasibaigus kadencijai.

Kalbant apie naująjį kandidatą, taip, jisai dirba Valstybės kontrolėje, daug metų dirba, yra prisidėjęs prie teigiamų pokyčių, kuriuos Prezidentas pripažįsta, kad Valstybės kontrolėje per pastaruosius penkerius metus įvyko nemažai pokyčių, bet renkantis naują kandidatą buvo žiūrima ne į praeitį, ne į praėjusius penkerius metus, bet į ateinančius penkerius metus ir konkrečius siekius, kas gi bus naujo padaryta rekomendacijų kokybės, įgyvendinamumo aspektu. Ir kiekvienas kandidatas pateikė labai aiškią viziją su konkrečiais veiksmais. Jums leidus, kandidatas pats detaliau paaiškins savo veiklos viziją. Prezidento nuomone, naujo kandidato vizija buvo gerokai ambicingesnė. (*Triukšmas salėje*)

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia V. Bakas. Ruošiasi R. Šarknickas. Gerbiamieji, labai didžiulis triukšmas. Jeigu galima, tyliau.

V. BAKAS (MSNG). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas patarėjau, mes dabar kalbame lyg ir apie pono A. Dulkio atleidimą, bet jūs pristatote jau naują kandidatą. Norisi vis tiek suprasti, kokie gi tie motyvai yra siūlyti atleisti tikrai gerai dirbantį vadovą, vieną geriausių, kaip vertina visuomenė, verslo asocijuotos grupės, žiniasklaida, vadovų per pastaruosius metus išvis valstybės įstaigų. Tai aš noriu jūsų paklausti. Mes išklausysime naujo kandidato prioritetus, bet kokie yra Prezidento prioritetai, norai, pageidavimai Valstybės kontrolei ir konkrečiai kokie Prezidento lūkesčiai?

Antras klausimas. Kaip manote, Prezidento nuomone, kokios sritys turėtų būti dabar audituojamos, atliekamas auditas? Kokios valstybės sritys svarbiausios, kuriomis reikia būtinai pasidomėti?

PIRMININKĖ. Laikas!

S. KRĖPŠTA. Dėkoju už klausimą. Pradedant nuo pradžių, pagrindinė priežastis, kodėl teikiamas šis dekretas, yra Konstitucijoje ir įstatymuose numatyta tvarka, kad pasibaigus kadencijai kandidatas turi būti atleidžiamas.

Kalbant apie Prezidento lūkesčius Valstybės kontrolei, be abejonės, ši institucija yra labai svarbi, jinais atsakinga už finansinį ir veiklos auditą šalyje, viešųjų funkcijų. Be abejo, Prezidentas labai nori, kad ta viešųjų funkcijų kokybė gerėtų, kad jos būtų adekvačiai finansuojamos, kad valstybės lėšos būtų panaudojamos kuo efektyviau. Mes vis dar matome, kad atsilieiname pagal šiuos rodiklius nuo kitų šalių, tad reikia judėti į priekį, reikia priimti teisingus sprendimus ir gerinti šios, kaip ir kitų institucijų, veiklos kokybę.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ir paskutinis klausia R. Šarknickas. Prašom, kolega.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Visų pirma man labai keista, kad dar neatleistas esamas vadovas, o jau kalbame apie būsimą vadovą. Viena detalė.

Kitas dalykas. Jūs savo kalboje paminėjote, kad prioritetas yra gebėjimas dirbti su IT. Man labai keista, ar esamas vadovas negeba dirbti su IT? Paprastai žiūrint, jau nuo penktos klasės visi vaikai moka dirbti su IT. Ar čia vienas iš svarbiausių prioritetų yra dėl naujo kandidato? Gal dėl negebėjimo dirbti su IT Prezidentas atsisako priimti esamą kitai kadencijai. Ačiū.

S. KRĖPŠTA. Dėkoju už klausimą. Iš tiesų šis klausimas susijęs su dabartiniu, vis dar einančiu pareigas kontrolieriumi. Bet, atsakydamas į jūsų klausimą apie naują kandidatą, norėčiau pa-

tikslinti, kad auditų skaitmeninimas yra viena iš naujo kandidato veiklos vizijos dalių. Aišku, jis geriau paaiškins, kaip jis tai įgyvendins, bet šiaip yra kalbama apie kuo didesnę auditų skaitmeninimą ir efektyvesnę jų vykdymą per ateinančius penkerius metus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Laikas klausti baigėsi. Dėl motyvų. P. Urbšys – motyvai už.

P. URBŠYS (MSNG). Norėčiau Seimo nariams priminti, ką 2016 metais kalbėjo valstybės kontrolierius. Mūsų tikslas yra ne tik identifikuoti sisteminius trūkumus, bet ir pasiūlyti jų sprendimo kryptis. Audito poveikio siekiame skatindami skatinti valstybinio audito rekomendacijų įgyvendinimą. Tačiau praėjo ketveri metai, ar kas girdėjo apie Valstybės kontrolės batalijas dėl jų rekomendacijų ignoravimo? Būtų gerai išgirsti. Kodėl valstybės kontrolierius toleruoja situaciją, kuri primena – šuo loja, karavanas eina. Manau, tai yra todėl, kad dabartinis vadovas suprato, kad jo stabilumas daug priklauso nuo taikaus santykio su tais, kuriuos jis kontroliuoja. Tarsi yra toks nebylus susitarimas. Tu kontroliuok, mes pripažįstame, bet iš esmės niekas nesikeičia. Tai jeigu ta situacija mus tenkina, pirmyn, tvirtiname antrai kadencijai. Bet jeigu norime ne imitacinio audito, bet tikro, jeigu norime, kad valstybė turėtų ne atšipusį įrankį, o aštrų įrankį, kad galėtume tvarkyti dėl biudžeto švaistymo, man atrodo, turime iš esmės pasižiūrėti kitaip į vadovo skyrimą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. N. Puteikis. Prašom.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Prezidento atstovas vis dėlto nepateikė, kaip ir praeitą kartą, nors atstovas kitas, aiškių argumentų, kodėl dabartinis blogas, o naujas būtų geresnis, nepateikė. Todėl aš agituojau balsuoti prieš.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos, motyvai išsakyti, po pateikimo balsuojame dėl Seimo nutarimo „Dėl Arūno Dulkio atleidimo iš Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus pareigų“.

Balsavo 118 Seimo narių: už – 62, prieš – 19, susilaikė 37. Pritarta po pateikimo. Pagrindinis Audito komitetas. Siūloma svarstyti balandžio 28 dieną.

14.18 val.

Seimo nutarimo „Dėl Mindaugo Macijausko skyrimo Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriumi“ projektas Nr. XIIIP-4690 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Mindaugo Macijausko skyrimo Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriumi“ projektas Nr. XIIIP-4690. Pateikimas. Prašom. S. Krėpšta.

S. KRĖPŠTA. Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, esu įpareigotas jums pristatyti Respublikos Prezidento balandžio 2 dienos dekretą. Vadovaujantis Konstitucijos 84 straipsnio 13 punktu, 133 straipsnio 2 dalimi ir Valstybės kontrolės įstatymo 27 straipsnio 1 dalimi, M. Macijauskas teikiamas skirti Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriumi.

M. Macijausko kandidatūrą gana išsamiai paminėjau praėjusio klausimo svarstymo metu. Prezidentas mano, kad siūlomas kandidatas M. Macijauskas turi aiškią Valstybės kontrolės veiklos viziją ir konkretų veiklos planą, kaip ją įgyvendinti. Prezidento vertinimu, M. Macijauskas yra labai kompetentingas Valstybės kontrolės tarnautojas. Jis šioje institucijoje dirba 18 metų. Siūlomas kandidatas Valstybės kontrolėje įgijo išskirtinę patirtį – nuo audito atlikimo ir proceso tobulinimo iki kokybės sistemos diegimo ir strateginio planavimo, todėl išskirtinai gerai supranta šios institucijos veiklą.

Prezidentas įsitikino, kad kandidatas teikia aiškų prioritetą valstybės interesams ir turi ambicingų siekių dėl Valstybės kontrolės veiklos stiprinimo. Kaip minėjau anksčiau, M. Macijauskas yra pasiryžęs siekti sisteminių pokyčių valstybėje, susitelkti prie Valstybės kontrolės rekomendacijų kokybės, jų poveikio ir įgyvendinamumo didinimo. Prezidento nuomone, jis yra tinkamiausias kandidatas į valstybės kontrolieriaus poziciją. M. Macijauskas pats pristatys jums šią savo viziją ir galėsite įsitikinti jo kompetencija ir ambicingais tikslais.

Valstybės kontrolė atlieka itin svarbią funkciją – prižiūri, ar teisėtai valdomas ir naudojamas valstybės turtas ir kaip vykdomas valstybės biudžetas. Orientuodama viešąjį sektorių į ilgo laikotarpio strateginius pokyčius, siekiant adekvataus viešųjų funkcijų finansavimo, aukšto efektyvumo ir kokybės, Valstybės kontrolė gali reikšmingai prisidėti prie kokybiškesnių viešųjų paslaugų ir efektyvesnio valstybės finansų panaudojimo. Tai ypač aktualu šių dienų kylančių iššūkių kontekste.

Gerbiami Seimo nariai, siūlau pritarti Prezidento dekretui, kuriuo siūloma svarstyti M. Macijausko kandidatūrą tapti valstybės kontrolieriumi. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKĖ. Dėkoju pranešėjui. Į tribūną kviečiu kandidatą M. Macijauską. Jums skiriama dešimt minučių prisistatyti, o po to – atsakymai į klausimus.

M. MACIJAIUSKAS. Laba diena, gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai. Pradedamas savo prisistatymą, noriu padėkoti Jo Ekscelencijai Lietuvos Respublikos Prezidentui už išreikštą pasitikėjimą. Pasitikėjimą ne tik manimi, bet ir visa aukščiausiosios audito institucijos komanda, kurios dalimi esu jau 18 metų. Turėjau galimybę išbandyti visus karjeros laiptelius šioje institucijoje: dalyvavau atliekant vieną pirmųjų veiklos auditų, prisidėjau prie pirmųjų audito metodikų kūrimo, auditorių mokymo, vadovavau institucijos veiklos planavimo, kokybės vadybos sistemų diegimui, ilgalaikių Valstybės kontrolės strategijų kūrimui ir jų įgyvendinimui.

Per šį laikotarpį teko ne tik matyti, kaip keičiasi institucija, bet ir tiesiogiai dalyvauti kuriant tokią aukščiausiąją audito instituciją, kokią matote šiandien, vertinamą ne tik Lietuvoje, bet ir tarptautinėje bendruomenėje. Esu dėkingas A. Dulkiui ir visiems savo vadovams už galimybę kūrybiškai spręsti kylančius iššūkius, už laisvę kurti ir nebijoti suklysti, ir svarbiausia – už vadybinę patirtį, kurios neįgysi jokiam universitete.

Esu įsitikinęs, kad institucijos vystymuisi svarbiausia yra komanda. Žmonės, esantys šalia, tikintys misija ir gyvenantys idėjomis, strategijas ir idėjas paverčiantys realybe ir nuolatine praktika. Didžiuojuosi būdamas šios komandos dalimi. Komandos, kuri siekia būti atsakinga, profesionali, bendradarbiaujanti ir novatoriška. Tai keturios aukščiausiosios audito institucijos vertybės, kurių pagrindu matau tolesnę institucijos evoliuciją.

Kiek leis šių dienų galimybes, man bus svarbu išgirsti Seimo frakcijų, komitetų įžvalgas ir rekomendacijas tolesniam institucijos vystymuisi. Gyvename laikotarpiu, kai sudėtinga numatyti, kaip pasikeis pasaulis, Lietuva ir viešasis sektorius, koks bendravimas tarp mūsų ir audituojamų subjektų bus po pandemijos. Tačiau tikiu, kad kartu su komanda, įvertinę visus siūlymus, sukauptą patirtį ir tarptautinių ekspertų rekomendacijas, parengsime strategiją, kryptis, konkrečias priemones, ką ir kaip galime pakeisti, pagerinti ar atsisakyti. Pristatysime viešai ir reguliariai komunikuosime, kaip mums sekasi. Nauda valstybei ir jos žmonėms turi tapti pagrindu mūsų komandai.

Keletas pagrindinių akcentų, kuriuos matau savo planuose, gavęs jūsų mandatą. Pirmiausia tai efektyvumas. Nuolat besikeičiančioje dinamiškoje aplinkoje norint laiku priimti svarbius sprendimus reikalinga objektyvi ir tiksli informacija, efektyvesnis audito procesas, perpus trumpesnė auditų trukmė – nuo 16 iki 8 mėnesių. Greitesnis reagavimas į vertinimo reikalaujančius pokyčius, nepažeidžiant institucijos nepriklausomumo ir išlaikant aukštą kokybę, būtų vienas iš mano prioritetų.

Informacinių technologijų ir technologškai pažangių sprendimų panaudojimas, duomenų atvėrimas, vykdomų procesų skaitmeninimas ir automatizavimas, o ateityje – ir dirbtinio intelekto pasitelkimas. Tai priemonės, padėsiančios tiek efektyviau organizuoti audito procesą, tiek pasiekti aukštesnę audito kokybę.

Vertinimai *ex ante*, arba išankstiniai vertinimai, kai biudžeto lėšos dar neišleistos. Mes, auditoriai, esame dažnai kritikuojami, kad vertiname dalykus, kai valstybės biudžeto pinigai jau panaudoti. Auditų papildymas *ex ante* vertinimais reformų, didelių, reikšmingų projektų vertinimo planavimo ir jų įgyvendinimo etapuose galėtų duoti papildomos naudos. Žinau, kad tai didelis iššūkis ne tik mums, bet ir visai tarptautinei auditorių bendruomenei, tačiau tikiu, kad tinkamai tam pasiruošus aukščiausiosios audito institucijos komandai tai įveikiamas iššūkis.

Na ir galiausiai daug klausimų sukėlęs rekomendacijų įgyvendinimas. Kaip jau daug kas minėjo, už audito rekomendacijų įgyvendinimą yra atsakinga ne aukščiausia audito institucija, o tie, kam tos rekomendacijos pateiktos. Daugelis kitų šalių aukščiausių audito institucijų visai nestebi, kaip yra įgyvendinamos jų pateiktos rekomendacijos. Ne vienos tarptautinės organizacijos esame įvertinti kaip sektinas geros praktikos pavyzdys šioje srityje. Pats asmeniškai tiesiogiai prisidėjau prie rekomendacijų įgyvendinimo sistemos sukūrimo. Rekomendacijų yra... pagrindas mūsų atlikto darbo, rezultatas, paskata keistis, tobulėti ir daryti geriau. Tačiau esminis dalykas yra ne rekomendacijų įgyvendinimo procentas, o kaip buvo įgyvendintos rekomendacijos, ar audito metu

nustatyti trūkumai buvo išspręsti, ar pasiektas teigiamas poveikis. Todėl turime ypatingą dėmesį skirti problemoms ir jų tikrosioms priežastims atskleisti, į audito procesą įtraukdami akademinę ir mokslo bendruomenę, tarptautinius ir nevyriausybinių sektoriaus ekspertus, privalome ne tik rekomenduoti, bet ir patarti taip skatindami teigiamus pokyčius viešajame sektoriuje ir kurdami naudą valstybei ir jos žmonėms.

Ir pabaigai svarbiausias klausimas – institucijos nepriklausomumas. Šiuo metu Valstybės kontrolės sudėtyje veikia trys institucijos: aukščiausiojo audito, Europos Sąjungos investicijų audito ir biudžeto politikos kontrolės institucija. Kiekvienai iš jų keliami aukščiausi nepriklausomumo reikalavimai. Esant tokiai išskirtinei sudėčiai, pirmiausia siekiame užtikrinti šių trijų skirtingų funkcijų kokybišką atlikimą. Deja, Europos Komisijos, EBPO ir Europos audito rūmų ekspertai ne viename vertinime tiesiogiai įvardija kylančias rizikas, susijusias su visos institucijos funkciniu ir organizaciniu nepriklausomumu, veiklų išgryninimu ir valstybės tarnybos reguliavimo kolizijomis. Tikiu, kad tarptautinių ekspertų įvardintas nepriklausomumo rizikas įmanoma išspręsti su jūsų pagalba. Puikiai suprantu, kad siūlomos valstybės kontrolieriaus pareigos yra didelė atsakomybė, kuri atneš išbandymų ir iššūkių. Panaudodamas visą savo patirtį ir žinias, kartu su komanda darysiu viską, kad būtų tinkamai įgyvendinama Valstybės kontrolei Konstitucijos pavesta misija – prižiūrėti, ar teisėtai valdomas ir naudojamas turtas ir kaip vykdomas valstybės biudžetas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, prašome užduoti klausimus kandidatui. E. Pupinis klausia pirmasis. Ruošiasi S. Gentvilas.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kandidate, iš tiesų turbūt daugiausia klausimų ir kildavo visais laikais dėl tų rekomendacijų įgyvendinimo. Jūs pasakėte, kad Vyriausybė turėtų įgyvendinti. Rekomendacijos buvo ne tik kontrolierių, bet buvo Europos Komisijos, Ekonominės plėtros ir bendradarbiavimo organizacijos. Kokie svertai galimi, kuomet Vyriausybė nevykdo, nevykdo galbūt dėl savo tam tikrų politinių, programinių nuostatų, tai kokios gali būti tos poveikio formos daugiau negu kad viešumas? Labai ačiū. Ačiū.

M. MACIJAUŠKAS. Kaip ir minėjau, rekomendacijos yra vienas iš svarbiausių mūsų atlikto darbo rezultatų, bet vien tik įgyvendinta rekomendacija ir uždėta varnelė, kad ji padaryta, neparodo, ar pokytis įvyko, ar neįvyko. Todėl stengsiuosi, gavęs jūsų mandatą, padaryti taip, kad stebėtume ne tik procentus, bet žiūrėtume ir į poveikį, kaip keičiasi situacija, ir pateikti viešai, ar ta situacija, kurią mes nustatėme audito metu, tie trūkumai, kurie buvo nustatyti audito metu, pasikeitė įgyvendinus rekomendacijas. Yra tam tikras kitas lygis žiūrint į pačias rekomendacijas, jų įgyvendinimą ir poveikio siekimą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. S. Gentvilo salėje nematau. Klausia A. Mazuronis. (*Balsai salėje*) Iš eilės visi, jokių išimčių niekam netaikysim. Klausia A. Mazuronis.

A. MAZURONIS (MSNG). Labai dėkui. Gerbiamasis pranešėjau...

PIRMININKĖ. Ruošiasi R. Budbergytė.

A. MAZURONIS (MSNG). Labai dėkui, dešimt sekundžių man sutaupėte, tai nepykite, jeigu užtruksiu. Gerbiamasis pranešėjau, iš tiesų nuolatinė, matyt... (*Balsai salėje*) Gerbiamasis pranešėjau, matyt, nuolatinė Valstybės kontrolės problema, bent jau tokia buvo, kai aš dirbau Audito komitete. Iš tiesų būdavo taip, kad atsitinka kokių nors rezonansinių atvejų arba kokių nors situacijų, dėl kurių reikia pakankamai greito ir nešališko Valstybės kontrolės sprendimo arba išaiškinimo, ir jo reikia tam, kad būtų panaikinta įtampa visuomenėje. Būdavo nuolatinis ginčas, kai mes paprašydavome Valstybės kontrolės duoti kokį nors greitą vertinimą, būdavo atsakymas, kad tai neištraukta į jų darbo planą, įtrauks galbūt kitąmet, pažiūrės sisteminiame audite ir panašiai, ir panašiai.

Ar jūsų toje programoje, kurią jūs pateikėte Prezidentui ir kuri jam padarė tokį didelį įspūdį, šiuo klausimu kas nors buvo šnekama ir ar jūs planuojate imtis kokių nors veiksmų, ar kokį nors padalinį steigti, ar dar ką nors, kad būtų galima pakankamai greitai ir operatyviai reaguoti į tam tikrus klausimus, kurių kartais iškyla?

M. MACIJAUŠKAS. Atsakant į jūsų klausimą, manau, kad pirmas mano punktas kalbant apie efektyvumą ir buvo užuomina į tai, kad Valstybės kontrolė galėtų lanksčiau peržiūrėti savo veiklos planus ir esant tam tikroms aplinkybėms, vėlgi laikydamasi tų atrankos kriterijų, kuriuos yra

pati nustačiusi, kaip įtraukti vieną ar kitą temą į valstybinio audito programą ir atlikti auditą, galėtų tokius vertinimus atlikti. Be abejonės, visą laiką tokiais atvejais iškyla klausimas, kiek esame nepriklausomi pasirinkdami tokias temas, nes jos dažnai būna padiktotos tam tikrų politinių aplinkybių. Įvertinus visus šituos dalykus, manau, kad taip, galimybių yra, tačiau visada klausimas, ar tai Valstybės kontrolės kompetencija, ar Valstybės kontrolė gali į tą klausimą atsakyti, ir nepriklausomumas, ar pasirinkę vieną, ar kitą klausimą nagrinėti mes galėsime jį objektyviai, nešališkai ir nepriklausomai įvertinti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia R. Budbergytė. Ruošiasi R. Žemaitaitis.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Labai ačiū. Gerbiamas kandidate, iš tiesų buvote puikus pavaduotojas ir A. Dulkys padarė teisingą sprendimą. Dabar esate teikiamas į valstybės kontrolieriaus pareigas. Aš jūsų norėčiau paklausti, ką iš tiesų padarysite pirmiausiai, kad galėtumėte pateisinti tuos žodžius, kuriuos apie jus pasakė P. Urbšys, kad jūs būsite tas drąsus žmogus, kuris sugebės *ex ante* būdu įsiterpti į mūsų reformas, kurių mes metai iš metų (tų struktūrinių reformų) nepadarome visose svarbiose srityse?

M. MACIJAUŠKAS. Manau, atsakymas nėra toks paprastas, nes *ex ante* vertinimus nedaugelis aukščiausių audito institucijų daro, tačiau manau, kad turime gerą komandą, turime kompetentingus žmones, kurie sugebės pasiruošti tokiems vertinimams, ir pasitaikius galimybei, manau, tikrai tokius vertinimus galime pradėti. Turime patirties su tam tikrais galbūt mažesniais projektais, su tam tikrais su tarptautinių ekspertų pagalba atliktais auditais, bet šitą dalyką, manau, mūsų komanda yra pajėgi atlikti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. R. Žemaitaičio nematau salėje. Klausia D. Kepenis. Ruošiasi V. Bakas.

D. KEPENIS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiamas kandidate, mes tikrai ne kartą girdėjome gražių žodžių apie jūsų instituciją, apie jūsų vadovą daug pagyrų ir atrodė, kad jūsų institucija eina teisinga linkme ir atlieka svarbiausius darbus. O sakykite, kokias naujas kryptis jūs savo veikloje matote, ką jūs esate pasiruošę, kokiems naujiems darbams? Prašom pasidalinti savo idėjomis.

M. MACIJAUŠKAS. Pristatydamas savo kalboje minėjau tuos keturis penkis dalykus, kuriuos matau kaip prioritetinius pradedant darbą. Tai yra efektyvumas, informacinės technologijos ir jų platesnis panaudojimas audito procese, vertinimai *ex ante* ir rekomendacijų bei poveikio stebėjimas. Yra dar daug kitų dalykų, kuriuos, matyt, įmanoma padaryti, bet čia kalbėčiau apie nuolatinę institucijos tobulėjimą ir vystymąsi. Kaip ir kiekviena institucija, atėjus tam tikram laikotarpiui, peržiūri atliktus darbus, įvertina tai, kas buvo padaryta, ir priima sprendimus, ką galima keisti, tobulinti ir padaryti dar geriau, manau, kad aukščiausia audito institucija yra dėl to pavyzdys visiems kitiems, kad mes laikomės šio principo, ir visa komanda bendrai šį darbą, manau, greitai metu atliksime.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia V. Bakas. Ruošiasi V. Kamblevičius.

V. BAKAS (MSNG). Gerbiamas kandidate, norėčiau užduoti tris tokius trumpus klausimus. Kokius ketinate tęsti darbus, kuriuos pradėjo dabartinis vadovas? Na, tiesiog, kas jums labiausiai patinka. Toliau. Kadangi Prezidento patarėjas kalbėjo, kad vertina jūsų ateitį, vizijas, o ne praeitį, aš vis tiek... kiek teko domėtis žmonių atranka, praeities vertinimas yra svarbus. Aš noriu jūsų paprašyti įvardinti bent vieną savo konkretų, ambicingą darbą, kuriuo jūs didžiuojatės, kurį padarėte dirbdamas Valstybės kontrolėje ar kur nors kitur. Tai apie praeitį.

Trečias klausimas. Vis dėlto kaip jūs ketinate konkrečiai priversti įgyvendinti arba paskatinti įgyvendinti rekomendacijas, kokį jūs įsivaizduojate santykį su Seimu?

M. MACIJAUŠKAS. Ačiū už klausimus. Pirmas. Kokius darbus tęsti? Manau, kad šiomis aplinkybėmis visi darbai, kurie yra pradėti, turi būti tęsiami. Viena iš ką tik atlikto... ISO auditoriaus rekomendacijų ir galbūt ne rekomendacijų, o labiau pastebėjimų, buvo pasakyta ta, kad Valstybės kontrolė – aukščiausia audito institucija – yra pasirengusi vadovo pokyčiui. Mes esame atlikę visus namų darbus, pasirengę bet kokiai kandidatūrai, kuri ateitų į naujas valstybės kontrolieriaus pareigas. Darbų tęstinumas, visų pradėtų darbų tęstinumas, matyt, išliks, bet, be abejonės, atsiras ir naujų darbų, apie kuriuos aš ir minėjau.

Darbas, kuriuo didžiuojusi. Jų yra gana daug, nes per 18 metų atlikau labai daug dalykų arba pradėjau, inicijavau daug dalykų, kurie šiuo metu jau yra pamiršti arba perimti kitų ir labiau-

siai tobulinami. Bet didžiuojuosi, matyt, tuo, kad sukūrėme sistemą, kaip atrinkti į valstybinio audito programą auditus ir kaip juos objektyviai, be didelių pastangų įtraukti, reitinguoti, įvertinti. Panašu, kad tai veikia, nes kai pradėdame audituoti, daug dalykų pajuda ir pokyčiai įvyksta dar net nepabaigus audito.

Trečias. Kaip konkrečiai... Atsiprašu, galite pakartoti trečią klausimą?

V. BAKAS (*MSNG*). Kaip ketinate paspartinti audito įgyvendinimą, nes, kaip sakė Vyriausybė ar čia Seimas, ką jūs ketinate daryti konkrečiai?

M. MACIJAUŠKAS. Pirmiausia, kaip ir teisingai visi pastebėjo, rekomendacijų įgyvendinimas yra tam, kam mes esame pateikę tas rekomendacijas, bet, matyt, didesnis viešinimas, parodymas visuomenei, ko netenkame, kai neįgyvendiname rekomendacijų, ir parodymas, kaip situacija galėtų atrodyti, jeigu rekomendacijos būtų įgyvendintos, būtų viena iš tų priemonių. Žinoma, mes už Vyriausybę, už ministerijas, už tam tikras įstaigas tų darbų nepadarysime, ir tikrai nematau, kad rekomendacijos turėtų būti privalomos audituojamiems subjektams įgyvendinti. Tai nėra teisės aktas, tai yra rekomenduojamo pobūdžio. Vien apibrėžimas arba žodis „rekomendacija“ reiškia, kad rekomenduojame. Turime padaryti viską, kad įtikintume tiek audituojamą subjektą, tiek tą, kas įgyvendins, kad tos rekomendacijos naudingos ir atneš poveikį, teigiamą poveikį, tiek jų darbe, tiek galbūt visuomenės gyvenime.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia V. Kamblevičius. Ruošiasi K. Glaveckas.

V. KAMBLEVIČIUS (*LSDDF*). Ačiū. Gerbiamas pretendentė, jūs savo kalboje minėjote, kad buvote atsakingas ir už ilgalaikių strateginių objektų kontrolę. Gariūnų turgus buvo Vyriausybės projektu įtrauktas kaip strateginis objektas. 16 metų šis objektas, Gariūnų turgus, neatsiskaitė nei Vyriausybei, nei Ekonomikos ir inovacijų ministerijai. Ką jūs padarėte, kad per 16 metų nebuvo nė vienos ataskaitos, nors tai buvo būtinas reikalas.

M. MACIJAUŠKAS. Pristatydamas savo kalboje minėjau ne strateginius objektus, o strateginių pačios institucijos planavimą, bet galiu atsakyti į šį klausimą. Neseniai viena iš mūsų pateiktų rekomendacijų yra susijusi su Gariūnais ir kitais svarbiais ekonominiais objektais. Po mūsų rekomendacijų Gariūnai buvo išbraukti iš svarbių valstybei ekonominių objektų sąrašo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. K. Glaveckas, klauskite.

K. GLAVECKAS (*LSF*). Gerbiamas pretendentė, iš tikrųjų malonu, kad jūs jaunas ir pareiginas ir domitės skaitmeninimu. Aš manau, kad tai iš tikrųjų yra didelė ateitis, šiaip ar taip, mes to neišvengsime. Bet aš norėčiau paprastai užduoti žemišką klausimą. Sakykite, koks yra šių metų jūsų organizacijos biudžetas ir kiek jūs skiriate pinigų darbo užmokesčiui? Tai yra gana svarbūs dalykai, būnant tos organizacijos vadovu. Labai ačiū.

M. MACIJAUŠKAS. Biudžetas yra apie 9 mln., darbo užmokesčiui yra apie 95 %.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia R. Šarknickas. Ruošiasi I. Degutienė.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Prezidentas mini, kad jūs esate geresnis, ambicingesnis ir konkretesnis dėl vizijos. Aš norėjau jūsų paklausti. Jūs, kaip pavaduotojas, ar jūs siūlydavote esamam vadovui ambicingesnę, konkretesnę viziją ir dėl ko jis nepriimdavo, jeigu jūs dabar skiriamas vadovu? Ačiū.

M. MACIJAUŠKAS. Matyt, man sudėtinga būtų atsakyti į šitą klausimą, nežinau, kokią viziją ir kokius prioritetus ar kokias kryptis esamas valstybės kontrolierius pristatė Prezidentui. Tačiau galiu patikinti, kad tos idėjos, kurios per pastaruosius penkerius metus, vadovaujant esamam valstybės kontrolieriui, buvo teikiamos, buvo įgyvendintos. Galbūt tiek galiu pasakyti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Paskutinė klausia I. Degutienė. Ponia Irena Degutienė, prašom klausti pretendentą.

I. DEGUTIENĖ (*TS-LKDF*). Gerbiamas pranešėjas, iš tikrųjų jus gražiai pristatė Prezidento patarėjas, kad jūs daug metų dirbote valstybės kontrolieriaus institucijoje, ir visą laiką buvo akcentuojama, kad blogai vykdomos Valstybės kontrolės rekomendacijos ir kad jūs sugebėsite išreikalausiti, kad tos rekomendacijos būtų vykdomos. Gal galite pasakyti konkrečiai, kaip jūs tai padarysite? Tiek, kiek aš dirbu Seime ir kiek mačiau valstybės kontrolierių, ir kokios buvo jų rekomendacijos, tai buvo atsakingos institucijos, kurios nevykdė. Mano manymu, Seimas ir yra ta institucija, kuri

kartu su valstybės kontrolieriumi vykdo parlamentinę kontrolę, mes padėdavome valstybės kontrolieriui. Bet jūs prisiimate atsakomybę, jūs kažką tokio unikalaus padarysite, tai ką?

M. MACIJAUSKAS. Matyt, atsakomybės už rekomendacijų įgyvendinimą, kad aš jas vienas imsiu ir įgyvendinsiu, tikrai neprisiimu. Bet kokių atveju mūsų pateiktos rekomendacijos lieka audituojamų subjektų įgyvendinimo kompetencija. Tačiau manau, kad turime dėti visas pastangas, ne tik galvoti, kaip tos rekomendacijos yra įgyvendinamos, bet ir apie pačių rekomendacijų formuluotes, išigilinimą į tai, ar tos rekomendacijos iš tiesų sprendžia tas problemas, kurias mes nustatėme, ir koks geriausias būdas toms rekomendacijoms įgyvendinti. Manau, kad mano esminis skirtumas yra pereiti nuo rekomendacijų stebėsenos prie poveikio stebėsenos ir žiūrėjimo, kaip kinta situacija po mūsų pateiktų rekomendacijų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausti skirtas laikas baigėsi. Gerbiamieji kolegos, po pateikimo šiuo atveju nebalsuojama, bus susitikimai frakcijose. Kaip pagrindinis siūlomas Audito komitetas. Galime tam pritarti? Pritariame. Susitikimus frakcijose suderinsime su kiekviena frakcija. Siūloma svarstyti balandžio 28 dieną. Dėkoju. Dėkoju kandidatui. Po pateikimo šį klausimą baigėme.

14.44 val.

Civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 2, 8, 9, 11, 12, 14, 22, 27, 28 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 30¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4661GR, Nepaprastosios padėties įstatymo Nr. IX-938 28 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4665GR, Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4666GR (pateikimas)

Darbotvarkės 2-3 klausimas – Civilinės saugos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4661, gražintas Prezidento. Kviečiu Prezidento vyriausiąjį patarėją S. Krėpštą. Manau, kad, gerbiamas patarėjau, jūs pristatysite, pateiksite ir lydimuosius Prezidento gražintus – dėl Nepaprastosios padėties ir Vartotojų teisių apsaugos. Ačiū. Tribūna jums.

S. KRĖPŠTA. Dėkui, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, šiandien esu įpareigotas jums pristatyti Lietuvos Respublikos Prezidento šių metų balandžio 17 dienos dekretą, kuriuo Seimui gražinamas pakartotinai svarstyti Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymas bei su šiuo įstatymu susiję Lietuvos Respublikos nepaprastosios padėties įstatymo pakeitimo įstatymas ir Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo pakeitimo įstatymas.

Prezidento nuomone, šio įstatymų paketo dalis, susijusi su maksimaliu prekių ar paslaugų kainų reguliavimu valstybės lygio ekstremalios situacijos atveju, nėra suderinama su efektyvia ekonomine politika ir nėra suderinama su šalies Konstitucijos nuostatomis. Seimo patvirtintas įstatymų paketas neleistų pasiekti deklaruojamo rezultato – protingų ir vartotojams palankių kainų ekstremalių situacijų metu.

Gerbiamieji Seimo nariai, prieš pateikdamas argumentus, dėl ko kainų reguliavimui ekstremalių situacijų metu Prezidentas nepritaria, pirmiausia noriu akcentuoti, kad Prezidentas sutinka, jog išskirtiniu atveju, kuomet įvedama nepaprastoji padėtis, gali kilti būtinybė spręsti dėl kainų reguliavimo. Dėl to Nepaprastosios padėties įstatyme Seimo atliktų pokyčių dėl kainų reguliavimo Prezidentas nesiūlo keisti. Prezidentas nepritaria kainų reguliavimo instrumento suteikimui Vyriausybei ekstremalių situacijų atvejais, ir netrukus paaiškinsiu kodėl. Tai nulemia tiek ekonominės, tiek teisinės priežastys.

Pradėsiu nuo ekonominių priežasčių. Maksimalių kainų nustatymas nemonopolinėse rinkose daugeliu atveju lemia reikšmingus šalutinius efektus, kurie yra netgi didesni už siekiamą naudą.

Pirma, kainų reguliavimas gali sukelti prekių ar paslaugų deficitą, nes nustatytos kainos nebūtinai padengia visas gamintojų sąnaudas, kurios kinta kiekvieną dieną. Tai iš esmės prieštarauja skelbiamam įstatymų leidėjų tikslui ekstremalios situacijos sąlygomis išvengti būtinų prekių ir paslaugų trūkumo. Kainų reguliavimas gali išstumti būtiniausias prekes iš Lietuvos rinkos arba jų tiesiog nebūtų importuojama. Kainų reguliavimas neįmanomas be griežto išigyjamų prekių kiekio ribojimo arba kitaip – racionavimo.

Antra, kainų reguliavimas skatina šešėlinės rinkos atsiradimą. Staigus prekių ir paslaugų paklausos išaugimo laikotarpio metu prekių trūkumas didins vartotojų norą pirkti prekes neoficialiai, o pardavėjus skatins jas parduoti siekiant pasipelnyti. Prisiminkime, kad šešėlinė ekonomika ir taip Lietuvoje yra trečdaliu didesnė už Europos Sąjungos lygį.

Trečia, kainų reguliavimas yra ypač sudėtingas ir brangus procesas. Reguluojamų kainų apskaičiavimas ir jų kontrolė pareikalautų reikšmingų viešųjų išteklių, kuriuos turėtų parengti visi mokesčių mokėtojai, o rezultatas, tikėtina, neatpirktų sąnaudų.

Ketvirta, dėl sudėtingo kainodaros mechanizmo kainas nustačius netiksliai, vartotojai gali netgi permokėti, nes rinka per trumpą laikotarpį galėtų pasiūlyti pigesnes prekes išaugus jų pasiūlai.

Ir, penkta, Tarptautinis valiutos fondas, Lietuvos bankas, Konkurencijos taryba vienareikšmiškai konstatuoja, kad kainų reguliavimas yra nepatartinas įrankis, nes iškraipo rinkos ekonomikos balansą, siunčia klaidinančius signalus, paprastai turi ilgalaikį neigiamą poveikį tiek prekių pasiūlai, tiek visos valstybės ekonomikos funkcionavimui.

Leiskite pereiti prie teisinių priežasčių. Šalies Konstitucija numato, kad riboti ūkinės veiklos laisvę galima, jeigu yra išpildomos šios trys pagrindinės sąlygos: pirma, tai daroma įstatymu; antra, laikomasi konstitucinio proporcingumo principo; trečia, ribojimai yra būtini siekiant apsaugoti kitų asmenų teises bei laisves ir Konstitucijoje įtvirtintas vertybes, konstituciškai svarbius tikslus. Prezidento nuomone, kainų reguliavimas būtent ekstremalių situacijų metu nėra suderinamas su šiais Konstitucijos reikalavimais.

Civilinės saugos įstatymas numato pernelyg didelę diskreciją deleguodamas kainų reguliavimo funkciją Vyriausybei ir neproporcingai sumažindamas Lietuvos Respublikos Seimo galias.

Valstybės lygio ekstremalios situacijos dėl įvairių priežasčių Lietuvoje yra skelbiamos beveik kasmet. Pavyzdžiui, ekstremalios situacijos skelbtos 2014 metais, 2017 metais, 2018 ir 2019 metais. Todėl tokios aplinkybės savaime nesudaro pagrindo taikyti šurkščias ir rinką iškraipiančias kainų reguliavimo priemones. Be to, kaip minėjau, Kainų reguliavimas gali duoti vartotojams netgi didesnę žalą nei naudą.

Gerbiamieji Seimo nariai, Prezidentas supranta ir pritaria jūsų tikslui siekti protingų ir vartotojams palankių produktų ir paslaugų kainų. Kartu Prezidentas mano, kad šio tikslo reikia siekti tinkamiausiomis ir adekvačiomis priemonėmis. Vienintelis efektyvus būdas užtikrinti protinę ir vartotojams palankias kainas ekstremalių situacijų metu yra ne pačių kainų ribojimas, bet papildomos priemonės, kurios didintų šių prekių ir paslaugų pasiūlą. Lietuvoje jau turime akiivaizdžių tokių dėsningumą patvirtinančių įrodymų per praėjusį mėnesį. Pavyzdžiui, kilus dezinfekcinio skysčio trūkumui Vyriausybė ėmėsi šios prekės pasiūlą skatinančių priemonių. Buvo suteikti 45 papildomi leidimai šios prekės gamybai, buvo panaikintas žaliavos monopolis. Rezultatas – šios prekės gamyba reikšmingai išaugo, o kaina sumažėjo bene perpus. Kovo viduryje pritaikius kainos ribojimus dezinfekciniam skysčiui dalis gamintojų būtų atbaidyti nuo šios prekės gamybos. Labai tikėtina, kad tokiu atveju šiandien rinkoje šios prekės trūktų, o kaina dėl didesnių gamybos kaštų būtų netgi didesnė nei šiuo metu.

Grąžindamas Seimui įstatymų paketą tobulinti Prezidentas teikia pasiūlymą. Prezidentas siūlo suteikti aiškią pareigą Vyriausybei iškilus poreikiui efektyviai spręsti staiga išaugusių kainų problemą ne neveiksmingais draudimais, bet prekių prieinamumo ir pasiūlos didinimo priemonėmis.

Gerbiamieji Seimo nariai, kviečiu palaikyti Prezidento teikiamus įstatymų pasiūlymus, kurie išlaikytų kainų reguliavimo galimybę nepaprastosios padėties metu ir suteiktų pareigą Vyriausybei taikyti prekių prieinamumą didinančias priemones ekstremalios situacijos laikotarpiu. Tokie įstatymų pakeitimai efektyviai užtikrintų protingas ir vartotojams palankias prekių ir paslaugų kainas, išvengtų neigiamų šalutinių padarinių. Dėkoju už dėmesį.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori paklausti daug Seimo narių. E. Pupinis klausia pirmasis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamasis pranešėjau, iš tiesų turbūt tenka pasveikinti Prezidentą, kad laikosi savo žodžio, nes jo nuostatos buvo jau iš anksto išsakytos, tik gaila, kad sunkiai kelią per Seimą besiskynantis įstatymas vis dėlto buvo priimtas. Norėčiau paklausti, kaip jūs vertinate, kad tas įstatymas buvo priimtas: ar tai emocijos, ar kas, ar iš tikrųjų galbūt noras daugiau

Seime užsiimti populizmu, negu kad iš tikrųjų spręsti tam tikrus reikalus? Kaip ir matėte patys, kai kurie partijos reikalai susitvarkė dėl to deficito, bet noras vis dėlto reguliuoti lieka, tarkime, kad ir nepaprastosios padėties atveju. Ar nemanote, kad atsirastų noras įvesti nepaprastąją padėtį ir taip kištis į ūkio reikalus? Ačiū.

S. KRĖPŠTA. Dėkoju už klausimą. Būtų sudėtinga pakomentuoti, kodėl Seimas priėmė vienokį ar kitokį sprendimą. Kalbant apie kainų reguliavimą nepaprastosios padėties metu, na, mes žinome, kad nepaprastoji padėtis yra susijusi su žymiai daugiau draudimų, su judėjimo apribojimu ir kitų ekonominių ir veiklos laisvių apribojimu. Vėlgi turime ir kitose šalyse pavyzdžių, kad ypatingų, tokių nepaprastų padėčių atžvilgiu galbūt ir yra teorinė galimybė turėti tokį instrumentą, tačiau šiandienė situacija dėl anksčiau išvardintų visų argumentų, manome, tokia priemonė turėtų daugiau žalos negu naudos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia S. Gentvilas. Ruošiasi A. Mazuronis.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas patarėjau, sveikintinas Prezidento veto ir liberalai jam pri-tars. Šiek tiek norėčiau jūsų traktavimo. Šiandien gerbiamas premjeras iš tos pačios tribūnos džiaugėsi dėl dezinfekcinio skysčio kainų kritimo, bet vardino tai kaip pavyzdį bendradarbiaujant su vietos verslu. Įstatyme parašyta, kad galimas reguliavimas palies būtiniausias prekes, bet iš R. Karbauskio lūpų pastarąją savaitę girdėjome, kad tai yra ir žemės ūkio produkcija. Pas premjerą ir žemės ūkio ministrą praeitą savaitę buvo susitikimai dėl žemės ūkio kainų reguliavimo. Kaip įstatyme tiksliai reikia suformuluoti, kas yra būtiniausios priemonės, nes mes galime nueiti iki žirklių ir pieštukų reguliavimo, nes šiandien iš tikrųjų valdantieji jau pradėjo kalbėti apie plataus masto vartojimo prekių kainų reguliavimą.

S. KRĖPŠTA. Dėkui už klausimą. Mes ir teikdami siūlymą siūlome atsisakyti kainų reguliavimo. Tai daug susijusių klausimų ir atkristų, jeigu jūs pritartumėte šiam veto. Tai turbūt ir nenorėčiau daugiau plėstis.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia A. Mazuronis.

A. MAZURONIS (MSNG). Labai dėkui. Gerbiama pranešėja, įstatymo projekto pagrindiniai tikslai turbūt buvo du – prekių ir kainų prieinamumas, o jūsų išdėstyti argumentai aiškiai pasakė, kad kainų reguliavimas tų tikslų nepadėtų pasiekti. Praeitą savaitę Darbo partijos pirmininkas pateikė tokią idėją apie būtiniausių prekių krepšelį. Tai padėtų skolinamų pinigų ne pravalgyti ar išleisti paskoloms, tačiau investuoti į vietoje veikiančią gamybą, taip išlaikyti ten esančias darbo vietas ir padėti toms įmonėms, ir taip sumažinti tų prekių, kurios įeitų į tą krepšelį, galutinę kainą. Kaip jūs manote, ar prezidentūrai būtų priimtina svarstyti tokią idėją? Tas pasiūlytas modelis padėtų sutaupyti lėšas, kurios grįžtų per mokesčius ir per sutaupytas nedarbo išmokas. Ar pritartumėte tokiai idėjai bent jau diskutuoti apie tai ir ar matytumėte...

PIRMININKĖ. Dėkoju. Laikas!

A. MAZURONIS (MSNG). ...tokį variantą pasiekti abiejų tikslų, kurie nebuvo pasiekti tuo projektu, kuris buvo priimtas?

S. KRĖPŠTA. Dėkoju už klausimą. Norėčiau akcentuoti, kad kaina yra rezultatas. Tai nėra priemonė, kurią įmanoma ekonominiiais svertais reguliuoti.

Dėl antros klausimo dalies. Be abejo, bet kokia parama, ypač labiausiai nukentėjusiam verslui, šiomis sąlygomis yra vertinga. Yra patvirtintas Vyriausybės skatinimo paketas, bet, be abejo, jis turi būti nuolatos peržiūrimas ir pildomas, jeigu tam tikros jo dalys nėra tokios efektyvios.

PIRMININKĖ. Dėkoju. M. Puidoko nėra salėje. Klausia T. Tomilinas. Ruošiasi P. Urbšys.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiamas kolega, gerbiama pranešėja, aš girdžiu jūsų argumentus, suprantu juos, tačiau man, tiesą pasakius, šiek tiek dvelkia tokiu ideologiniu šališkumu, nes, matote, remti verslą laisvosios rinkos sąlygomis irgi yra nesažininga, nes verslas turi būti laisvas ir turi veikti nepriklausomai nuo valstybės subsidijų. Tačiau mes tai darome karantino kontekste. Steigti valstybinį banką taip pat rinkos ekonomikoje yra netipiškas elgesys, bet mes vis dėlto siūlome, arba jūs siūlote tai daryti. Tuo tarpu, kai daugelis šalių elgiasi taip, kad numato teorinę galimybę reguliuoti kainas ir iš esmės atliepia visuomenės susirūpinimą dėl galimos produktų stygiaus problemos. Vis dėlto ar jūs nevertintote kitų šalių praktikos? Ačiū.

S. KRĖPŠTA. Dėkoju už klausimą. Pradedant nuo pirmosios dalies, tai mes kiekvieną problemą identifikuojame ir ieškome geriausio ir efektyviausio būdo tai problemai išspręsti. Viena kartą tas sprendimas yra vienoks, kitą kartą – kitoks, bet jis remiasi įrodymais ir kitų šalių gerąja praktika.

Kalbant apie kainų reguliavimą ir kitų šalių praktiką, be abejo, žiūrėjome kitų šalių praktiką. Kalbėjome ir su tarptautinėmis institucijomis, Tarptautiniu valiutos fondu, kur aiškiai pamatėme, kad tas tiesioginis kainų reguliavimas iš esmės buvo daromas karo laikotarpiu. Visais kitais laikotarpiais buvo imtasi kitų priemonių. Turėti teorinę galimybę įstatyme, na, įstatymai nėra tam sukurti, kad juose turėtume kokias nors teorines galimybes. Juose turėtų būti aiškūs, veiksmingi ir efektyvūs instrumentai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia P. Urbšys. Ruošiasi K. Glaveckas.

P. URBŠYS (*MSNG*). Jūs esate minėjęs, kad kainų reguliavimas kaip tik gali panaikinti galimybes išigyti šias prekes, nes jų paprasčiausiai neliks. Prašome įvardinti konkrečius pavyzdžius pagal valstybes, kuriose irgi siaučia koronavirusas ir kurios įvedė kainų reguliavimą, kad būtų atsitiko taip, kaip jūs sakote.

S. KRĖPŠTA. Dėkoju už klausimą. Negalėčiau įvardinti konkrečių valstybių, kurios šiuo metu, karantino laikotarpiu, reguliuoja kainas. Mano žiniomis, aš nesu girdėjęs tokių, kurios tiesiogiai reguliuotų kainas. Aš tikrai galiu iš istorijos papasakoti, kad kai buvo reguliuojamos kainos ir sovietiniu laikotarpiu, tai tų produktų ar prekių rinkoje tiesiog nelikdavo. Taip buvo tiek Lietuvoje, tiek ir kitose valstybėse.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ir paskutinis klausia K. Glaveckas. Prašau.

K. GLAVECKAS (*LSF*). Gerbiamas pranešėjau, aš irgi pritariu tam, kad nereikia reguliuoti kainų ir kad jos turi nusistovėti pasiūloje ir paklausoje. Bet jeigu pažiūrėsime į dabartinę situaciją, esančią pasaulyje, ir į tas priemones, kurios buvo taikomos, ypač Didžiosios depresijos laikotarpiu, tai iš dešimties siūlymų, kurie buvo nukreipti tai krizei įveikti, devyni siūlymai buvo Dž. M. Keinsas. O Dž. M. Keinsas, kaip žinote, buvo toks šalininkas sustiprinti valstybingumą, sustiprinti valstybę. Taip jis nenumatė tikrai vieno, sakė, kad kainų negalima reguliuoti. Sakykite, ką galėtumėte tuo klausimu pasakyti apie kitas priemones, nes iš tikro kišimasis į rinką galimas ne tikrai per kainų reguliavimą, galimas per kitus dalykus, o ranka tam, atrodo, labai smarkiai kyla. Todėl kainos yra tik vienas iš mažų aspektų, o kitus dalykus, pavyzdžiui, per valdymą, per biurokratiją, per poįstatyminius aktus, galima rinką visiškai paversti mažai įgalia ir...

PIRMININKĖ. Laikas!

K. GLAVECKAS (*LSF*). ...Prezidento siūlymas yra palyginus labai švelnus dalykas su visais kitais apribojimais. Ačiū.

S. KRĖPŠTA. Dėkoju už klausimą. Norėčiau tiesiog akcentuoti, kad Lietuvos Respublikos Konstitucijoje numatyta, kad šalies ekonomika yra pagrįsta rinkos sąlygomis ir rinkos ekonomika yra mūsų ekonomikos pagrindas. Na, o kalbant apie kitų šalių patirtį ir pritaikytas priemones, be abejo, kai yra problema, reikia išsiaiškinti jos tikrąsias priežastis ir pritaikyti efektyviausias priemones tai problemai išspręsti remiantis kitų šalių gera patirtimi, remiantis ekonomine teorija, akademikų įžvalgomis ir priimti svarbiausius ir tikslingiausius sprendimus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausti skirtas laikas baigėsi. Gerbiami kolegos, motyvai po pateikimo. Ačiū pranešėjui, galite atsisėsti. S. Gentvilas – motyvai už.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamieji, tiesiog reikia išsiskaityti į tai, kas parašyta prezidentūros, kad kainų reguliavimas neveikiantis iš tikrųjų, ir išsiklausyti į tai, ką gerbiamas premjeras šiandien ryte kalbėjo kalbėdamas apie sėkmę sumažinant dezinfekcinio skysčio kainą. Premjeras kalbėjo ne apie kokią nors valstybinę reguliavimą, bet visų pirma apie greitą licencijų išdavimą vietos gamintojams ir tik tai sumažins kainas. Tai visų pirma prekių prieinamumas. Reikia atgaminti gamybą Lietuvoje. Susitelkti ties importu, kad jis būtų įmanomas per mūsų sieną su gerbiamaisiais pasieniečiais ir muitininkais, kurie irgi šiandien yra priešakinėse linijose. Tai sumažins kainas, o ne popierinis biurokratizmas ir galios demonstravimas. Tai reikėjo, kaip gerbiama A. Maldeikienė pasakytų, išmokyti pirmame universiteto kurse, bet, deja, tos pamokos neišmokytos, tai reikia imtis teisingų veto sprendimų. Kviečiu pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. P. Urbšys – motyvai prieš.

P. URBŠYS (MSNG). Gerbiami Seimo nariai, iš tikro ką tik prezidentūros atstovas į klausimą, kuris buvo užduotas, ar jis gali išvardinti konkrečius pavyzdžius, kad kainų reguliavimas panaikino galimybes žmonėms įsigyti tas prekes, atsakė, kad jam nėra žinomos tokios valstybės, kurios koronaviruso metu būtų įvedusios kainų reguliavimą. Informuoju, balandžio 3 dieną kainų reguliavimą įvedė ne kas kitas, o Prancūzija, būtent ten reagavo į vaistininčių ir vartotojų signalus apie tai, kad padidėjo dezinfekcinių priemonių kainos, ir būtent ten buvo įvestas kainų reguliavimas. Klausykite, jeigu mes tokias opias problemas sprendžiame, kaip čia pasakius, kubilo sistemos variante, tai yra kai užsidedame ant galvos kubilą ir ignoruojame tai, kas yra aplinkui, mes iš esmės tada neišspręsimė šitos problemos, o vadovausimės tikrai tikėjimu ar netikėjimu, kaip ją galima spręsti.

Faktas yra toks, kad yra valstybių, kurios tą dalyką pritaikė, ir ta sistema veikia. Aišku, tai yra drausminamoji priemonė, kad galėtume apsaugoti ne nuo rinkos, o nuo elementarios spekuliacijos, kuri daroma žmonių sveikatos ir gyvybės sąskaita. Jeigu mes pripažįstame, kad nepaprastosios padėties atveju galima įvesti kainų reguliavimą, tai jūs man atsakykite, kodėl, kai praktiškai taikome ypatingosios padėties įrankius, mes ignoruojame vieną iš tų efektyvių būdų apsaugoti savo piliečius – kainų reguliavimą?

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, kaip jūs žinote, balsavimai dėl įstatymų bus darbotvarkės nustatytu laiku, maždaug apie 16 val. 30 min. (*Balsai salėje*) Atsiprašau, tai pagal Statutą kalba du. Tiesiog aš atsakiau į klausimą. M. Majauskas – motyvai už.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiami kolegos, Prezidentas labai aiškiai pasakė, kad jeigu imamės reguliuoti kainas, tuomet lauk, kad tie produktai, kurių kainos bus reguliuojamos, dings iš lentynų. Man atrodo, kad tikrai labai racionalus ir aiškus pasakymas. Aš nesuprantu tik vieno: kodėl tie produktai nedings nepaprastosios padėties atveju, o dings, jeigu bus reguliuojami ekstremaliosios padėties atveju. Aš siūlau balsuoti už, tai yra gražinti įstatymą tobulinti ir vėliau laikyti įstatymą nepriimtu, nes nėra jokio skirtumo – ekstremalioji ar nepaprastoji padėtis, abiem atvejais principas galiojas tas pats.

PIRMININKĖ. Dėkoju. T. Tomilinas – motyvai prieš.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, norėčiau atkreipti dėmesį į neseniai viešojoje erdvėje pasirodžiusį Europos parlamentaro B. Ropės straipsnį, jis bandė paneigti keletą mitų apie kainų reguliavimą. Aš šiek tiek pavardinsiu.

Pirmiausia, kainų reguliavimas šiuo metu Lietuvoje egzistuoja ir vykdomas. Jeigu mes imsimė energetiką, jeigu mes paimsime žaliavinio pieno nustatymo įstatymines taisykles, tai kainų reguliavimas yra šalia mūsų ir tai nėra jokia naujiena. Šiandien kainų reguliavimas – tai ne politinės ideologijos klausimas, o nacionalinio saugumo klausimas. Mes kalbame apie kainų reguliavimą, kurį teoriškai, esant reikalui, tam tikruose sektoriuose, esant ekstremaliajai situacijai, Vyriausybė galėtų taikyti. Svarbiausia, kolegos, kainų reguliavimas nereiškia, kad nebus galimybės kelti kainą, ir tai reiškia, kad atsiras deficitas. Reguluoti kainas ekstremaliosiomis sąlygomis pardavėjai ir gamintojai galės, tik turės pateikti tam tikrą pagrindimą, tam tikrus argumentus, kodėl šito ar kito būtiniausio produkto reikalingas kainos pakėlimas. Galbūt yra tiekimo trūkumų, galbūt yra kitų kaštų padidėjimo priežasčių ir panašiai. Panašiai dabar darome energetikoje ir kitose srityse. Kainų reguliavimas reiškia pagrindimą to veiksmo, kai tu smarkiai padidini produkto ar paslaugos kainą.

Man labai keista. Dešinė pusė irgi turėjo labai panašų įstatymą apie būtiniausių produktų ir medicinos įrangos kainų reguliavimą ir iš esmės tam projektui taip pat galima pritarti. Veikime kartu ir nebandykime sakyti, kad jūs to nesiūlėte. Aš mačiau Seimo narių projektus ir, man atrodo, jie irgi yra tinkami.

PIRMININKĖ. Dėkoju. (*Balsai salėje*) Laikas, Povilai. Gerbiami kolegos, kaip ir sakiau, balsuosime nustatytu laiku. Replika po mūsų motyvų išsakymo. P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Aš norėčiau, kad girdėtų Prezidento atstovas. Žiūrėkite, yra Energetikos reguliavimo taryba. Reguliuoja šildymo kainas, elektros kainas, įstatymas paruoštas, ruošiamas, kad ir atliekų kainos būtų reguliuojamos. Ar dingo elektra, ar dingo šildymas? Tam, kad nebūtų apiplėšiami gyventojai, kad tie, kurie tiekia elektrą, šildymą...

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamasis, bet tai ne replika.

P. GRAŽULIS (MSNG). ...komunalines paslaugas. Tai ir šiandien tai būtina daryti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiamieji kolegos, turiu prievolę perskaityti ir pranešti. Rytinio posėdžio metu vyko slaptas balsavimas.

Balsų skaičiavimo protokolai.

15.08 val.

Seimo nutarimo „Dėl Ingridos Danėlienės paskyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėja“ projektas Nr. XIIIIP-4375(2) (priėmimo tęsinys)

Seimo nutarimo „Dėl Ingridos Danėlienės paskyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėja“ projektas Nr. XIIIIP-4375(2). Išduota biuletenių – 126, rasta – 126, galiojančių – 120, negaliojančių – 6.

Už – 41, prieš – 59, susilaikė 20. Seimo nutarimas nepriimtas.

15.09 val.

Seimo nutarimo „Dėl Giedrės Lastauskienės paskyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėja“ projektas Nr. XIIIIP-4379(2) (priėmimo tęsinys)

Antrasis – Seimo nutarimo „Dėl Giedrės Lastauskienės paskyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėja“ projektas Nr. XIIIIP-4379(2). Išduota biuletenių – 123, rasta – 123, galiojančių – 115, negaliojančių – 8.

Už – 49, prieš – 50, susilaikė 16. Nutarimas nepriimtas.

15.10 val.

Seimo nutarimo „Dėl Algio Norkūno paskyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėju“ projektas Nr. XIIIIP-4381(2) (priėmimo tęsinys)

Seimo nutarimo „Dėl Algio Norkūno paskyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėju“ projektas Nr. XIIIIP-4381(2).

Išduota 126, rasta 126, galiojančių 123, negaliojančių 3: už – 52, prieš – 47, susilaikė 24. Nutarimas nepriimtas.

15.10 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjos Sigitos Rudėnaitės atleidimo iš šio teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininko pareigų ir skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininke“ projektas Nr. XIIIIP-4349(2) (priėmimo tęsinys)

Ir ketvirtasis nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-4349(2)). Šį nutarimą sudaro du straipsniai.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjos Sigitos Rudėnaitės atleidimo iš šio teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininko pareigų“ priėmimas

Dėl pirmojo straipsnio – atleisti Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėją Sigitą Rudėnaite iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininko pareigų – balsų skaičiavimo protokolai. Išduota biuletenių 126, rasta 126, galiojančių 119, negaliojančių 7: už atleidimą – 68, prieš – 34, susilaikė 17. Pritarta.

O antrasis straipsnis buvo paskirti Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėją Sigitą Rudėnaite Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininke. Išduota tiek pat – 126, rasta 126, galiojančių 121, negaliojančių 5: už – 52, prieš – 46, susilaikė 23. Antrasis straipsnis nepriimtas.

Tad priimame Seimo nutarimą su vienu straipsniu – atleisti iš pareigų. (Gongas) Tokie balsų skaičiavimo rezultatai. Replika po jų paskelbimo ar dėl vedimo tvarkos – P. Urbšys. Prašom.

P. URBŠYS (*MSNG*). Gal aš norėčiau tik trumpai replikuoti, nes akivaizdu...

PIRMININKĖ. Jeigu galite, arčiau mikrofono, negirdime.

P. URBŠYS (*MSNG*). Akivaizdu, kad kai kurie Seimo daugumos nariai pademonstravo, kad vis dėlto niekada Prezidentas G. Nausėda neturi suabejoti jų ministrais ar teikiamais kandidatais, o Seimo Pirmininkas niekada negali teikti jokios kandidatūros, nes jau nuspręsta, kad jis yra žmogus už politinės ribos. Jeigu Seimas yra iš tikro adekvatus spręsti toliau valstybės reikalus, tai aš abejoju, gal jau laikas tikrai užsiimti saviizoliacija.

PIRMININKĖ. E. Gentvilas. Prašom.

E. GENTVILAS (*LSF*). Viena keista tokia replika iš mano lūpų. Suprantu, kad per tas politines manipuliacijas S. Rudėnaitė nuo šiol tampa bedarbe.

PIRMININKĖ. Aukščiausiojo Teismo teisėja lieka.

E. GENTVILAS (*LSF*). Nes ji atleidžiama iš vienu pareigų, tačiau nepaskiriama į Aukščiausiojo Teismo pirmininkus. O šiaip aš manau, kad Seimas save kompromituoja ir veda link konstitucinės krizės.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, jūsų replikos išsakytos. I. Degutienė. Prašau, kolege.

I. DEGUTIENĖ (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų labai netikėtas čia mūsų sprendimas ir apsisprendimas, ir, aišku, Konstitucinio Teismo trys galimi teisėjai nepaskirti. Turbūt iš tikrųjų reikia, kad tie, kurie atrenka kandidatūras ir teikia Seimui, vis dėlto atidžiau išnagrinėtų ir pažiūrėtų tų žmonių ir galimybes, ir kompetenciją. Vis dėlto Aukščiausiojo Teismo teisėjai – tos institucijos patys svarbiausi teisėjai, autoritetai, ir tikrai Lietuvoje yra nemažai žmonių, kurie atitinka tuos kriterijus, kad galėtų tapti Konstitucinio Teismo teisėjais. Aš manau, kad vis tiek Seimas turės grįžti prie šio klausimo, o tiems žmonėms, kurie šiandien įpareigoti siūlyti kandidatūras, reikėtų atidžiau atrinkti galimus kandidatus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dirbame toliau. Ar, Juliau Sabatauskai, dar norite? Būtinai norite dar replikuoti. Prašom.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų šis sprendimas nepuošia Seimo, kai, pirmiausia, buvo daugiau kaip mėnesį vilkinami sprendimai. Iš kitos pusės, arba čia klesti, tiksliau, pademonstruotas visiškas nihilizmas, arba absoliutus neraštingumas. Kodėl neraštingumas? Jeigu yra noras išbraukti kažką viena, kad nesuklystų, buvo liepta balsuoti prieš visus.

PIRMININKĖ. Ačiū, kolegos, tai jūsų nuomonės. Dirbame toliau.

Darbotvarkės 2-4 klausimas. R. J. Dagys. (*Balsai salėje*) Gerbiamas kolega, jeigu jūs norite replikuoti, tai replikuokite dabar arba tada jau nebesiginčykite. Dirbame toliau.

15.15 val.

Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1360 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4522(2) (priėmimas)

Pensijų kaupimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4522(2) ir lydimieji, bet iš pradžių pradėsime nuo pagrindinio Pensijų kaupimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4522(2). Priėmimas. Kviečiu R. Šalaševičiūtę. Priėmimas pastraipsniui.

Dėl 1 straipsnio yra gautas Seimo narės R. Šalaševičiūtės pasiūlymas. Prašom, kolege, pristatyti.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Atsižvelgiant į Teisės departamento pastabas buvo pateiktas komitetui pasiūlymas pakeisti įstatymo projekto 1 straipsnyje išdėstyto keičiamo įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto 29 straipsnio 9 dalį, kad būtent pensijų anuitetų mokėtojas yra Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba, vienkartinės ir periodinės išmokas jų gavėjams moka pensijų kaupimo bendrovės. Komitetas šitam siūlymui pritarė, tačiau Teisės departamentas turėjo pastabą ir pasiūlė keičiamo įstatymo 32 straipsnyje ir kitur tikslinti nuostatas, įvardijančias asmenis pensijų fondų dalyviais ir pensijų fondų išmokų gavėjais. Komitetas pritarė šitam siūlymui ir mano pateiktą siūlymą komitetas pataisė nurodydamas, kad vienkartinės ir periodinės išmokas dalyviams moka pensijų kaupimo bendrovės.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, aš manau, galime pritarti neprašydami atitinkamų balsų, kad leidžiame visus pateikti, juo labiau kad komitetas jiems pritarė. Mes irgi pritariame bendru sutarimu.

Dėl 1 straipsnio taip pat buvo gautas Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Dar vienas R. Šalaševičiūtės pasiūlymas.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Čia visi daugiau techninio pobūdžio buvo...

PIRMININKĖ. Techninio pobūdžio 9 dalis...

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Aš pristačiau ne techninio, tokį gal jau rimtesnį, turintį įtakos, o visi kiti dėl 1 straipsnio buvo techninio pobūdžio ir buvo komitete pritarta, ir viskas buvo pataisyta.

PIRMININKĖ. Ir viskas buvo pataisyta ir suderinta. 1 straipsnį galime priimti? Priimame.

2 straipsnis. Teisės departamento pasiūlymas, komitetas pritarė. Teisės departamento antrasis pasiūlymas, jam komitetas pritarė, trečiasis pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Ketvirtasis ir penktasis, ir šeštasis pasiūlymas dėl 2 straipsnio. Komitetas pritarė ir mes pritariame. 2 straipsnį galime priimti? Priimame.

3 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Galime priimti? Priimame. 4 straipsnis. Teisės departamento pasiūlymas, komitetas jam pritarė ir mes pritariame. 4 straipsnį galime priimti.

5 straipsnis. R. Šalaševičiūtės pasiūlymas. 11 puslapis.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Čia taip pat atsižvelgiant į tai, ką mes jau pataisėme, būtent fondų dalyviai ir išmokų gavėjai, pataisyta yra visose redakcijose. Tai yra techninio pobūdžio iki 7 straipsnio pasiūlymai, kuriems buvo pritarta absoliučiai visiems.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ir vienas, ir antras jūsų pasiūlymas, jiems komitetas pritarė ir mes pritariame. Teisės departamento pasiūlymas buvo gautas, vienas ir antras, dėl šio straipsnio. Mes pritariame taip pat, nes komitetas pritarė, ir visą 5 straipsnį galime priimti. Priimame.

6 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Galime priimti? Priimame.

Dabar 7 straipsnis. 7 straipsnį sudaro nemažai straipsnio punktų, tad R. Šalaševičiūtės pirmasis pasiūlymas papildyti 7 straipsnio 1 dalį.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Taip, buvo pasiūlymas papildyti 7 straipsnyje išdėstyto keičiamo įstatymo 1 straipsnyje išdėstytą 35¹ straipsnį ir buvo pateikta pensijų anuitetų mokėtojo veiklos tikslas ir funkcijos. Šiam pasiūlymui komitetas buvo pritaręs, tačiau Teisės departamentas pasiūlė vertinamo straipsnio dalį išdėstyti kiek kitaip, kad Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba turi teisę pensijų anuitetų mokėjimo funkcijas pavesti vykdyti kitoms fondo administravimo įstaigoms. Taip pat buvo siūloma vietoj žodžio „mokėtojo“ įrašyti žodį „mokėjimo“ ir konkrečiai įvardinti valdybai priskiriamas funkcijas, kurios gali būti perduodamos kitiems juridiniams ir fiziniams asmenims. Komitetas, vakar apsvaustęs Teisės departamento pastabas, joms pritarė ir yra pateikta komiteto nauja šito straipsnio dalies redakcija, būtent pensijų anuitetų mokėjimo veiklos tikslas ir funkcijos.

PIRMININKĖ. Dėkoju.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Ir atkreiptinas dėmesys, kolegos, šito straipsnio 15 punktas su-redaguotas Biudžeto ir finansų komiteto, kaip papildomo, siūlymu, būtent nuostata, kad gali kauptis į Finansų ministeriją dėl valstybės perskolinamos paskolos, reikalingos pensijų anuiteto fondo veiklos valdymo ir administravimo sąnaudoms dengti, būtent tik tam.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs išsamiai paaiškinote ir savo, ir Teisės departamento, ir Biudžeto ir finansų komiteto pasiūlymus, kuriuos išnagrinėjome ir pritarėme.

Dar vienas jūsų pasiūlymas 7 straipsnį siūlant išbraukti. 24, 22 puslapis.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Taip, yra gauta dar viena Teisės departamento nauja pastaba, kurią vakar apsvaustėme. Čia būtent buvo funkcijos, numatytos Pensijų anuitetų tarybai. Mano pasiūlymui komitete buvo pritarta, tačiau Teisės departamentas pasiūlė tikslinti šias nuostatas, kurioms jau buvo pritaręs komitetas, ir aiškiau apibrėžti nurodytus teikimus, nes neaišku, kuo rekomendacinė išvada skiriasi nuo išvados ar siūlymų ir kokių tikslu siūloma įtvirtinti tiek skirtingų teikimų. Komitetas pritarė ir suredaguota pagal Teisės departamento pastabas, yra nauja 35² straipsnio (Pensijų anuitetų taryba) redakcija.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ir mes galime pritarti komiteto naujai su Teisės departamentu suredaguotai redakcijai.

35³ straipsnis. Yra R. Šalaševičiūtės keletas pasiūlymų. Jie tikriausiai, kaip jūs jau minėjote, susiję ir dauguma yra techninio pobūdžio, bet prašom trumpai.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Gerbiama pirmininke, toliau šito straipsnio visos nuostatos yra faktiškai techninio pobūdžio, jos susijusios su mažais pakeitimais, kuriems jau buvo pritarta. Dabar čia Teisės departamento įgyvendinant, tiksliau, taisant pagal jų pateiktas pastabas.

PIRMININKĖ. Dėkoju.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Tik techninio pobūdžio yra. Komitetas visoms pritarė.

PIRMININKĖ. Komitetas pritarė ir mes taip pat pritariame.

35⁴ straipsnis – taip pat R. Šalaševičiūtės pasiūlymai. Jiems komitetas pritarė. Čia techninio pobūdžio, juos aptarėme. 35⁶ straipsnis – apie tai jau kalbėta anksčiau, ankstesniuose straipsniuose juos aptariant. 35⁸ – taip pat, 35⁹ – taip pat. Ir 35¹⁰, 35¹¹ straipsniai yra aptarti. Ir mes pritariame taip pat, nes komitetas pritarė.

35¹² straipsnis. Prašom pakomentuoti. Yra Biudžeto ir finansų komiteto pasiūlymas. Komitetas pritarė iš dalies. 39 puslapis.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Komitetas nepristatys ar man čia pasakyti, ką komitetas pasiūlė?

PIRMININKĖ. Jūs pakomentuokite.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Tiesiog aš galiu informuoti, kad Biudžeto ir finansų komitetas balandžio 2 dieną pritarė Finansų ministerijos pasiūlymui ir pasiūlė mums keičiamo įstatymo 35¹² straipsnio 2 dalį išdėstyti taip: „Vyriausybė valstybės vardu gali skolintis lėšas, reikalingas pensijų anuitetų mokėjimo funkcijoms vykdyti, imdama valstybės perskolinamas paskolas.“ Komiteto nuomonė buvo tikrai iš dalies pritarti, todėl šita nuostata, aš atkreipiau dėmesį, atsirado jau dėl prieš tai pritarto straipsnio, tai yra kad fondo valdyba pensijų anuitetų valdymo ir administravimo funkcijoms vykdyti reikalingas lėšas gali skolintis iš Finansų ministerijos imdama valstybės perskolinamas paskolas, tai yra susiaurinta – tik tai veiklai gali būti imama ir administravimui imamos iš valstybės paskolos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Galime pritarti? Pritariame. R. Šalaševičiūtės pasiūlymas taip pat su tuo susijęs, jam komitetas pritarė ir mes pritariame. Tad visą 7 straipsnį galime priimti? Priimame. 8 straipsnis. R. Šalaševičiūtės pasiūlymas.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Čia yra grynai techninis pakeitimas.

PIRMININKĖ. Techninis pakeitimas.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Prieš tai buvo komitetas, o paskui mes apsisprendėme, kad turi būti Pensijų anuiteto taryba ir dėl to įrašys. Techninis pakeitimas.

PIRMININKĖ. Mes pritariame taip pat. 8 straipsnį galime priimti? Priimame. 9 straipsnis. Gerbiama kolege, jūsų pasiūlymai. Matau, čia techninio pobūdžio, kai kurie kartojasi. Pakomentuokite.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Šiame pasiūlyme yra tikrai papildyta – Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, tiesiog išplėstas ratas, kas gali įgyvendinti šio įstatymo nuostatas, komitetas jam pritarė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kitas jūsų pasiūlymas dėl 9 straipsnio 4 dalies.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Pakeisti įstatymo projekto 9 straipsnyje išdėstyto keičiamo įstatymo...

PIRMININKĖ. Papildyti 13 dalimi.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Taip, čia komitetas pritarė ir čia yra pritarta dar prieš tai. Teisės departamentas neturėjo pastabų...

PIRMININKĖ. Jau anksčiau...

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). ...ir svarstymo metu buvo apie tai kalbama.

PIRMININKĖ. Ir mes tam pritariame. Dar vienas jūsų pasiūlymas. Jis analogiškas yra ir dėl kito pasiūlymo.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Čia kurį turite omenyje?

PIRMININKĖ. Turiu omeny 9 straipsnio 2 straipsnio 5 dalį.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). 5 dalį?

PIRMININKĖ. Taip.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Čia komitetas jau buvo pritaręs ir Seime svarstymo metu tai buvo įvertinta, tai nėra naujas pasiūlymas.

PIRMININKĖ. Ir papildėme 2 straipsnį 14 dalimi. Komitetas pritarė ir tam pritarėme. 2 straipsnio 15 dalis yra analogiška. Paskutiniai du jūsų pasiūlymai, jie susiję, ir įsigaliojimo data.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Taip, įsigaliojimą numatome, yra pasiūlyta ir komitetas pritarė, kad iki 2020 m. gruodžio 31 d. pensijų anuiteto mokėtojas veikia pagal savo paties patvirtintą pensijų anuiteto fondo biudžetą, tiesiog patikslinama, kaip turi veikti būtent naujas pensijų anuiteto fondo mokėtojas. Įstatymo įsigaliojimas pats nėra keičiamas, nes mes neseniai pakeitėme ir pratęsėme įsigaliojimą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Visą 9 straipsnį, pritarus minėtiems pasiūlymams, kuriems komitetas pritarė, galime priimti? Galime priimti.

Dėl viso įstatymo projekto (dėkoju, gerbiamoji komiteto pirmininke) – R. J. Dagys. Motyvai už.

R. J. DAGYS (*MSNG*). Gerbiami kolegos, mes priimame pataisas, kurios toliau tobulina anuiteto sistemą Lietuvoje, jos tikrai paremtos geromis prielaidomis, visų pirma tai, kad tai bus vykdoma su valstybės garantija, kuri ateina per Valstybinio socialinio draudimo sistemą, nebus kokių nors privačių fondų įnešama papildoma rizika, kuri gali atsirasti dėl vienokios ar kitokios investicijos, parinktos blogos taktikos. Atsižvelgiant į tai, kad vis tiek visą riziką prisiims valstybė, tai tada tas, kas rizikuoja, tas ir turi prisiimti atsakomybę. Išgirsime turbūt šiandien argumentus, kad galima leisti tai tvarkyti ir kitiems, kad tai neturės jokios didelės įtakos mūsų apskritai sistemai. Kol kas anuitetai tikrai išvažiuoja, ten pinigų nėra daug, bet su laiku tai bus tikrai didelės sumos pinigų ir didelė pagunda juos panaudoti tam tikroms investicijoms, nepriiimant visiškos atsakomybės. Jeigu įvestume dar papildomą apsidraudimą ir perdraudimą visos šios sistemos, pavedę tvarkyti privatiems fondams, tai dar tiesiog mes nuimtume dalį pinigų nuo anuitetų. O anuitetai yra mūsų priedas prie pensijų. Taigi aš siūlau tikrai priimti šią sistemą ir palikti tai valstybės rankose, kadangi visą atsakomybę prisiima valstybė. Jeigu valstybė prisiima visą atsakomybę, ji turi atitinkamai...

PIRMININKĖ. Dėkoju.

R. J. DAGYS (*MSNG*). ...ir turėti galimybes.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Laikas. G. Skaistė – motyvai prieš. Prašom.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Drįsčiau ginčytis, kad mes tobuliname šią sistemą, nes man atrodo, kad po visų svarstymų mes ją gerokai sugadiname. Negalėčiau šiam įstatymui pritarti dėl dviejų aspektų. Vienas aspektas, kurį EBPO išskiria kaip vieną iš svarbiausių elementų, yra valdymo nepriklausomumas. Šiandien išeina taip, kad privačius pinigus mes atiduodame į valdininkų rankas. EBPO, rekomenduodama, kad valdymas būtų nepriklausomas, vaizdžiai tai vadina, kad valdymas būtų per ištiesios rankos atstumą nuo dabartinės valdžios.

Kas išejo po paskutinių pakeitimų? SRDK buvo nutarta, kad vietoj komiteto, kolegialaus organo, lieka apskritai pensijų anuitetų taryba, kurią skiria Vyriausybė. Čia depolitizavimo aš irgi nematau.

Kitas dalykas, kad nuimtas visas politikos formavimas ir perduotas jau ne kolegialiam valdymui organui, tai buvo komitetas, bet perduota pačiai „Sodrai“. Biudžeto projektą taip pat rengia Vyriausybė, tvirtina Seimas. Kur čia depolitizavimas, man irgi sunku pasakyti. Skolintis „Sodra“ taip pat gali be jokio kolegialaus organo pritarimo tik savo nuožiūra, mes tam leidimą irgi davėme.

Kitas aspektas yra ekonominis aspektas. Aš niekaip nesuprantu, kodėl reikėjo imtis šios funkcijos tada, kai tai visiškai neapsimoka, kai anuitetų gavėjų yra tik apie 400, 500, 600 kas metus, o administravimas kainuoja 0,5 mln. eurų per metus. Išeina, kad vieno anuiteto administravimui „Sodra“ išleidžia apie 434 eurus, kitais metais – 663 eurus, kai žmogus vidutiniškai per mėnesį gauna tik 73 eurus. Tai yra jo administravimas kainuoja nuo 50 iki 70 % anuiteto išmokos vertės. Kodėl valstybei reikėjo prisiimti šią funkciją ir eiti į skolas, kurios bus išmokėtos tik... į pliusą išeisime 2026 metais, iš skolos išlipsime 2029 metais. Kodėl to reikėjo imtis būtent dabar, aš niekaip nesuprantu.

PIRMININKĖ. Ačiū. T. Tomilinas – motyvai už.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, šis įstatymo priėmimas yra paskutinis sėkmingos pensijų reformos etapas. Aš tik priminsiu, kad mes nustojome remti pensijų fondus iš „Sodros“ pinigų prieš kelis metus. Palikome skatinamąją priemonę iš valstybės biudžeto, padaugėjo dalyvaujančių privačiame kaupime, tačiau padaugėjo taip pat ir dėl to, kad mes pažadėjome aiškiai reglamentuoti anuitetų mokėjimą iš „Sodros“. Mes sukūrėme lūkestį, sukūrėme pasitikėjimo ir ramybės atmosferą, todėl turime užbaigti darbą.

Taip pat čia verta paminėti, kad Konstitucinis Teismas atmetė bet kokias abejones dėl pensijų reformos pagrįstumo. Ką mes darome, tai paliekame „Sodros“ rankose anuitetų mokėjimą, taip nuramindami daugelį privataus kaupimo dalyvių. Mes leisime skolintis iš esmės tam anuitetų administravimui, tačiau neleisime skolintis pensijų mokėjimui. Tai reiškia, kad bus mokama tiek, kiek yra sukaupta. Tačiau visi stabilumo ir patikimumo kriterijai išlieka ir žmogus yra ramus dėl savo anuiteto. Mes kuriame pensijų anuitetų tarybą, buvo daug diskusijų apie tai, kokia ji turi būti, kokios jos funkcijos, atsakomybė. Pradžioje buvo siūloma suteikti šiek tiek daugiau laisvės tai tarybai, ją pavadinti specialiuoju komitetu. Likome prie Teisės departamento siūlymų.

Dar paminėsiu, kad naujojoje pensijų anuitetų taryboje bus vienas nepriklausomas narys, deleguotas Trišalės tarybos. Labai džiaugiuosi, kad šiam mano siūlymui pritarta. Siūlau balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (*LSF*). Gerbiami kolegos, iš tikro čia nėra toks paprastas klausimas. Anuitetų ir valdybos klausimas yra tik antraeilis. Iš tikro bendroje ekonominėje sistemoje, finansų sistemoje, subalansuotoje ir turinčioje pusiausvyrą, pensiniai fondai turi ypač didelę reikšmę dėl to, kad ten yra paprastai sukaupiama daug lėšų ir esant krizinei situacijai arba rizikai, kuri dabar yra, tie fondai labai smarkiai nukenčia, ką mes dabartiniu metu turime. Patys fondai nukenčia, kitaip saktant, išmokos nukenčia, bet tie valdytojai, penki fondai, kurie yra Lietuvoje ir valdo visus tuos fondus, jų veikla, atlyginimai faktiškai nepriklauso nuo to, ar tie pensijų fondai sumažėja, ar atsiranda jiems rizika, arba jų beveik nėra, arba jie yra maži.

Čilės pavyzdys, kur savo laiką buvo naudojami privatūs pensiniai fondai, parodė, kad tie fondai gali bankrutuoti esant bendrai finansinei krizei, ir žmonės iš tikro nieko negauna. Todėl aš manau, kad vien tik korekcija anuitetų, ypač valdymo ir anuitetų, yra nepakankama tam, kad subalansuotume visą finansinę sistemą, kurią apima ir valstybės biudžetai, ir valstybės skolinimaisi, ir atitinkamai visi paskolų mechanizmai, ir taip toliau, ir panašiai, ir pensiniai fondai. Todėl tokia korekcija, kuri dabar daroma, yra neženkli, neesminė ir, mano supratimu, nieko, rizikos masto nesumažins. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. A. Sysas – motyvai prieš.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Dėl laiko stokos ir nenoro gaišinti aš nepasisakiau dėl atskirų straipsnių, bet nei BFK, nei Socialinių reikalų ir darbo komitetas neatsakė į esmines pastabas, kurias iškėlė Teisės departamentas. Taigi pakartosiu tą, ką sakiau svarstymo metu. Šiandien anuitetų sistema veikia. Jokių nusiskundimų, skundų, pastabų nėra. Sistema veikia. Dabar į gerai veikiančią sistemą mes kuriame visiškai naują pasaulį, nes nė vienoje pasaulio šalyje tai, ką mes čia dabar per galvą versdamiesi komiteto posėdžiuose nuotoliniu būdu ir kitokiais būdais... Šiandien balsavimas dėl pataisų, jeigu pastebėjote, komiteto pirmininkė viską viena pakeitė, komitete buvo siūlymų, bet tą nuomonę pati Seimo komiteto pirmininkė keitė tris kartus svarstymo metu. Tai, aišku, įstatymo didelės kokybės tikėtis nereikia.

Kas yra blogiausia? Tai yra „Sodrai“ mes darome meškos paslaugą. Aš labai kreipiuosi į visus tuos, kurie balsuos, kad prisimintumėte, kaip jūs balsavote, nes kai iškils problemos, jūs tada sakysite, kad čia kažkas kiti padarė, bet jūs patys šiandien tai padarysite. Jūs padarysite, kad centralizuotas valdymas... 1 % nuo dalyvaujančių pensijų fonduose po dešimties metų mes sukuriame atskirą instituciją su didelėmis išlaidomis. Ir svarbiausia, ką akcentavo, aš jau nekalbu apie finansus, bet EBPO ekspertai sakė dėl valdymo. Tai, sakyčiau, iš beveik nepriklausomo... priklausomo valdymo padarėme visiškai priklausomą „Sodrai“, tai yra ministerijai, na, sakau, naujadaras, ko pasaulis nematė. Todėl...

PIRMININKĖ. Dėkoju.

A. SYSAS (*LSDPF*). ...nebalsuokite už tokį įstatymą.

PIRMININKĖ. I. Haase. Prašom.

I. HAASE (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiama pirmininke. Aš irgi užsirašiau būtent dėl tos dalies, kad aš balsuosiu prieš arba susilaikysiu. Negaliu pritarti įstatymo projektui dalyje dėl anuiteto išmokų dydžio. Atkreiptinas dėmesys, kad iki 2020 metų liepos 1 dienos galioja tvarka, kai pensijos fondo dalyvis, sukaupęs pensinio turto iki leistino dydžio, galėjo pasiimti visą sumą iš karto. O siūlomu įstatymo projektu nustatyta, kad nuo šių metų liepos 1 dienos asmuo, sukaupęs pensijos turto, kurio dydis neviršija 5 tūkst. eurų, gali pasiimti iš karto, o kai sukaupto pensijos turto vertė viršija 5 tūkst. eurų, tai yra, pavyzdžiui, 5 tūkst. 100, jau tuomet asmuo negali pasiimti iš karto, o mokės per 20 metų, tai yra jeigu taip, kaip pavyzdys, prie pensijos bus pridėta po 21 eurą. Aš manyčiau, kad tai nėra socialiai teisinga ir ekonomiškai naudinga, nes pensija jau yra faktiškai vienintelis pragyvenimo šaltinis žmogaus, kuris sulaukia pensinio amžiaus. O būtent koronaviruso pandemijos metu ir esant ekonominei krizei kaip pandemijos pasekmei ypač pažeidžiami Lietuvos socialinės grupės asmenys, kurie netrukus sulauks pensinio amžiaus. Jiems kaip niekada turi būti užtikrintas orus gyvenimas su pakankamais finansiniais ištekliais. Todėl manau, kad toks dydis, toks teisinis reguliavimas, kuris siūlomas šiame įstatymo projekte, yra neteisingas. Aš balsuosiu prieš ir raginu kitus taip pat.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiama kolegė, balsavimas, kaip ir sakiau, apie 17 valandą. O toliau lydimieji teisės aktai, kurių priėmimo procedūrą padės tęsti mums toliau pirmininkaujantis posėdžiui Seimo Pirmininko pavaduotojas J. Liesys. Linkiu sėkmės.

15.41 val.

Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 3, 4, 8, 10, 12, 18, 22, 23, 26, 28, 38 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4523(2) (priėmimas)

PIRMININKAS (**J. LIESYS**, *LSF*). Gerbiama kolegė, kitas darbotvarkės klausimas – Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 3, 4, 8, 10, 12, 18, 22, 23, 26, 28, 38 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4523(2). Pranešėja – R. Šalaševičiūtė. Priėmimas. (*Balsai salėje*) Pastraipsniui.

1 straipsnis. Galime priimti bendru sutarimu? Ačiū, priimta. 2 straipsnis „Pensijų anuitetas“. Galime priimti bendru sutarimu? Ačiū, priimta. 3 straipsnis. Galime priimti bendru sutarimu? Ačiū, priimta. 4 straipsnis. Galime priimti bendru sutarimu? Ačiū, priimta. 5 straipsnis. Galime priimti bendru sutarimu? Ačiū, priimta. 6 straipsnis. Galime priimti bendru sutarimu? Ačiū, priimta. 7 straipsnis. Galime priimti bendru sutarimu? Ačiū, priimta. 8 straipsnis. Galime priimti bendru sutarimu? Ačiū, priimta. 9 straipsnis. Galime priimti bendru sutarimu? Ačiū, priimta. 10 straipsnis. Galime priimti bendru sutarimu? Ačiū, priimta. 11 straipsnis. Galime priimti bendru sutarimu? Ačiū, priimta. 12 straipsnis. Galime priimti bendru sutarimu? Ačiū, priimta. Ir 13 straipsnis. Galime priimti bendru sutarimu? Ačiū, priimta.

Dėl viso R. J. Dagys. Prašom.

R. J. DAGYS (*MSNG*). Manau, kad jeigu pritarėme pagrindiniam įstatymui, logiška priimti ir dabar. Tik niekaip negaliu, neapleidžia tokia mintis, iš kur čia toks pasipriešinimas anksčiau gana aiškiai palaikytai idėjai, kad valstybė turi priimti anuitetų mokėjimą ir visą tvarką sau su visa rizika. Vis dėlto, matyt, atsirado, gali būti, kad atsirado, kokių nors grupių, kurios tiesiog nori tuos pinigus valdyti, kur nors vienoje vietoje padėti, kur nors išimti, kur nors juos perdėlioti. Na, tai neblogas biznelis, neblogas. Bet dėl to dėliojimo valstybė gali labai smarkiai nukentėti. Jeigu ką nors pridėlios ne taip, mes turėsime visi sumokėti pinigus, nes imsime paskolas ir dengsime. Nepasakysime, atsiprašau, pensininkai, mes jums priedų nemokėsime, nes kažkas užsižaidė su jūsų anuitetais. Kas išdrįs iš politikų tą pasakyti? Niekas. Mes kompensuosime tada, bet žaisti leisime kitais. Čia daugiau nieko už to neslypi.

Visa kita, ta mokėjimo tvarka, nuo kokios ribos reikia mokėti, kaip kaupti, yra diskutuoti dalykai, ar nuo 5 tūkst., ar nuo 10 tūkst., kiek reikia sukaupti, čia yra antraeiliai klausimai. Svarbūs, bet antraeiliai klausimai. Pagrindinis – kas valdys šiuos pinigus ir kas juos dėlios. Aš manau,

kad valstybė šiuo atveju neturi leisti bet kuriuo atveju spekuliuoti uždirbtomis (pabrėžiu, uždirbtomis) ir sukauptomis pensijomis. Ne kaupiamomis kaip dabar, o sukauptomis ir uždirbtomis pensijomis.

PIRMININKAS. Ačiū. Kitas turi nuomonę gerbiamas K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (LSF). Aš noriu dar kartą pakartoti ir bent jau priminti, ką aš šnekėjau prieš tai. Iš tikro tos visos atsakomybės, kai yra perkeliama pensijų fondai arba anuitetų visi... pensijų fondai, jų rizika ant valstybės, galų gale ant mokesčių mokėtojų pečių, taip pat ir tų, kurie pensijas kaupia, tai ne visais laikais baigdavosi geruoju. Mes atsimename 2008–2009 metus, nors tada nebuvo tokios tų pensijų fondų apimties ir dar buvo tik pirmas žingsnis, bet jau tada buvo akivaizdi grėsmė šiems dalykams. Aš manau, kad, be bendro subalansavimo, sukūrimo modelio, kuriuo būtų galima siekti iš tikro stabilaus visų šių fondų augimo arba bent jų vertės išlaikymo, be sisteminio priėjimo, tiesiog dabartinės visos korekcijos, neleidžiama to dalyko padaryti. Todėl aš siūlau nepritarti.

PIRMININKAS. Klausia... Taip, prašau. R. Šalaševičiūtė.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Gerbiami kolegos, aš taip pat stebėjau čia ir A. Syso tokiu aštriu pasisakymu. Visų pirma mes atidėjome įstatymo įgyvendinimą iki liepos 1 dienos. Vyko intensyvūs darbai. Reikalingos programos, reikia parengti žmones, todėl iš tikrųjų šiuo sudėtingu periodu mes turėjome svarstyti. Pirmasis variantas, kurį svarstėme, turėjo be galo daug Teisės departamento pastabų. Ir mes nesvarstėme posėdyje, mes turėjome ilgą pasitarimą, kurio metu kiekvienas komiteto narys galėjo pateikti klausimus, išsakyti savo nuomones. Iš tikrųjų komitete buvo apsispręsta, kad mes, komitetas, teikiame vos ne dėl kiekvieno straipsnio pasiūlymus. Tuos pasiūlymus buvo paprašyta visų komiteto narių pasirašyti.

Algirdai, dar gerai, kad jūs pastebėjote, kad tiesą pirmininkė buvo pasiūliusi, tačiau nė vienas neturėjo galimybių ir laiko pasirašyti. Paskutinis variantas, kurį šiandien pateikėme priėmimui su dar trimis Teisės departamento pastabomis, noriu atkreipti dėmesį, kad iš tikrųjų būtent prie šio projekto su visomis nuostatomis, kas geriausia ir žmonėms, kurie kaupia, ir darbuotojams šioje sistemoje... Aš manau, kad yra parengtas tikrai tinkamas projektas ir jį priėmus pagaliau tikrai bus baigtas tas antros pensijų kaupimo pakopos reformos etapas. Kviečiu balsuoti už ir patikinu jus, kad tikrai kvalifikuotai parengtas projektas.

PIRMININKAS. Gerbiama G. Skaistė turi kitą nuomonę. Prašom.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Tikrai nebūčiau kalbėjusi antrą kartą apie tą patį, bet kolega R. J. Dagys, kuris jau pabėgo, mane išprovokavo. Tiesą sakant, kiekvieną kartą, kai tau nepatinka oponento nuomonė, pradėti badyti pirštu ir vadinti vagimis – tu vagis ir dėl to tavo nuomonė tokia, man atrodo, pasigailėtina. Mano nuomonė yra kitokia dėl to, kad yra EBPO rekomendacijos dėl gerojo valdymo praktikų. Šis įstatymas tos kritikos neatlaiko ir kiekvieną kartą badyti oponentus, kad jie vagys vien dėl to, kad nepatinka jūsų parengtas įstatymo projektas, man atrodo, visiškai neteisinga. Šis įstatymas buvo sugadintas po to, kai jis buvo registruotas ir, mano nuomone, tapo tik blogesnis. Aš tikrai turiu tokią nuomonę ir turiu teisę ją turėti. Taigi kiekvieną kartą baksnoti, kad atėjo interesų grupės ir padarė kažkokią įtaką, man atrodo, tiesiog pasigailėtina. Gal geriau tiesiog atremkite kritiką, kurią iš tikrųjų gaunate dėl konkrečių argumentų, o ne pirštais badykite, kad jūs visi vagys.

PIRMININKAS. Dėkojame. Ir A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, apskritai, kai mes kalbame apie kaupimo sistemą, aš jums užduodu klausimą, nes niekaip... turbūt didžioji dalis čia dalyvauja tų pensijų kaupime, tai kodėl Vengrija nacionalizavo šią sistemą? Kodėl Lenkija iš dalies nacionalizavo? Kodėl šiemet Estija nutarė nepervesti pinigų į antrą pensijų pakopą? Kas nors domisi tais klausimais? Turbūt ne šiaip sau valstybė ima ir priima tokius sprendimus. Mes, aišku, paskutiniai tapome antros pensijų pakopos dalyviais, matau, kad paskutiniai ten ir mirsime, bet čia jau kita kalba.

Šiame įstatyme yra daug tokių ginčytinų dalykų, aš jau nekartosiu, pavyzdžiui, atskaitymai nuo Turto fondo iš asmenų išlaikyti pensijų fondus. Kodėl niekas nesiūlo sumažinti? Aš kažkada siūliau, jūs patys pačioje kadencijos pradžioje atmetėte šituos mano siūlymus, nors jūsų pensija nuo to būtų didesnė. Bet visi pasakėte – taigi paprasčiausiai bankrutuos tada pensijų bendrovės.

Esmė, ko jūs siekiate? Ar kad ta pensija ir anuitetas būtų didesnis, ar tiktai kad ji būtų ir dar atsakomybę už tai prisiimtų valstybė? Kodėl? Apie kokius čia pinigus kalba mano kolega R. J. Dagys, didelius pinigus, jeigu tik po dešimties metų 1 % dalyvaujančių pensijų kaupimo sistemoje gaus anuitetus? Tai jeigu šiandien milijardai sukaupti pensijų fonduose, tai tas 1 % yra ašaros, juokingos sumos. Suprantu, pačių pensijų fondų valdymas tai tikrai dideli pinigai, bet anuitetai maži, kaštai didžiuliai, jau kolegė pasakė, kokie kaštai bus, ir mes sukuriame atskirą instituciją nedidelei grupei žmonių gauti anuitetus ir dar valstybė prisiima atsakomybę, ir kalbame apie kažkokias garantijas privatiems dalykams. Privatus dalykas ir yra privatus dalykas, o ne viešasis gėris ir viešoji paslauga.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, išklausėme nuomones. Balsavimas vyks apie 17 valandą.

15.52 val.

Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 42 ir 47 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4524(2) (priėmimas)

Kitas – Lietuvos banko įstatymo 42 ir 47 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4524. Pranešėja buvo R. Šalaševičiūtė. Eisime pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 2 straipsnio galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 3 straipsnio galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Motyvai. Dėl viso nėra norinčių. Ačiū, balsavimas dėl šito įstatymo taip pat apie 17 valandą.

15.52 val.

Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 27 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4525(2) (priėmimas)

Kitas – Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 27 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4525. Pranešėja buvo R. Šalaševičiūtė. Dėl 1 straipsnio galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 2 straipsnio galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Ir dėl 3 straipsnio galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Motyvai dėl viso. Nėra užsirašiusių, dėkojame. Balsavimas apie 17 valandą.

15.53 val.

Europos Sąjungos institucijų darbuotojų ir Europos Parlamento narių pensinių teisių išsaugojimo ir perkėlimo įstatymo Nr. XI-473 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4526(2) (priėmimas)

Kitas – Europos Sąjungos institucijų darbuotojų ir Europos Parlamento narių pensinių teisių išsaugojimo ir perkėlimo įstatymo Nr. XI-473 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4526. Pranešėja buvo R. Šalaševičiūtė. Pastraipsniui. Yra nauja redakcija ir 1 straipsnį sudaro vienas, du, penki... taip? I skyrių sudaro šeši ar čia aš blogai matau. Taip, dėl 1 straipsnio galime sutarti bendru sutarimu? Jų iš viso yra 12. Dėl 2 straipsnio galime sutarti bendru sutarimu dėl priėmimo? Ačiū, priimta. Dėl 3 straipsnio galime sutarti bendru sutarimu? Ačiū, priimta. Dėl 4 straipsnio galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, priimta. Dėl 5 straipsnio galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, priimta. Dėl 6 straipsnio galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, priimta. Dėl 7 straipsnio galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, priimta. Dėl 8 straipsnio galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, priimta. Dėl 9 straipsnio galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, priimta. 10 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, priimta. 11 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, priimta. 12 straipsnis.

Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, priimta. Ir priedas. Priedą galime priimti bendru sutarimu? Ačiū, priimta. Dėl viso nėra užsirašiusių. Gerbiami kolegos, balsavimas dėl šito įstatymo projekto – apie 17 valandą.

15.55 val.

Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo Nr. VIII-1212 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4527(2) (priėmimas)

Kitas – Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4527. Pranešėja – R. Šalaševičiūtė. Eisime pastraipsniui. 1 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, priimtas. 2 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, priimtas.

Dėl viso nėra užsirašiusių. Balavimas dėl šito straipsnio – apie 17 valandą.

15.56 val.

Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4482(2) (priėmimas)

Kitas – Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4482. Pranešėja – G. Burokienė. Guoda Burokiene, prašom į tribūną paskaityti išvadą. Pastraipsniui.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Čia buvo grynai techninis įstatymo projekto pataisymas, nuo 2015 metų kažkodėl buvo likusi klaida ir mes ją ištaisėme.

PIRMININKAS. Čia mes kalbame apie 1 straipsnį?

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Taip.

PIRMININKAS. Mieli kolegos, galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. 2 straipsnis.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Čia yra straipsnio keitimas, vietoj 12 straipsnio – 11 straipsnis.

PIRMININKAS. Taip, dėl pakeitimo atsiranda antras straipsnis. Pritariame pasiūlymui. 2 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėkojame G. Burokienei.

Dėl šio įstatymo nuomonę turi gerbiamas A. Vinkus. Prašom.

A. VINKUS (LSDDF). Aš tik porą sakinių. Iš tiesų Seimo narės G. Burokienės teikiamą Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo pakeitimo projektą galima laikyti techniniu pakeitimu. Džiaugiuosi tik dėl to, kad buvo pastebėti įstatymo redakcijos neatitikimai po iki tol vykusių ankstesnių įstatymų korekcijų nuo 2015 metų. Už tai ačiū kolegei G. Burokienei. O ateityje rengėjams norėčiau palinkėti atsakingiau peržiūrėti keičiamas nuostatas ir išvengti panašių nesklandumų. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerbiamas E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš vis dėlto nenorėčiau sutikti, kad čia viskas gerai ir viskas pastebėta, nes kai kuriuose įstatymuose vis dėlto aš neradau kai kurių sąvokų. Pavyzdžiui, išbraukiant papildomą straipsnį, kartu išbraukiama ir viena tokia dalis, kad Vyriausioji rinkimų komisija neturi saugoti referendumų, iniciatyvinių grupių narių sąrašų. Tai iš tikrųjų nemačiau nė viename įstatyme, kad būtų įrašyta, kad tik ši sąvoka. Išbraukdami tą įstatymo pataisą, mes kaip tik išbraukiame ir tuos asmenis, kurie kažkada inicijavo kai kuriuos referendumus, na, prieš stojimą iš NATO, prieš tokius rezonansinius klausimus kaip žemės įsigijimai ir pirkimai Europos Sąjungoje ir taip toliau. Aš tikrai nė viename įstatyme to neradau.

Manyčiau, kad tai yra tam tikri dalykai, kurie yra paslėpti ir kartu su šitomis pataisomis mes išbraukėme tokius svarbius dalykus, kurie vis dėlto turėtų likti bazėse. Taip pat nemačiau, kad būtų kur nors užfiksuota apie kandidatų gautus balsus. Manau, tai irgi yra svarbu. Ne tik dalyvavę kandidatai, bet ir kandidatų, dalyvavusių rinkimuose, tam tikri rezultatai ir kita informacija, kuri galbūt taip pat bus naudinga. Kituose įstatymuose, kurie išvardinti 19 punkte, to nėra numatyta. Siūlau vis dėlto nepritarti ir susilaikyti.

PIRMININKAS. Dėkojame. G. Burokienė turi nuomonę. Prašom pareikšti.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Tiesiog norėčiau pasiūlyti kolegai skaityti visą įstatymą. Ten tikrai rasite tai, ką jūs išvardinote. O dabar yra keičiama, grynai techniškai pakeičiama, nes buvo du dvylikti straipsniai, vienas pakeičiamas į 11 straipsnį. Tiesiog taip buvo nuo 2015 metų ir niekas nepastebėjo. Jeigu jūs norite man pripašyti kažką, kad aš kažko nedarau, tai čia viso komiteto sprendimas, ne mano. Aš siūlau pritarti projektui ir tiesiog ištaisyti esamą klaidą.

PIRMININKAS. Dėkojame už pareikštas nuomones. Balsavimas dėl šito įstatymo projekto apie 17 valandą.

16.00 val.

Mokesčių už pramoninės nuosavybės objektų registravimą įstatymo Nr. IX-352 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4667(2), Dizaino įstatymo Nr. IX-1181 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4668(2), Patentų įstatymo Nr. I-372 31 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4669(2), Prekių ženklų įstatymo Nr. VIII-1981 54 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4670(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Mokesčių už pramoninės nuosavybės objektų registravimą įstatymo 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4667(2) ir visi lydimieji, tai būtų Dizaino 32 straipsnio pakeitimo, Patentų įstatymo straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, Prekių ženklų įstatymo pakeitimo projektas. Kviečiu pranešėją A. Širinskienę į tribūną. Nematau A. Širinskienės. Tada prašytume vieno iš Teisės ir teisėtvarkos komiteto atstovų. Prašom, Laurai, į tribūną išsakyti komiteto nuomonę.

L. STACEVIČIUS (LVŽSF). Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė klausimą ir sprendimas – pritarti komiteto patobulintam projektui ir komiteto išvadoms. 10 – už, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Čia visus iškart?

PIRMININKAS. Taip, visus.

L. STACEVIČIUS (LVŽSF). Kitas – Dizaino įstatymo projektas. Taip pat komiteto sprendimas – pritarti komiteto patobulintam projektui ir komiteto išvadoms. 10 – už, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

Ir dar vienas lydimasis – Patentų įstatymo projektas. Komiteto sprendimas – pritarti komiteto patobulintam projektui ir komiteto išvadoms. 10 – už, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

Ir paskutinis – Prekių ženklų įstatymo projektas. Komiteto sprendimas – pritarti komiteto patobulintam projektui ir komiteto išvadoms. 10 – už, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Dėkojame. Motyvai dėl viso. Svarstymas. Prašyčiau, svarstymo motyvai. Nėra užsirašiusių. Tada balsuosime priėmimo metu su visais apie 17 valandą šiuo klausimu.

16.03 val.

Naujojo koronaviruso (COVID-19) sukeltų pasekmių poveikio Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymo taikymui įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4711 (svarstymas)

Gerbiami kolegos, kitas darbotvarkės klausimas – Naujojo koronaviruso (COVID-19) sukeltų pasekmių poveikio Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymo taikymui įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4711. Svarstymas. Ar mes turime pasiūlymų? Ar Ekonomikos komitetas gali perskaityti? Gerbiamas, Kupčinskai, gal galėtumėte perskaityti Ekonomikos komiteto išvadas? Gerbiamas Kupčinskai, gal galėtumėte perskaityti komiteto nuomonę?

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Laba diena, kolegos, atsiprašau. Sprendimas – pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkojame.

Dabar pereiname į diskusiją. Kviečiu į tribūną M. Majauską.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke.

PIRMININKAS. Aš tik pasakysiu, atsiprašau truputėlį. Gerbiamas Mykolas dabar tribūnoje, ruošiasi K. Glaveckas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Mieli kolegos, šį rytą mes išgirdome labai svarbų Ministro Pirmininko pareiškimą apie ekonominę situaciją Lietuvoje. Tai yra labai svarbu. Ne mažiau svarbus ir Ministro Pirmininko pareiškimas, ką jis galvoja apie tą ekonominę situaciją ir ką jis galvoja apie verslą, kuris susiduria su ta ekonomine situacija. Taigi premjeras galvoja, kad jeigu dėl karantino uždarytas verslas negali išgyventi mėnesio, tai su juo yra kažkas negerai. Natūralu, kad po tokio pareiškimo belieka tik švelninti bankroto procedūras, ką ir siūlo čia finansų

ministras. Beje, panašu, kad kažkas yra negerai ne su verslu, o negerai yra su valstybės gelbėjimo planu, nes iš 50 tūkst. darbuotojų, kurie šiandien turi prastovas, pagalbą gavo tik 200. Iš 50 tūkst. – 200. Kreipėsi pagalbos 7 tūkst. įmonių gauti paramą, subsidiją darbuotojų užmokesčiui. Iš 7 tūkst. gavo tik 47.

„Invegoje“ numatyta platforma skolinti, likvidumo paskolą suteikti verslui, kuris susiduria su sunkumais, ir ten numatyta 50 mln. Iš tų 50 mln. šiandien yra išskolinta tik 2,9. Taigi panašu, kad ne su verslu yra kažkas blogai, o su pagalba valstybės, kuri savo sprendimu įvedė karantiną, neleidžia įmonėms dirbti, nesudaro galimybių gauti jokių pajamų ir stabdo visą reikiamą pagalbą.

Galbūt tokie maži įsisavinimo rodikliai yra susiję su tuo, kad valstybė prigalvoja visokių absurdiškų sąlygų. Pavyzdžiui, jeigu nori gauti valstybės garantuojamą paskolą iš banko, turi susitarti su banku, kad jis prisiims 20 % riziką. Nori gauti nekilnojamojo turto nuomos nuolaidą, nekilnojamojo turto nuomos paramą, turi susitarti dėl 30 % nuolaidos su nekilnojamojo turto valdytoju. Nori gauti valstybės subsidiją darbo vietoms išlaikyti, turi įsipareigoti išlaikyti ne mažiau kaip 50 % darbo vietų. Nori gauti „Invegos“ apmokėtinų sąskaitų paskolą, turi turėti aukštesnį negu vidutinį kredito reitingą. Ir galų galiausiai, nori gauti „Invegos“ paskolą verslui, nukentėjusiam nuo karantino, turi įrodyti, kad pajamos nukrito daugiau kaip 60 %, nes jeigu nukrito 50 % ar 59 %, tai dar nėra taip blogai.

Man atrodo, kad mes ne nuo to galo pradedame spręsti. Mes turime užtikrinti visą įmanomą ir reikiamą pagalbą verslui. Tam, kad jis išgyventų. Tada nereikės imtis šių priemonių ir švelninti bankroto procedūrų. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Į tribūną kviečiu gerbiamą K. Glavecką. Ruošiasi M. Puidokas.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, iš tikro opozicija visada geriau žino, ką reikia daryti, negu pozicija. Taip buvo visais laikais ir bus, akivaizdu. Bet situacija, mano supratimu, dabartiniu metu yra tokia rimta, žinant, kad tai yra globalaus pobūdžio krizė, neužtenka vien 2008–2009 metų pamokų arba tos krizės pasekmių analizės, nes tada iš esmės ėjo apie gana lokalius dalykus. Pavyzdžiui, toje pačioje Lenkijoje ekonomikos kritimo nebuvo, joje faktiškai buvo augimas, kitose šalyse irgi buvo augimas. Tam pagrindą davė keli dalykai: monetarinė politika, kurią Lenkija turėjo, mes dabar jos nebeturime, bet tada turėjome šią tokį šansą, ir, aišku, finansų politika.

Šią krizę Lietuva pasitiko iš tikro su didesniais rezervais, su mažesniais įsipareigojimais, kurie yra nepagrįsti, bet pati krizė, jos gylis iš tikro yra gana didelis, mes jo dar negalime pamatuoti. Vieni kalba apie pabaigą tada, kiti – tada, bet akivaizdu, kad ta pabaiga yra labai neapibrėžta. Sprendžiant dėl tos pabaigos, mes nepadarėme kai kurių dalykų, kuriuos reikia pripažinti, ypač finansų srityje. Aš daug kartų iš tribūnos ir mes, liberalai, kalbėjome apie naujų finansinių instrumentų, konkrečiai apie obligacijų rinką, apie kapitalo rinkos pritraukimą šiuose procesuose, gelbėjimą. Tai daroma dabar Europos Sąjungoje. Kodėl tai yra svarbu? Todėl, kad Europos Sąjunga, euro zona formuoja fondus, kurių apimtis 500... beveik trilijonas eurų, kurie bus panaudoti kaip tik šitam finansiniam instrumentui gelbėti, nes valstybių obligacijos, skolos ląštai, skolos obligacijos, dar didelių korporacijų, stambių rinkos žaidėjų obligacijos, kurios patiria sunkumus, yra išperkamos iš tų fondų. Mūsų atvirkščiai – bendrame sąrašė „Nasdaq“ biržoje, tai yra Lietuvos vertybinių popierių biržoje, kompanijos, kurios turi obligacijas, iš Lietuvos yra tik trys. Visos kitos iš 22 yra estų arba latvių. Ką tai reiškia? Tai reiškia, kad estai ir latviai galės pritraukti lėšas išpirkimui tų obligacijų ir gauti pinigus, kurių mes, pavyzdžiui, negausime ta apimtimi, kuria galėtume gauti, pigių pinigų gelbėti situacijai.

Lygiai tą patį galima pasakyti apie kitus dalykus, apie administracinį resursą. Pinigų mes tikrai turime ir turėsime, ir skolos limitai yra daug pakelti, ir skolinimosi sąlygos yra idealios arba yra labai geros, bet valdymas iš tikro reikalauja geresnio. Tas efektyvesnis gerumas susijęs su tuo, kad mes, skirtingai nuo estų gal ir nuo kai kurių kitų šalių, praleidome galimybę žymiai labiau skaitmenizuoti mūsų ekonomiką ir įjungti skaitmeninį problemos sprendimą. Iš esmės biurokratija, kaip ir buvo prieš aną krizę ir dar anksčiau, išliko ir turi visus instrumentus ir juos gauna toliau, kaip valdyti šią situaciją. Jos sprendimai nėra nutolinti nuo optimalių, tų, kurių reikalinga sprendimų, nes žmonės yra visur žmonės... Kaip žinote, krizės situacijoje yra puiki proga visuo-

met užsidirbti pinigų iš šalies arba, kitaip sakant, iš chaoso gauti naudą. Tai biurokratija gali tuo naudotis. Mes neužkertame jokių kelių.

Todėl, aš manau, šitie visi pranešimai ir premjero pranešimas, kuris iš tikro rodo, kad Vyriausybė turi valios ir gali dirbti, turėtų būti esmingai koreguojami valdymo ir finansų instrumento koregavimo sritimi. Be šitų globalių makroekonominių dalykų, kalbėti apie stimulus, apie kokius nors kitus dalykus ilguoju laikotarpiu bus labai sunku. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Į tribūną kviečiu M. Puidoką ir ruošiasi A. Butkevičius.

M. PUIDOKAS (MSNG). Iš tikrųjų kiekviena krizė yra kartu ir galimybė pataisyti esamą situaciją valstybėje, atrasti kokių nors modernių priemonių tam, kad ekonominė padėtis būtų koreguojama. Šiandien tai, ką girdime ypač iš smulkiojo ir vidutinio verslo, – vis dėlto tie finansiniai instrumentai ir tos finansinės priemonės nėra taip lengvai ir supaprastintai pasiekiamos įmonėms, šiuo atveju tikrai yra didelė bėda. Tą patį iš esmės davė suprasti ir ministras Ž. Vaičiūnas vakar dienos „LRT forume“, kad iš tiesų ir tie patys europiniai pinigai, jeigu pasiekia tas didžiąsias valstybes greičiau ir jau jos turi tą paramą, tai Lietuvos dar ta parama nėra pasiekusi. Natūralu, kad tos priemonės pasiekiamumas turėtų būti maksimaliai supaprastintas, nes šiandien finansinė parama ir pagalba tam smulkiajam ir vidutiniam verslui yra ypač reikalinga. Patys „Invegos“ mechanizmai iš esmės yra nefunkcionuojantys, ar dėl to, kad trūksta kompetencijos, ar dėl to, kad trūksta darbuotojų, bet bet koku atveju visi tie dalykai... tiesiog susiduriama su aklina siena. Tada natūralu, kad kai tu jokių sprendimų negali priimti, jokios pagalbos sulaukti, tokiu būdu iš tikrųjų bet kuris mažas ir vidutinis verslas atsiduria rimtoje ir gilioje krizėje. Mes matome nedarbo augimą, ką pripažino šiandien ir premjeras, kad turime faktiškai kiekvieną dieną po 2 tūkst. naujų bedarbių. Taigi reikalingas kuo greitesnis ir kartu, be abejonės, atsakingas visų tų ekonominių suvaržymų švelninimas. Visos pagalbos, kuri yra teikiama įmonėms, mechanizmai šiandien tikrai turėtų būti maksimaliai supaprastinti.

Pasakysiu elementarų pavyzdį, kad vien tik tai, sakykim, pildant visus duomenis dėl galimos paramos gavimo, visus popierius supildžius, reikėdavo netgi ir vadovo elektroninio parašo ir ne užtekėdavo visų dokumentų užpildymo ar buhalterio parašo. Kai kur tokie techniniai biurokratiniai dalykai iš tikrųjų labai tą apsunkindavo.

PIRMININKAS. Kviečiu gerbiamą A. Butkevičių.

A. BUTKEVIČIUS (MSNG). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, kalbame šiandien apie ekonominę situaciją mūsų valstybėje, bet aš esu truputį nustebęs, nustebęs dėl to, kad tikėjaisi, šiandien iš ryto atėjęs į parlamentą, kad mes 2–3 valandas skirsime diskusijoms, kokia yra dabar mūsų ekonominė situacija, kokios priemonės yra įgyvendintos, kokių iškilo problemų ir ką darysime toliau sprenddami tas problemas.

Gal kai kurie vakar žiūrėjote „Ekonomikos forumą“. Man su Biudžeto ir finansų komitetu teko nuotoliniu būdu dalyvauti susitikime su Pramonės, prekybos ir amatų rūmais, tai galiu pasakyti, kad dedame viltis, kad parlamentas pradės antradienį dirbti, tikrai išgirsime tam tikrų naujų pasiūlymų ir išgirsime, kaip ruošiasi spręsti kai kurias iškilusias problemas, kad pagerintume ekonominę situaciją mūsų valstybėje.

Galiu pasakyti – nieko šiandien šiuo klausimu faktiškai nenuveikėme ir man tikrai kelia nerimą, nes vis dėlto mes turime kalbėti apie tai, ar mes tikslą numeris vienas, kuris yra iškeltas kiekvienai valstybei, kai yra ekonominis sunkmetis, pradėjome įgyvendinti, ar mes einame įmonių likvidumo užtikrinimo keliu. Tai yra vienas iš pagrindinių prioritetų, keliamų visoms valstybėms, kai yra ekonominė krizė. Antras prioritetas – ar yra išsaugomos darbo vietos įmonėse.

Šiandien gali kas nors atsakyti į klausimą, kaip mums sekasi įgyvendinti šituos du pagrindinius prioritetus, keliamus visoms pasaulio valstybėms? Aš noriu pasakyti, kad kol kas mes kalbame, kad atsiranda tam tikros biurokratinės problemos, bet nekalbame apie tai, ką pagerinsime artimiausiu metu, gal netgi keisdami „Invegos“ tam tikras priemones, kurios yra numatytos įmonių likvidumui užtikrinti ir darbo vietoms išsaugoti.

Aš manau, dėl darbo vietų išsaugojimo mes, kaip valstybė, padarėme didžiulę klaidą, kad nenuėjome tuo keliu, kuriuo nuėjo Latvija, Estija, Vokietija ir kitos Europos valstybės, – mums reikėjo išmokyti tam tikro laikotarpio nustačius tam tikrą dydį, kad nereikėtų įmonėms 30 %

ar 10 % skirti ir prisidėti prie darbo užmokesčio. Pavyzdžiui, Vokietija iš dalies dėl darbo vietų išsaugojimo šitą išmoką išmokėjo per 48 valandas. Taip pat ta išmoka turėjo būti nustatyta tokio dydžio, kad jinais maždaug atitiktų Užimtumo tarnybos išmokamą išmoką, kad žmonės, apskaičiavę, kokias gaus mėnesines pajamas ekonominiu sunkmečiu, nebėgtų į Užimtumo tarnybą.

Antra didžioji problema yra, mielieji, aš manau, ta, kad šiandien, esant tokiai situacijai, pagrindinį vaidmenį turėtų vaidinti Ekonomikos ir inovacijų ministerija. Mes netgi neturime analizės pagal atskiras ekonominės veiklos sritis. Šiandien kalbame apie turizmą, kaip vieną iš ekonominių veiklų sričių, bet niekas nekalba, kokios priemonės bus, ar mes tą turizmo sritį gelbėsime, ar leisime jai bankrutuoti. Nekalbame apie tai, kokia bus įtaka eksportui, Lietuvai įgyvendinus tas priemones, kurios yra numatytos. Kalbant apie paskolų garantijas, kodėl Lietuva nuėjo su 80 % garantija, o Europos Komisija paskutiniu metu leido taikyti šimtaprocentinę garantiją?

Aš manau, reikalinga diskusija šitais klausimais. Aš manau, čia yra pirmas ekonomikos stabilizavimo, negalėčiau pavadinti, gaivinimo planas. Aš manau, kad šiandien mes turėjome išgirsti iš Ekonomikos ir inovacijų ministerijos ar viceministrų, ar pavaduojančio ministro tam tikras gaires, prioritetus vadinamojo antrojo plano, strateginio plano, kaip mes tą ekonomikos plėtrą vystysime, kaip mūsų įmonės atrodys, įvertinus konkurenciją europiniu lygiu. Tai tikrai šiandien klausimų labai daug ir tikrai, aš manau, į juos neturime atsakymų. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame kolegoms už pareikštas nuomones. Motyvai. Prašom. V. Poderys.

V. PODERYS (MSNG). Dėkui, pirmininke. Paradoksalu, bet klausimo pavadinimas yra apie Nemokumo įstatymą, bet kalbame ir diskutuojame apie ekonomikos gaivinimą. Čia turbūt matome, kad tikrai pritrūko laiko kolegoms Seimo nariams toje diskusijoje, kokia turėjo būti rytinėje dalyje, dėl to tenka tik apgailestauti. Užuoat kalbėję ir skyrę daugiau laiko ekonomikos stabilizavimui ir jos gaivinimui, dabar turime klausimą apie arbatą *nabašnikui*, tai yra kaip atitolinti bankrotą nemokumo būseną patiriančioms įmonėms.

Bet grįžtant prie... nueinant nuo *nabašniko* prie dar gyvo kūno. Šiuo atveju ko pasigendame ir apie ką turėjo būti diskusija ryte, apie tai, kaip Vyriausybė vykdo pagrindinius gaivinimo rodiklius, tai yra kiek lėšų, skaičiuojant nuo BVP, yra įlieta į ekonomiką. Vietoj planuotų 5 % yra tik dalys, kelios dešimtosios procento, vietoj „Invegos“ skirtų 1,5 mlrd. tik 1,7 % lėšų pasiekė verslą. Ir apie tai turėjo būti kalbama, o ne apie tai, kaip sunkiai sekasi įveikti biurokratinės kliūtis, kaip dažnai reikia važiuoti į Briuselį ir įrodinėti Briuselio biurokratams. Visos šalys tai turėjo pereiti, bet kai kurios apsisuko per savaitę ar dvi.

Kitas dalykas, ko pasigendame, matau, mano kolegos taip pat pasigenda, tai kasdienės informacijos ir kasdienės analizės ir faktų pateikimo. Tai, kas yra sveikatos apsaugos srityje, ačiū ministrui A. Verygai, tas turi būti ir finansų ekonomikos, ir ekonomikos srityje bei darbo vietų išsaugojimo srityje. Kiekvieną dieną turime gauti analitinę medžiagą apie tai, kas gi darosi, kaip vykdomi pagrindiniai gaivinimo rodikliai, kaip su skolinimu, su biudžeto pajamomis, su darbo vietomis. Ir to nėra.

Šiuo atveju raginu Vyriausybės vadovus, ar vadovą, imtis politinės lyderystės ir užmiršti biurokratinės bei kitokias legalistines technines kliūtis. Dėkui, pirmininke.

PIRMININKAS. Dėkojame. Ir E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, tikrai ne verslo gelbėjimo įstatymas, vienas iš įstatymų, bet iš tikrųjų Vyriausybės neveiklumo maskavimo įstatymas. Ir pats ministras pripažino, na, reikia dar šiek tiek laiko atidėti bankrotams arba pratempti laiko, kol visi mechanizmai pradės veikti.

Šiandien sužinojome, kad tie mechanizmai pradėtų veikti, derinant su Europos Komisija, daugiausia yra penkios dienos. Jau dabar prabėgo daugiau negu mėnuo ir faktiškai verslas, jau buvo minėta, vienetais gauna kažkokią paramą, o dauguma verslo paramos negauna. Tai iš tikrųjų šiuo įstatymu mes suduosime tam tikrą smūgį kaip tik smulkiajam verslui, kuris dažniausiai ir tampa stambiojo verslo kreditoriumi, nes, savaime suprantama, daug kas daroma mūsų valstybėje per subrangą. Iš tikrųjų įmonės, kurios daro darbus, arba net prekybos įmonės jau buvo pareiškusios, kad iš tikrųjų jos nemanyd pradžioje atsiskaityti, paskelbus krizę, su tiekėjais, kadangi iš tikrųjų jos pačios gali turėti problemų.

Šiuo įstatymu norima pasakyti, kad, na, duokime laiko, galbūt stambieji su mažaisiais susitars. Nesusitars. Iš tikrųjų paprastas tarimasis, kai tariasi vilkas su zuikiu, tai iš tikrųjų dažniausiai miršta ne vilkas, o zuikis. Iš tikrųjų versle taip pat bus, nes nė vienas dabar šiuo atveju nerizikuos aukoti savęs dėl kokio nors kito kreditoriaus.

Tą patį galima pritaikyti ir turizmo verslo gelbėjimui. Iš tikrųjų, jeigu kur nors yra tam tikri subrangovai, mažosios įmonės, negi motininės įmonės aukos save, atiduodamos lėšas mažosioms įmonėms, kurias norės išgelbėti. Jos paprasčiausiai gelbėsios pačios. Bet išeina atvirkščiai, kai didieji vis tiek lengviau išgyvena, vis tiek su jais daugiau skaitosi bankai ir kiti kredituojantys ūkio subjektai negu su smulkiaisiais.

Aš tikrai nepritarsiu šiam įstatymo projektui, nes jis iš tikrųjų nieko nesprendžia, tik pridarys daugiau problemų.

PIRMININKAS. Dėkojame už išreikštus motyvus ir nuomonę. Kitas balsavimas, kaip ir šnekėjau, apie 17 valandą.

16.25 val.

Turizmo įstatymo Nr. VIII-667 2, 15 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4694GR, Civilinio kodekso 6.751 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4693GR (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Turizmo įstatymo 2, 15 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4694. Dėl jų abiejų yra taikomas... Dėl pirmo, ką dabar šnekėjome, tai jūs ryte priėmėte ypatingos skubos tvarką, o dabar dėl Turizmo įstatymo motyvų. Atsiprašau, prašom – Ekonomikos komitetas.

A. BAURA (LVŽSF). Gerbiamasis posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, perskaitysiu pagrindinio komiteto – Ekonomikos komiteto išvadą dėl Turizmo įstatymo. Ji skamba taip: pritarti Lietuvos Respublikos Seimo priimtam Lietuvos Respublikos turizmo įstatymo 2, 15 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 17¹ straipsniu įstatymui su visomis Respublikos Prezidento šių metų balandžio 14 dienos dekretu dėl Lietuvos Respublikos Seimo priimtų Lietuvos Respublikos turizmo įstatymo 2, 15 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 17¹ straipsniu įstatymo ir Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.751 straipsnio pakeitimo įstatymo grąžinimo Lietuvos Respublikos Seimui pakartotinai svarstyti teikiamomis pataisomis ir papildymais. Balsavimo rezultatai – pritarta bendru sutarimu.

Ir kita, kas buvo minėta, dėl Civilinio kodekso projekto komiteto išvada skamba taip: pritarti Lietuvos Respublikos Seimo priimtam Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.751 straipsnio pakeitimo įstatymui su visomis Respublikos Prezidento šių metų balandžio 14 dienos dekretu pakartotinai svarstyti teikiamomis pataisomis ir papildymais. Balsavimo rezultatai: 6 – už, susilaikė 3.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjui. Dar kartą noriu pabrėžti, kad čia supažindinome su Civilinio kodekso straipsnio pakeitimo įstatymo projektu Nr. XIIIIP-4693. Su komiteto nuomone susipažinome.

Dabar diskusija. Kviečiu į tribūną M. Majauską. Ruošiasi V. Poderys.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, nesu tikras, ar iki galo mes visi įsigilinome į šį įstatymo projektą ir ką juo bandome padaryti. Atrodo, bandome gelbėti kelionių organizatorius kaip kažkokį tolimą orą. Iš tiesų kelionių agentūrų ir kelionių visoje šioje industrijoje dirba dešimtys tūkstančių žmonių. Šiandien absoliuti dauguma jų turi prastovas, jie negali dirbti, nes kelionės uždarytos, skrydžiai nutraukti ir agentūros balansuoja ant bankroto ribos. Ką įstatymai sako klientams tų kelionių organizatorių? Kad jeigu kelionės negali organizuoti, nutrauktas skrydis dėl vienos ar kitos priežasties, per 14 dienų ateiti, pareikalauti ir gali atgauti savo pinigus. Agentūros neturi iš ko mokėti. Tai kas įvyksta?

Pirma, bankrutuoja kelionių agentūra. Tada yra garantija toms kelionėms, bet joms ne visoms, tik daliai jų. Taigi bus bankrutavusi kelionių agentūra, dalis klientų bus neatgavę pinigų. Todėl Vyriausybė, man atrodo, pasiūlė išmintingą sprendimą – pabandyti subalansuoti šituos

dalykus ir pasakyti, kad ne 14 dienų, nes didžioji dalis kelionių yra prabangos reikalas, o kelionių organizatoriams susitarimas yra išgyvenimo reikalas, taigi atidėkime tuos terminus, per kiek laiko turi gražinti tuos grynuosius pinigus, nes jos neturi jokių pinigų. Tai yra gelbėjimo planas. Taip, gyventojams dėl to yra sunkiau. Bet, kaip ir minėjau, jeigu kelionių agentūros bus priverstos gražinti pinigus, jos bankrutuos ir net ne visi gyventojai atgaus tuos pinigus. Taigi ir pačių gyventojų interesas yra užtikrinti, kad tos kelionių agentūros nebankrutuotų, nes gaus tie, kurie kreipsis pirmi. O tada, kada visi bijos, nes gali būti taip, kad būsi tu, kuris negausi, tai visi kreipsis kuo greičiau ir tai dar labiau paskatins kelionių agentūrų bankrotų spiralę.

Taigi kas turi būti padaryta? Taip, mes turime įvesti tam tikrus apribojimus ir turime padaryti ne taip, kad jie turi būti taikomi bet kokių atveju, bet tik šiuo ekstremalios situacijos padėties atveju, nes buvo padaryta klaida. Turime surasti protingą laikotarpį, per kiek laiko kelionių agentūra turi atsiskaityti su gyventojais. Dvi savaitės yra nerealu, esamomis aplinkybėmis nerealu. Vienintelis atvejis, kada jos galėtų tai padaryti, jeigu veiktų valstybės pagalba ir visos įmonės būtų gavusios likvidumo paskolą. Deja, šiandien iš viso priemonių paketo, kuris yra 5 mlrd., yra išskirstyta ne 4 mlrd., ne 3, ne 2 mlrd., ne 1, ne 0,4, o 0,04 BVP, tiek yra pasiekę verslą.

Taigi, kol planas neveikia, įmonės neturi jokių likvidumo lėšų. Jeigu kreipsis gyventojai išmokėti, jos bankrutuos ir net ne visi gyventojai atgaus savo pinigus. Todėl mes šiandieną turime pritarti veto, turime keisti įstatymą ir sureguliuoti taip, kad būtų taikomas tik ekstremalios situacijos atveju, ir nustatyti protingą laikotarpį. Gerai, galbūt ne šeši mėnesiai, nustatykime mėnesį, na, daugiausia du. Galbūt tas terminas, per kurį pasieks valstybės pagalba, kuri šiandien niekaip verslo nepasiekia. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Gerbiamas V. Poderys. Ruošiasi A. Butkevičius.

V. PODERYS (MSNG). Gerbiamieji Seimo nariai, svarstome turizmo reikalus ir šiuo atveju, man atrodo, mes klaidžiojame tarp dviejų kraštutinumų. Vienu atveju tame įstatyme, kurį priėmėme prieš savaitę ar dvi, mes visą gerį atidavėme turizmo įmonei, kuri turėtų pinigus turistų sąskaita arba paslaugos pirkėjų sąskaita. Šiuo atveju, Prezidento veto pritarus, viskas apsiverstų ir, kaip aš suprantu, įmonė atsidurtų tokioje situacijoje, kad per 14 dienų turėtų gražinti visus pinigus. Šiuo atveju, mano manymu, nelaimėtų nei įmonė, nei paslaugos pirkėjas, tai yra turistai, nes tokiu atveju dauguma arba beveik visos įmonės bankrutuotų, kitaip sakant, turistai, pirkėjas liktų ir be *vaučeriu*, ir be pinigų.

Kitaip sakant, man atrodo, ir mes šiandien per pietus Ekonomikos komitete svarstėme tą klausimą, kad esame nusprendę pritarti Prezidento veto, aš taip pat pritariu, bet turbūt turime pasiūlyti kitą – vidurio kelią. Jis galėtų būti toks: yra keli būdai ir vienas iš jų yra, kad tą skausmą dalintųsi trys žaidėjai. Kažkiek skausmo patirtų ir turistai, kažkiek skausmo patirtų ir įmonė, bet mes užmirštame draudimo bendroves, kurios taip pat gauna įmokas. Ką siūlo kolega Mykolas ir jo bendraminčiai – užmiršome draudimo įmonių industriją, kodėl jos lieka be jokio skausmo? Kitaip sakant, tai yra vienas kelias tą skausmą padalinti trimis žaidėjams, tai yra pirkėjui, paslaugos teikėjui ir draudimo įmonei.

Kitas kelias yra toks – jis būtų labiau sisteminis, kad Vyriausybė pasiūlytų specializuotą paketą tokioms industrijoms kaip pramogų verslas ir turizmo verslas. Kaip žinome, jos perparduoda faktiškai kitų gaminamą produktą. Šiuo atveju galėtų būti sukurta speciali programa pramogų verslui, tai yra koncertų organizatoriams, ir tokiems kaip turizmas.

Mieli kolegos, aš manau, prie to klausimo dar reikės grįžti. Vienas kelias – dalintis tą skausmą tarp trijų aktorių, kitas – palikti kaip yra pritarus veto su mintimi arba lūkesčiu, kad Vyriausybė pasiūlys specializuotą pagalbos paketą, kur tas skausmas bus socializuotas, visuomenė jį padengtų iš viešųjų finansų. Dėkui.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kviečiu į tribūną A. Butkevičių. Ruošiasi K. Glaveckas.

A. BUTKEVIČIUS (MSNG). Gerbiami kolegos, labai trumpai. Pirmiausia norėčiau pradėti nuo Prezidento veto. Šiandien buvo išdėstytas argumentas, kad Europos Parlamento direktyva reikalauja, kad per 14 dienų būtų atsiskaityta su klientais. Bet, mielieji, ar mes nepagalvojame apie tai, kad tuo metu, kada buvo priimta ta direktyva, ar galėjo kas nors numatyti, kad bus tokia gili ekonominė ir, sakyčiau, rinkų krizė?

Iš kitos pusės žiūrint, ar tikrai reikia kai kada vadovautis tam tikra raide, kurią gal daugelis šalių ir pamiršo ir tikrai ta direktyva nesivadovauja. Čia jau anksčiau buvo minėtos šalys – Vokietija, Portugalija, Austrija ir kitos valstybės.

Norėčiau iškelti paprasčiausią klausimą, ar šiandien turizmo sektoriuje dirbančios įmonės per 14 dienų gali įgyvendinti savo finansinius įsipareigojimus, kurie siekia 30 mln. eurų? Atsakysite į šitą klausimą. Jeigu atsakysite, kad gali, būsite šaunuoliai, bet aš šiandien 100 % esu įsitikinęs, kad kelionių agentūros tikrai per 14 parų turimų finansinių įsipareigojimų neįvykdys.

Tada kyla kitas klausimas, mielieji parlamentarai. Tada pasakykime, kad mes turizmo sektoriui dėl esančios ekonominės krizės leidžiame patirti bankrotą. Vadinasi, po ekonominio sunkmečio mes rinkoje turėsime tas tarptautines kompanijas, kurioms tikrai kitos valstybės padeda dirbant toje bendroje Europos Sąjungos rinkoje. Aš manau, kad būtų buvęs protingiausias sprendimas, jeigu būtų buvę galima pasiūlyti ne šešis mėnesius, bet gal du tris mėnesius. Mažiausiai du mėnesiai.

Kitas pasiūlymas turi būti. Mielieji, Vyriausybė turi surasti finansinę galimybę taikant vieną arba vieną iš kelių paminėtų priemonių per „Invega“ padėti finansiškai. Pavyzdžiui, Vokietija iš viso priėmė griežtą įstatymą kalbant apie turizmą – jie tik kuponus leido išdalinti tiems... Paimkime Estijos variantą. Man atrodo, kad yra suteikta Estijos 26 mln. finansinė parama. Kitas variantas, kokia priemonė yra patvirtinta, kaip paskolos sąskaitų apmokėjimas. Kodėl nebūtų galima šią priemonę gal ir dabar pradėti taikyti ir turizmo srityje apmokant sąskaitas už suteiktas paskolas ir taip toliau? Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kviečiu į tribūną K. Glavecką, bet kolegų prašyčiau diskutuoti tyliau, nes beveik negirdėti, ką kalba pranešėjas. Gerbiami kolegos, prašyčiau savo diskusijas vykdyti tyliau. Prašom, Kęstuti.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiamas pirmininke, gerbiami kolegos, svarbus klausimas ir svarbus mas jo ne tikrai dėl to, kad apie kuponus, o ne turistines kompanijas, bet apie visą paslaugų sektoriaus grandinę – viešbučius, restoranus ir taip toliau. Viską, kas yra susiję su turizmu. Lietuvos bendrojo vidaus produkto tai sudaro maždaug apie 4–5 % mūsų BVP. Tai per metus apyvarta yra virš 1 mlrd. eurų. Sustojus visai grandinei Europos Sąjungoje ir visur, perspektyvos, kad bus atgaivintas artimiausiu metu, tarkim, turizmas, yra labai menkos. Europos Komisijos prezidentė ponija U. fon der Lejen yra pasakiusi, kad Šengenas galų gale atsidarys ne anksčiau kaip rugsėjo 1 dieną ar kažkur rugpjūčio pabaigoje. Vadinasi, kad ir turizmas iš esmės bus pakabintas iki to laiko. Tie nuostoliai iš tikrųjų bus milžiniški ir dideli.

Kaip tam galima padėti ir ar reikia padėti visą tą laikotarpį, ar tik iš dalies padėti? Pirma, ką kalbėjo kolegos, yra tai, ko mes nepadarėme, tai neišvystėme lygiagrečiai viso turizmo draudimo, kelionių draudimo instituto. Toje pačioje Amerikoje, Vokietijoje, ką kalbėjo Algis, visur yra draudimo sistema, kuri draudžia nuo patirtų nuostolių. Tų nuostolių dengimą sudaro nuo 70 % iki 90 %. Priklausomai nuo to, kiek tu sumoki. Pas mus iš esmės kelionių draudimas yra minimalus. Tie fondai, kurie suformuoti, yra draudiminiai, negali padengti, aš manau, net 8–9 %. Čia pirma klaida.

Antra sisteminė klaida yra ta, kad mes, be kuponų, galėjome pagalvoti apie tam tikrų kitų instrumentų naudojimą, kas buvo pasaulyje naudojama kitų krizių atvejais. Tai yra vekselių leidimą, vertybinių vekselių leidimą ir jų išdavimą, pavyzdžiui, toms turistinėms kompanijoms, kurios rinkoje galėjo išgyventi ir dar gali išgyventi, ateityje galės išgyventi, tam tikram laikotarpiui. Tie vekseliai – trumpalaikiai, galima būtų jais prekiauti biržoje, tuos vekselius turistinės kompanijos, kurios gautų kokią nors dalį, jeigu norėtų uždaryti savo biznį, galėtų parduoti ir gauti kokią nors kompensaciją už savo prarastas lėšas arba kitus dalykus. Taip pat ir žmonėms.

Jeigu mes panaudotume tokį mechanizmą, aišku, susilauktume žymiai mažesnių finansinių išlaidų. O šiaip kalbant, aišku, viską reikia pamatuoti. Tai, ką Vyriausybė dabar daro, pirmas žingsnis yra, mano supratimu, gana geras, tačiau jį reikia labai smarkiai koreguoti. Prezidento veto yra tam tikra prasme kvietimas koreguoti tą žingsnį, mažinant galimas finansines rizikas ateity, nes, kompensavus du ar tris mėnesius, atsiminkite, atsiras dar kiti mėnesiai, ir tą įsipareigojimą vieną kartą davus, kitą kartą vėl reikės duoti, ir taip pabaigos nėra. Kalbama apie visų mokesčių

mokėtojų pinigus, ne apie valstybės, bet apie mokesčių mokėtojų pinigus, kuriuos visus reikės mums atidirbti, uždirbti ar dar kitaip gauti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Bet, Kęstuti Glaveckai, jums reikia kaukę nešioti taisyklingai.

J. Sabatauskas. Ruošiasi S. Gentvilas. Frakcijos vardu abu pranešėjai.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, tiek šitas, tiek kitas veto parodo mums, kad skubos darbą velnias neša. Iš tiesų skubėdami per tą patį posėdį arba per du vienos dienos posėdžius mes priimame sprendimus, kurie nebūna patys geriausi. Prezidentas gražino mums svarstyti ir pateikė savo siūlymus, kurie atspindi dabartinį teisinį reguliavimą.

Pasirinkimas iš tikrųjų labai sudėtingas, nes šioje situacijoje mes esame kaip tie gydytojai, kurie atsiduria padėty, kai reikia vertinti, kurį ligonį gelbėti. Viena vertus, turizmo įmonės ši pandemija ir karantinas ištūmė į nepavydėtiną padėtį, kurioje už jas blogiau stovi galbūt tikrai renginių organizatoriai. Na, žinoma, ir visa paslaugų sritis. Bet paslaugų sritis gali atsigauti iš karto po karantino atšaukimo, o turizmas turbūt iš karto po karantino neatsigaus, visiškai neaiškos perspektyvos, kada tai gali atsitikti.

Kitoje pusėje žmonės, kurie, sumokėję savo pinigus, laukė paslaugos, tačiau negalėjo pasinaudoti įsigytais paslaugomis, o šiuo metu ir daugelio jų pačių finansinė situacija yra labai bloga. Įsivaizduokime žmones, kurie dėl uždraustų veiklų neturi šiandien visai jokių pajamų, tačiau jie buvo nusipirkę kelionę. Jiems reikia pinigų patiems būtiniausiems poreikiams. Taigi, vis dėlto negalima verslo užklupusių problemų spręsti ir gelbėti būtent žmonių pinigais. Mes negalime grįžti 12 metų atgal ir padaryti taip, kaip buvo tuometės krizės metu padaryta pačių silpniausių žmonių sąskaita. Todėl siūlau šiandien palaikyti Prezidento veto, o Vyriausybę raginti kuo skubiau spręsti tą problemą ir parengti siūlymus dėl finansinės pagalbos ir paramos šiam sektoriui.

PIRMININKAS. Dėkojame gerbiavam J. Sabatauskui. Kviečiu S. Gentvilą.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami valdantieji, visų pirma kreipiuosi į jus, nes esu šeštasis ar septintasis, kalbantis iš opozicijos arba Mišrios grupės. Šiandien kaip niekada, premjere, iš jūsų reikia žinios, iš kur turizmo sektoriui gauti 30 mln. eurų, 30 mln. eurų, kurie yra maži, palyginti su Estijos pinigais – 25 mln. turizmo sektoriui ir 150 mln. vien „airBaltic“ paramai, kurią davė Latvijos Vyriausybė. Jeigu pritarsime Prezidento veto, tai jau po dviejų savaitių iš esmės 30 mln. eurų kreditoriniai įsiskolinimai užguls bankrutavusių įmonių, kurių bus apie 60–70 %. Niekas nežino, kiek iš tikrųjų turizmo sektoriuje. Šiandien būtent valdantieji turėtų eiti į tribūną ir sakyti – mes rasime 30 mln., kad išlaikytume turizmo sektorių virš vandens. Bet aš šiandien negirdžiu nė vieno valdančiojo šitoje tribūnoje, nemačiau Ekonomikos komitete nei R. Sinkevičiaus, nei kitų valdančiųjų, kurie paaiškintų, kaip jie, pritardami turizmo sektoriui 14 dienų pinigų grąžinimo terminui, įsivaizduoja tai išlaikyti. Šiandien šito plano mes neturime.

Danija jau patvirtino 200 mln. eurų paramą, Estija jau patvirtino 25 mln. eurų paramą. Šiandien mes iš Vyriausybės, gerbiamas premjere, negirdime šito pažado nei keliautojams, nei turizmo sektoriaus įmonėms, kurios įdarbina 20–30 tūkst. gyventojų. Ir šiandien šitas balsavimas atsakys į du klausimus: visų pirma, ar keliautojai atgaus pinigus, nes bankroto atveju aš garantuoju, kad dauguma neatgaus, ir antrasis klausimas, ar į bankrutavusią Lietuvos turizmo rinką mes masiškai matysime ateinančius užsienio operatorius iš Estijos, Lenkijos, Danijos ir kitų valstybių po to, kai mūsų sektorius bus paniręs į bankrotus ir asmeniškai praskolintus turtus turės grąžinti per ilgas bankroto procedūras. Šitie klausimai šiandien sprendžiami ir jie turi būti sprendžiami, nes mes turime išgirsti valdančiųjų pažadą.

Gerbiamas Valiau Ažuolai, Rimantai Sinkevičiaus, gerbiamas Sauliau Skverneli, pasakykite, kaip turizmo sektoriui, kaip gerai kėlė klausimus V. Poderys ir A. Butkevičius, grąžinti tuos 30 mln. per ateinančią mėnesį, nes tai, sektoriaus teigimu, nėra įmanoma. Šiandien baksnojama į tai, kad kitos Europos Sąjungos valstybės yra numačiusios ne tikrai didesnę pinigų grąžinimo terminą, tai yra ne 14 dienų, bet, pavyzdžiui, 180 dienų kaimyninėje Lenkijoje, Prancūzijoje, Belgijoje, Kroatijoje, bet ir privalomą kelionių kuponą. Pas mus jis yra neprivalomas.

Gerbiamieji, jeigu jūs neduodate turizmo sektoriui pagalvės, o grąžinimo terminus nustatote pačius konkurencingiausias ir tik vartotojų naudai, efektas šito veto priėmimo bus vienareikšmis

– Lietuvoje bankrutuos turizmo sektoriaus absoliuti dauguma įmonių, keliautojai neatgaus pinigų, o po metų Lietuvoje mes matysime krizę išgyvenusią valstybių filialus, kurie išsiveš pelną iš čia uždirbtų keliautojų. Kviečiu nepalaikyti veto.

PIRMININKAS. Dėkojame kolegoms, pareiškusiems nuomonę. Motyvai. Motyvus paliekame priėmimui, po svarstymo nebalsuojame. Balsavimas, kaip kalbėjome, bus apie 17 valandą.

16.48 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo VIII (pavasario) sesijos darbų programos“ projektas Nr. XIII-4589(2) (svarstymas ir priėmimas)

Gerbiami kolegos, kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo VIII (pavasario) sesijos darbų programos“ projektas Nr. XIII-4589, jį pristatė gerbiamas Seimo Pirmininkas V. Pranckietis. Dabar pranešėjęs kviečiu į tribūną. Eilės tvarka – Seimo komitetų atstovai. Aplinkos apsaugos komitetas. Prašom. Gerbiamas P. Nevulis yra? Kas iš Aplinkos apsaugos komiteto gali pristatyti nuomonę? K. Mažeika ateina. Prašom. Ruošiasi gerbiama I. Šimonytė.

K. MAŽEIKĄ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aplinkos apsaugos komitetas siūlo pritarti iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo projektui. Balsavimo rezultatai: už – 11, prieš nėra, susilaikiusių nėra.

PIRMININKAS. Prašom. Gerbiama I. Šimonytė, Audito komiteto nuomonė. Ruošiasi Biudžeto ir finansų komitetas, V. Ažuolas.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Audito komitetas svarstė Seimo nutarimo projektą ir iš esmės jam pritarė. Vis dėlto pasiūlė koreguoti darbų programą, atsižvelgiant į pasikeitusias aplinkybes nuo to laiko, kai tas projektas buvo parengtas, ir skirti prioritetą tiems projektams, kurie yra reikalingi reaguoti į COVID-19 sukeltas rizikas, nenumatytas anksčiau situacijas ir valdymo sprendimus. Šis sprendimas buvo priimtas bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjai. Kviečiu Biudžeto ir finansų komiteto pirmininką V. Ažuolą. Ruošiasi Ekonomikos komitetas – gerbiamas R. Sinkevičius.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Biudžeto ir finansų komitetas svarstė sesijos darbų programą, ją patvirtino. Taip pat atkreipėme dėmesį, kad teks priimti tam tikrus greitus sprendimus, reaguojant į COVID-19 situaciją. Viena iš darbų mes turime pabaigti – tai krizės tyrimo išvadą, kad ji būtų patvirtinta Seime. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kviečiu Ekonomikos komiteto pirmininką gerbiamą R. Sinkevičių. Ruošiasi Europos reikalų komiteto gerbiamas pirmininkas G. Kirkilas.

R. SINKEVIČIUS (LSDDF). Ačiū, garbusis posėdžio pirmininke. Ekonomikos komitetas bendru sutarimu pritarė pavasario sesijos darbų programai, bet kartu pareiškė nuomonę sesijos metu prioritetiniais laikyti teisės aktus, kurie susiję su ekstremaliąja situacija ir viruso paplitimo bei jo sukeltos krizės neigiamų pasekmių mažinimu, šiuos projektus.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kviečiu Europos reikalų komiteto nuomonę pareikšti, gerbiamas Gediminai Kirkilai. Gediminai Kirkilai, esate kviečiamas į tribūną. Europos reikalų komiteto nuomonė. Ruošiasi Kaimo reikalų komitetas – A. Stančikas.

G. KIRKILAS (LSDDF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, Europos reikalų komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kaimo reikalų komitetas – gerbiamas A. Stančikas. Ruošiasi Kultūros komitetas – gerbiamas R. Karbauskis.

A. STANČIKAS (LVŽSF). Gerbiamasis posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, Kaimo reikalų komitetas kovo 27 dieną svarstė minėtą klausimą. Balsavimo rezultatai: 6 – už, susilaikė 1, prieš nebuvo. Pritarta.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kultūros komiteto nuomonę prašau... Ar yra? R. Šarknickas gali pareikšti nuomonę? Nematau pirmininko. Ruošiasi Nacionalinio saugumo komitetas – gerbiamas D. Gaižauskas. Gerbiami kolegos, prašom rinktis po šito pristatymo, kuris dabar tęsiasi, prasidės balsavimai. Ruošimės balsuoti. Prašom rinktis į salę.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Kultūros komiteto sprendimas yra pritarti bendru sutarimu dėl pavasario sesijos. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto nuomonę prašom. Ar yra kas gali? Prašom. Ruošiasi Socialinių reikalų ir darbo komiteto gerbiama R. Šalaševičiūtė. T. Tomilinas tada, gerai?

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkojame. Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Prašom, gerbiamas T. Tomilinas. Ruošiasi Sveikatos reikalų komitetas – gerbiama A. Kubilienė.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, Socialinių reikalų ir darbo komitetas pritarė Seimo nutarimui dėl pavasario sesijos darbų programos bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu Sveikatos reikalų komiteto pirmininkę A. Kubilienę. Ruošiasi Švietimo ir mokslo komiteto pirmininkas E. Jovaiša.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Komitetas svarstė šį klausimą ir pritarė bendru sutarimu. Sprendimas: pritarti Seimo nutarimo projektui Nr. XIII-4589.

PIRMININKAS. Dėkoju, ačiū. Gerbiamas E. Jovaiša kviečiamas į tribūną pareikšti Švietimo ir mokslo komiteto nuomonę. Ruošiasi Teisės ir teisėtvarkos komitetas, gerbiama A. Širinskienė.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Gerbiamas Seime, Švietimo ir mokslo komitetas svarstė ir priimtas toks nutarimas – iš esmės pritarti šiai pavasario sesijos programai. Už – 6, prieš nebuvo, susilaikė 4. Taigi tokie rezultatai. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame už pareikštą nuomonę. Kviečiu Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkę A. Širinskienę pareikšti nuomonę. Ruošiasi Užsienio reikalų komitetas, gerbiamas J. Bernatonis.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Teisės ir teisėtvarkos komitetas apsvarstė minėtą klausimą ir pritarė bendru sutarimu – 9 balsais už, taip pat pritarė Seimo narių pateiktiems pasiūlymams.

PIRMININKAS. Dėkojame. Užsienio reikalų komitetas, gerbiamas J. Bernatonis. Ruošiasi G. Burokienė, Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas.

J. BERNATONIS (LSDDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, mieli kolegos Seimo nariai, Užsienio reikalų komitetas bendru sutarimu pritarė sesijos darbų programai.

PIRMININKAS. Dėkojame. Gerbiama G. Burokienė, Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pirmininkė. Ruošiasi Žmogaus teisių komitetas, gerbiamas V. Simulikas.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas svarstė ir pritarė nutarimo projektui bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkojame. Ir Žmogaus teisių komiteto nuomonę nori išreikšti. Ar yra pavaduotojas ar komiteto narys? Prašau. S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Žmogaus teisių komitetas pritarė programai balsuodamas: 6 – už, 1 susilaikė.

PIRMININKAS. Dėkojame už pareikštą nuomonę. Po svarstymo motyvai. M. Majauskas. M. Majauskas nenori kalbėti?

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Noriu. Ačiū. Pirmininke, aš norėčiau kreiptis į Seimo Pirmininką, nematau jo, kažkur gal laksto. A, jūs ten. Aš norėjau paklausti, ar jūs prisimenate, kai prieš daugiau kaip gerą mėnesį buvo pristatoma ši programa ir aš jūsų klausiau, ar tikrai, kai visame pasaulyje siaučia koronavirusas, mes neplanuojame keisti mūsų pavasario sesijos darbų programos. Jūs kaip griežtas dėstytojas jauną studentą mane pasodinate ir sakėte, negąsdink čia žmonių. Premjeras dar pridūrė, kad visi instrumentai yra ir nieko čia keisti nereikia. Taip jau nutiko, matyt, dauguma mūsų nežinojo, į ką einame, ir per savaitę situacija apsivertė, buvo priimami klausimai skubos tvarka ir viskas keitėsi. Dabar, praėjus mėnesiui, atrodo, vėl grįžome prie *business as usual*, arba įprastinės darbo tvarkos, ir vėl turime standartinę darbotvarkę, turime įprastą... kaip ir kiekvienais metais, daug eilinių, niekuo su pandemija ar ekonomikos gelbėjimu nesusijusių klausimų. Man atrodo, kad geriau negu nieko, Seimui dirbti reikia, bet Seimas turėtų koncentruotis šiandien į pagalbą verslui, į darbo vietų gelbėjimą, į sveikatos sistemos stiprinimą ir užtikrinimą,

kad tie, kurie serga, gautų jiems reikiamą pagalbą. Man atrodo, kad mes per anksti grįžome prie įprastinės darbotvarkės ir turėtume vis dėlto koncentruoti visą pagrindinį darbą, susijusį su pandemija ir jos žalos gyventojams švelninimu.

PIRMININKAS. Dėkojame. E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų turbūt suprantame, kad čia daugiau toks formalus veiksmas, kasmetinis, kadencinis, kai mes tvirtiname savo sesijos darbų programą. Bet čia jau gerbiamas kolega pasakė, kad iš tikrųjų ši situacija nėra tokia kaip kasmet, iš tikrųjų mes tam tikrus prioritetus turime galbūt skirti daugiau ekonomikai, tačiau vėl surašėme visus klausimus, kurių tik geidžia širdis, apie viską. Bet esmė dar ne ta. Dar ne tai, kad mes surašėme visus klausimus, bet dar nenorime dirbti. Šiandien ir Seniūnų sueigoje, ir čia vyko įvairios agitacijos, kad mes nedirbtume arba dirbtume vieną kartą per savaitę. Iš tikrųjų kaip įgyvendinti tokią programą, kurią paruošėme dar tuo metu, kai niekas nenorėjo kalbėti apie pandemiją ir apie įvairius virusus? Kam tada mes dar pusantro mėnesio tęsiame tą žaidimą? Ir galvojame, kad sugrįšime prie to klausimo visu rimtumu, svarstysime, išryškinsime svarbiausius klausimus, bet liko visą laiką taip, kaip ir buvo sugalvota, kai mes nekalbėjome apie pandemiją. Manau, kad tokiai programai galbūt Seimas ir pritars, bet tai yra daugiau vaidyba negu kad realus problemos sprendimas.

PIRMININKAS. Dėkojame. Visos nuomonės išsakytos. Gerbiami kolegos, prašyčiau visus užimti darbo vietas. Balsuojame po svarstymo. Dėkojame.

Užsiregistravo 111. Balsavo 111: už – 74, prieš – 5, susilaikė 32. Po svarstymo pritarta.

Pradedame priėmimą. Yra du pasiūlymai. Gerbiamo K. Bartkevičiaus (...) programos 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Gal K. Bartkevičius gali pristatyti? Gal ir iš vietos galite pristatyti. Prašau.

K. BARTKEVIČIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke.

PIRMININKAS. Būtų gerai į mikrofoną.

K. BARTKEVIČIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Noriu pristatyti, kad įtrauktumėte į pavasario darbų programą dėl Savivaldybių visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos. Jai dabar yra skiriama 20 %, o dėl nepaprastosios padėties, ekstremaliosios situacijos ar karantino būtų galima skirti iki 50 % specialiosios programos lėšų, neįskaitant kitų įplaukų. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Balsuojame. Kas pritariate, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate kitaip. Mes balsuojame dėl K. Bartkevičiaus pataisos, kad būtų papildyta programa. Dėkojame.

Užsiregistravo 112. Balsavo 111: už – 96, prieš nėra, susilaikė 15. K. Bartkevičiaus pataisai pritarta.

Kitas pasiūlymas yra gerbiamos... (*Balsas salėje*) Atsiprašau. Taip, tai kitas pasiūlymas – Aplinkos apsaugos komitetas siūlo išbraukti gerbiamos V. Kravčionok pasiūlymą dėl Lietuvos Respublikos motorinių transporto priemonių registracijos mokesčio įstatymo 9 straipsnio pakeitimo įstatymo. Gal gerbiama V. Kravčionok dar galėtų trumpai pristatyti?

V. KRAVČIONOK (LLRA-KŠSF). Ačiū. Čia dėl Motorinių transporto priemonių, taip?

PIRMININKAS. Jūsų aš ką tik perskaičiau. Papildyti programą dėl...

V. KRAVČIONOK (LLRA-KŠSF). Taip, supratau.

PIRMININKAS. ...siūlomą teisės aktu – šiuo įstatymo projektu.

V. KRAVČIONOK (LLRA-KŠSF). Taip, pristatau. Tiesiog dėl susijusios situacijos su pandemija prašome atidėti vieniems metams mokesčio už transporto registravimo priemonės terminą ir prašome pritarti.

PIRMININKAS. Motorinių transporto...

V. KRAVČIONOK (LLRA-KŠSF). Ir įtraukti į programą.

PIRMININKAS. O komitetas prašo išbraukti. Tai dabar, gerbiami kolegos, kas balsuoja už komiteto nuomonę, tai balsuoja už, kas balsuoja alternatyviai, už V. Kravčionok pataisą, balsuoja prieš. Prašom balsuoti.

Užsiregistravo 111, balsavo 102: už – 52, prieš – 50, pritarta komiteto nuomonei. Jūsų pasiūlymas yra išbrauktas.

Gerbiami kolegos, dėl viso. (*Šurmulyš salėje*) Aš kartoju, mes balsavome už Aplinkos apsaugos komiteto nuomonę ir V. Kravčionok pasiūlymą.

Gerbiamas E. Jovaiša. Prašau per šoninį mikrofoną.

E. JOVAIŠA (*LVŽSF*). Aš prašau mano balsą įskaityti prieš. Labai atsiprašau, mano pultas neveikė balsuojant, kažkodėl blykčioja ištisai. Prašau mano balsą įskaityti prieš. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Kas P. Nevuliui neaišku?

P. NEVULIS (*LVŽSF*). Mano balsą prašau įskaityti prieš.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, prašyčiau dar kartą dėmesio! Siūlau perbalsuoti. Kas už komiteto nuomonę, kad išbrauktume V. Kravčionok pasiūlymą, balsuoja už, kas už V. Kravčionok nuomonę, kad įtrauktume į darbų programą jos klausimą, prašome balsuoti prieš. Balsuojame.

Komentarų neturiu. Gerbiamos V. Kravčionok klausimas lieka darbų programoje. Ačiū.

Dėl viso – J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, kai buvo padaryta nemaža pertrauka svarstant Seimo sesijos darbų programą, matyt, visi įsivaizdavome, kad ji bus rimčiau pakoreguota, atsižvelgiant į karantino aplinkybes, bet ta korekcija tikrai yra nepakankama. Atsirado pirma dalis, kuri skirta kovos su pandemija temai, bet tikrai aš manau, kad tai yra nepakankama, o visi kiti skyreliai liko iš esmės tokie pat. Manau, kad ten taip, kaip surašyta, neatitinka šios dienos dėl pandemijos pastebimai pasikeitusios situacijos.

Kita vertus, mes vis dėlto taip ir nesugebame susitarti dėl tos koncepcijos, ką reiškia sesijos darbų programa, ar tai yra kratynys kaip dabar visų įregistruotų projektų, ar tai yra dokumentas, kuris tikrai atskleistų prioritetus, principus ir kuris nebūtų būtinas tam, kad koks nors projektas atsirastų darbotvarkėje konkrečią Seimo sesijos dieną. Aš manau, kad reikėtų padaryti tą principinį žingsnį kada nors. Dabar toks dokumentas, kokį mes priimame, mažai turi prasmės, tuo labiau kad jame išliko kai kurie ydingi projektai, sakykim, siūlymai keisti nepriklausomos žiniasklaidos rėmimo modelį dabar, tuo sunkiu laikotarpiu, dar sutrikdant tą jų situaciją, todėl aš linkęs susilaikyti, matydamas daug trūkumų šiame projekte.

PIRMININKAS. Dėkojame. K. Glaveckas – nuomonė.

K. GLAVECKAS (*LSF*). Manau, kad iš tikrųjų korekcijų gerumui nėra ribų, bet dėl vieno dalyko. Pritardamas tai korekcijos kryptčiai, aš norėčiau atkreipti dėmesį į dar vieną labai svarbų dalyką, kurio, mano supratimu, trūksta ir būtų gerai, kad jisai atsirastų.

Tai – valstybės ir savivaldybių biudžeto korekcija, nes, vienaip ar kitaip, kadangi mes koreguojame visus skatinimo mechanizmus ir visas lėšas, ne tik skolinimosi, bet viską, būtų labai gerai inventorizuoti daugelį programų, kurios yra perteklinės, nereikalingos ir nefinansuotinos. Jeigu mes peržiūrėtume biudžetą dar pavasario sesijoje, tai, galimas dalykas, aš siūlau, turėtume papildomą instrumentą sutaupyti pinigų ir padidinti finansavimą iš tų visų skolintų lėšų kitiems, labiau naudingiems Lietuvos dalykams. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiami kolegos, daugelį argumentų išsakiau, bet vis dėlto norėčiau pakartoti, kad jeigu jau pasidarome tokią galingą programą dviem sesijoms, tai gal ir dirbkime ne vieną dieną, o dvi dienas per savaitę. Nes, priešingu atveju, tikrai bus nekokie skaičiai – įvykdysime 20 % tos programos ir tada mūsų visi klaus: kodėl klausimai kaip ir įtraukti į darbotvarkę, kaip ir visi laukia kai kurių įstatymų pakeitimų, projektų, o mes paprasčiausiai vykdomė tokią programą, pasakome: galbūt kitais metais, galbūt kitoje kadencijoje, ateis kada nors ir jums eilė.

Įstatymai ne šiaip sau iš oro ateina, nemažai mūsų įstatymų pateikiami mūsų rinkėjų arba yra galbūt kokių nors asociacijų įstatymų projektai, kurie inicijuoti, bet mes taip dirbdami – 20 % vykdydami darbotvarkės, tikrai gadiname savo įvaizdį. Aišku, tikiu, kad ši programa bus patvirtinta, bet aš tai tikrai susilaikysiu.

PIRMININKAS. Dėkojame. Gerbiama R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Aš ištis labai nuoširdžiai tikiu, kad visi pritarisime sesijos darbų programai, nes tai yra kiekvieno iš jūsų įstatymų projektai, neišbraukiant, nė vieno neignoruoiant, į

visus jūsų teikiamus įstatymų projektus žiūrint su didele pagarba. Matyt, kai kas jos net nevartė ir neskaitė, jeigu teigia, kad ten nėra prioritetų, kad ten nėra veiklos kryptių, kad ten nėra numatytų diskusijų ar pranešimų parlamentinės kontrolės pagrindu, premjero, ministrų atsakymai ir taip toliau, ir taip toliau. Juo labiau ir šio laikmečio aktualijos taip pat įtrauktos ir įrašytos. Taip, gyvenimas kiekvieną kartą ir kiekvieną dieną įneša vis naujų pasiūlymų. Ir ši programa nėra *status quo*, į ją bus įrašomi nauji pasiūlymai, todėl manau, kad dirbti pagrindo yra, programa yra gera ir reikalinga mums visiems. Siūlau pritarti.

PIRMININKAS. Gerbiamas A. Matulas. Kolegos, prašyčiau atsisėsti, nes nematyti gerbiamo Antano, pasislepia už jūsų nugaros. Ačiū.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, šioje kadencijoje tikriausiai dauguma opozicijos narių turi tokią liūdną praktiką, kai buvo teikę įstatymų projektus, kuriems nebuvo pritarta ar net buvo neleista įtraukti į darbotvarkę, papildyti programą. Beje, už mėnesio, už kelių savaitių buvo pateikti analogiški projektai, nukopijuoti jau teisingų Seimo narių daugumos ir jie, vienaip ar kitaip, jau priimti. Šiandien keli projektai iš viso nesvarstomi. Tas pats įstatymo projektas dėl vaistų vartojimo, dėl kurio pasisakė Vyriausiasis administracinis teismas, kad ministras viršijo savo įgaliojimus. Ir dabar tą patį patvirtino Vyriausybė savo poįstatyminiu aktu. Tas projektas kabo, už jį reikia balsuoti, bet dauguma ištraukia korteles, ir mes, šiurkščiai pažeisdami Konstituciją, kompensuojame vaistus pagal tvarką, kuri iš esmės prieštarauja Konstitucijai.

Aš linkęs pritarti programai dėl to, kad yra įtraukti siūlymai, dėl kurių mes kalbėjome, bet vėlgi kreipiuosi į daugumą ir prašau, kad bent jau leistų pritarti po pateikimo kai kuriems įstatymų projektams. Štai ketvirtadienį opozicija teiks daug įstatymų projektų ir dėl PVM nereceptiniams vaistams, ir dėl farmakoteknikų, kurie artimiausiu metu, jeigu nepakeisime įstatymo projekto, tikriausiai negalės dirbti. Jeigu jūs, kaip sakoma, žiūrėsite korektiškai ir nesielsite taip, kaip iki šiol elgėtės, tai programai galbūt reikėtų pritarti visiems.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiami kolegos, nuomonės išsakytos. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 118, balsavo 118: už – 75, prieš – 2, susilaikė 41. Darbų programai yra... Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

17.16 val.

Civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 2, 8, 9, 11, 12, 14, 22, 27, 28 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 30¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4661, Nepaprastosios padėties įstatymo Nr. IX-938 28 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4665GR, Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4666GR (pateikimo tęsinys)

Kitas priėmimas. Gerbiami kolegos, projektas Nr. XIIIIP-4661. Čia dėl Prezidento grąžinto įstatymo. Ar mes galime ir apie lydimuosius kalbėti vienu ypu? Galime? Ačiū. Gerai. Tai ir dėl Nepaprastosios padėties tada, ir dėl Vartotojų teisių apsaugos. Aš ir karto noriu informuoti jus, kad ne vėliau kaip kitą posėdžių dieną Seimas balsavimu turi nuspręsti, ar svarstyti grąžintą įstatymą iš naujo, ar laikyti įstatymą nepriimtu.

Alternatyvus balsavimas. Pakartosiu dar kartą. Kas už – įstatymą svarstyti iš naujo, kas prieš – laikyti įstatymą nepriimtu. Supratome visi? Ačiū. Kažkas J. Sabatauskui neaišku. Gerai. Prašom.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Gerbiamas pirmininke, pateikimo stadijoje taip balsuojama. O dabar jau balsavimas yra kitas. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėl turizmo bus vėliau. Čia Civilinės saugos, Nepaprastosios padėties ir Vartotojų teisių.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Mes balsuojame kurioje stadijoje dabar?

PIRMININKAS. Čia pateikimas yra.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Gerai.

PIRMININKAS. Dar kartą kartoju. Gerbiami kolegos, paskutinį kartą skaitau: „Ne vėliau kaip kitą posėdžių dieną Seimas balsavimu turi nuspręsti, ar svarstyti grąžintą įstatymą iš naujo, ar laikyti įstatymą nepriimtu.“ Prašome balsuoti.

Užsiregistravo 121, balsavo 120: už – 79, prieš – 41. Svarstome iš naujo. Dėl komiteto. Ar sutinkate, kad būtų Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas? Ir svarstysime balandžio 28 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

E. GENTVILAS (LSF). Dėl vedimo tvarkos gal galėčiau?

PIRMININKAS. Prašom.

E. GENTVILAS (LSF). Žiūrėkite, nežinau, kas už tai atsakingas. Mūsų kompiuteriuose yra užrašyta – dėl Seimo sesijos darbų programos patvirtinimo. O teikiate balsuoti kitus dalykus. Prašau sutvarkyti. Kartais per...

PIRMININKAS. Dovanokite, aš neturiu ten akių. Aš neturiu. Ar sutinkame, jeigu neaiškus buvo įrašas kompiuteryje, perbalsuoti? Sutinkame? Gerbiami kolegos, dar kartą... Prašau. Šis klausimas dabar užrašytas teisingai. Visi trys yra užrašyti. Balsuojame iš naujo. Prašom. Balsuojame. (*Balsai salėje*) Ar svarstyti iš naujo, ar laikyti nepriimtu? Jeigu svarstome iš naujo, balsuojame už, jeigu laikome nepriimtu, balsuojame kitaip.

Užsiregistravo 121, balsavo 118: už – 77, prieš – 41. Įstatymą siūlome svarstyti iš naujo.

Skiriamas Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Sutinkate bendru sutarimu? Ačiū. Svarstome balandžio 28 dieną. Sutinkate? Dėkoju. Ačiū.

Jurgis dar turi pastabų. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Nesupratau, kodėl dėl kainų nustatymo nacionalinis saugumas? Čia juk yra ekonominiai procesai reguliuoti ar nereguluoti kainas. Tai aš siūlau Ekonomikos komitetą.

PIRMININKAS. Noriu pasakyti, kad šitas komitetas buvo skirtas prieš tai, ir mes turime skirti tą patį komitetą. (*Balsai salėje*)

J. RAZMA (TS-LKDF). Jeigu padarėme...

PIRMININKAS. Prašau. V. Bakas.

V. BAKAS (MSNG). Iš tiesų pastaruoju metu Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas išgyvena krizę idėjų, darbotvarkės, bet iš tikrųjų tai nieko bendro su nacionaliniu saugumu neturintis klausimas, tai yra nesusipratimas. Turi būti Ekonomikos komitetas, Biudžeto ir finansų komitetas.

PIRMININKAS. Bėda ta, kad visą laiką skirdavome tą patį komitetą, kuris prieš tai buvo. (*Balsai salėje*) Ačiū.

17.21 val.

Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1360 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4522(2) (priėmimo tęsinys)

Gerbiami kolegos, kitas darbotvarkės klausimas – Pensijų kaupimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4522. Tik balsavimas. Balsuojame. Motyvai išsakyti, lieka tik balsavimas. Priėmimas. (*Balsai salėje*) Pensijų kaupimo įstatymas Nr. XIIIIP-4522(2).

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 120 Seimo narių, balsavo 120: už – 74, prieš – 11, susilaikė 35. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

17.23 val.

Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 3, 4, 8, 10, 12, 18, 22, 23, 26, 28, 38 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4523(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės klausimas – Pensijų kaupimo įstatymo 3, 4, 8, 10, 12, 18, 22, 23, 26, 28, 38 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4523(2). Priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 122, balsavo 122: už – 75, prieš – 5, susilaikė 42. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

17.23 val.

Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 42 ir 47 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4524(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas įstatymas – Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 42 ir 47 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4524(2). Priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 123, balsavo 123: už – 75, prieš – 4, susilaikė 44. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

17.24 val.

Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 27 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4525(2) (priėmimo tęsinys)

Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 27 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 122, balsavo 122: už – 75, prieš – 4, susilaikė 43. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

17.25 val.

Europos Sąjungos institucijų darbuotojų ir Europos Parlamento narių pensinių teisių išsaugojimo ir perkėlimo įstatymo Nr. XI-473 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4526(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas įstatymas – Europos Sąjungos institucijų darbuotojų ir Europos Parlamento narių pensinių teisių išsaugojimo ir perkėlimo įstatymo Nr. XI-473 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4526. Priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 119, balsavo 119: už – 77, prieš – 4, susilaikė 38. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

17.27 val.

Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo Nr. VIII-1212 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4527(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas – Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4527. Priėmimas. Balsuojame. Tuoj pakeisime. Atsiprašau, sustabdome balsavimą. Nespėjame keisti. Greitai balsuojame.

Gerbiami kolegos, kartoju – Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4527. Priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 120, balsavo 120: už – 75, prieš – 3, 42 susilaikė. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

17.28 val.

Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4482(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas – Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4482. Priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 118, balsavo 118: už – 84, prieš – 2, susilaikė 32. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

17.29 val.

Mokesčių už pramoninės nuosavybės objektų registravimą įstatymo Nr. IX-352 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4667(2), Dizaino įstatymo Nr. IX-1181 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4668(2), Patentų įstatymo Nr. I-372 31 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4669(2), Prekių ženklų įstatymo Nr. VIII-1981 54 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4670(2) (svarstymo tęsinys)

Ar mes Mokesčių už pramoninės nuosavybės objektų registravimą įstatymo, Dizaino įstatymo, Patentų įstatymo, Prekių ženklų įstatymo projektams galime po svarstymo bendru sutarimu pritarti? (*Balsai salėje*) Dėkoju, pritarta.

Pradedame priėmimo stadiją. Pastraipsniui. Mokesčių už pramoninės nuosavybės objektų registravimą įstatymo 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4667, Dizaino įstatymo 32 straipsnio pakeitimo, Patentų įstatymo 31 straipsnio pakeitimo ir Prekių ženklų įstatymo pakeitimo įstatymo projektų priėmimo procedūra. Einame po vieną iš eilės.

17.29 val.

Mokesčių už pramoninės nuosavybės objektų registravimą įstatymo Nr. IX-352 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4667(2) (priėmimas)

Dėl projekto Nr. XIIIIP-4667. 1 straipsnio priėmimui galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. 2 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl viso. Nėra užsirašiusių. Balsuojame. Čia dabar vyksta balsavimas dėl projekto Nr. XIIIIP-4667. Mokesčių ir pramonės...

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 120, balsavo 119: už – 116, prieš – 1, susilaikė 2. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

17.31 val.

Dizaino įstatymo Nr. IX-1181 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4668(2) (priėmimas)

Dizaino įstatymo 32 straipsnio pakeitimas. Mes galime eiti pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio. Galime priimti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) 2 straipsnį galime priimti bendru sutarimu? Dėkoju. Priimta. (*Balsai salėje*) Permetėme, yra. Rodo kompiuteris, gerai.

Motyvai. Motyvų nėra. Balsuojame, priėmimo stadija.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 115, balsavo 115: už – 114, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

17.32 val.

Patentų įstatymo Nr. I-372 31 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4669(2) (priėmimas)

Patentų įstatymo 31 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto priėmimas. Galime eiti pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio galime sutarti bendru sutarimu? Priimta, ačiū. Dėl 2 straipsnio galime sutarti bendru sutarimu? Priimta, ačiū. Dėl viso nėra užsirašiusių. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 118, balsavo 118: už – 117, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas yra priimtas. (Gongas)

17.33 val.

Prekių ženklų įstatymo Nr. VIII-1981 54 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4670(2) (priėmimas)

Prekių ženklų įstatymo 54 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4670. Priėmimo stadija. Galime kalbėti dėl 1 straipsnio priėmimo bendru sutarimu? Dėkoju, priimta. Dėl 2 straipsnio. Galime priimti bendru sutarimu? Ačiū, priimta. Motyvai dėl viso. Nėra užsirašiusių, balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 120, balsavo 119: už – 117, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymas yra priimtas. (Gongas)

17.34 val.

Naujojo koronaviruso (COVID-19) sukeltų pasekmių poveikio Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymo taikymui įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4711(2) (svarstymo tęsinys ir priėmimas)

Gerbiami kolegos, Naujojo koronaviruso sukeltų pasekmių poveikio Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymo taikymui įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4711. Po svarstymo nuomonės išsakytos. Galime balsuoti.

Užsiregistravo 121 Seimo narys, balsavo 121 Seimo narys: už – 93, prieš nėra, susilaikė 28. Pritarta po svarstymo.

Gerbiami kolegos, priėmimo stadija. Galime pastraipsniui. 1 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju. 2 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju. 3 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū. 4 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju.

Dėl 5 straipsnio yra J. Sabatausko pasiūlymas. Gal gerbiamas J. Sabatauskas pristatys savo pasiūlymą?

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, pateikimo stadijoje aš kalbėjau apie tai, kad Lietuvos Konstitucija nenumato įstatymų leidybos delegavimo kitoms institucijoms, tai yra įstatymus pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją priima tik Seimas. Čiagi Seimo priimto įstatymo normas pavedame keisti Vyriausybei. Taip jau buvo ne vienas Konstitucinio Teismo nutarimas dėl panašių normų ir Konstituciniame Teisme visos jos pripažintos prieštaraujančios Konstitucijai. Keisti terminus galima tik kitu įstatymu, todėl siūlau visai atsisakyti 4 straipsnio. Dabar iš tikrųjų, jeigu mums šito įstatymo reikia keisti terminus dėl to, kad dabar vyksta karantinas, o ten numatyta, kad būtent per karantino laikotarpį ir dar tris mėnesius po karantino nėra pareigos inicijuoti bankrotą ar restruktūrizavimą ir panašiai, tai jeigu to termino ne-

pakaks, aš manau, Vyriausybė gana greitai gali kreiptis į Seimą. Ir Seime, kaip ir šiandien mes – ryte pateikimas, po pietų svarstymas ir priėmimas, tas terminas būtų pakeistas, jeigu iš tikrųjų atsiranda tokia būtinybė. Bet priimti Konstitucijai prieštaraujančio straipsnio tikrai mes negalime. Ne tik dėl to, kad įstatymų leidybos negalima deleguoti, bet ir dėl valdžių padalijimo principo pažeidimo bei asmenų teisių suvaržymo. Siūlau išbraukti 4 straipsnį dėl įgyvendinimo, nes jis tikrai nepakenks įstatymui.

PIRMININKAS. 5 straipsnis, ne 4 straipsnis.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Pradinėje studijoje buvo 4 straipsnis. Todėl tikrai nepakenks tas išbraukimas visai šio įstatymo projekto esmei.

PIRMININKAS. Dėkojame. Dėl pasiūlymo. S. Gentvilas. Atsisako. A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Gerbiami kolegos, nedarykime klaidos, nes vis tiek, jeigu kas nors kreipsis į Konstitucinį Teismą, šita norma bus pripažinta negaliojanti. Tai žinome, kad ne vieną kartą Konstitucinis Teismas pasisakė – įstatymus taiso Seimas, ne Vyriausybė. Pratesti įstatymo galiojimą, sustabdyti jį, pakeisti gali tik Seimas. Tai čia paprasčiausiai mes davėme priesaiką, mes turime vykdyti Konstituciją ir įstatymus. Jeigu apie tai kalbame, tai reikia padaryti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiami kolegos, dabar balsuojame, ar pritarti J. Sabatausko... Atsiprašau, A. Skardžius. Nepastebėjau, atsiprašau.

A. SKARDŽIUS (*LSDDF*). Ačiū, pirmininke. Aš manau, kad tie kolegų išsakyti argumentai neatitinka tikrovės. Šiandien po balsavimo dėl Konstitucinio Teismo teisėjų kas antras įstatymas bus neatitinkantis Konstitucijos. Mes niekuo nerizikuojame.

PIRMININKAS. Dėkojame. Gerbiami kolegos, kas pritaria J. Sabatausko pasiūlymui, balsuoja už, kas turi nuomonę, balsuoja kitaip.

Užsiregistravo 116, balsavo 115: už – 51, prieš – 18, susilaikė 46. Pataisai nepritarta.

Dėl viso. 5 straipsniui mes galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju. Ne? Balsuojame dėl 5 straipsnio. Kas pritariate 5 straipsniui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate kitaip.

Užsiregistravo 120, balsavo 120: už – 70, prieš – 35, susilaikė 15. 5 straipsnis yra priimtas.

Dabar dėl viso. A. Vinkus. Prašom. Motyvai dėl viso.

A. VINKUS (*LSDDF*). Gerbiamieji, turbūt mums netenka įrodinėti, kad mus užklupo labai sunkių išbandymų laikotarpis – nuo globalinio masto sveikatos problemų iki masinio verslo paralyžiavimo ir jo likvidumo problemų. Sprendžiant sveikatos sistemos problemas, pagrindinė našta besąlygiškai tenka Lietuvos medikams su Sveikatos apsaugos ministerija priešakyje, o sprendžiant finansines problemas – Finansų ministerijai.

Kartu su įvairiomis pagalbos verslui priemonėmis visos šalys svarsto papildomas alternatyvas, kurios labiau išplėstų verslo nemokumo problemoms spręsti taikomas priemones. Panašiu keliu eina ir Lietuva. Iš įvairių šaltinių žinome, kad Valstybinė mokesčių inspekcija yra sudariusi sąrašą įmonių, kurioms automatiškai taikomos pagalbos priemonės – atleidimas nuo delspinigių, netaikymas mokesčių išieškojimų ekstremalios situacijos metu, mokesčių mokėjimo nukėlimas, mokesstinės paskolos sudarymas be palūkanų ir kita.

Gerbiamas finansų ministras šiandien dalykiškai siūlė dar papildomas priemones, kurios padėtų verslui išsilaikyti šiomis nelengvomis sąlygomis. Įstatymo projekte siūlomas laikinas juridinio asmens pareigos kreiptis į teismą dėl restruktūrizavimo arba bankroto bylos iškėlimo, arba bankroto proceso vykdymo ne teismo tvarka sustabdymas. O kreditoriui inicijuojant nemokumo procesą nustatomas ilgesnis terminas susitarimui dėl pagalbos sudaryti, atsižvelgiant į visoje Lietuvoje paskelbtą karantiną, suteiks daugiau laiko ir galimybių sąžiningam verslui įveikti finansinius sunkumus ir išsaugoti juridinio asmens mokumą. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, nors galbūt yra šiame projekte kai kurių nuostatų, kurios gali būti tam tikromis aplinkybėmis naudingos, jeigu užtrunka, kaip čia buvo minėta, Vyriausybės pagalbos skyrimas, bet šį klausimą pati Vyriausybė pirmiausia gali išspręsti, kad tų klausimų sprendimas neužtruktų. O vis tiek išlieka įspūdis, kad šis projektas pirmiausia parengtas tam, kad S. Skvernelio Vyriausybė galėtų raportuoti, kad per mūsų darbo laikotarpį, besibai giančią kadenciją, beveik niekas iki galo nebankrutavo.

Nutolinus tuos terminus ir dar antikonstituciniu būdu Vyriausybei suteikus tą terminą prasižesti iki kadencijos pabaigos, akivaizdu, kad bankroto procesai iki galo neįvyks, bet ar visais atvejais iš to bus naudos? Aš abejoju. Tam ir yra terminai nustatyti, kad būtų apginti kreditorių interesai, nes tęsiantis turtas ir lėšos neretai yra iššvaistoma papildomai ir kreditoriai patiria daug papildomų praradimų. Dėl to aš manau, kad projektas tikrai turi esminių trūkumų ir negalima balsuoti už tokį projektą, koks jis dabar liko po visų pataisų svarstymo.

PIRMININKAS. V. Poderys.

V. PODERYS (MSNG). Dėkui, pirmininke. Pasisakau už įstatymo projektą. Jis yra reikalingas, nes pavojingai daug įmonių patenka į nemokumo zoną ir taip kitas veiksmas yra bankrotas. Tiesiog kaip išvadų teikėjas ir Ekonomikos komitete nagrinėjęs šį klausimą turiu konstatuoti, kad be reikalo toks svarbus klausimas yra svarstomas ypatingos skubos tvarka, nes šis įstatymas turi būti kartu skaitomas ir nagrinėjamas su originaliu Juridinių asmenų nemokumo įstatymu, ko mes nedarėme. Todėl tiesiog anonsuoju, kad, ko gero, dar grįšime prie to klausimo. Kaip visada ypatingos skubos įstatymai yra koreguojami po vienos kitos savaitės. Dėkui.

PIRMININKAS. Gerbiamas E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, iš tiesų ką mes gelbėsime? Galbūt vienai kitai didesnei įmonei padėsime, bet paprastai prie tų didesnių įmonių per įvairias subrangas dirba mažos įmonės, o joms niekaip nepadėsime, nes leidžiame neva derėtis ir neaišku, kaip tos derybos baigsis, nes dažniausiai visada per derybas iniciatyvos imasi stambieji, o atsakomybę ir visas problemas bando užmesti smulkiesiems. Iš tikrųjų tai nieko nepadės.

Įstatyme taip pat nėra numatyta, ar tikrai tos problemos atsiranda dėl įvairių epidemijos sukeltų pasekmių, ar jos šiaip atsiranda – dėl ūkininkavimo problemų. Įsivaizduokite, jeigu dabar kokia nors įmonė specialiai nori sukelti problemų savo subrangai ir iš to gauti pinigų, ar tikrai tokią įmonę reikia gelbėti? Įsivaizduokite, kaip dirba statybų sektorius. Dažniausiai statybų sektorius dirba per subrangą. Aišku, didžiosios statybų įmonės, kurios gauna galutinį pelną ir rezultatus iš pardavimo objektų, nenukentės, bet nukentės tie, kurie dirba per subrangą: mažesnės įmonės, kurios atvažiuoja iš regionų dirbti, kurios ir taip patiria didžiausius kaštus, kad statytų čia namus. Savaiame suprantama, jos bus tos kraštinės, kurioms bus sukurtos problemos dėl to įstatymo.

Taip, mes laiką patempsime, mes galbūt pagelbėsime Vyriausybei, kol ji dar po poros mėnesių paleis paramos mechanizmus, bet kodėl Seimas turi priimti atsakomybę už tai? Tegul Vyriausybė pati ir vyniojasi. Reikia paskatinti, kad ji greičiau priimtų sprendimus, o ne taip, kad mes galėtume suteikti galimybę, o jūs dabar porą mėnesių ieškotumėte išeičių. Aš tikrai nepritarisiu šiam įstatymo projektui.

PIRMININKAS. M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (MSNG). Akivaizdu, kad dabartinės krizės sąlygomis šis projektas tikrai yra reikalingas, daug įmonių karantino laikotarpiu susiduria ir dar susidurs su nemokumo problemomis. Rytinėje dalyje, rytiniame posėdyje finansų ministras aiškiai įvardijo, kad trijų mėnesių laikotarpis atskirais atvejais galės būti prailgintas priklausomai nuo sektoriaus problematikos. Buvo išanalizuoti įvairūs variantai ir net iki po šešių mėnesių prailginimo.

Šis projektas ir reikalingas, kad įmonės gebėtų ir turėtų laiko rasti verslui palankius ekonominius sprendimus. Vis dėlto privalome atkreipti dėmesį ir į tai, kad smulkusis verslas iš tiesų skundžiasi, kad jų nepasiekia reali finansinė pagalba, susidaro vaizdas, kad tokios institucijos kaip „Invega“ neturi pakankamai resursų situacijai valdyti. Taip pat girdime, kad smulkieji verslai, kurie sumoka didelę dalį mokesčių į biudžetą, juose dirba didelė dalis mūsų šalies darbuotojų, ne tik kad nesulaukia finansinių paskolų, bet ir siūlomos sumos yra aiškiai per menkos.

Kita vertus, bankų reikalavimai ir biurokratija nėra kiek nesumenko, bet gal net ir padidėjo šiame kontekste. Dėl ankstesnių kreditų dar bandoma ką nors daryti, o gauti naujus kreditus yra faktiškai misija neįmanoma, ir viešojoje erdvėje, ką girdėjome ir vakar per televiziją, yra skelbiama, kad Lietuvos vis dar nepasiekia skolintos lėšos iš Europos fondų, o jų palūkanos kelis kartus didesnės negu, pavyzdžiui, Vokietijos. Iš tiesų tikiuosi, kad tai tik pradinis projektas, bet kiti projektai, kurie taip pat yra būtini, seks paskui jį.

PIRMININKAS. Dėkojame. M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, pirmininke. Mieli kolegos, man atrodo labai simboliška, kad mes diskutuojame apie tai, kaip švelninti bankrotą verslui, o ne apie tai, kaip jam padėti išgyventi. Jeigu suteiksime visas priemones, instrumentus, reikalingus verslui išgyventi šį sunkų laikotarpį, nereikėtų tokių įstatymų pakeitimų, kurie jam padėtų, na, gal nenumirti ar numirus galbūt kaip nors susitvarkyti reikalus paprasčiau ir greičiau. Iš tiesų mes turime koncentruotis į skubią pagalbą, likvidumo pagalbą subsidijomis darbo užmokesčiui, greitesniais atsiskaitymais, įskaitymais, o ne bankroto procedūrų švelninimu. Man atrodo, mes pradedame visiškai ne nuo to galo ir ne tuos klausimus sprendžiame. Užuoť mes čia, Seime, sėdėtume ir kalbėtume, kaip padėti verslui išgyventi, man atrodo, na, mes tada galėtume ir nekalbėti apie tai, kaip jam padėti sušvelninti bankroto procedūrą. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerbiamas S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiami kolegos, šiandien ryte išgirdome visiškai kraupius skaičius. Premjeras iš tribūnos pasakė šiuos skaičius, kad Lietuvoje jau yra 200 tūkst. ligos ir motinystės atostogas pasiėmusių gyventojų, kurių fiziškai nėra darbo vietoje. Dar 300 tūkst. jau turi prastovas. Papildomai apie 50–60 tūkst. savarankiškai dirbančių. Bedarbių nuo krizės pradžios jau padaugėjo 20 tūkst. Tai yra 600 tūkst. Lietuvos dirbančiųjų šiandien nėra darbe iš 1 mln. 300 tūkst. Tai beveik 40 % Lietuvoje dirbančiųjų nebedirba. Per metus vidutiniškai bankrutuoja 1,5–2 tūkst. įmonių. Šiandien COVID pakenktų įmonių sąrašą jau daugiau kaip 50 tūkst.

Taip, šis įstatymas yra, kaip gerbiamas V. Poderys sakė, kompresas *nabašnykui*, bet tai yra žingsnis į priekį. Šis įstatymas turėjo būti žymiai žymiai žymiai turiningesnis. Per spartą mes nieko nepadarėme su juo. Bet tai yra žingsnis į priekį. Šiame įstatyme turėjo atsirasti ir tokie dalykai, kad „Invegos“ garantijos prieinamos turi būti ir restruktūrizuojamoms įmonėms. Kas šiandien paklius į COVID sąrašą ir pradės restruktūrizavimą, jau nebegalės pretenduoti į „Invegos“ priemones. Vadinasi, į apyvartines lėšas. Jeigu mes ištesime nemokumo procedūrą, bankroto procedūrą, ten įmonės nesulauks valstybės pagalbos.

Šiame įstatyme taip pat turėjo būti parašyta Europos Komisijos leista 800 tūkst. eurų valstybės pagalba, nes „Sodra“, Mokesčių inspekcija nevienareikšmiškai vertina įmonių nemokumą ir kreditorių sąrašą esančioms įmonėms irgi pradės netaikyti *pilnos* apimties 800 tūkst. eurų valstybės pagalbos. Tai yra dalykai, kurie išlaikytų tas 50 tūkst. įmonių, kurios galbūt pereis į restruktūrizavimą, nes šis įstatymas šitų dalykų nepaminėjęs. Jis apgina tikrai įmonės vadovą dėl jo pareigų, kurios... na, pradėti inicijavimą, apriboti dalykus, bet neišlaikys šių įmonių virš vandens paviršiaus.

PIRMININKAS. Laikas! Dėkojame. Ir A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Aš manau, kad jokie patys baisiausi skaičiai neleidžia nevykdyti Konstitucijos ir įstatymų. Juo labiau čia visi sėdintys davė priesaiką. Cituoju Konstitucijos 67 straipsnį: „Seimas (neskaitau visko, ką daro) leidžia įstatymus.“

94 straipsnis: „Lietuvos Respublikos Vyriausybė tvarko krašto reikalus, vykdo įstatymus, Seimo nutarimus, koordinuoja ministerijų ir kitų įstaigų veiklą, rengia valstybės biudžetą, rengia ir teikia Seimui svarstyti įstatymus, užmezga diplomatinis santykius ir vykdo kitas pareigas.“

Nėra nuostatos, kad Vyriausybė leidžia, tvarko, keičia įstatymus. Elementaru! Visi buvote padėję ranką tribūnoje ant Konstitucijos ir davėte priesaiką. Tai ir kviečiu laikytis priesaikos, nes tai yra konstitucinė nuostata. Ne opozicijos sugalvoti dalykai, ne dar ko nors. Todėl negalima pritariti tokiems įstatymams, kur akivaizdžiai mes norime pažeisti savo duotą priesaiką. Aš laikysiuosi priesaikos.

PIRMININKAS. Dėkojame. Gerbiami kolegos, nuomonės yra išsakytos. Balsuojame. Vyksta balsavimas dėl projekto Nr. XIII-4711.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 113, balsavo 112: už – 80, prieš – 4, susilaikė 28. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

17.55 val.

Turizmo įstatymo Nr. VIII-667 2, 15 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIII-P-4694GR (priėmimas)

Turizmo įstatymo 2, 15 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 17¹ straipsniu įstatymo projekto priėmimas. Gerbiami kolegos, prašyčiau dėmesio! Dabar bus pirmas balsavimas. Grąžinto įstatymo priėmimo metu pirmiausia balsuojama, ar priimti visą įstatymą be pakeitimų. Supratote? Motyvai. Prašau. M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Mieli kolegos, man atrodo, čia jau gerai išdiskutuotas klausimas ir reikia tiesiog teikti naują įstatymo projektą, kuris tinkamai sureguliuotų ir subalansuotų išpareigojimus klientams ir tinkamai subalansuotų galimybes kelionių organizatoriams, nes taip, kaip dabar yra, mūsų laukia bankrotų virtinė. Taigi mes turime, man atrodo, pritarti veto šiuo momentu ir teikti naują įstatymo projektą kuo greičiau, kad jis išspręstų kelionių organizavimo sektoriaus problemas, nes ten problemos aštrios, karštos ir greičiausiai turėsime problemų mes visi, jeigu tos problemos nebus išspręstos.

PIRMININKAS. J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Mano kolega Mykolas čia turbūt netiksliai užsirašė, nes jis turėjo ginti, kad priimtume projektą be Prezidento pataisų. Žinoma, dėl šio projekto Prezidento pataisos yra nereikšmingos, yra tik data pakoreguota, o tiek Prezidentas, tiek mes, anksčiau priimdami įstatymą, vieningai sutarėme, kad kuponai reikalingi, galbūt atsiras vienas kitas žmogus, kuris pasiinaudos ta priemone, bet aš asmeniškai didelių iliuzijų nepuoselėju. Vis tiek yra pasklidusi žinia, neaišku, kaip toliau beišsilaikys turizmo verslas. Žmogui imti kuponus gali neatrodyti labai patrauklu. Jam patogiau vis dėlto gauti pinigus ir toliau, jeigu jis nori kokią nors kelionę užsisakyti, tada žiūrėti, kokie čia rinkos dalyviai ką begali siūlyti ir kas pigiau pasiūlys, nebūtinai tas, kuris prieš tai buvo pardavęs jam kelionę. Bet, kaip sakiau, vis tiek kažkiek galbūt naudosis ta kuponų sistema, čia yra susitarimo pagrindu siūloma kuponų numatyti, ne prievartiniu būdu, tai su Prezidento pasiūlyta data, manau, galima sutikti, tai yra balsuoti prieš tai, kad priimtume projektą be Prezidento pataisų, nes pirmas balsavimas bus dėl to, todėl kviečiu balsuoti prieš šioje studijoje.

PIRMININKAS. Dėkojame. P. Urbšys.

P. URBŠYS (MSNG). Akivaizdu, kad šioje sudėtingoje situacijoje valstybė turi įsikišti į santykių tarp vartotojo ir verslo. Šiuo atveju prezidentūra iš tikrųjų demonstruoja tą suvokimą, skirtingai negu prieš tai vetavusi įstatymą, kuris irgi nustato valstybės įsikišimo galimybes į verslo santykių su vartotoju. Tikrai man vis dėlto kyla klausimas, kodėl buvo taip išskirtas vienas verslo sektorius – turizmo? Nejaugi jūs manote, kad tie sutrikę santykiai tarp vartotojo ir verslo yra tik turizmo sektoriuje? Kai yra vis dėlto išskiriami tikrai vieni, nejučiomis susidaro įspūdis, kad kažkas yra negerai. Kodėl būtent į tuos buvo atkreiptas dėmesys tos pačios Vyriausybės? Man tai asmeniškai kelia daug klausimų ir aš džiaugiuosi dėl Prezidento veto ir mus, Seimo narius, savotiškai tai priverstų atsigręžti atgal ir ištaisyti klaidą.

PIRMININKAS. Dėkojame. E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tikrųjų šis paketas eina kaip pavyzdys, kai mes darome per skubėjimą tam tikrą broką, gerai neapgalvojame. Tai iš tikrųjų tokia ceitnotinė situacija, kai galbūt šiek tiek geriau šiame projekte bus negu be nieko, bet iš esmės nieko gero. Vėlgi čia jau buvo kalbėta, ar tikrai žmonės skubės pasiimti kažkokių kuponų, kai neaišku, ar apskritai turizmo įmonės tai išgyvens. Antras klausimas kyla, kadangi nekalbėsiu dėl kito klausimo, pačioms turizmo kompanijoms, ar verta čia kankintis, nes yra priimtas toks įstatymas, iš esmės jos turi vykdyti išpareigojimus, jeigu eis visi atsiimti pinigėlių, taip tu pasikankinsi, bet neišgyvensi. Tai du dalykai, kurie yra pakankamai blogi.

Manychiau, kad vienintelis gelbėjimas šiuo atveju buvo, kaip ir pasielgė kitos šalys, suprasdamos, kad arba šiam verslui sukuriame problemų, arba duodame lėšų, kad jis išgyventų ir galėtų atsiskaityti, nes, priešingu atveju, turizmo verslas turės kitų galimybių, galbūt paslėptų: verslą uždaryti, paskelbti bankrotą, bet tikėtis vėl atgimti iš naujo, galbūt išsaugoti lėšas, kurios yra pervestos kažkur tolyn, tartis su tomis kompanijomis, kurios priima tuos verslus, ir vėl po kiek laiko

pradėti savo verslą iš naujo, negu būtų sudarytos galimybės per tam tikrą laiką tikrai atsiskaityti, galbūt ištęsti tą laiką per šešis mėnesius. Beje, tai kai kurios šalys daro. Šiandien mes girdėjome, kad kelios šalys, nors ir Europos Sąjungos šalys, tai daro. Ištęsia atsiskaitymo laiką ir tikisi, kad tos kompanijos per ilgą laiką galės atsiskaityti.

Iš tikrųjų šis įstatymas sukels problemų, bet tikėkimės, kad kuponai vis dėlto veiks.

PIRMININKAS. Dėkojame. A. Kupčinskas.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tiesų priimdami šitą veto realiai situacijos nepakeisime. Šioje situacijoje man yra keistas pirmiausia Vyriausybės pasyvus vaidmuo, nesiūloma jokia išlyga, o tarp nuomininkų ir nuomotojų... siūloma mokėti subsidiją ir taip spręsti jų santykių klausimą. Todėl man tikrai atrodo nepriimtina dabartinė situacija, kai kelionių organizatoriai, kurie prisiima nemažai rizikos, tiesiog paliekami vieni savo kovoje su... Ne kovoje, bet, galima sakyti, santykiuose su klientais. Todėl siūlyčiau, jeigu bus pritarta Prezidento veto, iš karto bandyti registruoti kitas įstatymo pataisas, kurias siūlo ir Lietuvos turizmo asociacija, galbūt numatyti trijų mėnesių terminą. Išties eiti ir kitų Europos Sąjungos valstybių pavyzdžiu ir spręsti šiuos klausimus.

PIRMININKAS. Čia buvo pasisakymas už. R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (MSNG). Gerbiami kolegos, prisiminkime, kaip mes balsavome praėjusį kartą, visokių pataisų patys prifantazavome. Tas projektas, kuris atėjo iš Vyriausybės, yra pakitęs. Bet man atrodo, kad šiuo įstatymu mes padarėme tikrai vieną klaidą, kad įvedėme kitokį kompensavimo verslui ar pagalbos mechanizmą. Visiems kitiems mes iš esmės siūlome valstybės pagalbą, palūkanas ar ką nors, bankinę pagalbą – kaip valstybės pagalbą. O čia mes įteisiname pagalbą iš vartotojų pusės. Nė vienam verslui taip nedarome. Ką, kiti verslai neturi tokių pačių problemų, kad negali įgyvendinti įsipareigojimų, nukeliami kokie nors kontraktai, namų pardavimai ir taip toliau? Tą patį turime, bet mes jiems nesiūlome įteisinti tokio mechanizmo, kad palaukite, gal mes ką nors kitą pasiūlysimė arba po kiek metų, dabar mes avanso nepervesime ar dar kas nors.

Mes apsispręskime, koku būdu gelbėjame tas įmones: ar valstybės pagalba, subsidijomis, ar vartotojų interesais. Čia mes padarome tokį mišinį ir pažeidžiame tokį principą tikrai šiuo atveju vieno verslo naudai. Ta pagalba turėtų būti visiems verslo subjektams, ta pati logika. Todėl Prezidentas iš dalies tą dalyką mums taiso ir reiktų jį palaikyti.

PIRMININKAS. S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, klausausi ir truputį stebiuosi, nes nematau ir negirdžiu nė vieno pasisakymo iš valdančiųjų pusės, kokia yra jų nuomonė šiuo ir galbūt kitais klausimais. Yra premjeras, keli ministrai, na, sėdi, tyli, tarsi darbo nebūtų. Pajuokaudamas galiu pasakyti, kol neišgirsiu bent jau gerbiamos L. Staniuvienės nuomonės, negaliu balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkojame už pareikštą nuomonę. Gerbiami kolegos, nuomonės yra išsakytos. Netrukus kviesiu balsuoti už gražintą įstatymą – Turizmo įstatymo 2, 15 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 17¹ straipsniu įstatymo projektą Nr. XIII P-4694 GR. Skaitau Statuto 167 straipsnį: „Gražinto įstatymo priėmimo metu pirmiausia balsuojama, ar priimti visą įstatymą be pakeitimų.“ Lieka toks, kokį priėmė Seimas, jeigu bus balsuota daugiau balsų už negu prieš. Reikia 71 balso. Prašom balsuoti.

Gerbiami kolegos, užsiregistravo 109, balsavo 106: už – 7, prieš – 71, susilaikė 22. Kiek? 77, atsiprašau, taip.

Gerbiami kolegos, dabar skaitau trečią pastraipą: „Jeigu įstatymas be pakeitimų nepriimtas, balsuojama, ar priimti įstatymą su visomis Respublikos Prezidento teikiamomis pataisomis ir papildymais.“ Supratome visi? Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 114, balsavo 113: už – 112, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas su pataisomis yra priimtas. (*Gongas*)

18.08 val.

Civilinio kodekso 6.751 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4693GR (priėmimas)

Kitas gražintas įstatymas – Civilinio kodekso 6.751 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Skaitau jau išmoktą pirmą dalį: „Gražinto įstatymo priėmimo metu pirmiausia balsuojama, ar priimti visą įstatymą be pakeitimų.“ Yra užsirašiusių kalbėti už. P. Urbšys. Prašom. Atsisako. Dėkoju. J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Šiame balsavime, kad ir kaip būtų gaila, mano supratimu, nėra gerų variantų, kaip balsuoti. Žinoma, tie, kurie siekia sterilaus teisinio švarumo, gali sakyti, kad iš tikrųjų Prezidentas pagrįstai pareiškė pastabų, kad tokia nuostata taip nuogai įrašyta, kaip dabar yra iki Prezidento vetavimo, kad šeši mėnesiai, be jokių išlygų, ji yra tokia sukelianti dviprasmiškų dalykų. Bet, man atrodo, visi suprantame, ir kurie balsavo už tokią nuostatą, greitosiomis įrašyta, kad tai yra suprantama kaip laikinas dalykas karantino laikotarpiu ir ilgai nelaukiant, jei tokia ji būtų priimta, reikėtų ją taisyti. Todėl, aš manau, šiuo atveju, kad ir kaip Seimas balsuotų dėl veto, prie šio Civilinio kodekso reikės grįžti. Nes jeigu atmesime veto, kaip sakiau, reikia teisiškai tvarkyti tą nuostatą. Jeigu priimsime veto, aš manau, tiesiog sugrąžinti besąlygiškai 14 dienų yra per stiprus smūgis verslui, ir tai nėra kompromisas, kurį, beje, galėtų pripažinti ir vartotojų organizacijos, kurios siūlė galimybę pratęsti iki trijų mėnesių viešojoje diskusijoje, kai teko dalyvauti. Manau, kad vis tiek prie to klausimo, kad ir kaip balsuotume, artimiausiu metu turėsime grįžti.

PIRMININKAS. Ir S. Gentvilas. Prašau.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas R. J. Dagys prieš tai kalbėdamas retoriškai paklausė, ar turizmo sektorius yra išskirtinis, kad turėtume jį gelbėti. Gerbiamas Rimantai, rytoj Vyriausybėje bus svarstomas įstatymo projektas dėl renginių organizatorių ir ten yra numatoma, kad kultūrinių, sportinių renginių organizatoriams bus leidžiama per 12 mėnesių iš naujo surengti renginį, o per 12 mėnesių nesurengus vartotojams pinigų gražinti 12 mėnesių plius 14 dienų. Tai jeigu mes manome, kad turizmo sektorius čia kažkuo išskirtinis, tai rytoj Vyriausybėje yra svarstoma kultūros, sporto renginių organizatorių teisė negražinti pinigų visus metus. Čia aš nematau turizmo sektoriaus išskirtinumo, aš vėl sakau, gal Vyriausybė turi gelbėjimo paketą turizmo sektoriui, bet prisidedu prie S. Jovaišos, kuris atkreipė dėmesį.

Gerbiami valdantieji, kalbėkite, šiandien darbdaviai žiūri šitą Seimo posėdį dėl turizmo sektoriaus ir nežino, nežino, kaip jiems reikia elgtis. Rytoj ateis žmonės išsigandę, kad turizmo sektorius galimai bankrutuos, prašys ne kuponų, o per 14 dienų gražinti pinigų. Tai klausimas turizmo sektoriaus įmonių, iš ko juos gražinti, nes išipareigojimai šiemet siekia 30,5 mln. Estija savo turizmo sektoriui davė 25 mln. pinigų, Latvija „Air Baltica“ gelbėjo su 150 mln. Ar jūs turite kiškį skrybėlėje? Jūs nekalbate ir neskleidžiate gerosios žinios, kaip jūs išgelbėsite vartotojų pinigų, kurie yra bankrutuojančiose įmonėse. Šiandien pat reikia šito atsakymo, nes kitu atveju, kaip teisingai J. Razma sako, teisiškai netobulas variantas yra visgi geresnė alternatyva negu kad neišgelbėjimas.

PIRMININKAS. Dėkojame. Gerbiami kolegos, nuomonės išsakytos. Dar kartą pakartosiu, dėl gražinto įstatymo priėmimo metu pirmiausia yra balsuojama, ar priimti visą įstatymą be pakeitimų. Prašom balsuoti.

Užsiregistravo 109, balsavo 108: už – 13, prieš – 76, susilaikė 19.

Skelbiu antrą balsavimą pagal 3 punktą. Jeigu įstatymas be pakeitimų nepriimtas, balsuojame, ar priimti įstatymą su visomis Respublikos Prezidento teikiamomis pataisomis ir papildymais. Prašom balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 111, balsavo 108: už – 104, prieš – 4, susilaikė 4. Įstatymas su pataisomis yra priimtas. (*Gongas*)

18.14 val.

Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4671(2) (priėmimas)

Elektroninių ryšių įstatymo 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4671(2). Priėmimas. Pranešėjas – J. Narkevičius. Ministre, prašom į tribūną. Arba tada A. Kupčinskas. Atsiprašau, Jaroslavai, atsiprašau. A. Kupčinskas, atsiprašau.

Teikėjas, aš ne taip paskaičiau – ne pranešėjas, o teikėjas J. Narkevičius. O pranešėjas... (*Balsai salėje*) Atsisako A. Kupčinskas net pranešti? Atidedame šitą klausimą, nes A. Kupčinskas nepasiruošęs pranešti. (*Balsai salėje*) Prašau. Gerai. Sekundėlę! Eilės tvarka – J. Narkevičius. Prašom.

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Labai ačiū. Ten kolega pirmas buvo, tai būtų galima...

PIRMININKAS. Arčiau prie mikrofono.

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Dabartiniu metu yra paskutinė priėmimo stadija. Jeigu išvados teikėjas, tai turėtų būti iš pagrindinio komiteto deleguotas asmuo. Bet, man atrodo, mes praeitą kartą jau balsavome, nesusirinko dauguma ir reikia tikrai balsuoti.

PIRMININKAS. Buvo paskelbta pusės valandos pertrauka.

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Kiek žinau, komitetas savo išvadą padarė.

PIRMININKAS. Gerai. Prašau, gerbiamas G. Landsbergis. (*Balsai salėje*) Gerbiamas G. Landsbergis nenori kalbėti. Prašau. P. Urbšys.

P. URBŠYS (MSNG). Gerbiamieji, kaip aš suprantu, mes čia dabar nekalbame apie įstatymo projekto pristatymą, pateikimą. Mes kalbame apie tai, kad yra komiteto deleguotas pranešėjas. Jeigu šitas pranešėjas dėl kokių nors priežasčių negali pateikti, tame komitete dar yra komiteto narių, kurie gali tą dalyką padaryti. (*Balsai salėje*) Gerbiamieji, iš tikrųjų turi būti pranešėjas. Aš taip suprantu, taip? Tas pranešėjas turėtų būti...

PIRMININKAS. Aš pranešėjo vardą ir pavardę jau įvardinau. Jis yra salėje.

P. URBŠYS (MSNG). Bet gal žmogus dėl įvairių priežasčių negali priėti prie tribūnos. Tai jūs tada paprašykite kito komiteto...

PIRMININKAS. Yra komiteto pirmininkas, kuris gali pakeisti pranešėją. Čia nėra problemų. Prašom. (*Triukšmas salėje*)

R. SINKEVIČIUS (LSDDF). Kolegos, aš taip suprantu, kad likęs tik balsavimas ir jokio pranešėjo nebereikia. (*Triukšmas salėje*)

PIRMININKAS. Aš noriu pasakyti – nebuvo pastraipsniui balsuota. (*Balsai salėje*) Prašau, A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (MSNG). Dėkui, pirmininke. Žiūrėkite, yra pataisų...

PIRMININKAS. Arčiau prie mikrofono!

A. ARMONAITĖ (MSNG). Tas projektas yra gerokai pataisytas. Yra pataisų, kurios nebuvo pristatytos salėje. Yra nepristatyta, ar komitetas joms pritarė, ar nepritarė. Arba jeigu mes nebenerime jau šito įstatymo apskritai svarstyti, tai prašau, tegul komitetas jį pasiima ir niekada tegul jis nebesugrįžta, bet jeigu jau jis yra darbotvarkėje ir jūs norite jį svarstyti, tai prašau tada laikytis tvarkos ir eiti per pasiūlymus.

PIRMININKAS. K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, pirmininke.

PIRMININKAS. Arčiau prie mikrofono!

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Galbūt kolega neina, nes jūs jį Algiu vadinate – jis yra Andrius Kupčinskas. (*Juokas salėje*) Jūs pasakėte, Algi.

PIRMININKAS. Prašau.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš tik noriu pasakyti, kad prieš savaitę, kai buvo posėdis, šitie pakeitimai turėjo būti svarstomi ir buvo darbotvarkėje, bet kažkodėl jie dingę iš darbotvarkės. Paskui gal kiek ir pasimiršo, todėl ir nebuvo pristatyti. Gerai, dabar jau išsiaiškinome, galime eiti papunkčiui.

PIRMININKAS. Pastraipsniui, taip.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Pastraipsniui.

PIRMININKAS. 1 straipsnis. Yra Seimo narės A. Armonaitės pataisa. Prašom, komiteto nuomonė.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Komiteto nuomonė – pritarti iš dalies.

PIRMININKAS. Ar, Aušrine, sutinkate? Prašom pasakyti.

A. ARMONAITĖ (*MSNG*). Na, tikriausiai sutinku, nors apskritai, kaip atrodo projektas, vis tiek nepatinka. Aš gal tik trumpai paminėsiu, kad čia buvo norėta stebėti mobiliųjų telefonų duomenų srautą, taip pat norėta be įspėjimo, be sutikimo žmones sekti. Pritarimas iš dalies yra toks pritarimas daliniam sekimui.

PIRMININKAS. Ar reikalausite balsuoti?

A. ARMONAITĖ (*MSNG*). Ne.

PIRMININKAS. Ne. Dėkojame. Antras siūlymas. Čia daug narių pasiūlė, bet įdomu, kaip komitetas pasielgė. V. Čmilytė-Nielsen, E. Gentvilas, R. Juška, V. Alekna, J. Baublys, J. Liesys, K. Glaveckas, G. Steponavičius, G. Vaičekas, J. Varkalys. Prašom, komiteto nuomonė.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Komiteto nuomonė – nepritarti. Komiteto argumentai – pagal ES teisinį reguliavimą valstybė gali taikyti tam tikras priemones, nukreiptas užtikrinti visuomenės saugumą esant ypatingoms aplinkybėms, pažymėtina, kad šios nuostatos darbo tvarka suderintos su Valstybine duomenų inspekcija.

PIRMININKAS. Gerbiamasis Simonai, pristatysite? Prašom trumpai.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamieji, mūsų Vyriausybė neatsiklaususi kiekvieną asmenį, kuris sugrįžo iš užsienio, privaloma tvarka buvo uždariusi dviem savaitėms į viešbučius, net neleidusi jų karantinuoti namuose. Valstybė jau šiandien gali daryti dalykus žmonių privatumui ir laisvei, ko iš tikrųjų net neįsivaizdavome. Mažas dalykas, ką aš gerbiama Susisiekimo ministerijai rekomenduočiau, yra neuždarinėti per prievartą žmonių į viešbučius, bet priverstinai įdiegti jų mobiliuosiuose telefonuose programėlę, per kurią tarnybos galėtų prisiskambinti bent tris kartus per dieną ir faktiškai patikrinti GPS lokaciją tame telefone. Tai yra pats pigiausias variantas, kaip patikrinti žmogaus vietą.

Šiuo reglamentavimu siūloma sekti visus, be teismo sprendimo gerbiama Ekstremalių situacijų komisijos pirmininkui A. Verygai ir komisijai atiduoti sprendimą, kuriuos žmones sekti, kurių ne. Aš, pavyzdžiui, visiškai nenoriu atsiduoti ar bet kurį Lietuvos pilietį įduoti komisijai be teismo sprendimo klausyti telefonų, žiūrėti jų lokaciją, duomenų srautą. Pradinis įstatymo projektas buvo parengtas ir su galimybe tikrinti duomenų srautą, tai yra žiūrėti ir galimas fotografijas, ir elektroninius laiškus, tik mums iškėlus reikalavimus buvo panaikinti šie dalykai.

Sprendimas ir taktinės priemonės yra visiškai ne ten, jau mėnesį gyvendami karantine galėjome padaryti dalykus, kurie tikrai Lietuvos gyventojus apsaugotų taip, kaip Pietų Korėjos gyventojus. Ir aš linkiu valdantiejiems laimėti rinkimus kaip Pietų Korėjoje, bet su technologiniu raštingumu, o ne sekant visus gyventojus. Todėl mes siūlome išbraukti visą pastraipą.

PIRMININKAS. P. Urbšys.

P. URBŠYS (*MSNG*). Tikrai nėra taip, kad čia būtų įtvirtintas visų gyventojų sekimas, o būtent yra įtvirtinta nuostata, kad asmenys, kurie gali kelti grėsmę visuomenei dėl savo susirgimo, būtų kontroliuojami, ar jie vykdo nurodymus. Labai teisingai atkreiptas dėmesys, kad būtent buvo padarytos patalpos, kad nebūtų galima kontroliuoti srautų duomenis, tai iš tikrųjų būtų perteklinė dalis, bet tai, kad galima kontroliuoti patį judėjimą, visai suprantama. Bet kai dabar yra siūloma, kad, žinote, kažkas tris kartus skambintų tam asmeniui, kuriam yra tokie apribojimai, ir kai pasakoma: žinote, čia daug paprastesnis būdas, aš norėčiau, kad mes įsivaizduotume – jeigu yra nustatyti apribojimai, sakykim, pusei tūkstančio asmenų, tai kiek reikia tų skambintojų ir kiek po to reikia tikrintojų, kurie sutikrintų tuos duomenis? Ar galų gale tas skambinimas, ar tas sutikrinimas irgi nėra asmens buvimo vietos kontrolė? Irgi yra kontrolė. Gal tada dėl to mes būkime nuoseklūs ir tas variantas, kuris buvo pakoreguotas opozicijos dėka, man atrodo, yra geras. Nepritarime šiam siūlymui drastiškai viską išbraukti.

PIRMININKAS. Dėkojame. J. Narkevičius.

J. NARKEVIČ (*LLRA-KŠSF*). Labai ačiū. Faktiškai užsirašiau už, tačiau norėčiau tiesiog reaguoti į tuos pasakymus, kuriuos kolega minėjo, tai yra netiesa. Minėto įstatymo turinys aiškiai sako, kad sekimas, tai yra netiesa. Nebus sekama. Yra kalbama apie duomenų pateikimą, apie buvimo vietą, tai yra esminis skirtumas.

Antras dalykas. Buvo pasakyta, kolega, kad visi bus sekami. Ne visi sekami, nes sekimo nėra, o nustatoma vieta, bet ne visų, o tik tai, kuriems yra nustatyta prievolė karantino būti izoliuotiems. Tačiau, maža to, šiame projekte yra sakinyss, aiškiai reglamentuojantis, kad vietos nustatymo duomenys asmenims, kurie privalo būti izoliuoti, bus taikomi tik tiems, kurie nesutiko kitais būdais būti nustatytoje vietoje. Norėčiau ir linkėčiau, kad kolegos ne laviruotų neteisingais pasisakymais, o naudotų tikslumą. Bet šiai pataisai nepritariu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiamas Simonai, ar reikalaujate balsuoti? Nereikalaujate. Gerbiame kolegos, kas pritariate Seimo narių pataisai, prašom balsuoti už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate kitaip.

Užsiregistravo 100, balsavo 99 Seimo nariai: už – 30, prieš – 21, susilaikė 48. Įstatymo projekto pataisoms nepritarta.

Kita pataisa – Teisės departamento.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Komitetas pritarė.

PIRMININKAS. Ir mes galime pritarti bendru sutarimu? Dėkojame. Kita – A. Armonaitės pataisa... Ne, atsiprašau, dar Teisės departamento pataisa. Prašau pristatyti visas, dar bus viena.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Pritarti iš dalies. Pritarti iš dalies.

PIRMININKAS. Ar mes galime pritarti Teisės departamento pastaboms bendru sutarimu? Labai ačiū. Dar A. Armonaitės pataisa.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Komitetas pritarė.

PIRMININKAS. Ačiū. Mes galime pritarti bendru sutarimu? Dėkojame. Pritariame. A. Kupčinsko ir I. Haase pataisa.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Pritarti iš dalies.

PIRMININKAS. Ar sutinkate, gerbiamas Kupčinskai?

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Taip, mes su Irena sutinkame.

PIRMININKAS. Mes irgi galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju. Dabar J. Narkevičiaus.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Irgi pritarti iš dalies.

PIRMININKAS. Ar Jaroslavas sutinka, kad pataisai pritarta iš dalies? Dėkoju. Nereikalaujate balsuoti? Ačiū. Ir Seimas pritarė.

Dėl viso 1 straipsnio. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkojame. Dėl viso įstatymo – P. Urbšys. Ačiū pranešėjui.

P. URBŠYS (MSNG). Man atrodo, tikrai čia būtų labai geras pavyzdys mūsų parlamentinio darbo, kai vis dėlto nesivadovaujame principu – ne ką sako ar siūlo, o kas siūlo. Šiuo atveju yra tikrai atsižvelgta į opozicijos siūlymus aiškiau reglamentuoti valdžios įgaliojimus, kai renkami duomenys apie asmenį, kuris gali kelti grėsmę sveikatai ir net gyvybei kitai daliai visuomenės. Labai aiškiai yra apibrėžta, kaip būtų informuojamas tas pilietis, kad tai turėtų priimti ne Vyriausybės ekstremaliųjų... komisija savo sprendimu, o būtų priimtų Vyriausybė savo nutarimu. Opozicijos dėka numatyta aiškesnė apskundimo tvarka. Man atrodo, tikrai reikėtų pritarti šiam pakoreguotam įstatymo projektui ir leisti Vyriausybei, kaip pasakyti, turėti įrankį, kurį galėtų naudoti tam, kad apsaugotų visus kitus žmones.

PIRMININKAS. Dėkojame. A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (MSNG). Dėkoju komitetui, kad pritaria kai kurioms mano pataisoms ir labai labai didelį blogį padarė mažesniu blogiu. Tačiau vis dėlto tai lieka labai prastas įstatymo projektas. Aš tik atkreipsiu dėmesį, kad šiuo metu nėra jokio įstatymo projekto. Šiuo metu yra daugybė žmonių, kurie yra karantinuojami, ir yra daugybė priemonių, be šio įstatymo, kurios jau taikomos jų karantino kontrolei. Pirmas dalykas, tai yra ir mobilioji programėlė „Karantinas“. Taip, galbūt gali veikti ir geriau, tačiau ji yra. Yra nustatomi buvimo duomenys per „Google“ žemėlapius, siunčiamus GPS. Taip irgi jau vyksta, jau yra. Pagaliau yra skambučiai žmonėms, ryšys su jais. Ir nepamirškime ketvirto kontrolės mechanizmo, tai yra kaimynų, kurie visada paskųs, jei kas nors nesilaikys to karantino.

Tai dabar viskas, sistema jau kažkaip atsistojo ant bėgių, o mes iš paskos lekiamo ir bandome įvesti tokią policinę tvarką. Tai gerai, kad buvo atsisakyta duomenų srauto. Gerai. Gerai, kad bu-

vo įvestas žmonių informavimas. Labai gerai. Gerai, kad yra apskundimas. Bet iki šiol nėra sutikimo, iki šiol nėra garantijos, kad vienai ar kitai progai pasitaikius, toks įstatymas, tokia nuostata įstatymo nebus sugriežtinta. Todėl aš negaliu pritarti šitam įstatymo projektui. Aš nesuprantu, kodėl jo reikia. Ir, tiesą sakant, baisiuosi, kaip apskritai Susisiekimo ministerija, Vyriausybė atneša tokią nekokybišką įstatymo projektą su rimtais žmogaus teisių pažeidimais.

PIRMININKAS. Dėkoju. J. Narkevičius.

J. NARKEVIČ (*LLRA-KŠSF*). Labai ačiū. Pirmas dalykas, Susisiekimo ministerijos vardu Vyriausybėje buvo pristatyta pozicija prieš pateikiant šį įstatymo projektą dėl kitų galimų būdų nustatyti vietą. Tačiau praktiškai, taip ir kolegė mini, realizuoti šiuos būdus yra sudėtinga. Esminis dalykas – kyla klausimas: o ką daryti su tais, kurie turi būti izoliuoti, bet nesutinka jų atžvilgiu taikyti kitų būdų? Mes galime kalbėti apie žmogaus teises tų asmenų, kuriems taikoma prievolė būti izoliuotiems ir neteikti grėsmės kitiems, tačiau nekalbame apie teisę būti saugiems visiems kitiems asmenims, kuriems šis žmogus, nesilaikantis saviizoliacijos, gali būti grėsmingas.

Todėl pirmiausia lokalizacijos stebėjimas vyks tik tų asmenų, kuriems nustatyta privaloma saviizoliacija, ir tik tuo atveju, jei tik toks asmuo nesutinka taikyti kitas priemones, padedančias nustatyti jo buvimo vietą, tik jam leidus. Bet jeigu žmogus nesutinka, bus neįmanoma nustatyti be šito įstatymo pakeitimo projekto, ar jis laikosi saviizoliacijos ir nekelia grėsmės kitų žmonių atžvilgiu. Tie asmenys, kurie sako, kad ši prievolė suvaržys žmogaus teises, nekalba apie tai, kad vien prievolė būti saviizoliacijoje jau yra žmogaus teisės išimtiniais atvejais pažeidimas arba suvaržymas. O mes kalbame apie būdą, kaip tas suvaržymas būtų realizuotas.

Gerbiamieji, norintys kalbėti apie žmogaus teisių pažeidimą, pagalvokite apie tuos žmones, kurie turi teisę būti apsaugoti nuo tų asmenų, kuriems gali būti grėsmingi. Ačiū. Todėl siūlau balsuoti už.

PIRMININKAS. Kolegos, kada kalbate, stebėkite laikrodį. S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamas ministre Jaroslava Narkevičiaus, aš labai noriu, kad jūs mane apsaugotumėte nuo neatsakingų piliečių, kurių videoreportažus matėme iš keltų ar pasienyje. Taip, yra problemiški žmoniai. Bet jūsų priemonės yra iš XX amžiaus, tai nebėra XXI amžiaus. Elementariausias pažeidėjo būdas aplenkti jūsų priemonę yra palikti mobilųjį namie. Palikti mobilųjį namie arba persijungti į 2G tinklą. Tą jums sakė visos asociacijos: „Infobalt“ ir kiti, bet jūs užsikimšęs ausis tiesiog nenorite žengti į XXI amžių ir pagalvoti, kaip jūsų įstatymą apmaus tie, kurie iš tikrųjų nori užkrėsti nekaltus piliečius, nes mes kalbame apie visuomenės problemą. Šita priemonė, kurią jūs čia mėnesį gludinate su opozicija... Opozicijos dėka iš tikrųjų buvo išbraukti totalūs absurdoi, tokie kaip duomenų srautai, kaip sekimas, vieno žmogaus sprendimu, dabar jau Vyriausybės lygmeniu priimami, atsirado apskundimo teisė. Bet jūsų atneštas įstatymo projektas yra neveiksnus, ir jūs atsakingos Lietuvos visuomenės neapsaugosite nuo šito. Atvirkščiai – jūs sukursite iliuziją kaip ir su kainų reguliavimu, kad jūs ką nors sprendžiate.

Aš siūlau negyventi iliuzijų pasaulyje, žengti į XXI amžių ir pažiūrėti, kas iš tikrųjų yra veiksnus. Paliks mobilųjį namie ir šitie piliečiai vaikščios gatvėmis. Tai niekaip nepadės, kad operatorius turės įpareigojimą jų duomenis pranešti ministerijai arba Ekstremalių situacijų komisijai. Paliks namie ir eis pasivaikščioti. Toks yra elementarus būdas.

PIRMININKAS. Dėkoju. D. Šakalienė.

D. ŠAKALIENĖ (*LSDPF*). Iš tikrųjų čia viena iš tokių situacijų, kai nestebina, bet, aišku, nuliūdina. Aš nelabai suprantu, kodėl yra tokie pasisakymai valdančiųjų apie tai, koks yra geras projektas, kai praeito plenarinio posėdžio metu, atrodo, neformaliai pasiekėme kompromisą, kad nereikia šito projekto, kad suteikime galimybę piliečiams savanoriškai bendradarbiauti. Jūsų pačių Vyriausybės spaudos konferencijoje pristatyta ir tikrai pozityviai vertinta mobilioji programėlė „Karantinas“ gali suteikti teisę ir galimybę žmonėms savanoriškai laikytis izoliacijos. Nuo kada teisinėje valstybėje net ir pandemijos metu mes pradėdame taikyti sankcijas prevenciškai?

Jeigu žmogus nesilaiko izoliacijos, jeigu jis ją pažeidžia, jeigu jis atsisako savanoriškai deklaruoti savo buvimo vietą, informuoti apie savo buvimo vietą saviizoliacijos metu, galima galvoti apie kokią nors prievartinių priemonių ėmimąsi, bet šiandieną atrodo, kad mes atšaukiame pagrindinį principą – galimybę piliečiams ir valstybei susitarti.

Aš visiškai nesuprantu šito įstatymo prasmės, nes jeigu jo tikslas yra užtikrinti piliečių saugumą, tai jis turėtų remtis demokratijos ir žmogaus teisių principais. Pandemijos metu galimas žmogaus teisių ribojimas tiek, kiek jis yra būtinas, proporcingas ir teisėtas, kai nėra kitų priemonių teisėtam tikslui pasiekti. Šis įstatymas iš esmės neatitinka savo tikslo.

Net nelabai suprantu, ar mes žadame kokią nors alternatyvą pasiekti, ar iš tiesų bus kompromisas, kam mes tada vargome, ruošėme ir registravome šitą projektą, ar mes užsiimame čia neaišku kuo.

PIRMININKAS. Dėkojame.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Aš agituojau balsuoti prieš.

PIRMININKAS. A. Kupčinskas.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, atsiprašau, kad įvyko nesusipratimas pirmiausia dėl pateikimo, nes praėjusį antradienį mes šį įstatymą svarstėme ir jis paskui kažkaip stebuklingai dingo iš darbotvarkės. Tai ne iki galo baigta procedūra.

O šiaip, jeigu kalbėtume apie įstatymo esmę, labai šaunu, kad buvo išbraukti duomenų srautai, apie ką iš pat pradžių signalizavome, ir Ekonomikos komitetas pasisakė, kad ekstremaliosios situacijos ar karantino atveju tikrai negali būti stebimas žmogaus telefonas, naudojami, renkami ir stebimi jo duomenys. Tas gerai. Aišku, liko tik jo judėjimo vietos, GPS nuostatos, kad gali būti stebimas. Bet vėlgi, ar tai efektyviausia priemonė?

Išties, ką kalbėjo ir kiti kolegos, palikus savo mobilųjį telefoną namuose, tai nebus visiškai efektyvi priemonė. Tada mums reikėtų galvoti ne apie Elektroninių ryšių įstatymo pakeitimą, bet apie Užkrečiamųjų ligų įstatymo pakeitimą, kad jeigu kiti žmonės nesilaiko karantino, kelia pavojų visuomenei, jiems gali būti taikomos atitinkamos sankcijos, galbūt tokios kaip ir nuteistiesiems – apykojės, apyrankės ir taip toliau. Tas tikrai užtikrintų, kad tie žmonės laikysis saviizoliacijos ar karantino ir nekels grėsmės visuomenei.

Šiuo atveju, aš manau, praėjus jau daugiau kaip mėnesiui nuo karantino pradžios, dabar toliau svarstyti įstatymą ir jį priiminėti kaip ir nebėra tikslo, nes priemonės yra švelninamos ir gali būti, kad po dviejų savaičių net ir pats karantinas baigsis. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Gerbiami kolegos, nuomonės yra išsakytos. Kas pritariate įstatymui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate kitaip. Balsuojame.

Užsiregistravo 68. Balsavo 66: už – 64, prieš nėra, susilaikė 2. Neužtenka balsų. Atidedame balsavimą kitam laikui.

18.41 val.

Baudžiamojo kodekso 277 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4663(2) (priėmimo tęsinys)

Skelbiu irgi atidėtą balsavimą dėl Baudžiamojo kodekso 277 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto, jį teikia gerbiamas ministras E. Jankevičius. Prašom balsuoti. (*Balsai salėje*)

Užsiregistravo 65. Neužtenka. Atidedame balsavimą kitam laikui.

Gerbiami kolegos, kitas darbotvarkės klausimas – projektas Nr. XIII-4138. Atsiprašau.

Dėl vedimo tvarkos arba po balsavimo. Prašau, Povilai Urbšy. Prašau.

P. URBŠYS (MSNG). Gerbiamieji, man atrodo, už tai, kad mes esame taip įstrigę dėl kai kurių įstatymų projektų, visų pirma turėtų būti priimti atsakomybė gerbiama valdantieji ir jų lyderiai. Aišku, aš suprantu, kad jūs turite iliuziją, kad jūs tą daugumą turite, bet be Mišrios grupės kai kurių palaikymo kai kurie įstatymai tikrai nebūtų priimti. Bet šiuo atveju tų kai kurių balsų pritrūko, tai nebuvo jūsų frakcijos narių. Todėl kaltinti dabar opoziciją, kad ji čia sutrukdė jums, gal nereikėtų. Visų pirma, kaip liaudis sako, blogam šokėjui kas nors visada trukdo.

PIRMININKAS. J. Sabatauskas. Prašau.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, gal jau laikas būtų sėstis ir tartis, o ne apsimesti, žinote, kuo ir kiekvieną kartą bandyti balsuoti, kai neturite balsų. Juo labiau kad teisingumo ministras skambino ne vienam Seimo nariui ir jis sutinka, kad vieno straipsnio nebūtina priimti, o dėl kito, kurį būtina priimti, mes galime susitarti. Ne, jūs kaip užsispyrę ožiai ant to liepto ir kiekvieną kartą įkrentate į tą upelį. Tai kiek galima murkdytis tame

mėšle? O gal imame ir susitariame ir šio, ir to kito projekto daugiau netraukti į darbotvarkę, bet yra galimybė parengti. Dėl, pavyzdžiui, Elektroninių ryšių įstatymo yra parengtas kitas projektas, kai pritaikant šiuolaikines technologijas būtų galima taikyti ir savanoriškumo pagrindais. Lygiai tas pats dėl Baudžiamojo kodekso.

PIRMININKAS. Dėkojame už nuomonę.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Imame, susitariame ir priimame visi kartu 120 balsų ar daugiau už.

PIRMININKAS. Dėkojame už nuomonę.

Jaroslavas. Gerbiamas ministre, prašom.

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Labai ačiū. Manau, kad politinėje erdvėje yra temų ir klausimų, dėl kurių nereikia susitarimo, o tiesiog kiekvienas turi suvokti savo asmeninę atsakomybę ir pagal tą atsakomybę balsuoti. Manau, kad dabartiniu metu tai ir įvyko. Tie, kurie arba nebalsavo, arba balsavo kitaip, prisiima asmeninę atsakomybę už tuos asmenis, kurie turi būti izoliuoti, bet vaikštinėja, užkrečia kitus, galbūt jūsų vaikus, galbūt pažįstamų vaikus, galbūt senelius ir taip toliau. Kalbant apie visas kitas priemones, arba galimas... (*Balsai salėje*) ...tobulinti visada galima, tačiau daug kas iš pasisakiusių prieštarauja vienas kitam, kaip ir ponias, kuri sakė, kad galima būtų nenaudoti, tačiau reikia naudoti. Faktas yra toks: Susisiekimo ministerija padarė, mūsų manymu, reikalingą darbą tam, kad apsaugotų sveikus piliečius nuo tų nedisciplinuotų užsikrėtusiųjų. Tai, kad mes jau tris savaites žaidžiame politinius žaidimus... Jūs pažiūrėkite užsikrėtusių asmenų srautus ir su kuo jie buvo susitikę. Kieno atsakomybė, kad jie būtent nebaudžiami užkrėtė kitus? Ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Dėkojame. Gerbiami kolegos, kitas darbotvarkės klausimas... Atsiprašau, Kęstuti, nepastebėjau. Gerai, prašau – K. Masiulis. (*Balsai salėje*)

K. MASIULIS (TS-LKDF). Ačiū, ar galima...

PIRMININKAS. Įjungtas, įjungtas, arčiau mikrofono.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Norėčiau gerbiamam ministrui atsakyti, kad kolektyvinės atsakomybės nėra. Mes esame Seimo nariai, bet vis tiek neatsakome netgi už vieno ministro išsalfatuotus keliukus. Jisai pats tegu atsako.

18.46 val.

Energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 3, 8, 13¹, 19, 27 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 18¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4138(2)ES, Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 7, 9, 16, 17, 20, 21¹, 22, 31, 39, 41, 48, 49, 51, 69, 71, 74 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 46¹ ir 71¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4139(2)ES, Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 13, 14, 16, 17, 20, 20¹, 22, 25, 28, 29, 35, 37, 38, 39, 46, 48, 49, 55, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 63¹, 64 straipsnių ir priedo pakeitimo, 11¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir Įstatymo papildymo 20² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4140(3)ES (*svarstymas*)

PIRMININKAS. Dėkojame. Gerbiami kolegos, kitas darbotvarkės klausimas – Energetikos įstatymo 2, 3, 8, 13¹, 19, 27 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 18¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4138. Teikėjas – Ž. Vaičiūnas. Pranešėjas – gerbiamas V. Poderys. Prašom. (*Balsai salėje*) Ir lydimieji Elektros energetikos įstatymo 2, 7, 9, 16, 17, 20, 21¹, 22, 31, 39, 41, 48, 49, 51, 69, 71, 74 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 46¹ ir 71¹ straipsniais įstatymo projektas ir Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Čia pranešėjas turėtų būti A. Skardžius. Šių dviejų, jeigu svarstymo metu toliau bus. Dabar prašau dėl pirmo Virgilijų, o toliau A. Skardžius. Svarstymo stadija. Prašome pristatyti išvadą.

V. PODERYS (MSNG). Gerbiamas pirmininke, gerbiami Seimo nariai. Komiteto išvados dėl visų įstatymų projektų?

PIRMININKAS. Jeigu turite, tai galite dėl visų, tada Artūras...

V. PODERYS (MSNG). Balsavimo rezultatai – bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Prašau.

V. PODERYS (MSNG). Dėl Elektros energetikos – bendru sutarimu, dėl Energetikos įstatymo – bendru sutarimu ir dėl Atsinaujinančių – taip pat bendru sutarimu. Dėl visų trijų bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkojame. A. Skardžius. Gerbiamas Artūrai, papildomi komitetai. Prašau. Dėl trečio esate pagrindinis, o dėl kitų papildomų irgi paskelbti. Atsinaujinančių...

A. SKARDŽIUS (*LSDDF*). Gerbiamas pirmininke, gerbiami kolegos, Aplinkos apsaugos komitetas buvo kaip papildomas komitetas dėl Elektros energetikos įstatymo ir dėl Energetikos įstatymo. Dėl abiejų šių projektų komiteto balsavimo rezultatai – pritarė bendru sutarimu ir pasiūlė pagrindiniam Ekonomikos komitetui pritarti įstatymo projektui patikslinant jį pagal Teisės departamento pastabas. Sprendimai dėl abiejų, dėl kurių Aplinkos apsaugos komitetas yra papildomas.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėkojame už pristatymą. Pagrindinį irgi paminėjo, taip. Dėkojame. Kviečiamas gerbiamas V. Poderys į tribūną. Turite balsą diskutuoti.

V. PODERYS (*MSNG*). Dėkoju, pirmininke. Aš suprantu, kad saulė vakarop, aš tik per dvi minutes pristatysiu, kas, man atrodo, šiame įstatymo pakete yra svarbu ir ką tikrai verta mums visiems žinoti. Iš daugelio pataisų, iš daugelio siūlymų norėčiau skirti kelis, kurie, man atrodo, būtų įdomūs. Kaip žinome, žaliojoje energetikoje esame padarę įdomių žingsnių, gyventojus įtraukėme į žaliosios energetikos gamybą, tai yra gaminantys vartotojai. Pagal šį įstatymo projektą atsiranda dar viena galimybė gyventojams gamintis elektrą, tai yra steigti energetines bendrijas. Kitaip sakant, ne kiekvienas asmeniškai, bet bendrijos, skirtingai nuo gamintojų, galėtų prekiauti elektros energija ir galėtų prekiauti ta energija be tarpininkų (tai yra antras siūlymas) arba gamintis patys sau už savikainą.

Kitas dalykas, kas yra įvedama ir į ką reikia atkreipti dėmesį, kad plečiantis žaliajai energetikai, tarkime, didelio vėjo, didelės audros atveju, jeigu nesustoja vėjo elektrinės, elektros gaminama per daug. Kitaip sakant, sistemos operatorius turi paprašyti sustoti arba sustabdyti prievarta vėjo energetiką. Už tai įvedama kompensacija, už priverstinį sustabdymą. Tai taip pat susiję su žaliosios energetikos plėtra. Kas paskutinėje stadijoje iš įstatymo projekto dinga, tai vėjo plėtra jūroje. Gaila, bet Aplinkos apsaugos komitete buvo atsisakyta šio postūmio.

Ir paskutinis dalykas, į ką noriu atkreipti dėmesį, kad reguliuotojui įvedama prievolė skatinti mūsų energetines monopolijas užsiimti inovacija, už tai joms taip pat būtų atsilyginama dalimi pelno.

Tai keli bruožai, į ką norėjau atkreipti dėmesį. Ačiū, pirmininke.

PIRMININKAS. Dėkojame. Gerbiami kolegos, motyvai. P. Saudargas. Prašau.

P. SAUDARGAS (*TS-LKDF*). Dėkui, gerbiamas posėdžio pirmininke. Kadangi abu komitetai bendru sutarimu pritarė visiems įstatymų projektams, sudarantiems šį paketą, tiesiog prisidėdamas prie gerbiamojo V. Poderio minčių pasidžiaugsiu, kad Lietuva toliau žengia XXI amžiaus žingsniais – steigiamos bendrijos.

Labai džiaugiamės, kad šios kadencijos Energetikos ministerija yra gaminančių vartotojų pusėje, lyg ir stipriname ir plečiame gaminančių vartotojų sąvoką ir galimybes. Lygiai taip pat naujas žingsnis – elektros bendrijos. Todėl aš, daug negaišindamas visų mūsų laiko, raginu kolegas balsuoti už, pritarti šioms įstatymų projektams.

PIRMININKAS. Dėkojame. Gerbiami kolegos, ar mes galime bendru sutarimu pritarti po svarstymo? Dėkoju. Pritarta. (*Balsai salėje*) Aš dar kartą pakartosiu, kad pataisos bus svarstomos priėmimo metu, kaip buvo priimami ir kiti įstatymai.

18.53 val.

Administracinių nusižengimų kodekso papildymo 47¹ straipsniu ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2476 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4535(2) (svarstymas)

Gerbiami kolegos, kitas darbotvarkės klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso papildymo 47¹ straipsniu ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4535(2). Prašom, gerbiama A. Širinskienė, Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Nematau A. Širinskienės. Gal J. Sabatauskas padėtų? Juliaus nėra. Sabatauskai, padėk. Yra S. Šedbaras. Ačiū.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, komitetas šį projektą svarstė vakar, balandžio 20 dieną, ir, visiems 10 balsavus už, įstatymo projektui buvo pritarta. Čia daugiau yra susiję su kelių projektų persidengimu ir sutvarkymu galutinai įsigaliooti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Dėl motyvų nėra. Gal ir čia galime pritarti po svarstymo bendru sutarimu? Pritarta. Dėkoju.

18.54 val.

Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4407(2) (svarstymas)

Kitas – Azartinių lošimų įstatymo 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4407(2). Teikėjas – M. Majauskas, pranešėjas – A. Palionis. Ar dar kas nors yra iš to komiteto? Prašom. Gerbiamas V. Ažuolas. Dėkoju.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Komitetas svarstė minėtą įstatymo projektą ir pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkojame. M. Majauskas dar kažko norėjo. Dėl motyvų? Nenori. Ačiū.

Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkojame, pritarta.

18.55 val.

Medicinos praktikos įstatymo Nr. I-1555 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4705, Odontologijos praktikos įstatymo Nr. I-1246 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4706, Odontologijos praktikos įstatymo Nr. I-1246 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2641 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4707 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Medicinos praktikos įstatymo 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4705. Prašom, gerbiamas ministre Aurelijau Veryga. Aš dar pasikartosiu, ar čia trys sujungti, ar vienas? Du sujungti. Vadinas, Odontologijos, taip?

A. VERYGA (LVŽSF). Taip. Medicinos praktikos.

PIRMININKAS. Medicinos atskirai, Odontologijos abu? Taip?

A. VERYGA (LVŽSF). Taip.

PIRMININKAS. Ačiū. Prašom pristatyti dėl Medicinos.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų čia teikiamas visas įstatymų projektų pakeitimų paketas. Medicinos praktikos įstatymo, Odontologijos praktikos įstatymo pakeitimai, jų pagrindinis tikslas yra padidinti koeficientus gydytojams rezidentams ir odontologams.

Jūs visi puikiai prisimenate diskusijas, susijusias su medikų atlyginimu, su papildoma galimybe mokėti priedus medikams, dirbantiems šioje sudėtingoje situacijoje ir valdantiems su COVID-19 viruso protrūkiu susijusius iššūkius. Labai natūralu, kad visoje šioje situacijoje kaip tikrai lygiaverčiai partneriai ir kolegos dalyvauja, žinoma, ir gydytojai rezidentai. Kadangi šiai medikų grupei atlyginimas mokamas ne iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo per įkainius, kurie yra mokami gydymo įstaigoms, o yra mokama atskirai iš biudžeto, tai tam ir buvo tikrai nemažos dalies mūsų kolegų Seimo narių parengtos įstatymo pataisos, kuriomis siekiama padidinti koeficientus, nustatant, kad gydytojams rezidentams ir odontologams koeficientai būtų didinami tiek, kad atlyginimai didėtų maždaug 15 %. Tam per likusius devynis mėnesius, kadangi yra planuojama nuo balandžio 1 dienos šį atlyginimo didinimą realizuoti, likusiam laikotarpiui reikia šiek tiek daugiau negu 3 mln. eurų.

Ši priemonė yra aptarta ir Vyriausybėje, iš tiesų manau, kad mūsų medikai rezidentai ir odontologai tikrai nusipelno tokio pat adekvataus atlyginimo didinimo, kaip ir kiti medikai. Kviesčiau pritarti šiems įstatymų pakeitimams ir sudaryti galimybę mano paminėtoms medikų grupėms gauti didesnę darbo atlygį.

PIRMININKAS. Dėkojame gerbiamam ministrui, jis pristatė visus tris, aš taip supratau, iš karto, dėkojame ministrui. Dabar diskusija arba pasisakymas. Klausimų dar turite? Palaukite, atsakysite. Ne diskusija, o klausimai. Prašom, M. Majauskas. Nenori šiandien kalbėti M. Majauskas. E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas ministre, įdomu, kai vis dėlto matote visą medicinos spektrą, bet kai kada nepastebite rezidentų. Kaip čia yra? Ar čia nepastabumas, ar čia mąstymo būdas, kad kai kurie galėtų ir pakentėti? Ačiū.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Nežinau, kaip čia vertinti tą jūsų klausimą. Ką reiškia nepastabumas? Tam ir registruotos yra įstatymų pataisos, kaip ir minėjau, jų šaltinis yra kitas. Skirtingai negu kitiems medikams, jiems yra mokama tiesiogiai iš biudžeto. Kadangi medikų atlyginimus buvo planuota didinti gerokai vėliau, o viskas yra atkelta anksčiau ir kitų medikų atlyginimų didinimas yra paankstintas, tai buvo ta pati logika registruoti ir šiuos įstatymų pakeitimus, kad būtų galima numatyti mokėjimą jau iš biudžeto.

PIRMININKAS. G. Skaistė. Nėra. A. Matulas. Prašom. Turėjote klausimą ministrui.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas ministre, išties reikia sveikinti, kad vos ne pirmas įstatymo projektas, kurį teikia nemažai Seimo narių. Aišku, gaila, kad tik dabar prisiminti rezidentai. Kaip jūs tame fone vertinate savo sprendimą padidinti daugiau kaip 100 eurų, priemokas mokėti savo pavaldiniams, kai visas pasaulis ir mes kalbame apie tai, kad ar kažkiek susimažintume atlyginimą, atsisakytume reprezentacinių lėšų ar kanceliarinių? Kaip jūs vertinate šitą savo sprendimą?

A. VERYGA (*LVŽSF*). Dėkoju už klausimą. Šitą sprendimą vertinu labai gerai. Ir galiu dar kartą pakartoti, kad valstybės tarnautojai ir žmonės, kurie faktiškai du mėnesius dirba be savaitgalių, dirba neskaičiuodami valandų, tikrai nusipelnė to darbo užmokesčio. Tikrai kviesčiau jų nepainioti su politikais, tai yra su tais žmonėmis, kurie pasaulyje ir priima tokius sprendimus.

Dar pasižiūrėkite, jeigu jau kalbate apie tuos pasaulio lyderius, kurie taip daro, kokius jie atlygius ten gauna. Tai yra skaičiuojama šimtais tūkstančių dolerių ar eurų per metus. Na, tiesiog nesilyginkime su tais, su kuriais lygintis nereikia.

PIRMININKAS. Dėkojame gerbiavam ministrui. Jūs atsakėte į visus klausimus. Dabar motyvai... A. Matulas dar. Prašau.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, išties, atrodo, prieš pusantro mėnesio Sveikatos reikalų komitete kalbėjome apie atvejus, kaip Prancūzijoje buvo valdomas SARS, kaip ten medikams iš karto buvo padidinti atlyginimai net kelis kartus, ir siūlėme komitete tą sutartinai daryti. Deja, mūsų noras ir siūlymas nebuvo išgirstas. Tada buvo pateiktas įstatymo projektas, kad atlyginimą didintume tik židiniuose dirbantiems medikams. Mes su kolega R. Martinėliu užregistravome siūlymą, kad vis dėlto visiems medikams reikia bent jau epidemijos metu kelti atlyginimą. Džiaugiamės, kad išprovokavome rimtą diskusiją. Vyriausybė pagaliau apsisprendė iš to didesnio nei 500 mln. PSDF rezervo didinti atlyginimus bent 15 % ne nuo rugsėjo mėnesio (suprantame, kodėl prieš rinkimus tai buvo suplanuota), bet nuo balandžio mėnesio. Ir vėlgi gaila, kad rezidentai buvo pamiršti. Ta problema šiuo metu yra sprendžiama.

Bet vėlgi tame fone yra ganėtinais gėda klausytis gerbiamo ministro, kad jis surado kelis savo pavaldinius, politinio pasitikėjimo pavaldinius, kurie, pasirodo, čia dirba daugiausiai ir verti tokio priedo, tokio kaip atlyginimo, ne tik kad priedo, bet atlyginimo, didžioji dalis Lietuvos gyventojų, mokytojų, dirbančių individualiai, medicinos srityje, negauna. Pasirodo, jie dirba daugiau negu premjeras, vos ne tiek pat kaip Prezidentas. Šitas kontekstas yra labai negražus. Bet raginu pritarti šiam įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, galime pritarti bendru sutarimu šiam raginimui? Ačiū, pritarta. Dėkoju.

Kaip pagrindinis siūlomas Sveikatos reikalų komitetas. Svarstymas – balandžio 28 dieną. Tinka? Pritariame? Dėkoju.

19.04 val.

Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4715 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Elektroninių ryšių įstatymo 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4715. Pranešėja – D. Šakalienė. Prašom.

D. ŠAKALIENĖ (*LSDPF*). Mieli kolegos, noriu tik priminti, nes, atrodo, pamiršome per šias porą savaitių, kad šis įstatymo projektas atsirado reaguojant į žmogaus teisių ekspertų poziciją dėl galbūt perteklinio asmens teisės į privataus gyvenimo apsaugą ribojimo, kuris yra Vyriausybės

siūlomame projekte Nr. XIIIIP-4671. Iš esmės visi suprantame, kad virusas kelia didžiulę grėsmę, pandemijos metu tikrai reikia imtis būtinų priemonių užtikrinti, kad asmenų, galbūt užsikrėtusių virusu, judėjimas būtų kiek įmanoma ribotas ir saviizoliacijos laikymasis būtų būtina prievolė. Tačiau saviizoliacijoje esančių asmenų buvimo vietos kontrolei tikslingiausia būtų savanoriškas, vadinasi, tuo pačiu ir atsakingas, prisiimant atsakomybę, piliečių susitarimas su valstybe, kad jie saugos savo ir kitų asmenų sveikatą. Savanoriškai bendradarbiaujant nėra ir motyvacijos palikti mobilųjį telefoną namuose, jį išjungti ir taip toliau. Todėl manome, kad naudojimasis mobiliąja programėle, pavyzdžiui, „Karantinas“, kuri jūsų Vyriausybės buvo pozityviai įvertinta ir pristatyta Vyriausybėje vykusioje spaudos konferencijoje prieš tas pačias dvi savaites, naudojimasis ja kaip tik ir atitiktų dabar esantį poreikį užtikrinti, kad saviizoliacijoje esantys asmenys informuotų apie savo buvimo vietą, laikytųsi nurodymų, ir taip galėtume kontroliuoti jų judėjimą savanoriškai susitarus.

Taigi mes manome, kad tik tais atvejais, kai asmuo piktybiškai nesilaiko įsipareigojimų dėl saviizoliacijos, atsisako naudotis nurodyta Vyriausybės patvirtinta mobiliąja programėle ar pažeidžia jos naudojimosi reikalavimus, tai yra išjungia telefoną, nesinaudoja ja, tik tuomet valstybės institucijoms galėtų būti suteikta teisė stebėti faktinę asmens buvimo vietą, be jokios abejonės, nerenkant nereikalingų duomenų, tokių kaip duomenų srautas, bei užtikrinant, kad tų duomenų rinkimas būtų nutrauktas iš karto, kai tam nebėra poreikio, jie būtų sunaikinti, taip pat būtų galimybė apskusti tokius veiksmus.

Siekdami kompromiso, siekdami mūsų konstruktyvaus bendradarbiavimo ir galimybės susitarti, minimaliai koreguodami paskutinę versiją Vyriausybės projekto, tiesiog prie jos pridėjome papildomą nuostatą, kad šios dalies nuostatos netaikomos, kai asmenys, kurių judėjimas yra apribotas, sutinka ir pagal numatytus reikalavimus naudoja Vyriausybės patvirtinta mobiliąja aplikacija savo buvimo vietos nustatymui ir kontrolei. Man atrodo, viskas aišku.

PIRMININKAS. Dėkojame. Bet jūsų nori paklausti E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū.

PIRMININKAS. Atsisakote. Dėkojame. Gal A. Kupčinskas irgi? Atsisako. Dėkojame. Dėkojame pranešėjai. Ar mes galime pritarti bendru sutarimu po pateikimo? Siūlote balsuoti? Balsuosime tada pabaigoje dėl viso ar... Gerai, pabaigoje balsuosime.

Dabar Seimo statuto... Aš tuoj pasakysiu. Buvo pasiūlymas dėl Seimo statuto 15 straipsnio 3¹ pakeitimo projekto, bet jis prieštarauja Konstitucijai, tai mes jo negalime svarstyti, kol Teisės ir teisėtvarkos komitetas neapsvarstys ir neduos savo išvadų. Dėkojame.

Toliau kitas klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. gegužės 28 d. nutarimo „Dėl Nacionalinio saugumo strategijos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-4643(3). Pranešėjas – K. Starkevičius. Prašau. Gerbiamas G. Landsbergis.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Gerbiamas pirmininke, aš noriu atkreipti dėmesį, kad čia yra šitas ryto nesusipratimas, kai buvo prašyta išbraukti iš darbotvarkės, iniciatorių prašymu, daug projektų ir Seimas dėl nesusipratamos priežasties tiesiog to nesutiko padaryti. Aš dabar kviečiu toliau to rytinio cirko netęsti, paprasčiausiai tų projektų mes nepristatysime. Viskas. Jie yra perkelti į ketvirtadienio darbotvarkę ir ketvirtadienį jie bus pateikiami.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, dėkoju už tokį pranešimą. Dabar aš tikrai perskaičiau, pranešėjas – K. Starkevičius. Nėra.

Kitas projektas – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4714. I. Šimonytė. Pranešėjos nėra? Nėra.

Kitas – Paramos būstui įsigyti projektas Nr. XIIIIP-4710. Pranešėjas – E. Pupinis. Irgi nepasiruošęs. Dėkojame.

Farmacijos įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4571. Pranešėjas – A. Matulas. Irgi tas pats.

Užimtumo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4725. Pranešėja – G. Skaistė. Nėra. Dėkojame.

Pridėtinės vertės mokesčio projektas. Pranešėjas – A. Matulas. Irgi nepasiruošęs. Dėkojame.

Gerbiami kolegos, balsuojame dabar dėl D. Šakalienės pasiūlyto... Atsiprašau, Savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo pro-

jektas Nr. XIIIIP-4718. Pranešėjas – K. Bartkevičius. Prašom, čia bus du balsavimai tada. Ar Aušrinė norėjo ką nors pasakyti? Ne. Atsiprašau. (*Balsai salėje*) Neblogai, taip.

19.09 val.

Savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos įstatymo Nr. IX-1607 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4718 (*pateikimas*)

K. BARTKEVIČIUS (*MSNG*). Gerbiamasis posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, teikiu jums Lietuvos Respublikos savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos įstatymo Nr. IX-1607 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Jo tikslas ir uždavinys – papildyti įstatymą nuostatomis, reglamentuojančiomis ir įteisinančiomis savivaldybių tarybų teisę, paskelbus Lietuvos Respublikoje nepaprastąją padėtį, ekstremaliąją situaciją ar karantiną, skirti iki 50 % Savivaldybių aplinkos apsaugos specialiosios programos lėšų Visuomenės sveikatos rėmimo specialiajai programai finansuoti. Prašau pritarti mano teikiamam projektui.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausiančių nėra. Gerbiami kolegos, ar mes galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Pritariame. Dėkoju. Vadinasi, svarstymas būtų birželio 23 dieną, čia prieš Jonines, pabrėžiu. Aplinkos apsaugos komitetas – pagrindinis. Galime paskirti bendru sutarimu? Ačiū, dėkojame.

19.11 val.

Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4715 (*pateikimo tęsinys*)

Gerbiami kolegos, reikia balsuoti dėl D. Šakalienės. Kas pritaria D. Šakalienės ir kitų Seimo narių įstatymo projektui, prašom balsuoti. Galime pritarti bendru sutarimu? Balsuojame. Gerai, gerai, balsuojame. Atsiprašau, neveikė. Dabar elektroninės programos jau pasirengusios priimti jūsų balsavimus.

Užsiregistravo 66, balsavo 66: už – 28, prieš – 2, susilaikė 36. Po pateikimo nepritarta.

Noriu paklausti, ar grąžinti, ar atmesti? Gal D. Šakalienė truputį ką nors mums trumpai paaiškins? Prašau.

D. ŠAKALIENĖ (*LSDPF*). Taip. Aš tik noriu pasakyti, kad šiandien mes turėjome tiesiog tobulą iliustraciją, kaip kai kurie žmonės sako, kad opozicija trukdo dirbti, tai kai opozicija eina į maksimaliai įmanomą kompromisą, pasiūlo neformaliai sutartą variantą, kad tik vienintelis dalykas dėl tos mobiliosios programėlės, ir susilaiko žmonės, tai atskiro įstatymo... (*Balsas salėje*) Todėl, kad patys aiškinote, ponio R. Baškienė paaiškino, kad priėmimo stadijoje nebegalima teikti pataisų ir pasiūlymų, pasakė, kad turime registruoti atskirą įstatymo projektą, kuris buvo identiškas jūsų paskutinei versijai. Vienintelis dalykas, kad suteikiame savanoriškai galimybę žmonėms pranešti apie savo buvimo vietą, ir jūs paskandinote šitą įstatymo projektą. Tai jūs, gerbiamieji, ir parodėte, ar jūs norite konstruktyviai dirbti, ar ne. Čia tiesiog...

PIRMININKAS. Dėkojame už pareikštą nuomonę.

D. ŠAKALIENĖ (*LSDPF*). ...svetimos gėdos jausmas.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėkojame už pareikštą nuomonę. Gerbiami kolegos, balsuojame, ar atmesti, ar pateikėjui tobulinti. Jeigu siūlome tobulinti, balsuojame už, jeigu siūlome atmesti, balsuojame prieš. Prašom balsuoti. Atmesti arba... balsuojame alternatyviai. Iš naujo balsuojame, kažkas atsitiko su aparatu. Alternatyvus balsavimas. Kas balsuoja už – tobulinti, kas balsuoja prieš – atmesti.

Balsavo 68 Seimo nariai: už – 44, prieš – 24. Projektas siūlomas tobulinti.

Prašau, gerbiamas. Prieš paskutinį klausimą dar gerbiamas Gabrieliūs, bet paskutinis klausimas bus pranešimai.

G. LANDSBERGIS (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Gerbiamas pirmininke, aš tik dėl protokolo, paprotintas kolegų. Ne tas balsavimas mano buvo.

PIRMININKAS. Kaip?

G. LANDSBERGIS (*TS-LKDF*). Mano balsavimas buvo už.

PIRMININKAS. Čia dėl protokolo.

G. LANDSBERGIS (*TS-LKDF*). Čia dėl protokolo.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Dėkojame.

Pareiškimai. Nėra. Nėra pareiškimų. Registruojamės.

Užsiregistravo 69 Seimo nariai. Balsavo irgi daug.

19.15 val.

Informaciniai pranešimai

Gerbiami kolegos, skelbiu paskutinį pareiškimą – nenumatytas posėdis yra numatytas ketvirtadienį, 10 valandą. Sėkmės. Šiandienos posėdį baigiame. (*Gongas*)

ASMENVARDŽIŲ RODYKLĖ

A

Ačienė Vida 33, 84, 85, 86, 87, 172
Adamkus Valdas 359
Adomėnas Mantas 35, 86, 87, 88, 226
Aleknaitė-Abramikienė Vilija 83, 107, 108, 290
Aleksa Virgilijus 81, 486
Andrikis Rimas 96, 412, 438
Anušauskas Arvydas 66, 122, 135, 138, 143, 152, 153,
163, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 193, 195, 203, 204,
210, 221, 232, 248, 249, 250, 251, 254, 264, 265, 266,
277, 280, 281, 287, 288, 296, 319, 320, 322, 329, 330,
332, 355, 356, 379, 424
Armonaitė Aušrinė 32, 33, 45, 51, 248, 249, 290, 301,
387, 422, 425, 437, 438, 485, 486, 487
Ažubalis Audronius 52, 171, 242, 380
Ažuolas Valius 33, 63, 88, 90, 247, 255, 256, 333, 404,
469, 470, 492

B

Bacvinka Kęstutis 99, 402, 403, 405
Bakas Vytautas 41, 42, 47, 51, 56, 66, 67, 122, 133, 148,
152, 153, 164, 165, 166, 179, 231, 232, 237, 238, 251,
284, 299, 317, 319, 320, 323, 330, 331, 364, 366, 398,
423, 424, 441, 445, 446, 475
Balsys Linas 53, 149
Bartkevičius Kęstutis 255, 364, 369, 472, 495
Basanavičius Jonas 286
Baškienė Rima 25, 58, 60, 73, 91, 94, 99, 121, 160, 189,
197, 198, 213, 240, 273, 295, 336, 356, 408, 438, 439,
473, 495
Baublys Juozas 486
Baura Antanas 247, 248, 348, 466
Bernatonis Juozas 81, 412, 471
Birmontienė Toma 38
Bradauskas Bronius 53, 72, 93, 95
Bridikis Remigijus 232, 317
Budbergytė Rasa 132, 184, 436, 437, 444, 445
Bukauskas Valentinas 64
Burokienė Guoda 36, 58, 81, 84, 98, 147, 170, 224, 244,
273, 274, 275, 292, 293, 347, 348, 404, 461, 471
Butkevičius Algirdas 27, 103, 104, 115, 163, 168, 169,
171, 173, 255, 416, 464, 467, 469
Butkevičius Audrius 325

Č

Čaplinskas Saulius 359
Čepas Vytautas 57
Čerčilis Vinstonas (Churchill Winston) 258
Čimbaras Petras 38, 70, 71
Čmilytė-Nielsen Viktorija 67, 103, 158, 159, 180, 181,
182, 183, 184, 185, 200, 209, 220, 255, 256, 257, 284,
285, 292, 296, 300, 301, 302, 326, 334, 409, 411, 412,
436, 486

D

Dagys Rimantas Jonas 88, 94, 108, 109, 110, 111, 113,
126, 172, 173, 175, 181, 185, 186, 198, 199, 216, 217,
218, 228, 270, 273, 282, 283, 291, 294, 337, 370, 372,
374, 375, 377, 401, 402, 412, 438, 453, 456, 458, 459,
460, 483, 484
Danauskienė Vilma 189, 191
Danėlienė Ingrida 38, 39, 40, 41, 42, 43, 421, 422, 423,
424, 452
Degutienė Irena 59, 93, 94, 95, 304, 328, 411, 441,
446, 453
Dulkys Arūnas 326, 327, 328, 335, 425, 439, 440, 441,
442, 443, 445
Dumbrava Algimantas 74, 81, 106, 107, 115, 117, 438
Džiugelis Justas 285, 293, 363, 364, 391, 393

E

Erhardas Liudvigas (Erhard Ludwig) 162

G

Gaižauskas Dainius 189, 190, 191, 229, 259, 262, 276,
277, 319, 320, 321, 322, 323, 330, 331, 470
Generolas Vėtra-Noreika Jonas 354, 380
Gentvilas Eugenijus 27, 58, 60, 61, 121, 196, 198, 201,
202, 221, 227, 232, 233, 241, 242, 288, 292, 303, 322,
350, 408, 409, 414, 415, 449, 453, 475, 486
Gentvilas Simonas 129, 141, 143, 149, 177, 178, 197,
198, 200, 202, 209, 214, 215, 220, 222, 226, 234, 255,
256, 257, 258, 259, 261, 276, 277, 283, 284, 287, 288,
292, 293, 297, 312, 327, 328, 348, 349, 350, 352, 353,
361, 369, 373, 375, 377, 389, 395, 396, 400, 402, 411,
412, 417, 418, 438, 440, 444, 449, 450, 469, 479, 481,
484, 486, 488
Glaveckas Kęstutis 36, 58, 61, 62, 66, 67, 93, 95, 96,
122, 137, 138, 140, 143, 144, 146, 150, 151, 162, 165,
167, 168, 169, 170, 180, 182, 192, 195, 196, 218, 219,
231, 237, 241, 249, 250, 253, 255, 256, 259, 312, 338,
342, 345, 417, 446, 450, 457, 459, 462, 463, 467, 468,
469, 473, 486
Gorbačiovas Michailas (Gorbačov Michail) 62
Gražulis Petras 92, 93, 95, 126, 167, 228, 254, 261, 282,
302, 313, 318, 329, 330, 332, 422, 424, 451, 452
Grybauskaitė Dalia 321, 325
Grina Gediminas 321, 322
Grubliauskas Vytautas 290
Gudienė Regina 325
Gumuliauskas Arūnas 77, 229, 278, 318, 321, 329, 354,
356, 380, 471

H

Haase Irena 206, 207, 458, 487
Huveris Džonas Edgaras (Hoover John Edgar) 318

I

Iešmantas Gintautas 118
Imbrasas Juozas 353

J

Jankevičius Elvinas 58, 69, 70, 197, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 489
Jankuvienė Audronė 36, 121, 132
Jarašiūnas Egidijus 38
Jarutis Jonas 97, 104, 224, 296, 373, 378, 381
Jauniškis Darius 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 237, 266, 301, 302, 303, 313, 314, 317, 318, 319, 321, 322, 323, 324, 325, 329, 330, 331, 332
Jovaiša Eugenijus 86, 136, 267, 471, 473
Jovaiša Sergejus 40, 41, 46, 69, 122, 123, 129, 203, 269, 291, 329, 373, 374, 375, 471, 483, 484
Juozapaitis Vytautas 74, 77, 78, 88, 153, 267
Juška Ričardas 146, 486

K

Kačynskis Lechas (Kaczyński Lech) 300
Kakaras Gunaras 78
Kaliačius Erikas 325
Kalibatas Julius 359
Kamblevičius Vytautas 27, 109, 207, 253, 445, 446
Kaminskas Darius 199, 366
Kaminskis Marijušas (Kamiński Mariusz) 146
Karbauskis Ramūnas 92, 164, 165, 166, 186, 373, 386, 422, 449, 470
Karoblis Raimundas 225, 240, 241, 242, 243
Kasčiūnas Laurynas 127, 135, 188, 190, 191, 271, 273, 286, 364, 380
Kasiulevičius Vytautas 158, 211, 359
Kaubrė Valdas 400
Keinsas Džonas Meinardas (Keynes John Maynard) 178, 450
Kepenįs Dainius 445
Kernagis Vytautas 379
Kildišenė Greta 422
Kirkilas Gediminas 300, 317, 408, 423, 470
Kravčionok Vanda 63, 64, 472, 473
Kreivys Dainius 150, 157, 412
Krėpšta Simonas 326, 327, 328, 335, 439, 440, 441, 442, 447, 449, 450
Kubilienė Asta 136, 160, 210, 211, 212, 235, 267, 287, 288, 289, 290, 298, 301, 303, 304, 305, 306, 333, 356, 358, 362, 363, 364, 385, 386, 471
Kubilius Andrius 321

Kukuraitis Linas 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 121, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 175, 177, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 293, 357, 390, 391, 392, 393, 434

Kuomo Endriu Markas (Cuomo Andrew Mark) 254
Kupčinskis Andrius 191, 221, 222, 462, 483, 485, 486, 487, 489, 494
Kusaitė Eglė 332
Kuzmickienė Paulė 27, 293, 309, 369, 371, 372
Kvietkauskas Mindaugas 258

L

Lago Jurga 206
Laiškonis Alvydas 359
Landsbergis Gabrielius 58, 62, 82, 162, 280, 291, 297, 302, 334, 378, 409, 410, 411, 485, 494, 495, 496
Landsbergis Vytautas 83, 84, 359
Lastauskienė Giedrė 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 424, 425, 452
Laurinkus Mečys 332
Lejen Ursula fon der (Leyen Ursula von der) 468
Lemežys Stasys 325
Liesys Jonas 91, 99, 121, 149, 439, 458, 486
Linkevičius Linas Antanas 58, 354, 355, 356, 379, 380
Liubertas Petras 325

M

Macijauskas Mindaugas 326, 335, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447
Mackevič Michal 27
Majauskas Mykolas 33, 37, 40, 46, 51, 63, 64, 66, 69, 75, 80, 81, 82, 83, 85, 86, 92, 96, 97, 102, 103, 112, 116, 117, 118, 124, 128, 130, 131, 137, 139, 140, 141, 142, 144, 145, 149, 152, 157, 171, 172, 173, 174, 175, 179, 182, 183, 184, 189, 190, 198, 200, 202, 204, 214, 216, 218, 227, 231, 247, 252, 253, 254, 255, 257, 259, 260, 266, 269, 276, 277, 278, 292, 296, 298, 312, 318, 320, 327, 335, 343, 349, 360, 365, 367, 373, 374, 375, 377, 381, 384, 385, 389, 391, 394, 412, 413, 414, 416, 418, 419, 421, 438, 440, 451, 462, 466, 471, 481, 482, 492
Makaraitytė Indrė 359
Makauskas Vytautas 325
Makronas Emanuelis (Macron Emmanuel) 279
Maldeikienė Aušra 450
Marcinkevičius Justinas 27
Marksas Karlas (Marx Karl) 66
Martinėlis Raimundas 268, 289, 358, 359, 365, 493
Masiulis Eligijus 227
Masiulis Kęstutis 49, 64, 76, 78, 81, 83, 84, 95, 194, 203, 219, 222, 227, 228, 244, 260, 274, 275, 278, 291, 327, 329, 330, 342, 346, 347, 355, 356, 380, 411, 440, 490

Matiekuvienė Gitana 74, 273, 299
 Matulas Antanas 89, 111, 134, 160, 163, 186, 187, 198,
 211, 212, 262, 267, 268, 287, 289, 290, 306, 358, 359,
 365, 387, 474, 493, 494
 Mazuronis Andrius 106, 192, 194, 221, 305, 410,
 444, 449
 Mažeika Kęstutis 256, 257, 297, 301, 302, 350, 351,
 352, 353, 382, 400, 402, 470, 485
 Medisonas Džeimsas (Madison James) 45
 Meškauskaitė Liudvika 299
 Miliūtė Rita 189, 191, 212
 Miliūtė Rūta 359, 385
 Miškinis Gediminas 347
 Miteranas Fransua (Mitterrand François) 62
 Monkevičius Algirdas 34, 107
 Monteskjė Šarlis Lui de
 (Montesquieu Charles Louis de) 45

N

Narkevič Jaroslav 219, 220, 221, 222, 485, 486, 487,
 488, 490
 Nausėda Gitanas 26, 62, 227, 229, 238, 316, 320,
 332, 453
 Navickas Andrius 84, 122
 Navickienė Monika 129, 175, 179, 182, 183, 293, 294,
 309, 310, 369, 370, 371, 372, 373
 Nekrošius Arvydas 25, 32, 38, 63, 64, 73, 85, 87, 89, 90,
 91, 152, 190, 240, 259, 336, 383, 411
 Nekrošius Juozas 151
 Neverovič Jaroslav 401, 402, 405
 Nevulis Petras 27, 470, 473
 Norkienė Aušrinė 96
 Norkūnas Algis 49, 50, 51, 52, 53, 425, 452

P

Paksas Rolandas 228, 319, 332
 Paleckis Algirdas 318, 319, 332
 Palionis Andrius 109, 121, 142, 143, 144, 218, 219,
 236, 492
 Paluckas Gintautas 334
 Papirtienė Aušra 85, 412, 438
 Paulauskas Rolandas 325
 Pavilionis Žygimantas 64, 68, 233, 316, 317, 321,
 356, 424
 Petkevičaitė-Bitė Gabrielė 26
 Petrauskienė Jurgita 136
 Petrauskienė Rasa 255, 272
 Pocius Arvydas 332
 Počikovska Leokadija 109
 Poderys Virgilijus 115, 116, 138, 149, 385, 396, 398,
 400, 414, 418, 465, 466, 467, 469, 480, 481, 490, 491

Poška Dionizas 78
 Prancietis Viktoras 25, 26, 27, 33, 35, 36, 37, 38, 58,
 59, 60, 74, 91, 92, 94, 118, 119, 120, 121, 122, 123,
 124, 151, 152, 153, 154, 189, 223, 224, 225, 235, 236,
 266, 267, 299, 300, 336, 400, 408, 470
 Puidokas Mindaugas 130, 135, 147, 160, 162, 164, 167,
 343, 349, 352, 360, 375, 391, 392, 411, 414, 415, 417,
 420, 449, 463, 464, 480
 Punys Stasys 325
 Pupinis Edmundas 33, 34, 71, 72, 85, 86, 89, 112, 141,
 144, 150, 152, 205, 212, 217, 223, 244, 251, 252, 256,
 258, 261, 262, 272, 275, 295, 304, 308, 341, 346, 347,
 351, 372, 376, 390, 394, 398, 400, 402, 414, 417, 435,
 444, 448, 461, 465, 472, 473, 480, 482, 492, 494
 Puteikis Naglis 202, 206, 227, 229, 232, 237, 254, 255,
 279, 284, 287, 290, 298, 328, 331, 339, 407, 419, 440,
 441, 442
 Putinas Vladimiras (Putin Vladimir) 80, 379

R

Radišauskienė Eglė 269
 Razma Jurgis 75, 119, 150, 153, 157, 158, 179, 190,
 211, 224, 225, 226, 248, 259, 278, 279, 284, 288, 309,
 310, 312, 313, 327, 348, 356, 360, 361, 362, 363, 364,
 365, 367, 368, 369, 391, 410, 412, 419, 420, 440, 473,
 475, 479, 482, 484
 Rinkevičius Viktoras 63, 71, 72, 351, 352, 400
 Ropė Bronis 451
 Rozova Irina 63, 64, 233
 Ručytė-Landsbergienė Gražina 62
 Rudėnaitė Sigita 49, 50, 53, 54, 56, 57, 425, 452, 453

S

Sabatauskas Julius 35, 36, 48, 49, 52, 57, 58, 77, 94, 95,
 103, 190, 197, 201, 206, 207, 212, 224, 225, 241, 242,
 244, 245, 246, 247, 255, 285, 286, 301, 302, 342, 343,
 379, 410, 415, 453, 469, 474, 478, 479, 489, 490, 491
 Salamakinas Algimantas 27, 92, 95, 189, 191, 199, 225
 Saudargas Paulius 78, 147, 148, 166, 241, 243, 353, 354,
 379, 392, 491
 Savickas Lukas 158
 Semeška Vilius 37, 74
 Simulik Valerijus 189, 191, 403, 471
 Sinkevičius Rimantas 151, 168, 239, 255, 469, 470, 485
 Sinkevičius Vytautas 38, 422
 Sysas Algirdas 34, 35, 42, 48, 49, 52, 56, 57, 93, 97, 106,
 110, 111, 113, 116, 117, 123, 131, 134, 160, 161, 163,
 179, 180, 181, 183, 184, 186, 196, 205, 210, 211, 215,
 216, 241, 242, 246, 247, 250, 256, 258, 259, 263, 270,
 293, 300, 302, 304, 308, 311, 337, 339, 342, 344, 345,
 346, 347, 357, 362, 368, 369, 371, 379, 384, 386, 388,
 389, 395, 396, 412, 421, 438, 457, 458, 459, 479, 481

Skaistė Gintarė 116, 125, 128, 143, 176, 177, 179, 215, 279, 308, 339, 367, 368, 372, 376, 456, 459, 493, 494
 Skardžius Artūras 37, 91, 107, 109, 119, 410, 479, 490, 491
 Skvernelis Saulius 30, 33, 34, 35, 36, 37, 83, 99, 102, 103, 105, 106, 108, 109, 156, 157, 158, 306, 333, 365, 366, 425, 426, 436, 437, 438, 469, 479
 Sniečkus Arūnas 76, 77, 78
 Sniečkuvienė Vida 76, 77, 78
 Stacevičius Lauras 462
 Stančikas Andriejus 278, 470
 Staniuvienė Levutė 483
 Starkevičius Kazys 63, 64, 97, 141, 255, 271, 272, 273, 297, 385, 494
 Steponavičius Gintaras 181, 183, 486
 Stončaitis Algirdas 109
 Svarinskas Alfonsas 118

Š

Šakalienė Dvilė 94, 119, 120, 132, 184, 185, 222, 236, 243, 263, 280, 303, 305, 322, 377, 378, 406, 488, 489, 493, 494, 495
 Šalaševičiūtė Rimantė 81, 133, 174, 175, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 247, 268, 269, 292, 294, 295, 336, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 453, 454, 455, 456, 458, 459, 460, 461, 471
 Šapoka Vilius 103, 104, 109, 121, 137, 138, 139, 140, 141, 154, 156, 157, 158, 383, 384, 385, 405, 412, 413, 414, 415, 420, 431, 433
 Šapošnikovas Jevgenijus (Šapošnikov Jevgenij) 325
 Šarnickas Robertas 36, 37, 58, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 122, 125, 127, 187, 188, 193, 203, 206, 228, 253, 256, 258, 413, 417, 420, 441, 446, 470, 471
 Šatas Elonas 299
 Šedbaras Stasys 244, 245, 491
 Šiaulienė Irena 27, 118, 240, 297, 336
 Šimonytė Ingrida 138, 140, 141, 156, 217, 304, 305, 307, 309, 310, 326, 368, 371, 470, 494
 Širinskienė Agnė 63, 67, 73, 75, 80, 82, 83, 84, 89, 163, 237, 239, 280, 281, 283, 301, 303, 321, 348, 349, 350, 385, 386, 421, 424, 462, 471, 491
 Šiuparis Alvydas 324, 325
 Šovienė Jūratė 43, 53, 54, 65, 66, 67, 415, 416, 417, 418, 419, 420
 Štaras Kęstutis 268
 Šulcė Sonata 440

T

Talmont Leonard 412, 438
 Tamašunienė Rita 58, 106, 121, 145, 146, 147, 148, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 233, 279, 282, 336, 337, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346
 Tamulevičius Tautvydas 74, 75
 Tapinas Andrius 359

Tomilinas Tomas 88, 116, 126, 132, 175, 176, 177, 178, 182, 184, 185, 186, 449, 451, 457, 471
 Trampas Donaldas (Trump Donald) 164
 Tumėnas Stasys 40, 46, 47, 75, 76, 108, 109, 158, 212, 231, 256, 257, 258, 259, 318, 331, 380

U

Urbšys Povilas 71, 75, 79, 81, 82, 83, 91, 92, 95, 97, 160, 161, 232, 243, 246, 251, 261, 265, 268, 276, 277, 278, 281, 283, 284, 285, 286, 289, 290, 293, 317, 321, 328, 331, 350, 364, 365, 371, 418, 421, 422, 423, 424, 442, 445, 449, 450, 451, 452, 453, 482, 484, 485, 486, 487, 489
 Ušackas Vygaudas 316, 317, 321

V

Vaičekauskas Gintaras 88, 105, 106, 157, 183, 486
 Vaičiūnas Žygimantas 121, 148, 149, 150, 151, 310, 311, 312, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 415, 430, 433, 438, 464, 490
 Vaišvila Zigmas 302, 303, 324, 325, 330
 Valatka Rimvydas 359
 Valinskas Arūnas 359
 Vanagas-Ramanauskas Adolfas 355
 Vareikis Egidijus 27, 77, 122
 Varkalys Jonas 180, 182, 183, 184, 185, 292, 415, 486
 Varžgalys Juozas 169
 Vasiliauskas Gediminas 218
 Velesas Samneris Bendžaminas (Welles Sumner Benjamin) 62, 379
 Veryga Aurelijus 103, 104, 105, 107, 121, 133, 134, 135, 156, 159, 161, 187, 189, 191, 196, 197, 207, 208, 209, 210, 235, 285, 291, 297, 298, 307, 308, 309, 310, 406, 465, 486, 492, 493
 Vilkauskas Viktoras 70, 71
 Vingrienė Virginija 97, 193, 201, 203, 205, 223, 224, 226, 256, 275, 285, 343, 388
 Vinkus Antanas 64, 104, 105, 134, 136, 208, 247, 263, 267, 306, 359, 366, 375, 376, 418, 419, 461, 479
 Vrubliauskas Algirdas 127

Z

Zananavičius Albinas 68, 69
 Zingeris Emanuelis 58, 62, 63, 105, 118, 123, 136, 145, 157, 198, 200, 266, 267, 277, 280, 354, 379, 406, 423, 424

Ž

Žalimas Dainius 40, 47
 Žemaitaitis Remigijus 103, 305, 309, 311, 364, 367, 369, 445
 Žitnikovas Aleksandras (Žitnikov Aleksandr) 325
 Žmuidzinavičius Antanas 76
 Žukas Jonas Vytautas 226, 227, 228, 229

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
POSĖDŽIŲ STENOGRAMŲ RINKINYS

Aštuntoji sesija
2020 m. kovo 10 d.–balandžio 21 d.
379–389 posėdžiai

ISSN 2538-7979. 2021 09 15. 52 apsk. leid. 1.
Tiražas 12 egzempliorių. Užsakymas 2021-1380-1.
Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija,
Gedimino pr. 53, LT-01109 Vilnius.
Interneto puslapis *www.lrs.lt*
Spausdino UAB „Printėja“,
Vytauto Didžiojo g. 114b, LT-56111 Kaišiadorys.
Interneto puslapis *www.printeja.eu*

